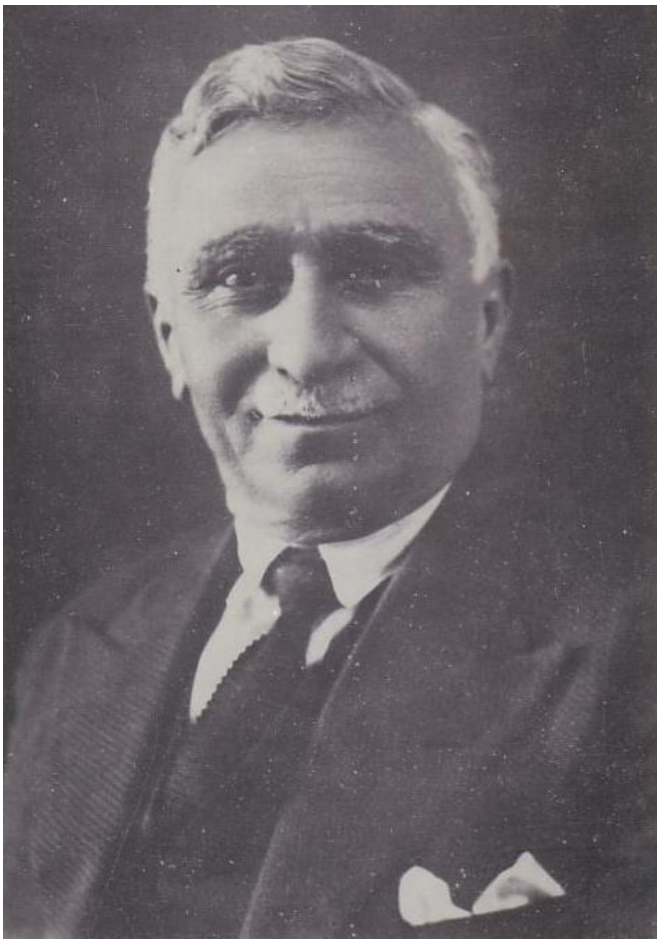

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΝΑΓΟΣ

1868 – 1933

«……Ο φιλόσοφος δέχεται ως αφηρημένας τας δοξασίας της ανθρωπότητος περί παντός πράγματος και Θεοτήτων, μέχρις ότου κατορθώσει και αντιληφθεί ιδίοις όμμασι πως έχουν και ποία η ιδιότης και η επιρροή εκάστης, αναζητών δε ευρίσκει τας ουσίας των, και κατά την ανάλυσιν των οποίων διαβλέπει τας ιδιαιτέρας δυνάμεις των….»

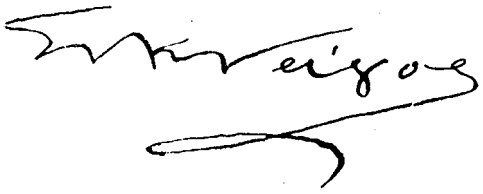

Μέρος του πνευματικού έργου του Αδ.: Σπυρίδωνος Νάγου, ιδρυτικού μέλους και πρώτου Σεβ.: της Σ.: Στ.: Προμηθεύς, έχει δημοσιοποιηθεί

και δημοσιευθεί στο παρελθόν, αφ' ενός μεν με ευθύνη και επιμέλεια του μεταστάντος Αδ.: Διοδώρου Καρυδάκη και αφ' ετέρου στο τεκτ.: περιοδικό «Πυθαγόρας».

Τα περιλαμβανόμενα στην παρούσα έκδοση κείμενα έχουν ταξιμομηθεί κατά το δοκούν από τα μέλη της Σ.: Στ.: Προμηθεύς Αδ.: Ιωάννη Περιμένη, Αδ.: Στυλιανό Τάκα και Αδ.: Κλεάνθη Καρυδάκη κατόπιν εισηγήσεως του τρίτου εξ αυτών και απαλείφθησαν τα κείμενα τα αναφερόμενα εις ανωτέρους του τρίτου βαθμούς.

Η μεταφορά από τις πρωτότυπες εκδόσεις έγινε μέσω ηλεκτρονικού ψηφιοποιητή από τον Αδ.: Στυλιανό Τάκα. Το αποτέλεσμα της εργασίας αυτής προσφέρεται υπό ηλεκτρονική μορφή εις την Σ.: Στ.: Προμηθεύς προς έκδοση και δι'αυτής εις πάντα ενδιαφερόμενο Διδ.:

Οι προσφέροντες

ΠΕΡΙΜΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΑΚΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΚΑΡΥΔΑΚΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ 5
1. Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ 13
2. ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΝΩΣΗ 49
3. ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ 121
4. ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ 1ος.....123
5. Η ΔΙΑΜΌΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΩΜΆΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΙΚΟΎ ΜΑΣ ΣΥΣΤΉΜΑΤΟΣ.....129
6. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ.....142
7. ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ Α’.....146
8. ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ Β'.....149
9. ΠΕΡΙ ΦΩΤΟΣ, ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ.....151
10. ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ.....157
11. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.....161
12. ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ.....174
13. ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ.....181
14. ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ 183
15. ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ 1ον.....185
16. ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ 2ον.....187
17. ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ.....188
18. ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΞΕ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ; 191
19. ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ.....193
20. Ο ΕΡΩΣ.....195
21. ΠΕΡΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ 196
22. ΠΕΡΙ ΤΙΜΗΣ 201
23. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ 203
24. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ 205
25. ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ.....212
26. ΕΑΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ 215
27. ΠΕΡΙ ΟΡΦΕΩΣ ΚΑΙ ΟΡΦΙΚΩΝ ΔΟΞΑΣΙΩΝ.....220
28. ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ.....225
29. ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ 228
30. Η ΘΕΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ 231
31. ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ 235
32. ΠΕΡΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.....238
33. ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ 242
34. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ.....246
35. Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ 255
36. ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΑ 262
37. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 1ος.....264

38. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 2ος....271
39. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 1ος....276
40. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 2ος....281
41. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 3ος....287
42. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 4ος....293
43. ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΣΑΜΟ ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟ (BALSAMO CALIOSTRO)....298
44. ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Σ.'. ΣΤ.'. "ΜΑΡΑΘΩΝ" ΤΗΝ 15.5.1904....308
45. ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΩΝ,....314
46. ΛΟΓΟΣ ΣΕΒΑΣΜΙΟΥ Σπυρ. Κ. ΝΑΓΟΥ....319
47. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ....323
48. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ....329
49. Ο ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΟΥ....333
50. ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙ ΝΕΟΥ ΣΥΜΒ.᾽. ΑΞΙΩΜ.᾽.....335
51. ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥΣ ΑΔ.'.....341
52. ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ....344
53. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΟΥ Αο....351
54. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ....356
55. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ....360
56. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΟΥ Βου ΒΑΘΜΟΥ....366
57. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΙΣ Βον ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΝ ΒΑΘΜΟΝ ΜΥΗΣΕΩΣ....368
58. ΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ ΤΟΥ Βο ΒΑΘΜΟΥ....373
59. ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ 3ου ΒΑΘΜΟΥ....379
60. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ....380
ΕΠΙ ΤΗ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΔ.' . ΣΠΥΡΟΥ Κ. ΝΑΓΟΥ....382
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ....382

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ

Υπο Ιωάννου Βασιλή

Ο Σπυρίδων Νάγος γεννήθηκε τον Αύγουστο του 1868 στο Κακούρι της Αρκαδίας, από γονείς ποιμένες, με επαρκή όμως περιουσιακά στοιχεία.

Εφοίτησε στο δημοτικό σχολείο της γενέτειράς του, και έφθασε έως την Δ' τάξη. Δεκαπέντε χρονών παιδί, ο πατέρας του τον έβαλε να φυλάει τα πρόβατά τους, στις πλαγιές του Αρτεμισίου. Εκεί κοντά στην παρθένα Φύσις, βύζαξε το γάλα της Μεγάλης μας Μάνας, που του έγινε η καλύτερη και η σοφώτερη παιδαγωγός. στην απεραντωσύνη του αγνού υπαίθρου, το μεγαλείον και η γοητεία του Απείρου νανούριζαν την σκέψι του και γιγάντωναν το φρόνημά του. Εκεί στο βουνό που φέρει το όνομα της Θεάς της Αγνότητος, το ειμαρμένον του Σπυρίδωνος Νάγου έπλεκε τους ιστούς της πνευματικής του σταδιοδρομίας. Οι Νύμφες και οι Δρυάδες της περιοχής γαλουχούσαν και κραταίωναν αυτό το εξαιρετικό πνεύμα, που είχε φωλιάσει στο κορμί ενός τσοπανόπουλου.

Οι φεγγαρόλουστες βραδιές που ασκούν τόση γοητεία στις ευαίσθητες ψυχές, ξυπνούσαν στην φαντασία του μικρού Σπύρου κόσμους άγνωστους, ιδέες και πόθους που τον καλούσαν κοντά τους. Έτσι, έπειτα από δύο χρόνια ποιμενικής απασχόλησης, αναπήδησε από το ένδον του η σταθερή επιθυμία να εγκαταλείψη το περιβάλλον αυτό και να έλθη στην Αθήνα για να μάθη "πολλά" γράμματα. Αλλά, έλα πάλι που με αυτή την βουκολική ζωή είχε αρχίσει να συνάπτη τρυφερούς δεσμούς και να ανακαλύπτη αρκετά θέλγητρα. Ο μονήρης βίος μέσα σ' ένα τέτοιο μαγευτικό περιβάλλον ασκούσε πολλή γοητεία στην μυστικοπαθή και ρεμβώδη ιδιοσυγκρασία του Νάγου.

Όταν βρισκόταν ξαπλωμένος στα πουρνάρια η στα σκοίνα, κοντά σε καμμία λαλέουσα πηγή, όπως μου αφηγείτο, συχνά περιερχόταν σε ψυχική κατάστασι ανείπωτης μακαριότητας.

Άκουγε συνεχώς *ουράνιες μελωδίες* και έβλεπε οπτασίες και μορφές απερίγραπτου κάλλους, που από τότε του καλλιεργούσαν το αίσθημα του καλού, της ανωτερότητας, της πραγματικής και φυσικής ευγένειας. Εκεί διδάχθηκε το Α-Β της αρμονίας, που σαν νόμο της ψυχής του πάντα φρόντιζε σε όλο τον γήινο βίο να τον κλείση μέσα του και να τον εκδηλώνη πλέρια παντού και πάντοτε. Στοχασμοί και ιδέες στροβιλίζονταν στο μυαλό του από την εποχή εκείνη, που τις θυμόταν έντονα σε όλη την κατοπινή του ζωή. Κ' αυτές έγιναν οι οδηγήτριες στον μετέπειτα βίο του, γιατί ήταν ο καλός ο σπόρος που φύτρωσε, βλάστησε και στόλισε πλούσια το νοητικό του περιεχόμενο.

Παρ' όλα όμως αυτά, η επιθυμία της φυγής από την ποιμενική ζωή κυριαρχούσε στη σκέψι του σαν προσταγή της Μοίρας; η οποία τον προώριζε για κάτι το ανώτερο, για κάτι το πνευματικό.

Και ενώ ο πατέρας του Σπυρίδωνος Νάγου έβλεπε στο πρόσωπο του παιδιού του τον μέλλοντα αρχιτσέλιγκα της περιφερείας τους, λόγω της ευφυίας του και της δραστηριότητάς του, ο δεκαεπταετής Σπύρος του εδήλωνε με αποφασιστικότητα ότι θέλει να μάθη γράμματα και για τούτο πρέπει να πάη στην Αθήνα.

Όπως ήταν φυσικό, ο πατέρας αντέδρασε με πείσμα, αλλά και ο γιός του δεν υποχωρούσε. Μια μέρα, χωρίς καμμιά οικονομική ενίσχυσι, έφυγε από το πατρικό του και πήγε στην Τρίπολι για να δουλέψη, να ζήση και να σπουδάση. Αρχικά εργάσθηκε σε μιά ταβέρνα. Οι όροι όμως της εργασίας δεν του επέτρεπαν να πάη στο Ελληνικό σχολειό, που ήταν ο σκοπός του. για τούτο έμεινε στη δουλειά εκείνη μέχρις ότου εξοικονόμησε τα ναύλα για την Αθήνα. Όταν το πέτυχε αναχώρησε από την Τρίπολι. Φθάνοντας στην Αθήνα

προσελήφθη σ' ένα παντοπωλείο. Μετά λίγες μέρες παρουσιάσθηκε σαν αγαθός του άγγελος ο τότε Νομομηχανικος Αττικής, πελάτης του καταστήματος, εκτίμησε τη καλωσύνη και την ευφυΐα που καθρεφτίζονταν στα μεγάλα και εκφραστικά μάτια του νέου υπαλλήλου, και την απροσποίητη πηγαία ευγένειά του, συγκινήθηκε και ζήτησε, σε μια κουβέντα που άνοιξε επίτηδες με το Σπύρο, περισσότερες πληροφορίες από τον ίδιο. Όταν άκουσε την προέλευσί του και τον ασίγαστο πόθο του να μάθη γράμματα, έμεινε κατάπληκτος και του απάντησε: "Καλά, θα τα ξαναπούμε".

Την επομένη τον κάλεσε στο αρχοντικό του και του είπε: "Με την δουλειά στο μπακάλικο δεν θα μπορέσης να μάθης γράμματα. Σου προτείνω να έλθεις στο σπίτι μου, σαν φροντιστής, να ψωνίζης και να κάνης μικροδουλειές. Θα τρως, θα ντύνεσαι, θα έχης ένα μηνιάτικο και ο δάσκαλος που προγυμνάζει τα παιδιά μου θα σε προχωρήση κι εσένα στα γράμματα. Βλέπεις αυτή τη βιβλιοθήκη; Θα πέρνης και θα διαβάζης ό,τι θέλεις".

Ο Σπυρίδων Νάγος όταν άκουσε όλα αυτά, του φάνηκαν απίστευτα. Κάρφωσε μόνον το βλέμμα του στην πλούσια βιβλιοθήκη και έμεινε άφωνος. Παρατηρώντας ότι οι περισσότεροι τόμοι ήσαν χρυσόδετοι, παρετήρησε: "Αμ' του λόγου σου όλο ευαγγέλια έχεις". Και τούτο γιατί χρυσόδετο βιβλίο είχε δη μόνο το Ευαγγγέλιο της εκκλησίας του χωριού του! «Όχι! δεν είναι Ευαγγέλια απάντησε χαμογελώντας ο οικοδεσπότης. Είναι συγγράμματα των Αρχαίων Ελλήνων και άλλων σοφών».

Τέλος, η συμφωνία έκλεισε και ο Νάγος έπειτα από τρεις μέρες άρχισε νέα ζωή πατώντας έτσι το πρώτο σκαλοπάτι της πνευματικής του καταρτίσεως και ανόδου.

Έμεινε εκεί τρία χρόνια. Ο φιλότιμος και ευσυνείδητος δάσκαλος τον προχώρησε μέχρι του σημείου να είναι σε θέσι να διαβάζη και να ερμηνεύη Ισοκράτη και Ξενοφώντα. Η βιβλιοθήκη ήταν το εντρύφημά του. Εκεί περνούσε τις περισσότερες ώρες της ημέρας. Συχνά ξενυχτούσε διαβάζοντας μέχρι και τις πρωινές ώρες. Με τα εφόδια που απέκτησε βγήκε πια στην κοινωνία για να κερδίζη μόνος του τα μέσα της ζωής και την ανεξαρτησία του. Αφού πέρασε από διάφορα επαγγέλματα, κατέληξε να γίνη ζαχαροπλάστης.

Την εποχή εκείνη φάνηκαν στον εργατικό ρίζοντα οι Συντεχνίες. Αναμίχθηκε στην υποτυπώδη εκείνης της εποχής συνδικαλιστική κίνησι και εξελέγη αντιπρόσωπος της συντεχνίας των Ζαχαροπλαστών. Την ίδια εποχή συγκροτήθηκε και ο πρώτος Δημοκρατικός πυρήνας με τους Φλογαΐτη, Χοϊδα και Γ. Φιλάρετο, ο οποίος εξέδιδε τότε τον "Ριζοσπάστη", φορέα των Δημοκρατικών και Σοσιαλιστικών αρχών στις οποίες είχε προσχωρήσει και ο φλογερός και ενθουσιώδης Νάγος.

Ο Βασιλεύς Γεώργιος ο Α' ανησυχήσας από τις κινήσεις εκείνες θέλησε να γνωρίση τους πρωτεργάτες τους και τους εκάλεσε στα Ανάκτορα για να του εκθέσουν τις απόψεις τους. Ο Σπυρίδων Νάγος, με το Προεδρείον των Συντεχνιών, περιβληθείς ρεδινγκόταν και κυλινδρικόν πίλον - όπως απαιτούσε η Αυλική εθιμοτυπία - παρουσιάσθηκε στον Άνακτα και του ανέπτυξε τα αιτήματα του κλάδου του. Επίσης και η ομάδα των Δημοκρατικών παρουσιάσθηκε και εξέθεσε το πρόγραμμα του κόμματος.

Ο φιλοπαίγμων εκείνος Βασιλιάς, στους μεν εργάτες εδήλωσε οτι είναι παρά το πλευρόν τους και να τον θεωρούν σαν προστάτη τους, στους δε Δημοκρατικούς είπε, ότι όταν θα γίνη Δημοκρατία, να τον έχουν υπ' όψει τους για τον πρώτο Πρόεδρο της Ελληνικής Πολιτείας!

Ο Σπυρίδων Νάγος θαύμαζε τις αρχές της Γαλλικής Επαναστάσεως και η τριλογία Ελευθερία - Ισότης - Αδελφότης, έγινε το βίωμά του. Οιστρηλατημένος από την εκκολαπτομένη τότε κίνησι του Εξελικτικού σοσιαλισμού, συνδέθηκε με τον δρώντα στο Λονδίνο Πλάτωνα Δρακούλη. Τέλος, απεφάσισε να κατέβη σε αγώνα αφυπνίσεως και εξεγέρσεως του αδικημένου εργάτη. Του εργάτη την αθλιότητα και την κακομοιριά είχε και ο ίδιος δοκιμάσει και ήθελε να τον σπρώξη για να ζητήση τα δικαιώματα που έχει από τη ζωή

και που του αρνούνται οι εργοδότες και ακόμη αυτή η Πολιτεία. Εγκαταλείπει τότε το επάγγελμα του ζαχαροπλάστη και γίνεται τυπογράφος. Συντάσσει, εκδίδει και κυκλοφορεί μόνος του την πρώτη στην Ελλάδα σοσιαλιστική Εφημερίδα, το «Άρδην».

Πρωτεργάτης και ρήτωρ της πρώτης συγκεντρώσεως στις στήλες του Ολυμπίου Διός Εργατικής Πρωτομαγιάς, καταδιώκεται από την Αστυνομία και κατάσχεται το φύλλο του. Καταφεύγει στην Κεφαλλονιά. Συλλαμβάνεται στη Ζάκυνθο. Επεμβαίνουν τα φιλελεύθερα στοιχεία του νησιού και αφήνεται ελεύθερος. Εκεί συνδέεται με τους ριζοσπάστες και με τους προοδευτικούς κύκλους, στους οποίους ανήκαν και οι Τέκτονες της Αγγλικής Στοάς «Αστήρ» στην οποίαν είχαν μυηθή οι περισσότεροι Φιλικοί του 1821.

Ο Σπυρίδων Νάγος δεν ήταν τότε τέκνων, αλλά είχε αρκετά μελετήσει για την προοδευτική και μυστηριακή εκείνη εταιρία. Διέγραψε και υπέδειξε ποίος πρέπει να είναι ο σκοπός και η δράσις των Τεκτονικών μυστηρίων. Έτσι προκάλεσε τον θαυμασμό και την εκτίμησι των καλών εκείνων εργατών του πνεύματος. Όταν τέλος γύρισε στην Αθήνα, απεφάσισε να βρη ένα βιοποριστικό επάγγελμα ώστε πιο απερίσπαστος για το ψωμί να επιδοθή εντονώτερα στις πνευματικές του έρευνες και επιδιώξεις.

Διωρίσθηκε τότε υπάλληλος των Ταχυδρομείων Αθηνών. Εκεί πέρασε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του. Τότε πανδρεύθηκε και απέκτησε τρία παιδιά. Στο νέο του επάγγελμα εργάστηκε για την ανύψωσι του κλάδου του και εξελέγετο μέλος του Δ. Συμβουλίου του Συλλόγου Δημοσίων Υπαλλήλων επί αρκετά χρόνια. Το 1918 προσελήφθη σε Τραπεζιτικό Ίδρυμα στην Αθήνα με τον βαθμό του Τμηματάρχου. Αφού πέρασε από τριάντα επτά επαγγέλματα, όπως με δόσι θυμοσοφίας έλεγε, τα τελευταία χρόνια της ζωής του διωρίσθηκε Διευθυντής της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πειραιώς, την οποία διωργάνωσε και διεύθυνε κατά τρόπο που εξυπηρετούσε πληρέστατα το αναγνωστικό κοινό της γείτονος.

Αυτή ήταν η επαγγελματική και κοινωνική σταδιοδρομία και η ιδεολογική πορεία του Σπυρίδωνης Νάγου μέχρι του θανάτου του.

Η φιλοσοφική και πνευματική δράσι του όμως σημειώνεται έντονα από το 1897. Η χρονολογία αυτή είναι αφετηρία μιας νέας στροφής προς ωρισμένους προσανατολισμούς πνευματικών κατακτήσεων. Σ' αυτές αναδεινύεται ήρως και επιτυγχάνει με την αδάμαστη θεληματικότητά του την μεταμόρφωσι του ιδεολογικού και συναισθηματικού περιεχομένου, που πλαισιώνονται τώρα με ψυχικές ικανότητες και δυνάμεις που χαρακτηρίζουν τους πραγματικούς Μύστες της φύσεως και του πνεύματος, προωρισμένους να γίνουν ψυχουργοί και ταγοί ανθρώπων.

Έτσι ο Σπυρίδων Νάγος ακτινοβολεί τώρα καλοσύνη και σοφία, δύο μαγνήτες που τραβούν κοντά του όσους ποθούν ανωτερότητα και γνώσιν. Συσπειρώθηκαν έκτοτε μερικοί μαθητές του για να γίνουν οι πολλοί αργότερα, που έμειναν πάντοτε αφοσιωμένοι.

Μ' αυτούς ο Σπυρίδων Νάγος ήταν παρών σε κάθε κοινωνική εκδήλωσι σχετική με την πρόοδο, τον ανθρωπισμό, την φυσιολατρεία, την έρευνα της αλήθειας, την ευδαιμονία και την απελευθέρωσι του ανθρώπου. Έτσι με την ομάδα των πιστών του εμφανίζεται στον «Σύλλογο Αθηνά – Υγεία», που είχε σκοπό την εφαρμογή και διάδοσι της ακρεωφαγικής δίαιτας για ανθρωπιστικούς λόγους. Σχετικά εξεδόθη τότε μία πραγματεία και το βιβλίο «Πνευματικαί Ιδέαι».

Από το 1900 περίπου ο Σπυρίδων Νάγος καθιέρωνε τις Κυριακάτικες εκδρομές με ορειβασίες, με τα θαλασσόλουτρα, με τα αερόλουτρα και με τα ηλιόλουτρα, σ' όλες τις εποχές του έτους, που τότε θεωρούντο σαν επικίνδυνες εκκεντρικότητες. για την εκλαΐκευσι αυτή της φυσικής ζωής ο μαθητής του Αδριανόπουλος εξέδωκε τότε σχετικό σύγγραμμα. Βλέπουμε ότι ο Νάγος στον τομέα τον φυσιολατρικό, που σήμερα είναι το αγνότερο εντρύφημα της ζωντανής νεολαίας μας, στάθηκε πρωτοπόρος και εγκαινιαστής.

Την ίδια εποχή μυείται στον Τεκτονισμό με τους πιστούς μαθητές του. Εκεί ο Σπυρίδων Νάγος αναδεικνύεται και αναγνωρίζεται από όλους σαν γνήσιος εμπνευσμένος μύστης Δάσκαλος με σπάνια ηγετικά προσόντα. Η ικανότης του για την ερμηνεία των συμβόλων, η γλυκύτης του χαρακτήρος του, και οι εμπνευσμένες διδασκαλίες του έδωκαν νέα ζωογόνο πνοή στους τεκτονικούς κύκλους; μερικοί των οποίων και σήμερα ακόμη πορεύονται σύμφωνα με τις ανεκτίμητες και σοφές υποθήκες του.

Όταν συνεστήθηκε η Κοινωνιολογική Εταιρία από τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου, τέκτονα, τον Κ. Βαρβαρέσον και άλλους σοσιαλιστές που είχαν περατώσει τις σπουδές τους στη Γερμανία, η ομάς του Νάγου έδωσε και τότε το «παρών» και απετέλεσε τον κορμό της προοδευτικης εκείνης Οργανώσεως, που το Ελληνικό κοινό την δέχθηκε με ενθουσιασμό. Ατυχώς, από την αρχή η ιδεολογική εκείνη Οργάνωσις έπαθε πολιτική και κομματική διάβρωσι και φυλλορόησε άκαιρα, αφού συνεκλόνισε αρκετά τους πολιτικούς κύκλους της χώρας μας,

Κατά το 1915 ο Νάγος εγγράφεται στη Θεοσοφική Εταιρία και γίνεται πρόεδρος της Στοάς «Απόλλων». Το πέρασμά του από εκεί ήταν σύντομο. Καίτοι έτρεφε θαυμασμό για την ιδρύτριά της Έλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκυ, η διάρθρωσις και η έλλειψις μεθοδολογίας κατάλληλης για το σύστημα εκείνο, που εν τούτοις εφιλοδόξησε να αναδειχθή ο φορεύς της Αρχαίας Σοφίας στη Δύσι, δεν τον ικανοποιούσε.

Αυτή ήταν σε σύντομες και γενικές γραμμές η ιδεολογική εκδήλωσις και δραστηριότης του Νάγου, στη διαδρομή του μέσα από τις διάφορες οργανώσεις που έδρασαν τότε σε ποικίλους κοινωνικούς τομείς. Το πέρασμά του από αυτές σκόρπιζε την ακτινοβολία της δυνατής του προσωπικότητας. Όσοι συνεργάσθηκαν και τον γνώρισαν από κοντά, πάντοτε θυμούνται με θαυμασμό την ανωτερότητα του ήθους του, την αστείρευτη καλωσύνη του, τις απέραντες γνώσεις του και τη δύναμι της πάντοτε ορθής κρίσεώς του.

Ας δούμε όμως τώρα, ποιό ήταν το Ιδεολογικό «πιστεύω» του Σπυρίδωνος Νάγου.

Ο ακάματος αυτός και τολμηρός ερευνητής από νωρίς στράφηκε στη μελέτη των καταλοίπων των Αρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων. Με την μυστηριακή του κατάρτισι κατώρθωσε, όσον κανένας από τους συγχρόνους του ή και τους προγενεστέρους του, να σπουδάση την γλώσσα του συμβόλου και να το ερμηνεύη τόσον επιτυχώς. Έτσι αποκαλύπτει με πειστικότητα το βαθύ περιεχόμενο κάθε αλληγορίας. Η ικανότητά του αυτή τον βοήθησε να ερμηνεύη με πολλήν εμβρίθεια και ευχέρεια την αρχαία Ελληνική και ξένη Μυθολογία, υπό το κάλυμμα της οποίας οι σοφοί συνθέτες της ερμητικά έκλεισαν εκεί τα βαθειά νοήματα των δυνάμεων και των νόμων της Κοσμογονίας για να τα προφυλάξουν από την βεβήλωσι ή και την παρανόησι από τις αδύνατες και τις άωρες διάνοιες. Μία συγκριτική μελέτη των σωζομένων Κοσμοθεωριών, τον έπεισε ότι όλες προέρχονταν από την ίδια πηγή. Διαφοροποιούντο και έπαιρναν ξεχωριστή διατύπωσι και μορφή, ανάλογα με τον χρόνο και την ικανότητα του κάθε φιλοσόφου. Πηγή των διαφόρων κοσμοθεωριών που διατυπώθηκαν με τον μύθο και το σύμβολο, πίστευε ότι ήσαν τα προελληνικά Μυστήρια, από τα οποία οι Θεολόγοι ποιητές και φιλόσοφοι διδάχθηκαν και άντλησαν τα στοιχεία της Κοσμοθεωρίας των, που εδόθηκαν μετέπειτα στους ιστορικούς χρόνους και διατυπώθηκαν στα φιλοσοφικά τους συγγράμματα.

Σαν θεμελιωτές και πρωτοπόρους κάθε μυστηριακής γνώσεως και κάθε φιλοσοφίας ανεγνώριζε τον Θείο Ορφέα και τον Μέγα Πυθαγόρα, των οποίων τα σωζόμενα μελετούσε εμπεριστατωμένα και συνεχώς επί πολλά χρόνια. Τα μεταγενέστερά τους φιλοσοφικά συστήματα τα θεωρούσε προερχόμενα από όσα οι γίγαντες εκείνοι της Ελληνικής Συλλήψεως διατύπωσαν είτε συμβολικά είτε φανερά. Η επίδρασις των Ορφικών και των Πυθαγορείων θεωριών υπήρξε στο πνεύμα του Σπυρίδωνος Νάγου θετικά διαβρωτική. Με

την βαθειά δε στοχαστική του κρίσι και με την εξαιρετική ικανότητα να εισδύη στο νόημα του συμβόλου, όχι μόνον πέτυχε να συλλάβη τις κοσμογονικές και ιδεολογικές δοξασίες των δύο τούτων υπερόχων Σοφών και Μυσταγωγών, αλλά και να τις ερμηνεύη και να τις αναλύη με σαφήνεια και με πειστικότητα, ώστε να προκαλούν την κατάπληξη και τον θαυμασμό των συγχρόνων επιστημόνων και των σοφών ερευνητών.

Ο Σπυρίδων Νάγος μπορεί να ειπωθή αδίσταχτα, ότι ζωντάνεψε την αρχαία Ελληνική σκέψι και φιλοσοφία. Ανέσυρε από τα βάθη των αιώνων και από τα άδυτα των αρχαίων Μυστηρίων αλήθειες, τις ανασυνέθεσε και παρουσίασε πλήρες φιλοσοφικό και βιονομικό σύστημα με το οποίο εξηγούσε όλα τα αινίγματα της Ζωής και του Πνεύματος, αλλά και ικανοποιούσε την πιο ανήσυχη και απαιτητική σύγχρονη σκέψι. Τις αρχές του συστήματος εκείνου πρώτος αυτός εφάρμοζε με αυστηρότητα σαν κανόνες του καθημερινού του βίου και καλούσε τους μαθητές του και τους ακροατές του να τις ακολουθήσουν. Ό,τι πίστευε σαν ορθό και σαν πρέπον, το μετουσίωνε σε πράξι με συνέπεια αυτόχρημα μονολιθική. Αυτή ήταν η μεγαλύτερή του αρετή. Η μεταμορφωτική επίδρασίς του στο ήθος και στο πνεύμα, όσων τον ακολουθούσαν υπήρξε καταφανώς αποτελεσματική. Εκείνοι που μαθήτευσαν σταθερά κοντά του δέχονταν τις ακτίνες της ιδεολογικής διαφωτίσεως, τις ακτίνες της ψυχουργικής κατεργασίας τους, τις ακτίνες τις λυτρωτικές για το πνεύμα τους.

Όλα αυτά τα ανεκτίμητα χαρίσματα χάριζαν, εφαρμοζόμενα, ήθος ανώτερο, σκέψι ελεύθερη, ισορροπία και γαλήνη ψυχική. Ο Σπυρίδων Νάγος αν και αναγνωρίζονταν σαν Διδάσκαλος Μύστης, ουδέποτε ισχυρίσθηκε ότι παρουσίασε δικό του φιλοσοφικό σύστημα ούτε και ότι ίδρυσε Σχολή. Φιλοδόξησε μόνο να φέρη στην επιφάνεια τις δοξασίες των αρχαίων προγόνων μας και προσεπάθησε να τις καταστήση καταληπτές, προσιτές και εφαρμόσιμες από τους σύγχρονους Έλληνες. Τον συνέπαιρνε πάντοτε το πάθος της αρχαιοφιλίας και πολικός του αστήρ ήταν η Αρχαία Ελληνική σκέψις.

Ο Σπυρίδων Νάγος υπήρξε μια καθαρή Ελληνική ψυχοπνευματική ιδιοσυγκρασία με γνήσιες και αγνές φυσιολατρικές εκδηλώσεις. Η πίστις του σ' αυτό που δίδασκε στους κλειστούς και στους ανοικτούς κύκλους, δηλ. στον Τεκτονισμό και κυρίως στις εκδρομικές συγκεντρώσεις στους αρχαιολογικούς χώρους, προκαλούσε την προσοχή και τον θαυμασμό των ακροατών του. Πολλοί από αυτούς, όσοι ζήτησαν να τον πλησιάσουν κοντύτερα, αισθανόντουσαν την ακτινοβολία του και την αγαθοποιό του επίδρασι. Έτσι του έγιναν αχώριστοι φίλοι που δεν τον λησμονούν ποτέ. Αυτοί και τώρα ακόμη προσπαθούν να πορεύωνται σύμφωνα με τις σοφές υποθήκες του. Τις δοξασίες του και τις πεποιθήσεις του τις είχε θεμελιώσει στα στέρεα βάθρα της Ελληνικής φιλοσοφίας, και πάνω σ' αυτά ύψωσε το ιδεολογικό, το ηθικό και το πνευματικό του οικοδόμημα. Πίστευε απόλυτα στο Ενιαίο της Φύσεως και το αιτιολογούσε με τις ατράνταχτες αυτές αλήθειες:

"Ουσία, μορφή και συνείδησις, έλεγε, συνθέτουν την αρμονική έκφρασι της όλης φύσεως που αποτελεί το Παν. Από το Παν προέρχεται ο άνθρωπος. Από τις ουσίες του παντός σύγκειται και όλο το είναι του και κλείνει μέσα του, σε λανθάνουσα κατάστασι, όλο το Παν. Γι αυτό λέγεται και μικρόκοσμος. Με αυτές συντηρείται η μορφή του και το ψυχικό του εγώ και με αυτές εξελίσσεται, μεταμορφώνεται και μεγενθύνεται το πνευματικό του άτομο απείρως στο άπειρο χωρίς τέλος. Όπως οι αριθμοί δεν έχουν τέρμα, έτσι και η ατομική ψυχή δεν έχει τέρμα, είναι αθάνατη και αενάως πολλαπλασιάζει τις δυνάμεις που κρύβει μέσα της σε λανθάνουσα κατάστασι. Τι οφείλει λοιπόν ο έμφρων άνθρωπος; Λατρεία στο Παν. Η λατρεία όμως αυτή έχει νόημα και σκοπό τότε μόνον όταν ο άνθρωπος γνωρίση τους νόμους και τους σκοπούς της Φύσεως και προσαρμόση όλες τις εκδηλώσεις του στους σκοπούς και τους νόμους Της. Αυτή είναι η πρέπουσα και αληθινή λατρεία, δηλαδή η αρετή που πρέπει να προσφέρη στη Φύσι και ν' ακολουθή ο άνθρωπος. Και μόνον η αρετή θα τον οδηγήση να γνωρίση ασφαλώς την πλήρη και ολοκληρωμένη αλήθεια. Η αλήθεια θα τον οδηγήση τότε να

γνωρίση και ν' απολαύση όλες τις χαρές της ζωής, για τις οποίες πλάστηκε κάθε ύπαρξις. Έτσι δε μόνον διώχνονται ο πόνος και οι δοκιμασίες που είναι καρπός της ψευτιάς, του σκότους και της αγνωσίας".

Από που όμως η προέλευσις του Παντός και ποιές ήσαν οι Κοσμογονικές αρχές; Σ' αυτό το σημείο ο Νάγος πίστευε στις Ορφικές θεωρίες περί χάους, που εθεωρείτο σαν κατάστασις, η οποία περιέκλειε κάποτε σπερματικά ό,τι σήμερα βλέπουμε σαν μορφή και συν συνείδησι. Από το χάος προήλθαν στο είναι τους αφ' εαυτών δια του χρόνου και του Κοσμογονικού Έρωτος οι δύο ουσίες, που οι Πυθαγόρειοι τις καθώριζαν σαν μεριστή και σαν συνεχόμενη. Οι δύο αυτές ουσίες δια της μίξεως έφεραν στο είναι το μορφικό άτομο, το οποίον μετουσιώθηκε σε μια δεδομένη στιγμή σε συνειδητό άτομο. Αυτό αποτελεί και το βαθύτερο μυστήριο για τον αμύητο άνθρωπο. Τούτο το πνευματικό άτομο δια μέσου των διαφόρων οργανισμών της οντολογικής κλίμακος εκτυλίσσει τις λανθάνουσες δυνάμεις του, φθάνει στην ανθρώπινη μορφή για να συνεχίση την εξέλιξή του και την δράση του σε ανώτερη του ανθρώπου κατάστασι, την πνευματική. Στην κατάστασι αυτή επιτυγχάνεται η τελείωσίς του και αποκτάται η καθαρή Γνώσις. Στο έργον του «Πνευματικαί Ιδέαι» περιγράφεται πως η γνώσις εκείνη μεταβιβάζεται στους αγνούς και στους καθαρούς, στους άξιους και τους ικανούς για να συνεχίσουν την πορεία της ψυχής των πέρα από της γης το περιβάλλον.

"Τίς σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, έλεγε, πρέπει να τις διέπει ο ηθικός νόμος, ο οποίος είναι συνώνυμος με τον φυσικό. Ύψιστος δε φυσικός νόμος είναι ο νόμος της Αρμονίας, χωρίς τον οποίον δεν θα υπήρχε τάξις, πρόοδος, εξέλιξις. Τι είναι όμως αρμονία; Αρμονία είναι ο νόμος ο οποίος διακανονίζει τις μεταξύ ουσιών, μορφών και συνειδήσεων σχέσεις προς τον σκοπόν της εξελίξεως των πάντων δια της αλληλεπιδράσεως, δηλαδή δια της αγάπης και του έρωτος. Ο νόμος της αρμονίας είναι συμπύκνωσις των εννοιών που περικλείουν οι μαγικές λέξεις: "Αγάπη, Ελευθερία, Δικαιοσύνη"

"Φίλει τον άνθρωπον, έλεγε, όχι από δεοντολογία η κατ' επιταγή. Φίλει τον άνθρωπον αδιαφορώντας εάν αυτός σε αγαπά, σε μισή ή σε περιφρονεί. Στο πρόσωπο κάθε ανθρώπου να βλέπης επαναλαμβανόμενη την ίδια σου υπόστασι. Σεβάσου πάντα οιονδήποτε άνθρωπο αγαθό ή κακό, πεπαιδευμένο ή άξεστο, γιατί είναι μια αξία της Φύσεως, που εργάστηκε επί αιώνες πολλούς για την ανθρώπινη οντότητα. Αυτή έχει λανθάνοντας τους Νόμους της Αρετής και της Σοφίας. Βοήθησέ τον εσύ με την αγάπη σου και το ενδιαφέρον του για να τις εκδηλώση έντονα. Χτύπα και καυτηρίαζε πάντοτε την κακία και την αγνωσία. Αλλά σεβάσου τον άνθρωπο, κάθε άνθρωπο, γιατί και τούτος μιά μέρα προορίζεται να γίνη Θεία ύπαρξις. Δείχνε πάντα ανεξάντλητη επιείκεια και ανοχή. Μην οικτείρεις ποτέ τον σφάλλοντα. Μην περιφρονήσεις ποτέ τον αμαρτήσαντα, γιατί και συ έσφαλες και αμάρτησες πολλές φορές στο βίο σου. Οι άλλοι όμως σε ανέχθηκαν. Εάν υπήρξες αυστηρός πολύ, κάποτε θα το μετανοήσης. Εάν έκρινες με επιείκεια, δεν θα μεταμεληθής ποτέ. Να βρίσκης πάντα τη δύναμι να συγχωρής εκείνον που σε αδίκησε. Αγάπα κάθε πνοή, και συνείδησι υπανθρώπινη, ανθρώπινη και υπερανθρώπινη, για να αισθανθής και συ τις περιπτύξεις και την θέρμη της παγκόσμιας Αγάπης. για να γίνης ελεύθερος, να αναγνωρίζης και στον άλλον τα δικαίωμα να γίνει και αυτός ελεύθερος. Βοήθησε πάντοτε να απολαύσουν και οι άλλοι την οικονομική, την κοινωνική, την πνευματική Ελευθερία και να μπουν στην τροχιά του Φυσικού Νόμου, στον Κύκλο της Παγκόσμιας Αρμονίας.

Να είσαι δίκαιος, δηλαδή αναγνώριζε και σεβάσου τα δικαιώματα που έχει κάθε ύπαρξις, η οποία είδε το φως του Ηλίου για να απολαμβάνη την ζωή, να προοδεύη και να εξελίσσεται πνευματικά. Η λέξις δικαιοσύνη είναι συνώνυμος με την λέξι αναγνώρισις. Ο άνθρωπος δεν είναι σε θέσι να δώση τίποτα στον όμοιό του. Η φύσις είναι εκείνη που δίνει στον άνθρωπο τον οργανισμό και τις ικανότητες τις αισθησιακές και τις πνευματικές με τις οποίες δικαιούται να παίρνη από τους κόλπους της ό,τι του αναγκαιοί για την ύπαρξί του, για την

πρόοδό του και την ευδαιμονία του. Η φύσις διαθέτει αφειδώς όλους τους παράγοντες της ζωής για όλους. Ο άνθρωπος στηριζόμενος στη δύναμι του ισχυροτέρου αφαιρεί τα μέσα και στερεί τον ομοιό του από όλα εκείνα που θα του εξησφάλιζαν άνετο βίο, εύκολη παιδεία και χωρίς εμπόδια πρόοδο.

Να είσαι δίκαιος. Να πιστεύης ότι όλοι έχουμε σαν τέκνα της ίδιας μάνας τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις απέναντι του συνόλου.

Να είσαι δίκαιος. Και αναγνώριζε σε κάθε άνθρωπο, ό,τι ανήκει σ' αυτόν από τη μητέρα Φύσι.

Κάθε ύπαρξις δικαιούται να έχη στη διαθεσί της όλα τα μέσα της προόδου, της παιδείας για να μάθη και αυτή την αλήθεια και ν' αποκτήσει την Ελευθερία την κοινωνική και την πνευματική. Κάμε ό,τι μπορείς για ν' ανανήψη ο αδελφός σου άνθρωπος. Δώσε χείρα βοηθείας να βγη από το βούρκο της κατωτερότητας. Μην προκαλείς, Μην υποτιμάς κανένα, πάντα να είσαι ανεκτικός. Χτύπα τις ανθρώπινες αδυναμίες. Στιγμάτιζε το πάθος. Καυτηρίαζε την αμαρτία. Αλλά ποτέ μη θίγεις την αξιοπρέπεια του αμαρτήσαντος. Μη πληγώνεις, μη φονεύεις ποτέ τον αδελφό σου άνθρωπο έστω και αν είναι αμαρτωλός. Δεν ξεύρεις και συ και εγώ πόσες φορές στην πορεία της ψυχής μας κατά τις αλλεπάλληλες ενσαρκώσεις μας δεν υπήρξαμε εγκληματίες, κακούργοι, αμαρτωλοί. Όμως η στοργή των Δυνάμεων της Φύσεως, το φως του Ηλίου και οι φροντίδες των ανωτέρων συνειδήσεων μας βοήθησαν με τις δοκιμασίες και τον πόνον να μάθουμε και ν' ακολουθούμε το καλό και το πρέπον".

Ο Νάγος ποτέ σε κανένα, έστω και αν του το ζητούσε, δεν του υπεδείκνυε την πλάνη του, δεν του έλεγε το ελάττωμά του, το σφάλμα του. Είναι ένα σημείο που φανερώνεται μεγαλόπρεπη η ευγένεια και η πραγματική λεπτότης μιάς ανώτερης υπάρξεως. Τούτο το δικαιολογούσε ως εξής; Εάν σου πω τα σφάλματά σου, θα φανώ ανώτερός σου και συ θα αισθανθης ένα αίσθημα κατωτερότητος απέναντί μου, πράγμα που δεν το θέλω. Θέλω να είμαι ίσος προς ίσον. Η αξία έγκειται εις τούτο: μόνος του ο άνθρωπος πρέπει να αναγνωρίση το σφάλμα του και να το επανορθώση δια του αυτοελέγχου και του θεληματικού του. Βέβαια, σε βοηθώ και σε ποδηγετώ με προσοχή διαφοροτρόπως, χωρίς ποτέ να σε κατεβάσω από την βαθμίδα της αδελφίκης ισοτιμίας.

Αυτός ήταν ο καλός, ο ευγενικός ο ανώτερος Σπυρίδων Νάγος. Τώρα ας θίξουμε και το πνευματικό πιστεύω του σοφού Μύστη. Ο Νάγος πίστευε ότι το σύνολο των εκδηλουμένων ουσιών των μορφών και των συνειδήσεων διέπεται από νόμους που βοηθούν στην εξέλιξι και την τελειοποίησι. Οι νόμοι τούτοι βοηθούν την εκπνευμάτωσι πάσης μορφής και την εις το άπειρον ατέρμονα εξέλιξί τους. Τους νόμους τούτους πρέπει να γνωρίση ο άνθρωπος για να γίνη σοφός και να προσαρμόση όλες του τις εκδηλώσεις σύμφωνα με αυτούς για να γίνη ενάρετος. Ο ενάρετος και ο σοφός βοηθείται και γίνεται συνεργάτης των ανωτέρων αυτού συνειδήσεων οι οποίες συνέστησαν την Θεία πνευματική ιεραρχία στην κορυφή της οποίας βρίσκεται Υπέρθεος Άρχων, χειριστής των φυσικών και των πνευματικών Νόμων. Τούτον σ' ένα δημοσίευμά του στους Καιρούς του Κανελλίδη, τον αποκαλεί Κάτοικον του Σύμπαντος, διευθετούντα και εποπτεύοντα την τάξι του Παντός.

"Ο λατρεύων το Πάν, έλεγε, λατρεύει και το μέρος. Εάν ο λατρεύων μόνον μίαν προσωπικότητα όσον ισχυρά και αγαθή και αν είναι αυτή, υποτιμά το σύνολον".

"Λάτρευε την φύσι και το φως της. Θαύμαζε, αγαπούσε και σεβόταν κάθε συνειδητό εγώ που είναι καρπός της φύσεως". Ήταν εραστής της αλήθειας και αυτήν αναζητούσε σ' όλον τον επίγειο βίο του, αυτήν ακολουθούσε και αυτήν δίδασκε.

"Τον ενάρετο και τον σοφό, έλεγε, ενισχύουν οι δυνάμεις της φύσεως για να μπορή να εναρμονίζεται προς τους Νόμους της. Οσους ποθούν και θηρεύουν την αλήθεια, η αλήθεια

τους ποδηγετεί και τους φωτίζει. Ο Ουρανός τους εμπνέει και τους οδηγεί για να βρουν το δρόμο που άγει στην αληθινή πραγματικότητα".

Αυτό είναι το πνευματικό πιστεύω του Σπυρίδωνος Νάγου. Απλό, σαφές, και σοφό, βγαλμένο από την πείρα των αιώνων, που αποκτά η ψυχή σαν γνώσι πολύτιμη από τις μακρυνές πορείες που έκαμε περνώντας αναρίθμητες φορές από το λίκνο έως τον τάφο. Αυτός δε είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίον αποκτάται η ωριμότης. Τα ώριμα παιδιά της γης έτσι ξεπληρώνουν το χρέος τους και την μόρφωσί τους εδώ κάτω και είναι έτοιμα πια ν' άτενίσουν τον Ουρανό. Ο προς τα άνω δρόμος είναι γι' αυτά τώρα ανοικτός και ελεύθερος.

Η αρετή, η απέραντη καλωσύνη, η θεληματικότης και η σοφία του Σπυρίδωνος Νάγου πιστεύω ότι του δίνουν το δικαίωμα να ονομασθή ώριμο παιδί της Γης. Η Γη και ο Ηλιος τον εφωδίασαν στοργικά με όλα εκείνα τα μέσα για να συνεχίση την πορεία και την δράσι της ψυχής του σε τέλειους και φωτισμένους κόσμους.

Τώρα αξίζει να γίνη γνωστό και το γήινο τέλος του. Όταν το 1933 το νήμα της επίγειας ζωής του έπρεπε να κοπή και τούτο του είχε προ έξη μηνών προαναγγελθεί, ο Σπυρίδων Νάγος τέλεσε την ημέρα εκείνη το τελετουργικό του καθήκον προς τις Δυνάμεις της Φύσεως. Εκαμε το τελευταίο του θαλασσόλουτρο και οι ακτίνες του πατέρα Ηλιου περιέβαλαν με την δύναμί τους όλο το είναι ενός γνήσιου λάτρη τους. Αυτές οι ακτίνες καίνε κάθε το τιτανικό και το γήϊνο που φέρει ο θνητός. Και όταν μετά μία ώρα το μαύρο πουλί του θανάτου έπρεπε να τον πλησιάση, τον ζύγωσε κι' αυτό με σεβασμό, με θαυμασμό κι έκοψε το νήμα της ζωής σε μια σύντομη στιγμή, με ευθανασία!

Τότε η αθανασία, που ποθούσε η ψυχή του από αιώνες πολλούς, τον αγκαλιασε και τον περιέβαλε με τον κότινον του πνευματικού ήρωα.

Οι ύλακες του Κέρβερου δεν τον τρόμαξαν. Ούτε ο Άδης μπόρεσε να τον κρατήση. Γιατί σε όλο του το βίο είχε βγάλει ένα-ένα τα δόντια του τρικέφαλου και είχε κτυπήσει τα σκοτάδια του Άδη.

Ο Σπυρίδων Νάγος δεν χαροπάλεψε, κοιμήθηκε ήρεμα! Είχε ήδη νικήσει τον χάρο. Εκείνος που ξεριζώνει τις αδυναμίες και το πάθος, εκείνος που ακολουθεί την αρετή και κτυπά την κακία, την ψευτιά και κάθε δουλεία, εκείνος που θηρεύει, υπηρετεί την αλήθεια και λατρεύει την ελευθερία, την δικαιοσύνη, το φως και τρέφει στην καρδιά του αγάπη για όλους: αυτός, νικά την ατέλεια, νικά την αμαρτία, νικά τον Άδη και τα σκοτάδια του. Ο δρόμος του για τη φωτεινή λεωφόρο είναι ελεύθερος και ανοικτός.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α1)

1. Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Λοιπόν ειπέ μου γέρων τις είσαι; Εγώ ζω «εν τω παντί» απεκρίθη. Είμαι κάτοικος του Σύμπαντος και κάτοχος του μυστηρίου της εν αυτώ δρώσης ψυχής. Ευρίσκομαι απανταχού και επισκοπώ τις λειτουργίες των νόμων της Φύσεως. Αρκεί να είπω εις εμαυτόν ότι θέλω να ιδώ τούτο. Περίεργον! Χωρίς άλλο ο γέρων αυτός, είπα εις τον εαυτόν μου, θα έχει πάθει το είδος εκείνο της μανίας το οποίο καθιστά τους εκ ταύτης έξαλλους Θεούς. Αλλά πριν να τελειώσω τον συλλογισμό μου αυτόν, άκουσα τον γέροντα να λέγει, απατάσαι, οι σκέψεις σου είναι παράλογες επειδή εκφέρονται χωρίς να προκαλούνται υπ' εμού, αφού δεν σου έδειξα σημεία παραφροσύνης. Εγώ αναγιγνώσκω τις σκέψεις σου διότι η εκφέρουσα αυτά διάνοια σου δεν είναι πέραν του Σύμπαντος, αλλά «εν αυτώ» κείται. Τότε ειπέ μου γέρων, τις είσαι, πως ευρέθης εδώ και πως είσαι γνώστης των όσων είπες; Α! λησμονείς ανθρωπίσκε μου, ότι συ ο τόσος δα την ψυχή είσαι υπέρτερος άλλων όντων κατωτέρας σου υποστάσεως και μάλιστα δια μόνης της θελήσεως σου δύνασαι να διευθετείς αυτά όπως θέλεις; Γιατί λοιπόν εγωϊστά μου ανθρωπίσκε δεν υπολογίζεις ότι και ε-πέκεινα σου δύνανται να ευρίσκονται όντα τελειότερα σου;

Ρίγος διέδραμε το σώμα μου από κορυφής μέχρι ποδών. Ιδού! λέγει ο γέρων, βλέπεις ότι δεν δύνασαι προ της ελαχίστης δυνάμεως την οποία μετάδωσα εις τον οργανισμό σου να συγκρατήσεις τις αποτελούσες σε δυνάμεις. Και αληθώς ήμουν εντελώς αφοπλισμένος υπό εκείνης της επιρροής και αισθανόμουν ότι το Εγώ μου εξεμηδενίζετο. Αλλά ταχέως είπε, εγώ θα αφαιρέσω αυτήν την δύναμη και θα προσθέσω άλλη η οποία θα σε ενισχύσει εις το να εννοήσεις εκείνα τα οποία θα σου είπω. Αμέσως άλλη δύναμης διέδραμε τον οργανισμό μου η οποία ετόνωσε τα νεύρα μου και αμέσως αισθάνθηκα αυτήν και εις την διάνοια μου και εις το σώμα μου.

Άκουσε, λέγει. Ευρισκόμουν πολύ μακριά, όταν μια βραδυά του μηνός Ιανουαρίου, ακριβώς προ σαράντα ημερών, σε είδα να ανέλθεις επί του λόφου αυτού, ο οποίος έχει μεγίστη ιστορική σημασία γιατί άλλοτε υπήρξε άλσος του Ιερού του Απόλλωνος, να προσεύχεσαι επικαλούμενος την αλήθεια του Σύμπαντος να σε οδηγήσει στο να εννοήσεις τα «εν τη Φύσει μυστήρια». Σε άκουσα τότε να λέγεις: Ω Θεέ, εάν υπάρχεις, κατάστησε εις εμάς την ύπαρξη σου γνωστή με οιοδήποτε μέσο βούλεσαι. Αληθινά, αυτοί οι λόγοι εξεφέροντο υπό εσού ειλικρινά και αμέσως το «θείον» είπε προς εμέ τον κάτοικο του Σύμπαντος δια του μυστηριώδους τρόπου αυτού. Ιδέ εις την γωνίαν Γη και ακριβώς επί του λόφου του Αρδηττού κείμενου επί της χώρας Ελλάδος και χορήγησε εις τον ειλικρινή αιτητή αυτό που ζητεί. Από της εσπέρας εκείνης μέχρι αυτής έρχεσαι επί του βράχου αυτού τακτικά, ακριβώς την εννάτην ώρα, αγνοών όμως ότι η ώρα αυτή είναι σημαντική και επικαλούμενος επαναλαμβάνεις τα αυτά. Βλέπεις γνωρίζω καλά ό,τι έπραττες. Λοιπόν ζητάς να μάθεις την αλήθεια; Γνωρίζεις ότι αυτή προσκτάται δύσκολα υπό της ψυχής των ανθρώπων και δύσκολα αφομοιώνεται προς αυτήν; Ναι είπα. Άκουσε λέγει ο γέρων: «Η αλήθεια τότε θα λάμψει επί της διανοίας σου, όταν ως σκοπό του βίου σου ακολουθήσεις το πρόγραμμα του φιλοσόφου, εννοείται όχι εκείνου ο οποίος παρουσιάζεται προ της ανθρωπότητος κομπορρημόνων, αλλά του αληθινού. Του φιλοσόφου του προκύψαντος εκ της αιτίας του Σύμπαντος του υποστάντος όλες τις μετατροπές και αναγεννηθέντος «εν τω Θείω Πυρί» που συγκρατεί όλες τις δυνάμεις της Φύσεως, αυτού του Πυρός που συνθέτει και αποσυνθέτει όλες τις ουσίες της όπως τις μεταβάλλει σε νοητικές δυνάμεις.

Αλλά όχι, δεν πρέπει περί αυτού να είπω περισσότερα.

Το πρόγραμμα λοιπόν του φιλοσόφου είναι να πιστεύει ότι:

Ο Θεός ο υπό διάφορες ιδιότητες παρουσιασθείς προς την ανθρωπότητα υπό των ιδρυτών των Θρησκειών ευρίσκεται απανταχού της Φύσεως, δρων προς διαμόρφωση και εξέλιξη όλων των ουσιών της.

Ότι όλες οι προσωπικότητες του Σύμπαντος και όχι μόνον της Γης είναι μία ενιαία εκδήλωση του Θεού και ότι εκάστη φέρει «μεθ' εαυτής» τον Θεό. Συνεπώς προπηλάκιζομένη μία οιαδήποτε υπόστασις, προπηλακίζεται ο πάντων γεννήτωρ Θεός.

Ότι μεταξύ των ανθρώπων δεν υπάρχει τι το οποίο φυσικώς να τους χωρίζει εις έθνη, φυλές, τάξεις και σε όσα άλλα ο ατελής νους των ανθρώπων παρήγαγε προς ίδιο αυτών όλεθρο.

Ότι πάσα δράσις της Φύσεως και αυτό κατόπιν επισταμένης παρατηρήσεως επί των λειτουργιών της, ουδέν άλλο υπηρετεί παρά τα οργανικά όντα αυτής και τα μη τοιαύτα να τα μεταβάλει εις οργανικά. Συνεπώς πάσα υπόστασις δικαιούται να απολαμβάνει των ευεργετημάτων της Μητρός Φύσεως και του «εν αυτή» Θεού, αφού και αυτή συντελεί εις την τελείαν εκδήλωση τους, διότι διαλαμβανόμενη ως τελεία υπό της Φύσεως συντελεί περισσότερο εις την εκδήλωση της ζωής. Ο πορευόμε-νος εναντίον του νόμου αυτού ουδέποτε «όψεται Θεόν εν τη δράσει αυτού».

Ότι εφ' όσον οι οφθαλμοί των ανθρώπων δεν δύνανται να βλέπουν τις λειτουργίες της Φύσεως, θα υπόκεινται ούτοι εις αποσύνθεση και εις εκ νέου σύσταση.

Ότι η μεγαλύτερη των αρετών είναι η Φυσική ζωή και η «εν τω παντί» τελουμένη αγάπη εις την οποία ο Θεός εκδηλούται περισσότερο.

Ότι το Φως του Ηλίου και πάσα φωτίζουσα τον κόσμο χημική σύσταση περιέχει «εν εαυτή» εκείνο που ζωογονεί, συγκρατεί και στρέφει επί των τροχιών τους πάντα τα εν τη Φύσει εκδηλούμενα αντικείμενα και υποκείμενα και ότι το Φως είναι η μείζων έκφρασις του Θεού εις το Σύμπαν.

Ότι η ίδια σου μορφή επαναλαμβάνεται επί πασών των εκδηλωμένων μορφών και ότι ο Θεός δρα εν αυτή όπως εν τη συλλειτουργία των όλων προσωπικοτήτων παραχθεί ο τέλειος φιλόσοφος, ο δικαιούμενος να κατοικεί το Σύμπαν και δια των τελείων αυτού αισθήσεων αισθάνεται και την αρμονία και πάσα διάταξη τελούμενη υπό των νόμων όπως αυτή μη συνταράσσεται.

Ότι ο άνθρωπος εφ' όσον δεν είναι δίκαιος ζει εκτός της ζωής και του φωτός «ως συ ήδη» και είναι απολύτως τυφλός.

Ότι ο μη έχων την δύναμη να αγαπά τους ομοίους του ουδέ εαυτόν δύναται να αγαπά και ότι η περιπλάνησις και η οδύνη έσονται κλήρος αυτού.

Ότι το Φως τότε φωτίζει τις ψυχές, όταν αυτές διακαώς το επιθυμούν και εφ' όσον δύνανται να αγαπούν και είναι δίκαιες.

Ο γέρων έστη. Ισχυρά ακτίς φωτός αγνώστου εις εμέ προελεύσεως εφώτισε την μορφή του. Ήταν μεγαλοπρεπής. Ιδέ, λέγει. Ο Ουρανός διαμαρτύρεται διότι σου είπα πολλά και θα έλεγα ακόμη. Ήδη να θυμάσαι όσα άκουσες και μετά εξ μήνες, εάν τηρήσεις και ακολουθήσεις το πιστεύω του φιλοσόφου να επανέλθεις εδώ, ακριβώς την εννάτην εσπερινή ώρα και να πεις τις λέξεις Α... γ... Τ... Η... Φ...S εννέα φορές και αμέσως να κάνεις εννέα βήματα προς την Ανατολή αδιαφορών δια την ομαλότητα ή μη του εδάφους. Μετά την τέλεση αυτών των βημάτων θα ευρεθείς εις τας αγκάλας περικαλεστάτης Νύμφης. Εκείνη θα σου διδάξει τα απόκρυφα, εάν δεν ασχημονήσεις προς αυτήν δι' ανοήτων συλλογισμών. Μνήσθητι ότι θα σου ζητήσει αυτό που αντλείς δια των σωματικών σου οργάνων εκ της Φύσεως. Αλλά πριν να χορηγήσεις τούτο προς αυτήν να λάβεις ως αντάλλαγμα ό,τι θα σε

καταστήσει αμετάβλητο την ψυχή. Αυτά είπε ο γέρων και εξαφανίσθηκε. Έκαστος εννοεί την έκπληξη μου.

Μετά εξ μήνες ακριβώς, δηλαδή την 22 Αυγούστου του 1897, ανήλθον επί του λόφου του Αρδηττού με την πεποίθηση ότι θα ίδω την περικαλέστατη Νύμφη και από αυτήν θα εδιδασκόμουν ό,τι με χωρίζει από την πραγματική ζωή, από την εν επιγνώσει ύπαρξη και τον σκοπό τον οποίο επιτελώ ως συνείδησις. Ολόκληρος ο λόφος ήταν έρημος ανθρώπων, πράγμα όχι συνηθισμένο εις εκείνη την εποχή. Κάτωθεν εξαπλούτο ο κήπος του Ζαππείου ως άλλος παράδεισος με το πλήθος των φώτων του. Εις το καφενείο του Ζαππείου η μουσική έπαιζε την τελευταία πράξη του Φάουστ. Περίεργο, είπα, αυτή η σύμπτωσις ενέχει το μυστήριο, αλλά ας αδιαφορώ σε τοιαύτες αναπτυσσόμενες προλήψεις και ας ακολουθήσω το έργο μου.

Προσήλθα επί του βράχου εις τον οποίο άλλοτε είχα συναντήσει τον Κάτοικο του Σύμπαντος, ακριβώς την εννάτη ώρα. Αμέσως επρόφερα τις μυστηριώδεις λέξεις και άρχισα να κάμνω βήματα προς την Ανατολήν. Εις το έκτο βήμα ισχυρό ρεύμα αγνώστου δυνάμεως εις εμάς συγκλόνισε τον οργανισμό μου και παρ' ολίγο να χάσω την ισορροπία μου και να απωλέσω την προς την Ανατολή άγουσα. Ευτυχώς ισχυρός ψυχικός μου πόθος μου επέφερε την αταραξία και προχωρήσας εποίησα το έβδομο. Έτερο ρεύμα ισχυρότερο του πρώτου με σταματά. Αισθάνθηκα πλέον τον εαυτόν μου αδύνατον να προχωρήσει. Ισχυρά φωνή ε-βόμβησε εις τα ώτα μου «προχώρα άνανδρε». Η φωνή ήταν του Κατοίκου του Σύμπαντος. Με εμψύχωσε και με ακατάσχετη ορμή προχώρησα εις το όγδοο. Όγκος πελώριος παρουσιάσθηκε έμπροσθεν μου φράξας την οδό μου. Η φωνή επανέλαβε: «ενθυμού, ό,τι είπα, αδιαφόρησε για την ομαλότητα του εδάφους και προχώρα». Από αυτή την προτροπή άντλησα νέα δύναμη και ανοίξας τον διαβήτη μου εποίησα και το έννατο και ιδού Φως ισχυρό έλαμψε προ των οφθαλμών μου.

Πραγματικά Νύμφη περικαλέστατη, Θεά εξαισία εμφανίσθηκε ενώπιον μου, γυμνόπους, έχουσα ένδυμα λευκό, ασκεπής την κεφαλή και τας χείρας εσταυρωμένος. Πριν όμως να συνέλθω την άκουσα να λέγει: Υιέ της Γης και του Ουρανού, Θνητέ και δούλε άνθρωπε, ο ισχυρός του Σύμπαντος Νους, ο έχων εις το κέντρον αυτού την φωτισμένη ψυχή σε οδήγησε προς εμέ. Σου είπε ότι θα ευρεθείς εις τας αγκάλας μου. Αλλά πριν πράξεις αυτό σου είπε να τηρήσεις και ακολουθήσεις το πιστεύω εκείνο που σου ανέπτυξε, πράγμα το οποίο όμως εν μέρει το εξετέλεσες, διότι επί του λογικού σου κατίσχυσαν οι προλήψεις των ομοίων σου και ανέπτυξες ενδοιασμούς κατά του πιστεύω τούτου. Η μη πλήρης αναγνώρισις και πίστις προς ό,τι ο Κάτοικος του Παντός σου είπε, αυτή τη στιγμή σε χωρίζει από εμέ, χωριζόμενος δε από εμέ, δεν δύνασαι να υπερέχεις των άλλων ομοίων σου, διότι και συ όπως και εκείνοι είσαι θνητός και δούλος. Πίστευε όμως ότι υπάρχει εις το μέλλον ελπίς. Πίστευε, ότι πάν ό,τι έχασες αυτή τη στιγμή δύνασαι να το αποκτήσεις μετά εννέα έτη, εάν κατά τον χρόνο αυτό καταστήσεις τον νου σου υγιή και τον απαλλάξεις από όλες τις χυδαίες προλήψεις των ανθρώπων, αφομοιούμενος προς το έργο της Φύσεως, το οποίο κατ' εμέ είναι η καθολική αγάπη των συγκροτούντων αυτήν στοιχείων. Εάν ακολουθήσεις αυτή τη ζωή την οποία υπαγορεύει η καθολική αυτή αγάπη και αναγνωρίσεις ως σκοπό σου την ελευθερία της ψυχής σου η οποία έχει καταστεί δούλη των παθών της ανθρωπότητος, διότι αντί ο νους της να δίδει προς αυτήν τροφή υγιά και φυσική της χορηγεί πάθη τα οποία έχουν προκύψει εκ του εναντίον προς την Φύση λειτουργούντος νόμου των ανθρώπων, ο οποίος όμως συντελεί εις το να τους χωρίζει από τη Φύση και κατά συνέπεια και από εμέ.

Αλλά άνθρωπε δούλε και θνητέ αφού έφθασες μέχρις εμού, θα σου παρέξω ό,τι θα συντελέσει στο να ακολουθήσεις τη ζωή την οποία περιεγράψαμε. Θα σου δείξω οποίος κυκεών καταστρεπτικός της ανθρώπινης προσωπικότητας συντελείται στην ανθρωπότητα για να κατανοήσεις το βάραθρο μέσα στο οποίο βρίσκεται, μακαρίζουσα εις αυτή τη

δοκιμασία την κατάσταση της δίκην ασυνειδήτου υπάρξεως. Αλλά δια να κατορθώσεις να το εννοήσεις αυτό, πρέπει να σε μεταβάλλω δούλε άνθρωπε. Πρέπει να αφήσω την εντός σου υπάρχουσα ψυχή ελεύθερη των νοητικών σου δεσμών. Πρέπει να μεταδώσω εις αυτήν εκ των ιδικών μου νοητικών δυνάμεων όπως κατορθώσει να επισκοπήσει το έργο της δούλης των παθών ανθρωπότητας. Και αμέσως λύσασα τας χείρας της έψαυσε την κεφαλή μου.

ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Εφερόμην εις ύψος εις το οποίο Φως ξένο προς τις ακτίνες του Ηλίου το παν μεγαλοπρεπώς περιέβαλλε. Θεά αθάνατος με οδηγούσε. Όταν εφθάσαμε επί σημείου τινός είπε: Ως ψυχή δεν δύνασαι επέκεινα του σημείου αυτού να βαδίσεις διότι δεν έχεις ιδίας δυνάμεις. Μόνον οι Θεοί, τα τέλεια της Φύσεως Εγώ, δύνανται να προσπελάσουν το σημείο αυτό. Τα Εγώ αυτά δύνανται να είναι μάκαρες κάτοικοι αυτού του επιπέδου και να γεύονται του ηδυτάτου καρπού της Γνώσεως, να είναι οι τέλειες «εν τη γνώσει του παντός» υποστάσεις. Αν αγαπητή ψυχή κατανοήσεις το έργο της Φύσεως θα προσπελάσεις το σημείο αυτό και θα καταστείς και εσύ μάκαρ του μέρους αυτού, όπως λέγει και το τέκνον της Γαλιλαίος. Ήδη όμως οι αποτελούσες σε δυνάμεις δεν είναι, επαναλαμβάνω, ανάλογες προς το μέρος αυτό, προς την ουσία του περιβάλλοντος τον χώρο αυτό Φωτός, *χώρο εις τον οποίο η Γνώσις είναι ο κυρίαρχος του Σύμπαντος Βασιλεύς.* Αλλά αγαπητή μου ψυχή, δεν έχεις να ωφεληθείς εκ των γνώσεων τούτων, αφού αγνοείς τον εξωτερικό του Σύμπαντος κόσμο. Ας επιστρέψουμε εις την ανθρωπότητα και εκεί θα ίδωμε το έργο της.

Πάραυτα ιπτάμεθα επί των πόλεων της Γης και δι απόκρυφου τινός ισχύος εφθάναμε μέχρι των λογισμών των ανθρώπων. Οποία φρίκη! Εκεί κατειργάζετο η δουλεία των συνειδήσεων. Εκεί το πάθος ήταν ο κυρίαρχος μοχλός της υπάρξεως. Εδώ Βασιλείς σφυρηλατούν τα δεσμά εαυτών και των άλλων. Εκεί κυβερνήσεις καταρτίζουν νόμους δια των οποίων η ανθρωπότης θα τρέφεται εκ των σαρκών της. Συγκρούσεις παθών αποτελούν τον έρωτα. Η Θεά προ αυτού του φαινομένου ερυθριά, αποτεινόμενη δε προς εμέ λέγει: Ιδέ δούλη ψυχή, πως βεβηλούται η ιερότερη πράξις του Σύμπαντος εκ της οποίας απέρρευσαν και άνθρωποι και Θεοί.

Προχωρήσαμε. Βλέπουμε ανθρώπους αναπαυόμενους εις την έσχατη δυστυχία, ελπίζοντας να κερδίσουν δια ταύτης το Φως. Οι διάνοιες τους έχουν παραλύσει. Η ψυχή μόλις δυνάμενη να συντηρήσει το σώμα δεν δύναται να συσπειρώσι «εαυτήν» επί του λογικού, η αταξία αυτού κυριαρχεί επ' αυτής, την αποκαθιστά ασυνείδητη, και εντεύθεν δεν δύναται να ελέγχει ουδεμία πράξη του λογικού. Βλέπουμε πάθη να αποκλείουν τις ψυχές εις την εκδήλωση τους και οι διάνοιες τους να αναπτύσσουν μίσος, εγωισμό, αλαζονεία, οίηση. Βλέπουμε «πεποιθότας», πιστεύοντας ότι η Φύσις και τα ευεργετήματα της ανήκουν εις αυτούς και ότι οι μη κατέχοντες εδάφη είναι τέκνα που έχουν απορρεύσει όχι εκ της αυτής «οίας και εκείνοι πηγής». Βλέπουμε εις την διάνοια των ανθρώπων αναπτυσσόμενη πρόθεση όπως καταστήσουν πάντας τους άλλους δούλους τους και κυριαρχήσουν αυτοί ως απόλυτοι βασιλείς. Εδώ οι συγκρούσεις αποτελούν το επικινδυνοδέστερο σημείο. Εδώ τα πάθη κρύπτονται υπό το πρόσχημα των Εθνών. Εδώ θυσιάζεται η μείζων λογικευόμενη ανθρωπότης. Εδώ πνίγεται η φωνή της ελευθερίας. Εδώ η κατανοούσα το σκοπό της ψυχή συντρίβεται «εν τη υπαγορευόμενη» υπό των ανθρωπίνων τούτων παθών δοκιμασία. Ιδέ, λέγει, η Θεά. Εδώ όλες οι σκέψεις των ανθρώπων κατεργάζονται των ανθρώπων τον θάνατο. Εδώ ο άρπαξ τρώγει τα σπλάχνα του Αγαθού. Εδώ ο κύριος αφαιρεί την τιμή του δούλου. Εδώ η δικαιοσύνη υβρίζει «εαυτήν» και τους νομοθέτες της. *Εδώ η επιστήμη απατά «εαυτήν» και προκαλεί την εξόντωση της.* Εδώ οι νομοθέτες ορέγονται ανθρώπινο αίμα ως άλλοι ιστορούμενοι υπό των ανθρώπων δαίμονες της κολάσεως. Εδώ οι Θρησκείες ζητούν να ενισχυθούν εκ των ανθρωπίνων πτωμάτων πατώσαι αυτά όπως αφαιρέσουν και την τελευταία ικμάδα της ζωής τους. Εδώ οι Ιερείς τους τρέφονται εξ ανθρωπίνων σαρκών και

πίνουν των ανθρώπων το αίμα. Πτωχέ Ναζαρηνέ, λέγει η Θεά, τι έμελε να σου αποδώσουν! Οποία φρικαλέα τήβενο σε ενέδυσαν. Ω Υιέ του Ουρανού Εμμανουήλ. «Εν τω ονόματι σου» η ανθρωπότης οργιάζει. Εν τω ονόματι σου, το αίμα ρέει ποταμηδόν. «Εν τω ονόματι σου» τα έθνη κατακρεουργούν τα έθνη. Εν τω ονόματι σου το πάθος αποτελεί την υπόσταση των δήθεν διδαγμάτων σου. Η Αγάπη συντρίβει τις κεφαλές των ανθρώπων και η δικαιοσύνη αναιρεί τις ανθρώπινες υπάρξεις.

Ισχυρά δύναμις έλκει την προσοχή μου προς τον Ουρανό και ο Κάτοικος του Σύμπαντος λέγει: Αρκεί, επιστρέψατε τούτον εις τα ίδια.

ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Συνήλθα. Η Θεά λάμπουσα εκ κάλλους μου είπε: Παν ό,τι η ψυχή σου «ηρύσθη» και είδε, το μεταδίδω στην διάνοια σου και τούτο έσεται αυτό το οποίο σου χορηγώ. Σου υπόσχομαι όμως ότι εάν δεν αποτελέσεις άρνηση προς την αλήθεια, μετά εννέα έτη να επανέλθεις εδώ και τότε, ω δούλε και θνητέ ανθρωπίσκε, θα σου δώσω ό,τι θα σε καταστήσει αθάνατο και ελεύθερο. Και η Νύμφη εξαφανίσθηκε. Ακούσθηκε η φωνή του ισχυρού γέροντος, λέγουσα: Πρόσεχε, πρόσεχε και ενθυμού. Η Σελήνη «πλησιφαής» ανέτειλε επί του Υμηττού και κατήλθα έκπληκτος του Αρδηττού.

Παρήλθαν ακριβώς εννέα έτη από της εποχής των αφηγηθέντων γεγονότων κατά τα οποία κατέβαλα πολλές προσπάθειες όπως ακολουθήσω το πρόγραμμα το οποίο μου εδόθη από τον σεβάσμιο γέροντα, Ομολογώ ότι εις την κοινωνία μας απάντησα μυρίας δυσκολίας όπως συγκρατηθώ εις το ύψος το οποίο έπρεπε δια να κερδίσω απόλυτα την εύνοια της Νύμφης και εδοκίμασα όχι ολίγες πικρίες. Πλειστάκις ευρέθην εις την σκληρή ανάγκη να υποκύψω εις τις απαιτήσεις του κοινωνικού μας βίου και ουχί άπαξ με περιέβαλαν συναισθήματα απογοητεύσεως. Εν τούτοις υπέμεινα καρτερικά την διέλευση των εννέα ετών και πολλάκις προσήλθα προς τον βράχο του Αρδηττού και επικαλέσθηκα την βοήθεια του θείου γέροντος όπως μη με εγκαταλείψει, αλλά με εμπνέει διαρκώς προς την αλήθεια. Την Θεία εκείνη αλήθεια την οποία εκπροσωπούσε η θεσπέσια Νύμφη, η τόσον εγείρασα εις εμέ την επιθυμία να μάθω περί της υποστάσεως της. Πλειστάκις έσωθέν μου αισθάνθηκα φωνήν να μου λέγει επιτακτικά! «Εστέ σώφρων» Ιδέ προς το Φως και εκείθεν ανάμεινε την εξήγηση του αιτίου της υπάρξεως σου.

Άλλοτε αισθάνθηκα η αυτή φωνή να μου λέγει: Πόσον ταπεινός τις ιδέες είναι ο άνθρωπος όταν νομίζει ότι αυτός είναι η μοναδική συνείδησις της Φύσεως, το διακεκριμένο αυτής Εγώ, ενώ αληθινά δεν είναι παρά μόνον απειροελάχιστη εκδήλωση της παραβαλομένη προς τα θεία εκείνα Εγώ τα οικούντα εις του θείους του Σύμπαντος Ηλίους και τα τόσα άλλα αυτών σώματα των οποίων οι νόμοι και οι λειτουργίες είναι κατά πολύ συνθετότερες και εναργέστερες των του Πλανήτου μας. Αισθάνθηκα εσωτερικά μου ποτέ την φωνή του Θείου γέροντος λέγουσα: *Τέκνον, το Άπειρον άπειρα Εγώ δημιουργεί και τα δημιουργήματα του αυτά άπειρα εις τις Θείες τους γνώσεις καθίστανται.* Ο άνθρωπος είναι περιορισμένο Εγώ. Ο χρόνος τον οποίο έχει διανύσει κατά την εξέλιξη είναι ελάχιστος και κατ' ακολουθία οι διανοητικές του λειτουργίες δεν ήτο δυνατόν να είχαν εκδηλώσει πλειότερα. «Ουχ ήττον» υποκείμενος εις τις ενέργειες του Απείρου αεί θα πολλαπλασιάζεται εις τις γνώσεις και προϊόντος του χρόνου θα φτάσει εις τοιαύτην περιωπή ώστε να διοικεί δια της θελήσεως του ολόκληρα τμήματα της Φύσεως!

Σκέφθηκα πολύ επί των μεταδοθέντων ιδεών εις εμέ και έλεγα, τι άρα να είναι εκείνο το οποίο αποκαλούμε θέληση; Η φωνή του γέροντος δεν εβράδυνε να ακουσθεί και τώρα μάλιστα με κάποια ανέκφραστη ηδύτητα να λέγει: Η Θέλησις; Α! Πόσον μικρός είναι ο άνθρωπος εις την εξέταση των δυνάμεων εκείνων που τον αφορούν! *Η θέλησις, τέκνον μου, είναι ο αρτιώτερος νόμος της ψυχής του όντος. Εις αυτόν τον νόμο καταλήγουν όλοι οι άλλοι*

νόμοι ως εις μεγάλη αρτηρία από της οποίας εξορμώνται όλες οι κινήσεις οι οποίες καταφαίνονται εις τον οργανισμό του όντος και εκ των οποίων αρδεύονται όλα τα μέρη αυτού την ζωή, η οποία προκαλεί την συναίσθηση της υπάρξεως. Όταν ο νόμος αυτός μεγενθυνθεί και επιτυγχάνεται τούτο όταν συλλειτουργούν υγιώς ψυχή και οργανισμός, εκδηλούται ως άρτια νοητική ενέργεια, απέναντι της οποίας υποχωρούν όλα τα εμπόδια. Ακόμη δε «μείζων» καθίσταται εις τις λειτουργίες του ο νόμος αυτός, εις την νοητική του υπόσταση, όταν πλούτος ιδεών διακανονίζει τις ενέργειες του. Αλλά μη επ' αυτών επί πολύ ασχολείσαι. Η κατανόησις αυτών των Θείων δυνάμεων δύναται να συντελεσθεί όταν η ψυχή του ανθρώπου δυνηθεί να απαλλαγεί από τις τόσες κακίες, αυτές τις οποίες δυνάμεθα να διακρίνουμε σήμερα υπό τον τύπο των προλήψεων και εις τις οποίες εκ-δηλούνται όλα εκείνα τα ελαττώματα του ανθρώπου τα οποία κατόπιν εγκαθίστανται ως κοινωνικές συνθήκες και πολιτειακοί νόμοι. Για να μπορέσεις να γίνεις πραγματικά φίλος της Νύμφης, οφείλεις να διακρίνεις, ότι εφ' όσον ο άνθρωπος δεν διαβλέπει ότι ως Ον της Φύσεως πρέπει να συμμετέχει εις τις λειτουργίες της μη παραγκωνίζων ουδέν άλλο ον, είναι αδύνατον να λειτουργήσει «εν αυτώ» ο Θείος νόμος της θελήσεως. Εφ' όσον δεν κατανοήσεις ότι το ον έχει σκοπό ο οποίος εκδηλούται δια της πλήρους αυτού ελευθερίας, της ελευθερίας εκείνης η οποία δεν αναιρεί «εν τη εκδηλώσει της» ούτε δική του φυσική λειτουργία ούτε και άλλου όντος, δεν είναι δυνατόν να γίνεις αληθινός φίλος της Νύμφης, ούτε και να δεχθείς τις Θείες της περιπτύξεις, τις περιπτύξεις αυτές που μεταδίδουν Θεία ζωή.

Πλειστάκις κατά το εννεατές αυτό χρονικό διάστημα ερώτησα τον εαυτό μου τι άραγε να συμβαίνει μεταξύ εμού και του Θείου γέροντος ώστε να ακούω εσωθέν μου ευκρινώς την φωνήν του, ενώ άλλοτε παρήρχετο αρκετός χρόνος χωρίς να ακουστεί η Θεία αυτή φωνή. Ομολογώ ότι δεν εύρισκα τη λύση αυτού του αινίγματος, ούτε και εις το ερώτημα μου αυτό εδίδετο κάποια απάντησις εκ μέρους της Θείας του γέροντος φωνής. Συνέβη κατά τον Ιανουάριον του 1902 πέμπτου έτους μετά την γνωστή συνάντηση μου μετά της περικαλλούς Νύμφης και του Κατοίκου του Σύμπαντος να εξασκήσω επί νέου τινός γνωστού μου, όλη μου την επιρροή όπως υπανδρευθεί κόρη φιλικής μου οικογενείας, την οποία είχε μεν μνηστευθεί προς διετίας, αλλά τελευταίως είχε μετανοήσει γι' αυτό, ώστε η μνηστεία (αυτή) να έχει θεωρηθεί από αμφότερους ως μη υπάρχουσα. Εξάσκησα την επιρροή μου τόσο ώστε εις αυτήν να υποδουλωθεί η διάνοια του νέου και κυριαρχούσης εις αυτήν της ιδικής μου πεποιθήσεως να αποφασίσει τον γάμο, ο οποίος.και εγένετο προς μεγάλη χαρά της κόρης. Ομολογώ, ότι προέβην εις την πράξη αυτή διότι διέβλεπα αδικία η οποία εγίνετο εκ μέρους του νέου προς την κόρη λόγω των πολλών υποσχέσεων του αφ' ενός και της μνηστείας και της οικειότητας η οποία είχε αναπτυχθεί μεταξύ τους, η οποία θα παρασκεύαζε δια την κόρη θλιβερά γεγονότα εάν δεν ετελείτο ο γάμος. Τέλος, όπως είπαμε, ο γάμος τελέσθηκε.

Από της στιγμής εκείνης όμως, αισθάνθηκα ότι μεταξύ εμού και της εσωτερικής εκείνης δυνάμεως η οποία εξεδηλούτο ως φωνή του Κατοίκου του Σύμπαντος, όπως ενόμιζα, διεκόπη πάσας σχέσις. Παρήλθε ολόκληρο έτος και δεν αισθάνθηκα ούτε μία φορά την επίδραση της θαυμάσιας αυτής λαλιάς επί του νου μου, ούτε και επί των αισθήσεων μου εκυριάρχησε η θεία εκείνη μελωδία η οποία άλλοτε εγέννα εις την ψυχή μου την ελπίδα θείου μέλλοντος. Πλειστάκις μετέβην επί του Αρδηττού και με κατάνυξη εδεήθην προς τον Θείο γέροντα όπως, αν μη τι άλλο, μου φανερώσει τι ήταν εκείνο το οποίο συνετέλεσε τόσο πολύ εις το να με αποξενώσει από αυτόν. Εν τη απελπισία μου εδεήθην και προς την Νύμφη και μάλιστα μέχρι παραβάσεως όρων τινών τους οποίους είχαμε προσυμφωνήσει και τους οποίους ως εκ του άκρως μυστικού αυτής ύφους δεν τους προανάφερα κατά την έκθεση των γεγονότων της πρώτης μας συναντήσεως. Αλλά και εκείθεν σιγή επεκράτη.

Τέλος μετά πάροδο δέκα τεσσάρων ολοκλήρων μηνών και κατόπιν δεήσεώς μου τινός την οποία απηύθυνα προς τον Θείο γέροντα επί του λόφου του Αρδηττού, άκουσα την φωνήν του

να μου λέγει έσωθέν μου: Τέκνον, στις πράξεις του ανθρωπίνου σου βίου, του μετά την αποκάλυψη προς σε του Κάτοικου του Σύμπαντος, δεν ετήρησες ό,τι ακριβώς σου συνέστησε προς τον σκοπό να επιτύχεις του αγαθού και δι' αυτού να πληρώσεις τον σκοπό της ανθρώπινης σου υπάρξεως, αλλά εδημιούργησες ζητήματα, τα οποία ως εκ της φύσεως τους και δια να πληρωθεί ο Θείος νόμος της Φύσεως, σου επιβάλλουν μακροτέραν διαμονή εις τον κόσμον αυτόν. Εγώ δεν είμαι παρά ο εις τις συνειδήσεις των ανθρώπων εκδηλούμενος έλεγχος. Προωρίσθηκα από την Θεία Φύση δι' αυτόν τον σκοπό και εφ' όσον οι συνειδήσεις των ανθρώπων δεν εκφαυλίζονται «εν τη αναιρέσει των υπό της Φύσεως επιβαλλομένων προς τα όντα αυτής λειτουργιών», τότε εγώ τις καθοδηγώ εις την αλήθεια, ελέγχω τις παρεκλίνουσες του σκοπού τούτου πράξεις τους και συμβουλεύω την επικράτηση της αλήθειας δια της οποίας επιτυγχάνεται *η μεταξύ των ψυχών και των σωμάτων αρμονία. Η επίτευξις αυτής της αρμονίας, μόνη, δύναται να προκαλέσει επί του ανθρώπινου νου την εκδήλωση και αρμονία των δυνάμεων της ανθρώπινης ψυχής, οι οποίες εκδηλούμενες πληρούν τον νουν Φωτός και έτσι καταπαύει η περίοδος της ανά τους ανθρώπινους οργανισμούς δράσης της ανθρώπινης ψυχής.* Αλλά περί όλων αυτών δεν δύνασαι ακόμη να έχεις πλήρη αντίληψη. Εάν όμως ευτυχήσεις να κοινωνήσεις προς την Θεία Νύμφη, τότε εν λεπτομέρεια θα δυνηθείς μετ' αυτής να μελετήσεις αυτά τα ζητήματα. Ήδη σου λέγω, ότι εγώ δεν είμαι ο Γέρων μετά του οποίου επικοινώνησες επί του μέρους τούτου, αλλά όργανο αυτού, του οποίου η ειδικότης είναι εκείνη την οποία σου είπα. Άρχισες να με αισθάνεσαι ευθύς ως η Νύμφη ευδόκησε να σε ακροασθεί επί του μέρους αυτού και να σου δείξει ό,τι σου έδειξε. Η προς την Νύμφη επικοινωνία σου και η μετάδοσις προς σε εκ μέρους της του Θείου εκείνου το οποίο σε έκανε προς στιγμήν να ιδείς τις πραγματικές όψεις του κόσμου τούτου, είναι αυτό ακριβώς το οποίο επέδρασε επί της ψυχής σου και εγεννήθη ο νόμος εκείνος που με καθιστά προσιτό προς την διάνοια σου. Η λειτουργία της υπάρξεως μου προς την ιδική σου γίνεται δυνάμει ουσίας τινός της οποίας αποτέλεσμα είναι το Φως του κόσμου.

Αλλά περί αυτής δεν δύναμαι εγώ να σου είπω. Εσίγησα επί 14 μήνες διότι αυτό μου το επέβαλε ο Κάτοικος του Σύμπαντος, επειδή δεν εσεβάσθης τις βουλές της ειμαρμένης,αλλά τις αντιστρατεύθηκες επιβληθείς επί ασθενεστέρας σου υπάρξεως και επέβαλες προς αυτήν την θέληση σου. Ετόλμησα να είπω ότι υπεστήριξα το δίκαιο. Απατάσαι, μου είπε η εσωτερική φωνή, η οποία πλέον κατεδείχθη ότι δεν ήταν του Θείου γέροντος, όπως επίστευα, αλλά άλλη εξαρτωμένη στις ενέργειες της από αυτόν και η οποία είχε ως εκδήλωση ειδικό σκοπό. Ναι, απατάσαι! Το συμβουλεύειν εις το αγαθό είναι ηθική υποχρέωσις παντός ανθρώπου, αλλά το επιβάλλειν εις τους άλλους να πράττουν ό,τι ο επιβάλλων βούλεται, τούτο είναι αυθαιρεσία κωλύουσα την ελευθέρα ενέργεια των ψυχών και η αυθαιρεσία αυτή είναι η χειρότερη όλων διότι *δι' αυτής αρνούμεθα την ύπαρξη του Εγώ, του Θείου αυτού απαυγάσματος της Φύσεως και των Θείων του ιδιοτήτων οι οποίες προσδίδουν εις αυτό διακεκριμένη εν τη Φύσει ύπαρξη και το χαρακτηρίζουν ως Ον δυνάμενο να βούλεται και ενεργεί απολύτως.* Εάν υπάρχει νόμος τον οποίο πρέπει να σεβώμεθα περισσότερο των άλλων, ο νόμος αυτός δεν δύναται παρά να είναι εκείνος τον οποίο διαβλέπουμε «εν τη ανεξαρτήτω βουλήσει και ενεργεία του όντος».

Η φωνή καθίσταται εντονότερη. Μάλιστα εάν κατά του νόμου αυτού δεν ασεβούσαν οι δολεροί και πονηροί της Φύσεως, χαρά και αρμονία θα εβασίλευε επί πάσαν ανθρωπινήν κοινωνίαν. Εάν τον νόμο αυτόν τον τιμούσαν τα τέκνα της Φύσεως, ουδέποτε αυτά ήθελαν αισθανθεί την οδύνη και το πάθος του εγωισμού, το οποίο εκδηλούμενο επιμαρτυρεί ότι είναι αποτέλεσμα και πλάσμα πράξεως όχι φυσικής. Πάντα τα όντα της Φύσεως είναι αποτέλεσμα προερχόμενο εκ της αυτής πηγής και κατ' ακολουθίαν εκ φύσεως ουδέν τα χωρίζει, αλλά αντίθετα τα συνενώνει επί το αυτό προς τον σκοπό της προόδου. Είναι παράλογο λοιπόν να μη αναγνωρίζεται, είναι μιαρό και απαίσιο παν ό,τι δεν αναγνωρίζει εις αυτά τον αυτό σκοπό

και δεν τους δίδει προς πλήρωση αυτού του σκοπού εις πάντα τα αυτά μέσα. *Η Φύσις μεριμνά περί όλων των υπάρξεων, αλλά αυτές τις μέριμνες τινές εξ αυτών τις καταστρατηγούν και τις καρπούνται υπέρ το δέον «δι' εαυτάς» ώστε έτσι να επέρχεται έλλειψις δια τις άλλες.* Εντεύθεν απορρέει η διαίρεσις και η διάκρισις των κοινωνιών, συνέπεια των οποίων είναι η καθ' εκάστην και δι' εκάστην ύπαρξη δημιουργούμενη πικρία. Δια να επιβάλλει λοιπόν ο Θείος Κάτοικος του Σύμπαντος τον σεβασμό προς τις λειτουργίες της Φύσεως εκ μέρους του ανθρώπου, δοκιμάζει αυτόν τούτον τον άνθρωπο εις εκείνες τις πράξεις τις οποίες αυτός δημιουργεί μη σεβόμενος τις υπαγορεύσεις της Φύσεως. Η κόρη την οποία θέλησες να την εξαγάγεις από μια αληθώς στενόχωρη θέση και μια διανοητική βάσανο έπρεπε να γυμνασθεί εις αυτή ακριβώς την διανοητική βάσανο δια να εκτιμήσει δεόντως τα δημιουργήματα της και έτσι πεισθεί και παύσει να ασεβεί προς την Φύση. *Αλλά υιέ μου δεν εννοείς κατά βάθος αυτά τα πράγματα γιατί νομίζεις ότι ο άνθρωπος εγένετο τοιούτος δια φυσήματος τινός και άρτιος όπως είναι. Όχι, ο άνθρωπος είναι προϊόν απείρου χρόνου και δημιούργημα αιώνων. Εις την αρχή του υπήρξε ατελές Ον, αλλά κατά την πορεία του μεγενθύνθηκε δι' εξελίξεως της ουσίας του. Διήλθε όλες τις οργανικές βαθμίδες και επί αυτής ακόμη της ανθρώπινης ουκ ολίγες φορές (την) διήλθε*. Εις αυτήν ακριβώς ήδη παιδεύεσαι και εάν δεν μυηθείς εις τις λειτουργίες της Φύσεως και δεν διαγνώσεις τις επί της υπάρξεως σου ενέργειες της, η ψυχή σου και πάλιν θα την επισκεφθεί μέχρις ότου κατανοήσεις, *ό,τι ως πρόγραμμα του φιλοσόφου εις τις Θείες δυνάμεις της Φύσεως σου έδωσε ο Μέγας Μυσταγωγός, ο Κάτοικος του Σύμπαντος από τον οποίο και εγώ εξαρτώμαι.* Εις τις διάφορες αυτές περιοδείες της στους ανθρώπινους οργανισμούς η ανθρώπινη ψυχή δημιουργεί παν ό,τι προκαλεί αυτήν να ασεβεί προς τους φυσικούς νόμους και δι' αυτό εις αυτούς τους ίδιους οργανισμούς θα παιδευθεί να απομάθει τις φαύλες πράξεις. Ιδού διατί η κόρη την οποία εβοήθησες ήταν υπό της Ειμαρμένης προωρισμένη να δοκιμάσει την πικρία της εγκαταλείψεως από τον μνηστήρα της. Ετόλμησα να ερωτήσω, τι ήταν εκείνο το οποίο κατέστησε την βούληση μου θέληση του νέου και ποία η επιβάλλουσα επί των ψυχών τις πράξεις του αντιπεπονθότος Ειμαρμένη.

Υιέ μου, απάντησε η φωνή. Εις σε εξεδηλώθη ως νόμος κάτι το οποίο δεν έχουν οι άλλοι άνθρωποι αναπτυγμένο εις τον αυτό βαθμό μετά σου και αυτό εκδηλώθηκε ύστερα από την επίδραση την οποία εξάσκησε προς σε η Θεία Νύμφη. Αυτό λοιπόν το οποίο εκδηλώθηκε και λειτουργεί εις σε ως νόμος δύναται να προκαλεί εις λειτουργία επί των άλλων ανθρώπων όμοιόν τίνα νόμο εξορμώμενο από την αυτή πηγή. *Αλλά δια να συντελεσθεί αυτό πρέπει ο προς ον προκαλείται η λειτουργία αυτή να υποβληθεί νοητικός εις κάποια παθητικότητα και τότε δια της επαφής μεταβιβάζεται ασφαλέστερα η βούλησίς σου προς αυτόν και ενεργεί εις την διάνοια του ως νόμος της.* Αυτό μάλιστα καταφαίνεται μεταξύ δύο όντων όταν έχουν αυτά διανοητική διαφορά. Ο μείζων νοητικώς δρων επιβάλλεται επί του ασθενέστερου. Αλλά όπως αυτό γίνεται πάντοτε απαιτείται και κάποια γνώσις η οποία προσδιορίζει τον χρόνο της τοιαύτης εργασίας. Δηλαδή, αυτό δεν δύνασαι να το πράξεις εις πάσαν ώραν, διότι οι δυνάμεις σου δεν ευρίσκονται επίσης εις πάσαν ώρα σε θέση να ενεργούν τελεσφόρως και αυτό διότι εκάστη υπόστασις συνδέεται άρρηκτα με φυσικές λειτουργίες, οι οποίες επικρατούν περιοδικά επί της ανθρώπινης προσωπικότητας. Μάλιστα, η Θεία Ειμαρμένη δεν είναι παρά αριθμός ψυχών οι οποίες κατέχουν αυτές τις θείες γνώσεις της Φύσεως, οι οποίες υπηρετούμενες από άλλες κατώτερες (ψυχές) κατορθώνουν δι' αυτών να επιβάλλουν προς πάσαν ύπαρξη παν ό,τι θα συντελέσει να την προαγάγει, αφού πρώτα την καταστήσει ικανή να διδαχθεί όπως μη σφάλει.

Η Θεία Ειμαρμένη αποτελείται από τις γενναιότερες ψυχές εκάστου πλανήτη. Είναι το κορύφωμα της ψυχικής εξελίξεως κάθε πλανήτη και σκοπός της είναι η παροχή βοήθειας προς πάσα ψυχή όπως ανελιχθεί «εν τη αλήθεια» και αποκαταστεί εν τη απολύτω εκείνη των πνευμάτων αρμονία η οποία δεν θέτει αυτά εις δοκιμασίαν αλλά αντίστροφα τα περιβάλλει

άπειρος γαλήνη. *Η Ειμαρμένη είναι εκείνη η Αρχή η οποία γνωρίζει όλες τις λειτουργίες της Φύσεως και όλη την αλληλεγγύη την οποία αναπτύσσουν οι δυνάμεις της, δυνάμει της οποίας καθορίζονται οι χρόνοι της επικρατήσεως κάθε φυσικής δυνάμεως, ιδιαίτερα επί κάθε φυσικής μορφής. Η αλληλεγγύη αυτή είναι είδος τι αλληλεπιδράσεως των μορφών επί των μορφών της Φύσεως. Αλλά αυτό δεν δύναται να τελείται καθολικώς και δια τούτο εκάστη μορφή έχει ορισμένο χρόνο ενέργειας όπως επίσης και παθητικότητας. Πότε όμως έκαστη μορφή έχει ενέργεια, αυτό είναι το υπέρτατο μυστικό και ακριβώς αυτό είναι που διακρίνει την Θεία Ειμαρμένη ως Θείαν.* Πόσον απατάται ο άνθρωπος όταν νομίζει «εν τη απλότητί του» ότι είναι κάτοχος πολλών. Όχι, ολίγα, ολίγιστα γνωρίζει τα οποία δεν έχουν ούτε την ικανότητα καν να του μεταδώσουν το σκοπό της υπάρξεως του. Όσον αφορά ό,τι έχει ως δόγματα πίστεως, είτε της επιστήμης, είτε της Θρησκείας, είτε της φιλοσοφίας, αυτά δεν είναι τίποτα άλλο παρά απόρροια των μέχρι τούδε γνώσεων του και ουδεμία δύνανται να αποτελούν αλήθεια σχετική προς όλες τις ενέργειες της φύσεως και των ψυχών του Απείρου.

Είναι αληθές ότι πλειστάκις γίνεται κατορθωτή η εξακρίβωσις υπό του ανθρώπου μιας αληθείας, αλλά εφ' όσον δεν ευρίσκεται σε συσχετισμό προς τις άλλες, *εφ' όσον δηλαδή δεν καθίσταται γνωστό ό,τι την κάνει να είναι αλήθεια, δεν είναι δυνατόν αυτή μόνο να αποτελεί βάση συστήματος καθολικής αλήθειας από το οποίο ο άνθρωπος να δύναται να αντλεί γνώση περί των λειτουργιών πασών των μορφών της Φύσεως. Άλλωστε, και εάν ακόμη επιτυγχάνετο κάτι τέτοιο, πάντοτε ο άνθρωπος, το εξετάζον τέλος πάντων Ον την Φύση, σχετική θα είχε αλήθεια περί αυτής και ουδέποτε απόλυτη και αυτό διότι οι μορφές της Φύσεως δεν μένουν οι αυτές, ούτε έχουν πάντοτε τα αυτά αποτελέσματα ώστε να μπορούμε να καθορίζουμε τον τρόπο μιας λειτουργίας και αυτός να αποτελεί πάντοτε απόλυτη αλήθεια. Η Φύσις «αεί» μεταμορφώνεται και η μεταμόρφωσις της είνε ακριβώς ο άπειρος νόμος της αιωνιότητας της. Ό,τι ορώμεν σήμερα υπό έποψη σχήματος και μορφής, ό,τι διαβλέπουμε ως λειτουργία των μορφών της τουτ' αυτό δεν υπήρχε προ αιώνων, διότι οι προ εκατό αιώνων μορφές ήσαν διαφορετικές και διαφορετικές θα είναι οι μετά εκατό αιώνες τοιαύτες. Όπως η Φύσις «αεί» μεταμορφούται κατά τα σχήματα και τις μορφές της κατά τον ίδιο τρόπο μεταμορφούνται και οι ανθρώπινες ψυχές. Ο αυτός νόμος διέπει αμφότερες και του γεγονότος αυτού έχουμε εναργή φαινόμενα.* Εις τα φαινόμενα όμως αυτά ουδέποτε εγκύψατε. Ουδέποτε ασχοληθήκατε σοβαρά εις την μελέτη αυτών των λειτουργιών. Βέβαια, οι πολλαπλασιαζόμενες γνώσεις του ανθρώπου έχουν μια αιτία και η αιτία αυτή είναι το μέρος εκείνο της ανθρώπινης μορφής εκ του οποίου η ψυχή του υφίσταται μεταμόρφωση, συνέπεια της οποίας είναι ο πολλαπλασιασμός των γνώσεων της.

Οι χημικές αλλοιώσεις ενός σώματος οι οποίες βραδέως μεν αλλ' ασφαλώς πάντοτε τελούνται έχουν μια αιτία η οποία ευρίσκεται εις την ουσία του.

Η αιτία αυτή είναι ο νόμος ο οποίος προκαλεί την μεταμόρφωση του, βέβαια, όχι προς άλλο σκοπό, αλλά προς διαιώνιση του, προς τελειότερη λειτουργία του. Η ύπαρξις του χημικού νόμου εξεταζόμενη βραδύτερα θα μας αποκαλύψει άπειρη διαφώτιση σχετικά προς τον σκοπό της Φύσεως. Η ύπαρξις του νόμου αυτού πληροφορεί τον ερευνητή ότι υπάρχει εις την ορώμενη ουσία της Φύσεως κάποια δύναμις εις τις διαθέσεις της οποίας ευρίσκεται ολόκληρη η Φύσις και εις τους νόμους της οποίας υποτάσσεται πάσα Ύλη. Εις τις δυνάμεις αυτής της ενέργειας υπάγεται ο νόμος της Χημείας, ο νόμος ο οποίος συνθέτει και αποσυνθέτει τις μορφές της Φύσεως. (Σημ. ο νόμος αυτός δεν έχει καμιά σχέση με την ενέργεια που προσδιορίζει η σύγχρονη επιστήμη). Περί αυτής της δυνάμεως, ιδού πως με δυό λέξεις τι είπε ο οικουμενικός φιλόσοφος Στέφανος ο Αλεξανδρεύς: *«Ω Φύσις υπέρ Φύσιν νικώσα τας Φύσεις». Η δύναμις αυτή είναι μέρος της Φύσεως, είναι τέλος Φύσις, αλλά επειδή είναι Φύσις δεν έπεται ότι είναι Ύλη, αλλά είναι ο Λόγος της Ύλης, περί του οποίου το διάσημο εκείνο μυσταγωγικό Τάγμα των Ροδοσταυριτών έλεγε: Ω Λόγε, Σε τον οποίο η αδυναμία των*

ανθρώπων επροσωποποίησε δια να χάσει την «εν τη απείρω» ενεργεία σου έννοιαν εν τη Φύσει, εμείς λατρεύουμε και Σε λατρεύουμε διότι Συ είσαι το Παν. Συ δίδεις ύπαρξη εις το Παν. Συ είσαι το Φως του Παντός. Όσοι των θνητών δεν εννόησαν την ύπαρξη Σου εις την Φύση και δεν εσπούδασαν τις Θείες Σου ενέργειες άδοξα κατήλθαν εις τον τάφο. Όσοι των θνητών δεν λατρεύουν τις θείες Σου δυνάμεις, αυτές που προσδίδουν επί της ανθρώπινης ψυχής την δύναμη της συνειδήσεως, όσοι δεν εννόησαν ότι είσαι ο Συνθετικός νόμος πάσης της Φύσεως, αλλά απέδωσαν προς Σε έννοιες ξένες και Σε απεκάλεσαν με ονόματα τα οποία εφανέρωσαν ιδιότητες Σου επί υπάρξεως μόνον τινός, αυτοί πλέουν επί ωκεανών σκότους και το Θείον Σου Φως ουδαμώς ορώσι.

Αυτή την Θεία δύναμη την οποία οι Ροδοσταυρίται απεκάλεσαν Λόγο, είναι η αιτία εκείνη η «αεί» και την Φύση και την ανθρώπινη ψυχή μεταμορφώνουσα, είναι αυτή η οποία προσδίδει την αιωνιότητα επί πάσης ουσίας της Φύσεως. Στις λειτουργίες αυτής της δυνάμεως η οποία δρα καθολικώς εις την Φύση, οφείλει παν Εγώ τον λόγο της υπάρξεως του, την ανέλιξη του εις τον άπειρο χρόνο και τον πλούτο των γνώσεων του με τις οποίες έχει περιβληθεί, περιβάλλεται και θα περιβάλλεται απείρως πολλαπλασιάζον «αεί» αυτές. Η καθολική ενέργεια αυτής της δυνάμεως και η επίδρασίς της επί των ανθρωπίνων υπάρξεων γεννά εις αυτές όλα τα διανοήματα και εκδηλώνει όλα εκείνα τα αισθήματα τα οποία κατά την εκδήλωση τους τόσον ηδέως τέρπουν τον άνθρωπο.

Είναι αληθές ότι η εκδήλωσις και των αισθημάτων και των διανοημάτων οφείλεται εις την ουσία από την οποία απορρέουν, και εις την ψυχή από την οποία εκδηλούνται, αλλά εάν δεν υπήρχε η Θεία αυτή δύναμις, ουδέν θα εξεδήλωνε η ανθρώπινη ψυχή, ουδέν θα λειτουργούσε εις την ανθρώπινη μορφή. Και ενώ το παν οφείλουμε εις την καθολική αυτή υπέρ Φύσιν Φύση ενώ υπάρχουμε δι' αυτής και δι' αυτής τερπόμεθα εις τα αγαθά της ζωής και δι' αυτής μέλλουμε να αποκατασταθούμε εις την αιωνία γαλήνη, εμείς δεν την αναγνωρίζουμε εις το πρόσωπο των ομοίων μας, αλλά την καταβορβορούμε προπηλακίζοντες και υβρίζοντες αυτήν αναίσχυντα. Ο άνθρωπος, το Ον αυτό της Φύσεως από το οποίο εκδηλούνται τόσες νοητικές δυνάμεις και τόσα αισθήματα, προφαίνει «εν τη υπάρξει του» τις Θειότερες λειτουργίες της καθολικής υπέρ Φύσιν Φύσεως και όταν αυτό τούτο το Ον περιυβρίζει αυτό καθ' εαυτό, ουδέν άλλο διαδηλώνει παρά το ότι ασεβεί προς την Φύση και προς την αιτία της υπάρξεως του. Ο άνθρωπος μονομερώς λαμβανόμενος δεν δύναται να πράξει τι το γενναίο περί αυτού όπως ανελιχθεί εις τους Θείους όρους της ζωής άνευ της συνδρομής των ομοίων του και άνευ της επιδαψιλεύσεως και της παροχής μέσου ενεργείας υπό της Θείας υπέρ Φύσιν Φύσεως!. *Και όμως αυτός ούτος, ο μηδέν δυνάμενος αφ ' εαυτού να ενεργήσει, περιφρονεί ασύστολα την αιτία του Εγώ του υβρίζων αυτήν εν τω προσώπω των ομοίων του, μη αναγνωρίζων ότι οφείλει εις αυτούς ό,τι έχει, προβάλλων πάντοτε το Εγώ του.*

Βλέπεις υιέ μου, εξακολούθησε να λέγει η φωνή. Ο άνθρωπος δεν κατόρθωσε ακόμη να απονείμει σεβασμό προς τον εαυτό του δια της αναγνωρίσεως των ομοίων του και όχι μόνον αυτό, αλλά αθετεί και τις υπαγορεύσεις της Φύσεως μη πληρών τους νόμους της και μάλιστα «εν τη απλότητα της αμάθειας του» αποκαλεί αυτούς ως ανήθικους, χαρακτηρισμός που προσδίδει το μέγα χάος εις το οποίο ευρίσκεται, τους δε ομοίους του εξακολουθεί να τους θεωρεί εχθρούς του διότι απέχουν μερικές λεύγες από αυτόν, ή διότι πιστεύουν εξ ίσου όπως και εκείνος εσφαλμένα, εις κράτος Θεού τίνος αντιτασσόμενου εις τα δόγματα και τις υπαγορεύσεις του ιδικού του Θεού. Ο άνθρωπος εδημιούργησε και ευρίσκεται μέσα σε δεινό χάος είπε και εσίγησε.

Μετ' ολίγων πάλι ακούσθηκε να λέγει: Προσεγγίζει ο χρόνος κατά τον οποίον πρέπει να σου λεχθούν τα μεγάλα προβλήματα τα οποία τόσο σε απασχολούν. Είναι ανάγκη να γνωρίσεις την σημασία των ωρών. Ο Ουρανός γύρωθεν αποτελείται από Ωρας και άλλες μεν

από αυτές αποστέλλουν αγαθά προς την χώρα σας άλλες δε κακά. Αυτά όμως ολα θα τα μάθεις στις λεπτομέρειες τους αργότερα. Τώρα επείγει να σου είπω πότε πρέπει να προσέλθεις επί του βράχου του Αρδηττού και τι πρέπει να ειπείς δια να φθάσεις βαθμιαία εις τον σκοπόν που επιθυμείς και δια να έλθεις και ενωθείς προς την Θεία Νύμφη. Όταν αρχίσεις την εργασία αυτή πρέπει ο Ήλιος να ευρίσκεται εις την 12ην μοίρα του..., η δε Σελήνη εις την 25η μοίρα του... και ακριβώς την στιγμή κατά την οποία ο αστερισμός του... θα διέρχεται τον Γήινο μεσημβρινό. Τρεις ημέρες προ της στιγμής αυτής της εργασίας είναι ανάγκη να μη εισαγάγεις εις τον οργανισμό σου άλλο τι εκτός από αμύγδαλα και καθαρό νερό. Εννέα δε ημέρες, προς αυτής της εργασίας και κατά την στιγμή κατά την οποία ο Ήλιος θα ευρίσκεται προς τον... θα αναγιγνώσκεις τρις την κάτωθι προσευχή... Π - Ω… Την προσευχή αυτή θα την αναλύσεις εις την γλώσσα... Όπως θα ακούσεις.

Μου αποκαλύφθηκε Θεία μέθοδος δια της οποίας οι ολίγες ανωτέρω συλλαβές φανέρωναν πλήθος εννοιών, αλλά μου δηλώθηκε προσέτι ότι εάν μετέδιδα προς άλλον τινά την έννοια της μεθόδου αυτής, θα έχανα τα πάντα. Άμα όλα αυτά τα τηρήσεις, εξακολούθησε η φωνή, τότε θα επιτύχεις το προσδοκώμενο. Σου συνιστώ είπε και πάλι ακρίβεια εις το ό,τι είπα. Παρατήρησα εις την φωνή ότι δεν κατανοώ ποιο λόγο έχει το είδος αυτό της τροφής, εις την οποία έπρεπε να υποβληθώ. Ανόητε, μου είπε, δεν κατανοείς ότι οι λειτουργίες του οργανισμού συντελούνται δυνάμει των παρεχομένων δυνάμεων εκ των αφομοιουμένων εις αυτές τροφών; Πόσον μακράν της αλήθειας βρίσκεται ο άνθρωπος! Πλειστάκις διακρίνει ότι ένα είδος τροφής του προκαλεί ορισμένη ψυχολογική κατάσταση και όμως ουδέποτε επιδόθηκε στο να ερευνήσει το ζήτημα αυτό σοβαρά. Οι τροφές είναι το ουσιωδέστερο ζήτημα που αφορά την ζωή του ανθρώπου. Είναι οι κατ' εξοχήν πηγές από τις οποίες μπορεί ο άνθρωπος να αρυσθεί τις πολυτιμότερες δυνάμεις της Φύσεως προς τον σκοπό της προαγωγής των διανοητικών του και ψυχικών του δυνάμεων. *Οι τροφές προκαλούν διάφορες λειτουργίες επί του ανθρώπινου οργανισμού, λειτουργίες που αντιστοιχούν προς τις λειτουργίες της Φύσεως* σε βαθμό ώστε άλλοτε μεν να τον συνδέουν προς αυτήν, δηλαδή να του παρέχουν ζωή και άλλοτε να αφαιρούν από αυτόν ζωή. Εις την Φύση ουδέν στερείται ζωής. Η ζωή όμως αυτή δεν ευρίσκεται πάντοτε σε ανάλογη ποσότητα προς τα όντα της Φύσεως και δι αυτό ο Θάνατος έρχεται πολύ πρόωρα εις μερικά από αυτά. Εάν ο άνθρωπος εγνώριζε να μεταχειρίζεται για τον εαυτό του ό,τι αναλογεί προς αυτόν ό,τι έχουν ανάγκη τα όργανα του προς κίνηση και δράση, ο βίος του θα ήταν μακρύτερος και η ζωή του απαλλαγμένη πολλών πικριών. Εις την Φύση υπάρχουν πολύτιμες πηγές από τις οποίες ο άνθρωπος δύναται να «αρυσθεί» Θεία Ζωή, αλλά δυστυχώς αυτός προστρέχει στις πηγές εκείνες οι οποίες όχι μόνον δεν παρέχουν εις αυτόν ό,τι πρέπει να έχει για να ζήσει ευδαιμόνως και άνευ οδύνης, αλλά αντίστροφα σε όσες πολεμούν συστηματικά και την διανοητική του και την ψυχική του πρόοδο. Πρέπει κατά τις ημέρες αυτές να τρως καρπούς α-μυγδαλιάς, διότι οι καρποί αυτοί επιδρούν σπουδαία, λόγω της συστάσεως τους, επί του νευρικού συστήματος όπως αυτό μη εξεγείρεται. Πρέπει να πίνεις αγνό ύδωρ, διότι μόνον αυτό μπορεί να μη εξεγείρει το κέντρο του νοητικού σου συστήματος, ώστε να μην εκδηλώνονται όλες εκείνες οι νοητικές εξάψεις οι οποίες διαρκώς προκαλούν συζητήσεις και απασχολούνται σε διανοήσεις οι οποίες εκμηδενίζουν κάθε ηρεμία και γαλήνη του Νου. Το έργο το οποίο πρόκειται να τελέσεις απαιτεί ηρεμία, απαιτεί ψυχική αντοχή, απαιτεί αφοβία. Η αφοβία είναι απόρροια ηρεμούσης ψυχής η οποία δρα σε ήρεμο νευρικό οργανισμό. Τέτοιο ήρεμο νευρικό οργανισμό μόνον με τη δίαιτα την οποία σου υπαγόρευσα θα μπορέσεις να έχεις.

Όταν προσέλθεις εκεί την ύστατη στιγμή μετά την πλήρωση των όσων σου υπέδειξα, μη πιστεύσεις ότι θα έλθει προς σε ο Κάτοικος του Σύμπαντος ή η περικαλλής Νύμφη. Όχι! Ο Κάτοικος του Σύμπαντος δεν μπορεί πλέον να σε επισκεφθεί. Μόνον εάν συ κριθείς άξιος θα

τον επισκεφθείς με τη βοήθεια μεγάλου πνεύματος επί του θρόνου του. Η δε Νύμφη μόνον τότε θα έλθει προς σε όταν το αρμόδιο πνεύμα της το επιτρέψει. Όταν ήλθε εκείνη προς σε το έπραξε διότι το θέλησε ο Κάτοικος του Σύμπαντος και το διέταξε να το πράξει αυτό προς το σκοπό να σου δείξει ότι και επέκεινα του ανθρώπινου κόσμου βιοί Θειότερος και εντελέστερος κόσμος. Εάν όμως έλθει και πάλι προς εσέ, τότε δεν θα αποχωρισθεί από σε. Θα σου είναι αχώριστος σύντροφος και τότε κάθε άλλο πνεύμα το οποίο εκπληρώνει αποστολή προς σε θα απέλθει και θα βιώσεις μετ' αυτής μέχρι της ύστατης σου στιγμής. Το πνεύμα το οποίο θα έλθει θα είναι μεγαλοπρεπές και Θείον. Το πνεύμα αυτό ως κύριον αυτού θα φέρει το πολύτιμο μέσο της Αιωνίου Ζωής και εύχομαι να σε περιβάλλει δι' αυτής.

Πράγματι εξετέλεσα πιστά τις παραγγελίες της ενδόμυχης φωνής, της φωνής του προστατευτικού μου πνεύματος, και προσήλθα επί του βράχου του Αρδηττού με την ελπίδα ότι θα ανοιγόταν προς εμέ ορίζων μέγας και φωτεινός.

Η στιγμή αυτή ήταν στιγμή... Η σελήνη εφώτιζε αμυδρώς τον Αρδηττό πλησιάζουσα προς την Δύση της. Ο επί της πλατείας του Ζαππείου κόσμος είχε αρχίσει να διαλύεται και να αποχωρεί εκ του κινηματογράφου ο οποίος είχε εξαντλήσει τις τελευταίες του εικόνες. Ο Αρδηττός αυτή τη φορά ήταν καθαρότατος και παρ' όλη την επικρατούσα ζέστη καμιά ψυχή ζώσα δεν ευρισκόταν εις αυτόν γιατί εσχάτως είχε περιφραχθεί δια τοίχου ο οποίος εμπόδιζε την είσοδο εις αυτόν. Όταν προσήλθα επί του υψηλότερου βράχου τον οποίο είχα εκλέξει ως σημείο επί του οποίου εσκόπευα να κάνω την επίκληση μου, εξέφυγεν κάτωθεν αυτού κάποιο πτηνό και διευθύνθηκε προς ανατολάς με θορυβώδη πτήση. Τότε είπα εις τον εαυτό μου: «αγαθός οιωνός». Αναμνήσθηκα εκείνη τη στιγμή τη σοβαρότητα του εγχειρήματος μου και εζήτησα και πάλι να πληροφορηθώ δια μαθηματικού τίνος υπολογισμού εάν πραγματικά ο Ήλιος, η Σελήνη και ο αστερισμός του... ευρίσκοντο εις τα σημεία του Ουρανού εκείνα τα οποία έπρεπε. Πραγματικά εκείνη η στιγμή παρουσίαζε αυτά στις προσδιορισθείσες θέσεις με μεγάλη ακρίβεια. Πλην όμως και για δεύτερη φορά επανέλαβα επί τόπου τους υπολογισμούς μου και αφού πείσθηκα για την απόλυτη ορθότητα τους, άρχισα την επίκληση μου την οποία αυτή τη φορά έπρεπε να την αναγνώσω κατά τρόπο που θα προσδιόριζε την εξ ανατολών έλευση του πνεύματος.

Την επίκληση μου την επανέλαβα τρεις φορές και «άμα τη τελευταία λέξει» της τρίτης επαναλήψεως, είδα να προβάλλει μέγα Φως εξ Ανατολών και με απροσδιόριστη ταχύτητα να διασχίζει όλον τον προ εμού ορίζοντα και να φθάσει μέχρις εμού. Οι αισθήσεις μου εκείνη τη στιγμή υπέστησαν κάποιο κλονισμό. Ο λόφος ολόκληρος εφωτίσθηκε. Αλλά το Φως εκείνο «εν μία στιγμή» μεταβλήθηκε σε ανθρώπινη μορφή φωτιζόμενη άπλετα από Φως που είχε χρώμα χρυσοειδές. Η ανθρώπινη εκείνη μορφή ήταν αρμονικότατη. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου της τόσο τέλεια «προς εαυτά», τόσο αρμονικά συντεθειμένα, ώστε προκαλούσαν επί της διανοίας του ατενίζοντος αυτά όχι μόνον λατρεία, αλλά και την πληροφορούσαν περί της υπάρξεως Θειοτέρας τινός ζωής, ξένης προς την ανθρώπινη τοιαύτη, δυναμένης να συγκροτεί τοιούτου είδους μορφές. Όλα τα όργανα αυτής της μορφής είχαν θαυμάσια αναλογία μεταξύ τους και δεν την περιέβαλλε κανένα ένδυμα. Την οσφύ της Θείας αυτής μορφής την περιέβαλε χρυσός όφις, ο οποίος εκ των κινήσεων του εφαίνετο ζων. Τα δύο άκρα του όφεος συνηντώντο επί του κέντρου του σώματος της και εβυθίζοντο επί του ομφαλού. Οι χείρες της διεσταυρούντο επί του στήθους και ο δεξιός της πους εστηρίζετο επί υψώματος τινός. Έτσι αντελήφθην την Θαυμάσια αυτή μορφή.

Μετά τούτο, η Θεία αυτή μορφή αφού παρατήρησε τα πλησίον εκεί μέρη άφησε να της εκφύγει από τα χείλη της μειδίαμα το οποίο, ομολογώ, ότι προκάλεσε εις όλο μου το σώμα ρίγος, ενώ αμέσως ακούσθηκε να λέγει: «Αείποτε» το ανθρώπινο γένος δεν θέλησε να προσέξει εις το Φως της αλήθειας. Η ψυχή του δεν αισθάνθηκε την χαρά την οποία εγώ και οι λοιποί Βασιλείς των δυνάμεων της Φύσεως διαρκώς μεταδίδουμε προς αυτό. Εις τον αγώνα

που καταβάλλουμε όπως προαγάγουμε την ψυχή του ουδαμώς πρόσεχε, αλλά πάντοτε τέρπεται εις «εκδεδιαιτημένη» ζωή. Στραφείσα δε προς εμέ λέγει: Χαίρε συ θνητέ διότι ευτύχησες να δεχθείς την επίδραση του Φωτός. Πάλι όμως το μέρος αυτό ήλξε την προσοχή της και αυτή τη φορά άφησε να εκδηλωθούν οι στοχασμοί της. Επί του μέρους αυτού θνητέ, είπε, άλλοτε προπαρεσκευάζοντο εκείνοι οι οποίοι επρόκειτο να μυηθούν εις τα Θεία Μυστήρια της Θεάς Δήμητρος. Εδώ κατά πρώτον οι ιεροί εκείνοι άνδρες, αυτοί οι οποίοι είχαν σπουδάσει τη Φύση και τις πνευματικές της δυνάμεις, εδίδασκαν τους προς μύηση προπαρασκευαζομένους, ότι η Φύσις απαιτεί από τα τέκνα της λατρεία, ότι οι δυνάμεις της απαιτούν σπουδή από τις ψυχές των ανθρώπων. Εδώ κατά πρώτον όσοι επρόκειτο να ιδούν το φως της αλήθειας απέβαλλαν την οίηση και τον εγωισμό. Εδώ κατά πρώτον αντελαμβάνοντο ότι είχαν αποστολή εις τον κόσμο αυτό όπως προαγάγουν τις ψυχές τους εις την Θεία Γνώση και τις απαλλάξουν των κηλίδων των ανομιών εκείνων που δημιούργησαν και με τις οποίες προγενέστερα έζησαν εις αυτόν τον ανθρώπινο κόσμο. *Τα μυστήρια εκείνα εις τα οποία εμυούντο οι εδώ προπαρασκεύαζαμενοι εκπροσωπούσαν «εν τη ανελίζη» της μυσταγωγίας τους, ό,τι υγιές και Θείον Υπήρχε εις την Φύση. Εδίδασκαν τους θνητούς πως να εύρουν τα μέσα της καταπολεμήσεως της θνητότητας τους και προήγαγαν τις ψυχές τους εις την Θείαν της αιωνίου ζωής κατανόηση, ούτως ώστε εκ της Ελευσίνος διευθύνετο οδός προς τον Ουρανό την οποία διήρχετο φωτοβόλο άρμα αποκομίζον ό,τι επλήρωσε τον προορισμό του εις τον κόσμο αυτόν.* Η Θεά Δήμητρα θνητέ, προς την οποία το ανθρώπινο γένος ώφειλε λατρεία και από την οποία αυτό αντλούσε τη ζωή του, περιφρονήθηκε. Από τότε, τον τόπο αυτό τον κάλυψε βαθύ σκοτάδι, οι Μούσες της αλήθειας εσίγησαν και ο άνθρωπος άρχισε να περιπίπτει από σκότος σε σκότος. Όταν εσίγησε η μελωδός φωνή των Ιεροφαντών της Ελευσίνας, των Θείων εκείνων ανδρών που καταπολεμούσαν ό,τι παράσιτο εδημιουργείτο εις την ανθρώπινη διάνοια και διέφθειρε την ανθρώπινη ψυχή, ο κόσμος έχασε την οδό της προόδου του και από τότε μέχρι και τώρα να είσαι βέβαιος *πένθος έχει περιβάλλει τις μεγάλες δυνάμεις του Ουρανού, διότι ουδεμία πλέον βοήθεια εδίδετο ούτε και δίδεται εκ μέρους του ανθρωπίνου γένους όπως τις ενισχύσει στο έργο τους το οποίο είναι η απαλλαγή των ψυχών της Γης από το έρεβος εις το οποίο έχουν ριφθεί λόγω των ανομιών τις οποίες διέπραξαν και εις το οποίο ακόμη ευρίσκονται διαρκώς παλαίουσαι προς αυτό, αλλά πάντοτε ηττώνται. Έστω και μία μόνο ψυχή του κόσμου αυτού φωτιζόμενη στο άπλετο Φως της Αλήθειας ενισχύει τις βασιλείες του Ουρανού και χρησιμοποιείται από αυτός ώστε η δράσις της επί του κόσμου αυτού να αννυψώνει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος και το μετεωρίζει σε φωτοβόλα επίπεδα. Η Θεία μορφή με μελαγχολικότερο τώρα τόνο είπε: Η κατάπαυσις του ιερού έργου της Δήμητρος υπήρξε δεινό πλήγμα κατά της ανθρωπότητος και την επότισε πολλές πικρίες τις οποίες δυστυχώς και τώρα ακόμη δεν τις κατανοεί.* Η Θεία αυτή μορφή αφού με προσήγγισε περισσότερο με έλαβε δια της δεξιάς της χειρός και στραφείσα μου υπέδειξε τον Παρθενώνα. Φίλε θνητέ είπε: *Ο Ναός εκείνος εις τον οποίο ελατρεύετο η δόξα του Νου, του απείρου τούτου θείου δημιουργήματος της Φύσεως, «εν τω συνόλω του» εκπροσωπεί τον ρυθμό δια του οποίου οι Θείες δυνάμεις του Πατρός πάσης έμψυχης υπάρξεως και πάσης μορφής διεμόρφωναν το Σύμπαν.* Όπως οι γραμμές του είναι απλές και Θείες «εν τη αρμονία τους» έτσι απλές και Θείες είναι οι διαμορφώνουσες τις μορφές της Φύσεως δυνάμεις της. Ο μεταδώσας εις τον δημιουργό αυτού του Ναού την ιδέα της συγκροτήσεως του σχεδίου του, δεν ήταν παρά ψυχή φωτισμένη που είχε προέλκει εκ της μυσταγωγίας εκείνης η οποία ετελείτο εις αυτόν τούτον τον χώρο εις τον οποίο ανιδρύθηκε αυτός ο Ναός. Προ της συντελέσεως αυτού του Ναού ακριβώς επί του μέρους τούτου ετελούντο Θείες τελετές και εμυσταγωγούντο κατά όμοιο τρόπο των μυστηρίων της Θεάς Δήμητρος ψυχές θνητών. Η μυσταγωγία τους, τους έδιδε το Φως της «Αιωνίου Ζωής». Η Μυσταγωγία του μέρους αυτού επί του οποίου «ήρχεν» όχι η Θεά Δήμητρα αλλά η μεγάλη της Σοφίας Θεά παρείχε αθόρυβα προς το ανθρώπινο γένος τις

μεγαλύτερες εκδουλεύσεις, διότι πάσα εκεί μυσταγωγηθείσα ψυχή προσήρχετο αμέσως αρωγός προς το ανθρώπινο γένος και αμέσως επελαμβάνετο της κατεργασίας του χαρακτήρος του, μεταδίδουσα πάντοτε την γλυκύτητα, την αγάπη, την ηρεμία και την γαλήνη. Τα έργα των εις το μέρος αυτό φωτισθέντων ψυχών προήγαγαν την χώρα αυτή σε βαθμό, ώστε να προκαλέσει την προσοχή των Θεών επί των κατοίκων της και να εκδηλώσουν αυτοί εναργέστερη μέριμνα.

Η Θεία μορφή τώρα λαλούσα κάπως πραότερα, είπε: Θνητέ ο κόσμος δεν έχει ακόμα ανδρωθεί, ούτε και καν έχει αρχίσει την πραγματική έρευνα επί των νόμων της ψυχής. Βέβαια το ζήτημα αυτό πάντοτε τον απασχόλησε, αλλά δυστυχώς οι εκάστοτε δημιουργούμενες προλήψεις υπό των διαφόρων θρησκευτικών συστημάτων έστρεψαν την έρευνα του επί επιπέδων όχι μόνο επισφαλών, αλλά και δυνάμενων να παρακωλύσουν την ελευθερία της διανοίας «εν τη ερεύνη» των ψυχικών δυνάμεων. Ο κόσμος εν τω συνόλω του εβράδυνε εις την εξέταση αυτού του ζητήματος, η δε νεώτερη επιστήμη συντελεί ακόμα εις την επί πλέον επιβράδυνση, δημιουργήσασα και αυτή επίπεδα τα οποία «συλλήβδην» λαμβανόμενα δεν δύνανται να διαφέρουν από τα δημιουργηθέντα από τα διάφορα θρησκευτικά συστήματα, παρ' όλο ότι στην επιφάνεια τους φαίνονται ως αντίθετα αυτών. Πλην όμως και αυτά όπως και εκείνα τα χαρακτηρίζει η αυτή μέθοδος προς αποπλάνηση της διανοίας που τα εξετάζει.

Αμφότερα κατά την ερευνά τους θέτουν όρια και τούτο είναι το κατ' εξοχήν «ημαρτημένον αυτών». Δεν θα έπρεπε να τίθεται κανένα όριο στην έρευνα αυτή και μάλιστα στην έρευνα του θέματος της γενέσεως της ψυχής. Τα αρχαία μυστήρια τα οποία εις το θέμα αυτό τα διέκρινε Θεία σύνεσις, προ παντός μελετούσαν τη γένεση της ψυχής και την ανέλιξη της μέσα στους όρους της ζωής και αυτό ακριβώς ήταν το κατ' εξοχήν αντικείμενο της ερευνάς τους. Είναι αδύνατο θνητέ, να αποβάλλεις την χαρακτηρίζουσα σε ενέργεια της θνητότητος, εάν δεν επιδοθείς με ενδιαφέρον εις αυτή την έρευνα, εάν δεν φθάσεις να κατανοήσεις την αιτία της γενέσεως της ψυχής σου, όπως και το σκοπό τον οποίο διαγράφει αυτή ανελισσόμενη «εν τη ανθρωπίνη φύσει», τον σκοπό τον οποίο πληροί δια της ανθρωπίνης φύσεως και το επίπεδο εις το οποίο οδηγείται υπό των νόμων της να εισέλθει απαλλασσόμενη των δεσμών των ανθρωπίνων οργανισμών.

Η Ελευσίνα έπρεπε να αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας των επιστημών. Η Ελευσίνα είναι η Δας η οποία παρέχει εις το λογικόν Φως προς κατανόηση των λειτουργιών του και της αιτίας εκ της οποίας έχει εκπορευθεί αυτό.

Η σύστασις της ανθρωπινής μορφής και η δι' αυτής αποτέ-λεσις λογικών υπάρξεων είναι η κατ' εξοχήν δεόμενη έρευνας, υπό του ανθρώπου, λειτουργία της Φύσεως και μάλιστα διότι αυτή παρουσιάζει σαν αποτελέσματα τοιούτου είδους ενέργειες, τις οποίες οι λοιπές μορφές της Φύσεως δεν εκδηλώνουν ως λειτουργία.

Ο επιστήμων δεν πρέπει να μεγαλαυχεί αφού ακόμα δεν κατόρθωσε να εννοήσει, τι είναι εκείνο το οποίο αποτελεί αυτόν, τι είναι εκείνο το οποίο τον κάνει να διανοείται, να επεκτείνει τις διανοήσεις του και να τις διαμορφώνει σε κράτος ιδεών, οι οποίες να τον κυβερνούν εις όλες του τις ενέργειες. *Ο ισχυρισμός ότι η ανθρώπινη μορφή είναι αποτέλεσμα συνθέσεως των δυνάμεων και ενεργειών της Φύσεως, άνευ αιτιολογημένης εξηγήσεως, άνευ προσδιορισμού του Λόγου ο οποίος συνθέτει αυτές τις δυνάμεις προς λειτουργία είναι παιδαριώδης.*

Η εξέτασις των όρων της ζωής είναι επίσης θεμελιώδης βάσις από την οποία ο άνθρωπος μπορεί να βρει τι είναι εκείνο το οποίο παρέχεται προς λειτουργία της ανθρώπινης μορφής και το πως αυτό μεταβάλλεται σε δυνάμεις οι οποίες προκαλούν ορισμένες λειτουργίες. Το τελευταίο αυτό φαινόμενο κατά την ερευνά του φαίνεται ως απλούν γεγονός και όμως αυτό

τούτο είναι συνδεδεμένο προς τις λειτουργίες της ανθρώπινης ψυχής, ούτως ώστε άνευ αυτού δεν θα μπορούσε να υπάρξει αυτή, ούτε αυτό άνευ αυτής. Ερευνήσατε θνητοί, περισσότερο τη φύση σας, *ερευνήσατε εκείνα τα οποία λαμβάνετε προς διατήρηση της ζωής σας και εις αυτά θέλετε εύρει κάποια ουσία άνευ της οποίας ουδέν θα ζούσε, ουδέν θα υπήρχε ούτε και θα διαμορφωνόταν σε φύση. Όλη η Φύσις έχει την ψυχή της. Παν ό,τι θεωρείται σαν ευτελές έχει ψυχή και ο Λόγος της ψυχής αυτού του ευτελούς μετοχετεύεται εις τους οργανισμούς σας και αυτός είναι «η εν οργανισμό» εκδηλούμενη ζωή σας.*

Ο Λόγος της ψυχής ο οποίος εκδηλώνεται σαν οργανική σας ζωή δεν χάνεται, αλλά υφιστάμενος κάποια μεταμόρφωση, κατόπιν επιδράσεως συντελούμενης υπό της ψυχής σας προς αυτόν, προάγεται εις κύκλο εντελέστερης ενέργειας, «αεί» πολλαπλασιάζων τις δυνάμεις του. *Η κατ' αυτόν τον τρόπο συντελούμενη μεταμόρφωσις της ψυχής της Φύσεως δια του Λόγου της του ευρισκόμενου στις μορφές της αποτελεί τον νόμο της Εξελίξεως, τον οποίο υποπτεύεσθε μεν ότι υπάρχει ουδόλως όμως βαθιά τον κατανοείτε. Η φύσις, «αεί» μεταμορφούται προαγόμενης της ψυχής της.* Εδώ η Θεία μορφή προς στιγμή εσίγησε. Έπειτα αφού έστρεψε το πρόσωπο της προς Βορράν εξακολούθησε λέγουσα: Ναι η ψυχή της Φύσεως «αεί» προάγεται και αυτό ακριβώς είναι το υπέρτατο μυστικό το οποίο πρέπει να εξερευνήσεις. Σε λίγο θα περιέλθεις σε κατάσταση η οποία θα σου επιτρέψει αυτό. Αλλά ειπέ μου τώρα ποια ιδέα έχεις περί των Μαντείων εκείνων που λειτούργησαν στη χώρα αυτή; Απάντησα ξηρά ότι αυτό το φαινόμενο που διέκρινε την δύναμη των Μαντείων και τους χρησμούς τους είναι αυτό που σήμερα προκαλούμε δια του υπνωτισμού. Πόσο μικροί είσθε είπε η Θεία μορφή. Δια μιας έννοιας αόριστης κατά τις ενέργειες της, νομίσατε ότι λύσατε μέγιστο φαινόμενο της ψυχής του ανθρώπου, μάλιστα δε προχωρήσατε ακόμη περισσότερο στο να πιστεύετε ότι ο υπνωτισμός είναι φαινόμενο της λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού, που προκύπτει από την αλλοίωση αυτής της φυσικής του καταστάσεως. Την πλανημένη αυτή ιδέα σας την διαμορφώσατε σε τέτοιο κράτος πίστεως, ώστε να νομίζετε ότι αυτό το φαινόμενο δεν αποτελεί για σας κανένα μυστήριο. Όχι, πλανάσθε και πλανάσθε, γιατί δεν έχετε ποτέ επιδοθεί με ανεξάρτητη σκέψη στην έρευνα αυτών των φαινομένων τα οποία «αφ εαυτών» είναι ικανά να σας προαγάγουν σε μέγιστα επίπεδα γνώσεων. Τα φαινόμενα του υπνωτισμού είναι φαινόμενα καθαρώς ψυχικά που δεν έχουν καμιά σχέση με τις διανοήσεις του ανθρώπου. Μεταξύ των διανοήσεων του ανθρώπου και των εκδηλώσεων της ψυχής του υπάρχει διαφορά και η διαφορά αυτή είναι η πείθουσα τον ερευνητή περί υπάρξεως και λειτουργίας της ανθρωπινής ψυχής. Δια να θέσουμε όμως υπό μελέτη τις λειτουργίες της ανθρώπινης ψυχής είναι ανάγκη να την ελευθερώσουμε από το κράτος της διάνοιας του, διότι η διάνοια είναι λειτουργία η οποία προκύπτει από τη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, χωρίς αυτή να έχει τη δύναμη να αφομοιώνει «προς εαυτήν» όλες τις εκδηλώσεις της ψυχής. Είναι αληθές ότι η διάνοια λειτουργεί, διότι μεταβιβάζει προς αυτήν η ψυχή δυνάμεις της, αλλά οι δυνάμεις αυτές συντελούν μόνον εις το να καθιστούν τα όργανα της ευαίσθητα ώστε να δύνανται να αντιλαμβάνονται τις εξωτερικές λειτουργίες της Φύσεως. Ό,τι συλλαμβάνουν αποτελεί κράτος ενέργειας της, διότι ό,τι κάμνει τις αντιλήψεις να καθίστανται μόνιμες, τούτο αυτό παρέχεται προς την διάνοια από την εξωτερική Φύση, δηλαδή *παρέχεται προς αυτήν ο Λόγος της ψυχής της Φύσεως, προς το σκοπό της μεταμορφώσεως αυτού αφ' ενός και αφ' ετέρου όπως παρέξει* προς αυτήν μέσον ενέργειας. Ο διττός αυτός σκοπός είναι αυτό που αποτελεί και συνδέει το Παν εις Θείαν αρμονίαν. Η κατάπαυσις εκ μέρους της Φύσεως της τοιαύτης παροχής ουδαμώς συμβαίνει. *Εάν βλέπουμε ότι η διάνοια περιέρχεται εις αδράνεια και θάνατο, αυτό συμβαίνει διότι τα όργανα της ανθρώπινης μορφής αδυνατούν πλέον να συλλάβουν, να συγκρατήσουν και να λειτουργήσουν δι' αυτού τον οποίον αποκαλέσαμε Λόγο της ψυχής της Φύσεως, περιέρχεται δε εις τοιαύτην*

κατάσταση διότι η αποτελούσα αυτά ουσία υπέστη μεταμόρφωση, η οποία της υπαγορεύει πλέον να συγκροτηθεί και λειτουργήσει εις άλλη μορφή. Το Παν «αεί» μεταμορφούται.

Η αιωνιότης της Φύσεως και το άπειρο της ενεργείας της ουσίας της έγκειται ακριβώς εις ένα αϊδιο νόμο της, εις τον νόμο της μεταμορφώσεως. Ουδέν απόλλυται διότι το παν μεταμορφούται. *Όταν ακούτε τη λέξη θάνατος να εννοείτε μεταμόρφωση.* Το γήρας της ανθρώπινης μορφής δεν είναι τίποτα άλλο παρά μεταμόρφωσις την οποία έχουν υποστεί τα όργανα της, διότι εις την ουσία τους υπάρχει ο νόμος της αιωνιότητος, ο νόμος της μεταμορφώσεως. Αλλά και εις πάσα μορφή βλέπουμε, και κάτι το ειδικό, το οποίο την διακρίνει των άλλων. Αυτό το ειδικό φαινόμενο έχει ανάγκη ευρύτατης έρευνας από τον άνθρωπο. Το φαινόμενο αυτό επιμαρτυρεί την ύπαρξη ουσίας, η οποία έχει διαφορά εις τις ενέργειες της των άλλων. Την ειδικότητα αυτήν πάσης μορφής της την δίδει η ψυχή της.

Τι είναι όμως ψυχή; αυτό είναι το μέγα έργο εις το οποίο πρέπει να καταγίνεις. Ήδη σου λέγω ότι η διάνοια λειτουργεί υπό το κράτος της ουσίας την οποία παρέχει η Φύσις εις τον οργανισμό της, αφού εννοείται, μετεδόθη προς αυτήν εκ μέρους της ψυχής ο νόμος της αισθητικότητας και της κινήσεως.

Κατά τον χρόνο αυτό της λειτουργίας της ανθρώπινης διάνοιας, η ψυχή της υπόκειται εις παθητικότητα. Το ανθρώπινο πνεύμα ουδέποτε θέλησε να επιδοθεί ειλικρινά εις την μελέτη της Φύσεως, αλλά αφήκε πάντοτε να παρασυρθεί εις ιδέες οι οποίες όχι μόνον εμπόδισαν την ανέλιξη του και τον πλουτισμό της διάνοιας του από αληθινές γνώσεις προερχόμενες εξ αυτών τούτων των εκδηλώσεων και πραγμάτων της Φύσεως, αλλά εδημιούργησε και ένα κράτος νοητικό όλως παρά φύσιν, το οποίο αντέδρασε συστηματικά εις τις εκδηλώσεις της ψυχής του. Η φιλοσοφία των ανθρώπων ουδέποτε έστρεψε την έρευνα της προς την αληθή πηγή των γνώσεων, ούτε και ασχολήθηκε εις το να βρει ποια είναι η αιτία της εκπορεύσεώς τους. Αφέθη μακαρίως να πιστεύσει ότι αυτές συγκροτούνται από τις εξωτερικές παραστάσεις της Φύσεως και δεν είδε καθόλου ότι η αιτία της εκπορεύσεώς τους είναι αυτή αύτη η ψυχή των ανθρώπων. *Ουδέν δύναται να υπάρξει και να εκδηλωθεί εις λειτουργία εάν δεν προϋπήρχε δυνάμει εις τις ουσίες από τις οποίες εκπορεύεται. Ουδέν δύναται να αποτελέσει στοιχείο νοήσεως και αντιλήψεως εάν δεν είναι νόμος που έχει εκδηλωθεί υπό της ουσίας εις την οποία καταφαίνεται ότι δρα και εις την οποία να υπήρχε λανθάνων.* Το παν εκπορεύεται από την ουσία της Φύσεως η οποία λαμβανομένη «εν τω συνόλω της» προς εξέταση παρουσιάζει εις τον εξετάζοντα αυτήν ότι υπόκειται εις άπειρες μεταμορφώσεις, εκ των οποίων προκύπτουν τα διάφορα φαινόμενα της. Η άπειρος μεταμόρφωσίς της είναι η αναλλοίωτη δύναμίς της την οποία όταν την σπουδάσει ο σοφός θα κατανοήσει το γιατί καθίσταται «αφ εαυτής» αιωνία. Το παν λέγεται ότι υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρξει. «Σύμφημι» εις αυτό. Αλλά το υπάρχον είναι διάφορο του υπάρξαντος και το μέλλον να υπάρξει θα είναι διάφορο και του υπάρχοντος και του υπάρξαντος. Η διαφορά αυτή έπρεπε να πείσει ότι *υπάρχει κάτι τι εις αυτήν την ουσία της Φύσεως το οποίον έπρεπε να εξετάζεται και δυνάμει του οποίου να εύρετε, τι είσθε σεις, τι είναι αυτό που σας περιβάλλει και εις τι μέλλετε να μεταμορφωθείτε. Εάν δεν εύρετε τον θαυμάσιο αυτό νόμο της ουσίας της Φύσεως, ο οποίος την καθιστά αθάνατη δια των απείρων μεταμορφώσεων τις οποίες προκαλεί εις αυτήν, δεν θα μπορέσετε ποτέ να γνωρίσετε το μυστήριο της υπάρξεως σας, τον σκοπό τον οποίο το Είναι σας επλήρωσε μέχρι σήμερα, ούτε εκείνο τον οποίο ήδη πληροί και εκείνον τον οποίο «εσαεί» μέλλει να πληροί εις τον άπειρο χρόνο.*

Ενδιαφέρομαι να θίξω προς σε ορισμένα σημεία εκ των οποίων θα εξαρτηθεί η πρόοδος σου. Εις την ανθρώπινη φύση βλέπουμε λειτουργίες προερχόμενες εκ δύο ουσιών, εκείνης της ψυχής εκ της οποίας εκπορεύονται οι νόμοι της Αισθητικότητος και της Κινήσεως και εκείνης η οποία αποτελεί τα όργανα του οργανισμού. Η φαινόμενη Αισθητικότης και Κίνησις εν τω συνόλω των λειτουργιών του οργανισμού εκλαμβάνεται σαν αποτέλεσμα της συνισταμένης

των λειτουργιών του. *Αυτό ακριβώς είναι το κεφαλαιώδες σφάλμα, διότι τόσον η Κίνησις όσον και Αισθητικότης μεταδόθησαν εις τον οργανισμό εκ της «εν ταυτώ» λειτουργούσης ουσίας της ψυχής και έλαβαν δια της μεταδόσεως αυτής τον τύπο της ενεργείας*. Προς κατανόηση αυτού του πράγματος αρκεί να ιδούμε ότι η ενέργεια είναι παράγωγο. Μεταξύ των δύο ουσιών, δηλαδή της ψυχής και των οργάνων, υπάρχει και τρίτος παράγων και ο παράγων αυτός προέρχεται εκ της καθολικής ψυχής της Φύσεως και είναι ακριβώς αυτός που συνδέει τα υλικά στοιχεία εις τον σχηματισμό οργάνων. *Ο παράγων αυτός είναι ο μεταφέρων τον νόμον της Κινήσεως και της Αισθητικότητος εις τον οργανισμό της ανθρώπινης φύσεως προς λειτουργία αυτής.* Ο παράγων αυτός είναι και το μέσον των μεταμορφώσεων «εν τη καθόλου εννοία του» εις την Φύση. Προέρχεται εκ της Δημιουργού Αρχής της Φύσεως και είναι ο Πατήρ όλων των οργανώσεων της. Είναι η ενεργός δύναμις αυτή που περικλείει στις ενέργειες της όλα τα μυστικά της Φύσεως. Ένα δε μυστικό από αυτά είναι εκείνο το οποίο λαμβάνει κάθε ατομική ψυχή σαν μέσο για να συνδεθεί προς τον ανθρώπινο οργανισμό και συλλειτουργήσει μαζί του. Κατ' αντίθεση αυτού του μεγάλου παράγοντος, του Πατρός των μορφών, έχουμε το πλήθος των ατόμων ή μορίων της Φύσεως, τα οποία δι εκείνου συγκροτούν τις μορφές πάσης καταστάσεως. Το πλήθος είναι η παθητική ουσία, είναι η Μήτηρ των μορφών της Φύσεως η γονιμοποιούμενη υπό του γονιμοποιού Πατρός, (σημ. η παθητικότης δεν σημαίνει μειονεκτικότητα).

Πρόσεξε Θνητέ. *Μετά ορισμένη εκπόρευση λανθανουσών δυνάμεων εις την φύση του Πατρός και της Μητρός συντελείται ένωσίς τους. Το γονιμοποιόν και το γονιμοποιούμενο γίνεται μια ατομικότης, ατομικότης η οποία εξελίσσεται σε νοητική και συνειδητή.* Αυτή είναι η ατομική ψυχή από την οποία, όπως προελέχθη, εκπορεύονται οι νόμοι της Κινήσεως και Αισθητικότητος. Αλλά ας επανέλθουμε εις τον μεγάλο παράγοντα. Η ψυχή για να λειτουργήσει έχει ανάγκη οργανισμού. Αυτόν τον οργανισμό θα τον οργανώσει ο ρηθείς παράγων εν συνεργασία προς το πλήθος των μορίων της Μητρός της Φύσεως. Γιατί όμως αυτό; *Διότι η ατομική ψυχή δεν μπορεί χωρίς οργανισμό να εμφανίσει τις δυνάμεις της Ζωής της, να μεταμορφώνει το ουσιαστικό αυτής σε συναισθηματικό και νοητικό, ούτε άνευ οργανισμού μπορεί να φέρει τους άπειρους νόμους οι οποίοι βρίσκονται δυνάμει εις το ουσιαστικό της Είναι εις εν Ενεργεία νόμους της.* Αλλά εις τους οργανισμούς της ανθρώπινης ζωής δεν θα παραμείνει «εσαεί». Δι' αυτών θα εξελιχθεί και θα προχωρήσει εις ζωή υπερτερών κόσμων εις τους οποίους και πάλιν θα ενδύεται οργανισμούς, διότι αυτό θα είναι το παντοτινό μέσο της εξελίξεως της. Οι εις τους διάφορους αυτούς κόσμους οργανισμοί της δεν θα είναι της αυτής φύσεως με τους οργανισμούς του ανθρωπίνου περιβάλλοντος. Κατόπιν η θεία μορφή ωμίλησε περί άλλων θείων μυστικών. Επ' αυτών υποχρεώθηκα να σιγήσω και το πράττω.

Και κατόπιν εξακολούθησε: Ναι, ο μέγας παράγων αυτός ο οποίος εκπηγάζει εκ του Πατρός της Φύσεως, είναι *ο μέγας συντελεστής όλων των φαινομένων της ζωής, των απείρων μεταμορφώσεων της, όπως και το μέσον της μεταφοράς της ψυχής από κόσμου εις κόσμον.* Αυτός συνεχίζει την διατήρηση των μορφών. Αυτός τις καθιστά «πεπερασμένες». Αυτός εξαφανίζει εκείνες οι οποίες δεν έχουν πλέον λόγο υπάρξεως δια να δημιουργεί εντελέστερες στις ενέργειες τους μορφές. Από αυτόν εκπορεύεται το Φως. *Από αυτόν πηγάζει εκείνη η δύναμις από την οποία επίσης προκύπτει το πνευματικό Φως και «εν αυτώ» συλλαμβάνεται, κυοφορείται και γεννάται πάνοπλος η θεά της Σοφίας. Εις αυτά τα επίπεδα πάντοτε έχει συνεργάτη μοναδικό την ατομική ψυχή, γιατί από αυτήν λαμβάνει την ώθηση, την κίνηση και την συνειδητή ενέργεια.* Αυτός είναι το περιέχον εντός του οποίου δρα το πλήθος των μορίων της Φύσεως εις τα οποία πάλιν *μετασχηματίζονται δι' αυτού εκείνες οι μορφές τις οποίες σεις τις αποκαλείτε κυτταρικούς οργανισμούς.*

Οι δυναμικότητες αυτών των μορφών προκαλούνται εις εκδήλωση γιατί αυτός μεταφέρει εις τα πεδία τους τις δυναμικότητες της Ατομικής ψυχής εκείνες οι οποίες δίδουν και την έννοια της ενεργού ζωής.

Μέσα σ' αυτή την ενεργό ζωή ο μέγας αυτός παράγων εξωτερικεύει μια υπέρτατη δυναμικότητα η οποία αποτελεί το κορύφωμα της αθάνατης ενεργού ζωής, αυτής η οποία μπορεί συνεχώς και χωρίς καμμία διακοπή να πολλαπλασιάζει τις δυναμικότητες της. Εδώ φίλε θνητέ, προκαλώ την αδιάλειπτη προσοχή του. Ιδέ τον περιβάλλοντα την οσφύ μου όφι. Είναι χρυσός. Το φως του προδίδει την καταγωγή του. Πώς κατέστη χρυσός; Το όνομα του τρέπει εις φυγή τα χάσκοντα από αδυναμία κρίσεως ανθρώπινα πλήθη. Εις την Ελληνική γλώσσα μεταφράζεται αυτό το όνομα ΕΩΣΦΟΡΟΣ. Είναι ο μεταφορεύς του Φωτός από την εστία του, η δε εστία του δεν ευρίσκεται εις το Γήινο περιβάλλον. *Όταν το πρώτον μετεφέρθη υπό του μεταφορέως Φως εις τον Γήινον κόσμο, από τότε χρονολογείται η ύπαρξις της ανθρωπινής μορφής.* Αλλά η ισχύς του Γήινου περιβάλλοντος επέδρασε τόσο πολύ, ώστε το μεταφερθέν Φως όχι μόνον να απωλέσει την ανταύγεια του αλλά και να προσαρμοσθεί προς τις λειτουργούσες δυνάμεις της Γης σε βαθμό ώστε να χάσει την προοδευτική του δυναμικότητα. Προσέξτε! *Το Φως πρέπει να επανέλθει στην πρότερα του ισχύ.* Εξελικτικοί κύκλοι θα συντελέσουν σ' αυτό. Εις το σημείο αυτό δεν δύναμαι να πράξω άλλο τι παρά να σιγήσω. Η θεία μορφή μου είπε λόγους αναφερόμενους σε λειτουργίες τις οποίες είναι αδύνατο να τις αποκαλύψω. Και συνέχισε. Αυτού τους κύκλους θα... Πρόσεξε! Η επαναφορά του χάσαντος την λάμψη του Φωτός πρέπει να γίνεται απολύτως κανονικά. Κάθε επαναφορά δια της κυκλικής ενέργειας πρέπει να έχει σαν αποτέλεσμα την εκδήλωση μιας αδρανούσης δυνάμεως του. Αυτή θα σημειούται δι' ενεργού ανταύγειας του. Όταν αυτό... θα καταστεί φωτεινό τότε μόνον θα μπορέσεις να ανταλάξεις ασπασμό με την Νύμφη εκείνη η οποία θα γίνει οδηγός σου στην εξερεύνηση του πνευματικού κόσμου. Κατόπιν θα σου είπω τι πρέπει να κάνεις μετά τη συντέλεση των κύκλων.

Αλλά ας έλθουμε τώρα να εξετάσουμε ένα άλλο θέμα το οποίο εθίξαμε προηγουμένως. Δεν νομίζεις ότι πρέπει να μάθεις τον ενδότερο λόγο των Μυστηρίων και Μαντείων αυτής της Χώρας τα οποία τόσο πολύ έχει λησμονήσει ο σύγχρονος ανθρώπινος κόσμος; Απάντησα, είναι ένας από τους μεγάλους μου πόθους. Και έπρεπε να είναι είπε η θεία μορφή, γιατί η λειτουργία αυτών αποτελεί το έρεισμα από το οποίο θα ξεκινούσε η ανθρώπινη διανόησις προς κατάκτηση του μέσου της ενώσεως της προς την ψυχή της, δια της οποίας μπορεί να σημειωθεί η αθανασία της. Αυτό θα το αντιληφθούμε αν επισκοπήσουμε το έργο των παρθένων εκείνων οι οποίες παρασκεύαζαν τον πέπλο της Θεάς της Σοφίας. Ο πέπλος αυτός είναι μια αλληγορική εικόνα της αποθεώσεως της ανθρώπινης διανοίας, πάσης ανθρώπινης διανοίας, η οποία νικηφόρως έχει απελευθερωθεί από τα ερέβη του Γήινου περιβάλλοντος.

Η μέταξα από την οποία εγίνετο ο πέπλος της Σοφίας είναι το σύμβολο των λειτουργουσών δυνάμεων της ανθρώπινης ψυχής, οι οποίες εξαγνίσθηκαν δια των δοκιμασιών τις οποίες υπέστη αυτή μέσα σ' αυτό το περιβάλλον. Τον πέπλο τον ύφαιναν αγνά χέρια παρθένων που δεν είχαν μολυνθεί από ανθρώπινα πάθη ούτε και τα είχαν μολύνει δι' επαφής άλλα ανθρώπινα χέρια που τα έργα τους ήσαν αναιρετικά των προσπαθειών της Φύσεως, αναιρετικά των νόμων της δια των οποίων και μόνον κάθε ανθρώπινη συνείδησις καθίσταται φωτεινή και απαλλάσσεται από όλες τις δουλείες τις οποίες δημιουργούν οι έξω των αρμονιών της Φύσεως ζώντες άνθρωποι. *Δια μετάξης και παρθένων χειρών γίνεται ο πέπλος της Θεάς της Σοφίας, ο οποίος είναι το ένδυμα της απελευθερούμενης ανθρώπινης ψυχής δια του οποίου και μόνον αυτή εισέρχεται εις την Αθανασία.* Αι Παρθένοι ήσαν Ιέρειες της Θεάς της Σοφίας και η εξέτασις του έργου τους, όπως και του έργου των μητέρων Ιερειών των Χρηστηρίων και Μυστηρίων θα μας οδηγήσουν ασφαλέστερα στην πλήρη κατανόηση του

Πέπλου της Θεάς της Σοφίας. Για την ακρίβεια της εξετάσεως αυτού του θέματος ας ακολουθήσουμε μια σειρά.

Το ανθρώπινο γένος προαχθέν εύρε το μέσον της κληροδοτήσεως των ιδεών μιας ορισμένης εποχής της ανθρωπότητος προς μεταγενέστερες εποχές. Το μέσον αυτό είναι τα σύμβολα των ιδεών. Δι' αυτών οι μεταγενέστεροι κατανοούν τον πολιτισμό και το ύψος της διανοήσεως των προγενέστερων. Οι άνθρωποι μιας εποχής διετύπωσαν σε σύμβολα και αλληγορικές εικόνες το θρησκευτικό και ιδεολογικό τους Είναι. Αυτό όπως φαίνεται από το ύψος των εννοιών του προήλθε ύστερα από μια επισταμένη επισκόπηση των πνευματικών αληθειών της Φύσεως και της καθόλου δράσεως του πνεύματος εκείνου, του οποίου η διανόησις διέγραψε όρια κατά πολύ εκτενέστερα εκείνων τα οποία διαγράφει ως προς το θέμα αυτό η σύγχρονη ανθρώπινη διανόησις. Ο τρόπος της διατυπώσεως των θρησκευτικών εννοιών των ανθρώπων εκείνων προδίδει ότι η νόησίς τους υπήρξε τόσον ισχυρά, ώστε να μπορέσουν να διαφυλάξουν δι' αυτού του τρόπου τις έννοιες τους από την αλλοίωση και παραφθορά τις οποίες θα επέφεραν μεταγενέστεροι άνθρωποι, ακριβώς γιατί δεν θα προσήγγιζαν τα όρια της διανοήσεως εκείνων. Αλλά εκτός από αυτό η κατανόησις του θρησκευτικού και ιδεολογικού συστήματος τους απαιτούσε ανάλογη ηθική κατάσταση εκείνων και προ παντός ελευθερία σκέψεως και συνειδήσεως, οι οποίες φαίνεται ότι λειτουργούν μόνον εις ανθρώπινα όντα των οποίων ο βίος και η καθόλου ζωή τους είναι προσαρμοσμένη και εναρμονισμένη προς τους λειτουργούντες νόμους της Φύσεως. Η διατύπωσις αυτής της θρησκείας εις σύμβολα και αλληγορικές εικόνες δεν μπορεί παρά να προξενεί κατάπληξη σε κάθε φωτισμένη διάνοια, σε κάθε ερευνητή της εξελίξεως της πνευματικής ζωής. Η αλληγορική εικόνα ότι τις τύχες της ανθρωπότητας επί του πνευματικού της μέρους διευθετεί ένα Συμβούλιο Θεών υφιστάμενο υπό την προεδρία ενός άλλου ισχυρότερου Θεού, Θεών οι οποίοι άρχουν επί των κατά μέρος λειτουργουσών δυνάμεων της Φύσεως, δεν σου φαίνεται φίλε θνητέ άξια πολλής έρευνας; Το συμβούλιο αυτών των Θεών για να καταλάβει τις πνευματικές εξουσίες του Γήινου κόσμου ήλθε εις πόλεμο προς μιά άλλη ηγεμονεύσασα ομάδα η οποία κατείχε πρότερον αυτές τις εξουσίες, την ομάδα των Τιτάνων, των συγγενών προς την ανθρώπινη φύση και προς τους τρόπους της ηγεμονίας αυτής. Δεν διαβλέπεις, φίλε θνητέ, στην αλληγορική αυτή εικόνα κάτι το οποίο χωρίζει τον άνθρωπο από τους θεούς; Δεν διακρίνεις ότι υπάρχει κάτι το οποίο να μπορεί να καθιστά τον Τιτάνα άνθρωπο εις θεό αθάνατο; Πώς οι Θεοί όταν έγιναν Ολύμπιοι Θεοί ενίκησαν τους Τιτάνες; Από που άντλησαν την «μείζονα τους» ισχύ, αφού εκ των εννοιών αυτής της θρησκείας και άνθρωποι και Θεοί προήλθαν εκ του Χάους; Δηλαδή από την κατάσταση εκείνη από την οποία προήλθε η τάξις και περί της οποίας ούτε άνθρωποι ούτε θεοί μπόρεσαν να ειπούν ποια ήταν, κι αυτό γιατί τα όρια της διανοήσεώς τους δεν μπορούν να φθάσουν πέραν από το σημείο από το οποίο εμφανίσθηκε η τάξις του Απείρου και την οποία ερευνάμε εις την έννοια των μορφών του; Οι εικόνες αυτής της θρησκείας μας δίδουν μια έννοια. *Η τάξις προήλθε εκ του Χάους δια του Έρωτος, γονέως πασών των διαμορφωθεισών μορφών τον Σύμπαντος, υλικών και πνευματικών, αλλά και όλων των μεταμορφώσεων και των «εσαεί» τοιούτων αμφοτέρων. Εις την τάξη των απείρων κόσμων παρεδρεύει ο κοσμοποιός Έρως. Είνε ο γονεύς πάντων αλλά και ο μεταμορφωτής πάντων. Παρεδρεύει εις τα έργα παντός θεού και παντός πνεύματος. Αυτός μεταμορφώνει το σκότος σε Φως και τον άνθρωπο σε θεό.* Ευρίσκεται «απανταχού» και την αληθή έννοια του γνωρίζει ο Πατήρ των Θεών και δι' αυτής κυβερνά αυτός τους κόσμους των πνευμάτων.

Πρόσεξε επί των λόγων μου αυτών! Δεν πρόκειται περί του ονόματος εκείνου που προκαλεί τον μεγαλύτερο τόνο της ψυχικής σας ευχαριστήσεως και τον οποίο σκώπτετε, για να μην ειπώ βαρύτερη φράση, στις πράξεις των ομοίων σας. Πρόσεξε! Για να εκτιμήσεις δεόντως αυτά που σου λέγω, πρέπει πρώτα να κατανοήσεις τι είναι εκείνο το οποίο φέρει

στον κόσμο το νοητικό Ον, τι είναι εκείνο το οποίο το καθιστά συνειδητό, το φέρει στη μορφή του ανθρώπου, νικά την Τιτανική του φύση και έρχεται στην πνευματική τάξη των Θεών και τι είναι εκείνο πάλι πέραν της τάξεως αυτής που «εσαεί» θα καθιστά το Ον αυτό όχι μόνον άφθαρτο αλλά και ηγεμόνα των όπισθεν αυτού εξελισσόμενων κόσμων.

Οι συνθέτες της Ελληνικής Θρησκείας εμφανίζουν το κορύφωμα της ανθρώπινης διανοήσεώς και εκτιμώνται για το μεγαλούργημα τους αυτό και υπό των Θεών, γιατί μέσα στις αλληγορικές τους εικόνες οι σοφοί άνθρωποι μπορούν να βρίσκουν ολόκληρη την ιστορία των κόσμων και ολόκληρη την σειρά των ιστορικών γεγονότων της ανθρώπινης ψυχής από της εμφανίσεως της εις την Φύση ως διακεκριμένης συνειδητής ατομικότητας. *Οι εικόνες των τέκνων του Θεού Διός, Διονύσου και Αθηνάς εκ μεταμορφώσεως αυτού του Θεού Διός και οι σχέσεις του μετά των Νυμφών, δεν είναι παρά γεγονότα που αναφέρονται στη λειτουργία της ατομικής ψυχής, στην εξέλιξη των δυνάμεων της και στις μεταμορφώσεις της εις τα επίπεδα των διαφόρων κόσμων μέχρι της πλήρους αποθεώσεώς της.*

Οι συνθέτες αυτής της θρησκείας εδημιούργησαν προς αποκάλυψη των βαθύτερων εννοιών της δύο όργανα και τα όργανα αυτά είναι εκείνα τα οποία δυστυχώς δεν μπόρεσε να κατανοήσει ο προ δύο χιλιάδων ετών και εντεύθεν ανθρώπινος κόσμος. Τα όργανα αυτά ήσαν πρώτον η οργάνωσις των Μυστηρίων τα οποία ως αντικείμενο είχαν την βαθμιαία αποκάλυψη στους μυούμενους των αληθειών της Ελληνικής θρησκείας και δεύτερον τα Χρηστήρια δια των οποίων ετηρείτο άμεση επαφή των μυημένων προς τους Θεούς. Τα μυστήρια παρασκεύαζαν την εξάγνιση της ανθρώπινης διανοίας, την απελευθέρωση της από τα πάθη και την ανύψωση του ηθικού των μυστών σε βαθμό ώστε η ψυχή τους να έρχεται σε επαφή με τον κόσμο των Θεών και να καθοδηγείται από εκεί εις την εύρεση των μέσων της μεταμορφώσεως της. Τα Χρηστήρια ή Μαντεία, το δεύτερο αυτό όργανο, εσωτερικώς τηρούσαν δι' επαφής άμεση σχέση προς τους συνθέτες των εικόνων της Ελληνικής θρησκείας και τους θεούς αφ' ενός όπως μη χωρεί παρερμηνεία των εννοιών των εικόνων τους και αφ' ετέρου όπως καθοδηγούνται υπό του πνεύματος των Θεών εις έργα αυτόχρημα ανυψωτικά του ανθρώπινου κόσμου, εξωτερικώς δε όπως προκαλούν την προσοχή της μεγάλης ανθρώπινης μάζας, αυτής η οποία δεν είχε γευθεί των μυστικών της Φύσεως, όπως δια του τρόπου αυτού κρατείται και αυτή εις ανελικτική τροχιά και μη εκτρέπεται σε πράξεις καταδικάζουσες την πρόοδο της.

Τα όργανα αυτής της θρησκείας δια την λειτουργία τους είχαν ανάγκη ανθρώπων που θα είχαν πλήρη συνείδηση των έργων τους. Ναι! Ανθρώπων με ανεπτυγμένη συνείδηση, *διότι καμιά οργάνωσις δεν μπορεί να κρατηθεί στο ύψος της άνευ αυτού του είδους λειτουργών, κανένα έργο δεν φθάνει στην πλήρωση του σκοπού του, καμιά ιδεολογική αρχή εξεργαζόμενη την πρόοδο της ανθρωπότητος δεν μπορεί να επιτύχει αυτό και τίποτα το αρμονικό δεν μπορεί να λειτουργήσει αν όλων αυτών δεν ηγούνται και δεν τα διευθετούν ανθρώπινες διάνοιες εμπνεόμενες και με ανεπτυγμένες συνειδήσεις. Η συνείδησις του ανθρώπου, ο γνωστικός αυτός ρυθμιστής των πράξεων του, είναι ο οδηγός προς πλήρωση του σκοπού του, του σκοπού αυτού ο οποίος έχει άμεση σχέση προς τον καθόλου σκοπό της θείας Φύσεως.* Όταν λειτουργούσαν τα Ελληνικά μυστήρια, οι Ιερείς τους, εκείνοι που ήσαν εντεταλμένοι να αποκαλύψουν βαθμιαία τις αλήθειες των αλληγορικών εικόνων της Ελληνικής θρησκείας εις τους μυούμενους, είχαν πλήρη συνείδηση του έργου αυτού. Οι Ιερείς τους οι αγνές αυτές υπάρξεις είχαν συνείδηση του υπ' αυτών υφαινόμενου πέπλου, γιατί σε όλα τα Μυστήρια που λειτούργησαν όπως και στα Τελεστήρια υφαίνετο αυτός ο πέπλος. Είχαν επίσης επίγνωση φωτιζόμενων υπό της συνειδήσεως τους εις το Θείο αυτό έργο. *Εις αυτό το έργο είχαν ειλικρινή και πιστό σύντροφο τον Θεό Διόνυσο και ε-γνώριζαν όχι μόνον την όλη του ιστορία, αλλά και τους αγώνες του επίσης αυτούς που κατέβαλε για να «αναβιβάσει» την ψυχή της Μητρός Γης στις κορυφές του Ολύμπου. Εγνώριζαν την σημασία της διπλής του γεννήσεως από τον μηρό του Θεού Διός και*

από την καρδιά του, μέσα στην οποία κυοφορήθηκε σαν σπέρμα η καρδιά του υπό των Τιτάνων κατατεμαχισθέντος πρωτογεννηθέντος Διονύσου από την Νύμφη Σεμέλη. Εγνώριζαν επίσης από που προέρχεται «εν τη πνευματική φύσει» η χαρά και η ευθυμία, οι ιδιότητες αυτές του Θεού Διονύσου οι οποίες μετεφέρθησαν και εις την λαϊκή λατρεία με έννοια ανάλογη της πνευματικής καταστάσεως των ανθρώπων. Οι Ιέρειες εγνώριζαν την μυστική αλληγορική έννοια και των σπερμάτων του σίτου της Θεάς Δήμητρας και του χυμού των καρπών της ιεράς αμπέλου, των εμβλημάτων αυτών πάσης μεταμορφώσεως. Η Θεία μορφή ύψωσε τους οφθαλμούς της προς τον Ουρανό και εσίγησε. Μετά από λίγες στιγμές ακούσθηκε λέγουσα.

Μέσα στο γένος του ανθρώπινου κόσμου υπάρχει το σπέρμα της διαστροφής και της διαφθοράς πάσης αλήθειας. Τίποτα δεν αφέθηκε στο ύψος της έννοιας του. Κάθε μεγάλη έννοια πνίγεται στο περιβάλλον του. Οι μεγάλες ανθρώπινες ψυχές μεταναστεύουν. *Εκείνες οι οποίες τις διαδέχονται αν γίνουν και αυτές μεγάλες θα μεταναστεύσουν και αυτές. Αν όχι, θα διαστρέψουν και θα διαφθείρουν. Ο Ουρανός όμως πάντοτε έρχεται χορηγός. Επαναφέρει τις αληθινές έννοιες της λειτουργούσης πνευματικής Φύσεως. Η επαναφορά αυτή είναι ένα άγκιστρο στο οποίο συλλαμβάνονται οι εξαγνισθείσες και ελευθερωθείσες εκ των παθών του Γήινου περιβάλλοντος ψυχές και δι' αυτού έλκονται προς τον Ουρανό.* Το σπέρμα των μεγάλων εννοιών των πνευμάτων του Ουρανού ρίπτεται πάντοτε προς τον κόσμο των ανθρώπων της Γης. *Δυστυχώς τις περισσότερες φορές χάνεται, κι αυτό γιατί χάνει την γονιμοποιό αίγλη του και η απώλεια του σημειούται δια της απώλειας του φωτός του.* Στις ψυχές των Ιερειών, των αγνών αυτών υπάρξεων, κατά την λειτουργία των Μυστηρίων και Χρηστηρίων υπήρχε το έδαφος της... Εσίγησε! Ύστερα από λίγο είπε: Άκουσε φίλε θνητέ. Οι Ιέρειες των Μυστηρίων και Μαντείων πριν να γίνουν Μητέρες Ιέρειες, ζούσαν «εν ταυτώ» σε δύο κόσμους. Στον κόσμο των θεών και στον κόσμο των ανθρώπων και μετέφεραν από τον πρώτο προς τον δεύτερο οδηγίες προς ορθή ερμηνεία των εικονιζόμενων στις συμβολικές παραστάσεις της Ελληνικής Θρησκείας. Οι έξω των Μυστηριακών οργανώσεων διδόμενοι Χρησμοί ήσαν πολύ δευτερεύουσας σημασίας. Ήταν ακόμη και μια δικαιολόγηση της υπάρξεως τους, όπως και εκείνη η έννοια τους σαν κέντρων λατρείας. Οι Ιεροφάντες των Μυστηρίων και οι Ιερείς των Χρηστηρίων τηρούσαν την αυτή επαφή προς τον Ουρανό, αλλά διάμεσος σύνδεσμος τους υπήρξε ο θεσμός των Ιερειών.

Εγνώριζες λοιπόν φίλε θνητέ, την εσωτερική αυτή σημασία των Μυστηρίων και Μαντείων; Όχι, απάντησα. Εκείνο το οποίο εμείς οι αμύητοι γνωρίζαμε είναι ότι αυτά τα κέντρα ήσαν θρησκευτικά κέντρα λατρείας, ιδίως δε ότι οι άνθρωποι ζητούσαν από τα Μαντεία Χρησμούς από τους Θεούς για παντός είδους επιχειρήσεις τους. Και αυτό είναι μια αλήθεια, απάντησε η ιερά μορφή. Η εξωτερική τους όψις δια της οποίας εις το πλήθος των ανθρώπων που αγνοούσαν την Θεία Φύση εδικαιολογείτο η ύπαρξίς τους και η οποία αλήθεια όμως κατώρθωσε να υπερισχύσει στις διάνοιες ανικάνων Ιερέων και να φέρει εις σιγή τον κύριο λόγο της υπάρξεως τους, ιδία των Μαντείων. Σιγά σιγά η συνείδησις των Ιερέων εσκοτίζετο, έχανε την ισχύ της και της διέφευγε ο σκοπός. Εις τον κόσμο των ανθρώπων μετά πάροδο χρόνου τα πάντα χάνουν την σημασία τους. *Πλην όμως η πραγματική τους αξία επανέρχεται με την μέριμνα των Θεών, για να χρησιμεύει σαν οδηγός προόδου εις αυτούς. Οσονδήποτε και αν οι άνθρωποι ανόητα περιφρονούν τους φορείς της πνευματικής προόδου, θα εξαναγκασθούν υπό αυτών τούτων των απαιτήσεων της προόδου να επανέλθουν στην πραγματική τους εκτίμηση.* Αλλά ας προσέξουμε, φίλε θνητέ, μήπως το έργο των οργάνων της Ελληνικής θρησκείας ασκούμενο υπό των Ιερειών πληρούσε και άλλο σκοπό.

Αι παρθένοι Ιέρειες ήσαν η πτερυγίζουσα αγνότης εκ του κόσμου των θνητών προς τους κόσμους των αθανάτων για την εκμάθηση της τέχνης…….

Μήπως όμως νομίζεις φίλε θνητέ, ότι τα αγνά αυτά πλάσματα, οι θυγατέρες της Γης οδηγούντο καθ' όλη την ανθρωπινή τους ζωή εις κατάσταση που να προσβάλει αυτές ταύτες τις λειτουργίες της Φύσεως στις οποίες το ανθρώπινο γένος οφείλει την ύπαρξη του; Όχι, απάντησα. Μόνον παράφρονες βαδίζουν εναντίον των λειτουργιών των νόμων της Φύσεως.

Εύγε, είπε η ιερά μορφή. Πραγματικά μόνον παράφρονες μπορούν να αγνοούν το έργο της Φύσεως και τους σκοπούς τους οποίους πληροί αυτό εις τα πεδία του απείρου κόσμου. Μόνον παράφρονες ασχημονούν εναντίον των νόμων της Φύσεως, εκείνων οι οποίοι αποτελούν τις αρτηρίες των λειτουργιών των κόσμων, από τους οποίους εκρέει η ζωή και πολλαπλασιάζει απείρως τις ενέργειες της. *Αν οι από σας χαρακτηρισθέντες παράφρονες είναι σοφοί, παράφρων θα είναι και η Φύσις, οι λειτουργούντες νόμοι της και οι αρμονίες της.* Οι μητέρες Ιέρειες καθοδηγούσαν τις παρθένους Ιέρειες και οι δύο μαζί αποτελούσαν την αγνότητα και την καρδιά των Μυστηρίων και των Μαντείων από την οποία εκπορεύοντο τα μεγάλα συναισθήματα αυτά που προάγουν τον άνθρωπο σε Θεό. Αλλά στις λειτουργίες τους υπήρχε και ο Νους. Ο Νους ήσαν οι Ιερείς και οι Ιεροφάντες. *Τίποτε δεν είναι δυνατόν να συντελεσθεί εις την άπειρο Φύση όπως και στην πνευματική Φύση χωρίς δύο παράγοντες αντίθετης ενεργητικότητας. Η σπουδή της Φύσεως το αποκαλύπτει. Μόνον ο. αγνοών την Φύση έχει αντίθετη ιδέα. «Το άρρεν και το θήλυ» δεν είναι προϊόντα μόνον του Γήινου κόσμου. Είναι καθολικότερες έννοιες οι οποίες έχουν σχέση με τα αίτια της Δημιουργίας, και με ό,τι πνευματικό θα εξελίσσεται εις τον άπειρο χρόνο. Οι μορφές των δύο αυτών παραγόντων αλλάζουν στους άπειρους κόσμους. Τα πεπερασμένα όμως αυτών των κόσμων μαρτυρούν περί της μεγάλης αξίας αυτών των δύο παραγόντων και της απείρου δημιουργικότητας τους σε νέες μορφές μέσα στις οποίες θα εξελίσσεται το «χωρούν απείρως» πνεύμα της Θείας Φύσεως.* Αλλά ας σιγήσουμε, φίλε θνητέ, γιατί το θέμα που έχει θιχθεί δεν είναι δυνατόν ούτε να κατανοηθεί, ούτε να εκτιμηθεί από τον κόσμο των ανθρώπων «του τόσο τυφλώττοντος» προ των έμπροσθεν του τελούμενων από την Φύση.

Εις τα Μυστήρια και Μαντεία οι Ιεροφάντες ήσαν οι εκπρόσωποι της Ισχύος, της πνευματικής Ισχύος. Οι Ιέρειες παρθένοι και μητέρες ήσαν οι εκπρόσωποι της Αγνότητας. Οι λειτουργοί αυτοί και των δύο φύλων είναι τα δίδυμα τέκνα του Θεού Διός και της Νύμφης Λητούς. Είναι τα τέκνα του Θεού Διός τα προωρισμένα να φέρουν το Φως στους κόσμους και να γίνουν τα αίτια της δημιουργίας του πνευματικού φωτός δια του οποίου η ψυχή του κόσμου εισέρχεται στην Αθανασία. Είναι τα τέκνα τα προωρισμένα για την πάλη κατά του σκότους, κατά πάσης αμάθειας και γι' αυτό στην κίνηση τους προηγείται τα άρμα της Ηούς, το άρμα επί του οποίου επιβαίνουν οι θυγατέρες της Αρμονίας της πνευματικής Φύσεως. Η Αρμονία της Ισχύος και της Αγνότητας πρέπει να προηγείται στις λειτουργίες της των ψυχών της Γης προ της θεοποιήσεώς τους. Η εκδήλωσις της αρμονίας στις λειτουργίες των ψυχών καθίσταται ο αμείλικτος διώκτης των ανθρωπίνων παθών και της συσκοτίσεως των ανθρωπίνων διανοιών. *Η Αρμονία και εις τον φυσικό κόσμο και στον πνευματικό κόσμο εξαφανίζει τα «ερέβη», των οποίων γνήσια τέκνα είναι τα πάθη τα εμφανιζόμενα στην ανθρώπινη ψυχή, τα οποία διαρκώς της εμποδίζουν την πτήση στις Ουράνιες χώρες όπου βασιλεύει η αληθινή ευδαιμονία και χαρά.* Ίδετε, τι γίνεται στον φυσικό κόσμο. Το φως του Ηλίου και το δάνειο φως της Σελήνης επενεργούν επί των μορφών του Γήινου περιβάλλοντος. *Ίσως «εν τη συνεργασία τους» να δημιουργούν τους όρους της γονιμοποιήσεώς τους.*

Δια του γεγονότος αυτού συντελείται η πρόοδος τους. Αφαιρέσατε αυτούς τους παράγοντες νοητικώς για να εξαφανίσετε την ύπαρξη των μορφών και των εξ αυτών αρμονιών από τις οποίες γίνεται το Κάλλος. Εάν με κατανοείτε επαρκώς, θαυμάσατε τις αποκαλύψεις των αληθειών της Φύσεως. Στην πνευματική φύση τα τέκνα του Θεού Διός είναι αυτόφωτα και κατά την γέννηση τους προηγείται το της Αγνότητος, ακολουθούντος του της

Ισχύος. Αι παρθένοι Ιέρειες προηγούντο στο έργο της εξαγνίσεως και αυτών τούτων των μυστών. Η κατασκευή του πέπλου της Σοφίας, δηλαδή του ενδύματος δια του οποίου καθίσταται αθάνατη η ανθρώπινη ψυχή είχε ως βάση την Αγνότητα. Επί ταύτης προσετίθετο... Οι Ιέρειες και οι Ιερείς ήσαν οι φορείς των αρχών της ύπερθεν του ανθρώπινου κόσμου πνευματικής κοινωνίας απ' την οποία εξεπορεύθη και η αρχή της λατρείας της Φύσεως, γιατί προς το πνεύμα της Φύσεως μόνο αγάπη και εκτίμησις για τα έργα του οφείλεται εκ μέρους του ανθρώπου. *Η λατρεία οφείλεται προς την Φύση, δηλαδή προς το όλον των λειτουργούντων νόμων των αρχικών αιτίων της Δημιουργίας, προς τους λειτουργούντες νόμους προς τους οποίους το πνευματικό Ον οφείλει την ύπαρξη του. Η ανθρωπότης υπέπεσε σε βαρύτατο σφάλμα με το να μη διακρίνει που οφείλει την λατρεία της και που την αγάπη της. Η αγάπη είναι νόμος ο οποίος διέπει τις αρμονικές σχέσεις των όντων και εκεί είναι που πρέπει να εκδηλώνεται άνευ περιοσμών, ενώ η λατρεία πρέπει να εκδηλώνεται εις τα αίτια της Δημιουργίας των κόσμων και στους διέποντες αυτούς νόμους. Η ανθρώπινη διάνοια αρνείται «εαυτήν» και την ισχύ της από της στιγμής που θα θεωρήσει «εαυτήν» άσχετη προς τους λειτουργούντες κόσμους και θα περιορίσει τις σχέσεις της μόνον προς την πνευματική φύση σε πνευματικό αίτιο.* Όχι φίλε θνητέ, το Ον, το νοητικό και συνειδητό Ον οφείλει λατρεία στις πηγές από τις οποίες προήλθε, και παν τοιούτον Ον προήλθε από τις αυτές πηγές. Και ο Θεός, ερώτησα. Η Θεία μορφή απάντησε. Περί ποίου θεού ερωτάς; Περί του Θεού της Δημιουργίας ή περί των πνευμάτων Θεών; Περί του αιτίου ή του αποτελέσματος;

Έχετε σαφή έννοια της λέξεως Θεός; Στις ανθρώπινες· διάνοιες γίνεται τρομερή σύγχυσις γύρω από αυτήν την έννοια. Χωρίσατε φίλε θνητέ, την έννοια του Δημιουργού από την έννοια του Θεού πνεύματος. Χωρίσατε την έννοια του συνόλου από την ατομικότητα. Η ατομικότης είναι ένα μέρος του όλου και όχι το όλον. *Η ατομικότης φέρει σπέρμα του όλου αλλά δεν είναι το όλον. Ακολουθεί τον ρουν του όλου και διέπεται υπό των νόμων του.* Το να πιστεύετε ότι το μέρος του όλου διέπει το όλον είναι παραλογισμός.

Περί ποίου θεού ερωτάς; Περί του Δημιουργού; Ο Δημιουργός δεν είναι ατομικότης, ούτε και μπορεί να απουσιάζει από τη δημιουργήματα του.

Μπορεί να υπάρχει μορφή εις τον άπειρο κόσμο από την οποία να απουσιάζει ο Δημιουργός; Ο Δημιουργός «αεί» δημιουργεί και μεταμορφώνει τους κόσμους. Έκδηλα όργανα του είναι οι νόμοι του και αυτόν είναι που πρέπει να λατρεύει ο άνθρωπος. Ο Θεός πνεύμα δεν μπορεί να υπάρχει στις μορφές του κόσμου γιατί αν υπήρχε αυτός θα είχαμε έκδηλα φαινόμενα του.

Ο Θεός πνεύμα διήλθε εκ των μορφών των κόσμων από εκεί εξελίχθηκε και οι νόμοι του Δημιουργού Θεού δια των αδιάλειπτων μεταμορφώσεων τον έφεραν στην έννοια του συνειδητον και νοητικού όντος και από εκεί στην κατάσταση του Θεού πνεύματος, όπως κυβερνά τα κατόπιν αυτού ερχόμενα νοητικά όντα. Η σχέσις του προς τα κατόπιν ερχόμενα νοητικά όντα διέπεται υπό ενός αρμονικού νόμου, του νόμου της Αγάπης. Ιδού, γιατί ο άνθρωπος οφείλει προς τον Θεό πνεύμα αγάπη, επειδή όμως συνδιέπεται υπό του αυτού νόμου μετά των άλλων ανθρώπων οφείλει, αν έχει συνείδηση, την αυτή αγάπη και προς αυτούς.

Αλλά, φίλε θνητέ, πρέπει να προσέξεις και να διακρίνεις τον Δημιουργό από τον Θεό πνεύμα. Ο Δημιουργός είναι το μείζον. Από αυτόν γίνονται τα πάντα και άνθρωποι και θεοί. Δεν πρέπει ποτέ να ταυτίζεται η έννοια του Δημιουργού με την έννοια του Θεού πνεύματος, γιατί ένας τέτοιος ταυτισμός άγει τον άνθρωπο σε σύγχιση. Ο Δημιουργός έχει χωριστές ιδιότητες δια των οποίων γνωρίζεται και αυτές είνε οι νόμοι του εκείνοι τους οποίους σεις ονομάζετε φυσικούς. Οι νόμοι αυτοί ενεργούν και εμφανίζουν τις διάφορες καταστάσεις των μορφών του απείρου και «διηνεκώς» εξελίσσουν και μεταμορφώνουν το ουσιαστικόν υπάρχον των κόσμων. Οι Ιδιότητες αυτές του Δημιουργού έχουν καθολική έννοια και στις

ενέργειες τους διαφέρουν μόνον δυναμικώς εις τα διάφορα επίπεδα των κόσμων. Το είδος του ρου τους είναι σταθερό και αμετάβλητο. Αν λάβουμε σαν παράδειγμα τον νόμο της Κινήσεως, είναι εις όλα τα σημεία των κόσμων πάντοτε τοιούτος. Εις κάθε όμως σημείο των κόσμων έχει σχετική δυναμικότητα διαφέρουσα της δυναμικότητας των άλλων κόσμων.

Οι ιδιότητες του Δημιουργού δρουν σαν δυνάμεις του ουσιαστικού του Είναι και πουθενά δεν είναι δυνατόν να σημειωθεί απουσία τους. Ο Δημιουργός είναι το ουσιαστικό Είναι των κόσμων και αποτελεί συνέχεια «προς εαυτό», οι δε ιδιότητες του, οι νόμοι του, εμφανίζουν τις αρμονίες του. Οι ιδιότητες του, ως ιδιότητες, όχι μόνον δεν εξαφανίζονται αλλά «εν τη ενεργεία τους» πολλαπλασιάζονται εις τον άπειρο χρόνο «εκτεινόμενες απείρως». *Ο χρόνος, σαν παραγωγό τους, είναι το μέτρο της εντάσεως τους. Ποτέ οι ιδιότητες του Δημιουργού δεν καθίστανται «πεπερασμένες», αλλά αντίθετα καθιστούν «πεπερασμένα» τα μορφικά τους συγκροτήματα δια των οπυίων αυξάνει η δυναμικότητα τους. Η κάθε μετάπλασις των μορφών τις εξαναγκάζει σε μείζονα δυναμική ενέργεια. Αυτό αποτελεί το Θείο μυστικό της «αεί» εξελίξεως τους.*

Κατόπιν αυτών τα οποία έχουν προλεχθεί μπορείς, φίλε θνητέ να νοήσεις απουσία του Δημιουργού από τα δημιουργήματα του;

Όχι απάντησα, γιατί η απουσία του θα σημείωνε και απουσία των δημιουργημάτων του.

Εύγε! Αντίθετη σκέψις θα επανέφερε στο Χάος τους κόσμους. Αλλά είναι δυνατόν να δημιουργηθεί αντίληψις ότι το «εκκίνησαν αΐδιο» προς δημιουργία αίτιο μπορεί να καταπαύσει το έργον του; Να εξαφανίσει την δια της δημιουργίας αυξηθείσαν δυναμικότητα του; *Η Δημιουργία είναι αύξησις της ενεργητικότητας, της δυναμικής ενεργητικότητας του αιτίου της.*

Ανοίξατε τους οφθαλμούς σας και ατενίσατε με νοητική δύναμη τα φαινόμενα αυτά που προκύπτουν από τις λειτουργίες των κόσμων. Θα ίδετε ότι *κάθε παραγόμενη ενέργεια συνεπεία της μείξεως και της εξ αυτής αλληλεπιδράσεως των μορφών από τις οποίες εμφανίζεται, διαρκώς τείνει σε αύξηση της δυναμικότητας της.* Κάθε φαινόμενο ενέργειας καθίσταται αίτιο παραγωγής άλλης ενέργειας. Κάθε δημιουργούμενη δυναμική ιδέα μέσα στο περιεχόμενο των οργάνων της διανοήσεως σας γίνεται δημιουργικό αίτιο μιας άλλης δυναμικής ιδέας, η δε αύξησις αυτή δεν μπορεί ποτέ να καταπαύσει, γιατί αν γινόταν το αντίθετο και η δημιουργός ιδέα και τα αυτής δημιουργήματα ιδεών ήθελαν εξαφανισθεί. Αλλά μπορείτε να σημειώσετε ένα τέτοιο φαινόμενο στην ζωή των όντων; Θα μου απαντήσετε ίσως, ότι τέτοιος εξαφανισμός σημειώνεται δι αποσυνθέσεως των μορφών, δια του θανάτου. Ακριβώς σ' αυτό το σημείο έγκειται η μεγάλη πλάνη της ανθρώπινης διανοήσεως. Ίδετε τι γίνεται στα συγκροτήματα των μορφών των κόσμων. Σημειούται μείωση ή αύξηση της ενεργητικής δυναμικότητας των μορφών; Η εκ νέου μεταστοιχείωσις των μορίων που αποτελούν τις μορφές των κόσμων, σημειώνει αποβολή ενεργητικότητας τους ή αύξηση; Εάν η αποσύνθεσις των πρώτων μορφών της επιφανείας του Γήινου πλανήτη και η εκ νέου σύνθεσίς τους σημείωνε αποβολή δυναμικής ενεργητικότητας, *τότε πως θα δικαιολογήσετε την εξέλιξη αυτών των μορφών στις ήδη υπάρχουσες;* Το ιδεολογικό περιεχόμενο ενός αποθνήσκοντος ανθρώπου, λέγετε, ότι εξαφανίζεται μετά την διάλυση της μορφής. Αυτό όμως το ιδεολογικό περιεχόμενο είναι δυναμική ενέργεια. Μπορεί όμως δυναμική ενέργεια να εξαφανισθεί; Κάτι τέτοιο θα σημείωνε εξαφανισμό πάσης δυναμικής ενέργειας «εν τη καθόλου Φύσει» και τότε πως θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η πρόοδος και η εξέλιξις των κόσμων; *Εξαφανίζεται η δυναμική ενέργεια των στοιχείων που αποτελούν τον ανθρώπινο οργανισμό; Σε μια τέτοια περίπτωση ποια δυναμική ενεργητικότητα συντρέχει στην μεταστοιχείωση των μορίων εκείνων που αποτελούσαν την ύπαρξη των στοιχείων του διαλυθέντος ανθρώπινου οργανισμού; Εάν δεν εξαφανίζεται η δυναμική ενέργεια των αποσυντεθειμένων στοιχείων του ανθρώπινου οργανισμού, πως είναι δυνατόν να εξαφανισθεί η*

δυναμική ενέργεια των ιδεών η οποία δεν είναι αποτέλεσμα μόνον της λειτουργίας των οργάνων, αλλά και της εις αυτόν λειτουργησάσης ατομικής ψυχής;

Πρόσεξε φίλε θνητέ, στις έρευνες σου. Τα φαινόμενα θέλουν γενική έρευνα. Η δυναμική ενέργεια των φαινομένων σε κάθε πεδίο των κόσμων είναι σχετική προς αυτούς και έχει τις αναλογίες της και εις τα υπεράνω και εις τα κάτωθεν αυτών. Οι αυτοί καθολικοί νόμοι διέπουν τα πάντα.

Οι ιδιότητες του Θεού πνεύματος δεν είναι οι αυτές με τις ιδιότητες του Δημιουργού, γιατί ο Θεός πνεύμα είναι προσωπική ατομικότητα και ως προσωπική έχει ενεργούσα διάνοια της οποίας τα όρια είναι περιορισμένα. Οσον-δήποτε και αν φαντασθήτε εξελιγμένη την νοητική προσωπικότητα, ή να έχει ύψιστη διανόηση της οποίας η έ-κτασις της ενεργείας της είναι πολύ υπέρτερη της ανθρώπινης τοιαύτης, οι ακτίνες της ενέργειας της δεν είναι δυνατόν να διέρχονται το άπειρον και να εκτείνονται εις αυτό άνευ ορίου.

Οι ακτίνες της διανοήσεως του Θεού πνεύματος, ενεργούν επί ορισμένου κόσμου και έχουν σχέσεις μόνον προς αυτόν. Εάν ο Θεός πνεύμα ήταν ο Δημιουργός των κόσμων, τα παράγωγα αυτού νοητικά όντα δεν θα είχαν περιορισμένη νόηση και σχετική προς τα όργανα της. Ο περιορισμός της νοήσεως των νοητικών όντων ο οποίος καθορίζεται από τα όργανα της νοήσεως, είναι απόδειξις ότι αυτά είναι δημιουργήματα και η νόησίς τους εκδηλώνεται και λειτουργεί δυνάμει ενός υπάρχοντος εις αυτά αιτίου μη νοητού.

Αφού η νόησις γίνεται δια των αισθησιακών οργάνων έπεται ότι αυτή υπήρχε δυνάμει εις το αίτιο της Δημιουργίας και όχι ενεργεία. Νοητικό Είναι, είναι εκείνο, το οποίο γίνεται μέσα εις ένα όργανο και όταν γίνεται προσκτάται και την έννοια του συνειδητού Είναι. Χωρίς αισθησιακά όργανα δεν γίνεται νόησις. *Τα αισθησιακά όργανα είναι αποτέλεσμα μιας μακραίωνης εξελίξεως των μορφών της Φύσεως.* Χωρίς νόηση δεν μπορεί να γίνει συνειδητή ύπαρξις. Επομένως ο Δημιουργός δεν ήταν νοητική και συνειδητή ύπαρξις, ούτε καν ατομική, *γιατί σε μια τέτοια περίπτωση θα παρέμενε ως ατομική και τα παράγωγα της θα ήσαν μόνον ενέργειες και όχι ατομικότητες.*

Εκείνο όμως που παρατηρούμε είναι ότι τα παράγωγα του Δημιουργού είναι και νοητικές και συνειδητές ατομικότητες και έγιναν τοιαύτες δια της εξελίξεως της ουσίας εκείνης η οποία είναι η βάσις της ατομικής τους υποστάσεως. Ομιλώ έτσι προς σε, γιατί θέλω να σε εκτοπίσω από τα χαρακώματα μέσα στα οποία κλείσθηκε ο νους σου και από τα οποία πρέπει να τον ελευθερώσω.

Δεν σου διαγράφω σύστημα, αλλά θίγω τα σημεία από τα οποία η ανθρώπινη διανόησις μπορεί να αντλήσει τα στοιχεία που απαιτούνται προς διαμόρφωση συστήματος.

Εάν οι ακτίνες της διανοήσεως του Θεού πνεύματος δεν εξετείνοντο ανελικτικά εις τον άπειρο κόσμο δια του πολλαπλασιασμού της ενεργητικότητας τους, θα έμεναν μόνιμα οι αυτές. *Αυτό όμως θα καθίστατο όχι μόνον αίτιο εξαφανίσεώς τους, γιατί ότι δεν μπορεί να ενεργήσει δεν μπορεί και να υπάρχει, αλλά και αίτιο ώστε τα κάτω του Θεού πνεύματος νοητικά όντα δια του ρου της εξελίξεως τους σε κάποιο χρόνο του απείρου, θα καθίσταντο νοητικά υπέρτερα του. Ο Δημιουργός Θεός αν ήταν «εν ενεργεία» νοητικό ον, μη υποκείμενο σε νοητική εξέλιξη θα καθίστατο υποδεέστερο των εξελισσομένων νοητικών όντων της Δημιουργίας του.*

Προσέξατε, η νόησις των όντων κάθε νόησις, δεν είναι δημιουργικό αίτιο αλλά αποτέλεσμα. Η νόησις γίνεται δημιουργικό αίτιο υπέρτερης νοήσεως και αυτό είναι ο πολλαπλασιασμός της ενεργητικότητας της.

Η νοητική ενέργεια του Θεού πνεύματος αφορά την εξερεύνηση των αιτίων της Δημιουργίας της και εξ αυτής της γνώσεως οδηγήται στον καθορισμό των σχέσεων της προς

τις νοητικές ενέργειες των άλλων όντων εκ των οποίων σχέσεων εξαρτάται και η προς τα πρόσω πορεία της. Εις το σημείο αυτό εφιστώ ιδιαίτερα την προσοχή σου.

Νοητική ενέργεια δεν μπορεί να εκδηλωθεί και λειτουργήσει ούτε και δυναμικώς να εξελιχθεί, αν δεν συνεκδηλωθεί και δεν συλλειτουργήσει μαζί με αυτή όμοια νοητική ενέργεια και άλλων όντων.

Τα μέσα δια των οποίων εκδηλώνονται και ενεργούν είναι τα αισθησιακά όργανα, αλλά αυτά είναι μόνο όργανα στα οποία λειτουργούν οι ατομικές ψυχές. Αν αυτά τα όργανα είναι άρτια οι δυνάμεις των ατομικών ψυχών εκδηλούνται ευχερώς και μεταβάλλονται σε νοητικές ενέργειες. *Η δύναμις της νοήσεως είναι ψυχική, το όργανο είναι μέσον μεταβολής αυτής της δυνάμεως εις νοητική, άπαξ δε αυτή καταστεί νοητική, γίνεται και συνειδητή γιατί νοεί την ύπαρξη της.*

Και η ατομική ψυχική ύπαρξις δεν είναι εξ αρχής νοητική και συνειδητή, αλλά γίνεται δια της εξελίξεως των δυνάμεων της ουσίας της. Αυτή την αναλογία πρέπει να βρήτε μεταξύ του Δημιουργού Θεού και του Θεού πνεύματος, για να δικαιολογήσετε την χωριστή τους έννοια. Ο ένας είναι το αίτιο, ο άλλος ο σκοπός του αιτίου. Ο ένας είναι η αρχή, ο άλλος το αποτέλεσμα. Το αποτέλεσμα αφορά όλες τις ατομικές ψυχές των κόσμων, όλο το εξελισσόμενο ουσιαστικό άπειρο το οποίο γίνεται ατομική ψυχή και η ατομική ψυχή Θεός πνεύμα.

Ήδη φίλε θνητέ, θα κάνεις εκείνο το οποίο σου είπα... Εις το σημείο αυτό είμαι υποχρεωμένος να διακόψω εν μέρει την περιγραφήν των γεγονότων που επακολούθησαν ως εκ του άκρως απόρρητου αυτών.

Την επιτυχία του έργου θα την εννοήσεις από τα αποτελέσματα τα οποία θα προκύψουν.

Τα αποτελέσματα θα σημειώνονται δια φαινομένων. Τα φαινόμενα θα εμφανίζουν μια εσωτερική γαλήνη της ψυχής σου και μια συγκέντρωση των δυνάμεων της οι οποίες θα τείνουν να εξέρχονται του οργανισμού σου και πρώτιστα από την διάνοια σου, όταν θα έχεις τους οφθαλμούς σου κλειστούς; σαν δέσμη φωτός. Τότε το όλον αισθησιακό σύστημα σου θα περιέρχεται σε ένα είδος παθητικότητας και μια άλλη αίσθησις θα κυβερνά το Εγώ σου, το οποίο και θα εξέρχεται του οργανισμού σου. Θα σημειώνεται πλήρης χωρισμός του ψυχικού σου Είναι από του οργανικού σου Είναι, αλλά και τα δυό θα ενεργούν γιατί θα συνδέονται με ακτίνες οι οποίες θα έχουν τις βάσεις τους στο ψυχικό σου Είναι.

Το ψυχικό σου Είναι θα προχωρεί και θα απομακρύνεται από το οργανικό σου και έπειτα θα επανέρχεται εις ένωση με αυτό. Η επαναφορά του ψυχικού Είναι στο οργανικό θα εξαφανίσει την παθητικότητα του και τότε η διάνοια σου θα λειτουργεί φυσιολογικά όπως συνηθίζεται να λέγεται στην ανθρώπινη γλώσσα σας. Στην κατάσταση αυτή θα χάνεις πλέον την εσωτερική εκείνη ψυχική αίσθηση, εκείνη που αποκαλύπτει την ύπαρξη της και την διακρίνει από την έννοια των αισθήσεων του ανθρώπινου όντος στην εξωτερική του εμφάνιση. Αυτά τα φαινόμενα πρέπει να τα σπουδάσεις γιατί αποτελούν μέγιστο μάθημα της ανθρωπινής γνώσεως την οποία την χωρίζουν σε δύο κατηγορίες. Την αντικειμενική γνώση των εξωτερικών φαινομένων της Φύσεως και την αντικειμενική των εσωτερικών της λειτουργιών.

Πρώτιστα θα εννοήσεις και τους συνδέσμους που έχει το εσωτερικό σου Εγώ με άλλα τοιαύτα Εγώ, καθαρώς πνευματικά, που ζουν και κινούνται έξω των ανθρώπινων οργανισμών, των οποίων οι αντικειμενικές γνώσεις μεταβιβάζονται υπό την έννοια της εμπνεύσεως στις ανθρώπινες διάνοιες, δια του εσωτερικού Εγώ των ανθρώπων όταν αυτά είναι ανεπτυγμένα.

Εις το σημείο αυτό πρέπει να σπουδάσεις και κατανοήσεις ότι η ηθική κατάστασις των εσωτερικών Εγώ των ανθρώπων είναι το μοναδικό φαινόμενο ενός φορέα *δια του οποίου*

μεταβιβάζονται πραγματικές αλήθειες στις ανθρώπινες διάνοιες ή και διεστραμμένες τοιαύτες, αν η ηθική κατάστασις αυτών των Εγώ είναι ή μειωμένη ή η ουσία τους είναι ανεξέλικτη.

Δια του έργου των... που θα επιτελέσεις θα επιδιωχθεί η μεταβολή της ηθικής καταστάσεως της ψυχής σου, η αλλαγή των νοητικών σου κατευθύνσεων και η απαλλαγή του νοητικού σου από τα περιεχόμενα του εκείνα τα οποία εμποδίζουν την απόλυτη συνεργασία του με το ψυχικό σου Είναι.

Η μεταβολή της ηθικής ψυχικής σου καταστάσεως θα γίνει με νέους συνδέσμους της ψυχής σου προς πνευματικές υπάρξεις ηθικού καλλίτερου εκείνου μετά των οποίων πρότερον ευρίσκετο συνδεδεμένη. Εις αυτό, τα μέγιστα θα χρησιμεύσει το έργο που σου υποδείχθηκε. Η απαλλαγή του νοητικού σου από τα ψευδή περιεχόμενα του θα συντελεσθεί από τις εμπνεύσεις οι οποίες θα έλθουν εις αυτό από τους νέους πνευματικούς συνδέσμους της ψυχής σου.

Όταν θα φθάσεις εις το έργο του… τότε, η έξοδος της ψυχής σου από τον οργανισμό της θα γίνεται ευχερέστερα χωρίς να δημιουργεί καμιά ανωμαλία εις αυτόν. Θα του μεταδίδει την ενεργητικότητα της ζωής σαν να βρισκόταν μέσα σ' αυτόν και θα του παρέχει μάλιστα και κάποια άλλη δύναμη την οποία θα αντλεί από τις επαφές της προς πνευματικούς κόσμους η οποία θα του εξωραϊζει το σύνολο από άποψη ήρεμης εμφανίσεως.

Όσον θα εκτείνεται εις μεγαλύτερο μήκος προς τα άνω η ψυχή σου, τόσο η γενική της κατάστασις θα μεταβάλλεται επί το δυναμικότερο και το ηθικότερο.

Αλλά το έργο αυτό πρέπει να γίνεται συνεχώς και να τηρείται απόλυτη σιγή επί των αποτελεσμάτων του προς τους άλλους ανθρώπους, γιατί αυτοί επειδή δεν μπορούν να κατανοούν την περιγραφή των φαινομένων αυτού του είδους των εξόδων της ψυχής σου, θα την επιδρούν αρνητικά δια συγκεντρώσεως αρνητικών ηλεκτρικών δυνάμεων επί αυτής. Η συγκέντρωσις αυτών των αρνητικών δυνάμεων επί της ψυχής η οποία αποκαλύπτει τα φαινόμενα αυτά της εξόδου της, γίνεται δια της εκφράσεως της θλίψεως, της περιφρονήσεως και εν γένει δια της αποκρούσεως υπό των άλλων ανθρώπων των αποκαλυπτομένων σαν ακατανόητων. Μόνον ισχυρές ψυχές με δυναμική ακατάβλητη ενέργεια αποκρούουν αυτού του είδους αρνήσεις προερχόμενες από άλλους ανθρώπους, γιατί αυτές είναι θωρακισμένες από μια ακατάβλητη ακτινοβολία η οποία περιβάλλει το σύνολο τους επί του οποίου και θραύεται κάθε άρνησις που έρχεται σε επαφή προς αυτό. Αυτό το οποίο γίνεται «έξωθεν» του ανθρώπου δια των αρνήσεων και μεταβιβάσεων αρνητικών ηλεκτρικών δυνάμεων, αυτό ακριβώς γίνεται και στις «έσωθεν» ενέργειες της ψυχής. Όταν η ψυχή εξέρχεται του οργανισμού της πρέπει να αποκρούσει κάθε επαφή της προς πνευματικές υπάρξεις ηθικώς κατώτερες της, εκτός των περιπτώσεων που αυτή θέλει να τις επιδράσει προοδευτικώς. Παρ' όλα αυτά και σε μια τέτοια περίπτωση η εξερχόμενη ψυχή μπορεί να υποστεί, από αρνητικές επιδράσεις, μείωση της δυναμικότητας της πτήσεως της προς υπέρτερους πνευματικούς κόσμους.

Θα προχωρήσεις εις το έργο σου. Στον... θα σημειώσεις το μέγιστο μήκος της ψυχικής σου πτήσεως και τότε θα αντικρίσεις να φράσσεται η οδός προς πτήση προς τα εμπρός περισσότερο. Παμμέγιστα εμπόδια θα ζητήσουν το σταμάτημα της πτήσεως σου, που θα προέρχονται από πνεύματα τα οποία δρουν εις τα πεδία αυτού του χώρου. Εκεί πρέπει να διεξαγάγεις ένα αγώνα ο οποίος θα εμφανίσει την δυναμικότητα που απόκτησε η ψυχή σου από το έργο... και την ισχυρή θέληση της όπως διέλθει των σημείων αυτών.

Τα πνεύματα των πεδίων του χώρου αυτού δεν θα είναι προ σε εχθρικά. Αυτό όμως δεν θα τα εμποδίσει να σταματήσουν την διάβαση σου αν η δυναμικότητα της ψυχής σου δεν επιτρέπει την από εκεί προχώρηση σου και αυτό όπως προλάβουν δυσάρεστα γι' αυτήν γεγονότα. Ό,τι «εκείθεν» δεν θα μπορέσει να κυριαρχήσει, αναγκαία θα εκμηδενιστεί

δυναμικώς, θα χάσει την ισορροπία του και θα υποστεί πτώση. Πρέπει δυναμικά και θεληματικά να υπερισχύσεις, αλλοιώς θα επανέλθεις και το έργο... θα αρχίσει από την αρχή πάλι μέχρι της οριστικής αυτής κατισχύσεώς σου.

Δεν κρίνω άσκοπο να σου ειπώ ότι ελάχιστες ανθρώπινες ψυχές διέρχονται του σημείου αυτού της προόδου. Οι περισσότερες φθάνουν ως εκεί και επιστρέψουν ελκόμενες από τις χάριτες της ανθρώπινης ζωής, κατ' αντίθεση αυτών που διέρχονται, οι οποίες έλκονται από τις χάριτες της πνευματικής ζωής κόσμων υπεραγνών. Είναι το επισφαλέστερο σημείο της προόδου της ανθρώπινης ψυχής και εάν έχουν σημειωθεί πτώσεις της, αυτό έλαβε χώραν σ' αυτό το σημείο και ουδέποτε πέραν αυτού. Τα πέραν αυτού ανήκουν εις τον Ουρανό, τα εντεύθεν στη Γη.

Όταν διέλθεις του μέρους αυτού εκμηδενίζων τις αντιστάσεις και τα εμπόδια, θα διακρίνεις οδό που θα φωτίζεται πλήρως και θα φθάνει στα όρια του Ηλιακού περιβάλλοντος. Τα μυστικά αυτής της οδού τα γνωρίζουν μόνον οι Θεοί και κανείς χωρίς τη θέληση τους δεν θα μπορέσει να απολαύσει τα θέλγητρα της. Οι δοκιμάσαντες τα θέλγητρα της, *ισχυρίζονται ότι εγνώρισαν από την καθόλου έννοια τον υπέρτατο νόμο του Δημιουργού και τις σχέσεις του προς τον κοσμοποιό Έρωτα.* Αρκεί να εισέλθεις στην αφετηρία αυτής της οδού. Μόνον αυτό αρκεί. Δεν θα προχωρήσεις, ούτε και πρέπει να το επιδιώξεις. Αδικαιολόγητη επιμονή η οποία θα θελήσει να ερευνήσει τα μυστικά αυτής της οδού θα έχει δυσάρεστα αποτελέσματα και εκβιαστική αποπομπή της ψυχής σου από εκεί από ισχυρότερα πνεύματα. Για να παραμείνει η ψυχή σου εκεί, απαιτείται σύνδεσμος αυτής μετά ισχυρού πνεύματος του χώρου εκείνου. Μία τοιαύτη σύνδεσις δεν είναι από τα εύκολα επιτεύγματα. Θα απαιτηθεί μακρά εξαγνιστική εργασία την οποία υποδεικνύουν πνεύματα ανάλογα της ηθικής καταστάσεως της γνωστής εις σε Νύμφης. Εκείνη βραδύτερον θα είναι η αρμόδια να σε καθοδηγήσει, αν βέβαια ολοκληρωτικά επιτύχεις το έργο.

Μετά την συντέλεση του έργου... και μετά την αποκάλυψη και την διάγνωση της ανωτέρω οδού, θα επιστρέψεις εις τον οργανισμό σου ο οποίος κατά την διάρκεια του έργου εκείνου θα λειτουργεί πάντοτε ομαλά γιατί θα του μεταβιβάζεις δια του υφιστάμενου μεταξύ αυτού και της ψυχής σου νήματος ζωικές δυνάμεις. Το νήμα αυτό θα έχει καταστεί ικανό ως εκ του έργου....

Κατά την επιστροφή της ψυχής σου εις τον οργανισμό της θα επιδιώξεις την ενίσχυση ενός οργάνου το οποίο θα τηρεί σε άμεση επαφή και μεταβίβαση τα συναισθήματα της ψυχής σου προς την διάνοια της και των διανοημάτων εκείνης προς την ψυχήν σου.

Η επαφή και μεταβίβασις εκ της ψυχής σου προς την διάνοια και αντίθετα των ενεργητικών τους αποτελεσμάτων θα γίνεται δια του οργάνου αυτού το οποίο θα ισχυροποιήσεις...

Το όργανο υπάρχει φυσιολογικά μεταξύ της ψυχής και του οργανισμού των ανθρώπων, είναι αρτηριακό και μεταβιβάζει τις ζωικές δυνάμεις της ψυχής προς το οργανισμό της.

Εις αυτή όμως την κατάσταση δεν δημιουργεί συνειδητή δια τη διάνοια ύπαρξη, αλλά λειτουργεί μόνον μηχανικά. Εις το σημείο όμως αυτό και πάλι είμαι υποχρεωμένος να σιγήσω.

Με την ισχυροποίηση του θα επιτύχει πλήρη επαφή του περιεχόμενου της «ενεστώσης» σου διανοίας προς το γνωστικό περιεχόμενο της ψυχής σου, αυτό που προέρχεται εκ της όλης της ιστορίας.

Η πλήρης αποκατάστασις αυτών των συγκοινωνιών, δηλαδή του γνωστικού περιεχόμενου της ψυχής σου και της «ενεστωσης» σου διανοίας, θα είναι η απαρχή της πλήρους μεταμορφώσεως του όλου ψυχικού, ηθικού και νοητικού σου ΕΙΝΑΙ και η απαρχή της απελευθερώσεως του από τις επιδράσεις του Γήινου περιβάλλοντος εκείνες που κρατούν παν ψυχικό Ον στους κόλπους του.

Αν δια των εργασιών σου αυτών σημειώσεις επιτυχία, θα επιτύχεις κυριαρχία του ψυχικού σου ΕΙΝΑΙ και επί του νόμου του ΘΑΝΑΤΟΥ, του θαυμάσιου αυτού νόμου, στις λειτουργίες του οποίου τα όντα της Φύσεως επανευρίσκουν διηνεκώς τον ρουν της εξελικτικής τους ζωής και το μέσον της αποβολής των ελαττωμάτων τους. *Του νόμου αυτού ο οποίος κατεργάζεται τις μεταβολές της Φύσεως και των όντων της, αυτού ο οποίος φέρει αυτά εις αποκαθαρμούς δια των ανανεώσεων του συνδέοντος αυτά ΠΥΡΟΣ προς τις οργανικές μορφές της Φύσεως, στις οποίες βρίσκουν τα μέσα της εκδηλώσεως των λανθανουσών τους δυνάμεων.*

Δεν κρίνω άσκοπο να σου επισημάνω ότι η επιτυχία του έργου σου έχει ανάγκη προοδευτικής προσκτήσεως ισχύος του για να μπορέσει να στερεοποιηθεί στις σχέσεις της ψυχής σου προς τους διέποντες την θείαν οδό πνευματικούς νόμους, εις την οποία πρέπει διαρκώς η ψυχή σου να εισέρχεται με εξόδους εκ του οργανισμού της, μέχρι της οριστικής αποβολής του από αυτήν.

Αναλυτικότερα, φίλε θνητέ, δεν μπορώ να σου μιλήσω, αρκετά σου είπα.

Στη συνέχεια μου διέγραψε ένα κύκλο ενεργείας και δράσεως, αφού μου καθώρισε και τις αστρολογικές θέσεις που ήσαν αναγκαίες και μου προσδιόρισε ένα νέο τύπο επικλήσεως, δια τα οποία φρονώ ότι δεν είναι σκόπιμο να τα γνωστοποιήσω.

Ευθύς ως αναγνώσεις αυτή την επίκληση χωρίς καμιά χρονοτριβή θα εμφανισθεί η Νύμφη και τότε θα ειπείς.

«Τίθεμαι υπό την προστασία σου και τις διαταγές σου».

Τα περαιτέρω θα είναι έργο του πνεύματος αυτού. Η Θεία μορφή μου απηύθυνε την λέξη «χαίρε» και αναλυθείσα σε ισχυρή ακτίνα φωτός αναχώρησε με άγουσα προς Ανατολάς.

Το έτος 1906 προσήλθα στον περιφραγμένο χώρο του Αρδηττού. Έφθασα εκεί νωρίτερα της 9ης ώρας, γιατί ήθελα να εξασφαλίσω μέρος επί του οποίου η παρουσία μου θα ήταν απαρατήρητη. Ο Ήλιος είχε εξαφανισθεί προς δυσμάς και η Σελήνη ευρίσκετο ολίγο υπεράνω του Αρδηττού. Ζήτησα με τη βοήθεια μιας επετηρίδος του αστεροσκοπείου των Παρισίων τις ορθές αναβάσεις των πλανητών και βρήκα ότι όντως κατείχαν τις θέσεις τις οποίες είχε υπολογίσει η Θεία μορφή. Κάτω στην πλατεία του Ζαππείου και εις το εκεί αναψυκτήριο βρισκόταν πάρα πολύς κόσμος που παρακολουθούσε τον κινηματογράφο ο οποίος μόλις είχε αρχίσει να λειτουργεί.

Εξερεύνησα τα πέριξ του λόφου μέρη και διαπίστωσα ότι δεν υπήρχε εκεί καμιά ψυχή ζώσα. Βρήκα το κατάλληλο σημείο επί του οποίου θα ετοποθετούμην για να αναγνώσω την επίκληση μου. Το μέρος αυτό ήταν ακριβώς επί της κορυφής τους Αρδηττού από του οποίου έβλεπα προς όλα τα σημεία του ορίζοντος. Εκάθησα εκεί και αναμνήσθηκα του όλου έργου το οποίο εξετέλεσα και όλα τα φαινόμενα τα οποία συνετελέσθηκαν σαν αποτέλεσμα του έργου αυτού.

Δεν θα μπορέσω να γνωστοποιήσω με περιγραφή όλα τα φαινόμενα αυτά. Το μόνον που μπορώ είναι να δηλώσω ότι αυτά ήσαν ανάλογα των όσων μου προείπε η Θεία μορφή και ότι το έργο μου αυτό είχε πλήρη επιτυχία. Θα εξιστορήσω μόνον ένα μέρος αυτού μικρό μεν, αλλά αρκετά σημαντικό, ικανό να χρησιμεύσει σε εκείνους των μεταγενέστερων μου, που θα θελήσουν να απασχοληθούν με την έρευνα των ψυχικών φαινομένων.

Το όλο περιεχόμενο της ενεστώσης μου διανοίας είχε βελτιωθεί και οι ηθικές μου αρχές είχαν αλλάξει ολοσχερώς. *Αυτό προήλθε γιατί η διάνοια μου δεν λειτουργούσε μόνον «επί τη βάσει» των αντιλήψεων που σχημάτιζε από την αντικειμενική εμφάνιση των εξωτερικών μορφών του περιβάλλοντος, αλλά και «επί τη βάσει» μιας άλλης πηγής, εκείνης του όλου περιεχομένου των γνώσεων της ψυχής μου, των γνώσεων της ιστορικής της ζωής, οι οποίες*

πρότερον δεν ήσαν γνωστές από την διάνοια μου, γιατί το όργανο το οποίο συνδέει τα δύο αυτά κέντρα δεν μπορούσε να μεταφέρει τις γνώσεις της ψυχής επί της διάνοιας της. Το όργανο αυτό εξαναγκάσθηκε σε ομαλή λειτουργία συνεπεία της μεταβιβάσεως προς αυτό ενός ηλεκτρικού σπινθήρος με τον οποίο περιεβλήθη η ψυχή μου, όταν αυτή εισήλθε νικηφόρως εις την μεγάλην και Θεία οδόν.

Ο σπινθήρ αυτός, καθαρώς Ηλιακής φύσεως, ενώθηκε με το Ηλιακό εκείνο σπέρμα το οποίο μας μεταδόθηκε όταν η ψυχή μας περιβλήθηκε ανθρώπινο οργανισμό και το οποίο έχασε την φωτεινή του ανταύγεια λόγω της επιδράσεως που έχει υποστεί από το Γήινο περιβάλλον. Το εις εμάς Ηλιακό σπέρμα ενωθέν μετά του Ζωικού ηλεκτρικού σπινθήρος, επανέκτησε την πρότερα του αίγλη και κατέστη ικανό να δημιουργήσει κάτι τι άλλο υπέρτερο σε λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού. Κάποιος από τους κατοίκους της μεγάλης Θείας οδού μου είπε, ότι και πάλι το Ηλιακό αυτό σπέρμα μπορεί να χάσει την ανταύγεια του και τις ενέργειες του αν αφεθεί στις επιδράσεις του περιβάλλοντος της Γης και δεν τροφοδοτείται υπό ζωικών ηλεκτρικών σπινθήρων προερχόμενων εκ καθαρός Ηλιακής φύσεως. Αφήνεται δε στις επιδράσεις του περιβάλλοντος, όταν η ζωή του ανθρώπου και οι πράξεις του από ηθικής απόψεως εξαρτώνται εις ενέργεια από υφιστάμενα ανθρώπινα πάθη, από την αγνωσία της πραγματικής αξίας κάθε ανθρώπινης προσωπικότητας και των δικαιωμάτων της, αυτών που έχει εκ φύσεως, όπως και την αγνωσία του σκοπού τον οποίο πληροί κάθε ψυχή στον ανθρώπινο κόσμο.

Η βελτίωσις του περιεχόμενου της διανοίας μου και η αλλαγή των ηθικών μου αρχών, εβοηθήθησαν ακόμη και από μια αφαίρεση μεγάλου μέρους του περιεχομένου της ψυχής μου και της διάνοιας μου, του γνωστικού εκείνου περιεχόμενου το οποίο εξορμάτο εις τον σχηματισμό του από ανακριβή και μη φυσικά πράγματι γεγονότα, αλλά από δοξασίες και πεποιθήσεις εσφαλμένες και αντιφυσικές.

Η αφαίρεσις αυτή με απάλλαξε από ένα καταθλιπτικό βάρος και μιας εστίας δημιουργικής συσκοτίσεως και πλανών, όπως και μιας εστίας αυτόχρημα δηλητηριώδους, η οποία εκτρέπει έξω πάσης φυσικής τροχιάς και τα φυσικά συναισθήματα και τις φυσικές ιδέες του ανθρώπου, οπόταν αρχίζει ο παραλογισμός και η κακουργία, οι ύβρεις και ο εμπαιγμός, ακόμη και κατ' αυτής της θείας προσωπικότητας του ανθρώπου, του μεγάλου αυτού γεγονότος της Φύσεως, που έχει συντελεσθεί κατόπιν εργασίας πολλών αιώνων από ολόκληρη την οργανωμένη άπειρο Φύση. Οι εις εμέ επελθούσες μεταβολές και η αφαίρεσις των εκ πλάνης σχηματισθεισών ιδεών στο ιστορικό και της ψυχής μου και της διάνοιας μου, η αφαίρεσις ενός επαχθούς φορτίου διαστρεβλωτικού πάσης φυσικής αντιλήψεως, η αφαίρεσις ενός άλλου φορτίου παθών που έχουν απορρεύσει από τις ψευδείς και όλως αντίθετες προς τους λειτουργούντες νόμους και της εσωτερικής και της εξωτερικής Φύσεως σχηματισθείσες ιδέες μου, απόδωσαν και την ψυχική και την διανοητική μου ελευθερία. Το πόσο πολύτιμη είναι αυτή η ελευθερία μπορούν να την εκτιμήσουν μόνο εκείνοι που θα την γνωρίσουν, οι άλλοι, αυτοί που ζουν και κινούνται μέσα στην ψυχική και διανοητική τους δουλεία, θα δοκιμάζουν τα αποτελέσματα τους σαν δούλοι. *Οι δούλοι φέρονται εις δοκιμασίες και μόνον εις δοκιμασίες, έως ότου αφυπνισθούν και γίνουν ελεύθεροι.*

Η έννοια του Θεού πνεύματος από την του ανθρώπου διαφέρει και κατά τούτο. Οι μεν είναι ελεύθεροι, οι άλλοι είναι δούλοι. Οι μεν γνωρίζουν την οδό της προόδου πληρούντες «εν επιγνώσει» τους ανελικτικούς τους σκοπούς, ενώ οι άλλοι φέρονται από δουλεία σε δουλεία χωρίς σκοπό, κινούνται χωρίς κατεύθυνση και η αμφιβολία και το άγνωστο εκμηδενίζουν τις δυνάμεις τους.

Η κατάστασις που προήλθε από την μεταβολή των σκέψεων και συναισθημάτων μου, μου δημιουργούν το καθήκον να ειπώ, ότι ο άνθρωπος σπουδαίος αδικεί τον εαυτόν του όταν αφήνει τη λειτουργία της διάνοιας του να διαμορφώνει ιδέες και να κυβερνάται από αυτές,

χωρίς όμως αυτές να έχουν σαν στήριγμα της διαμορφώσεως τους πραγματικά φυσικά γεγονότα, πραγματικές φυσικές λειτουργίες. Ο άνθρωπος αδικεί τον εαυτό του όταν τελεί πράξεις οι οποίες δεν έχουν φυσικό χαρακτήρα και δεν έχουν ανάλογο υπόδειγμα μέσα στις λειτουργίες της Φύσεως, αφού και αυτός σαν οντότητα βρίσκεται και ενεργεί διεπόμενος από φυσικούς νόμους σαν ένα μέρος της όλης Φύσεως, σαν ένα νοητικό μέρος προορισμένο δια των οργάνων της διανοήσεως του να γνωρίσει και τις άλλες λειτουργίες της, όπως και τη φύση της δικής του υπάρξεως σαν φυσική οντότητα. *Για τον άνθρωπο είναι απείρως προτιμότερο να αφήνει την διάνοια του σε αβίαστη ενέργεια, γιατί αυτού του είδους η ενέργεια θα γίνει πρόξενος σχηματισμού φυσικών ιδεών, παρά να καθοδηγείται από αφηρημένης έννοιας δοξασίες, οι οποίες θα του δημιουργήσουν διανοητικό περιεχόμενο επιβλαβές για την πρόοδο του.*

Ευτυχώς οι νεώτεροι επιστήμονες, οι πραγματικοί και όχι τα εκ μεταδόσεως μεταδίδοντα κροτούντα κύμβαλα, αποξενώνονται από τις επιδράσεις των κρατούντων δοξασιών και προχωρούν σε σχηματισμό ιδεών με σταθερό και ακριβώς φυσικό βήμα. Οι με αυτό τον τρόπο διανοητικά εργαζόμενοι, αυτοί που βλέπουν και στα «έσω αυτών» να υπάρχει εστία από την οποία προέρχονται εμπνεύσεις περί (ορισμένων φυσικών λειτουγιών, τις οποίες διαπιστώνουν με την ελεύθερη διανόηση τους, είναι αυτοί που φέρονται άμεσα στην πραγματική ελευθερία, στην κατάσταση των «εν συνειδήσει» πορευόμενων στις τάξεις των Θεών.

Η 9Η ΩΡΑ

Η ώρα 9 σημειώθηκε. Αμέσως με κάποιο θάρρος πεποιθήσεως και πίστεως ανάγνωσα την επίκληση μου. Όταν την τελείωσα, φάνηκε ερχόμενο προς εμέ ένα θαυμάσιο Φως εκ του Υμηττού χρώματος κυανού. Όταν το φως αυτό με προσέγγισε και με επέδρασε, παρήγαγε εις εμέ μία άφατη γαλήνη, ένα συναίσθημα μιας υπέροχης ψυχικής ηρεμίας και γαλήνης, αμέσως δε μεταμορφώθηκε στην προσωπικότητα της γνωστής μου Νύμφης.

Χαίρε φίλε, μου είπε και έτεινε τα χέρια της προς εμέ. Ασυναίσθητα κινήθηκα προς αυτήν και γονάτισα προ των ποδών της χωρίς να μπορέσω να προφέρω έστω και μια λέξη

Με πήρε και με τα δύο της χέρια και με ασπάσθηκε στο μέτωπο. Ζήτησα να πράξω και εγώ το ίδιο.

Α! όχι μου είπε. Δεν μπορείς ακόμα να έχεις ένα τέτοιο δικαίωμα. Κάθησε επί του βράχου και εγώ πάνω στα πόδια της και μου είπε.

Ας εξετάσουμε πρώτα, πότε ο άνθρωπος αποκτά το δυναμικό δικαίωμα να έρχεται σε άμεση επαφή προς ένα πνεύμα και να θέλει να το ασπασθεί με τάσεις ερωτικού αισθήματος; Σου παρατηρώ πως η μορφή μου, η οποία δεν είναι και η πνευματική μου μορφή, εκείνη με την οποία κινούμαι και ζω στον κόσμο του περιβάλλοντος μου, αλλά ένα αποτύπωμα της μορφής με την οποία έζησα εις τον κόσμο των ανθρώπων, ηλεκτρίζει την διάνοια σου σε βαθμό ώστε να επιθυμεί ένωση της με την εμφανιζόμενη προ των οφθαλμών σου ύπαρξη μου.

Ναι! ηλεκτρίζεται η διάνοια σου από το αποτύπωμα του μορφικού μου ΕΙΝΑΙ της τελευταίας ανθρώπινης ζωής μου, το οποίο αυτή τη στιγμή εμφανίζω προς σε και γιατί το θέλω και γιατί υποχρεώθηκα από μια υπάρχουσα άγνωστη για σε σύμβαση η οποία έχει δημιουργηθεί από υπέρτερα πνευματικά όντα, σύμβαση η οποία έχει να πληρώσει ορισμένους σκοπούς προς προαγωγή των ανθρωπίνων ψυχών, η οποία υποχρεώνει επίσης τα πνεύματα της τάξεως μου να έρχονται προς τους ανθρώπους, ευθύς ως ακούσουν απευθυνόμενη επίκληση προς αυτά από αυτούς, της οποίας όμως το περιεχόμενο των εννοιών της είναι ανάλογο προς την πνευματική τους κατάσταση.

Ο άνθρωπος δεν έχει δυναμικό δικαίωμα, δηλαδή δικαίωμα το οποίο απορρέει από το βαθμό της ψυχικής του εξελίξεως να έρχεται σε ένωση με ένα πνεύμα προς τον σκοπό της πληρώσεως ενός νόμου από τον οποίο εξαρτάται η περαιτέρω ψυχική του πρόοδος, εάν δεν έχει ηθική και νοητική κατάσταση ανάλογη εκείνης του πνεύματος με το οποίο θέλει να έρθει εις ένωση; Υπάρχει φίλε μου, μια ανάλογη τέτοια κατάστασις μεταξύ εμού και σου; Και αν δεν υπάρχει, πως τότε δια της ενώσεως μας οι δυνάμεις μας θα λειτουργήσουν αρμονικά για να πληρωθεί ο δια της ενώσεως μας προοδευτικός σκοπός μας; Αφού δεν υπάρχει μια τέτοια αναλογία δυνάμεων μας, τα ψυχικά μας ΕΓΩ δεν θα αποτελέσουν άρνηση το ένα προς το άλλο;

Απάντησα ότι το ισχυρότερο θα επιδράσει το ασθενέστερο. Είναι και αυτό ένας νόμος ο οποίος δια της λειτουργίας του υπηρετεί την πρόοδο των όντων.

Έλαβα όμως εις απάντηση τα ακόλουθα.

Χαίρω πολύ, αγαπητέ φίλε, γιατί γνωρίζεις τον νόμο αυτό. Αυτή η γνώσις σου είναι από τα διανοητικά σου φαινόμενα εκείνα που εγγυώνται την πρόοδο σου. Αλλά δεν πρόκειται περί του νόμου αυτού τον οποίο ασκούν καθολικώς όλες οι πνευματικές υπάρξεις, αυτές που γνώρισαν τον σκοπό του, αυτές που γνώρισαν την αξία του καθήκοντος το οποίο έχουν να πληρούν οι ψυχές των διαφόρων κόσμων προς αλλήλους, αυτές που γνώρισαν ότι οι ισχυρότερες έχουν ως έργο τους την επιβοήθηση προς πρόοδο των ασθενέστερων τους, τον οποίο νόμο όμως ελάχιστες των ανθρωπίνων ψυχών πληρούν και γι' αυτό ακριβώς σημειούται η επιβράδυνσις της εξελίξεως των ανθρωπίνων όντων.

Πρόκειται περί άλλου νόμου. Του νόμου εκείνου ο οποίος όταν πληρούται εξωραϊζει την ηθική και νοητική κατάσταση των ψυχών, του νόμου εκείνου ο οποίος προάγει τα ψυχικά όντα στις σφαίρες της αγνής ζωής, της ζωής την οποία αγνοεί το ανθρώπινο γένος, η οποία όμως διέπει τα ελεύθερα πνεύματα αυτά που βρίσκονται πέραν της ανθρώπινης ζωής.

Πρόκειται περί της ερωτικής ενώσεως μεταξύ μιας ανθρώπινης ψυχής και μιας πνευματικής υπάρξεως η οποία ζει και ενεργεί πέραν του κόσμου σας.

Μια τέτοια τάση ενστικτωδώς εξεδήλωσε προς εμέ η ψυχή σου και κινήθηκε προς εμέ χωρίς ενσυνείδητη και διαγνωστική καθοδήγηση. Θα εδεχόμην μια τέτοια κίνηση της ψυχής σου, αν γνώριζε την αυτού του είδους έννοια της κινήσεως της και θα την εδεχόμουνα, γιατί τότε θα γνώριζες και την δική σου και την δική μου πνευματική δυναμική κατάσταση. Η άγνοια σου όμως μας χωρίζει και δεν μπορείς να αρνηθείς ότι ακόμα στερείσαι και του μέσου το οποίο μπορεί να επιφέρει μια τέτοια ένωση μας, του μέσου το οποίο έχω εγώ και ενεργώ που αντιστοιχεί προς το μέσο εκείνο που έχεις και συ και ενεργείς, του ανθρωπίνου σου οργανισμού.

Η μορφή μου υπό την οποία με βλέπεις είναι ένα αποτύπωμα ανθρώπινης μορφής. Αλλά εγώ εμφανίσθηκα εις σε με την μορφή αυτή γιατί αλλοιώς δεν θα μπορούσες να με διακρίνεις. Αυτό όμως δεν δηλώνει ότι εγώ ζω και ενεργώ υπό αυτή τη μορφή. Εγώ ενεργώ υπό την πνευματική μου μορφή την οποία συ ακόμη δεν την έχεις αποκτήσει και για αυτό χωριζόμαστε από μεγάλη απόσταση. Ας εξετάσουμε τώρα, αγαπητέ φίλε, την διαφορά και τις έννοιες της, δηλαδή της αποστάσεως αυτής που μας χωρίζει, από ένα κόσμο με ενεργητικό περιβάλλον εις το οποίο είσαι υποταγμένος. Αν ήλθες προς συνάντηση μου αυτό δεν σημαίνει ότι υπερίσχυσες αυτού του περιβάλλοντος, ότι ελευθερώθηκες από τα δεσμά του και γι' αυτό έφθασες σε μένα. Αντίθετα, εγώ που δεν ζω σ' αυτό το περιβάλλον αλλά εις ένα άλλο υπέρτερο ενεργητικά αυτού και οι μετ' εμού συνεργαζόμενοι, σου αποδώσαμε προσωρινή ελευθερία δια μεταδόσεως δυνάμεων μας, για να μπορέσεις να επικοινωνήσεις μαζί μας, να αντιληφθείς το δικό μας περιβάλλον και να εκτιμήσεις τις χάριτες της ζωής του περιβάλλοντος μας.

Εν πρώτοις, ο οδηγήσας σε δια δυνάμεων του ως αρμόδιος, ένωσε μια ακτίνα της ψυχικής σου ενέργειας προς τις ενέργειες των υπάρξεων του κόσμου μας. Δ' αυτής της ακτίνος, η οποία χρησιμοποιήθηκε και σαν φορέας των προς σε εμπνεύσεων μας, σου μετεδόθησαν οι κατόπιν οδηγίες και δια αυτών διήλθες του όλου σημειωθέντος μέχρι τούδε έργου σου. Αλλά η ακτίς της επικοινωνίας μας δι' ορισμένων πράξεων τις οποίες έκανες σε έφεραν εγγύτερα προς τον κόσμο μας και περιβλήθηκες με δυναμικές ενέργειες αυτού.

Παρ' όλα αυτά, ακόμη χωριζόμαστε, γιατί σαν ανθρώπινη ύπαρξη δεν μπόρεσες να περιβληθείς μέσου, ώστε να γίνεις νικητής του περιβάλλοντος του ανθρώπινου κόσμου και να ζεις και ενεργείς και στο δικό μας κόσμο και στον κόσμο των ανθρώπων. Εγνώρισες τα μυστικά της πνευματικής φύσεως και τα μέσα της ενεργείας των πνευμάτων εκείνων που έχουν ελευθερωθεί από τον κόσμο των ανθρώπων. Αλλά τα μέσα αυτά τα εξετίμησες από την φυσική τους πραγματικότητα; Φρονώ όχι. Γιατί αυτό δεν είναι δυνατόν και γιατί έχεις ακόμη ανάγκη ενδελεχέστερων ερευνών επί των ουσιαστικών δυνάμεων εκείνων που αφορούν τόσον την ανθρώπινη φύση και την ψυχή της, όσον και την φύση του κόσμου μας και των πνευμάτων που δρουν σ' αυτόν τον κόσμο.

Πρέπει να ερευνήσεις την πρώτη δυναμική εκδήλωση του Δημιουργού, τον πρώτο νόμο του από τον οποίο απορρέουν όλες οι ενέργειες των κόσμων και να διακρίνεις την δυναμικότητα του νόμου αυτού εις τον ανθρώπινο κόσμο, όπως και τη διαφορά αυτής της δυναμικότητας η οποία χωρίζει τον κόσμο αυτό από τον αμέσως ανώτερο του, δηλαδή τον κόσμο τον δικό μας.

Τότε θα εννοήσεις, ότι πρέπει να εκμηδενίσεις αυτή τη διαφορά, όπως και το μέσο δια του οποίου θα γίνει αυτή η εκμηδένησις. Αυτό είναι το κατ' εξοχήν ζήτημα που πρέπει να σε απασχολήσει. Η διάνοια σου ελκύσθηκε από την μορφή μου και ελκύσθηκε γιατί αυτή έχει κάτι τι υπέρτερο στη λειτουργία της.

Έχει κάτι το οποίο είναι σχετικό προς την λειτουργία της όλης ενεργητικότητας της δικής σου ανθρώπινης μορφής. Είναι το ίδιο, μπορώ να ειπώ, με τη διαφορά όμως ότι η δυναμική του ενέργεια είναι ανώτερη της δυναμικής ενέργειας εκείνου του μέσου που εξωτερικεύει και φέρει εις λειτουργία στα διάφορα όργανα του οργανισμού σου τις ψυχικές σου δυνάμεις.

Αυτό το διαφορετικό υπάρχον μεταξύ εμού και σου πρέπει να εξισωθεί στις δυναμικές του ενέργειες οπόταν θα μπορεί να συντελείται η ένωσίς μας.

Ας εξετάσουμε όμως αυτό το θέμα αναλυτικότερα για να φθάσουμε στο συμπέρασμα της εξισώσεως των δυναμικών μας ενεργειών.

Η Θεία μορφή σου ομίλησε περί ενός τρίτου παράγοντος ο οποίος διακανονίζει τις ενέργειες και λειτουργίες της όλης ανθρώπινης υποστάσεως όπως και κάθε άλλης ψυχικής μορφής του κόσμου. *Ο παράγων αυτός είναι το συνδετικό διάμεσο μεταξύ της ψυχής και του οργανισμού του όντος και από αυτόν προκύπτει η όλη ενέργεια των όντων. Αυτό το διάμεσο είναι η ουσία του Πατρός των κόσμων. Αλλά αυτή η ουσία στις διάφορες μορφές έχει ενέργεια ανάλογη με αυτούς.*

Στην πνευματική μου μορφή από την οποία προήλθε το αποτύπωμα της ανθρωπινής μου μορφής κι αυτό γιατί εγώ το θέλησα, αυτό το διάμεσο έχει ενεργητική δύναμη πολύ υπέρτερη του διάμεσου της δικής σου μορφής. *Η διαφορά των μορφών μας, η διαφορά όλων των μορφών της Φύσεως προέρχεται από τη δυναμικότητα του ενεργητικού αυτού μέσου. Ο βαθμός αυτής της ενεργητικής δυναμικότητας εξαρτάται και από τις εκδηλωμένες και λειτουργούσες δυνάμεις της ατομικής ψυχής. Η ποσότητα των εν λειτουργία δυνάμεων της ψυχής εξαρτάται από τον οργανισμό που έχει σαν μέσο εκδηλώσεως των δυνάμεων της. Η ποιοτική και δυναμική κατάστασις του ενεργητικού διάμεσου είναι ανάλογη προς τις «εν λειτουργία» εκδηλούμενες δυνάμεις της ατομικής ψυχής και προς την δυναμικοτητα τον συγκροτημένου οργανισμού της.*

Αυτό που μας χωρίζει και εμποδίζει την ψυχική μας ένωση είναι το ενεργητικό διάμεσο των οργάνων της λειτουργίας των ψυχικών μας δυνάμεων. Ας προσέξουμε τώρα για να αντιληφθούμε τι ακριβώς έγινε δια των μέχρι τούδε εργασιών εκείνων που οδηγήθηκες να κάνεις. Η επαφή σου προς τον Κάτοικο του Σύμπαντος, η επαφή σου προς την Θεία μορφή και προς εμένα, είχαν σαν αποτέλεσμα την μεταβίβαση προς την ψυχή σου ακτινών του ενεργητικού διάμεσου των πνευματικών μας μορφών. Συνεπεία των επιδράσεων των ακτίνων αυτών η ψυχή σου εξωτερίκευσε δυνάμεις της προς λειτουργία, οι οποίες πρότερον ευρίσκοντο σε κατάσταση λανθάνουσα. Οι δυνάμεις αυτές ευρίσκοντο σ' αυτή την κατάσταση γιατί το ενεργητικό διάμεσο της ψυχής και οργανισμού σου δεν είχε την ενεργητική δυναμικότητα να τις φέρει εις λειτουργία. Αυτό το γεγονός έδωσε το μέσον της μεταβολής των ιδεών και συναισθημάτων σου, δηλαδή την καλλίτερη λειτουργία τους από την οποία προήλθε και η δύναμις της πτήσεως της ψυχής σου προς τις χώρες της Θείας οδού. Ακόμη οι εκδηλωθείσες δυνάμεις της ψυχής σου και η λειτουργία τους προκάλεσαν την ένταση της ενεργητικής δυναμικότητας του ενεργητικού σου διάμεσου. Τώρα αγαπητέ φίλε, βρισκόμαστε στο ουσιωδέστερο σημείο και γι' αυτό θέλω να προκαλέσω την αδιάλειπτη προσοχή σου σ' εκείνα που θα σου ειπώ. Πρόκειται από αυτή την στιγμή δια των πτήσεων της ψυχής σου προς τους οικούντας την Ιερά οδό να αντλήσεις εκ των επαφών σου από τις πνευματικές τους μορφές ενεργητικόν τους μέσον και με αυτό να αντικαταστήσεις ολόκληρο το ενεργητικό μέσο, αυτό που συνέδεσε την ψυχή σου προς τον οργανισμό σου κατά τον χρόνο της ενσαρκώσεως της εις τον οργανισμό σου. Να αντικαταστήσεις ολόκληρο το ενεργητικό σου αυτό μέσο δια του ενεργητικού της λειτουργίας των πνευματικών μορφών. Για να γίνει όμως αυτό το έργο οι προς τον πνευματικόν αυτό κόσμο πτήσεις και επαφές της ψυχής σου πρέπει να γίνονται συνεχώς και το ηθικό της να είναι αγνό. Όταν συντελεσθεί η ολοκληρωτική αντικατάστασις του ενεργητικού" σου μέσου, τότε θα έλθεις εις ένα άλλο είδος ζωής, ζωής η οποία θα ενεργεί και θα εξελίσσεται εις τον κόσμο μας και «εν ταυτώ» και εις τον ανθρώπινο κόσμο, μέχρι της ώρας της οριστικής αποβολής από την ψυχή σου του οργανισμού της.

Από της ολοκληρωτικής αντικατάστασης του ενεργητικού σου διάμεσου, σαν υποκείμενα ερευνάς θα έχεις τα φαινόμενα και των δύο κόσμων. Όταν συντελεσθούν όλα αυτά, τότε θα πραγματωθεί η ένωσίς μας και σαν αποτέλεσμα θα έχει την πλήρη μετατροπή της ψυχικής σου καταστάσεως και την ένωση όλων των ιστορικών της γνώσεων. Το σημερινό σου διανοητικό περιεχόμενο θα ενωθεί με το όλον γνωστικό σου περιεχόμενο, το ιστορικό της ψυχής σου, οπόταν θα γνωρίσεις πραγματικά τι είσαι.

Η του είδους αυτού κατάστασις της ψυχής σου θα' επιτρέψει την περιβολή της με τον πέπλο της Θεάς της Σοφίας και τότε θα απαλλαγείς οριστικά από τις ενσαρκώσεις της στους ανθρώπινους οργανισμούς.

Τότε θα αποκτήσει όργανο ενεργείας άφθαρτο και δι* αυτού θα εξελίσσεται εις τον άπειρο κόσμο χωρίς να δοκιμάζει πια τις πικρίες και θλίψεις του θανάτου και των γεννήσεων.

Με το άφθαρτο αυτό όργανο θα διέλθει τις κλίμακες της πνευματικής ζωής σε πλήρη γαλήνη και ηρεμία και δεν θα ξαναδοκιμάσει ποτέ αυτό που δοκιμάζει η ανθρώπινη ζωή, ούτε θα παρακολουθείται από τα πάθη της.

Θα έχει μόνον ένα αίσθημα θλίψεως. Την κατάσταση της ανθρώπινης ζωής για την «επί τα πρόσω» μεταβολή της που θα πρέπει να εργασθεί.

Και τώρα, αγαπητέ μου φίλε, ας έλθουμε να εξετάσουμε τη ζωή των ανθρώπων για να διευκρινήσουμε τα απαιτούμενα μέσα για την μεταβολή και εξέλιξη της επί το προοδευτικώτερο και τους νόμους δια των οποίων επιτυγχάνεται αυτή η εξέλιξις.

Αλλά προ αυτού ιδέ τον Ουρανό. Αυτός χωρίζεται υπό δύο γραμμών σε τέσσερα τμήματα. Υπό μιας κάθετης η οποία εκτείνεται από Ανατολής προς Δυσμάς και μιας οριζόντιας η οποία

εκτείνεται από Βορρά προς Μεσημβρίαν. Η συνάντησις αυτών των δύο γραμμών εις το κέντρον του ορώμενου Ουρανού αποτελεί το σχήμα του Σταυρού. Το κέντρο της διασταυρώσεως των δύο αυτών γραμμών είναι για κάθε Γήινο τόπο το ύψιστο σημείο. Όταν από το σημείο αυτό διέρχονται τα Ουράνια σώματα, συνεπεία της Κινήσεως της Γης τότε το φως τους, είτε το ατομικό είτε το επί το επί αυτών αντανακλώμενο των άλλων σωμάτων, έχει την ισχυρότερη επίδραση επί των μορφών της Γης, όλων των μορφών της. *Αυτό το φως είναι που καλλιεργεί την εξέλιξη των μορφών και τις τροφοδοτεί. Το φως αυτό προκαλεί την εκδήλωση της ενεργητικότητας των μορφών και αυτό ακριβώς είναι εκείνο το οποίο μπορούμε να το αποκαλέσουμε ως πηγήν της ζωής των όντων της Γης.* Χωρίς αυτό το φως και της ισχυρής του επιδράσεως επί της όλης μάζης της Γης, αυτή θα παρέμενε σαν μια άμορφη μάζα, από άμορφη δε μάζα δεν είναι δυνατόν να εμφανίζονται ενεργητικές μορφές. Η εμφάνισις των μορφών, η εξέλιξίς τους και η δυναμική ενεργητικότητα τους είναι αποτέλεσμα της επενέργειας του φωτός.

Δια αυτού του φωτός όλα τα στοιχεία που απετέλεσαν τις μορφές βρίσκονται σε μια γενική επιμειξία, η επιμειξία επιφέρει την εκδήλωση των ενεργητικών τους δυνάμεων και μια εναλλαγή αυτών των δυνάμεων επί πάντων των στοιχείων προκαλεί τους πολύπλοκους σχηματισμούς των μορφών από αυτά.

Η έντασις της εναλλαγής των ενεργητικών δυνάμεων των στοιχείων των μορφών προσδιορίζει και την ικανότητα τους εις τον σχηματισμό των ειδικών μορφών. Ανάλογα της πηγής του φωτός που επηρεάζει τα στοιχεία, αυτά προσλαμβάνουν την ικανότητα των ειδικών τούτων σχηματισμών. Η διατήρησις των σχηματισμών των στοιχείων εξαρτάται από το φως που τα επηρεάζει και τα τροφοδοτεί. Οι μετασχηματισμοί των στοιχείων προέρχονται από την μείξη των επενεργειών του φωτός αυτού που έρχεται από διάφορες πηγές εις τον Γήινο κόσμο.

Αναλογικώς αυτό που γίνεται στα στοιχεία της Φύσεως γίνεται και στις μορφές της. Και οι μορφές αυτές βρίσκονται σε μια γενική επιμειξία η οποία προκαλεί εναλλαγή των ενεργητικών τους δυνάμεων. Δια της επιμειξίας αυτής και της εξακολουθητικής επιδράσεως του Φωτός σχηματίζονται οι πυρήνες της συνεχούς ανανεώσεως τους. *Η μη παροχή φωτός από τις πηγές των σωμάτων του Ουρανού θα μετέφερε την ουσία των μορφών σε αδρανή κατάσταση και τότε καμιά εναλλαγή των δυνάμεων τους δεν θα γινόταν, οπότε ο σχηματισμός των πυρήνων της ανανεώσεως τους θα εξαφανιζόταν και θα προκαλούσε τον εξαφανισμό των μορφών.*

Οι πηγές του φωτός, αγαπητέ φίλε, δεν μπορούν να εξαφανισθούν ή εάν μερικές από αυτές στον άπειρο χρόνο καταστούν ανίσχυρες ως προς το καθολικό αυτό έργο της Φύσεως των κόσμων, θα εμφανισθούν άλλες εντονώτερές τους. Και τώρα ας έλθουμε στη ζωή των όντων η οποία διέπεται από τους ίδιους φυσικούς νόμους με μεγαλύτερη ενεργητικότητα των δυνάμεων τους.

Από ότι μέχρι τώρα έχει λεχθεί προκύπτει ότι μέσα στο σχηματισμό της ακτίνος του φωτός λειτουργεί ένας υπέρτατος νόμος ο οποίος καθίσταται το κέντρο των ενεργειών παντός μορφικού κόσμου ……

……..

Στο σημείο όμως αυτό διέκοψε την περιγραφή και άλλων γεγονότων αιτιολογώντας το με τα ίδια λόγια όπως και σ' άλλη παρόμοια περίπτωση: Δεν θα ήθελα να ενδιατρίψω σε περισσότερες λεπτομέρειες οι οποίες επ' ουδενί λόγω θα έπρεπε να αφεθούν αποτυπωμένες σε χαρτί προς μελέτη των μεταγενεστέρων. Αν οι μεταγενέστεροι φθάσουν στα επίπεδα εκείνα που επιτρέπουν την κατανόηση τους θα μπορέσουν να μυηθούν στις μεγάλες

αλήθειες και χωρίς γραπτή υποθήκη. Οι Ιεροφάντες δεν έχουν εκλείψει. Αρκεί οι ψυχές των ανθρώπων να εκδηλώσουν έφεση και να στραφούν προς τον μέγα ορίζοντα και θα βρουν Διδασκάλους να τους μυήσουν.

(Εκδόθηκε από τον Αδ.᾽ Διόδωρο Καρυδάκη, το έτος 1987)

2. ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΝΩΣΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ

Φύση είναι το σύνολον της ενεργούσης ουσίας των κόσμων μεθ' όλων των εκδηλώσεων, λειτουργιών και νόμων αυτής.

Το όλον της Φύσεως στον σπουδάζοντα αυτήν εμφανίζει δύο μεγάλες και διακεκριμένες αλλήλων κατηγορίες, την νοητική πνευματικήν και την μη τοιαύτην. Η νοητική Φύση γίνεται εκ της μη νοητικής Φύσεως δυνάμει νέας εκδηλώσεως νόμων οι οποίοι υπήρχαν σε αυτήν ουχί ενεργεία, αλλά δυνάμει μόνον. Η από δυνάμει σε εν ενεργεία ΕΙΝΑΙ εκδήλωση των νόμων αυτών αποτελούν την εμφάνιση της Νοητικής Πνευματικής Φύσεως. Το όλον της Φύσεως συνέχεται προς εαυτό και ως εκ τούτου αποτελεί την αδιάσπαστη ενότητά της. Τα κατά μέρος τμήματα της Φύσεως στους διαφόρους Κόσμους εμφανίζουν διαφορετικές δυναμικότητες των νόμων της στις ενέργειές τους και αυτό είναι εκείνο το οποίο χαρακτηρίζει την διαφορά των Κόσμων αυτής, η διαφορά τους δε στους ενεργητικούς τους νόμους προέρχεται εκ της αφετηρίας της συστάσεως και λειτουργίας εκάστου Κόσμου, διότι αυτοί συνέστησαν και οργανώθησαν βαθμιαίως. Η διαφορά της ενεργητικής λειτουργίας των νόμων εκάστου Κόσμου δεν χωρίζει την μεταξύ τους ενότητα. Αντιθέτως, προκαλείται μεταξύ αυτών επίδραση εκ της οποίας γίνονται οι μορφές αυτών και εκ της μεταξύ τους νέας αλληλεπιδράσεως εξασφαλίζεται η αρμονία τους και η συνολική εξέλιξη της όλης θείας Φύσεως των Κόσμων.

Σκοπός της απανταχού Φύσεως είναι η εμφάνιση εκ της ουσίας της των συνειδητών νοητικών υπάρξεων, τούτων δε η ατέρμων εκδήλωση νέων ενεργητικών νόμων και ιδιοτήτων, καθώς και η απελευθέρωσή τους εκ της κατωτέρας ενεργείας Κόσμων και η είσοδός τους σε Κόσμους θειοτέρας ενεργείας, οι οποίοι εξασφαλίζουν την ελεύθερα των ενέργειαν και ανέλιξη των δυνάμεών τους.

Η εκ του κόσμου μας μεταφορά των πνευματικών υπάρξεων σε άλλους θειοτέρους Κόσμους, εξαρτάται: α) εκ της αναπτύξεως των ενεργητικών τους δυνάμεων, β) της ελευθερίας της σκέψεώς τους, γ) της γνώσεως των νόμων της Φύσεως του περιβάλλοντος τους και δ) εκ της αναπτύξεως ισχυράς θελήσεως αυτών, η οποία δύναται να τις απαλλάσσει από επιδράσεις του κόσμου μέσα στον οποίον ενεργούν και τις φέρει σε επαφήν προς πνευματικές επιδράσεις θειοτέρων πνευματικών κόσμων εν σχέσει προς τον ανθρώπινον. Ωσαύτως και εκ της απαλλαγής τους εκ των ανθρωπίνων παθών, τα οποία δημιουργούνται εκ της ενεργείας έπ' αυτών του περιβάλλοντος ατελούς σχετικά Κόσμου, τα οποία εξουδετερώνουν τις φυσικές τους ενεργητικότητες ως νοητικών πνευματικών υπάρξεων και δεν αφήνουν την αύξηση των νοητικών τους δυνάμεων και την εκδήλωση νέων ενεργητικών νόμων. Όθεν, σκοπός πάσης πνευματικής υπάρξεως είναι η απελευθέρωσή της εξ ενός ατελούς σχετικώς ενεργούντος Κόσμον και η είσοδος της σε Κόσμο Θειοτέρας πνευματικής ενεργείας και αυτό απετέλεσε τον αντικειμενικό σκοπό των μεμυημένων ανθρώπων στις Αλήθειες της Φύσεως.

Αλλά, για να κατανοηθεί πλήρως ο αντικειμενικός αυτός σκοπός των ανθρώπων που έχουν μυηθεί σε αυτές, οφείλουν να σπουδάσουν ενδελεχώς όλους τους ηθικούς νόμους, οι οποίοι δύνανται να εξασφαλίσουν την άνοδό τους. Τους ηθικούς αυτούς νόμους οι οποίοι έχουν άμεσες σχέσεις και προς τους νόμους της Φύσεως και προς τις σχέσεις τους στην κοινωνική ζωή τους μετά των ομοίων τους. Δια της σπουδής των νόμων αυτών και μόνον είναι δυνατόν να κατανοήσουν την αξίαν τους, οπότε και θα απαλλαγούν από το ιδεολογικό περιεχόμενο το οποίο έχει δημιουργηθεί από το περιβάλλον στο οποίο ζουν και το οποίο έχει

υπαγορεύσει ηθικές αρχές οι οποίες αντιστρατεύονται την ομαλότητα της τους φυσικής ζωής και της ακωλύτου εκδηλώσεως των ψυχικών τους δυνάμεων.

ΚΥΡΙΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Α' ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

α) Φυσική Έννοια του Νόμου της Ελευθερίας

Αν αρχόμεθα από της εξετάσεως του νόμου της Ελευθερίας είναι διότι ο νόμος αυτός αποτελεί τις βάσεις της προόδου και εξελίξεως όλων των μορφών της Φύσεως, καθώς και εκείνων των νοητικών όντων αυτής, τόσον από ατομικής απόψεως εκάστου, όσον και από συνολικής αυτών.

Η Ελευθερία δεν είναι, όπως επιστεύθει από τους ανθρώπους, μόνον ηθική αρχή την οποίαν αυτοί διατύπωσαν δια της προαγωγής της σκέψεώς τους και αναλόγως αυτών των σκέψεών τους εκάστοτε όρισαν, αλλά νόμος φυσικός, του οποίου η κατανόηση παρά των φιλοσοφούντων ανθρώπων δύναται να προσδιορίσει την έννοιάν της. Η Ελευθερία, είναι νόμος αυτής ταύτης της ουσίας της Φύσεως εκ της οποίας γίνονται οι Κόσμοι και εκ της οποίας εμφανίζονται τα ουσιαστικά ΕΙΝΑΙ πάσης μορφικής υπάρξεως καθώς και τα ΕΙΝΑΙ όλων των νοητικών της υπάρξεων. Οταν ο νόμος αυτός γίνεται συνειδητός στις νοητικές υπάρξεις της Φύσεως, λαμβάνει την έννοιαν του ηθικού νόμου και δι' αυτού πρέπει να διακανονίζονται οι μεταξύ των νοητικών όντων σχέσεις κατά το φυσικό αυτού πρότυπο και δια των σχέσεών των εξασφαλίζονται οι ενέργειες των νοητικών υπάρξεων κατά τρόπον ώστε πάσαι να πληρούν τους ανελικτικούς τους σκοπούς. Στους φυσικούς Κόσμους, οι οποίοι δέν έχουν ακόμη εξελιχθεί σε νοητικά όντα, δηλαδή σε ατομικές νοητικές υπάρξεις, ο νόμος της Ελευθερίας δια της λειτουργίας του έχει ως αποτέλεσμα την εκδήλωση της μεταξύ των μορφών της φύσεως αρμονίας και τον ιδιάζοντα χαρακτηρισμό της ενεργητικότητος εκάστης μορφής, διότι δια του νόμου αυτού κανονίζεται εκάστη να μένει στο πεδίο της ενεργητικής της δράσεως και να δέχεται τις επιδράσεις των άλλων, συνεπεία των οποίων αυξάνονται οι δυναμικότητές της προς περαιτέρω ηυξημένας ενεργείας της.

Δια του νόμου αυτού δεν γίνεται μόνον το ΕΙΝΑΙ εκάστης μορφής αλλά και προσδιορίζεται η έκταση των ενεργειών της κατά τρόπον, ώστε να επιδρά τις άλλες οι οποίες έχουν κατωτέρας από δυναμικής απόψεως ενεργείας και να επιδράται υπό άλλων οι οποίες έχουν εντονωτέρας (ενεργείας). Οι μορφές της Φύσεως εκδηλώθηκαν βαθμιαίως και ενεργούν δια της συστάσεώς τους. Η βαθμιαία τους εκδήλωση αποτέλεσε την αφετηρία τους. Η διαφορετική τους αφετηρία υπήρξε κατά συνέπεια το αίτιο και της από δυναμικής απόψεως διαφορετικής ενεργείας και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον ο εκδηλωθείς νόμος της ελευθερίας, ο οποίος λειτουργεί εντός της ουσίας των μορφών, δεν τις άφησε να αφομοιούνται οι μεν προς τις δε, αλλά καθόρισε τον τρόπο της ενεργείας τους, ώστε εκάστη να αποτελεί ιδία χωριστή ύπαρξη και να ενεργεί αναλόγως του ποσού των ενεργητικών της δυνάμεων και του ιδιάζοντα χαρακτήρα αυτών.

Εάν ο εκδηλωθείς και λειτουργών νόμος της Ελευθερίας δεν διακανόνιζε κατά τον τρόπον αυτό τις ενέργειας των μορφών, τότε ο φυσικός κόσμος δέν θα εχωρίζετο σε μορφές. Μη δε τούτου γενομένου, [ο φυσικός κόσμος] θα αποτελούσε ένα αδιαχώριστο σύνολο μέσα στο οποίο δεν θα ήταν δυνατή η εκδήλωση των καθ' έκαστα ενεργειών εκείνων, (τις οποίες διακρίνομεν στον χωρισμό των μορφών), ούτε θα εξεδηλούντο και οι ενέργειες εκείνες οι οποίες προκαλούν την μεταξύ των μορφών αλληλεπίδραση, συνεπεία των οποίων αυξάνονται αριθμητικώς οι δυνάμεις των ουσιών οι οποίες αποτελούν την εμφάνιση των μορφών. Διά του σχηματισμού των καθέκαστα μορφών της Φύσεως και κατ' ιδίαν ενεργειών τους, χωρεί ο άπειρος φυσικός κόσμος σε ατέρμονα εξέλιξη. Η εκδήλωση του νόμου της

Ελευθερίας εκ του ετέρου παράγοντος της Δημιουργίας των κόσμων, εκείνου τον οποίον θα ονομάσουμε συνεχή προς εαυτόν, θα ερευνηθεί αργότερα.

Εκ των εκδηλώσεων των δυνάμεων του ουσιαστικού ΕΙΝΑΙ της Φύσεως και των δι' αυτών ενεργειών των μορφών, προκύπτουν και οι μεταμορφωτικοί νόμοι τους και στους νόμους αυτούς οφείλονται όλα τα φαινόμενα της Φύσεως και εκείνα των συνθέσεων, αποσυνθέσεων και εκ νέου συνθέσεων των μορφών. Και γίνονται αυτά αφενός για να παράγονται και εξελίσσονται οι μορφές σε μείζονες ενέργειες, αφετέρου όπως με τις εκδηλώσεις νέων δυνάμεων μετατρέπονται τα στοιχεία των μορφών σε στοιχεία ικανά να αποτελούν την εμφάνιση νοητικών και συνειδητών ατομικοτήτων. Όλα αυτά έχουν βάση τη λειτουργία του νόμου της Ελευθερίας. Εξ αυτού του νόμου κατ' επέκταση προκύπτουν και οι μεταμορφωτικοί νόμοι της πνευματικής φύσεως δια των οποίων οι ατομικές πνευματικές υπάρξεις χωρούν από κόσμους κατωτέρους σε κόσμους ανωτέρας πνευματικής ενέργειας.

Εκ του νόμου της Ελευθερίας προέρχεται και λαμβάνει ενεργητική υπόσταση καί ο νόμος της Αρμονίας, ο οποίος είναι μεν και αυτός εκδήλωση της ουσίας της Φύσεως, αλλά εκδήλωση μεταγενεστέρα του νόμου της Ελευθερίας.

Δεν θα ήταν δυνατόν να υπάρξει Αρμονία στούς Κόσμους του απείρου όπως και στις καθέκαστα μορφές τους, άνευ της προϋπάρξεως και λειτουργίας του νόμου της Ελευθερίας εκ του οποίου πηγάζουν οι μορφές των Κόσμων και τα καθέκαστα αυτών. Δια του νόμου αυτού προσδιορίζονται και τα πεδία της συστάσεως και λειτουργίας των, καθώς και οι τρόποι των ενεργειών εκάστου εξ αυτών και των μερών τους

Η χωριστή ύπαρξη και λειτουργία εκάστου Κόσμου διακανονιζομένη δια του νόμου της Ελευθερίας εξασφαλίζει τις μεταξύ των σχέσεις με σκοπό όπως αυτοί προχωρούν απρόσκοπτα σε μεταμορφώσεις καί ανελίξεις των δυναμικοτήτων τους και παρεμποδίζει την μεταξύ αυτών εκδήλωση αρνήσεως η οποία θα διατάρασσε την μεταξύ τους αρμονία, όπως γίνεται αυτό στις κοινωνίες των ανθρώπων στις οποίες ο νόμος της Ελευθερίας δεν λειτουργεί ως ηθικός νόμος που διακανονίζει τις σχέσεις των αποτελούντων αυτές ατόμων και συνεπεία της ελλείψεως ταύτης παρεμποδίζεται η εξελικτική τους πρόοδος.

β) Ηθική έννοια του Νόμου της Ελευθερίας

Δια να προσδιορίσουμε με σαφήνεια την έννοια του νόμου της Ελευθερίας ως ηθικού νόμου δια της λειτουργίας του οποίου πρέπει να διακανονίζονται οι μεταξύ των ατόμων σχέσεις πάσης ανθρωπίνης κοινωνίας, δεν πρέπει να απομακρυνθούμε από την έννοια του φυσικού νόμου της Ελευθερίας, εκ της λειτουργίας του οποίου, όπως είπαμε ανωτέρω, προέρχονται οι ειδικές μορφές των αψύχων κόσμων με τις ιδιάζουσες λειτουργίες τους, καθώς και εκείνες των νοητικών όντων με τα χωριστά και ιδιάζοντα γνωρίσματά τους. Ο φυσικός νόμος της Ελευθερίας είναι το φυσικό πρότυπο. Εκ του νόμου αυτού εξαρτάται ο σχηματισμός του ηθικού νόμου της Ελευθερίας των νοητικών όντων, με βάση την οποία πρέπει να διακανονίζονται οι κοινωνικές τους σχέσεις, όπως προστατεύεται η πρόοδος και ανέλιξη των φυσικών και νοητικών τους δυνάμεων σε βαθμόν ώστε, να γνωρίζουν και να πληρούν τον σκοπόν τους και διά του τρόπου αυτού προάγονται από κατωτέρας νοητικής φύσεως κόσμους σε ανωτέρους κόσμους πνευματικής φύσεως.

Εάν ο διέπων τις σχέσεις των κοινωνικών ατόμων ηθικός νόμος της Ελευθερίας δεν στηρίζεται στην έννοια του προτύπου φυσικού νόμου, εάν από τον ηθικό αυτό νόμο δεν προστατεύεται και εξασφαλίζεται η ακώλυτη πρόοδος και ανέλιξη των νοητικών κοινωνικών όντων, ως αυτό γίνεται στις άψυχες και κατ' ιδίαν μορφές της Φύσεως διά του σε αυτές λειτουργούντος νόμου της Ελευθερίας, τότε κάθε άλλος νόμος ηθικής Ελευθερίας, ως αφιστάμενος του προτύπου νόμου της φυσικής Ελευθερίας, δεν είναι δυνατόν να είναι πραγματικά ηθικός νόμος Ελευθερίας και ως εξ αυτού δεν δύναται, κατά την άσκησή του από

τα κοινωνικά άτομα, να προστατεύει την πρόοδο και ανέλιξη των νοητικών τους δυνάμεων. Σε αυτή τη περίπτωση, όχι μόνο παραβιάζεται το φυσικό πρότυπο αυτού του νόμου, αλλά και τα κοινωνικά άτομα εκτοπίζονται της φυσικής τους ζωής, με αποτέλεσμα να διαταράσσονται οι αρμονικές τους σχέσεις και η εν γένει κοινωνική τους ζωή.

Η μη αρμονική συμβίωση των ατόμων γεννά παθολογική κατάσταση και γίνεται το αίτιο της μη αυξήσεως των νοητικών τους δυνάμεων και το αίτιο της εμφανίσεως των παθών τους συνεπεία των οποίων υφίστανται άπειρες δοκιμασίες καί απομακρύνονται από την πλήρωση του σκοπού τους. Η μη υπό των κοινωνικών ατόμων κατανόηση της έννοιας του ηθικού νόμου της Ελευθερίας και ως εκ τούτου μη άσκηση από αυτά του νόμου αυτού στις σχέσεις τους, υπήρξε το αίτιον της δημιουργίας αντιλήψεων περί των ηθικών τους εννοιών, πλήρως αφισταμένων των φυσικών νόμων ως και εκείνου του Ηθικού νόμου της Ελευθερίας.

Σε αυτά τα αίτια οφείλεται η κακοδαιμονία του ανθρωπίνου γένους και δέν θα παύσει να υφίσταται αυτή, εφ’ όσον τα κοινωνικά άτομα μένουν στις στενές αντιλήψεις τους περί ηθικών εννοιών οι οποίες σχηματίζονται έξω των υποδείξεων τις οποίες παρέχουν οι λειτουργίες των φυσικών νόμων και δέν αρθούν στην αντίληψη η οποία θα τους υπαγορεύσει, ότι ο σχηματισμός των εννοιών των ηθικών νόμων πρέπει να γίνεται επί τη βάσει των προτύπων της Φύσεως, των νόμων εκείνων που διακανονίζουν τις λειτουργίες της και τις προάγουν σε εντονότερες και θειότερες ενέργειες. Παράδειγμα αυτής της αντιλήψεως παρέχεται υπό της ομαλής και φυσιολογικής λειτουργίας της ανθρωπίνης φύσεως η οποία διέπεται υπό των ενεργούντων σε αυτήν νόμων, δια της οποίας σημειούνται οι ομαλές εκδηλώσεις των συναισθημάτων της ανθρώπινης ψυχής και η διαμόρφωση του νοητικού περιεχομένου των ανθρωπίνων διανοιών. Αντίθετος λειτουργία της ανθρώπινης φύσεως προερχομένη εξ αλλοιώσεως ή βλάβης των οργάνων της ή και από παραβίαση των όρων της ζωής της, καθιστά αδρανείς τους διέποντες αυτήν φυσικούς νόμους και ως εκ τούτου η εκδήλωση των συναισθημάτων και η διάπλαση των ιδεών της ανθρώπινης ψυχής γίνονται όχι ως απαιτεί αυτή αύτη η φύση της, αλλά κατ' ενέργεια ανώμαλη και αντιτιθεμένη στην πρόοδόν της.

Η έννοια του ηθικού νόμου της Ελευθερίας στηρίζεται στην λειτουργία του φυσικού νόμου της Ελευθερίας και δια τούτο ο ηθικός νόμος αυτός πρέπει να ενεργεί στις ανθρώπινες φύσεις όπως ενεργεί ο φυσικός νόμος της Ελευθερίας στις καθ' όλου μορφές της Φύσεως, τηρούσα αυτές σε φυσική τάξη, ώστε εκάστη να πληροί ακωλύτως τον σκοπό της δια των εκδηλώσεων και της εξελίξεως των δυνάμεών της.

Ο ηθικός νόμος της Ελευθερίας προωρισμένος σε λειτουργίαν εκ του ουσιαστικού ΕΙΝΑΙ των ανθρωπίνων ψυχών, σκοπεί τον διακανονισμό των σχέσεων των κοινωνικών ατόμων, την μεταξύ των αλληλεπίδραση προς πρόοδο και την επίτευξη της εκδηλώσεως του νόμου της Αρμονίας, δια του οποίου εξασφαλίζεται όχι μόνον πρόοδος και εξέλιξη των ψυχικών δυνάμεων των κοινωνικών ατόμων, αλλά και ευτυχία και ευδαιμονία αυτών.

Εάν ο ηθικός αυτός νόμος δεν διακανονίσει τις φυσικές και κοινωνικές σχέσεις των ατόμων της κοινωνίας, δεν εκδηλωθεί με την συμβολή των σχέσεών τους ο νόμος της Αρμονίας από την ουσιαστική φύση των ανθρωπίνων ψυχών και δεν εκδηλωθούν υπό του νόμου αυτού (Αρμονίας) τα συναισθήματα εκείνα τα οποία γίνονται οι φορείς των υποχρεώσεων, καθηκόντων και των δικαιωμάτων τους επί της ζωής των κοινωνικών ατόμων, τότε οι σχέσεις τους θα συντρέχουν, όχι μόνον στην καθυστέρηση της ψυχικής τους προόδου, αλλά και στην παράταση της κακοδαιμονίας τους και την πλήρως δοκιμαστική κατάσταση στην οποία ευρίσκονται.

Ο ηθικός νόμος της Ελευθερίας δια της λειτουργίας του επιβάλλει και απαιτεί κατά την άσκησή του υπό των κοινωνικών ατόμων, όπως έκαστον εξ αυτών βούλεται, θέλει, κινείται και ενεργεί κατά τάξη, ώστε να μην εμποδίζεται η εκδήλωση της βουλήσεως, της θελήσεως,

της κινήσεως και της ενεργείας των άλλων, ούτε διά των εκδηλώσεων αυτών παρεμποδίζεται η πρόοδος και ευδαιμονία τους, καθώς και η δική του πρόοδος και ευδαιμονία.

Βούληση, Θέληση, Κίνηση και Ενέργεια του κοινωνικού ατόμου, παραβλάπτουσα την πρόοδο και εξέλιξη των νοητικών και εν γένει ψυχικών δυνάμεων των άλλων καθώς και την εξέλιξη και πρόοδο αυτού του ιδίου, είναι εκδηλώσεις αντιστρατευόμενες όχι μόνον στην ακώλυτη άσκηση του ηθικού νόμου της Ελευθερίας, αλλά και εκδηλώσεις που αντιστρατεύονται και τον φυσικό νόμο της Ελευθερίας και στην περίπτωση αυτή είναι προορισμένες να μην επιτρέπουν την εκδήλωση του νόμου της Αρμονίας. Η μη εκδήλωση δε του νόμου αυτού χαρακτηρίζει τα κοινωνικά άτομα ως διατελούντα έξω πάσης ηθικής καταστάσεως και ως υπονομεύονται την δική τους πρόοδο και ευδαιμονία, επί πλέον δε ως διάγοντα υπό όρους ζωής μη προστατευόμενης υπό των φυσικών νόμων, υπό όρους ζωής οι οποίοι καθίστανται το αίτιο της εκδηλώσεως παθών τα οποία δεν παρεμποδίζουν μόνον την πρόοδο και την ανέλιξη των ψυχικών τους δυνάμεων, αλλά και την μεταξύ τους διαβίωση την καθιστούν δοκιμαστική.

Ο ηθικός νόμος της Ελευθερίας είναι ο άξων του διακανονισμού των ενεργειών πάσης συνειδητής υπάρξεως η οποία ευρίσκεται πέραν της ανθρωπίνης φύσεως. Είναι θεμελιώδης ηθικός νόμος διακανονισμού των σχέσεών τους και εκ της ασκήσεώς του προκύπτουν όλα τα ηθικά στολίσματα τα οποία κοσμούν τις συνειδητές αυτές υπάρξεις και εξ αυτών απορρέουν η χαρά, η ευτυχία και η ευδαιμονία τους. Ο ηθικός νόμος της Ελευθερίας δημιουργεί τον σεβασμό της αυτοδιαθέσεως και αυτενέργειας των συνειδητών αυτών υπάρξεων και προσδιορίζει τις τροχιές τους κατά τάξη, ώστε ουδεμιάς τοιαύτης υπάρξεως να διαταράσσεται υπό των άλλων η αρμονική της προς αυτές σχέσεις.

Β΄ ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

α) Φυσική Δικαιοσύνη

Φυσική Δικαιοσύνη είναι το αποτέλεσμα των φυσικών νόμων εκείνων οι οποίοι λειτουργούν σε όλη την οργανωμένη Φύση των Κόσμων. Δια της λειτουργίας των νόμων αυτών έρχονται στο ΕΙΝΑΙ όλες οι μορφές και τα όντα της Φύσεως, μεταξύ των οποίων και ο άνθρωπος. Οι ίδιοι νόμοι δια της λειτουργίας των, αφού τα φέρουν στο ΕΙΝΑΙ τους, τους εξασφαλίζουν και όλα τα μέσα της ζωής τους, δηλαδή της συντηρήσεως και ανελίξεως των οργανικών τους φύσεων και της διανοητικής τους και εν γένει ψυχικής τους προόδου. Δια της ανελίξεως των φύσεών τους, σε αρτιότερες τοιαύτες από απόψεως λειτουργιών, επιτυγχάνεται η δυναμική τους αύξηση και δι' αυτής τροποποιούνται τα κατά μέρος αυτών όργανα τα οποία χρησιμοποιούν οι ψυχές για να εκδηλώσουν όλα εκείνα τα φαινόμενα, δηλαδή τις αρτιότερες διανοήσεις τους και όλα τα αισθήματα και συναισθήματα τους.

Διά των αυτών φυσικών νόμων εξασφαλίζεται και ο νόμος της αναπαραγωγής τους όπως συνεχίζονται οι φύσεις των όντων και προάγονται οι ψυχικές τους εκδηλώσεις σε μεγαλύτερες δυναμικές ενέργειες.

Όσον δια στενότερος συνδέσεως και αρμονικής διατάξεως τα όργανα της φύσεως των όντων καθίστανται αρτιότερα, κατά τοσούτον οι δυναμικές εκδηλώσεις των ψυχών τους αυξάνουν και γίνονται ανώτερες. Τούτο είναι φαινόμενο το οποίον εάν οι άνθρωποι ερευνήσουν καλώς, θα τους αποκαλύψει, εάν αυτοί αγνώς διανοηθούν, τους Θείους σκοπούς της οργανωμένης φύσεως των Κόσμων. Αυτοί οι σκοποί στον άπειρο χρόνο δεν είναι δυνατόν να έχουν πέρας, γιατί και οι ουσίες των κόσμων διηνεκώς και απείρως αυξάνουν τις δυναμικές τους ενέργειες. Όρια επί των σκοπών αυτών της Φύσεως δύναται να βλέπει μόνον και να αποδέχεται ανθρωπίνη διάνοια η οποία δεν βλέπει τους μεταμορφωτικούς νόμους της Φύσεως δια των οποίων οι μορφές της (όχι μόνον οι άψυχες) αλλά και οι των νοητικών όντων

αυτής είναι μεταβλητές, οι δε μεταβολές των οφείλονται στην δυναμική αύξηση των ουσιών εκ των οποίων γίνονται οι μορφές.

Διά της λειτουργίας των νόμων της Φύσεως, ελέχθη ανωτέρω, ότι έρχονται στο ΕΙΝΑΙ όλα τα όντα αυτής και διά των ιδίων νόμων παρέχονται προς αυτά όλα τα μέσα της ζωής και της προόδου των. Κατά συνέπειαν, το πρότυπο του φυσικού νόμου της Δικαιοσύνης δεν είναι δυνατόν παρά να είναι, γιά το πραγματικά ομαλώς διανοούμενο ον, η αναγνώριση του δικαιώματος της υπάρξεως εκάστου όντος και όλων των μέσων της ζωής, της συντηρήσεως και αναπαραγωγής των φύσεών τους, καθώς και όλων εκείνων τα οποία πρέπει να τους εξασφαλίζουν την πρόοδο και φυσική τους ανέλιξη. Αντιθέτως, όταν οι άνθρωποι δεν αναγνωρίζουν το φυσικό τούτο πρότυπο της Δικαιοσύνης και τα εξ αυτού προερχόμενα δικαιώματα της ζωής και της προόδου πάντων των όντων της Θείας Φύσεως, τότε ζουν και ενεργούν έξω των λειτουργιών των Φυσικών νόμων γι' αυτό και η ζωή τους και όλες οι ενέργειές τους δεν είναι φυσικές και εξ αυτού δεν δύναται να κρατεί μεταξύ τους δικαιοσύνη, να υπάρχει μεταξύ τους αρμονία σχέσεων ούτε και να εξασφαλίζεται διανοητική και ψυχική τους πρόοδος. Οταν δεν αναγνωρίζουν το φυσικό αυτό πρότυπο της Δικαιοσύνης και δεν θεσπίζουν με βάση αυτό νόμους κοινωνικής τους Δικαιοσύνης, ωθούν τις φύσεις τους "εις εκτρόπους λειτουργίας και ενεργείας" και σε αυτά οφείλονται οι παθολογικές καταστάσεις των φύσεών τους συνεπεία των οποίων εμφανίζονται τα τρομερά εκείνα πάθη τα οποία γεννούν την δυστυχία και κακοδαιμονία τους, τα οποία εμποδίζουν την πλήρωση του ψυχικού τους σκοπού.

Παρά ταύτα όμως, η λειτουργία των νόμων της θείας Φύσεως δεν είναι δυνατόν να είναι άστοργη προς τα κατά τον τρόπο αυτόν ενεργούντα ανθρώπινα όντα. Θα τα επαναφέρουν στην φυσική τους ζωή, γιατί η λειτουργία της Φύσεως θα τα εξαναγκάσει σε αύξηση των δυναμικών τους νοητικών ενεργειών, οπότε και θα δυνηθούν να γνωρίσουν ότι δεν πρέπει να εκτρέπονται της φυσικής τους ζωής. Θα τους εμφανίσει τους πόθους της χαράς και της ευτυχίας και τις αντιλήψεις, ότι η ευτυχία και η χαρά είναι εφικτές μόνον διά της φυσικής ζωής και της αναγνωρίσεως των φυσικών δικαιωμάτων πάντων.

Η εκτροπή των νοητικών όντων από την φυσική ζωή και η εμφάνισίς της ως ανωμάλου, προήλθε εκ της ατομικής των βουλήσεως. Η εμφάνιση των νοητικών όντων στην Φύση έχει τούτο το ύψιστο χαρακτηριστικό γι' αυτά, το ότι έχουν ιδίαν αυτόβουλη κίνηση και ενέργεια και δυνάμει αυτών δύνανται να προσαρμόζονται ή και να εκτρέπονται των λειτουργιών των Φυσικών νόμων. Η προς τους φυσικούς νόμους προσαρμογή τους εξαρτάται εκ της λειτουργίας της διανοήσεώς τους, γιατί η βούληση τους εκδηλούται εξ αυτής. Εάν η διανόησή τους είναι αυξημένη δυνάμει της ψυχικής τους εξελίξεως, τότε η προσαρμογή της ζωής τους προς τις απαιτήσεις των Φυσικών νόμων γίνεται επιθυμητή. Κατανοούν ότι δι' αυτής εξυπηρετείται και η πρόοδος τους και η κοινωνική τους σύνθεση και δι' αυτών η ψυχική τους εξέλιξη. Αντιστρόφως, η μη αυξημένη διανόησή τους και το ανεξέλικτο της ψυχικής τους καταστάσεως, ωθούν την βούλησή τους "εις εκτρόπους ενεργείας" και εξ αυτού απομακρύνονται των όρων της Φυσικής τους ζωής.

β) Κοινωνική Δικαιοσύνη

Η Κοινωνική Δικαιοσύνη των ανθρώπων διά της οποίας ρυθμίζονται οι σχέσεις τους και τα δικαιώματά τους επί της κοινωνικής τους ζωής δεν πρέπει να προέρχεται από κοινωνικούς νόμους τους οποίους θεσπίζουν και εφαρμόζουν κοινωνικά άτομα κατά την απόλυτη τους θέληση και βούληση, οι οποίοι δεν στηρίζονται στα πρότυπα της φυσικής Δικαιοσύνης και δεν εξυπηρετούν τον κοινωνικό σκοπό των ανθρώπων, γιατί η κατά τον τρόπο αυτό θεσπιζόμενη και εφαρμοζόμενη Δικαιοσύνη έχει ως αποτέλεσμα την εκτόπιση των κοινωνικών ατόμων από τα φυσικά τους δικαιώματα. Η κοινωνική σύνθεση των ανθρώπων έχει ως σκοπό όχι μόνο την ατομική εκάστου διανοητική και ψυχική πρόοδο και ανέλιξη των φυσικών τους

δυνάμεων, αλλά και την αρμονική τους ζωή στην κοινωνία διά της οποίας επιτυγχάνεται η πρόοδός τους αυτή. Αρμονική των κοινωνικών ατόμων ζωή δεν είναι δυνατόν να υπάρξει, εάν όλα τα κοινωνικά άτομα δεν απολαμβάνουν τα υπό της θείας Φύσεως παρεχόμενα προς αυτά μέσα ζωής τους.

Εάν τα υπ' αυτής παρεχόμενα ταύτα μέσα ζωής τους απαιτούν προς χρησιμοποίησή τους εξεργασία, σε αυτήν πρέπει δια κοινωνικού νόμου Δικαιοσύνης να μετέχουν πάντα κατά σειρά και τάξη, οι οποίες προσδιορίζονται υπό του νόμου αυτού. Επίσης, δι' ομοίων νόμων κοινωνικής Δικαιοσύνης πρέπει να εξασφαλίζεται στα κοινωνικά άτομα η γνωστική απόκτηση όλων των εκδηλώσεων και διανοητικών προϊόντων των νοητικώς εργαζομένων στην ανθρωπίνην κοινωνίαν ανθρώπων, διότι και τα προϊόντα αυτά ως προερχόμενα εκ της λειτουργίας των ανθρωπίνων διανοήσεων, την λειτουργίαν την οποίαν έφεραν και φέρουν στο ΕΙΝΑΙ των οι ενεργούντες Φυσικοί νόμοι, δικαιωματικώς ανήκουν και πρέπει να αναγνωρίζονται υπό πάντων των κοινωνικών ατόμων, αφού όλα είναι τέκνα της όλης διά των νόμων της εργαζομένης Θείας Φύσεως. Όλοι οι άνθρωποι και όλα τα άλλα όντα γίνονται κοινωνικά άτομα, όχι οδηγούμενα υπό της ανάγκης, όπως ισχυρίσθηκαν άνθρωποι σφαλεράς διανοήσεως, και διά της ελευθέρας βουλήσεώς τους, αλλά εκ της λειτουργίας των νόμων της φύσεώς τους, η οποία δεν δύναται να είναι ανεξάρτητος του όλου των λειτουργούντων νόμων της Φύσεως, ούτε δύνανται να αποτελούν προς το όλον δυσαρμονία.

Διά της καθολικής αυτής αρμονίας των Φυσικών νόμων γίνονται οι αλληλεπιδράσεις όλων των μορφών της θείας Φύσεως, είτε εμψύχων είτε αψύχων και διά των αλληλεπιδράσεων αυτών προάγονται δυναμικώς. Η ανθρωπίνη διάνοια δεν δύναται να φαντασθεί ότι είναι δυνατόν να υπάρξει και λειτουργήσει έμψυχος μορφή της Φύσεως εάν δεν ευρίσκεται σε άμεσο σύνδεσμο και συλλειτουργία προς τις άλλες μορφές της Φύσεως, πολύ δε περισσότερο δεν δύναται να εννοήσει ότι είναι δυνατόν να υπάρξει και λειτουργήσει μορφή της Φύσεως εάν δεν ευρίσκεται σε άμεσο σύνδεσμο και συλλειτουργία προς τις άλλες μορφές της. Πολύ δέ περισσότερον δεν δύναται να εννοήσει ότι είναι δυνατόν να υπάρξει και λειτουργήσει έμψυχος μορφή της, μη συνδεόμενη και συλλειτουργούσα διά των νόμων της προς τους καθολικούς νόμους της, αυτούς οι οποίοι διέπουν και ρυθμίζουν το σύνολον των ενεργούντων Κόσμων. Κατ' ακολουθίαν ο κοινωνικός σκοπός των ανθρώπων και των άλλων όντων προέρχεται από τις λειτουργίες της Φύσεως και δια αυτών συντελούνται οι δυναμικές τους αυξήσεις και τούτο αποτελεί την έννοια της προόδου και της εξελίξεως αυτών. Εάν δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τις θεμελιώδεις αυτές βάσεις της λειτουργούσης και εργαζομένης Φύσεως οι θεσπίζοντες και εφαρμόζοντες τους νόμους της κοινωνικής δικαιοσύνης, τότε αυτό εμφανίζει την άγνοιά τους επί της φυσικής και κοινωνικής τους ζωής, καθώς και την διανοητική τους κατάσταση ως αφισταμένη της πραγματικής εννοίας και του κοινωνικού τους και ψυχικού τους σκοπού, όπως επίσης και της πραγματικής τους ευδαιμονίας την οποίαν η Φύση τους εξασφαλίζει διά των υπ' αυτής παρεχομένων μέσων της ζωής και προόδου αυτών.

Η του είδους αυτού διανοητική τους κατάσταση δεν τους επιτρέπει να νοούν την υψίστη σημασία της οργανικής τους φύσεως διά της οποίας εκδηλούται σε ενέργειες η ψυχή τους και διά των ενεργειών της αυτών εμφανίζονται όλα τα φαινόμενα των διανοήσεων, των αισθημάτων, των συναισθημάτων και όλων εκείνων τα οποία δίδουν τον ιδιάζοντα χαρακτηρισμό πάντων των πνευματικών όντων.

Πάσα προαγωγή των πνευματικών όντων στηρίζεται στις οργανικές φύσεις τους και γι' αυτό σκοπός των οργανικών τους φύσεων είναι η ανέλιξη, η δυναμική ανέλιξη της σε αυτές ενεργούσης ψυχής.

Η άγνοια των ανθρώπων επί των θεμελιωδών αυτών εννοιών του σκοπού της Φύσεως, τους εμποδίζει να θεσπίζουν κοινωνικούς νόμους Δικαιοσύνης προς επιβοήθηση της προόδου

των. Η εκδηλωθείσα και λειτουργούσα νόησή τους, αυτόν τον σκοπό έχει, να κατανοούν τις λειτουργίες των νόμων της Φύσεως όπως εν συνειδήσει ασκούν αυτούς και διά αυτών εκτείνουν διαρκώς τα όριά της.

Οι κοινωνικοί νόμοι της Δικαιοσύνης πρέπει να έρχονται επίκουροι της Φύσεως, ερχόμενοι δέ αυξάνουν την δύναμη της Δικαιοσύνης των κοινωνικών όντων και φθάνουν αυτήν στο σημείον να καθίσταται αυτή ο προστάτης και ρυθμιστής των Φυσικών νόμων ως προς τις λειτουργίες τους προς εξασφάλιση και ακώλυτη εξέλιξη της διανοήσεως των μη κατανοούντων τις λειτουργίες τους.

Οταν οι νόμοι της κοινωνικής Δικαιοσύνης των ανθρώπων δεν στρέφονται προς τις κατευθύνσεις αυτές, τότε γίνονται το αίτιο της παρεμποδίσεως του φυσικού δικαιώματος της προόδου των κοινωνικών ατόμων, αναιρούν τον σκοπό της κοινωνίας και δημιουργούν την σύγχυση στις σχέσεις τους κατά τρόπους εμποδίζοντας και την φυσική τους ζωή και τις εκδηλώσεις της χαράς τους, της ευτυχίας τους και πάσης ασκήσεως των αρετών εκείνων διά των οποίων αυτές επιτυγχάνονται. Σ' αυτή τη κατάσταση, τα κοινωνικά άτομα δεν δύνανται να χρησιμοποιούν ελεύθερα τη βούλησή τους, τις σκέψεις τους, τη Θέλησή τους, τις αυτοδιαθέσεις τους και τις υπαγορεύσεις των ενεργούντων νόμων της φύσεώς τους και με τον τρόπο αυτό περιπίπτουν σε μίαν ακατονόμαστη δουλεία η οποία συντρίβει ασκόπως τις φυσικές τους δυνάμεις ώστε να μη δύνανται να ανελίσσονται και αυξάνουν σε θειοτέρας ενεργείας.

Η κοινωνική Δικαιοσύνη των ανθρώπων δεν δύναται να είναι έργον ανθρώπων οι οποίοι αγνοούν κατά την θέσπισή της τις λειτουργίες των Φυσικών νόμων, τα πρότυπα της φυσικής Δικαιοσύνης, τους σκοπούς της Φύσεως, τον σκοπό τον οποίο πρέπει να πληροί έκαστο κοινωνικό άτομο και το σύνολο εν γένει των κοινωνικών ατόμων. Πρέπει να είναι έργο των φωτεινών εκείνων ανθρωπίνων συνειδήσεων, των οποίων οι ακτίνες της διανοήσεως έχουν διεισδύσει μέσα στις λειτουργίες της Φύσεως, και έχουν κατανοήσει τους Θείους σκοπούς της. Πρέπει να είναι το έργο των ανθρωπίνων εκείνων συνειδήσεων οι οποίες δια των εν ενεργεία δυνάμεών τους όχι μόνον έχουν εξαγνίσει τις οργανικές τους φύσεις, αλλά και έχουν κατανοήσει τους υπέρτατους σκοπούς του πνεύματος, του υπεροχωτέρου αποτελέσματος της θείας Δημιουργίας. Πρέπει να είναι το έργον των ανθρωπίνων εκείνων συνειδήσεων οι οποίες εκδήλωσαν στην οργανική τους φύση τους νόμους της μεταμορφώσεώς της σε υπεροχωτέρα πνευματική φύση.

Τοιαύτες ανθρώπινες συνειδήσεις και υπήρξαν και υπάρχουν στην ανθρωπότητα οι οποίες και βοηθούν πάντοτε την πρόοδό της. Κατά του έργου αυτών των συνειδήσεων ορθούται και παρεμποδίζει αυτό η άγνοια και η συνεπεία αυτής μη εκδηλωθείσα ηθική αντίληψη των πολλών. Είναι ανάγκη εκείνοι οι οποίοι κατανοούν αυτήν την αλήθεια, οι ηθικώς και νοητικώς προηγμένοι, να στρέφουν αδιάλειπτα τις προσπάθειές τους προς διαφωτισμό των κοινωνικών ατόμων και προ παντός προς βελτίωση της ηθικής τους καταστάσεως διά να δύνανται να εννοούν και τα φυσικά δικαιώματά τους και τον κοινωνικό τους σκοπό. Μόνον διά του τρόπου αυτού είναι δυνατόν να επικρατήσουν στις σχέσεις τους νόμοι Δικαιοσύνης, νόμοι οι οποίοι θα εξασφαλίζουν την ψυχική τους ανέλιξη και δι' αυτών θα πληρούται ο σκοπός τους ως ανθρώπων.

Η κοινωνική Δικαιοσύνη των ανθρώπων πρέπει να αποτελεί τις βάσεις της ηθικής έννοιας των ανθρωπίνων κοινωνιών ώστε αυτές να χαρακτηρίζονται ως έχουσαι επίγνωση του σκοπού τους και ως αποτελούμενες εκ πνευματικών όντων τα οποία έχουν φύση υπέρτερη άλλων κατωτέρας φύσεως όντων, η οποία έχει σκοπό την εκδήλωση υπέρτερης νοήσεως και ηθικής εμφανίσεως, διά να δύνανται οι άνθρωποι να λαμβάνουν τον ιδιάζοντα χαρακτήρα του κοινωνικού, ηθικού και νοητικού όντος.

ΓΝΩΣΗ

Διά να φθάσει η κοινωνία των ανθρώπων να εννοήσει, θεσπίσει και εφαρμόσει στις σχέσεις των ατόμων της τους νόμους της ηθικής Ελευθερίας και της κοινωνικής Δικαιοσύνης και δι' αυτών εξυπηρετήσει την ηθική, διανοητική και ψυχική τους πρόοδο, πρέπει απαραίτητα να καλλιεργηθούν σημερινά κοινωνικά άτομα σε βαθμόν να εννοήσουν τον κοινωνικό τους σκοπό. Στα άτομα αυτά πρέπει να καλλιεργηθούν οι πραγματικές γνώσεις, αυτές οι οποίες προέρχονται από τις λειτουργίες των φυσικών νόμων και από τις φύσεις αυτών τούτων των ανθρωπίνων όντων. Σ' αυτά πρέπει επίσης να καλλιεργηθούν και τα φυσικά τους συναισθήματα τα οποία γίνονται μέσα στις ψυχές τους διά της συλλειτουργίας αυτών μετά των οργανικών τους φύσεων, διότι οι πραγματικές φυσικές γνώσεις και τα ψυχικά τους συναισθήματα θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν βαθύτερα όχι μόνον τον κοινωνικό τους σκοπό, αλλά και τον ψυχικό τους σκοπό. Η κατανόηση του κοινωνικού και ψυχικού τους σκοπού δεν δύναται μόνον να εναρμονίζει τις σχέσεις τους, αλλά και να εξευγενίζει και την ψυχική και διανοητική τους διάθεση, ούτως ώστε να δύνανται ευχερώς να εννοούν και να αναγνωρίζουν τα φυσικά τους δικαιώματα και να αισθάνονται ότι αυτά πρέπει να εξασφαλίζονται διά κοινωνικών νόμων. Τότε θα αναγνωρίζουν, ότι καθήκον τους είναι το να εξυπηρετείται διά κοινωνικών νόμων η πρόοδος πάντων.

Η κατανόηση του κοινωνικού και ψυχικού σκοπού όλων των κοινωνικών ατόμων είναι η υψίστη εκδήλωση της ανθρώπινης διανοήσεως και εξ αυτής και μόνον προέρχεται η πραγματική έννοια της ηθικής, η οποία πρέπει να διέπει όλες τις σχέσεις των ανθρωπίνων όντων ως πνευματικός κοινωνικός νόμος. Οταν ο νόμος αυτός διέπει τις σχέσεις τους, τότε και χαρακτηρίζονται ως "εν συνειδήσει" ενεργούντα κοινωνικά άτομα τα οποία έχουν και ως σκοπό να γνωρίσουν το έργον της θείας Δημιουργίας, οπόταν και αισθάνονται ως καθήκον τους να συντρέχουν αυτό δια κοινωνικών νόμων στην πνευματική εξέλιξη των νοητικών όντων, διότι αυτός είναι ο σκοπός του έργου της. Οφείλουν επίσης να συντρέχουν και την εξέλιξη των οργανικών φύσεων των πνευματικών όντων διά των οποίων επιτυγχάνεται ο σκοπός της αυτός. Το έργο της Θείας Δημιουργίας έφερε στο ΕΙΝΑΙ τους τα νοητικά όντα και αυτό τα μεταμορφώνει δια να τα προάγει σε Θειοτέρους κόσμους όπως δια της «εν ενεργεία» ζωής τους κατανοούν ευρύτερα και συντρέχουν περισσότερο τους σκοπούς του Θείου αυτού Έργου.

Οταν τα κοινωνικά ανθρώπινα άτομα ευρίσκονται εν συνειδήσει στις ενέργειές τους, όπως εκείνα τα δυναμικώς υπέρτερα αυτών, τότε πραγματικά είναι ηθικά και η διανόησή τους φυσική και τότε μόνον δύνανται να εκτιμούν το έργο της Θείας Δημιουργίας, το συντρέχουν και απολαμβάνουν τους Θείους Καρπούς του. Προς αυτού του είδους συνειδητά στις ενέργειές τους άτομα, τα ανώτερά τους πνεύματα εμπιστεύονται τις αλήθειες της Φύσεως, οι οποίες αλήθειες γνωρίζονται από τους εν ενεργεία νόμους της, καθώς επίσης και εξ εκείνων των νόμων της οργανικής τους φύσεως, όπως και εκ των νόμων εκείνων οι οποίοι λειτουργούν στις φύσεις των πέραν των ανθρωπίνων πνευματικών κόσμων. Αυτές οι αλήθειες προάγουν την διανόηση των ανθρωπίνων όντων και αυτή συλλαμβάνει τα πρότυπα της λειτουργίας των φυσικών καθόλου νόμων και της λειτουργίας των πνευματικών φύσεων και επί τη βάσει αυτών διά κοινωνικών νόμων να ρυθμίζουν και τους όρους της ζωής τους και τους όρους των μεταξύ τους σχέσεων.

Ελέχθη όμως ανωτέρω περί Αληθείας. Αλλά ποία είναι διά τον εν συνειδήσει διανοούμενο άνθρωπον όπως και διά παν άλλο πνευματικόν ον η πραγματική αυτής έννοια; Γιά τον διανοούμενο άνθρωπον αλήθεια είναι "η πραγματική εκείνη γνώση η οποία γίνεται εκ της λειτουργίας της όλης εργαζομένης Φύσεως και εκ των καθέκαστα λειτουργούντων νόμων της, τόσον στις άψυχες μορφές, όσο και στις πνευματικές επί του συνόλου των πνευματικών κόσμων".

Η απόκτηση της γνώσεως αυτής είναι προορισμένη δι' όλα τα όντα της Θείας Δημιουργίας. Αυτόν τον σκοπόν έχουν. Η απόκτηση όμως αυτή συντελείται βαθμιαίως και καθ' όσον αυτά ανελίσσονται δυναμικώς και ως εξ αυτού είναι πάντοτε σχετική. Η απόκτηση της γνώσεως συντελείται διά της εκδηλώσεως των ψυχικών τους δυνάμεων και της εν αρμονία λειτουργίας τους προς τους εν ενεργεία νόμους της φύσεώς τους.

Η γνώση είναι πάντοτε ανάλογη προς την δυναμική κατάσταση των ψυχών και την ικανότητα τής οργανικής τους φύσεως. Εάν η δυναμική κατάσταση της ψυχής και η αρμονική προς τους νόμους της Φύσεως λειτουργία τής οργανικής της φύσεως είναι ικανές, η διανόηση γίνεται ισχυρότερη και διά των ακτίνων της έρχεται σε επαφή προς Κόσμους ανωτέρας πνευματικής φύσεως και τότε αντιλαμβάνεται τις λειτουργίες της, τις ερευνά, καθιστά την γνώση της υπερτέρα και ρυθμίζει τη ζωή της εν τη πραγματική αλήθεια. Η του είδους αυτού γνώση συντρέχει την ανθρωπίνη ψυχή σε πραγματική ανέλιξη και δι' αυτού του τρόπου αυτή ανέρχεται σε Θειότερο πνευματικό κόσμο και γίνεται πράγματι ελεύθερη από τα δεσμά του ανθρωπίνου περιβάλλοντος. Αυτός είναι ο σκοπός της ανθρωπίνης ψυχής. Να ελευθερωθεί του ανθρωπίνου περιβάλλοντος και να καταστεί δυναμικώς κυρίαρχός του. Πάσα άλλη σχηματιζόμενη γνώση εάν δεν γίνεται επί της βάσεως των εν ενεργεία νόμων της ανθρωπίνης ψυχής και της οργανικής της φύσεως καθώς επίσης και επί της βάσεως τής λειτουργίας των νόμων των πνευματικών φύσεων, πάσα άλλη γνώση η οποία γίνεται επί των ανθρωπίνων διανοιών έξω αυτών των βάσεων και αληθειών είναι άνευ φυσικής αξίας και προορισμένη σε μεταβολή δι' εξαφανισμού της βάσεως επί της οποίας εστηρίχθη.

Για να γίνει πραγματική εκπαίδευση των κοινωνικών ατόμων προς προαγωγή των ανθρωπίνων σχέσεων και της εν γένει ηθικής αυτών καταστάσεως, πρέπει η εκπαίδευση αυτή να στηριχθεί στην αποκάλυψη της αλήθειας, τι είναι η Φύσις, ποίους σκοπούς πληροί δια των εν ενεργεία νόμων της για να φέρει στο ΕΙΝΑΙ τα νοητικά όντα της, πως δια των αυτών νόμων γίνεται η ψυχή των όντων και ποία είναι η έννοια της συνεργασίας τής ψυχής μετά της οργανικής της φύσεως, πως δι' αυτής τής συνεργασίας εμφανίζονται τα φαινόμενα των αισθήσεων και πως δια της λειτουργίας των γίνονται οι ιδέες, πρέπει να εκπαιδευτούν ώστε σαφώς να κατανοούν. Να κατανοήσουν ότι οι αισθήσεις δεν έρχονται σε λειτουργίαν εκ νόμων των οργανικών τους φύσεων, αλλά ότι είναι ψυχικές δυνάμεις οι οποίες όμως εξωτερικεύονται σε λειτουργίαν μόνον δι' οργανικών φύσεων και ότι αυτός ακριβώς είναι ο φυσικός σκοπός της συνθέσεως των οργανισμών. Διά των οργανισμών οι ψυχικές δυνάμεις εξωτερικεύονται σε ενεργείας και δι' αυτών μεταβάλλονται σε ιδέες, αισθήματα και συναισθήματα. Διά των αυτών οργανισμών αυξάνουν οι ψυχικές δυνάμεις στις δυναμικές τους ενέργειες και προάγονται κατά την διανόησή τους. Σε αυτούς τους οργανισμούς γίνεται η σύνθεση των ιδεών σε γνώσεις και εκδηλούται η δύναμη της παραγωγικής τους αυξήσεως. Πρέπει κατ' ακολουθίαν να γίνει γνωστό ποίος είναι ο νόμος της παραγωγικής αυξήσεως της γνώσεως. Περί του νόμου όμως αυτού θα ασχοληθούμε αργότερα.

Την κοινωνική εκπαίδευση των ατόμων οφείλουν να την πραγματοποιούν οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν μυηθεί στις Αλήθειες της Φύσεως και αυτός είναι ο σκοπός διά τον οποίον οργανώθηκαν τα μυστηριακά συγκροτήματα του παρελθόντος. Πριν όμως προχωρήσουμε θα πρέπει να γίνει γνωστόν ποία είναι η έννοια του φυσικού νόμου.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Φυσικοί νόμοι είναι οι δυναμικές εκδηλώσεις των ουσιών της Φύσεως. Δια των εκδηλώσεων τούτων εμφανίζονται όλα τα φαινόμενα των Κόσμων και δια της λειτουργίας αυτών πληρούνται οι σκοποί της Δημιουργίας. Οι προς διάπλαση των κόσμων εκδηλώσεις των ουσιών της Φύσεως απετέλεσαν τις βάσεις της Δημιουργίας και γι' αυτό οι εκδηλώσεις αυτές έλαβαν την έννοιαν των Θεμελιωτικών Φυσικών νόμων των εμφανισθέντων σε

λειτουργίαν Κόσμων. Οι Θεμελιωτικοί αυτοί νόμοι διά της μεταξύ των σχέσεως και λειτουργίας έσχον νέα παράγωγα εκ των Θείων ουσιών της Δημιουργίας. Τα νέα αυτά παράγωγα και τα εν συνεχεία εξ αυτών προερχόμενα απετέλεσαν την κατ' επέκταση έννοια της λειτουργίας των φυσικών νόμων και η επέκταση αυτής θά γίνεται απείρως γιατί οι σκοποί της Θείας δημιουργίας δεν δύνανται να είναι περιορισμένοι. Περιορισμός των σκοπών της Δημιουργίας θα σημείωνε εξαφανισμό των ουσιών της και των εξ αυτών δυνάμεων πού εξεδηλώθησαν, αυτών πού έλαβαν την ονομασία των φυσικών νόμων.

Οι ουσίες από τις οποίες ενεφανίσθησαν οι Κόσμοι σε λειτουργία διά των μεταξύ τους σχέσεων εμφάνισαν και την έννοιαν της αφ' εαυτού παραγωγικότητας, η οποία και μας αποκαλύπτει τις βάσεις της Δημιουργίας, την κατ' επέκταση δυναμική εξέλιξη των δυνάμεων των ουσιών της, και τις μεταμορφώσεις οι οποίες συντελούνται επί των δημιουργηθέντων κόσμων.

Διά της κατ' επέκταση παραγωγικότητας των δυνάμεων των ουσιών των κόσμων εξασφαλίζεται η αιωνιότητα των δημιουργικών ουσιών και οι ατελεύτητες μεταμορφώσεις των μορφών των Κόσμων, μορφές δε των Κόσμων είναι εκείνες τις οποίες εμφανίζει έκαστο κοσμικό περιβάλλον, όπως και το σύνολο των απείρων Κόσμων. Οι μορφές των Κόσμων ανελισσόμενες δυναμικώς φθάνουν τις πνευματικές μορφές και διά της δυναμικής τους ανελίξεως χωρούν απείρως. Ο,τι διέπει τις μορφές αυτές είναι οι δυναμικές τους ενέργειες και αυτές αποτελούν την γνωστική ιδιότητα των νόμων της Δημιουργίας, των νόμων αυτών τους οποίους ονομάζουμε Φυσικούς νόμους. Οι φυσικοί κατ' ακολουθίαν νόμοι δεν περιορίζονται μόνον σε εκείνους τους νόμους των υλικών μορφών, όπως τις ονομάζει η περιορισμένη σκέψη των ανθρώπων, αλλά εκτείνεται απείρως και στις λειτουργίες των πνευματικών μορφών, διότι και αυτές έχουν σχήμα δια να γνωρίζονται. Γνωρίζονται δέ αναλόγως της δυναμικής ενεργείας των αισθησιακών οργάνων των μορφών εκάστου κοσμικού περιβάλλοντος.

Οι μορφές των Κόσμων δεν δύνανται να γνωρίζονται εάν το ΕΙΝΑΙ αυτών δεν έχει βάση σχήματος. Σχήμα δε είναι το εκ γραμμών συντελούμενο. Γραμμή δε το άθροισμα των στιγμών. Βάση της εμφανίσεως των σχημάτων είναι οι στιγμές. Διά των αυτών φυσικών νόμων των δημιουργικών ουσιών έρχονται στο ΕΙΝΑΙ τους οι ατομικές ψυχές των Κόσμων. Οι ψυχές διά να ενεργήσουν και εκδηλώσουν τις δυναμικές τους λειτουργίες έχουν άμεση ανάγκη μορφικού μέσου του κόσμου του περιβάλλοντός τους, διότι άνευ αυτού δεν δύνανται να εκδηλώσουν τις δυνάμεις τους και να τις επεκτείνουν για να εμφανίσουν σε λειτουργίαν τους νόμους τους δια των οποίων θα έλθουν σε επαφή προς το σύνολον των μορφών του περιβάλλοντός τους. Οι ψυχές μετά των οργανικών τους μορφών εμφανίζουν την έννοιαν των όντων της Φύσεως. Αυτά τα όντα δεν είναι δυνατόν να γνωρίσουν ουδεμίαν μορφήν της Φύσεως εάν δεν εκδηλωθούν οι ψυχικές τους δυνάμεις εν λειτουργία μορφών. Η εκδήλωση των ψυχικών δυνάμεων δια του οργανικού μορφικού μέσου εμφανίζει κατά πρώτιστο λόγο τους αισθησιακούς νόμους. Οι αισθησιακοί νόμοι είναι αυτές οι ίδιες οι ψυχικές δυνάμεις και λαμβάνουν αυτήν την έννοια διότι εκδηλώθηκαν σε λειτουργίαν δια μορφών. Η λειτουργία των νόμων αυτών φέρει τις ψυχές των όντων σε επαφή προς τις καθόλου μορφές του περιβάλλοντός τους, και δια του τρόπου αυτού συντρέχεται η εκδήλωση των νέων ψυχικών δυνάμεων και αυτές στο κέντρον των αισθήσεων του όντος λαμβάνουν τον τύπον των ιδεών. Οι ιδέες εν συνεχεία αποτελούν την βάση της γνώσεως περί της υπάρξεως των Κόσμων, των μορφών τους και της λειτουργίας των φυσικών νόμων. Δι' αυτής της γνώσεως οι ψυχικές δυνάμεις εκτείνονται σε ενεργείας και δι' αυτών συλλαμβάνουν τα πρότυπα της λειτουργίας των φυσικών νόμων τα οποία αποτελούν τις βάσεις της δημιουργίας των πνευματικών νόμων, εκείνα τα πρότυπα τα οποία πληρούν τους σκοπούς της Δημιουργίας. Κατ' ακολουθίαν, οι πνευματικοί νόμοι δεν πρέπει να στηρίζονται μόνον στους φυσικούς νόμους της οργανικής φύσεως των όντων και εκείνων των ατομικών ψυχών, αλλά και να

εναρμονίζονται ούτοι δια της λειτουργίας των προς τους φυσικούς νόμους των μορφών του περιβάλλοντός τους.

Αντιθέτως οι ενέργειες των κοινωνικών ατόμων δεν είναι ηθικές όταν αντιστρατεύονται τους φυσικούς νόμους και των ψυχών και των οργανικών τους φύσεων καθώς και εκείνων της φύσεως του περιβάλλοντός τους. Όταν οι άνθρωποι όπως και πάντα τα νοητικά όντα ενεργούν αντιθέτως προς τις απαιτήσεις των καθόλου νόμων της Φύσεως, αντιστρατεύονται τους σκοπούς της Θείας Δημιουργίας και αυτό προκαλεί τα φαινόμενα της καθυστερήσεως της προόδου των, της κακοδαιμονίας των και τα απομακρύνει από τις φυσικές χαρές τις οποίες εκδηλούν οι ψυχές τους διά της λειτουργίας των οργανικών τους φύσεων. Η εκδήλωση της χαράς όταν προέρχεται από τις ψυχές τους διά της οργανικής τους φύσεως, είναι φανερά ένδειξη της εν αρμονία λειτουργίας των ψυχικών τους δυνάμεων μετά των δυνάμεων της οργανικής τους φύσεως, ότε και διαδηλούν αυτά δυναμική ανέλιξη και πρόοδο των ψυχών. Ενώ αντίθετα της χαράς ψυχικά συναισθήματα διαδηλούν το εναντίον.

Όταν στις ψυχές των ανθρώπων δεν λειτουργούν και ως εξ αυτού δεν εκδηλούνται τα φυσικά τους συναισθήματα, τότε φανερώνεται η μη δυναμική τους ανέλιξη, η περιορισμένη τους διανόηση και η αδυναμία αυτής να προσαρμοσθεί προς τους φυσικούς νόμους, οπότε φανερά διαδηλούται ότι αυτή η διανόηση δεν δύναται να είναι και ηθική και ως εκ τούτου αντιστρατεύεται αυτή την ίδια δυναμική της εξέλιξη.

Οι μυηθέντες στις Αλήθειες της Θείας Φύσεως και ενεργούντες εν πλήρει συνειδήσει, είναι οι αρμόδιοι να γνωρίζουν τους πραγματικούς σκοπούς τους οποίους έχει η εκπαίδευση των κοινωνικών ατόμων εκείνων, τα οποία δύνανται να συντελέσουν στην πραγμάτωση του σκοπού των ανθρωπίνων κοινωνιών και την εμφάνισή τους, ως πράγματι κοινωνικών ατόμων ως αποτελουμένων από ηθικά και διανοητικά άτομα. Οι μυηθέντες στις Αλήθειες της Φύσεως είναι εκείνοι οι οποίοι πρέπει να συντρέξουν τα κοινωνικά άτομα ώστε να κατανοήσουν τα φυσικά τους δικαιώματα, να τα αναγνωρίσουν πλήρως και για τα άλλα άτομα, να τα σεβασθούν και να τα περιφρουρήσουν δια της θεσπίσεως και εφαρμογής κοινωνικών νόμων, ώστε δι' αυτών να εξασφαλίζεται τόσον η διανοητική και ηθική πρόοδος αυτών όσο και η ψυχική πρόοδος και εκάστου και του συνόλου των μελών των ανθρωπίνων κοινωνιών. Άνευ της του είδους αυτού εξασφαλίσεως της προόδου των, η ζωή τους δεν είναι δυνατόν να εναρμονίζεται στο σύνολο των κοινωνικών ατόμων ούτε και στις κατά μέρος απαιτήσεις αυτής διά των οποίων και μόνον δύνανται να εκδηλούνται οι δυναμικές τους ενέργειες, εκείνες οι οποίες αποτελούν τις βάσεις της πραγματικής τους ευτυχίας καθώς και όλες τις φυσικές τους χαρές. Όταν δεν συντελεσθεί αυτού του είδους εκπαίδευση των κοινωνικών ατόμων στηριζομένη στις φυσικές αλήθειες, κάθε άλλη αντίθετος αυτής εκπαίδευση δεν πληροί πραγματικό επί των κοινωνικών ατόμων σκοπό, αλλά αντιθέτως δημιουργεί σε αυτά γνωστική και ηθική κατάσταση εκτροπή, απομακρύνουσα αυτά της πληρώσεως του κοινωνικού τους σκοπού, δηλαδή της ανελικτικής διανοητικής και ηθικής προόδου. Η του είδους αυτού δημιουργουμένη εκτροπή κατάσταση όχι μόνον καθιστά ανώμαλες τις μεταξύ των ατόμων σχέσεις, ώστε εξ αυτών να εκπορεύονται όλες οι κοινωνικές τους ανωμαλίες και τα διαφόρου εκδηλώσεως πάθη τους, αλλά και αντιδρά στην αρμονική συνεργασία των ψυχικών τους δυνάμεων προς τις δυνάμεις της οργανικής φύσεώς τους και αυτών προς την αρμονική συνεργασία προς τους φυσικούς νόμους του περιβάλλοντός τους. Δια τους ανωτέρω αυτούς λόγους η διανοητική και ηθική εκπαίδευση των κοινωνικών ατόμων δεν πρέπει να στηρίζεται μόνον στα ιστορικά γεγονότα που προήλθαν εκ της διανοήσεως και της ηθικής καταστάσεως των προτέρων ανθρωπίνων γενεών, αλλά να στηρίζεται και στις αλήθειες της θείας Φύσεως, εκείνες οι οποίες μας αποκαλύπτουν τους πραγματικούς της σκοπούς, τους σκοπούς τους οποίους έχουν τα εμφανισθέντα νοητικά και ηθικά αυτής όντα, όπως και τους σκοπούς τους οποίους έχουν όλα

τα άλλα όντα που έχουν κατώτερα φύση του ανθρώπου, τους κατά μέρος σκοπούς όλων των οργανικών φύσεων των όντων δια των οποίων γίνεται η ψυχική τους προαγωγή, καθώς και την διερεύνηση και πλήρη αποκάλυψη της εννοίας των νόμων της Φύσεως εκ της λειτουργίας των οποίων γίνονται και έρχονται σε λειτουργία οι ατομικές ψυχές πάντων των όντων. Επί πλέον η εκπαίδευση, για να είναι πραγματικά διανοητική και ηθική, πρέπει να έχει ώς αντικείμενο ερεύνης και τους νόμους εκείνους, πού διέπουν τις κοινωνίες των πνευματικών όντων των ενεργούντων πέραν του ανθρωπίνου κόσμου, όπως λαμβάνονται και εκείθεν πρότυπα κοινωνικών νόμων.

Τα ιστορικά γεγονότα της διανοήσεως των παρελθουσών γενεών αποτελούν πράγματι δεδομένα γιά την ανάπτυξη της διανοήσεως των σημερινών ανθρώπων. Τα δεδομένα όμως αυτά πρέπει να χρησιμεύουν ως μέτρο κρίσεως γιά την εκτίμηση της διανοητικής ικανότητος των παρελθουσών γενεών των ανθρώπων επί τη βάσει των οποίων να κρίνονται οι αρετές και τα σφάλματά τους και διά του τρόπου αυτού να οικοδομούνται οι πραγματικές βάσεις της σημερινής διανοήσεως των ανθρώπων. Διά να έχει όμως η κρίση αυτή πραγματικά αποτελέσματα επί της σημερινής διανοήσεως των ανθρώπων, πρέπει να έχει και ως οδηγό της όχι μόνον τις Αλήθειες της Φύσεως, αλλά και τα δεδομένα της σύγχρονης διανοήσεως των ανθρώπων. Μόνον διά του τρόπου αυτού δύναται να συντελεσθεί πραγματική ψυχική και διανοητική πρόοδος διά της οποίας θα προκύψει η εκτίμηση της ικανότητος του ανθρώπου για την κατανόηση του σκοπού του και των μέσων τα οποία η Φύση του παρέχει προς πλήρωσή του.

Η καθιέρωση εκπαιδευτικού συστήματος με βάση τα δεδομένα της διανοητικής ενεργείας της σύγχρονης ανθρωπότητος, άνευ κρίσεως και παραβολής της διανοήσεως των παλαιοτέρων ανθρωπίνων γενεών και χωρίς την αντιπαραβολή και το συσχετισμό τους προς τα δεδομένα τα εμφανιζόμενα από τις λειτουργίες των νόμων της Φύσεως και τους σκοπούς τους οποίους αυτοί πληρούν, είναι αυτόχρημα εκπαιδευτικό σύστημα διαστρεβλωτικό της κατευθύνσεως, της Φυσικής κατευθύνσεως της ανθρωπίνης διανοήσεως την οποίαν υπαγορεύουν διά της λειτουργίας τους οι νόμοι της Φύσεως. Η διά του εκπαιδευτικού αυτού συστήματος εκτόπιση της ανθρωπίνης διανοήσεως από του φυσικού της σκοπού και η αποπλάνησή της ώστε να μη ενεργεί σύμφωνα προς τις υπαγορεύσεις των Φυσικών νόμων, οι οποίοι είναι και οι συντελεστές της εμφανίσεως της, γίνεται το αίτιο βαρύτατου παραπτώματος εκ του οποίου προκύπτουν οι σκληρές δοκιμασίες τις οποίες υφίστανται τα κοινωνικά άτομα και εν συνόλω οι ανθρώπινες κοινωνίες και εκ του παραπτώματος αυτού προέρχονται όλα τα ανθρώπινα πάθη τα οποία συντρίβουν την δυναμική εξέλιξη των ανθρωπίνων ψυχών. Εξ αυτού προκύπτει ότι θα είχαν μεγίστην αξίαν οι διάνοιες εκείνων των ανθρώπων, οι οποίες θα συνέτρεχαν στο να διαφωτίσουν τις κοινωνίες των ανθρώπων, ώστε να κατανοήσουν τον φυσικό τους σκοπό, τον φυσικό σκοπό του κάθε κοινωνικού ατόμου, του φυσικού του δικαιώματος προς προαγωγή της διανοήσεως και της ηθικής του αποκαταστάσεως και του δικαιώματός του να ζει εν πλήρει αρμονία προς τους φυσικούς νόμους του περιβάλλοντός του.

Οι στο παρελθόν εκδηλώσαντες του είδους αυτού διανοητική αξίαν άνθρωποι, εχαρακτηρίσθησαν από τους σύγχρονούς τους ανθρώπους ως Ήρωες και δικαίως, διότι υπήρξαν οι πρόσκοποι της ανθρωπίνης προόδου οι αποκαλύψαντες τις οδούς πού άγουν προς την πνευματική ζωή των υπερτέρων πνευματικών όντων. Προς αυτές τις οδούς οι μεμυημένοι στις Αλήθειες των νόμων της Φύσεως έχουν καθήκον να οδηγήσουν πάσαν ανθρωπίνην ψυχήν μετά τον εξαγνισμό της και την ανύψωση της διανοήσεώς της. Η σημερινή ανθρωπότης έχει ανάγκη αυτών των Ηρώων διά να κατορθώσει να εξέλθει από κατάσταση, η οποία την εμποδίζει να βλέπει τον ύψιστο προορισμό της, το σκοπό της Θείας

Δημιουργίας, δηλαδή να εμφανίζει υπέροχα νοητικά όντα τα οποία διά της ακτινοβολίας τους να κυβερνούν όλους τους Κόσμους αυτής.

Διά να επιτευχθεί όμως αυτό, διά να εξέλθει η ανθρωπότητα από την κατάσταση η οποία την εμποδίζει να βλέπει τον προορισμό της πρέπει να καθορισθεί τι είναι εκείνο τα οποίο δύναται να βοηθήσει τη μεταβολή των ανθρωπίνων σκέψεων, διά της οποίας μεταβολής θα βελτιωθεί και θα οικοδομηθεί επί στερεότερων βάσεων η ηθική κατάσταση των κοινωνιών. Και αυτό είναι η γνώση των σκοπών της Φύσεως εν γένει, όπως και ο σκοπός των όντων αυτής των ζώντων και ενεργούντων στα διάφορα περιβάλλοντα των Κόσμων. Αυτήν ακριβώς τη γνώση πρέπει να αποκτήσουν όσοι θέλουν να γίνουν γνώστες των νόμων της Φύσεως, όπως δι' αυτών η γνώση αυτή βαθμιαίως μεταδοθεί και στα άλλα κοινωνικά άτομα και να δύνανται δι' αυτής ακωλύτως να προάγονται διανοητικώς οι ανθρώπινες κοινωνίες.

Η πραγματική όμως διανοητική προαγωγή των ανθρώπων πρέπει να είναι συγχρόνως και ηθική, η οποία δεν είναι δυνατόν να συντελεσθεί αν δεν σημειωθεί επ' αυτών διανοητική προαγωγή. Διανοητική δε προαγωγή είναι η απόκτηση της αληθούς γνώσεως της προερχομένης εκ των καθόλου λειτουργιών της Φύσεως, όπως και της γνώσεως των νόμων της δια των οποίων γίνονται οι λειτουργίες αυτές. Περί του τρόπου της δημιουργίας της γνώσεως εκ των ουσιών της Φύσεως θα πραγματευθώμεν αργότερα. Η γνώση όμως αυτή αποκτάται μόνον υπό εκείνων πού έχουν μυηθεί στις Αλήθειες της Φύσεως και από αυτούς να μεταδοθεί προς τα άλλα κοινωνικά άτομα. Μυούνται δε σε αυτές και τις κατανοούν τα κοινωνικά εκείνα άτομα τα οποία στην ενεργητική επί της ανθρωπίνης κοινωνίας ζωήν, σημειώνουν πραγματική ψυχική δυναμικότητα προορισμένη να μεταβάλει δια μεταμορφώσεως το όλον της ψυχικό ΕΙΝΑΙ.

Η μύηση στην γνώση των αληθειών της Φύσεως πάντοτε εξηρτήθη και θα εξαρτάται από πνευματικές οντότητες, οι οποίες ζουν και ενεργούν υπεράνω του ανθρωπίνου κόσμου. Οι πνευματικές αυτές οντότητες έχουν όργανα διανοήσεως και εξωτερικεύσεως των διανοημάτων τους όχι όμοια εκείνων της ανθρωπίνης φύσεως, αλλά φύσεως καθαρά πνευματικής της οποίας οι ενεργητικές ακτίνες διεισδύουν στις εσωτερικές λειτουργίες των μορφικών Κόσμων, έρχονται σε επαφή προς τις λειτουργίες αυτές των μορφών και διά του τρόπου αυτού γνωρίζουν διά σχηματισμού των ιδεών τους νόμους που διέπουν τις μορφές των Κόσμων, την δυναμική τους αύξηση και δι' αυτής τις κατευθύνσεις της ανελίξεώς τους εκ των οποίων προκύπτει η γνώση των καθέκαστα σκοπών των Κόσμων, των όντων αυτών και των σκοπών του συνόλου της Φύσεως. Τα όργανα της ανθρωπίνης διανοήσεως, ως εκ της φυσικής τους συνθέσεως, δεν έχουν την ικανότητα να φθάνουν διά των ακτίνων των στις εσωτερικές λειτουργίες μορφών της Φύσεως και να σχηματίζουν εκείθεν τις ιδέες περί των κατευθύνσεων τις οποίες διαγράφουν οι ενεργητικοί τους νόμοι διά των οποίων κατευθύνσεων προσδιορίζονται οι έννοιες των επ' αυτών πληρουμένων σκοπών ως και παντός άλλου σκοπού ο οποίος πληρούται στα ενεργητικά πεδία των πνευματικών φύσεων. Είναι όμως ικανά αυτά (τα όργανα) να συλλαμβάνουν έννοιες τις οποίες τους μεταδίδουν ανώτερα των ανθρώπων νοητικά όντα, διότι αυτά τις έννοιες τις οποίες μεταβιβάζουν, τις σχημάτισαν δια της ακτινοβόλου λειτουργίας της αισθησιακής τους φύσεως και τα συσχετίζουν με τις σχετικές γνώσεις τις οποίες σχηματίζει η ανθρωπίνη διανόηση, όπως αυτές οι έννοιες καθίστανται νοητές υπ' αυτής. Διά της προς την ανθρωπίνη διανόηση μεταδόσεως των εννοιών των υπερτέρων του ανθρώπου νοητικών όντων, αποκαλύπτεται μία υφισταμένη αναλογία μεταξύ της λειτουργίας των πνευματικών φύσεων και της φύσεως των ανθρωπίνων όντων. Αυτή ακριβώς η αναλογία δίδει στην ανθρωπίνη διανόηση τη βάση της αναγωγής της σκέψεώς της δια της οποίας σχηματίζεται η έννοια ότι τα πέραν της ανθρωπίνης φύσεως όντα δεν είναι δυνατόν να έχουν ούτε την αυτή φύση με τον άνθρωπον ούτε και την ενεργητική της δύναμη. Τότε κατά συνέπεια, ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται ότι τα

υπέρτερά του νοητικά όντα είναι υπεροχώτερα αυτού και κατά τη νόηση και κατά πάσα άλλη εκδήλωση. Τούτο αυξάνει την επιθυμία του δια να φθάσει τη γνώση αυτών. Πληρουμένης δε της επιθυμίας αυτής, σημειώνει τότε και την πλήρωση του ανθρωπίνου του σκοπού, οπότε και το πνεύμα του άρχεται νέας νοητικής ενεργείας, εκ της οποίας και πάλι γεννάται η επιθυμία της πληρώσεως και του νέου αυτής σκοπού και διά του τρόπου αυτού δύναται να προχωρεί νοητικώς απείρως πληρών τους σκοπούς επί των διαφόρων πεδίων των απείρων Κόσμων.

Διά των εκ του ανωτέρου πνευματικού κόσμου διαβιβαζομένων εννοιών προς την ανθρωπίνη διανόηση, γίνεται ένας προσανατολισμός της προς τις νοητικές ενέργειες του κόσμου τούτου και διά του τρόπου αυτού ρυθμίζεται στην ανθρωπίνη διανόηση ο σχηματισμός ιδεών περί της ενεργείας του πνευματικού κόσμου, ιδεών οι οποίες αναλογούν προς τις ιδέες οι οποίες έχουν σχηματισθεί εκ της επαφής της προς τα μορφικά γεγονότα του φυσικού αυτής περιβάλλοντος. Επίσης, διά των διαβιβαζομένων νοητικών ενεργειών του πνευματικού κόσμου γίνεται φυσική επίδραση προς την ανθρωπίνη διανόηση, η οποία την ωθεί να ενεργεί κατά προαγωγικό τρόπο και να εννοεί τις υφιστάμενες σχέσεις της προς τις νοητικές ενέργειες του κόσμου αυτού. Τότε νοεί επί πλέον, ότι όλες τις φύσεις των όντων τις διέπουν οι αυτοί νόμοι, με την διαφορά ότι επί εκάστου φυσικού πεδίου των Κόσμων η δυναμικότης της ενέργειάς τους είναι διάφορος. Τούτο προάγει ακόμη την ανθρώπινη διανόηση να εννοεί τις σχέσεις των Κόσμων και την αδιάσπαστη ενότητά τους, αφού οι ουσίες εκ των οποίων πηγάζουν οι φυσικοί νόμοι είναι πάντοτε οι αυτές. Διά να διαβιβάζονται όμως προς την ανθρωπίνη διανόηση εκ του ανωτέρου πνευματικού κόσμου οι νοητικές του ενέργειες και επιδράται εξ αυτού η ανθρωπίνη διανόηση, πρέπει να είναι δεκτική των ενεργειών αυτών. Δεκτική δε διανόηση είναι η διανόηση μόνον των ανθρώπων των οποίων η ψυχή είναι δυναμικώς εξελιγμένη και η οργανική τους φύση αποκαθαρμένη από πάθη τα οποία εξεδηλώθησαν από ανώμαλες λειτουργίες εκ της παρά φύσιν ανθρωπίνης ζωής.

Διά την δυναμική εξέλιξη των ψυχών και την αρμονική λειτουργία των ανθρωπίνων φύσεων προς τις ψυχές τους και προς πραγματική μόρφωση μυστών, ικανών να γίνονται διανοητικοί δέκτες της ενεργούσης νοητικής φύσεως των υπερτέρων του ανθρώπου πνευματικών όντων, θα υποδείξομε τις ηθικές αρχές οι οποίες πρέπει να εφαρμοσθούν υπ' αυτών και στις καθόλου κοινωνικές τους σχέσεις και στον εν γένει βίο τους.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

Οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι επιθυμούν να ανέλθουν τις βαθμίδες του πραγματικού μύστη, γιά να επιτύχουν την πραγματική πρόοδο και να βοηθήσουν το έργο της εξελίξεως των ανθρωπίνων κοινωνιών πρέπει κατά πρώτιστο λόγο να διάγουν βίο απολύτως φυσικό.

Φυσικός δε βίος είναι εκείνος ο οποίος προσαρμόζεται προς τις λειτουργίες των φυσικών νόμων και δεν καθίσταται το αίτιο της εκτροπής της ανθρωπίνης διανοήσεως προς σχηματισμό συλλογισμών οι οποίοι εξωθούν τον άνθρωπο έξω της πραγματικής του ζωής και εμποδίζουν τις εκδηλώσεις των ψυχικών του δυνάμεων. Ο φυσικός βίος γίνεται το αίτιο, το πραγματικό αίτιο της εκδηλώσεως των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου όπως και το αίτιο της ομαλής μεταξύ αυτών συνεργασίας, η οποία διευκολύνει την δυναμική αύξηση της διανοητικής και συναισθηματικής τους ενέργειας. Ο φυσικός βίος δεν αφήνει την διανόηση του ανθρώπου να εκτρέπεται σε συλλογισμούς διά των οποίων δημιουργούνται όλες οι ανωμαλίες των ανθρωπίνων σχέσεων και οι παραλογισμοί και τα εξ αυτών ανθρώπινα πάθη τα οποία κατατυραννούν τις ανθρώπινες ψυχές, με συνέπεια να εμποδίζουν τη δυναμική τους ανέλιξη όπως κατευθύνονται προς πλήρωση του ανθρωπίνου σκοπού των.

Όταν ο βίος του ανθρώπου δεν είναι φυσικός, όπως απαιτούν αυτό οι λειτουργούντες νόμοι της φύσεώς του, τότε όλες οι ενέργειες και της ψυχής του και της οργανικής του φύσεως τείνουν στην δημιουργίαν ανωμάλων λειτουργιών και αυτές είναι εκείνες οι οποίες συνταράσσουν τις αισθησιακές λειτουργίες και εκτρέπουν τα όργανα της διανοήσεως σε σχηματισμόν ιδεών οι οποίες δεν εξυπηρετούν την φυσική της ανέλιξη διότι γίνονται ξένες προς τις πραγματικές αλήθειες της Φύσεως. Μη φυσικός βίος του ανθρώπου δεν είναι δυνατόν να έχει ως αποτέλεσμα διανόηση ικανή να ρυθμίζει τις ψυχικές εκδηλώσεις της βουλήσεως, της επιθυμίας, της θελήσεως και όλες εκείνες τις άλλες εκδηλώσεις οι οποίες εμφανίζουν την συνειδητή ύπαρξη του ανθρώπου, τις συνειδητές ενέργειές του και τις αρμονικές συλλειτουργικές σχέσεις μετά των άλλων συνανθρώπων του. Οι ψυχικές εκδηλώσεις οι οποίες δεν ρυθμίζονται υπό της διανοήσεως του ανθρώπου η οποία ενεργεί φυσιολογικώς, δεν λειτουργούν μόνον ατάκτως κατά την εκδήλωσή τους, αλλά καθίστανται και ασυνείδητοι και ως εκ τούτου τα αποτελέσματα των ενεργειών τους παρεμποδίζουν την ψυχική πρόοδο των ανθρώπων και εν συνεχεία κρατούν τη διανόησή τους στο σκότος. Ο μη φυσικός βίος του ανθρώπου είναι βίος ανώμαλος, μη εξυπηρετών την διανοητική και συναισθηματική του πρόοδο και εξ αυτού μη εξυπηρετών και την ηθική του πρόοδο, με αποτέλεσμα την μη αύξηση των ψυχικών του δυναμικοτήτων. Μη αυξανομένων όμως των ψυχικών του δυναμικοτήτων δεν είναι δυνατόν να φθάνει τις βαθμίδες εκείνες της διανοήσεως οι οποίες επιτρέπουν στις ακτίνες της να έρχονται σε επαφή με τις ακτίνες ακτινοβολούσης διανοήσεως πνευματικών όντων υπεροχωτέρων αυτού.

Διά την αύξηση της ψυχικής δυναμικότητος των ανθρώπων και την δι' αυτής αύξηση της διανοήσεώς τους όπως επιτύχει την επαφή και τις σχέσεις προς τα υπέρτερα διανοητικά πνευματικά όντα, θα υποδείξουμε τις αρχές εκείνες οι οποίες εφαρμοζόμενες και εξαγνίζουν την φύση των μυστών και τους προπαρασκευάζουν στο έργον διά του οποίου και αυτοί οι ίδιοι θα ανέλθουν ψυχικώς σε Θειοτέρους πνευματικούς κόσμους και την ανθρωπότητα θα βοηθήσουν να ανελιχθεί και να κατανοήσει τον σκοπό της.

Πρώτον καθήκον του ανθρώπου είναι να εργάζεται. Η εργασία είναι φυσικός νόμος και δι' αυτό ουδέν αργεί στον Άπειρο Κόσμο. Ο μη εργαζόμενος άνθρωπος παρεμβαίνει διά της βουλήσεώς του επί της λειτουργίας των νόμων της οργανικής του φύσεως και τους εκτοπίζει εκ των σχέσεων τους οποίους έχουν προς τους λειτουργούντες νόμους της Φύσεως του περιβάλλοντός του. Η του είδους αυτού διά της βουλήσεώς του επέμβαση και η εξ αυτής χαλάρωση των σχέσεων της οργανικής του φύσεως προς το σύνολο της Φύσεως του περιβάλλοντός του, προκαλεί από απόψεως ενεργείας παθητικότητα στην οργανική του φύση, εξ αυτής δε περιέρχεται σε παθητικότητα και η ψυχή του, δηλαδή σε κατάσταση να μη δύναται αυτή (η ψυχή) να εξωτερικεύει σε λειτουργίαν στην οργανική της φύση τις δυνάμεις της προς αύξηση των ενεργειών της.

Τότε μη εξωτερικευομένων των ψυχικών δυνάμεων προς ενέργειαν στην διανοητική και συναισθηματική λειτουργία της ανθρωπίνης φύσεως και διά της ενεργείας αυτής σε μεταβολή τους προς περαιτέρω ενίσχυση της λειτουργίας της διανοήσεως και συναισθηματικότητος, τότε η ανθρωπίνη φύση περιέρχεται σε αδράνεια από απόψεως εκτάσεως των νοητικών και ηθικών της δυνάμεων, οπότε δεν συντελείται η ανθρωπίνη πρόοδος, παρά τις υπαγορεύσεις των λειτουργούντων νόμων των νοητικών και ηθικών όντων.

Η διανοητική φύση του ανθρώπου λόγω του ανωτέρω διατυπωθέντος λόγου υφίσταται και προσαρμογή προς μη φυσική κατάσταση η οποία την απομακρύνει περισσότερο από τις πραγματικές της φυσικές λειτουργίες και ούτω φθάνει στο σημείον ώστε να μη γίνει ουδεμία δυναμική της αύξηση καθ' όλον το χρόνο της ενεργού ζωής του οργανισμού της. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα και την πλήρη στασιμότητα της ανθρωπίνης ψυχής.

Η εργασία του ανθρώπου πρέπει όμως να είναι και ανάλογος των φυσικών του δυνάμεων και δεν πρέπει να καταναλίσκονται οργανικές δυνάμεις πέραν του ποσού των δυνάμεων εκείνων τις οποίες δύναται να αναπληροί η οργανική του φύση διά της ομαλής λειτουργίας της, διότι η πέραν των ορίων αυτών κατανάλωση οργανικών δυνάμεων προκαλεί τα φαινόμενα της παθητικότητας και στην οργανική του φύση και στην ψυχήν του, με τα αυτά αποτελέσματα τα οποία δημιουργούνται και κατά την περίπτωση του μη εργαζομένου και μάλιστα υπό βαρύτερα μορφήν. Η μεγάλη εξάντληση των οργανικών δυνάμεων παρεμποδίζει την εξωτερίκευση σε λειτουργίαν των ψυχικών δυνάμεων, διότι διά να εκδηλωθούν και λειτουργήσουν αυτές έχουν ανάγκην μέσου και το μέσον αυτό είναι οι οργανικές δυνάμεις.

Η εργασία του ανθρώπου δεν είναι μόνον σωματική αλλά είναι και ψυχική. Ψυχική εργασία είναι η διανοητική, διότι το σύνολο του περιεχομένου των ιδεών αποτελείται από ψυχικές δυνάμεις βοηθούμενες σε λειτουργίαν από την καθόλου εγκεφαλική ουσία προς την οποία οι ψυχικές δυνάμεις δίδουν το μέσον της Κινήσεως και Ενεργείας. Περί αυτού όμως θα πραγματευθούμε αργότερα.

Εάν η σωματική εργασία γίνεται διά συμμετοχής και διανοητικής, τότε το μήκος του χρόνου πρέπει να είναι βραχύτερον. Εάν επίσης η διανοητική εργασία προκαλεί μεγαλυτέρα ένταση των διανοητικών οργάνων, επίσης πρέπει ο χρόνος της να είναι βραχύτερος. Σε ουδεμία περίπτωση ούτε η διανοητική ούτε η σωματική εργασία πρέπει να προκαλούν κατανάλωση δυνάμεων πέραν των υπό της φύσεως του ανθρώπου και της ψυχικής του ικανότητος επιτρεπομένων, διότι άλλως δημιουργείται κατάσταση αντιφυσική η οποία υπονομεύει την εξέλιξη και των ψυχικών και των οργανικών δυνάμεων του ανθρώπου.

Η ανθρωπίνη φύση πρέπει να έχει διαθέσιμο χρόνο και γιά ψυχικές της καθαρώς λειτουργίες. Ο χρόνος αυτός πρέπει να διατίθεται προς επισκέψεις φυσικών τοπίων τα οποία εμφανίζουν αρμονίες μορφών και χρωμάτων και εν γένει πάσης φύσεως μορφών των οποίων η θέα τους (αρμονιών και χρωμάτων) δύναται να ξεκουράζει και τέρπει τις ανθρώπινες αισθήσεις. Επίσης διαφόρων θεαμάτων τέχνης όπως και εκδηλώσεις της ανθρωπίνης καλαισθησίας και διανοήσεως, διότι αυτές επιδρούν επί της σκέψεως των παρατηρητών και δημιουργούν ψυχικές εξάρσεις οπότε οι ψυχικές δυνάμεις εκδηλούνται αφθονότερων προς ενέργεια, εκ της οποίας γίνεται η διανοητική και ηθική πρόοδος. Η ανθρωπίνη φύση πρέπει ακόμη να διαθέτει χρόνον διά διανοητικές της και ψυχικές της συναναστροφές, διά συζητήσεις και διά πάν ό,τι δύναται να την τέρπει και της προκαλεί ψυχική ηρεμία και γλυκύτητα και εν γένει διανοητική χαρά.

Της εργασίας και της αναψυχής του ανθρώπου έπεται ο ύπνος. Κατά τον χρόνον αυτόν συντελούνται μέγιστες λειτουργίες της ανθρωπίνης ψυχής. Ο υπαγορεύων τον ύπνο φυσικός νόμος φέρει σε αδράνεια τα επαρκώς ενεργήσαντα όργανα της φύσεως των όντων, ίνα μη αυτά εν τω συνόλω τους απασχολούν την ψυχή και δεν της είναι δυνατόν να ελευθερώνεται και να έρχεται σε επαφή μετ' άλλων ζωικών και πνευματικών μορφών του περιβάλλοντός της.

Τηρεί τον βρισκόμενο σε ύπνο οργανισμό της δια των ζωικών και κινητικών της λειτουργιών όπως μη διακόπτεται η συνέχεια της ζωής του, αλλά ελευθερουμένη αυτού και ερχόμενη σε επαφήν μετά άλλων ζωικών και πνευματικών φύσεων τελεί μετ' αυτών είδος τι επιμιξίας, προσλαμβάνει εξ αυτών αύξουσα δυναμικότητα και κατόπιν αυτού έρχεται και περιβάλλει εκ νέου τα όργανά της με τις ζωικές της δυνάμεις. Αλλά και απλώς ακόμη ανάπαυλα των ενεργειών της επί του οργανισμού της δίδει στην ψυχή την ευκαιρία να αυτοσυγκεντρούται, να ανασυντάσσει μηχανικώς τις δυνάμεις της και να περιβάλλει τα όργανά της με μεγαλυτέρα ζωική ενέργεια.

Οι μύστες διακρίνονται μεταξύ των ανθρώπων ως φιλόσοφοι και ενάρετοι.

Φιλόσοφοι είναι εκείνοι οι οποίοι διάγουν βίον ήρεμον, απέριττο και αγαπούν τη γνώση, την γνώση εκείνη η οποία προέρχεται από την Θεία Φύση, δηλαδή από τις εκδηλώσεις και λειτουργίας των νόμων αυτής από τις λειτουργίες των φύσεων των όντων και από τις λειτουργίες των ψυχών αυτών μεταξύ των οποίων είναι και οι ανθρώπινες, ως και οι πέραν αυτών ενεργούσες μετά των πνευματικών αυτών φύσεων.

Κάθε άλλη γνώση μη προερχομένη από τις πηγές αυτές, ή μη εξορμωμένη από αυτές τις πηγές σε περαιτέρω συνθέσεις και αναγωγές δεν είναι γνώση πραγματική και γι αυτό δεν μπορεί να έχει καμιά αξία

Οι επ' αυτής της γνώσεως στηριζόμενοι και δι' αυτής προχωρούντες προς κατάκτηση των Θείων Αληθειών της Φύσεως γίνονται και είναι πραγματικοί φιλόσοφοι. Οι φιλόσοφοι γίνονται και πραγματικοί μύσται, διότι η Θεία Φύση δια των υπερόχων πνευματικών της τέκνων προς αυτούς αποκαλύπτει και τις αλήθειές της και τα Θεία της μυστικά. Μόνον οι μύστες δύνανται να εκτιμούν τα Θεία μυστικά της Φύσεως και να τα χρησιμοποιούν και προς ιδίαν τους πρόοδο και προς πρόοδο και άλλων προς αυτό ικανών.

Μόνον οι μύστες δύνανται να γνωρίζουν την αξία αυτών των μυστικών καθώς και τα μέσα τα οποία παρέχουν προς τις ανθρώπινες ψυχές όπως αυτές ανέρχονται σε θειότερη διανόηση και ψυχική ελευθερία. Κατ' αντίθεση της διανοητικής αξίας των μυστών δημιουργείται και λαμβάνεται η έννοια της διανοητικής αξίας των Βέβηλων.

Βέβηλοι καλούνται εκείνοι οι άνθρωποι των οποίων η διανοητική τους αξία δεν τους επιτρέπει να εκτιμήσουν τη θεία Φύση και τα υπέροχα και θεία μυστικά της, τα οποία χρησιμοποιούμενα παρά των ανθρώπων δίδουν στις ψυχές τους πραγματικές πτέρυγες για να ίπτανται και κατανοούν τις Θείες καταστάσεις των πνευματικών κόσμων.

Βέβηλοι είναι εκείνοι οι οποίοι είναι πάντοτε πρόθυμοι να ασεβούν κατά των νόμων της θείας Φύσεως, να περιφρονούν την αξίαν των νοητικών της όντων και να υβρίζουν δια των πράξεών τους τούς νόμους εκείνους δια των οποίων εξασφαλίζεται η ύπαρξη και η πρόοδος τους. Στους τοιαύτης διανοητικής καταστάσεως ανθρώπους τα υπέροχα πνευματικά τέκνα της θείας Φύσεως ουδέποτε εμπιστεύονται τα μεγάλα της μυστικά. Το ίδιο δε πράττουν και οι μυημένοι στις Αλήθειες της Φύσεως για να μη περιέρχονται και αυτοί στην κατάσταση των βέβηλων.

Ενάρετοι είναι οι μύστες γιατί και στις μεταξύ τους σχέσεις και σε εκείνες προς τους άλλους ανθρώπους ασκούν τις αρχές της αρετής και σκέπτονται και ενεργούν με βάση αυτές.

Ενάρετοι είναι οι μύστες διότι δεν ενδιαφέρονται μόνον για τους εαυτούς των, αλλά ενδιαφέρονται και περί πάντων των άλλων που ευρίσκονται στην ακτίνα της ενεργείας τους και αισθάνονται την υποχρέωση να παρέχουν προς τους άλλους ό,τι τους επιτρέπει η δυναμική τους ενέργεια, σε ίσον βαθμόν προς ό,τι παρέχουν στον ίδιο τον εαυτό τους προς εξυπηρέτηση της ανθρωπίνης τους ζωής και της ψυχικής τους προόδου. Εάν ενεργήσουν αντιθέτως, τότε θα χωρίσουν τα άτομά τους από τους άλλους ανθρώπους και στην περίπτωση αυτή θα αρνηθούν να αναγνωρίσουν τα δικαιώματα επί της ζωής και της προόδου των άλλων.

Η άρνηση από τους μύστες της αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων των άλλων θέτει αυτούς ως πορευομένους εκτός ηθικών αρχών, οι δε πορευόμενοι εκτός ηθικών αρχών είναι βέβηλοι . Οι μύστες όχι μόνον πρέπει να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα επί της ζωής και της προόδου των άλλων ανθρώπων, αλλά και να συντρέχουν και στην σύνταξη και θέσπιση κοινωνικών νόμων, που να προστατεύουν τα δικαιώματα αυτά. Οι τοιαύτης φύσεως νόμοι λαμβάνουν την έννοια των ηθικών νόμων και γίνονται κατά το παράδειγμα το προκύπτον από τις σχέσεις των καθόλου νόμων της θείας Φύσεως, οι οποίοι δια της λειτουργίας τους εμφανίζουν τις

θείες αρμονίες των κόσμων και των μορφών τους και δια των αρμονιών αυτών πληρούνται οι κατά μέρος σκοποί των όντων της θείας Φύσεως.

Παρόμοιους ηθικούς νόμους πρέπει να δημιουργήσει και η ανθρώπινη κοινωνία για να εμφανισθεί μεταξύ των ατόμων αυτής αρμονία και να εκπληρωθεί ο ανθρώπινος σκοπός τους. Ενάρετος είναι ο μύστης ο έχων στις ενέργειές του την κατεύθυνση αυτή. Αντίθετη κατεύθυνση του μύστη δεν θα του επιτρέψει να εκπληρώσει τον ανθρώπινο σκοπό του για να έλθει σε θειότερο πνευματικό κόσμο, αλλά θα επανέρχεται να ζει επί του αυτού ανθρώπινου κόσμου, όπου αντίθετοι ηθικοί νόμοι επικρατούν, οι νόμοι εκείνοι οι οποίοι χωρίζουν τα κοινωνικά άτομα και υπαγορεύουν στις σχέσεις τους να επικρατούν ταπεινές και εγωιστικές πράξεις, οι νόμοι εκείνοι που έχουν θεσπισθεί και εφαρμόζονται από την ανθρώπινη ανοησία και την περιφρόνηση προς τους νόμους της Θείας Φύσεως.

Πράξεις αρετής είναι οι πράξεις των ανθρώπων εκείνες, οι οποίες φέρουν χαρακτήρα φυσικό και ενεργούνται κατ' επιταγή των φυσικών νόμων. Η υπαγορευόμενη εκ των νόμων της θείας Φύσεως να τελείται υπό των όντων της πράξη, όταν τελείται δια της ελευθέρας βουλήσεως του όντος, είναι πράγματι πράξη αρετής και μάλιστα είναι ενσυνείδητη πράξη αρετής.

Όλες οι πράξεις των όντων οι οποίες υπαγορεύονται από τους φυσικούς νόμους είναι πράξεις αρετής. Εκείνες όμως που γίνονται κατά συνειδητή εκτίμηση του ανθρώπου ή υπέρτερου πνεύματος είναι πράξεις συνειδητής αρετής και σ' αυτήν την περίπτωση τα όντα αυτά χαρακτηρίζονται ως πράγματι ηθικά όντα και κατ' αντίθεση προς τα άλλα τα μη ηθικά.

Οι σημερινές ανθρώπινες κοινωνίες, κατά το πλείστον, για τους ανωτέρω (αναφερομένους) λόγους αποτελούνται από μη ηθικά ανθρώπινα όντα και οι νόμοι οι διέποντες τις σχέσεις των σημερινών ανθρωπίνων κοινωνιών δεν μπορούν να προσλαμβάνουν την έννοια των ηθικών νόμων.

Ηθικοί Νόμοι είναι εκείνοι οι οποίοι αναγνωρίζουν τα δικαιώματα επί της ζωής και της προόδου των ανθρώπων και οι οποίοι προστατεύουν αυτά στις ανθρώπινες κοινωνίες.

Η εκδήλωση υπό των νοητικών και ηθικών όντων και η άσκηση του νόμου της αγάπης είναι πράξη αρετής. Η εκδήλωση και λειτουργία παντός πνευματικού και φυσικού νόμου υπό των νοητικών όντων και η άσκηση αυτού υπό των νοητικών και ηθικών όντων δια της βουλήσεώς τους είναι πράξη αρετής. Πράξη αρετής είναι επίσης και ο προσανατολισμός τους προς τους φυσικούς και πνευματικούς νόμους του περιβάλλοντός τους. Κάθε πράξη δια της οποίας ασκείται στην ενέργεια της ανθρωπίνης φύσεως υπό των νοητικών αυτής όντων ο νόμος της αγάπης, ως και κάθε άλλος φυσικός νόμος είναι πράξη αρετής. Κατά συνέπεια ΑΡΕΤΗ δεν είναι τίποτε άλλο παρά η συνειδητή ενέργεια των όντων, όταν αυτή γίνεται σύμφωνα προς τις απαιτήσεις των νόμων της φύσεώς τους και όταν εναρμονίζεται αυτή και προς τους νόμους των ψυχών τους και προς εκείνους της φύσεως του περιβάλλοντός τους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Το να εκδηλώνει ο άνθρωπος αγάπη προς τους ομοίους του, τούτο είναι πράξη αρετής και ταυτόχρονα και καθήκον του διότι αναγνωρίζει τα φυσικά και πνευματικά δικαιώματα των άλλων. Το να αγαπάται ο άνθρωπος παρά των άλλων είναι δικαίωμά του, διότι προέρχεται εκ της λειτουργίας των φυσικών νόμων και των νόμων της ψυχικής του ατομικότητας.

Όταν το καθήκον της αναγνωρίσεως των φυσικών δικαιωμάτων των όντων εκπληρούται παρ' αυτών, τότε αυτά χαρακτηρίζοντας ως "εν αρετή και εν συνειδήσει" ζώντα. Επιβάλλεται το καθήκον να αγαπά ο άνθρωπος τους ομοίους του και όταν τους αγαπά χαρακτηρίζεται ως ενάρετος, διότι ΑΓΑΠΗ δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο νόμος ο οποίος διακανονίζει αρμονικά τις σχέσεις και των μορφών και των ψυχών κάθε δυναμικής καταστάσεως προς τον σκοπό

της πληρώσεως της ανελικτικής τους προόδου. Δεν δύναται άλλως να σημειωθεί ανέλιξη και των μορφών και των ψυχών των όντων.

Για να κατανοηθεί ακόμα σαφέστερα αυτό, θα λεχθούν και τα ακόλουθα: άνευ της λειτουργίας του νόμου της αγάπης δεν δύναται να υπάρξει αρμονική διάθεση μορφών και ψυχών προς συγκρότηση είτε μορφικού, είτε κοινωνικού ανθρωπίνου κόσμου, είτε πνευματικού κόσμου, άνευ δε τέτοιων συγκροτημάτων δεν δύναται να νοηθεί ύπαρξη κόσμων, ανθρωπίνων κοινωνιών και αντιστοίχων πνευματικών. Κατ' ακολουθία καθίσταται κατανοητό, ότι δυναμική εξέλιξη των μορφών και των όντων των κόσμων γίνεται μόνον δια των συγκροτημάτων των μορφικών, των κοινωνιών των όντων, των αντίστοιχων ανθρωπίνων και των κάθε άλλης πνευματικής φύσεως όντων και εκπληρούται δια της δυναμικής αυτής εξελίξεως ο σκοπός και των μορφών και των ψυχών κάθε δυναμικής καταστάσεως όντων. Άρα τα εκ μορφών φυσικά συγκροτήματα και οι κοινωνίες όλων των όντων είναι σκοποί της θείας δημιουργίας, εκπληρούμενοι κατά μέρος για να αναχθούν σε ευρύτερα πεδία εκπληρώσεως και ατελευτήτως προχωρούν προς εκπλήρωση ευρύτερων σκοπών.

Ο νόμος της αγάπης καθίσταται νοητός και πληρούται μόνον από τα νοητικά όντα, όταν δε νοείται γίνεται και συνειδητός σ' αυτά. Δι' αυτού του νόμου, ο οποίος γίνεται συνειδητός στα όντα, εξασφαλίζεται η πρόοδός τους και τότε αυτά έχουν αξία ως νοητικά και ηθικά. Εάν τα κοινωνικά άτομα των ανθρωπίνων κοινωνιών δεν έχουν συνειδητή την έννοια του νόμου της αγάπης δεν έχουν καμία αξία και αυτό εμφανίζεται εκ του ότι ουδεμία εκδηλούν διάθεση προς αρμονική συνεργασία μεταξύ τους και συλλειτουργία προς ανάπτυξη σχέσεων στο πεδίο της φυσικής και πνευματικής ζωής, ως εκ τούτου δε δεν ενεργεί μεταξύ τους ο νόμος της αγάπης και εντεύθεν δημιουργείται η κακοδαιμονία των ανθρωπίνων κοινωνιών.

Όταν ο νόμος της αγάπης δεν είναι συνειδητός στα κοινωνικά άτομα των ανθρωπίνων κοινωνιών, η ελεύθερη βούλησή τους τα ωθεί σε εκτροπές ενέργειες και απομακρύνονται από την προστασία των φυσικών νόμων, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μη προάγονται νοητικά και ηθικά και να διέρχονται όρους ζωής δοκιμαστικής.

Αντίθετα δεν συμβαίνει αυτό στις άψυχες μορφές γιατί αυτές ως μη έχουσες βούληση δεν μπορούν να εκτρέπονται του νόμου της αρμονικής τους προς το σύνολο συλλειτουργικής διαθέσεως.

Η βούληση των όντων και ο δι' αυτής τρόπος ενεργειών τους, εφόσον δια κοινωνικών νόμων δεν περιορίζεται στα φυσικά του όρια, γεννά το αίτιο της ατάκτου και ανωμάλου ζωής των ανθρώπων, το οποίο προκαλεί και την ευθύνη η οποία τους καταλογίζεται υπό των ανωτέρων πνευματικών όντων, δια της ασκήσεως των ηθικών αυτών νόμων, προς τον σκοπό της επαναφοράς τους επί της φυσικής τους ζωής, δια της οποίας θα εξυπηρετηθεί η νοητική και ηθική τους πρόοδος ως και εκείνη των άλλων μετά των οποίων συνεργάζονται στις ανθρώπινες κοινωνίες.

Εάν οι ανθρώπινες κοινωνίες απετελούντο από ηθικά και συνειδητά άτομα τα οποία στις σχέσεις τους να εκπληρούν τα καθήκοντά τους, εάν εκ τούτων εξεδηλούτο ο νόμος της αγάπης στις κοινωνικές σχέσεις και ενέργειές τους και η διάθεση προς την αρμονική αυτή συνεργασία τους είναι εξυπηρετική της προόδου τους, τότε οι κοινωνίες αυτές θα εμφάνιζαν τα αποτελούντα αυτές άτομα ως ευημερούντα και ευτυχούντα και ήρεμα πληρούντα το σκοπό τους.

Πρέπει να νοηθεί από όλα τα κοινωνικά άτομα, ότι ο νόμος της αγάπης είναι πρωταρχικός νόμος και εξ αυτού εξαρτάται η ηθική κατάσταση των όντων, διότι σ' αυτόν βασίζονται όλοι οι άλλοι ηθικοί νόμοι οι οποίοι διακανονίζουν τις σχέσεις τους και τα ωθούν στην διανοητική και συναισθηματική τους πρόοδο και την δυναμική τους αύξηση, ούτως ώστε

να εμφανίζονται ότι κατανοούν τον σκοπό της θείας δημιουργίας. Ο νόμος της αγάπης στην υψίστη του εκδήλωση στις ενέργειες των πνευματικών όντων εμφανίζει τις αθάνατες φύσεις τους, το γένος των ανωτέρων πνευματικών όντων, το οποίο κυριαρχεί με την γνωστική και ηθική του ισχύ στους κόσμους. Εκ της θείας δημιουργίας όλα τα όντα είναι προορισμένα να φθάσουν τα όρια αυτά της αθανασίας. Για να φθάσουν όμως προς αυτά (τα όρια της αθανασίας) πρέπει να εκδηλώσουν και ασκήσουν τον νόμο της αγάπης, να γίνουν πλήρως συνειδητά, νοητικά και ηθικά και να εναρμονίσουν τις σχέσεις τους προς την ζωή του γένους των αθανάτων.

Ο νόμος της αγάπης είναι η θειοτέρα εκδήλωση της θείας δημιουργίας. Αυτός (ο νόμος) συνέχει και συγκροτεί τους κόσμους. Αυτός εμφανίζει τα όντα αυτών, τα προάγει σε νοητικά και ηθικά, τα φέρει στα συνειδητά επίπεδα των ενεργειών τους, δημιουργεί την ευδαιμονία τους και τις χαρές τους και τα καθιστά κυρίαρχα στην πνευματική τους δράση.

Στις κοινωνίες των όντων, όπου δεν είναι συνειδητός σ' αυτές ο νόμος της αγάπης, εκεί μόνον έρεβος υπάρχει και οι εκδηλώσεις αυτού διέπουν τις σχέσεις τους. Εκεί μόνον ο πόνος και η δοκιμασία κυριαρχούν. Δεν θα μείνουν όμως πάντοτε εκεί. Οι νόμοι της θείας δημιουργίας θα τα βοηθήσουν να εξέλθουν της καταστάσεως αυτής. Αρκεί η βούλησή τους να καθοδηγηθεί υπό της γνωστικής τους ιδιότητας.

Δια του νόμου της αγάπης σε συνδυασμό προς το νόμο της ελευθερίας, (περί του οποίου αναφερθήκαμε σε προηγούμενο κεφάλαιο), είναι δυνατόν ο μύστης να φθάσει τα όρια των πραγματικών ηθικών αρχών, οι οποίες διέπουν τις σχέσεις των υπεράνω του ανθρώπου πνευματικών κόσμων υπό των πνευματικών αυτών νόμων.

Οι νόμοι των πνευματικών κοινωνιών ως και των ανθρώπων, είναι νόμοι πνευματικοί. Νόμοι όμως πνευματικοί, δηλαδή νόμοι οι οποίοι διέπουν τις σχέσεις των πνευμάτων, εάν δεν είναι και ηθικοί, εμφανίζουν κατά τις λειτουργίες τους ότι εθεσπίσθησαν παρά νοητικών όντων μη εχόντων ούτε συνείδηση του εαυτού τους, ούτε του θείου έργου της δημιουργίας, ούτε των σκοπών αυτής,

Οι τοιούτοι νόμοι προδίδουν ότι εγένοντο παρά μη συνειδητών και ηθικών όντων και στην κατηγορία αυτή υπάγονται και τα ανθρώπινα όντα δια της εμφανίσεως των κοινωνικών νόμων οι οποίοι διέπουν τις σχέσεις αυτών. Το έργο των μυστών έχει ως σκοπό τον διαφωτισμό των κοινωνικών ατόμων και αυτών των ιδίων τον διαφωτισμό και ως εκ τούτου πρέπει να γνωρίσουν τις αλήθειες της θείας δημιουργίας και εκτός των νόμων της αγάπης και της ελευθερίας και τους νόμους των δικαιωμάτων και των καθηκόντων αυτών και όλες τις ηθικές αρχές που απορρέουν από αυτά. Για τους λόγους αυτούς θα αναπτύξουμε τους ηθικούς νόμους των δικαιωμάτων και των καθηκόντων αυτών. Αλλά τι είναι δικαίωμα και τι καθήκον των κοινωνικών ατόμων των συνεργαζομένων στις ανθρώπινες κοινωνίες;

Δικαίωμα είναι το παρεχόμενο προς όλα τα κοινωνικά άτομα μέσο της συντηρήσεως και δυναμικής τους ανελίξεως εκ της λειτουργίας των φυσικών νόμων, όπως το δικαίωμα της υπάρξεως της ζωής τους, το δικαίωμα της ενεργείας της ψυχής τους δια των οργανικών τους φύσεων, γιατί όλα τα κοινωνικά άτομα δεν είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους κατά την ενεργητική τους ζωή, δεν είναι ανεξάρτητα της όλης λειτουργίας των κόσμων ούτε από μόνα τους κεχωρισμένα δύνανται να υπάρξουν και ανελιχθούν, ούτε από μόνα τους υπήρξαν ποτέ ανεξάρτητα κατά την ανέλιξή τους μέχρι του σημείου ή της εξελικτικής βαθμίδας στην οποία ευρίσκονται ήδη και χαρακτηρίζονται ως νοητικά όντα

Το ότι η λειτουργία της φύσεώς τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένη προς τις λειτουργίες των κόσμων μέσα στους οποίους ευρίσκονται, ζουν και ενεργούν, το ότι επίσης η ψυχή τους είναι συνδεδεμένη άρρηκτα προς την ενότητά του όλου των κόσμων, αυτό τους παρέχει το

δικαίωμα να απολαμβάνουν όλα τα μέσα της ζωής και προόδου τους, τα παρεχόμενα από τις λειτουργίες του όλου των με ενότητα εργαζομένων κόσμων.

Ουδέν των νοητικών δύναται να αρνηθεί τα δικαιώματα αυτά των άλλων, γιατί δεν δύναται να διασπάσει την ενότητα αυτών προς το όλο των κόσμων. Η άρνηση της αποδοχής των δικαιωμάτων αυτών των όντων είναι άρνηση του καθήκοντος το οποίο έχουν να πληρούν προς τα άλλα όντα. Και η άρνηση αυτή εκδηλουμένη εμφανίζει τα (όντα) εκ των οποίων εξεδηλώθει ότι δεν έχουν συνείδηση ούτε του σκοπού της ύπαρξής τους, ούτε καν και αυτού του ΕΙΝΑΙ τους, το οποίο έφερε η θεία δημιουργία στην νοητική του κατάσταση

Τα νοητικά όντα είναι προορισμένα από την θεία δημιουργία να εκδηλώσουν και ενεργήσουν δια γνώσεως. Δι' αυτής προάγονται και κατανοούν το έργο αυτής και τις σχέσεις τους προς την ενότητα του όλου των κόσμων και στις ηθικές αρχές οι οποίες πρέπει να διακανονίζουν τις σχέσεις τους, όπως δι' αυτών εκπληρούται η ανελικτική διανοητική τους πρόοδος και η εξέλιξή τους προς τα πεδία των νοητικών κόσμων.

ΗΘΙΚΗ ΑΡΧΗ για τα νοητικά όντα είναι η αναγνώριση των φυσικών τους δικαιωμάτων, η αναγνώριση των φυσικών δικαιωμάτων των άλλων και η προστασία τους. Η αναγνώριση αυτή δεν είναι τίποτε άλλο παρά εκπλήρωση καθήκοντος, καθήκοντος το οποίο επιβάλει αυτή η ίδια η λειτουργία της Φύσεώς τους, αυτό το ίδιο το ψυχικό τους ΕΙΝΑΙ, να εκπληρούται, όπως μη διασπάται η ενότητα αυτών και παρεμποδίζεται η ανελικτική τους πρόοδος.

Η γνώση των δικαιωμάτων επί της ζωής και της προόδου των όντων και η αναγνώριση των δικαιωμάτων των άλλων, τα υποχρεώνει να είναι πάντοτε εναρμονισμένα στις σχέσεις τους προς το σύνολο των νοητικών όντων. Το γεγονός αυτό τα χαρακτηρίζει ως ενεργούντα με συνείδηση του σκοπού τους δηλαδή ως έχοντα διανόηση από την οποία διέπονται οι πράξεις τους. Αντίθετες ενέργειες δια των πράξεών τους τα χαρακτηρίζει ως ασυνείδητα. Ασυνείδητες δε ενέργειες δια πράξεων είναι επαναστατικές κατά του έργου της θείας δημιουργίας, κατά των όρων της φυσικής τους ζωής, κατά της προόδου αυτών, κατά της ηθικής τους εμφανίσεως και κατά του σκοπού τους.

Οι μύστες, προς τους οποίους αποκαλύπτονται οι θείες αλήθειες της Φύσεως, δεν δύνανται να εμφανίζονται στα διανοητικά τους έργα ως ασυνείδητοι γιατί το αντίθετο θα τους εκτόπιζε του σκοπού τους.

Οι άνθρωποι, τα πλέον εξελιγμένα νοητικά όντα της γης, όταν δεν κατανοούν τα φυσικά τους δικαιώματα ούτε εκδηλώνουν προς εκπλήρωση το καθήκον τους, δια του οποίου αναγνωρίζονται τα δικαιώματα των άλλων, όταν δεν εκδηλώνουν τον νόμο της αγάπης και τον νόμο της ελευθερίας στις σχέσεις τους, όταν τις σχέσεις τους δεν τις διέπουν αυτές οι ηθικές αρχές, όταν δεν ασκούν πράξεις αρετής, δεν δύναται να δοθεί σ' αυτούς άλλος χαρακτηρισμός, παρά ότι ενεργούν ασυνείδητα και προς την ίδια τους ζωή και πρόοδο και προς (την ζωή και πρόοδο) των άλλων και ότι βαδίζουν ασυνείδητα προς εκπλήρωση του σκοπού και του σκοπού των άλλων.

Οι άνθρωποι βαδίζοντες ασυνείδητα δεν αναγνωρίζουν τα δικαιώματά τους, δεν εκπληρώνουν καθήκον με την αναγνώριση των δικαιωμάτων των άλλων και ως εκ τούτου στις σχέσεις τους επικρατούν μόνον ανωμαλίες και συγχύσεις.

Οι μύστες έχουν να εκπληρώνουν και άλλα καθήκοντα εκτός της αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων των άλλων, τα καθήκοντα να αποκαλύπτουν μετά προπαρασκευή, τις θείες αλήθειες της Φύσεως, τις πραγματικές γνώσεις προς τους αμύητους προς αυτές ανθρώπους, προς τον σκοπό να προαχθούν αυτοί νοητικά για να γνωρίσουν τα φυσικά τους δικαιώματα και να εκπληρώνουν το καθήκον τους προς τους άλλους. Τα δικαιώματα αυτά επιβάλλονται προς τους μύστες και όταν πράγματι τα ασκούν τότε προάγονται ψυχικά και τότε μόνον

αποκτούν το δικαίωμα της αποκαλύψεως προς αυτούς από θειότερα πνεύματα, θειοτέρας γνώσεως, σχέση έχουσα προς την μεταμόρφωσή της οργανικής τους φύσεως και απόκτηση ενεργητικού μέσου της ψυχής τους καθαρά πνευματικού.

Η μη άσκηση των ηθικών αρχών της αγάπης, της ελευθερίας, του δικαιώματος και του καθήκοντος των μυστών, ο μη χαρακτηρισμός τους ως διαβιούντων ενάρετα, τους αποστερεί κάθε πνευματικής συνδρομής και αποκαλύψεως θειοτέρων γνώσεων. Διότι η εμφανιζόμενη κατάστασή τους δια της μη ασκήσεως των ηθικών αρχών δεν είναι ούτε ηθική, ούτε ενάρετη ούτε δύναται να κατανοήσει και ασκήσει άλλες αρετές, τις οποίες ασκούν υπέρτερες του ανθρώπου πνευματικές υπάρξεις.

Η υπερπήδηση των ορίων της βαθμίδας της ανθρωπίνης ζωής υπό των ανθρωπίνων ψυχών προαπαιτεί διανόηση φωτεινή. Φωτεινή διανόηση είναι εκείνη η οποία συνεχώς τροφοδοτείται υπό υπερτέρων πνευματικών όντων τα οποία ενσυνείδητα συνεχίζουν στους πνευματικούς κόσμους το έργο της θείας δημιουργίας, το έργο της μεταμορφώσεως των ενεργητικών τους μέσων, εκ των οποίων εκπέμπονται ακτίνες φωτός δια να δημιουργούν νέες αρμονίες στους νοητικούς κόσμους του Σύμπαντος.

Για να τροφοδοτείται αυτή η διανόηση πρέπει να είναι δεκτική αυτών των ακτίνων. Δεκτική διανόηση είναι εκείνη η οποία στις ενεργητικές της σχέσεις ασκεί τις ηθικές αρχές και δι' αυτών εμφανίζει αρμονίες προς τις άλλες, εκείνη η οποία συναισθάνεται την ενότητα αυτής προς τους νόμους της θείας δημιουργίας, εκείνη η οποία συνεχίζει το έργο της θείας δημιουργίας.

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε αναλυτικότερα την έννοια των αρετών τις οποίες πρέπει να ασκούν οι μύστες στις καθόλου προς τους ομοίους τους σχέσεις και προς τις ενέργειές τους τις αναφερόμενες στην διανοητική και ηθική τους προαγωγή αλλά και προς εκπλήρωση του καθήκοντός τους να διδάσκουν τις αρετές προς άλλους ανθρώπους για να προάγονται βάσει αυτών οι ανθρώπινες κοινωνίες.

Πράξεις αρετής, ελέχθει ότι, είναι εκείνες οι οποίες δεν απομακρύνουν τις ανθρώπινες ενέργειες του φυσικού και πνευματικού σκοπού των ανθρώπων αλλά αντίθετα συντρέχουν την εκπλήρωση αυτού. Εκπλήρωση του ανθρωπίνου σκοπού είναι η δυναμική ανέλιξη της ψυχής του ανθρώπου δια της οποίας συντελείται ο αποκαθαρμός της ανθρώπινης φύσεως, η διανοητική του ανάπτυξη και η ηθική του εμφάνιση, η οποία θα του επιτρέψει την ψυχική του μεταμόρφωση και δι αυτής το πνεύμα του θα ανέλθει σε πνευματικό κόσμο υπέρτερο του ανθρωπίνου.

Οι υπό των μυστών ασκούμενες ενέργειες, οι οποίες προσλαμβάνουν την έννοια της αρετής, πρέπει ομοίως να γίνονται με την βούλησή τους, ουδέποτε να έχουν ως αποτέλεσμα εκδηλώσεις αντίθετες εκείνων οι οποίες δεν θα εξυπηρετούν τον φυσικό και πνευματικό τους σκοπό.

Πράξεις των μυστών, οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα εκδηλώσεις αντίθετες εκείνων οι οποίες εξυπηρετούν τον φυσικό και πνευματικό σκοπό του μύστου, είναι πράξεις αρνητικές, αρνητικές δε πράξεις καμιά αξία δεν προσδίδουν στους μύστες, αλλά αντίθετα τους χαρακτηρίζουν ως ασυνείδητα βαδίζοντες προς εκπλήρωση των καθηκόντων τους και ως εκ τούτου αρνητικά ενεργούντες προς την διανοητική και ηθική τους πρόοδο.

Πράξεις αρετής είναι οι γινόμενες κατ' ελεύθερη βούληση, όταν δεν αντιτίθενται στην ελεύθερη βούληση των άλλων, όταν δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη διανόηση και αυτοδιάθεση των άλλων και δεν παραβιάζουν τους ηθικούς νόμους οι οποίοι διακανονίζουν τις κοινωνικές σχέσεις των εν γένει υπερτέρων πνευματικών του ανθρώπου πνευματικών όντων, ακόμα δε και εκείνων των κοινωνικών ανθρωπίνων όντων.

Εάν οι ηθικοί νόμοι των ανθρωπίνων κοινωνιών δεν βασίζονται επί των προτύπων φυσικών νόμων, αλλά αντίθετα έχουν θεσπισθεί, οι μύστες είναι υποχρεωμένοι να μη δέχονται κατά συνείδηση αυτούς. Εν τούτοις πρέπει να τους σέβονται, για να μη διασπώνται οι σχέσεις τους προς τα άλλα κοινωνικά άτομα. Η ευθύνη για την θέσπιση των νόμων αυτών βαρύνει την κοινωνική βούληση των ανθρώπων. Εάν δεν επιδοκιμάζουν οι μύστες κατά συνείδηση την θέσπιση των νόμων αυτών, απεκδύονται κάθε ευθύνης.

Το γεγονός αυτής της κατά συνείδηση αποδοκιμασίας τους υποχρεώνει να διδάσκουν και διαφωτίζουν τους ομοίους τους και καταδεικνύουν την σφαλερή κοινωνική βούληση, προς βελτίωση αυτής και εκδήλωση ικανής πραγματικής γνώσης, η οποία θα συντελέσει στην θέσπιση πραγματικών ηθικών νόμων οι οποίοι θα διακανονίζουν τις σχέσεις των κοινωνικών ατόμων προς αρμονική συλλειτουργία τους και δι' αυτής προς εκπλήρωση του κοινωνικού τους σκοπού.

Πρέπει κατά συνείδηση να διδάσκουν την έννοια της αρμονικής τους σχέσεως γιατί δι' αυτής μόνον ανελίσσονται οι ψυχικές τους δυνάμεις και φθάνουν στον σχηματισμό της αληθούς γνώσης και δι' αυτής στις ψυχικές τους μεταμορφώσεις.

Οι μύστες πρέπει να διδάσκουν τους ομοίους τους την αξία την οποία έχει η οργανική τους φύση, γιατί δι' αυτής μόνον οι ψυχές προάγονται και ότι οι οργανικές τους φύσεις δεν πρέπει να αποστερούνται κανενός μέσου ικανού να δημιουργήσει πρόοδο προς αυτές, διότι το αντίθετο θα τους εκτοπίζει της πραγματικής φυσιολογικής ενέργειας σε βαθμό ώστε να αδρανούν οι ψυχικές τους δυνάμεις και ως εκ τούτου να μην επιτελείται πραγματική σ' αυτές πρόοδος.

Το έργο των μυστών όταν κατά συνείδηση τελείται, όχι μόνον προσδίδει διανοητική σ' αυτούς ικανότητα, αλλά και ηθική έξαρση η οποία αναβιβάζει τις σκέψεις τους στις πραγματικές αλήθειες της πνευματικής φύσεως, οι οποίες αποκαλύπτουν τα μέσα της πνευματικής τους ανόδου στις πνευματικές τάξεις οι οποίες δημιουργούν την πνευματική ευτυχία και την ήρεμη ζωή, ακόμα δε και την αυτοκυριαρχία επί των αιθέριων κόσμων, δια της οποίας δεσπόζουν επί πάντων των άλλων κατωτέρας εξελικτικής καταστάσεως κόσμων.

Το πνεύμα είναι προορισμένο εκ της θείας δημιουργίας, όταν φθάσει στην πραγματική αυτού δυναμική κατάσταση όχι μόνον να συνεχίσει το έργο της δημιουργίας στις υπέρτερες του ανθρώπου πνευματικές φύσεις, αλλά και να γίνεται ο ρυθμιστής των σχέσεων των κατωτέρων αυτού φύσεων στις σχέσεις τους για να εξελίσσονται ακωλύτως οι ψυχές οι οποίες με το να ενεργούν στις φύσεις αυτές εξελίσσονται κατά θετική αναγωγή των δυνάμεών τους.

Και ήδη κατά τρόπο κατανοητό προς κάθε ανθρώπινη διάνοια θα καθορίσουμε τις πράξεις αρετής ώστε με βάση αυτόν (τον καθορισμό) να γνωρίζουν οι άνθρωποι ποίες πράξεις τους είναι πράγματι πράξεις αρετής.

Πράξεις αρετής είναι εκείνες που φέρουν χαρακτήρα φυσικό. Κάθε πράξη υπαγορευόμενη από τις λειτουργίες της φύσεως των όντων και από τις λειτουργίες της φύσεως του περιβάλλοντός τους και τελούμενες υπό του ανθρώπου είναι πράξεις αρετής.

Το να αγαπά ο άνθρωπος τους ομοίους του και να ενδιαφέρεται υπέρ της προόδου αυτών, το να αναγνωρίζει τα φυσικά δικαιώματα της ζωής των και της διανοητικής και ηθικής τους προόδου είναι αυτό εκπλήρωση του καθήκοντός του, η δε εκπλήρωση του καθήκοντός του είναι πράξη αρετής.

Εξέθεσα δι' αδρών γραμμών όχι μόνον τον σκοπό αλλά και τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται όπως οι μυούμενοι στις Αλήθειες της Φύσεως οικοδομήσουν τις ηθικές αρχές εκείνες οι οποίες θα τους επιτρέψουν την διανοητική τους ανύψωση και τη διάπλαση του ηθικού χαρακτήρος των κατά σύστημα ικανό να εγγυηθεί την ψυχική τους μεταμόρφωση. Το

ανθρώπινο πνεύμα, όπως ελέχθη, είναι προορισμένο εκ της Θείας Δημιουργίας να ανέλθει σε υψηλότερες του ανθρωπίνου κόσμου πνευματικές κοινωνίες. Διά να ανέλθει όμως σε αυτές, πρέπει πρώτον να προσανατολισθεί προς τους ηθικούς νόμους τους.

Οι ηθικοί όμως νόμοι αυτών διαφέρουν εκείνων των ανθρωπίνων κοινωνιών και δι' αυτό επιβάλλεται σε όσους έχουν μυηθεί να τους γνωρίσουν και να καταδικάσουν στην συνείδησή τους των ανθρωπίνων κοινωνιών ως μη απορρέοντες από τις πραγματικές Αλήθειες της Φύσεως και μη επιβοηθούντες την εξέλιξη των ανθρωπίνων ψυχών και την διανοητική και ηθική τους πρόοδο. Η άρνησή τους να αποδεχθούν και ασκήσουν τους ηθικούς νόμους των ανθρωπίνων κοινωνιών, τους δίδει την πνευματική δύναμη να διεισδύουν δια των ακτίνων της σκέψεώς τους στις ανώτερες του ανθρώπου πνευματικές κοινωνίες και να αντιλαμβάνονται τις συνθέσεις και λειτουργίες τους, όπως και τις αρμονικές σχέσεις των αποτελούντων αυτές πνευμάτων, οι οποίες καθολικώς εξυπηρετούν την πρόοδό τους, χωρίς στις ενέργειές τους να τίθενται φραγμοί περιορίζοντες την δράση τους προς αύξηση της δυναμικής τους καταστάσεως και ευεργετική επίδραση επί των κατωτέρων αυτών ψυχών, όπως και αυτές χωρούν απροσκόπτως προς πλήρωση της ανελικτικής τους προόδου.

Εάν δεν εκδηλώσουν οι μεμυημένοι διά της ενεργείας της ψυχής τους ηθικούς νόμους περί των οποίων ομιλήσαμε, θα είναι αδύνατον να χωρίσουν προς το έργον τους, να ανυψώσουν το ηθικό τους και να προαγάγουν την διανόησή τους, ούτε θα κατορθώσουν να δεσπόσουν επί των ανθρωπίνων παθών διά να προσεγγίσουν την πνευματική κατάσταση των ανωτέρων πνευματικών κοινωνιών και να αρυσθούν από εκεί την Θεία Γνώση διά της οποίας θα μεταμορφωθεί το ψυχικό τους ΕΙΝΑΙ.

Άνευ της εκδηλώσεως υπό των ψυχών των μεμυημένων στις Αλήθειες της Φύσεως του νόμου της Ελευθερίας, δεν είναι δυνατόν σε αυτούς να αυτοκυριαρχούν, άνευ δε της αυτοκυριαρχίας δεν είναι δυνατόν οι ψυχές τους να καθίστανται υπέρτερες των ενεργειών του κόσμου του ανθρωπίνου περιβάλλοντος. Μη όμως καθιστάμενες υπέρτερες είναι υποχρεωμένες να είναι υποταγμένες στις επιδράσεις του περιβάλλοντος αυτές κόσμου.

Άνευ της εκδηλώσεως υπ' αυτών του νόμου της Αγάπης, άνευ της υπ' αυτών ασκήσεως του νόμου αυτού στις καθόλου σχέσεις τους προς πάσες τις άλλες ανθρώπινες ψυχές και της επεκτάσεως της ενεργείας του νόμου αυτού προς τις υπέρτερες του ανθρώπου πνευματικές υπάρξεις διά της συνάψεως σχέσεων διά των οποίων θα υποστούν τις πνευματικές τους επιδράσεις, δεν θα κατορθώσουν να καταστούν δυναμικώς υπέρτερες των φυσικών νόμων της ανθρωπίνης τους φύσεως και στην περίπτωση αυτή θα μένουν δουλωμένες στο περιβάλλον του φυσικού κόσμου των ανθρώπων.

Όταν ο νόμος της Αγάπης εκδηλωθεί και λειτουργήσει στις ψυχές τους, δεν θα εξαγνίσει μόνον τις ανθρώπινές τους φύσεις, για να γίνουν αυτές δεκτικές πνευματικών δυνάμεων προς πλήρη μεταμόρφωσή τους, αλλά θα επιτρέψει ο νόμος αυτός την εκδήλωση σε αυτές της γνώσεως εκείνης, δια της οποίας θα δύνανται να εκτιμούν την αξίαν των μεταμορφωτικών νόμων και τα προς χρησιμοποίηση μέσα της ανόδου των ψυχών σε υπέρτερο κόσμο. Η μη εκδήλωση του νόμου της αγάπης από τις ψυχές των μυστών καθιστά αδύνατη την άνοδό τους σε πνευματικά πεδία υπερτέρων της φύσεως του ανθρώπου πνευματικών κόσμων

Επίσης άνευ της εκδηλώσεως στις ψυχές τους του νόμου της Δικαιοσύνης η διανόησίς τους δεν δύναται να εκτιμά την αξία των φυσικών δικαιωμάτων των πάσης εξελικτικής καταστάσεως νοητικών όντων, αυτό δε δεν θα τους επιτρέπει την πλήρωση του σκοπού των και την άνοδό τους.

Ο **νόμος της Δικαιοσύνης** εκδηλούμενος και ενεργών στις ψυχές των μεμυημένων στις Αλήθειες της Φύσεως, τις προάγει κατά την διανόηση σε βαθμόν ώστε να εκτιμούν και σέβονται το έργον της Θείας Δημιουργίας και να το συντρέχουν στην ακώλυτη λειτουργία

των ανθρωπίνων φύσεων διά των οποίων οι ψυχές τους δύνανται να προάγονται στην Θείαν εκείνη Γνώση, η οποία εξασφαλίζει την άνοδό τους στις πραγματικές ευτυχίες και ευδαιμονίες τους στις οποίες είναι προορισμένες από τη θεία δημιουργία. Ο νόμος της Δικαιοσύνης ασκούμενος υπό των μυημένων στις Αλήθειες της Φύσεως τους δίδει τον ιδιάζοντα χαρακτηρισμό των συνειδητών στις ενέργειές τους νοητικών και ηθικών όντων. Είναι επίσης γνώρισμα της αξίας των νοητικών και ηθικών όντων και το γνώρισμα αυτό προκαλεί την εμπιστοσύνη στα ανώτερης πνευματικής φύσεως νοητικά και ηθικά όντα να αναθέτουν στα ασκούντα τον νόμον αυτόν την επίβλεψη προς διανοητική και ηθική προαγωγή των αμέσως κατωτέρων αυτών άλλων νοητικών όντων.

Ο νόμος αυτός ασκούμενος υπό των μυημένων στις Αλήθειες της Φύσεως τους προάγει στην τάξη των Ιεροφαντών της Μυστηριακής Γνώσεως δια της οποίας οι ανθρώπινες ψυχές απελευθερούνται των πάσης φύσεως παθών της ανθρωπίνης φύσεως και προσαρμόζονται προς τις λειτουργίες των υπερτέρων του ανθρώπου πνευματικών φύσεων.

Οι νόμοι της **Ελευθερίας**, της **Αγάπης** και της **Δικαιοσύνης**, όταν ασκούνται υπό αυτών γίνονται τα θεμέλια της ηθικής τους καταστάσεως και επ' αυτών οικοδομούνται οι ηθικές αρχές των αρετών, περί των οποίων ομιλήσαμε. Όταν οι αρετές αυτές ασκούνται υπό των μυστών, όχι μόνον εναρμονίζουν τις λειτουργίες της φύσεώς τους προς τους νόμους της Φύσεως, όχι μόνο εξασφαλίζουν τις διανοητικές λειτουργίες τους κατά τρόπον ώστε σε αυτές να μη εισχωρούν πεπλανημένες αντιλήψεις και σχηματίζονται δι' αυτών μη φυσικές ιδέες, αλλά προκαλούν και την ομαλή εξωτερίκευση των ψυχικών τους δυνάμεων διά των οποίων συντελείται η διανοητική και ηθική πρόοδός τους. Όταν ασκούνται αυτές οι αρετές, εξαγνίζουν και τους οργανισμούς τους και τις ψυχικές τους εκδηλώσεις οπότε καταπολεμάται πάσα εκδήλωση ανθρωπίνων παθών. Τα πάθη εκδηλούμενα υπό των ανθρώπων δεν τους παρεμποδίζουν μόνον στον σχηματισμό ορθών σκέψεων με συνέπεια την παρεμπόδιση της ψυχικής τους προόδου, αλλά προκαλούν και μέγιστες ανωμαλίες στις μεταξύ τους σχέσεις και γίνονται οι φορείς της κακοδαιμονίας των υπονομεύοντας την διανοητική τους ανέλιξη και τον σχηματισμό των συναισθημάτων εκείνων διά των οποίων εξωτερικεύονται σε λειτουργίαν οι ψυχικοί νόμοι της Ελευθερίας, της Αγάπης και της Δικαιοσύνης. Υπονομεύουν επίσης την λειτουργία της βουλήσεως, καθιστούν ανίσχυρη την θέληση και εκτρέπουν την ανθρώπινη φύση από τους όρους της Φυσικής ζωής. Τα πάθη είναι οι αρνητικές ενέργειες του ανθρώπου και δι' αυτό όπου εκδηλούνται αυτά, εκεί δεν υπάρχει καν η έννοια, η συνειδητή έννοια, των ηθικών νόμων της αρετής. Οι μυηθέντες στις Αλήθειες της Φύσεως, δεν πρέπει να εκδηλούν πάθη, διότι το έργον αυτών δεν δύναται να πληρούται και η ψυχή τους δεν δύναται να εξαγνίζεται ώστε να γίνεται δέκτης εμπνεύσεων ανωτέρων πνευματικών όντων. Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι, ψυχές φέρουσαι πάθη καθιστούν αδύνατο την οργανική τους μεταμόρφωση, ώστε πάσα αποκάλυψη των Θείων Αληθειών της Πνευματικής Φύσεως να μη γίνεται δεκτική από την διανόησή τους. Ψυχές μυημένων φέρουσες πάθη στην διανοητική τους ενέργεια δημιουργούν μέλλον από προοδευτικής απόψεως όχι μόνο αμφίβολο αλλά και άκρως δοκιμαστικό επί της μελλούσης ανθρωπίνης ζωής τους και ουδέποτε οι ψυχές τους είναι δυνατόν να προχωρούν προς πνευματικούς κόσμους υπέρτερους του ανθρωπίνου, διότι δεν εκπληρούν τον σκοπό τής μυήσεώς τους, ο οποίος είναι η πλήρης πνευματική τους μεταμόρφωση και η αποκατάστασή τους στις χώρες στις οποίες το Φως κυριαρχεί ως η ιθύνουσα πάντα τα εκεί όντα πνευματική Αρχή.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Οι άνθρωποι δια της διανοήσεώς τους δεν ήτο δυνατόν να φθάσουν στην σύλληψη και διατύπωση των αιτίων της δημιουργίας των Κόσμων. Τα αισθησιακά τους όργανα δια των οποίων σχηματίζονται οι έννοιες, έχουν περιορισμένη ακτίνα ενεργείας και ως εκ τούτου ο άνθρωπος δεν είναι δυνατόν να φθάσει εκεί όπου μπορεί να φθάσει η λειτουργία της

διανοήσεως άλλων πνευματικών υπάρξεων τις οποίες δυνάμεθα να εννοούμε με την έννοια της λέξεως ελεύθερα πνεύματα ή Θεοί. Εκ των πνευμάτων αυτών ελήφθησαν και διετυπώθησαν οι ιδέες περί των δημιουργικών αιτίων ή των Αρχών της Δημιουργίας τις οποίες έχει ως αντικείμενο έρευνας το θέμα το οποίο πραγματευόμεθα. Η γνώση αυτών θα μπορούσε να θεωρηθεί και σαν μία βάση για να δικαιολογηθούν και όσα προγενέστερα ελέχθησαν. Η γνώση επίσης αυτή θα δικαιολογήσει και το γιατί ο άνθρωπος είναι προορισμένος να γίνει ελεύθερο πνεύμα και ποία είναι εκείνη η διαφορά η οποία χωρίζει τον άνθρωπο από τους Θεούς. Θα δικαιολογήσει γιατί όλα τα όντα, οι άνθρωποι και οι Θεοί, προέρχονται εκ της αυτής Αρχής και γιατί όλα είναι προορισμένα από τους νόμους της Αρχής αυτής σε μία άνευ τέρματος και άνευ τελικού ορίου εξέλιξη, αρκεί όμως αυτά να πορεύονται από την άμεση επίδραση των νόμων αυτών και να μη δημιουργούν στασιμότητα λόγω της ελευθέρας τους ενεργείας, εξερχόμενα από τις αρμονίες τις οποίες δημιουργούν στην απανταχού Φύση οι νόμοι αυτοί. Ερευνώντες δια της αναγωγής της σκέψεώς μας η οποία θα στηριχθεί στα φαινόμενα της Φύσεως θα φθάσουμε να αντιληφθούμε τις έννοιες των Δημιουργικών Αρχών.

Αρχή του Παντός: Θεία Ουσία και Θεία Ενέργεια διαμορφώνουσες τους Κόσμους.

α) Ποιητική έννοια.

Το Σύμπαν είναι μία προσωπικότητα της οποίας η δράση και εξέλιξη δεν δύναται να έχει όριο. Ατέρμων Κίνηση και Αέναη Ζωή συνεργαζόμενες μετά Θειοτάτης Ενεργείας διαμορφώνουν τους Κόσμους της. Η διαμόρφωση των Κόσμων και η μεταξύ αυτών συνεργασία προκαλούν τη σύσταση των μορφών τους. Πάσα μορφή οιουδήποτε Κόσμου πληροί ένα σκοπό. Ο σκοπός τους είναι η δημιουργία των Εγώ των Κόσμων, του πνεύματος αυτών. Το πνεύμα των Κόσμων άρχεται από ένα σημείο και προχωρεί σε ατέρμονα εξέλιξη. Εκείνο το οποίο δίδει την ατέρμονα εξέλιξη στο πνεύμα είναι η αέναη εκδήλωση δυναμικοτήτων της ουσίας του, διότι αυτή (η ουσία του) είναι σπέρμα της δημιουργίας των Κόσμων, των αιτίων της εκπορεύσεώς των. Το πνεύμα προχωρούν ουδαμού τερματίζει την έννοια του ατομικού του Εγώ. Διέρχεται δι' όλων των μορφών της Φύσεως, γίνεται νοητικό, γίνεται Θεός, συνεργάζεται μετά των Θεών και προχωρεί σε κατάσταση υπέρτατων Θεών χωρίς να αποβάλει τίποτα από την ατομικότητά του. Μεταμορφούται ακατάπαυστα στον άπειρο χρόνο. Την επί των Κόσμων διάβασή του ο άνθρωπος, το μικρό αυτό Εγώ, δεν δύναται ούτε να αντιληφθεί ούτε να την διαπιστώσει. Οι ακτίνες της διανοήσεώς του ανθρώπου είναι περιορισμένες, ενώ η ενεργητική δράση του πνεύματος είναι άπειρη. Την δράση του υπεράνω του ανθρώπου ενεργούντος πνεύματος δύνανται να γνωρίζουν μόνον οι Θεοί. Οι Θεοί μαρτυρούν περί της δράσεως των Θεών. Οι υπέρτατοι Θεοί μαρτυρούν περί των αιτίων και των Αρχών της Δημιουργίας, διαβιβάζουν την έννοια αυτής (της Δημιουργίας) προς τους κατωτέρους Θεούς και εκείνοι προς τους αγνούς ανθρώπους. Ο άνθρωπος είναι και αυτός ένας μικρός Θεός με φθαρτά μέσα ενεργείας, είναι προωρισμένος να γίνει υπέρτερος, θα ακολουθήσει το προπορευόμενο πνεύμα του Απείρου. Θα έχει πάντοτε την έννοια της υπάρξεώς του και ως αντικείμενο των ενεργειών του την ακατάπαυστη εξέλιξή του. Προχωρήσατε ώ άνθρωποι στον ατελεύτητο ρου της εξελίξεώς σας. Έχετε στην Φύση του πνεύματός σας τους γονείς σας, τους γονείς πάσης Δημιουργίας.

β) Αρχή του Κόσμου.

Το Παν προ της δημιουργίας του υπήρχε μόνον δυνάμει. Οι δυνάμεις του δια των οποίων διεμορφώθησαν οι Κόσμοι υπήρχαν λανθάνουσες. Ως λανθάνουσες θα είναι και εκείνες οι οποίες θα μεταμορφώνουν τους Κόσμους στον άπειρο χρόνο. Η προ της δημιουργίας των Κόσμων κατάσταση της ουσίας τους εχαρακτηρίζετο από την έννοια του Χάους. ΧΑΟΣ είναι το άμορφο Άπειρο, αυτό που δεν έχει αντικειμενική υπόσταση για την αίσθηση του

πνεύματος, το απροσπέλαστο στην έρευνά του. Στην κατάσταση του ΧΑΟΥΣ η ζωή, εκείνη η οποία εμφανίζει τις ουσίες των Κόσμων στο ΕΙΝΑΙ τους, δεν είχε εντός της σπέρμα παραγωγικότητος. Το σπέρμα ήτο η δύναμή της. Η δύναμή της ήτο λανθάνουσα σ' αυτή. Δύναμη είναι εκείνη την οποία νοούμε ως αέναο ΚΙΝΗΣΗ της ουσίας των Κόσμων, εκείνη η οποία δεν διακόπτεται στην δράση της στον Άπειρο χρόνο. Τα σπέρματα της ΚΙΝΗΣΕΩΣ κατά νοητή έκφραση ήσαν ανεκδήλωτα στην αδιαμόρφωτη ουσία του ΧΑΟΥΣ. Ήσαν λανθάνοντα και ως εξ αυτού λανθάνουσα ήταν και η ΖΩΗ, δηλαδή η ουσία εκ της οποίας γίνονται οι Κόσμοι. Η ΚΙΝΗΣΗ ήταν ένα κέντρο του ΧΑΟΥΣ απροσπέλαστο στην έρευνα του πνεύματος και η ΖΩΗ η περιφέρειά του. Το κέντρο και η περιφέρεια του ΧΑΟΥΣ νοείται εκ της μεταφοράς του στο ενεργητικό μορφικό άπειρο, εκείνο το οποίο έχει ως αντικείμενο έρευνας δια των αισθήσεών του το πνεύμα.

Αιώνες αιώνων διέρρεαν μέχρις ότου η ΚΙΝΗΣΗ εκδηλωθεί ως νόμος της ΖΩΗΣ και η ΚΙΝΗΣΗ και η ΖΩΗ εμφανισθούν ως ουσιαστικό άτομο με αντικειμενική για το πνεύμα υπόσταση. Εδώ νοείται το πνεύμα εκείνο του οποίου το αισθησιακό μέσο είναι υπέρτερο του αισθησιακού μέσου του ανθρώπου. Το αισθησιακό σύστημα του ανθρώπου είναι αδύνατον να ερευνήσει αντικειμενικά το ουσιαστικό άτομο. Μόνο δια της μεταδόσεως της σκέψεως υπέρτερου πνεύματος η ανθρωπίνη διάνοια συλλαμβάνει την έννοια του ουσιαστικού ατόμου. Η ΚΙΝΗΣΗ είναι η δύναμη του ατόμου. ΖΩΗ είναι αυτό τούτο το άτομο. Η ευρύτερη έννοια της Ζωής, η πραγματική έννοια είναι ταυτόσημη με την έννοια του υπάρχοντος. Το υπάρχον ουσιαστικό άτομο αποτελείται από ΔΥΝΑΜΗ ή ΚΙΝΗΣΗ και από ΖΩΗ. Η ΚΙΝΗΣΗ φιλεί την ΖΩΗ και ως εκ του λόγου αυτού καθίστανται παραγωγικές δυνάμεων οι οποίες υπήρχαν ή και υπάρχουν στο άτομο λανθάνουσες. Οι εκδηλούμενες αυτές δυνάμεις και οι λειτουργίες τους είναι τα αίτια της μεταφοράς της ουσίας εκ του Χάους στο ΕΙΝΑΙ των Κόσμων, στο ενεργητικό ΕΙΝΑΙ των Κόσμων. Η εκ του ΧΑΟΥΣ στον ενεργητικό Κόσμο ελθούσα ουσία είναι "αϊδιος". Αυτήν την ονομάζουμε "ΘΕΙΑΝ ΟΥΣΙΑ `Η ΘΕΙΑΝ ΑΓΑΠΗ". (Αργότερα θα κατανοηθεί η έννοια του χαρακτηρισμού αυτού). Η εμφάνιση σε άτομα της Θείας Ουσίας προκαλεί την αντικειμενική εμφάνιση δια την αίσθηση του πνεύματος και ετέρας υπαρχούσης "αϊδίου" ουσίας η οποία δια του ΕΙΝΑΙ της πληροί τον άπειρο Χώρο και είναι ο ουσιαστικός χώρος μέσα στον οποίον έρχονται να ενεργήσουν τα άτομα της Θείας Ουσίας και μέσα στο οποίο λαμβάνουν την έννοια του ΕΙΝΑΙ τους. Η ουσία η οποία δίδει την έννοια του ΧΩΡΟΥ στο πνεύμα, η "αϊδιος" αυτή ουσία, είναι "συνεχής προς εαυτήν" και χαρακτηρίζεται ως άπειρος την έκταση και ως ΜΟΝΑΣ μέσα στην οποία έρχεται το πλήθος των ατόμων της Θείας Ουσίας. Η συνεργασία των δυο αυτών ουσιών δημιουργεί τους Κόσμους.

Η ΜΟΝΑΣ είναι ο ΛΟΓΟΣ και ΠΑΤΗΡ των Κόσμων. Η θεία Ουσία ως ΔΥΑΣ ατομική διατηρουμένων "εσαεί" των ατόμων της ως ατόμων, είναι η ΜΗΤΗΡ των Κόσμων. Η μία είναι το άρρεν της Δημιουργίας και η άλλη το Θήλυ αυτής. Το άρρεν και Θήλυ της Δημιουργίας δεν αναπαράγουν τύπους, αλλά δημιουργούν τύπους. Οι δημιουργούμενοι τύποι ανανεούνται δια της λειτουργίας τους. Οι "αϊδιες" αυτές ουσίες είναι τα αίτια της Δημιουργίας των Κόσμων και υπάρχουν σε αυτές ως ουσιαστικά αίτια. Ό,τι υπάρχει στους Κόσμους έχει εντός του τα αίτια της δημιουργίας του. "Οι αϊδιες ουσίες" έχουν και την έννοια του ατελεύτητου αυτών ΕΙΝΑΙ. Τούτο γίνεται νοητό δια της ατελεύτητου παραγωγικότητος των δυνάμεών τους και της "αεί" εντάσεως των δυνάμεων τους. "Οι αϊδιες και άναρχες ουσίες" συγκροτούν τους Κόσμους. Όλα τα συγκροτήματά τους μέχρι της εμφανίσεως του πνεύματος έχουν γένεση και φθορά. Ό,τι γίνεται στους Κόσμους εκ των δύο αυτών ουσιών υπόκειται σε γένεση και φθορά εκτός του πνεύματος το οποίο έχει ατελεύτητη ατομική ύπαρξη. Το γεγονός της γενέσεως και φθοράς μας δίδει την έννοια της

μεταμορφώσεως των Κόσμων όπως και της μεταμορφώσεως των κατά μέρος, όσων γίνονται εξ αυτών.

Το Σύμπαν με τους οργανωμένους Κόσμους του και τις άπειρες ενέργειές του εξεπορεύθη προς λειτουργίαν εκ δυο "αϊδίων" ή αυθύπαρκτων ουσιών α) εκείνης η οποία αποτελεί το περιεχόμενο του και είναι μεριστή σε άπειρες ατομικότητες και εκ του λόγου αυτού ονομάζεται και ΑΤΟΜΙΚΗ και β) εκείνης η οποία είναι το άπειρον περιέχον, εντός του οποίου γίνονται τα πάντα και είναι κατ' αντίθεση της άλλης "συνεχής προς εαυτήν". Εκ της συνεργασίας των δυο αυτών "αϊδίων" ουσιών έγιναν και γίνονται τα πάντα και τα πάντα είναι προορισμένα σε ατελεύτητες δυναμικές μεταμορφώσεις, οι ουσίες τους δε ως εκ της αϊδιότητός τους, δεν δύνανται να σταματούν τις εκδηλώσεις τους στον άπειρο χρόνο. Οι εκδηλώσεις τους συνίστανται σε δυναμικότητες και νόμους δια των οποίων γίνονται οι μορφές των Κόσμων καθώς και οι μεταμορφώσεις αυτών (Κόσμων). Οι νόμοι τους κυβερνούν τους Κόσμους και εμφανίζουν κατά σειράν γεγονότα τα οποία προδίδουν την σκοπιμότητα πάντων των συντελουμένων, ως εάν πνευματικό χέρι να κυβερνά τους Κόσμους. Σκοπός του κάθε συντελουμένου είναι να καταστεί όργανο εκδηλώσεως δυνάμεων των "αϊδίων" ουσιών. Έκαστον όργανο αναλόγως της συστάσεώς του αποτελεί μίαν ικανότητα εκδηλώσεως δυνάμεων των κοσμογονικών ουσιών. Μόνον από τις αϊδιες" ουσίες εκδηλούνται δυνάμεις άνευ τέρματος, χωρίς να τερματίζεται ουδαμού η εκδήλωσή τους. Πάντα όμως τα εξ αυτών γινόμενα, τα οποία λαμβάνουν και μορφικό χαρακτήρα, έχουν όρια εκδηλώσεων, εκείνα τα οποία δεν δύνανται να εκτείνονται πέραν της ικανότητος και της ενεργητικότητας των μορφικών συγκροτημάτων. Εκ του λόγου αυτού όλα τα δημιουργήματα είναι μορφικά πλάσματα και καθίστανται πεπερασμένα από μορφικής απόψεως. Μορφικό δέ πλάσμα είναι το εκ των δυο ουσιών συγκρότημα, εκείνο το οποίο έχει ένα οιοδήποτε σχήμα. Το γεγονός ότι τα μορφικά πλάσματα καθίστανται πεπερασμένα, δεν σημαίνει ότι καθιστούν πεπερασμένη και την ατομική ουσία από την οποίαν γίνονται. Κατά, την εξαφάνιση των μορφών η εκδηλωθείσα δυναμικότης της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας παραμένει ολόκληρη σε αυτήν και τα άτομά της έχουν ειδικές ικανότητες προκειμένου να λάβουν μέρος σε ανασυγκρότηση μορφών. Αντίθετα, εξαφανίζεται η δυναμικότης της άλλης ουσίας, της Συνεχούς, εκείνης η οποία αποτελεί τον ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ των μορφών (περί του οποίου θα ομιλήσουμε βραδύτερα) διότι μετά την αποσύνθεση των μορφών δεν διατηρεί ιδιάζον μέρος, αλλά οι δυναμικότητές της εκείνες οι οποίες εξεδηλώθησαν στην μορφή στην οποία υπήρχε, έρχονται στο "εν συνεχεία ΕΙΝΑΙ" της ουσίας αυτής και συντελούν γενικώς στην καθόλου εξέλιξή της .

Κατά την σύσταση των Κόσμων η μια των δύο ουσιών "η προς εαυτήν συνεχής" είναι ο ενεργητικός παράγων των Κόσμων, η δε άλλη η ατομική" ο παθητικός παράγων. Είναι ο ενεργητικός παράγων η ΣΥΝΕΧΗΣ, διότι η ιδιότης αυτής είναι να συγκεντρώνει σε μορφές τα άτομα της άλλης, οπότε και αποτελεί τον ΛΟΓΟ της υπάρξεως των μορφών. Είναι παθητική η ετέρα ουσία η ΑΤΟΜΙΚΗ διότι υπόκειται, προκειμένου να συγκροτηθεί σε μορφές, στις ενεργητικές επιδράσεις της ΣΥΝΕΧΟΥΣ. Η συνεργασία τους στις διάφορες μορφές τις οποίες συγκροτούν, έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την εξ αμφοτέρων εκδήλωση δυνάμεων. Το γεγονός αυτό αποτελεί και άμεση απόδειξη της "αϊδιότητος" των δύο ουσιών και της ακατάπαυστης εξελίξεώς τους στον άπειρο χρόνο δια των τελουμένων υπ' αυτών των μορφών και των μεταμορφώσεών τους.

Ουδέν αφ' εαυτού εν συνεχεία και άνευ ορίων δύναται να παράγει δυναμικότητες, εάν δεν είναι "αϊδιος" ουσία ή εάν το ΕΙΝΑΙ αυτού δεν σύγκειται εξ ¨αϊδίων" ουσιών, χωρίς να είναι σύνθετο μορφικό συγκρότημα. (Περί αυτού όμως θα μιλήσουμε εκτενέστερα και αναλυτικότερα κατά την γένεση του πνεύματος). Τερματίζουν το ΕΙΝΑΙ τους μόνον τα μορφικά πλάσματα των "αϊδίων" ουσιών. Δια των πλασμάτων αυτών "οι Θείες ουσίες"

εξελίσσονται στους Κόσμους. ΕΞΕΛΙΞΗ δε είναι η ακατάπαυστη δια των πλασμάτων αυτών εκδήλωση δυνάμεών τους.

Όλα τα φαινόμενα των απείρων Κόσμων προέρχονται εκ της συνεργασίας των δυο "αϊδίων" ουσιών και ουδαμού στους Κόσμους χωρίζεται η μεταξύ τους αλληλεπίδραση συνεπεία της οποίας παράγονται "αι αεί δυναμικότητες" και νόμοι αυτών. Χωρισμός από της συνεργασίας και της μεταξύ τους αλληλεπιδράσεως των ουσιών αυτών θα επέφερε εξαφανισμό τους εκ της ενεργητικής καταστάσεώς τους και επαναφορά τους στο ΧΑΟΣ. Τούτο όμως δεν είναι δυνατόν να συμβεί διότι οι εν ενεργεία εκδηλωθείσες δυναμικότητές τους δεν δύνανται να χωρίζονται από αυτές. Ένας αυτού του είδους χωρισμός δεν δύναται να νοηθεί ποτέ. Και εκεί όπου δίδουν [αυτήν] την εντύπωση, φαίνονται να είναι χωρισμένες "οι δύο αϊδιες ουσίες", όπως για παράδειγμα στους διάμεσους χώρους των ουρανίων σωμάτων, ο χωρισμός είναι φαινομενικός. Στους μεταξύ των ουρανίων σωμάτων χώρους η συνεχής ουσία είναι μόνη χωρίς να έχει περιεχόμενα εκ της ατομικής ουσίας. Η συνεχής όμως αυτή ουσία, η μεταξύ των ουρανίων σωμάτων, υφίσταται ανυπολόγιστο επίδραση εκ της κινήσεως των μαζών των σωμάτων και αντανακλούν μέσα σ' αυτήν όλα τα γεγονότα τα οποία λαμβάνουν χώραν μέσα στις μάζες τους και φορέας του φωτός τους γίνεται από της μιας μάζας ενός σώματος στην άλλη. Εκτός όμως της μεγάλης συνεργασίας της ουσίας αυτής (συνεχούς) μετά της ουσίας των μαζών των σωμάτων, μέσα της δρα και κινείται και το πνεύμα της Φύσεως, εκείνο το οποίο έχει εξελιχθεί στους Κόσμους των μαζών των σωμάτων και απέκτησε ενεργητικό μέσον μη υποκείμενο σε φθορά.

Αναλυτικότερα, η μία των ουσιών αυτών, η ΣΥΝΕΧΗΣ εκλήθη ΜΟΝΑΣ και ΠΑΤΗΡ των Κόσμων. Τούτο, διότι ουδέποτε στο σύνολο της χωρίζεται, παρ' όλον ότι η έκφραση σύνολο δεν δύναται να ανταποκρίνεται στο άπειρον της έννοιας αυτής. Εκλήθη δε ΠΑΤΗΡ των Κόσμων, διότι αυτή δημιουργεί δια της συνεργασίας της μετά της ετέρας ουσίας όλες τις μορφές των Κόσμων. Δίδει δηλαδή την έννοια του τύπου των μορφών και είναι το μέσο της μετατροπής, συνθέσεως και μεταμορφώσεώς τους. Εκ της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ προήλθεν ο νόμος της Ενεργείας και γι' αυτό και εκλήθη ΕΝΕΡΓΕΙΑ παρά τίνων αρχαίων φιλοσοφικών συστημάτων της αρχαιότητος. ΕΝΕΡΓΕΙΑ είναι εκείνο το οποίο διαπλάσσει με την συμβολή των ατόμων της ετέρας ουσίας τις μορφές των Κόσμων, αφ' εαυτής δε τις αποσυνθέτει και δίδει την ικανότητα της αρτιωτέρας εκ νέου διαπλάσεώς τους. Οταν ομιλούμε περί ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ πρέπει να έχουμε σαφή έννοια αυτής ως λειτουργούντος νόμου της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ και ουδέποτε τον νόμον αυτόν να τον συγχέομε προς τον νόμον της ΚΙΝΗΣΕΩΣ περί του οποίου θα ομιλήσουμε βραδύτερα. Η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ συνεργαζόμενη με έκδηλο τον νόμο της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ αυτής μετά της ατομικής ουσίας, προκαλεί τις λειτουργίες, τις διάφορες λειτουργίες επί των μορφών των συγκροτουμένων εξ αμφοτέρων των ουσιών. Ουδεμία λειτουργία είναι δυνατόν να γίνει άνευ του νομού της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. Οι λειτουργίες όμως αυτές δεν γίνονται εν συνεχεία και άνευ διακοπής. Αυτό γίνεται κατάδηλο εκ των φαινομένων των συνθέσεων και αποσυνθέσεων των μορφών, εκ των λειτουργούντων νόμων της φθοράς και της γενέσεως. Τα γεγονότα αυτά εμφανίζουν τον νόμο της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στις καθέκαστα οργανώσεις και λειτουργίες της Φύσεως ουχί εν συνεχεία και άνευ διακοπών και στην λειτουργία του νόμου αυτού ακριβώς οφείλονται οι έννοιες του πεπερασμένου παντός εκ των δύο αυτών ουσιών συγκροτουμένου φυσικού πράγματος ή μορφής και παντός φυσικού προσώπου. Στον νόμον της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ οφείλονται όλες οι συνθέσεις πάσης φύσεως των απείρων Κόσμων και το "αεί" των μεταμορφώσεών τους καθώς επίσης και εκείνες των μορφών δια των οποίων το πνεύμα της Φύσεως λειτουργεί και εξελίσσεται, ακόμη δε περισσότερο οι μεταμορφώσεις των μορφών εκείνων οι οποίες εξελίσσονται κατά προαγωγικήν κλίμακα από κατώτερες σε ανώτερες. Εάν ο νόμος της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ουσίας της ΜΟΝΑΔΑΣ ήταν εν συνεχεία ενεργητικός νόμος, δεν θα είχαμε τα φαινόμενα των

συνθέσεων και αποσυνθέσεων καθώς και τα φαινόμενα της συμπλοκής των ατόμων της ετέρας ουσίας σε οργανικές μορφές, ούτε και του διαλυτού και αναλισκόμενου αυτών.

Εκ του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ προέρχεται η λειτουργία του φωτός, τόσον του υλικού όσον και του πνευματικού. Ο νόμος του φωτός είναι παράγωγο του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ σ' όλα τα επίπεδα των Κόσμων και σε εκείνα τα πνευματικά. Αλλά και οι διανοήσεις πάντων των όντων και σ' όλα τα επίπεδα του ΑΠΕΙΡΟΥ μόνον δια του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ γίνονται[1].

Σε όλους τους κόσμους η ουσία της μονάδος δια του νόμου της ενεργείας και των εκδηλώσεων αυτού αποτελεί όλες τις συνθέσεις και δημιουργεί όλες τις σχέσεις μεταξύ του πνεύματος και των μορφών αυτού και γίνεται το ενεργητικό μέσο της λειτουργίας παντός πνεύματος.

Η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ είναι μία. Στα καθέκαστα όμως μέρη των Κόσμων εμφανίζεται με διαφορετικές δυναμικότητες, ιδιαίτερα όταν ευρίσκεται ως ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ - ΛΟΓΟΣ των μορφών του ΑΠΕΙΡΟΥ. Τον βαθμό της διαφορετικής δυναμικότητας δυνάμεθα να νοούμε μόνον εκ της λειτουργίας της μορφής της οποίας είναι ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ και πρώτιστα στις μορφές δια των οποίων λειτουργεί το πνεύμα. Η διαφορετική δυναμικότητα της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ προέρχεται εκ της συλλειτουργίας της προς την ετέρα την ΑΤΟΜΙΚΗ ουσία μετά της οποίας συγκροτεί τις μορφές. δια της λειτουργίας των μορφών αλληλοεπηρεάζονται και τούτο έχει ως αποτέλεσμα την εκδήλωση δυναμικοτήτων τους.

Στις μορφές ενός ουρανίου σώματος, τις καθέκαστα δηλαδή μορφές του, η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ όταν είναι ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ μορφής διατηρεί ιδίαν δυναμικότητα, όταν όμως αποσυντίθενται οι μορφές και δεν είναι συνθετικός τους ΛΟΓΟΣ, τότε η δυναμικότητα της εξισούται με την όλη δυναμικότητα της εκτός των μορφών ευρισκομένης εν συνεχεία ΜΟΝΑΔΟΣ. Το γεγονός αυτό προάγει αυτήν σε μεγαλύτερες ενέργειες και αυτό είναι καθολική πρόοδος. Η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ στα διάφορα επίπεδα των Κόσμων έχει διαφορετικές δυναμικότητες. Τούτο πρέπει να αποτελεί βάση σπουδής για εκείνους που θέλουν να γνωρίσουν τα Θεία μυστικά της Φύσεως, δηλαδή το συσχετισμό τής σε αυτούς λειτουργούσης ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ μετ' εκείνης που λειτουργεί σε ανωτέρους Κόσμους. Αυτός είναι ο απώτερος αντικειμενικός σκοπός των μεμυημένων στις Αλήθειες της Φύσεως.

Η "αϊδιος" ουσία, η ΑΤΟΜΙΚΗ, προήλθεν εκ του ΧΑΟΥΣ στο ενεργητικό ΑΠΕΙΡΟ βαθμιαίως και εξ αυτού του λόγου η δημιουργία των Κόσμων συνετελέσθη βαθμιαίως. Τουτ' αυτό γίνεται και στις μεταμορφώσεις των Κόσμων όπως και στην εκπόρευση του πνεύματος εκ των "αϊδίων" ουσιών. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας είναι τα άτομα. Οι δημιουργηθέντες Κόσμοι αποτελούνται από άπειρο πλήθος τοιούτων ατόμων καθώς και από την ουσίαν της ΜΟΝΑΔΟΣ. Τα άτομα της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας αποτελούν το περιεχόμενο της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ και έκαστο εξ αυτών χωρίζεται στην λειτουργία του των άλλων, δια της μεταξύ τους υφισταμένης ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ. Η του είδους αυτού διάταξη των ατόμων μέσα στην ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ, παρέχει σε αυτά την ευκαιρία να επιδρώνται υπ' αυτής προς τον σκοπό εκδηλώσεως δυνάμεών τους, οι οποίες ευρίσκονται σε αυτές "δυνάμει". Τούτο προκαλεί και την επίδραση αυτών (ατόμων) επί της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ συνεπεία δε της επιδράσεως αυτής αυξάνουν οι εκδηλώσεις των ενεργειών της.

Εάν μεταξύ των ατόμων δεν υπήρχε η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ αυτά δεν θα ηδύναντο να συνέρχωνται σε αποτέλεση μαζών, ούτε θα εξεδηλούντο οι σ' αυτά υπάρχουσες δυνάμεις ως λανθάνουσες και σ' αυτή την περίπτωση αυτά τα άτομα θα ήσαν αδρανή.

---

[1] περί του θέματος όμως αυτού θα πραγματευθώμεν αργότερα.

Ολα τα φαινόμενα της Φύσεως τα προερχόμενα εκ των λειτουργιών των Κόσμων αυτής, προκύπτουν εκ της κινήσεως των ατόμων που βρίσκονται μέσα στην ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ. Η κίνησις των ατόμων λειτουργεί ως νόμος τους διότι τηρούνται υπό της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ σε μία κατάσταση η οποία επιτρέπει την λειτουργία του νόμου αυτού και την αύξησή του σε μείζονες δυναμικότητες.

Τα άτομα της "αϊδίου" ατομικής ουσίας νοούνται ως "μαθηματικές στιγμές" . Το άθροισμα αυτών των ατόμων και η σύνθεσή τους υπό της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ εμφανίζει στους Κόσμους τις γραμμές και δι' αυτών (των γραμμών) τα σχήματα. Το άθροισμα των ατόμων και η σύνθεσίς τους σε σχήμα μας δίδει στην αίσθηση την αντικειμενική του έννοια και τούτο, διότι και η αίσθησή μας ως όργανο της ψυχής μας δεν είναι τι άλλο ή άθροισμα ατόμων συνδεδεμένων υπό της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ. Το άτομο, αυτό καθ' εαυτό, δύναται να συλληφθεί κατά την έννοια του μόνον υπό της νοήσεως και τούτο, διότι για την αίσθησή μας δεν αποτελεί αντικείμενο. Αντικείμενο γιά την αίσθηση είναι το συγκρότημα των ατόμων σε σχήμα. Το σχήμα και η μορφή έχουν γιά την αίσθηση την αυτήν έννοια. Η μορφή είναι σύνθεση πολλών απλών σχημάτων. Το ως στιγμή νοούμενο άτομο έχει κέντρο και περιφέρεια. Κέντρο είναι η δύναμή του η οποία έχει και την έννοια του νόμου της κινήσεώς του. Περιφέρεια είναι αυτό τούτο το είναι του.

Η ΚΙΝΗΣΗ, ο νόμος του ατόμου της "αϊδίου" ουσίας, με την εμφάνιση εκ του ΧΑΟΥΣ στην ενεργητική του κατάσταση, ουδέποτε καταπαύει της δράσεώς του. Είναι συνεχής και αδιάλειπτος στην δράση της, "αεί" εκτείνουσα τις δυναμικότητές της. Ο νόμος αυτός καθιστά το άτομο άφθαρτο και ατελεύτητο στο ρουν της εξελίξεως του. Το ΕΙΝΑΙ του στον άπειρο χρόνο παραμένει ως αιωνία ατομικότητά του. Στα διάφορα σημεία των Κόσμων εμφανίζει αύξουσα δυναμικότητα και αυτό το καθιστά διάφορο στις ενέργειές του στους απείρους Κόσμους.

Η έννοια του ΧΡΟΝΟΥ προέρχεται από την ακατάπαυστη κίνηση των ατόμων των αθροισμένων σε μορφές. Οι κινήσεις των μορφών είναι άθροισμα του νόμου της κινήσεως των ατόμων. Τα άτομα της "αϊδίου" ουσίας αυτά καθ' εαυτά δεν καθίστανται πεπερασμένα στον άπειρο ΧΡΟΝΟ. Πεπερασμένα καθίστανται τα αθροίσματα αυτών, οι μορφές, συνεπεία του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ΜΟΝΑΔΟΣ. Ο Θείος Πυθαγόρας έλεγε ότι "τα άτομα της αϊδίου ουσίας, της ΑΤΟΜΙΚΗΣ, είναι ο άρτιος και άπειρος αριθμός, ενώ η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ δια των εν ενεργεία νόμων της, είναι ο περιττός αριθμός". Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ των περιττών αριθμών συγκροτεί και διαλύει τις μορφές των Κόσμων, οι οποίες καθίστανται και πεπερασμένες. Για να καταδείξει την έννοια των μορφών του Κόσμου έλεγε, ότι αυτές [οι μορφές] είναι αθροίσματα των δύο ουσιών και γνωρίζονται υπό την έννοια των αρτιοπερίσσων αριθμών.

Οι εμβαθύνοντες στην μελέτη των νόμων της Φύσεως πρέπει αυστηρά να διακρίνουν την χωριστή έννοια του νόμου της ΚΙΝΗΣΕΩΣ, από την χωριστή έννοια του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. Σύμβολά τους είναι άρτιοι και οι περιττοί αριθμοί. Ο νόμος της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στην πνευματική φύση δίδει την έννοια της αυτοβουλήσεως και υπακούει σ' αυτήν. Η αυτοβούληση είναι μείζων ενέργεια του νόμου αυτού και εκ του λόγου αυτού είναι σχετική στα πνευματικά όντα. Πάσα η παρεχομένη ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ προς ενέργεια των οργάνων των όντων ρυθμίζεται από την βούλησή τους. Τούτο είναι κάτι το οποίο πρέπει να μελετηθεί ιδιαίτερα από εκείνους που θέλουν να εγκύψουν στην έρευνα των νόμων της Φύσεως και ιδιαίτερα του νόμου της Ελευθερίας και ως φυσικού και ως πνευματικού νόμου. Η έννοια, η χωριστή έννοια του νόμου της ΚΙΝΗΣΕΩΣ, είναι ο ρυθμιστής της ακατάπαυστης λειτουργίας της Φύσεως και των όντων αυτής. Είναι νόμος πάσης ατομικότητος και δι' αυτού είναι πάντοτε στο ΕΙΝΑΙ της η ατομικότητα. Η βούληση του όντος και πάσα άλλη του

εκδήλωση δεν δύνανται να τροποποιήσουν τον νόμον αυτόν. Πάσα τροποποίηση θα εξαφάνιζε την ατομικότητα.

Το ΕΙΝΑΙ των ατόμων της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας είναι "Η ΖΩΗ". Είναι εκείνο το οποίο τηρεί, την ατομικότητα ως διακεκριμένη των άλλων. Είναι το ατελευτήτως υπάρχον. Η λειτουργία της κινήσεως του ατόμου προκαλεί την εκδήλωση εκ του είναι της ΖΩΗΣ του ατόμου, τον νόμο της θερμότητας. Η θερμότητα καθίσταται η φυγόκεντρος δύναμη του ατόμου, ενώ η κίνησίς του γίνεται η κεντρομόλος δύναμή του. Η ισοδύναμη λειτουργία των δύο αυτών νόμων συν την συμβολή του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ΜΟΝΑΔΑΣ αποτελούν το κέντρο της ισορροπίας των Κόσμων και όλων των καθέκαστα μερών τους.

ΚΙΝΗΣΗ, ΖΩΗ και ΕΝΕΡΓΕΙΑ είναι το θεμελιωτικό τρίγωνο των Κόσμων και το "αεί" μεταμορφωτικό αυτών τρίγωνο. Είναι επίσης το θεμελιωτικό τρίγωνο των πνευματικών ατομικοτήτων και της στο ΑΠΕΙΡΟΝ ακατάπαυστης εξελίξεώς τους. Οι μυημένοι στις Αλήθειες της Φύσεως πρέπει να γνωρίζουν ότι η θερμότητα, ο νόμος της ΖΩΗΣ των ατόμων και το ΦΩΣ, είναι δύο διαφορετικοί νόμοι προερχόμενοι εξ εκατέρας των δύο ουσιών. Εάν τους νόμους αυτούς δεν τους διακρίνουν ως προερχομένους από δύο διαφορετικές πηγές, δεν θα μπορέσουν να εκτιμήσουν την αλήθεια των γεγονότων της Φύσεως. Οι νόμοι αυτοί συλλειτουργούν, διότι και οι μητέρες τους ουσίες συλλειτουργούν σε όλα τα φαινόμενα της Φύσεως.

Το ΦΩΣ, ως νόμος της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, δεν θα εξεδηλούτο σε συλλειτουργία, εάν δεν συνειργάζετο η ουσία αυτή μετά της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας από την οποία εξεπορεύθη ο νόμος της θερμότητας. Όπου υπάρχει συλλειτουργία του ΦΩΤΟΣ εκεί υπάρχει και λειτουργία του νόμου της θερμότητας της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας καθώς και η λειτουργία του νόμου της Κινήσεως της αυτής ουσίας. Ένας έκαστος των νόμων αυτών δεν δύναται να εμφανισθεί χωριστά στις λειτουργίες των Κόσμων, όπως και στις λειτουργίες και αυτών ακόμη των πνευματικών φύσεων. Τα άτομα της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας έχουν φυγόκεντρο και κεντρομόλο, όπως επίσης και όλα τα συγκροτήματά τους. Για τον λόγο αυτό εκλήθη αυτή η ουσία υπό του Θείου Πυθαγόρου "ΔΥΑΣ", κατ' αντίθεση προς την ετέρα η οποία εκλήθη "ΜΟΝΑΣ".

Η εκ του ΧΑΟΥΣ στο ενεργητικό είναι εκπόρευση της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας συνετελέσθη βαθμιαίως. Τα πρώτα εμφανισθέντα άτομα αυτής, συνεπεία της συνεργασίας τους μετά της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ εξεδήλωσαν δυνάμεις τους οι οποίες κατά βαθμόν ήσαν εντατικότερες των δυνάμεων οι οποίες εξεδηλώθησαν υπό των ατόμων εκείνων τα οποία ήλθαν στο πεδίον του ενεργητικού Κόσμου βραδύτερα. Το στην νόησή μας υπάρχον άπειρον των Κόσμων, για να εκπορευθεί εκ του ΧΑΟΥΣ, συγκροτηθεί και ενεργήσει, απήτησε χρονικές περιόδους των οποίων η σύλληψις καθίσταται αδύνατος στην διάνοια του ερευνητού ανθρώπου. Ακριβώς η μεταξύ των περιόδων αυτών διαφορά είναι εκείνο το οποίο εμφανίζει την διαφορετική σύσταση, λειτουργία και κατάσταση των Κόσμων του ΑΠΕΙΡΟΥ. Ιδού πως το υπέρτατο πνεύμα, εκείνο το οποίο δύναται να επισκοπεί τους Κόσμους του ΑΠΕΙΡΟΥ ως εκ της υπερτάτης του εξελίξεως μας μεταδίδει ιεραρχικώς την έννοια της διαφοράς των Κόσμων. "Μεταξύ των Κόσμων του Απείρου υφίστανται παμμέγιστες διαφορές στις λειτουργίες τους. Οι διαφορές αυτές καθίστανται ασύλληπτες στην αίσθηση του νοητικού όντος της Γης. Η αίσθηση του περισσότερο εξελιγμένου ανθρώπου είναι αδύνατο να συλλάβει την έννοια αυτών των διαφορών. Το μόνον που δύναται να εννοήσει είναι, ότι υπάρχουν διαφορές στις λειτουργίες των Κόσμων και αυτό, διότι η αίσθησή του έχει πληροφορηθεί περί υπαρχουσών ομοίων διαφορών στις λειτουργίες των μορφών του περιβάλλοντος στο οποίο ζει. Η διαμόρφωση της σκέψεως περί των διαφορών οι οποίες υπάρχουν μεταξύ των μορφών του περιβάλλοντος του ανθρώπου, ανάγεται στην νοητική αποδοχή ανάλογης τινός καταστάσεως υφισταμένης και πέραν του περιβάλλοντος τούτου".

Τα φαινόμενα της διαφορετικής λειτουργίας των Κόσμων και τα φαινόμενα της διαφορετικής λειτουργίας των μορφών ενός Κόσμου, προέρχονται από την βαθμιαία εκκόλαψη των "αϊδίων" ουσιών εκ του ΧΑΟΥΣ στους εν ενεργεία Κόσμους. Τα άτομα της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας, ως εκ της βαθμιαίας τους μεταφοράς εκ του ΧΑΟΥΣ, δεν δύνανται από απόψεως δυναμικής να είναι τα αυτά στους εν ενεργεία Κόσμους και ως εκ τούτου και η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ η συνεργαζόμενη και αλληλοεπηρεαζόμενη μετά των ατόμων της ετέρας ουσίας, δεν είναι δυνατόν να είναι από άποψη δυναμικής ενεργείας σ' όλα τα πεδία των Κόσμων η αυτή. Τα άτομα της "αϊδίου" ουσίας του Κόσμου μας, της Γης, από δυναμικής απόψεως δεν είναι τα αυτά και σ' αυτό ακριβώς οφείλεται ο διαφορετικός τρόπος της συνθέσεώς τους σε διαφορετικά στοιχεία και των στοιχείων αυτών σε μορφές. Εάν τα άτομα από δυναμικής απόψεως ήσαν τα αυτά και η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ σ' όλα τα πεδία του Γήινου περιβάλλοντος ήτο η αυτή, δεν θα είχαμε τα φαινόμενα τα προερχόμενα εκ της πολυειδούς συνθέσεως των στοιχείων και των μορφών, ούτε τα φαινόμενα της διαφορετικής λειτουργίας και της δυναμικής ικανότητος και ιδιότητος αυτών. Τα διαφορετικά αυτά φαινόμενα είναι δεκτικά στις αισθήσεις του ανθρώπου και στην εξακρίβωση της πραγματικότητας τους από την διάνοιά του. Το γεγονός αυτό δημιουργεί τις περί των φαινομένων αυτών ιδέες. Αυτές αναγόμενες μας δίδουν την έννοια της ανάλογης λειτουργίας των άλλων Κόσμων.

Τα άτομα της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας τα αποτελούντα την εξωτερική όψη του πλανήτου μας προήλθαν και αυτά βαθμιαίως εκ του ΧΑΟΥΣ. Οι λειτουργίες τους μετά της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ τους έδωσαν αναλόγως της σειράς της εκδηλώσεώς τους και της λειτουργίας τους μετ' αυτής (της ΜΟΝΑΔΟΣ) μία ιδιάζουσα δυναμικότητα. Την δυναμικότητα αυτή προς ευχερέστερη συνεννόηση την αποκαλούμε ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ. Τα άτομα του πλανήτου μας διακρίνονται σε τέσσαρες καταστάσεις. Εκάστη αυτών έχει ιδιάζουσα δυναμικότητα και αναλόγως αυτής συμμετέχει κατά ποσό στην διάπλαση των στοιχείων και στην δι' αυτών συγκρότηση των μορφών. Αναλόγως της ιδιαζούσης αυτών καταστάσεως μετέχουν στα καθέκαστα μέρη του όλου συγκροτήματος του πλανήτου. Στα μέρη αυτά δεν υφίσταται η αυτή κινητική δύναμη και η αυτή θερμότητα. Τούτο αποτελεί μεταξύ αυτών την ισορροπία. Η από δυναμικής απόψεως διαφορά της φυγοκέντρου και της κεντρομόλου των ατόμων, εμφανίζει την όλην αρμονία του πλανήτου και την απρόσκοπτη λειτουργία του. Σε αυτά τα μέρη του πλανήτου σπουδαιότατο επίσης ρόλο έχει η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ με τον νόμο της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ο οποίος από δυναμικής απόψεως δεν είναι σ' όλα τα μέρη ο αυτός, ούτε οι συνθέσεις του δι' ατόμων της ετέρας ουσίας έχουν την αυτή λειτουργία.

Τα άτομα της "αϊδίου" ουσίας τα αποτελούντα την εξωτερική εμφάνιση των σωμάτων του πλανητικού μας συστήματος, ως εκ της βαθμιαίας εκπορεύσεώς τους κατείχαν μέγιστο χώρο, εκείνον τον οποίο βλέπουμε ως "κενόν" μεταξύ των πλανητικών σωμάτων. "Τη επενεργεία" της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ τα άτομα αυτά συνεσπειρώθησαν σε μάζες. Η διάπλαση των μαζών τούτων δεν υπήρξε ισόχρονη. Εκάστη έχει χωριστή αφετηρία της άλλης. Σε κάθε μάζα εσχηματίσθει ένα κέντρο. Το κέντρο αυτό αποτελεί, την συνισταμένη της κεντρομόλου όλων των ατόμων. Τα άτομα ως εκ της συμπυκνώσεώς τους της ενεργηθείσης υπό της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, εξεδήλωσαν δύο τάσεις, την ΚΙΝΗΤΙΚΗ προς το κέντρο της μάζης και την της ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ προς την περιφέρεια της μάζης. Και οι δύο αυτοί νόμοι των ατόμων είναι ισοδύναμοι. Και εκεί ακόμη όπου η κατάσταση των ατόμων από δυναμικής απόψεως είναι διαφορετική, η ΚΙΝΗΣΗ και η ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ είναι ισοδύναμες. Αλλά ισοδύναμος προς τους νόμους αυτούς των ατόμων είναι και ο νόμος της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ΜΟΝΑΔΟΣ. Η όλη συνισταμένη των δυνάμεων των ατόμων η οποία απετέλεσε το κέντρο της μάζης καθώς και την περιφέρειά της, απετελέσθη δια του νόμου της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, μεταφερούσης από ατόμου σε άτομο, προς το κέντρο και την περιφέρεια τους "εν ενεργεία"

νόμους τους. Η προς το κέντρο και την περιφέρεια τάση θα περιορίζετο στα άτομα, αν αυτά δεν απετέλουν συμπυκνώσεις δια της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ και αυτή δεν καθίστατο αγωγός επικοινωνίας μεταξύ τους και των εξ αυτών εκπορευομένων δυνάμεων.

Εξ όσων ελέχθησαν, εδείχθη ότι η εκπόρευση των ατόμων της αϊδίου ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας και της ΜΟΝΑΔΟΣ εκ του ΧΑΟΥΣ στο ενεργητικό ΕΙΝΑΙ, υπήρξε βαθμιαία. Τα αίτια της βαθμιαίας αυτής εκπορεύσεως οφείλονται στα εξής γεγονότα. Η πρώτη εκδηλωθείσα ομάς των ατόμων της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας, απετέλεσε και εκδήλωση της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ στην οποίαν ήλθαν σε ενέργεια τα ΑΤΟΜΑ. Ταυτόχρονα, ΕΝΕΡΓΕΙΑ ενεφανίσθη και στην ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ. Η συνεργασία των δύο αυτών ουσιών στο κέντρο της δημιουργίας των εν ενεργεία Κόσμων, είχε ως αποτέλεσμα την εκδήλωση δυνάμεών τους. Οι εν συνεργασία δυνάμεις των δύο αυτών ουσιών απετέλεσε το αίτιο της εκπορεύσεως εκ του ΧΑΟΥΣ, νέας ομάδος ατόμων και περιέχον αυτών εξ ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ. Η νέα αυτή εκπόρευση από το "δυνάμει ΕΙΝΑΙ" στο "εν ενεργεία ΕΙΝΑΙ" των ουσιών, δηλαδή εκ του ΧΑΟΥΣ στους ενεργητικούς Κόσμους, κατέστη αίτιο και άλλων ομοίων εκπορεύσεων. Τουτ' αυτό εξακολουθητικώς εγένετο και γίνεται στην εμφάνιση των απείρων Κόσμων και αυτό ακριβώς είναι εκείνο που μας δίδει την έννοια του ΑΠΕΙΡΟΥ.

Οι Κόσμοι δεν θα ήσαν ΑΠΕΙΡΟΙ, εάν η δημιουργία αυτών είχε πέρας, διότι σε μία τέτοια περίπτωση και οι μεταμορφώσεις των Κόσμων και το εξ αυτών προερχόμενο πνεύμα στην εξέλιξή τους θα είχαν πέρας και ως εκ τούτου θα ήσαν προορισμένα σε εξαφανισμό. Εκ των Κόσμων εξαφανίζονται μόνον οι μορφές, τα σύνθετα εξ αθροισμάτων των ατόμων της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας και της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ γιγνόμενα.

Τα εκ των δύο ουσιών συγκροτήματα καθίστανται πεπερασμένα, διότι η ενέργειά τους ως μορφών δεν είναι εν συνεχεία άπειρος αλλά περιορισμένη. Και αυτό αποτελεί την έννοια της "αεί" μεταμορφώσεώς τους. Το τοιούτο οφείλεται στους νόμους της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ η οποία συνθέτει και αποσυνθέτει ακατάπαυστα τις μορφές, όπως ωθεί τα άτομά τους και ωθείται υπ' αυτών σε νέες εκδηλώσεις δυνάμεών τους. Στο σημείο αυτό πρέπει να διασαφηνισθεί η έννοια των δυνάμεων όπως μη αυτή συγχέεται με την έννοια της "ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ". "ΕΝΕΡΓΕΙΑ" είναι ο νόμος της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ. Δυνάμεις είναι η αύξησις, ποσοτικώς, των νόμων της "ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ", "ΚΙΝΗΣΕΩΣ" και "ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ". Η αύξησις αυτή φέρει στο είναι παράγωγα των τριών αυτών πρωταρχικών νόμων των δύο ουσιών και αυτά είναι νέοι νόμοι των ουσιών. Στο γεγονός αυτό οφείλονται όλα τα συντελούμενα γεγονότα των απείρων Κόσμων. Τα γεγονότα αυτά παρουσιάζουν τις "αϊδίους" ουσίες "αεί" εξελισσόμενες και ουδέποτε να δύνανται αυτές να επανέλθουν σε προγενέστερες καταστάσεις τους. Σ' αυτήν ακριβώς την εξέλιξή τους οφείλεται και η εμφάνιση και λειτουργία του "ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ" καθώς επίσης και η απείρως εξέλιξή του.

Εάν στα φαινόμενα των μορφικών Κόσμων σημειούνται γεγονότα εξαφανισμού συγκροτημάτων, τούτο δεν είναι παρά μετατροπές καταστάσεων οι οποίες αποσκοπούν σε σύνθεση νέων συγκροτημάτων των οποίων οι ενεργητικές δυνάμεις αυξάνονται. Οι περίοδοι των μετατροπών είναι σε χρόνο μακρές καθώς και εκείνες των εκ νέου συνθέσεων. Η διάρκειά τους προσδιορίζεται εκ του όγκου της μάζης των συγκροτημάτων των διαλυομένων ή των συντιθεμένων. Ο Θείος Πυθαγόρας έλεγε, "ότι εκτός του ΑΠΕΙΡΟΥ των Κόσμων, το οποίο νοούμε δια της εννοίας της "αεί" επεκτάσεως των αριθμών, συμβόλων των "εν ενεργεία" Κόσμων των προκαλούντων τις λειτουργίες των απείρων Κόσμων, έχουμε και άλλο ΑΠΕΙΡΟ το ΧΑΟΣ. Το ΧΑΟΣ είναι επίσης άπειρον, του οποίου νοητικά όρια δεν δύνανται να προσδιορισθούν. Προσδιορισμός ορίων θα σημείωνε αρχήν των ουσιών και καταστροφή της εννοίας της "αϊδιότητος" αυτών, οπόταν το πνεύμα θα ερχόταν σε αμηχανία να δικαιολογήσει την ύπαρξη των δύο ουσιών και των λειτουργιών τους. Επίσης έλεγε, ότι "οι αϊδιοι" ουσίες, εάν είχαν άλλο δημιουργικό αίτιό τους, αυτό δεν θα ήτο δυνατόν να νοηθεί,

εκτός αν και αυτό ήταν της αυτής φύσεως με "τας αϊδίους ουσίας", οπότε θα ήταν αυτό τούτο, "οι αϊδιες ουσίες".

Η υπόθεση του πνεύματος ως νοητικού όντος καθίσταται φανερά ότι αυτό δεν είναι έξω των "αϊδίων" ουσιών τόσον φανερά ώστε να διακρίνουμε την συντέλεση της νοήσεως αυτού μέσα στις λειτουργίες των Κόσμων και ακόμη σε αυτή τη φύση του ανθρώπου. Η αύξηση της νοήσεως του ανθρώπου καθίσταται αναμφισβήτητη στον ερευνώντα τις λειτουργίες της ανθρωπίνης φύσεως. Η παρατήρηση δύναται επίσης να διαπιστώσει, ότι το πνεύμα δεν δύναται να υπάρξει εάν δεν ευρίσκεται σε άμεσες σχέσεις με τις οργανώσεις των δύο ουσιών και ειδικότερα, ότι ουδεμία του δύναμη δύναται να εξωτερικευθή και λειτουργήσει άνευ της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, χρησιμοποιούμενης υπ' αυτού πάντοτε ως μέσον ενεργείας του. Το πνεύμα δεν δύναται να νοηθεί ως ατομική ύπαρξη, εάν το κέντρον του δεν εγένετο από άτομο της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας, του οποίου η ύπαρξη στον άπειρο χρόνο δεν υπόκειται σε φθορά, διότι αυτό είναι άτομο της "αϊδίου" ουσίας. Πως όμως το πνεύμα έρχεται στο συνειδητό είναι της υπάρξεώς του θα εξετασθεί βραδύτερα. Για να κατανοήσουμε όμως το θέμα της δημιουργίας μετά την βραχεία αυτή ανάπτυξη και προς καλλιτέρα αυτού κατανόηση, διότι θα βοηθηθούμε αρκετά, θα εισέλθουμε σε ένα συναφές θέμα υπό την ευρύτερη έννοιά του, το θέμα της αριθμολογίας. Το θέμα της αριθμολογίας στην καθόλου αυτού έννοια είναι ευρύτατο.

ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ

Η αριθμολογία δυνάμεθα να είπωμεν ότι αποτελεί, το μέσον της συνεννοήσεως, δηλαδή την γλώσσα των Θεών, διότι δεν έχει περιορισμούς στην έκτασή της όπως η γλώσσα των ανθρώπων, αλλά είναι άπειρος, όπως άπειρος είναι και η έννοια των αριθμών. Και είναι η γλώσσα των Θεών, διότι η αριθμολογία, η έννοια των αριθμών αναφέρεται σε όλες τις σχέσεις της λειτουργίας των Κόσμων, των νόμων εκείνων οι οποίοι προκαλούν αυτές τις λειτουργίες και στα καθέκαστά τους, καθώς επίσης σε όλες τις εμφανίσεις του πνεύματος, των σχέσεών του προς τις λειτουργίες των Κόσμων, των ενεργητικών του δυνάμεων και των νόμων του εκείνων οι οποίοι εξελίσσουν απείρως. Του θέματος αυτού μόνον πτυχή να αποκαλύψουμε θα αποπειραθούμε, εκείνη η οποία απησχόλησε πολλούς από τους σοφούς της αρχαιότητας.

Και πρώτον οι αριθμοί δεν είναι τι το οποίο επενόησε και εδημιούργησε ο άνθρωπος, αλλά αντίθετα είναι εκδηλωμένο φυσικό φαινόμενο το οποίο διασαφηνίζει τις διάφορες καταστάσεις των λειτουργούντων Κόσμων και του πνεύματος αυτών. Είναι το υπό της Φύσεως παρεχόμενο μέσον προς το δημιούργημά της, την ανθρώπινη διάνοια, δια του οποίου (μέσου) καθίσταται νοητή η λειτουργία των Κόσμων, οι νόμοι των ουσιών εκείνων οι οποίοι μετέχουν στις λειτουργίες αυτές και η δυναμικότης εκάστου των νόμων αυτών. Είναι επίσης (οι αριθμοί) το μέσον του προσδιορισμού της καταστάσεως εκάστης πνευματικής ατομικότητος (προσωπικότητος) όπως και το μόνον μέσον δια του οποίου είναι δυνατόν να ευρίσκεται και καθορίζεται ο βαθμός της εξελίξεώς της. Οι αριθμοί δεν έχουν την απλή έννοια την οποία δίδει σ' αυτούς ο άνθρωπος, δηλαδή την έννοια η οποία εμφανίζει τις ποσότητες. Η έννοια αυτή είναι περιορισμένη και προκύπτει εξ άλλης προγενεστέρας εννοίας αυτών.

Οι αριθμοί είναι οι εικόνες των πραγμάτων και των όντων της Φύσεως. Και επειδή και τα πράγματα και τα όντα της Φύσεως έχουν έκαστο εξ αυτών και ιδιάζοντα χαρακτηρισμό και ίδια γνωρίσματα, δι' αυτό και έκαστος των αριθμών έχει ιδιάζουσα έννοια και ίδιο γνώρισμα. Το γνώρισμα έκάστου αριθμού διαφέρει του γνωρίσματος των άλλων και της ιδιαζούσης αυτών δυνάμεως, ως εκ του λόγου δε αυτού η πρώτη έννοια των αριθμών είναι ποσοτική και εκ της του είδους αυτού εννοίας προέρχεται και η ποσοτική (έννοια).

Η διαφορά της εννοίας εκάστου των αριθμών είναι η εικών η οποία χαρακτηρίζει την διαφορά της εννοίας πάσης ατομικότητος εν σχέσει προς τις άλλες ατομικότητες και το ίδιον αυτών γνώρισμα. δια της διαφορετικής αυτής εννοίας δυνάμεθα να κατανοούμε και την εκ του ΧΑΟΥΣ εκπόρευση των ατόμων κατά μία βαθμιαία τάξη, η οποία δίδει στο κάθε άτομο τον ιδιάζοντα χαρακτηρισμό του και το από δυναμικής απόψεως γνώρισμά του. Οι αριθμοί αντιστοιχούν και προς εκείνες της ατομικότητες της Φύσεως οι οποίες αποτελούν την έννοια της "αεί" υπάρξεώς τους δια της "αεί" εκδηλώσεώς τους δυνάμεών τους, των οποίων την εικόνα νοούμε δια της "αεί" επεκτάσεως των αριθμών αφ' εαυτών αναπαραγομένων όπως αναπαράγονται και οι δυνάμεις των ατόμων. Δια της εννοίας των αριθμών, της ειδικής αυτών κατατάξεως και δια της συμπλοκής τους στους διάφορους αριθμητικούς σταθμούς θα μας καταστεί δυνατόν να συλλάβουμε το έργο της όλης Δημιουργίας καθώς και εκείνο που αναφέρεται στην ενεργό δράση του πνεύματος και την διαφορετική από ενεργητικής απόψεως κατάσταση εκάστης πνευματικής ατομικότητος.

Διά της πράξεως των αριθμών προαγόμεθα επίσης στο να κατανοούμε τον τρόπο και την ποιοτική κατάσταση πάσης φυσικής συνθέσεως καθώς επίσης και την ενεργητική δύναμη και τις σχέσεις αυτής προς τις άλλες ενεργητικές δυνάμεις των άλλων συνθέσεων, όπως και τις αφαιρέσεις από τις διάφορες ενέργειες των μορφών και την προαγωγή της αφαιρέσεως μέχρι του σημείου της όλης εξαντλήσεως του ενεργητικού μέσου, οπότε έχουμε και το φαινόμενο της αποσυνθέσεως, όπως κατανοούμε δια της συμπλοκής των αριθμών στις συγκροτούμενες μορφές, δια της μεταξύ τους αλληλεπιδράσεως, τον πολλαπλασιασμό των ενεργητικών τους δυνάμεων.

Πάσα πράξη των αριθμών είναι μία εικών των γιγνομένων πράξεων υπό των ουσιών της Φύσεως στις καθέκαστα μορφικές και πνευματικές της εμφανίσεις. Οι αριθμοί χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, στην κατηγορία των περιττών και την κατηγορία των αρτίων. Η συμπλοκή των περιττών αριθμών προς τους αρτίους, εικονίζει την συμπλοκή των δύο "αϊδίων" ουσιών εκ των οποίων γίνονται όλα τα φαινόμενα των κόσμων. Οι περιττοί αριθμοί είναι οι εικόνες τις οποίες εμφανίζει η "αϊδιος" ΣΥΝΕΧΗΣ ουσία στις συνθέσεις, συγκροτήματα και αποσυνθέσεις τους, σε παν ό,τι έχει περιορισμένη ενέργεια και ως μορφή καθίσταται πεπερασμένη. Οι άρτιοι αριθμοί είναι η εικών αυτής ταύτης της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας με το πλήθος των ατόμων της τα οποία ουδέποτε αποβάλλουν την ατομικότητά τους, αλλά είναι τα πάντοτε άφθαρτα και αιώνια ΕΙΝΑΙ. Η συνεργασία των δύο αυτών "αϊδίων" ουσιών στα καθέκαστα των απείρων κόσμων, νοείται μόνο δια της συμπλοκής και συνεργασίας των περιττών και αρτίων αριθμών στις πράξεις τους. Η χωριστή έννοια των περιττών και αρτίων αριθμών σε κατηγορίες, εμφανίζει τις εικόνες των δύο "αϊδίων" ουσιών σ' όλες τις μεταβολές τους στους ενεργούντες κόσμους και εκάστη καθίσταται το συμπλήρωμα της άλλης, δια της συμπληρώσεως δε αυτής τηρείται η συνέχεια και η ενότητα αυτών. Μόνον δια της έννοιας της συμπληρώσεως συλλαμβάνουμε και την έννοια της ενότητας και συνεχίσεως των κόσμων στα έργα τους και στην άπειρο εξέλιξή τους.

Ακόμη, δια της απείρου επεκτάσεως των αριθμών κατανοούμε το ΑΠΕΙΡΟ, ως ένα σύνολο "αεί γιγνόμενο" διότι "αεί" εκ του ΧΑΟΥΣ έρχονται στο ενεργητικό ΕΙΝΑΙ, τόσο τα άτομα της μιάς "αϊδίου" ουσίας, όσο και η επέκταση σε ενεργητική κατάσταση σε ατελεύτητους χώρους της ετέρας ουσίας, της ΜΟΝΑΔΟΣ. Οι περιττοί και οι άρτιοι αριθμοί είναι το αντικείμενο της μελέτης των σοφών, εκείνων που επιθυμούν να εισέλθουν στις μεγάλες έννοιες των "αϊδίων" ουσιών στα ανά τους Κόσμους άπειρα ενεργητικά πεδία. Οι σοφοί δεν πρέπει ποτέ να λησμονούν, ότι οι αριθμοί με το σύστημα που τους χωρίζει σε διαφόρους σταθμούς εξορμωμένους στην σύστασή τους από τη ΔΕΚΑΔΑ και το πολλαπλάσιό της, εμφανίζουν και τους αναμορφωτικούς κύκλους, προ παντός της ουσίας του πνεύματος και τους νόμους που

την διέπουν. Μόνον δια της εισόδου του πνεύματος στους απείρους αυτούς κύκλους δύναται να κατανοηθεί η εξέλιξή του και προ παντός η από ένα κόσμο σε άλλο προαγωγή του.

Ας εισέλθουμε όμως στην εξέταση της ουσίας των αριθμών, καθώς επίσης και στην εξέταση των δυνάμεων και νόμων των "αϊδίων" ουσιών των παριστανομένων δια των αριθμών, ως και την ιδιότητα εκάστου εξ αυτών. Για να γίνει όμως αυτή η εξέτασις, πρέπει πάντοτε να έχουμε στην διάνοιά μας, εκείνο που ελέχθη προγενέστερα, δηλαδή, ότι οι αριθμοί δεν είναι επινόηση του ανθρώπου, αλλά μια φυσική εκδήλωση της διάνοιάς του στην ουσία της οποίας οι αριθμοί υπήρχαν με όχι συνειδητή έννοια προ της εκδηλώσεώς τους. Η εκδήλωση των αριθμών δεν είναι άλλο τι, παρά μια λειτουργία της ανθρωπίνης διανοίας η οποία συνετελέσθη από τις δυναμικότητες τις οποίες έχει εκδηλώσει η ανθρωπίνη ψυχή και η φύση των οργανισμών στους οποίους αυτή δρα. Οι του είδους αυτού δυναμικότητες δια των οποίων συνετελέσθη η λειτουργία της ανθρωπίνης διανοίας, δεν είναι παρά αριθμοί και δεν νοούνται παρά μόνον δι' αριθμών. Είναι αριθμοί, διότι εκάστη αυτών έχει ιδίαν τάση, αναφέρεται σε λειτουργία ιδίου νόμου και πληροί ίδιο σκοπό. Η ειδική τάσις, ο σκοπός και ο νόμος εκ του οποίου προέρχεται, δεν δύνανται άλλως να κατανοηθούν εάν δεν μεταφερθούν στην έννοια των αριθμών, στην χωριστή έννοια εκάστου των αριθμών, δηλαδή στην φυσική κατάσταση η οποία μας δίδει το γνώρισμά τους. Εάν η έννοια των αριθμών δεν εξεδηλούτο στην ανθρώπινη διάνοια, δεν θα καθίστατο αυτή γνωστή, διότι η παραγωγή και η ενέργεια των ιδεών της, οι ποικίλες παραγωγικότητες και ενέργειές της θα ήσαν ακατάληπτες και θα αποτελούσαν σύγχυση. Εκείνο το οποίο μας φέρει στην έννοιά της και στα παράγωγα αυτής, είναι η έννοια την οποία λαμβάνουμε δια των αριθμών. Εάν οι ιδέες και όλες οι ψυχικές μας εκδηλώσεις γίνονται γνωστές, αυτό είναι αποτέλεσμα των διαφορετικών παραστάσεων προς τις οποίες η ψυχή μας έρχεται σε επαφή δια των αισθήσεών της.

Εκάστη παράσταση και διαφορετική ενέργειά της γνωρίζονται από το σχήμα της, από την ιδιάζουσα δυναμικότητά της και την αρμονία την οποία αποτελεί μετά των άλλων παραστάσεων. Εάν κάθε παράσταση δεν είχε ιδιάζοντα χαρακτηρισμό που να καθίστατο νοητός από την δυναμικότητα και το σχήμα της και προ παντός από την ενεργό τάση της, τότε δεν θα είχαμε την έννοια του πλήθους των παραστάσεων την οποία διευκρινίζουμε στην νόησή μας δια των αριθμών. Αν εκ των πραγμάτων της Φύσεως αφαιρέσουμε την αριθμητική έννοια δεν δυνάμεθα να σχηματίσουμε ουδεμία ιδέα, πολύ δε περισσότερο το πλήθος αυτών. Αλλά οι παραστάσεις εκ των οποίων γίνονται οι ιδέες και οι έννοιες, ως είπομεν, είναι συγκροτήματα. Πώς θα ήτο δυνατόν να είχαμε την έννοιά τους εάν δεν γνωρίζαμε ότι οι παραστάσεις είναι αθροίσματα άλλων μικροτέρων πραγμάτων και πώς θα είχαμε την έννοια τους εάν δεν είχαμε την έννοια του πλήθους των αριθμών, την ποιοτική τους έννοια, το διαιρετό των παραστάσεων σε ειδικά μικρότερα συγκροτήματα και την εξ αυτών αφαίρεση των μερών εκ των οποίων γίνεται νοητή η αποσύνθεση της παραστάσεως; Πώς θα εννοούσαμε την έννοια των συγκροτημάτων δια της επί το αυτό προσθέσεως των μερών τους, των οποίων την έννοια έχομε μόνον δια των αριθμών;

Αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίο ο Θείος Πυθαγόρας έλεγε, ότι η ουσία των πραγμάτων είναι αριθμός. Και χώριζε την ουσία των πραγμάτων σε δύο αίτια. Στους αρτίους και στους περιττούς αριθμούς. Και άρτιοι είναι το πλήθος των ατόμων τα οποία συγκροτούν τις παραστάσεις, περιττοί δε το συνθετικό αίτιο πάσης παραστάσεως. Οι περιττοί αριθμοί εμφανίζουν όλα τα φαινόμενα της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ η οποία συνέχει τα πάντα και τα πάντα δια των νόμων της μεταβάλλει. Είναι με άλλες λέξεις το μεταμορφωτικό αίτιο πάντων των πραγμάτων, ενώ αντίθετα οι άρτιοι αριθμοί οι οποίοι εμφανίζουν το πλήθος των συγκροτουμένων ατόμων είναι το αιωνίως από δυναμικής ενεργητικής απόψεως μεταβαλλόμενο. Είναι το πάντοτε υπάρχον των ατομικοτήτων τίς οποίες οι περιττοί αριθμοί τις καθιστούν συνεχώς θειότερες.

Προσδιορισμός της εννοίας των αριθμών.

Έχουμε δύο τάξεις αριθμών, τους απλούς και τους συνθέτους. Οι απλοί αριθμοί είναι οι βάσεις της θεμελιώσεως του όλου απείρου οικοδομήματος των αριθμών και αποτελούν μία θεμελιώδη έννοια των ουσιών από τις οποίες προέρχονται. Όλοι οι άλλοι αριθμοί είναι σύνθεση των απλών, πλην όμως διαδηλούν συγχρόνως το άπειρο των εκδηλώσεων των ουσιών από τις οποίες προέρχονται. Έκαστος σύνθετος αριθμός δηλοί τα παράγωγα των δύο ουσιών τα οποία γίνονται δια των συνθέσεών τους. Η σύνθεση των περιττών και αρτίων αριθμών είναι οι εμφανιζόμενες εικόνες των συνεργαζομένων ουσιών και εν ταυτώ διαδηλούν και τις ιδιότητές τους. Εάν δια της εννοίας των αριθμών σχηματίζουμε την έννοια των ιδεών, δια της αυτής εννοίας οφείλουμε να σχηματίσουμε και την έννοια των δύο ουσιών, αφού τα παράγωγά τους νοούνται μόνον δι' αριθμών και αφού οι αριθμοί δεν είναι τίποτα άλλο παρά εκδηλώσεις των λειτουργιών των συνεργαζομένων αυτών ουσιών. Ουδαμού δύναται να διαπιστωθεί φυσική ενέργεια, εάν αυτή δεν την προκαλέσουν οι διαφορετικές δυνάμεις με τους ιδιάζοντες χαρακτηρισμούς τους σε όλα τα πεδία των κόσμων. Εικόνες αυτών των δυνάμεων δια την ανθρωπίνη νόηση είναι οι αριθμοί. Οι περιττοί και οι άρτιοι αριθμοί είναι οι συγκροτούντες και λειτουργούντες στα συγκροτήματα και μετά ορισμένη λειτουργία εξαφανίζοντες αυτά προς τον σκοπό της αρτιωτέρας εμφανίσεώς τους καθώς και οι οποίοι "εσαεί" διατηρούν τις ατομικότητες οι οποίες αποτελούν τα φαινόμενα των συγκροτημάτων.

Δεν δύναται να νοηθεί ενέργεια ή λειτουργία φυσική, εξέλιξη των ουσιών, χαρακτηρισμοί των δυνάμεων των λειτουργουσών μορφών της Φύσεως, αν δεν χρησιμοποιηθεί σαν μέσο η απλή ομάδα των αριθμών και το πλήθος αυτών δια της συνθέσεως των απλών αριθμών

Άνευ της εννοίας των αριθμών και της διπλής αυτών ιδιότητος, η ανθρωπίνη διάνοια δεν δύναται να ανάγεται στην σύλληψη και εξακρίβωση των αιτίων της Δημιουργίας των κόσμων και της λειτουργίας αυτών.

Αρχή των αριθμών. Τι είναι μονάς.

Οι πλείστοι των ανθρώπων πιστεύουν ότι μονάς είναι ο αριθμός 1. Η πίστη αυτή στην βάση της είναι σφαλερά. Μονάς είναι εκείνο το οποίο έχει την δύναμη της παραγωγής είτε, κατά νοητή έκφραση, την αρνητική είτε την θετική. Η έννοια του αριθμού 1 δεν είναι παραγωγική, διότι δια να είναι παραγωγική πρέπει να διχοτομηθεί σε δύο διάφορα μέρη διαφορετικής ενεργείας. Στην περίπτωση όμως αυτή χάνει την έννοια της μονάδας. Είναι μέρος της μονάδας και κατά αναπόδραστη ανάγκη δια να σχηματίσουμε μονάδα έχουμε ανάγκη και ετέρου μέρους αυτής. Επομένως στην αρχή των αριθμών ως μονάς εμφανίζεται ο αριθμός δύο και παρακολουθείται υπό ετέρας μονάδος, του αριθμού 3. Ο αριθμός 1 δύναται στις πράξεις των αριθμών να επαναλαμβάνεται, αλλά κατά την έννοια μένει πάντοτε ο αυτός, διότι εξ αυτού δεν δύναται να παραχθεί άλλο τι. Δια να παραχθεί άλλο τι, πρέπει να υπάρχει και άλλος αριθμός 1 με διαφορετική ιδιότητα. Όταν λέγουμε 1 + 1 = 2 πρέπει τα δύο αυτά 1 να μην είναι τα αυτά. Διότι αν είναι τα αυτά, δεν είναι δυνατόν να γίνεται μεταξύ τους παραγωγή και κατ' ακολουθίαν σ' αυτή τη περίπτωση δεν δυνάμεθα να έχουμε επέκταση των εννοιών των αριθμών. Παράδειγμα. Όταν έχουμε μία και μόνη ιδέα μη συνεργαζόμενη μετ' άλλων διαφόρου φύσεως, η ιδέα αυτή επαναλαμβανόμενη θα μένει πάντοτε η αυτή. Όπως δεν δυνάμεθα να επαναλάβουμε τον οιανδήποτε άνθρωπο με τον εαυτό του προκειμένου να παραγάγουμε ένα άλλο άνθρωπο. Τοιούτο γεγονός δεν εμφανίζεται ούτε στις λειτουργίες της Φύσεως, ούτε στις λειτουργίες των ιδεών. Η έννοια της παραγωγής, είτε ιδεών, είτε φυσικών δυνάμεων, είτε μορφών, γίνεται δια της συνεργασίας δύο διαφορετικών παραγόντων. Κατά συνέπεια, η πρώτη μονάς δεν είναι δυνατόν παρά να έχει δυο ενεργητικούς παράγοντες και τους έχει μόνον η μονάς 2 (δύο). Αύτη η μονάς είναι τα άτομα της αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας, της εκ του ΧΑΟΥΣ εκπορευθείσης, με τους δύο ενεργητικούς της παράγοντες, τους νόμους

της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και της ΖΩΗΣ. Αλλά και αυτή η μονάς δια να ενεργήσει έπρεπε να ευρίσκεται κάπου. Να ευρίσκεται σε ένα ΧΩΡΟ, διότι πάσα επέκταση της δυναμικότητός της άλλως θα ήταν ακατανόητη. Όντως ευρέθη "εν χώρω" και ο ΧΩΡΟΣ αυτός είναι η άλλη "αϊδιος" ουσία, η πάντοτε συνεχής προς "εαυτήν". Και διότι ακριβώς είναι συνεχής "προς εαυτήν", μας δίδει την έννοια του ΧΩΡΟΥ. Δεν είναι δυνατόν να νοηθεί ΧΩΡΟΣ εάν δεν είναι συνεχής, διότι ΧΩΡΟΣ είναι εκείνο το οποίο περιέχει κάτι τι μετρητό και το οποίο δίδει την έννοια της διαστάσεως και όχι το περιεχόμενο τινός. Ο ΧΩΡΟΣ, η "αϊδιος" ΣΥΝΕΧΗΣ ουσία, είναι η μονάς 3 (τρία). Η συνεργασία της μονάδος 2 (δύο) μετά της μονάδος 3 (τρία) έχουν ένα παραγωγικό αποτέλεσμα. Αυτό είναι τα μορφικά συγκροτήματα τα οποία και λαμβάνουν την έννοια της μονάδος 4 (τέσσαρα). Αλλά η στην μορφή αυτή συνεργασία των μονάδων αυτών εμφανίζει "εν ενεργεία" ένα νόμο τους. Ο νόμος αυτός είναι ο νόμος της μεταξύ τους επιμιξίας δια του οποίου συγκροτούνται οι διαιωνιστικοί τύποι. Ο νόμος αυτός είναι η μονάς 5 (πέντε). Η επέκταση της διαιωνίσεως των μορφών εμφανίζει τις παραγωγικές τους δυνάμεις, εκείνο το οποίο ονομάζουμε ΕΞΕΛΙΞΗ. Ο νόμος της ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ή τον πολλαπλασιασμού των ενεργειών, είναι ο νόμος της μονάδος (εξ). Αλλά εκτός της εσωτερικής συνεργασίας των ουσιών στις μορφές της Φύσεως, γίνεται και άλλη συνεργασία. Η συνεργασία αυτή είναι η μεγαλυτέρα πασών, διότι οι κινήσεις των μορφών παράγουν στον απανταχού χώρο μεγάλες δονήσεις. Τα κύματα αυτών των δονήσεων τηρούν άμεση επαφή μεταξύ των μορφών και ασκούν ύψιστες αλληλεπιδράσεις. Ο νόμος της αλληλεπιδράσεως είναι η μονάς 7 (επτά). Οι αλληλεπιδράσεις κανονίζουν τις περιφορές των κινουμένων μορφών και διατηρούν την αυτοτέλεια και την ελευθερία της ενέργειάς τους μέχρις ορισμένου ορίου. Η ελευθερία της ενέργειας των μορφών είναι η μονάς 8 (οκτώ). Δια της ελευθέρας ενέργειας των μορφών κανονίζεται και η αρμονία τους. Η αρμονία είναι η μονάς 9 (εννέα). Το σύνολο των συνεργαζομένων αυτών μονάδων δημιουργεί ένα σταθμό εξελίξεως. Αυτός είναι η ΔΕΚΑΣ. Κατά τον Θείο Πυθαγόρα, η ΔΕΚΑΣ είναι "ιερά" διότι σ' αυτήν συγκεντρούνται τα δημιουργικά αίτια και οι θεμελιωτικοί νόμοι τους. Το όλον συγκρότημα των Κόσμων στηρίζεται επί των θεμελιωτικών νόμων οι οποίοι και αποτελούν τις βάσεις της λειτουργίας των κόσμων. Πάσα περαιτέρω ενέργεια των κόσμων, εξαρτάται εκ της συνεργασίας των νόμων αυτών. Η συνεργασία αυτή έχει παράγωγα και τα παράγωγα αυτά είναι νόμοι, αλλά νόμοι όχι θεμελιωτικοί αλλά λεπτομερειακοί και εικονίζονται δια της εννοίας των συνθέτων αριθμών των μονάδων. Αυτή η επέκταση, των συνθέτων αριθμών δεν δύναται να έχει όρια και αυτό ακριβώς είναι εκείνο το οποίο εμφανίζει την ατελεύτητη παραγωγή των νόμων των ενεργουσών ουσιών των κόσμων.

Οι αριθμοί δια των συνθέσεών τους, οι οποίες αποτελούν και τις πράξεις τους, εμφανίζουν όλες τις λειτουργίες και όλα τα γεγονότα που τελούνται εις την Φύση. Οι απλοί αριθμοί είναι η ζώσα εικών και δι' αυτής η έκφραση των πρωταρχικών νόμων των "αϊδίων" ουσιών.

Οι πρωταρχικοί νόμοι χωρίζονται σε τρία τρίγωνα. Το πρώτο τρίγωνο περιέχει τους νόμους της ΚΙΝΗΣΕΩΣ, ΖΩΗΣ και ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. Αυτό το τρίγωνο δια των συνεργαζομένων νόμων του εμφανίζει ένα γεγονός, την σύσταση της μορφής. Η μορφή εμφανίζεται υπό της μονάδος 4 (τέσσαρα). Η μονάς 4 είναι η εικών του τετραγώνου. Το τετράγωνο είναι η πλήρης μορφή και δι' αυτό καλείται και ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ. ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ σημαίνει τις συνεργαζόμενες Θείες ουσίες δια των νόμων του πρώτου τριγώνου "εν μορφή". Η μορφή είναι το μέσον της εκδηλώσεως δυνάμεων ή νόμων υπό των συνεργαζομένων ουσιών. Η μορφή δεν είναι μόνον η παράσταση, αλλά και το μέρος όπου γίνεται στενοτέρα η συνάντηση των ατόμων της "αϊδίου" ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας μετά της ΣΥΝΕΧΟΥΣ ουσίας, της ΜΟΝΑΔΟΣ, συνεπεία των οποίων εκδηλούνται οι νόμοι του δευτέρου τριγώνου, του εικονιζόμενου υπό των μονάδων 4, 5, και 6. Ο νόμος 4 έχει δύο ιδιότητες. Είναι το άθροισμα των νόμων του πρώτου τριγώνου,

αλλά στο άθροισμα, αυτό μετέχει και ο πρώτος νόμος του δευτέρου τριγώνου. Την σημαντικότητα του νόμου αυτού πρέπει οι μελετώντες τους νόμους της Φύσεως να σπουδάζουν επιμελώς, διότι η φυσική αυτή ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ έχει ανάλογες (τετρακτύς) σε όλα τα πεδία των εξελισσομένων πνευματικών κόσμων. Το πολλαπλάσιο του νόμου 4 σε αποτέλεση των αριθμών 40, 400, 4000 και εφεξής εμφανίζει τις μορφές ή τα μέσα της ενεργείας των πνευματικών ατομικοτήτων στον άπειρον κόσμο, συγχρόνως δε και τις υφιστάμενες σχέσεις της ενότητας όλων των λειτουργούντων κόσμων.

Το δεύτερο τρίγωνο αποτελείται από τους νόμους των μορφών, της μεταξύ τους επιμιξίας και του πολλαπλασιασμού των δυνάμεών τους. Στο δεύτερο αυτό τρίγωνο εμφανίζεται το μέσον της λειτουργίας των μορφών το αναφερόμενο στην αναπαραγωγή τους και τον πολλαπλασιασμό των ενεργειών τους. Επίσης το τρίγωνο αυτό αποκαλύπτει δια των συνεργαζομένων νόμων του την βάση επί της οποίας στηρίζονται και εξελίσσονται οι μορφές σ' όλους τους Κόσμους και τους φυσικούς και τους πνευματικούς με αύξουσα, ως προελέχθη, δυναμικότητα δια των πολλαπλασίων του αριθμού 4.

Το τρίτο τρίγωνο το εμφανίζουν οι αριθμοί 7, 8 και 9. Και αυτοί είναι νόμοι των ενεργητικών ή μορφικών μέσων της Φύσεως και του πνεύματος. Ο νόμος της ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ, ο υπό του αριθμού 7 εικονιζόμενος, έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση του νόμου της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δια του οποίου καθορίζεται η σαφής έννοια της ελευθέρας ενεργείας των μορφών. Ίσως μέσα σε αυτόν τον νόμο να υπάρχει και η έννοια εκ της οποίας εξορμώνται σε περιφερειακή κίνηση οι μεγάλες μορφές της Φύσεως, τα Ουράνια σώματα. Ο νόμος της ελευθέρας ενέργειας των μορφών και οι κινήσεις τους δια της ελευθέρας αυτής ενεργείας, έχουν ως αποτέλεσμα την εκπόρευση του νόμου της ΑΡΜΟΝΙΑΣ του υπό του αριθμού 9 εικονιζομένου.

Δια των νόμων των τριών τριγώνων των εικονιζομένων υπό των 9 αριθμητικών μονάδων απετελέσθησαν "οι αρμονίες των Κόσμων πάσης Φύσεως". Το σύνολο των νόμων αυτών συγκεντρούμενο αποτελεί την "ιερά ΔΕΚΑΔΑ δηλαδή τον πρώτο σταθμό ή κύκλο των λειτουργούντων Κόσμων. Στην "ιερά αυτή ΔΕΚΑΔΑ" συνεργάζονται όλοι οι νόμοι οι εικονιζόμενοι υπό των εννέα αριθμών ή καλύτερα οι εκφραζόμενοι υπό των εννέα αριθμών. Οι νόμοι αυτοί είναι τα πρώτα θεμέλια της Φύσεως. Οι εφεξής της "ιεράς ΔΕΚΑΔΟΣ" σύνθετοι αριθμοί εκφράζουν τα παράγωγα των νόμων αυτών. Τα παράγωγα είναι και αυτοί νόμοι και μάλιστα οι νόμοι εκείνοι οι οποίοι εμφανίζουν τις πλέον λεπτές λειτουργίες της Φύσεως και του πνεύματος, αρκεί μόνον να κατανοηθεί ότι τα παράγωγα αυτά δεν είναι άλλο τι παρά αύξηση της ενεργητικότητος των εννέα Θεμελιωτικών νόμων των τριών τριγώνων. Παράδειγμα, ο υπό της μονάδος 5 εικονιζόμενος νόμος αυξάνεται δια των παραγώγων αυτού στους αριθμούς 50, 500, 5000 και εφεξής απείρως. Κατά συνέπεια σε έκαστο πεδίο της Φύσεως ή του πνεύματος, θα εύρομε τον νόμον αυτόν ενεργούντα με τα παράγωγά του. δια της εννοίας αυτής των αριθμών καταδηλούται ότι οι πρώτοι θεμελιωτικοί νόμοι εξακολουθούν όχι μόνον να έχουν τις ιδιότητές τους, αλλά και ότι αυξάνουν τον βαθμό της ενεργείας τους. Στο σημείο αυτό οι θέλοντες να εμβαθύνουν στην μελέτη των νόμων της Φύσεως πρέπει να προσέξουν πολύ, διότι θα κατορθώσουν να συλλάβουν, βαθέως σκεπτόμενοι, την αληθή έννοια περί της λειτουργίας και των Φυσικών κόσμων και των πνευματικών. Η συνεργασία των νόμων αυτών στον άπειρο χρόνο καθίσταται αμετάβλητη, διότι αν ήθελαν διασπασθεί οι λειτουργίες των τριών τριγώνων, εάν έστω και ένας μόνον νόμος ήθελε αδρανήσει, ολόκληρο το Σύμπαν ήθελε εξαφανισθεί. Η αύξηση των δυνάμεων αυτών των νόμων, την οποία δυνάμεθα να κατανοούμε δια της επεκτάσεως των αριθμών, μας πληροφορεί ότι αυτοί οι νόμοι θα συνεργάζονται πάντοτε προς παραγωγή και κατά συνέπεια απόκτηση μεγαλυτέρων δυνάμεών τους.

Ένα άλλο σημείο το οποίο πρέπει με προσοχή να μελετηθεί δια να γίνει κατανοητό, είναι ότι οι νόμοι εκάστου των τριγώνων έχουν μεταξύ τους στενότερη σχέση, οι δε σχέσεις τους προς τους νόμους των άλλων τριγώνων είναι εμμεσώτερες. Δια της σπουδής του σημείου αυτού, δύναται να καθορισθεί ο τρόπος της ενεργείας του μυημένου στις αλήθειες της Φύσεως, προκειμένου να φέρει τις δυνάμεις του σε εντονότερη λειτουργία. Εάν π.χ. θέλει να αυξήσει την δύναμη της ελευθερίας του, πρέπει να λαμβάνει ως βάση τον νόμο της αλληλεπιδράσεως, όταν επ' αυτού επενεργούν ανώτερες πνευματικές μορφές. Πιστεύουμε ότι με τα ολίγα αυτά τα οποία εξεθέσαμε περί της εννοίας των αριθμών ένας αγνά σκεπτόμενος και ενεργών, θα κατορθώσει να προαχθεί στις σφαίρες της "καθαράς γνώσεως" και ότι οι αριθμοί θα τον βοηθήσουν στην εξακρίβωση και της ικανότητος αλλά και της ποιότητος των πνευμάτων των ευρισκομένων στα διάφορα επίπεδα των πνευματικών κόσμων.

Οι **Θεοί** οι κατέχοντες όλες εκείνες τις δυνάμεις που απαιτούνται δια να γίνουν Θεοί, προκειμένου να εξετάσουν μία ψυχή και να εύρουν που δύναται αυτή να ενεργήσει, ουδέν άλλο πράττουν εκτός της εξακριβώσεως των εκδηλωθεισών δυνάμεών της. Ο αριθμός των δυνάμεων κάθε ψυχής επιμαρτυρεί την όλην της κατάσταση και όχι μόνον αυτό, αλλά και την προϋπόθεση, ποίες ακόμη δυνάμεις δύναται να εκδηλώσει εάν ενεργήσει επί ορισμένου μέρους της φύσεως. Κατ' ακολουθίαν αυτό επιμαρτυρεί επίσης ότι η εξακρίβωση της ποιότητας πάσης ψυχής είναι δυνατή.

Όλες οι αριθμητικές πράξεις δηλούν σαφώς την πορεία την οποία ακολουθούν οι δυνάμεις της φύσεως. Για να διακρίνουμε αυτό, δεν έχουμε παρά να αναλογισθούμε ότι δια της προσθήκης ενός αριθμού επί ενός άλλου, αλλοιούμε την έννοια και το αποτέλεσμα όπως αυτό συμβαίνει και δια της αφαιρέσεως. Κατά τον αυτό τρόπο και στις ουσίες της φύσεως η προσθήκη μιάς δυνάμεως ή και η αφαίρεση, αλλοιώνει τελείως την προτέρα μορφή. Η ουσία της Φύσεως είναι μία, όπως και ο αριθμός σ' όλην την έννοιά του είναι ένας, επί εκάστου δε μέρους της ουσίας παρατηρούμε διαφορά. Η διαφορά αυτή δεικνύει διαφορά συνθέσεως δυνάμεων. Για να γίνει αντιληπτό αυτό δεν έχουμε παρά να λάβουμε διαφόρους αριθμούς και να κάνουμε διάφορες συνθέσεις. Ο αριθμός 49 π.χ. είναι σύνθεση των δύο μονάδων 4 και 9 και η έννοια του αριθμού 49 προφαίνει κατά την σειρά της εκδηλώσεως των αριθμών την τεσσαρακοστή εννάτην εκδήλωση της ουσίας η οποία διαφέρει ουσιωδώς στην ενέργεία της τεσσαρακοστής ογδόης, διότι έχει μία επί πλέον δύναμη στην ενέργεία της, δύναμη η οποία μεταβάλλει τελείως την μορφή της τεσσαρακοστής ογδόης. Εάν λάβουμε επίσης δια την σύνθεση ενός αριθμού τις μονάδες 4-9-4-9 θα παραγάγουμε τον αριθμό τέσσαρες χιλιάδες εννιακόσια σαράντα εννέα και η σύνθεση αυτή παρ' όλο ότι απετελέσθη από τους αυτούς αριθμούς, στην έννοιά της διαφέρει ουσιωδώς από την προγενέστερη. Αυτό συμβαίνει διότι όχι μόνον έχει αυξήσει κατά πολύ την επέκταση των ενεργειών της ουσίας και την ανέλιξή της δια του πολλαπλασιασμού των ενεργειών της, αλλά σημαίνει και το ότι δίδει ειδικό χαρακτηρισμό από τον οποίο πρέπει να δίδωμε τον σκοπό της συνθέσεως.

Διά τον λόγο αυτόν, είπαμε ανωτέρω ότι οι Θεοί προκειμένου να εξετάσουν μια ψυχή και να εύρουν που αυτή δύναται να δράσει και σε ποίο ανελικτικό κύκλο δύναται να ενεργήσει, δεν έχουν να πράξουν άλλο τι ή εκτός από την εξακρίβωση των δυνάμεών της. Ο αριθμός των δυνάμεών της εκτός του ότι επιμαρτυρεί την όλη κατάστασή της, επιμαρτυρεί και την προϋπόθεση ποίες ακόμη δύναται να εκδηλώσει δυνάμεις εάν έλθει και ενεργήσει επί ορισμένου μέρους της φύσεως.

Σημείωση

Το μηδέν (0) δεν είναι μονάς ουσιαστική ούτε και εκπροσωπεί νόμο στην φύση, αλλά την κατάληξη του Δεκαδικού συστήματος σε ένα τέρμα όπου οι εννέα (9) αριθμοί τερματίζουν τον σκοπό τους σε ένα σημείο και από εκεί άρχονται ένα νέο παραγωγικό κύκλο. Και οι αριθμοί

οι οποίοι ακολουθούν ένα σύστημα το οποίο καλείται "ΔΕΚΑΔΙΚΟ", δια να συντελέσουν σ' αυτό, πρέπει να έχουν μία βάση και η βάση αυτή είναι οι 9 μονάδες οι οποίες έχουν και ειδικό χαρακτήρα. Αφαιρέσατε μία από τις 9 μονάδες και προσπαθήσατε να κάνετε επέκταση του Δεκαδικού συστήματος. Τότε θα διακρίνετε την αξία της συνθέσεως των 9 μονάδων και πότε και πόσες δύνανται να συνθέτουν Δεκαδικό σύστημα. Απόδειξη ότι ο αριθμός 9 είναι τέλειος, είναι το αποτέλεσμα της αθροίσεως των αριθμών των απλών μονάδων το οποίο δίδει τον αριθμό 9. Άλλη δε απόδειξη είναι το ότι εάν πολλαπλασιάσουμε οιανδήποτε μονάδα επί τον αριθμό 9 και το γινόμενο της προσθέσουμε οριζοντίως, θα έχουμε ως αποτέλεσμα τον αριθμό 9, πράγμα το οποίο σε ουδεμία άλλη μονάδα δύναται να συμβεί.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΓΟΝΙΑ

Εκ των προλεχθέντων εγένετο γνωστός ο τρόπος της παραγωγής, συστάσεως και λειτουργίας των Κόσμων. Η λειτουργία των Κόσμων πληροί σκοπούς. Οι σκοποί αυτοί είναι εκείνοι των συνεργαζομένων δύο "αϊδίων" ουσιών δια την λειτουργία των Κόσμων. Η λειτουργία των Κόσμων και οι απείρως και εξακολουθητικώς μεταμορφώσεις τους ουδέποτε τερματίζονται. Ούτω και οι σκοποί των "αϊδίων" ουσιών στα υπ' αυτών εμφανιζόμενα πεδία των Κόσμων ουδέποτε τερματίζονται. Τα πεδία αυτά εκτείνονται και στους πνευματικούς κόσμους και συνεχίζονται και σε αυτούς απείρως. Έκαστος Κόσμος έχει τον σκοπό του. Ούτος γίνεται το αίτιο άλλου Κόσμου και εκείνος ετέρου με ευρύτερο περιεχόμενο ενεργείας. Το γεγονός αυτό αξίζει ευρυτέρας μελέτης υπό των μυστών της ελευθερίας. Είναι η βάση της εξερευνήσεως της αληθείας. Άνευ αυτής της βάσεως, πάσα μελέτη είναι προορισμένη σε αποτυχία, διότι αν οι σκοποί των θείων ουσιών της Φύσεως ήσαν περιορισμένοι και οι μεταμορφώσεις των Κόσμων θα ήσαν περιορισμένες και σ' αυτήν την περίπτωση τα πάντα θα ήσαν προορισμένα σε εξαφανισμό και ως εξ αυτού και τα ουσιαστικά αίτια της Δημιουργίας δεν θα ήσαν "αϊδια" Περιορισμένοι σκοποί των θείων ουσιών της Φύσεως, τερματισμός της "αεί" παραγωγικότητος των δυνάμεών τους, περιορισμένες μεταμορφώσεις των Κόσμων πάντων των συγκροτημάτων τους δεν υφίστανται. Η περί της εννοίας των αριθμών αναπτυχθείσα ήδη ιδεολογία το κατέδειξε.

Ο βαθύς μελετητής των νόμων της φύσεως πρέπει να έχει σαφή περί αυτών έννοια, καθώς επίσης και περί των νόμων των "αϊδίων" ουσιών της φύσεως, ότι στα διάφορα πεδία των Κόσμων εμφανίζουν εν αναλογία της συστάσεώς τους διαφορετική τους δυναμικότητα. Ούτω, μελετών ένα Κόσμο θα δύναται να κατανοεί τους υπέρτερους Κόσμους αυτού και θα μπορεί να προσδιορίζει την δυναμική τους κατάσταση. Εκ των συγκροτουμένων φυσικών Κόσμων εύκολα θα μεταφέρει την σκέψη στους πνευματικούς κόσμους καθώς και στις μεταξύ τους υφιστάμενες σχέσεις και λειτουργίες τους.

Αλλά εκτός του μελετητού των νόμων της φύσεως και κάθε άνθρωπος γενικότερα, δι' αυτού του είδους της αλήθειες, δεν θα σχηματίζει ιδέες αφηρημένες περί του ουσιαστικού ΕΙΝΑΙ του πνεύματος, ούτε θα εξέρχεται του ουσιαστικού ΕΙΝΑΙ των απείρων Κόσμων και των λειτουργιών τους. Στους λειτουργούντες Κόσμους, φυσικούς και πνευματικούς, θα ευρίσκει ότι υπάρχουν σχέσεις, ότι διέπονται υπό των αυτών νόμων με διαφορετική όμως δυναμικότητα και θα νοεί ευρύτερα ότι δεν υπάρχει τίποτα το αφηρημένο. Θα μπορεί να εννοεί, ότι πάντα τα συντελούμενα στους Κόσμους είναι αποτέλεσμα λειτουργούντων νόμων των Θείων ουσιών της Φύσεως, ανεξαρτήτως του βαθμού των ενεργειών τους. Θα ευρίσκει, ότι η διαφορά των ενεργειών τους αυτών, εμφανίζει και την διαφορετική τους λειτουργία και την διαφορετική τους κατάσταση. Τότε η ουσιαστική ύπαρξη και λειτουργία των Κόσμων θα είναι υποκείμενη στην αντικειμενική έρευνα των ανθρώπων, αναλόγως του βαθμού της εξελίξεώς τους, της αισθησιακής τους λειτουργίας και του βαθμού της εξελικτικής δυνάμεως των νόμων εκείνων οι οποίοι θα διέπουν την όλη τους πνευματική λειτουργία.

Εάν η καθολική αίσθηση των ανθρώπων ως εκ της λειτουργίας της και του σε αυτήν ενεργούντος πνεύματος, δεν δύναται να φθάνει στην πλήρη κατανόηση των αληθειών της φύσεως, αυτό είναι αποτέλεσμα το οποίο προέρχεται εκ της καταστάσεως την οποίαν εμφανίζει το πνεύμα τους λόγω της διαφορετικής βαθμίδος της εξελικτικής κλίμακας την οποία έκαστο κατέχει. Οι ερευνώντες μυημένοι στις αλήθειες της φύσεως πρέπει να έχουν υπ' όψη τους, ότι μόνον η ουσία και ο σκοπός της Φύσεως αποτελούν τις πραγματικές συνειδητές ιδέες και όταν αυτές προάγονται ομαλά και δεν περιορίζουν την σκέψη να μη εκτρέπεται δια της φαντασίας σε αναζήτηση της ουσίας του πνεύματος έξω της λειτουργούσης φύσεως, μέσα στην οποία τα πάντα γίνονται και οι νοητικές δυναμικότητες μεταβάλλονται σε συνειδητές ιδέες.

Το γεγονός της μεταβολής αυτής εκ του οποίου και προέρχεται η αύξηση των ιδεών και η κάθαρσή τους μέσα στην λειτουργία της ανθρωπίνης φύσεως, είναι το θαυμασιώτερο των φαινομένων τα οποία πρέπει να ωθούν τον άνθρωπο στην αναζήτηση των σχέσεων του πνεύματός του προς την όλην ουσία της Φύσεως των Κόσμων και να τον προάγουν ακόμη στην έννοια των λειτουργούντων νόμων στην Φύση αυτού προς εκείνους οι οποίοι αποτελούν τις αρμονίες των Κόσμων.

Η ιδιαίτερη γνώση αυτών των σχέσεων θα του φέρουν την σκέψη, ότι ουσιαστικά δεν διαφέρει από την όλη ουσία των Κόσμων, παρά μόνον κατά δυναμική ικανότητα των σε λειτουργία νόμων του. Προ παντός όμως πρέπει να απομακρυνθεί των φανταστικών σκέψεων, ότι το πνεύμα του είναι τι ξένο και άσχετο προς τις λειτουργίες της ουσίας της Φύσεως. Άλλως δεν θα του είναι δυνατόν να εννοήσει την ουσιαστική του ύπαρξη και την ενέργειά της μέσα στους φυσικούς και πνευματικούς κόσμους στους οποίους κινείται, ενεργεί και εξελίσσεται.

Οι ουσίες της φύσεως εξελισσόμενες στους υπ' αυτών συγκροτούμενους Κόσμους, φθάνουν μέχρι του σημείου να εκδηλώνουν όλες εκείνες τις δυνάμεις τους τις οποίες επιτρέπουν οι μορφές τις οποίες συγκροτούν.

Τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας επιτελέσαντα του προορισμό τους μέσα στις μορφές της φύσεως, δηλαδή εκδηλώσαντα ως είπαμε ανωτέρω τις δυνάμεις εκείνες που τους επιτρέπει η κατάστασή τους και με την επενέργεια επ' αυτών της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, μετετράπησαν σε άλλην κατάσταση ευρισκομένη πέραν των σε εμάς γνωστών τεσσάρων καταστάσεων του φυσικού Κόσμου.

Τα άτομα αυτά συνεργαζόμενα μετά της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ διήλθαν τις τέσσαρες καταστάσεις του φυσικού Κόσμου. Σε εκάστην των καταστάσεων αυτών επέτυχαν ορισμένη εξέλιξη, δηλαδή εκδήλωση ορισμένου ποσού δυνάμεων. Στην τελευταία κατάσταση, την τετάρτη, η συνεργασία τους μετά της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της δυναμικής τους λειτουργίας και πρώτιστα την αύξηση των νόμων της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και ΖΩΗΣ και όλων εκείνων ακόμη τα οποία είναι τα παράγωγά τους. Ο βαθμός αυτών των δυνάμεων είναι ανάλογος προς τον βαθμό των εν ενεργεία δυνάμεων της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ. Μετά την τετάρτη κατάσταση η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ του γήινου περιβάλλοντος, αύξησε τον αριθμό των εν λειτουργία δυνάμεών της, διότι ως εκ των σχέσεών της προς την όλην κατάστασή της στους διαφόρους Κόσμους του ουρανού και των ερχομένων από εκεί κυμάτων της, υπέστη ζωηρότατη επίδραση. Η ενεργητική αυτή αύξησις της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ επιδρά τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας και εξ αυτής της αιτίας μετατρέπονται αυτά σε νέα κατάσταση η οποία δεν επιτρέπει πλέον σε αυτά να μετέχουν στην συγκρότηση των μορφών. Προκύπτει όμως εκ του λόγου αυτού γεγονός ώστε τα άτομα που έχουν μετατραπεί σε νέα κατάσταση να αυξήσουν τις δυναμικές τους ενέργειες και κατά τρόπον ώστε αυτές να μη ισορροπούν μεταξύ τους. Οι νόμοι της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και της ΖΩΗΣ των ατόμων στην νέα τους αυτή κατάσταση δεν είναι ισοδύναμοι όπως ήσαν πρότερον. Στην

νέα αυτή κατάσταση η ΚΙΝΗΣΗ εμφανίζεται ως ΣΥΣΤΟΛΗ τους η δε ΖΩΗ ως ΔΙΑΣΤΟΛΗ τους. Μη ευρισκομένων όμως αυτών σε ισοδύναμο κατάσταση τείνουν τα άτομα σε ανώμαλο λειτουργία. Η παρέμβαση όμως της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ κατορθώνει να φέρει την ΣΥΣΤΟΛΗ και ΔΙΑΣΤΟΛΗ των ατόμων σε ισοδύναμο κατάσταση. Δηλαδή, κατά την μη ισόρροπη κατάσταση της ΣΥΣΤΟΛΗΣ και ΔΙΑΣΤΟΛΗΣ των ατόμων, δίδεται η ευκαιρία στην ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ η οποία ενισχύεται εκ των κυμάτων της αυτής ουσίας τα οποία έρχονται εκ των άλλων Κόσμων να εισέρχεται εντός των ατόμων και καταλαμβάνει θέση μεταξύ των κέντρων τους και των περιφερειών τους ούτως ώστε, το άτομο να έχει πλέον εντός του όχι μόνον τους νόμους της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και της ΖΩΗΣ και των άλλων των εξ αυτών προερχομένων αλλά και τον νόμο της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με τα παράγωγά του.

Στις προηγούμενες καταστάσεις τα άτομα δύνανται να ορισθούν ότι είναι “κινούμενα, ζώντα και ενεργούντα εν συνεχεία και απείρως ΕΙΝΑΙ”, στην νέα δε αυτή κατάσταση το άτομο λαμβάνει και την έννοια του “συνεχούς ΕΙΝΑΙ” όπως κατόπιν θα λάβει και την έννοια του “συνειδητού ΕΙΝΑΙ” Στις προγενέστερες καταστάσεις τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας δεν είχαν συνέχεια προς το ΑΠΕΙΡΟΝ. Ευρίσκοντο μόνον εντός της ΣΥΝΕΧΟΥΣ ουσίας. Στην νέαν όμως κατάστασή τους έχουν συνέχεια προς το ΑΠΕΙΡΟΝ και γι' αυτό οι επιδράσεις αυτού στη καθόλου εξέλιξή τους αποτελούν νόμον ΑΡΜΟΝΙΑΣ προς το όλον των Κόσμων φυσικών και πνευματικών.

Από της στιγμής της μετατροπής του ατόμου στην νέα κατάσταση και της εισχωρήσεως της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ εντός του, αυτό λαμβάνει άλλη έννοια. Δεν είναι πλέον άτομο αλλά πυρήν κυττάρου, του πρωτοκυττάρου της ζωής. Αυτός ο πυρήν ευρισκόμενος πλέον σε τρεις δυνάμεις έχει κέντρον και περιφέρεια και μεταξύ αυτών την ενεργητική ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ. Είναι πλάσμα των δύο ουσιών οι οποίες δια της εξελίξεώς τους έφθασαν να εμφανίσουν την ΑΤΟΜΙΚΗ, ΖΩΣΑ και ΚΙΝΟΥΜΕΝΗ και ΕΝΕΡΓΟΥΣΑ ψυχή. Είναι ο πρώτος σταθμός της εμφανίσεως της ψυχής. Θα τον διαδεχθούν και άλλοι, εκείνοι οι οποίοι θα εμφανίσουν την ψυχή αυτή ως ΝΟΗΤΙΚΟ ον, ως ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ον και ως ΘΕΙΟ ον με άπειρες ιδιότητες.

Ο πυρήν του πρωτοζωικού κυττάρου στην κατάστασή του αυτή, εμφανίζει τους τρεις πρωταρχικούς νόμους των “αϊδίων” ουσιών και τα παράγωγά τους σε ένταση θειοτέρας λειτουργίας. Η ΚΙΝΗΣΙΣ, η ΘΕΡΜΟΤΗΣ και η ΕΝΕΡΓΕΙΑ έχουν αυξηθεί και εκ του λόγου αυτού η ΣΥΣΤΟΛΗ και ΔΙΑΣΤΟΛΗ του εμφανίζουν νέα λειτουργία υπερτέρα εκείνης την οποία γνωρίζουμε στις μορφές της φύσεως. Ο πυρήν του πρωτοζωικού κυττάρου συστέλλεται εναργέστερα προς το κέντρο του εμφανίζων τον νόμον της ΕΛΞΕΩΣ, αντίθετα δε διαστέλλεται προς την περιφέρεια. Οι δυνάμεις της ΣΥΣΤΟΛΗΣ και ΔΙΑΣΤΟΛΗΣ ισορροπούν και θα ισορροπούν στον άπειρο εξελικτικό χρόνο, διότι η ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ η ευρισκομένη εντός του πυρήνος του γίνεται ο ρυθμιστής της εντάσεως της λειτουργίας της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ αυτού. Η πρωτοζωική λειτουργία άρχεται από του σημείου αυτού και έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την έλξη περί τον πρωτοζωικό πυρήνα “ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ” η οποία θα του χρησιμεύσει όπως οργανώνει άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας προς συντέλεση οργανισμού του εντός του οποίου θα λειτουργήσει.

Ο απλούς αυτός μικροοργανισμός εφεξής θα είναι το όργανο της λειτουργίας του και από του σημείου αυτού άρχεται η εξέλιξη της συντελεσθείσης ατομικής ψυχής. Το πρωτοζωικό κύτταρο αποκτά οργανισμό.

Ο οργανισμός αυτός δεν συντίθεται πλέον όπως συντίθενται οι μορφές της φύσεως δια του ατόμου της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας και δια της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, αλλά η σύστασή του και η σύνδεσή του προς τον πυρήνα εξαρτάται εκ της περιφερείας του πυρήνος μεταδιδόμενης στον συντελούμενο οργανισμό της εξαναγκαζομένης προς τούτο υπό της

διαστολής του πυρήνος προς το σκοπό του σχηματισμού ειδικών οργάνων δια των οποίων θα λειτουργήσουν οι δυνάμεις του πυρήνος.

Σχηματιζόμενα τα όργανα αυτά αποτελούν αφομοιωτικό σύστημα και αφομοιούν προς συντήρησή τους την συνδέουσα τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας, ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ. Αφομοιουμένη αυτή μεταδίδει, μετά ορισμένη λειτουργία της στα όργανα και υφισταμένη την εκ των δυνάμεων της ψυχής επίδραση, μία από τις ιδιότητές της, την της ΔΙΑΙΩΝΙΣΕΩΣ. Δι' αυτής της ιδιότητος περιβάλλονται τα εκδηλούμενα υπό του κυττάρου αυτού και μετά ορισμένη λειτουργία εξαναγκάζουν την αφομοιωθείσα ουσία να σχηματίσει τον όλο τύπο του οργανισμού αυτού, ο οποίος και αποτελεί το μέσον της διαιωνίσεώς του.

Ακόμη τα υπό του κυττάρου εκδηλούμενα είναι οργανικές δυνάμεις και συνεπεία αυτών πολλαπλασιάζονται τα οργανικά κύτταρα τα αποτελούντα τον οργανισμό. Άξιο προσοχής όμως είναι, ότι τα εκ του πρωτοζωικού κυττάρου παραγόμενα οργανικά κύτταρα δεν φέρουν εντός τους την ουσία του πυρήνος τους, αλλά τον σχηματισθέντα τύπον του οργάνου του, ο οποίος έγινε εκ της αφομοιωθείσης και μετ' αυτού συνεργασθείσης ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ στον συντελεσθέντα οργανισμό.

Τα εκ πολλών κυττάρων συντελεσθέντα όργανα ή και ενός μόνον ακόμη, κατά την αρχική εμφάνιση του πρωτοζωικού κυττάρου ως εκ της λειτουργίας τους πληρούν ένα σκοπό. Ο σκοπός αυτός είναι το μέσον δια του οποίου εκδηλούνται οι δυνάμεις του. Μόλις πληρωθεί αυτός ο σκοπός, τότε τα οργανικά κύτταρα μετατρέπονται σε λειτουργίες οι οποίες δεν παρέχουν το μέσον της εκδηλώσεως νέων δυνάμεων του ψυχικού όντος. Αυτός είναι ο ορισμός του πρωτοζωικού κυττάρου. Στην τοιαύτην κατάσταση αυτών, το ψυχικό ον έλκει τις δυνάμεις του προς το κέντρον του, οπότε τα οργανικά κύτταρα αποσυντίθενται και επέρχεται ο θάνατος του οργανισμού. Μετά τον θάνατο του οργανισμού το ψυχικό ον μένει άνευ οργανισμού, δηλαδή άνευ ενεργητικού μέσου, διότι το ενεργητικό μέσον ήταν ο οργανισμός του (οι οργανισμοί). Στην πρωτογενή αυτή κατάσταση τα ψυχικά όντα μόλις χωρισθούν του οργανισμού τους άρχονται να σχηματίζουν νέους οργανισμούς κατά τον ίδιο τρόπο ο οποίος περιεγράφη ανωτέρω. Όταν όμως η εξέλιξη τους προχωρήσει τότε δεν δύνανται να πράξουν αυτό, αλλά λαμβάνουν οργανισμούς οι οποίοι έχουν συντελεσθεί όπως είπαμε ανωτέρω και τους χρησιμοποιούν ως μέσον οργάνων τους αφού μεταβιβάσουν τις δυνάμεις τους επ' αυτών και δι' αυτών συντελέσουν στην όλην διάπλαση και οργάνωσή τους προς άρτια λειτουργία.

Επαναλαμβάνουμε, ότι οι οργανικοί τύποι είναι το απαραίτητο προς ενέργεια μέσο των ψυχικών όντων και ότι αυτά δύνανται να παρασκευάζουν τέτοιους οργανικούς τύπους τους οποίους κληροδοτούν, εκτός της περιπτώσεως της πρώτης τους εμφανίσεως κατά την οποίαν αφ' εαυτών δημιουργούν τους πρωταρχικούς οργανισμούς, όπως περιγράψαμε τούτο ανωτέρω και το οποίο δεν δύνανται να το πράξουν μόλις οι πρωταρχικοί οργανισμοί παρουσιάσουν πολυπλοκώτερο βαθμό λειτουργίας.

Αφού εξετάσαμε τον τρόπο της εμφανίσεως της ατομικής ψυχής η οποία συνετελέσθη εκ των δύο "αϊδίων" ουσιών, καθώς και του τρόπου του σχηματισμού του οργανικού της τύπου, πρέπει επίσης να εξετάσουμε πως έγινε και εξακολουθεί να γίνεται η περαιτέρω τους εξέλιξη. Η ουσία της ατομικής ψυχής δρώσα στον υπ' αυτής σχηματισθέντα οργανισμό πολλαπλασίασε τις ενεργητικές της δυνάμεις, αποτέλεσμα δε αυτού υπήρξε και ο πολλαπλασιασμός του πρώτου οργανικού της κυττάρου και από αυτής της στιγμής ενεφανίσθησαν οι ψυχικοί οργανισμοί ως πολυκύτταροι. Οι πολυκύτταροι οργανισμοί με την βοήθεια των ενεργητικών δυνάμεων της ψυχής διαμόρφωσαν τα κατά μέρος όργανά τους όπως ενδελεχέστερα λειτουργούν σε αυτά οι εκδηλούμενες ψυχικές δυνάμεις. Τα εκ του ψυχικού πλάσματος ή πρωτοκυττάρου της ζωής οργανικά κύτταρα απέκτησαν την ικανότητα της αναπαραγωγής των τύπων τους. Αυτοί κατ' αρχάς υπήρξαν απλοί κατά την σύστασή τους. Ερχόμενοι όμως σε επαφήν μετά των λειτουργουσών μορφών της φύσεως του

περιβάλλοντός τους και του ουρανού, υπέστησαν επιδράσεις εξ αυτών συνεπεία των οποίων αύξησαν τις ενεργητικές τους δυνάμεις.

Αυτή η αύξηση περισσότερον προήλθε και εκ των εκδηλωθεισών δυνάμεων της ψυχής διότι και αυτή επηρεάσθη εκ του περιβάλλοντος της φύσεως δια μέσου του οργανικού της τύπου. Η δια των οργανικών κυττάρων λειτουργία της ατομικής ψυχής και η δι' αυτών επίδρασις των εκ του ουρανού ερχομένων κυμάτων της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ είχαν ως αποτέλεσμα την εκδήλωση λανθανουσών δυνάμεων της ατομικής ψυχής και δι' αυτών την αύξηση της ενεργητικής καταστάσεως των κυττάρων αυτών. Η ΚΙΝΗΣΗ, η ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ και η ΕΝΕΡΓΕΙΑ της ψυχής αυξήθηκαν, η ΣΥΣΤΟΛΗ και η ΔΙΑΣΤΟΛΗ αυτών έγιναν εντατικότερες. Εξ αυτών των αυξήσεων προήλθε η αναπαραγωγή των τύπων των οργανικών κυττάρων. Κυρίως την εμφάνιση της διαιωνίσεως των οργανικών τύπων την σημείωσε η αύξησις της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. Οι ανωτέρω αυξήσεις των ψυχικών δυνάμεων είναι και το αίτιο της μεταβολής των μονοκυττάρων οργανισμών σε πολυκύτταρους. Οι πολυκύτταροι οργανισμοί έχουν μείζονα δύναμη "εν ενεργεία" όπως εξελιχθούν σε αρτιότερους πολυκύτταρους οργανισμούς.

Στο σημείο αυτό όμως πρέπει να εξετασθεί και άλλος μεγίστης σημασίας παράγων. Ο παράγων του χωρισμού του ψυχικού πλάσματος από του ενεργητικού του μέσου, του οργανισμού του, δια του θανάτου έχει ως αποτέλεσμα να μένει αυτό άνευ οργανισμού. Ως εκ του λόγου αυτού το ψυχικό πλάσμα περιέρχεται σε παθητική κατάσταση διότι μένει μόνο, άνευ αυτού. Στην περίπτωση αυτή το ψυχικό πλάσμα, δηλαδή άνευ οργανικού μέσου, δεν δύναται πλέον να φέρει τις δυνάμεις του προς ενέργεια. Το ψυχικό πλάσμα αδρανεί και ουδεμία δύναμή του δύναται να μετατραπεί σε ιδέα, αίσθημα ή συναίσθημα.

Στις υψηλότερες βαθμίδες του γήϊνου περιβάλλοντος τα άνευ οργανικού μέσου ψυχικά πλάσματα δύνανται να ενεργήσουν ευθύς ως άλλα ψυχικά πλάσματα, τα οποία έχουν ενεργητικό μέσο παρέξουν σε αυτά ενεργητικές τους οργανικές δυνάμεις[2] Τότε τα σε παθητική κατάσταση ευρισκόμενα ψυχικά πλάσματα ποθούν και ζητούν να εισέλθουν σε οργανικούς τύπους όπως αποκτήσουν μέσον ενεργείας. Έλκονται μάλιστα υπό των οργανικών τύπων εκείνων που παρασκευάζουν άλλα ψυχικά πλάσματα τα οποία ευρίσκονται σε ενεργητική κατάσταση (ζώντα). Η είσοδος όμως των ψυχικών πλασμάτων (ψυχών) στους οργανικούς τύπους απαιτεί μέσον συνδέσεως (ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ). Τούτο είναι μια από τις σπουδαιότερες λειτουργίες, την οποία οι μύστες πρωτίστως πρέπει ενδελεχώς να σπουδάσουν, διότι αυτή [η λειτουργία] στους ανωτέρους οργανισμούς του γήϊνου κόσμου οδηγεί προς κατανόηση της συντελουμένης μετατροπής του ενεργητικού μέσου της ψυχής από θνητής αυτού καταστάσεως σε αθάνατη.

Επίσης οι μύστες πρέπει να γνωρίζουν ότι η προαγωγή του ψυχικού πλάσματος από τους κατωτέρους οργανισμούς στους ανωτέρους συντρέχεται εκ του συνδετικού αυτού λόγου. Κάθε οργανική εξέλιξη πρέπει να σπουδάζεται στην ικανότητα του συνδετικού λόγου ψυχής και οργανισμού, ικανότητα η οποία πρέπει να έχει αναλογία προς τις εκδηλούμενες "εν λειτουργία" δυνάμεις της ψυχής. Χωρίς αυτήν την αναλογία των δυνάμεων της ψυχής και του συνδετικού της λόγου δεν είναι δυνατόν να προέλθουν αρμονικές λειτουργίες, ούτε να σημειωθεί πραγματική πρόοδος.

Όπως είπαμε ανωτέρω, ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ δεν είναι πάντοτε της αυτής δυναμικής καταστάσεως. "Οι στιγμές" κατά τις οποίες η ψυχή αποκτά ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΜΕΣΟ αξίζουν ιδιαιτέρας μελέτης και προσοχής διότι τα τότε ερχόμενα εκ του ουρανού προς την Γη κύματα της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ δεν έχουν την αυτήν εντατικότητα λόγω της διαφορετικής πηγής

[2] Ιδε σχετικά και στην πραγματεία του ιδίου "Περί της σημασίας των Μνημοσύνων",

από την οποία εξαρτώνται και εξορμώνται. Τα εκ των σωμάτων του Ηλίου και των άλλων πλησιέστερων προς την Γην πλανητών ερχόμενα κύματα της ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ έχουν διαφορετική ένταση, η οποία και χρησιμεύει προς ευχερέστερη εκδήλωση των δυνάμεων της ψυχής, αν λάβει εξ αυτών το κέντρον του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ εκείνου που θα συνδέσει την ψυχή αυτή με τον οργανισμό της.

Επίσης, τα εκ των σωμάτων αυτών εξορμώμενα κύματα, διαφέρουν κατά την έντασή τους στις διάφορες "ΩΡΕΣ" του έτους λόγω των εκάστοτε σχέσεών τους προς άλλα μεγαλύτερα σώματα ευρισκόμενα έξω του Ηλιακού μας συστήματος. Και η οργανική και η δι' αυτής ψυχική προαγωγή, οφείλονται στη επίδραση των ουρανίων σωμάτων επί της Γης και στη δι' αυτής μετάδοση ορισμένων λειτουργιών οι οποίες διακανονίζουν την αρμονία των σχέσεων ψυχών και οργανισμών.

Ακόμα και η εκδήλωση και λειτουργία των διαιωνιστικών τύπων, σπουδαίως εξαρτάται εξ αυτών των επιδράσεων. Όσον μεγαλυτέρας εξελίξεως είναι η ψυχή, κατά τοσούτον λαμβάνει ως ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ προς τον οργανισμό της ουσία συνεχή εξαρτώμενη από τις δυνάμεις εκείνες οι οποίες προέρχονται από επιδράσεις των εντονοτέρων σωμάτων του ουρανού. Οι επιδράσεις αυτές εξαρτώνται από τις κινήσεις των ουρανίων σωμάτων. Όσον δε μεγαλυτέρα είναι η κίνηση αυτών, κατά τοσούτον τα προς την Γη ερχόμενα κύματα είναι δραστικότερα.

Η χρησιμοποιούμενη συνεχής ουσία του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ψυχής και οργανισμού κατά τον χρόνο της ζωής του όντος μένει πάντοτε η αυτή και ουδέποτε αντικαθίσταται πλην των περιπτώσεων εκείνων κατά τις οποίες μία ανθρωπίνη ψυχή κατά την ζωή της επέτυχε να σημειώσει το μέγιστον της εξελίξεώς της. Αλλά περί αυτού δεν δυνάμεθα να ασχοληθούμε επί του παρόντος. Το μόνον που στο σημείο αυτό δυνάμεθα να γνωρίσουμε και ιδιαίτερα να τονίσουμε είναι το ότι, η όλη ενότης του σύμπαντος είναι έργο της συνεχούς ουσίας, διότι άνευ αυτής δεν θα υπήρχε ενότης ούτε αλληλουχία των ενεργειών του. Ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ψυχής και οργανισμού αποτελούμενος εκ συνεχούς ουσίας φέρει σε ενότητα λειτουργίας, όχι μόνον την ψυχή προς τον οργανισμό της, αλλά και σε ενότητα αυτών προς όλες τις λειτουργίες των ουρανίων μαζών, καθώς επίσης και σε ενότητα των ψυχών του γήινου κόσμου προς τους πέραν της ανθρωπίνης φύσεως ευρισκομένους πνευματικούς κόσμους. Η εμφάνιση της ανθρωπίνης ψυχής συνετελέσθη κατά τον χρόνο εκείνο κατά τον οποίο η μάζα της Γης είχε τελείως διαπλασθεί. Κατά τον χρόνο αυτό η κίνηση της μάζας της και οι σχέσεις τις οποίες απέκτησε δι' αυτής προς τις ουράνιες μάζες, της παρείχαν την δύναμη να μετατρέψει τα εξελιχθέντα άτομα της ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας σε ψυχικά πλάσματα. Οι επιδράσεις όμως των ουρανίων μαζών προς την γήινη μάζα δεν γίνονται ούτε ταυτόχρονα ούτε επί όλων των σημείων αυτής, αλλά κατ' εναλλαγή και επί ορισμένων σημείων τα οποία εφάπτονται δια καθέτων και ευθειών γραμμών προς ορισμένες ουράνιες μάζες, διότι τότε μόνον οι επιδράσεις είναι συντελεστικές. Δια τον λόγο αυτό η διαμόρφωση των κατά μέρος οργάνων ενός ψυχικού οργανισμού όπως και κάθε κατωτέρας φυσικής μορφής της Γης, εξαρτώνται ακριβώς από αυτές τις επιδράσεις των ουρανίων μαζών οι οποίες έρχονται προς τα διάφορα σημεία της Γήινης μάζας δι' ευθειών και καθέτων γραμμών.

Επειδή όμως και οι κινήσεις των ουρανίων μαζών και της Γης και οι σχέσεις τις οποίες συνάπτουν μεταξύ τους δεν είναι πάντοτε οι αυτές, δια αυτό και οι επιδράσεις των ουρανίων μαζών προς την Γη είναι διαφορετικές. Στην διαφορά αυτή ακριβώς των επιδράσεων οφείλονται και το πλήθος και το διαφορετικό της ενεργείας των μορφών της Γης, όπως και τα κατά μέρος και με ειδική λειτουργία όργανα των ψυχικών μορφών της. Αλλά εκτός αυτών των κινήσεων έχουμε επίσης και την όλη μετακίνηση του συνόλου του Ηλιακού μας συστήματος στη οποία συμμετέχει και ο πλανήτης μας (Γη), η οποία (κίνηση) προκαλεί όχι μόνον διάπλαση εντονοτέρων μορφών της, αλλά και εξαφανισμό μέρους αυτών ως μη

δυναμένων πλέον να πληρούν σκοπό διότι επίσης δεν δύνανται να τελούν "εν αρμονία" προς νεώτερες επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων.

Μόλις ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ συνδέσει την ψυχή προς τον οργανισμό γίνεται ένα θαυμάσιο όργανο λειτουργίας των ψυχικών δυνάμεων. Το ονομάζουμε όργανο αν και συνίσταται μόνον από συνεχή ουσία διότι "εν τη συνεργασία του" προς την ψυχή και στους ανώτερους αυτής πνευματικούς κόσμους γίνεται το ενεργητικό μέσο του πνεύματος.

Στον γήινο κόσμο όργανα είναι όσα γίνονται και από τις δύο ουσίες. Πέραν αυτού το όργανο της ενεργείας του πνεύματος εμφανίζεται υπό άλλη έννοια, εκείνη η οποία έχει άμεση σχέση προς μια αδιάλειπτη συνεργασία πνεύματος συγκειμένου εκ των δυο ουσιών και ενεργητικού μέσου αποτελουμένου μόνον από συνεχή ουσία και αυτό είναι εκείνο το οποίο εμφανίζει στους πνευματικούς κόσμους την συνεχή [ουσία] ως υπερέχουσα στις ενέργειές της περισσότερο της ατομικής. Πρέπει να λεχθεί και τούτο για μια ακόμα φορά: Ουδεμία των δυο ουσιών δύναται να ενεργήσει, εκδηλώσει και συντελέσει σε λειτουργία χωρίς την άλλη.

Στην πνευματική υπόσταση συνεργάζονται και οι δύο [ουσίες], και μόνο στα ενεργητικά τους μέσα διαφέρουν, στους υπέρτερους του πνεύματος κόσμους. Στον κόσμο μας, στην ανθρώπινη φύση, ο συνδετικός λόγος πρέπει να ερευνηθεί περισσότερο για να χρησιμεύσει η γνώση του στην πνευματική μας προαγωγή. Ο συνδετικός λόγος είναι το διάμεσο ψυχής και οργανισμού και για να έλθουν οι ψυχικές δυνάμεις και λειτουργήσουν στον οργανισμό θα διέλθουν δια του διαμέσου αυτού [του συνδετικού λόγου]. Η πρώτη συνεργασία των ψυχικών δυνάμεων θα γίνει μετά του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ. Εκ της συνεργασίας αυτής θα αποκτήσει αυτός ΑΙΣΘΗΣΗ. Η ΑΙΣΘΗΣΗ κατά πρώτον εμφανίζεται σε αυτόν (Συνδετικό Λόγο). Οι ψυχικές δυνάμεις δι' αυτού διαβιβαζόμενες προς τον οργανισμό εμφανίζουν σε αυτόν (οργανισμό) την αίσθηση. Δια να γίνει όμως αυτό πρέπει ο οργανισμός να είναι πλήρως διαπλασμένος με όλα τα όργανά του, πρωτίστως όμως το όργανο του νευρικού συστήματος. Αυτό, το νευρικό σύστημα, δέχεται κατά πρώτον την αισθησιακή δύναμη της ψυχής. Εάν τα μέρη του δεν είναι φυσιολογικά, η αίσθηση λειτουργεί πλημμελώς. Ακριβώς το αυτό γίνεται και δι' όλες τις δυνάμεις της ψυχής όταν έρχονται στον οργανισμό, τις κινητικές και ενεργητικές.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διακρίνουμε και άλλο παράγοντα, τον παράγοντα εκείνο ο οποίος δέχεται τις ψυχικές δυνάμεις και τις μεταφέρει στα διάφορα όργανα του οργανισμού. Ο άλλος αυτός παράγων σύγκειται [αποτελείται] από ουσία της ΜΟΝΑΔΟΣ. Είναι η ουσία εκείνη που εισάγεται στον οργανισμό δια των τροφών και της αναπνοής. Οι τροφές, ο αέρας και όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία εισάγονται στον οργανισμό κατά την λειτουργία του υφίστανται αλλοιώσεις. Η ΣΥΝΕΧΗΣ ουσία χωρίζεται από την ΜΕΡΙΣΤΗ ουσία και χωριζόμενες, η ΣΥΝΕΧΗΣ εισέρχεται στα ειδικά όργανα του οργανισμού και φθάνει σε άμεση επαφή προς τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ. Η επαφή αυτή έχει ως αποτέλεσμα να μεταφέρονται οι ψυχικές δυνάμεις από τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ σε όλα τα μέρη του οργανισμού δια της σ' αυτόν ευρισκόμενης "εν ενεργεία" ουσίας της ΜΟΝΑΔΟΣ, αυτής που χωρίσθηκε από τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας. Η λειτουργία του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ μετ' αυτής της ουσίας, αποτελούν το θειότερο σύστημα, διότι δια των δύο αυτών παραγόντων γίνονται όλες οι λειτουργίες του οργανισμού. Τα άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας, αυτά τα οποία χωρίζονται δια της λειτουργίας της πέψεως και του οργάνου του εντερικού συστήματος, όσα δεν αποβάλλονται ως ακατάλληλα δια την λειτουργία του οργανισμού, έρχονται στα διάφορα όργανα του και αντικαθιστούν άλλα των οποίων εμειώθη η ένταση προς λειτουργίαν. Οι στον οργανισμό εισαγόμενες ουσίες, διαρκώς ανανεώνονται δια των αφομοιωτικών του οργάνων και δεν παραμένουν πάντοτε οι αυτές. Το θέμα όμως αυτό θα το εξετάσουμε αναλυτικότερα βραδύτερα.

Εκείνο όμως το οποίο στο σημείο αυτό είναι άξιο προσοχής, είναι το ότι οι λειτουργίες των ψυχικών δυνάμεων στον οργανισμό, επαναλαμβάνουμε, προαπαιτούν όπως αυτός είναι άρτιος και ότι πριν ή καταστεί και εμφανισθεί, "εν τη αυτοτέλεια της ζωής του" κατά τον χρόνο της κυοφορίας του, όλες τις λειτουργίες του τις διακανονίζει η συνεργασία της ψυχής και οργανισμού της μητρός του, η δε σύνδεση της ψυχής του προς τον οργανισμό του γίνεται ευθύς ως απαρτισθούν τα όργανά του. Η ψυχή άνευ της υπάρξεως οργάνων σε στοιχειώδη κατάσταση δεν θα μπορούσε τίποτα να μεταδώσει σε αυτά. Επίσης θα μπορούσαμε να προσθέσουμε και το ότι η μητέρα η κυοφορούσα τον οργανισμό δια να προσδώσει σε αυτόν μείζονα ενεργητικότητα και διευκολύνει την ψυχική σύνδεση, πρέπει να ευρίσκεται σε αρίστη ψυχολογική κατάσταση. Η ηρεμία και η γαλήνη πρέπει να είναι οι ρυθμιστές της όλης ψυχικής και οργανικής λειτουργίας της, καθώς και το ότι η διανοητική της λειτουργία πρέπει να καθίσταται μεταδότης γαλήνης και ηρεμίας στον κυοφορούμενο οργανισμό.

Τα γένη των οργανισμών εξαρτώνται εκ δύο παραγόντων. Πρώτον της επικρατήσεως σε μείζονα κατάσταση των δυνάμεων του πατρός ή της μητρός και δεύτερον εκ των σχέσεων οι οποίες επικρατούν επίσης σε μείζονα κατάσταση προς τις υφιστάμενες ουράνιες επιδράσεις.

Προς πληρεστέρα όμως κατανόηση των προλεχθέντων και εξακρίβωση των ιδιοτήτων των ψυχικών μορφών, σε αντιπαραβολή με τις ιδιότητες των κάτωθεν αυτών ευρισκομένων μορφικών πλασμάτων της φύσεως (αψύχων), παρίσταται ανάγκη να προσθέσουμε και τα ακόλουθα, όπως η ανθρώπινη σκέψη στη αδυναμία της να δικαιολογήσει την υπάρχουσα σχέση μεταξύ των ιδιοτήτων των ψυχικών μορφών και των ιδιοτήτων των φυσικών πλασμάτων της φύσεως (αψύχων) και τα αίτιά τους, μη εκτραπεί έξω της φυσικής της οδού.

Εκτός των ψυχικών οργανισμών περί των οποίων ομιλήσαμε, στη φύση υπάρχουν και άλλες μορφές. Οι μορφές οι οποίες στις λειτουργίες τους εμφανίζουν τις ιδιότητες εκείνες οι οποίες ομοιάζουν προς τις ιδιότητες των ψυχικών οργανισμών, όπως είναι οι της θρέψεως, της συντηρήσεως και της διαιωνίσεώς τους. Αυτό το φαινόμενο το οποίο εμφανίζει όλες τις μορφές της φύσεως ως "εν συνεχεία λειτουργούσας" είναι άξιο μεγάλης προσοχής. Όπως ήδη έχουμε γνωρίσει, οι μορφές της φύσεως είναι αποτέλεσμα των συνεργαζομένων "αϊδίων" ουσιών της φύσεως και των εκδηλωθεισών ενεργητικών τους δυνάμεων. Οι λειτουργίες αυτών των μορφών ως αίτιο έχουν τις δυνάμεις αυτές και ειδικότερα τις δυνάμεις των "αϊδίων" ουσιών, εκείνες οι οποίες δεν έφθασαν ακόμη στο σημείο να μετατραπούν σε ατομικές ψυχές. Οι μη ατομικοποιηθείσες ουσίες της φύσεως, παραμένουν στο επίπεδο των δυνάμεων που λειτουργούν στις άψυχες μορφές της φύσεως, η συνισταμένη δε αυτών των δυνάμεων ονομάζεται "ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ", διότι το σύνολο αυτών των δυνάμεων των "αϊδίων" ουσιών δεν ενεργεί "κεχωρισμένα" ούτε έχει στις μορφές φαινόμενα ατομικής ενεργείας, ιδίαν κίνηση και ιδίαν βούληση. Η υπάρχουσα διαφορά μεταξύ των αψύχων μορφών και των ψυχικών είναι ότι, οι μεν ψυχικές μορφές έχουν τα φαινόμενα της "ΑΥΤΟΒΟΥΛΗΣΕΩΣ", της κατά "ΒΟΥΛΗΣΙΝ ΚΙΝΗΣΕΩΣ" και της κατά "ΒΟΥΛΗΣΙΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ", ενώ οι άψυχες μορφές διέπονται υπό της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ και οι "εν ενεργεία" δυνάμεις της λειτουργούν αναλόγως της πλαστικής ικανότητας αυτών των μορφών.

Στα επίπεδα των μορφών της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ υπάρχουν διαφορές και οι διαφορές αυτές εμφανίζουν το βαθμό των ιδιοτήτων τους. Διέπονται υπό των δυνάμεων ή νόμων της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ, αλλά ο βαθμός της ενεργητικής τους τάσεως εξαρτάται από την όλην διάπλαση εκάστης των μορφών αυτών. Οι δυνάμεις, οι νόμοι της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ, σε όλα τα πεδία των κόσμων είναι οι αυτοί, ο βαθμός όμως της ενεργητικής τους λειτουργίας διαφέρει, διότι εξαρτάται από τα όργανα τα οποία έχει προς ενέργεια. Οι νόμοι της ΘΡΕΨΕΩΣ, της ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ των ατόμων της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας, της ΔΙΑΙΩΝΙΣΕΩΣ της ΣΥΝΕΧΟΥΣ ουσίας και όλων των άλλων ιδιοτήτων είναι οι αυτοί. Στα επίπεδα όμως των

καθόλου μορφών της φύσεως ο βαθμός της λειτουργίας των νόμων αυτών διαφέρει και διαφέρει πρώτιστα στις μορφές των ατομικών ψυχών διότι αυτές παρέχουν αρτιότερες οργανώσεις και συμμετέχουν σε αυτές και οι εκδηλωθείσες επί πλέον προς ενέργεια δυνάμεις των ατομικών ψυχών. Ολόκληρο το σύμπαν διέπεται υπό των αυτών θεμελιωτικών νόμων, ο βαθμός όμως της λειτουργίας η οποία επιτυγχάνεται δια της συνεργασίας των "αϊδίων" ουσιών είναι το αίτιο των διαφορετικών εμφανίσεων των λειτουργιών τους.

Στους ψυχικούς κόσμους εκείνους που συγκροτούνται από τις ατομικές ψυχές, οι νόμοι εμφανίζονται με άπειρες διαφορετικές δυναμικότητες και φθάνουν οι κόσμοι αυτοί σε σημεία ώστε να χωρίζονται από την ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ ενός επιπέδου. Οι ψυχές της Γης φθάνουν σε κατάσταση να μη έχουν την ανάγκη της συνεργασίας της λειτουργούσης στο γήινο περιβάλλον ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ, ενώ πρότερον δεν μπορούσαν να παρασκευάσουν όργανα ενεργείας άνευ των ουσιών της (καθολικής ψυχής) και των "εν ενεργεία" νόμων της.

Πέραν του γήινου περιβάλλοντος και εκείνου των άλλων πλανητών, υπάρχει ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ. Αυτή όμως είναι διαφορετικής καταστάσεως εκείνης η οποία ενεργεί επί των μαζών των πλανητών. Αλλά και μεταξύ αυτών διαφέρει η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ, διότι οι βαθμοί των "εν ενεργεία" δυνάμεών της δεν είναι της αυτής δυναμικότητος.

Οι μελετώντες τους νόμους της Φύσεως πρέπει να εξυψώσουν την σκέψη τους και να προχωρήσουν στη έρευνα των κόσμων και την συνοχή και ενότητά τους, αρκεί να κατανοήσουν ότι η διαφορετική λειτουργία τους οφείλεται στις διαφορετικές τους δυναμικές καταστάσεις. Οι διαφορετικές καταστάσεις είναι αποτέλεσμα της ΑΝΕΛΙΞΕΩΣ των δυνάμεων ή νόμων τους οι οποίες τις διέπουν. Η διαφορετική ΑΝΕΛΙΞΗ γνωρίζεται εκ του πολλαπλασίου των "εν ενεργεία" νόμων της και το πολλαπλάσιο αυτό εκ της διαφορετικής αφετηρίας των "αϊδίων" ουσιών οι οποίες συντελούν στη διάπλαση και διαμόρφωση των Κόσμων. Πάντως όμως, οσηδήποτε και αν είναι η αφετηρία της συστάσεως διάφορος ενός Κόσμου από τον άλλο, όλοι, θα ακολουθήσουν τον αυτόν ρουν στον "άπειρον" χρόνο της εξελίξεώς τους. Θα διέλθουν τα αυτά επίπεδα των Κόσμων και θα εκδηλωθούν προς ενέργεια εκ των θεμελιωτικών νόμων τα αυτά παράγωγά τους.

Ποτέ δεν πρέπει η ανθρώπινη σκέψη να εκτραπεί της φυσικής οδού και να φθάσει σε σχηματισμό εννοίας, ότι οι Κόσμοι στις μεταξύ τους σχέσεις έχουν άλλην αιτία, εκείνης την οποία εξεθέσαμε. Ουδέποτε πρέπει να δημιουργηθεί αντίληψις αντίθετη δια τα αίτια της Δημιουργίας και του ότι τα ουσιαστικά (αίτια) των κόσμων, τα τόσον μεταξύ τους διαφέροντα, έχουν διαφορετικά αίτια (Δημιουργίας). Μία αντίθετη έννοια από εκείνη που εξετέθη, μία διαφορετική δοξασία θα καταμέριζε τους Κόσμους αναλόγως του βαθμού της δυναμικότητάς τους σε διάφορα αίτια, σε προνομιακές καταστάσεις των ουσιών τους. Μία τοιαύτη έννοια ή δοξασία εξαφανίζει την ενότητα των Κόσμων, τις μεταξύ τους αρμονικές λειτουργίες, τον καθολικό σκοπό των "αϊδίων" ουσιών και πολλαπλασιάζει στη σκέψη του ερευνητή τις αιτιακές αρχές.

Στα προηγούμενα εξεθέσαμε πώς γίνονται οι μορφές των Κόσμων εκ της «επί τω αυτώ» συνεργασίας των «αϊδίων ουσιών» και της αλληλεπιδράσεως των στους Κόσμους συγκροτημάτων τους. Δια να κρατηθεί όμως η ύπαρξή τους και συνεχισθεί η εξέλιξή τους, το σύνολό τους χωρίζεται σε μέρη. Τα μέρη αυτά έχουν ίδιες ιδιότητες και ειδικές λειτουργίες οι οποίες πληρούν τον σκοπό της όλης μορφής, τα αποκαλούμενα ειδικά όργανα.

Διά να διατηρηθεί σε λειτουργία μία μορφή, πρέπει κατά πρώτον να έχει ειδικό όργανο αφομοιώσεως και επεξεργασίας των εισερχόμενων στοιχείων προς αύξηση και διατήρησή της. Αυτά τα στοιχεία οι μορφές τα λαμβάνουν εκ του περιβάλλοντός τους. Τα στοιχεία του αέρος, του ύδατος, κ.λ.π. είναι ενώσεις προκαλούμενες από τις κατά βαθμό ενεργητικές δυνάμεις των "αϊδίων" ουσιών και των καταστάσεων τις οποίες εμφανίζουν αυτές, λόγω της δυναμικής τους εξελίξεως. Εκ της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας προέρχονται τα άτομα πάσης

συντεθειμένης μορφής, εκ δε της ΣΥΝΕΧΟΥΣ ουσίας η ενωτική δύναμη των ατόμων, ο ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ των μορφών. Το αίτιο της διαφορετικής συστάσεως των μορφών είναι ο βαθμός της εξελίξεως τόσον των ατόμων της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας, όσον και της ΣΥΝΕΧΟΥΣ και οι προς αυτές επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων. Δια να χρησιμεύσουν όμως τα στοιχεία που λαμβάνουν οι μορφές προς αύξηση και συντήρησή τους, πρέπει να υποστούν αυτά επεξεργασία στα ειδικά όργανα της αφομοιώσεων. Αποτέλεσμα αυτής της επεξεργασίας είναι η διάλυση και η εκ νέου μεταστοιχείωσή τους. Δεν είναι δυνατόν δι' άλλου τρόπου τα στοιχεία αυτά να παρέξουν στους οργανισμούς των μορφών τα μέσα της αυξήσεως και συντηρήσεώς τους. Η εξεργασία, είναι ο υπό των οργάνων πληρούμενος σκοπός, αποτέλεσμα δε αυτού είναι η διάλυση και μεταστοιχείωση. Αλλά η εξεργασία και μεταστοιχείωση συνεχίζεται και σε άλλα όργανα των μορφών, εκείνα που λειτουργούν πέραν του οργάνου της αφομοιώσεως, με τη διαφορά ότι η μεταστοιχείωση γίνεται ολονέν τελειότερα από απόψεως ενεργείας ή λειτουργίας.

Εκάστη μεταστοιχείωση και πριν ακόμη συντελεσθεί, έχει ως βάση την διάλυση των προγενέστερα ενεργησάντων στοιχείων. Οι διαλύσεις των στοιχείων και οι εκ νέου συνθέσεις άλλων στοιχείων, αποτελούν το θαυμάσιο σύστημα της λειτουργίας των μορφών και της ειδικότητος της λειτουργίας αυτής στα διάφορα όργανα των μορφών.

Δια των λειτουργιών των οργάνων γίνονται νέες συνεργασίες των δυνάμεων των "αϊδίων" ουσιών, αποτέλεσμα των οποίων είναι και η ύφανση των ιστών των οργανισμών και η μεταξύ τους αρμονική λειτουργία.

Κατά την τελευταία μεταστοιχείωση των εισαγομένων στις μορφές στοιχείων, γίνεται μία θαυμάσια επιλογή των πλέον δυνατών ατόμων της ΜΕΡΙΣΤΗΣ ουσίας και της πλέον εντατικότερης δυνάμεως της ΣΥΝΕΧΟΥΣ (ουσίας). Τα μεν άτομα της ΜΕΡΙΣΤΗΣ μεταβαίνουν προς αντικατάσταση των φθαρέντων λόγω μεγάλης ενεργείας άλλων ατόμων, εκείνων που αποτελούν τους ιστούς και τα οποία συνδέει η ΣΥΝΕΧΗΣ, άλλο δε μέρος αυτής, το πλέον καταστάν ικανό, μεταβαίνει προς σχηματισμό των ΧΥΜΩΝ των μορφών, χρησιμοποιούσα, και μέρος εκ των ικανοτέρων ατόμων της ΜΕΡΙΣΤΗΣ (ουσίας). Η λειτουργία των χυμών είναι το θαυμασιώτερο φαινόμενο της όλης λειτουργίας των μορφών και εκεί η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ ενεργεί με τις πλέον εξελιγμένες δυνάμεις της. Τις δυνάμεις της αυτές τις ενισχύουν διηνεκώς οι επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων και κατά ορισμένες ΩΡΕΣ του έτους. Και η ΣΥΝΕΧΗΣ και η ΜΕΡΙΣΤΗ ουσία οι οποίες ευρίσκονται στη λειτουργία των χυμών εμφανίζουν διάφορα φαινόμενα τους.

Ειδικότερα, στον Κόσμο των εν γένει φυτών εμφανίζουν το άνθος, τα μύρα και την μετατροπή του άνθους σε καρπό. Οι καρποί αποτελούνται από ουσία ΜΕΡΙΣΤΗ και ΣΥΝΕΧΗ οι οποίες προγενέστερα υπέστησαν δυναμικές μεταβολές στα όργανα της μορφής και απέκτησαν την ικανότητα του μετασχηματισμού τους σε καρπούς, δηλαδή ΔΙΑΙΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΥΡΗΝΕΣ εντός των οποίων υπάρχει δυναμικώς όλη η μορφή. Οι πυρήνες μέσα τους περικλείουν τις δυνάμεις της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ και ως εξ αυτού δεν είναι όμοιοι των διαιωνιστικών πυρήνων των ψυχικών οργανισμών. Οι πυρήνες της γενικής ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ δεν έχουν τις δυνάμεις των ψυχικών οργανισμών οι οποίοι εξεδηλώθησαν και λειτουργούν υπό των ατομικών ψυχών, οι οποίοι έχουν ΙΔΙΑΝ ΚΙΝΗΣΗ, ΒΟΥΛΗΣΗ και ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ, αλλά διέπονται υπό της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ, συνεπεία των εν ενεργεία νόμων της, τους οποίους δεν κατευθύνει ατομική κίνηση αλλά καθολική (κίνηση), ούτε ατομική βούληση και ανεξάρτητη κατά βούληση ενέργεια. Πάντως και στα φαινόμενα της ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ οφείλουμε να διακρίνουμε ότι υπάρχουν ενεργητικές αναλογίες μεταξύ αυτών και των ατομικών ψυχών, με την διαφορά ότι ευρίσκονται και από απόψεως ενεργητικής σε κατώτερο βαθμό και ότι εκεί στη ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΥΧΗ δεν υπάρχει ουδεμία συνειδητή λειτουργία.

Προορισμός του ανθρώπου και αξία του οργανισμού

Σε προηγούμενα κεφάλαια ομιλήσαμε περί του τρόπου του σχηματισμού των ψυχικών μορφών και των ενεργητικών τους δυνάμεων και της υφισταμένης διαφοράς των δυνάμεων αυτών μεταξύ ψυχικών, άψυχων και κάτωθεν αυτών ευρισκομένων μορφών. Ομιλήσαμε επίσης δια της δια των μορφών εξελίξεως και πολλαπλασιασμού των ενεργητικών δυνάμεων της ψυχής μέχρι της εμφανίσεως της ανθρωπίνης φύσεως. Και πάλιν επαναλαμβάνουμε, ότι οι εκδηλώσεις των ψυχικών δυνάμεων και των λειτουργιών τους γίνεται μόνον δια της συνδυασμένης ενεργείας τους προς τις οργανικές μορφές και ότι δι' αυτών και μόνον δι' αυτών οι δυνάμεις και λειτουργίες αυτές αυξάνουν και πολλαπλασιάζονται. Γενικώς στη φύση των μορφών των όντων υπάρχει το μέσον της προόδου των ψυχών. Ανευ μορφών ούτε θα εξελίσσοντο ούτε να ενεργήσουν θα μπορούσαν οι δυνάμεις. Το καθολικό αυτό φαινόμενο αποτελεί μία αλήθεια την οποία, ο ερευνητής μυημένος στις αλήθειες της φύσεως, ουδέποτε πρέπει να παρίδει. Η ψυχική δύναμη άνευ οργανικού μέσου όχι μόνο δεν δύναται να εκδηλωθεί και λειτουργήσει, αλλά ούτε και να μετατραπεί αυτή σε ιδέα και άλλη ψυχική ιδιότητα των όντων. Αλλά πριν ομιλήσουμε περί αυτών εκτενέστερα θεωρούμε σκόπιμο να εξετάσουμε ποίο σκοπό πληροί ο άνθρωπος και ποία είναι η περαιτέρω εξέλιξη της ψυχής του και η προαγωγή της σε θειοτέρες ενέργειες. Δια να γίνει όμως και αυτό πρέπει να διακρίνουμε τις υπάρχούσες διαφορές μεταξύ των ενεργητικών του δυνάμεων και της υπεροχής τους έναντι των ενεργητικών δυνάμεων των άλλων όντων των ευρισκομένων στις κατώτερες βαθμίδες της οντολογικής κλίμακας.

Η ανθρώπινη μορφή είναι μία από τις αρτιότερες οργανώσεις και οι δυνάμεις της ψυχής εμφανίζονται σε αυτήν υπό τις ιδιότητες της ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ και ΘΕΛΗΣΕΩΣ σε εντονότερο βαθμό. Η ΒΟΥΛΗΣΗ και η ΘΕΛΗΣΗ του ανθρώπου ρυθμίζονται από άλλες ψυχικές δυνάμεις, εκείνες οι οποίες δια της λειτουργίας της ανθρωπίνης φύσεως μετεβλήθησαν σε ΙΔΕΕΣ. Οι ιδέες στη ανθρωπίνη φύση συγκροτούν τις γνώσεις και γίνονται αυτές περισσότερο συνειδητές. Αναλόγως των εν ενεργεία ιδεών του ανθρώπου ρυθμίζεται η ΒΟΥΛΗΣΗ και η ΘΕΛΗΣΗ του. (Το ζήτημα του σχηματισμού των ιδεών και των γνώσεων του ανθρώπου θα το εξετάσουμε αναλυτικότερα αργότερα).

Αλλά οι συντελεσθείσες εκ των εκδηλώσεων των δυνάμεων των ψυχών ιδέες λαμβάνουν διαφορετικές κατευθύνσεις. Αυτό εξαρτάται εκ της φυσικής ή μη ζωής του ανθρώπου και εκ των ιδεολογικών συστημάτων που επικρατούν στο περιβάλλον του. Όταν ο άνθρωπος ζει σε φυσικό περιβάλλον, όταν το περιβάλλον αυτό ρυθμίζεται στη λειτουργία του υπό πραγματικών γνώσεων των ανθρώπων που το αποτελούν και ευρίσκεται εναρμονισμένο προς τις λειτουργίες των φυσικών νόμων, όταν στον σχηματισμό των γνώσεών του βοηθούνται αυτές από τις αλήθειες της φύσεως, τις αλήθειες εκείνες που πηγάζουν από την αρμονική λειτουργία των "αϊδίων" ουσιών στις συγκροτούμενες μορφές τους, τότε ο άνθρωπος δεν τείνει μόνον στη διάγνωση του σκοπού του, αλλά και στη πλήρωσή του. Στη κατάσταση αυτή οι ιδέες συνδέονται αρμονικά με τις αλήθειες της Φύσεως και καθίστανται παραγωγικά αίτια ψυχικών εκδηλώσεων, ακόμη δε ρυθμίζουν την όλη ζωή του ανθρώπου. Η προσαρμογή της αρμονικής λειτουργίας των οργανικών μέσων του άνθρώπου προς την όλη λειτουργία των φυσικών νόμων συντρέχει σπουδαίως στη διαφώτιση των διανοητικών του δυνάμεων και στον σχηματισμό των σαφών αντιλήψεων περί ηθικών αρχών οι οποίες διακανονίζουν τις σχέσεις του προς τους ομοίους του. Ακόμη, η αρμονική λειτουργία των οργανικών του μέσων τον απαλλάσσει από τα πάθη τα οποία όταν κυριαρχούν στο νοητικό του εκμηδενίζουν πάσα φυσική διανοητική του ενέργεια. Αντίθετα, όταν ο άνθρωπος ζει μέσα σε περιβάλλον μη φυσικό κυβερνώμενο υπό των παθών, κατευθύνει τις ενέργειές του, τις σκέψεις του και τις πράξεις του εναντίον της πληρώσεως του σκοπού του και δουλώνεται στο περιβάλλον του, η δούλωσή του δε αυτή του εκμηδενίζει τις ομαλές λειτουργίες της

ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ και της ΘΕΛΗΣΕΩΣ του. Σε αυτήν την δουλωτική κατάσταση φέρεται σε σκέψεις και πράξεις ασυνείδητες οι οποίες καθίστανται πηγές παρεμποδιστικές των εκδηλώσεων των ψυχικών του δυνάμεων. Και όχι μόνον αυτό, αλλά καθίστανται και πηγές οι οποίες εμποδίζουν την επαφή των σε λειτουργίαν ψυχικών του δυνάμεων μετά πάσης άλλης εξελιγμένης ψυχικής υπάρξεως. Δια να αποφύγει μία τέτοια δοκιμαστική και από πάσης απόψεως θλιβερή κατάσταση, πρέπει να ρυθμίσει τη ζωή του σύμφωνα προς τις υπαγορεύσεις των νόμων της Φύσεως και των πνευματικών επίσης εκείνων νόμων τους οποίους παρασκευάζουν οι "εν συνειδήσει" πορευόμενες προς πλήρωση του ανθρωπίνου σκοπού ψυχές. Μία σύμφωνα με τις υπαγορεύσεις αυτές ζωή του ανθρώπου, ωθεί τις γνώσεις του στη φυσική οδό της πληρώσεως του σκοπού του και όταν επιτευχθεί τούτο, ισχυροποιούνται και η ΒΟΥΛΗΣΗ του και η ΘΕΛΗΣΗ του και η εκ των παθών του απαλλαγή καθίσταται οριστική.

Η κατά φύση ζωή και η απαλλαγή του Ανθρώπου από ένα διεστραμμένο περιβάλλον, φέρει αυτόν σε αμεσότερη επαφή προς ψυχικούς κόσμους θειοτέρους του ανθρωπίνου και το τε όχι μόνον χωρεί νοητικώς στη διάγνωση των αληθειών της Φύσεως, αλλά λαμβάνει και την έννοια των ηθικών Αρχών, εκείνων που πρέπει να διακανονίζουν τις σχέσεις του προς τους ομοίους του. Τούτο έχει καταδειχθεί στη ιστορική ζωή του ανθρώπου, διότι παρετηρήθησαν σε αυτήν προσωπικότητες οι οποίες δεν ευρίσκοντο σε ουδεμία δούλωση προς διεφθαρμένα περιβάλλοντα ανθρωπίνων κοινωνιών και ως εξ αυτού ανήλθαν σε υπέρτατες σφαίρες πνευματικής ζωής από τις οποίες άντλησαν και μετέδωσαν προς τις ανθρώπινες κοινωνίες το φως της ΑΛΗΘΕΙΑΣ και τις ηθικές ΑΡΧΕΣ εκείνες οι οποίες θα βοηθούσαν την ψυχική πρόοδο των ανθρώπων.

Η υπό του ανθρώπου άσκηση των ηθικών ΑΡΧΩΝ αυτών, ρυθμίζει όρους της ψυχικής ζωής και τις σχέσεις του προς όλα τα νοητικά όντα της Φύσεως, επί πλέον δε επιτυγχάνει με πολύ γοργό ρυθμό την όλη εκδήλωση των ψυχικών του δυνάμεων στη σφαίρα των ενεργητικών μέσων της ανθρωπίνης φύσεως. Έστω και κατά πλεονασμό τονίζουμε, ότι οι "εν αρετή βιούντες" άνθρωποι, αποκτούν ισχυρά ΒΟΥΛΗΣΗ και ΘΕΛΗΣΗ οι οποίες απαλλάσσουν αυτούς από τα χαμηλά ανθρώπινα επίπεδα στα οποία κυριαρχούν τα πάθη. Τα πάθη τα οποία είναι η αφόρητη δουλεία των ανθρωπίνων διανοιών και ψυχών, οι οποίες εφ' όσον ευρίσκονται υποταγμένες στη δουλεία τους δεν δύνανται τίποτα να πράξουν προς πρόοδό τους, ούτε δύναται να δημιουργείται σε αυτές φωτεινή σκέψη, καθοδηγήτρια σκέψη, προς πλήρωση του σκοπού τους.

Μόνο οι απαλλαγμένοι από τα πάθη τους βλέπουν τις λεωφόρους της πνευματικής ζωής, γνωρίζουν " τας ΑΛΗΘΕΙΑΣ της ΦΥΣΕΩΣ" και τους "ΓΟΝΕΙΣ τους". Ουδείς κυβερνώμενος από τα πάθη του και ζων έξω των όρων της φυσικής ζωής δύναται να γνωρίσει τους "ΓΟΝΕΙΣ του". ΓΟΝΕΙΣ του ανθρώπου είναι ο ΟΥΡΑΝΟΣ και η ΓΗ. Ο ΟΥΡΑΝΟΣ είναι ο ΠΑΤΗΡ του, η ΓΗ είναι η ΜΗΤΗΡ του. Ο άνθρωπος είναι προωρισμένος να γνωρίσει τους νόμους των ΓΟΝΕΩΝ του. "Ο ΠΑΤΗΡ και η ΜΗΤΗΡ" του ανθρώπου είναι οι παράγοντες της ψυχικής και σωματικής του υπάρξεως. Εκείνο το οποίο καλούμε "ΓΟΝΕΙΣ" του ανθρώπου, δηλαδή της ανθρωπίνης φύσεώς του, δεν είναι παρά μία λειτουργία των νόμων των πραγματικών του ΓΟΝΕΩΝ. Οι ουσίες της ΓΗΣ και το ΦΩΣ του ΟΥΡΑΝΟΥ είναι οι πηγές πάσης ατομικής υπάρξεως και πάσης συνειδητής ζωής. Η ΜΗΤΗΡ ΓΗ δια των ουσιών της και των εν ενεργεία νόμων της παρέχει τα ουσιαστικά στοιχεία προς οργάνωση των μορφών, ο δε ΠΑΤΗΡ ΟΥΡΑΝΟΣ τις θαυμάσιες επιδράσεις του ΦΩΤΟΣ οι οποίες προκαλούν στη ΣΥΝΕΧΗ ουσία της ΓΗΣ την εκδήλωση των νόμων της. Δια των εν ενεργεία νόμων της αυτών, η ΣΥΝΕΧΗΣ ουσία φθάνει δια να καταστεί ο ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ των μορφών. Αλλά δια την συντήρηση και εξέλιξη των μορφών "ο ΠΑΤΗΡ και η ΜΗΤΗΡ" είναι οι μεγάλοι παράγοντες. Το ΦΩΣ του ΟΥΡΑΝΟΥ και οι ουσίες της ΓΗΣ είναι οι μοναδικοί συντελεστές της όλης ζωής

των μορφών. Αλλά είναι επίσης και οι συντελεστές πάσης μεταμορφώσεως καθώς και εκείνοι οι οποίοι φέρουν τις ψυχές της ΓΗΣ στις διάφορες βαθμίδες της ανελικτικής κλίμακας των πνευματικών κόσμων. Δια τους ανωτέρω λόγους οι άνθρωποι δεν πρέπει να ζουν έξω των ορίων της φυσικής ζωής, έξω της εναρμονίσεως αυτών προς τις λειτουργίες των φυσικών νόμων και να κυβερνώνται υπό των παθών, των δημιουργημάτων της μη κατά φύση ζωής.

Η ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΥΗΣΗ ΟΔΗΓΟΥΣΑ ΟΔΟΣ

Στα προηγούμενα κεφάλαια εκθέσαμε την ιδεολογία μας περί των δημιουργικών αιτίων του Σύμπαντος και της εκπορεύσεως του πνεύματος εκ των θείων αϊδίων ουσιών, καθώς επίσης και τα της εξελίξεως του [πνεύματος] στις διάφορες μορφές των κόσμων. Επίσης μιλήσαμε, σε γενικές γραμμές, περί του προορισμού του ανθρώπου και της αξίας του οργανισμού του. Τώρα, κάπως αναλυτικότερα, θα εξετάσουμε την οργανική φύση του [ανθρώπου], τις λειτουργίες της, τους νόμους του πνεύματός του και τις λειτουργίες εκείνες οι οποίες εκδηλούνται εκ της συνεργασίας του [πνεύματος] μετά της ανθρωπίνης φύσεως, όπως γίνει πλέον κατανοητή και η εξέλιξις και η πρόοδός του. Για την εξέταση όμως αυτή δεν θα χρησιμοποιήσουμε μόνον τις αντικειμενικές παραστάσεις της φύσεώς του και τις εξωτερικές του λειτουργίες, αλλά και τις εξ άλλης πηγής υποδείξεις και γνώσεις οι οποίες προέρχονται από υπέρτερές μας πνευματικές υπάρξεις. Τούτο το πράττουμε, διότι πιστεύουμε ότι μόνον δια του τρόπου αυτού θα καταστεί δυνατόν να σας γίνει εφικτή η αλήθεια. Η αλήθεια της Φύσεως και του πνεύματός της, είναι αδύνατον να γνωσθή μόνον από τα φαινόμενα εκείνα της Φύσεως τα οποία συλλαμβάνει η αισθησιακή λειτουργία του ανθρώπου. Έσωθεν της λειτουργίας αυτής υπάρχει η λειτουργία του πνεύματος η οποία και μόνον αυτή δύναται να φθάνει στο σημείο της ικανότητας να συλλαμβάνει την έννοια των νόμων εκείνων που το διέπουν και να καθορίζει τις σχέσεις του προς τους νόμους που επίσης διέπουν την ανθρώπινη φύση.

Τα φαινόμενα και της Φύσεως γενικά και της ανθρωπίνης φύσεως, που υποπίπτουν στην αισθησιακή λειτουργία είναι η εξωτερική όψη. Έσωθεν όμως αυτής είναι οι λειτουργούντες νόμοι, εκείνοι από τους οποίους εξαρτάται η εμφάνισις των φαινομένων αυτών και εφόσον ο άνθρωπος αγνοεί τους νόμους αυτούς, ούτε το σκοπό του θα δύναται να γνωρίσει, ούτε και τα μέσα δια των οποίων πληρούται παντός ανθρώπου ο σκοπός. Όταν ο ερευνητής άνθρωπος γνωρίσει τους νόμους της λειτουργίας του πνεύματος και την συνεργασία τους προς τους νόμους της λειτουργούσης ανθρωπίνης φύσεως, τότε και μόνον τότε, θα δικαιούται να ισχυρισθεί ότι “γνώρισε εαυτόν”.

Για να φθάσει όμως στην γνώση αυτή πρέπει να βελτιώσει την ψυχική του κατάσταση και να απαλλαγεί από τα πάθη εκείνα που του δημιούργησε και ο μη φυσικός του βίος και το σκοτεινό περιβάλλον στο οποίο ζει.

Αν κατ' επανάληψη και ίσως πλεοναστικά επιμένουμε στο θέμα της απαλλαγής του ανθρώπου από τα πάθη της φύσεώς του, τούτο δεν το πράττουμε παρά μόνον διά τον λόγο, ότι ο αποκαθαρμός του από τα πάθη του είναι ένας όρος τόσο απαραίτητος, ώστε άνευ της πραγματοποιήσεώς του να καθίσταται αδύνατος η πνευματική του πρόοδος. Οι μυημένοι στις αλήθειες της Φύσεως οφείλουν να γνωρίζουν ότι ουδείς θα κατορθώσει να υπερβεί τα όρια που χωρίζουν την αγνή πνευματική φύση από την ανθρώπινη άνευ του αποκαθαρμου αυτού. Μόνον ο αποκαθαρμός της φύσεως του μυημένου από τα πάθη της ανθρωπίνης του φύσεως θα αφήσει την διανόησή του ελεύθερη και απόλυτη σε βαθμό ώστε να διεισδύει αυτή στις εσωτερικές λειτουργίες του πνεύματός του, οπότε αποκτά ομαλές λειτουργίες και σχέσεις μεταξύ του πνεύματός του και της εξωτερικής του διανοίας, ώστε να έρχονται εις αυτήν βαθμιαία όλα τα γεγονότα και οι λειτουργούντες νόμοι του πνεύματός του. Τότε στην κατάσταση αυτή ο σχηματισμός των ιδεών εκ των αντικειμενικών παραστάσεων βοηθείται

από το πνεύμα του, σε βαθμό ώστε οι ιδέες αυτές να έχουν διπλό αντικείμενο, εκείνο της εξωτερικής όψεως που αποτελεί την παράσταση στην αισθησιακή αντίληψη και εκείνο που αποτελεί την έννοια των νόμων δια των οποίων γίνεται η λειτουργία του πνεύματος και οι σχέσεις του προς την οργανική του φύση.

Δια του τρόπου πλέον αυτού θα έχει ως αντικείμενο έρευνας και την εσωτερική και την εξωτερική όψη όλων των φαινομένων πάσης φύσεως. Ο σχηματισμός των ιδεών του μυημένου είναι πολύ διαφορετικός του σχηματισμού των ιδεών του αμύητου ανθρώπου, διότι εκείνος μεν στηρίζεται και στις εσωτερικές και τις εξωτερικές λειτουργίες των φαινομένων, ο άλλος δε (ο αμύητος), μόνον στις εξωτερικές εκδηλώσεις τους. Ο μύστης δια να ευρίσκεται εις αρμονία προς τον χαρακτηρισμό του δεν πρέπει να παραμελεί ουδεμία των δύο πηγών της γνώσεως. `Η παραμέλησις της ετέρας αυτών καθιστά ανέφικτη την εξακρίβωση της Αληθείας. Η μονομερής εξέτασις δια της μιας ή της άλλης πηγής προς απόκτηση της γνώσεως των αληθειών της Φύσεως και του πνεύματος τον προάγει όχι μόνον στον σχηματισμό πλανημένων ιδεών, αλλά επί πλέον και εις την δι' αυτών δημιουργία πίστεως η οποία λαμβάνει την έννοια του πάθους.

Οι εκ πλάνης σχηματιζόμενες ιδέες είναι υποκείμενες εις εξαφανισμό δια της μετέπειτα μετατροπής τους εις πραγματικές αληθείς (ιδέες), σχετιζόμενες με την αληθή έννοια των καθόλου νόμων των ουσιών της Φύσεως. Οι εκ πλάνης γινόμενες ιδέες και η εξ αυτών σχηματιζόμενη πίστις καθίστανται και το αίτιο της επιβραδύνσεως της εξελίξεως του πνεύματος, διότι δια να τις μετατρέψει αυτό, τις μεταμορφώνει σε πραγματικές αληθείς ιδέες και καταναλώνει μακρό χρόνο ενεργείας εις την ανθρωπίνη μορφή. Το γεγονός όμως της μεταπλάσεως η μεταμορφώσεως των ιδεών και του μετασχηματισμού τους σε πραγματικές αληθείς ιδέες, δίνει την έννοια του ακαταπαύστου ρου της εξελίξεως του πνεύματος και εκείνης, ότι αυτό δεν είναι προορισμένο "εις αιωνίαν δούλωσιν" εις τις οπωσδήποτε σχηματιζόμενες εκ πλάνης ιδέες και εις τις εξ αυτών δημιουργούμενες πίστεις. Η καλλιτέρευσις της ψυχικής καταστάσεως του μυημένου και η εκ των παθών του απαλλαγή του δημιουργούν τα μέσα της συνάψεως σχέσεων με υπέρτερά του πνεύματα. Οι του είδους αυτού σχέσεις των αγνών και ηθικών μυστών αποτελούν την αμεσότερη οδό που άγει αυτούς εις την Αλήθεια και το Φως και από του σημείου αυτού η διανόησίς τους εμφανίζεται ως λαμβάνουσα αντικείμενα έρευνας και τα φαινόμενα της Φύσεως και τα αίτια των φαινομένων αυτών. Από του σημείου αυτού εμφανίζεται ακόμη και η μυσταγωγική επιστήμη η οποία φέρει εις το ΕΙΝΑΙ τις μυστηριακές οργανώσεις διά των οποίων αποκαλύπτονται εις τους εις αυτές μυημένους και τα μέσα της περαιτέρω της ανθρώπινης φύσεως εξελίξεως του πνεύματος.

Οι μυημένοι στην γνώση πρέπει να έχουν πάντοτε υπ' όψιν τους, ότι διά να συνάπτονται βασικές σχέσεις μεταξύ αυτών και υπερτέρων πνευμάτων προαπαιτείται και μακρός χρόνος ασκήσεως τους στις ηθικές αρχές και πλήρης εκδήλωσις της ελευθέρας τους σκέψεως, εκείνης την οποία δεν την διασαλεύουν οι επιδράσεις των ιδεών του περιβάλλοντος του γήινου ανθρωπίνου κόσμου.

Εκ των πνευματικών αυτών σχέσεων προκύπτουν και όλες οι δυνατότητες της μεταφοράς της σκέψεώς τους εις υπέρτερους ορίζοντες, από τους οποίους να δύνανται να επισκοπούν την Αλήθεια της ανθρωπίνης φύσεως και τα μέσα δια των οποίων αύτη θα δύναται να αντλήσει δυνάμεις από υπέρτερες πνευματικές οντότητες προς πλήρη απελευθέρωση του εις αυτούς ενεργούντος πνεύματος.

Ουδείς, ουδέποτε των μυημένων, άνευ καθαράς νοήσεως των ηθικών Αρχών και ασκήσεώς τους, άνευ ελευθέρας σκέψεως, άνευ απολύτου σεβασμού προς τον νόμο της Θείας Ελευθερίας, άνευ της απαλλαγής του εκ των ανθρωπίνων παθών κατώρθωσε ποτέ να

συνάψει και να διατηρήσει σχέσεις προς πνευματικές υπάρξεις των οποίων η σοφία οδηγεί τους εκλεκτούς μύστες στην ΑΘΑΝΑΣΙΑ.

Η οδός είναι ελευθέρα. Οι εκλεκτοί θα εισέλθουν εις αυτήν, διότι η νόησις τους την εκτιμά και την σέβεται. Η νοησίς τους πιστεύει εις την αλήθεια της.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ.

Σκοπός του μύστου, τρόπος ζωής του, οργανικά μέσα

Ο μειούμενος στις αλήθειες της Φύσεως και επιθυμών να φέρει την νόηση του υπεράνω των κοινώς σκεπτόμενων ανθρώπων, ο επιθυμών να εισέλθει εις τα επίπεδα της αληθούς γνώσεως, εκείνης η οποία προάγει το πνεύμα εις υπέρτερους ορίζοντες, οφείλει να διάγει βίο φυσικό και να προσαρμόζει τις σκέψεις του και τις ενέργειές του στις λειτουργίες των νόμων της Φύσεως και τούτο, διότι και μέσα εις αυτούς ζει και μετ' αυτών συνεργεί και εξ αυτών εξαρτάται η πρόοδος του πνεύματός του. Ουδέποτε αυτός πρέπει να χάνει την άμεση επαφή του προς τους φυσικούς νόμους αυτούς, ούτε να σκέπτεται και να ενεργεί αντίθετα προς τις διατάξεις τους. Επί πλέον οφείλει να γνωρίσει τις λειτουργίες των πνευματικών νόμων και να προσαρμόζεται προς αυτούς.

Πνευματικοί νόμοι είναι εκείνοι οι νόμοι που ρυθμίζουν την ουσία της πνευματικής φύσεως εις τις λειτουργίες της και αποτελούν άμεση σχέση συνεργασίας προς τους νόμους εκείνους που διέπουν την φύση του ανθρωπίνου όντος. Όλα τα φαινόμενα της αισθητικότητος και της διανοήσεως του ανθρώπου καθώς και όλων των κατωτέρων αυτού οργανικών όντων, προέρχονται εκ της συνεργασίας αυτής.

Εκτός όμως των νόμων αυτών της πνευματικής φύσεως είναι και οι πνευματικοί εκείνοι νόμοι οι οποίοι γίνονται και από την βούληση του ανθρώπου όπως και του καθόλου πνεύματος εκείνου που δρα πέραν της ανθρώπινης φύσεως προς το σκοπό του διακανονισμού των μεταξύ αυτών σχέσεων. Και οι μεν πρώτοι, οι νόμοι της πνευματικής φύσεως που διέπουν τις λειτουργίες της και τις σχέσεις της προς την οργανική φύση των ανθρώπων είναι σταθεροί και μόνιμοι, εάν δεν διαταράσσονται από την ανώμαλο βούληση των όντων, όταν αυτά δεν διάγουν βίο εναρμονισμένο προς τις καθόλου λειτουργίες της όλης Φύσεως. Ως σταθεροί δε και μόνιμοι εκτείνονται κατά τις δυναμικότητές τους, διότι "αφ' εαυτών" πολλαπλασιάζονται και δημιουργούν υπέρτερες λειτουργίες της φύσεώς τους, ο πολλαπλασιασμός δε αυτός αποτελεί τα θεμέλια της υπερτέρας εξελίξεως της πνευματικής φύσεως.

Οι δεύτεροι όμως, οι κατά βούληση γινόμενοι πνευματικοί νόμοι που αφορούν τον διακανονισμό των σχέσεων των ανθρώπων και των πέραν αυτών ευρισκομένων πνευμάτων, είναι μεταβλητοί και εμφανίζουν αναλογία τινά προς την νοητική κατάσταση εκείνων που "κατά βούλησιν" τους δημιουργούν, προς το σκοπό του διακανονισμού των σχέσεών τους και προ παντός ό,τι δύναται να εξυπηρετεί την ομαλότητα αυτών των σχέσεων προς καθολική τους πρόοδο. Οι πνευματικοί νόμοι που διακανονίζουν τις σχέσεις των ανθρώπων μετά των πέραν αυτών πνευματικών υπάρξεων, δεν πρέπει ποτέ κατά την λειτουργία τους να αφίστανται των αρμονιών των καθόλου νόμων της Φύσεως, είτε της πνευματικής, είτε της ανθρώπινης, διότι εν εναντία περιπτώσει δημιουργούν μέγιστες ανωμαλίες οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της προόδου και την δημιουργία αντιλήψεων και ιδεών αυτόχρημα πεπλανημένων, συνεπεία των οποίων γίνονται τα πάθη που εμποδίζουν την ψυχική πρόοδό τους.

Η παρά τις διατάξεις των νόμων της Φύσεως ζωή των ανθρώπων εμποδίζει την κατανόηση των φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου, την ελεύθερη διάθεση αυτού όπως κινείται και ενεργεί κατά τρόπο εξασφαλίζοντα την πρόοδο και την ιδική του και των άλλων και δημιουργεί την στασιμότητα η οποία δεν επιτρέπει την πλήρωση του σκοπού τους. Ο

μυημένος στις αλήθειες της Φύσεως οφείλει να φύγει από την κατάσταση της στασιμότητας η οποία τόσα δεινά του παρασκευάζει και τον υποβάλει εις μακρές δοκιμασίες μέχρις ότου εύρει την οδό της πνευματικής του προόδου η οποία θα τον φέρει στην πραγματική πνευματική ευτυχία, στις θείες απολαύσεις της ζωής.

Οι μυημένοι στις αλήθειες της Φύσεως δια των αποκαλύψεων τις οποίες δέχονται περί της πραγματικής εννοίας της ζωής, είναι προορισμένοι να γίνονται οι πρόδρομοι νομοθέτες των κοινωνικών νόμων, των νόμων εκείνων που θα αναγνωρίζουν τα δικαιώματα παντός ανθρώπου ευρισκομένου εις ένα κοινωνικό σύνολο, τα δικαιώματα της αρμονικής του ζωής μετά των άλλων, της ευτυχίας του, της χαράς του και της πνευματικής του προόδου. Κοινωνίες ανθρώπων αρνούμενες δια των νόμων τους να εξασφαλίζουν αυτά τα δικαιώματα των ανθρώπων, πορεύονται εναντίον του σκοπού τους και ως εκ τούτου κατακρημνίζονται μέσα στο χάος, όπου και δοκιμάζουν τις μεγαλύτερες θλίψεις και εκμηδενίζουν πάσα πνευματικήν τους δύναμη προς πρόοδο. Δι' αυτό, έτι περισσότερον, ο αντικειμενικός σκοπός των μυημένων υπήρξε και είναι η έξοδος των ανθρωπίνων κοινωνιών εκ του χάους αυτού, διότι αυτοί (οι μυηθέντες), εξ ανωτέρων αποκαλύψεων εγνώρισαν την πνευματική αλήθεια και τους νόμους εκείνους που εφαρμοζόμενοι θα δώσουν εις τον άνθρωπο την πραγματική ελευθερία. Την ελευθερία εκείνη η οποία θα τον φέρει εις "αληθή έννοια της απείρου ζωής του".

Επίσης οφείλουν να γνωρίσουν και να διακηρύξουν, ότι τα πάθη της ανθρώπινης φύσεως είναι αποτέλεσμα της παρά φύσιν ζωής τους, καθώς και των κοινωνικών νόμων εκείνων που γίνονται εκ της αγνοίας των νομοθετών οι οποίοι λαμβάνουν ως μέτρο παρασκευής νόμων, την ανώμαλη ζωή των ανθρώπων εκείνων που διέπονται από τα ίδια αυτών πάθη. Νομοθέτες κοινωνικών νόμων δεν πρέπει να γίνονται ποτέ οι αγνοούντες τις λειτουργίες της Φύσεως γενικά και ειδικότερα της πνευματικής (φύσεως). Γενικώς οι άνθρωποι οι οποίοι δεν διάγουν φυσικό βίο είναι υποκείμενοι εις ανώμαλες λειτουργίες της φύσεώς τους και εις δημιουργία σχέσεων αυτόχρημα παρεμποδιστικών της πνευματικής τους προόδου, ακόμη και εις την δημιουργία φανταστικών σχέσεων οι οποίες δεν έχουν ουδεμία σχέση προς την αλήθεια της Φύσεως. Όλα τα φαινόμενα της ανώμαλης και δοκιμαστικής ζωής των ανθρώπων, όλα τα φαινόμενα του άτακτου διακανονισμού των σχέσεων της κοινωνικής τους ζωής, όπως και όλα τα φαινόμενα που υπονομεύουν την υγεία τους, και εκείνα που εξαναγκάζουν την φύση τους να περιέρχεται σε αδυναμία αντιδράσεως κατά των μικρότερης δυναμικότητας στοιχείων της Φύσεως και τα οποία διασαλεύουν την ομαλή λειτουργία της ανθρώπινης φύσεως, προέρχονται από την μη φυσική και πνευματική ζωή του ανθρώπου.

Η αδυναμία της Θελήσεως των ανθρώπων, η ανίσχυρη βούλησή τους, η μη λάμπουσα δι' ακτινοβολίας διάνοιά τους, η μη επικράτησις της πνευματικής τους φύσεως επί της οργανικής τους τοιαύτης, η μη δυναμένη να τους καθοδηγεί πνευματική δύναμίς τους όπως βλέπουν το σκοπό τους και να προχωρούν στις ευθείες οδούς της πνευματικής τους ανελίξεως, είναι φαινόμενα προερχόμενα από την άτακτη και εκτός των φυσικών νόμων ευρισκόμενης ζωής τους. Η άτακτη και μη φυσική ζωή τους, τις ανωτέρω σημειούμενες ιδιότητες αυτών τις περιορίζει μέσα στις λειτουργίες των παθών τους και ως εκ τούτου δημιουργούνται όλες οι κακίες τους που τους χωρίζουν και που εκμηδενίζουν τις δυνάμεις της πνευματικής τους φύσεως, σε βαθμό ώστε να μη επιτελείται η φυσική τους πρόοδος. Την αυτού του είδους κατάσταση της ανθρωπότητας η οποία παρασκευάζει τόσες πικρίες και καθυστερήσεις της πνευματικής προόδου των ανθρώπων, οφείλουν οι μύστες δι' ενδελεχούς τους εργασίας να μεταβάλουν. Το έργον τους αυτό είναι επιβεβλημένο, διότι αυτό θα τους εμφανίσει ως ειλικρινείς συνεργάτες των αγωνιζομένων ανωτέρων του ανθρώπου πνευμάτων και αυτό θα τους προσδώσει την αίγλη και την λαμπρότητα της πνευματικής τους υπάρξεως.

Τα ανώτερα του ανθρώπου πνεύματα που κατέχουν τις γνώσεις της αληθείας της Φύσεως έχουν ως σκοπό την παροχή πάσης βοηθείας επί όλων των κάτωθέν τους ευρισκομένων ψυχικών υπάρξεων, η πλήρωσις δε του σκοπού τους αυτού τους δίδει την δύναμη να έρχονται εις Θειότερες ανελίξεις, εις κατάσταση κυριαρχίας επί των νόμων της Φύσεως. Τα κυρίαρχα όμως αυτά πνεύματα ουδέποτε στις ενέργειές τους παραβιάζουν φυσικό νόμο, ουδέποτε χρησιμοποιούν την θέλησή τους και την ισχύ τους προς παραγωγή αταξίας "εν τη λειτουργία των φυσικών νόμων". Επενεργούν επί των πνευματικών όντων, όπως αυτά (τα πνευματικά όντα) προσαρμόζουν τις λειτουργίες τους προς τους νόμους της καθόλου Φύσεως, εις τους οποίους συγκαταλέγονται και οι νόμοι της πνευματικής φύσεως.

Εάν σε αδρές γραμμές εκθέσαμε την κατεύθυνση την οποία πρέπει να ακολουθήσει κάθε μυσταγωγούμενος άνθρωπος, καθώς και την θέση που πρέπει να έχει στην κοινωνία των ανθρώπων για να μπορεί να παρέχει δια των φώτων του και της συνδρομής του σε αυτές (τις κοινωνίες) τα μέσα δια των οποίων θα μπορούν τα άτομά τους να εξελίσσονται ομαλά και να φθάνουν στην κατάσταση εκείνη που θα επιτρέπει στις ψυχές τους το φωτισμό και τη γνώση της αληθείας, το πράξαμε γιατί εάν αυτοί δεν απαλλαγούν από την ανώμαλη και αφύσικη ζωή των κοινωνικών ατόμων, δεν θα μπορέσουν να καταστούν παράγοντες ούτε δια την κοινωνική εξέλιξη των ανθρώπων, ούτε να κατανοήσουν και να χρησιμοποιήσουν τα όσα θα πραγματευθούμε στην συνέχεια δια να επιτύχουν την ψυχική τους πρόοδο.

Ο άνθρωπος στο σύνολο της φυσικής του εμφανίσεως έχει "εν λειτουργία" άθροισμα δυνάμεων. Οι δυνάμεις αυτές προέρχονται και εκ της οργανικής του φύσεως και εκ της ψυχικής του ατομικότητος. Όταν αυτές οι δυνάμεις δεν εναρμονίζονται στις λειτουργίες τους "προς εαυτάς", όταν οι δυνάμεις της οργανικής του φύσεως δεν καθίστανται ομαλοί φορείς των ψυχικών του δυνάμεων και δεν προκαλούν απρόσκοπτα την εκδήλωση και λειτουργία τους στην οργανική του φύση ούτε αποκτούν αυτήν την ικανότητα, τότε λαμβάνει χώραν δυσαρμονία και αταξία μεταξύ τους και στην κατάσταση αυτή επέρχεται ο χωρισμός των κατευθύνσεών τους οπότε και δημιουργείται το φαινόμενο το μη επιτρέπον ούτε την ομαλή τους εξέλιξη, ούτε και φυσιολογική λειτουργία του αισθησιακού συστήματος του ανθρώπου. Οι πλάνες, οι σφαλερές κατευθύνσεις και οι παραδοξολογίες των ανθρώπων προέρχονται από την κατάσταση αυτή και εκτός αυτού, σαν συνέπεια αυτής της καταστάσεως οι ψυχικές δυνάμεις από απόψεως εκδηλώσεως και λειτουργίας υφίστανται ένα είδος στειρότητος, δεν πολλαπλασιάζονται "προς εαυτάς" και η γνωστική τους ικανότητα παραμένει σ' αυτό το σημείο.

Ο ανθρώπινος οργανισμός καθώς και κάθε άλλος, είτε ανώτερης είτε κατώτερης φύσεως, σκοπό έχουν στον άπειρο κόσμο, να γίνονται τα μέσα των εκδηλώσεων και λειτουργιών των δυνάμεων των ατομικών ψυχών, καθώς και της εξελίξεως και μετατροπής τους σε νοητικές συνειδητές και συναισθηματικές λειτουργίες και δυνάμεις. Αυτό είναι το έργο της θείας φύσεως. Ανευ του οργανισμού, οι ατομικές ψυχές θα παράμεναν σε πλήρη παθητικότητα και δεν θα εξεδηλούτο ούτε θα λειτουργούσε ούτε και θα εξελίσσετο ουδεμία δύναμή τους. Μόνον δια του σχηματισμού των οργανισμών δίδεται το μέσο στις ψυχές να εκδηλώνουν και να φέρουν τις δυνάμεις τους στο ιδεατό και συναισθηματικό ΕΙΝΑΙ τους, και ανάλογα με την τελειότητα του μέσου αυτού να αυξάνονται και τελειοποιούνται στα άπειρα και ατελεύτητα στάδια της εξελίξεώς τους.

Εάν όμως τα οργανικά αυτά μέσα υπάρχουν σε όλες τις φύσεις των κόσμων και εξασφαλίζουν την ατέρμονα εξέλιξη κάθε πνευματικής οντότητας, τούτο δεν σημαίνει ότι αυτά είναι και της αυτής φύσεως σε όλους τους πνευματικούς κόσμους. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο το έργο των μυηθέντων στις αλήθειες της φύσεως είναι και επίσης και να εξακριβώσουν και την αληθή έννοια της ουσίας εκ της οποίας γίνονται και τη δύναμη της ενεργητικότητός

της, τόσον από απόψεως συστάσεως των ενεργητικών αυτών μέσων όσον και από απόψεως της "αεί" μεταμορφώσεώς τους.

Θεμελιώδεις νόμοι της Φύσεως του κόσμου μας, μας εμφανίζουν την θαυμάσια εικόνα των λειτουργιών τους καθώς και της εξελίξεώς τους. Η εκ της ερεύνης των νόμων αυτών προερχομένη γνώση μπορεί να φέρει τον ερευνητή μύστη στην αλήθεια των υπερτέρων της ανθρώπινης φύσεως οργανικών μέσων της πνευματικής φύσης, αρκεί όμως η σκέψη του να μην απομακρύνεται και αποχωρεί από την έννοια, ότι οι νόμοι αυτοί είναι οι ίδιοι και κατ' επέκταση της δυναμικότητός τους διέπουν και τις υπέρτερες φύσεις των πνευματικών όντων. Στα σημεία, αυτής της γνώσεως, οι αναλογίες είναι το μέτρο της εξακριβώσεως της αληθείας.

Τα ενεργητικά μέσα όλων των ψυχικών όντων πάσης φύσεως, είτε ανωτέρας είτε κατωτέρας της ανθρώπινης [φύσεως], είναι οργανισμοί λειτουργιών που έχουν σκοπό την αφομοίωση ουσιών οργανικής φύσεως και την επεξεργασία τους, όπως δι' αυτών προκαλούν την εκδήλωση ψυχικών δυνάμεων, την μετ' αυτών συλλειτουργία και την μετατροπή τους σε άπειρες γνωστικές και συναισθηματικές ιδιότητες. Επί πλέον δε και τις ιδιότητες εκείνες οι οποίες εμφανίζουν τους νόμους της αναπαραγωγής των οργανικών αυτών ψυχικών μέσων και της βαθμιαίας εξελίξεώς τους, Οι νόμοι αυτοί ενεργούντες φέρουν σε πολλαπλασιασμό και σε έκταση ενεργητικότητος τις ψυχικές δυνάμεις και συντρέχουν στην εξέλιξη των κατά μέρος οργανικών τους μέσων (οργανισμών) τών ψυχών. Τούτο και μόνον αρκεί ώστε λόγω των ανωτέρω λόγων να αποτελεί και μία εκ των ουσιωδέστερων ερευνών των μυημένων ερευνητών.

Τα κατά μέρος αυτά όργανα διά της λειτουργίας τους καθίστανται και φορείς των ψυχικών νόμων, των νόμων της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και της ΖΩΗΣ. Οι νόμοι της Κινήσεως, Ζωής και των αισθήσεων, είναι νόμοι των ψυχών και έρχονται σε λειτουργία δια των οργανικών μέσων. Άνευ αυτών η Κίνησις, η Ζωή και η αίσθηση δεν θά εξεδηλούντο. Σε όλες τις φύσεις των πνευματικών όντων τα οργανικά τους μέσα φέρουν σε λειτουργία τους νόμους αυτούς. Εξ αυτού καθίσταται και κατάδηλος ο ύψιστος σκοπός των οργανικών μέσων (οργανισμών των ψυχών). Ανευ αυτών δεν θα ερχόταν σε ενέργεια ουδείς νόμος, ούτε και θα εγίνετο πολλαπλασιασμός της δυναμικότητός τους. Το φαινόμενο της καταπαύσεως των λειτουργιών της Κινήσεως, Ζωής και αισθητικότητος των όντων δεν σημαίνει ότι οι νόμοι αυτοί έπαυσαν να υφίστανται, αλλά μόνο ότι έπαυσαν να εκδηλούνται σε ενέργεια συνεπεία βλάβης ή αλλοιώσεως των οργανικών τους μέσων. Μια διαφορετική έννοια του φαινομένου αυτού, εκτός του ότι θα εξετόπιζε την ανθρώπινη διάνοια έξω των ορίων της λογικής, θα ενεφάνιζε και ως αδικαιολόγητη την μεταξύ των ψυχικών όντων και αψύχων μορφών διαφορά, δεδομένου ότι στην απανταχού Φύση των Κόσμων δεν δύνανται να υπάρχουν προνομιακές υπάρξεις.

Οι υπάρχουσες διαφορές στην ενεργητικότητα των ψυχικών όντων και των αψύχων μορφών, είναι αποτέλεσμα διαφορετικής χρονικής αφετηρίας, διότι "αι αϊδιαι ουσίαι" βαθμιαία εκδήλωσαν τις δυνάμεις τους προς συγκρότηση των απείρων μορφών προς σύσταση των ατομικών ψυχών, όλες δε θα διέλθουν τους αυτούς σταθμούς εξελίξεως των απείρων Κόσμων, το δε φαινόμενο της αυτοβούλου Κινήσεως, Ζωής και Ενέργειας των ψυχικών όντων, εμφανίζει την ύπαρξη της ατομικής τους ψυχής, κατ' αντιδιαστολή προς τις άψυχες μορφές της Φύσεως των οποίων οι ουσίες δεν έφθασαν στο βαθμό της εξελίξεως διά να αποτελέσουν ατομικές ψυχές. Θα φθάσουν όμως και θα ακολουθήσουν τις γραμμές της ατελεύτητης εξελίξεώς τους.

Οι οργανισμοί των ψυχικών όντων πάσης φύσεως είναι συγκρότημα αφομοιώσεων και εξεργασιών των σε αυτούς εισερχομένων ουσιών και η ενέργειά τους αποσκοπεί την παρασκευή και μεταστοιχείωσή τους, πρώτα διά να μπορούν να ανανεώνουν τα υλικά άτομα που αποτελούν τους διάφορους ιστούς, δεύτερον δε όπως διά των λεπτότερων οργάνων τους

παρασκευάζουν καταλλήλως τις υπ' αυτών αφομοιωθείσες ουσίες προς παραγωγή των διαφόρων ενεργειών όπως χρησιμοποιούνται και ως μέσον εξωτερικεύσεως των ψυχικών δυνάμεων και ως αγωγοί τους διά να επιτυγχάνονται όλες οι ενέργειες των ψυχικών όντων διά των οποίων εμφανίζονται επίσης και όλα τα φαινόμενα της Κινήσεως, Ζωής και αισθήσεως. Διά της τοιαύτης λειτουργίας των οργανισμών εκδηλούνται από τις ψυχικές ατομικότητες όλες οι τέως λανθάνουσες δυνάμεις τους και μετατρέπονται αυτές και στις γνωστικές ιδιότητες και σε όλες εκείνες τις άλλες ιδιότητες οι οποίες χαρακτηρίζουν τα πνευματικά όντα των απείρων Κόσμων.

Η βαθμιαία όμως εκδήλωσή τους και λειτουργία τους εξαρτάται από τα εκάστοτε ειδικά οργανικά μέσα τα οποία αποκτούν, πράγμα που πιστοποιεί ότι σκοπός των πνευματικών όντων είναι η πρόσκτηση Θειοτέρου οργανικού μέσου, από άποψη ενεργείας και τούτο εμφανίζει τους διάφορους σταθμούς της πνευματικής εξελίξεως. Στις πνευματικές αυτές εκδηλώσεις δεν δύναται να υπάρξει πέρας και αυτό ακριβώς δίδει την έννοια της αιωνιότητάς τους ως ατομικών υπάρξεων. Η βαθμιαία και αναλόγως της ικανότητος των οργανικών μέσων εξέλιξη των πνευματικών όντων δημιουργεί την ικανότητα να φέρει τη νόησή τους σε μίαν αλήθεια η οποία αποκαλύπτει ότι τα οργανικά μέσα του πνεύματος στους διαφόρους Κόσμους δεν είναι της αυτής ουσιαστικής συστάσεως, ιδιαίτερα δε του μύστη ερευνητή να αντιληφθεί, ότι τα οργανικά μέσα του πνεύματος του πέραν του ανθρωπίνου κόσμου δεν γίνονται από τις ίδιες ουσίες της φύσεως του περιβάλλοντος του γήινου Κόσμου. Τούτο είναι και ένα σημείο προς το οποίο εστράφη πάντοτε η προσοχή των μυημένων και κατέστησαν ευδαίμονες όσοι εξ αυτών έφθασαν στο να νοήσουν την φύση του οργανισμού του πνεύματος εκείνου που ενεργεί πέραν του ανθρωπίνου Κόσμου.

Ο ερευνητής μύστης πρέπει πάντοτε να έχει υπ' όψη του, ότι στον ανθρώπινο κόσμο το σύνολο των οργανικών αυτών μέσων, όπως και τα μέρη τους, γίνονται από Μεριστή και Συνεχή ουσία και ότι κατά την σύστασή τους οι αναφερόμενες αυτές ουσίες ευρίσκοντο υπό διαφορετική εκάστοτε επίδραση των ουρανίων σωμάτων και ότι ανάλογα της τοιαύτης διαφορετικής επιδράσεως βαθμιαία διαπλάστηκαν τα κατά μέρος όργανα τους. Κατόπιν αυτού, έκαστο εξ αυτών έχει ειδική ενέργεια και αποσκοπεί δι' αυτής ειδική εξεργασία των αφομοιουμένων ουσιών όπως αυτές χρησιμεύσουν στις εκδηλώσεις των ψυχικών δυνάμεων και τις λειτουργίες τους στους οργανισμούς. Ανευ των ειδικών αυτών οργάνων, οι ψυχικές εκδηλώσεις και λειτουργίες θα ήσαν περιορισμένες. Διά να προχωρήσουν όμως οι εκδηλώσεις αυτές απαιτούνται όλο και αρτιότερα όργανα και αυτά στους περαιτέρω του ανθρώπου πνευματικούς Κόσμους δεν μπορούν να είναι ούτε της αυτής ενεργητικότητας των οργάνων του ανθρωπίνου οργανισμού, ούτε της αυτής φύσεως (του ανθρώπου).

Συνδετικός λόγος, συνθετικός λόγος και διαιωνιστικοί τύποι

Ελέχθη ότι τα διάφορα όργανα των ενεργητικών μέσων των ψυχών διαπλάστηκαν βαθμιαίως εκ της ασκηθείσης επιδράσεως των ουρανίων σωμάτων επί τον πλανήτου Γη και ότι η περαιτέρω εξέλιξή τους εξαρτήθηκε από τα αυτά αίτια. Επίσης εκ των ιδίων επιδράσεων έχει εξαρτηθεί και το όλον των ενεργητικών μέσων, όπως και η διαφορετική τους εμφάνιση, λειτουργία και προαγωγή τους. Οι επιδράσεις αυτές ασκήθηκαν εκ των εκ του ουρανού προς την Γη ερχομένων κυμάτων της Συνεχούς ουσίας, τα δε κύματα αυτά εξορμήθησαν από τις κινήσεις των ουρανίων μαζών. Η κίνηση εκάστης μάζας από απόψεως εντάσεως διαφέρει των άλλων (μαζών) και αυτό ακριβώς είναι και το αίτιο της διαφορετικής επιδράσεως την οποία ασκούν επί της Γης τα εκ του ουρανού προς αυτήν ερχόμενα κύματα της Συνεχούς ουσίας.

Οι μυημένοι στις αλήθειες της φύσεως, πάντοτε απασχολήθηκαν με την μελέτη αυτών των κυμάτων της Συνεχούς ουσίας, καθώς και με την διαφορετική τους επίδραση επί του πλανήτη Γη, ειδικότερα όμως με τα φωτεινά κύματα της ουσίας αυτής. Δι' αυτής της μελέτης

διερεύνησαν τα θεία μυστικά της Φύσεως και προήχθησαν στον σχηματισμό των ιδεών εκείνων οι οποίες τους επέτρεψαν να διαπιστώσουν, ότι όλα τα φαινόμενα των οργανικών μέσων των ψυχικών όντων της Γης, οι αλληλουχίες αυτών των επιδράσεων, οι διαφορετικές μεταβολές τους κατά μακρές χρονικές περιόδους, όπως και η σχηματισθείσα προοδευτική τους κλίμαξ, είναι γεγονότα τα οποία προήλθαν εκ των επί της Γης ουρανίων επιδράσεων. Ακόμη δε περαιτέρω διά της μελέτης και των ιδεών αυτών προήχθησαν στην εξακρίβωση του σκοπού πάσης ενεργείας των ενεργητικών μέσων των ψυχών, τον καθορισμό των αναγκών τις οποίες έχει να εκπληρώσει διά των ενεργητικών της μέσων κάθε ψυχή προς αμεσότερη εξέλιξή της όπως και στην έρευνα της ουσιαστικής συστάσεως των οργανικών μέσων του πέραν της ανθρωπίνης φύσεως ενεργούντος πνεύματος.

Εκείνο το οποίο είναι ανάγκη να τονισθεί είναι το ότι τα εκ του ουρανού ερχόμενα κύματα της Συνεχούς ουσίας προκαλούν επί του Συνθετικού Λόγου της μάζας της Γης ορισμένες του εκδηλώσεις και προπαντός ειδικότερα επί των μερών του εκείνων προς τα οποία τα κύματα αυτά εφάπτονται. Οι εκδηλώσεις αυτές γίνονται ανάλογα προς την δυναμικότητα των ουρανίων κυμάτων που τις προκαλούν και διαφέρουν μεταξύ τους και κατά την ενέργειά τους, αφού η εκδήλωσή τους εξαρτάται εκ διαφόρων επιδράσεων. Εκ της τοιαύτης καταστάσεως από άποψη ενεργείας της Συνεχούς ουσίας του Συνθετικού Λόγου της μάζης της Γης γίνονται και οι Συνθετικοί Λόγοι των μορφών της, πράγμα που καθιστά πλέον φανερά τα αίτια της διαφορετικής τους συστάσεως. Εκ των αυτών αιτίων γίνεται και η διαφορετική σύσταση και εμφάνιση και των στοιχείων τα οποία συντρέχουν στην διάπλαση των μορφών καθώς και η διαφορετική κατά ποσότητες συμμετοχή τους επί εκάστης μορφής. Και αυτή αύτη η σύσταση των στοιχείων εξαρτάται εκ του Συνθετικού Λόγου αυτών και γι' αυτό έκαστο έχει διαφορετική ενέργεια και δι' αυτής συμμετέχει στην σύσταση των μορφών. Όλα αυτά τα φαινόμενα είναι αποτελέσματα των ουρανίων επιδράσεων επί της μάζας της Γης και αυτό πρέπει να έχουν πάντοτε υπόψη τους οι μύστες.

Ένα επίσης ουσιωδέστατο ζήτημα προς έρευνα είναι ο βαθμιαίος σχηματισμός των διαιωνιστικών τύπων. Για να γίνουν αυτοί προαπαιτείται μεγίστη και ολοκληρωτική εξεργασία των ουσιών εκείνων τις οποίες αφομοιούν οι μορφές και πρώτιστα εκείνης η οποία αποτελεί τον Συνθετικό Λόγο τους. Η εξεργασία αυτών δεν δύναται παρά να γίνεται ανάλογα της όλης δυναμικότητας της ενεργείας της μορφής και του Συνθετικού Λόγου της, ως εκ του λόγου δε αυτού ο διαιωνιστικός τύπος των μορφών προσλαμβάνει ιδιάζοντα χαρακτηρισμό στις διάφορες εξελικτικές του βαθμίδες και εμφανίζει τους ειδικούς τρόπους της καλλιέργειας και αναπτύξεως.

Εκτός όμως του Συνθετικού Λόγου ο οποίος ευρίσκεται στα ενεργητικά μέσα των ψυχικών όντων, υπάρχει και ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ αυτών, αυτός που φέρει και κρατάει σε ένωση τις ψυχές προς τα ενεργητικά τους μέσα (οργανισμούς), εφ' όσον αυτά δεν υφίστανται βλάβες στις λειτουργίες τους και πρώτιστα δεν υφίστανται βλάβες στα κινητικά και αισθητικά τους κέντρα. Ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ αυτός ΛΟΓΟΣ ψυχών και ενεργητικών μέσων, κατά τον χρόνο της ζωής των [ψυχικών] όντων παραμένει πάντοτε ο αυτός, πλην όμως ως εκ των επιδράσεων επ' αυτού και των νοητικών και των συναισθηματικών δυνάμεων της ψυχής, υφίσταται τροποποίηση των λειτουργιών του και ουσιώδεις μεταβολές από άποψη δυναμικής ενεργείας. Η ουσία του όμως καθ' όλη την διάρκεια της ζωής των ενεργητικών μέσων (οργανισμών) παραμένει πάντοτε η αυτή. Εκείνο το οποίο προκαλεί τις τροποποιήσεις της λειτουργίας του και τις μεταβολές των ενεργειών του είναι η εκδήλωση νέων δυνάμεών του, αυτών που τείνουν "εν τη μεταβολή" της όλης του καταστάσεως να εξισωθούν προς την

ενεργητικότητα των δυνάμεων των ουρανίων κυμάτων, εκείνων που έρχονται προς την Γη και εξορμώνται από την κίνηση του κέντρου Ηλιακού μας συστήματος[3].

Ο Συνθετικός Λόγος, όμως, των ενεργητικών μέσων των ψυχών δεν μένει ο αυτός. Ούτος αντικαθίσταται βαθμιαία όπως αντικαθίστανται και τα υπ' αυτού συνδεόμενα υλικά άτομα των ιστών των οργανισμών, η τοιαύτη δε αντικατάσταση προκαλεί την ανανέωση των ενεργειών τους. Αυτό όμως δεν είναι δυνατόν να γίνεται συνεχώς και απείρως επειδή στο σύνολό τους τα όργανα υφίστανται αλλοιώσεις λόγω της ενεργητικότατος τους οι οποίες προκαλούν τη φθορά τους.

Προηγουμένως ελέχθει ότι οι ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ των ψυχών και των ενεργητικών τους μέσων γίνονται από ουσία Συνεχή. Η ουσία εκ της οποίας γίνεται ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ κάθε ψυχής επίσης ελέχθη, ότι ευρίσκεται υπό διαφορετική ενέργεια, διότι υφίσταται διαφορετικές επιδράσεις εκ των εκ του ουρανού προς την Γη ερχομένων κυμάτων των προερχομένων εκ της κινήσεως των ουρανίων μαζών. Τα σώματα αυτά ως εκ της συστάσεως, του όγκου τους και των σε ενέργεια δυνάμεών τους προκαλούν διαφορετική ένταση επί των εξορμωμένων αυτών και προς την Γη ερχομένων κυμάτων της Συνεχούς ουσίας, εκείνης που ευρίσκεται μεταξύ αυτών (των σωμάτων). Αυτό ακριβώς το αίτιο είναι που προκαλεί τις διαφορετικές εκδηλώσεις ενεργειών επί του Συνθετικού Λόγου της μάζης της Γης και ειδικότερα επί των μερών του εκείνων προς τα οποία εφάπτονται τα εκ του ουρανού ερχόμενα κύματα και εκ του οποίου γίνονται και οι ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ των ψυχών μετά των ενεργητικών τους μέσων (οργανισμών). Η ουσία από την οποία γίνεται ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ κάθε ψυχής μετά του ενεργητικού της μέσου (οργανισμού), πρέπει από άποψη ενεργείας να έχει αναλογία προς τις δυνάμεις της ψυχής, τις δυνάμεις εκείνες που έχουν εκδηλωθεί εκ προγενέστερης συνεργασίας τους μετά των ενεργητικών μέσων. Ένεκα αυτού του Λόγου οι ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ διαφέρουν και αυτό δεν παρατηρείται μόνον στα ψυχικά όντα που βρίσκονται στις διάφορες βαθμίδες της εξελικτικής τους κλίμακας, αλλά και μεταξύ των ανθρωπίνων ψυχικών όντων.

Κάθε ψυχή δεν είναι δυνατόν να συνδεθεί προς το ενεργητικό μέσο, αν δεν υπάρχει αναλογία των δυνάμεών της με την ενεργητική ικανότητα της Συνεχούς ουσίας εκ της οποίας θα ληφθεί ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εάν δεν υπάρξει αναλογία σχέσεων μεταξύ των ψυχικών δυνάμεων και της ενεργητικής ικανότητας του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ, τότε δεν θα δύναται να γίνεται ουδεμία αρμονία λειτουργιών των ψυχών με τα ενεργητικά τους μέσα. Αντίθετα, όταν θα υφίσταται αναλογία των ψυχικών δυνάμεων και ενεργητικής ικανότητας του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ, τότε θα επιτυγχάνεται αρμονία και ως άμεσο αποτέλεσμα θα έχει την μεγαλυτέρα εκδήλωση ψυχικών δυνάμεων, οπότε αναγκαστικά αυτές θα επιδρούν τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ προς αύξηση των ενεργειών του. Ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ παρακολουθεί την εξέλιξη των ψυχικών δυνάμεων μέχρι του σημείου εκείνου που γίνεται αυτός φωτεινός και τείνει να γίνει αχώριστο ενεργητικό μέσο της ψυχής την οποία συνδέει με φθαρτά ενεργητικά μέσα.

Οι λειτουργίες του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ απετέλεσαν και πρέπει να αποτελούν το ύψιστο αντικείμενο της έρευνας των αγνών και αποκαθαρμένων από τα ανθρώπινα πάθη ψυχών. Οταν ο προς τα ενεργητικά μέσα των ψυχών ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ δεν γίνεται φωτεινός, ευθύς μετά την κατάπαυση της λειτουργίας του οργανισμού και της αποκοπής των σχέσεων της ψυχής προς αυτόν, χωρίζεται της ψυχής και έρχεται στην καθολική λειτουργία της Συνεχούς ουσίας. Ενα άλλο σημείο το οποίο είναι άξιο προσοχής, είναι το ότι όταν δεν δύναται να γίνει αρμονία ψυχών και ενεργητικών μέσων (οργανισμών), είτε λόγω

[3] Η παράγραφος αυτή αφιερούται προς μελέτη στούς ερευνητές μύστες.

παθολογικής καταστάσεως είτε λόγω εκτροπής τους συνεπεία μη προσαρμογής προς τους φυσικούς νόμους του περιβάλλοντος, τότε και ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ μένει αμετάβλητος και η πρόοδος της ψυχής παραμένει στάσιμη. Επίσης όταν δεν υφίστανται αρμονικές σχέσεις ψυχής και ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ και αυτών μετά της Συνεχούς ουσίας, εκείνης που λαμβάνεται διά των αφομοιώσεων των ενεργητικών μέσων τις οποίες αυτά επεξεργάζονται διά να τους χρησιμεύσει στην λειτουργία τους, τότε ουδεμία δύναται να επιτευχθεί σχέση μεταξύ των ανθρωπίνων ψυχών και ανωτέρων αυτών πνευματικών υπάρξεων, εκ των οποίων (σχέσεων) σπουδαίως εξαρτάται η προαγωγή της ψυχής του στις αλήθειες της Φύσεως μυημένου. Ουδέποτε μη υφισταμένων των αρμονικών και των πνευματικών αυτών σχέσεων θα κατορθώσει αυτός να φέρει τις ψυχικές και ενεργητικές του δυνάμεις έξω του περιβάλλοντός του. Η πηγή των μεταμορφώσεων ή της προαγωγής των ψυχών και συνεπεία αυτής η εκπλήρωση του ανθρωπίνου σκοπού υπάρχει στις πνευματικές σχέσεις αυτές και στην Θείαν αυτή επαφή της νοήσεως των ανθρωπίνων ψυχών με τις νοήσεις των ανωτέρων πνευματικών υπάρξεων.

Προκειμένου να ενσωματωθεί μία ψυχή σε ένα ενεργητικό μέσο (οργανισμό) ανθρωπίνης φύσεως, έχει άμεση ανάγκη να περιβληθεί από Συνεχή ουσία η οποία θα της χρησιμεύσει ως ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. `Ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ αυτός ΛΟΓΟΣ θα ληφθεί από Συνεχή ουσία της οποίας η ενεργητική της κατάσταση θα έχει συνεπεία των επ' αυτής επιδράσεων των ουρανίων σωμάτων εκδηλώσει ορισμένες ενέργειες, ανάλογες πάντως της εξελικτικής της καταστάσεως (της ψυχής). Μετά τούτο θα έλθει προς σχηματιζόμενο ενεργητικό μέσο υπό άλλου οργανικού μέσου λειτουργούντος αρτίως και με σ' αυτό υπάρχουσα ψυχή (της μητέρας). Το σχηματιζόμενο αυτό ενεργητικό μέσο προς το οποίο θα έλθει, πρέπει απαραίτητα να έχει διαπλασμένα τα στοιχειώδη του όργανα, πράγμα που γίνεται κατά τις αρχές του τετάρτου μηνός περίπου της κυοφορίας του και προ πάσης εκδηλώσεως των κινητικών του δυνάμεων.

Η προς ενσωμάτωση ψυχή διά του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ της ΛΟΓΟΥ κατά πρώτον θα ενωθεί προς το κέντρο, την καρδιά του κυοφορούμενου και θα παρέξει σε αυτό τις κινητικές της δυνάμεις. Γιά να γίνει όμως αυτό πρέπει εκεί να υπάρχει λειτουργούσα Συνεχής ουσία και υπάρχει (Συνεχής ουσία) η οποία έχει εξεργασθεί υπό του ενεργητικού μέσου της μητέρας του κυοφορουμένου, διότι εκείνο που θα φέρει τις ψυχικές δυνάμεις σ' όλα τα μέρη του κυοφορουμένου, είναι η εξεργασμένη αυτή ουσία από το ενεργητικό μέσο της μητέρας του. Ουδεμία δύναται δι' άλλου τρόπου να διαβιβασθεί ψυχική δύναμη στα μέρη του κυοφορουμένου. Μετά την ένωση της ψυχής προς το κέντρο του κυοφορουμένου, ενεργείται υπ' αυτής δευτέρα ένωση προς το όργανο του εγκεφάλου αυτού. Διά της ενώσεως αυτής και της εκεί ευρισκομένης υπό του ενεργητικού μέσου της μητέρας του εξεργασμένης Συνεχούς ουσίας, διαβιβάζονται προς το όλον του νευρικό σύστημα οι αισθησιακές δυνάμεις της ψυχής, αυτές οι οποίες θα ενεργήσουν σ' αυτό, όπως τούτο εγένετο και στις διαβιβασθείσες κινητικές της δυνάμεις. Διά του κινητικού οργάνου διαβιβάζονται εκ του κέντρου της ψυχής κινητικές δυνάμεις, διά του αισθησιακού δε οργάνου διαβιβάζονται δυνάμεις εκ της περιφερείας της ψυχής, τα δύο δε αυτά όργανα γίνονται η βάση πάσης λειτουργίας των ενεργητικών μέσων, πάντων των άλλων οργάνων εξαρτωμένων εκ της ενεργείας εκείνων. Βέβαια και τα άλλα όργανα δεν παύουν να έχουν σπουδαιότατες λειτουργίες. Πλην όμως αυτές αναφέρονται σε αφομοιώσεις ουσιών εκ της Φύσεως του περιβάλλοντος, στις εξεργασίες τους και στην παραγωγή των μέσων της όλης λειτουργίας των ενεργητικών μέσων στα οποία έρχονται οι ψυχικές δυνάμεις διά των κέντρων της κινήσεως και της αισθήσεως.

Εκτός των δύο αυτών κέντρων που αναφέραμε, της κινήσεως και της αισθήσεως, υπάρχει και τρίτο, το κέντρο της αναπαραγωγής των ενεργητικών μέσων από το οποίο γίνονται οι διαιωνιστικοί τύποι. Προς το κέντρο αυτό έρχονται, πάντοτε εξεργασμένες, οι υπό των άλλων

οργάνων ουσίες και οι εκ της Συνεχούς και οι εκ της μη Συνεχούς. Και η μεν Συνεχής αποτελεί τον Συνθετικό Λόγο του παρασκευαζομένου τύπου, η δε μη Συνεχής, η Ατομική, την εξωτερική όψη του τύπου. Οι ουσίες οι οποίες αποτελούν τους τύπους έχουν διέλθει από όλα τα όργανα του όλου ενεργητικού μέσου (οργανισμού), και αυτός είναι ο λόγος διά τον οποίο μεταδίδονται κληρονομικά οι διάφορες παθολογικές ή μη παθολογικές καταστάσεις των ενεργητικών μέσων, εκείνων που παρασκεύασαν τους διαιωνιστικούς τύπους.

Μετά την σύνδεση της ψυχής μετά του εν κυοφορία ευρισκομένου ενεργητικού μέσου υπό του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ, αρχίζει να συντελείται η περαιτέρω ανάπτυξη και αρτίωσή του. Στην ανάπτυξη και αρτίωση αυτή σπουδαίο ρόλο παίζουν εκτός των υπό της ψυχής προς τα κατά μέρος όργανα του ενεργητικού (σε κυοφορία) μέσου διαβιβαζομένων δυνάμεων της και οι υπό του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ της ΛΟΓΟΥ παρεχόμενες ενεργητικές ιδιότητες του, οι οποίες και αυτές σπουδαίως συντρέχουν στην αρτίωσή του. Οι ενεργητικές ιδιότητες του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ έχουν εκδηλωθεί από τις επιδράσεις των προς την Γη ερχομένων κυμάτων της Συνεχούς ουσίας στις οποίες προστίθενται και εκείνες οι οποίες προκύπτουν από τις επιδράσεις των ψυχικών δυνάμεων και ούτω αυτές καθίστανται εντονότερες. Οι ενεργητικές όμως δυνάμεις του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ είναι εκάστοτε ανάλογες προς τις σχέσεις που συνάπτουν τα εκ του ουρανού ερχόμενα κύματα τα οποία επηρεάζουν τον Συνθετικό Λόγο της Γης. Τα κύματα αυτά τα οποία προκαλούνται από τις κινήσεις ενός ουρανίου σώματος δεν παράγουν διά των επιδράσεών τους επί της ουσίας του Συνθετικού Λόγου της Γης την αυτή πάντοτε ενεργητική ικανότητα. Αυτή εξαρτάται εκ των σχέσεων τις οποίες έχει αυτό το ουράνιο σώμα προς τα άλλα ουράνια σώματα. Η διαφορά της τάσεως αυτής των ουρανίων κυμάτων προς επίδραση επί του Συνθετικού Λόγου της Γης είναι ένα γεγονός αξιοσημείωτο και άξιο μεγάλης σπουδής, διότι εξ αυτής προκύπτει η ενεργητική διαφορά των ΣΥΝΔΕΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ των ψυχών καθώς και της ικανότητάς τους προς συνεργασία τους μετά του ουσιαστικού ΕΙΝΑΙ των ψυχών.

Αλλά εκτός αυτού, ο υπό των ψυχών λαμβανόμενος ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ δεν έχει μόνον μία ιδιάζουσα ενέργεια, αλλά περισσότερες, οι οποίες αντιστοιχούν προς το όλον των επιδράσεων των πλανητικών σωμάτων και κατ' εξοχή των κυριοτέρων εξ αυτών. Έκαστος ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ψυχής γίνεται διαφορετικός των άλλων από ενεργητικής απόψεως και τις ενεργητικές του δυνάμεις τις έχει κατά σειρά τάξεως επίσης διαφορετική των άλλων. Για να λάβει μια ψυχή ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ προς σύνδεσή της με ενεργητικό μέσο (οργανισμό), απαιτείται χρονικό διάστημα ίσο προς το διάστημα της αξονικής κινήσεως της Γης. Ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ αυτός ΛΟΓΟΣ κατά συνέπεια έχει υποστεί τις επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων του ανωτέρω καθορισθέντος χρόνου και έχει ως ενεργητική του εκδήλωση ό,τι οι επιδράσεις αυτές προκάλεσαν. Από ποίο όμως σημείο των ενεργητικών εκδηλώσεων της Συνεχούς ουσίας εκ της οποίας γίνεται ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ έχει αρχίσει να λαμβάνει αυτόν; Αυτό είναι το μυστικό της Θείας ειμαρμένης, η οποία διακανονίζει την τύχη των ανθρωπίνων ψυχών. Πάντως μπορεί να γίνει κατανοητό, ότι κάθε ενέργεια του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ της ψυχής θα έχει άμεση σχέση προς τα ειδικά όργανα του ενεργητικού της μέσου, διότι και τα όργανα αυτά "εν τη αρχική τους συστάσει" εξαρτήθηκαν εκ των επιδράσεων των αυτών πλανητικών σωμάτων και επί "τη αρχική ταύτη βάσει" ήρξατο η εξέλιξη και η διαιώνισή τους.

Ένα άλλο θεμελιώδες διά την ψυχική εξέλιξη ζήτημα είναι, ότι ο Συνθετικός Λόγος της μάζας της Γης δεν είναι σ' όλα τα σημεία της ο αυτός από άποψη ενεργείας. Ως μάζα θεωρείται η από του κέντρου της αρχομένη μέχρι του ύψους της ατμοσφαίρας της. Για τον λόγο αυτό το σημείο εκείνο του Συνθετικού της Λόγου το οποίο υφίσταται τις μεγαλύτερες επιδράσεις εκ των ουρανίων κυμάτων, είναι το ευρισκόμενο στην περιφέρειά της. Ο Συνθετικός Λόγος της μάζας της Γης ο ευρισκόμενος από την επιφάνειά της και άνω προς το

ύψος της ατμοσφαίρας της έχει λεπτότερες και εντατικότερες ενέργειες και στο γεγονός αυτό οφείλονται όλα τα φαινόμενα της οργανικής ζωής των όντων αυτής. Οι ψυχές όσον περισσότερο είναι εξελιγμένες, δηλαδή έχουν περισσότερες "εν ενεργεία" δυνάμεις, κατά τοσούτον ίπτανται υψηλότερα της επιφανείας της μάζας της Γης, οπότε και λαμβάνουν εκείθεν τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ τους ΛΟΓΟ προς τα ενεργητικά τους μέσα (οργανισμούς). Κατόπιν αυτού και από της απόψεως ταύτης, οι ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ των ψυχών διαφέρουν σπουδαίως.

Οι ψυχές συνδεόμενες μετά των σε κυοφορία ευρισκομένων ενεργητικών μέσων, τους παρέχουν τις δυνάμεις τους προς περαιτέρω λειτουργίες και φθάνουν αυτά μέχρι της πλήρους αρτιώσεώς τους, οπότε λαμβάνει χώραν η έξοδος τους εκ του ενεργητικού μέσου της μητρός τους, η γέννηση. Το σημείο αυτό είναι άξιο μεγάλης προσοχής και αυτό, διότι κατά την ώρα της γεννήσεως κρατούν ορισμένες επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων και συνεπεία αυτών ορισμένη ενεργητική δύναμη της Συνεχούς ουσίας, η οποία πρώτη θα παρασχεθεί ως μέσον ενεργείας του γεννηθέντος και θα έλθει σε επαφήν με τις δυνάμεις της ψυχής τις ευρισκόμενες στην λειτουργία του. Η λεπτομέρεια αυτή δύναται να αποτελέσει και αφορμή για την σπουδή της ανθρωπίνης του τύχης, διότι έχει άμεση σχέση η ενεργητική δύναμη της Συνεχούς ουσίας η οποία παρεσχέθη ως πρώτη στο ενεργητικό μέσο (οργανισμό του) και ήλθε σε επαφήν προς τις ψυχικές του δυνάμεις μετ' εκείνης που του παρεσχέθη κατά την αρχική του σύλληψη όπως και εκείνης εκ της οποίας ελήφθη ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ μετά της ψυχής του ΛΟΓΟΣ. Διότι αν δεν υπάρξουν αρμονικές σχέσεις μεταξύ των τριών αυτών σημείων της ενεργητικής ικανότητας της Συνεχούς ουσίας και ταυτισμός των επιδράσεων εκ των οποίων προήλθεν η ενεργητική αυτή ικανότης, τότε το στο φως ερχόμενο ενεργητικό μέσο δεν θα δυνηθεί να συγκρατήσει την ψυχή, διότι ο ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΣ της ΛΟΓΟΣ δεν θα δύναται να ενεργήσει και εκ του λόγου αυτού θα επανέλθει εκεί από όπου ελήφθη.

Η λειτουργία της ψυχής στο ενεργητικό της μέσο καταπαύει ευθύς ως τα κατά μέρος του όργανα εξαντληθούν και αδυνατούν να αφομοιώσουν Συνεχή ουσία προς ενέργειά τους όπως και Μεριστή (ουσία) προς αντικατάσταση των ιστών τους. Εκείνο το οποίο επ' άπειρον διαιωνίζει, εξελίσσει και "αεί" μεταμορφώνει αυτά, είναι η Συνεχής ουσία. Αυτός είναι ο λόγος ο οποίος καθιστά απαραίτητη τη γνώση αυτή να την αποκτήσει ο ερευνητής μύστης, διότι και στις ψυχικές και στις πνευματικές ενέργειες η Συνεχής ουσία είναι εκείνη που προκαλεί την εμφάνιση όλων των φαινομένων αυτών. Οι ψυχικές δυνάμεις εκδηλούνται και λειτουργούν δι' αυτής της ουσίας. Επίσης δι' αυτής πολλαπλασιάζονται οι δυναμικότητές τους και μεταβάλλονται σε αισθησιακές, νοητικές και συναισθηματικές (ενέργειες) οπότε και αποτελούν το περιεχόμενο της μνήμης και εσώτερα την συνειδητή έννοια των ψυχών. Όταν οι δυνάμεις της ψυχής μεταβάλλονται σε ιδέες και αποκτούν συνειδητή έννοια, τότε γίνονται άφθαρτες, αρκεί η μεταβολή τους να συντελεσθεί κατά χρόνον που υφίστανται αρμονικές ενέργειες των ψυχών μετά του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ τους ΛΟΓΟΥ και του ενεργητικού τους μέσου (οργανισμού), προ παντός δε όταν η Συνεχής ουσία η οποία εκδηλώνει την ενέργεια του ενεργητικού μέσου (οργανισμού) ευρίσκεται σε ομαλή και αδιατάρακτη κατάσταση, συνεπεία των εναρμονίσεών της προς τις στον οργανισμό λειτουργούσες ψυχικές δυνάμεις. Στην περίπτωση όμως που δεν επιτυγχάνονται και κατά συνέπεια δεν υφίστανται τοιαύτες αρμονικές λειτουργίες, οι ψυχικές δυνάμεις δεν μένουν αμετάβλητες. Μεταβάλλονται όμως αυτές (οι ψυχικές δυνάμεις) σε ιδέες, συναισθήματα κ.λ.π., λαμβάνουν μέρος στο περιεχόμενο της μνήμης, αλλά επειδή έγιναν σε ανώμαλη κατάσταση είναι υποκείμενες σε εκ νέου μεταβολές, οι οποίες μεταβολές συνεχίζονται μέχρι του σημείου όπου η μεταβολή τους θα γίνει φυσιολογικά με τις ψυχικές δυνάμεις εναρμονισμένες σε λειτουργία τους μετά του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ τους ΛΟΓΟΥ και της στα ενεργητικά τους μέσα ενεργούσης Συνεχούς ουσίας.

Οι δυνάμεις των ψυχών οι εκδηλωμένες από το ουσιαστικό τους ΕΙΝΑΙ, είναι πάντοτε άφθαρτες. Αλλά αν αυτές δεν μετατραπούν σε ιδέες και συναισθήματα, δυνάμει των αρμονικών τους λειτουργιών προς τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ και το ενεργητικό τους μέσο, τότε είναι υποκείμενες σε εκ νέου μεταβολές. Το σημείο αυτό πρέπει ιδιαίτερα να προσέξει το ανθρώπινο γένος και ιδιαίτερα οι μυημένοι όσοι εξ αυτών επιθυμούν την πρόοδό τους. Άλλως θα παραμείνουν οι ψυχές τους επί μακρό χρόνο στο επίπεδο των μεταβολών των ιδεών τους, όπως και των αγώνων τους, εκείνων που απαιτούνται διά να καταστούν αυτές (οι ψυχές τους) ικανές να χωρίσουν προς περαιτέρω πρόοδο. Οι ιδέες και τα συναισθήματα της ανθρωπίνης ψυχής καθίστανται αμετάβλητα, μόνον όταν η Συνεχής ουσία, διά της οποίας ενεργούν μέσα στην ανθρώπινη φύση, αποκτά την ικανότητα να επηρεάζει θετικά την εντός της ατομικής ψυχής υπάρχουσα Συνεχή ουσία, την Συνεχή εκείνη ουσία η οποία έλαβε μέρος στην σύσταση της ατομικότητός της. Η θετική επίδραση της ενεργητικής Συνεχούς ουσίας του ενεργητικού μέσου (οργανισμού) επί της Συνεχούς ουσίας της ατομικής ψυχής, προκαλεί την εκδήλωση του νόμου της ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ των ιδεών εκείνων οι οποίες προγενέστερα δεν ελάμβαναν τον χαρακτηρισμό αυτό, διότι ήσαν υποκείμενες σε εκ νέου μεταβολές ή μετατροπές.

Η Συνεχής ουσία η μετά της Μεριστής ουσίας συναποτελούσα την ατομική ψυχή, έχουν καταστήσει όλες τις σε λειτουργίαν εκδηλούμενες δυνάμεις της ψυχής άφθαρτες, διότι μετέδωσαν σ' αυτές τον νόμο της παραγωγικότητος και δι' αυτού τον ατέρμονα πολλαπλασιασμό τους. Εφ' όσον όμως ο πολλαπλασιασμός αυτός δεν γίνεται ομαλά, όπως ελέχθει ανωτέρω, τότε είναι υποκείμενος σε εκ νέου μεταβολές και αυτό είναι που δεν δίδει στις δυνάμεις της ψυχής τον χαρακτηρισμό της αθανασίας τους. Γενικότερα στο σημείο αυτό θα μπορούσε να λεχθεί το ό,τι δεν μένει στην αυτή δυναμικότητα και ενέργεια είναι άφθαρτο και αιώνιο. Αντίθετα, εάν αυτό δεν συνέβαινε, όλες οι δυνάμεις της ψυχής και αυτή η ατομικότητα ακόμη θα ετερματίζοντο. Διά αυτό το λόγο οι ερευνητές μύστες πρέπει να προσεξουν τους λόγους που δικαιολογούν την αφθαρσία της όλης "απείρου Φύσεως" συμπεριλαμβανομένων και των ψυχών τις οποίες δημιουργεί, καθώς επίσης και των ιδεών και όλων αυτών των ψυχικών φαινομένων τα οποία οι ψυχές εκδηλούν "εις ενεργείας", πράγμα που θα τους επιτρέψει να εκτιμήσουν ακόμη και την μεγίστη συμβολή της Συνεχούς ουσίας στην άπειρη εξέλιξη παντός το οποίο εκδηλούται και ενεργεί, όπως και διά τον σχηματισμό όλων των ενεργητικών μέσων πάσης πνευματικής υπάρξεως.

Ελέχθη ανωτέρω ότι οι νόμοι της διαιωνίσεως είναι νόμοι της Συνεχούς ουσίας. Οι νόμοι όμως αυτοί δεν είναι της αυτής δυναμικότητος σε όλα τα σημεία των Κόσμων και προ παντός σε όλα τα ενεργητικά μέσα των ψυχών. Εκδηλούνται αυτοί ανάλογα με την σύστασή τους και της ψυχικής ικανότητας η οποία λειτουργεί σε αυτά. Η Συνεχής ουσία στην φύση του ανθρώπου, εφ' όσον λειτουργεί αρμονικά μετά των ψυχικών δυνάμεων και του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ εμφανίζει τον νόμο της διαιωνίσεως των ιδεών σε ύψιστο σημείο, διότι εκτός του ότι προκαλεί, όπως ελέχθει ανωτέρω, την εκδήλωση του νόμου της ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ των ιδεών εκ της Συνεχούς ουσίας, εκείνης που συμμετέχει στην σύσταση της ατομικής ψυχής, αλλά διότι συντρέχει σπουδαία και στην όλη μεταβολή τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ της ψυχής σε ενεργητικό μέσο, διότι μέσα σ' αυτόν δημιουργεί το αθάνατο ενεργητικό μέσο του πνεύματος, το ενεργητικό αυτό μέσο (οργανισμό) που δεν υπόκειται πλέον σε φθορά, όπως συμβαίνει αυτό στην ανθρώπινη φύση. Το ενεργητικό αυτό μέσο της πνευματικής φύσεως, το Συνεχόμενο προς το ΑΠΕΙΡΟ, εμφανίζει υπερέχουσες ενεργητικότητες σχετικά με την ανθρώπινη φύση, ούτως ώστε να διατηρείται άφθαρτο και αθάνατο. Γίνεται στο ενεργητικό αυτό μέσο, εκείνο που έγινε και στην σύσταση της ατομικής ψυχής, η οποία συνέχεται μεν προς το ΑΠΕΙΡΟΝ, διατηρεί όμως την ατομικότητά της. Στην πνευματική αυτή φύση, το

ενεργητικό μέσο της ψυχής συναποτελεί μετ' αυτής (της ψυχής) την αυτήν ατομική υπόσταση.

Η υπό των ενεργητικών μέσων της ψυχής εξεργασθείσα Συνεχής ουσία, όταν λειτουργεί "εν αρμονία" προς τις ψυχικές δυνάμεις και τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ της ΛΟΓΟ, αποκτά ενεργητικότητες διά των οποίων βαθμιαία προκαλεί την μεταφορά των αθανάτων ιδεών στην διάνοια, των ιδεών εκείνων που έγιναν αθάνατες κατά τις προγενέστερες ενσαρκώσεις της ψυχής και παραμένουν στο κέντρο της (ψυχής) μετά τον αποχωρισμό της από το ενεργητικό της μέσο (οργανισμό). Οι αθάνατες αυτές ιδέες ερχόμενες σε επαφή μετά των στην διάνοια ευρισκομένων ιδεών συντρέχουν όχι μόνον στην μεταβολή τους, την πραγματική μεταβολή τους, αλλά φέρουν σε αυτές και μέρος της ιστορικής τους γνώσεως η οποία τους ενδυναμώνει την κριτική τους ικανότητα.

Οι δυνάμεις της ψυχής, εκείνες που μετεβλήθησαν σε αθάνατες ιδέες κατά τις προγενέστερες ενσαρκώσεις της ψυχής, κατά τις νέες της ενσαρκώσεις παραμένουν στο κέντρο της ψυχής και εκδηλούνται εκ νέου στα ενεργητικά μέσα μόνον εκείνες των ιδεών που δεν μετετράπησαν ομαλά σε αθάνατες (ιδέες) και δι' αυτόν ακριβώς το λόγο δεν εμφανίζουν ιστορικές γνωστικές ιδιότητες, τις γνωστικές αυτές ιδιότητες τις οποίες έχουν οι στο κέντρο της ψυχής παραμένουσες αθάνατες ιδέες. Οι προς εκ νέου μετατροπή προς τις λειτουργίες της διανοίας ερχόμενες ιδέες δι' απόκτηση της αθανασίας τους, λόγω του ότι δεν είναι αθάνατες δεν συναποτελούν μετ' αυτών (των αθάνατων) το κέντρον της ψυχής στο οποίο υπάρχουν τα ιστορικά γνωστικά γεγονότα των ψυχών. Πάντως όμως, οι στο ενεργητικό της διανοίας ερχόμενες προς εκ νέου μετατροπή τους, εμφανίζουν τις χαρακτηριστικές ιδιότητες των τάσεών τους και της μεταβολής τους προς μετασχηματισμό τους σε αληθείς αθάνατες ιδέες, όπως και το προσόν τους προς ανάπτυξη ασφαλούς εκτιμήσεως των γεγονότων της Φύσεως, εκείνων που συντρέχουν στον μετασχηματισμό τους. Όταν ολοκληρωθεί, η εκδήλωση των ψυχικών δυνάμεων και η μετατροπή τους σε αθάνατες μέχρι του σημείου που έχει την ικανότητα το ενεργητικό τους μέσον, αυτό σημαίνει ότι η διά του ενεργητικού αυτού μέσου η εξέλιξη της ψυχής συνετελέσθη, οπότε οι ψυχές τότε αναγκαία προάγονται στην απόκτηση νέου και θειοτέρου ενεργητικού μέσου διά την συνέχιση της εξελίξεώς τους σε άλλους πνευματικούς κόσμους ευρισκομένους πέραν του ανθρωπίνου.

Διά να μη επιβραδύνεται όμως η προαγωγή αυτή των ψυχών στα ενεργητικά μέσα των πνευματικών αυτών κόσμων, έχει ανάγκη ενισχύσεως υπό ουσιών ενεργητικών μέσων πνευματικής φύσεως. Συντελουμένου δε και αυτού εμφανίζεται και η μέριμνα ανωτέρων του ανθρώπου πνευματικών υπάρξεων, η οποία προκαλεί στους μυημένους την εκδήλωση συναισθημάτων επί των υποχρεώσεων τις οποίες έχουν να πληρούν προς διαφωτισμό και πρόοδο των ανθρωπίνων ψυχών. Οταν η εκδήλωση των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου ολοκληρωθεί και συντελεσθεί η μετατροπή τους σε αθάνατες ιδέες, αποκτηθεί δε υπό των ψυχών αθάνατο ενεργητικό μέσον, σ' αυτό δεν εκδηλούνται οι ιδέες προς μετατροπή τους, αλλά προς πολλαπλασιασμό τους. Οι αθάνατες ιδέες πάντοτε πολλαπλασιάζονται, διότι αντικείμενο προς αύξηση της γνωστικής τους ικανότητας έχουν νέα γεγονότα λειτουργιών της πνευματικής φύσεως και ως εκ τούτου οι ψυχές ουδέποτε αποβάλλουν τις ιστορικές γνώσεις από της στιγμής της εμφανίσεώς τους ως ατομικών.

Διά να συντελεσθούν όμως ευχερώς οι εκδηλώσεις των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου και μετατραπούν σε αθάνατες ιδέες, τα ενεργητικά τους μέσα πρέπει να εξεργάζονται Συνεχή ουσία με δυνατές ενεργητικότητες. Για τον λόγον αυτό οι μυημένοι πρέπει όχι μόνον να βιούν "εν απολύτω γαλήνη και ηρεμία", αλλά να εισάγουν στους οργανισμούς τους ουσίες μη ερεθιστικές. Ουσίες οι οποίες πρέπει να μην έχουν τον Συνθετικό Λόγο των μορφών τους επηρεασμένο από αρνητικές επιδράσεις. Είναι δε αρνητικές επιδράσεις, εκείνες οι επιδράσεις των ουρανίων σωμάτων που συντελούν στην ουσία των Συνθετικών Λόγων των στοιχείων

και των μορφών της Φύσεως να εκδηλώνει ενεργητικότητες προς σύνθεση αυτών (μορφών και στοιχείων) αρνητικές προς την λειτουργία των ανθρωπίνων οργανισμών, όπως και προς τους κατώτερους οργανισμούς των άλλων όντων. Οι ουσίες που εισάγονται στους ανθρωπίνους οργανισμούς ποτέ δεν πρέπει να διαταράσσουν την λειτουργία του αισθησιακού τους συστήματος, διότι σε ενάντια περίπτωση θα προκαλούν ανώμαλες λειτουργίες σε αυτούς οπότε η σ' αυτούς ευρισκομένη Συνεχής ουσία όχι μόνον δεν θα βοηθάει την εκδήλωση των ψυχικών δυνάμεων προς μετατροπή τους σε ιδέες, αλλά θα καθίσταται και απόλυτα αρνητική στις σχέσεις της και προς αυτές και προς τον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΛΟΓΟ ψυχής και ενεργητικού μέσου, όταν δε γίνεται αυτό προκαλεί αδράνεια και στην ψυχή ως προς τις εκδηλώσεις της όπως και στον ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ της ΛΟΓΟ.

Οι ανωτέρω εκτεθέντες λόγοι είναι που είχαν υπαγορεύσει στις οργανώσεις των αρχαίων μυστών όπως εισαχθεί σ' αυτές σύστημα διαίτης, κατά το οποίο δεν επιτρέπετο χρήση και εισαγωγή στις οργανικές τους φύσεις επιβλαβών ουσιών, όπως και τροφών εκ σαρκών ζώων, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες εγένοντο προσφορές θυσιών (ζώων). (Επί του σημείου όμως αυτού επί του παρόντος δεν δυνάμεθα να δώσουμε περισσότερες πληροφορείς). Οι μύστες, προ της εφαρμογής όμως του συστήματος διαίτης, ήσαν υποχρεωμένοι να ερευνούν όχι απλώς αλλά επιμελημένα, όχι μόνον την επιφάνεια των μορφών από τις οποίες ελάμβαναν την τροφή τους, αλλά και την εσωτερική τους σύσταση, δηλαδή τον ΛΟΓΟ της συνθέσεώς τους. Ήδη έχει λεχθεί, ότι η σύσταση των μορφών έχει ως εσωτερικό τους ΛΟΓΟ ουσία Συνεχή και ότι οι ενέργειές τους γίνονται δι' αυτής, μέσω δε αυτών προάγονται και εξελίσσονται. Επίσης μέσω αυτών μέσα στα ενεργητικά μέσα της ανθρωπίνης φύσεως εκδηλούνται και προάγονται σε σχηματισμό ιδεών όλες οι ψυχικές δυνάμεις. Ελέχθη επίσης, ότι οι ενέργειες της Συνεχούς ουσίας εκδηλούνται εκ της συνεργασίας της προς την Μεριστή (ουσία) όπως και εκ των σχέσεων τις οποίες έχει εκάστη μορφή προς όλες τις άλλες και εκ των αλληλεπιδράσεων οι οποίες γίνονται μεταξύ τους συνεπεία αυτών των σχέσεών τους. Αυτό όμως δεν γίνεται "απείρως", διότι υπάρχουν και πνευματικοί κόσμοι στους οποίους η Συνεχής ουσία εκδηλώνει εντονότερες λειτουργίες χωρίς στους κόσμους αυτούς να υπάρχει και Μεριστή (ουσία). Εκεί, η Συνεχής ενεργητική ουσία συνεργάζεται μόνον με τις ατομικές ψυχές. Εκεί, οι αλληλεπιδράσεις γίνονται μεταξύ ατομικών ψυχών και Συνεχούς ουσίας, της Συνεχούς ουσίας εκείνης που αποτελεί τα ενεργητικά τους μέσα (οργανισμούς) και εκείνης που αυτά αφομοιώνουν διά να χρησιμοποιείται όχι μόνον προς ενέργειάν τους, αλλά και διά την επίδραση που ασκούν οι πνευματικές αυτές υπάρξεις οι οποίες έχουν αυτού του είδους ενεργητικά μέσα, προς κατώτερές τους πνευματικές υπάρξεις. Η γνώση αυτή πάντοτε προκάλεσε την εκδήλωση μεγίστου ενδιαφέροντος των μυημένων. ('Αλλά περί αυτού δεν θα πραγματευθούμε επί του παρόντος).

Η υπό του ενεργητικού μέσου της ψυχής αφομοιουμένη Συνεχής ουσία, ως λαμβανομένη εκ των τροφών, πρέπει πάντοτε να είναι σε κατάσταση ώστε να δύναται εύκολα να συνεργάζεται μετά των δυνάμεων της και να μη εκδηλώνει προς αυτές άρνηση. Όταν γίνεται αυτό, τότε παρέχει προς αυτές (τις δυνάμεις) το μέσον να έρχονται σε επαφή μετά ομοίων δυνάμεων υπερτέρων πνευματικών υπάρξεων, συνεπεία δε αυτής να υφίστανται οι ψυχικές δυνάμεις του μυημένου στις αλήθειες της Φύσεως επιδράσεις και να εκδηλώνουν τότε ανάλογες ικανότητες με εκείνες που τις επιδρούν. Τότε αναπτύσσονται σχέσεις μεταξύ της ψυχής των μυημένων και των ανωτέρων του πνευματικών υπάρξεων, οι οποίες εξασφαλίζουν την άνοδο των πρώτων στους πνευματικούς κόσμους. Ακόμη δε, εκ των σχέσεων αυτών εξαρτάται σπουδαίως και η μεταμόρφωση του ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ των μυστών όπως και η ανάπτυξη των ενεργειών του, διά των οποίων θα φθάνει να καθίσταται το αχώριστο ενεργητικό μέσο των ψυχών τους. Διά τον Λόγο αυτό πρέπει η Συνεχής ουσία η ενεργούσα στα ενεργητικά μέσα της ανθρωπίνης ψυχής να λαμβάνεται πρώτιστα από τους

Συνθετικούς Λόγους των καρπών των μορφών της Φύσεως, όπως και εξ άλλων μορφών των οποίων ο Συνθετικός Λόγος δεν έχει υποστεί την επίδραση δηλητηριωδών ουσιών και τοξινών, όπως αυτό συμβαίνει στους οργανισμούς των ζώων.

Στους καρπούς των μορφών της Φύσεως ως Συνθετικός ΛΟΓΟΣ υπάρχει Συνεχής ουσία με ενεργητικές ικανότητες κατ' εξοχήν χρήσιμες στην λειτουργία των οργανικών μέσων της ανθρωπίνης ψυχής, διότι στους καρπούς αυτούς επιδρά το φως του Ηλίου όταν ο Ήλιος ευρίσκεται στα ύψιστα σημεία τον ορίζοντος και το φως του έρχεται εντατικότερα προς τον κόσμο μας. Επίσης κατά τον χρόνο αυτό γίνεται και η σύνθεση των καρπών και κατ' ακολουθίαν ο Συνθετικός Λόγος εξαρτάται εκ των επιδράσεων του φωτός του Ηλίου. Όταν έρχεται στα ενεργητικά μέσα των ψυχών μία αυτής της καταστάσεως Συνεχής ουσία, τότε και η Βούληση και η Θέληση αυτών λειτουργούν εντονότερα και δεν διαταράσσονται. Αντίθετα, η χαλαρή εκδήλωση των νόμων αυτών της ψυχής έχει την πηγή της στην έλλειψη επαρκούς ενεργητικότητας της Συνεχούς ουσίας, αυτής που εισάγεται διά των μη καταλλήλων τροφών, του μη καθαρού αέρος και του ακαταλλήλου ύδατος, όπως και όλων εκείνων που εξερεθίζουν τις λειτουργίες των ενεργητικών μέσων της ψυχής. Όλες οι ανωμαλίες οι οποίες εμφανίζονται στην ανθρώπινη φύση, αφορμή έχουν την κακή δίαιτα του ανθρώπου και δι' αυτόν ακριβώς το λόγο οι μυημένοι στα αρχαία μυστήρια επιμελούντο καλύτερο και φυσικότερο διαιτητικό βίο. Ακόμη επιμελούντο να μη διαταράσσουν τις ενέργειες της Συνεχούς ουσίας στον οργανισμό τους δι' ερεθιστικών σκέψεων, διότι και αυτό την καθιστά ανώμαλο στις λειτουργίες της και ιδιαίτερα προς εκείνες των ψυχικών δυνάμεων των οποίων γίνεται το μέσον της εκδηλώσεώς τους. Προς τούτο προσπαθούσαν να διατηρούν ηρεμία και απόλυτη γαλήνη. Η ενεργούσα Συνεχής ουσία όταν διαταράσσεται στην φύση του ανθρώπου, τότε εν διαταραχή διερχόμενη όλα τα κατά μέρος όργανά της, προκαλεί σ' αυτά ανώμαλες λειτουργίες, φθάνουσα δε στον σχηματισμό του Συνθετικού Λόγου των Διαιωνιστικών τύπων κληροδοτεί διά του Διαιωνιστικου αυτού τύπου κατάσταση ελαττωματικής φύσεως. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί ότι οι ελαττωματικά λειτουργούσες ανθρώπινες φύσεις είναι ένα παμμέγιστο πρόσκομμα στην εξέλιξη της ανθρωπίνης ψυχής. Αυτός είναι ακριβώς ο λόγος διά τον οποίο οι αρχαίοι μύστες είχαν υπαγορεύσει ως θεμελιώδη όρο ζωής τους την καθαρή και αγνή τροφή και την απόλυτη ηρεμία της διανοίας τους, καθώς και την απόλυτη γαλήνη της ψυχής τους.

Σύσταση πνευματικών νομών.

Η κατάσταση της ανθρώπινης ψυχής μετά τον θάνατο του οργανικού της μέσου

Πριν να προχωρήσουμε στη εξέταση του θέματος αυτού, θεωρούμε αναγκαίο να επανέλθουμε σε ορισμένα σημεία των προλεχθέντων διά μιας πιο εμπεριστατωμένης μελέτης της εννοίας των πνευματικών νόμων και της διαφοράς της βάσεως επί της οποίας έχουν στηριχθεί οι δημιουργηθέντες και εφαρμοζόμενοι πνευματικοί νόμοι στις κοινωνίες των πνευματικών κόσμων από εκείνους που ρυθμίζουν τις σχέσεις των ανθρωπίνων κοινωνιών. Οι νόμοι που διακανονίζουν τις σχέσεις των άνευ ενεργητικού μέσου (οργανισμού) ψυχών καθώς και εκείνων που διακανονίζουν τις σχέσεις των ψυχών εκείνων που έχουν ενεργητικά μέσα υπέρτερα της ανθρωπίνης φύσεως έχουν εξαρτηθεί και κατά την παρασκευή τους και κατά την εφαρμογή τους από δύο τινά α) από την πνευματική κατάσταση στην οποία ευρέθησαν τα νομοθετήσαντα τους νόμους αυτούς πνεύματα, δηλαδή την κατάσταση η οποία εμφανίσθηκε δυνάμει της πνευματικής τους εξελίξεως και των ιδεών εκείνων οι οποίες έδωσαν την απαιτούμενη κατεύθυνση όπως ο σκοπός όλων των πνευματικών υπάρξεων πληρούται ενδελεχέστερα και άνευ παρεμποδίσεως και κωλυμάτων δημιουργημένων από έλλειψη επαρκών τους γνώσεων και β) από την πνευματική κατάσταση, δηλαδή το βαθμό της εξελίξεως στον οποίο ευρίσκονται τα πνεύματα επί των οποίων θέλουν εφαρμοσθεί οι νόμοι αυτοί, ευθύς ως αποχωρισθούν αυτά από τα ανθρώπινα

ενεργητικά τους μέσα. Οι δημιουργηθέντες πνευματικοί νόμοι δεν ήτο δυνατόν να είναι οι αυτοί δι' όλες τις εξελικτικές καταστάσεις των πνευμάτων, αλλά ανάλογοι αυτών και αυτό, διότι δεν έχουν όλα τα πνεύματα ως εκ της καταστάσεως στην οποία ευρίσκονται τις αυτές δυναμικότητες και εξ αυτού δεν δύνανται να ασκηθούν υπ' αυτών οι ίδιοι πνευματικοί νόμοι, αλλά και ούτε οι ίδιοι αυτοί νόμοι να τα επιβοηθούν στην σχετική τους πρόοδο. Πλην όμως εκείνο που ελήφθη ως βάση διά την σύσταση και άσκηση των πνευματικών αυτών νόμων είναι το ότι οι νόμοι αυτοί δεν είναι δυνατόν να διαφέρουν κατά τους σκοπούς τούς οποίους έχουν προς πλήρωση, αυτούς που καθορίζονται υπό των νόμων των ουσιών της Φύσεως διά των οποίων τα πάντα διηνεκώς προάγονται στις ενέργειές τους και ότι ουδέποτε οι πνευματικοί νόμοι αυτοί πρέπει να παρεκλίνουν των μεγάλων αυτών γραμμών που καθορίζουν οι νόμοι των ουσιών της. Νόμοι πνευματικών υπάρξεων οι οποίοι δεν στηρίζονται στα θεμέλια των ουσιών της Φύσεως, πάσης φύσεως ακόμη και της καθόλου πνευματικής φύσεως, καθίστανται αντιδραστικοί κατά πάσης πνευματικής προόδου. Αυτό ακριβώς υπήρξε και το αίτιο της διά πνευματικών νόμων κοινωνικής οργανώσεως πάντων των νοητικών κόσμων.

Τις Αρχές των νοητικά υπερτέρων του ανθρώπου πνευμάτων αποτελούν οι γνώσεις των λειτουργιών και των σκοπών τους οποίους πληρούν οι νόμοι της Φύσεως και βάσει των Αρχών αυτών γίνονται οι νόμοι των πνευματικών κοινωνιών. Οι Αρχές αυτές αναγνωρίζουν ως φυσικό δικαίωμα πάσης πνευματικής υπάρξεως την ελευθέρα διάθεση, την περιορίζουν όμως διά πνευματικού νόμου όταν εκτείνεται η ενέργειά της προς παρεμπόδιση του φυσικού δικαιώματος της προόδου των άλλων και διά τον λόγο αυτό οι πνευματικοί νόμοι σέβονται μεν τις ατομικές διαθέσεις των πνευμάτων εκείνων που δεν θέλουν να υποτάσσονται στους νόμους, καταλογίζουν όμως σ' αυτά ευθύνες οι οποίες ως συνέπεια έχουν την μη πρόοδό τους. Τούτο, λόγω του ότι αντιστρατεύονται τις κοινωνικές οργανώσεις των πνευμάτων διά των οποίων επιβοηθούνται σε πρόοδο όλα τα πνεύματα τα οποία τις αποτελούν. Οι καταλογιζόμενες όμως ευθύνες επί των ατακτούντων αυτών κατά των νόμων, δεν αποσκοπούν σε τίποτα άλλο παρά στο να γίνονται δίδαγμα προς επαναφορά τους στην πραγματική οδό της προόδου. Διά των νόμων των πνευματικών κόσμων προ παντός επιζητείται η εξυπηρέτηση της προόδου πάντων των αποτελούντων αυτούς πνευμάτων και η επίτευξη της αρμονικής τους διαθέσεως προς το σύνολό τους. Η επίτευξη της αρμονικής διαθέσεως έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την μεταξύ αυτών αλληλεπίδραση και δι' αυτής την επιβοήθηση προς εξέλιξη των κατωτέρας ενεργητικής δυναμικότητας πνευμάτων υπό των ανωτέρας τοιαύτης. Διά της ασκήσεως των πνευματικών αυτών νόμων επιζητείται κάτι ανάλογο εκείνου το οποίο παρατηρούμε σε ολόκληρη τη Φύση των μορφών του Γήινου Κόσμου διά της μεταξύ των μορφών της αλληλεπιδράσεως, καθώς επίσης και των μορφών του Κόσμου αυτού προς τους Κόσμους του ουρανού διά του φωτός των οποίων προάγεται όλη η οργανική ζωή της Γης. Η εικών αυτή των Κόσμων αναλογικά μεταφέρεται στις σχέσεις των πνευματικών Κόσμων, τις οποίες σχέσεις καθορίζουν οι διέποντες αυτούς πνευματικοί νόμοι. Ετέρα επίσης εικόνα εμφανίζουν τα όντα της Γης στην όλη ανελικτική τους κλίμακα. Αναλογικά και η εικών αυτή μεταφέρεται στην δυναμική πνευματική κατάσταση των πνευμάτων εκείνων που αποτελούν τους πνευματικούς κόσμους. Και αυτά έχουν καταταγεί σε διάφορες βαθμίδες μιας σχετικής κλίμακας τα όρια της οποίας έχουν ορισμένες διαστάσεις, όπως έχουν διαστάσεις και τα όρια της κλίμακας των όντων της Γης. Ανάλογες τον είδους αυτού κλίμακες υπάρχουν πολλές στους "απείρους" πνευματικούς κόσμους. Την έννοιά τους δυνάμεθα να την συλλάβουμε αναλογικά εξ όσων γνωρίζουμε διά της αναγωγής της σκέψεώς μας εξορμωμένη στον σχηματισμό της εκ της φανερής υπάρχουσας στην διάνοιά μας κλίμακας των όντων της Γης και της διαφορετικής τους καταστάσεως. Επί όλων αυτών των κλιμάκων δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν και να ασκούνται οι ίδιοι πνευματικοί νόμοι, διότι η δυναμική φύση των πνευμάτων αυτών είναι διαφορετική, όπως επίσης είναι

διαφορετική η φύση των πνευμάτων εκείνων που ευρίσκονται στις διάφορες βαθμίδες τους. Κατ' ακολουθίαν, οι νόμοι τους οποίους δημιουργούν τα πνεύματα πρέπει να είναι ανάλογοι της δυναμικής καταστάσεως των πνευμάτων εκείνων που ευρίσκονται στις διάφορες βαθμίδες και κλίμακες, ώστε να δύνανται να τους ασκούν και απρόσκοπτα να προχωρούν σε περαιτέρω πρόοδο τους.

Σχετικά με τον πνευματικό κόσμο, εκείνο που έχει άμεση σχέση προς το εξελισσόμενο πνεύμα της Γης και κατέχει στις πνευματικές Αρχές όπως "επί τη βάσει αυτών" διακανονίζει τις σχέσεις των πνευμάτων της Γης και προστατεύει την πρόοδο τους, επραγματεύθη και απεκάλυψε σχετικές αλήθειες η αρχαία Ελληνική παράδοση διά σχετικών εικόνων ιστορικών γεγονότων της Τιτανομαχίας και Γιγαντομαχίας και της εν Συνεχεία δημιουργίας του πνευματικού Ολύμπου. Αλλά επί του θέματος αυτού επί του παρόντος μόνον ολίγα τινά δυνάμεθα να αναφέρουμε. "Προ των ιστορικών γεγονότων του πνεύματος της Γης δεν υπήρχαν πνευματικοί νόμοι οι οποίοι να εξασφάλιζαν τα δικαιώματα επί της προόδου και ομαλής εξελίξεώς του". Αντίθετα, υπήρχαν νόμοι που περιόριζαν την εξέλιξή του, νόμοι εγωιστικοί και καταχρηστικοί, νόμοι που εξασφάλιζαν την κυριαρχία ορισμένων πνευμάτων επί πάντων. των άλλων και οι οποίοι επιμελούντο την επιβολή της θελήσεως των ισχυρότερων επί των ασθενεστέρων, όπως αυτό ακριβώς εμφανίζεται να γίνεται και με τους κοινωνικούς νόμους των ανθρώπων. Κατά της καταστάσεως αυτής αντεπεξήλθε τάξη πνευμάτων ισχυρότερων, πνευμάτων θεοποιηθέντων τα οποία "εν συνεργασία" προς τα άλλα υπέρτερά τους πνεύματα ανέτρεψαν αυτή τη κατάσταση και εκτοπίσαντα τους Τιτάνες από πάσης κυριαρχίας τους υπέταξαν σε νόμους τους οποίους καθιέρωσαν διά να διέπουν τις σχέσεις των πνευμάτων της Γης. Οι καθιερωθέντες αυτοί νόμοι "εν τη συστάσει τους" εστηρίχθησαν επί των νόμων των ουσιών της Φύσεως και έκτοτε επεκράτησε τάξη επί όλων των πνευματικών υπάρξεων, υποβαλλομένων αυτών και στις απαραίτητες δοκιμασίες οσάκις ατακτούν ή δεν σέβονται και δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις των νόμων αυτών[4].

Η κατά των Τιτανικών Αρχών νίκη των ελευθέρων πνευμάτων και η εκ μέρους αυτών ανάληψη των πνευματικών εξουσιών είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνον την υπό του πνευματικού Ολύμπου αποκατάσταση της τάξεως, αλλά και επί πλέον την ανάληψη ευθυνών διά τα θέματα εκείνα που απησχόλησαν την διάνοια των σοφότερων πνευμάτων από εκείνα που έχουν διέλθει από τον πλανήτη μας και σχετίζονται όχι μόνον με τη δημιουργία της ειμαρμένης, αλλά και με τις πνευματικές εκείνες δυνάμεις που έχουν άμεση σχέση με τις ανελισσόμενες ψυχές της Γης και τις μεταμορφώσεις των ενεργητικών τους μέσων.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» τόμος ΙΙΙ τεύχη Α, Β και Γ, που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη)

[4] Επί του τελευταίου δίδει πληροφορίες και η "Περί της σημασίας των Μνημοσύνων" πραγματεία του ιδίου

3. ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Φιλόσοφος καλείται ο κατανοήσας τον σκοπόν της υπάρξεώς του ως ΕΓΩ και ότι η γνώσις του αγαθού παντός πράγματος έγκειται εις την εκπαίδευσιν και εις την εκλέπτυνσιν των διανοητικών του δυνάμεων.

Ο φιλόσοφος ερευνά, αναλύει, καταμετρά, σπουδάζει τας ιδιότητας των εις την Φύσιν υπαρχόντων αντικειμένων, επιμελείται την πρόοδον των κοινωνιών, υποθάλπει την αλήθειαν, την καθιστά καθολικόν νόμον εις πάντας και διδάσκει ότι η αλήθεια είναι το κέντρον πέριξ του οποίου πρέπει να περιστρέφεται πας άνθρωπος και δι' αυτής να αναγνωρίζει την καταγωγήν των άλλων ανθρώπων και εν συνεχεία να ζητή την καθολικήν τελειότητα, ή οποία επιτυγχανομένη δίδει εις πάντας τα κεκτημένα υπό της Φύσεως προνόμια.

Ο φιλόσοφος σπουδάζει τας ατελείας των ανθρωπίνων ΕΓΩ, αναζητά την αιτίαν των και υπολογίζων καθοδηγεί τους ατελείς εις την πρόοδον. Δι' αυτής του της ενεργείας εκμηδενίζει τας ανθρωπίνας αδυναμίας εκ των οποίων απορρέουν αι έριδες, ο εγωϊσμός, η φιλαυτία, το ατομικόν συμφέρον και το μέγιστον πάντων το τυραννικόν πνεύμα, το οποίον καθιστά την ανθρωπότητα ως αγέλην μηδέν γνωρίζουσαν και φερομένην ανερμάτιστον υπό της ισχύος των πραγμάτων.

Ο φιλόσοφος προσμετρά το μέγεθος και την επιρροήν ενός έργου επί της ανθρωπίνης προόδου, υπολογίζει τας μεταβολάς των ανθρωπίνων σκέψεων, καταμετρά το έδαφος επί του οποίου το ανθρώπινον σώμα δύναται να βαδίσει αναλόγως της αντοχής του και κατόπιν εργάζεται, δίδων εις αυτό την ανάλογον τροφήν της οποίας η αφομοίωσις δύναται να ωφελήσει την ανθρωπίνην ψυχήν.

Ο φιλόσοφος αφού πρώτον γνωρίσει την αιτίαν και τα αποτελέσματα της δημιουργίας των ΕΓΩ, υπολογίζει ποίων μέσων έχουν ανάγκην, δίδει την ανάλογον ελευθερίαν, νομοθετεί νόμους των οποίων η εκτέλεσις επαφίεται εις αυτόν, καταπολεμά νόμους αδίκους και παρέχει όλα τα μέσα διά των οποίων οι άνθρωποι θα δύνανται να διακρίνουν μεταξύ ωφελίμων και μη ωφελίμων κοινωνικών νόμων.

Ο φιλόσοφος σπουδάζει την Φύσιν και τας λειτουργίας της, ταυτίζει την δράσιν της ανθρωπότητος αναλόγως της εξελίξεως των δυνάμεών της με τους φυσικούς νόμους, ποθεί διακαώς την συσχέτισιν των φυσικών νόμων με τους κοινωνικούς και διδάσκει ότι το κατά Φύσιν Ζειν είναι έργον λογικών όντων.

Ο φιλόσοφος αναζητά εις τας λειτουργίας των φυσικών νόμων τα εξ αυτών προκύπτοντα αποτελέσματα και δια του τρόπου αυτού καθιστών τους υπολογισμούς του σαφείς και ακριβείς δύναται να εργάζεται παρασκευάζων κοινωνικούς νόμους αξίους λογικών όντων. Ο φιλόσοφος ευρίσκεται απανταχού της Φύσεως, οι οφθαλμοί της ψυχής του παρακολουθούν και τας ελαχίστας λειτουργίας παντός υποκειμένου και αντικειμένου αυτής και δια του τρόπου αυτού καθίσταται γνώστης των μυστηρίων της Ζωής και Κινήσεως, νόμων των οποίων την εν γένει λειτουργίαν δεν έχει ακόμη κατανοήσει η ανθρωπότης.

Ο φιλόσοφος παρακολουθεί την εξέλιξιν των ανθρωπίνων ΕΓΩ, την παραβάλει με την εξέλιξιν των ουσιών της Φύσεως, διακρίνων εκ της παραβολής ταύτης την εις ΕΓΩ συγκεντρωθείσαν δύναμιν της Φύσεως και καθίσταται γνώστης της δημιουργίας πάσης συνειδήσεως δρώσης εις την Φύσιν.

Ο φιλόσοφος δέχεται ως αφηρημένας τας δοξασίας της ανθρωπότητος περί παντός πράγματος και Θεοτήτων, μέχρις ότου κατορθώσει και αντιληφθεί ιδίοις όμμασι πως έχουν

και ποία η ιδιότης και η επιρροή εκάστης, αναζητών δε ευρίσκει τας ουσίας των, και κατά την ανάλυσιν των οποίων διαβλέπει τας ιδιαιτέρας δυνάμεις των.

Ο φιλόσοφος ερευνά πάσαν προσωπικότητα εις οιανδήποτε μορφήν και υπόστασιν και αν ευρίσκεται, εξετάζει την καταγωγήν, την αφετηρίαν και την ιδιότητα της και δια του τρόπου αυτού δύναται να γνωρίζει εκάστης μορφής την βαθμίδα εις την οποίαν ανήκει, επεξηγών εις τους άλλους το φαινόμενον των ΕΓΩ των εις την Γην ευρισκομένων εις διαφόρους υποστάσεις και βαθμίδας.

Ο φιλόσοφος τηρεί εις την διάνοιάν του πάσας τας αντιλήψεις και ανακεφαλαιώνει τας γνώσεις του συμπτύσσων αυτάς εις βαθμόν απλουστάτης και συγκεκριμένης εκφράσεως, ούτως ώστε να επιβοηθεί τους άλλους, διότι η μακρά ανάλυσις κατά την εξωτερίκευσιν των γνώσεών του καθίσταται δύσκολος εκ του λόγου ότι δεν δύναται να ομιλήσει αναλυτικώς περί όλων ως εκ του μικρού χρονικού διαστήματος το οποίον έχει εις την διάθεσίν του. Ο φιλόσοφος εκπαιδεύει τας ψυχικάς του δυνάμεις ώστε να δύνανται αυταί να αντεπεξέρχονται κατά πάσης επιρροής και προλήψεως αι οποίαι όταν εισχωρήσουν εις αυτάς φθείρουν τας ανθρώπινας δυνάμεις.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 1)

4. ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ 1ΟΣ

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη εν Αθήναις Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ το 1909

Θεία ουσία ή Θεία ενέργεια προς εκδήλωσιν του Σύμπαντος.

Το σύμπαν είναι προσωπικότης εις την δράσιν της οποίας δεν τίθεται ουδέν όριον. Ατέρμων Κίνησις και αέναος Ζωή συναντωμένη μετά Θειοτάτης Ενεργείας το διαμορφώνει εις κόσμους και το κατατέμνει εις ιδίας υποστάσεις. Πας κόσμος, πάσα υπόστασις είναι σημεία εις τα οποία καταφαίνεται ότι σκοπός των είναι να αποτελέσουν ΕΓΩ. Τα ΕΓΩ αυτά αναχωρούντα από ένα σημείον προχωρούν απείρως, μεταμορφούνται εις Θεούς, γίνονται υπέρτεροι τούτων και σπεύδουν γοργώς ακολουθούντες το άπειρον, ουδαμού τερματίζοντες την άπαξ εκδηλωθείσα Θειοτάτη μορφήν των. Ποίος ανθρώπινος νους δύναται να περιγράψει την επί των γραμμών του επεκτεινομένου απείρου διάβασίν των; Θεοί περί Θεών επιμαρτυρούν. Αλλά ο άνθρωπος; Είναι υπόσταση. Είναι ΕΓΩ. Θα ακολουθήσει την τροχιάν του. Τις το Παν και τα ΕΓΩ παρήγαγεν;

Το Παν ήταν λανθάνον. Εις αυτό υπήρχε το φως, άνευ παραστάσεως η οποία θα ηδύνατο να το χαρακτηρίσει ως Φως. Η Ζωή η οποία ήταν η ουσία του δεν είχε εντός της το σπέρμα δια να εκδηλώσει το άπειρον φαινόμενο Κάλλος. Η ισχύς ήταν η δύναμη της ουσίας, ήταν το σπέρμα και μετεδίδετο εις την ουσία ήρεμα και αιώνες αιώνων διέρρεαν. Η ΙΣΧΥΣ και η ΖΩΗ ήταν διηρημένες. Η μία ήταν το απροσπέλαστο κέντρο. Η άλλη ο φλοιός εκ τού οποίου εξεκολάφθη το ΣΥΜΠΑΝ. Το κέντρο έπρεπε να φιλήσει τον φλοιό. Αλλά και τούτου γενομένου πού ήθελε δράσει η ουσία; Εις ποίον σημείο; Χώρος δεν υπήρχε. Δια να δράσει έπρεπε να παραχθεί Χώρος: Φιλησάσης της ΙΣΧΥΟΣ την ΖΩΗΝ παρήχθη ο ΧΩΡΟΣ. Τις είναι ο ΧΩΡΟΣ; Δευτέρα ουσία. Πως εκ της πρώτης παρήχθη η δευτέρα; Ήρεμα η ΙΣΧΥΣ, η ΚΙΝΗΣΙΣ, μεταφερομένη εις τον φλοιό μετέδωσε εις αυτόν το σπέρμα της παραγωγής. Αιώνες αιώνων συνέδραμαν την απείρως ελαχίστη Κίνησιν ώστε να την καταστήσουν ικανή να ψαύσει την περιβάλλουσαν αυτήν ως είδος φλοιού ΖΩΗΝ και από απείρως ελαχίστη να αποκτήσει την ισχύν του απείρως επεκτείνεσθαι, μεταδίδουσα αεί σπέρμα παραγωγής απείρου. Ποία ήτο η πρώτη ουσία; Ήτο η Θεία ΑΓΑΠΗ. Ήτο άναρχος αΐδιος και απροσπέλαστος. Ήτο η αρχίσασα από το απείρως μικρόν και επεκτεινόμενη εις το απείρως μέγα. Ήτο δίφυλος αποτελουμένη από Κίνησιν και Ζωήν εκ των οποίων εξεκολάφθησαν πάσαι αι ουσίαι του Σύμπαντος και θέλουν απείρως νέαι τοιαύται εκκολαφθεί. Ήτο ΜΟΝΑΣ και εκ ταύτης παρήχθησαν πάσαι αι ΜΟΝΑΔΕΣ του Σύμπαντος και εκάστη τούτων Μονάς προς άλλας αυτής εκδηλώσεις κατέστη και τούτων άλλαι επίσης Μονάδες θα καταστούν και εκείνων άλλαι τοιαύται απείρως και ατελευτήτως θα καταστούν. Και ποίος πασών αυτών ο σκοπός; Η άπειρος παραγωγή. Η εκκόλαιψις δυνάμεων των εξ αυτών παραχθέντων ΕΓΩ. Και των ΕΓΩ; Το αιώνιο Φως.

Το παν εξεπορεύθη εκ μιας αϊδίου, αυθυπάρκτου και ατελευτήτου κατά τας εκδηλώσεις της ουσίας της οποίας δια τον άνθρωπο η εξωτερική υπόστασις είναι το υπ' αυτού ορώμενον Σύμπαν. Αλλά τι είναι Σύμπαν; Ατέρμων υπόστασις επεκτεινομένη της οποίας ατομικαί υποστάσεις είναι τα διάφορα αυτού ΕΓΩ. Σκοπός ακριβώς της ουσίας η οποία εξεδήλωσε το Σύμπαν ήτο η διαμόρφωσις των ΕΓΩ των οποίων η πνευματική υπόστασις δεικνύει ότι η αρχική ουσία περιείχεν εις αυτήν το πνεύμα. Αλλά τι είναι πνεύμα; Ουσία εκ της οποίας εκδηλούνται νόμοι, ουσία εκ της οποίας εκδηλούνται δυνάμεις, ουσία εκ της οποίας έκδηλούνται αντιλήψεις εκ των οποίων προκύπτει το Φως. Αλλά τι είναι το Φως; Ετέρα ουσία της οποίας αιτία εκδηλώσεως υπήρξεν η πνευματική και είναι εκείνη η οποία διαιρεί την πρώτην ουσίαν, είναι η διευθετούσα την εκδήλωσιν και λειτουργίαν των δυνάμεων και νόμων

της πρώτης. Αμφότεραι δρώσαι παράγουν τα καταπληκτικά φαινόμενα της νοήσεως, της δράσεως, της θελήσεως, της επεκτάσεως δια της προόδου, της αναγεννήσεως και της αναμορφώσεως των συνειδήσεων, αι οποίαι προχωρούσαι νοούν και επισκοπούν την ατέρμονα ανά το Άπειρον επέκτασιν και εξέλιξιν των ουσιών εκείνων αι οποίαι προέκυψαν εκ της πρώτης διφύλου και αϊδίου ουσίας. Η πρώτη αυθύπαρκτος ουσία υπήρξε δίφυλος και τώρα ακόμη κατά την ανά το Σύμπαν δράσιν της καταφαίνεται τοιαύτη διότι αν υπήρχαν πλείονα στοιχεία των της Κινήσεως και Ζωής δρώντα προς παραγωγήν κόσμων θα είχαν ενεργείας αντίθετους και προς αλλήλας συγκρουομένας. Την δίφυλον ουσία αναφέρουν πάσαι αι ιεραί παρακαταθήκαι των αρχαίων μυστηρίων αι οποίαι έλαβαν την γνώσιν αυτήν εκ των ιερών μυστηρίων της Ίσιδος, τα οποία εις μεν το στοιχείον της Κινήσεως της Δυνάμεως ανέφεραν το όνομα του Οσίριδος εις δε το στοιχείον της Ζωής το όνομα της Θεάς Ίσιδος κατ' εξοχήν πηγής πάσης εις το Πάν ζώσης υποστάσεως. Αλλά και το τρίτον στοιχείον το της δευτέρας ουσίας δεν παρέλειπαν να αναφέρουν εις το όνομα του Ώρου υιού του Οσίριδος και της Ίσιδος και να αναφέρουν τούτο ως εκπροσωπούν την γονιμοποιόν δύναμιν διά της οποίας και μόνης η Θεά Ίσις ηδύνατο να αποτελεί το Κάλλος της Φύσεως. Οι Έλληνες παραλαβόντες εκ των αρχαιοτέρων λαών τας ιεράς ιδέας παρέστησαν την ενέργειαν της δευτέρας ουσίας δια του Έρωτος εκ του οποίου εγεννήθησαν οι Θεοί, υπέρτατος των οποίων κατέστη ο Θεός Ζευς. Εκ της κεφαλής τού Διός εγεννήθη η Θεά Αθηνά, Θεά της Σοφίας η οποία δεικνύει ότι εξήλθε εκ του τρίτου στοιχείου της δημιουργίας, επί του οποίου εισήλθον προς δράσιν τα δύο πρώτα στοιχεία, διότι παραχθέντος του τρίτου στοιχείου απετελέσθη ο Χώρος. Και άλλα επίσης μυστήρια ως τα Ελευσίνια και τα Εβραϊκά του Μωυσέως πολλά αναφέρουν περί αυτού. Τα εις την Ινδικήν χώραν διδαχθέντα μυστήρια εξετάσαντα την πρώτην ουσίαν του Παντός και ερευνήσαντα τας δυνάμεις της δευτέρας ουσίας, δια των μυστών των κατώρθωσαν να παραγάγουν φαινόμενα τα οποία κατέπλησσον τούς αγνοούντας τας λειτουργίας της Φύσεως.

Και άλλα μεταγενέστερα σκηνώματα μυσταγωγικά δι' επιτηδείων συμβόλων μετέδωσαν εις την ανθρωπότητα ιδέαν περί της αιτίας και συστάσεως του παντός. Ιδιαίτερα όμως τα Καβείρεια και τα Πυθαγόρεια δια των μεταδοθέντων ιδεών τους όχι μόνο εγνώρισαν εις την ανθρωπότητα την πρώτην ουσίαν, αλλά και τα εξ αυτής προκύπτοντα τα αποτελούντα το Σύμπαν ήτοι τα εκ της πρώτης διφύλου ουσίας στοιχεία της Κινήσεως και της Ζωής και το εκ δευτέρας ουσίας παραχθέν Φως. Η δευτέρα όμως ουσία η παραγαγούσα το Φως, η μονόφυλος, χαρακτηρίζεται υπό την ιδιότητα της Δράσεως. Τι είναι όμως Δράσις; Στοιχείον ενεργείας έχον την δύναμιν της συνθέσεως των προκυπτόντων εκ της πρώτης προς τον σκοπόν παραγωγής νέων προκυπτόντων στοιχείων, την διαιώνισιν των και τέλος την μετατροπήν των με σκοπόν να εκδηλώσουν αυτά λανθανούσας εις αυτά δυνάμεις. Το στοιχείον της Δράσεως εφ' όσον ευρίσκει τα στοιχεία της πρώτης ουσίας εις κατάστασιν δυναμένην να παράγουν, μεταδίδει εις αυτά την ενεργητικότητα, άλλως αν αυτά δεν δύνανται να επηρεασθούν εκ του περιβάλλοντός των το οποίον είναι πληθώρα στοιχείων επίσης εκπορευθέντων εξ αυτών, τα αποσυνθέτει εκ της οποίας αποσυνθέσεως επακολουθεί νέα σύνθεσις προστιθεμένων και άλλων εις αυτήν ή μεταρρυθμιζομένων κατά διάφορον αναλογίαν προς τον σκοπόν νέας παραγωγής, μέχρις ότου προκύψει το Πνεύμα. Αλλά πώς παράγονται τα στοιχεία της πρώτης ουσίας; Η πρώτη ουσία είναι δίφυλος διαρκώς συγχρωτιζομένη της οποίας συχρωτίσεως αποτέλεσμα είναι η παραγωγή των στοιχείων της όλης ουσίας του Σύμπαντος. Η πρώτη ουσία εκλήθη Θεία Αγάπη διότι μεταξύ των δύο στοιχείων της ουδέν άλλο τελείται ή έργον αγάπης το οποίον καθίσταται και αιτία της εκκολάψεώς των εις την ουσίαν αυτήν ευρισκομένων εις λανθάνουσαν κατάστασιν στοιχείων και νόμων. Τα στοιχεία τα οποία αποτελούν την όλη του Σύμπαντος ουσίαν ενυπήρχαν εις αυτήν δυναμικώς, όπως δε έκδηλωθούν αυτά και αποτελέσουν υποστατήν ουσίαν δεν απαιτείτο ουδέν άλλο ή επιμιξία των δύο δυνάμεων της Θείας ουσίας δύο στοιχείων τού

στοιχείου της Κινήσεως και του στοιχείου της Ζωής τα οποία εκλήθησαν ούτω κατά νοητήν εκφρασιν ως εκ των ενεργειών τας οποίας έχουν εις την Φύσιν. Παραστατικωτέρα εκφρασις αυτών είναι να ονομασθούν τα μεν της Κινήσεως Άρρεν το δε της Ζωής Θήλυ. Αρχικώς πρώτον προς Ενέργειαν άρχισε το Άρρεν και δι' αυτό εκλήθη στοιχείον Κινήσεως αυτό κατά την πρώτην κατάστασιν της Θείας ουσίας απετέλει το κέντρον της όπως και επίσης αποτελεί εις σύμπαντα τον κόσμον πλανητικόν ή κοσμικόν το κέντρο παντός σώματος, είναι δε ουσία της οποίας ενέργεια είναι η εν γένει κίνησις του Σύμπαντος. Μεταδόσαν το στοιχείον αυτό την ιδιότητά του προς το έτερον, εκείνο το οποίον αποτελεί την περιφέρειαν παντός σώματος και το οποίον επίσης απετέλει και την περιφέρειαν της πρώτης ουσίας, εγκυμονήθη εις το στοιχείον της Ζωής και εξ αυτού άρχισαν να εκδηλούνται τα στοιχεία τα οποία είπωμεν ανωτέρω ότι αποτελούν την ουσίαν του Σύμπαντος. Πρέπει όμως να μη μας διαφύγει ότι προ της εκδηλώσεως των στοιχείων της ουσίας του άπειρου έκαστον των οποίων φέρει διπλήν ενέργειαν διότι φέρει τας ιδιότητας των εξ ων εξεπορεύθη, εξεδηλώθη η δευτέρα ουσία, η ουσία του Χώρου ή άλλως μονόφυλος ουσία, η όποια ως μονόφυλος επλήρωσε τον Χώρον, δι' ό και εκλήθη Χώρος, διότι ως Χώρος δεν εννοείται ή διά ουσίας η οποία χωρίζει τας αποστάσεις του. Και εφ' όσον μεν εκ της πρώτης ουσίας παράγονται στοιχεία, κατά τοσούτον η μονόφυλος ουσία ανελισσομένη και πολλαπλασιαζόμενη επεκτείνεται πληρούσα πάντοτε ατέρμονα διαστήματα. Η ποσότης και η ενεργητικότης της ουσίας αυτής είναι απείρως ανυπολόγιστος. Δέχεται λοιπόν η μονόφυλος ουσία τα στοιχεία της διφύλου, τα συνθέτει, τα ταξινομεί και τα καθοδηγεί εις την πλήρωσιν της μεταξύ των αγάπης, παρέχουσα εις αυτά την διαιώνισιν των ειδών εκείνων τα οποία την αποτελούν και ευθύς ως αυτά εκπληρώσουν την αποστολήν τους τα αποσυνθέτει όπως εκ νέου τα συνθέσει εις εντελέστερον είδος. Πρέπει ακόμη να νοηθεί ότι εφ' όσον η μονόφυλος ουσία λεπτύνεται και λεπτύνεται εφ' όσον δρα, κατά τοσούτον αι συνθέσεις τας όποιας αποτελεί είναι εντελέστεραι.

Πριν ή το Σύμπαν εκκολαφθεί εκ της Θείας Αγάπης, υπήρξεν εις αυτήν δυναμικώς ως επίσης υπάρχει ό,τι μέλει να εκδηλωθεί προς επέκτασιν και αναμόρφωσίν του. Το άπειρον είναι άπειρον διότι ολονέν επεκτείνεται παραγόμενης νέας ουσίας, της διφύλου ουσίας ούσης παραγωγικής. Η ουσία αυτή ως είπομεν αποτελείται από Δύναμιν ή Κίνησιν κατά νοητήν έκφρασιν και από Ζωήν. Η πρώτη εκλήθη Κεντρομόλος δύναμις της δημιουργίας και η δευτέρα φυγόκεντρος δύναμις της δημιουργίας. Η κεντρομόλος μεταδόσασα εις την φυγόκεντρον την δύναμίν της παρήγαγε εις την δευτέραν νόμον ο οποίος την εξανάγκασε να εκδηλώσει τας εις αυτήν λανθανούσας δυνάμεις. Αλλά τι είναι δημιουργικός ή φυσικός νόμος; Η κίνησις η διατάσσουσα μίαν ουσίαν να πράττει αυτήν ή εκείνην την ενέργειαν. Μένει όμως, αφού είπομεν ότι η δίφυλος ουσία είναι εκείνη η όποια παρήγαγε το Σύμπαν, να δείξωμεν πως τούτο παρήχθη. Η φυγόκεντρος ή θήλυς δύναμις της ουσίας είχεν εντός της λανθάνουσαν την ουσίαν εκείνην η όποια απετέλεσεν την εξωτερικήν μορφήν του Σύμπαντος, αυτήν η οποία καλείται από ημάς ύλη και ήτο λανθάνουσα εις αυτήν διότι ο μεταδοθείς εις αυτήν νόμος υπό της κεντρομόλου δεν την είχε ψαύσει. Προσεγγίσαντος ή φιλήσαντος αυτού ταύτην άρχισε διατασσομένη εκ της επενέργειας ταύτης της Κινήσεως να εκδηλώνει ό,τι είχεν δυναμικώς, το όποιον είναι ό,τι καλούμε σήμερα άτομα ύλης, αφού ως ανωτέρω είπομεν παρήχθη η ουσία η όποια εκλήθη Χώρος. Έκαστον εκδηλούμενον άτομον ύλης έφερε μαζί του τας ιδιότητας της αρχικής ουσίας και κατά την συσπείρωσιν των συντελεσθέντων και μελλόντων απείρως νά συντελεσθούν σωμάτων κατελάμβανε η μεν Δύναμις τα κέντρα αυτών η δε Ζωή απετέλει τας επιφανείας, διαρκώς δε συγχρωτιζόμεναι εξεδήλουν αμφότεροι τας δυνάμεις των, ήτοι η μεν κεντρομόλος δύναμιν Κινήσεως, η δε φυγόκεντρος άτομα ύλης. Τα εκδηλούμενα άτομα ήλκεν η κεντρομόλος εις συσπείρασιν, διότι αύτη εξαναγκαζομένη εκ της προς αυτήν επενέργειας της φυγοκέντρου εξεδήλωνε νέας δυνάμεις, αύται δε απετέλουν νέους νόμους μεταξύ των όποιων συγκαταλέγεται και ο νόμος της Έλξεως. Ή κεντρομόλος του συσπειραθέντος σώματος έλκει την φυγόκεντρον αναλόγως

της δυνάμεως την οποίαν έχει προς έλξιν. Τα εξακολουθητικώς παραγόμενα άτομα της ύλης και μη δυνάμενα να έλκονται υπό της σχηματισθείσης κεντρομόλου του συσταθέντος σώματος, άρχονται να καταλαμβάνουν νέον επίπεδον εκείθεν της επιφανείας του συσπειραθέντος σώματος και να σχηματίζεται νέα κεντρομόλος η οποία επενεργούσα ως η πρώτη συντρέχει εις την συσπείρασιν νέου σώματος. Περιβληθείσης της επιφανείας του πρώτου σώματος υπό ούτω σχηματισθέντων άλλων σωμάτων τούτο παύει να παράγει εκ του λόγου ότι δεν έχει χώρον εγγύς αυτού να πληρώσει και τότε αι δυνάμεις του, δηλαδή η φυγόκεντρος και η κεντρομόλος αντί να παράγουν ό,τι πρότερον, εξαναγκάζονται να παράγουν νόμους και δυνάμεις αι οποίαι συντρέχουν εις την αδιάκοπον μεταμόρφωσιν της ουσίας της αποτελούσης το σώμα αυτό συμβαλούσης εις αυτό και της ουσίας του Χώρου η όποια και τηρεί ανάλογον απόστασιν μεταξύ των ατόμων της ύλης ίνα και αύτη επενεργεί όπως μη συντελεσθεί παγία μάζα μη επιδεχόμενη εις τα κέντρα της ουδεμίαν επενέργειαν της φυγοκέντρου, ότε και θα καθίστατο η κεντρομόλος άγονος εις ενέργειαν και εκδήλωσιν νόμων. Εκτός όμως αυτού εάν συνετελείτο το εναντίον από ότι γίνεται, η ουσία του Χώρου θα εξέλιπεν ή θα αφομοιούτο προς την μάζαν και τότε αύτη η ουσία του Χώρου, δεν θα επέφερεν τας μετατροπάς των ουσιών προς τον σκοπόν όπως αύται εκδηλούν νέας δυνάμεις. Η ουσία του Χώρου ευθύς ως η κεντρομόλος και η φυγόκεντρος δεν δύνανται να ενεργήσουν εις τι σώμα, εκ του λόγου ότι η κατάστασις της ουσίας του δεν το επιτρέπει, επενεργούσα αποσυνθέτει την Μάζαν, εκ της οποίας αποσυνθέσεως δίδεται η ευκαιρία εις την κεντρομόλον να εκδηλώσει εναργεστέρας δυνάμεις και να συντρέξει εις συσπείρασιν νέας μάζης κατά πολύ τελειότερος της πρώτης.

Αι μετατροπαί αυταί επιφέρουν τας μεταμορφώσεις εκείνες αι οποίαι, όταν συντελούνται διηνεκώς, φθάνουν εις το να εκδηλώνουν τελειοτέρους νόμους της Θείας ουσίας, αι οποίαι και αποτελούν το Πνεύμα. Το παραγόμενον Πνεύμα είναι στοιχείον το οποίον δεν επιδέχεται ουδεμίαν μετατροπήν, αλλά συνδυαζόμενον αυτό μετά της ουσίας του Χώρου εκδηλώνει τους οργανισμούς του, οι οποίοι μεταμορφούμενοι διαρκώς παρέχουν εις αυτό δυνάμεις προς αέναον επέκτασίν του. Δεν πρέπει όμως να παραληφθεί ουσιώδες τι. Των σωμάτων συσπειραθέντων διαφέρουν αυτά κατά τους νόμους της ενεργείας τους και ένεκα τούτου διαφέρουν και κατά τας χημικάς των καταστάσεις, παρ' όλον ότι αποτελούνται από τα αυτά άτομα ύλης. Και τούτο συμβαίνει διότι ερχομένων των επιφανειών των συντελεσθέντων εις επαφήν, επιδρούν αι δυνάμεις τους επ' αλλήλων. Εντεύθεν κανονίζονται αι τροχιαί των. Εκτός δε αυτού αι διάφοροι επιδράσεις συντρέχουν εις την μεταμόρφωσιν των επιφανειών και εις την χημικήν σύνθεσιν των ατόμων της ύλης. Είναι δε αυταί διάφοροι διότι συνετελέσθησαν εκ διαφόρων επιδράσεων. Μεταμορφουμένων των επιφανειών συντίθενται τα λεγόμενα στοιχεία τα οποία είναι διάφορα λόγω του ότι επηρεάζονται εκ των επιρροών και συντρέχουν και αυτά εις χημικήν σύστασιν των διαφόρων αντικειμένων των επιφανειών. Αι χημικαί συνθέσεις πολλαπλασιάζονται διότι αι επιρροαί και ιδία η πρωτοστατούσα του Χώρου, η οποία είναι διάφορος εις έκαστον σώμα λόγω της διαφόρου αυτού δυνάμεως της φυγοκέντρου και κεντρομόλου, διαρκώς επιδρούν και η επίδρασις εκάστου προς τα άλλα σώματα είναι διάφορος διότι είναι διάφορον το επίπεδον του επιδρώντος σώματος ένεκα του ότι ευρίσκεται εις διάφορον εκάστοτε σημείον της τροχιάς του. Εντεύθεν και προκύπτει η μεγάλη επιστήμη της αστρολογίας η οποία προικίζει τον νουν του επιστήμονος μύστου με άπειρον σοφίαν.

Όταν τα άτομα της ύλης ήλθαν και απετέλεσαν σώμα δυνάμει της κεντρομόλου αυτών η οποία εξεδηλώθη υπό της αρχικής τοιαύτης εις την ουσίαν του Χώρου, αυτή άρχισε να τους μεταδίδει Δράσιν. Η Δράσις δεν είναι κίνησις αλλά ενέργεια η οποία αναλόγως της εκτάσεως την οποίαν έχει, συνθέτει, συγκροτεί, συστρέφει και αποσυνθέτει πάσαν άλλην ουσίαν εκτός της ουσίας εκ της οποίας απορρέει και της εξ ης αυτή απέρρευσεν. Η ουσία του Χώρου αφού

μετέδωσεν εις το σώμα την Δράσιν άρχισε να μεταβάλλει την μορφήν του. Αι διάφοροι μορφαί αι εκ των μεταβολών αυτών προκύψασαι συνετέλεσαν εις το να εκδηλώσει η ουσία του Χώρου μείζονα Ενέργειαν και αι μορφαί να υποστούν δευτέραν μεταμόρφωσιν μεταδοσάσης της ουσίας του Χώρου πλειοτέραν έντασιν Ενεργείας. Αι του είδους αυτού μετατροπαί και διαμορφώσεις του σώματος ήσαν τα αίτια που εξανάγκασαν το σώμα να εκδηλώσει εις πνεύμα την αρχικήν τοιαύτην την οποίαν έφερεν μεθ' εαυτού.

Το σώμα μέχρι της εκδηλώσεως της ζωής αυτού εις πνεύμα εν τη πρώτη αυτού εμφανίσει υπέστη τετραπλήν μεταβολήν. Και η μεν πρώτη συνετελέσθη κατά την περίοδον κατά την οποίαν παρεσκευάζετο η ύλη να καταστεί, από απλή όπου ήταν, σύνθετος. Σύνθετος ύλη είναι η κατά την περίοδον εκείνην, κατά την οποίαν το σώμα αποτελεί ρευστήν κατάστασιν. Και αυτήν την κατάστασιν παρ' όλον ότι την ύλην η κεντρομόλος την εκράτη συμπαγή, η ουσία του Χώρου διά της ενεργείας της την μετέβαλε. Της καταστάσεως όμως αυτής μεταβαλλομένης η ύλη καθίσταται πολυσύνθετος. Και επειδή πάσα εις ένα σώμα δεν έχει υποστεί την αυτήν μετατροπήν, επειδή τα άτομά της έχουν διάφορον αφετηρίαν, η σύνθεσις κατά την κατάστασιν αυτήν δεν καθίσταται η αυτή. Η διαμόρφωσις της ουσίας ενός σώματος ως και η υπό της φυγοκέντρου παραγωγή των ατόμων της ύλης διενεργούνται βαθμιαίως και ένεκα τούτου η διαφορά κατά την σύνθεσιν των μορφών των μερών ενός σώματος είναι καταφανής. Αλλά και της καταστάσεως αυτής μεταβαλλομένης επί ενός σώματος με την ενέργειαν της ουσίας του Χώρου τούτο βραδύτερον διαμορφούνται υπό αυτής εις άλλην μορφήν. Κατά την τετάρτην ταύτην μορφήν του σώματος, του μεταδίδεται η προκύπτουσα ένεκα της καταστάσεως ταύτης εκ της ουσίας του Χώρου δύναμις της διαιωνίσεως και διατηρήσεως των τύπων των σχηματισθέντων κατά την κατάστασιν αυτήν ένεκα της επιρροής την οποίαν υφίσταται το σώμα τούτο υπό των πλησιεστέρων επ' αυτού επιδρώντων άλλων σωμάτων. Αι επιδράσεις αυταί και αι προκύψασαι νέαι εκ της ουσίας του Χώρου διαμορφωτικαί δυνάμεις, κατατάσσουν την ύλην κατά βαθμίδας αναλόγως της ποσότητος των μεταμορφώσεων τας οποίας έχει αυτή υποστεί. Η τοιαύτη διαβάθμισις της ύλης αποτελεί την τετραπλήν αυτής κατάστασιν. Την στερεάν, την ρευστήν, την αερίαν και την ακτινοβόλον. Εκάστης τα στοιχεία διαφέρουν ουσιωδώς κατά την χημικήν σύστασιν εις την οποίαν λαμβάνουν μέρος, αι δε διαμορφώσεις των οργανικών μορφών αι υπ' αυτών συλλήβδην συντελούμεναι προέρχονται εκ των επιδράσεων τας οποίας υφίσταται η ουσία του Χώρου. Ο Χώρος επηρεαζόμενος εκδηλώνει περισσοτέρας δυνάμεις. Αι νέαι αυταί δυνάμεις συνθέτουν διαφόρους μορφάς λαμβάνουσαι και εκ των τεσσάρων καταστάσεων. Και εάν η μορφή την οποίαν θα συνθέσουν τα στοιχεία είναι τελειοτέρα, η πλειονότης των στοιχείων θα ληφθεί εκ της ύλης η οποία έχει υποστεί τας περισσοτέρας καταστατικάς μεταμορφώσεις. Εάν η ύλη δεν είχε διαβαθμίσεις μεταμορφώσεως και εάν δεν διεκρίνετο υπό διαφόρου καταστάσεως, τα στοιχεία αυτής θα αποτελούσαν τας αυτάς μορφάς έστω και αν η ποσότης κατά την σύστασιν της μορφής ήτο διάφορος. Αι διηνεκείς επιδράσεις εξακολουθούν και αι προς αλλήλας των καταστάσεων αλληλεπιδράσεις επίσης. Αποτέλεσμα αυτών δεν είναι πλέον η μεταμάρφωσις της ύλης αλλά η αναγέννησίς της, η οποία παράγει πολυσυνθετωτέρους οργανισμούς εις την Φύσιν, προάγουσα τους ατελεστέρους μέχρις ότου εκπορευθεί το αρχικόν σπέρμα της Θείας Αγάπης εις Πνεύμα, το οποίον περιβάλλουσα η ουσία του Χώρου θα άρξεται μετ' αυτού εν συνδυασμώ συνεργαζομένη να αποτελέσει πνευματικόν οργανισμόν.

Η κεντρομόλος ενός οιουδήποτε σώματος είναι αποτέλεσμα το οποίον προέκυψε μετά την εκδήλωσιν των ατόμων της ύλης. Είναι δυνάμεις αι οποίαι έχουν προκύψει ευθύς ως τα άτομα ήλθον εις δράσιν μετά της ουσίας του Χώρου. Αλλά εκάστη κεντρομόλος κάθε σώματος δεν είναι μονομερής διότι η συντέλεσίς της υπόκειται εις νόμους τους οποίους είναι αναγκαίον να αναφέρω προς διαλεύκανσιν της όλης θεωρίας της δημιουργίας των σωμάτων. Η παραγωγή

των ατόμων της ύλης γίνεται βαθμιαίως ούτως ώστε αιώνες αιώνων απαιτούνται προς σύστασιν ενός πλανητικού σώματος. Η βαθμιαία αυτή παραγωγή βαθμιαίως συντελεί και εις την σύστασιν της κεντρομόλου κάθε σώματος και μάλιστα κατά τρόπον ο όποιος εξασφαλίζει την υπόστασίν της και την ανεξαρτησίαν της από τας επιρροάς των άλλων σωμάτων και ιδία της κεντρομόλου αυτών. Η κεντρομόλος είναι δύναμις η οποία προέκυψεν εκ της ενεργείας των ατόμων της ύλης προς την ουσίαν του Χώρου ως είπομεν ανωτέρω. Εάν λάβωμεν υπ' όψιν την βαθμιαίαν παραγωγήν των ατόμων της ύλης και την βαθμιαίαν εκδήλωσιν των δυνάμεων εκείνων αι οποίαι αποτελούν την κεντρομόλον θα διακρίνωμεν ότι η κεντρομόλος εκάστου σώματος δεν χαρακτηρίζεται υπό του αυτού βαθμού δυνάμεων αλλά υπό διαφόρων βαθμών, διότι η εκ των πρώτων ατόμων της ύλης παραχθείσα και δράσασα μετά της ουσίας του Χώρου καθώς και τα άτομα της ύλης δεν δύνανται να είναι κατά βαθμόν όμοια με την τελευταίως παραχθείσαν υπό των τελευταίων ατόμων ενός σώματος. Ότι δεν είναι δυνατόν να είναι όμοια τούτο δύναται να γίνει κατανοητόν όταν ληφθεί υπ' όψιν ότι ουδέν έστω και επί στιγμήν μένει αδρανές εις την Φύσιν προ παντός δε όταν ευρίσκεται εις επαφήν μετά της ουσίας του Χώρου. Η κεντρομόλος λοιπόν εκάστου σώματος αποτελείται από βαθμούς δυνάμεων αι οποίαι δύνανται μεταξύ τους να λειτουργήσουν λόγω του ότι χαρακτηρίζονται υπό μιας διαφοράς η όποια έχει ωρισμένα όρια. Η πρώτη παραχθείσα δύναμις της κεντρομόλου χαρακτηρίζεται υπό ενός αριθμού ενεργείας. Ο αριθμός αυτός είναι ο αριθμός ένα. Κατά την δράσιν της η δύναμις αυτή εκδηλούσα προάγεται κατ' αριθμόν ούτως ώστε όταν αυτή ευρεθεί εν ενεργεία χαρακτηριζόμενη υπό του αριθμού εκατό δύναται ακόμη να συλλειτουργεί μετά κεντρομόλου δυνάμεως η όποια έχει αριθμόν ενεργείας ένα. Όταν όμως αυτή προαχθεί εις τον αριθμόν εκατόν ένα, τότε έχει υποστεί τοιαύτην μεταμόρφωσιν ή καλλίτερον αναγέννησιν ώστε δεν δύναται να συνεργασθεί μετά κεντρομόλου ουσίας η οποία έχει ενέργειαν χαρακτηριζομένην υπό του αριθμού ένα, οπότε της συνεργασίας μεταξύ των δυνάμεων της κεντρομόλου μη δυναμένης να συντελεσθεί, άρχεται να αποτελείται κεντρομόλος νέου σώματος. Τα άτομα της ύλης εκδηλούμενα εις την πρωτογενή λειτουργίαν τους αποτελούν εν είδος χαρακτηριζόμενον κατά δυνατήν ανθρωπίνην έκφρασιν απλούν. Το απλούν των ατόμων αυτό ιδίωμα συντιθέμενον υπό της ουσίας του Χώρου και κατόπιν της εκδηλώσεως της κεντρομόλου αυτών δεν είναι δυνατόν παρά να αποτελέσει μορφήν στερεάν. Η μορφή όμως αυτή έχει εκδηλώσει νόμους πυκνότητος και οι νόμοι αυτοί λειτουργούν εις την κεντρομόλον αυτής. Ακριβώς οι νόμοι αυτοί μας δίδουν το δικαίωμα να αποκαλούμεν τα άτομα αυτά απλά, δηλαδή ότι το είδος της πυκνότητας των είναι εκείνο το οποίον προσδιορίζει την μορφήν τους. Μεταμορφούμενα όμως και αυτά λόγω εκδηλώσεων δυνάμεων τας όποιας επέτυχαν κατά την συνεργασίαν μετά της ουσίας του Χώρου, τότε αποκτούν διαφοράν πυκνότητος η οποία εις την περίστασιν αυτήν τους επιτρέπει να συντίθενται μεταξύ τους κατά τρόπον αποτελούντα ιδίαν μορφήν. Η προαγωγή όμως αυτών και πάλιν συντελούμενη τους δίδει μεγαλύτερος ενεργείας και ούτω αποτελούν πλέον στοιχεία των οποίων η πυκνότης και η ιδιότης είναι εντελεστέρα των προηγουμένων. Αι καταστάσεις τας όποιας βλέπομεν εις τον πλανήτην μας δεν είναι αποτέλεσμα διαφόρου πυκνότητος και εάν αναφεραμεν τούτο ανωτέρω είναι δια να δείξωμεν που ευρίσκονται περισσότερον εξελιγμένα άτομα ύλης.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ᾶ. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 14)

5. Η ΔΙΑΜΌΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΩΜΆΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΙΚΟΎ ΜΑΣ ΣΥΣΤΉΜΑΤΟΣ

Αι σκέψεις μου, εν πρώτοις, δεν δύνανται να παραδεχθούν ότι το Ηλιακόν μας σύστημα δύναται να περιορισθή εφ' όρια ενεργείας χώρου και να είναι ανεξάρτητον της ενεργείας του απείρου χώρου των κόσμων. Είναι κατά συνέπειαν εντός του χώρου του όλου των κόσμων, διότι ο χώρος ούτος είναι εις τας λειτουργείας του αδιαίρετος, διότι ο χώρος ούτος είναι συνεχής προς εαυτόν και παν το εν αυτώ περιεχόμενον υπόκειται εις τας λειτουργίας των νόμων του.

Οι νόμοι του απείρου χώρου εις τα καθέκαστα των απανταχού περιεχομένων αυτού έχουν διαφορετικήν δυναμικήν ενέργειαν, ανάλογον του βαθμού της ενεργείας των περιεχομένων, τούτο όμως δεν δύναται να μη τηρή την συνέχειαν προς το όλον άπειρον, των νόμων του χώρου, διότι εν εναντία περιπτώσει τα μέρη των κόσμων θ' απετέλουν έκαστον εμφάνισιν όλως χωριστήν και ενεργείας του όλου των κόσμων και εν τη τοιαύτη περιπτώσει αντικειμενικώς απροσπέλαστον εις την αντίληψιν των νοητικών της όντων, της υπάρξεως των άλλων κόσμων του απείρου.

Ο άπειρος χώρος δεν δύναται να είναι αφηρημένη έννοια αλλά ουσιαστική και ουσιαστική έννοια είναι εκείνη ήτις γίνεται από ουσιαστικό τι. Εάν η έννοια αυτή γίνεται εκ των περιεχομένων εν τω χώρω αντικειμένων, τούτο διαδηλοί ότι τα αντικείμενα ταύτα όντως υπαρχουν. Αλλά που υπαρχουν αν μη εν χώρω; Τα περιεχόμενα εν τω χώρω αντικείμενα δεν δύνανται παρά να είναι ουσιαστικά, να έχουν ουσιαστικήν έννοιαν. Το περιέχον τα ουσιαστικά αντικείμενα, ο χώρος, δύναται να μη είναι ουσιαστικός; Αντίθετος σκέψις, ότι και τα αντικείμενα και ο χώρος εν τω οποίω υπάρχουν και ενεργούν δεν είναι ουσιαστικά, αυτόχρημα θα είναι αποτέλεσμα μη φυσιολογικώς λειτουργούσης διάνοιας.

Αι καθόλου έννοιαι γίνονται εν τη διανοήσει του όντος εξ ουσιαστικών υπαρχόντων και αυταί ακόμη αι υπερβαταί γίνονται από αφετηρίας ουσιαστικών υπαρχόντων, ακόμη και αυτό τούτο το όργανον της διανοήσεως των όντων είναι ουσιαστικόν υπάρχον, έχον άμέσους σχέσεις προς τα ουσιαστικά αντικείμενα, εκτός άν το όργανον τούτο ανωμάλως λειτουργεί, ότε σχηματίζει ιδέας και σκέψεις ατάκτους μη ανταποκρινομένας εις την αλήθειαν, διότι η επαφή τούτων προς τα ουσιαστικά αντικείμενα δεν είναι πλήρης και ως εκ τούτου ο σχηματισμός των ιδεών και σκέψεων δεν στηρίζονται εις τα πραγματικά γεγονότα ως και η σύνθεσις και αναγωγή αυτών ωσαύτως. Άρα εκ των ανωτέρω σκέψεων δεν δυνάμεθα παρά να δεχθώμεν την ύπαρξιν δύο ουσιαστικών εξ ων οι κόσμοι γίνονται και ενεργούν. Το εν των ουσιαστικών τούτων είναι το περιέχον το έτερον, το δε δεύτερον τούτων είναι το περιεχόμενον εν τω πρώτω. Κατ' ακολουθίαν της σκέψεως ημών ταύτης, το περιέχον είναι ο ουσιαστικός χώρος και ως τοιούτος είναι συνεχής προς εαυτόν και δια τούτο αποτελεί τον σχηματισμόν της εννοίας του όλου αδιαιρέτου απείρου του έχοντος άμεσον συνοχήν προς τας καθόλου ενεργείας του. Το περιεχόμενον είναι όπερ δια συνδέσεως του περιέχοντος σχηματίζει τας μορφάς των κόσμων. Το περιεχόμενον ουσιαστικόν δεν είναι προς εαυτόν συνεχές διότι είναι μοριακόν, τα δε μόρια τούτου συνδέονται υπό του ουσιαστικού περιέχοντος και αποτελούν την αντικειμενικήν μορφήν του κόσμου. Το πρώτον ουσιαστικόν, το συνεχές προς εαυτό, είναι η μονάς, ο πατήρ των κόσμων, το δε δεύτερον, το μοριακόν είναι το πλήθος, η μήτηρ των κόσμων, η ένωσις και η συλλειτουργία αμφοτέρων, η εμφάνισις των μορφών, τα τέκνα των γονέων. Η μίξις των δύο τούτων ουσιαστικών έχει ως αποτέλεσμα την εκπόρευσιν των νόμων των, δι' ων λειτουργεί ο άπειρος κόσμος, εκ των λειτουργιών τούτων προέρχονται εις το είναι και άλλοι παράγωγοι νόμοι εκ των πρώτων, εκ τούτων δε πάλιν άλλοι και συνεχώς τούτο γίνεται απείρως. Οι εν συνεχεία παράγωγοι νόμοι καθιστούν τας

ουσίας εξ ων εκδηλούνται ατελευτήτους εις τας ενεργείας των και τούτο είναι όπερ δίδει εις αυτάς την έννοιαν της αφθαρσίας των και αιωνίου υπάρξεώς των.

Ο θείος Πυθαγόρας τους πρωταρχικούς και θεμελιωτικούς των απείρων κόσμων νόμους των δύο ουσιών ενεφάνισε δια της εννοίας των αριθμών 1 - 9 = 10 και αυτούς απεκάλει ως τα θεμέλια των κόσμων. Οι αριθμοί 3, 5, 7 και 9 είναι οι εκδηλωθέντες πρωταρχικοί νόμοι εκ της ουσίας του χώρου της συνεχούς προς εαυτήν, οι δε αριθμοί 1 + 1 = 2, 4, 6 και 8 είναι οι εκδηλωθέντες νόμοι εκ της μη συνεχούς ουσίας, της μοριακής. Η μίξις των δύο ουσιών και η συνεργασία των δια της εκδηλώσεως των πρωταρχικών των νόμων έχουν ως παράγωγα άλλους νόμους. Τα παράγωγα ταύτα γίνονται εκ της μίξεως και συνεργασίας των πρωταρχικών νόμων ως τούτο εμφανίζουν και οι αριθμοί μετά την πρώτην δεκάδα, διότι, και ούτοι δεν είναι παρά μίξις των περιττών και αρτίων αριθμών 1-9. Η μίξις αυτή των αριθμών εμφανίζει ποσοτικήν δυναμικήν, κατ' έκτασιν απείρως άνευ τέρματος, τούτο ακριβώς εμφανίζουν και οι παράγωγοι νόμοι των θείων ουσιών της φύσεως και δια την κατ' έκτασιν εμφάνισιν και λειτουργίαν των παραγώγων νόμων νόμων τα πάντα ρέουν εις απείρους ανελίξεις. Οι περιττοί και άρτιοι αριθμοί δια των μεταξύ των συνθέσεων εμφανίζουν όλας τας μαθηματικάς πράξεις των οποίων τα όρια δεν δύνανται να εκτείνονται μόνον έως εκεί όπου φθάνει η ανθρώπινη διανόησις αλλά και πέραν απείρως αυτής διότι και η διανόησις αύτη δεν δύναται να τερματισθή μόνον μέχρι της ανθρώπινης φύσεως. Τούτο θα επρόδιδε εξαφανισμόν των ουσιών εξ ων η διανόησις αύτη γίνεται. Όπερ δια της εννοίας των αριθμών δια συνθέσεώς των γίνεται, προφαίνει ότι γίνεται και δια των νόμων των δυο αϊδίων ουσιών αίτινες διηνεκώς αυξάνονται κατά τας ενεργείας των. Αντίθετον σκέψιν θα εδεχόμεθα μόνον εάν αι δύο ουσίαι δεν ήσαν αϊδιοι αλλά παράγωγα άλλου τινός. Αποδοχήν τοιαύτης σκέψεως δεν δυνάμεθα να κάμνωμεν διότι το άλλο αυτό, ούτινος θα ήσαν παράγωγα, αναγκαίως και τούτο έπρεπε να ήτο ουσιαστικόν ουχί διάφορον κατά την ενέργειαν των δύο ουσιών. Εν τη τοιαύτη όμως περιπτώσει θα ήτο το αυτό, εάν δε δεν ήτο ουσιαστικόν πως δύναται να αιτιολογηθή παραγωγή ουσιαστικών εκ μη τοιούτου. Εάν δε ως πιστεύεται παρά πολλών, το αϊδιον ήτο πνεύμα, πως εκ πνεύματος δύναται να προέλθη κόσμος ουσιαστικός χωρίς να έχη ιδιότητας του αιτίου του.

Το πνεύμα των κόσμων το διακρίνομεν ως έχον νοητικάς ιδιότητας, αλλά τας ιδιότητας ταύτας, εκ της ερεύνης την οποίαν κάμνωμεν, τας διακρίνωμεν να εκδηλούνται από ουσιαστικόν εν. Η εκδήλωσις της ανθρωπίνης διανοήσεως βάσιν έχει την λειτουργίαν ουσιαστικού οργάνου, το ουσιαστικόν δε τούτο όργανον δεν διαφέρει του ουσιαστικού της φύσεως των κόσμων ημών ή κατά δυναμικήν μόνον ενέργειαν. Η δυναμική αύτη ενέργεια είναι αποτέλεσμα ανελίξεως των ουσιών δι' εκδηλώσεως νόμων αυτών και δια της συλλειτουργίας τούτων προς άλλους τοιούτους εκδηλωθέντας εκ των αυτών ουσιών προγενεστέρως. Άλλως πως δεν δύναται να σταματήση η εκδήλωσις και λειτουργία παραγώγων νόμων εκ των δύο ουσιών ωσαύτως δεν δύναται να σταματήσουν αρτιώτεροι σχηματισμοί οργάνων δια των οποίων η αύξησις της διανοήσεως απείρως θα συντελείται. Το πνεύμα άρα δεν είναι το αίτιον της εκπορεύσεως των κόσμων αλλά έρχεται εις το είναι αυτού εκ της ανελίξεως των ουσιών των κόσμων και η ανέλιξις αύτη γίνεται δια της αεί παραγωγής ή εκδηλώσεως νέων νόμων τούτων. Εάν σκοπός της δημιουργίας δεν ήτο η εκ των αϊδίων ουσιών αυτής εκπόρευσης του πνεύματος, η όλη των ουσιών τούτων ανέλιξις εις νοητκάς ενεργείας, η εσαεί και εν συνεχεία αύξησις της νοητικής ενεργείας αυτών, πας άλλος σκοπός εν τη διανοητική μου ενέργεια είναι ακατάληπτος. Δεν είναι τούτο όπερ ισχυρίζομαι παντάπασι εγωϊστικόν και δια τούτο ευχαρίστως θ' απεδεχόμην άλλην έννοιαν σκοπού της δημιουργίας, εάν μου επιδεικνύετο και εστηρίζετο εις τα φαινόμενα τα οποία έχομεν προ ημών προς μελέτην.

Η δημιουργία των κόσμων δεν υπήρξε μονομερής, δεν εξεδηλώθησαν ταυτοχρόνως όλοι οι κόσμοι. Τούτο καταφαίνεται και εκ των συγκροτηθεισών μαζών και εκ της λειτουργίας της κινήσεως αυτών. Το Ηλιακό μας συγκρότημα κατά τον σχηματισμόν των μαζών αυτού είναι μεταγενέστερο άλλων τοιούτων Ηλιακών συγκροτημάτων. Και αυταί ακόμη αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος δεν ήλθαν εις το μορφικόν αυτών είναι, εις την διάπλασιν αυτών ταυτοχρόως, αλλά κατά διαφόρους χρονικάς περιόδους και τούτο είναι το αίτιο της διαφορετίκής από απόψεως ενεργείας και κινήσεως εμφανίσεως αυτών. το Ηλιακόν μας συγκρότημα μετά των διαφόρων αυτού μαζών κατέχει κατ' έκτασιν εν μέρος του όλου εν συνεχεία χ'ωρου των κόσμων. Το συγκρότημα όμως τούτο μετά του χώρου μέσα εις τον οποίον ευρίσκεται λόγω της λειτουργίας του νόμου της κινήσεως των μαζών των άλλων ηλιακών συγκροτημάτων υφίσταται συνολικής τινός κινήσεως ούτως ώστε αι σχέσεις αυτού μετά των άλλων ηλιακών συγκροτημάτων των πλησιεστέρων προς αυτό επαισθητώς να μεταλάσσουν, συνεπεία δε τούτου να επέρχεται αύξησις των δυναμικών του ενεργειών. Εις την αύξησιν ταύτην των ενεργειών του οφείλονται αι μεταμορφώσεις των καθέκαστα μαζών αυτού μορφικών διαπλάσεων.

Θα σας εκθέσω κατ' ακολουθείαν τας σκέψεις μου πως αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος ήλθαν εις το μορφικόν αυτών είναι και πως αύται κινούνται μέσα εις την ουσίαν του χώρου διότι αυτό το θέμα έχει ως περιεχόμενον το προς εμέ ερώτημά σας. Προ πάσης διαμορφώσεως των κόσμων, αι ουσίαι εξ ων εγένοντο ούτοι, ως αϊδιοι υπήρχον δυνάμει μόνον. Χρησιμοποιώ την έκφρασιν ταύτην δια να καθορίσω την διαφοράν της εννοίας αυτής εν αντιθέσει προς την έννοιαν της εκφράσεως του εν ενεργεία υπάρχοντος. Το δυνάμει υπάρχον ως μη έχον αντικειμενικήν εκδήλωσιν, -- και αντικειμενική εκδήλωσις είναι μόνον των εν ενεργεία υπαρχόντων -- δεν δύναται ν' αποτελέση βάσιν διαπλάσεως ιδεών καθ' όσον αι ιδέαι εν τω σχηματισμώ των στηρίζονται επί αντικειμενικών φαινομένων, δηλαδή επί των εν ενεργεία υπαρχόντων. Αι αϊδιαι ουσίαι, εξ ων οι κόσμοι εγένοντο, υπήρξαν, προ της διαμορφώσεως των μορφών, των εν ενεργεία μορφών, μόνον δυνάμει είναι και ως εκ τούτου είναι απροσπέλαστοι εις την έρευναν των νοητικών όντων, πάντων των νοητικών όντων, όλων των κόσμων, διότι τα όντα ταύτα ως εν ενεργεία είναι έχουν άμεσον μόνον σχέσιν προς όλα τα εν ενεργεία είναι φαινόμενα των κόσμων, δηλαδή προς τα αντικειμενικώς είναι φαινόμενα των κόσμων και δια τούτο η διανόησις των όντων δεν είναι δυνατόν να εκτείνεται πέραν των ορίων των εν ενεργεία φαινομένων των κόσμων πάσης φύσεως ως και της πνευματικής διότι και η πνευματική φύσις είναι ενεργητικόν είναι, ούτε πέραν των λειτουργιών των ενεργητικών φαινομένων, αίτινες λειτουργίαι γίνονται δια της εξ αυτών εκδηλώσεως νόμων των αϊδίων ουσιών. Νόμοι των αϊδίων ουσιών είναι η δυναμική των (ουσιών) ενέργεια και η εκδήλωσις αυτών (των νόμων) ακριβώς έγινε το αίτιο της μεταφοράς των από την κατάστασιν του δυνάμει είναι εις εκείνην των αντικειμενικών φαινομένων άτινα είναι εν ενεργεία είναι.

Τα νοητικά όντα είναι το αποτέλεσμα των θείων τούτων ουσιών δια της συνεχούς εκδηλώσεως των νόμων των. Επειδή δε οι νόμοι ούτοι είναι οι παράγωγοι των θεμελιωτικών (νόμων) περί ων ανωτέρω καθώρισα, δια τούτο και συντρέχουν μετά την εκδήλωσιν και λειτουργία των εις την ανέλιξιν των θείων ουσιών και δια ταύτης εις την εμφάνισιν και λειτουργία των νοητικών όντων. Τα νοητικά ταύτα όντα εκτείνουν τας ενεργείας των δι εκδηλώσεως εκ των ουσιών των έων παραγώγων νόμων και ούτως η ανέλιξις αυτών από απόψεως νοητικής ενέργειας γίνεται άπειρος. Τα νοητικά όντα εις τους απείρους κόσμους εμφανίζουν διαφοράς και από απόψεως της αντικειμενικής αυτών φύσεως και από απόψεως της νοητικής αυτών ενεργείας, πάντως όμως είναι προωρισμένα άπαντα ως εκ της ουσιαστικής αυτών αντικειμενικής υποστάσεως να διέλθουν δια των αυτών βαθμίδων της ανελίξεως των και τούτο είναι το απείρως θαυμαστόν έργον της δημιουργίας.

Η διαφορετική εμφάνισις από απόψεως ενεργείας και ανελίξεως των μορφικών συγκροτημάτων των θείων ουσιών, των διαφορετικών από απόψεως δυναμικής ενεργειών αυτών, των διαφορετικών εμφανίσεων των νοητικών όντων και των ενεργειών αυτών, προήλθον από την βαθμιαίαν μεταφοράν των θείων ουσιών από το δυνάμει είναι των εις το εν ενεργεία τοιούτον αυτών και αυτό ακριβώς είναι εκείνο το οποίο μας παρέχει το μέσον να εξετάσωμεν τον σχηματισμόν των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος και την σχετικήν προς εκάστην ενεργητικήν των κίνησιν. Η κατ' άπειρον έκτασιν υπάρχουσα ουσία του χώρου, προ της εκδηλώσεως εις το εν ενεργεία είναι της μοριακής ουσίας, υπήρχεν δυνάμει μόνον, προς σαφεστέραν δε κατανόησιν θα χρησιμοποίσω την λέξιν αδρανής, διαδηλών δια της λέξεως ταύτης την έννοιαν, ότι εν τη καταστάσει της ταύτη η ουσία του χώρου ουδένα είχεν εν ενεργεία νόμον εξ εκείνων οίτινες εξεδηλώθησαν εξ αυτής μεταγενεστέρως και συνεπεία των οποίων ήλθεν από το δυνάμει αυτής είναι εις το εν ενεργεία αυτής τοιούτο. Η εκδήλωσις νόμων προς ενέργειαν αυτής, εγένετο ευθύς ως η ετέρα μοριακή ουσία ήλθεν δι' εκδηλωθέντων νόμων της εις το εν ενεργεία είναι της. Οι νόμοι της μοριακής ουσίας, την οποίαν εφ' εξής θα κατονομάζω ατομικήν διότι τα μόρια αυτής γίνονται εκ πολλών ατόμων. Τα άτομα αυτής αποτελούν αυτοτελή εμφάνισιν εις τας ενεργείας της, τας πρώτας αυτής ενεργείας, ενώ τα μόρια αυτής δεν είναι παρά σύνθεσις εκ πολλών της ατόμων, όπως και τα στοιχεία είναι σύνθεσις εκ πολλών μορίων και αι μορφαί σύνθεσις εκ πολλών στοιχείων και μορίων. Οι νόμοι λέγω της ατομικής ουσίας εξεδηλώθησαν εις ενέργειαν ευθύς ως ενεφανίσθη προς ενέργειαν ο πρωταρχικός αυτής νόμος της κινήσεως συνεπεία του οποίου τα άτομα αυτής ενεφάνισαν την κινητικήν των υπόστασιν μέσα εις την ουσίαν του χώρου.

Η κίνησις των ατόμων της ουσίας ταύτης μέσα εις την ουσίαν του χώρου προκάλεσε την εκδήλωση του πρωταρχικού νόμου αυτής, της ενέργειας. Οι πρωταρχικοί νόμοι ούτοι με το είναι των δύο ουσιών απετέλεσαν τα πρώτα θεμέλια της δημιουργίας, εκ των θεμελίων δε τούτων προήλθαν εις εκδήλωσιν και ενέργειαν κατά πρώτον μεν οι θεμελιωτικοί νόμοι της δημιουργίας των κόσμων κατά συνέχειαν δε όλοι οι εκ τούτων παράγωγοι νόμοι των κόσμων. Όπερ συνετέλεσε εις την εμφάνισιν των θείων ουσιών εις το ενεργητικόν αυτών είναι, από το δυνάμει αυτών είναι, είναι η εκδήλωσις των νόμων της κινήσεως και της ενεργείας αυτών, οι νόμοι δε ούτοι διαφέρουν αλλήλων διότι ο μεν νόμος της κινήσεως είναι εν συνεχεία, ουδαμού δύναται να καταπαύση η λειτουργία, διότι το εναντίον θα μετέφερε την ουσίαν εξ ης εξεπορεύθη από το εν ενεργεία είναι αυτής εις το δυνάμει είναι της, τούτο όμως ουδέποτε δύναται να συντελεσθή διότι ο νόμος ούτος δυναμικώς αυξάνει από τα παράγωγα αυτού, τους νόμους δηλονότι της ουσίας του, οίτινες έρχονται εις εκδήλωσιν εκ της λειτουργίας αυτού. Ο δε νόμος της ενεργείας είναι μεν εν συνεχεία διότι δυναμικώς και ούτος αυξάνει από τα παράγωγα αυτού τους, νόμους της ουσίας του, αλλά έχει τας ιδιότητας να συνθέτη τα άτομα της ατομικής ουσίας προς συντέλεσιν μορίων, στοιχείων και μορφών αλλά μετά ορισμένην αυτών λειτουργίαν, λόγω της τάσεως προς παραγωγήν ανωτέρων δυναμικοτήτων αυτού και διότι δεν του παρέχεται υπό των συγκεκροτημένων ατόμων εις μόρια, στοιχεία και μορφάς το έδαφος, αποσυνθέτει ταύτα προς νεωτέραν οργάνωσιν τούτων δια των οποίων εξασφαλίζει την αύξησιν της λειτουργίας του. Ο νόμος της ενεργείας δεν είναι μόνον το αίτιον της διαπλάσεως δια των ατόμων της ατομικής ουσίας των στοιχείων και μορφών αλλά και το αίτιον της αεί μεταμορφώσεως πάντων των συντελουμένων υπό τούτων. Ο νόμος της κινήσεως είναι το αίτιον του αεί είναι των κόσμων, όχι μόνον εκείνων τους οποίους δια της αισθήσεώς μας γνωρίζουμε αλλά και εκείνων οίτινες θ' ανελιχθώσιν εις τον άπειρον χρόνον εφ' απείρους δυναμικότητας και ενεργείας, ο δε νόμος της ενεργείας είναι το αίτιον της εμφανίσεως των κόσμων και αεί μεταμορφώσεως αυτών, προσέτι δε το αίτιον της νοητικής ενεργείας των όντων και της απείρου αυτής αυξήσεως ως και το αίτιον της εκπορεύσεως του φωτός εις τας μορφάς των κόσμων και εις τας νοητικάς ενεργείας των απείρως ανελισσομένων όντων, είναι ο Έρως, ο νεώτερος και αρχαιότερος των Θεών κατά τους

Ελευσινίους μύστας, ο Φάνης του Θείου Ορφέως, ο Διόνυσος ο Ελευθερεύς, το Φως ουχί το υλικόν προκειμένου περί της πνευματικής αυτού ενεργείας αλλά το φως των μεμυημένων το δίδον εις τας ψυχάς αυτών την αθανασίαν.

Οι χαρακτηρισμοί ούτοι των μυστών αναφέρονται μόνον εις τας πνευματικάς ενεργείας των όντων περί του πρωταρχικού νόμου της ενεργείας. Τα άτομα της ατομικής ουσίας προέρχονται εις το εν ενεργεία είναι των βαθμιαίως. Η δυνάμει αυτών ουσία βαθμιαίως έρχεται εις ενέργειαν. Όπερ δυνάμεθα να νοώμεν είναι το ότι, όταν μέρος της ουσίας ταύτης ενεφανίσθει ως ενεργητικά άτομα, ταύτα δια της συνεργασίας των προς την ουσίαν του χώρου συνετέλεσαν να εμφανισθούν και άλλα τοιαύτα και τούτο εσαεί γίνεται εις τα άπειρα κατ' έκτασιν πεδία της ουσίας του χώρου. Όρια της ατομικής ουσίας ως και εκείνης του χώρου δεν δύνανται να νοηθούν, διότι τοιαύτα όρια -- εάν υπήρχαν -- θα ετερμάτιζον την δημιουργίαν και τας μεταμορφώσεις των δημιουργηθέντων.

Οτι αφ' εαυτού είναι, είναι και άπειρον, ότι είναι αφ' εαυτού άπειρον είναι και αφ' εαυτού εις τας ενεργείας του ατελεύτητον.

Τα άτομα της ατομικής ουσίας δεν δυνάμεθα αντικειμενικώς να τα γνωρίσωμεν ως δεν δυνάμεθα να γνωρίσουμε και την ουσίαν του χώρου αν μη ευρίσκεται εν συνεργασία μετά της ατομικής τοιαύτης. Γνωρίζομεν και νοούμεν μόνον τα εξ αμφοτέρων γινόμενα, διότι και το ψυχικόν ημών είναι και τα όργανα της διανοήσεως αυτού, εξ αμφοτέρων των ουσιών τούτων γίγνονται και ως τοιαύτα έχουν σχέσιν προς τα γιγνώμενα εκ των αυτών ουσιών. Παν το ότι δεν είναι γιγνώμενο εκ των ουσιών τούτων δεν δύναται να είναι αντικειμενικόν. Αντικειμενικαί εμφανίσεις δεν είναι μόνον τα άτομα, τα στοιχεία και αι εκ τούτων διαπλασσόμεναι μορφαί αλλά και αι ψυχικαί ατομικαί εμφανίσεις τα κινητικά και ενεργητικά αίτια της φύσεως των μορφών των όντων και αι πέραν του περιβάλλοντος του γηϊνου ημών κόσμου, δρώσαι τοιαύται ψυχαί υπό την αποδιδομένην παρ' ημών εις αυτάς ονομασίαν πνευματικαί υπάρξεις. Αι γνώσεις ημών, έχουν άμεσον αναφοράν προς τας αντικειμενικάς εμφανίσεις του κόσμου ημών, δεν θα περιορισθώσιν όμως ως εκεί, δια της ανελίξεώς των θα φθάσουν να γνωρίσουν όλας τας ενεργείας των νοητικών όντων των πέραν του κόσμου ημών δρώντων και εσαεί τούτο θα γίνεται.

Τα άτομα της ατομικής ουσίας δυνάμεθα κατά αναγωγήν της σκέψεως ημών να τα ενοώμεν ως υπαρχοντα εν ενεργεία λόγω της δια τούτων διαπλάσεως των μορίων, των στοιχείων και εκ των εκ τούτων γινομένων μορφών, ούτως δια της αυτής αναγωγής της σκέψεως ημών, νοούμεν και την ουσίαν του χώρου, ήτις αποτελεί το διάμεσον συνθετικόν των ατόμων εις την διάπλασιν πάσης αντικειμενικής εμφανίσεως. Τα ελθόντα από την δυνάμει Είναι κατάστασιν εις την εν ενεργεία τοιαύτην άτομα κατά βαθμιαίαν τινά τάξιν απετέλεσαν το περιεχόμενον ενός μέρους της απείρου ουσίας του χώρου και εκινήθησαν εις το μέρος τούτο δυνάμει του πρωταρχικού αυτών νόμου της κινήσεως. Εκαστον των ατόμων τούτων μετά την εμφάνισίς του ευρέθη εν σχέσει προς τα άλλα εις απόστασιν τινά. Η απόστασις αύτη, εν αρχή αναγκαιοτάτη, διευκόλυνε τας κινήσεις των, εκ τούτων δε προεκλήθη εκ της ουσίας του χώρου, του μέρους επί του οποίου ευρίσκοντο, ο νόμος της ενεργείας.

Οι συνεργαζόμενοι πλέον νόμοι κινήσεως και ενεργείας εμφανίζουν τας ουσίας εξ ων εξεδηλώθησαν ως εν ενεργεία αδιασπάστως είναι, τα δε άτομα ως εκ του νόμου των και εκείνου της ενεργείας στροβιλίζονται μέσα εις την ουσίαν του χώρου και εκ του γεγονότος τούτου θα δυνηθώμεν κατωτέρω να δικαιολογήσωμεν τας αξονικάς κινήσεις των μαζών. Η συνεργασία, η αδιατάρακτος και αδιάσπαστος πλέον συνεργασία, των νόμων κινήσεως και ενεργείας έφερον ως αποτέλεσμα την εκδήλωσιν εκ των δύο ουσιών νέων νόμων, εκείνους τους οποίους ονομάσαμεν ανωτέρω ως θεμελιωτικούς και οίτινες κατά την έννοιαν αυτών έχουν άμεσον σχέσιν προς την έννοιαν των απλών αριθμών 1-9+10.

Κατά την βαθμιαίαν εκδήλωσιν των θεμελιωτικών νόμων των δύο ουσιών, τα άτομα, συντρέχοντος και του νόμου της ενεργείας και εκείνου της κινήσεως αυτών, ήλθον εις στενωτέραν επαφήν προς άλληλα και εις στενωτέραν συνεργασίαν και ούτως προήλθεν μεγαλυτέρα πύκνωσις αυτών. Η τοιαύτη των ατόμων πύκνωσις περιώρισε αυτά κατ' εκτασιν της αρχικής εκτάσεως την οποίαν είχον εν τη ουσία του χώρου. Η αρχική έκτασις της ουσίας του χώρου λόγω της συνεργασίας της προς τα άτομα άτινα απετέλουν το περιεχόμενον αυτής εξεδήλωσε γενικώς τον νόμον της ενεργείας ως εκ τούτου δεν ηδύνατο πλέον να γίνη το περιέχον άλλων ατόμων ερχομένων από την δυνάμει είναι αυτών καταστασιν εις την εν ενεργεία είναι τοιαύτην διότι ο πρωταρχικός νόμος της κινήσεως αυτών δεν επέτρεπε συνεργασία μετά του νόμου της ενεργείας της ουσίας του χώρου, του μέρους αυτής όπερ είχεν ως περιεχόμενον άλλα άτομα, άτινα δια της συνεργασίας των προς την ουσίαν του χώρου του μέρους τούτου συνετέλεσαν εις εκδήλωσιν και άλλων νόμων αυτής.

Αναλυτικώτερον, ο βαθμός της δυναμικότητος του νόμου της ενεργείας του μέρους της ουσίας του χώρου τούτου, δεν ήτο πλέον δυνατόν να συνεργασθή προς τον πρωταρχικόν νόμον της κινήσεως των νέων εμφανισθέντων ατόμων, διότι εκείνος μεν της ενεργείας εξεδήλωσεν και άλλους νόμους προς λειτουργίαν, ο δε νόμος της κινήσεως των νέων ατόμων ουχί ακόμη. Κατ' ακολουθείαν τα νέα εμφανισθέντα άτομα δια συνεργασίας των προς την ουσίαν του χώρου, προς την οποίαν γίνεται το περιεχόμενον αυτής, θα τείνουν προς σχηματισμόν νέας μάζης όλως χωριστής από εκείνην την μάζαν την οποίαν ενεφάνισαν τα προηγουμένως τούτων ελθόντα εις ενέργειαν άτομα μετά της ουσίας του χώρου η οποία υπήρξεν το περιέχον αυτών.

Εκείνο όπερ συνετέλεσεν εις αμεσωτέραν ακόμη επαφήν των ατόμων προς συγκρότησιν των μαζών είναι ο νόμος της ενέργειας με τα δυναμικά παράγωγα αυτού, διότι η επενέργεια του νόμου τούτου προς τα άτομα προκάλεσε την εκδήλωσιν εξ αυτών δύο ισοδυνάμων μεταξύ των νόμων. Οι νόμοι ούτοι είναι παράγωγοι του νόμου της κινήσεως αυτών. Η λειτουργία των δύο τούτων νόμων δεν περιορίζεται πλέον εις έκαστον των ατόμων αλλά αποτελεί την συνισταμένην δυναμικήν λειτουργίαν του όλου των ατόμων άτινα τείνουν εις την συγκρότησιν της αυτής μάζης. Η λειτουργία του ενός των νόμων τούτων τείνει προς το κέντρον της συνιστωμένης μάζης, του ετέρου προς την περιφέρειαν αυτής, επιβοηθούνται δε εις την λειτουργίαν των και υπό των παραγώγων νόμων, του νόμου της ενέργειας της ουσίας του χώρου, όσον περισσότερον από δυναμικής απόψεως εκδηλούνται προς λειτουργίαν τα παράγωγα του νόμου της ενεργείας, κατά τοσούτον γίνεται πυκνοτέρα η μάζα των ατόμων και κατά τοσούτον η λειτουργία των παραγώγων νόμων του νόμου της κινήσεως, γίνεται αρμονικωτέρα τηρουμένης πάντοτε της ισοδυνάμου αυτών λειτουργίας.

Προς σαφεστέραν κατανόησιν των παραγώγων νόμων του νόμου της κινήσεως θα εκθέσωμεν τας ακολούθους ημών σκέψεις. Τα άτομα δια να έχουν ύπαρξιν και συνέχισιν της απείρου δυναμικής των ανελίξεως, δεν αρκεί να έχουν μόνον εν ενεργεία τον νόμον της κινήσεως αλλ' επίσης να έχουν εν ενεργεία και τους νόμους εκείνους αυτών οίτινες θα εξασφαλίζουν την ατομικότητα αυτών δια της εν συνεχεία εκδηλώσεως νέων δυνάμεων. Οι νόμοι ούτοι είναι, ο της δυναμικής συστολής αυτών και ο της διαστολής τοιούτος, άνευ των νόμων τούτων θα παρέμενον τα άτομα από απόψεως δυναμικής ενεργείας των εις την αυτήν κατάστασιν, αλλ' ότι δεν αυξάνει τας ενεργητικάς του δυνάμεις είναι υποκείμενον εις εξαφανισμόν, ότι δε απείρως μένει εις το ουσιαστικόν του είναι διηνεκώς αυξάνει τας ενεργητικάς του δυνάμεις. Τα άτομα δια του νόμου της διαστολής των εκδηλούν προς ενέργειαν τας δυνάμει είναι εν αυτοίς δυνάμεις των, αλλά ίνα μη αναλίσκονται και εξαφανίζονται αι εκδηλούμεναι εν συνεχεία δυνάμεις των από το ουσιαστικό των είναι συστέλλονται προς το κέντρον των ατόμων. Ο νόμος της διαστολής γίνεται το αίτιον της αεί εκδηλώσεως δυνάμεών των ο δε νόμος της συστολής το αίτιον της μη αποχωρήσεως των

εκδηλουμένων τούτων δυνάμεων από το ουσιαστικόν αυτών είναι. Η δυναμικώς ισορρόπησις των δύο τούτων νόμων αποτελεί την αιώνιαν άφθαρτον των ατόμων ύπαρξίν. Εκ των εκδηλουμένων προς ενέργειαν δυνάμεων των ατόμων ουδεμία δύναται ν' αποχωρισθή του ουσιαστικού είναι αυτών.

Το φαινόμενον της αποσυνθέσεως των μορφών δια της οποίας αι δυναμικαί των ενέργειαι αντικειμενικώς εξαφανίζονται δεν πρέπει να προάγη την σκέψιν ημών εις την υπόθεσιν του εξαφανισμού των εκδηλουμένων δυνάμεων των ατόμων από του ουσιαστικού αυτών είναι. Όπερ εξαφανίζεται εκ της αποσυνθέσεως των μορφών είναι η συνισταμένη των δυνάμεων αυτής, η συνισταμένη των δυνάμεων τούτων γιγνομένη εκ των δυνάμεων των ατόμων παύει να υφίσταται μετά την αποσύνθεση των μορφών, εν τούτοις όμως αι δυνάμεις αύται ως έκδηλοι της ουσίας των ατόμων παραμένουν εν αυτοίς. Τούτο δυνάμεθα ασφαλέστερον να το κατανοήσωμεν εκ του φαινομένου της ανασυνθέσεως εξ ατόμων των μορφών, της λειτουργίας αυτών δια νέας συνισταμένης δυνάμεων και μάλιστα από απόψεως δυναμικής εναργεστέραν. Τούτο όπερ γίνεται εις τας εκδήλους εν ενεργεία δυνάμεις των ατόμων γίνεται και εις τας δυνάμεις της ουσίας του χώρου η οποία αποτελεί το συνθετικόν των μορφών. Και αι δυνάμεις της ουσίας του χώρου δεν αποχωρίζονται αυτής. Παράγωγοι νόμοι του νόμου της ενεργείας δεν επιτρέπουν τον τοιούτον αποχωρισμό. Η συνεργασία των παραγώγων τούτων νόμων προς τους παραγώγους νόμους της κινήσεως είναι από δυναμικής απόψεως ανάλογος, φθάνει δε εις τας κατά μέρος μορφάς να γίνεται μια κοινή συνισταμένη των δυνάμεων των δύο ουσιών, όταν δε η συνισταμένη αύτη δεν βοηθεί περαιτέρω εκδηλώσεως νέων δυνάμεων των ουσιών διασπάται η αρμονική αυτής λειτουργία και συνεπεία ταύτης επέρχεται η αποσύνθεσις των μορφών. Ανασυνίστανται ακολούθως νέαι μορφαί με νέαν συνισταμένην δυνάμεων των δυο ουσιών και ούτως ο μορφικός κόσμος σταθερώς ανελίσσεται.

Εις τας συγκροτουμένας μάζας δια της εκδηλώσεως των νόμων, περί ων ανωτέρω ομιλήσαμεν, η πύκνωσις των ατόμων γίνεται στενωτέρα, έτι δε στενωτέρα γίνεται προς το κέντρον της μάζης. Οι νόμοι της συστολής και διαστολής των ατόμων έχουν ως παράγωγα τους νόμους της έλξεως και απώσεως των μαζων, οι παράγωγοι ούτοι νόμοι αποτελούν την συνισταμένην των δυνάμεων των μαζών και ο μεν της έλξεως έλκει προς το κέντρον της μάζης τας εν ενεργεία δυνάμεις των ατόμων και μετ' αυτών και αυτά ταύτα τα άτομα, ο δε της απώσεως φέρει προς την περιφέρειαν της μάζης πάσας τας εκδηλωμένας νέας δυνάμεις αυτής. Όταν ομιλούμεν ή διατυπώνομεν τας σκέψεις περί των νόμων της απανταχού θείας Φύσεως, νοούμεν ότι, οι νόμοι ούτοι είναι αι εκδηλώσεις προς λειτουργίαν των δυνάμεων των ουσιών και συνεπεία των εκδηλώσεων τούτων γίνονται αι λειτουργίαι των ουσιών. Εις τους εκδηλουμένους και λειτουργούντας κόσμους ρυθμισταί είναι οι νόμοι των ουσιών, άνευ της εκδηλώσεως και λειτουργίας των νόμων των ουσιών, αύται θα εξηφανίζοντο, θα περιήρχοντο εις το δυνάμει αυτών είναι, τοιούτο τι όμως δεν δύναται να γίνη ακριβώς διότι η εμφάνισις των δυνάμεων ή νόμων των ουσιών καθίστανται παραγωγικοί άλλων τοιούτων και τούτο είναι το θαυμαστόν της δημιουργίας και η διαρκής και εν συνεχεία μεταμόρφωσις των δημιουργηθέντων.

Η συνισταμένη των νόμων της έλξεως και απώσεως των μαζών συν των παραγώγων νόμων του νόμου της ενεργείας της ουσίας του χώρου αποτελούν την ρυθμικήν λειτουργίαν αυτών, οι νόμοι δε ούτοι της έλξεως και απώσεως ως και οι παράγωγοι του νόμου της ενεργείας είναι ισοδύναμοι εις τας λειτουργίας των, άλλως δεν θα υπήρχε μεταξύ αυτών αρμονία και εν τοιαύτη περιπτώσει δεν θα ηδύνατο να υπάρξη μάζα με ρυθμικάς λειτουργίας και ανελικτικάς δυνάμεις.

Εκτός των ανωτέρω νόμων έχομεν και άλλους παραγώγους νόμους των νόμων της κινήσεως και ενεργείας, εκείνους οίτινες στροβιλίζουν τα άτομα μέσα εις την ουσίαν του

χώρου. Τα αφ' εαυτών κινούμενα άτομα προκαλούν εν τη ουσία του χώρου παλμούς αυτης. Οι παλμοί ούτοι είναι παράγωγοι δυνάμεις του νόμου της ενεργείας εκδηλωθείσαι συνεπεία της επιδράσεως του νόμου της κινήσεως. Η συλλειτουργία των δυνάμεων τούτων μετά των παραγώγων δυνάμεων ή νόμων του νόμου της κινήσεως προκαλούν εις στροβιλισμόν τα άτομα μέσα εις την ουσία του χώρου κατά μίαν ορισμένην κατεύθυνσιν, εξαρτάται δε αύτη εκ της πρωταρχικής φοράς προς κίνησιν των ατόμων. Δύναται να μην είναι πάντοτε η αυτή φορά των ατόμων πάσης εκ τούτων συγκροτηθείσης μάζης. Η συνισταμένη των δυνάμεων των στροβιλιζομένων ατόμων μετ' εκείνων των δυνάμεων ή νόμων των εκδηλουμένων υπό του νόμου της ενεργείας, όταν η μάζα πλήρως συντελεσθή δια της πυκνώσεως των ατόμων αυτής, προκαλεί την περί τον άξονα της μάζης κίνησιν. Η κίνησις της μάζης ταύτης την μετατοπίζει εν τω πεδίω της ουσίας του χώρου και από της στιγμής εκείνης εμφανίζεται η όλη κίνησις της μάζης συνολικώς προς τα πεδία του χώρου. Εκείνα τα οποία έπαυσαν να έχουν ως περιεχόμενον άτομα της ατομικής ουσίας, ούτε ηδύναντο να δεχθώσιν άλλα τοιαύτα διότι η ουσία του χώρου των πεδίων τούτων έχουν εκδήλους δυνάμεις συνεπεία της συνεργασίας των με το πρώτερον περιεχόμενον αυτών εξ ατόμων και διότι, ως ανωτέρω ελέχθει, δεν ήτο πλέον η δυνατή συνεργασία ατόμων εχόντων μόνον έκδηλον τον πρωταρχικόν νόμον της κινήσεως με την ουσίαν του χώρου των πεδίων τούτων η οποία όχι μόνον έχει έκδηλον τον νόμον της ενεργείας αλλά και παράγωγα του νόμου τούτου.

Η έκτασις της ουσίας του χώρου επί της οποίας ήλθαν εις το εν ενεργεία είναι αυτών τα άτομα της ατομικής ουσίας είναι παλλαπλασίως μεγαλυτέρα της εκτάσεως εκείνης την οποίαν κατέχουν ήδη αι συγκροτημέναι μάζαι δια της πυκνώσεως των εξ ων συγκροτήθησαν ατόμων και επί της ευρείας ταύτης εκτάσεως κινούνται αι μάζαι.

Εκάστη των μαζών του ηλιακού μας συστήματος εγένετο εκ της πυκνώσεως των ατόμων της ατομικής ουσίας και έχει συνθετικόν αυτής λόγον την ουσίαν του χώρου ήτις είναι και το περιέχον αυτής. Του περιέχοντος αυτής [χώρου] δεν χωρίζεται [η ατομική ουσία], χωρισμός εκ του περιέχοντος αυτής θα διεδήλου αποσύνθεσίν της και τούτο δύναται εις τον άπειρον χρόνον να γίνη προς εκ νέου σύνθεσιν της πάντοτε όμως επί του περιέχοντος ή και ευρυτέρου τοιούτου αναλόγου ενεργητικής δυνάμεως προς τας δυναμικάς ενεργείας των εξ ων είχεν συγκροτηθή ατόμων. Τοιαύτας μετατροπάς υπέστησαν άπασαι αι μάζαι μέχρι της πλήρους συγκροτήσεως αυτών και υφίστανται εκείναι αίτινες πλήρως δεν διεμοφώθησαν. Παντως αι μάζαι αύται δεν απεσπάσθησαν από άλλας τοιαύτας ούτε αποχωρίζονται από την περιέχουσαν αυτάς ουσίαν του χώρου ήτις είναι και ο συνθετικός λόγος αυτών. Κινούνται μετατοπιζόμεναι εν τη ουσία του χώρου, εν δε τη κινήσει των ταύτην φέρουν και το ενεργητικόν των είναι, ήτοι τον σύνδεσμον αυτών εξ ουσίας χώρου.

Η τοιαύτη αυτών κίνησις επί της ουσίας του χώρου προκαλεί απείρους εκδηλώσεις αυτής εκ δε των εκδηλώσεων τούτων γίνεται η μεταξύ των μαζών αλληλεπίδρασις και, συνεπεία τούτης, η καθέκαστα διάπλασις των μορφών επί της επιφανείας των μαζών ως και εκείνη των όντων.

Η τροχιακή κίνησις των μαζών δεν γίνεται συνεπεία έλξεως εξ άλλων μαζών, η τοιαύτη υπόθεσις αντιτίθεται εις την ελευθέραν κίνησιν των μαζών και εις το ανεξάρτητον της ενεργείας των δυνάμεων αυτών και εις το, από απόψεως δυναμικής, διάφορον αυτών ως και εις την λειτουργίαν της συστάσεως τούτων. Η τροχιακή των κίνησις γίνεται ομαλή και αρμονική και επί των αυτών αποστάσεων μεταξύ των δια τους ακολούθους λόγους:

Αι μάζαι και πρωτίστως του ηλιακού μας συγκροτήματος -- ταύτας δυνάμεθα να εξετάσωμεν εκ των σχετικών γνώσεων τας οποίας έχομεν επί της κινήσεως αυτών -- αφετηρίαν κινήσεως έσχον την αξονικήν των κίνησιν, εκάστη τοιαύτη αυτών κίνησις μετατοπίζει τας μάζας. Η μετατώπισις αύτη γίνεται προς ορισμένην κατεύθυνσιν κινήται δήλον ότι προς ένα σημείον του ουρανίου ορίζοντος, όταν όμως εκ των κινήσεων τούτων

φθάνει εις ορισμένην απόστασιν προς άλλας μάζας τότε υφίστανται άπωσιν εξ αυτών. Ο νόμος της έλξεως εκάστης μάζης, ως ανωτέρω ελέχθη, ενεργεί μόνον επί αυτής προς συγκράτησιν προς το κέντρον της των εν ενεργεία δυνάμεών της και των ατόμων εξ ων αι δυνάμεις αύται εξεδηλώθησαν, αντιθέτως ο νόμος της απώσεως ενεργεί προς την περιφέρειαν της μάζης προς ην έρχονται αι εν λειτουργία δυνάμεις της. Οι νόμοι της έλξεως και απώσεως είναι η συνισταμένη των δυνάμεων της μάζης. Δυνάμεθα, προς ευχερεστέραν κατανόησιν, να χρησιμοποιήσωμεν εν παράδειγμα. Η άπωσις, η φέρουσα προς την περιφέρειαν της μάζης τας εκδήλους δυνάμεις αυτής, βοηθουμένη και υπό των παραγώγων νόμων του νόμου της ενεργείας δύναται να παρομοιωθεί προς μίαν ακτινοβολία της μάζης. Η ακτινοβολία της μάζης δεν δύναται ν' αποσπασθή αυτής διότι την συγκρατεί προς το κέντρο της μάζης ο νόμος της έλξεως. Εν τούτοις καιτοι δεν δύναται ν' αποσπασθή της μάζης ενεργούσα επί της περιφέρειας αυτής ως συνισταμένη του όλου των δυνάμεων της μάζης, των εκδήλων νόμων αυτής, ενεργεί άπωσιν προς πάσαν άλλην μάζαν η οποία έρχεται εις ορισμένην απόστασιν εν σχέσει προς αυτήν. Αι μάζαι αι έχουσαι μεγαλυτέραν ακτινοβολίαν έχουν εις μεγαλυτέραν ενεργειακήν δύναμιν τον νόμον της απώσεως αυτών.

Εκ της ενεργείας των νόμων των απώσεων των μαζών θεμελιούνται αι περιφερειακαί κινήσεις αυτών, τα πεδία της ουσίας του χώρου επί των οποίων δύνανται να κινούνται διαγράφουσαι σταθερώς τας τροχιάς αυτών.

Αι τροχιαί των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος είναι αναλόγως κυκλικαί διότι η ηλιακή μάζα ευρίσκεται επί του κέντρου του όλου ηλιακού μας συγκροτήματος και τούτο διότι εν τω συγκροτήματι τούτο η πρώτη διαμορφωθείσα μάζα είναι η του Ηλίου. Αι μάζαι του συγκροτήματος τούτου είναι διαφόρου όγκου και δια τούτο και αι αξονικαί και αι περιφερειακαί αυτών κινήσεις κατά ενεργειακήν δύναμιν και χρόνον είναι διάφοροι.

Αι διαγραφόμεναι δια της κινήσεως των μάζων τροχιαί είναι σταθεραι, δεν δύνανται να διαταράσσονται, εάν μια των μαζών τούτων του Ηλιακού μας συγκροτήματος αποκλίνει της τροχιάς της συνεπεία αλλοιώσεως ή αποσυνθέσεως αυτής τότε αι τροχιαί των άλλων θα καταστούν μεταβληταί. Τοιαύται μεταβολαί αναμφιβόλως θα εγένοντο κατά τας χρονικάς περιόδους της αρτίας συγκροτήσεως αυτών.

Δύναται ακόμα να λεχθεί και το εξής: Η άπωσις εκάστης μάζης προς τας άλλας τοιαύτας, προκαλεί κραδασμούς επί της εν τω μεταξύ αυτών ουσίας του χώρου. Εκ των κραδασμών τούτων προκαλούνται εκδηλώσεις δυνάμεων της ουσίας ταύτης, αίτινες συντρέχουν τας απώσεις των μαζών προς τας άλλας τοιαύτας. Επίσης ομοίους κραδασμούς της ουσίας του χώρου, της μεταξύ των μαζών ευρισκομένης, προκαλούν το όλον της κινήσεως των μαζών συνεπεία δε των κραδασμών τούτων εκδηλούνται ωσαύτως ενεργητικαί δυνάμεις της ουσίας του χώρου. Αι δυνάμεις αύται της ειρημένης ουσίας, ήτις ευρίσκεται εις τα διάμεσα των μαζών, ουσιωδώς επιδρώσιν τον συνδετικόν λόγον των μαζών και πρωτίστως το μέρος αυτού εκείνο το ενεργούν επί της επιφανείας αυτών, αυξάνει πλέον ούτος κατά την δυναμικήν του ενέργειαν και δυνάμει της ενεργητικής του αυξήσεως, αι καθ' έκαστα μορφαί της επιφανείας των μαζών υφίστανται τας μεταμορφώσεις αυτών. Επίσης εκ του γεγονότος τούτου ή μάλλον εκ του αιτίου τούτου γίνονται αι διαμορφώσεις των στοιχείων των μαζών, η μεταστοιχείωσις τούτων και εκ ταύτης η λειτουργία των μορφών πάσης κατηγορίας αυτών. Το πλήθος των εκ των στοιχείων συγκροτημάτων των μορφών της επιφανείας των μαζών, η ειδική λειτουργία των μορφών τούτων, αι αποσυνθέσεις και εκ νέου συνθέσεις αυτών οφείλονται εις τους ανωτέρω εκτεθέντας λόγους.

Αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος διεπλάσθησαν βαθμιαίως αφού βαθμιαίως ήλθαν εις το ενεργητικόν αυτών είναι τα άτομα και βαθμιαίως εξεδηλώθησαν αι δυνάμεις της ουσίας του χώρου εκ της συνεργασίας των προς τα άτομα ταύτα. Ότι δε τούτο είναι κατάδηλον νοήται εκ της διαφορετικής δυνάμεως λειτουργίας των μαζών και των μεταξύ

τούτων σχέσεων, συνεπεία των οποίων αλληλεπιρρεάζονται και διαμορφούνται κατά τας επιφανείας και τα σχήματα αυτών.

Η θεωρία ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος απεσπάσθησαν εκ της πρώτης αυτού μάζης του Ηλίου δεν ικανοποιεί τας σκέψεις μου διότι αι αποσπούμεναι μάζαι εν τη τοιαύτη περιπτώσει δεν έπρεπε να διαφέρουν της αρχικής τοιαύτης, ούτε κατά την σύνθεσιν αυτών και συνεπώς ταύτης την ενέργειαν, ούτε κατά την θερμοκρασίαν αυτών και την διάπλασιν των μορφών της επιφανείας των. Το δικαιολογητικόν ότι κατά την απόσπασιν και απομάκρυνσιν αυτών εκ της αρχικής μάζης εψήγησαν, είναι αστήρικτον, διότι η θερμότης είναι έκδηλος εν λειτουργία δύναμις της ουσίας, αι δε εν ενεργεία δυνάμεις των ουσιών ουδέποτε αποχωρίζονται αυτών, αντίθετος σκέψις αυτόχρημα είναι εσφαλμένη. Εκείνο το οποίον δυνάμεθα να διαπιστώσωμεν δια της παρατηρήσεως εις τα μορφικά πλάσματα της επιφανείας του πλανήτου μας είναι ότι εκ των μορφών τούτων εκπέμπονται μεν άτομα και στοιχεία μετ' ουσίας του χώρου εξ αυτών περιέχοντα και θερμαντικάς ιδιότητας διότι αντικαθίστανται παρ' άλλων τοιούτων, τούτο αποτελεί το φαινόμενον της συντηρήσεως αυτών. Αντικαθίστανται τα εκπεμπόμενα μετά ορισμένης αυτών ενέργειαν, διότι άλλα δια της λειτουργίας της αφομοιώσεως των ειρημένων μορφών, έρχονται προς αναπλήρωσιν αυτών προς συνέχισιν της όλης λειτουργίας των μορφών δια την συντήρησιν αυτών. Τα εκ των μορφών τούτων εκπεμπόμενα διατηρούν επί τινα χρόνον τας ιδιότητας της ενεργείας αυτών αλλά αμέσως ή έρχονται εις αφομοίωσιν προς άλλας μορφάς ή συντίθενται προς άλλας τοιαύτας. Ουδέποτε δύνανται να παραμείνουν εκτός των μορφών. Μια συνέχισις της εναλλαγής των στοιχείων των μορφών γίνεται και τούτο είναι το αξιοσπούδαστον των ανελίξεων δια της αλληλεπιδράσεως των μορφών. Παν ότι εν τη επιφανεία των μαζών περιέρχεται μη ενεργείας και κινήσεως υπόκειται εις αποσύνθεσιν, τα δε στοιχεία αυτού εις νέαν σύνθεσιν. Ουσιωδώς οφείλομεν επίσης να διακρίνομεν την υφισταμένην διαφοράν μεταξύ της συνισταμένης των ενεργειών και δυνάμεων των διαφόρων μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος και της συμβολής εκάστου προς διακανονισμόν της επί των τροχιών των κινήσεων των άλλων και την διαφοράν των ενεργητικών δυνάμεων της ουσίας του χώρου εκάστης μάζης, δι' ης δι' ης γίνεται ο συνδετικός λόγος αυτών, ως επίσης και της ενεργητικής ικανότητος του συνδετικού λόγου των μαζών προς διάπλασιν και εω τω συνόλω αυτών στοιχείων και πρωτίστως την σύνθεσιν τούτων προς συγκρότησιν των καθέκαστα μορφών αίτινες ενφανίζονται και λειτουργούν εις τας επιφανείας των.

Εις τας ικανότητας ταύτας της συνεχούς ουσίας, -- του συνθετικού λόγου των μαζών -- και εις τας σχέσεις τούτων (των μαζών) προς την εν συνεχεία υπάρχουσαν ουσία του χώρου την συγκροτούσαν εις την αδιάσπαστον ενότητα τας μάζας των κόσμων, -- δια της οποίας ενότητας ασκήται η αλληλεπίδρασις μεταξύ των μάζων -- οφείλονται αι διαπλάσεις των ποικίλων μορφών της επιφανείας των μαζών και τα μεταμορφικά αυτών φαινόμενα ως και η ενέλιξις των ουσιών εξ ων γίνονται αύται.

Εάν πράγματι ήτο αληθές ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος απεσπάσθησαν εκ της μάζης του Ηλίου, τότε θα έφερον αι μάζαι αύται όλας τας εν ενεργεία δυνάμεις των ουσιών της μάζης του Ηλίου, θα έφερον τους εκδήλους νόμους και της ατομικής ουσίας ως και εκείνης του χώρου και μόνον θα διέφερον κατά την συνισταμένην των δυνάμεων αυτών συνεπεία του όγκου των.

Όταν η θεωρία της αποσπάσεως των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος εκ της μάζης του Ηλίου ισχυρίζεται ότι αι αποσπασθείσαι αύται μάζαι εψήγησαν, τούτο διαδηλοί αποβολήν εκ της ουσίας αυτών των ενεργητικών των δυνάμεων, τοιαύτη αποβολή δυνάμεων εκ των ουσιών επαναφέρει ταύτας από το εν ενεργεία αυτών είναι εις το δυνάμει αυτών είναι και ου μόνον τούτο, αλλά και εις πλήρη αυτών εξαφανισμόν διότι και το προ της διαπλάσεως των μορφών των κόσμων, το δυνάμει αυτών είναι δεν δύναται πλέον να νοηθή αφού πάσα

εκδηλωθείσα δύναμις προς ενέργειαν εχωρίσθει εκ των ουσιών και εξηφανίσθη. Πάσα δυναμική εξαφάνισις εκ των εν ενεργεία ουσιών φέρει αυτάς εις το μη αντικειμενικώς είναι, δύναται να διαπιστωθή τοιούτο τι ότι λαμβάνει χώραν εις τους κόσμους; Όχι! Ότι λαμβάνει χώραν είναι αι αποσυνθέσεις των μορφών, αλλά αι αποσυνθέσεις δεν αποβάλλουν τας ενεργητικάς δυνάμεις των ουσιών και τούτο καταφαίνεται εκ της εκ νέου συνθέσεως των ατόμων εις στοιχεία και εκ της συνθέσεως των στοιχείων εις μορφάς. Καταπαύει εκ της αποσυνθέσεως των μορφών η συνισταμένη λειτουργία των δυνάμεων τούτων ίνα εκ νέου συντελεσθή σύνθεσις με ανωτέραν από απόψεως δυναμικής συνισταμένην ή και με την ιδίαν συνισταμένην, εάν δια της λειτουργίας αυτής δεν επετεύχθησαν μεγαλύτεραι δυναμικότητες να εκδηλωθούν εκ των ουσιών ων αι δυνάμεις απετέλουν την συνισταμένην.

Η θεωρία ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος κινούνται επί τας τροχιάς των δυνάμει ασκουμένων προς αυτάς έλξεως εκ της μάζης του Ηλίου είναι επίσης αστήρικτος διότι το τοιούτο θα εσήμαινεν ότι όλαι αι άλλαι μάζαι εκτός της Ηλιακής δεν έχουν ιδίαν υπόστασιν, δεν έχουν προς ενέργειαν ιδίας δυνάμεις, δεν έχουν ελευθερίαν ιδίας κινήσεως ούτε τοιαύτην μεταμορφωτικήν των καθ' έκαστα μορφών της επιφανείας των. Η τοιαύτη θεωρία μας προάγει εις τον σχηματισμόν της ιδέας ότι και η Ηλιακή μάζα απεσπάσθει από άλλην τοιαύτην και εκείνη από επίσης άλλην. Δια της σκέψεως αυτής θα εφθάναμεν εις την πρωταρχικήν μάζαν του Σύμπαντος και ότι εξ αυτής ενεργούνται πάσαι αι κινήσεις των κόσμων και ότι εκεί μόνον εδρεύει το κινητικόν αίτιον των κόσμων. Θα αρνηθώμεν δια της σκέψεως ταύτης, ότι υπάρχει εις τας ουσίας των κόσμων έκδηλος ο νόμος της κινήσεως, έκδηλος ο νόμος της ενεργείας και όλοι οι νόμοι οίτινες δια της λειτουργίας των εμφανίζουν τα θαυμάσια των κόσμων, τας αρμονίας αυτών, τας κατ' ιδίαν μορφάς των, τα όντα των με το θαυμάσιον νοητικόν των περιεχόμενον. Δια της τοιαύτης σκέψεως ένας έκαστος εξ ημών των ανθρώπων, δεν θα είχεν ιδίαν βούλησιν ιδίαν ενδιάθετον κίνησιν, ιδίας ατομικάς σκέψεις. Αι μάζαι των κόσμων θα εξηρτώντο από την πρώτην μάζαν της δημιουργίας, αλλοίωσις ή αποσύνθεσις προς μετατροπήν ενεργείας της πρώτης μάζης των κόσμων, θα συνέτριβε πάσας τας μάζας αυτών και πάντα τα ενεργητικά αυτών φαινόμενα, μαζύ δε με αυτά και πάντα τα νοητικά πάσης πνευματικής φύσεως. Όχι! Έκαστος κόσμος έχει ιδίαν δυναμικήν ύπαρξιν, ιδίαν εξελικτικήν κατάστασιν της ουσίας του, ιδίας λειτουργίας των δυνάμεων αυτού και διέπεται από τους κατ' ιδίαν ενεργητικούς του νόμους και μόνον δια της ουσίας του χώρου, του ετέρου υπερτάτου τούτου Θεού της δημιουργίας και των μεταμορφωτικών εν ενεργεία νόμων του, συνέχει τους απείρους κόσμους και καθίσταται το αίτιον της μεταξύ των αλληλεπιδράσεως και της αρμονίας των. Πρόδηλα φαινόμενα της αλληλεπιδράσεως ταύτης και των σχετικών αρμονιών είναι και αυτά τα νοητικά όντα με τας κατ' ιδίαν κινητικάς, βουλητικάς και ενεργητικάς των δυνάμεις δι' ων επιτυγχάνεται η αδιάκοπος νοητική των εξέλιξις. 'Οχι! Δεν εξαρτώνται οι κόσμοι των ουρανίων μαζών εις τας κινήσεις των και εν γένει ενεργείας των από την πρωταρχικήν μάζαν του απείρου διότι εν τη τοιαύτη περιπτώσει, όλαι αι μάζαι του απείρου κόσμου θα ήσαν ισόβαθμοι εις τας ενεργείας των, θα είχαν την αυτήν εξέλιξιν αι ουσίαι των και τότε δεν θα είχομεν τα φαινόμενα της διαφοράς, της υφισταμένης μεταξύ των διαφοράς κατά την οποίαν εκδηλούνται οι βαθμοί των ενεργητικών των δυνάμεων, το φως των και εν γένει λειτουργίαι των. Όχι! δεν εξαρτώνται αι μάζαι του ηλιακού μας συγκροτήματος εις τας κινήσεις των, από την μάζαν του Ηλίου και πρόδηλον τούτων φαινόμενον είναι ότι πάσαι δεν έχουν την αυτήν κίνησιν ούτε κατά τας αξονικάς ούτε κατά τας περιφερειακάς αυτών κινήσεις, δεν έχουν τας αυτάς ενεργητικάς δυνάμεις κατά βαθμόν ίσον, δεν έχουν τας αυτάς μορφάς εις τας επιφανείας των, εις τας ατμοσφαίρας αυτών, εις την θερμοκρασίαν των, δεν έχουν πάσαι έκδηλον το φως της μάζης του Ηλίου, το οποίο είναι αποτέλεσμα της μεγίστης εξελίξεως των ουσιών αυτού εν σχέσει προς τας μη εξελιχθείσας εις τον αυτόν βαθμόν ουσίας των άλλων του Ηλιακού μας συγκροτήματος μαζών.

Εάν αι ουσίαι αίτινες αποτελούν την εμφάνισιν των κόσμων ήσαν κατά τας εν γένει δυναμικάς των ενεργείας εις όλα τα σημεία του απείρου αι αυταί θα είχαν και τα αυτά φαινόμενα και τας αυτάς εκδηλώσεις και δεν θα διέφερον κατά ταύτα. Εάν εις τα καθέκαστα μέρη των απείρων κόσμων είχαν τον αυτόν αριθμόν των εν ενεργεία νόμων των έκδηλον, ουδόλως θα ενεφάνιζον τας μεγίστας διαφοράς τας οποίας παρατηρούμεν, ούτε και εις τα νοητικά αυτών όντα θα υπήρχεν καν διαφορά. Το διάφορον της εξελικτικής καταστάσεως των ουσιών εκ των οποίων εγένοντο εμφανίζει τας θείας ποικιλίας των κόσμων ως και τας ποικιλίας των νοητικών αυτών όντων, το δε διάφορον τούτο εξηρτήθη εκ της αφετηρίας της διαφορετικής της εμφανίσεως αυτών, της βαθμιαίας αυτών δημιουργίας, της βαθμιαίας δηλονότι εμφανίσεως των ουσιών από την δυνάμει αυτών Είναι κατάστασιν εις την ενεργητικήν τοιαύτην. Πάσα όμως μεταφορά από την μίαν εις την άλλην κατάστασιν ως εκ της απείρως δυναμικής των ουσιών φύσεως, θα ανελιχθή εις τον άπειρο χρόνο επί των αυτών ενεργητικών δυναμικοτήτων τας οποίας και οι προγενέστεροι κόσμοι ηκολούθησαν, θα κάμουν δηλονότι τας αυτάς εκδηλώσεις ενεργητικών νόμων και τούτο ατερμόνως θα συνεχίζεται. Το θαυμάσιον τούτο της δημιουργίας έργον παρατηρείται ακόμη και εις τα έκδηλα μορφικά φαινόμενα και εις τα νοητικά όντα της επιφανείας εκάστης μάζης, διότι και της μάζης ταύτης τα άτομα δεν ήλθαν εις το εν ενεργεία αυτών είναι, αλλά βαθμιαίως και τούτο είναι όπερ εμφανίζει από απόψεως δυναμικής ενεργείας τας διαφορετικάς συνθέσεις των στοιχείων, των εκ τούτων γιγνομένων μορφών και την βαθμιαίαν εμφάνισιν των νοητικών όντων. Ωσαύτως και ο συνθετικός λόγος εξ ουσίας χώρου των μορφών δια της συνεργασίας του προς τας διαφόρους εξελικτικάς καταστάσεις των ατόμων διαφορετικάς εμφανίζει ενεργητικότητας.

Ηναγκάσθην να επαναλάβω εις μερικά σημεία τας αντιλήψεις μου προς τον σκοπόν να μην αφίσω λεπτομερίας τινάς αναγκαίας προς διαπίστωσιν του όλου της δόξης μου.

Νόμος καθολικός και υπέρτατος των ουσιών εξ ων οι κόσμοι εγένοντο είναι εκείνος, όστις δια της λειτουργίας του εμφανίζει το φαινόμενον της επιδράσεως ήτις ασκήται από τας ουρανίας μάζας τας περισσότερον δυναμικώς εξελιγμένας προς τας ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης ο νόμος της επιδράσεως ασκήται και από τας περισσότερον εξελιγμένας μορφάς της επιφανείας των μαζών προς τας ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης και από τα περισσότερον εξελιγμένα νοητικά όντα προς τα ασθενέστερα τοιαύτα. Το φαινόμενον του νόμου τούτου δεν πρέπει να διαφύγη της προσοχής των ερευνητών, διότι αποτελεί την αλληλουχίαν της συνεργασίας των κόσμων εις τας διαφόρους αυτών κλίμακας και το θαυμασιον έργον της συνοχής των. Έργον το οποίον μόνον φωτειναί διάνοιαι δύνανται να σπουδάζουν και να θαυμάζουν σχετικώς πάντοτε και μέχρι του ορίου επί του οποίου φθάνουν τας ακτίνας αυτών. Δια της σπουδής ταύτης και του θαυμασμού τούτου θα εκτείνωμεν τας ακτίνας της διανοήσεως ημών να θαυμάσουν το όλον έργον της Δημιουργίας των κόσμων της εκπορεύσεως εξ αυτών του πνεύματος και τον ατελεύτητον ρου της ανελίξεως αυτού.

Η μάζα του Ηλίου από απόψεως ανελίξεως της ουσίας αυτής είναι ισχυροτέρα εις τας ενεργείας εν σχέσει προς την μάζαν του πλανήτου ημών και από της απόψεως ταύτης εξεταζομένη ουσιωδώς επιδρά τον κόσμον ημών ως επιδράται και εκείνη του Ηλίου από άλλας τοιαύτας μεγαλυτέρας αυτής εξελίξεως.

Αι μεταξύ των ουρανίων μαζών αλληλεπιδράσεις ως και αι μεταξύ των μορφών της επιφανείας των μαζών ως και εκείναι μεταξύ των νοητικών όντων πρέπει να αποτελέσουν ειδικόν κλάδον σπουδής της ανθρώπινης επιστήμης, ο οποίος θα δικαιολογήση την νοητικής αξίαν του ανθρωπίνου όντος.

* * *

Σας εξέθεσα τας σκέψεις μου επί του ερωτήματός σας αδρομερώς, διότι η καθέκαστα ανάλυσις του όλου των σκέψεων ημών δεν είναι δυνατόν επί του παρόντος να γίνη, δύνανται αι σκέψεις μου ν' αποτελέσουν την αρχήν μιάς νέας σπουδής η οποία άρδην θα μετατρέψη τας επιστημονικάς αντιλήψεις εφ' όσον εννοείται κριθούν ως άξιαι ερεύνης.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ᾶ. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 5)

6. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Θεωρία οργανική

Αφού εν τη προηγούμενη ομιλία μας εδείχθη ότι το τελικό αίτιο πρέπει να ενωθεί μετά του ποιητικού αιτίου εν τη εννοία της πραγματικής αρχής της Φύσεως, εάν μέλλει εξ αυτής να παραχθεί άνευ αντιφάσεως και εξηγηθεί αποχρώντας η Φύσις, μένει τώρα να ίδωμεν πως εννοείται η ρηθείσα ένωσις και πια είναι η πραγματική αρχή της Φύσεως.

α) Πραγματική αρχή του κόσμου δεν δύναται να τεθεί καμιά των γνωστών απλών υλικών - ουσιών, πολύ δε ολιγότερον πάσαι. Η θεωρία μας πληροφορεί ότι οι ουσίες τις οποίες η χημεία τις ονομάζει απλές δεν είναι απόλυτα απλές δηλαδή τα πρώτα στοιχεία της Φύσεως. Γιατί αν απόλυτα ένα απλούν στοιχείο ήθελε αποχωρισθεί του αντίθετου εαυτού μετά του οποίου ευρίσκεται ενωμένο, τα ομογενή μόρια ήθελαν φύγει άλληλα και διασπαρεί εις το άπειρον σύστημα ακαριαία με τέτοια δύναμη, ώστε ήθελε αποβεί αδύνατος η εις τις αισθήσεις μας επίδρασίς τους.

Αν τεθεί αρχή φυσιολογική ή κοσμογονική μια ενεργός ουσία η οποία σαν ενεργός δεν είναι ούτε ψιλή έννοια ούτε προσόν αλλά έχει υπόσταση, δεν είναι ούτε πνεύμα ούτε ύλη, αλλά κάτι ουδέτερο, ενώ και πνεύμα και ύλη υπάρχουν δυνάμει. Αυτή η ουσία δύναται να παρασταθεί προσφυώς δια του συμβολικού γράμματος Ao , εις το οποίο ο μηδενικός εκθέτης σημαίνει κάποια δύναμη ηρεμούσα, αρχή της λεγομένης ψυχής του κόσμου. Η ρηθείσα δε ουσία ή αυθυπόστατος δύναμις κατά τις Πανθεϊστικές δοξασίες δεν λαμβάνεται απόλυτος και ανεξάρτητη, αλλά έχουσα κάποια σχέση προς το απόλυτο ον. Εν όσω εις αυτή την ουσία η δύναμις θεωρείται ηρεμούσα δεν υπάρχει ούτε Κόσμος ούτε Χώρος αλλά αμετάβλητη αιωνιότητα. Επειδή εκ της αρχικής ουσίας και δυνάμεως δεν δύναται να προέλθει η Φύσις και εις αυτήν Κίνησις και Ζωή, υποτίθεται αναγκαία κάποιος διχασμός, δηλαδή αντιθετισμός, της εν αυτή δυνάμεως(β). Ο διχασμός ή αντιθετισμός αυτός λοιπόν δύναται να παραχθεί δια των σημείων + και –.

(β). Οι αρχαιότεροι αστρονόμοι εξηγώντας την κεντρομόλο κίνηση (δύναμη) των πλανητών εκ της έλξεως και βαρύτατος δεν μπορούσαν να εξηγήσουν και την κεντρόφυγα. Όθεν αναγκάστηκαν να την αποδώσουν εις κάποιο άμεσο ωθισμό του Θεού και επομένως να την εξηγήσουν εκ του σκοπού. Αλλά κατά την Θεωρία, που εκθέτουμε και αναπτύσσουμε η κεντρόφυξ δύναμις εξηγείται και μόνον ο αρχέγονος στοχασμός και η πρώτη κίνησης της κοσμογονικής ουσίας απαιτεί την εκ του σκοπού εξήγηση.

Η εκ της απόλυτης ηρεμίας αυτή εξέλευσις και κίνησις της κοσμογονικής ουσίας η εξαγόμενη ει μη εκ του σκοπού (διότι για να δράσει έπρεπε να κινηθεί κ.λ.π. προϋποθέτει βούληση και επομένως ύπαρξη πνεύματος του τινός απολύτου όντος, γεννά δε τον Χώρο και τον Χρόνο και την εν Χώρω και Χρόνω αναπτυσσομένη Φύση, ως εξής φαίνεται. Η έκτασις της Κινήσεως της εν τη κοσμογονική ουσία κατά σκοπό εκτεθείσης και εις ενέργεια μεταβάσης δυνάμεως παρήγαγε τον Χώρο, (Όσον μάλλον εκτεταμένη ήταν η Κίνησις τόσο εκτεταμένος ήθελε είναι και ο Χώρος) η δε παράτασις αυτής τον Χρόνο. Ώστε αμφότερα αυτά και Χώρος και Χρόνος ήθελαν μηδενισθεί αν η κοσμογονική ουσία επέστρεφε στην προϋποτεθείσα απόλυτη αυτής ηρεμία. Επειδή δε η εις τα προηγούμενα στοιχεία Α και Α', η ενεργούσα δύναμις, ενεργεί εξωτερικώς, δύναται το μεν Α+ να θεωρηθεί εξ απείρων ομογενών ατόμων α+ συγκείμενον, το δε Α- ομοίως εξ απείρων ατόμων α- συγκείμενον, ονομαζομένων ατόμων των ελαχίστων και εις το μηδέν εγγυτάτω εν Χώρω μορίων αυτών. Επειδή τα κοσμογονικά στοιχεία αυτών Α+ και Α- και τα απειροστημόρια τους ή άτομα α+ και α- προήλθαν εκ του διχασμού μιας και της αυτής ουσίας, τείνουν εις την πρώτη τους ενότητα.

Όθεν προέρχεται η διηνεκής φυγή των ομογενών ατόμων και η έλξις των ετερογενών ως αντίθετα κατά διευθύνσεις δύο φαινόμενα, πράγμα που μας το δεικνύει μεν η Χημεία χωρίς όμως να μπορεί και να μας το εξηγήσει. (Από αυτό ακριβώς βλέπουμε την χρησιμότητα της φιλοσοφίας, γιατί μόνη η Χημεία κ.λ.π. δεν μπορεί να εξηγήσει τα πράγματα).

Επειδή δε η απόλυτη ένωσις των ετερογενών ατόμων α+ και α- ήθελε επαναγάγει την Φύση εις το μηδέν (0) για το λόγο αυτό δεν γίνεται απόλυτη ένωση αλλά κάποια σχετική ένωση κατά Χώρον αυτών μεν αλλήλων και εις άλληλα είσδυσις παριστάμενη όχι δια του αο, αλλά δια του -α-. Αυτή η ένωσις αποτελεί την λεπτεπίλεκτη εκείνη ουσία η οποία καλείται Αιθήρ και η οποία υποτίθεται εις διηνεκή σκόπιμη κυκλοφορία και περιδόνηση. Οι δυνάμεις + και - εκ της ενώσεως των οποίων προήλθε το Αιθέριο Ρευστό ή άλλως η υπό την διττήν αυτήν μορφήν παριστάμενη ψυχή του Κόσμου, δεν έρχεται ενταύθα σε απόλυτη ηρεμία διότι ο διχασμός δεν επανήλθε ούτε και δύναται να επανέλθει εις την απόλυτη ενότητα, η οποία δεν είναι ο σκοπός του. Αντιθετίζει δε περαιτέρω τον Αιθέρα και δια του αντιθετισμού αυτού σχηματίζει εις αυτόν κινήσεις οι οποίες παρίστανται ως Ηλεκτρισμός, ως Χημισμός, ως Φως. Ως θερμότης υπάρχει και άλλη άποψις. Και ως Ηλεκτρισμός μεν εμφανίζεται η εις ένωση τάσις των στοιχείων του Αιθέρος ή των περαιτέρω αντιθετισθέντων μορίων αυτού, ως Χημισμός δε η μη διαλυομένη ένωσις αυτών ή των εξ αυτών αντιθέτων ουσιών, ως Μαγνητισμός η κατά μίαν μόνην διεύθυνση τάσις, ως Φως η ελαχίστη κίνησις των μορίων του Αιθέρος προερχομένη εκ τινός ανθετισμού αυτών, ως Θερμότης η βραδυτέρα κίνησις αυτών προερχομένη εκ της αντιστάσεως των ουσιών δια των οποίων κινείται.

Μετά την παραγωγή του Αιθέρος, του υλικού τούτου ρευστού, απητήτο να παραχθούν διάφορα Ουράνια σώματα και. τα διάφορα τούτων συστήματα δια να αναπτυχθεί επ' αυτών βαθμηδόν η Οργανική και Λογική Φύσις. Για το λόγο αυτό τα μέρη του Αιθέρος αντιθετιζόμενα έτειναν εις νέα ένωση εκ της οποίας βαθμηδόν προήλθαν αεριοδέστεραι ουσίαι, σώματα ατμοειδή οποία φαίνονται οι Κομήται (α) έχοντας εξαίσιο όγκο και περιστρεφομενα. Δια του αντιθετισμού αυτός ο όγκος κατατέμνεται σε διάφορους μικρότερους όγκους των οποίων ένας, μέγιστος πάντων έμεινε εις το κέντρο του όλου συστήματος. Δια της βαθμηδόν γενομένης συμπυκνώσεως αυτών των όγκων εσχηματίσθη και το ιδικά μας Ηλιακό σύστημα όπως και όσα άλλα Ηλιακά συστήματα που συνιστούν τον Κόσμο, του μεν κεντρικού όγκου συμπαγέντος εις ήλιο περιστρεφόμενον περί το ίδιο αυτού κέντρο, των δε περιφεριακών εις Πλανήτας κυκλοφορούμενος περί τον ήλιο και τα ίδια αυτών κέντρα. Ένεκα της αρχικής περιδονήσεως του Αιθέρος έκαστο Ηλιακό σύστημα συνιστά οργανισμό τινά μέγα του οποίου τα μέρη υπάρχουν και διατηρούνται όπως τα του οργανικού σώματος ένεκα αλλήλων και δι' άλληλα, αρμονικώς αείποτα κινούμενα και πόρρωθεν εις άλληλα απορρέοντα δια του Αιθέρος που πληροί το μεταξύ διάστημα. Δι' αυτό η παραγαγούσα και συντηρούσα αυτά δύναμις δεν δύναται να εκληφθεί ως τυφλώς και ασκόπως ενεργούσα, (ας ίδουν την σκοπιμότητα όσοι την αρνούνται) αλλά είναι εκείνη η δύναμις, η οποία ονομαζομένη Ψυχή του Κόσμου, εφάνη μεν το πρώτον αμυδρώς κατά σκοπόν ενεργούσα "εν τω αντιθετισμώ" της κοσμογονικής ουσίας δεικνύει δε την κατά σκοπδν ενέργειάν της προφανέστερη, γιατί γίνονται σώματα κσι οργανικές υπείρξεις και δεν συγκρούονται. Η παραγωγή των Ουρανίων σωμάτων και των διαφορων αυτών συστημάτων οπως και η Κοσμογονική λεγομένη Ζωή, είναι ο άμεσως όχι όμως και ο τελευταίος σκοπός της πρώτης εκείνης εν τη Κοσμογονική ουσία Κινήσεως. οθεν, η "εν αυτή τη Φύσει" Κοσμογονική δύναμις ή ψυχή του Κόσμου, τείνει εις τον περαιτέρω αυτής σκοπό, δηλαδή, εις παραγωγή οργανικών όντων και οργανικής ζωής. Η τάσις αυτή είναι κάποια νέα ορμή εγερθείσα ήδη εις αυτήν, ασύγκριτα μεν αμυδρότερη από της εις τα ζώα λεγομένης έμφυτης ορμής, αλλ' ορμή όμως η οποία έχει υποτεθεί εις είδος ονειρώδους αισθήσεως και η οποία την ωθεί προς περαιτέρω σκόπιμο ενέργεια.

Η νέα αυτή κατάστασις της Φυσιογονικής δυνάμεως έχει προς την αμέσως προηγουμένη ως ύπνος προς λήθαργο ή θεωρείται σαν κάποια μεταμόρφωσίς της η οποία μεταβαίνει εις κάποια τελειώτερη μορφή και ελευθερώτερη ενέργεια. Ονομάζεται δε η Φυσιογονική δύναμις εις την νέαν αυτής κατάσταση ή μεταμόρφωση δύναμις οργανική ή κυριώτερον φυτική ενεργούσα κατά σκοπόν του οποίου δεν έχει παρά μόνον κάποια ονειρώδη αίσθηση, υποτάσσει εις εαυτήν τις κατώτερες φυσικές δυνάμεις, αυτές που ενεργούν εις την ανόργανο Φύση, συνάπτει κατ' άλλους νόμους συνθετώτερους την Ύλη εκείνη που σχηματίσθηκε από τα πρώτα στοιχεία της Φύσεως και γενομένη αρχή της φυτικής ζωής παράγει τα διάφορα φυτά όπως χρησιμεύσουν εις σκοπόν περαιτέρο της Δημιουργίας. Επειδή δε η Φυτική ζωή όπως ανωτέρω η Κοσμογονική δεν είναι ολοτελώς ο τελευταίος σκοπός της Δημιουργίας, δεν ενεργεί εις τον βαθμόν της μεταμορφώσεως εις τον οποίο μέχρι τούδε προέβη, αλλά βαίνει πάλιν προς τον περαίτερο εκείνο σκοπό. Όθεν εγείρεται νέα ορμή εις αυτήν συνοδευομένη με αίσθηση κινούσα αυτήν εις περαιτέραν ενέργεια σκόπιμον προς παραγωγή όντων αισθητικών και αυτοκινήτων και φύσεως Ζωικής.

Η φυσιολογική δύναμις δια της εις αυτά διεγέρσεως της ρηθείσης νέας ορμής και της προσγινομένης αισθήσεως εξυπνίζεται, μεταμορφούται επί το τελειότερο και λαμβυνουσα ελευθεροτέραν ενέργειαν προσεγγίζει βαθμηδόν εις το πνεύμα. Ονομάζεται δε κατ' αυτή την τελειοτερη μεταμόρφωσή της και την εις ελευθερώτερη ενέργεια μετάβαση, Ψυχή.

Αυτή γενομένη αρχή υψηλοτέρας ζωής υποτάσσει εις εαυτήν την οργανική δύναμη, αυτή που διαπλάσσει τα διάφορα όργανα της ενεργείας της η οποία έχει παραγάγει οργανικό τι ζώο και εμφανίζεται ως ενεργούσα ως δύναμις Αισθητική, Ορεκτική, Αυτοκινητική, των ενεργειών της τούτων έχουσα συνείδηση και ως Ψυχή διέρχεται διάφορους βαθμούς ενεργείας και δια της φαντασίας και του ειρμού των φαντασμάτων, αισθημάτων και ορέξεων ανυψούμενη εις είδος τι κριτικής ενεργείας αυτόματης συνδυαλύει χωρίς να απαλλάσσεται όμως των επιδράσεων της Ύλης αλλά προσδεδεμένη εις αυτήν συνδυαλύεται μετ' αυτής. (Ζώα πλην του ανθρώπου);

Αφού η Φυσιογονική δύναμις η εμπνευσθείσα άπαξ εις την κοσμογονική εκείνη ουσία υπό Δημιουργικού τινός πνεύματος διέλθει τις μέχρι διακριθείσες διάφορες μεταμορφώσεις, μεταμορφούται τέλος πάντων εις δύναμιν υψηλοτέραν, τιμιωτέραν και ελευθερωτέραν, την καλουμένην Ψυχήν (ανθρώπινον συνείδησιν) η οποία αναφαίνεται ενεργούσα εν τω τελειοτάτω των ζώων, το λογικό. (Ενταύθα βλέπομεν ότι δεν ακολουθείται η θεωρία "είπε και εγένετο". Έχουμε την πραγματική βαθμιαία εξέλιξη όπως και τη θεωρία ότι δεν κατέπαυσε η Δημιουργία. Μέγιστες αυτές αλήθειες επιστημονικές και οι οποίες δεν είναι καθόλου διαδεδομένες παρά τω λαώ, ένεκα της πλημελούς διδασκαλίας και δια της Παλαιάς Γραφής μορφώσεως γνώσεων παρά τω λαώ),

Η λογική λοιπόν Ψυχή υποτάσσει εις εαυτήν όλες τις κατώτερες δυνάμεις και υψούμενη εις Αυτοσυνειδησία και Αυτενέργεια, αυτενεργεί οχι μονον σαν δύναμς Αισθητική, Ορεκτική και Αυτοκινητική, αλλά και ως νοητική του Αληθούς του Καλού και του Αγαθού, Βουλητική αυτού και Πρακτική.

Έτσι το εις εμάς γνωστό λογικό ζώο, ο άνθρωπος, παρίσταται ως το άνθος του μεγάλου οργανισμού της Φύσεως, το δε εν αυτώ πνεύμα ως ο καρπός του, ένεκα του οποίου δημιουργήθηκε. (Σκοπός λοιπόν της Φύσεως είναι η Δημιουργία πνεύματος), ο οποίος και περιέχει "εν εαυτώ" και σπέρμα ανωτέρας ζωής (διαβάθμησις πνευμάτων, της καθαράς πνευματικής ζωής αποχωριζόμενο της υλικής Φύσεως όπως μεταφυτευθεί. Αυτή είναι η Θεωρία (περί της πραγματικής αρχής της Φύσεως) η καλουμενη Οργανική κατ' αντίθεση προς τις λεγόμενες νεκροδυναμικές, συμφωνούσα δε με τα γιγνομενα της Φύσεως καθίσταται πάσων των άλλων πιθανωτάτη.

Η Θεωρία αυτή έχει [τας εξής] αληθείας:

Την εκ της ύλης διαμόρφωσιν του Σύμπαντος.

Την απόρροια της ύλης εκ μιας ουσίας, αρχικής που διχάσθηκε προς δράσιν.

Τη βαθμιαία εξέλιξη α) Ανόργανος Φύσις. β) Ενόργανος Φύσις. γ) Ζωική Φύσις. δ) Πνεύμα και διαβάθμησις εις πνεύμα άνευ υλικού οργανισμού όπως του ανθρώπου.

Την εξακολούθηση της Δημιουργίας Συμπάντων.

Την εξήγηση της Κεντρομόλου και Φυγοκέντρου δυνάμεως.

Την πρώτη ώθηση εις άλλο εκτός της ουσίας. Αυτό πρέπει να εξετασθεί γιατί είναι κάτι που δεν το δέχεται η Πανθεϊστική Θεωρία.

Το ότι εκ του αντιθετισμού εξηγείται το Θετικό και Αρνητικό στοιχείο και η ένωσις.

Το ότι εξηγείται το σύνθετο εις την Φύση.

Εξηγείται εκ της αρχικής η παραγωγή του Αιθέρος ως φυλάττοντος τα όρια εν τη κινήσει των ουρανίων σωμάτων όπως μη συγκρούονται (σγμ. πιθανώς να μην είναι μόνον "εκ της αρχικής", αλλά αρχικής ουσίας).

Εξηγείται ο χρόνος κ.λ.π.

Ότι η αρχική ουσία δεν είναι ούτε πνεύμα ούτε ύλη ούτε καμιά των εν τη Φύσει συνθέτων ούτε πολλές.

Εξηγείται λοιπόν το ενιαίο της Ουσίας η Μονάς εκ της οποίας απέρευσαν τα λοιπά και αποτελούν συνθέσεις της Μονάδος. Δίκαιο του Πυθαγόρα.

Εξηγείται η φυσική Ορμή εις τα ανόργανα, τα ενόργανα και τα ζώα.

Η εργασία αυτή έχει και μερικά σημεία τα οποία πρέπει να εξετασθούν:

α) Πώς παρήχθη ο Χώρος.

β) Αν πραγματικά οι ψυχές των ζώων αποθνήσκουν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 6)

7. ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ Α'

Λόγος εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου την 9 Σεπτεμβρίου 1903

Η θετική επιστήμη δι' ειδικών οργάνων θέτει εις ανάλυσιν την υπόστασιν πολλών ουσιών, τα στοιχεία δε αυτών αποτελούν τα δόγματα της. Αλλά το ιδικόν μας δόγμα δεν είναι δυνατόν να απορρέει εκ της αυτής αίτιας, διότι πιστεύομεν ότι πάσαι αι ουσίαι της Φύσεως αποτελούν εξωτερικήν υπόστασιν ταύτης, της οποίας η αίτια είναι ενδότερος τις λόγος ο οποίος δεν δύναται να προσπελασθεί δια των οργάνων τα οποία η θετική επιστήμη έχει ως εφόδια. Εμείς φρονούμεν, ότι πάσα κίνησις της Φύσεως είναι ρυθμός ο όποιος κανονίζει την δράσιν μιας δυνάμεως και ότι η δράσις αυτής συντελεί σπουδαίως, ώστε έκαστον των ατόμων να εκδηλώνει διάφορα φαινόμενα των οποίων η καθολική εξέτασις δύναται να είναι μαθηματικόν τι μέσον. Δύναται να είναι μαθηματικόν μέσον, διότι πάσα υποστατή ουσία της Φύσεως έχει και ιδιαιτέραν τινά ρύθμισιν και αποτελεί ως προς την εκδήλωσιν των δυνάμεων της ιδιάζοντα τρόπον εκάστη. Δια να είμεθα όμως βέβαιοι ότι τα φαινόμενα της Φύσεως αποτελούν έκαστον ιδιάζοντα τρόπον δράσεως, τούτο δυνάμεθα να το ίδωμεν επί παντός αντικειμένου το οποίον και σχήμα και μορφήν ιδιατέραν των άλλων αποτελεί.

Υπάρχουν αντικείμενα τα οποία όταν τεθούν εις δράσιν εν συνδυασμώ, έχουν αποτελέσματα πολύ διαφορετικά εκείνων τα οποία θα είχεν έκαστον μεμονωμένον και δια τούτο ολόκληρος η Φύσις είναι μεν σύνολον τι δρών προς ένα σκοπόν, αλλά τα αποτελούντα αυτήν μέρη έχουν έκαστον ειδικήν υπηρεσίαν την οποίαν τελεί ωθούμενον ορμεμφύτως.

Αι ιδιότητες των μερών των αποτελούντων την Φύσιν είναι ακριβώς ό,τι απητήθη να αποτελέσει το Σύμπαν και να συντελέσει εις την αρμονίαν του. Αυταί λοιπόν αι ιδιότητες των ουσιών της Φύσεως είναι εκείναι αι οποίαι θεωρούνται από ημάς στοιχεία και βάσεις της αστρολογικής επιστήμης. Αύται αι Ιδιότητες αποτελούν την διάκρισιν των χαρακτήρων εκάστου, αύται αποτελούν το ιδιαίτερον γνώρισμα της μορφής εκάστου. Εάν αύται αι ιδιότητες δεν είχαν διακεκριμένην δράσιν και ωρισμένον σκοπόν, άπασα η Φύσις θα ήτο άμορφον τι και ακατέργαστον σύνολον και ουδέν εξ αυτής θα ηδύνατο να προκύψει. Ως είπομεν, εκάστη των ιδιοτήτων αποτελεί ιδιαίτατον λόγον και ο λόγος εκάστης αποτελεί ειδικόν όργανον της ανθρωπινής μορφής δια της οποίας δύναται να συντελεσθεί επίτευξις νοητικής υποστάσεως. Άνευ της εξαιρετικής αυτής ιδιαζούσης ειδικότητος των οργάνων της ανθρωπινής μορφής και άνευ της αίτιας η οποία υπηγόρευσε την σύστασίν της, σκότος ψηλαφητόν θα απετέλει της ψυχής του Σύμπαντος την υπόστασιν. Εν παρόδω, επειδή είπον περί της ψυχής του Σύμπαντος, επιτρέψατε να προσθέσω δύο λέξεις εκδηλών δι' αυτών και την περί της ψυχής του Σύμπαντος πίστιν μου. Κατ' εμέ ψυχή του Σύμπαντος είναι το σύνολον των δρώντων εν αυτώ νόμων οι οποίοι δια της ειδικότητός των παρασκευαζομένων υπό των εχόντων ιδιαιτέραν ενέργειαν εκάστης των ουσιών αυτών μερών του ανθρωπίνου οργανισμού, αποτελούν την ατομικήν και νοητικήν της ψυχής υπόστασιν εκάστου. Η κατάτμησις των νόμων της Φύσεως εις διακεκριμένα ΕΓΩ αποτελεί την εξωτερικήν των εμφάνισιν εις οντά και εις αυτό συνετέλεσε εκάστη ειδική ουσία, διότι άλλη μεν εξεδήλωσεν τον εαυτής νόμον εις τούτο το μέρος του υποκειμένου, άλλη δε εις εκείνο. Η περί των πραγμάτων αυτών πίστις μου αποτελεί ειδικήν εισαγωγήν εις τας ιδέας της και δια τούτο επανερχόμενος εις το θέμα μου, λέγω, ότι έκαστον μέρος της ανθρωπινής μορφής έχει εξαρτηθεί εξ ορισμένης ουσίας του Σύμπαντος. Και επειδή εις το στερέωμα παρατηρείται πληθώρα ουρανίων σωμάτων, η αστρολογική επιστήμη, η επιστήμη της ιδέας και της αποκρύφου μαθηματικής, πιστεύει, ότι έκαστον των σωμάτων αυτών κατ' αναλογίαν έχει εις μεγαλυτέραν ποσότητα μίαν ειδικήν ουσίαν την οποίαν έχουν μεν και τα άλλα σώματα αλλά εις μικρότερον βαθμόν.' Εξ αυτού λοιπόν έπεται, ότι η ουσία αυτή συντελεί εις την σύστασιν

ενός ειδικού οργάνου της ανθρωπινής μορφής. Εντεύθεν η Αστρολογία πιστεύει, ότι το πλανητικόν μας σύστημα, καθώς και ο ζωδιακός κύκλος του Ουρανού κυριαρχεί επί της Γης κατά μαθηματικήν αναλονίαν της οποίας η κλεις συνίσταται εις την δύναμιν της επιπολαζού-σης ουσίας εκάστου των σωμάτων.

Η σύστασις των σωμάτων έσχεν τοιαύτην αναλογίαν, ώστε έκαστον αυτών να δύναται να επηρεάζει και επηρεάζεται υπό, των άλλων, ούτως ώστε να συντελήται μία καθολική αλληλεγγύη επιρροών και να εξαρτάται εξ αυτής όλη η αρμονία των σωμάτων και η διαμόρφωσις των επ' αυτών εκδηλουμένων αντικειμένων. Παλαιότερον είχον ειπεί, ότι έκαστον των αντικειμένων της Γης εξηρτήθη εξ ωρισμένης επιδράσεως των σωμάτων του Ουρανού. Ως λοιπόν τούτο συνέβη, συμβαίνει και ως προς τα αποτελούντα την ανθρωπότητα άτομα. Δηλαδή τα σώματα περί των οποίων ωμίλησα επιδρούν επί του πλανήτου μας κατά την αναλογίαν την οποίαν είχον εκ της συστάσεως των και κατά την πλεονάζουσον ουσίαν. Εάν λοιπόν άτομον συλληφθεί και γεννηθεί υπό την επιρροήν σώματος του οποίου η ουσία συντρέχει την σύστασιν της καρδίας, το άτομον αυτό θα ρέπει προς τα αισθήματα της καρδίας και καθόλου προς τας ορμάς της Φύσεως. Θα είναι ευθύς το αίσθημα και το μίσος ουδέποτε θα αποτελεί αντικείμενον της σκέψεως του. Εάν επίσης εγεννήθη υπό την επίδρασιν σώματος του οποίου η ουσία συντρέχει την σύστασιν των οφθαλμών, η παρατηρητικότης του θα είναι μεγάλη και η οξύτης της οράσεως του ισχυρά. Τούτ' αυτό θα συμβαίνει και δια άτομον το οποίον εγεννήθη υπό την επιρροήν σώματος του οποίου η επίδρασις συντρέχει την σύστασιν της γλώσσης, ότε η ευφράδεια θα είναι η κυριαρχούσα ισχύς του. Πρέπει όμως να προσθέσωμεν ότι εις τα Ουράνια σώματα ως προς τας ετηρροάς υπάρχει αριθμητική τις κατάταξις της οποίας ό τρόπος δύναται να εξευρεθεί εάν γνωρίζομεν καλώς τον τρόπον της συστάσεως των σωμάτων του Ουρανού τον οποίον βεβαίως η επιστήμη των Μάγων αστρολόγων δεν αγνοεί. Η κατάταξις κατά αριθμητικήν σειράν των Ουρανίων σωμάτων καταδεικνύει την σειράν την οποίαν έκαστον τούτων έχον επιδρά επί της γης. Αναλόγως λοιπόν της σειράς αυτής τα διάφορα άτομα έχουν κατά δυναμικήν ενέργειαν τα όργανα των. Και αν μεν εγεννήθημεν υπό την επιρροήν του αστερισμού του Λέοντος του οποίου ειδική σύστασις είναι η φαιά ουσία του εγκεφάλου, τους αντίποδας της αριθμητικής κατατάξεως θα έχουν οι αστερισμοί του Υδροχόου και των Ιχθύων των οποίων ειδική σύστασις είναι τα άκρα του ανθρωπίνου οργανισμού. Εάν κατά την ώραν της γεννήσεως ενός ατόμου συμπέσει να κυριαρχεί το ακριβώς αντίθετον άκρον του συντελούντος αστερισμού να παραχθεί η καρδία του, το άτομον τούτο δεν θα δυνηθεί να ζήσει επί μακρόν. Αναλόγως της σειράς των επιρροών ευρίσκονται εις ημάς διατεθειμένοι αι δυνάμεις αι συντρέχουσαι εις την δράσιν των οργανισμών μας. Και αν μεν έχομεν εν πλειονότητι την δύναμιν των πνευμόνων, τα πλησιέστερα αυτών όργανα αποτελούν την αναλογίαν της κατά σειράν διαβαθμίσεως των δυνάμεων των οποίων αίτια υπήρξεν η επιρροή των Ουρανίων σωμάτων, των αλληλοδιάδοχος και κατά σειράν επηρεαζόντων ημάς. Η αριθμητική κατάταξις των αστερισμών, η ειδικότης εκάστης αυτών επιρροής και ο πίναξ ο οποίος θα εμφαίνει την ειδικήν ώραν κατά την οποίαν έκαστος αστερισμός επιδρά επί της Γης, θα απετέλει αληθώς γνώμονα δυνάμενον να μας βεβαιοί εις πάσαν ώραν την πνευματικήν, ηθικήν, οργανικήν και διανοητικήν υπόστασιν εκάστου ανθρώπου, ως επίσης και τα έτη ζωής του, εάν εις αυτά ηθέλαμεν προσθέσει και την ημερομηνίαν, το έτος και την ώρα της γεννήσεως εκάστου, ως και την ώραν της συλλήψεως. Πάντα δε όσα αποτελούν ανεξιχνίαστον μυστήριον εις τον άνθρωπον, τότε θα συνέτρεχαν εις το να αποτελούν δι' αυτόν ειδικήν γνώσιν η οποία θα συντελούσε ώστε να τον οδηγήσει επί άλλων σπουδαίων φαινομένων της Φύσεως των οποίων η γνώσις αναντιρρήτως θα ήθελεν μεταβάλλει τον άνθρωπον εις Θεόν. Έθιξα το ζήτημα αυτό κατά το μέτρον των δυνάμεων μου, αλλά δια να δυνηθώ να σας μεταδώσω όλον το δόγμα της πίστεως μου, πρέπει ακόμη να σας είπω, ότι κάθε αντικείμενον της Φύσεως του οποίου η σύστασις απήτησε ειδικήν επιρροήν ουρανίου σώματος, αποτελεί και είδος γνώσεως,

η οποία χειριζόμενη κατά μέτρον εφικτόν υφ' υμών θα είχεν ως αποτέλεσμα να παραγάγει ανθρώπους οι οποίοι αληθώς θα είχαν θείαν ενέργειαν, βεβαίως διότι θα εγνώριζαν τας στιγμάς κατά, τας οποίας κυριαρχούν τα Ουράνια σώματα επί της Γης και συνεπώς εφ' ημών και θα ενίσχυαν τα όργανα εκείνα τα όποια ειδικώς συντρέχουν εις την εκδήλωσιν των δυνάμεων της ψυχής, δι' ωρισμένων αντικειμένων, ίσα εχόντων δύναμιν επιρροής προς τα όργανα τα οποία θα ήθελαν να ενισχύσουν καώ τότε ο δυνάμενος να χαρακτηρίζεται φυσικώς αδύνατος τον νουν, τεχνικώς θα καθίστατο υπέροχος (τον νουν), διότι διαρκώς θα ενίσχυεν αυτόν δια δυνάμεως επιρροής, εχούσης ακρίβως αυτόν τον σκοπόν. Αυτός ακριβώς ο λόγος υπαγορεύει ώστε ο άνθρωπος ο καταγινόμενος εις την έρευναν των δυνάμεων της Φύσεως να μη λαμβάνει πάσαν τροφήν και εις πάσαν ώραν, να μη λαμβάνει και χειρίζεται κάθε είδους αντικείμενον και εις πάσαν ώραν και δι' αυτό οι γνωρίζοντες αυτά άνθρωποι παρήγαγαν φαινόμενα τα όποια οι αμαθείς υπέθεσαν ότι συνετελέσθησαν συνεργεία δαιμόνων. Από της στιγμής κατά την οποίαν η ανθρωπότης ή ειδικότερον ο άνθρωπος έχασε τα σημεία αυτά της γνώσεως της Αστρολογίας, έπαυσε να παράγει θαυμαστά φαινόμενα και έπαυσεν να συντελείται αγαγέννησις εις τας ανθρωπινός ψυχάς. Περιορισθείσης δε της ανθρωπότητας μόνον επί της τροχιάς των θετικών επιστημών, δεν καθίσταται δι' αυτήν δυνατόν να γνωρίσει τι συντελείται επέκεινα του νοητικού αυτής ορίζοντος. Θα διαιωνίζεται μόνον αμαθώς καταναλίσκουσα τας δυνάμεις της εις πάθη τα οποία αποτελούν τον τάφον της ισχύος της. Ενώ ομάς ανθρώπων δρώσα διαφορετικά και όχι μόνο με τας βάσεις της θετικής επιστήμης θα ηδύνατο κάλλιστα να επιχύσει μείζον φως επί των φυσικών φαινομένων και θα συνέτρεχε ώστε να αναγεννηθεί η ανθρωπότης και να μεταπηδήσει επί άλλων επιπέδων τα όποια θα της παρείχαν μείζονα δύναμιν γνώσεως εκ της οποίας αναμφιβόλως θα προέκυπτεν υγιείς τις κατάστασις, εξασφαλίζουσα τον άνθρωπον υπό πάσαν έποψιν καί προάγουσαν αυτόν ηθικώς. Το Ελληνικόν "Εθνος τοιαύτην είχεν αφετηρίαν και εάν δεν κατίσχυαν αι ενάντιοι ιδέαι, αναγάγουσαι τον δόλον και την απάτην εις επιστήμην δια του πολιτεύεσθαι τους ανθρώπους, η Ελλάς θα ήτο διαρκές σημείον εκ του οποίου πάντοτε θα έρρεε φως, φωτίζον τους σκοτισμένους πληθυσμούς της Γης. Αι γνώσεις αι προκύπτουσαι εκ της μαθηματικής της αστρολογίας επιστήμης επεκτείνονται επί πάσης παραγωγής είτε ανθρώπων είτε αντικειμένων, ώστε και αύται αι πλουτοπαραγωγικοί συνθήκαι των ανθρώπων θα είχαν αλλοίαν υπόστασιν, αν η σοφία των Μάγων κατίσχυεν επί των ανθρωπίνων πραγμάτων και δεν υπάρχει κλάδος επιστήμης επί του οποίου να μη δύνανται να ποιήσουν έκπληξιν τα αστρολογικά φαινόμενα. Αλλά δια να συντελεσθεί αυτό πρέπει τους κλάδους της επιστήμης να τους διευθετούν άνθρωποι σοβαρά ασχοληθέντες, πεπειραμένοι και ενισχυμένοι με τοιαύτας γνώσεις.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΠ. ΝΑΓΟΥ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 07α)

8. ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ Β'

Λόγος εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου την 24 Φεβρουαρίου 1907

Όταν οι ανατολικοί λαοί ηκολούθουν τους Μάγους αυτών, προ παντός επρόσεχαν εις ό,τι αυτοί μετέδιδαν και επί τη βάσει των μεταδόσεων τούτων οι σοφοί κατήρτιζαν τας χρονολογίας των και την διαίρεσιν του έτους κατά τρόπον δυνάμενον να πληροί όλας τας ανάγκας των κοινωνιών των. Δυστυχώς οι μεταγενέστεροι τούτων λαοί, ουδέποτε ηθέλησαν να προσέξουν εις τας εξωτερικεύσεις αυτάς των Μάγων καθώς και εις τας αιτιολογίας της διαφοράς η οποία προκύπτει εκ της μεταπτώσεως ή οπισθοδρομήσεως, ως υπό των ανθρώπων ονομάζεται, του άξονος της Γης επί του σημείου των δεσμών της εκλειπτικής, και δι' αυτό έκτοτε αϊ αντίστοιχοι προς τους μήνας Βασιλείαι του Ουρανού άλλαξαν θέσεις και τα αστρολογικά φαινόμενα πολύ δύσκολα δύνανται να γνωσθούν έπί τη βάσει του ισχύοντος ημερολογίου. Οι Μάγοι, όταν κατήρτισαν το αστρολογικόν των έτος, εγνώριζαν την προκύπτουσαν ταύτην διαφοράν και έτι εμάντευαν ότι αύτη προέκυπτεν, αφ' ενός εκ της μη επαναφοράς ολοκλήρου του Ηλιακού συστήματος επί του αυτού σημείου της εκκινήσεως του, αφ' ετέρου, ως εκ των αλλοιώσεων των επιφανειών της Γης αι οποίαι προκαλούν ταλαντεύσεις ανεπαίσθητους του άξονος της, λόγω της αναπτύξεως των μαγνητικών της δυνάμεων η όποια συντελείται εκ των μεταβολών τούτων. Το γεγονός αυτό της μεταπτώσεως του άξονος είναι φυσικόν και δυνάμει αυτού οπισθοχωρούσαι αι Βασιλείαι του Ουρανού του Έαρος επί των σημείων του Χειμώνος, προκαλούν διαφόρους εξωτερικεύσεις και ούτω μεταβάλλονται και αι μορφαί των επιφανειών της Γης, σπουδαιότατα δε επιδρούν εις την εξαφάνισιν αυτών και την δημιουργίαν άλλων αι οποίαι πρότερον δεν υπήρχον. Διά να λάβετε πλήρη αντίληψιν του πράγματος τούτου, θα σας είπω και τα ακόλουθα. Οι αρχαίοι Μάγοι διήρεσαν το έτος εις τεσσάρας εποχάς. Και τούτο διότι φύσει παρουσιάζει την διαφοράν της εποχής από εποχήν κατά τους τεσσάρας σταθμούς του έτους οι όποιοι προσδιορίζουν την διαφοράν της ατμοσφαίρας και την εκδήλωσιν των διαφόρων φαινομένων, δεύτερον δε, διότι η Γη ευρίσκεται επί διαφόρων σημείων ευθυγραμμούσα μετά του Ηλίου προς διάφορα κέντρα του Ουρανού. Τας εποχάς αυτάς ηδύναντο να τας διαιρέσουν και εις περισσότερος, εις εξ παραδείγματος χάριν. Δεν έπραξαν όμως αυτό, διότι τας τέσσαρας καταστάσεις της Γης, της ύλης δηλαδή, τας εξήρτησαν εκ των τεσσάρας αυτών κέντρων του Ουρανίου κύκλου και την μεν πρώτην την οποίαν ωνόμασαν Γην την απέδωσαν εις την εποχήν κατά την οποίαν φαίνεται ότι ο Ήλιος διέρχεται τους Ζωδιακούς αστέρας Ζυγού, Σκορπιού, Τοξότου. Την δευτέραν, την οποίαν ωνόμασαν ΥΔΩΡ, τήν απέδωσαν εις την εποχήν την οποίαν διέρχεται ο "Ηλιος τους Ζωδιακούς Αιγόκερω, Ύδροχόον καί Ιχθείς. Την τρίτην την οποίαν ώνόμαοαν Αέρα κατά τήν οποίαν ό Ήλιος εξεπροσώπει την ατμοσφαίραν, την απέδωσαν εις την εποχήν κατά την οποίαν ο Ήλιος διέρχεται τους Ζωδιακούς αστέρας Κριόν, Ταύρον και Διδύμους και την τετάρτην την οποίαν ωνόμασαν Πυρ καί εξεπροσώπει τον Ουρανόν την απέδωσαν εις την εποχήν κατά την οποίαν ο ήλιος διέρχεται τους Ζωδιακούς Καρκίνον, Λέοντα και Παρθένον. Των τεσσάρων αυτών εποχών Βασιλείς κυριάρχους ώρισαν, του μεν Πυρός και Ουρανού τον Δία, της ατμοσφαίρας -Αέρος την Αφροδίτην, του Ύδατος την Θεάν Ήραν και της Γης τον Θεόν Άρην. Οι τέσσαρες αυτοί Ουράνιοι Βασιλείς ανταποκρίνονται προς τας τεσσάρας καταστάσεις της ύλης και είναι κυρίαρχοι των τεσσάρων στοιχείων. Συνωδά εις αυτά εδόθησαν αι λοιπαί κυριαρχίαι προς τους άλλους οκτώ Βασιλείς και ούτω εκάστη εποχή έχει τρεις κυριάρχους οι οποίοι βασιλεύουν ομού επί της εποχής των, διαιρέσαντες αυτήν εις τρία ίσα μέρη, έκαστος των οποίων έλαβεν ανά εν. Οι Βασιλείς αυτοί έστησαν τους θρόνους των κατ' ακολουθίαν επί των δώδεκα σημείων του Ζωδιακού και ως εκ των γνωστών λόγων ερχόμενοι εις ευθυ-γραμμίαν

μετά του Ηλίου και της Γης μεταβιβάζουν επ' αυτής, της Γης, τας δυνάμεις των. Ως έκτης μεταπτώσεως όμως του άξονος της Γης, ενώ αυτοί είναι πάγιοι Βασιλείς η κυριαρχία των αλλάσσει φάσιν κατά τας εποχάς του έτους και η οπισθοδρόμησις αυτή την οποίαν υφίστανται οι Βασιλείς του Πυρός προς το σημείον το όποιον κατέχουν οι Βασιλείς της Ατμοσφαίρας - Αέρος, επιφέρουν μεγίστην μεταβολήν εις τας λειτουργίας του Αέρος και ούτω το στοιχείον αυτό απολεπτύνεται περισσότε-ρον και καθίσταται γοργότερον εν τη εξελίξει του, συντρέχον συγχρόνως πάσας τας μορφάς της υπ' αυτόν δρώσης Φύσεως να μεταβάλλουν λειτουργίας και να καθίστανται θειότεραι Ως εκ της τοιαύτης μεταδόσεως των τεσσάρων Βασιλειών των τεσσάρων στοιχείων και των εντεύθεν διαφορετικών των επιδρά-σεων επί των επιφανειών της Γης, δημιουργούνται νέαι φυτικαί και ζωικαί μορφαί αυτής και απόλλυνται άλλαι. Αυτό το οποίον συμβαίνει μεταξύ Πυρός και Αέρος επίσης συμβαίνει μεταξύ Αέρος και Ύδατος και μεταξύ Ύδατος και της Γης και ούτω η Γη εξελίσσεται αεί μετατιθεμένων επί των τεσσάρων εποχών του έτους των Βασιλειών του Ουρανού. Εάν δεν συνέβαινε τούτο, αι μορφαί θα ήσαν πάγιαι και η εξέλιξις ουχί σταθερά και αναλλοίωτος. Μη γνωρίζοντες όμως τους λόγους αυτούς οι μετά τους μεγάλους Μάγους και εντεύθεν σοφοί, προσεκόλλησαν τους αστερισμούς, παρά την Φύσιν, εις παγίους μήνας, διότι οι αστερισμοί μετακινούμενοι δεν θα ηδύναντο να σταθούν επί σταθερόν σημείον και επεκράτησεν ένα σύστημα όχι φυσικόν, παρά τας υποδείξεις των αρχαίων Μάγων οι όποιοι δεν ελάμβα-νον σταθερούς μήνας εις τους υπολογισμούς τους, αλλά ελάμβαναν πάντοτε υπ' όψιν το σημείον του Ουρανού έπί τοῦ όποιου εύρίσκετο ό Ήλιος και την σταθεράν επ' αυτού Βασιλείαν. Ό κόσμος του υπεράνω ημών δρώντος πνεύματος επειδή δεν ηδύνατο να εμφυσήσει εις τας διανοίας των ανθρώπων πάντων την αλήθειαν ταύτην ουδέ να ρυθμίζει τας ενεργείας του παρά την Φύσιν, κατά συνθήκην εδέχετο τας δοξασίας των ανθρώπων και δι' άλλων συνθηκών εκανόνιζεν την επί των ανθρώπων δράσιν του. Η σταθερά βάσις λοιπόν των Βασιλειών του Ούρα-νού επί των Ζωδιακών αστέρων και η κυριαρχία των κατά την στιγμήν της ευθυγραμμίσεως της Γης διά του Ήλιου προς αυτάς, εκρίθη υπό των σοφών η ορθωτέρα και πάντα τα μυστήρια την έδέχθησαν προκειμένου να τελέσουν τας φυσικάς εορτάς των ή και πάσαν άλλην πνευματικήν εργασίαν, θεωρήσαντες και συγχρόνως αυτήν ως θεμελιώδη βάσιν της αστρολογίας. Κατανοείτε κατ' ακολουθίαν ότι τα αστρολογικά συστήματα εξήρτουν τα έτη των εκ σταθερών σημείων του Ουρανού και ούτω ουδέποτε διελανθάνοντο εις την εκτίμησιν των αληθών γεγονότων της Φύσεως. Ακόμη και τα ελάχιστα κλάσματα τα εναπομένοντα κατ' έτος, τα συνυπελόγιζαν και εις διάστημα ωρισμένον, όταν συνεπλήρουν μίαν αστρικήν ήμέραν, κατά το έτος αυτό προσέθεταν μίαν ημέραν και ούτω ουδέποτε θα παρετηρείτο διαφορά, εάν οι μεταγενέστεροι άνθρωποι δεν εστήριζον τας Βασιλείας των Ζωδιακών αστέρων επί κινητών σημείων. Τούτο εάν και σεις το ακολουθήσετε και είναι ευχε-ρές, διότι δύνασθε να γνωρίζετε τα εκ λεπτών κλάσματα τα οποία αφήνουν τα έτη, ουδέποτε θα μετακινήσετε καν έστω κα; μίαν μοίραν τας Βασιλείας των Ζωδιακών και θα κληροδοτήσετε κατ' αυτόν τον τρόπον εις τας μέλλουσας γενεάς στερεόν έτος, εξαρτώμενον εκ των θέσεων του Ηλίου επί του Ουράνιοι κύκλου. Οι αρχαίοι Μάγοι παρ' όλον ότι δεν είχαν γνώσιν περί την υπάρξεως των πλανητών Ουρανού και Ποσειδώνος, παρ' όλο ταύτα όμως παρεδέχοντο εκ μακράς πείρας τα αστρολογικά φαινόμενα τα προκύπτοντα εξ επιρροών πλανητών μη γνωστών εις αυτούς και δεν απέδιδον ταύτας εις τους γνωστούς τους πλανήτας αλλά εις αγνώστους λειτουργίας δημιουργήσαντες ούτω πλείστος θεωρίας.

Εμείς όμως οι όποιοι ευτυχήσαμε να γνωρίσωμεν την ύπαρξιν τους εν ουδεμία περιπτώσει δυνάμεθα να τους εξαιρέσωμε όσον και αν η επίδρασίς των εφ' ημών είναι ανίσχυρος. Φύσει υπάρχουν και ενεργούν, τούτο δε αρκεί δι' ημάς.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΠ. ΝΑΓΟΥ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 07β)

9. ΠΕΡΙ ΦΩΤΟΣ, ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Ουδείς, ούτε σοφόν πνεύμα, ούτε σοφός άνθρωπος, είναι δυνατόν να απαιτήσει από οιονδήποτε άνθρωπον να σχηματίση ιδέας και εκδηλώση αισθήματα διάφορα εκείνων τα οποία μπορούν να διαμορφώσουν τα ψυχικά αυτού κέντρα, ήτοι το νοητικόν και το συναισθηματικόν, αποτέλεσμα συνεργασίας των οποίων είναι η αίσθησις. Τα όργανα της αισθήσεως οφείλονται εις την οργάνωσιν των υλικών στοιχείων, ενώ η αιτία της οργανώσεως ταύτης οφείλεται εκεί όπου και η δύναμις της αισθήσεως και επομένως τα όργανα υπηρετούν σκοπόν, όστις δεν ηδύνατο παρά να είναι προς όλους τους κατά μέρος πληρουμένους σκοπούς της Φύσεως, αρμονικός. Εάν τα όργανα των αισθητηρίων και η αιτία της συστάσεως αυτών είχον σκοπόν την διαμόρφωσιν μόνον υποκειμενικών ιδεών, τότε η αιτία της συστάσεως των αισθητηρίων έπρεπε να είναι εκτός της υλικής φύσεως και να μην αποτελούν τα όργανα αυτής μέσον κοινωνίας προς την έξω φύσιν της ψυχής. Εάν τουναντίων τα όργανα των αισθητηρίων είναι κατασκευασμένα από την αυτήν ουσίαν από την οποίαν και η έξω φύσις της ψυχής αποτελείται, τότε ως αντικειμενικόν σκοπόν αναντιρρήτως πρέπει να έχουν την μεταμόρφωσιν της αιτίας αυτών εις ιδεολογικόν κέντρον δια μέσου των αντικειμενικών παραστάσεων της έξω της ψυχής φύσεως. Παραγωγή επομένως υποκειμενικών ιδεών δύναται μόνον να γίνει μετά την συγκρότησιν ιδεολογικού κέντρου, τη συνδρομή αντικειμενικών παραστάσεων της έξω της ψυχής φύσεως. Τα αισθητήρια και τα ψυχικά κέντρα, ήτοι νοητικόν και συναισθηματικόν, αποτελούν σύνδεσμον ενεργείας άνευ του οποίου ουδέν δύναται να νοηθή περί των ιδιοτήτων της ψυχής, και του σκοπού εν τη φύσει, αν πράγματι η ψυχή είναι φυσικόν πράγμα, απορρέον από την φύσιν, ενεργούν εν αυτή και πληρούν δια της Φύσεως την προαγωγήν του. Η φιλοσοφία και η επιστήμη έχουν την αξίαν των εφ' όσον δεν εκτρέπονται της φύσεως και δεν φθάνουν εις την αοριστίαν και εφ' όσον μελετούν την φύσιν ως την παρουσιάζουν αι υγιείς αισθήσεις των. Πάσα περαιτέρω της σκέψεως ταύτης έρευνα είναι παθολογικής καταστάσεως αποτέλεσμα και αποβάλλει την φιλοσοφικήν και επιστημονικήν αξίαν.

Δια να εξετάσουμε ταύτα δέον να γνωρίζουμε πρώτον τι είναι αυτά καθ' εαυτά, διότι δεν πρέπει να ομιλώμεν περί υποθέσεων ασαφών και αορίστων.

ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΦΩΣ;

Καθ' ημάς και επαναλαμβάνομε τούτο, το φως είναι ιδιότης της ουσίας του χώρου χαρακτηρίζουσα ορισμένη αυτής εξέλιξιν και ενέργειαν. Είναι θεμελιώδης νόμος αυτής εις ην μετεμορφώθησαν άλλαι μικρότεραι ενέργειαι ή νόμοι αυτής. Όπως εν τη υλική ουσία ο νόμος της κινήσεως από απλούς εν αρχή μεταβάλλεται εις άπειρον κατόπιν, ούτω και ο νόμος της ενεργείας της ουσίας του χώρου μεταβάλλεται εις νόμον του φωτός, εις νόμον δηλαδή παλλαπλής ενεργείας. Ως ο νόμος της ζωής, της υλικής ουσίας είναι εν αρχή απλούς και λανθάνων και μεταβάλεται κατόπιν εις αιώνιον Είναι της ουσίας και των εξ αυτής πραγμάτων, ούτω και ο νόμος του φωτός παρουσιάζεται εν αρχή εν τη Φύσει ως απλή ενέργεια και μεταβάλλεται κατόπιν εις απείρου φωτός τοιαύτην. Η απλή ενέργεια της ουσίας του χώρου, όταν φθάση εις ορισμένον αριθμόν μεταβάλλεται εις νόμον φωτός και τότε η έκφρασις αυτής επί της ύλης, επέχει ως προς τα παραγόμενα υπ' αυτής την έννοιαν της γονιμότητος του άρρενος επί του θήλεως. Το φως λοιπόν είναι νόμος χαρακτηριζόμενος ως εκ της ενεργείας του με ιδίαν ιδιότητα εν τη Φύσει και με ίδιον συμβολικόν αριθμόν.

Το φως ως νόμος της ουσίας του χώρου επενεργεί επί πάσης άλλης ουσίας είτε ομοειδούς είτε ετεροειδούς, προς ην εφάπτεται και προκαλεί προς αυτήν δονήσεις. Αι δονήσεις αύται αίτινες ειρήσθω εν παρόδω, δεν είναι κίνησις ως τας ονομάζει η σημερινή των ανθρώπων επιστήμη, αλλά ενέργεια, εφ' όσον αύται διενεργούνται εν ουσία χώρου και αποτέλεσμα της

πραγματικής κινήσεως της φύσεως, εφ' όσον εις αυτάς λαμβάνουσι χώραν και στοιχεία ύλης ή ανάμικτος κίνησις και ενέργεια, ως τούτο γίνεται εις τα μαγνητικά ρεύματα της γηϊνης ατμοσφαίρας και εις τα ηλεκτρικά ρεύματα. Αι δονήσεις λέγω αύται καθίστανται αιτία παραγωγής άλλων και εκείναι ετέρων και ούτω μανθάνομεν την ύπαρξιν και λειτουργίαν του φωτός. Το φως λοιπόν του Ηλίου το επενεργούν επί της ουσίας του σώματος του Ηλίου και δι' αυτής επί της ουσίας του χώρου της ευρισκομένης μεταξύ των πλανητικών σωμάτων και δι' αυτής επί του γηϊνου ημών περιβάλλοντος, δεν έρχεται αυτούσιον προς ημάς, αλλ' έρχονται τ' αποτελέσματα των ενεργειών του. Η παραγωγή του φωτός είναι ενέργεια της ουσίας του χώρου και προκαλείται εις εκδήλωσιν υπό των υλικών στοιχείων επομένως και παραμένει επί της επιφανείας του σώματος των υλικών στοιχείων και ουδέποτε αποσπάται του περιβάλλοντος τούτου ή αν θ' αποσπασθή της ενεργείας τούτης μέρος, θ' αποσπασθή μετά μέρους της ουσίας του χώρου αναμίκτου και μετ' υλικών στοιχείων, ως τούτο συμβαίνει εις τα μεταφερόμενα από ενός εις άλλο μέρος ηλεκτρικά ρεύματα, των υλικών στοιχείων χρησιμοποιουμένων ως μέσον αγωγού, τοιούτοι όμως εξ υλικών στοιχείων αγωγοί δεν υπάρχουσι μεταξύ Γης και Ηλίου. Η δόξα ότι φθάνει φως του Ηλίου αυτούσιον εις την Γην υπήρξεν άστοχος. Οι νόμοι των ουσιών του απείρου δεν μεταβιβάζονται δια μέσου άλλων ουσιών προς έτερα σημεία διότι η ενέργεια των περιορίζεται επί του μέρους της ουσίας από της οποίας απορρέουν και επομένως δεν καθίστανται ανεξάρτητοι των ουσιών. Τούτο εάν συνέβαινεν θα εδήλου εκμηδένισιν αυτών. Εις τον ορθώς σκεπτόμενον δεν δύναται να νοείται ύπαρξις και λειτουργία νόμων ή ενεργειών μη απορρεουσών από ουσίας και ενεργουσών ανεξαρτήτως αυτών.

Ως δεν δυνάμεθα να μεταβιβάσωμεν ενέργειαν ημών αλλαχού και προκαλέσωμεν εκεί τας αυτάς της ψυχής μας νοητικάς και αισθηματικάς ενεργείας, ούτω δεν δύνανται να μεταφερθώσιν και εκ του Ηλίου προς την Γην ενέργειαι αυτού. Ως δυνάμεθα όμως δια των ψυχικών μας ενεργειών τας προσκειμένας και συνεργαζομένας τη ψυχή μας ουσίας να μεταχειρισθώμεν ως μέσα επιδράσεων προς άλλας ψυχάς ή και δια μέσου των ουσιών αυτών να μεταβιβάζωμεν τύπον εννοιών προς τας τοιαύτας ψυχάς, ούτω και η ενέργεια και η έννοια του φωτός του Ηλίου δύναται να φθάση εις ημάς.

Σαφώς εκ των συλλογισμών τούτων προκύπτει ότι ενέργειαι ή νόμοι προκύπτοντες από ουσίας αμφοτέρων των ειδών υλικής και αιθερικής δεν δύνανται να αποσπασθώσιν από μέρος του απείρου και να μεταβιβασθώσιν προς έτερον. Συμβαίνει όμως τα κινούμενα σώματα του απείρου να μεταλλάσωσιν εν αυτώ μέρη και το μέρος του χώρου το κατεχόμενον πρότερον υπό της Γης να κατέχεται μεταγενεστέρως υπό της Σελήνης, χωρίς η ουσία του αιθέρος του μέρους τούτου να μετατοπίζεται. Νόμος της ουσίας ταύτης είναι να μη μετατοπίζεται μετά των υλικών σωμάτων του απείρου συμπαρακολουθούσα αυτά. Ή μέρος κατεχόμενον την στιγμήν ταύτην υπό του σώματος του Ηλίου βραδύτερον να κατέχεται υπό δορυφόρων του Ερμού και της Αφροδίτης. Μεταλλαγαί τοιαύται επί των επιπέδων (νοητώς λέγεται τούτο) της ουσίας του χώρου γίνονται εις μικράς περιόδους. Εις πολύ μεγαλυτέρας τοιαύτας γίνεται επίσης τοιαύτη μεταλλαγή και μεταξύ Γης και αποτέρων πλανητών και του Ηλίου και τανάπαλιν και επί τη βάσει αυτού του σπουδαιοτάτου νόμου της μετακινήσεως των σωμάτων τα αρχαία Μυστήρια εδημιούργησαν τας αστρολογικάς των γνώσεις εξ ων δύνανται τα πάντα να προβλέπωνται.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΡΩΜΑ;

Ούτε τούτου του φαινομένου έχομεν ορισμόν της επιστήμης. Χρώμα είναι ο αντικατοπτρισμός εν τη γη των ενεργειών της ουσίας του χώρου των ουρανίων σωμάτων, ήτις συνέτρεξε διότι είχε εν εαυτή την δύναμιν, όλας τας συνθέσεις, χημικάς και μη των σωμάτων τούτων και απετέλεσε τον λόγον της συνθέσεως όλων των ζωϊκών μορφών αυτού. Δια του αντικατοπτρισμού τούτου οι σοφοί της Γης δύνανται ασφαλώς να μελετώσι την

ποιότητα των ουρανίων σωμάτων και συλλαμβάνωσι την έννοιαν της δυνάμεως της εντάσεως των εν αυτοίς πραγμάτων. Το χρώμα των ουρανίων σωμάτων αποτελεί εμφάνισιν του βαθμού ενεργείας της ουσίας του χώρου της αποτελούσης τον σύνδεσμον των υλικών στοιχείων των σωμάτων τούτων, και είναι μέσον καθορίζον την διαβάθμισιν της ποιότητος της ουσίας του χώρου της αποτελούσης τον σύνδεσμον των σωμάτων. Είναι δυνάμεθα να είπωμεν, ασφαλώς το χρώμα νόμος εν ενεργεία της ουσίας του χώρου, εκδηλούμενος προ του νόμου του φωτός, όταν το χρώμα τούτο φαίνεται εις πράγματα της φύσεως μη ζωϊκά και νόμος εκδηλούμενος μετά την εκδήλωσιν του νόμου του φωτός, όταν το χρώμα φαίνεται επί των πνευματικών υπάρξεων. Διότι και τούτο είναι αληθές εν τη Φύσει των ψυχών, ότι η εμφάνισις του χρώματος επί της υπάρξεως των ψυχών, διαβαθμεί αυτάς και τας κατατάσσει εις ορισμένην τάξιν, αντιστοιχούσαν προς τον βαθμόν της ενεργείας των ευρισκομένων εν τω περιβάλλοντι της Γης ουρανίων σωμάτων, από του οποίου την επιρροήν εξαρτώνται και αι χημικαί της συνθέσεις και το συνθετικό αίτιο της ζωολογικής κλίμακος των όντων αυτής. Το χρώμα κατ' ακολουθίαν είναι καθολικός νόμος της ουσίας του χώρου, διαβαθμίζων πάσας αυτής τας καταστάσεις και χωρίζων αυτάς προς αλλήλους, όπως γνωρίζεται ο βαθμός των εν ενεργεία νόμων της και το πνεύμα χρησιμοποιή αυτούς προς πλήρωσιν του περαιτέρω σκοπού του. Το χρώμα το εκδηλούμενον προ του νόμου του φωτός είναι ενέργεια των συνθετουσών ουσιών τας μορφάς της Φύσεως, προς ας μεταβιβάζεται και η ιδιότις του χρώματος και υπάρχει εφ' όσον και η συνθέτουσα τας μορφάς ουσία. Το χρώμα διακρίνεται μόνον δια του φωτός, η έλλειψις όμως του φωτός δεν εξαφανίζει το χρώμα από την φύσιν, διότι και το φως και το χρώμα είναι νόμοι της ουσίας και υπάρχουν εν αυτή. Ο νόμος του φωτός συντρέχει την δημιουργίαν της ανθρωπίνης αισθήσεως και του αισθητηρίου αυτής ου μόνον τα μετ' αυτών υπάρξαντα να γνωρίση άλλα και τα προ αυτής. Η αίσθησις της οράσεως του ανθρώπου εγένετο συνεπεία της επιδράσεως του φωτός επί του μορφουμένου ανθρωπίνου όντος και επομένως έχει ως σκοπόν ν' αντιλαμβάνεται τα υπάρχοντα, εν τη Φύσει. Η αίσθησις της αφής επί παραδείγματι μη υπάρχουσα και προ της δημιουργίας αυτής δεν δύναται να προϋποθέση έλλειψιν στερεού ή ανωμάλου σώματος ή υγρού και απλού τοιούτου. Άρα η αίσθησις αύτη εγένετο επί τη βάσει των πράγματι υπαρχόντων φαινομένων της φύσεως τούτων και ως σκοπός της ετέθη υπό της δημιουργησάσης αυτήν αιτίας η μελέτη των αντικειμενικών τούτων πραγμάτων της φύσεως. Προ της δημιουργίας των αισθήσεων των όντων της Γης υπήρχον και φως και χρώμα και στερεόν και υγρόν και απαλόν και ανώμαλον. Η αίσθησις επομένως δεν κανονίζει τα πράγματα Φύσεως αλλά ταύτα καθίστανται το αντικείμενον της μελέτης της ανθρωπίνης ψυχής και δια να κάμη τούτο ανάγκη να μορφώση αισθήσεις αναλόγους προς αυτάς. Το χρώμα δια να καταστή πράγματι αντιληπτόν εις την ανθρωπίνην σκέψιν έχει ανάγκη δύο τινών, α) της υπάρξεως της ενεργείας του φωτός εν τω γηϊνω περιβάλλοντι καθ' ον είδομεν έμπροσθεν τρόπον και β) της υπάρξεως αναλόγων προς την ενέργειαν του φωτός και της ουσίας του γηϊνου περιβάλλοντος διαμορφωθεισών αισθήσεων δράσεως. Η τοιαύτη επομένως διαμόρφωσις των αισθήσεων της οράσεως είναι αποτέλεσμα αρμονίας υπαρχούσης μεταξύ της ενεργείας του φωτός και της ουσίας του πλανήτου μας και τούτο είναι το θαυμαστόν κατόρθωμα της φύσεως το οποίο ο φιλόσοφος πρέπει διαρκώς να έχη ως αντικείμενον μελέτης.

Τα φαινόμενα του φάσματος είναι αντικατοπτρισμός της ενεργείας της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας της προκαλουμένης δια της ενεργείας των κυμάνσεων των εχουσών αφετηρίαν το ηλιακόν φως και η ενέργεια αύτη μας πληροφορεί την ποιότητα της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας δια της ζωηρότητος των παρισταμένων εν τω φάσματι χρωμάτων και την ποσότητα των διαβαθμίσεων τας οποίας δια της εξελίξεώς της έχει υποστεί η ουσία αύτη συνεπεία των επιδράσεων τας οποίας υφίσταται είτε δια των απ' ευθείας προκαλουμένων εκ του ηλιακού φωτός κυμάνσεων είτε δι' εκείνων ας δέχεται δια μέσου των άλλων πλανητών προς ους σχηματίζουν γωνίας εκάστοτε ως εκ της κινήσεώς των η Γη και ο

Ήλιος. Η τάξη των χρωμάτων του φάσματος μας πληροφορεί προσέτι την ποιότητα των επιδράσεων τας οποίας υφίσταται η ουσία του πλανήτου μας εκ των απευθείας εκ του Ηλίου ή διαμέσου των πλανήτων ερχομένων κυμάνσεων, του ηλιακού φωτός και δυνάμεθα να βαθμολογίσωμε ταύτην και να κατατάξωμεν έκαστον των χρωμάτων της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας εις μίαν των επιδράσεων τούτων (μελέτη ήτις απησχόλησε τους αστρολόγους).

Ο αντικατοπτρισμός των χρωμάτων της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας επί του φάσματος γίνεται διότι αι κυμάνσεις της ουσίας ταύτης προσπίπτουν επί των υλικών στοιχείων και καθίστανται φανεραί. Ουδέποτε ενέργεια ουσίας χώρου δύναται να καταστή εις τας ανθρωπίνας αισθήσεις φανερά αν αύτη δεν έχει επίπεδον ενεργείας υλικήν ουσίαν. Αι καταστάσεις της ουσίας του χώρου αι καθοριζόμεναι δια των χρωμάτων του φάσματος απαιτούν δια να καταστούν φανεραί ου μόνον επίπεδον υλικών στοιχείων αλλά και συντεθειμένα ταύτα εις ωρισμένον σχήμα και αν μεν τούτο είναι τεχνικόν είναι ανάλογον προς απαιτούμενον τοιούτον φυσικόν δια να καταστή φανερά η υπόστασις και η τάξις των υπαρχόντων εν τη γηϊνη ουσία του χώρου χρωμάτων.

Τα προηγουμένως εκτεθέντα διετυπώθησαν ως αρχικώς ανεφέρθη, μετά συζήτησιν περί φωτός και χρωμάτων, εν συνεχεία δε περί κινήσεως.

Εις συνέχειαν της πραγματείας περί φωτός και χρωμάτων να προστεθώσιν και τα εξής:

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ;

Το ερώτημα αποτελεί αληθώς μία βάσιν εξ ης η κοσμογονία έλαβε αρχήν, αλλά αι διατυπώσεις αυτού ασαφώς εκτίθενται και δια τούτο θα αναγκασθώ να επεκταθώ πλειότερον ή όσον το ερώτημα απαιτεί και να θέσω μίαν βάσιν συλλογισμού οιωνοί να εξερευνήση ότι το ερώτημα απαιτεί να μάθη.

Κίνησις είναι το αεί αφ' εαυτού αναλλοιώτως και εν συνεχεία, εν μικρώ ή μεγάλω, εν μονάδι φυσική ή και εν συντεθειμένη εκ τοιούτων μονάδων μορφή ή μονάδι πνευματική κινούμενον και τα εκ των φυσικών τούτων πραγμάτων αντανακλώμενα.

Το μέγα του νόμου της κινήσεως των πραγμάτων της φύσεως είναι το αντανακλώμενον επί ομοίων πραγμάτων εχόντων βαθμόν μικροτέρας κινήσεως. Το μέγα του νόμου της κινήσεως είναι άθροισμα εκδηλώσεων αυτού και αποτελεί το άθροισμα τούτο την μεταμορφωτικήν έννοιαν αυτού. Η μεταμόρφωσις του φυσικού νόμου της κινήσεως δεν είναι αλλοίωσίς του αλλά πολλαπλή αυτού εκδήλωσις και αποτελεί τον εν τη φύσει σκοπόν του, η δε κατά μέρος εμφάνισις της υπάρξεώς του πληροφορεί τας διαφόρους περί κινήσεως ιδιότητας καταμεριζομένας εις ειδικούς νόμους αυτού. Το σύνολον των ιδιοτήτων τούτων είναι το μέγα του νόμου της κινήσεως και αποτελεί τούτο την εμφάνισιν της ψυχής εν τη φύσει και καθορίζει αυτήν ως ον κινούμενον ανεξαρτήτως των άλλων, ήτοι ως κινητικήν αρτίαν μονάδα έχουσα ως σκοπόν της την κατά μέρος μεταμόρφωσιν των ιδιοτήτων της εις συναισθηματικούς νόμους της.

Ο νόμος της κινήσεως καθίσταται άπειρος και αιώνιος δια των αεί και εν συνεχεία εκδηλώσεών του, οι διάφοροι δε σταθμοί των εκδηλώσεών του τούτων είναι η μεταμόρφωσίς του.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ;

Ενέργεια είναι «τα εκ των συνθέσεων και αποσυνθέσεων και των εκ τούτων, αλλοιώσεων αποτελέσματα των μορφών (πραγμάτων) της φύσεως». Αι συνθέσεις, αποσυνθέσεις και αλλοιώσεις των μορφών της φύσεως απορρέουν από την εν τω παντί υπάρχουσαν ουσίαν του χώρου, ης σκοπός φυσικός είναι να συνθέτη τα άτομα της ύλης εις μορφάς, όπως δια των συνθέσεων τούτων τα υλικά άτομα εκδηλούσιν τους νόμους αυτών και μεταμορφούνται ως ο

νόμος της κινήσεως, αποσυνθέτει δε ταύτα προς τον σκοπόν της εν νέου συνθέσεως εις αρτιωτέρας οργανώσεις ίνα νέας ποιούνται.

Αι μεταμορφώσεις των υλικών τούτων ατόμων προκαλούν και ιδίας μεταμορφώσεις της ουσίας του χώρου δια νέων της εκδηλώσεων και αι εκδηλώσεις αύται δίδουσιν την ικανότητα όπως αποσυνθέτη τα υλικά άτομα και συνθέτη αυτά εις αρτιοτέρας μορφάς. Αι αποσυνθέσεις των υλικών ατόμων είναι σταθμοί οίτινες πληροφορούσιν ότι η αεί και εν συνεχεία εκδήλωσις των νόμων των, έχει ανάγκη δια να γίνεται, αρτιωτέρων φυσικών οργανώσεων και τούτο αποτελεί το φαινόμενον των πολλαπλών εν τη φύσει οργανώσεων ων πλέον τον σκοπόν δια των ανωτέρω δυνάμεθα να νοώμεν. Η ενέργεια είναι δράσις και δευτερογενής τοιαύτη είναι η δόνησις ήτις προκαλείται εν τη ουσία του χώρου δια της κινήσεως των υλικών μορφών. Αι δονήσεις είναι δευτερογενής ενέργεια διότι τον τόνον εις αυτάς δίδει το κινούμενον των σωμάτων, αλλά διότι αύται μεταδίδονται από ουσίαν προς ουσίαν χώρου άνευ νεωτέρας μεσολαβήσεως της κινήσεως των σωμάτων δια τούτο προσλαμβάνουσι ίδιον χαρακτήρα και μορφούνται εις καθαρώς νόμους της ουσίας του χώρου. Δια της δευτερογενούς ταύτης ενεργείας προκαλούνται εκδηλώσεις εν τη ουσία του χώρου και αυτό το γεγονός αποτελεί τον χαρακτήρα των νόμων της τούτων. Οι νόμοι ούτοι ως αποτέλεσμα έχουσι προς τας υλικάς ουσίας προς ας η ενέργειά των φθάνει, νέας οργανώσεις και νέα παραγόμενα.

Η κεντομόλος δύναμις της μηχανικής διαφέρει ουσιωδώς της κεντρομόλου δυνάμεως της κοσμογονίας διότι η μεν περιορίζει την εξέτασιν αυτής εις ορισμένα πράγματα, η δε επεκτείνει την έρευνα αυτής και επί των ελαχίστων πραγμάτων διότι και εν αυτοίς κείνται τα στοιχεία της δημιουργίας και τούτων ένεκεν αι χημικαί αλλοιώσεις γίνονται. Το εν τη κεντρομόλω δυνάμει εμφωλεύον στοιχείον είναι το εκδηλούμενον δια της κινήσεως, αλλ' η κίνησις εκάστου μορίου αποτελεί ιδίαν αφετηρίαν και ένεκα τούτου εν απάση τη φύσει αι δυνάμεις παρίστανται υπό διαφόρους ιδιότητας. Ομολογώ ότι το ζήτημα της παρατηρήσεως ταύτης διέλαθε της προσοχής των επιστημόνων και δια τούτο διάφοροι γνώμαι υπάρχουσι. Αρχόμενοι να εξετάσωμεν το δια του ερωτήματός σας προβαλλόμενον θέμα φρονούμεν ότι πρέπει πρώτον να διακρίνωμεν τα στοιχεία εφ' ων καθίσταται θετική η λειτουργία της κεντρομόλου δυνάμεως. Τα στοιχεία αυτής συμβολίζονται εν τη πρώτη αυτών καταστάσει δια των περιττών αριθμών και ονομάζονται αρνητικά. Ονομάζονται αρνητικά διότι μόνα των δεν δύνανται ν' αποτελέσουν παραγωγήν. Εάν λοιπόν επί των αρνητικών τούτων στοιχείων προσθέσωμεν και τα εκ της κεντρόφυγος δυνάμεως απορρέοντα θα καταστώσιν γόνιμα εν τη παραγωγή. Όθεν οφείλομεν να διακρίνωμεν πρώτον τα αρνητικά στοιχεία αδρανή μένοντα, αλλά προστιθεμένων εις ταύτα των θετικών στοιχείων καθίστανται ούτω παραγωγικά, ώστε ο ηλεκτρισμός είναι είναι τέκνον των δύο τούτων ιδιοτήτων και έχει εν εν αυτώ και ζωήν, ζωήν μήπω εκδηλωθείσαν εν η καταστάσει διακρίνομεν τα όντα. Ώστε προς παραγωγήν τεχνικής δυνάμεως έχομεν ανάγκην αμφοτέρων των δυνάμεων της τε κεντρομόλου και κεντρόφυγος και αύται ευρίσκονται απανταχού της φύσεως εν διαφόρω καταστάσει λόγω του ότι δεν έσχον την αυτήν αφετηρίαν. Αλλά ανάγκη να παρατηρήσωμεν ακόμη ότι εν τη εκδηλώσει αυτών αποτελούν διάφορα στοιχεία, ίνα δε εννοηθή τούτο, δέον να συγκρίνωμεν αυτάς επί διαφόρων στοιχείων, και τότε θα κατανοήσωμεν ότι αι εν τω Α' στοιχείω υπάρχουσαι έχουσι μεγαλυτέραν εκδήλωσιν και κατά συνέπειαν δύνανται ν' αλλοιώσωσι την ουσίαν κατωτέρας δυνάμεως καίτοι ομοίας. Ο ηλεκτρισμός παρήχθη ως εκ των αλλοιώσεων τούτων και δια τούτο παρατηρούμεν ότι ωρισμένα στοιχεία παράγουσι δύναμιν ηλεκτρισμού. Ότι δε και τα λοιπά στοιχεία έχουσι ποσότητα ηλεκτρισμού δεν υπάρχει αμφιβολία, αλλ' η ποσότης εκάστου στοιχείου είναι διάφορος ως εκ της αφετηρίας αυτού, ως είπομεν. Τώρα αν διαγνώσωμεν ποία στοιχεία της φύσεως είναι τα έχοντα περισσοτέρας δυνάμεις, δια τούτων επιτυγχάνομεν την αλλοίωσιν και ταυτοχρόνως την παραγωγήν δυνάμεως. Πρέπει προσέτι

να προσθέσω ακόμη εν άλλο φαινόμενον ίνα είναι πλήρως καταληπτή η εκτεθείσαθεωρία μου.

Τα αρνητικά στοιχεία τα προκύπτοντα εκ της κεντρομόλου και τα θετικά της κεντρόφυγος δεν εύρηνται εν όλοις τοις στοιχείοις εν αναλόγω ποσότητι, αλλά παρέχουσι εις τα μετ' αυτών παραγόμενα αρνητικά πλειότερα, άλλα δε θετικά πλειότερα. Η τοιαύτη κατάστασις είναι η ιδιότης εκάστου στοιχείου και η ωρισμένη ώθησις έχει ως σκοπόν παραγωγής διαφόρων δυνάμεων ούτως ώστε να ισορροπούν κατά την εξέλιξιν αυτών. Την τοιαύτην ιδέαν ρίπτω και δέον να παρατηρήσετε εν τη φύσει ότι μία ουσία διαφέρει της άλλης λόγω του ότι αι ποσότητες αι αποτελούσαι αυτάς είναι διάφοροι. Τα θερμογόνα στοιχεία έχουσι πλειότερα θετικά διότι εκ των στοιχείων τούτων προκύπτουσιν αι δυνάμεις της κεντρόφυγος ήτις εξυπηρετεί τας περιφερείας των σωμάτων και παράγει την αλληλεπίδρασιν εξ ης πάλιν προκύπτει εξωτερικώς η έλξις διότι αφίνει συσπειρωμένα τα στοιχεία της κεντρομόλου να έλκωσι προς αυτήν και κανονίζει ούτω η φύσις τας κινήσεις επί διαφόρων επιπέδων. Εν ω τουναντίων, μη υπαρχούσης της αλληλεπιδράσεως, τα πράγματα θα έμενον άγονα. Όθεν τα ουράνια σώματα επιδρώσι σπουδαίως επί της Γης και δια τούτο αύτη αλλοιούται χημικώς και εκ της αλλοιώσεως ταύτης παράγονται νέαι δυνάμεις αίτινες πάλιν εξωθούσι τα εν αυτή ευρισκόμενα στοιχεία και η εξέλιξις καθίσταται θετική. Δεν βλέπω διατί αφού έχετε τας ουσίας της θείας αγάπης εν τω κέντρω παντός μορίου δεν δύνασθε να διακρίνετε την επ' άπειρον τελειοποίησιν των πραγμάτων αφού αύται πάντοτε είναι παραγωγικαί. Τελευτών ελπίζω ότι το ζήτημα έθεσα άλλως ή ως εν τω ερωτήματι υμών ετέθη και ότι δια του τρόπου τούτου εγενίκευσα την παρατήρησιν του ηλεκτρισμού εν τη παραγωγή αυτου. Εντεύθεν προκύπτουσι τα ερωτήματα πως δυνάμεθα να διαγνώσωμεν τας ουσίας εν τη μεταβολή των και αν τούτο εννοηθή τότε έχομεν πλήρη ιδέαν περί της κοσμογονίας. Η αστρονομία διαβλέπει ότι το Α ουράνιον σώμα έχει τας αυτάς χημικάς συστάσεις του Β σώματος, αλλά δεν παρατηρεί ότι αριθμητικώς τα στοιχεία του ενός διαφέρουσι του άλλου ώστε η διαφορά αύτη κανονίζει την αλληλεπίδρασιν εξ ης κανονίζεται η τροχιά εκάστου και ότι αι τροχιαί είναι κυκλικαί διότι η εν τοις σώμασι εμφωλεύουσα δύναμις έλκει τα εν τη επιφανεία προς το κέντρον ίνα μη αποσπώνται ως εκ της έλξεως υπό των άλλων σωμάτων δια τούτο χωλαίνει εν τη εξηγήσει μερικών πραγμάτων και δεν δύναται να προλαμβάνη εκείνα τα στοιχεία άτινα καταστρέφουσι τα εν τη επιφανεία του σώματος ευρισκόμενα όντα. Εάν τας αληθείας ταύτας εύρισκε, εύκολον θα ήτο να εξουδετερώνη μίαν ολεθρίαν επίδρασιν ουρανίου σώματος η οποία μεταβιβάζει εις τα εν τη επιφανεία της Γης ευρισκόμενα όντα διαφόρους ασθενείας. Επίσης αν τας αληθείας ταύτας εγνώριζε θα ηδύνατο να παράγη χημικώς δυνάμεις τας οποίας δι' άλλων τοιούτων θα μεταβίβαζε εν άλλω ουρανίω σώματι.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 08)

10. ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑΝ

Ομιλία γενομένη εις Στ.: Προμηθεύς (Απρίλιος 1929)

Θ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ5 (κατά την επιστήμη): Η έννοια της ζωής δεν είναι εύκολον να καθορισθεί, υπό της επιστήμης και διά τούτο υπάρχουν πολλοί και διάφοροι ορισμοί αυτής. Διά να εξετάσωμεν τα φαινόμενα της ζωής πρέπει να κάμωμεν διάκρισιν μεταξύ ζώντων και αποθανόντων οργανισμών ως και μεταξύ οργανικών και ανοργάνων σωμάτων. Ούτω ανευρίσκομεν ότι οι οργανισμοί αποτελούνται από κύτταρα, ιστούς και όργανα και από χημικάς ενώσεις, ως είναι το λεύκωμα, το άμυλον κ.λ.π., παρουσιάζουν δε αύξησιν απογόνων και ιδίαν θρέψιν η οποία συνίσταται εις την διαρκή σύνθεσιν και αποσύνθεσιν του οργανισμού.

Επίσης παρουσιάζουν σκοπιμότητα εν τη κατασκευή αυτών, ερεθιστικότητα ως και ψυχικά φαινόμενα. Όλα ταύτα παρουσιάζονται εις το κύτταρον το οποίον είναι η μικροτέρα ζώσα μονάς.

Το περιεχόμενον του κυττάρου είναι το πρωτόπλασμα το οποίον είναι η ζώσα ουσία. Έκαστος οργανισμός προέρχεται εξ ενός κυττάρου εκ του οποίου διά διαιρέσεως προέρχονται δύο, τέσσαρα, οκτώ κ.ο.κ. όμοια κατ' αρχάς κύτταρα. Εκ των ομοίων δε τούτων κατ' αρχάς κυττάρων προέρχεται έπειτα η θαυμάσια ποικιλία των ιστών και οργάνων, ήτοι όλος ο σκοπίμως κατασκευασμένος οργανισμός. Διά πειραμάτων απεδείχθη ότι έκαστον κύτταρον καίτοι έχει την δυναμικότητα να παραγάγει ολόκληρον τον οργανισμόν, εν τούτοις συντελεί εις την αρμονικήν συμπλήρωσιν όλου του οργανισμού. Κατά ταύτα τα κύρια προβλήματα της επιστημονικής ερεύνης είναι σήμερον. α) Τι γίνεται εντός του πρωτοπλάσματος ώστε να χαρακτηρίζεται διά τούτο η ζωή και β) ποίοι είναι οι νόμοι και τα αίτια δυνάμει των οποίων εκ των ομοίων κυττάρων παράγονται βαθμηδόν ανόμοια προς σχηματισμόν του οργανισμού.

Σ. Κ. ΝΑΓΟΣ (κατά την μυσταγωγίαν): Προκειμένου να δώσωμεν χαρακτηρισμόν περί της εννοίας της ζωής δέον να εξετάσωμεν την έννοιαν ταύτην από καθολικής απόψεως και είτα να έλθωμεν εις το επίπεδον της ερεύνης εις τα όντα της Φύσεως. Όταν ομιλώμεν περί ζωής, πρέπει να έχωμεν την έννοιαν του Ειναι των πραγμάτων της Φύσεως, διότι η έννοια του Ειναι των πραγμάτων της Φύσεως και η έννοια της ζωής είναι ταυτόσημος. Δεν δύναται να υπάρχει τι εν τω απείρω κόσμω χωρίς τούτο να έχει ζωήν. Η καθολική κατά συνέπειαν έννοια της ζωής είναι γενική. Προκειμένου να εντοπισθώμεν εις την έννοιαν της ζωής των όντων, οφείλομεν να εξετάσωμεν ποίαι είναι αι χαρακτηριστικαί ιδιότητες αυτής και ποίαι οι σχέσεις της προς την καθολικήν έννοιαν ταύτης (της ζωής).

Ένα από τα ουσιωδέστερα φαινόμενα αυτής (της ζωής των όντων), είναι ότι διά να διαιωνίζεται το είδος της μορφής δέον τούτο να γίνεται εις την εν τω συνόλω λειτουργίαν του οργανισμού των όντων. Απόδειξις τούτου είναι ότι δεν δυνάμεθα να αποσπάσωμεν εν όργανον μιας μορφής ζώου και εκ τούτου να προκύψει η διαιώνισις της μορφής του ζώου, όπως συμβαίνει εις τον φυτικόν κόσμον από τον οποίον αποσπώμεν εν μέρος της μορφής π.χ. ενός δένδρου και δι' αυτού αναπαράγομεν την όλην μορφήν αυτού.

Εις το φαινόμενον τούτο δέον να παρατηρήσωμεν ότι η ενέργεια της μορφής των όντων έχει και άλλον παράγοντα, ο οποίος αναφέρεται εις την λειτουργίαν του ψυχικού όντος. Και

---

[5] Ο Αδ.'. **Θρ. Βλησίδης**, ήταν Καθηγητής της Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

αυτό είναι εκείνο το οποίον μας δίδει την χωριστήν έννοιαν της ζωής των όντων από την καθόλου έννοιαν ταύτης (ζωής). Διά να αποδειχθεί όμως η σχέσις της εννοίας της ζωής προς την ψυχήν, δέον να αρχίσει η εξέτασις αυτή από τα ουσιαστικά Ειναι της Φύσεως εις τας καθέκαστα δημιουργίας.

Διά της ενδελεχούς λοιπόν μελέτης των κοσμογονικών ούσιών θα δυνηθώμεν να συλλάβωμεν την πραγματικήν έννοιαν της ζωής, ως και την άμεσον αυτής σχέσιν προς την ψυχήν.

Η μυσταγωγική φιλοσοφία δέχεται ότι αι πρωταρχικαί και αΐδιοι ουσίαι, εκ των οποίων συγκροτούνται οι κόσμοι, είναι δύο. Η μία τούτων είναι συνεχής προς εαυτήν και αμέριστος. Είναι το περιέχον του απείρου εντός του οποίου δρα η ετέρα ουσία η οποία δεν είναι συνεχής προς εαυτήν αλλά μοριακή και η οποία μας δίδει την έννοιαν του περιεχομένου των κόσμων.

Η πρώτη είναι η Μονάς η οποία και Λογος και Πατηρ εκλήθη πjς Φύσεως. Είναι το πάντοτε εν και πάντοτε το αυτό κατά τον Θείον Ορφέα, είναι ο Λόγος δι' ου τα πάντα εγένοντο κατά Ιωάννην.

Η δευτέρα είναι, κατ' αντίθεσιν της Μονάδος το Πλήθος, η Μήτηρ της Φύσεως η οποία διά της συνεργασίας της μετά της Μονάδος εμφανίζει τους κόσμους και τα καθέκαστα αυτών.

Η ΜΟΝΑΣ είναι η ενεργητική, η δε ΔΥΑΣ (πλήθος) η παθητική ουσία της Φύσεως. Η Μονάς είναι η γονιμοποιός ουσία εκ της οποίας προκύπτουν τα σπέρματα των μορφών η γίνονται διά της εξελικτικής της ενεργείας, η δε Δυάς η γονιμοποιουμένη εκ της οποίας γίνεται το μορφικόν συγκρότημα των κόσμων.

Η αΐδιος ουσία, η οποία χαρακτηρίζεται υπό την έννοιαν του πλήθους, εκλήθη το πρώτον υπό των Πυθαγορείων Αόριστος Δυάς.

Αι ουσίαι Μονάς και Αοριστος Δυάς δημιουργούν τους κόσμους και τας μορφάς αυτών. Και η μεν Μονάς αποτελεί τον συνθετικόν λόγον των μορφών η δε Δυάς το πλήθος των στοιχείων των συγκροτούντων τας μορφάς.

Η ένωσις των δύο τούτων αϊδίων ουσιών, εμφανίζει τα δημιουργήματα εις τα οποία ο ρόλος του Πατρός (Μονάδος) είναι ρόλος γονιμοποιού της δε Μητρός (Δυάδος) γονιμοποιουμένης.

Η εκ της συνεργασίας των δύο τούτων ουσιών εμφάνισις των δυναμικοτήτων αυτών αποτελεί την έννοιαν της καθολικής ζωής της Φύσεως ή και της γενικής ή μη, της ατομικής ψυχής αυτής.

Η εκ των ουσιών αυτών εκπόρευσις δυνάμεων αι οποίαι μας δίδουν την έννοιαν της καθολικής ζωής και ψυχής, είναι η πρώτη ένδειξις ότι, οι δημιουργούμενοι υπ' αυτών κόσμοι δεν υπόκεινται εις ουσιαστικόν εξαφανισμόν αλλά μόνον εις αέναον μεταμόρφωσιν. Η εμφάνισις της εννοίας της καθολικής ζωής και ψυχής προδίδουν ότι εις τας αϊδίους ουσίας υπάρχουν λανθάνουσαι δυναμικότητες, αι οποίαι θα μεταφερθούν βαθμιαίως εις εν ενεργεία τοιαύτας χωρίς να σημειώσουν τερματισμόν εις τον άπειρον χρόνον.

Η αΐδιος ουσία Μονάς εχαρακτηρίσθη υπό του φιλοσόφου και μύστου Εμπεδοκλέους ως έχουσα δύο πρωταρχικούς νόμους, τους νόμους της Φιλότητος και του Νείκους. Διά του νόμου της Φιλότητος αυτή συγκροτεί το μοριακόν πλήθος της αορίστου Δυάδος εις πλάσμα μορφικόν. Διά της λειτουργίας του πλάσματος τούτου εξαναγκάζονται εις εκδήλωσιν δυναμικότητες και των δύο ουσιών αι οποίαι ευρίσκοντο πρότερον εις λανθάνουσαν κατάστασιν. Αι τοιαύται εκδηλώσεις προχωρούν μέχρι σημείου το οποίον η δυναμικότης του πλάσματος επιτρέπει, εάν το πλάσμα είναι εκ της φύσεώς του κατάλληλον προς τούτο. Από του σημείου τούτου και εκείθεν, ο νόμος της Φιλότητος δεν δύναται να ενεργήσει, ότε έρχεται εις λειτουργίαν ο νόμος του Νείκους και διά της λειτουργίας του αποσυνθέτει το μορφικόν

πλάσμα. Οι νόμοι της Φιλότητος και του Νείκους είναι τα αίτια διά των οποίων καθίστανται πεπερασμένα τα μορφικά πλάσματα της Φύσεως και διά τούτο οι Πυθαγόρειοι τας εκδηλώσεις των δυνάμεων και ενεργειών της αϊδίου ουσίας της Μονάδος εχαρακτήριζον με την έννοιαν των περιττών αριθμών.

Η αΐδιος ουσία Δυάς, εχαρακτηρίσθη υπό του Εμπεδοκλέους ως έχουσα τέσσαρα Ριζώματα, ήτοι τέσσαρας διαφόρους καταστάσεις. Το αυτό διϊσχυρίσθησαν και άπαντες οι Μυσταγωγοί Φιλόσοφοι. Αι τέσσαρες αυταί καταστάσεις της Δυάδος εμφανίζουν τα μόρια αυτής με διαφορετικήν εξελικτικήν δυναμικότητα. Η διαφορετική κατάστασις αυτών είναι το αίτιον της συμπλοκής των διαφορετικών στοιχείων της Φύσεως τα οποία συγκροτεί ως διάμεσος λόγος η Μονάς και είναι εκείνα τα οποία δεν υπόκεινται εις τα αντιδραστήρια της Χημείας. Πρόδηλον ότι η διαφορετικότης και το πλήθος των χημικών στοιχείων οφείλεται εις τας τέσσαρας καταστάσεις της Δυάδος, των δυνάμεων αυτών και των ικανοτήτων αι οποίαι προκύπτουν εκ της δυναμικής εξελίξεως της Μονάδος.

Αι λειτουργίαι των στοιχείων τούτων προκαλούν μείζονας εκδηλώσεις λανθανουσών δυνάμεων αμφοτέρων των ουσιών και αι λειτουργίαι αυτών είναι εκείναι αι οποίαι εξωθούν τα στοιχεία εις συγκροτήματα αρτιωτέρων μορφών, η διαφορετικότης και ενεργητικότης των οποίων είναι ανάλογος του αριθμού των συμμετασχόντων εις τα συγκροτήματα των στοιχείων.

Τα συγκροτήματα των μορφών εξελίσσονται μέχρι του φυτικού βασιλείου και εις το σημείον αυτό η έννοια της ζωης είναι ταυτόσημος με την έννοιαν της καθολικής ψυχής. Δηλαδή τα φαινόμενα αυτών είναι αυταί αύται αι ενέργειαι αι προκύπτουσαι εκ της συνεργασίας και αλληλεπιδράσεως των στοιχειακών οργανώσεων της Φύσεως. Τούτο όμως δεν είναι και εκείνο το οποίον γίνεται εις τους οργανισμούς των ζώων, θέμα το οποίον θέλομεν εξετάσει εν συνεχεία.

Προηγουμένως ελέγαμεν, ότι εκείνο το οποίον παρατηρούμεν εις τους οργανισμούς των φυτών δεν γίνεται και εις τους οργανισμούς των ζώων. Γίνεται όμως άλλο τι και τούτο είναι εκείνο το οποίον εμφανίζει τας διαφορετικάς ιδιότητας εις τους οργανισμούς των ζώων και δη την χωριστήν έννοιαν της ζωής των όντων από την έννοιαν της καθολικής ζωής των κατωτέρων μορφών της Φύσεως.

Εις τους οργανισμούς των ζώων παρατηρούμεν λειτουργίας προερχομένας εκ δύο ουσιών, εκείνης η οποία αποτελεί την ψυχήν των ζώων και εκείνης η οποία αποτελεί τον οργανισμόν των ζώων.

Οι νόμοι της κινήσεως, της αυτοβούλου κινήσεως, και της αισθητικότητος των όντων, εκλαμβάνονται υπό των επιστημόνων ότι είναι αποτέλεσμα της συνισταμένης των λειτουργιών του οργανισμού.

Τούτο είναι το κεφαλαιώδες σφάλμα. Διότι η αυτόβουλος κίνησις και η αισθητικότης μεταδίδονται εις τον οργανισμόν εκ της εν αυτώ λειτουργούσης ψυχής και λαμβάνουν αυταί τον τύπον της ενεργείας διά της μεταδόσεως ταύτης.

Η ενέργεια των ζώντων οργανισμών είναι το παράγωγον της ουσίας της ψυχής των όντων και τούτο λειτουργεί μόνον δι' οργανισμών.

Αλλά οφείλομεν να διακρίνωμεν ότι μεταξύ των ουσιών της ψυχής και του οργανισμού υπάρχει και άλλος παράγων, εκείνος ο οποίος συνδέει τα στοιχεία εις τον σχηματισμόν των οργάνων και ο παράγων ούτος προέρχεται εξ εκείνου το οποίον ονομάζομεν Καθολικήν Ψυχήν της Φύσεως. Ο παράγων ούτος είναι ο μεταφέρων τους νόμους της κινήσεως και αισθητικότητος εκ της ουσίας της ψυχής προς λειτουργίαν εν τω καθόλου οργανισμώ αυτής. Τον παράγοντα αυτόν καλούμεν ενέργειαν του οργανισμού.

Τι είναι λοιπόν η ουσία της ατομικής ψυχής; Η εξέλιξις της των μορίων της ουσίας εκείνης την οποίαν εκαλέσαμεν Δυάδα φθάνει διά της εξελίξεως μέχρις ενός σημείου ότε εντός εκάστου των μορίων αυτών εισέρχεται ουσία της Μονάδος και συναποτελούν μίαν ατομικότητα την οποίαν δυνάμεθα να διακρίνωμεν υπό την έννοιαν του πρωτοψυχικού πλάσματος ή πρωτοζωϊκού κυττάρου. Πρωτοζωϊκού κυττάρου το οποίον δεν δύναται να πολλαπλασιάζεται ούτε διά διχασμού ούτε δι' αναπαραγωγής, διότι τας δυναμικότητάς του αυτάς τας μεταδίδει εις τα οργανικά εκείνα κύτταρα τα οποία παρασκευάζει όπως χρησιμοποιήσει ως οργανισμούς του, μέσω των οποίων θα εξωτερικεύσει εφ' εξής τας δυναμικότητας αυτού.

Η παραγωγικότης του πρωτοψυχικού τούτου πλάσματος στρέφεται εις το ένδον αυτού και τα αποτελέσματα αυτής διακρίνομεν υπό τον τύπον των ιδεών.

Ο διχασμός και η αναπαραγωγή των κυττάρων των ζώντων οργανισμών γίνεται διά της παροχής ενεργειών ψυχικού πλασματος και γίνεται εκεί όπου υπάρχει συνεργασία ψυχικού πλάσματος και οργανισμού. Εάν αποσπάσωμεν το ψυχικόν πλάσμα του οργανισμού του, η δύναμις της αναπαραγωγής των κυττάρων του θα εκλείψει και τότε θα επέλθει η μεταβολή από ζώντος εις νεκρόν οργανισμόν.

Το αυτό γίνεται και όταν η καθολική ψυχή της Φύσεως δεν δύναται να εκδηλώνει δυνάμεις της εις τους από του φυτικού κόσμου και κάτωθεν οργανισμούς, λόγω της καταπαύσεως των ικανοτήτων της μορφής να προσκολλά την εκδήλωσιν λανθανουσών δυνόμεων των ουσιών εξ ων αύτη εγένετο.

Η έννοια κατά συνέπειαν της ζωής είναι αλληλένδετος προς την ψυχήν και δεν δύναται να υπάρξει η μία άνευ της άλλης. Με άλλους λόγους δεν δύναται να φανερωθεί η έννοια της ψυχής άνευ της εννοίας της ζωής.

Από της εμφανίσεως της ατομικής ψυχής ήρξατο η δημιουργία των οργανισμών των όντων οι οποίοι απετέλεσαν το μέσον διά του οποίου εκπορεύονται αι δυνάμεις και αι ενέργειαι εν γένει των ατομικών ψυχών. Η από του σημείου τούτου αρχομένη ζωολογική κλίμαξ, το οποίον είναι η αφετηρία δημιουργίας πρωταρχικών κυτταρικών οργανισμών, διά της εξελίξεως εκτείνεται μέχρι του ανθρωπίνου όντος.

Αλλά και πέραν αυτού, η ατομική ψυχή θα εισέλθει εις κόσμους των οποίων τας οργανικάς λειτουργίας δεν δυνάμεθα να εξετάσωμεν, διότι η αντικειμενική αυτών εμφάνισις δεν δύναται να έχει σχέσιν και αναλογίαν προς τα αισθησιακά μας όργανα των οποίων αι ικανότητες περιορίζονται μέσα εις το περιβάλλον το οποίον ζώμεν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 20)

11. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ

ΟΤΙ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΧΘΕΙ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΕΙΣ Α^{ΟΝ} ΣΥΜΒΟΛ.'. ΒΑΘΜΟΝ

Σειρά όμιλιών Σπ. Νάγου εν Στ.'. Προμηθέως εις Αον Βαθμάν εν έτει 1927

Το ζήτημα της υπάρξεως της ψυχής και της ερεύνης των λειτουργιών αυτής τόσον εν τω ανθρωπίνω οργανισμώ όσον και πέραν τούτου, ήτοι εις την μεταθανάτιον κατάστασιν της ψυχής, αποτελεί εν εκ των σπουδαιοτέρων θεμάτων εις τα οποία ησχολήθησαν αι μεγαλύτεραι διάνοιαι των παρελθουσών γενεών και έν σημείον επί του οποίου συνηντήθησαν αι ανθρώπιναι εκείναι υπάρξεις από τας οποίας απέρρευσαν όλα τα Θρησκευτικά δόγματα.

Πλείσται των μεγάλων διανοιών των παρελθουσών γενεών ως κλήρον αυτών έθεσαν επίσης την επίλυσιν του ζητήματος τούτου.

Σκοπόν έχω δια βραχυτάτης ανακοινώσεως να μεταδώσω προς σας τας δοξασίας του Τάγματός μας επί του ζητήματος τούτου, συνεπώς δεν θα εξετάσω τα επίπεδα των ερευνητών, ούτε θα αναφέρω τα φαινόμενα τα οποία απετέλεσαν τας συζητήσεις των διαφόρων ερευνητών, διότι το Τάγμα μας πιστεύει, ότι δια των φαινομένων των οποίων την αιτίαν αγνοούμεν ως και τας λειτουργίας αυτών, δεν είναι δυνατόν σαφώς να φωτισθώμεν και αποτελέσωμεν παγίαν πίστιν περί της υπάρξεως της ψυχής και της μετά θάνατον του ανθρωπίνου οργανισμού υπάρξεως και ενεργείας αυτής.

Τα φαινόμενα άνευ πραγματικής γνώσεως προαπαιτουμένης δια την εξέτασιν του ζητήματος περί της αιτίας της δημιουργίας της Φύσεως, της αιτίας δηλονότι της εκπορεύσεως και διαμορφώσεως του Σύμπαντος και της αιτίας της ζωής ως και ενεργείας αυτής όπως οργανωθεί, οχι μόνον δεν χρησιμεύουν δια την λύσιν του θέματος τούτου, αλλά και δύνανται να παραπλανήσουν τον ανεξάρτητον ερευνητήν, ώστε κακώς να εκτιμήσει τας διαφόρους της ζωής οργανώσεις. Δια των φαινομένων δεν δύναται να διαμορφωθεί πραγματική πίστις η οποία να χαρακτηρίσει ελεύθερον ανθρωπον, ούτε ταύτα άνευ προαπαιτουμένων γνώσεων περί ων ανέφερον, δύνανται αναλλοιώτως να μαρτυρήσουν περί σπουδαίας λειτουργίας της ψυχής. Τα Μυσταγωγικά, κατ' ακολουθίαν Τάγματα, εις τα οποία και το ημέτερον συγκαταλέγεται, αναχωρούν δια την εξέτασιν του ζητήματος τούτου από άλλης οδού και τα φαινόμενα χρησιμεύουν εις αυτά ως ενδείξεις των λεπτοτέρων ενεργειών της φυσικής ζωής.

Η οδός από την οποίαν αναχωρούν είναι α) η εξέτασις της εκπορεύσεως του Σύμπαντος, η νοητώς δυναμένη να καταστεί εις ημάς αντιληπτή και αναφερομένη συμβολικώς εις την δημιουργίαν του Τεκτονικού Ναού, της οποίας την αξίαν εάν παρίδουν οι Μύσται, ποτέ δεν θά γίνουν κάτοχοι αυτής και β) η πορεία την οποίαν άκολουθεί η ουσία της Φύσεως δια των ανελλιπώς συντελουμένων οργανώσεων αυτής.

Ούτω, πάντα τα μυσταγωγικά Τάγματα που εξήτασαν τα ζητήματα ταύτα, ηρεύνησαν κατά πρώτον την δημιουργίαν της Φύσεως και την αιτίαν της εκδηλώσεως της ζωής, αποτέλεσμα της οποίας υπήρξαν αι οργανώσεις.

Κατά το Τάγμα μας, οργάνωσις δεν ήδύνατο να υπάρξει μη προϋπαρχούσης ζωής, αλλά και ζωή υποκειμένη εις νόμους οι οποίοι εξ αυτής απέρρεον και απορρέουν, πολλαπλασιάζει και τελειοποιεί τας οργανώσεις αύτής.

Το θέμα εις το σημείον τούτο είναι εξόχου ένδιαφέροντος.

Τι είναι ζωή, πόθεν απέρρευσεν αυτή και τίνες οι νόμοι αυτής οι ανελλιπώς προχωρούντες εις οργανώσεις της Φύσεως;

Η επιστήμη εδώ αρνείται να μας απαντήσει. Έχει και εξετάζει φαινόμενα.

Ταύτα την οδηγούν εις σχηματισμόν θεωριών αλληλοσυγκρουομένων και μη παρεχουσών επαρκή πίστιν ούτε εις τους δημιουργούς αυτών.

Αλλ' η ζωή αφ' εαυτής είναι υποκειμένη εις κατανόησιν του ανθρώπου.

Είναι ο ανθρωπος, μία από τας οργανωθείσας μορφάς αυτής εις τον πλανήτην μας, η μεγαλυτέρη και ως τοιαύτη πρέπει να αντιληφθεί τας κάτωθι αυτής οργανώσεις της ζωής. Εάν δεν το κατορθώνει, τούτο είναι αποτέλεσμα της μη πλήρους εκδηλώσεως των ενεργειών της ζωής της. Το Τάγμα μας αποκαλύπτει, ότι η τοιαύτη κατάστασις της οργανικής μας ζωής μη δυναμένης να αντιληφθεί τας ενεργείας των κατωτέρων αυτής οργανώσεων, δηλοί ότι δεν επληρώθη ο σκοπός μας, άρα υπάρχει σκοπός, ο οποίος πληρούμενος αποκαλύπτει τα μυστήρια της ζωή μας.

Εδώ ευρίσκει τις την αρχήν της δημιουργίας των Μυστηρίων και τον σκοπόν αυτών. Δεν πρόκειται κατά την παρούσαν συνεδρίαν να εξετάσω ευρύτερον το θέμα τούτο. Μεθοδικότερον θα το εξετάσω εις άλλους βαθμούς, ο,τι δε λέγω θα χρησιμεύσει εις εκδήλωσιν ενδιαφέροντος δια να ερευνήσωμεν τα θέματα ταύτα ευρύτερον.

Το Τάγμα μας εις την ψυχήν και την ζωήν δίδει την αυτήν έννοιαν και όντως είναι το αυτό πράγμα, αρκεί να κατανοήσωμεν τον μηχανισμόν της ζωής τον ανεφερόμενον εις την οργάνωσιν της ουσίας της Φύσεως δια να αντιληφθώμεν τι εστί ψυχή.

Αι οργανώσεις της ζωής εν τη Φύσει ποικίλλουν, παρατηρούμεν αλλού μεν να εκδηλούν μηχανικάς ενεργείας των οποίων ο σκοπός τελείως μας διαλανθάνει και τίποτα περί τούτου τα φαινόμενα δεν μας λέγουν, αλλού δε να εκδηλούνται ως διανδησις ως αισθήματα και ως ενεργητικαί ωθήσεις, όπως δημιουργούν την έρευναν της αληθείας, ήτοι δίδουν κατεύθυνσιν προς τα αισθήματα και τας διανοήσεις. Αλλά δυνάμεθα ακινδύνως να αρνηθώμεν περαιτέρω οργανώσεις της ζωής; Δυνάμεθα να υποθέσωμεν ότι υπάρχει τέρμα των τοιούτων οργανώσεων; Παρακινδυνευμένον θα ήτο ακόμη και άκρως ασύνετον να περιορίζαμεν τας τοιαύτας ενεργείας των οργανώσεων της ζωής επί του σκοτεινού πλανήτου μας.

Όσον αμαθέστερος είναι ο ανθρωπος κατά τοσούτον δογματικότερον αποφαίνεται περί των ενεργειών της θείας Φύσεως περί της ζωής αυτής,περί του σκοπού τον οποίον πληροί αυτη και περί της αξίας την οποίαν έχει η ανθρωπίνη προσωπικότης, η τελειότερον σχετικώς οργανωθείσα μορφή υπό της ζωής της εν τω πλανήτη μας δρώσης.

Εις δεύτερον και τρίτον βαθμόν θα επιληφθώμεν της ερεύνης του θέματος, εισαγωγήν των οποίων την εσπέραν ταύτην εποιήσαμεν.

Το Τεκ.'. Τάγ.'. αμέσως, ευθύς αμέσως προβαίνει εις την ομολογίαν, περί υπάρξεως Θεού και αθανασίας της Ψυχής, αφίνον έκαστον εις τας δοξασίας του και μη θέτον όριον εν τη ερεύνη της άληθείας.

Βαθυτέρα εξέτασις των εξαγγελιών τούτων δεικνύει, ότι αντικειμενικόν σκοπόν έχει την έρευναν των θεμάτων τούτων εν τη εξελίξει των διαφόρων βαθμών του. Συνεπώς θα αρκεσθώμεν εις τον βαθμόν τούτον να εξετάσωμεν το περί ψυχής θέμα, μόνον από επιστημονικής και φιλοσοφικής απόψεως.

Το ζήτημα περί υπάρξεως ψυχής απασχολεί τον άνθρωπον ανέκαθεν. Η λύσις του θα συντελέσει εις την δημιουργίαν μιάς καταστάσεως του ανθρώπου που θα μεταβάλει την ηθικήν κατάστασιν της ανθρωπότητος και θα παράσχει εις τον άνθρωπον την ευδαιμονίαν.

Η λύσις του ζητήματος προϋποθέτει απελευθέρωσιν της ανθρωπίνης σκέψεως από τας κρατούσας παντοειδείς δουλείας, περιορισμούς και προκαταλήψεις.

Η έρευνα μέχρι τούδε περιεστράφη εις τας εκδηλώσεις των ψυχικών φαινομένων, από τα οποία έζητήθη να προχωρήσουν εις την σύλληψιν της εννοίας της ψυχής. Αλλά τα φαινόμενα

δεν μπορούν να αποτελέσουν αληθές κριτήριον, διότι αι πηγαί των φαινομένων μας είναι άγνωστοι και είναι πιθανόν δια τούτο να αποδίδωμε φαινόμενα προερχόμενα εξ αγνώστων φυσιολογικών λειτουργιών της ανθρωπίνης μορφής εις την εν αυτη υπάρχουσαν ψυχήν.

Τα φαινόμενα ταύτα είναι κραμα της ψυχικής και φυσιολογικής λειτουργίας και δεν μπορούν να παράσχουν χωριστήν έννοιαν των δυνάμεων της ψυχής (όρα μεταξύ άλλων και το φαινόμενον των υλοποιήσεων).

Τα φαινόμενα επίσης συντελούν εις την δημιουργίαν υποκειμενικών γνώσεων που έχουν σχέσιν μέ την προδιάθεσιι του ερευνητού και δεν άγουν εις άντικειμενικάς γνώσεις.

Η ψυχή θεωρείται υπό των ανθρώπων ως άϋλος. Η λέξις αυτή σημαίνει ότι εκτός της υλικής ουσίας της Φύσεως υπάρχει και ετέρα τοιαύτη, η πρωταρχική Μονάς κατ' Ορφέα (το εν του Ορφέως) εκ της οποίας τα πάντα γίνονται. Η πρωταρχική Μονάς ως συνεχομένη προς εαυτήν παραμένει πάντοτε τοιαύτη, κατ' αντίθεσιν προς την υλικήν ουσίαν ήτις είναι μεριστή και αποτελεί το πλήθος. **Η Μονάς ουδέποτε μερίζεται**. Αν τούτο συνέβαινε θα έπρεπε να οναζητηθεί έτερον τι οπερ θα απετέλει το διάμεσον των μερών αυτής, ενώ οντιθέτως η άϋλος ουσία αποτελεί το διάμεσον μεταξύ της μεριστής ούσίας της ύλης και συμπλέκει τα μέρη αυτής εις την συγκρότησιν των στοιχείων και μορφών της ψυχής.

Η άϋλος ουσία είναι το αίτιον των μορφών.

Τούτο αποδεικνύεται βάσει των δοξασιών των Ορφικών, Πυθαγορείων, Πλάτωνος, Εμπεδοκλέους, Ηρακλείτου, Στωϊκών και αυτού ακόμη του Αριστοτέλους.

Η άϋλος ουσία είναι ο Θεός Ζεύς. Οι Ορφικοί και ο Πυθαγόρας μας εκληροδότησαν την έννοιαν, ότι το άνομα του Θεού Διός περιλαμβάνει δύο τινά α) τον Δημιουργόν Θεόν και β) τον Πνευματικόν Θεόν (Βασιλέα του Ολύμπου). Εις το άγαλμα του Διός φαίνεται σαφώς η διπλή αυτη έννοια, διότι ενώ φέρει το σκήπτρον και κεραυνόν, φέρει υπό τους πόδας αυτού Αετόν.

Ο Κεραυνός συμβολίζει την δημιουργικήν έννοιαν της μεταξύ των μορφών άλληλεπιδράσεως των στοιχείων της Φύσεως προς εξέλιξιν και δεικνύει την ενούσαν αυτά δύναμιν ήτις είναι η Δημιουργική, ο δε αετός είναι το σύμβολον του έλευθέρου πνεύματος.

Η ενότης του απείρου δεν δυναται να νοηθεί ει μη δια της αμερίστου ούσίας ήν οι αρχαίοι απεκάλουν Θεόν Δία. Αύτη δεν δύναται να μερισθεί διότι εκτός του ότι θα άφινε να υπάρχει μεταξύ των μερών της άλλο τι, αλλά και αν τοιούτον τι δεν υπήρχεν δεν θα είχομεν ένοτητα.

Συνεπώς μη μεριζομένης της αΰλου, η ψυχή δεν δύναται να γίνέται μόνον από την ουσίαν ταύτην (Μονάδα) επομένως είναι σφάλμα να πιστεύεται ότι η ψυχή είναι ουσιαστικόν είναι συντελεσθέν από άϋλον ούσίαν.

Η επιστήμη εκ παραλλήλου παραδέχεται εσχάτως, ότι δεν υπάρχει ύλη αλλά μόνον ενέργεια, το τοιούτον δε λέγουν ότι διαπιστούται υπό των αναλύσεων των μεταμορφώσεων του Ραδίου. Η Θεωρία αυτη μού φαίνεται αβάσιμος, διότι πάντα τα στοιχεία είναι συγκροτήματα εξ ατόμων υλικών, η δε ανάλυσις παρατηρείται μονον εις τα στοιχεία, ουχί δε και εις τα άτομα της ύλης τα οποία άλλωστε δεν καθίστανται ορατά. Όταν ισχυριζόμεθα ότι η ύλη είναι συμπύκνωσις της ενεργείας, αναγκαίως πρέπει να εννοώμεν ότι η ενέργεια είναι μοριακή, διότι συμπύκνωσις μόνον εις μοριακήν ουσίαν δύναται να γίνει.

Εν τοιαύτη δε περιπτώσει τι υφίσταται μεταξύ των μορίων της ενεργείας;

Εξεταστέον εν τέλει τας δοξασίας των νεωτέρων Θεοσόφων περί της δημιουργίας της Ψυχής. Η ιδρύτρια της Θεοσοφικής εταιρείας Έλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκυ ονομάζει τρείς Κόσμους: Τον νοητικόν - τον Αστρικόν - και τον Φυσικόν, λέγει δε, ότι οι δύο ούτοι κόσμοι εγένοντο εκ του τρίτου του Νοητικού τον οποίον και πατέρα αποκαλεί.

Ότι υπάρχουν τοιούτοι κόσμοι δεν το αρνούμαι, αλλ' ότι ο φυσικός και ο αστρικός κόσμος προήλθον εκ του νοητικού, τούτο ουδαμώς δύναται να στηριχθεί, διότι ο νοητικός κόσμος μόνον ανάλογα πράγματα προς αυτόν δύναται να παράγει. Κατά τας τεκτονικάς αποκαλύψεις, τα πράγματα βαίνουν εκ του ατελούς προς το τέλειον, εκ του σκότους προς τα Φως. Είναι λοιπόν αδύνατον να στηριχθεί η θεωρία αυτή εις τοιουτοτρόπως διανοούμενον άνθρωπον.

Αι ψυχαί κατά την Θεοσοφικήν θεωρίαν, είναι ατμίδες του νοητικού κόσμου, τούτο όμως παριστά μεριστήν την ουσίαν του πατρός νοητικού κόσμου και ως μη συνεχή προς έαυτήν. Αλλά τι υπάρχει τότε διάμεσον μεταξύ αυτής;

Εκπεμπόμεναι αι ψυχαί εκ του νοητικού κόσμου εις τον αστρικόν και εκ τούτου εις τον Φυσικόν αποτελούν τας οντότητας, δοκιμαζόμεναι δε αυταί εις τον κόσμον της ύλης εγκαταλείπουν μετά ωρισμένην εξέλιξιν αυτόν, επανέρχονται εις τον Αστρικόν κόσμον, αλλά και τούτον βραδύτερον εγκαταλείπουν επανερχόμεναι και ενούμεναι εις τον νοητικόν κόσμον, τον Πατέρα.

Η τοιαύτη ένωσις καταπαύει την ατομικήν υπαρξιν αυτών. Διατί; Όλα αυτά είναι ακατανόητα. Τις η ανάγκη το τέλειον να δημιουργήσει το ατελές και να υποστούν τα μέρη αυτού την δοκιμασίαν εις το ατελές, χωρίς τουλάχιστον να διατηρήσουν ιδίαν ατομικότητα; Τις σκοπός πληρούται δι' όλων;

Σέβομαι την ιδρύτριαν της Θεοσοφικής εταιρίας, αλλά δεν δύναμαι να παραδεχθώ ότι η θεωρία της αυτή έχει βασιμότητα. Σέβομαι την Έλενα Μπλαβάτσκυ διότι ειργάσθη και διότι εις πλείστα όσα ζητήματα αναγόμενα εις την εξελικτικήν κατάστασιν της ψυχής εν τω φυσικώ κόσμω και την διαβίωσιν αυτής, προσέφερεν μεγίστην συμβολήν. Παρακαλώ όμως τους αδελφούς, όπως μελετήσουν τας παραδόσεις των προγόνων μας εκ των οποίων πολλά θα διδαχθούν.

Τούτο δε θα επιχειρήσωμεν από της προσεχούς παραγράφου.

Πριν είδομεν τι αποφαίνεται εν προκειμένω η Ελληνική Θρησκεία και Φιλοσοφία, οφείλομεν να εξετάσωμεν ακόμη την δοξασίαν εάν προ των πραγμάτων της Φύσεως υπηρξεν η ψυχή ως νοητικόν ον, αλλά πρέπει εις την δοξασίαν ταύτην να κάνωμεν μίαν διευκρίνησιν, δηλονότι εάν υπήρξεν το νοητικόν ον προ της δημιουργίας του κόσμου ή προ της δημιουργίας των πραγμάτων της Γηίνης φύσεως.

Εαν η δοξασία αυτή αναφέρεται εις την προ της δημιουργίας του Γήινου κόσμου, το νοητικόν ον αναμφισβητήτως υπήρχεν. Τοιούτον τι εννοεί ο Πλάτων ο οποίος λέγει ότι προ των πραγμάτων της Φύσεως, υπήρχον οι τύποι των ιδεών, και ουχί ότι υπήρξαν προ της δημιουργίας του σύμπαντος Κόσμου. Ο Πλάτων δυστυχώς παρεξηγείται υπό των σχολιαστών του.

Ο Πλάτων επίστευεν την θεωρίαν την οποίαν και η Μυσταγωγική Φιλοσοφία εδόξαζεν. Τα νοητικά οντα κατ' αυτήν, εξελισσόμενα βαίνουν εκ των απωτέρων σωμάτων του πλανητικού μας συστήματος προς το κέντρον αυτού τον Ήλιον.

Δεν δύναμαι εις τον παρόντα βαθμόν να διαπραγματευθώ εν εκτάσει το θέμα τούτο. Οφείλω όμως να τονίσω ότι προ της δημιουργίας των πραγμάτων της Γης υπήρχον τα νοητικά οντα, διότι το νοητικόν ον έχει άμεσον σχέσιν προς την έννοιαν της ζωής, η δε έννοια αυτη είναι καθολικός νόμος της Φύσεως.

Αλλά οφείλομεν επειδή ανεφέραμεν την λέξιν ζωή, να κάμωμεν την διευκρίνησιν ότι δεν είναι ζωή μόνον εκείνο το οποίον συνήθως νοούμεν, η των ζωικών οντων, αλλά ζωή είναι παν το υπάρχον.

Η τοιαύτη έννοια μας αποκαλύπτει το ατελεύτητον Είναι των ουσιών της Φύσεως. Προ της δημιουργίας των καθόλου πραγμάτων της Φύσεως, δεν ήτο δυνατόν να υπήρχον νοητικά οντα, διότι η ιδιότης αυτών, όπως είναι αι ιδέαι, θα έμενον πάντοτε αι αυταί. Αι ιδέαι θά ήσαν αμετάβλητοι αιωνίως, τοιούτον τι όμως δεν παρατηρείται. Αι ιδέαι είναι μεταβληταί και εξελίσσονται πολλαπλασιαζόμεναι.

Ήδη πρέπει να εξετάσωμεν και εν αλλο ουσιώδες ζήτημα.

Μέσον διαγνώσεως της αληθείας των πραγμάτων της Φύσεως και των λειτουργιών αυτής διαθέτομεν την διάνοιαν. Αι σχηματιζόμεναι εν αυτή ιδέαι γίνονται δια του αισθησιακού μας συστήματος. Δι' αυτού λαμβάνομεν γνώσιν των εν τη Φύσει τελουμένων. Το αισθησιακόν όμως ημών σύστημα δια του οποίου αι ιδέαι μας γίνονται είναι δεκτικόν αλλοιώσεως και μεταβολής. Δεν δύναται κατ' ακολουθίαν η επιστημονική αίσθησις να υπερβεί τα ορια των πραγμάτων της Φύσεως τα οποία είναι δεκτικά αλλοιώσεως και μεταβολής και να φθάσει εις την εξέτασιν των ουσιών της Φύσεως προ της διαμορφώσεως αυτών εις τα στοιχεία και τας μορφάς της, ούτε να διακρίνει το νοητικόν ον της Φύσεως, διότι και τούτο είναι μέρος των ουσιών της Φύσεως μη αποτελούν μεταβλητήν κατάστασιν. Και όχι μόνον το αισθητικόν μέρος είναι δεκτικόν μεταβολής, αλλά και τα συναισθήματα και αι ηθικαί μας αρχαί.

Ο Καρνεάδης κακίζει την Πλάτωνα διότι προσέδωκεν εις τον Θεόν ηθικάς ιδιότητας και επομένως παρουσίασεν τούτον δεκτικόν μεταβολής. Οι μύσται όμως δικαιολογούν τον Πλάτωνα διότι αι διατυπώσεις αυτού έχουσι μεταφορικάς εννοίας και ταύτας είναι ικανοί μόνον οι μύσται να κατανοούν.

Η επιστημονική λοιπάν αίσθησις είναι άδυνατον να προχωρήσει πέραν της συνθέτου μορφής των πραγμάτων της Φύσεως και των λειτουργιών αυτής και να φθάσει εις την ερευναν των ουσιών αυτής προ της διαπλάσεώς της εις μορφικά πλάσματα. Και έως εδώ το επίπεδον της επιστήμης είναι ευρύτατον και θα έχει πολλάς ακόμη ενεργείας να αποκαλύψει των δεκτικών μεταβολής πραγμάτων της Φύσεως.

Αλλά τότε πώς είναι δυνατόν να εύρωμεν και γνωρίσωμεν την ουσίαν της Φύσεως και τα ουσιαστικον είναι της ψυχής; Οφείλομεν να ανατρέξωμεν εις τας παραδόσεις των προγονων μας οι οποίοι μας αφήκαν πολυτίμους παρακαταθήκας. Μία των παρακαταθηκών τούτων είναι και η εικών της γενέσεως της Θεας της Σοφίας Αθηνάς.

Όλοι μας ενθυμούμεθα την παράδοσιν της Νύμφης Μήτιος, τας σχέσεις της προς τον Θεόν Δία, την ευγνωμοσύνην αυτής, την κατείποσιν ταύτης υπό του Θεού Διός την επέμβασιν του Θεού Ηφαίστου και την εκ της κεφαλής του Θεού Διος γένεσιν της θεας Αθηνάς.

Η εικών αυτή παρουσιάζει την εξέλιξιν της ψυχής της Φύσεως και την εξ αυτής εκπόρευσιν της Σοφίας. Ανάγκη να γνωρίσωμεν ως μύσται την αλληγορικήν σημασίαν των προσώπων της παραδόσεως ταύτης και τότε θα φθάσωμεν εις την αλήΘειαν. Αλλ` έχομεν ακόμη και την παράδοσιν ότι ο Θεός Ζευς είναι πατήρ Θεών και ανθρώπων. Τι τούτο άραγε σημαίνει; Και τούτο το σημείον πρέπει να εξετάσωμεν.

Υπάρχουν κατά τας παραδόσεις των Ελλήνων Μυστών νοητικά όντα υπέρτερα του ανθρώπου. Ταύτα δεν είναι ει μη εξ εκείνων τα οποία εξελίχθησαν εκ του ανθρωπίνου κόσμου, τα υποτάξαντα εις την θέλησιν αυτών τας ανθρωπίνας αδυναμίας και τα ανθρώπινα πάθη, εκείνα των οποίων, το νοητικόν έφθασε να ερευνήσει όλας τας αληθείας της Φύσεως του περιβάλλοντος μας και να γνωρίσει τους ανελικτικούς νόμους της ανθρωπίνης ψυχής. Τα νοητικά ταύτα όντα υπερβάντα τα όρια της ανθρωπίνης ενεργητικότητος έφθασαν εις το σημείον να σχηματίσουν αισθησιακόν σύστημα διάφορον εκείνου το οποίον διακρίνομεν εις τα ανθρώπινα οντα και μη υποκείμενον εις αλλοίωσιν και μεταβολήν.

Δια του αισθησιακού τούτου συστήματος φθάνουν εις την κατανόησιν του ουσιαστικού Είναι των όντων και ουσιών της Φύσεως και του ψυχικού Είναι.

Ό,τι κατωτέρω θα αναφέρω απέρρευσεν εκ της Ελληνικής παραδόσεως.

Αλλ' ας εξετάσωμεν μήπως αι περί υπάρξεως των Θεών σκέψεις και αλληγορικαί εικόνες της Ελληνικής παραδόσεως είναι αποτέλεσμα φαντασίας;

Αλλά τι είναι φαντασία και πως γίνεται αύτη; Η φαντασία σχηματίζεται εξ ωρισμένων δεδομένων. Το εν των δεδομένων τούτων είναι το περιεχόμενον της διανοίας μας, το εσχηματισμένον εκ των αληθών γεγονότων της Φύσεως, και απηλλαγμένον από πάσης δοξασίας μη στηριζομένης εις τας μεταδιδομένας παρά των ανθρώπων ανακριβείς πληροφορίας. Η φαντασία της διανοίας της εχούσης τοιούτον περιεχόμενον ουδέποτε παρασύρεται εις τον σχηματισμόν ανακριβών και αφηρημένων εικόνων. Εάν δια της αναγωγής της σκέψεως επί φυσικών δεδομένων δημιουργεί ο ανθρωπος θεωρίαν, ελέγχεται δε αύτη εκ των υστέρων ως ανακριβής, τούτο συμβαίνει διότι ελλείπουν εις αυτόν άγνωστοι φυσικοί παράγοντες.

Εναι πρόδηλον ότι δεν γνωρίζομεν ακόμη όλας τας αληθείας των λειτουργιών της Φύσεως και τους εις ταύτας συντελούντας παράγοντας.

Έτερον δεδομένον είναι το περιεχόμενον της διανοίας το συντελεσθέν εξ ειδήσεων μεταδιδομένων παρ' άλλων ανθρώπων οι οποίοι ουδεμίαν έχουν σχέσιν προς τας φυσικάς λειτουργίας. Η εκ των δεδομένων τούτων σχηματιζομένη φαντασία δεν δύναται να λαμβάνεται υπ' όψιν ούτε δύναται να αποτελεί αλήθειαν. Έχομεν ακόμη και τας μη φυσιολογικώς λειτουργούσας διανοίας εκ παθολογικών αιτίων, των οποίων η φαντασία είναι αυτόχρημα εκτροπος.

Από τοιαύτας φαντασίας δεν ήτο δυνατόν να δημιουργηθούν αι μεγαλειώδεις εικόνες αι οποίαι εκληροδοτήθησαν εις ημάς υπό των μυστών της Ελληνικής Θρησκείας και παραδόσεως.

Αι μεταδιδδμεναι έννοιαι εκ της Φύσεως των Θείων νοητικών όντων περί των ουσιών της Φύσεως και του Ψυχικού Είναι, αποτελούν βάσιν επί της οποίας στηριζόμενοι θα δυνηθώμεν να γνωρίσώμεν αυτάς. Ούτω μόνον θα γνωρίσωμεν την αλήθειαν.

Να μου επιτραπεί εις το σημείον αυτό να κάμω μίαν παρέκβασιν πρίν ή εξετάσω την έννοιαν των ουσιών της Φύσεως και της Ψυχικής υπάρξεως.

Ανέφερον, ότι μεταξύ των ανθρώπων και των Θεών, των τέκνων του Θεού Διός υπάρχει διαφορά αισθησιακού οργάνου.

Πιστεύουν τινές, ότι η εκ της καταστάσεως του ανθρώπου εις την καταστασιν των Θεών μετάβασις στηρίζεται εις ωρισμένα μέσα τα οποία δέον να χρησιμοποιήσει ο άνθρωπος. Την πίστιν δε ταύτην έχουν διατυπώσει και εις συγγράμματα και αναφέρουν, ότι τα μέσα ταύτα προέρχονται εκ των αρχαίων Μυστηρίων. Τούτο είναι μία πλάνη. Δεν είναι δυνατή η μετάβασις της μιας καταστάσεως εις την άλλην, εάν δεν σημειωθούν γεγονοτα πλήρους αποκαθαρμού της ανθρωπίνης ψυχής από τα πάθη και τας αδυναμίας και αν το νοητικον αυτής δεν γνωρίσει πλήρως όλας τας αληθείας της περιβαλλούσης τον ανθρώπινον κόσμον Φύσεως.

Η αληθής γνώσις είναι ο διακανονιστικος νομος προαγωγής της ανθρωπίνης ψυχής

Επανερχόμενοι εις το θέμα μας, οφείλομεν να εξετάσωμεν που ευρίσκονται όλα εκείνα τα οποία καλούμεν πράγματα της Φύσεως και τα οποία είναι δεκτικά μεταβολής και προς τα οποία έχουν άμεσον σχέσιν αι διάνοιαί μας.

Η παράδοσις αναφέρει ότι ταύτα ευρίσκονται εν χώρω και μεταβάλλονται εν χρόνω. Την έννοιαν του ουσιαστικού χώρου και χρόνου πλείστοι των Φιλοσοφων αρνούνται ως υπάρχουσαν, διότι εις τα πράγματα της Φύσεως δεν υφίσταται τοιαύτη έννοια. Εν τούτοις τα

πράγματα ευρίσκονται εν χώρω και μεταβάλλονται εν χρόνω. Το τοιούτον σημαίνει, ότι χώρος είναι η συνεχής ουσία η αμέριστος εκείνη την οποίαν καλούμεν άϋλον ουσίαν ή Θεόν.

Την τοιαύτην ουσίαν καλούν οι πρόγονοι μας θεόν Δία δημιουργόν.

Τα στοιχεία της Φύσεως, αι μορφαί αυτής και πάσαι αι οργανώσεις γίνονται εκ της αμερίστου και μεριστής ουσίας, αφού δε ταύτα γίνοντα παραμένουν εν των ουσιαστικώ Είναι του Θεού.

Η ιδιότης της ουσίας ταύτης είναι ο χώρος, γίνεται δε η έννοια αυτή νοητή, διότι εν τω ουσιαστικώ της ουσίας ευρίσκονται τα δεκτικά μεταβολής και αλλοιώσεως. Χώρος κατ' ακολουθίαν είναι η άϋλος ουσία, και επί της ουσίας ταύτης δρώσιν και μεταβάλλονται τα δεκτικά μεταβολής και αλλοιώσεως στοιχεία και μορφαί της Φύσεως. Ο χρόνος είναι παραγωγον της κινήσεως, η κίνησις είναι ιδιότης της μεριστής ουσίας, της ουσίας ύλης.

Τα άτομα της ύλης είναι αφ' εαυτών, εν συνεχεία και άεί κινούμενα είναι. Η άϋλος ουσία - η ουσία του Θεού, είναι το αφ' εαυτού εν συνεχεία και απείρως ενεργούν Είναι. Τα δύο ταύτα ούσιαστικά Είναι δημιουργούν τους κόσμους. Εις τους κόσμους το εν δεν δύναται να υπάρξει άνευ του άλλου. Το εν προκαλεί το άλλο εις εκδήλωσιν των δυνάμεών του εκ των ούτω δε συντελουμένων εκδηλώσεων των δυνάμεών των εκπορεύονται αι λειτουργίαι της Φύσεως.

Εν αρχή αι ουσίαι συνθέτουν απλάς μορφάς, αι λειτουργίαι των μορφών τούτων φέρουν την ουσίαν αυτών εις εξέλιξιν και πολλαπλασιασμόν των ενεργειών των. Η άνευ διακοπής εκδήλωσις δυνάμεων εκ των ουσιών προκαλεί τελειοτέρας συνθέσεις των μορφών. Τα ούτω εξελισσόμενα στοιχεία των μορφών φθάνουν εις μεγίστην ενεργητικότητα και ακτινοβολίαν. Αυξάνει η θερμότης, διότι αύτη είναι ιδιότης της μεριστής ουσίας της ύλης και εκ παραλλήλου η ιδιότης της ουσίας της αμερίστου - η ενέργεια. Το φως και η γονιμοποιός δύναμις ανήκουν εις την αμέριστον ουσίαν - η συνεργασία δε της θερμότητος και του Φωτός ολονέν εξελίσσουν τα άτομα της μεριστής ουσίας, μέχρι του σημείου να διεισδύει εις αυτά η ουσία του Θεού.

Το τοιούτον μεταβάλλει το κινούμενον Είναι της μεριστής ουσίας εις κινούμενον και ενεργούν Είναι Η εισδοχή της ουσίας του Θεού εις το υλικόν άτομον αποτελεί την εμφάνισιν του πρώτου ψυχικού πυρήνος, του ΠΡΩΤΟΖΩΙΚΟΥ ΠΥΡΗΝΟΣ. Περί τον πυρήνα τούτον στροβιλίζονται άπειρα άτομα ύλης. Ταύτα έλκει ο ψυχικός πυρήν και τη συμβολή της ουσίας του Θεού γίνεται περί τον πυρήνα το πρώτον ΨΥΧΙΚΟΝ ΚΥΤΤΑΡΟΝ το οργανον του ψυχικού πυρήνος.

Ίνα μη υποτεθεί ότι εκείνα τα οποία διατείνομαι περί της έμφανίσεως της ψυχής εν τη Φύσει είναι πρωτότυπος θεωρία, είμαι υποχρεωμένος να αναφέρω, τι περί του ζητήματος τούτου εδόξαζαν οι Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι. Ο Πλάτων εις τον Τίμαιον (Βιβλ. Η') λέγει τα εξής περί της δημιουργίας της Ψυχής. Εκ της ουσίας ήτις είναι αδιαίρετος και πάντοτε κατά τον αυτόν τρόπον αμετάβλητος και εκ της ουσίας ήτις εις τα σώματα γίνεται εκ των δύο τούτων αναμίξας, τρίτον είδος ουσίας, μεταξύ δηλαδή της φύσεως του αυτού και της φύσεως του ετέρου εποίησεν ο δημιουργός την ψυχήν και έστησεν αυτήν εν τω μέσω του αδιαιρέτου (αμερούς) του κατά τα σώματα διαιρετού.

Ο Πλάτων υπήρξεν μύστης και διετύπωσεν την έννοιάν του κατά τοιούτον τρόπον ώστε μόνον οι μύσται να εννοούν αύτόν κατά βάθος.

Η ουσία του αυτού είναι η αμέριστος ουσία, ή άϋλος ουσία του Θεού. Δια της ουσίας δε ταύτης και της μεριστής τοιαύτης γίνεται το πρώτον ψυχικόν πλάσμα.

Οι Πυθαγόρειοι την αυτήν ωσαύτως θεωρίαν ανέπτυξαν. Τόσον ο Φιλόλαος όσον και ο ακαδημαϊκός Ξενοκράτης, λέγουν, ότι η ψυχή γίνεται εκ του αρτίου και του περιττού αριθμού και ορίζεται ως αριθμός κινούν αυτός εαυτόν. Οι Πυθαγόρειοι παραδέχονται ως πρώτας αρχάς την Μονάδα και την αόριστον Δυάδα. Καί την μεν Μονάδα συνταυτίζουν με τον περιττόν αριθμόν, την δε Δυάδα μέ τον άρτιον. Την μεν Μονάδα άρρενα, πατρός επέχουσαν θέσιν την οποίαν και Δία προσηγόρευσαν, ο οποίος είναι ο πρώτος Θεός. Την δε Δυάδα θηλείαν, μητρός επέχουσαν ταξιν. Εκ των πρώτων τούτων παρήχθη η ψυχή.

Επίσης ο περιπός αριθμός αναφέρεται εις την αμέριστον ούσίαν, δίδει γέννησιν εις πάντα τα γενόμενα εις την Φύσιν. Ταύτα όμως έχουν πέρας, επομένως ο περιττός αριθμός, η ούσία του Θεού, δίδει πέρας εις τα δημιουργήματα αυτής. Ενώ αντιθέτως η μεριστή ουσία αναφερομένη εις τας ατομικότητας, παριστά το άπειρον και άφθαρτον αυτών. Η ψυχή κατ' ακολουθίαν είναι ατομικότης εις την οποίαν ενεργεί και αμέριστος ούσία και ως τοιαύτη είναι αιώνιος. Η ψυχή δεν είναι σύστασις πολλών ατομικοτήτων δια να υπόκειται εις φθοράν. Πάσαι αι κατά μέρος ατομικότητες είναι άφθαρτοι. Φθείρονται μόνον τα εξ ατομικών συγκροτούμενα πράγματα της Φύσεως. Τούτο δε συμβαίνει ίνα και αύθις η ουσία του Θεού ανασυγκροτήσει ταύτα, προς τον σκοπόν της εκπορεύσεως εξ αυτών νεωτέρων και εντονωτέρων ενεργειών.

Η ουσία του Θεού ανασυγκροτεί και αποσυνθέτει τα πλάσματα της Φύσεως δια να εξαναγκάζει τα ουσιαστικά αυτών Είναι να εκκολάπτουν τας λανθανούσας αυτών δυνάμεις. Η ατομικότης καθίσταται άπειρος, διότι έχει εν εαυτή απείρους κόσμους δυνάμεων και εξωτερικεύει αυτάς εις λειτουργίαν βαθμιαίως και απείρως.

Η ψυχή ως ατομικότης είναι προωρισμένη εις άπειρον εξέλιξιν. Και την εξέλιξιν ταύτην επιτυγχάνει δια των συγκροτουμένων οργάνων μέσω των οποίων ενεργεί. Άνευ οργάνων, άνευ των εκ τούτων αποτελουμένων οργανισμών, η ψυχή θα ευρίσκετο εις παθητικότητα.

Μετ' ολίγον θα ομιλήσωμεν περί της δημιουργίας των οργάνων της ψυχής.

Και εν τω δράματι των Ελευσινίων Μυστηρίων διατυπούται η αυτή Θεωρία περί της συστάσεως της ψυχής. Η Περσεφόνη διαποικίλλει δι' ελεφαντίνης βελόνης τας αναριθμήτους μορφάς των όντων και παντός πράγματος. Απεπεράτωσεν την ιστορίαν των Θεών, διεποίκιλεν το τρομερόν και πολυκέφαλον και χιλιόχειρον χάος. Εκ τούτου τα πάντα προήλθον. Αλλά τις ο παραγαγών; Ο πατήρ των Θεών μου το είπεν. Τα παρήγαγεν ο Έρως. Ο Έρως, ο αρχαιότερος και νεώτερος των Θεών.

Πηγή ανεξάντλητος πάσης δημιουργίας και πάσης χαράς. Ο Έρως είναι ο αρχαιότερος των Θεών. Παρεδρεύει εις τους ελιγμούς (εξελίξεις) των αθανάτων και εις την μίξιν των πρωτίστων ουσιών. Μόνον εις αυτά τα λόγια της Περσεφόνης υπάρχουν πάρα πολλά, αρκεί να τα ερευνήσωμεν.

Ο Έρως τον οποίον αναφέραμεν δεν είναι το τέκνον της Θεας του κάλλους Αφροδίτης, είναι ο Δημιουργός Έρως. Οι μεγάλοι Μύσται της Ελευσίνος αντικατέοτησαν το ονομα του Δημιουργού Θεού Διός δια του ονόματος του Έρωτος, τούτο δε έχει μεγίστην σημασίαν την οποίαν οι νεώτεροι Μύσται δέον να ερευνήσουν.

Η Περσεφονη διεποίκιλεν την ιστορίαν των Θεών καταδεικνύουσα ότι οι Θεοί είναι τέκνα των πρωταρχικών ουσιών και δι` αυτό έχουν ιστορίαν. Προήλθον εκ της μίξεως των πρωτίστων ουσιών και αφ' ότου εγένοντο συνειδητά όντα έχουν ιστορίαν. Όλα τα πράγματα και τα οντα της Φύσεως, εκείθεν προήλθον και εκ της εξελίξεως των οντων οι Θεοί, διότι εις τα Είναι αυτών παρεδρεύει ο Δημιουργός Έρως. Λέγει η Περσεφόνη ακόμη, ότι ο Θεός Έρως ως πρωταρχικόν Πύρ διέρχεται δι' ολων των κόσμων. Κρατεί τας κλείδας του Ουρανού και της Γης.

Και πράγματι, η αμέριστος ουσία, η ουσία του Θεού, πληροί το άπειρον και δι' αυτής τα πάντα γίνονται. Δι' αυτής αι μορφαί της Φύσεως, τα όντα, οι ανθρωποι και οι Θεοί. Ουδέν άνευ αυτής γίνεται. Εκ της αλληλεπιδράσεως των δύο ούσιών γίνεται η εξέλιξις πάντων των πραγμάτων και πάντων των οντων. Αλλά τα όντα δια να προάγωνται, δηλαδή αι ψυχαί των οντων, το ουσιαστικόν τούτο είναι των όντων, δέον να έχουν μέσον ενεργείας. Το μέσον της ενεργείας των ψυχών είναι οι οργανισμοί των. Εις την οργανικήν Φύσιν ενώ η ψυχή είναι ανεκόήλωτος, αι μορφαί αυτής συντρέχουν δια της αλληλεπιδράσεως των συντελουσών αυτάς ουσιών εις την εξέλιξιν τούτων, εις τον πολλαπλασιασμόν δηλονότι των ενεργειών των.

Εις τας μορφάς των οντων πληρούται διπλούς σκοπός, προάγονται αι συγκροτούσαι τους οργανισμούς ουσίαι, αλλά πρωτίστως δια των οργανισμών εξελίσσονται αι ψυχαί. Οι οργανισμοί είναι το μέσον δια του οποίου προάγονται αι ενέργειαι των ψυχών και το μέσον δια του οποίου μεταβάλλονται αι ψυχικαί δυνάμεις εις συνειδητάς.

Το σπουδαιότερον το οποίον έχομεν να ερευνήσωμεν είναι, πως οι οργανισμοί προάγονται. Πως δηλαδή από απλοί μονοκύτταροι γίνονται σύνθετοι και πολυόργανοι, και πως δια της προαγωγης τούτων συντελείται η προαγωγή των ψυχών.

Η Θεωρία της εξελίξεως δια της επιλογής των όντων δεν είναι πιστευτή πλέον σήμερον. Μέγα μέρος του επιστημονικού κόσμου δεν δέχεται αυτήν και δικαίως, διότι η επιλογή δύναται να καλλιτερεύσει το είδος. Ουδέποτε όμως προάγει αυτό εις πολυσχιδέστερον και τελειότερον άλλο είδος.

Η εξέλιξις των απλών μορφών εις συνθετωτέρας ανάγεται εις άλλα αίτια.

Ως επίσης το πολυειδές και το πλήθος των μορφών της Φύσεως επί των οποίων δεν λειτουργεί η ψυχή των μορφών, δηλαδή του μη ζωϊκού κόσμου.

Η ποικιλία των μορφών της Φύσεως και η ποικιλία των οργανισμών των οντων αυτής, είναι αποτέλεσμα των διαφορετικών δονήσεων της αϋλου ουσίας ή αλλως σας λέγομεν ουσίας του αιθέρος. Η κίνησις των διαφόρων σωματων των περί τον πλανήτην ημών ευρισκομένων, είναι εκάστοτε διαφορετικής εντάσεως. Η κίνησις αυτή προκαλεί δόνησιν εις την μεταξύ του πλανήτου μας και των αλλων σωμάτων ευρισκομένην άϋλον ουσίαν, την οποίαν εφεξής προς πληρεστέραν κατανόησιν θα ονομάζωμεν ουσίαν του αιθέρος, ως ταύτην έχει ονομάσει ο επιστημονικός κόσμος.

Η δόνησις αυτή αναλόγως του προκαλούντος αυτήν κινουμένου σώματος έχει διαφορετικάν τόνον και η τάσις αυτής διάφορον μήκος.

Αι δονήσεις αυταί φθάνουν την επιφάνειαν του πλανήτου μας και δίδουν τόνον ενεργείας εις την εν συνεχεία υφισταμένην ουσίαν του αιθέρος η οποία αποτελεί τα διάμεσα μεταξύ των συγκροτούντων αυτών μερών της μεριστής ουσίας.

Αναλόγως της ασκουμένης ταύτης επιδράσεως των Ουρανίων σωμάτων επί της ουσίας του αιθέρος, αποκτά αυτη ικανότητα να συγκροτεί άτομα της μεριστής ουσίας εις στοιχεία κατά πρωτον και κατόπιν εκ των στοιχείων τούτων τας μορφάς.

Η ποικιλία των στοιχείων και των μορφών έχει ως αίτιον τας επιδράσεις ταύτας των ουρανίων σωμάτων. Θα ηδυνάμεθα να ισχυρισθώμεν ότι έκαστον στοιχείον και εκάστη μορφή φυσική, είναι αποτέλεσμα ενός περί την Γην σώματος. Οι οργανισμοί των όντων και η προαγωγή αυτών εις τα αυτά αίτια οφείλεται ως επί το πολύ. Λέγομεν ως επί το πολύ, διότι εις την προαγωγήν των οργανισμών των οντων συντρέχει και άλλος παράγων και ο παράγων ούτος είναι η αύξησις των λειτουργουσών ψυχικών δυνάμεων.

Εκάστη ψυχή έχει εν εαυτή άπειρον και ατελεύτητον κόσμον δυνάμεων. Είναι δημιουργός απείρου νοητικού κόσμου και άλλου συναφούς προς την νόησιν κόσμου, όστις αποτελεί την ιδιότητα των συναισθημάτων και αισθημάτων. Ο άπειρος ούτος κόσμος εκδηλούται και ενεργεί δια των οργανισμών.

Έκαστος οργανισμός της οντολογικής κλίμακος επιτρέπει εις την ψυχήν ωρισμένας εκδηλώσεις, πέραν τούτου απαιτείται άλλος.

Ευθύς ως η ψυχή εκδηλώσει εις ένα οργανισμόν το υπό τούτου επιτρεπόμενον ποσόν ενεργειών της, τότε αύτη τείνει εις την δημιουργίαν εντελεστέρου οργανισμού. Το εργον της τούτο επιβοηθεί η ουσία του αιθέρος, η έχουσα εντονωτέραν ενέργειαν εκείνης η οποία συνέτρεξεν εις την δημιουργίαν του οργανισμού της. Αυτοί είναι οι δύο παράγοντες οι συντρέχοντες εις την εξέλιξιν των οργανισμών των όντων και την διάπλασιν αυτών.

Ευθύς ως επιτευχθεί η δημιουργία ενός οργανισμού τότε ούτος έχει την δύναμιν αφ' εαυτού να διαιωνίζεται. Η ψυχή της Φύσεως έρχεται από τους απλούς οργανισμούς και προάγεται εις τελειοτέρους, φθάνουσα μέχρι του ανθρώπου. Η δημιουργία ανθρωπίνου οργανισμού έχει και άλλα μυστικά αίτια, τα οποία πάντοτε απησχολησαν και απασχολούν τα Μυστήρια και περί των οποίων δεν δύναμαι εις τας συνεδριάζοντα βαθμόν να κάνω λόγον.

Οτι η εξέλιξις της ψυχής όντως γίνεται δια των οργανισμών, έχω να επικαλεσθώ προς απόδειξιν την μύησιν του εισερχομένου εις το Αιγυπτιακά Μυστήρια. Δια να εισήρχετο τις προς μύησιν εις τα Μυστήρια ταύτα έπρεπε να διέλθει δια πέντε οδών. Την πρώτην οδόν διήρχετο έρπων. Βραδύτερον του εξήγουν ότι η οδός αυτη είκόνιζε την δια της τάξεως των ερπετών διέλευσιν της ψυχής του. Την δευτέραν οδόν διήρχετο δια του ύδατος. Τούτο εικόνιζε την διέλευσιν της ψυχής του δια της τάξεως των ιχθύων. Την τρίτην οδόν διήρχετο δια του αέρος, τούτο δε εικόνιζε την διέλευσιν της ψυχής του δια των πτερωτών. Την τετάρτην οδόν διήρχετο δια του πυρός είκονίζοντος την διέλευσιν της ψυχής του δια των μαστοφόρων. Τήν πέμπτην οδόν διήρχετο δια μέσου απλέτου φωτός, εικονίζοντος την ανθρωπίνην κατάστασίν του και του εξήγουν τα φυσικέι αίτια τα συντρέξαντα εις την δημιουργίαν του ανθρωπίνου οργανισμού, εφ' ότου η ψυχή εξεδήλωσεν συνειδητόν λόγον.

Παντως φαίνεται ως απολύτως βέβαιον ότι το ψυχικόν ον θα υπάρχει εσαεί διότι είναι ατομικότης η οποία ουδέποτε θα τερματισθεί.

.

. .

Ηδη έχομεν να εξετάσωμεν την ανθρωπίνην ψυχήν. Το θέμα τούτο είναι βαρυσήμαντον, διότι έχει άμεσον σχέσιν μέ τον σκοπόν του ανθρώπου, μέ την πλήρωσιν δηλονότι του σκοπού της Ψυχής.

Η εξέτασι του ζητήματος τούτου είναι εκ των σοβαρωτέρων, διότι αι λειτουργίαι του ανθρωπίνου όντος εάν δεν εξετασθούν εις τας βάσεις των, θα καταστεί αδύνατος η διάγνωσις της πορείας την οποίαν πρέπει να ακολουθήσει και διανύσει η ανθρωπίνη ψυχή δια να πληρώσει τον σκοπόν της εν τη ανθρωπίνη υποστάσει. Ο άνθρωπος είναι μία πολυσύνθετος λειτουργία φυσικών νόμων εχόντων διαφορετικά αίτια.

Κυρίως πρέπει να διακρίνωμεν τα ουσιωδέστερα αίτια των νόμων τούτων. Πρώτον αίτιον δια την λειτουργίαν του ανθρωπίνου οντος είναι η ψυχή. Δεύτερον τοιούτον είναι ο οργανισμός. Και τρίτον το συνειδητόν διάμεσον μεταξύ ψυχής και οργανισμού.

Η ψυχή πριν ενσαρκωθεί εις τον οργανισμόν ευρίσκεται εν πλήρει παθητικότητι. Περαιτέρω θα εξηγήσωμεν διατί γίνεται τούτο. Ευρίσκεται όμως εν τη συνεχεία του αιθέρος,

δηλαδή της αμερίστου και συνεχούς και εκ της ουσίας ταύτης δεν δύναται να σχηματίσει οργανα ενεργείας εν τη ανθρωπίνη υποστάσει.

Τα όργανα της ανθρωπίνης ψυχής γίνονται τη συμβολή αμφοτέρων των ουσιών. Ευρισκομένης της ψυχής προ της ενσωματώσεώς της εις την τοιαύτην κατάστασιν και προκειμένου να ενσωματωθεί, χρησιμοποιεί ως μέσον συνδέσεώς της προς τον οργανισμόν ουσίαν αμέριστον.

Η ουσία όμως αύτη η οποία χρησιμοποιείται ως συνδετικόν μέσον της ψυχής, αναλόγως της επιδράσεως υπό την οποίαν ευρίσκεται εκ της κινήσεως των ουρανίων σωμάτων, έχει μίαν ωρισμένην εντατικότητα διαφέρουσαν της καταστάσεως εις την οποίαν ευρίσκεται όταν άλλαι διαφορετικαί ασκούνται επ' αυτης επιδράσεις των Ουρανίων σωμάτων. Επομένως το συνδετικόν μέσον ψυχής και οργανισμού διαφέρει εις τας ανθρωπίνους υποστάσεις και ως εκ τούτου η ρύθμισις και λειτουργία εκάστης ψυχής ανθρωπίνης, η δεκτικότης προόδου και η εξέλιξις αυτής, εν σχέσει προς τας άλλας είναι διάφορος.

Όταν το συνδετικόν μέσον μιας ψυχης ευρίσκεται κατά την ώραν της ενσωματώσεως υπό την επίδρασιν τελειοτέρων, ταχυτέρων κατά την κίνησιν και μεγαλυτέρων κατά τον ογκον σωμάτων, τότε το συνδετικόν τούτο ευχερέστερον παρέχει εκδήλωσιν των δυναμεων της ψυχής και ομαλωτέραν μεταμόρφωσιν τούτων εις συναισθήματα και ιδέας. Ως επίσης δυσχερεστέρα καθίσταται η εκδήλωσις και μεταμόρφωσις των ψυχών των οποίων το συνδετικόν διάμεσον κατά την ώραν της ενσωματώσεως αυτών ευρίσκεται υπό την επίδρασιν ασθενεστέρων Ουρανίων σωμάτων.

Η χρησιμεύουσα εις την ψυχήν ως διάμεσον μεταξύ αυτής και οργανισμού ουσία κατά την διάρκειαν της ζωής του ανθρώπου μένει πάντοτε η αυτή. *Ουδέποτε δύναται υπό κύματος να εξωθηθεί και αναπληρωθεί υπό άλλου εν συνεχεία μέρους της ούσίας ταύτης.*

Τούτο είναι το σπουδαιότερον το οποίον οφείλει να εξετάσει ένας Μύστης. Από της στιγμής της ένσωματώσεως της ψυχής, το διάμεσον τούτο το οποίον υπό των Θεοσόφων ονομάζεται ΑΣΤΡΙΚΟΝ ΣΩΜΑ, υφίσταται παντοειδείς επιδράσεις, τόσον υπό των δυνάμεων της ψυχης, όσον και υπό των εν γένει λειτουργιών του οργανισμού και εκ των επιδράσεων τούτων ρυθμίζεται η ενέργειά του. Η τοιαύτη ρύθμισις είναι το αίτιον το οποίον δεν αφίνει αυτόν να άντικατασταθεί υπό άλλου μέρους της συνεχούς ουσίας εκ της οποίας και τούτος συνίσταται. Η ενέργειά του άρχεται από τινος σημείου και εκτείνεται μέχρις ωρισμένου βαθμού, αναλόγως των ψυχικών δυνάμεων και λειτουργιών του οργανισμού υπό τας οποίας εύρίσκεται.

Όταν όμως φθάσει τον βαθμόν της ενεργείας του ταύτης και δεν δύναται επί πλέον να χωρήσει, τότε τούτο δημιουργεί αντίδρασιν προς τας ψυχικάς δυνάμεις και λειτουργίας του οργανισμού και η ενεργητικότης του καταπίπτει φθάνουσα μέχρι του σημείου της αδρανείας. Το τοιούτον σημειώνει τον θάνατον του οργανισμού. Η εκμηδένισις της ενεργητικότητος του συνδετικού της ψυχής φέρει τον θάνατον, εκτός αν άλλα αίτια αλλοιώσεων των οργάνων συνεπεία νοσημάτων σημειώσουν αυτόν.

Ο θάνατος φέρει τον χωρισμόν ψυχής και οργανισμού.

Η αύξησις και η μείωσις της ενεργείας του διαμέσου της ψυχής είναι ο νόμος ο οποίος καθορίζει τα ορια της εξελίξεως της ψυχής εν τω οργανισμώ. *Πέραν του σημείου τούτου απαιτούνται δια την περαιτέρω εξέλιξιν της ψυχής τα πνευματικά οργανα της φύσεως των Θεών και τα τοιαύτα όργανα δύνανται να συντελεσθούν από καθαρώς αμέριστον ουσίαν αφού προηγουμένως η ψυχή εκδηλώσει εις ενέργειαν πάσας τας δυνάμεις της αι οποίαι επιτρέπεται να εκδηλωθούν εις τον ανθρώπινον οργανισμον, τουτέστιν συντελεσθεί πλήρως η ηθική αναγέννησις εις την ανθρωπίνην μορφήν.*

Πλείστοι των μεγάλων Φιλοσόφων οι οποίοι ησχολήθησαν εις τας μυστικάς δια τον αμύητον άνθρωπον λειτουργίας των νόμων της ψυχής και της καθόλου Φύσεως, προσεπάθησαν να εξεύρουν μέθοδον αντικαταστάσεως του συνδετικού μέσου της ψυχής προς τον οργανισμόν, δια να επιτυγχάνουν την ανανέωσιν της ανθρωπίνης φύσεως και διατηρούν διαρκή νεότητα, απέτυχον, διότι οι νόμοι της Φύσεως δεν είναι δυνατόν να τροποποιηθούν εις τας λειτουργίας των δια της επεμβάσεως της ανθρωπίνης βουλήσως. Τινές έφθασαν δια να επιτύχουν τούτο και μέχρι ανθρωποθυσιών.

Η αύξησις της ανθρωπίνης ζωής, ο μέσος χρόνος αυτής και το γήρας, διακανονίζονται υπό του νόμου του διαμέσου μεταξύ ψυχής και οργανισμού.

Μετά την αναχώρησιν της ψυχής εκ του οργανισμού, το συνδετικόν ως μη δυνάμενον πλέον να ενεργεί, διότι δεν υπάρχουν οργανα της ψυχής τα οποία να επιδρούν αυτό, καθώς και αι δυνάμεις της ψυχής αι οποίαι έλειτούργουν εις τα οργανα ταύτα, αποχωρίζεται και τούτο της ψυχής ή ασφαλέστερον περιέρχεται εις την κατάστασιν της όλης αμερίστου ουσίας, οπότε ουδέν πλέον δύναται τούτο να παρέχει εις την ψυχήν.

Το τοιούτον σημαίνει ότι η ψυχή ευρίσκεται εις πλήρη παθητικότητα. Ευρίσκεται πλέον η ψυχή εις παθητικοτητα διότι δεν δύναται να σχηματίσει όργανα εκ μόνης της αμερίστου ουσίας ή δεν δύναται να χρησιμοποιήσει ταύτην ως όργανον, διότι η δυναμικοτης αυτής δεν εξηλίχθη επαρκώς ώστε να καταστεί υπερτέρα των σχέσεων αυτών προς την μεριστήν ουσίαν, της οποίας τα πάθη υπέταξεν δια της ελευθέρας βουλήσεως και θελήσεως αυτών. Εν τη περιπτώσει ταύτη η ψυχή άνευ οργάνων μένει μόνον ως σκιά και τότε δύναται να ενεργεί και εξέρχεται της καταστάσεως ταύτης, όταν εξ ανθρωπίνων οργανισμών μεταδίδεται εις αυτήν *εκ του λειτουργούντος εις τον ανθρώπινον οργανισμον νευρικού ρευστού ή και άλλως καλουμένου ΖΩΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ.*

Τοιούτον ρευστόν δύναται να λαμβάνουν αι ψυχαί και εξ άλλων ζωϊκών οργανισμών, και το τοιούτο υπηγόρευσεν άλλοτε εις τους πνευματιζομένους να προσφέρουν θυσίας εκ ζωϊκών υπάρξεων.

Δικαίως ο μη εξελιγμένος ανθρωπος, ο μη υποτάξας εις την θέλησίν του τα ανθρώπινα πάθη φοβείται τον θάνατον. Η ψυχή του συναισθάνεται την μετά θάνατον κατάστασιν αυτής. Η ψυχή μεταφέρεται εκ της παθητικότητος εις νέαν ενσωμάτωσιν, η οποία δίδει εις αυτήν μέσα ενεργείας να εξελιχθεί και προχωρήσει εις θειοτέρους κόσμους.

Αναφέραμεν όμως περί Ζωϊκού Μαγνητισμού, περί της ουσίας εκείνης η οποία αποτελεί ενέργειαν του νευρικού συστήματος και είναι δίκαιον να εξετάσωμεν και το ζήτημα τούτο.

Τα εισαγόμενα εις τον οργανισμόν ως θρεπτικαί ουσίαι, ο αήρ και λοιπά είναι συνθέτου φύσεως, αποτελούμενα εκ μεριστής και αμερίστου ουσίας. Ταύτα εν τη λειτουργία του οργανισμού υφίστανται αλλοίωσιν και τα μεν μόρια της μεριστής ουσίας μεταβαίνουσι προς αντικατάστασιν των διαφόρων ιστών του οργανισμού έτερον δε μέρος αποβάλλεται ως μη χρησιμοποιηθέν υλικόν.

Η αμέριστος ουσία μεταβαίνει εις το κινητικον σύστημα του οργανισμού και εκείθεν εις την λειτουργίαν του νευρικού συσρήματος.

Η αμέριστος ουσία αποτελεί εν τω οργανισμώ την κυρίως βάσιν της ενεργείας αυτού, αλλ' η ουσία αυτη υφισταμένη την επίβρασιν της όλης λειτουργίας των ψυχικών δυνάμεων, εξωθείται μετά ωρισμένας ενεργείας εις αποβολήν εκ του οργανισμού αντικαθισταμένη δι' ετέρας ερχομένης εκ των τροφών. Η ενεργούσα εν τω οργανισμώ ουσία αύτη αποτελεί κυρίως το μέσον της επαφής του ψυχικού ανθρωπίνου όντος, επί άλλων ψυχικών ασάρκων τοιούτων. Εις αυτήν οφείλονται όλα τα πνευματικά φαινόμενα. Η ψυχική θέλησις, δύναται να εξωθεί ταύτην εις σχηματισμόν ακτίνων εκπομπής δια της οποίας επιτυγχάνει πνευματικάς επικοινωνίας. Δια της εκπομπής της ουσίας ταύτης δύνανται επίσης να γίνονται

μετακινήσεις υλικών αντικειμένων και σύνδεσμος μεταξύ ανθρώπου και ασάρκων πνευμάτων. Ωσαύτως η ουσία αύτη δύναται να χρησιμοποιήται υπό πνευμάτων εις ενσωματώσεις αυτών, όταν ο οργανισμός εκ του οποίου εκπορεύεται υφίσταται είδος τι παθητικότητος ως τούτο εμφανίζεται επί διαφόρων ατόμων.

Αι ενσωματώσεις των πνευμάτων δεν δύνανται να είναι μεγάλης διαρκείας, διότι η χρησιμεύουσα δι' αυτάς ουσία εξαντλείται εις τας ενεργείας της και διότι δεν είναι εφικττj η ανανέωσίς της δι' ετέρας, μη επιτρεπομένου τούτου υπό του εν παθητικότητι διατελούντος ανθρωπίνου μεσάζοντος εκ του οποίου λαμβάνεται η ουσία δια την ενσωμάτωσιν.

Τεχνική καλλιέργεια της ουσίας ταύτης υπό διαφόρων ατόμων επιφέρει προς άλλα άτομα μεγίστας μεταβολάς του σκεπτικού αυτών και εκμηδένισιν της ατομικής των θελήσεως. Η καθέκαστα γνώσις της λειτουργίας της ουσίας ταύτης των ανθρωπίνων οργανισμών αποτελεί την βάσιν της ενεργείας των Μάγων, ως επίσης και την βάσιν εκ της οποίας αντλούν την ενεργητικότητα αυτών πνεύματα μη έχοντα οργανισμούς.

Επίσης η ουσία αύτη αποτελεί και ασπίδα προφυλάξεως των ανθρώπων εναντίον επιδράσεων προερχομένων είτε εξ άλλων ανθρώπων είτε εκ πνευμάτων, όταν όμως η λειτουργία του οργανισμού είναι φυσιολογική.

Εις μη φυσιολογικώς λειτουργούντας οργανισμούς παρουσιάζεται το φαινόμενον της εστίας πλείστων φαινομένων ψυχοπαθείας και της εκμηδενίσεως της ενεργητικότητος των ψυχικών δυνάμεων των ανθρώπων.

Πλείστοι γνώσται των λειτουργιών της ουσίας ταύτης την χρησιμοποιούν και προς θεραπείαν πασχοντων και δι' άλλα θαυματουργά φαινομενα.

Η ουσία αύτη εις τούς διαφόρους οργανισμούς παρουσιάζει διάφορον ενεργητικότητα. Τούτο οφείλεται εις την ασκουμένην επ' αυτής επίδρασιν υπό των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου και εκ του συνδετικού ψυχής μετά του οργανισμού. Εις τας ενεργείας της ουσίας ταύτης οφείλονται όλα τα ψυχικά φαινόμενα, η λεπτομερής γνώσις των οποίων αποτελεί κλάδον μεγάλης επιστημονικής μελέτης.

Πρίν όμως περατώσωμεν την περιωρισμένην αναγκαίως μελέτην μας ταύτην περί ψυχής, εξετάσωμεν τίνα έχομεν να εκπληρώσωμεν ως Μύσται σκοπόν.

Τα κείμενα του Τάγματος μας υπαγορεύουν την ψυχικήν μας καλλιτέρευσιν, την ανάπτυξιν των πνευματικών μας δυνάμεων, την ενίσχυσιν της Θελήσεώς μας και την υποταγήν εις αυτήν των ανθρωπίνων παθών. Προσέτι την ιδεολογικήν μας διαμορφωσιν, την άσκησιν της αρετής και του δικαίου και τον πλήρη φωτισμάν μας εις τας αληθείας της Φύσεως. Διατί πάντα ταύτα; Διότι μόνον δια της τοιαύτης ανυψώσεώς μας, μόνον δια της ασκήσεως των ήθικών αρχών, μόνον δια του φωτισμού της ψυχής μας, είναι δυνατον να νικήσωμεν, να καταστώμεν Ήρωες των ανθρωπίνων παθών και να ωθήσωμεν τας ψυχάς μας πέραν του κόσμου τούτου, όπου υπάρχει το φως και η χαρά, όπου η ζωή εξελίσσεται εν μέσω θαυμασίας αρμονίας και γαλήνης κατ' άντίθεσιν του κόσμου ημών, όστις μονον θλίψεις και πικρίας μας παρέχει.

Εκεί τα ανθρώπινον πνεύμα θα εύρει γαλήνην και θα γνωρίσει τα θεία μυστικά της αληθείας, τα οποία παρέχουν την ατελεύτητον ευδαιμονίαν

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 28)

12. ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου τον Μάιο του 1932

Δεν γνωρίζω εάν έχει δοθή ορισμός του τι είναι πίστις. Δια να έχωμεν όμως σαφή έννοια του Είναι αυτής, ανάγκη να γνωρίσωμεν πως γίνεται τούτο. Κατ' εμέ η πίστις ανάγεται εις τα ανθρώπινα συναισθήματα. Δια να κατανοηθή όμως ως συναίσθημα πρέπει να κατανοηθή, πως τούτο γίνεται και πως έρχεται εις το Είναι το συναίσθημα τούτο, διότι το να λέγεται απλώς ότι είναι ψυχική εκδήλωσις τούτο και μόνον δεν αρκεί. Είναι αληθές ότι τα συναισθήματα εκδηλούνται εκ της ανθρωπίνης ψυχής, πάσης δύναμαι να ισχυρισθώ ψυχής. Δια να εκδηλούνται όμως εκείθεν αι ψυχικαί δυνάμεις, πρέπει να λαμβάνουν αύται και έννοιαν γνωστικήν, διότι άνευ της τοιαύτης εννοίας δεν δύνανται να υπάρχουν συναισθήματα εν ενεργεία. Ποτέ εν τη ανθρωπίνη φύσει δεν δύναται να υπάρξη και ενεργή συναίσθημα άνευ γνωστικής ιδιότητος, αδιάφορον αν η γνωστική αυτού ιδιότης είναι φωτεινή ή όχι. Δια να κατανοηθή τούτο αρκεί να είπωμεν ότι τα συναισθηματα άνευ της γνωστικής αυτών ιδιότητος δεν δύνανται να γνωσθούν ως τοιαύτα. Αλλ' ούτε δύνανται να υπαχθούν τα συναισθήματα εις την κατηγορίαν των ιδεών, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει δεν θα ελάμβανον διαφορετικήν ονομασίαν των ιδεών. Θα είχωμεν τότε μόνον ιδέας και σύνθεσιν αυτών εις γνώσεις και ουχί συγκεκριμμένην κατηγορίαν συναισθημάτων ως επίσης και αισθημάτων τα οποία επίσης οφείλομεν να διακρίνομεν αυτών και περί του πως αυτά γίνονται και έρχονται εις το Είναι αυτών.

Είναι φανερόν εκ της παρατηρήσεως, ότι εν τη ψυχή των όντων υπάρχουν και ενεργούν ιδέαι, αισθήματα, ως επίσης και συναισθήματα. Αι ψυχικαί αύται ιδιότητες πρέπει να διευκρινισθεί πως προέρχονται. Κατ' αρχή το ότι υπάρχουν και ενεργούν ιδέαι, αισθήματα και συναισθήματα καθίσταται πρόδηλον εκ του φαινομένου ότι εν τη εκδηλώσει των ιδιοτήτων αυτών εμφανίζουν μεταξύ αυτών αντιφάσεις, ως τούτο συμβαίνει πλειστάκις όταν το περιεχόμενον των εν τη διανοία ημών ιδεών αποκρούεται εν τη ενεργεία του από άλλην ψυχικήν εκδήλωσιν προερχομένην εκ της ιδιότητος των αισθημάτων ή της ιδιότητος των συναισθημάτων ή και αντιστρόφως. Το φαινόμενον τούτο συνήθως το κατάσσωμεν (αποδίδωμεν) εις ενέργειαν της συνειδήσεως μας ή και εις τας ενεργούσας σκέψεις μας κατά της εκδηλώσεως της συνειδήσεώς μας. Δηλαδή μεταξύ των εν τη διανοία ημών ιδεών και του περιεχομένου της συνειδήσεως μας διεξάγεται πάλη περί επικρατήσεως. Ωσαύτως ομοία πάλη διεξάγεται μεταξύ των ιδεών μας και των αισθηματικών μας εκδηλώσεων. Ως και ανωτέρω είπωμεν ανάγκη τα φαινόμενα ταύτα να ερμηνευθούν και καθορισθούν, διότι άνευ τούτου άνευ δηλαδή του να γνωρίσωμεν το πως γίνονται αι ιδέαι, τα αισθήματα και τα συναισθήματα καθίσταται αδύνατον να καθωρισθή και η διαφορετική έννοια αυτών. Δηλαδή τι είναι ιδέαι, τι είναι αισθήματα και τι είναι συναισθήματα. Δια του τρόπου δε αυτού θα γνωσθή όχι μόνον ότι αι εκδηλούμεναι εν ενεργεία ιδέαι ημών είναι συνειδηταί, ότι συνειδητά είναι και τα εκδηλούμενα αισθήματα και συναισθήματά μας παρά το ότι εν τη εκδηλώσει αυτών έχουν αντιθέσεις. Ότι, το ότι όλαι αι εκδηλώσεις αύται είναι συνειδηταί σημαίνει ότι όλαι έχουν περιβληθή με γνωστικάς ιδιότητας. Ότι τας γνωστικάς ιδιότητας δεν δυνάμεθα ή να ορίσωμεν ως ουσιαστικήν έννοιαν της γνώσεως η οποία και γίνεται εν τη φύσει των όντων, αλλά και δια του καθορισμού του πως ταύτα γίνονται και καταμερίζονται εις τας ενεργείας των είναι και ο μόνος τρόπος δια του οποίου θα έχωμεν και απόδειξιν της υπάρξεως της ανθρωπίνης ψυχής.

Αι ιδεαι. Λέγομεν ότι αύται γίνονται εκ της αναπλάσεως εν τη διανοία μας των φυσικών παραστάσεων. Αλλά επί ποίου ουσιαστικού γίνεται η ανάπλασις αυτή; Επί της εγκεφαλικής ουσίας; Εν τη τοιαύτη περιπτώσει θα έπρεπε ομοία ανάπλασις να εγίνετο επί πάσης

οργανωμένης και λειτουργούσης μορφής της φύσεως. Δυνάμεθα να ισχυρισθώμεν ότι η χημική ενέργεια της φύσεως ενός φυτού, ως και η καθόλου αυτού τοιαύτη, δεν εμφανίζει πλήρη επαφή προς τας άλλας μορφάς του περιβάλλοντος αυτής και ότι εκ της επαφής ταύτης δεν δέχεται τας επιδράσεις των άλλων μορφών; Δυνάμεθα να ισχυρισθώμεν ότι εκ της επαφής ταύτης δεν εξαρτάται η συντήρησις αυτού δια της θρέψεως ως και η εν γένει λειτουργία αυτού; Δυνάμεθα ακόμη να ισχυρισθώμεν ότι η μορφή του φυτού τούτου δεν συναποτελεί αρμονικόν συνδυασμόν ενεργειών μετά των άλλων μορφών των όντων και των άλλων αψύχων μορφών της φύσεως; Και αφού δια της επαφής των μορφών των όντων προς τας αψύχους μορφάς γίνεται εις τας μορφάς των όντων η εγκεφαλική λειτουργία των παραστάσεων, η ανάπλασις αυτών εις ιδέας και η αποταμίευσίς των εις την μνήμην, διατί τούτο να μη γίνεται και εις τας λειτουργίας των αψύχων μορφών αφού εκ της αυτής ουσίας της Φύσεως και ειδικώς εκ των αυτών στοιχείων της ουσίας ταύτης γίνονται και αι μορφαί των ψυχικών όντων ως και εκείναι των μη ψυχικών; Τι είναι εκείνο το οποίον δίδει εις τας μορφάς των όντων την ατομικήν αυτών βούλησιν, την διάθεσιν προς ατομικήν ενέργειαν, την ατομικήν αυτών κίνησιν; Ή μήπως τα φαινόμενα αυτά δεν αποτελούν χαρακτηρισμόν μεταξύ των αψύχων μορφών και εκείνων των όντων; Ή μήπως ακόμη και αι μορφαί των όντων και αι άψυχοι τοιαύται δεν διέπονται τουλάχιστον εν τω περιβάλλοντι ημών από τους αυτούς ψυχικούς νόμους; Τα ανωτέρω ερωτήματα είναι αρκετά να μας ωθήσουν εις την σκέψιν, ότι εις τας μορφάς των όντων υπάρχει και άλλος παράγων την ουσίαν του οποίου οφείλομεν να ερευνήσωμεν και του οποίου αι δυνάμεις είναι εκείναι αι οποίαι εμφανίζουν την αίσθησιν, την συνειδητήν αίσθησιν, δια της οποίας γίνεται η επαφή προς τας παραστάσεις των μορφών της Φύσεως αι οποίαι διαβιβάζονται υπό της αισθήσεως προς το κέντρον αυτής, αναπλάσσονται εκεί και αποτυπούνται εις τας δυνάμεις του παράγοντος τούτου, ότε αι δυνάμεις αύται λαμβάνουν την έννοιαν των ιδεών.

Ο παράγων αυτός είναι η ατομική ψυχή εκάστου όντος και αι δυνάμεις αυτής εκδηλούνται εις λειτουργίαν μόνον δια της λειτουργίας των οργάνων της οργανικής μορφής. Δεν δύνανται άλλως να εκδηλωθούν αι δυνάμεις της ατομικής ψυχής των όντων, διότι δια να εμφανισθούν αύται υπό την έννοιαν των ιδεών, των αισθημάτων και των συναισθημάτων πρέπει δι' ειδικής οργανώσεως της μορφής να έλθουν εις επαφήν προς τον φυσικόν κόσμον και δια των καθέκαστα λειτουργιών αυτής να μεταβληθούν από απλάς δυνάμεις εις αισθητικάς, ιδεατάς και συναισθηματικάς τοιαύτας. Εάν εις τας αψύχους μορφάς της Φύσεως αι ουσίαι αυτής εκδηλούν τας δυναμικότητάς των προς ενέργειαν και δι' αυτής εις προαγωγικήν τοιαύτην, εις τας μορφάς των όντων επιτελείται ουχί μόνον τούτο, αλλά και η εκδήλωσις των δυνάμεων των ατομικών ψυχών εις ομοίαν ενέργειαν δια της οποίας επιτυγχάνεται η καθόλου προαγωγή αυτών και η μετατροπή των δυνάμεων αυτών εις αισθητικά, ιδεατά και συναισθηματικά περιεχόμενα τούτων. Πως γίνεται όμως το ουσιαστικόν Είναι των ατομικών ψυχών; Τούτο επίσης πρέπει να ερευνηθεί. Το ουσιαστικόν τούτο δύναται να είναι ξένον προς το όλον ουσιαστικόν των κόσμων; Εάν τούτο ήτο αληθές, τότε ποίον δύναται να είναι το διάμεσον, το ουσιαστικό διάμεσον το μεταξύ των δύο τούτων, το φέρον εις ένωσιν και συνεργασία αυτά; Εις το ερώτημα τούτο δεν θα δυνηθή τις να απαντήση μετά λογικής ικανοποιήσεως. Το ουσιαστικό των κόσμων δεν δύναται να είναι ξένον και άσχετον προς το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών. Το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών είναι μία εξέλιξις του ουσιαστικού των κόσμων μεταξύ όμως των οποίων υπάρχει διαφορά όσον αφορά το ποσόν των ενεργητικών των δυνάμεων. Το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών από απόψεως δυναμικής είναι κατά πολύ υπέρτερον του ουσιαστικού των μορφικών κόσμων χωρίς να διέπονται αμφότερα από τον αυτόν αριθμόν των εν ενεργεία νόμων των. Εις το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών δεν λειτουργούν μόνον οι φυσικοί νόμοι εκείνοι οι οποίοι λειτουργούν εις τας αψύχους μορφάς των κόσμων, αλλά και άλλοι νόμοι μεταγενεστέρας εκδηλώσεως και αυτοί είναι εκείνοι οι οποίοι διακανονίζουν τας λειτουργίας

των ατομικών ψυχών, εν συνδυασμώ και συνεργασία ενεργείας προς τους πρώτους. Οι πρώτοι διακανονίζουν τας σχέσεις των ατομικών ψυχών προς τας οργανικάς των μορφάς και τούτων προς το σύνολον των μορφών του περιβάλλοντος αυτών κόσμου, οι δεύτεροι όμως τας λειτουργίας των ατομικών ψυχών οι οποίοι εκδηλούνται δια των μορφών. Άνευ των πρώτων νόμων οι δεύτεροι δεν δύνανται να εκδηλωθούν εις ενέργεια, διότι άνευ οργανικών μορφών δεν δύνανται να έλθουν σε λειτουργίαν αι ατομικαί ψυχαί και δι' αυτών να εκδηλώσουν τας δυνάμεις των και τας μεταβάλουν εις ιδέας, αισθήματα και συναισθήματα. Άνευ των οργανικών μορφών αι ουσίαι των ατομικών ψυχών όχι μόνον δεν θα εξεδήλουν τας δυνάμεις των δια να προσλάβουν την έννοιαν των συνειδητών ενεργειών, αλλά και θα έμεναν εις παθητικότητα η δε παθητικότης δεν θα επέτρεπε εκδήλωσιν και λειτουργίαν των δυνάμεών των. Ό,τι δεν δύναται να εκδηλώση εις λειτουργίαν τας δυνάμεις του και εις πολλαπλασιασμόν τας ενεργείας του, δεν δύναται και να υπάρχη, να έχη έννοιαν του Είναι του. Πάσα σκέψις αντίθετος ταύτης αυτόχρημα καταδικάζεται ως μη φυσική. Η έννοια της εξελίξεως στηρίζεται εις τον ορισμόν του λειτουργείν και πολλαπλασιάζειν τας ενεργείας, εάν δεν θέλομεν την λέξιν ταύτην (εξέλιξις) να την καθιστώμεν άνευ συγκεκριμένης εννοίας. Εκ των ανωτέρω καθίσταται κατάδηλος και ο σκοπός των μορφών της Φύσεως και η δια των μορφών τούτων ανέλιξις των δυνάμεων των ουσιών εκείνων αι οποίαι τας αποτελούν.

Αι ουσίαι εκείναι αι οποίαι αποτελούν τας μορφάς της φύσεως είναι δύο τον αριθμόν: α) εκείνη η οποία εμφανίζει την έννοιαν του απείρου χώρου, η οποία είναι συνεχής προς εαυτήν και προσλαμβάνει την έννοιαν του περιέχοντος των απείρων κόσμων, άνευ του οποίου περιέχοντος των απείρων κόσμων δεν θα είχαμεν έννοιαν αν μη ετέρα ουσία μοριακή δεν επλήρου τον χώρον τούτον η οποία είναι β) εκείνη η οποία εμφανίζει την μοριακήν κατάστασιν αυτής και η οποία προσλαμβάνει την έννοιαν του περιεχομένου. Εκ των δύο τούτων ουσιών μη εχουσών έτερον αίτιον εκπορεύσεώς των, αλλά αϊδίων, συνίστανται αι μορφαί των κόσμων. Αι μορφαί συντίθενται εκ μοριακής ουσίας και εκάστη ευρίσκεται εν χώρω. Ουσιαστικός χώρος ως περιέχων και ουσιαστικόν περιεχόμενον έξω της εννοίας τούτης καθιστούν την έννοιαν των κόσμων ακαθόριστον και άγνωστον, δι' ό και η ουσιαστική έννοια του χώρου δεν γίνεται αποδεκτή υπό τινων φιλοσόφων. Αι συντεθιμέναι εκ των δύο τούτων ουσιών μορφαί των κόσμων εμφανίζουν εν εαυταίς και κινητικόν Είναι, δρώσαι δε εν χώρω και κινούμεναι εν αυτώ εμφανίζουν την έννοιαν του χρόνου, άρα υπάρχει και ο χρόνος ως παράγωγον της κινήσεως. Επειδή όμως η κίνησις είναι δυναμική ενέργεια της ετέρας ουσίας εκ της οποίας γίνονται και αι μορφαί των κόσμων, άρα και ο χρόνος ως παράγωγον της κινήσεως είναι ουσιαστικός, αφού γίνεται εκ δυνάμεως ουσιαστικής. Τίποτε δεν δύναται να έχη αφηρημένην έννοιαν εις τους απείρους κόσμους και να μην είναι παράγωγον του ουσιαστικού Είναι αυτών. Η ως πρώτη ονομασθείσα ουσία, η συνεχής προς εαυτήν, γίνεται το συνδετικόν αίτιον των μορίων της δευτέρας τοιαύτης. Έκαστον των μορίων ως ευρισκομένων εν χώρω περιβάλλεται υπό της πρώτης ουσία, συνεργαζόμεναι δε αι δύο ουσίαι επηρεάζουν η μία την άλλην, εκδηλούν τας δυναμικότητάς των δια των εκδηλώσεων δε τούτων συγκροτούν τας μορφάς. Εις εκάστην των μορφών λειτουργούν αμφότεραι. Η λειτουργία των όμως αύτη φθάνει μέχρι σημείου τινός, εκείνου το οποίον επιτρέπει την συνεργασίαν των, οπότε ακολούθως τείνει εις την αποσύνθεσιν των μορφών, ίνα εκ νέου ανασυνθέσουν αρτιωτέρας τοιαύτας δια να εκδηλώσουν αύται μείζονας δυναμικότητάς των. Το έργον των αυτό γίνεται μέχρι των αρτιωτέρων μορφών εκάστου περιβάλλοντος. Δια των αρτιωτέρων μορφών εκδηλούν όλας τας δυναμικότητας και ενεργείας εκείνας αι οποίαι δύνανται να τας φέρουν εις αδιάσπαστον ένωσιν. Η ένωσις αυτή εμφανίζει τι το διάφορον της προτέρας αυτών καταστάσεως. Κατ' αυτήν αντί η ουσία του χώρου, η συνεχής, να περιβάλη το άτομον ή το μόριον της ετέρας, συνεπεία διαστολής του, λόγω εκδηλώσεως δυναμικοτήτων του, εισέρχεται εν αυτώ και συναποτελεί μετ' αυτού εν αδιαχώριστον Είναι. Το Είναι τούτο, είναι η ατομική ψυχή και διαφέρει των άλλων μορίων, διότι εκείνα περιβάλλονται υπό της ουσίας

του χώρου, ενώ η ατομική ψυχή έχει εν εαυτή τον χώρον. Αι δύο ουσίαι δια της εκδηλώσεως των δυνάμεων αυτών εις τας διαφόρους μορφάς έφθασαν εις ένωσιν και δεν συνέχονται πλέον προς το άπειρον διότι περιβάλλονται υπό της ουσίας του χώρου, αλλά συνέχονται δια της εν εαυταίς υπαρχούσης ουσίας του χώρου και το γεγονός τούτο τας φέρει εις έτι μεγαλυτέρας εκδηλώσεις δυνάμεων, ώστε να παράγεται εξ αυτών ιδία ατομικήν των κίνησις και ενέργεια, να προάγονται εις εκδήλωσιν ιδίας βουλήσεως και να εμφανίζουν όλα τα ψυχικά φαινόμενα. Αλλά δια να παραχθούν όλα τα φαινόμενα ταύτα, έχουν ανάγκην οργανισμών ειδικών και οργανισμοί ειδικοί είναι οι οργανισμοί των ψυχικών όντων. Δια των οργανισμών τούτων επιτυγχάνουν νέας εκδηλώσεις δυνάμεών των και αι δυνάμεις των αύται είναι εκείναι αι οποίαι εμφανίζουν τα φαινόμενα αυτών. Επιτυγχάνουν ακόμη την προαγωγήν των οργανισμών των ούτως δια μακράς των εξελίξεως, φθάνουν εις τον σχηματισμόν του ανθρωπίνου οργανισμού και προχωρούν και πέραν αυτού διότι ουδαμού δύναται να σταματά ο ρους της εξελίξεώς των. Δεν είναι δυνατόν αι ατομικαί ψυχαί άνευ οργανισμών να έρχωνται εις επαφήν προς τον καθόλου μορφικόν κόσμον, διότι ούτος αποτελεί το αντικείμενον, αι παραστάσεις του οποίου γίνονται το αίτιον της αναπλάσεως εις τας εξωτερικευθείσας δια των οργανισμών δυνάμεις των ψυχών, εις μετασχηματισμόν αυτών εις ιδέας, αισθήματα και συναισθήματα, δια της αυξήσεως των οποίων χωρούν εις υψηλοτέρας ανελίξεις. Το ουσιαστικόν Είναι των ψυχών ως αποτελούμενον εκ δύο ουσιών, συνεργαζόμενον μετά των οργανισμών των, εξωτερικεύει δι' αυτού τας δυνάμεις του. Αι δυνάμεις του ουσιαστικού Είναι τούτου έχουν δυο ιδιάζοντας χαρακτήρας, αι μεν της συνεχούς ουσίας να διαπλάσσονται δια των επιδράσεων των εξωτερικών παραστάσεων εις ιδέας της ατομικής ή μοριακής ουσίας εις αισθήματα και συναισθήματα. Προ όμως της διαπλάσεως ταύτης, αμφότεραι αι δυνάμεις του ουσιαστικού Είναι των ατομικών ψυχών, δια της μεταξύ των συνεργασίας και αλληλεπιδράσεως εν τω οργανισμώ του όντος, αποτελούν την εμφάνισιν της αισθήσεως, δια της οποίας έρχονται εις επαφήν προς τον μορφικόν κόσμον. Η αίσθησις του όλου ψυχικού όντος γίνεται δια της λειτουργίας του συνόλου αυτού, ενώ η μετά το γεγονός τούτο διάπλασις των ιδεών γίνεται μεν δια των εξωτερικευθησών δυνάμεων της εν αυτώ υπαρχούσης συνεχούς ουσίας, των αισθημάτων δε δια της εν αυτώ επίσης υπαρχούσης ατομικής τοιαύτης. Αι δυνάμεις εκείναι αι οποίαι γίνονται αισθήματα δεν έχουν ευθύς αμέσως κατά τον σχηματισμόν των και γνωστικήν έννοιαν, προσλαμβάνουν όμως τοιαύτην ευθύς ως γίνει ο σχηματισμός των ιδεών. Εις τας ιδέας μεταβιβάζεται η έννοια του αισθήματος και αντιθέτως, διότι αι δυνάμεις αίτινες μετεβλήθησαν εις ιδέας και αισθήματα, προέρχονται από το αυτό αδιαχώριστον ψυχικόν Είναι και κατά συνέπειαν καθίστανται αδιαχώριστοι κατά τας ενεργείας των. Το εξ ιδεών και αισθημάτων περιεχόμενον της ατομικής ψυχής αποτελεί πλέον την έννοιαν του συνειδητού αυτής. Αι εκδηλώσεις και διαπλάσεις των ψυχικών δυνάμεων δια των οργανισμών αυτών γίνονται κατά βαθμιαίαν τινά τάξιν και δεν δύνανται να εκδηλωθούν ή μη μόνον εκείναι αι οποίαι επιτρέπουν να εκδηλωθούν εκ της φύσεως των οργανισμών των, της ικανότητος αυτών και της φυσιολογικής ενέργειας και αρμονικής συλλειτουργίας των δυνάμεών τούτων μετ' εκείνων της φύσεως των οργανισμών. Όταν οι οργανισμοί ούτοι συντέξουν εις την εκδήλωσιν και διάπλασιν των ψυχικών δυνάμεων μέχρι του σημείου εις το οποίον φθάνει η ικανότης αυτών, τότε αι ψυχαί έρχονται εις αρτιότερους οργανισμούς. Εις την σύστασιν των νέων αυτών οργανισμών συντρέχουν και η εξελικτική κατάστασις των ψυχών και εξωτερικοί παράγοντες αναφερόμενοι εις τας κοσμικάς επιδράσεις των ουρανίων κόσμων επί του πλανήτου ημών. Ούτως αι ατομικαί ψυχαί προάγονται από οργανισμούς κατωτέρους εις ανωτέρους τοιούτους. Επί του οργανισμού της ανθρωπίνης φύσεως συνεχίζουν το έργο της εκδηλώσεως και διαπλάσεως των δυνάμεων αυτών, αλλά το όλον της εκδηλώσεως και διαπλάσεώς των δεν δύναται να συντελεσθή επί ενός και μόνον οργανισμού. Ως εκ τούτου, όταν ο οργανισμός ούτος εις τον οποίον ενεργούν αδυνατεί πλέον ως εκ της αλλοιώσεως της

φύσεώς του να παρέχη έδαφος συνεχίσεως του έργου των ερχόμενος εις φθοράν, τότε αναγκαίως θα έλθουν εις ενσωμάτωσιν επί άλλου οργανισμού, θα συντρέξουν εις την διάπλασιν και αρτίωσίν του και θα ενεργήσουν δι' αυτού. Όταν αι ψυχαί αποχωρούν εκ του φθαρέντος οργανισμού των, συγκεντρώνουν εν τη ουσία αυτών τας δυνάμεις των εκείνας αι οποίαι είχον εξωτερικευθή προς λειτουργίαν και διάπλασιν. Ουδέποτε δύναμις εκδηλωθείσα εκ της ουσίας της ψυχής δύναται να χωρισθή ταύτης. Τούτο γίνεται εις τας ενεργούσας ουσίας των καθόλου μορφών. Δύναται να μην εμφανίζεται εν ενεργεία πάσα δύναμις της ουσίας της φύσεως λόγω αλλοιώσεως και φθοράς του οργάνου δια του οποίου ήλθεν εις ενέργειαν, ουδέποτε όμως δύναμις τις των ουσιών της φύσεως των κόσμων δύναται να χωρίζεται αυτών και να αποτελεί ίδιον Είναι χωριστόν του Είναι των ουσιών.

Εις τας απερχομένας εκ των οργανισμών ψυχάς, υπάρχουν και αι μεταβληθείσαι δυνάμεις αυτών εις ιδέας και αισθήματα. Ταύτα αποτελούν το συνειδητόν Είναι των ψυχών. Εκείναι όμως αι οποίαι δεν εξεδηλώθησαν δεν ενήργησαν και δεν μετεβλήθησαν, είναι από συνειδητής απόψεως λανθάνουσαι. Το συνειδητόν των ψυχών αποτελεί το κέντρον αυτών. Εν τω κέντρω αυτώ τα πρότερον αισθήματα καθίστανται δια μεταβολής εις συναισθήματα. Όταν αι ψυχαί έρχωνται εκ νέου εις οργανισμούς, δεν εκδηλούνται εν τω διανοητικώ αυτών οργάνω, ούτε αι πρότερον δια των ιδεών σχηματισθείσαι γνώσεις αυτών, ούτε τα συναισθήματά των. Ταύτα παραμένουν εν τω κέντρω αυτών, έρχονται δε προς ενέργειαν και μεταβολήν δυνάμεις των ψυχών αίτινες δεν κατέστησαν πρότερον συνειδήται. Το κέντρον των ψυχών ευρίσκεται όμως εις επαφήν προς τας μεταβαλλομένας δια των οργάνων της διανοήσεως δυνάμεις των ψυχών εις ιδέας και αισθήματα. Το κέντρο αυτό ασκεί μεν επίδρασιν προς τας σχηματιζομένας ιδέας και αισθήματα, ουδέποτε όμως το σύνολον των συνειδητών γνώσεων και συναισθημάτων έρχεται συνολικώς προς τα όργανα της διανοήσεως. Διότι εάν συνέβαινε το αντίθετον, θα ημπόδιζεν την διάπλασιν των εξωτερικευομένων δυνάμεων της ψυχής εις τα κέντρα της διανοήσεως και θα διεπλάσσοντο αύται επί τη βάσει των γνωστικών και αισθηματικών τύπων των εις τους πρότερους οργανισμούς διαπλασθησών ιδεών και αισθημάτων, έργον το οποίον εάν ελάμβανε χώραν θα ανέτρεπε τον σκοπόν των ατομικών ψυχών, ήτοι της απείρου εκδηλώσεως και μεταβολής των δυνάμεων αυτών, δια της οποίας εκδηλώσεως και μεταβολής χωρούν εις ατελεύτητον πρόοδον, ως τούτο γίνεται καθολικώς εις τας ουσίας αίτινες ενεφάνισαν και απετέλεσαν τους απείρους κόσμους. Εάν αι εκδηλούμεναι προς διάπλασιν δυνάμεις των ψυχών διεπλάσσοντο επί τη βάσει του τύπου των εις τους πρότερον οργανισμούς διαπλασθέντων ιδεών και αισθημάτων, τότε ούτε πολλαπλασιασμός ιδεών και αισθημάτων θα εγίνετο, ούτε και εξεργασίαι επ' αυτών δια των επιδράσεων και λειτουργιών των κόσμων, συνεπεία των οποίων γίνεται και η προαγωγή των και γνωρίζονται οι νόμοι και αι λειτουργίαι του όλου μορφικού κόσμου του περιβάλλοντος εν τω οποίω ευρίσκεται ενεργούσα εκάστη ψυχή και ακόμη γνωρίζεται αυτό τούτο το Είναι αυτού (μορφικού κόσμου) και ο βαθμός των εν ενεργεία νόμων και δυνάμεων αυτής (ψυχής).

Όταν αι ατομικαί ψυχαί εκδηλώσουν εν μέρος εκ του απείρου αριθμού των λανθανουσών δυνάμεων από απόψεως συνειδητής ενέργειας εις έναν φυσικόν κόσμον όπως είναι εκείνος του περιβάλλοντός μας και μεταβληθή το μέρος τούτο δια της οργανικής λειτουργίας εις ιδέας, αισθήματα και συναισθήματα, γνωστικά της αληθούς λειτουργίας των νόμων του κόσμου τούτου, τότε συντελείται μία ανάπλασις ιδεών, αισθημάτων και συναισθημάτων, συνδέεται το όλον τούτο δια μιάς μνήμης γενικωτέρας εκείνης την οποίαν γνωρίζομεν και τότε το αναπλασσόμενον τούτο μέρος των ιδεών αισθημάτων και συναισθημάτων, δίδει εις αυτάς την δύναμιν της πτήσεως να αποχωρούν εκ του κόσμου εις τον οποίον ευρίσκοντο και να μεταβαίνουν εις άλλον πνευματικόν κόσμον υπερτέρας φύσεως από απόψεως ενεργείας. Εις τας ψυχάς αυτάς δεν υφίστανται πλέον εν τω κόσμω εν τω οποίω μετέβαλλον τας

δυνάμεις των εις πραγματικάς γνώσεις και συναισθήματα, πλήρωσις σκοπού. Δεν υφίσταται σκοπός, διότι εγνώρισαν και συνησθάνθησαν όλας εν γένει τας δυνατάς εκδηλώσεις του κόσμου τούτου καθ' όλην την διαδρομήν αυτών εις τας διαφόρους μορφάς του. Το όλον των γνώσεων και συναισθημάτων αυτών αποτελεί την μνήμην των ιστορικών γεγονότων της διαδρομής των. Η εις τον νέον πνευματικόν κόσμον εἰσοδός των άρχεται πληρώσεως νέου σκοπού μη απομακρυνομένου του σκοπού τον οποίον επλήρωσαν εν τω προτέρω κόσμω παρά κατά δυναμικήν μόνον ικανότητα και ενέργειαν, διότι και εκεί θα εκδηλώσουν νέας δυνάμεις τας οποίας θα μεταβάλλουν εις πλέον συνειδητάς, δηλαδή κατά βαθμόν υπέρτερον εκείνου των συνειδητών ιδεών και συναισθημάτων τα οποία διέπλασσαν εν τω προτέρω κόσμω. Προ του ανωτέρω γεγονότος της αναπλάσεως εις εν μνημονικόν σύνολον των ιδεών και συναισθημάτων, τηρείται μια επαφή μεταξύ των εν τω κέντρω των ψυχών ευρισκομένων γνώσεων και συναισθημάτων και εκείνων των δυνάμεων και αισθημάτων τα οποία γίνονται εν τω οργάνω της διανοήσεως της ανθρωπίνης αυτών φύσεως. Δια της επαφής ταύτης ασκείται έλεγχος επί των ήδη γιγνομένων ιδεών και αισθημάτων από μέρους των εν τω κέντρω της ψυχής γνώσεων και συναισθημάτων. Ο έλεγχος ούτος ασκείται μόνον όταν δεν διαπλάσσονται καλώς αι ιδέαι και τα αισθήματα εις τα όργανα της διανοήσεως και αισθήσεως και όταν λόγω μη αρμονικής φυσιολογικής λειτουργίας επίσης δεν διαπλάσσονται ομαλώς. Αλλά και εκ μέρους των καλώς και φυσιολογικώς γιγνομένων ιδεών και αισθημάτων γίνεται όμως έλεγχος επί του εις το κέντρον της ψυχής ευρισκομένων ιδεών και συναισθημάτων εάν ταύτα δεν εγένοντο επί τη βάσει πραγματικών γεγονότων και φυσιολογικών αντιλήψεων των προτέρων ανθρωπίνων υπάρξεων αυτών. Ο έλεγχος αυτός ασκείται δι' επιδράσεως των μεν επί των δε, η δε επίδρασις αύτη έχει ως αποτέλεσμα την διάπλασιν αυτών επί νέων βάσεων αναποκρινομένων εις τας αληθείς λειτουργίας της Φύσεως, ως και εκείνας των ανθρωπίνων σχέσεων αι οποίαι καθορίζονται εκ της λειτουργίας των φυσικών νόμων και έχουν ανάλογα παράγωγα νόμων επί της φύσεως των ανθρώπων, δια των οποίων ρυθμίζονται αι σχέσεις των ανθρωπίνων κοινωνιών αρμονικώς.

Κατόπιν των όσων εξετέθησαν ανωτέρω, έχομεν την γνώμην ότι η πίστισ είναι συναίσθημα της ανθρωπίνης ψυχής ευρισκόμενον εν τω κέντρω αυτής και το συναίσθημα τούτο εκδηλούται ως πίστις αναλόγως και κατά συνέπειαν της φυσικής πραγματικότητος ή μη τοιαύτης αυτού. Εάν το συναίσθημα της πίστεως εγένετο επί τη βάσει των πραγματικών γεγονότων της λειτουργίας των φυσικών νόμων, εκείνων των νόμων των κοινωνιών οι οποίοι εβασίσθησαν εις τα πρότυπα των φυσικών νόμων ή των καθόλου νόμων εκείνων οι οποίοι διακανονίζουν τας σχέσεις των ανθρώπων όσον αφορά τας απολαύσεις των φυσικών δικαιωμάτων, της ατομικής εκάστου ελευθέρας βουλήσεως, σκέψεως και ενεργείας, τα μεταξύ των καθήκοντα και ό,τι έχει σχέσιν προς την αρμονικήν των ζωήν, εάν λέγω, το συναίσθημα τούτο εγένετο επί τη βάσει των ανωτέρω αληθειών ως και εκείνων αι οποίαι αναφέρονται εις τα αίτια της δημιουργίας των κόσμων, της διαγνώσεως του εξ αυτών εκπορευθέντος πνεύματος, τους νόμους αυτού (πνεύματος) εκείνους που διακανονίζουν τας λειτουργίας του, τότε το συναίσθημα αυτό είναι πράγματι φυσικόν και αληθές και εκδηλούται ως πραγματική και αληθής Πίστις. Άλλως, είναι ανάλογον κατά την γνωστικήν αυτού ιδιότητα του ιδεολογικού περιβάλλοντος, των σχηματισθεισών ιδεών της ψυχής, οπότε αν το περιβάλλον αυτό είναι μη φυσικόν και πραγματικόν, τότε και το εν τη περιπτώσει ταύτη εκδηλούμενον συναίσθημα της πίστεως είναι όμοιον εκείνου.

Έτερον θεμελιώδες φαινόμενον το οποίον δυνάμεθα να ερευνήσωμεν είναι το ότι τα εκδηλούμενα και ενεργούντα εν τη ανθρωπίνη φύσει αισθήματα, εν τη συνεργασία των προς τας ιδέας, λαμβάνουν την γνωστικήν ιδιότητα των ιδεών. Επειδή όμως εν τη ανθρωπίνη διανοήσει αι ιδέα και αι γνώσεις γίνονται από τας ηθικάς ιδεολογικάς επιδράσεις του περιβάλλοντος, τα αισθήματα γίνονται κατά την γνωστικήν των ιδιότητα όμοια του

περιβάλλοντος τούτου, εν τη ενεργητική των διαδρομή όπως μεταβληθούν εις συναισθήματα προσλαμβάνουν την έννοιαν πίστεως, πίστεως όμως ουχί καθαρώς συναισθήματος και ως εκ τούτου εν τη ερεύνη των αισθημάτων και συναισθημάτων απαντάται δυσχέρεια ως προς τον καθορισμόν των. Πάντως όμως, τα αισθήματα ταύτα είναι αμέσως μεταβλητά εκ νέων ιδεολογικών επιδράσεων τας οποίας δύνανται να υποστούν. Εάν όμως δεν υποστούν την μεταβολή ταύτην και γίνουν συναισθήματα, θα απαιτηθεί μακρότερος χρόνος προς μεταβολήν των. Δια τον λόγον τούτον είναι επιβεβλημένον τα ανθρώπινα αισθήματα, τα εκδηλούμενα εις τας ενεργείας της φύσεώς του να τους μεταβάλουν διαρκώς τας γνωστικάς των ιδιότητας, δι' αρτιωτέρων και φυσικωτέρων ιδεών αι οποίαι διαπλάσσονται εν τη φύσει ταύτη. Ίνα όμως αι ιδέαι αύται διαπλασθούν, πρέπει τα όργανα αυτών να αφίενται ελεύθερα εν τη ενεργεία των και να μη πιέζονται από τας επιδράσεις του ηθικού - ιδεολογικού περιβάλλοντος των ανθρώπων. Το όργανον της διανοήσεως πρέπει να αποκτήση την ικανότητα να μη δέχεται ουδεμίαν επίδρασιν, εάν πρότερον το νοητικόν του περιεχόμενον δεν εξακριβώνει την αλήθειαν της επιδράσεων ταύτης.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 28)

13. ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ

(ΨΥΧΙΚΩΝ ΠΟΝΩΝ)

Το να μη αφήνει ο άνθρωπος την εξωτερίκευση προς τους άλλους του πόνου του, είναι ηθική αρχή, αρχή προερχομένη από την δυναμικήν ψυχικήν του κατάστασιν, εκτός αν δια της εξωτερικεύσεως προς τους άλλους ανθρώπους του πόνου του πρόκειται να διδάξει τα αίτια τα οποία προκάλεσαν τούτον, ότε εν τη τοιαύτη περιπτώσει γίνεται τούτο δεδικαιολογημένως.

Ο ηθικός άνθρωπος ο έχων ισχυράν ψυχικήν δύναμιν και εμβαθύνων μέσα εις τας δοκιμασίας της ανθρωπίνης ζωής και εις τα δημιουργούντα αυτάς αίτια, είναι υποχρεωμένος εκ της ηθικής του ταύτης καταστάσεως να εξωτερικεύει εις τους άλλους, μόνον ό,τι δύναται να προκαλεί εις αυτούς ευχαρίστους εντυπώσεις, ουδέποτε δε να δημιουργεί προς αυτούς δυσαρέστους τοιαύτας. Το τοιούτον, είναι έργον υψίστης σκοπιμότητος, διότι αι δυσάρεσται εντυπώσεις αι δημιουργούμεναι προς τους άλλους, προκαλούν συστολήν των ψυχικών των δυνάμεων και τούτο γίνεται αφορμή να μην ισορροπούν αύται προς εκείνας της διανοήσεως, οτε και δημιουργούνται μεταξύ των ανωμαλίαι παρεμποδίζουσαι την όλην φυσιολογικήν λειτουργίαν του ανθρώπου, συνεπεία της οποίας εκδηλούνται παθολογικαί καταστάσεις. Εάν την ηθικήν ταύτην αρχήν εξεδήλουν πάντες οι άνθρωποι, ο πόνος και πάσα άλλη αρνητική συναισθηματική εκδήλωσις θα εξέλιπεν από την φύσιν των ανθρώπων και τούτο, διότι και τον πόνον (ψυχικόν) και τα αρνητικά προς την πρόοδόν μας συναισθήματα τα δημιουργούμεν εκ της μη ηθικής μας καταστάσεως. Υπάρχουν και πάνοι προερχάμενοι από ανωμάλους φυσιολογικάς λειτουργίας της οργανικής μας φύσεως τους οποίους δημιουργούμεν ημείς δια της ατάκτου και παρά τους ηθικούς όρους ζωής μας.

Εάν εις τας ανθρωπίνας κοινωνίας εκράτει ηθική κατάστασις, δηλαδή προσαρμογή πάντων των ανθρώπων προς τους φυσικούς όρους της ζωής και ενέργειαι υπαγορευόμεναι υπό των Φυσικών νομων, ως και αντίληψις των κοινωνικών ημών καθηκοντων προς τους ομοίους μας μετά των οποίων αποτελούμεν την κοινωνίαν μας, εάν υπήρχεν σεβασμός της αυτοδιαθέσεως του κοινωνικού ατόμου, εκείνης η οποία δε δύναται να παραβλάπτει το αρμονικόν σύνολον της κοινωνίας, σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων των κοινωνικών ατόμων και πλήρης αντίληψις των υποχρεώσεών των προς το σύνολο της κοινωνίας, ουδέποτε θα εδημιουργείτο πόνος, τα αρνητικά συναισθήματα και όλα εκείνα τα οποία σκληρώς δοκιμάζουν την ανθρωπίνη ημών ζωήν. Πόνοι δημιουργούμενοι εξ ανεξαρτήτων λόγων της ηθικής και διανοητικής διαθέσεως των κοινωνικών ατόμων, του συνόλου αυτών, είναι πόνοι τους οποίους δε δύνανται να αισθάνονται μέρος των ατόμων μιας κοινωνίας βιούσης ηθικώς και εν αρμονία, αλλά, το σύνολον αυτής. Οι τοιούτοι πόνοι δε δύνανται να περιορίζονται εις ωρισμένα άτομα, διότι αν συνέβαινε τούτο θα επρόδιδε μη ηθικήν και μη ενηρμονισμένην των μελών προς το σύνολον της κοινωνίας ταύτης κατάστασιν.

Οι άνθρωποι έχουν όλα τα μέσα εκ Φύσεως να διάγουν βίον απολύτως φυσικόν και να απολαμβάνουν όλα τα δώρα της χαράς, της ευτυχίας και της ευδαιμονίας. Αρκούσι προς τούτο μόνον η ειλικρινής των διάθεσις εις το κοινωνικόν συγκράτημα και η αναγνώρησις αυτούς δια των νόμων του, των εν λειτουργία νομων του, εις όλα τα κοινωνικά άτομα, των μέσων εκείνων τα οποία θα έδιδαν εις αυτά την χαράν, την ευτυχίαν και την ευδαιμονίαν.

Η ανθρώπινη ζωή έχει απείρους ωραιότητας. Η κακία όμως των ανθρώπων τας απομακρύνει από αυτήν και ως εκ τούτου γίνονται οι πόνοι, αι δοκιμασίαι και όλαι εκείναι αι πικρίαι αι οποίαι μας παρακολουθούν εις έκαστον βήμα στη ζωή μας Το πολύτιμον της ανθρωπίνης ζωής με τις θείες ομορφιές της το αισθάνονται αι ψυχαί εκείναι που δύνανται να γνωρίζουν κατά βάθος αυτήν και τους σκοπούς τους οποίους έχει. Όταν απομακρύνονται

από την ανθρωπίνη ζωήν αι αδύναται να εκτιμήσουν αυτήν ανθρώπιναι ψυχαί, τότε μόνον εννοούν το μέγεθος της ανοησίας των.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ᾶ. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 18)

14. ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Λόγος εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική εν τη Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 5ην Δεκεμβρίου 1925

Τι είναι συνείδησις; Τις δύναται να είναι ο ορισμός αυτής; Επί των ερωτημάτων τούτων θα απαντήσω συμβουλευόμενος την έννοιαν των εκδηλώσεων της Φύσεως, τα πραγματικά γεγονότα αυτής. Λέγω τούτο, διότι πιστεύω, ότι πέραν των φυσικών εκδηλώσεων των γεγονότων της φυσικής ενεργείας, είναι αδύνατον να δοθεί επί των ερωτημάτων τούτων σαφής απάντησις και ορισμός, τι είναι συνείδησις.

Πέραν των φυσικών τούτων ορίων δια την ανθρωπίνην διάνοιαν, πάσα σκέψις περί συνειδήσεως, είναι επινόημα φανταστικόν και ως φανταστικόν δύναται να ικανοποιεί μόνον αδυνάτους διανοίας, διανοίας μη σκεπτομένας καθ' ον ορίζει η φύσις αυτής νόμον.

Συνείδηση καλώ εκείνην την φυσικήν εμφάνισιν, η οποία έχει αφ' εαυτής την δύναμιν της νοήσεως, είναι τουτέστιν το πραγματικόν ον, το έχον ιδίαν περί εαυτού υπάρξεως έννοιαν. Ψυχή και συνείδησις είναι το αυτό πράγμα. Εκείνο όπερ ελέγχει τας πράξεις η τας σκέψεις μας, όταν αύται δημιουργούν είτε δι' ημάς αυτούς, είτε δια τους άλλους, θλίψεις, πικρίας η δοκιμασίαν τινά η και άλλο τι προκαλούν γενικώτερα δια την ανθρωπότητα κακά, δεν είναι αύτη καθ' εαυτήν η συνείδησίς μας, αλλά το γιγνόμενον εν τη συνειδήσει μας. Είναι δηλαδή εκείνο το οποίον γίνεται εκ της λειτουργίας της συνειδήσεως. Είναι το ποσόν των ιδεών αίτινες υπάρχουν εν τη συνειδήσει ημών.

Αι ιδέαι γίνονται εν τη ουσία της συνειδήσεώς μας και γίνονται εκ της επιδράσεως την οποίαν υφίσταται από το περιβάλλον εις το οποίον ευρίσκεται. Επομένως εξαρτάται εκ του περιβάλλοντος των ιδεών. Το τοιούτον καθίσταται αυταπόδεικτον εις τους ερευνώντας με απηλλαγμένην την σκέψιν από τα φαινόμενα των λειτουργουσών εν ημίν ιδεών. Τα εκ της ουσίας της ψυχής γινόμενα είναι αι δυνάμεις αυτής.

Αι ιδέαι είναι ψυχικαί δυνάμεις. Εις τας μη ψυχικάς ουσίας της Φύσεως αι δυνάμεις αυτών είναι οι διέποντες αυτάς νόμοι. Ως επομένως εκ των λειτουργιών των νόμων τούτων εξαρτάται η προαγωγή και εξέλιξις των μη ψυχικών ουσιών της Φύσεως, ούτως εξαρτάται εκ των ιδεών η προαγωγή και εξέλιξις της ψυχής. Πρέπει εν τη διανοία μας να δημιουργηθεί πραγματική έννοια περί παντός φυσικού πράγματος και της φυσικής λειτουργίας αυτού.

Πρέπει πρωτίστως να νοηθεί τι είναι ουσία της ψυχής, διότι τότε μόνον θα έχωμεν πραγματικάς και θετικάς γνώσεις και θα δυνάμεθα να διακρίνωμεν την αλήθειαν την εκ των εμφανίσεων της Φύσεως προερχομένην, άλλως θα εκφεύγωμεν του επιπέδου των πραγματικών εννοιών και θα δημιουργούμεν κόσμους ιδεών έξω πάσης φυσικής πραγματικότητος και αληθείας.

Οι κόσμοι δε αυτοί ως φανταστικοί και πράγματι ανύπαρκτοι θα μας περιπλανούν και επί μάλλον και μάλλον θα εκφεύγωμεν των ορίων της φυσιολογικής διανοήσεως.

Οι φανταστικοί συλλογισμοί οι γινόμενοι άνευ ουδενός φυσικού ερείσματος είναι εκείνοι οι οποίοι εξετόπισαν την διάνοιάν μας της φυσικής οδού των σκέψεών μας και οι προκαλέσαντες την τόσην σύγχυσιν ήτις κρατεί εν τη διανοητική σκέψει της ανθρωπότητος.

Η ουσία της ψυχής δεν είναι ξένη και άσχετος προς τας ουσίας της Φύσεως. Εγένετο εξ εκείνων και λειτουργεί εις τον κόσμον αυτών και διά τούτο αι δυνάμεις της τας οποίας διακρίνομεν υπό την έννοιαν των ιδεών, έχουν άμεσον σχέσιν προς αυτάς. Αν χωρίσωμεν την ουσίαν της ψυχής από τας κοσμικάς ουσίας, είναι ακατανόητος πλέον και η φύσις αυτής και ο σκοπός τον οποίον πληροί δια της δημιουργίας των ιδεών αυτής. Εάν πάλιν αποξενώσωμεν

τας ιδέας της ψυχής από τας καθόλου λειτουργίας της Φύσεως και από την αναφοράν αυτών προς τας λειτουργίας ταύτας, τότε είναι ακατανόητος η έννοια των ιδεών, διότι αύται πλέον δεν έχουν αντικειμενικόν σκοπόν και τούτο, διότι ο αντικειμενικός των σκοπός θα είναι έξω της ουσίας της Φύσεως και των λειτουργιών της. Εν αρνητική δε περιπτώσει, ότι η Φύσις εξ ης έρχονται αι ιδέαι εις το είναι αυτών είναι άσχετος προς τας ουσίας της Φύσεως, θα έπρεπε ο άνθρωπος να μη ρέπει προς την επέκτασιν των ιδεών του, αλλά να φεύγει ταύτην, και να μονούται η διανοησίς του, βλέπουσα πάντοτε προς τα έσω αυτής, δηλαδή προς την εξ ης εξεπορεύθη ψυχήν της.

Ουδείς φυσικώς σκεπτόμενος άνθρωπος δύναται να αρνηθεί την ύπαρξιν της ψυχής, ούτε ότι αύτη αποτελεί εμφάνισιν μη τερματιζομένην, διότι το εναντίον, εκτός του ότι θα προεκάλει άρνησιν εις τα τόσα φαινόμενα αυτής, αλλά και θα έθετε ζήτημα εις το αιώνιον αυτής ταύτης της ουσίας της Φύσεως.

Τούτο, διότι θα περιώριζε τας ενεργείας της μέχρι ωρισμένου ορίου, της συγκροτήσεως των υπαρχόντων πραγμάτων εκείνων των οποίων έχομεν αντικειμενικήν γνώσιν. Ο περιορισμός της ενεργείας της ουσίας της Φύσεως μέχρι των αντικειμενικών τούτων υπάρξεων, αναγκαίως θα έφερεν αυτήν εις φθοράν και εξαφάνισιν, διότι ως εδώ θα είχεν ενέργειαν. Η αιωνιότης της ουσίας της Φύσεως δεν δύναται να νοηθεί η μόνον δια της απείρου και ατελευτήτου ενεργείας. Άπειρος δε και ατελεύτητος ενέργεια δεν δύναται να νοηθεί η μόνον δια της αριθμητικής επεκτάσεως αυτής. Η αριθμητική επέκτασις σημαίνει εκδηλώσεις ενεργειών των οποίων τα όρια έχουν μεν σταθμούς, ουδέποτε δε τέρμα.

Τα πλέον εξελιγμένα πραγματικά αντικείμενα της Φύσεως, τα έχοντα λειτουργίαν περίπλοκον και ενεργείας περισσοτέρας, είναι ένας σταθμός ον διαδέχεται ο ψυχικός τοιούτος. Η ψυχή ερχομένη εκ των ουσιών της Φύσεως εις το είναι αυτής, αποτελεί την εμφάνισιν του νοητικού της Φύσεως σταθμού, ον διαδέχονται άπειροι σταθμοί. Τους σταθμούς τούτους τους διακρίνομεν εις την επέκτασιν της δημιουργίας των ιδεών, τα χαρακτηριστικά ιδιώματα της ψύχης και εις τον άπειρον και ατελεύτητον πολλαπλασιασμόν των. Οφείλω να τονίσω επίσης, ότι αι εκ της ουσίας της φύσεως προερχόμεναι δυνάμεις της, ουδέποτε τερματίζονται και ότι το φιλοσοφικώς καθωρισθέν περί γενέσεως και φθοράς έχει έννοιαν μόνον διά τα μορφικά πλάσματα της Φύσεως, τα εκ πολλών στοιχείων της ουσίας συγκροτούμενα. Η ουσία όμως εκ της φθοράς των μορφών αυτής ουδέν ενεργητικόν της αποβάλλει, τουναντίον εξωτερικεύει δια αυτών των αλλοιώσεων των μορφών της περισσοτέρας δυνάμεις της. Ένας από τους θαυμασιώτερους νόμους της δια του οποίου φέρει περισσοτέραν ενέργειαν εις τα είναι της, είναι ο νόμος της συνθέσεως και αποσυνθέσεως των μορφών της.

Επίσης οφείλομεν να τονίσωμεν, ότι η ψυχή δεν είναι πλάσμα συγκείμενον εκ στοιχείων της ουσίας της φύσεως, ώστε να υπόκειται εις φθοράν, αλλά είναι η εξέλιξις του υπερτέρου των στοιχείων της, του έχοντος ενεργητικόν μεγαλύτερον εν αντιπαραβολή προς το ενεργητικόν των άλλων στοιχείων αυτής.

Το πλέον εξελιγμένον στοιχείον της φύσεως είναι υποκείμενον να εμφανισθεί εις επίπεδον ψυχικού όντος. Το ον τούτο αποτελεί αφετηρίαν της εν συνειδήσει υπάρξεως. Τούτο είναι το πραγματικόν ον, το οποίον μέλλει να εμφανίσει νέους κόσμους της ουσίας της φύσεως, κόσμους νοητικούς και Θείους. Εξ αυτού του όντος γίνονται αι ιδέαι αι οποίαι αποτελούν το περιεχόμενον της συνειδήσεώς μας και εκείναι αι οποία ελέγχουν τας πράξεις μας όταν αύται αναφέρονται εις γεγονότα μη φυσικά και εις πράξεις αναιρούσας τον πληρούμενον υπό της ψυχής σκοπόν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ˆ. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 12)

15. ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ 1ΟΝ

Η συνείδησις, το Είναι της συνειδήσεως, χωρίζεται εις δύο εννοίας, την *φυσικήν* και την *ηθικήν*. Συνείδησις φυσική *είναι αυτό τούτο το ψυχικόν μας ΕΓΩ*. Το Εγώ τούτο, δια της εν τη Φύσει ουσιαστικής του εμφανίσεως εξεδήλωσεν τας δυναμικάς του ενεργείας, τας οποίας δια της οργανικής αυτού φύσεως και της επαφής αυτών προς τα εξωτερικά φαινόμενα της Φύσεως, τας μετέβαλλεν εις γνωστικάς και συναισθηματικάς.

Πρωταρχική εκδήλωσις του ψυχικού τούτου Εγώ, είναι η αισθησιακή αυτού δύναμις. Την δύναμίν του αυτήν, μόνον δια του οργανισμού του και ειδικώτερον δια των οργάνων του εξωτερικεύει. Εξωτερικευομένης της αισθησιακής δυνάμεως της ψυχής, παρακολουθούν αυτήν πάσαι αι άλλαι δυνάμεις της, εκείναι αι οποίαι γίνονται ιδεαταί και συναισθηματικαί.

Το ουσιαστικόν αυτό ψυχικόν είναι, άνευ της οργανικής φύσεως, δεν θα ηδύνατο να καταστή ιδεατόν και συναισθηματικόν, ούτε θα προσελάμβανε την έννοιαν του συνειδητού τοιούτου.

Κάθε ψυχικόν πλάσμα είναι ατομικόν. Ως εκ τούτου και το συνειδητόν Είναι κάθε όντος είναι ατομικόν και δια τον λόγον αυτόν εκάστη των όντων συνείδησις έχει και ιδιάζοντα χαρακτηρισμόν. Κατ' ακολουθίαν φυσική συνείδησις *είναι αυτό τούτο το ψυχικόν είναι των όντων της Φύσεως το οποίον δια της λειτουργίας της οργανικής αυτού φύσεως εγένετο ιδεατόν και συνειδητόν και διά του τρόπου αυτού, εγνώρισε, γνωρίζει και εν συνεχεία θα γνωρίζει εαυτό*. Τούτο ακριβώς σημαίνει και η γραμματική έννοια της λέξεως συνείδησις, "εκείνο το οποίον έγνωσε ή σύνοιδε εαυτό".

Ηθική συνείδησις *είναι το γνωστικόν και συναισθηματικόν περιεχόμενον της φυσικής συνειδήσεως*. Το περιεχόμενον τούτο όμως δεν είναι πάντοτε το αυτό εις πάσας τας φυσικάς συνειδήσεις, διότι πάσαι αι φυσικαί συνειδήσεις δεν έχουν εκδηλώσει και μετατρέψει τας δυνάμεις του ουσιαστικού αυτών Είναι εις γνωστικάς και συναισθηματικάς ιδιότητας. Η διαφορά αυτή προέρχεται εκ δύο αιτίων, πρώτον εκ της διαφορετικής αυτών αφετηρίας κατά την εμφάνισίν των εις την οργανικήν αυτών φύσιν και δεύτερον εκ του περιβάλλοντος εις το οποίον ευρέθησαν και ενεργούν. Το περιβάλλον ασκεί μεγίστην επίδρασιν *εις την ιδεατήν και την συναισθηματικήν διάπλασιν των ιδεών και συναισθημάτων* των εκδηλωθεισών εν λειτουργία δυνάμεων της φυσικής συνειδήσεως, δι' αυτόν δε τον λόγον και ο έλεγχος της ηθικής συνειδήσεως επί των διαφόρων διανοήσεων, πράξεων και εν γένει σκέψεων των ανθρώπων είναι διάφορος.

Επίσης αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίον εις άλλους μεν ανθρώπους το εν τη φυσική συνειδήσει περιεχόμενον εξ ιδεών και συναισθημάτων επιδοκιμάζει και τας πλέον εκτρόπους και μη φυσικάς και ηθικάς τοιαύτας, εις άλλους δε το εναντίον. Επειδή το ηθικόν περιεχόμενον των φυσικών συνειδήσεων εμφανίζει διαφορετικήν εξελικτικήν δύναμιν των ιδεών και συναισθημάτων, δια τούτο δυνάμεθα να κατατάξωμεν την ηθικήν συνείδησιν των ανθρώπων εις αριθμόν κατηγοριών. Αύται ποικίλουν αναλόγως του βαθμού της εξελίξεως εκάστης φυσικής συνειδήσεως, αλλά τοιαύτας αι οποίαι δεν μετεβλήθησαν εις ιδεατάς και συναισθηματικάς εις πρωτέρας ανθρωπίνους υπάρξεις, αλλά μετεβλήθησαν ήδη δυνάμει της φυσική λειτουργίας της διανοίας και αναλόγως της επιδράσεως η οποία ησκήθη επ' αυτής εκ του περιβάλλοντος επί του οποίου ευρίσκεται και ενεργή. Το φαινόμενον τούτο είναι μεγίστης αξίας και μόνον βαθείς ερευνηταί των νόμων της ψυχικής και οργανικής φύσεως θα δυνηθούν να εκτιμήσουν. Επί τη βάσει του φαινομένου αυτού στηριζόμενοι, δυνάμεθα να χωρίσωμεν την ηθικήν του ανθρώπου συνείδησιν εις δύο κατηγορίας, εκείνην *η οποία εγένετο εκ μεταβολής των δυνάμεων της φυσική συνειδήσεως εις ιδέας και συναισθήματα κατά τας προηγουμένας υπάρξεις αυτής* και εκείνην *η οποία εγένετο και μεταβάλλεται εις την ενεστώσαν διάνοιαν αυτής*. Δια να κατανοηθεί σαφέστερον το μέγα τούτο φαινάμενον αρκεί

να είπωμεν ότι, εάν η ηθική συνείδησις η οποία γίνεται εκ των ενεργειών της ενεστώσης διανοίας και εκ των γεγονότων και των κρατουσών ηθικών αρχών του σημερινού ανθρωπίνου περιβάλλοντος, εξηρτάτο απολύτως από το περιεχόμενον της φυσικής συνειδήσεως, το οποίον εγένετο εις πρωτέρας αυτής ανθρωπίνους υπάρξεις, τότε δε θα ηδύνατο να διαφέρει εκείνου. Και όχι μόνον αυτό, αλλ' και ουδεμίαν θα είχεν η ενεστώσα διάνοια ελευθερίαν ερεύνης των φαινομένων της Φύσεως και των ηθικών αρχών αι οποίαι πρέπει να διακανονίζουν τας μεταξύ των ανθρώπων κοινωνικάς σχέσεις. Εν τοιαύτη περιπτώσει ουδεμία θα ηδύνατο να συντελεσθεί μεταβολή και επί του πρότερον σχηματισθέντος ηθικού περιεχομένου της φυσικής συνειδήσεως, έτι δε θα αντετίθετο εις τους φυσικούς νόμους της εξελίξεως της ουσίας εκ της οποίας εγένεντο αι φυσικαί συνειδήσεις. Η μη εξέλιξις των δυνάμεων της ουσίας εκ της οποίας εγένοντο αι φυσικαί συνειδήσεις, θα ετερμάτιζεν τας ενεργείας αυτής και ως εκ τούτου θα εχάνετο το Είναι αυτής. Το Είναι της ουσίας ταύτης υπάρχει και θα υπάρχει, διότι οι νόμοι αυτής διηνεκώς πολλαπλασιάζονται εις τας ενεργείας των.

Το διπλούν ηθικόν περιεχόμενον των φυσικών συνειδήσεων εις την ανθρωπίνην φύσιν, είναι προωρισμένον εις ένωσιν των ενεργειών του. Δια να γίνει όμως αυτό, πρέπει αναγκαίως να μεταβληθεί η όλη ουσιαστική κατάστασις της φυσικής συνειδήσεως. Τούτο θα επιτευχθεί όταν αύτη εκδηλώσει εις ενεργητικάς ιδεατάς και συναισθηματικάς ιδιότητας, ό,τι δύναται να εκδηλωθεί εν αρμονία προς τους φυσικούς νόμους, δια της ανθρωπίνης φύσεως. Όταν συντελεσθεί το γεγονος τούτο, τότε η φυσική συνείδησις θα προαχθεί και θα λειτουργήσει εις άλλην φύσιν ευρισκομένην πέρνα της ανθρωπίνης τοιαύτης.

Προ του μεγάλου αυτού γεγόνοτος γίνεται βαθμιαία αρμονική συλλειτουργία μεταξύ του περιεχομένου του ευρισκομένου εν τη φυσική συνειδήσει και του περιεχομένου του ευρισκομένου εν τη διανοία και αυτό αποτελεί τον έλεγχον και κατά συνέπειαν την μεταβολήν τούτων. Ο έλεγχος δεν γίνεται μόνον εκ του εσωτερικού περιεχομένου προς το εν διανοία υπάρχον, αλλά και αντιθέτως. Αυτό εξαρτάται εκ των ηθικών βάσεων του σχηματισμού των. Αι δυνάμεις της φυσικής συνειδήσεως δεν γίνονται μόνον ιδεαταί. Όσαι εγένοντο κακώς, ανωμάλως και αντιφυσικώς, υπόκεινται εις μεταβολήν. Εις αυτό ακριβώς το θαυμάσιον έργον, έργον της ανθρωπίνης διανοίας, το σκοπούν την μεταβολήν του ηθικού περιεχομένου των φυσικών συνειδήσεων και το οποίον εγένετο εις προηγουμένας ανθρωπίνους υπάρξεις οφείλουν να προσέξουν οι άνθρωποι.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 19)

16. ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ 2ΟΝ

Ίνα δώσει τις τέλειον ορισμόν της συνειδήσεως ανάγκη να συμβουλευθεί την έννοιαν των εκδηλώσεων της φύσεως και τα πραγματικά γεγόνοτα αυτής, διότι πέραν τούτου πάσα σκέψις περί συνειδήσεως είναι φανταστικόν επινόημα.

Συνείδησις λοιπον καλείται η φυσική εμφάνισις, η έχουσα εν εαυτή την δύναμιν της νοήσεως. Είναι τουτέστιν το πραγματικάν ον το έχον ιδίαν περί της εαυτού υπάρξεως έννοιαν. Ψυχή άρα και συνείδησις είναι το αυτό. Διότι το ελέγχον τας πράξεις και σκέψεις ημών δεν είναι η συνείδησις αλλά το συμβαίνον εις την συνείδησιν. Είναι το ποσόν των ενυπαρχουσών εν τη συνειδήσει ιδεών.

Πρέπει λοιπόν να νοηθεί τι είναι ουσία της ψυχής, ίνα έχομεν πραγματικάς και θετικάς γνώσεις προς διάκρισιν της αληθείας η οποία προέρχεται εκ των εμφανίσεων της φύσεως, άλλως δημιουργούνται κόσμοι ιδεών εκτός πάσης πραγματικότητος και αληθείας. Η ουσία της ψυχής δεν είναι άσχετος και ξένη προς τας ουσίας της φύσεως, διότι αν χωρισθεί τούτων είναι ακατανόητος. Εάν δε αι ιδέαι της ψυχής αποξενωθούν ταύτης, τότε αποβαίνει ακατανόητος και η έννοια των ιδεών. Ουδείς άνθρωπος φυσικώς σκεπτόμενος δύναται να αρνηθεί την ύπαρξιν της ψυχής, διότι αύτη αποτελεί εμφάνισιν μη τερματιζομένην, ο δε περιορισμός της ενεργείας της ουσίας της φύσεως θα έφερε αυτήν εις φθοράν και εξαφάνισιν.

Η αιωνιότης της ουσίας της φύσεως νοείται μόνον δια της αριθμητικής επεκτάσεως αυτής, ήτις σημαίνει εκδηλώσεις ενεργειών, των οποίων τα όρια έχουσιν μεν σταθμούς ουδέτοτε δε τέρμα. Τους σταθμούς δε τούτους διακρίνομεν εις την επέκτασιν της δημιουργίας των ιδεών, εις τα χαρακτηριστικά ιδιώματα της ψυχής, και εις τον άπειρον και ατελεύτητον πολλαπλασιασμόν των. Όθεν αι φιλοσοφικαί θεωρίαι περί γενέσεως και φθοράς αφορούν μόνον τα μορφικά πλάσματα της φύσεως, τα εκ πολλών στοιχείων συγκεκροτημένα, διότι η ουσία εκ της φθοράς των μορφών της, ουδέν ενεργητικόν της αποβάλλει, αλλ' εξωτερικεύει δια των τοιούτων αλλοιώσεων πλείονας δυνάμεις. Ούτος δε είναι ο νόμος της συνθέσεως και αποσυνθέσεως των μορφών της φύσεως.

Η ψυχή εν τούτοις δεν είναι πλάσμα, ουδέ στοιχείον της ουσίας της φύσεως ώστε να υπόκειται εις φθοράν, αλλ' είναι εξέλιξις του υπερτέρου των στοιχείων των, εν συγκρίσει προς το ενεργητικόν των άλλων στοιχείων αυτής. Το πραγματικόν δε τούτο ον εμφανίζει νέους κόσμους της ουσίας της φύσεως, κόσμους νοητικούς και θείους.

Εκ τοιούτου όντος γίνονται αι ιδέαι, αίτινες αποτελούσι το περιεχομενον της συνειδήσεως ημών,και αι οποίαι ελέγχουν τας πράξεις μας, όταν αύται αναφέρονται εις γεγονοτα μη φυτικά και εις πράξεις αναιρούσας τον πληρούμενον υπό της φύσεως σκοπόν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 20)

17. ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Ομιλία Σ. Κ. Νάγου γενομένη την 28ην Ιουλίου 1897

Το πνεύμα κινούμενο δρα. Η δράσις αυτή το αναβιβάζει εις υψηλοτέρας σφαίρας. Η ολονέν κίνησις του πνεύματος είναι ο πάνσοφος νόμος της Φύσεως, ο οποίος υπόσχεται εις αυτό την ακατάσχετον προς τα πρόσω πορείαν του. Η προς τα πρόσω πορεία του πνεύματος είναι εγγύησις αιωνίου ζωής. Ανερχόμενον το πνεύμα βαθμίδας τινάς, βλέπει όπως μέσα εις ένα κάτοπτρον τον σκοπόν εις τον οποίον βαδίζει και τότε εκλέγει μεταξύ της στασιμότητος και της προόδου. Εις την Φύσιν υπάρχουν πνεύματα τα οποία ως τελικόν των σκοπόν θέτουν, την εις την στασιμότητα μακαριότητα. Των πνευμάτων αυτών απόρροια είναι η εις την κοινωνικήν εξέλιξιν λεγομένη συντηρητικότης. Το συντηρητικόν ον είναι άντικρυ του πανσόφου νόμου της κινήσεως. Άλλως τε, η Φύσις έχει και τούτο το προνόμιον προς χαράν των αδρανών πνευμάτων! Το προνόμιον του να είναι ανεπίδεκτος προόδου ο μη δρών, ο μη συναισθανόμενος ότι η κίνησις και η δράσις είναι όροι της εξελίξεως. Ο αποφεύγων τας περιπετείας μιας επιχειρήσεως βεβαίως δεν δοκιμάζει την γλυκύτητα ή την πικρίαν της η οποία ήθελε τον αναγκάζει να καθίσταται εις τας μελλούσας επιχειρήσεις πλέον μαθηματικός, πλέον ενήμερος, πλέον φωτισμένος, όπως υπερπηδά τα προσκόμματα που θα ανεφύοντο εν τη οδώ της επιχειρήσεως. Η πλάνη είναι νόμος ο οποίος καθοδηγεί το ον εις την αλήθειαν. Αν δεν επλανώμεθα εις το σκότος, ουδέποτε ηθέλαμε εκτιμήσει το έκλαμπρον φως της προόδου το οποίον διασχίζει τα τελματώδη σκότη του ερέβους. Η πλάνη είναι οδηγός προς την αλήθειαν, διότι αν αυτή δεν μας επότιζεν με πικρίας, ουδέποτε ηθέλαμε ζητήσει την γλυκυτάτην του φωτός ηδονήν, ουδέποτε ηθέλαμεν ζητήσει την οδόν η οποία θα μας έφερεν εις την επίγνωσιν της υπάρξεώς μας και του σκοπού εις τον οποίον βαίνομεν. Όταν ο κόσμος ευρίσκεται εις ληθαργικήν κατάστασιν το παν πέριξ αυτού είναι παχυλή αμάθεια, αποτέλεσμα της μη δράσεως του ανθρωπίνου πνεύματος προς διαφώτισίν του εις τα μυστήρια της ζωής του και του Σύμπαντος. Πάσαι αι τεθείσαι συνθήκαι προς διαφώτισιν του ανθρωπίνου πνεύματος στερούνται μεθόδου δια της οποίας τα πνεύματα θα καθίσταντο πλέον ευαίσθητα εις την πλήρωσιν των νόμων της Φύσεως και επικοινωνοί του μεγάλου του Σύμπαντος Πνεύματος τα οποία ήθελε και τα οδηγήσει υπεράνω των παθών και των τυφλώσεων πασών των θρησκειών και φιλοσοφικών συστημάτων τα οποία επέδρασαν επί του μικρού πνεύματος της Γης και προσδέθη αυτή εις τα συστήματα αυτά, αποτελέσαν αρμονίαν γενικής συγχύσεως εις το ζήτημα της διαφωτίσεώς του, εις την έκφρασιν του παντός, εις τον καθορισμόν των εις την Φύσιν λειτουργούντων νόμων, εις την μέθοδον δια της οποίας το πνεύμα θα συνελάμβανε την μίαν άκραν της αληθείας και οδηγούμενον υπ' αυτής θα εδάδιζεν ασφαλώς εις την διάγνωσιν ολοκλήρου του Σύμπαντος, εις την αιτίαν και τον σκοπόν του, εις την αιτίαν και τον σκοπόν αυτού του ιδίου πνεύματος, δηλαδή εις την εν επιγνώσει δράσιν του η οποία δι' αυτό θα ήταν απέραντος βασιλεία αγάπης. Η ανθρωπότης αποβάλλουσα αφ' εαυτής πάσας τας ανοήτους σκέψεις και πράξεις ας αναζητήσει εις την δράσιν του νοητικού της ορίζοντος την αλήθειαν η οποία μέλλει να την φέρει εις πανευδαίμονα κατάστασιν. Ας αποβάλλει αφ' εαυτής πάσας εκείνας τας ιδέας αι οποίαι την κρατούν δεσμίαν εις το σκότος της δουλείας, της πλάνης και της αβεβαιότητος και ας πεισθεί επί τέλους ότι οι μέχρι τούδε δράσαντες σοφοί και άγιοι δεν εύρον το κατάλληλον σύστημα διά του οποίου αυτή θα εφωτίζετο. Δεν θέλω να παραδεχθώ ότι εκ συστήματος πάντες αυτοί παρεσκεύασαν ούτω τα πράγματα. Μάλλον πιστεύω οτι εκ της αγνοίας απέρρευσαν τα διάφορα αυτά θρησκευτικά και φιλοσοφικά συστήματα τα οποία σήμερα διέπουν τας τύχας της ανθρωπότητος και αμιλλώνται ποίον πρώτον θα θέσει εκτός ζωής πάντα ο οποίος ήθελε τολμήσει να τα προσβάλει ως μη συνάδοντα με την πρόοδον την οποίαν δεικνύει ο άνθρωπος

της εποχής μας. Εάν τις εμβαθύνει περισσότερον εις τα μυστήρια της ζωής αισθάνεται πράγματι κάποιον βρόγχον σφικτά προσδεμένον εις το ανθρώπινον πνεύμα και απειλούντα να εξουδετερώσει πάσαν την ισχύν του, αν ήθελε αυτό διαμαρτυρηθεί κατά της βίας αυτής η οποία του επιβάλλεται να πιστεύει ότι η βία αυτή είναι η μόνη αλήθεια η οποία απορρέει εκ του όλου έργου της Φύσεως. Μυριάδες όντα αν ήθελαν τεθεί επί της οδού αυτής του έργου της Φύσεως και έστελλαν εις κόρακας τα κακοποιά εκείνα στοιχεία τα οποία αποτελούντα σύστημα της πίστεως και της αγάπης του νυν κυριαρχούντος πνεύματος το οποίον ως σκοπόν έχει την παρακώλυσιν της προς τα πρόσω πορείας των, τότε αυτή ως αναγκαία συνέπεια ήθελε τους φωτίσει, οπότε θα εκηρύσσοντο αμείλικτοι διώκται του κυριαρχούντος σκοτεινού πνεύματος, αυτού το οποίον ως βάσιν έχει το «πίστευε και μη ερεύνα» και όλας τας άλλας τυφλότητας τας οποίας αναγιγνώσκομεν υπό τύπον θρησκείας ή άλλης τινός δήθεν φιλοσοφικής σχολής. το πνεύμα της Γης δυνατόν να διέρχεται σφαίρας τινάς προόδου αλλά τα αποτελέσματα της προόδου αυτής όσον αφορά τους κοινωνικούς οργανισμούς τας κοινωνικάς ιδιότητας τα κοινωνικά συστήματα την έννοιαν του καθήκοντος και του δικαιώματος, δεικνύουν ότι δεν έχει κατορθώσει τούτο να επιτύχει την δημιουργίαν συστήματος το οποίον θα εξασφάλιζεν έστω και εν μέρει ευδαιμονίαν του ανθρωπίνου όντος θέτοντας δια την διάγνωσιν πάσης φαινομενικής ή μη υποστάσεως του Σύμπαντος ως μέσα, την άμιλλαν και την γνώσιν. Αχαλίνωτοι ροπαί προς την κενοδοξίαν παρακωλύουν το κυριαρχούν πνεύμα να διίδει αυτό και την κατάστασίν του και την κατάστασιν της υπολοίπου ανθρωπότητος, να την αηδιάσει και εγκαταλείπον τον ήδη κρατούντα τρόπον του σκέπτεσθαι να ακολουθήσει οδόν μάλλον ομαλήν η οποία θα οδηγήσει και αυτό και την υπόλοιπον ανθρωπότητα εις το σημείον εκείνο το οποίον χαρακτηρίζει την αρμονίαν άλλων τελειοτέρων σωμάτων των οποίων την επίδρασιν δέχεται το πνεύμα μας και τα αναγνωρίζει ως οδηγούς και γνήσια τέκνα της Θείας Φύσεως. Οι εμφανιζόμενοι υπό μορφήν Θεότητος της Γης αν εσκέπτοντο ότι τελικόν έργον του πνεύματος είναι η προς τα πρόσω πορεία αυτού, ουδέποτε τη αληθεία θα καθίσταντο σκόπελοι αφού και αυτή η Φύσις δια των νόμων της διδάσκει, οτι η παρακώλυσις αυτή είναι πρόσκαιρος κενοδοξία, η οποία θα κατασυντριφθεί τάχιστα εκ της επιδράσεως των σχετικώς τελειοτέρων όντων τα οποία οδηγούμενα υπό του Θείου έργου της Φύσεως εκμηδενίζουν τους σκοπέλους εκείνους τους οποίους το αλαζόν πνεύμα έθεσεν προς παρακώλυσιν της προόδου των πνευμάτων. Κενόδοξος φαντασία του δαίμονος δεν αισθάνεσαι, ότι μείζων της ιδικής σου δυνάμεως είναι η δύναμις της Φύσεως και η των τελειοτέρων πνευμάτων; Αλαζόν πνεύμα δεν αισθάνεσαι, ότι η υπό μορφήν Θεότης σου θα κατασυντριφθεί αν η βάσις αυτής δεν είναι ο νόμος της εξελίξεως; Κακοποιά πνεύματα θα έλθει και δια σας ώρα η οποία θα διαλύσει τον πυκνόν πέπλον ο οποίος καλύπτει την περιφέρειαν του νοητικού σας και τότε θα αισθανθήτε ότι υπό την μορφήν θεότης σας δεν είναι ουδέν άλλο ει μη παρακώλυσις της ελευθερίας την οποίαν εκ Φύσεως δικαιούται να έχει παν ον το οποίον έχει αισθανθεί την ύπαρξίν του, πάν ον το οποίον ατένισε εις τους Θείους της Φύσεως νόμους, οι οποίοι είναι οδηγοί του εις την τελειότητα, οι οποίοι είναι η δας η οποία φωτίζει πάσαν αίσθησιν και διαλύει το υλοβαρές αυτής περικάλυμμα. Κακοποιοί δαίμονες, ψαύεται η ανθρωπίνη καρδία εκ της Θείας αίγλης της Φύσεως και μεταμορφούται το αίσθημά της εν τη αναγεννήσει και φωτίζεται το πνεύμα της εις το Θείον Πυρ της αγάπης όπως το αναβιβάζει εις απώτερα σημεία δράσεως και τελειότητος. Ποίον πνεύμα δύναται να αναχαιτίσει αυτήν την ορμήν η οποία έχει πηγήν τον Θείον της Φύσεως νόμον; Ποία κακοποιός Θεότης δύναται να αντιπαραταχθεί κατά του νόμου αυτού, ο οποίος είναι ο πυρήν της εξυψώσεως του ανθρωπίνου πνεύματος; Ποίος Θεός είναι εκείνος ο οποίος ήθελε δεσμεύσει αυτό το ένστικτο των όντων εις την εκδήλωσίν του; Μωρά και αλαζών πνευματική φαντασία μόνον δύναται να θεσπίζει νόμους εναντίον των σοφών τούτων αρετών της Φύσεως και να θέτει ως αξίωμα την άτιμον συνθήκην η οποία θα επέφερε τελείαν αποσύνθεσιν εις τα ανθρώπινα πνεύματα χορηγούσα. ως μόνην τροφήν τους την άγνοιαν

και το υλοβαρές περικάλυμμα της τυφλότητος. Αν η φαντασία μου ίσταται εις τα ύψος του αιθέρος της Παρθένου της Νυκτός ή εις ανώτερα της, Γης σώματα, την χάριν αυτήν την οφείλω εις την Θείαν Φύσιν η οποία δια των νόμων της έθεσεν εις την καρδίαν μου μίαν ακτίνα φωτός όπως επιρρώσει την δύναμιν του πνεύματός μου και συλλάβει υπό τας πτυχάς της Παρθένου του Ουρανού Νύμφης το Θείον ιδεώδες της προόδου και της τελειότητος. Η Γη στενάζει υπό το βάρος της χονδροειδούς διανοίας η οποία Θεσπίζει τα νομοθετήματά της με την βοήθειαν των κενοδόξων ορέξεών της και των παθών εκείνων τα οποία φενακίζουν τας μωράς καρδίας. Πάσα ουρανία αίγλη, πάν φως γνώσεως απέναντι των τοιούτων θεσπισμάτων ασφαλώς δεν δύνανται να συγχρωτίζωνται μεθ' ημών και να ενσταλάζουν εις την καρδίαν μας σταγόνας φωτός ζωής και κάλλους. Πάσα Θεότης η οποία δεν έχει ως ιδεώδες και Θέσπισμά της τον νόμον της αναγεννήσεως της ανθρωπίνης καρδίας, τον νόμον της αναμορφώσεως του ανθρωπίνου πνεύματος, τον νόμον της μακράς των όντων εξελίξεως και της μίξεως εν τω πολλαπλασιασμώ, η Θεότης αυτή όχι μόνον είναι ατελής αλλά και υστερόβουλος χάριν ιδιοτελείας και αποτυφλώσεως και η τοιαύτη Θεότης είναι αξία λύπης και όχι λατρείας. Το πνεύμα ώ τυφλωμένη Θεότης! δεν δύναται να καθορίζει την τροχιάν του. Υπόκειται εις τον νόμον εκείνον τον οποίον έπρεπε να έχει ως οδηγόν του και παραλλήλως αυτού να δημιουργεί νόμους ηθικής προόδου και σχετικής ελευθερίας. Πάσα παρακώλυσις της τοιαύτης προόδου είναι, τη αληθεία, αποτέλεσμα πνεύματος το οποίον προκύπτει εκ του σκότους ίνα έλθει προς το φώς και μεταξύ των δύο αυτών πηγών περιπλανώμενον είναι ανίκανον να προσδιορίσει την οδόν την οποίαν θα έπρεπε να ακολουθήσει. Η φαινομενική αυτή ισχύς του δεν είναι ουδέν άλλο παρά αποτέλεσμα το οποίον προκύπτει εκ της μη καθαράς αυτού διαγνώσεως και αυτός είναι ο λόγος που επιζητεί να καλείται Βασιλεύς και Κύριος. Πνεύμα σκότους και αβεβαιότητος, ο ακατάσχετος νόμος της προόδου θα σε αγάγει εις απώτερα σημεία και τότε ο έλεγχος θα αποτελέσει το μέγα δικαστήριον δια του οποίου θα δικάζεις αυτό εαυτόν. Πνεύμα πλάνης ζητάς να παρακωλύεις την πρόοδον εκείνην η οποία μέλλει να σε απευθερώσει και σε εκ της τυφλότητος εις την οποίαν ευρίσκεσαι. Η μάχη προμηνύεται ζωηρά και η νίκη θα στεφανώσει τον δυνάμενον. Ποίον όμως το αποτέλεσμα των μετέπειτα χρόνων θα το ίδωμεν, όταν εις την αυτήν μορφήν εις την οποίαν εμείς σκεπτόμεθα θα σκέπτεσαι και συ Χαίρε Αιών συ ο οποίος το Παν καθορίζεις.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 16)

18. ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΞΕ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ;

Το ερώτημα, εάν προϋπήρξε το πνεύμα της ουσίας της Φύσεως και εάν προϋπήρξε της υλικής γηϊνης Φύσεως, αποτελεί δύο διαφορετικά θέματα, άτινα πρέπει να τεθούν, διότι γενικώς με το ερώτημα εάν προϋπήρχε το πνεύμα της ύλης, δεν είναι δυνατόν να δοθή να σαφής απάντησις, χωρίζω επομένως το ερώτημα εις δύο τοιαύτα και θα απαντήσω δι' εν έκαστον :

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ον: Προϋπήρξε το πνεύμα της παγκοσμίου ουσίας της διαμορφωθείσης εις κόσμους, ή τούτο είναι αποτέλεσμα της ουσίας ταύτης;

Όταν λέγωμεν πνεύμα πρέπει να ενοούμεν κάτι τι το οποίο, να έχη αντικειμενικήν υπόστασιν, κάτι το οποίον να έχη ενεργείας και φαινόμενα δυνάμενα να υποπίπτωσιν εις πάσας τας υγιείς αντιλήψεις των ενεργουσών φυσιολογικώς διανοιών, διότι μέτρον νοήσεως των γεγονότων της ουσίας της Φύσεως είναι η διανόησις των ανθρωπίνων όντων εν τω περιβάλλοντι ημών, εν ευρυτέρω δε περιβάλλοντι διανοήσεως τελειοτέρων όντων άλλων κόσμων τελειοτέρων του ημετέρου πλανήτου.

Μέτρον γενικόν προς διάγνωσιν των αληθειών της Φύσεως, των μορφών αυτής και των ενεργειών των μορφών είναι η ημετέρα διανόησις επομένως αι σχέσεις της διανοήσεως ημών προς τα φαινόμενα της ουσίας της Φύσεως είναι πρόδηλος απόδειξις, ότι η διάνοια είναι ουσιαστικόν τι και αντικειμενικώς υπάρχον.

Ωσαύτως εάν η διάνοια είναι λειτουργία ή ενέργεια του πνεύματος, το πνεύμα δεν δύναται παρά να είναι ουσιαστικόν τι και να έχη απολύτους σχέσεις προς την καθόλου ουσίαν της Φύσεως. Διά να έχη τι σχέσεις προς την κοθόλου ουσίαν της Φύσεως και να είναι τι αντικειμενικώς υπάρχον, δεν δύναται παρά να είναι τούτο μέρος της καθόλου ουσίας της Φύσεως. Πρέπει δε να εννοήσωμεν καλώς ότι ουδέν δύναται να νοηθή ως συνάρχον έξω της ουσίας της Φύσεως, εξ ης αποτελείται παν το υπάρχον, διότι άλλως δεν θα ήτο αντικειμενικώς ερευνητέον υπό της διανοήσεως.

Ο τοιούτος συλλογισμός αποκλείει την προϋπαρξιν του πνεύματος προ της υπάρξεως της ουσίας της Φύσεως διότι αν προϋπήρχε το πνεύμα τούτο θα είχε μη ουσιαστικήν φύσιν και αντικειμενικώς και ως εκ τούτου αι ενέργειαι αυτού δεν θα είχον σχέσιν προς τα φαινόμενα της ουσίας της φύσεως. Εάν πάλιν η ουσία της Φύσεως ήτο παράγωγον του προϋπάρξαντος αυτής πνεύματος, τότε τα πρώτα φαινόμενα της οργανώσεως αυτής έπρεπε να είναι πνευματικά, διότι η παραγωγός ουσία δεν θα ηδύνατο να αποξενωθή των ιδιοτήτων του πνεύματος, το τοιούτον όμως δεν δύναται να διαπιστωθή εκ της παρατηρήσεως, αντιθέτως διαπιστούται, ότι τα φαινόμενα του πνεύματος είναι μεταγενεστέρα εκδήλωσις της έξελιχθείσης διά της οργανώσεώς ουσίας της Φύσεως επομένως το πνεύμα είναι συνισταμένη εκδήλωσις εκδηλωθεισών δυνάμεων εκ της ουσίας της Φύσεως.

Εάν πάλιν προϋπήρχε της ουσίας της Φύσεως το πνεύμα και είναι κάτι άσχετον προς αυτήν, τότε τα φαινόμενα αυτού δεν θα ελάμβανον αντικειμενικήν υπόστασιν δια των εξ αυτής σχηματισθέντων οργάνων. Ουδεμία ουδαμού έχομεν αντικειμενικήν εκδήλωσιν του πνεύματος έξω της μορφικής οργανώσεως της Φύσεως. Εάν το πνεύμα προϋπήρχε της Φύσεως και ανέπτυξε προς αυτήν σχέσεις, ίνα μέσω ταύτης εκδηλώνει τα φαινόμενα αυτού, τότε μεταξύ αυτού και αυτής πρέπει να υπάρχη τι άλλο όπερ να χρησιμεύη ως ενωτικός δεσμός. Η τοιαύτη υπόθεσις αποκλείεται διότι η ύπαρξις συνδετικού τινός μεταξύ του πνεύματος και της ουσίας της Φύσεως, αναγκαίως θα εδημιούργει την σκέψιν ότι η σύνδεσις τούτου προς το πνεύμα και προς την ουσία θα επετυγχάνετο δι' ετέρου τινός και εκείνου δι' άλλου.

Κατά την σκέψιν ταύτην θα εφθάναμεν εις άπειρον μεγέθυνσιν αριθμών υπαρχόντων αιτίων του σύμπαντος κόσμου. Η σκέψις αύτη είναι άτοπος. Το πνεύμα κατ' ακολουθίαν δεν δύναται παρά να είναι αποτέλεσμα της ουσίας της Φύσεως και να συνιστάται η ατομικότης αυτού κατόπιν εκδηλώσεων λανθανουσών πρότερον δυνάμεων αυτής.

Τώρα πως συνιστάται η ατομικότης του πνεύματος είναι ζήτημα η κατανόησις του οποίου προαπαιτεί πλήρη και σαφή έννοιαν τι είναι ουσία της Φύσεως και πως αύτη εξελίσσεται εν τω απείρω χρόνω ίνα φθάση εις το σημείον της συστάσεως της ατομικής ψυχής.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ον: Προϋπήρξε το πνεύμα της οργανώσεως της γηΐνης φύσεως;

Εάν λάβωμεν υπ' όψιν ότι η Γη είναι σώμα ουράνιον ούτινος η διάπλασις και διαμόρφωσις είναι μεταγενεστέρα άλλων σωμάτων του ουρανού και εάν το πνεύμα είναι αποτέλεσμα της ουσίας των κόσμων ην και Θεόν απεκάλεσαν οι αρχαίοι μύσται διαστείλαντες την έννοιαν αυτών από την έννοιαν του πνευματικού Θεού, αποτελέσματος του πρώτου τοιούτου, τότε αναγκαίως θα αχθώμεν εις σαφή σκέψιν; ότι προ της διαμορφώσεως της Γης υπήρχεν εν τω τελειοτέρω της Γης κόσμω πνεύμα και ελειτούργει εν τω περιβάλλοντι αυτού. Το τοιούτον πνεύμα αναμφισβητήτως άμα τη εκδηλώσει του πνεύματος της Γης, εβοήθησε τούτο δια μέσου σχέσεων ή νόμων του γηΐνου πλανήτου προς τους ουρανίους κόσμους.

Η αλληλεγγύη η αναπτυσσομένη εκ των σχέσεων των φυσικών κόσμων του απείρου αναμφισβητήτως επεκτείνεται και εις τας σχέσεις του καθόλου πνεύματος των κόσμων. Το τοιούτον αντελήφθησαν, και διετύπωσαν τα αρχαία μυστήρια, δυστυχώς όμως αι έννοιαι αύται παραληφθείσαι υπό των αμυήτων ανθρώπων και μη κατανοηθείσαι υπό τούτων καλώς εχρησίμευσαν εις αυτούς ως βάσις δημιουργίας πίστεως ήτις υπεδούλωσε την απόλυτον ελευθερίαν της διανοήσεως.

Συμπέρασμα: Το πνεύμα είναι αποτέλεσμα της ουσίας της Φύσεως εν συνεχεία παραγόμενον εξ αυτής. Το τοιούτον πνεύμα ακολουθούν της μητρός αυτού την αέναον μεταμόρφωσιν και εξέλιξιν, αεί και τούτο μεταμορφούται και εξελίσσεται καθιστάμενον ως η μήτηρ αυτού αιώνιον.

Προ της διαπλάσεως και διαμορφώσεως της Γης υπήρχεν εν ενεργεία πνεύμα εις άλλους κόσμους, διότι η σύστασις του πνεύματος είναι σκοπός της καθολικής ουσίας του απείρου.

(Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Πυθαγόρας» το 1924)

19. ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Αι ιδέαι όταν εξωτερικεύονται και διατυπούνται εμφανίζουν όχι μόνον τον εξευγενισμόν της ανθρώπινης διανοήσεως, αλλά και την δύναμιν της ανθρωπίνης ψυχής, ήτις φθάνει δια των ακτίνων της νοήσεώς της να εισέρχεται εις την ουσίαν των πραγμάτων της φύσεως, πάσης φύσεως και κατά συνέπειαν και της πνευματικής, ήτις έχει υπέρτερα της ανθρωπίνης φύσεως όργανα ενεργείας και ούτως αντιλαμβάνεται την λειτουργίαν των νόμων, οίτινες διέπουσιν πάσας τας φύσεις και όλας τας εκδηλώσεις τούτων, τας οποίας γενικώς ονομάζομεν ανθρώπινα ή πνευματικά Συναισθήματα. Τα Συναισθηματα ταύτα, όταν αι ψυχαί ευρίσκονται εις θειότερον βαθμόν εξελίξεως, προσλαμβάνουν την έννοιαν των συνειδητών συναισθημάτων διότι ταύτα ρυθμίζονται υπό των ιδεών των ψυχών και συνεργαζονται μετά τούτων. Όσον κατ' ακολουθίαν αι ιδέαι αύται γίνονται αρτιώτεραι και θειότεραι εις τον σχηματισμόν των, κατά τοσούτον και τα συναισθήματα είναι φυσικώτερα και ανταποκρίνονται εις την πλήρωσιν του σκοπού των ψυχών και εις τας μεταμορφώσεις των ενεργητικών των μέσων, δι' ων και πληρούται ο σκοπός αυτών εις τα διάφορα επίπεδα της πνευματικής φύσεως. Τα συναισθήματα ταύτα φθάνουν εις βαθμόν εξελίξεως ή προόδου, όστις επιτρέπει εις αυτά να γίνονται όχι μόνον οι νόμοι της αυτοκυβερνήσεως των ψυχικών ενεργειών εκάστης πνευματικής υπάρξεως, αλλά και οι νόμοι του διακανονισμού των σχέσεων των κοινωνικών δύναμαι να σημειώσω σχέσεων κατά την νοητήν ημών έκφρασιν, των ομοιοβάθμων κατά την πνευματικήν των εξέλιξιν πνευματικών υπάρξεων, αλλά και των σχέσεών των ακόμη εκείνων αίτινες πληρούν την μεταξύ των αγάπην, τον υπέρτατον τούτον νόμον, όστις είναι ο συνειδητός μεταξύ τούτων έρως και εκ του οποίου εξασφαλίζεται η ακώλυτος πρόοδος αυτών. Ο νόμος ούτος, δύναμαι ωσαύτως να σημειώσω είναι εκείνος όστις συντελεί εις τας μεταμορφώσεις των ενεργετικών μέσων των ελευθέρως ενεργουσών ανθρωπίνων ψυχών, εις τας μεταμορφώσεις εκείνας ,αίτινες σημειώνουν την άνοδον αυτών εις τας υπερτέρας της ανθρωπίνης φύσεως πνευματικάς τοιαύτας και ακόμη και εις αυτάς τας φύσεις των Θεών. Ο συνειδητός εις τας ψυχάς έρως γίνεται ο δημιουργός της πνευματικής φύσεως και το εν αυτώ έργον του αποτελεί τας βάσεις της ατέρμονος εξελίξεως τούτων. Ο δημιουργικός ούτος Έρως δύναται να κατανοηθεί υπό της ανθρωπίνης διανοήσεως, εάν καλώς αύτη αντελήφθει τον δημιουργικόν έρωτα, των μεταβλητών κατά την φύσιν των μορφών αυτών κόσμων, και των μορφών των όντων αυτού, εκείνον ον απεκάλεσαν μεγάλοι της αρχαιότητος Μύσται των αληθειών της φύσεως, δημιουργικήν μονάδα ή απρόσωπον δημιουργικήν θεότητα. Και αν ανάγουν τας σκέψεις αυτών επί τη βάσει των αναλογιών των φαινομένων του κόσμου τούτου εις την δυναμικήν έκτασιν του δημιουργικού Έρωτος της πνευματικής φύσεως και εκείνης των Θεών. Τα όρια του ενός τούτων φθάνουν σχετικώς προς τον κόσμον ημών, μέχρι της φύσεως του ανθρώπου, του ετέρου άρχονται ως συνειδητού από την αμέσως ανωτέραν φύσιν του ανθρώπου και εκτείνονται εις τας απείρους φύσεις των πνευματικών κόσμων.

Η εξέτασις του νόμου του έρωτος εις την ανθρωπίνην φύσιν απαιτεί μεγίστην προσοχήν διότι κατά την εμφάνισιν αυτού ως ανθρωπίνου συναισθήματος έχει και αμέσους σχέσεις προς άλλα συναισθήματα και ως εκ τούτου πλειστάκις συγχέεται προς αυτά, εν δε εκ των συναισθημάτων τούτων είναι και ο οίκτος. Ο οίκτος είναι συναίσθημα προκύπτον εκ μιας ανωμάλου καταστάσεως των ανθρωπίνων σχέσεων και έχει άμεσον σχέσιν προς τον καθολικόν νόμον της αγάπης, εκείνον τον νόμον εκ του οποίου γίνονται αι αρμονίαι των καθόλου μορφών της φύσεως και αι τοιούται των νοητών όντων δια των οποίων επιτυγχάνονται αι ευδαιμονίαι αυτών, επιτυγχανομένων δε τούτων το συναίσθημα του οίκτου εξαφανίζεται, ενω το συναίσθημα του έρωτος συνεχίζει την εξέλιξιν αυτού εις δυνατωτέρας ενεργείας και γίνεται δημιουργικός νόμος πνευματικής φύσεως και

ενσυνείδήτος νόμος πάσης πνευματικής υπάρξεως. Ουδέποτε δε, πρέπει να συγχέεται το συναίσθημα του έρωτος προς άλλα συναισθήματα διότι εις την περίπτωσιν ταύτη ο έρως δεν πληρούται ως φυσικός νόμος, ούτε δύναται να έχει τα αποτελέσματα τα οποία σκοπεί να έχει δια της πραγματικής αυτού πληρώσεως και τούτο θα το κατανοήσωμεν εάν διακρίνωμεν ότι εν τη ανθρωπίνη φύσει δεν έχει μόνον ως σκοπόν την διαιώνισιν αυτής. Τούτο και μόνον θα του προσέδιδε την έννοιαν της ασυνειδήτου ενεργείας. Έχει και άλλον σκοπόν και αυτόν πρωτίστως πρέπει να γνωρίσουν οι άνθρωποι, εάν όντως επιθυμούν να φθάσουν εις τα όρια της πνευματικής φύσεως. Έχει τον σκοπόν της ψυχικής ή πνευματικής επιμιζίας δια της οποίας επιτυγχάνεται η εξάγνισις της νοήσεως και η πλήρης εκδήλωσις των ψυχικών δυνάμεων και η μετατροπή τούτων εις δυνατά συνειδητό συναίσθημα και εις απολύτως φυσικας ιδέας οίτινες εκτοπίζουν από τας επιφάνειας των ψυχών και τας διανοήσεις αυτών τα εκ της αγνοίας δημιουργηθέντα πάθη, τα εμποδίζοντα την πτήσιν αυτών δια να έρχονται εις επιμιξίας μετά υπερτέρων πνευματικών φύσεων εκ των οποίων εξαρτάται η αφομοίωσις των ενεργητικών μέσων των ανθρωπίνων ψυχών προς τας υπερτέρας πνευματικής φύσεις και η μεταμόρφωσις των πρώτων εις την κατάστασιν των πνευματικών φύσεων. Ο πόνος και όλαι αι δοκιμαστικαί εκδηλώσεις των ανθρωπίνων ψυχών είναι αποτελέσματα των παθών αυτών τα οποία και υπηγόρευσαν την συμβατικήν ζωήν των ανθρώπων εναντίον των διατάξεων των φυσικών νόμων. Η συμβατική ζωή αντιτίθεται εις την πλήρωσιν κατά ελευθέραν και συνειδητήν βούλησιν, των νόμων των ανθρωπίνων ψυχών, πάσα δε μη συνειδητή βούλησις και επιθυμία είναι πόνος. Και όταν εκδηλούται ο πόνος προδίδει όχι μόνον μη εξηγμισμένη διάνοια, αλλά και ψυχήν ανεξέλικτον, ψυχήν κυβερνωμένην υπό των παθών. Τα πάθη δε ταύτα εμφανίζουν και ασυνείδητον ενέργειαν των ανθρώπων εις την πλήρωσιν του νόμου του έρωτος και ως εκ τουτου εμποδίζεται η περαιτέρω ανέλιξις των ανθρωπίνων ψυχών. Ο νόμος του έρωτος δεν πρέπει ουδέποτε να συγχέεται προς άλλα συναισθήματα διότι είναι νόμος μεταμορφωτικός μέχρι της φύσεως του ανθρώπου και εκείθεν αυτής, δημιουργικός των πνευματικών φύσεων. Εκτός ακόμη αν δια του νόμου τούτου πρόκειται υπέρτεραι πνευματικαί φύσεις να παρέξουν μέσα ενεργητικής φύσεως προς ανθρωπίνους ψυχάς, δια να τας φέρουν υψηλότερα του φυσικού κόσμου εις τον οποίον ευρίσκονται. Εν τη τοιαύτη όμως περιπτώσει, αι ψυχαί αύται πρέπει να έχουν εκδηλώσει όλας εκείνας τας δυνάμεις αίτινες θα αναλογούν προς τα παρεχόμενα υπό πνευματικών φύσεων μέσα και εν ταυτώ πλήρως συνειδητήν λειτουργίαν του νόμου του έρωτος. Τα ανωτέρω δεν δύνανται να έχουν αξίαν παρά μόνον εις όσους θα δυνηθούν να τα εννοήσουν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.΄. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 21)

20. Ο ΕΡΩΣ

Η μεγάλη του Παντός ιδέα συνεκεντρώθη εις μίαν έκφρασιν ήτις αποτελεί το κορύφωμα της ανθρωπίνης δόξης. Πάσα μεγαλοφυία είναι απόρροια της ιδέας αυτής. Πάσα ψυχή που έχει απαλλαχθεί από το σκότος, απηλλάγη διότι είχε ενασμενισθεί την μεγαλην του Παντός ιδέαν. Η ανθρώπινος καρδία είναι το κέντρον όπου η μεγάλη του Παντός ιδέα έχει στήσει τον θρόνον της, αλλά ποία καρδία; Η καρδία εκείνη η οποία έχει απαλλαγεί εκ του σκώληκος της τυφλότητος και διαφθοράς. Αυτός είναι ο Έρως. Έρως είναι υπόστασις υποκειμενική και υποπίπτει εις τας ανθρωπίνους αισθήσεις. Πάσα αίσθησις λαμβάνει Φως μεγαλείου εκ της υποκειμενικής του Έρωτος υποστάσεως. Αν ο ανθρώπινος νους δεν απετελείτο από τας επιδαψιλεύσεις της φύσεως του Έρωτος, αείποτε το Παν θα ήτο Χάος κενόν. Ουδεμία αίσθησις θα απετέλει υπόστασιν, ουδεμία ψυχή θα είχε Εγώ, το παν Θα ήτο έρεβος και η δόξα του Παντός αναισθησία, σιγή και ανυπαρξία. Αυτό είναι ο Έρως. Το Χάος εγέννησε τον Έρωτα και ο Έρως τους Θεούς κατά την Κοσμογονίαν των αρχαίων μυστών, ουδέν τούτου αληθέστερον. Το Χάος είναι τέκνον της Ανάρχου ουσίας η οποία εγέννησε τον Έρωτα, πρωτότοκον αυτής τέκνον μετά της δημιουργηθείσης ύλης. Το Χάος είναι έρεβος, αλλά άμα τη εμφανίσει του Έρωτος το έρεβος μεταβλήθει εις Φως. Φως και Έρως δύο διακριτικά στοιχεία της υπάρξεως των Θεών. Ο Έρως εγέννησε το Φως, το φως τον Θεόν. Πάσα υποκειμενική του Σύμπαντος υπόστασις είναι αποτέλεσμα του Έρωτος ο οποίος κυριαρχεί και δεσπόζει εις πάσαν την φαινομένην Φύσιν. Η Φύσις είναι τέκνον της Αϊδίου ουσίας, αλλά το υποκείμενον αυτής είναι ο Έρως, ο οποίος δια της πανούργου αυτού διανοίας διέπλασε το Εγώ, αυτό που μετεβλήθη εις ανθρωπίνην μορφήν και διεπλάσθη εις Θεόν παντογνώστην. Αυτός είναι ο Έρως. Η Ηώς είναι η εμφάνισις αυτού εις τα σχηματισθέντα σώματα εις τα οποία έδωσε εις την ζωήν τους Εγώ. Η Ζωή διαφέρει του Εγώ. Το Εγώ είναι αποτέλεσμα του Έρωτος, δια τούτο και παν Εγώ υποκύπτει εις πάσας αυτού τας ορέξεις. Προσωπική και υποκειμενική του Έρωτος ικανότης είναι το μειδίαμά του, το οποίον ενέχει μεγάλην τινά αξίαν δια την φιλοσοφίαν και μικράν δια την ανοησίαν. Πάσα Θεότης υποκύπτει εις το μειδίαμά του. Παν Εγώ αποβλέπει εις αυτά το μειδίαμα την σωτηρίαν του. Γελά ως μυράκιον αναίσθητον και διά του ειρωνικού του γέλωτος δηλητηριάζει πάσαν καρδίαν. Προσέχει πάντοτε να εγκεντρίζει τας ευγενείς καρδίας, ουδέποτε πλησιάζει αυτές που έχουν ελαττώματα και κακίας, είναι καθαρός ως Ουρανός και λευκοφορεί. Δεν πλησιάζει ποτέ τας ακαθάρτους υπάρξεις καίτοι πολλοί τοιούτου είδους άνθρωποι φαινακίζονται εις το άνομά του. Πας όστις δια της πτέρυγάς του κτυπώμενος ζητεί να καταπνίξει το αίσθημα το οποίον αναφύεται, υποπίπτει εις την δυσμένειάν του και η καρδιά του ισταμένει στείρα από αίσθημα αγνότητας. Αρέσκεται να βλέπει τον υπόδουλον του πιεζόμενον, ανυψούμενον, ταπεινούμενον, αδημονούντα, ενθουσιαζόμενον, γελώντα, στενοχωρούμενον, τρέχοντα, ιπτάμενον ως πτηνόν αναρριχώμενον εις το ύψος του Ουρανού. Ποτέ δεν ανέχεται το ψεύδος, την υποκρισίαν, την αλαζονείαν. Ως είναι καθαρός εις το ένδυμα αυτού, ούτω θέλει και τον ερώντα καθαρόν εις την καρδίαν. Ο διατηρών την καρδίαν καθαράν ουδέποτε εγκαταλείπεται παρά του έρωτος. Εις το γήρας αυτού αγαπά περιπαθέστατα και η ψυχή του συνοδεύεται υπό του Έρωτος εις τον Θεόν όστις μεσολαβεί δια την ελευθερίαν της. Ο αποφεύγων το βέλος του θεωρείται μισητός. Ο θέλων να τον γελάσει παθαίνει ό,τι ο μέγας Ζεύς έπαθεν. Δέχεται να αστεϊζεται μαζί του και να χαριεντίζεσαι, λαμβάνει την διάνοιαν σου, την σφυρηλατεί, την εξευγενίζει και ουδέποτε δέχεται διανοίας αι οποίαι έχουσι οπισθοδρομικούς, σκοπούς.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 22)

21. ΠΕΡΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

Υπό Σπ. Κ. Νάγου , 15ην Οκτωβρίου 1931

Η φαντασία του νοητικού και ηθικού όντος, του ανθρώπου, δεν δύναται να έχη σαφή ορισμόν μόνον με την επιστημονικήν διατύπωσιν, δηλαδή ότι είναι αποτέλεσμα αναπλάσεως, συνθέσεως και αφαιρέσεως των εν τη διανοία του ανθρώπου υπαρχουσών εικόνων των παραστάσεων της ενεστώσης υπάρξεως του ανθρώπου. Αν τούτο ήτο αληθές δεν θα εξεδηλούντο αι φανταστικαί μεν, αλλά υπέροχοι κατά την σύλληψιν και εκδήλωσιν σκέψεις αυτού. Ουδέποτε θα ηδύνατο δια της περιορισμένης, ως υπό των επιστημόνων διετυπώθη εννοίας, η φαντασία του ποιητού να μεταρσιούται εις ύψη του αιθέρος και να διατυπώνη εννοίας περί των φυσικών καλλονών και των αρμονικών τούτων συνδυασμών, ως και εκείνας τας εννοίας της αρμονικής εκδηλώσεως των συναισθημάτων, όταν αυτά πληρούνται δια της λειτουργίας των ως υπέρτεροι νόμοι επί της φύσεως των ανθρώπων και πολύ περισσότερον όταν ούτοι κυριαρχούν επί των σκέψεων της αγάπης, της καλοσύνης και της ευχαριστήσεως.

Ουδέποτε ο μουσουργός θα ηδύνατο εις τους υπ' αυτού διατυπουμένους αρμονικούς τόνους της συνθέσεως τεμαχίων μουσικής, να απεικονίζη τας αρμονίας των ιδεών και συναισθημάτων των ανθρώπων, όταν εκδηλούνται ταύτα και συνάπτουν σχέσεις προς ομοίας εκδηλώσεις άλλων προσφιλών των ανθρώπων υπάρξεων, εκ των οποίων σχέσεων εξαρτάται ο εξευγενισμός του χαρακτήρος των και ο εξαγνισμός των ψυχικών των εκδηλώσεων.

Επίσης ουδέποτε ο σοφός θα ηδύνατο να εισέρχεται δια των ακτίνων της φαντασίας του εις το βάθος των αληθειών της Φύσεως, μόνον δια των εν τη διανοία αυτού υπαρχουσών εικόνων των παραστάσεων, των περιορισμένων παραστάσεων δια των οποίων δια της αναπλάσεως συνθέσεως και αφαιρέσεως γίνεται η φαντασία κατά την επιστημονικήν διατύπωσιν και θα ηδύνατο δι' αυτών να εμφανίζη μεγαλουργούς σκέψεις εις τας οποίας τον έφεραν αι εντατικαί ακτίνες της πραγματικής του φαντασίας και αι δυνάμεις τας οποίας συνέλαβε την έννοιαν της καθόλου Φύσεως, των λειτουργούντων νόμων αυτής, δια των οποίων γίνεται η νόησις και καθορίζεται ο εξελικτικός σκοπός αυτής, ως και εκείνος τον οποίον πληρούν τα νοητικά όντα εις το περιβάλλον εις το οποίον ευρίσκονται και ζουν.

Η φαντασία η οποία γίνεται και εκδηλούται εις ενεργείας ουχί από ανωμάλως λειτουργούσας ανθρωπίνας διανοίας, αλλά από εκείνας αι οποίαι έχουν αρμονικάς λειτουργίας των αισθησιακών των οργάνων προς το όλον αυτών και τούτων προς τας ψυχικάς λειτουργίας, είναι παράγωγον ουχί μόνον των συνειδητών εικόνων των παραστάσεων των ευρισκομένων εν τη διανοία, αλλά και εκείνων αι οποίαι υπάρχουν ως συνειδητόν περιεχόμενον εν τω κέντρω πάσης ανθρωπίνης ψυχής, η οποία το περιεχόμενον τούτο, το ιδεολογικό τούτο περιεχόμενον, απέκτησεν καθ' όλην την εξελικτικήν της διαδρομήν, από της εμφανίσεώς της ως συνειδητής και νοητικής υπάρξεως μέχρι της ενεστώσης ανθρωπίνης της τοιαύτης. Και το απέκτησε το περιεχόμενον αυτό δια του αισθησιακού αυτής νόμου, διότι δι' αυτού ήλθεν εις επαφήν προς τας μορφάς της Φύσεως, έρχεται εν συνεχεία εις τοιαύτην επαφήν και θα έρχεται εσαεί προς άλλας θειοτέρας μορφάς, προς εκείνας αι οποίαι εν συνεχεία υπάρχουν πέραν της ανθρωπίνης φύσεως, εκείνας τας οποίας δυνάμεθα να ονομάζωμεν πνευματικάς μορφάς των νοητικών κόσμων εκείνων οι οποίοι υπάρχουν πέραν υμών.

Η επαφή δια του αισθησιακού νόμου των συνειδητών υπάρξεων, έσχεν ως αποτέλεσμα να διατυπούνται αι φυσικαί παραστάσεις εν εκάστη λειτουργούση διάνοια και εν αυτή να γίνονται ιδέαι, η σύνθεσις δε και η περαιτέρω ενέργεια τούτων εμφανίζουν την γνώσιν. Η γνώσις μεταδίδεται προς εκδηλώσεις των συναισθημάτων και αυτά αποκτούν τας γνωστικάς

των ιδιότητας. Η σύνθεσις και συνεργασία ιδεών και συναισθημάτων εμφανίζουν τας ψυχολογικάς ιδιότητας των όντων. Η περαιτέρω αναγωγή της γνώσεως παράγει την φαντασίαν, αύτη δε δια των ακτίνων της εισχωρεί εις τους λειτουργούντας νόμους της Φύσεως και προσδιορίζει τας εννοίας αυτών.

Η φαντασία όμως αύτη είναι πάντοτε ανάλογος της δυναμικής καταστάσεως της γνώσεως και αύτη ανάλογος των αιτίων της συνθέσεως αυτής, ήτοι των ιδεών και των συναισθημάτων της και επομένως αύτη (η φαντασία) είναι δυναμικώς διάφορος εις τας νοητικάς ενεργείας των ανθρώπων προκειμένου ούτοι να διερευνώσι τας εκδηλώσεις και ενέργειας της φύσεως.

Δια να δυνάμεθα να διερευνώμεν δια των σκέψεών μας, αι οποίαι γίνονται υπό της εν ημίν υπαρχούσης γνώσεως, την δυναμικήν ικανότητα της φαντασίας εκάστου ατόμου, πρέπει γνωστικώς να έχωμεν υπ' όψιν μας την δύναμιν των ιδεών και συναισθημάτων αυτού και την δύναμιν της γνώσεώς του ήτις εγένετο από τας ιδέας και συναισθήματα αυτού. Αλλά οφείλομεν να γνωρίζομεν και άλλην σπουδαιοτέραν βάσιν, εκείνην η οποία εχρησίμευσεν προς παραγωγήν των ιδεών και έδωσεν γνωστικάς ιδιότητας εις τα συναισθήματα. Ουδέποτε ψυχική δύναμις δύναται να γίνει ιδέα εάν δεν έχει εν τη Φύσει αντικειμενικήν παράστασιν και αντικειμενικήν των νόμων αυτής λειτουργία. Αντικειμενικαί παραστάσεις είναι αι μορφαί της Φύσεως. Ολόκληρη η απανταχού Φύσις εμφανίζεται εις μορφάς. Τας μορφάς ταύτας τας διαμορφούν αι ουσίαι της Φύσεως δια της εκδηλώσεως των δυνάμεών των αι οποίαι δυνάμεις είναι και οι νόμοι των.

Δια των μορφών αι δυνάμεις των, οι νόμοι της Φύσεως, πολλαπλασιάζουν τας ενεργείας των, καθίστανται το αίτιο της εκδηλώσεως άλλων έτι ενεργητικοτέρων νόμων και τούτο είναι όπερ καθιστά τας ουσίας της Φύσεως εσαεί αφθάρτους και εσαεί μεταβλητάς κατά τας εμφανίσεις των μορφών των. Το άπειρον της θείας Φύσεως δεν δύναται να μην είναι μορφικόν Το αντίθετον θα την έφερε εις το μη είναι αυτής. Το μορφικόν άπειρον δεν περιορίζεται μόνον εις εκείνας τας μορφάς προς τας οποίας οι άνθρωποι έρχονται εις επαφήν δια των αισθησιακών οργάνων αυτών.

Τα όργανά των αυτά συντεθειμένα εκ της ουσίας, της μορφικής ουσίας του περιβάλλοντός των, έχουν την ικανότητα να έρχονται εις επαφήν μόνον προς μορφάς του περιβάλλοντος τούτου. Εκείθεν του περιβάλλοντος τούτου υπάρχουν και άλλαι μορφαί, αι πνευματικαί. Έχουν αύται σχήμα και είναι μετρηταί, αλλά δεν έχουν αναλογίαν προς τας ενεργείας των αισθησιακών οργάνων του ανθρώπου. Είναι κατά την φύσιν αυτών διάφοροι προς την φύσιν του ανθρώπου και ως εκ τούτου μόνον η καθαρά γνώσις αυτού δια των ακτίνων της δύναται να έρχεται εις επαφήν προς τας πνευματικάς ταύτας μορφάς. Η δύναμις της γνώσεως του ανθρώπου, της καθαράς γνώσεως αυτού, έχει αναλογίας προς τας εν ενεργεία ευρισκομένας δυνάμεις των πνευματικών μορφών. Τούτο μας προάγει εις την σκέψιν, την φανταστικήν σκέψιν, ότι εκείνο το οποίο δύναται να έχη αναλογίαν της ανθρώπινης φύσεως προς τας πνευματικάς τοιαύτας, είναι εκείνο το οποίο χρησιμεύει ως αγωγός της εκδηλώσεως των συναισθημάτων, εκείνο επί του οποίου αποτυπούνται αι παραστάσεις της Φύσεως και συντρέχει να μεταβάλη αυτάς εις ιδέας ως και να συνδέη αυτάς προς αλλήλας δια να γίνεται η γνώσις και δι' αυτού εξωτερικεύεται αύτη και μεταδίδεται προς άλλας ανθρωπίνας διανοίας.

Αυτό τούτο είναι εκείνο το οποίο χρησιμεύει και ως αγωγός των ψυχικών δυνάμεων εκείνων αι οποίαι εξωτερικεύονται εις λειτουργίας εν τη ανθρωπίνη φύσει. Είναι κατά την γλώσσαν των μεμυημένων εις τας αληθείας της Φύσεως, το μέσον του οποίου η πλήρης κατανόησις προάγει την ανθρωπίνην γνώσιν να εννοή την φύσιν των πνευματικών μορφών, την φύσιν εκείνην εις την οποίαν αναγκαίως θα έλθη και η ανθρωπίνη ψυχή, δυνάμει των

εξελικτικών νόμω, αφού εκδηλώσει πρότερον εν τη φύσει εν τη οποία ευρίσκεται, ό,τι υπό των ενεργειών αυτής είναι δυνατόν να εκδηλωθή.

Δυνάμεθα, εάν είμεθα προηγμένοι την γνώσιν, να φαντασθώμεν ότι δεν υπάρχουν άλλαι μορφικαί παραστάσεις εκείνων αι οποίαι ευρίσκονται εις το περιβάλλον ημών; Δύναται να περιορισθή η γνώσις ημών και δι' αυτής η φαντασία μας, εις το επίπεδον των μορφών των αμέσως ευρισκομένων εις επαφήν με τα αισθητήριά μας και να αγνοήση την ύπαρξιν της πνευματικής φύσεως; Όχι, μόνον περιορισμένην γνώσις, γνώσις άνευ ενεργητικών ακτίνων δύναται δύναται να πράξη τούτο και περιορίση την φαντασία της εις τα στενά αυτά όρια την απανταχού δρώσαν Φύσιν. Αντιθέτως φαντασία προερχομένη εκ πραγματικών γνώσεων, ανάγεται εις την έρευναν των κόσμων των πέραν της ανθρωπίνης φύσεως και ανακαλύπτει τας υφισταμένας σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και των κόσμων αυτών. Η τοιαύτη φαντασία εξορμωμένη εις τας ενεργείας της εκ της αληθούς γνώσεως εις την οποίαν στηρίζεται, ευρίσκει τας πέραν της ανθρωπίνης φύσεως μορφάς, τας πνευματικάς μορφάς και τας σχέσεις τας οποίας έχει προς αυτάς.

Η αληθής γνώσις έχουσα ως περιεχόμενον αυτής τας ιδέας εκείνας αι οποίαι έγιναν εκ των παραστάσεων των μορφών του κόσμου ημών και τας διαφορετικάς αυτών εμφανίσεις και ενεργείας εκείνας αι οποίαι προέρχονται από τας εξελκτικάς δυνάμεις των ουσιών και την προαγωγικήν τούτων τάξιν, προβαίνει κατ' αναλογίαν να εννοή και περαιτέρω της Φύσεως του κόσμου ημών τας εξελισσσομένας μορφάς της θείας Φύσεως.

Πως δύναται να περιορισθή η φαντασία, αφού έχει ως περιεχόμενον της γνώσεως εκ της οποίας εγένετο, την βαθμιαίαν εξέλιξιν των μορφών του κόσμου ημών και πως δύναται να περιορίση την εξέλιξιν ταύτην μόνον εις τον κόσμον τούτον;

Αδύνατος μόνον φαντασία, εξορμωμένη εξ ελλειπών γνώσεων και αδυνάτων ιδεών, προκατειλημένη από ιδέας ανωμάλως σχηματισθήσας, δύναται να πράξη τούτο, δύναται δηλαδή να περιορίση τας εξελικτικάς δυνάμεις της Φύσεως εις την διάπλασιν μόνον των μορφών του κόσμου ημών.

Υπάρχει και τρίτος παράγων της φαντασίας και είναι ο ουσιωδέστερος από απόψεως σκοπιμότητος της προαγωγής των νοητικών όντων. Αι ιδέαι δεν γίνονται μόνον και δεν συντίθενται εις την γνώσιν αποτελούσαι και το περιεχόμενον της μνήμης, δια της αμέσου επαφής των αισθησιακών μας οργάνων προς τας μορφικάς παραστάσεις της Φύσεως, ούτε τα συναισθήματά μας προσκτώσιν τας γνωστικάς των ιδιότητας μόνον εκ της αμέσου ταύτης επαφής. Υπάρχουν και αι έμμεσαι επαφαί του νοητικού μας οργάνου, αι ιδεολογικαί επαφαί. Εις την διάνοιαν ημών, εις εκάστην ανθρωπίνην διάνοιαν υπάρχει ιδεολογικό περιεχόμενο διατηρούμενον εν τω οργάνω της μνήμης.

Τούτο το ιδεολογικόν περιεχόμενον δύναται να μεταδίδεται, ως είναι γνωστόν εις παντας τους ανθρώπους, από διανοίας εις άλλας τοιαύτας και να εισάγεται απ' ευθείας ως γνώσις εις τας δευτέρας, γνώσις η οποία εγένετο εις τας πρώτας εκ της συνδέσεως των ιδεών αυτών και εις ταύτας εκ των αντικειμενικών παραστάσεων ή της αναγωγής της γνώσεως αυτών δια της λειτουργίας της φαντασίας. Η τοιαύτη γνώσις καθίσταται δεκτική εις τας διανοίας εις τας οποίας μεταβιβάζεται, διότι εγένετο εκ των τύπων των παραστάσεων και εκ τούτων γενομένων ιδεών.

Το μέσον τούτο της μεταβιβάσεως της γνώσεως γίνεται σχετικώς και δεκτικώς ακαπώτερον υπό των διανοιών εις τας οποίας μεταβιβάζεται, διότι αύται δεν καταναλίσκουν ενεργητικάς δυνάμεις, όπως τούτο γίνεται εις την υπ' αυτών μετατροπήν των φυσικών παραστάσεων εις ιδέας και εις την σύνθεσιν αυτών, σχετικώς επίσης διότι πάσαι αι διάνοιαι ως εκ της λειτουργίας των δεν έχουν την αυτήν δεκτικήν δυναμικότητα. Επίσης, η μεταβιβαζομένη από διανοίας εις διάνοιαν γνώσις, δεν γίνεται πάντοτε δεκτική, ούτε δύναται

να παραμένη, διότι αι διάνοιαι προς τας οποίας μεταβιβάζεται δεν έχουν την ανάλογον ψυχικήν δύναμιν εν λειτουργία, εκείνην η οποία θα ηδύνατο να δεχθή και αφομοιώση εν αυτή την μεταβιβαζομένην γνώσιν, αύτε τας φυσιολογικάς εκείνας λειτουργίας εκείνας αι οποίαι απαιτούνται δια την τοιαύτην αφομοίωσιν.

Τούτο όπερ γίνεται δια της μεταβιβάσεως της γνώσεως από διανοίας εις διάνοιαν, γίνεται και από τας υπερτέρας της ανθρώπιης φύσεως νοητικάς πνευματικάς υπάρξεις προς τας εν λειτουργία ευρισκομένας ανθρωπίνας διανοίας, αρκεί αύται να έχουν δεκτικάς ικανότητας και ενεργητικάς δυνάμεις τοιαύτας προς αφομοίωσιν της μεταβιβαζομένης προς αυτάς πνευματικής γνώσεως. Καθιστάμεναι εν ταις διανοίαις των ανθρώπων δεκτικαί αι μεταβιβαζόμεναι πνευματικαί γνώσεις και αφομοιούμεναι προς αυτάς, τας ωθούν εις αύξησιν της φαντασίας αυτών.

Αι φαντασίαι αύται των ανθρώπων δημιουργούν σκέψεις, αίτινες εκτείνονται δια της εκ νέου ανασυνθέσεως των ιδεών, αι οποίαι επίσης αποτελούν το όλον περιεχόμενον της γνώσεως, εις ευρυτέρας ερεύνας και φθάνουν νοητικώς μέχρι της φύσεως των Θεών. Η δυναμική αύτη αναλογία εξασφαλίζει την αρμονίαν μεταξύ των σκέψεων τούτων και των εκδηλώσεων των σκέψεων της νοητικής φύσεως των θεών, ότε η διάνοια εκείνη η οποία έφθασεν εις την δύναμιν της σκέψεως τούτων (των Θεών) δέχεται υπό τύπον εμπνεύσεων τας σχετικάς προς αυτήν γνώσεις των Θεών, εκείνας δηλαδή αι οποίαι δύνανται να ευρεθούν εις αμέσους σχέσεις και συνεργασίας προς την δυναμικήν νοητικήν φύσιν του ανθρώπου, διότι υπάρχουν και άλλαι γνώσεις της νοητικής φύσεως των θεών αίτινες καθίστανται απροσπέλαστοι και εις την πλέον εξελιγμένην και υπερφυά ανθρωπίνην διανόησιν.

Αι σκέψεις της ανθρωπίνης διάνοιας γίνονται εκ της λειτουργίας της φαντασίας αυτής και είναι ανάλογαι προς την ενεργητικήν δύναμιν εκείνης, έχουν δηλονότι ως βάσιν το περιεχόμενον των ιδεών, την συνθετικήν δύναμιν τούτων εις γνώσεις και την δυναμικήν ενέργειαν της γνώσεως προς δημιουργίαν της φαντασίας.

Η ανθρωπίνη φαντασία γίνεται εκ των ανωτέρω τριών παραγόντων, η δυναμική όμως αυτής κατάστασις διαφέρει εις τα ανθρώπινα άτομα και η διαφορά αύτη προκύπτει εκ της διαφορετικής εξελίξεως την οποίαν έχουν αι ψυχαί των ατόμων τούτων, εκ του περιεχομένου των γνώσεων τας οποίας έχουν αι ψυχαί εν τω κέντρω αυτών, εκ του περιεχομένου των γνώσεων της ενεστώσης διάνοιας αυτών και εκ της ομαλής ή μη φυσιολογικής λειτουργίας των αισθησιακών και νοητικών οργάνων αυτής, ως επίσης και εκ της ικανότητος την οποίαν έχουν τα νοητικά όργανα της διανοίας ως προς το να εναρμονίζονται προς τα εκ του Ουρανού προς ημάς ερχόμενα κύματα φωτός. Δια των κυμάτων τούτων του φωτός, αφ' ενός μεν επηρεάζονται τα νοητικά ημών όργανα προς εκδήλωσιν ανωτέρων ψυχικών δυνάμεων αφ' ετέρου δε γίνονται αγωγοί των μεταβιβαζομένων προς ημάς γνώσεων των υπερτέρων νοητικών φύσεων.

Υπάρχει, ως προκύπτει και εκ των ανωτέρω και φαντασία περιωρισμένη και μη λειτουργούσα εν μεγάλη δυναμικότητι, φαντασία η οποία γίνεται εξ ανωμάλων ιδεών, λόγω του ότι τα αισθησιακά και νοητικά της όργανα δεν λειτουργούν φυσιολογικώς και εξ αδυναμίας της ψυχικής της καταστάσεως συνεπεία της μικράς αυτής εξελίξεως. Η φαντασία αύτη είναι περιορισμένη και μη ακριβής εις τας ενεργείας αυτής. Φαντασία η οποία γίνεται εκ γνώσεων δια της συνθέσεως των ιδεών αι οποίαι εγένοντο εκ της μη φυσιολογικής λειτουργίας των οργάνων της διανοήσεως είναι φαντασία παθολογική, φαντασία επιβλαβής εις την εξέλιξιν της ανθρωπίνης ψυχής. Ιδέαι και γνώσεις αι οποίαι γίνονται από μη φυσιολογικάς λειτουργίας των οργάνων της ανθρωπίνης διανοίας, ομοιάζουν προς τόνους μουσικής μη ενηρμονισμένου προς αλλήλους και κατά συνέπειαν μη εκφράζοντας το υπό της συνθέσεως των μουσικών τόνων σκοπούμενον. Η φαντασία η οποία γίνεται εκ των τοιούτων

ιδεών και γνώσεων έχει την αυτήν αναλογίαν ως προς τας εκδηλώσεις της, προς τους μη ενηρμονισμένους τόνους της μουσικής και ως εκ τούτου καθίσταται ακατανόητος.

Αι ψευδαισθήσεις προέρχονται εξ ανωμάλου λειτουργίας των οργάνων της ανθρωπίνης αισθησιακής και νοητικής φύσεως. Είναι αποτέλεσμα παθολογικής καταστάσεως. Τα συλλαμβανόμενα υπό της αισθησιακής και νοητικής λειτουργίας της φύσεως ταύτης, είτε είναι παραστάσεις της Φύσεως, είτε είναι ιδέαι και γνώσεις άλλων ανθρωπίνων φύσεων, αλλοιούνται και εξωτερικεύονται κατά τρόπον μη φυσικόν και ως εκ τούτου προσλαμβάνουν την έννοιαν φάσματος μη φυσιολογικώς δυναμένου να καταστή νοητόν κατά το περιεχόμενον αυτού.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ᾼ. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 24)

22. ΠΕΡΙ ΤΙΜΗΣ

Τι είναι τιμή; Αληθώς θέμα επί του οποίου δεν δύναται τις να απαντήση χωρίς να διατρέξη τον κίνδυνον να θεωρηθή παραδοξολόγος, - εννοείται όχι από υμάς - και τούτο διότι οι άνθρωποι εκτός του ότι έκαστος έχει ιδίαν περί της τιμής έννοιαν, εκείνην η οποία ατομικώς τον ενδιαφέρει, αλλά και μεταξύ των κοινωνιών των ανθρώπων διαφορετική έννοια αποδίδεται περί τιμής.

Ως επί το πλείστον οι άνθρωποι την έννοιαν της τιμής συγχέουν και με άλλας εκδηλώσεις των επί των μεταξύ των σχέσεων, εκείνας επί παραδείγματι του καθήκοντος, ετέρας ηθικής αρχής των σχέσεων αυτών, των κοινωνικών των υποχρεώσεων, της μεταξύ των συναλλαγής, περισσότερον δε με τας εκδηλώσεις των παθών των ήτοι του εγωισμού των προς απόλαυσιν της ατομικής των ζωής, του ατομικού υλικού και κοινωνικού αυτών κέρδους, των οργανικών των επιθυμιών, της απληστίας των προς απόλαυσιν των θελγήτρων της ζωής, άτινα κατά την εμήν αντίληψιν ουδέν προσθέτουν εις την ψυχικήν αυτών εξέλιξιν.

Η έννοια της προαγματικής φυσικής τιμής γενικώτερον διαφεύγει των αντιλήψεων και της πραγματικής γνώσεως αυτών και δια τους λόγους τούτους αισθάνομαι την υποχρέωσιν να διατυπώνω τας σκέψεις μου περί της πραγματικής φυσικής εννοίας της τιμής.

Κατ' εμέ τιμή είναι η ενέργεια, η πράξις του ανθρώπου εκείνη, ήτις ως ηθικός ψυχικός νόμος εν τη εφαρμογή του έρχεται επίκουρος εις το εξελικτικόν Έργον της ψυχικής νοητικής φύσεως και ειδικώτερον εις την προαγωγήν την ηθικήν και νοητικήν αυτής. Δύναμαι να ισχυρισθώ ότι η τιμή είναι ύψιστος ηθικός νόμος όταν εκδηλωθή και λειτουργήση επί πάσης ανθρωπίνης ψυχής. Ο ηθικός ούτος νόμος δεν δύναται εν τη λειτουργία του ν' αναιρή εις τας μεταξύ των ανθρώπων σχέσεις τους άλλους ηθικούς νόμους, αλλά αντιθέτως συντρέχει τούτους να εναρμονίζωνται προς αυτόν και ούτως επιτυγχάνεται η ηθική και διανοητική προαγωγή πασών των ανθρωπίνων ψυχών.

Οι ηθικοί νόμοι των ανθρωπίνων ψυχών δεν είναι άλλο τι παρά η δυναμική επέκτασις εις τας ενεργείας των, αυτών τούτων των φυσικών νόμων. Την τοιαύτην επέκτασιν ενεργούν αι ψυχαί δια της λειτουργίας αυτών, εάν πράγματι εις τας μεταξύ των σχέσεις διέπωνται υπό του ηθικού νόμου της τιμής. Ο ηθικός νόμος της τιμής, δύναμαι να ισχυρισθώ ωσαύτως ότι είναι ο σύνδεσμος των άλλων ηθικών νόμων και ο υπέρτατος τούτων, σκοπεί δε εν τη ασκήσει του υπό των ανθρώπων την παροχήν παντός μέσου προς υπερτέραν ανέλιξιν των δυνάμεων των ανθρωπίνων ψυχών. Τα μέσα ταύτα είναι εκείνα τα οποία παρεμποδίζουν την εμφάνισιν των ανθρωπίνων παθών και τα περιορίζοντα την ενέργειαν του ανθρώπου εντός της φυσικής τροχιάς των λειτουργιών αυτής, όπως ούτως επιτυγχάνωνται αι μεταξύ πάντων των ανθρώπων αρμονικαί σχέσεις αυτών και εξασφαλίζεται η ακώλυτος πρόοδος τούτων.

Δια να επιτυγχάνωνται αι αρμονικαί αύται σχέσεις, έκαστος άνθρωπος έδει να σκέπτεται και ενεργή κατ' ελευθέραν βούλησιν χωρίς να διαταράσση την ελευθέραν βούλησιν της σκέψεως και ενεργείας των άλλων, να διατίθενται πάντες κατά τρόπον μη παρακωλύοντα την εκδήλωσιν των σκέψεων και συναισθημάτων των άλλων και την πλήρωσιν των επιθυμιών αυτών εφ' όσον η τοιαύτη πλήρωσις δεν δύναται να περιορίζη την μη πλήρωσιν των επιθυμιών των άλλων, ούτε διαταράσση τας αρμονικάς σχέσεις πάντων. Ο σεβασμός της ελευθέρας διαθέσεως προς ενέργειαν των κοινωνικών ατόμων, εφ' όσον η ελευθέρα αύτη διάθεσις δεν εμποδίζει την ελευθέραν διάθεσιν των άλλων, την διάθεσιν προς ενέργειαν, ήτις δεν σκοπεί να περιορίση δι' αυτής τα φυσικά και ηθικά δικαιώματα και την απόλαυσιν τούτων υπό των άλλων, είναι υψίστη εκδήλωσις των ανθρωπίνων ψυχών και δι' αυτής προάγονται αύται εις πραγματικήν πνευματικήν εξέλιξιν.

Διά να δυνηθώ να φανώ σαφής εις τας σκέψεις μου, θα εξετάσω αναλυτικώτερον την έννοιαν της τιμής ως ηθικού νόμου, νόμου προερχομένου εξ αυτών τούτων των φυσικών νόμων δια των οποίων ρυθμίζονται αι λειτουργίαι των ουσιών της φύσεως προς ανέλιξιν των δυνάμεων αυτών και πλήρωσιν του σκοπού αυτών εις τους απείρους κόσμους. Θα εξετάσω την έννοιαν ταύτην εις αυτήν ταύτην την ανθρωπίνην φύσιν.

Τιμή είναι η σκέψις ή η πράξις εκείνη του ανθρώπου ήτις χαρακτηρίζεται υπό μιάς αξίας.

Αξία είναι το αποτέλεσμα της σκέψεως ή της πράξεως το οποίον προκαλεί εις εντονωτέραν εκδήλωσιν τας ψυχικάς δυνάμεις δια των οποίων χαρακτηρίζεται η πρόοδος των ψυχών. Το ουσιώδες τούτο γεγονός δυνάμεθα να το εξετάσωμεν καθολικότερον εάν σημειώσωμεν ότι ουδέν εν τη απανταχού φύσει, υλική ή πνευματική, δύναται να έχει αξίαν εάν δεν έχει ως αποτέλεσμα δια των ενεργειών αυτού την αύξησιν της δυναμικότητός του. Το όλον άπειρον οικοδόμημα της θείας φύσεως, υλικής και πνευματικής, στηρίζεται εις τας αξίας ταύτας, διότι αύται του αυξάνουν την δυναμικήν του ενέργειαν και εκ της αυξήσεως ταύτης εξασφαλίζεται η ατέρμων αυτού εξέλιξις και διά ταύτης η ύπαρξις του είναι αυτού. Ειδικώτερον η πνευματική εξέλιξις των όντων αυτού στηρίζεται εις την αύξησιν της δυναμικής των ενεργείας και διά ταύτης έρχονται από κατωτέρου πνευματικού πεδίου εις ανώτερον τοιούτον, έρχονται εις θειοτέρας ηθικάς καταστάσεις αίτινες τους εξασφαλίζουν την ευδαιμονίαν και την απόλαυσιν πάσης πνευματικής χαράς και ευτυχίας. Εις τους πνευματικούς κόσμους οι φυσικοί νόμοι, οίτινες διέπουν τας ουσίας των όντων αυτού, γίνονται ενσυνείδητοι ηθικοί νόμοι, χωρίς ν' αποβάλλουν και την φυσικήν των έννοιαν διότι δι' αυτής ρυθμίζεται η λειτουργία του είναι των. Ως ηθικοί νόμοι διέπονται υπό του φυσικού νόμου της βουλήσεως προς άσκησιν και ενέργειαν. Τούτο είναι το μέγα χαρακτηριστικόν των πνευματικών όντων. Οι ηθικοί νόμοι του ανθρώπου έδει να ήσαν ενσυνείδητοι αφού υπάρχει εν αυτώ ο νόμος της βουλήσεως προς ενέργειαν. Είναι τοιούτοι; Δεν δύναμαι εις το ερώτημα τούτο ν' απαντήσω, η έρευνα δύναται να το αποδείξη. Αι πράξεις και αι σκέψεις των ανθρώπων πρέπει να στηρίζωνται εις τους ενσυνειδήτους ηθικούς νόμους, ότε υπαγορεύεται εκ τούτων ότι πάσα ανθρωπίνη σκέψις ή πράξις, πρέπει να έχη ως αποτέλεσμα μίαν αξίαν, την εκδήλωσιν μιάς υπερτέρας ψυχικής δυνάμεως. Όταν έχουν τοιούτο αποτέλεσμα χαρακτηρίζονται ως σκέψεις και πράξεις τιμής και αύτη είναι η πραγματική έννοια της τιμής διότι έχει ως αποτέλεσμα αξίαν. Εάν δεν προκύπτει τοιούτο αποτέλεσμα εκ των σκέψεων και των πράξεων, δεν προσλαμβάνουν αύται ηθικήν έννοιαν, την έννοιαν της τιμής.

Σκέψεις και πράξεις των ανθρώπων, αίτινες δεν προκαλούν την εκδήλωσιν ομαλών λειτουργιών της ανθρωπίνης φύσεως και ψυχικών δυνάμεων αυτών, δεν έχουν ως αποτέλεσμα αξίαν και δια τούτο δεν έχουν ηθικήν έννοια και ευρίσκονται έξω της εννοίας της τιμής.

Εκ των ανωτέρω εκτεθέντων δυνάμεθα να κρίνωμεν ποίαι εκ των ανθρωπίνων πράξεων και σκέψεων προσλαμβάνουν την έννοιαν της τιμής και ποίαι εκ των ανθρώπων ευρίσκονται εις το επίπεδον της Ηθικής και διακοσμούνται υπό της εννοίας της τιμής.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ ΈΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 25)

23. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Περίληψις ομιλίας Σπ. Νάγου γενομένη την 21 Ιανουαρίου του 1933

Σήμερον η Στ.'. Τελ.'. Μυσταγωγία εορτάζει την Χειμερινήν Τροπήν του Ηλίου και επί τη ευκαιρία ταύτη θα είπω τινά περί Ορφέως και Ορφικών, οι οποίοι εθέσπισαν εκ των πρώτων τον εορτασμόν των Φυσικών εορτών. Ο Θείος Ορφεύς έζησεν εις εποχήν προϊστορικήν και η ιστορία επομένως δεν δύναται να μας παράσχει πληροφορίας περί αυτού και του έργου του. Εκείνα που γνωρίζομεν περί αυτού προέρχονται από μερικά περισωθέντα αποσπάσματα Ορφικών. Ο Ορφεύς υπήρξεν μύστης του οποίου το ύψος της διανοήσεως δεν ενεφάνισε άλλη ανθρωπίνη ύπαρξις. Υπαγόρευσεν ούτος την λατρείαν των Φυσικών εορτών και εδίδαξεν, ότι τα αίτια της δημιουργίας ευρίσκονται εντός της Φύσεως. Έτερος μεταγενέστερος μύστης, ο Πυθαγόρας, εδίδασκεν ότι οι άνθρωποι μόνον εις την Θείαν Φύσιν οφείλουν να αποδίδουν λατρείαν και όχι προς τας καθέκαστα ατομικότητας, διότι λατρεύοντες την Φύσιν λατρεύουν το όλον εντός του οποίου υπάρχει το μέρος, ενώ αντιθέτως λατρεύοντες τας κατά μέρος ατομικότητας, θέτουν αυτάς εις ανωτέραν μοίραν του όλου, το οποίον πλέον δεν λατρεύουν. Οι μύσται αυτοί έθεσαν στερεάς βάσεις των απαιτουμένων προς εξέλιξιν του ανθρωπίνου πνεύματος. τα παρ' αυτών όμως θεσπισθέντα παρενοήθησαν συν τω χρόνω και ούτω σήμερον η Φύσις δεν λατρεύεται παρά των ανθρώπων. Ο Θείος Ορφεύς αντελαμβάνετο και έβλεπεν τας λειτουργίας της Φύσεως και τας διετύπωσε εις αλληγορικάς εικόνας αι οποίαι έφθασαν μέχρις ημών διά των σωζομένων αποσπασμάτων των Ορφικών. Διετύπωσεν εις εικόνας την ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑΝ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ και ΘΕΟΓΟΝΙΑΝ. Την δημιουργίαν διετύπωσεν ως εξής. «Προ παντός υπήρχεν ο Χρόνος, διότι αυτός είναι το έκδηλον φαινόμενον της Δημιουργίας και είναι ούτος ἄϊδιος, ως η πηγή εκ της οποίας εκπορεύεται. Ο χρόνος συνετέλεσε όπως το Χάος και η ΜΟΝΑΣ έλθουν εις επαφήν. Εκ της επαφής του Χάους και της ΜΟΝΑΔΟΣ εγεννήθη το Κοσμογονικόν ωόν, εντός του οποίου εγκλείονται τα πάντα». Οι μύσται βραδύτερον την ΜΟΝΑΔΑ εκάλουν Αιθέρα. Η ΜΟΝΑΣ είναι εκείνη η οποία διωργάνωσε την ουσίαν του Χάους και συνετέλεσε εις την εμφάνισιν των μορφών. Αυτή συνέχει το άπειρον και συντελεί εις την επ' άπειρον εξέλιξίν του. Το Χάος είναι εκείνο το οποίον λέγομεν ύλη. Η ύλη δεν είναι ουσιαστικόν τι. Η ύλη είναι κατάστασις της ουσίας και ουχί αυτή αύτη η ουσία. Αι ουσίαι είναι η του Χάους και η της μονάδος. Οι Ορφικοί έλεγον ότι εκ του κοσμογονικού ωού το οποίον προήλθε εκ της μονάδος και του Χάους, εξεπορεύθη ο Φάνης ή ο χρυσόπτερος Έρως - ο Έρως των Ελευσινίων μυστών, ο αρχαιότερος και νεώτερος των Θεών. Κατόπιν εγεννήθη ο Ουρανός και η Γη. Ο Φάνης έχει την κεφαλήν αυτού εις τον Ουρανόν και τους πόδας του εις την Γην, την μία των χειρών του προς ανατολάς και την ετέραν προς δυσμάς. 0ύτω τοποθετούμενος ο Φάνης σχηματίζει σταυρόν. Το σχήμα αυτό σπουδαίον σύμβολον των μεμυημένων και εδώ τιθέμενον εικονίζει λειτουργίας αφορώσας τον Φάνην. Εκ των δακρύων του Φάνητος τα οποία κατέρχονται διά των ποδών του εις την Γην, γεννάται το γένος των βροτών. Εκ του γέλωτος αυτού γεννάται το γένος των αθανάτων. Η κεφαλή του Φάνητος ευρίσκεται εις τον Ουρανόν και τα δάκρυά του εκείθεν έρχονται εις την Γην. Τούτο είναι εικών δηλούσα ότι η εμφάνισις των όντων και του ανθρώπου προήλθεν εκ της επιμιξίας των δυνάμεων του Ουρανού προς τας δυνάμεις της Γης. Ο Φάνης ως οφθαλμούς έχει τον Ήλιον και την Σελήνην. Τούτο δηλοί την επίδρασιν των σωμάτων αυτών επί της Γης διά την γέννησιν των όντων. Τούτο είναι γεγονός το οποίον βλέπομεν διότι είμεθα βροτοί, ως βροτοί όμως δεν γνωρίζομεν τους αθανάτους. Ποίος όμως είναι ο γέλως του Φάνητος! Είναι κάτι που δεν δουλώνει, δεν πιέζει την συνείδησιν των όντων. Είναι κάτι που όταν εκδηλούται από το ον ως ευχαρίστησις, το άγει εις την αθανασίαν. Η Ελληνική παράδοσις έχει προς τα ανωτέρω αναλόγους εικόνας. Εκ του Ουρανού και της Γης, κατ αυτήν,

εγεννήθησαν οι Τιτάνες. Οι πρώτοι Τιτάνες ήσαν ο Κρόνος και η Ρέα. Εξ αυτών εγεννήθησαν άλλοι Ολύμπιοι Θεοί και τελευταίος ο Ζεύς. Ο Κρόνος προ της γεννήσεως του Διός είχεν τας εξουσίας του Ουρανού. Ο Κρόνος διά της αδαμαντίνης άρπης του απέκοψε τα γεννητικά μόρια του πατρός του Ουρανού, τα οποία έπεσαν εις την Θάλασσαν και παρέσχον την ευκαιρίαν της γεννήσεως της Θεάς Αφροδίτης. Εκ του αίματος του Ουρανού εγεννήθησαν αι Εριννύαι, δηλαδή αι ψυχαί εκείναι αι οποίαι δεν απέκτησαν δι' εξελίξεώς των την πραγματικήν γνώσιν. Αι αποκτήσασαι την πραγματικήν γνώσιν είναι αι Νύμφαι. Οταν εγεννήθη ο Ζεύς, λέγουν οι Ορφικοί, κατέπιε τον Φάνητα. Τοτέ απέκτησεν την γνώσιν και κατέλαβε τας εξουσίας (Εγένετο κύριος των Ωρών του Ουρανού). Τούτο εικονίζει την Θεοποίησι. Η πρώτη σκέψις του Διός ήτο να αποκτήσει τέκνον και απέκτησε με την Περσεφόνην τον Διόνυσον τον Ζαγρέα. Κατά την Ελληνικήν παράδοσιν ο Ζεύς διά της Νύμφης Σεμέλης γεννά τον Διόνυσον. Η γενεαλογία εκ της Σεμέλης εικονίζει την γέννησιν του Ιάκχου εκ της ανθρωπίνης ψυχής, ενώ η των Ορφικών εικονίζει μυστηριακάς ενεργείας, διότι η Περσεφόνη είναι τέκνον του Θεού Διός και της Θεάς Δήμητρος. και η Σεμέλη και η Περσεφόνη ειναι αγναί ψυχαί της Γης. Ο Διόνυσος ο Ζαγρεύς (εδώ υπάρχει αναλογία της Ελληνικής παραδόσεως προς την Τεκτονικήν) έφηβος ων, ενώ έβλεπε την μορφήν του εις κάτοπτρον, κατεσπαράχθη υπό επτά Τιτάνων κατατμηθείς εις 7 τεμάχια. Σπεύσασα όμως η Θεά Αθηνά, η Θεά της Σοφίας (δηλαδή το σοφόν πνεύμα) έλαβεν την καρδίαν του και την έφερε εις τον Θεόν Δία, ο οποίος την κατέπιε και ούτω εγεννήθη ο αθάνατος Διόνυσος. Οι Τιτάνες έφαγαν σάρκες του Διονύσου. Διά τον λόγον αυτόν οι άνθρωποι φέρουν εντός των μέρος του Διονύσου, θα παύσουν δε να είναι άνθρωποι όταν κατορθώσουν διά του μέρους το οποίον φέρουν του Διονύσου, ερχόμενοι εις επαφήν με τον αθάνατον Διόνυσον, να ολοκληρώσουν εις αυτούς τον Διόνυσον τον Ζαγρέα. Ο Διόνυσος ο Ζαγρεύς, ο αθάνατος, έχει εξουσίαν επί όλων των ανθρώπων. Θα είναι ελευθερωτής πάσης ανθρωπίνης ψυχής θα μεταβάλει κάθε ανθρωπίνην ψυχήν εις ψυχήν Θεού. Κατά την υπόθεσιν των Ελευσινίων ο φονευόμενος Ιάκχος αναγενναται εις Διόνυσον τον Ελευθερέα, ο οποίος φέρει την Περσεφόνην εκ του Άδου εις τον Όλυμπον. Αι εικόνες αυταί απετέλουν το αντικείμενον της μυήσεως των Ορφικών. Εκεί ανελύοντο αι υπ' αυτάς εικονιζόμεναι έννοιαι.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 05)

24. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Λόγος περί των τροπών του Ηλίου εκφωνηθείς την 9. 1. 1921 εν τη πανηγυρική συνεδρία της Σ.'. Στ .'. Προμηθεύς

Το Τεκτονικόν τάγμα εορτάζει ανά παν έτος δύο εορτάς κατά τας τροπάς του Ηλίου και εγγύς των ημερών κατά τας οποίας εορτάζεται ο Άγιος Ιωάννης.

Πιστή προς τας υποθήκας του τάγματος η Στοά μας απεφάσισε να εορτάσει σήμερον εορτήν εις μνήμην του Αγίου Ιωάννου του οποίου το όνομα φέρουν πάσαι αι Τεκτονικαί Στοαί και μου ανέθεσε ν απαγγείλω τον πανηγυρικόν της εορτής ταύτης. Αντί παντός άλλου πανηγυρικού ενόμισα ότι σκοπιμώτερον θα ήτο να εξετάσω διατί ο Τεκτονισμός εορτάζει κατά τας ημέρας των δύο τροπών του Ηλίου και διατί τας εορτάς ταύτας αφιερώνει εις μνήμην του Αγίου Ιωάννου.

Η εξέτασις των ζητημάτων τούτων καθίσταται σκοπιμωτέρα, διότι οι αδελφοί Τέκτονες, οι νεώτεροι, θα λάβουν γνώσιν των αιτίων άτινα υπηγόρευσαν τας δύο ταύτας εορτάς και όλων εκείνων των γεγονότων άτινα συνετελέσθησαν προ της διαμορφώσεως του τάγματός μας υπό την μορφήν υπό την οποίαν το γνωρίζομεν ήδη.

Να μου επιτραπεί ν ακολουθήσω την οδόν η οποία δύναται να χαρακτηρίσει έναν μύστην διότι ούτω μόνον θα δυνηθώ να μεταφέρω προς τους νεωτέρους τέκτονας την αλήθειαν και τον σκοπόν διά τον οποίον συνέστη το ημέτερον τάγμα.

Ο Τεκτονισμός είναι ένα σύστημα παρόμοιον εκείνων τα οποία ελειτούργησαν εν τη παλαιά ανθρωπότητι προς τον σκοπόν να μεταδώσουν προς την ανθρωπίνην διάνοιαν και προς την ανθρωπίνην ψυχήν ελευθερίαν.

Εάν ο Τεκτονισμός διαφέρει κατά τους τύπους των παλαιών μυστηρίων, τούτο οφείλεται εις τα διάφορα γεγονότα και τας διαφόρους περιστάσεις υπό τας οποίας εξηναγκάσθη να διατυ- πωθεί υπό την μορφήν υπό την οποίαν παρουσιάζεται.

Ακριβώς τας περιστάσεις και τα γεγονότα ταύτα θ' αναφέρω, διά να καταδειχθεί ότι η διαφορετική αυτού προς τα Αρχαία Μυστήρια μορφή ουδόλως δύναται να τον καθιστά και διάφορον προς εκείνα κατά την ιδεολογίαν.

Τα κατά διαφόρους τόπους λειτουργήσαντα Αρχαία Μυστήρια διέφερον προς άλληλα κατά την εξωτερικήν των διατύπωσιν, λόγω της διαφοράς του περιβάλλοντος υπό το οποίον ευρίσκοντο οι συνθέται αυτών και προ παντός της διαφοράς της γλώσσης και του κλίματος.

Αλλ' ο λόγος ούτος δεν συντρέχει παντάπασιν διά να χαρακτηρίσει την διαφοράν ήτις υφίσταται μεταξύ των Ελληνικών Μυστηρίων κατά την μορφήν των και των Τεκτονικών.

Τα Τεκτονικά Μυστήρια κατά πρώτον συνεστάθησαν εν τη Ευρώπη εις ην συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάς, εν τη Ευρώπη ήτις ήτο γνώστης και του Ελληνικού πολιτισμού και της Ελληνικής γλώσσης, αλλά προ παντός γνώστης της Ελληνικής Μυθολογίας η οποία είχε δώσει τα συμβολικά θέματα άτινα απετέλεσαν ου μόνον τας βάσεις αλλά και τας κατά μέρους λεπτομερείας των μυήσεων των Ελληνικών μυστηρίων.

Διαφέρουν κατά την μορφήν αυτών τα ημέτερα μυστήρια προς τα Ελληνικά, διότι τα ημέτερα διετυπώθησαν επί τη βάσει των Εβραϊκών της Καββάλα, άτινα ούτε την έκτασιν ούτε την φήμην είχον των Ελληνικών, αλλ' ούτε και την πλουσίαν των αλληγοριών και συμβόλων συλλογήν την οποίαν η Ελληνική μυθολογία αφήκεν.

Τα σύμβολα και αι αλληγορίαι της Εβραϊκής Καββάλα, δεν δύνανται να παραβληθούν, ούτε και προς εκείνα της Σκανδιναυικής Μυθολογίας, της οποίας οι συνθέται των ημετέρων μυστηρίων ήσαν επίσης ακριβώς γνώσται.

Διατί λοιπόν αφού τοσαύτην πλουσίαν συλλογήν συμβόλων και αλληγοριών παρείχεν προς τους συνθέτας των μυστηρίων η Ελληνική και Σκανδιναυϊκή Μυθολογία και τα Ελληνικά Μυστήρια, ετράπησαν ούτοι προς την Ιουδαίαν οδόν διά να ερανισθούν εκείθεν ιστορικά αυτής γεγονότα και μεταχειρισθούν αυτά ως σύμβολα και αλληγορικάς παραστάσεις;

Εις το ερώτημα τούτο μόνον η ιστορία δύναται ν' απαντήσει. Μόνη η αληθής ιστορία δύναται να δώσει εις ημάς όχι μόνον απάντησιν επί του ερωτήματος τούτου αλλά και να μας παρέξει γνώσιν και της ιστορίας των μυστηρίων μας. Η ιστορία αυτή μας κληροδοτεί ότι τους πρώτους μετά Χριστόν αιώνας η ανθρωπότης αποβαλούσα τας παλαιάς δόξας αυτής ηκολούθησεν νέαν οδόν πίστεως. Και ηκολούθησε ταύτην χωρίς να την γνωρίζει, χωρίς να έχει τους αναγκαίους εκείνους οδηγούς να κατευθύνουν ταύτην και προδιαγράψουν εις αυτήν ποία είναι τα πέρατα της οδού ταύτης.

Εξεπήδησαν εκ της τάξεως του λαού άνθρωποι επαγγελόμενοι ότι είναι θεόπνευστοι και εγένοντο ούτοι αρχηγοί ομάδων, διδάσκοντες προς αυτάς όχι, ό,τι αφήκεν ως Θείας υποθήκας ο Θείος Ιησούς, αλλ' ό,τι συνελάμβανεν η νοσηρά αυτών φαντασία. Και ούτως εδημιουργήθη κατάστασις εν τη ανθρωπότητι καθ' ην η πλάνη εδημιούργει νέαν πλάνην καθών μία αίρεσις εδημιούργει πολλάς άλλας αιρέσεις και όλων αυτών η δοξασία ήτο διάφορος.

Ουχ ήττον πάσαι αι δοξασίαι αυτών εφέροντο ως υπαγορευθείσαι υπό του Θείου Ιησού δι' επιφοιτήσεως του πνεύματος αυτού προς τους ηγέτας των διαφοροδόξων τούτων ανθρώπων. Ομιλώ περί των χρόνων των προ της καθιερώσεως της Χριστανικής Θρησκείας. Κατά τους χρόνους τούτους η σύγχυσις εκορυφούτο και το ανθρώπινο γένος, εφέρετο μετά σπουδής προς το κατόπιν αναφανέν έρεβος του μέσου αιώνος.

Οι ολίγοι γνήσιοι οπαδοί του Χριστού, ο εις μετά τον άλλον απέβαλλον την δύναμιν να συγκρατήσουν τα μαινόμενα από επιθυμίαν αγιωσύνης πλήθη και ετράπησαν την οδόν των μυστηρίων.

Οπαδοί της Καββάλα συνεταιρισθέντες προς τους γνησίους του Χριστού οπαδούς, έφερον εις αναβίωσιν αυτήν ως την διετύπωσε προς τους μαθητάς του Ιωάννης ο Πρόδρομος.

Αι έννοιαι της Καββάλα εξηγηθείσαι περισσότερον διά των υποθηκών του Ιησού, απετέλεσαν και τα πρώτα Χριστιανικά μυστήρια εκ των οποίων ελήφθησαν κατόπιν τα νυν υφιστάμενα τοιαύτα.

Νέαι δυστυχώς επήλθαν διαιρέσεις μεταξύ των μυστών της νέας Καββάλα και άλλοι μεν ετράπησαν προς την οδόν της ιδρύσεως της Χριστιανικής Θρησκείας, άλλοι δέ προς σύστασιν νέας Μυστικής Εταιρείας.

Αλλά και της νέας ταύτης μυστικής Εταιρείας κλήρος υπήρξεν η διαίρεσις.

Κατά την εποχήν ταύτην καθιερώθη η Χριστιανική Θρησκεία και επεβλήθη.

Οι ολίγοι απομείναντες τότε μύσται συνελθόντες και πάλιν απετέλεσαν Εταιρείαν και εζήτησαν δι' αυτής να σώσουν την Εβραϊκήν παράδοσιν, και τας αληθείας αυτής έξω παντός Θρησκευτικού Τύπου. Κατά ποίων και πόσων προσκομμάτων επάλαισαν οι μύσται ούτοι δεν είναι εις ημάς γνωστά.

Η κατάστασις της ανθρωπότητας ήτο τότε ζοφερά.

Τα παλαιά Μυστήρια είχον πλέον σιγήσει, οι Θείοι Ιεροφάνται οι αποκαλύψαντες την αλήθειαν της Φύσεως, οι εμπνεύσαντες εις τον άνθρωπον την πίστιν προς τας δυνάμεις αυτής απέθανον φέροντες μεθ' εαυτών και τα ιερά μυστικά.

Αι φιλοσοφικαί σχολαί εις των οποίων τας αληθείας οφείλει το ανθρώπινον γένος τον πολιτισμόν του και τας ελευθερίας του, αι καλλιεργήσασαι την ελευθερίαν της συνειδήσεως και της σκέψεως εκλείσθησαν η μία μετά την άλλην.

Τα ιερά Μαντεία διά των οποίων εκοινώνει ο ανθρωπος προς το Θείον και εμαντεύετο τας βουλάς αυτού εσίγησαν, και ο Θείος Φοίβος δεν είχε πλέον εν τη Γη καλύβην διά να δέχεται την λατρείαν των ανθρώπων και να δίδει εις αυτούς τους χρησμούς, μέσω των οποίων και το Θείον απεκαλύπτετο και ο ανθρωπος καθίστατο συνετώτερος εις τας πράξεις αυτού.

Η αείζωος του φωτός του Ηλίου λάμψις εις της οποίας την επίδρασιν οφείλει ο άνθρωπος την διανοητικήν του υπόστασιν έπαυσε να είναι η λατρεία των ανθρώπων.

Πτηνόν μέλαν επεκάθησεν επί των ανθρωπίνων σκέψεων και έφερεν αυτάς εις την άβυσσον και τας ενεβάπτισεν εις τας τόσας προλήψεις και δεισιδαιμονίας, τα ίχνη των οποίων ακόμη φέρει η ανθρωπότης.

Όλη η Αρχαία δόξα, η φιλοσοφία, και ο πολιτισμός εξηφανίσθησαν και ουδείς ετόλμα ν' αναμνησθεί αυτών άνευ φόβου ότι θα ετίθετο επί της πυράς.

Το κάλλος δεν απετέλει πλέον την λατρείαν των ανθρώπων, ούτε η φυσική αρμονία ήτο τα ιερόν σύμβολον όπερ έπρεπε να οδηγεί τους ανθρώπους εις την κοινωνικήν αρμονίαν.

Ο Θείος νόμος του Έρωτος διά του οποίου αναγεννάται και ανανεούται τα ανθρώπινον γένος, εκηρύχθη ως μόλυσμα της ανθρωπίνης ψυχής και επιστεύετο ως μέγιστον αμάρτημα. Οι γευσάμενοι του καρπού αυτού εδηλούτο ότι θα εφέροντο εις αιωνίαν και ατελεύτητον κόλασιν.

Το φάσμα τούτο της κολάσεως παρέλυε τας ανθρωπίνας διανοίας και τας καθίστα ανισχύρους να διακρίνουν την λειτουργίαν των Νόμων της Φύσεως.

Η Θεία Τέχνη εκηρύχθη εις διωγμόν και τα αριστουργήματα αυτής εθρυμματίσθησαν.

Αλλ' εν τω μέσω της τοιαύτης συγχύσεως, εν τω μέσω των τόσων αλληλοσυγκρουομένων παθών, οι μύσται της Καββάλα, οι εμπνευσθέντες εκ των υποθηκών Ιωάννου του Προδρόμου, οι γνωρίσαντες επακριβώς την διδασκαλίαν του Θείου Ιησού, έμειναν άκλονητοι εις τας πεποιθήσεις των και δεν αφήκαν εαυτούς να τους παρασύρουν τα κύματα των ανθρωπομαζών εκείνα, τα πιστεύοντα εις την σωτηρίαν της ψυχής των, εις την αποχήν απο πάσης φυσικής πράξεως, εις την αποχήν από πάσης ελευθέρας και ερευνητικής σκέψεως.

Τα πλήθη ταύτα είναι η αφετηρία του σκότους του μέσου αιώνος, είναι η αφετηρία των τόσων διαιρέσεων των τόσων καταστροφών ας υπέστη το ανθρώπινον γένος. Ουδείς σώφρων άνθρωπος θα είπει ποτέ ευμενή λέξιν διά την εποχήν ταύτην του φοβερού ζόφους.

Και εν μέσω της τοιαύτης σκοτίας, οι ιεροί οπαδοί των μυστηρίων κατόρθωσαν να διασώσουν την Εβραϊκήν παράδοσιν, αναμίξαντες ταύτην με τας ιεράς μυσταγωγίας των αληθινών οπαδών του Χριστού ίνα προφυλάξουν ταύτην από τας πιέσεις των αμαθών και φανατισμένων. Οι ιεροί ούτοι άνδρες δεν ηδυνήθησαν να διατηρήσουν και τύπους άλλων μυστηρίων.

Υπό το κάλυμμα της Θρησκείας διετήρησαν όλας τας παραδόσεις της Καββάλα. Τα ονόματα του Μωυσέως, του Σολομώντος, του Χιράμ, του Χανάν, του Νώε και των τόσων άλλων δικαιολογούνται δι' αυτούς διότι ταύτα ανεφέροντο και εις τα κηρυχθέντα υπό της Θρησκείας ως Ιερά βιβλία της Εβραϊκής ιστορίας.

Και συνέστησαν οι Θείοι αυτοί άνδρες νέας Μυσταγωγικάς αδελφότητας, μεταχειρισθέντες και αυτά τα σύμβολα της Θρησκείας ως σύμβολά των. Αι αδελφότητες αυται δι' ων μετεφέρετο προς τους μεταγενεστέρους η Καββάλα, αλληλοδιαδόχως πιεζόμεναι από τα αμαθή πλήθη έλαβον διάφορα ονόματα. Και τινά των ονομάτων τούτων έπρεπε να είναι συναφή προς τα ονόματα της Θρησκείας διά να δυνηθούν να προφυλαχθούν. Ούτως απαντώμεν τα ονόματα των Ιπποτών του Ναού. Ναός εδώ εννοείτο ο Ναός της Θρησκείας. Ιωαννήται οπαδοί του Αγίου Ιωάννου, λατρευομένου παρά της Θρησκείας, Ροδοσταυρίται,

φέροντες το σύμβολον του Σταυρού, Καθαροί, όνομα αντίστοιχον προς Θρησκευτικόν τοιούτον και άλλα.

Διά μέσου των αδελφοτήτων τούτων έφθασεν η Καββάλα μέχρι της στιγμής καθ' ην ήρχισεν η ανθρωπότης ν' αναγεννάται, αφίνουσα όπισθεν αυτής το έρεβος του μέσου αιώνος.

Οι της εποχής ταύτης μύσται διετύπωσαν το ημέτερον τάγμα επί βάσεων νέων, δώσαντες εις μνήμην της Ιεράς παραδόσεως και του Διδασκάλου αυτής Ιωάννου εις πάσας τας Στοάς εκτός του διακριτικού των ονόματος και το όνομα Στοαί του Αγίου Ιωάννου.

Οι αυτοί συνθέται των μυστηρίων μας υπηγόρευσαν και την εορτήν των δύο τροπών του Ηλίου και την τέλεσιν των εορτών τούτων εις μνήμην του Αγίου Ιωάννου.

Έως εδώ, αδελφοί μου, εξήτασα το θέμα μου από καθαρώς ιστορικής απόψεως χωρίς παντάπασι να θελήσω ν' αναμίξω την χριστιανικήν θρησκείαν προς τας πλάνας των αμαθών της ιστορικής εποχής την οποίαν ανέφερον. Οι μύσται ουδέποτε ηθέλησαν εις τας καθαράς δοξασίας αυτών ν' αναμίξουν τας θρησκευτικάς πεποιθήσεις των ανθρώπων. Αφίνουν εις τον άνθρωπον πάσαν ελευθερίαν όσον αφορά τας πεποιθήσεις αυτού. Εάν οι μύσται του μέσου αιώνος εκάλυψαν τας εργασίας αυτών, τούτο υπήρξεν αποτέλεσμα της σκληρότητος της εποχής των και διότι δεν ηδύναντο άλλως να μεταφέρουν μέχρις ημών την Θείαν παράδοσιν. Αλλ' ας έλθωμεν ήδη αδελφοί μου εις το έτερον των θεμάτων μου. Της εορτής των τροπών του Ηλίου.

Παρακαλώ να μου χορηγηθή παρ' υμών η άδεια ν' αναπτύξω και το θέμα μου τούτο επί των βάσεων τας οποίας θα ερανισθώ από τα Αρχαία Μυστήρια, διότι άλλως το θέμα μου τούτο δεν θα παρουσιάσει ουδεμίαν ζωηράν εντύπωσιν η τερπνότητα.

Τόσον η Καββάλα όσον και τα Ελληνικά μυστήρια από τα φαινόμενα της Φύσεως ήντλουν τας εικόνας των αλληγορικών αυτών εννοιών.

Η ετησία περιστροφή της Γης περί τον Ήλιον παράγει τας τέσσαρας εποχάς. Αι εποχαί αυταί έχουν εκάστη τα ιδικά της φαινόμενα. Το Φθινόπωρον, ο Χειμών, το Έαρ, το Θέρος. Αι τέσσαρες εποχαί αυταί έχουν τέσσαρας αφετηρίας. Αι δύο άρχονται από τας Ισημερίας και αι έτεραι δύο από τας Τροπάς. Κατά τας τέσσαρας ταύτας του έτους εποχάς έχομεν το φαινόμενον της ικανότητος της μητρός Γης προς γονιμοποίησιν και την δεκτικότητα των σπερμάτων, την εκδήλωσιν της γονιμοποιήσεως εις φυτά, την μεταμόρφωσιν αυτών εις χρώματα και αρώματα και τούτων την μεταμόρφωσιν εις καρπούς.

Αϊ! Τα φαινόμενα αυτά δεν προξενούν καμμίαν εντύπωσιν;

Ποίον είναι το μυστήριον της εργασίας ταύτης της Θείας Φύσεως;

Αν εγνωρίζαμεν κατά βάθος τους συντελεστάς της δημιουργίας της μητρός Γης, τους συντελεστάς της κινήσεως αυτής και των σχέσεων αυτής προς τα άλλα ουράνια σώματα, θα είμεθα εις θέσιν να γνωρίζωμεν τα αίτια των φαινομένων τούτων και τους επιδιωκομένους σκοπούς.

Αλλ' αυτό το οποίον δεν γνωρίζομεν ημείς, αυτό τούτο αποτελεί τας βάσεις της ιδεολογίας των Αρχαίων Μυστηρίων και από του σημείου τούτου αρχόμενοι έφθαναν να γνωρίσουν τους συντελεστάς της δημιουργίας του ανθρωπίνου όντος, του δρώντος εν αυτώ πνεύματος και του σκοπού τον οποίον πληροί το ανθρώπινον πνεύμα εν τη ανθρωπίνη μορφή. Δεν είμαι εις θέσιν να είπω περί του ζητήματος τούτου των αρχαίων μυστών πλειότερα. Εξ όσων όμως έχω ερευνήσει θ' αναφέρω και ίσως και σεις και εγώ βοηθηθώμεν να σύρωμεν μέρος του πέπλου των Αρχαίων μυστηρίων.

Η Καββάλα εθεώρει ουσιώδεις σταθμούς τας Ισημερίας και τας Τροπάς του Ηλίου, διότι τα φαινόμενα αυτών επρόδιδον ιστορικήν εξέλιξιν της μητρός Γης. Η αυτή Καββάλα

κατέτασσεν τα τέσσερα γνωστά στοιχεία Γη, Ύδωρ, Αήρ και Πυρ εις τας κυριαρχίας των τεσσάρων εποχών του έτους. Ούτως η Γη κατετάσσετο εις την εποχήν του Φθινοπώρου, το ύδωρ εις την εποχήν του Χειμώνος, ο αήρ εις την εποχήν του Έαρος και το πυρ εις την εποχήν του Θέρους.

Η σειρά της κατατάξεως ταύτης απεκάλυπτεν ότι τα στοιχεία αυτά έσχον διαφορετικήν κατά την σύστασιν αυτών αφετηρίαν. Πρίν ή η μήτηρ Γη διαμορφωθεί ως την διακρίνωμεν σήμερον, υπέστη τέσσαρας εν όλω μεταμορφώσεις. Η τελευταία αυτής μεταμόρφωσις καθώρισε και το σχήμα αυτής και τας κινήσεις της. Το σχήμα και αι κινήσεις υπήρξαν τα αίτια της διαμορφώσεως της επιφανείας της και η αρχή της εκδηλώσεως των εν τη επιφανεία της μορφών.

Διαμορφωθεισών των εν τη επιφανεία της μορφών, αύται έπρεπε να εξελιχθουν, αλλ' η εξέλιξις αυτή έπρεπε να συντελεσθεί και δι' άλλου παράγοντος. Περί του παράγοντος τούτου θ' ασχοληθώ περισσότερον. Διά να καταστήσω όμως τα θέμα μου φανερόν, ανάγκη ν' αντλήσω από τα Ελληνικά Μυστήρια τα αναγκαία εφόδια, όχι διότι ταύτα δεν ευρίσκονται εις τας υποθήκας της Καββάλα, αλλά διότι ζωηροτέρας θ' αντλήσω από τα Ελληνικά Μυστήρια εικόνας.

Τα Ελληνικά μυστήρια απεκάλυπτον ότι μετά την διαμόρφωσιν της μητρός Γης, των κινήσεων της και την σύστασιν των μορφών της επιφανείας της, παρήχθη τη συνδρομή των ακτίνων του Θείου Ηλίου η ψυχή αυτής.

Η ψυχή της Γης υπήρξεν ο συντελεστής των ζωϊκών μορφών και δι' αυτής εξειλίχθησαν μέχρι της συστάσεως του ανθρωπίνου όντος.

Η ψυχή του ανθρώπου έχει μητέρα την Γην και Πατέρα τον Ήλιον. Αι ακτίνες του Θείου Ηλίου μετέδωσαν εις την μητέραν Γην το σπέρμα της ανθρωπίνης μορφής και αφού αύτη διέθρεψεν αυτό εν τη γαστρί της, το εξεδήλωσεν ως ανθρώπινον ον. Αναγκαίως η ψυχή από της συστάσεώς της μέχρι της αφίξεώς της επί του ανθρωπίνου οργανισμού ηκολούθησε την αυτήν μεταμόρφωσιν ην ηκολούθησεν και η μήτηρ Γη μέχρι της τελείας διαμορφώσεώς της. Τέσσαρας καταστάσεις αναγκαίως διήλθεν μέχρις ου διαμορφωθή εις ον διανοούμενον και δυνάμενον να εκδηλοί πλήρη αισθήματα. Ηκολούθησε δηλαδή την αρχήν της καλλιεργείας προς γονιμοποίησιν ιδεών, την εκδήλωσιν των ιδεών τούτων, την εναρμόνισιν προς αυτάς των ιδεών τούτων και την μεταμόρφωσιν αυτών εις καρπούς δυναμένους να διατηρήσουν τον τύπον του ανθρωπίνου οργανισμού. Διά την ανέλιξιν της ψυχής υπήρξαν εποχαί Φθινοπώρου, Χειμώνος, Έαρος και Θέρους. Τα ίδια απαντώνται εις την Φύσιν γεγονότα με τας αυτάς αναλογίας αλλ' επί διαφορετικών επιπέδων.

Αλλ ας έλθωμεν τώρα εις το ουσιωδέστερον ζήτημα της ανθρωπίνης ψυχής μέχρι του σημείου της αποθεώσεως αυτής. Ας ακούσωμεν κατά πρώτον τα περί τελετών των Αρχαίων Μυστηρίων.

Οι Ορφικοί ετέλουν τέσσαρας μυήσεις κατ' έτος και τας ετέλουν κατά τας τέσσαρας εποχάς.

Η πρώτη μύησις ελάμβανε χώραν αμέσως μετά την Φθινοπωρινήν Ισημερίαν. Η μύησις αυτή αφεώρα τους κατά πρώτον εισερχομένους. Κατά την μύησιν ταύτην απεκαλύπτοντο τα περί συστάσεως της μητρός Γης. Ο χρόνος από της ημέρας της μυήσεως ταύτης μέχρι της επομένης εθεωρείτο ως χρόνος καθ' ον έπρεπε η ψυχή του μυουμένου να καταστεί ικανή προς γονιμοποίησιν της Ορφικής ιδεολογίας.

Η δευτέρα μύησις των Ορφικών εγένετο μετά την ημέραν της χειμερινής Τροπής του Ηλίου ή κατ' αυτήν ταύτην. Ο χρόνος από της μυήσεως ταύτης μέχρι της επομένης εθεωρείτο ως χρόνος καθ' ον έπρεπε να εκδηλώσει ο μυούμενος τον ριφθέντα εν τη διανοία αυτού σπόρον της Ορφικής ιδεολογίας. Η τρίτη μύησις εγένετο κατά την εαρινήν Ισημερίαν

και έπρεπε από της ημέρας ταύτης μέχρι της επομένης μυήσεως ήτις εγένετο κατά την θερινήν Τροπήν του Ηλίου, ο μυούμενος να εκδηλώσει τοιαύτην αρμονικήν ιδεολογίαν, ως είναι εκδεδηλωμένα αρμονικώς τα χρώματα των ανθέων της εποχής ταύτης και τοιαύτην αρμονικήν αισθηματολογίαν, ως είναι αρμονικά τα αρώματα των ανθέων του έαρος.

Τα χρώματα και τα αρώματα του έαρος κατά τους Ορφικούς, αναπαριστούν την βαίνουσαν προς αποθέωσιν ανθρωπίνην ψυχήν, τον μύστην από την ψυχήν του οποίου εξηφανίσθη το έρεβος και όστις προωρίσθη εις θείαν πνευματικήν ανάστασιν.

Ο βαθμός ούτος των Ορφικών αντιστοιχεί προς τον βαθμόν του Διδασκάλου του ημετέρου τάγματος.

Δεν είμαι όμως αρμόδιος να είπω, αν μεταξύ των δύο τούτων υπάρχει και αναλογία ιδεολογική και αισθηματική.

Η τελευταία μύησις των Ορφικών εγένετο κατά την θερινήν Τροπήν του Ηλίου. Αι ακτίνες του φωτός είναι ζωηρότεραι κατά την εποχήν ταύτην και οι καρποί ωριμάζουν.

Η θερμότης των Ηλιακών ακτίνων αναπαριστά το φωτοβόλον των σκέψεων των τελείων μυστών και το γόνιμον πλέον του καρπού της Θείας ιδεολογίας, ην οι ιεροφάνται των Αρχαίων μυστηρίων εκληροδότουν προς τους διαδόχους αυτών.

Αι αυταί αναλογίαι απαντώνται και εις τα Ελευσίνια Μυστήρια. Και εκεί η είσοδος των προς μύησιν εγένετο μετά την εξωτερικήν τελετήν ήτις ελάμβανε χώραν μετά τας πρώτας ημέρας της Φθινοπωρινής Ισημερίας. Η Χειμερινή Τροπή του Ηλίου ήτο αντικείμενον εορτασμού των μυστών, διότι αλληγορικώς τα φαινόμενα της εποχής ταύτης έπρεπε να είναι και φαινόμενα εκδηλώσεων των ψυχών των. Η Εαρινή Ισημερία απετέλει μεγίστην εορτήν των μυστών εσωτερικώς της οποίας δεν δύναμαι να γνωρίζω περισσοτέρας λεπτομερείας.

Αλλ' εκτός της εσωτερικής ταύτης εορτής ετελείτο και η εξωτερική των Παναθηναίων κατά τας αρχάς του έαρος. Η μεγίστη και από Θείας εννοίας μεστή τελετή αύτη, προδίδει το μεγαλείο του πνεύματος των συνθετών αυτής αρχαίων μυστών. Θα περιγράψω λεπτομερείας αυτής και θα ερμηνεύσω εννοίας αυτής τινάς, διά να δυνηθήτε να υπολογίσητε το ύψος και το κάλλος της.

Κατά τας αρχάς του Φθινοπώρου ήρχοντο και παρέμεναν εις τον παρακείμενον Ναόν του Παρθενώνος αγναί παρθένοι εκ της πόλεως των Αθηνών και ύφαινον τον πέπλον της Θεάς της Σοφίας. Αι παρθένοι αύται έμεναν εκεί επί εξ περίπου μήνας διά να κατασκευάσουν το έργον τούτο υπό την επιτήρησιν Ιερειών του Ναού της Ελευσίνος.

Κατά την εορτήν ο πέπλος ούτος προσεφέρετο εις την Θεάν της Σοφίας. Παραλείπω τα της πομπής γεγονότα διότι ταύτα δεν έχουν να μας προσθέσουν τι.

Αι παρθένοι αλληγόρουν την αγνότητα της ψυχής, η οποία κατά τους μήνας του Φθινοπώρου και του χειμώνος θα δεχθεί το σπέρμα της Θείας ιδεολογίας, θα καλλιεργήσει και θα εκδηλώσει τούτο και τα αποτελέσματα αυτού, θα υφάνει ως τα πολύχρωμα και ευώδη άνθη του έαρος, πέπλον με τον οποίον περιβαλλομένη θ' αναγορευθεί ως θυγάτηρ της Σοφίας.

Η μεγαλυτέρα προσφορά προς την Θεάν της Σοφίας την οποίαν έχει να προσφέρει η ψυχή του ανθρώπου, είναι η αρμονική και πλουσίως ιδεολογική και αισθηματική κατάστασίς της.

Ψυχή φέρουσα την τοιαύτην κατάστασιν ανίσταται εκ του ερέβους και βαίνει προς τας χώρας της αιωνίου γαλήνης.

Η εορτή των Παναθηναίων υπήρξεν η εγερτήριος σάλπιγξ η ηχήσασα στεντορείως προς τας ψυχάς της Γης. «Αφυπνισθήτε και προχωρήσατε προς τας χώρας του αίωνίου φωτός, όπου ο Θρόνος του πατρός σας Θεού».

Άλλοι μύσται της Ελευσίνος ετέλουν και εορτήν κατά την Θερινήν τροπήν του Ηλίου εις δόξαν και ανάστασιν της Κόρης Περσεφόνης και εις δόξαν Διονύσου του Ελευθερέως.

Η Περσεφόνη είναι αυτό τούτο η ψυχή της Γης.

Η ψυχή της Γης διήλθε δι' όλων των καταστάσεων των τεσσάρων εποχών και μετά ταύτας ήλθε προς τον Όλυμπον, προς την χώραν της αιωνίου ζωής του Πνεύματος. Προτού να έλθει προς την χώραν της αιωνίας ζωής συνεζεύχθη Διόνυσον τον Ελευθερέα και ούτω θα ζήσει μετ' αυτού την αιωνίαν νεότητα και ευθυμίαν.

Ιδού ο κλήρος της ψυχής των Θείων Μυστών ποίος είναι!

Σαφώς τον απεκάλυψαν οι Θείοι της Ελευσίνος μύσται.

Περί του Διονύσου του Ελευθερέως έχομεν εκ της Αρχαιότητος, και άλλας ενδείξεις. Ετελείτο και εξωτερικώς εν Αθήναις τελεί εις δόξαν αυτού. Τελετή η οποία εκάλει εις συναίσθησιν τους αμυήτους και προεκάλει τους συνετωτέρους αυτών να προσέξουν επί των Ιερών της Ελευσίνος. Περί τας εορτάς ταύτης δεν δύναμαι κατά την στιγμήν ταύτην να προσθέσω περισσότερα, εκτός του ότι, ετελείτο αυτή κατά την ημέραν της θερινής Τροπής του Ηλίου.

Κατά την Θερινήν Τροπήν του Ηλίου παρομοία τελετή ετελείτο και εν Δελφοίς εις δόξαν του Φοίβου Απόλλωνος.

Και οι Πυθαγόρειοι, διά τους αυτούς λόγους ετέλουν τέσσαρας εορτάς το έτος κατά τας Ισημερίας και τας Τροπάς, εις εκδήλωσιν λατρείας προς την Φύσιν, πιστεύοντες ότι η προς την Φύσιν λατρεία είναι πασών Θειοτέρα. Ο Πυθαγόρας προσέθετεν «Η προς την Φύσιν λατρεία περιλαμβάνει και τα κατά μέρος αυτής και το πνεύμα αυτής. Αντιθέτως λατρεία προς πρόσωπον χωρίζει αυτό της Φύσεως και το μειώνει. Λατρεύομεν τους Θεούς ως κυρίους των δυνάμεων της Φύσεως και ουχί ως ατομικά αυτής εγώ. Τα ατομικά εγώ της Φύσεως τιμώμεν μόνον διά τα έργα αυτών». Και το τάγμα μας ακολουθούν τους αυτούς λόγους των Αρχαίων εορτών των μυστών, εορτάζει την χειμερινήν Τροπήν του Ηλίου εις ένδειξιν λατρείας προς την Θείαν Φύσιν, εις ένδειξιν τιμής και δόξης των συνθετών αυτού και προς ανάμνησιν του έργου το οποίον έχουν να τελέσουν οι μαθηταί αυτού, όπως μεταφέρουν τας ψυχάς αυτών προς το Θείον έαρ, διά του οποίου θα εξασφαλισθεί η πνευματική των ανάστασις. Και θα εορτάζει κατά τας θερινάς Τροπάς του Ηλίου, διά να εκδηλούται υπό των διδασκάλων του περισσοτέρα προς τον Θείον Ήλιον αγάπη και υπενθυμίζεται εις αυτούς ποίους πρέπει να μεταδώσουν καρπούς, προς τας επερχομένας γενεάς των ανθρώπων, διά να φωτίζωνται αυταί εις τα εργα αυτών και ελευθερούνται. Τοιαύτης υψίστης σημασίας είναι οι λόγοι οι υπαγορεύσαντες τας εορτάς των Τροπών, σημασίας προωρισμένης να κατανοηθεί μόνον παρά μεμυημένων αδελφών των οποίων η διανόησις διέφυγε τα στενά όρια της ανθρωπίνης σκέψεως προς τον σκοπόν να οδηγήσει το ανθρώπινον Πνεύμα εις την ευδαιμονίαν και υπέρ των ψυχών των οποίων εύχομαι ολοψύχως τάχιστα να καλύψουν το πνευματικόν έαρ και φθάσουν εις τας θερμάς του πνευματικού Ηλίου ακτίνας υπό την σκέπην των οποίων να αναπαυθούν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 11)

25. ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ

Περίληψις ομιλίας Σπ. Νάγου γενομένη την 16ην Ιανουαρίου 1932

Ο Τεκτονισμός από της εμφανίσεώς του καθιέρωσε τον εορτασμό των δύο Ηλιοστασίων του Χειμερινού και του Θερινού. Συνταύτισε τας δύο αυτάς φυσικάς εορτάς με τας εορτάς του Αγ. Ιωάννου. Το γεγονός της καθιερώσεως του εορτασμού των Ηλιοστασίων υπό του Τεκτονισμού, διαδηλοί τας σχέσεις της ιδεολογίας του με την ιδεολογία των αρχαίων μυστηρίων. Διά του εορτασμού τούτου εξέλεξε τας εορτάς του Αγ. Ιωάννου διά να καταδείξει αφ' ενός μεν ότι ο Τεκτονισμός δεν είναι αντιθρησκευτική οργάνωσις, αφ' ετέρου δε να τιμήσει την μνήμην εκείνου ο οποίος υπήρξε μύστης των Ιουδαϊκών μυστηρίων. Προς τιμήν του Αγ. Ιωάννου αι Συμβ.'. Στ.'. καλούνται επίσης Στοαί του Αγ. Ιωάννου, τα τυπικά δε του Αου Βαθμού μνημονεύουν τούτο κατά την εισαγωγήν των επισκεπτών εις την Στοάν. Ανατρέχοντες εις την ιστορίαν ευρίσκομεν, ότι πρώτοι οι Ορφικοί καθιέρωσαν τον εορτασμόν των φυσικών εορτών των Ηλιοστασίων και Ισημεριών. Οι Ορφικοί και οι μύσται της Ελευσίνος, βραδύτερον, εώρταζον τέσσαρας φυσικάς εορτάς.

Αι εισαγωγαί εις τα μυστήρια της Ελευσίνος εγίνοντο κατά την Φθινοπωρινήν Ισημερίαν. Κατά την εισαγωγήν εις τα Ελευσίνια μυστήρια ελάμβανε χώρα μακρά τελετή εις δόξαν Κόρης της Πρωτογόνης. Κόρη Πρωτογόνη δεν ήτο ως νομίζουν τινές η Περσεφόνη, αλλά η ψυχή της Φύσεως. Διά της τελετής αυτής απέδιδον ευγνωμοσύνην προς την θείαν Φύσιν οι μύσται της Ελευσίνος, διότι εξ αυτής εξεπορεύθησαν αι ψυχαί. Τα Αττικά μυστήρια ελειτούργησαν κατά πρώτον εις τον Υμηττόν. Μεταξύ δε των εκεί υπαρχόντων Ναών και Βωμών, υπήρχεν και Ναός Κόρης της Πρωτογόνης. Εχαιρέτων δε οι μύσται της Ελευσίνος δι' αυτής της εορτής την Θείαν Φύσιν, διότι αυτή έφερεν εις το είναι αυτών το ψυχικόν Είναι πάσης οντότητος του περιβάλλοντός μας. Οι μύσται ως πρώτον αντικείμενον είχον να εξετάσουν ποία ήτο η Κόρη η Πρωτογόνη πως δηλαδή ενεφανίσθη η ψυχή της Φύσεως. Τούτο εξετάζει και ο Πλάτων εις τον Τίμαιον.

Δευτέρα κατά σειράν φυσική εορτή την οποίαν εώρταζαν οι μύσται είναι η της Χειμερινής Τροπής του Ηλίου. Από της Χειμερινής Τροπής η ημέρα αυξάνει. Η ημέρα εικονίζει το Φως, η δε νυξ το σκότος, έλεγον οι μύσται. Και οι Τέκτονες το ιδιο εικονίζουν λέγοντες, ότι εκ δυσμών βαίνομεν προς ανατολάς. Ωσαύτως και αι ψυχαί ανελίσσονται εκ του σκότους προς το Φως. Οι Ελευσίνιοι έλεγον, ότι μόνον των μεμυημένων αι ψυχαί οδεύουν εκ του σκότους προς το Φως. Αι των αμυήτων παραμένουν εις το σκότος. Την προς το Φως πορείαν της ψυχής του μύστου εώρταζον διά της Χειμερινής Τροπής.

Διά του εορτασμού δε της Θερινής Τροπής του Ηλίου εώρταζαν την διαρκή ΗΜΕΡΑΝ εν τη ψυχή του μύστου, η οποία έφθασεν εις την κατάστασιν του διαρκούς Φωτός αποβαλούσα τα ανθρώπινα πάθη και ελευθερωθείσα του περιβάλλοντός μας εισήλθεν εις νέαν ζωήν.

Ο Τεκτονισμός εορτάζει την Χειμερινήν Τροπήν του Ηλίου, δηλαδή τας σχέσεις της ιδεολογίας του προς την των αρχαίων μυστηρίων. Εάν κατά την Φθινοπωρινήν Ισημερίαν εορτάζεται η Κόρη Πρωτογόνη, κατά την Χειμερινήν Τροπήν εορτάζεται η γέννησις του Βράχμα, του Ιησού, του Ιάκχου. Αυτός ο εορτασμός εικονίζει την εμφάνισιν της ψυχής ανθρωπίνης μορφής. Κατά την Ινδικήν παράδοσιν, ο Βράχμα εγεννήθη κατά την Χειμερινήν Τροπήν υπό παρθένου και Πνεύματος Αγίου. Το ίδιο και ο Ιησούς. Επίσης ο Ιάκχος κατά την Χειμερινήν Τροπήν εγεννήθη. Ο Διδάσκαλος Χιράμ εις το αυτό γεγονός αναφέρεται. Πρόγονοι αυτού υπήρξαν η Εύα και ο άγγελος του Φωτός. Οι μύσται εορτάζοντες την ετέραν Τροπήν την θερινήν εώρταζον την αθανασίαν της ανθρωπίνης ψυχής. Κατά την παράδοσιν όλοι οι πνευματικοί ήρωες των θρησκειών εγεννήθησαν κατά την Χειμερινήν Τροπήν.

Χαρακτηριστικόν είναι ότι όλοι εγεννήθησαν εκ Πνεύματος και Παρθένου. Αι παρθένοι μήπως αλληγορούν άλλο τι το υπάρχον εν ημίν; Εις την Ελληνικήν παράδοσιν απαντώμεν πολλάκις την Μίξιν Θεών μετά Νυμφών. Δι' αυτού αλληγορείται επαφή αποκαθαρμένων ψυχών [παρθένων] με το Φως του Ουρανού, εκείθεν δε διά των τοιούτων μίξεων προκύπτουν τα γεγονότα της εξυψώσεως της ανθρωπίνης ψυχής. Αι μίξεις Θεών και Νυμφών είναι αλληγορικαί εικόνες έχουσαι σχέσιν με το νοητικόν μας ΕΓΩ. Οι μύσται της Ελευσίνος ετίμων Κόρην την Πρωτογόνην κατά την Φθινοπωρινήν Ισημερίαν. Ελεγον, ότι αύτη είναι Κόρη του Ουρανού και της Γης. Αι ψυχαί των όντων του περιβάλλοντός μας, έχουν γονείς των τον Ουρανόν και την Γην. Ο Ουρανός και η Γη δεν είναι προσωπικότητες, αλλά όταν λέγομεν Ουρανός και Γη πρέπει να νοώμεν τας δυνάμεις αυτών. Εκ της επιμιξίας επομένως των δυνάμεων του Ουρανού προς δυνάμεις της Γης γεννάται η ψυχή του περιβάλλοντός μας. Εάν λοιπόν η ψυχή είναι τέκνον του Ουρανού και της Γης, διά να χωρήσει αύτη προς το Φως, έχει ανάγκην άλλης μίξεως. Μίξεως της ψυχής αυτής ταύτης πλέον προς τας δυνάμεις του Ουρανού. Τουτο αλληγορείται διά της μίξεως των Νυμφών με Θεούς.

Οι Τέκτονες των φιλοσοφικών εργαστηρίων θα έπρεπε να εορτάζουν τας τέσσαρας φυσικάς εορτάς διά να προάγονται προς αποκάλυψιν της αληθείας. Ο Διδάσκαλος Χιράμ εις ανώτερον Βαθμόν εμφανίζεται με άλλο όνομα. εις τα μυστήρια πολλάκις γίνεται τοιαύτη άλλαγή ονομάτων, προκειμένου να καλύψουν το αυτό πράγμα και τούτο διά να μη το κατανοούν αμύητοι και δυνάμενοι να κάνουν κακήν χρήσιν των αληθειών. Το Περιστήλιον θα έπρεπε να εορτάζει την Εαρινήν Ισημερίαν ο δε Άρειος Πάγος κατά την Θερινήν Τροπήν. εις τον Άρειον Πάγον ο Διδάσκαλος Χιράμ εμφανίζεται υπό άλλο όνομα. Οι εκ των παρθένων και Θεών γεννηθέντες Ήρωες υπόκεινται εις θάνατον.

Η Εαρινή Ισημερία αποτελεί την αφετηρίαν νέας εποχής, του Έαρος, κατά την οποίαν τα κατά τον χειμώνα βλαστήσαντα ανθούν αναδίδοντα μύρα και εμφανίζοντα χρώματα. Η εικών αυτή της Φύσεως εμφανίζει την ψυχήν του μύστου η οποία βαίνει προς το Φως με ηυξημένας γνώσεις. Κατά την εποχήν της Εαρινής Ισημερίας οι Ήρωες Βράχμα, Ιησούς, Ιάκχος, Χιράμ φονεύονται αλλά ανίστανται. Ο θάνατος είναι αλληγορία και σημαίνει την μεταμόρφωσιν. Θάνατος εις την Φύσιν δεν υπάρχει, [δηλαδή] θάνατος υπό την βέβηλον έννοιαν του εξαφανισμού. Οι μύσται διά του θανάτου εικονίζουν την μεταμόρφωσιν. Ο φόνος εικονίζει την απαρχήν της μεταμορφώσεως. Κατά την εαρινήν Ισημερίαν ο Ιακχος φονεύεται και εμφανίζεται αντ' αυτού Διόνυσος ο Άνθιος και βραδύτερον μεταμορφούται εις Διόνυσον τον Ελευθερέα. Τα αυτά περίπου συμβαίνουν και με τον Χιράμ. Η Φύσις κατά την Εαρινήν Ισημερίαν εκδηλοί χαράν. Και η ψυχή του ανθρώπου εκδηλοί χαράν. Κατά την Εαρινήν Ισημερίαν οι μύσται των Ορφικών και των Ελευσινίων ετέλουν εορτάς. Έξω των μυστηρίων ο λαός εώρταζεν. Περιεφέρετο το άγαλμα του Ιάκχου και ετελούντο τα Παναθήναια. Αλλά ενώ οι μύσται εώρταζαν ενσυνείδητα, ο έξω λαός εώρταζεν χωρίς να έχει συνείδησιν της εορτής. Διά τον λαόν ο εορτασμός δεν είχεν ουδεμίαν σημασίαν. Η σημασία της εορτής ήτο γνωστή μόνον εις τους μύστας. Ούτοι ελάμβανον εικόνας από την Θείαν Φύσιν διά να εορτάζουν γεγονότα συντελούμενα εις την ψυχικήν των υπόστασιν.

Από της Εαρινής Ισημερίας μέχρι της Θερινής Τροπής, το ανιστάμενον πνεύμα έρχεται εις αποθέωσιν.

Κατά την Θερινήν Τροπήν εορτάζετο Διόνυσος ο Ελευθερευς. Εορτάζετο ο πλήρης αποχωρισμός της ψυχής από του ερέβους και η είσοδός της εις την διαρκή ημέραν.

Την Θερινήν Τροπήν εώρταζον οι Χριστιανοί ολίγον αργά, διά των εορτών του Αγίου Πνεύματος και της μεταμορφώσεως. Οι μεμυημένοι Τέκτονες θα έπρεπε να εορτάζουν κατά την Θερινήν Τροπήν, διότι κατ' αυτήν εορτάζει ο Χιράμ.

Οι μύσται της Ελευσίνος, έλεγον, ότι κατά την Θερινήν Τροπήν ωριμάζει ο σίτος. Η σπορά, η βλάστησις και η ωρίμανσις του σίτου εικόνιζε την ψυχήν του μύστου εξελισσομένην

εις αποθέωσιν. Την καλλιέργειαν του σίτου εδίδαξεν η Θεά Δήμητρα. Η Θεά Δήμητρα είναι η Θεά της Γης. Ο σίτος εικονίζει μεταμορφωτικόν μέσον. Μεταβάλλεται εις Σώμα του Χριστού, παντός Χριστού. Ολίγον κατόπιν εμφανίζεται η σταφυλή, σύμβολον τος Διονύσου. Ο χυμός της σταφυλής αποτελεί το σύμβολον ετέρου μεταμορφωτικού μέσου. Είναι το Αίμα του Χριστού, παντός Χριστού. Οι Χριστιανοί λέγουν, ότι το Αίμα και το Σώμα του Χριστού αφίει τας αμαρτίας.

Διόνυσος ο Ελευθερεύς λαμβάνει σύζυγον την Περσεφόνην και ανέρχονται ομού εις τον Ολυμπον. Ο Διόνυσος ο Ελευθερεύς γεννάται εκ της καρδίας του Διός. Γεννάται έξω των δυνάμεων της Γης. Ωσαύτως και η Θεά της Σοφίας γεννάται έξω των δυνάμεων της Γης, εις την κεφαλήν του Διός. Ο Ζεύς έχει σχέσιν με εκείνο που θα απαντήσει το πνεύμα ελευθερούμενον του Γηΐνου περιβάλοντος.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 12)

26. ΕΑΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ

Ομιλία Σπ. Νάγου γενομένη την 9 Μαρτίου 1911

Μία από τας λαμπροτέρας ημέρας του έτους τας οποίας πρέπει να εορτάζει η ανθρωπότης είναι η της Εαρινής Ισημερίας. Κατά την ημέραν αυτήν, μύσται των παρελθουσών γενεών, μύσται των Θείων λειτουργιών της Φύσεως, ετέλουν επισήμους εορτάς, αναφερομένας προς την οργανικήν και πνευματικήν των λειτουργίαν. Εις τας Ελληνικάς μάλιστα χώρας, προς τας Ισημερίας και τας τροπάς του Ηλίου απέδιδον σπουδαίαν σημασίαν. Ομιλών και εγώ σήμερον πράττω τούτο, όχι διότι προτίθεμαι να εξισώσω το πνεύμα μου προς τα μεγάλα του παρελθόντος πνεύματα. Πάντοτε επίστευσα ότι το ιδικόν μου πνεύμα παραβαλλόμενον προς το πνεύμα των αρχαίων μυστών, παρουσιάζει την όψιν την οποίαν δύναται να παρέχει χαμόκλαδον παραβαλλόμενον προς υψηλούς και μεγαλοπρεπείς Πλατάνους. Τους μεγαλοπρεπείς αυτούς Πλατάνους, υπό την ευεργετικήν σκιάν των οποίων εγαλουχήθησαν και εφωτίσθησαν πάσαι αι προς το φως του Ηλίου ατενίσασαι ψυχαί, θέλω διά της ομιλίας μου ταύτης να υμνήσω. Τα Θεία ταύτα πνεύματα του παρελθόντος έχουν ανάγκην του ύμνου αυτού διότι ούτως δύναται να αναζήσουν εις τας άντιλήψεις των νέων ερμηνευτών της Φύσεως και να χρησιμεύσουν εις αυτούς ως Ιεροφάνται των αποκαλύψεων των Θείων μυστικών της, τα οποία φιλόστοργα κρατεί εις τα βάθη των ενεργειών της, όπως μη τα προσβάλλουν βέβηλα και εις διαφθοράν εθισμένα να βλέπουν ανθρώπινα βλέμματα. Κατά την Φθινοπωρινήν Ισημερίαν ύμνησα τον Πυθαγόρα και τους Ιεροφάντας της Ελευσίνος. Το πνεύμα μου τότε κατώρθωσε διά της εμπνεύσεως να μεταφέρει από τα βάθη της μυσταγωγίας στην επιφάνειαν της ανθρωπίνης σκέψεως, ό,τι είχεν σχέσιν με την πίστιν του Πυθαγόρα και των μυστών περί της σημασίας την οποίαν έχουν αι μεγάλαι ημέραι της Γης, αι Ισημερίαι και αι Τροπαί. Εάν το πνεύμα μας το αποτελούμενον από τα στοιχεία τα οποία αποκαλούμεν διάνοιαν, μετ' επιμονής εζήτει να ερευνήσει το μυστήριον της συνθέσεώς του και την βάσιν από την οποίαν εξορμάται εις ενεργείας, την ψυχήν του δηλαδή, εκ της ιστορίας της πολλά θα ηδύνατο να πληροφορηθεί. Ιδού τι με χωρίζει από τους σκεπτομένους μόνον διά των δυνάμεων της σημερινής των διανοίας ανθρώπους και ιδού τι είναι, το οποίον φέρει τον νουν μου προς επισκόπησιν του έργου των παρελθουσών μεγάλων ψυχών. Ο Πυθαγόρας και οι Ιεροφάνται της Ελευσίνος είχον μίαν κρυμμένην έννοιαν περί της σημασίας των ημερών αυτών και την μετέδιδον μόνον προς όσας ψυχάς έβλεπον ότι ηγάπων το φως του Ηλίου και απέδιδον προς το φως τούτο την ιερωτέραν σημασίαν. Ηδη το πνεύμα μου με μεταφέρει απομακρύνον με της εποχής εκείνης προς άλλην δόξαν, της οποίας Θείας εννοίας θέλω να υμνήσω σήμερον. Με μεταφέρει προς τον Θείον Ορφέα, προς τον τιμημένον τούτον Ιεροφάντην της Φύσεως, από το πνεύμα και τας ιδέας του οποίου θα αντλήσω, διά να σας είπω περί της Εαρινής Ισημερίας.

Ο Θείος Ορφεύς ο ιερός σύζυγος της Ευρυδίκης και ο κληροδοτήσας Θείας αληθείας προς εκείνους τους οποίους εμύησε προς τας ιδέας του απεκάλει την Εαρινήν Ισημερίαν Θείαν Νύμφην, κατερχομένην εξ Ουρανού ανά παν έτος διά να εξαγνίσει τας ψυχάς του Αδου [πρώτη εικών]. Άνευ αυτής, άνευ της εξ Ουρανού καταβάσεώς της, αι ψυχαί του Αδου θα απώλυντο εις το μέγα αυτού έρεβος και συνείδησις και χαρά εν τη Γη δεν θα εγεννάτο. Ανευ του φωτός της Ουρανίας αυτής Νύμφης, ουδέ άρωμα ουδέ ζωή θα εξελίσσετο επί της Γης, ουδέ ιδέα της αρμονίας θα υπήρχεν. Αν και εν μόνον έτος δεν κατείρχετο επί της Γη, η θλίψις των ψυχών της θα εγενικεύετο και αι αρμονίαι των διανοιών προς τας ψυχάς θα διεσαλεύοντο. Εάν η Θεία Ουρανία Νύμφη εγκατέλιπεν το έργον της μεταδόσεως της αγάπης της προς την Γην, μίσος γενικόν θα περιέβαλλε πάσας τας ανθρωπίνας ψυχάς και ουδέν αίσθημα αρμονίας προς τον σκοπόν της υπό ουδεμιάς θα εξεδηλούτο. Οταν κατέρχεται και

μας περιβάλλει, εδόξαζεν, η ψυχή μας μεταβάλλεται εις φως, το φως τούτο εκδηλοί την χαράν, χαρά είναι ο έρως, έρως είναι ο νόμος της ζωής μας, ο νόμος ο ανυψών και αφομοιών την ψυχήν μας προς το Φως του Ηλίου, επί του οποίου πάσαι αι δυνάμεις της Ουρανίας Νύμφης ταξινομούνται εις Θείαν αρμονίαν. Οταν κατέρχεται η Θεία αυτή Νύμφη, εδόξαζεν και ευρίσκει ημάς εις τον χρόνον της ζωής εκείνον όστις εξασφαλίζει την γενικήν των οργάνων του οργανισμού μας αρμονίαν, τότε προσθέτει και την ιδικήν της αρμονίαν και τότε συντελείται ο Θείος ασπασμός της γηίνης ψυχής προς το κράτος από το οποίο εξορμάται το φως του Ηλίου. Αλλά και όταν, έλεγεν, ο οργανισμός μας απέβαλλε την ενεργητικότητα των νεύρων του και μας ψαύει η Θεία Ουρανία Νύμφη, μας γεννά αμέσως το αίσθημα της ζωής και μας απομακρύνει από την ιδέαν του θανάτου. Εις τα κέντρα των ενεργειών της Θείας αυτής Νύμφης ευρίσκεται το Θείον μυστικόν της αιωνίου νεότητος των ανθρωπίνων ψυχών. Τα μυστήρια του Ορφέως τα οποία υπήρξαν καθαρώς φυσιολατρικά, εξελίσσοντο εις εικόνας διαφόρους αι οποίαι παρίστανον τας δυνάμεις του Ουρανού αι οποίαι διαβιβάζονται υπό τούτου εις την Γην. Της πρώτης εικόνος έπετο ετέρα.

Κατά την δευτέραν ταύτην εικόνα, η Ουρανία Νύμφη γυμνόπους ψαύει την Γην, όπου βλέπει αυτήν ο Ήλιος. Αλλά ταυτοχρόνως η περιβολή της Νύμφης εξελίσσεται εις χρωματισμούς. Οι χρωματισμοί της εκπέμπουν αρώματα. Τα αρώματα ταύτα μεθούν διά της αρμονίας των τας ψυχάς της Γης και λησμονούσαι αυταί τας κακίας εκείνας τας οποίας τους εδώρησεν ο χειμών, γοργώς σπεύδουν να ενωτισθούν των Ουρανίων Χαρίτων. Διπλήν ενείχε σημασίαν η εικών αυτή. Αφ' ενός εζήτει να σύρει προς τα άνω τας ψυχάς του Αδου και αφ' ετέρου να καλλωπίσει την επιφάνειαν της Γης. Επί ενενήντα περίπου ημέρας, τας ημέρας του όλου Έαρος, κατείρχετο η Ουρανία Νύμφη και έψαυεν την Γην διά των θείων ποδών της, σκορπίζουσα εις αυτήν χρώματα και μύρα. Ποτέ δεν έφευγεν από πλησίον του άρματος του Ηλίου. Από εκεί ήντλει τας δυνάμεις της και ούτος ήντλει αυτάς από τας Ουρανίας εκείνας μοίρας με τας οποίας εφάπτεται καθόλον τον χρόνον του Έαρος. Η Θεία αυτή εικών, η εξελισσομένη εις τόσους χρωματισμούς και εκπέμπουσα τόσα αρώματα, ενέπνευσε τον Θείον Ορφέα να συλλάβει την έννοιαν της αρμονίας, διά της οποίας και μόνης και το κάλλος της Φύσεως νοείται και η παντοδυναμία του πνεύματός της. Προ του συμβολισμού της δευτέρας εικόνος, δεν ηδύνατο να νοηθεί η ύπαρξις της Θερμότητος της Γης, η οποία τοσούτον συντελεί να περιβάλλει αυτήν με την πολύχρωμον και αρωματώδη περιβολήν της. Διά το Πνεύμα της Γης η Ουρανία Νύμφη είναι ο Προμηθεύς. Διά την Γην είναι ο αρμονικός Παν. Και ο Προμηθεύς και ο Παν είναι Θείοι συμβολισμοί. Ο εις δίδει το Φώς εις το αρμονικώς ευρισκόμενον προς το σύνολον του απείρου Πνεύμα. Αυτός είναι ο Προμηθεύς. Ο έτερος, ο Θείος Παν συμβολίζει, ότι εις την Γην έφθασαν αι δυνάμεις του Απείρου και αυτή αποτελεί μετ' αυτού αρμονίαν. Η εξέλιξις της ζωής της είναι εξέλιξις εν αυτή των δυνάμεων του Απείρου. Διάμεσος μεταξύ του Απείρου και της Γης είναι ο Ήλιος. Η ύπαρξις του Ηλίου εξασφαλίζει την αιωνιότητα της Γης και την αθανασίαν της ψυχής της. Άλλη παραγωγή της Θείας ταύτης αρμονίας επί της Γης συντελείται το Έαρ, αυτό κατά πρώτον την φέρει και την αφομοιοί προς τας ενεργείας του φωτός του Ηλίου. το χρονικόν διάστημα το μεσολαβούν από της Εαρινής Ισημερίας μέχρι της Θερινής τροπής του Ηλίου, είναι η κατ' εξοχήν γονιμοποιός εποχή, κατά την οποίαν το ερχόμενον διά του φωτός του Ηλίου σπέρμα αυτού αναβλαστάνει υπό νέαν μορφήν εν τη Γη και εξελίσσεται εις τα χρώματα και εις τα αρώματα, τα οποία αποτελούν το σύνολον της επισήμου γηΐνης περιβολής. Αι διάφοροι μορφαί της Γης, κατά το χρονικόν τούτο διάστημα, συντρέχουν να εκδηλούν τας δυνάμεις των και να έρχωνται εις γενικήν επιμιξίαν από την οποίαν προκύπτει η αρμονία των. Η Γη κατά τον χρόνον τούτον χαίρει. Η εκδήλωσις της χαράς της αυτή είναι εγγύησις της προαγωγής της εις φωτεινήν. Οταν εκδηλώσει το φως της, τότε θα καταστεί μεσάζουσα μεταξύ Ουρανού και σκοτεινών πέριξ αυτής ευρισκομένων σωμάτων. Τότε το Πνεύμα της θα καταστεί μία άπειρος τας δυνάμεις και την αρμονίαν Νύμφη και με χαράν θα δίδει φως πανταχού, όπου δεν

εξεδηλώθη φως. Της δευτέρας εικόνος της Εαρινής Νύμφης του Ουρανού εις τα μυστήρια του Ορφέως, έπετο και άλλη.

Η τρίτη εικών παριστά την ιδίαν Νύμφην κρατούσαν Λύραν. Υπεράνω αυτής φωτεινός Απόλλων άνευ ουδεμιάς πανοπλίας τείνει προς Αυτήν με χάριν τας χείρας του και εκφράζει Θείον μειδίαμα, το οποίον φαίνεται ότι δεχεται η Ουράνια Νύμφη με άφατον ευγνωμοσύνην. Εκ των χειρών του Θείου Απόλλωνος εξέρχονται πολύχρωμοι φωτειναί γραμμαί, αι οποίαι ψαύουν όλον το σώμα Αυτής. Υπό τους πόδας της νεαρός Παις τείνει τας χείρας του ζητών να δοθεί εις αυτόν η κρατουμένη υπό της Ουρανίας Νύμφης Λύρα. Η εικών αυτή είναι το αποτέλεσμα της διευθετήσεως των δυνάμεων εις εν σύνολον υπό του Θείου Ηλίου. Ενενήκοντα περίπου μοιρών του Ουρανού αι δυνάμεις αποτελούν το σύνολον τούτο. Το αποτέλεσμα της εκδηλώσεως του συνόλου τούτου είναι η Λύρα, την οποίαν το Πνεύμα της Γης τείνει να λάβει διά να κινήσει τας χορδάς της και του δοθεί η αντίληψις της αρμονίας. Τα αρώματα αποτελούν κατά τον χρόνον της Εαρινής Ισημερίας αρμονίαν, τα χρώματα επίσης τοιαύτην, αλλά η έννοια αυτών δεν είναι γνωστή εις το Πνεύμα της Γης. Ο Ορφεύς αναλαμβάνων εκ των χειρών της Νύμφης την Λύραν πλήττει τας χορδάς της και του μεταδίδεται η έννοια [της αρμονίας]. Τα χρώματα εν τη ανθρωπίνη ψυχή εξειλίχθησαν εις ήχους, ούτοι εις έννοιαν η οποία προάγει εφεξής την ψυχήν να ζητήσει, τι είναι εκείνο το οποίον θα την μεταφέρει εις το κράτος του Φοίβου Απόλλωνος. Κατά τον εαρινόν χρόνον του έτους αι εικόνες αι παριστώσαι την Ουρανίαν Νύμφην εξελίσσονται εις μεγαλύτερα σχήματα και εις μεγαλυτέρας δυνάμεις. Αλλ' ιδού φθάνει η δόξα του Ηλίου. Έρχεται προς το ύψιστόν του σημείον και έλκει προς τα άνω την Νύμφην και την αφομοιοί προς το Θείον του Άρμα. Τότε η Γη μεταμορφώνει τα χρώματα της εις Θείους καρπούς, εις συνθετικόν λόγον των οποίων μεταμορφούνται τα δρώματα.

Νέα [τετάρτη] εδώ εικών παρατάσσεται εν τοις μυστηρίοις του Ορφέως. Η Νύμφη αντικαθίσταται δι' εφήβου. Ούτος παριστά ότι φέρει την ευθυμίαν από τον Ουρανόν να την μεταδώσει εις την Γην. Είναι όλος χαρά και όποιαν ψυχήν προσεγγίζει την μεταβάλλει εις Φως. Η θερμότης του είναι μεγάλη, κατακαίει πάσας τας σάρκας πασών των ψυχών των οποίων αι δυνάμεις δεν έχουν σχέσιν με τον χειμώνα. Όσαι μετέβαλον τους χρωματισμούς του Έαρος εις φωτεινόν σύνολον αρμονικού καρπού, προσεγγίζουν τον Έφηβον και λαμβάνουν εξ αυτού κάτι το οποίον πυρπολεί το σύνολον αυτών και το μεταβάλλει εις ενα Θείον χρωματισμόν, όμοιος του οποίου κατά το Έαρ δεν παρήχθη. Ο χρωματισμός ούτος είναι απροσδιόριστος την όψιν και την ενέργειαν. Ομοιάζει κατά προσέγγισιν προς χρωματισμόν κυανού χυμού σταφυλής. Είναι χρωματισμός πνεύματος και ουχί Γηΐνης μορφής. Ο Έφηβος είναι ο Διόνυσος, είναι η συμβολική παράστασις της Θείας Ελευσίνος, η σώζουσα την κόρην της Δήμητρος από του Πλούτωνος τας επιρροάς. Είναι το προσεγγίζον φως επί των ανθρωπίνων ψυχών, το οποίον αφού πρότερον κατακαύσει ό,τι θνητόν εν αυταίς υπάρχει, τας φέρει εις την Εστίαν του Ουρανού εκείνην από την οποίαν παρήχθη. Η Θεία εικών του Ορφέως αύτη, συμβολίζει τα γενόμενα κατά τον χρόνον του Θέρους. Οι καρποί τότε ωριμάζουν, η σταφυλή παράγει τον χυμόν της, ο χυμός ούτος είναι η ερχομένη εξ Ουρανού προς την Γην ευθυμία. Η ευθυμία η διαλύουσα τα σκότη τα οποία παρήχθησαν εις τας ψυχάς κατά τας ώρας του Χειμώνος. Ο Ήλιος κατά την ώραν του Θέρους ευρίσκεται εις τας αγκάλας του Πατρός του και αι δυνάμεις τας οποίας μεταβιβάζει επί της Γης είναι καρπός γόνιμος. Ο καρπός αυτός αποτελεί μίαν θαυμασίαν διαβάθμισιν, διότι εις τούτον συμμετέχουν και πάσαι αι λοιπαί δυνάμεις του Ουρανού. Ο σίτος διαφέρει της σταφυλής, είναι τούτο κάτι, το οποίον ο Θείος Ορφεύς εσυμβόλιζεν με έννοιαν την οποίαν ουδέποτε δυνάμεθα να μεταφέρωμεν εις βέβηλον γλώσσαν. Και ο σίτος και η σταφυλή είναι καρποί. Προηγήθη όμως ο καρπός του σίτου. Πριν αναφανεί η δόξα του Ηλίου, ο σίτος ωριμάζει, αλλά η σταφυλή τότε αρχίζει να

μεταβάλλεται εις καρπόν. Μία επί πλέον δύναμις ενυπάρχει εις την σταφυλήν, δύναμις με την οποίαν τρέφονται οι Θεοί.

Εδώ παρίσταται νέα [Πέμπτη] εικών του Ορφέως. Ο έφηβος του στέφεται με κλάδους αμπέλου και κρατεί νεάνιδα εις τας αγκάλας του. Θείον μειδίαμα εις αμφοτέρων τας μορφάς διακρίνεται. Ο έφηβος υπερέχει κατά το ανάστημα την νεάνιδα. τούτο προφαίνει την Ουρανίαν καταγωγήν του. Αλλά και της νεάνιδος η μορφή λάμπει από χαράν. Εγγύς υπάρχει πινακίς απαγορεύουσα να βλέπει διαρκώς η νεάνις προς τον έφηβον, προς το πρόσωπόν του. Τούτο μετά χαράς η νεάνις πράττει.

Έπεται άλλη [έκτη] εικών κατά την οποίαν ο έφηβος περιβάλλει την πριν άνευ ενδύματος νεάνιδα με εσθήτα Χρώματος κυανού. Η περιβολή αυτή είναι περιβολή Νύμφης. Προσεγγίζει πλέον ο γάμος της. Νύμφαι πολλαί με ομοίας εσθήτας κομίζουν υδρίας εχούσας θείον ποτόν. Το ποτόν είναι οίνος. Η σταφυλή πλέον εν τη Γη ωρίμασε και ο γάμος πρέπει να γίνει. Γενική χαρά εν τοις μυστηρίοις επικρατεί. Προσέρχονται επί σκηνής πάντες οι Ουράνιοι μύσται περιβεβλημένοι με κλάδους αμπέλου τας κεφαλάς. Η χαρά, η ευθυμία κορυφούνται. Ο Ήλιος ολοέν διέρχεται τους αστερισμούς του Θέρους, από τους οποίους αντλεί τας δυνάμεις της ευθυμίας. Αλλ' ιδού προσεγγίζει διά την Γην το πέρας του Θέρους. Τότε οι μύσται του Ορφέως ανυψούνται υπεράνω της Γης ακολουθούντες το άρμα των νυμφίων, οι οποίοι Θα ζήσουν πλέον εις το Φώς. Μίαν μόνην αφίνουν επί των Γηΐων υπάρξεων παραγγελίαν. Να συλλέξουν τους καρπούς του θέρους διά των οποίων και μόνον θα ζήσουν κατά τας ώρας του Φθινοπώρου και του Χειμώνος. Ο Ηλιος ακολουθών την τροχιάν του θα επανέλθει επί της Γης να ρίψει νέον σπέρμα, όπως τούτο βραδύτερον εξελιχθεί εις άνθος, εις άρωμα και εις καρπόν. Κατά τον χρόνον του Χειμώνος αι ψυχαί πρέπει να ζήσουν. Η ζωή των θα εξαρτηθεί από τους καρπούς του Θέρους και όσαι επιμελώς δεν συλλέξουν αυτούς, υπόκεινται εις τον θάνατον. Η παραγγελία είναι επιτακτική δι' εκείνας αι οποίαι θέλουν να ζήσουν. Εντεύθεν ο Θείος Ορφεύς παριστά δι' εικόνος την σύνεσιν, από την οποίαν δεν πρέπει να αποχωρισθούν αι ψυχαί. Είναι η σωτηρία των.

Η [εβδόμη] εικών της συνέσεως παριστά γυναίκα περιβεβλημένην με ένδυμα άνευ ουδενός είδικού χρώματος. Το ένδυμα προφυλάσσει αυτήν εκ του ψύχους, αλλά ταυτοχρόνως κρατεί εις τας χείρας της καρπούς, τους καρπούς του Θέρους. Αντλεί εξ αυτών δυνάμεις, δυνάμεις περιεχούσας θερμότητα δυναμένην να αντιδρά κατά του ψύχους. Ο Ήλιος κατά τον χρόνον τούτον, ουδέν μεταβιβάζει εις τας ψυχάς, είναι ασθενής η επίδρασις του. Ό,τι αντλεί εκ των αστερισμών τους οποίους διέρχεται, είναι υποτύπωμα σπέρματος, το οποίον διαρκώς μετατρέπει διά να το καταστήσει πυρήνα και να τον εναποθέσει επί της Γης, όπως βραδύτερον του μεταβιβάσει νέας δυνάμεις και εκδηλωθεί εις άνθος: Το άνθος είναι η αρχή της εμφανίσεως του Ηλιακού σπέρματος εις καρπόν. Η ευωχία των Ορφικών καταπαύει τον Χειμώνα, των Ορφικών οι οποίοι εναπέμειναν επί της Γης. Αναμένουν το Έαρ διά να αισθανθούν το άρωμά του. Το άρωμα τους υπενθυμίζει το Κράτος του Ουρανού, το οποίον έρχεται διά να τους μεταδώσει την αιωνίαν ζωήν. Άμα τη εμφανίσει του αποδέχονται τούτο διά Θείων τελετών. Γενική επιμιξία κατά το Έαρ τελείται μεταξύ των δυνάμεων της Γης και εκείνων του Ουρανού. τούτο δεν διαφεύγει της προσοχής των. Αντλούν δυνάμεις και προχωρούν με βεβαίαν την πίστιν, ότι δεν Θα επανέλθουν επί του Χειμώνος. Κατά τας τελετάς ταύτας η Λύρα του Ορφέως υπενθυμίζει την αρμονίαν. Οί ήχοι αυτής είναι παραγγελία του Ουρανού. Σπεύδουν να εννοήσουν τούτο και προχωρούν να χαιρετίσουν το Θέρος, από το οποίον αναμένουν την σωτηρίαν των.

Τοιαύτη είναι η έννοια την οποίαν εφρόντισα να σας μεταδώσω, την οποίαν εις τας Ώρας του έτους απέδιδον οι μεγάλοι της Φύσεως Μύσται. Ομολογώ ότι υπήρξα ασθενές άργανον και τούτο φαίνεται εκ του ότι δεν ηδυνήθην να σας μεταδώσω πλήρως την έννοιαν ταύτην. Ευχηθώμεν το ελθόν Έαρ να μας καταστήσει ικανούς να συλλάβωμεν πλήρως τας εννοίας

των Θείων μυστικών της Φύσεως. Ευχηθώμεν όπως αι ψυχαί μας αποκτήσουν το μέσον να έλθουν με διαυγές βλέμμα να επισκοπήσουν το παρελθόν και αντλήσουν από τας μεγάλας αυτού ψυχάς, τα Θεία ιδανικά των, τα οποία είναι να μυσταγωγηθούν πάσαι αι ψυχαί της Γης εις τας Θείας ιδέας των.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 29)

27. ΠΕΡΙ ΟΡΦΕΩΣ ΚΑΙ ΟΡΦΙΚΩΝ ΔΟΞΑΣΙΩΝ

Ομιλία Σ. Κ. Νάγου γενομένη το 1933

Το εργαστήριον μας συνεδριάζον σήμερον, θα εορτάσει την χειμερινήν Τροπήν του Ηλίου και επί τη ευκαιρία ταύτη θα παρακαλέσω να μου επιτραπεί να είπω ολίγας λέξεις περί του Θείου Μυσταγωγού Ορφέως και των Ορφικών δοξασιών.

Ο Θείος Ορφεύς ήτο ο πρώτος ο οποίος καθιέρωσε φυσικάς εορτάς και όρισε, ότι αυταί πρέπει να γίνωνται κατά τας Ηλιακάς Τροπάς και ισημερίας εκάστου έτους.

Δια των εορτών αυτών ηθέλησεν να αποκαλύψει εις τους ανθρώπους, ότι οι άνθρωποι οφείλουν και πρέπει να εκδηλούν λατρείαν μόνον προς την Φύσιν, διότι τέκνα αυτής είναι οι άνθρωποι και η δημιουργός αιτία ευρίσκεται εις πάσας τας εκδηλώσεις αυτής, εκδηλώσεις δε αυτής είναι και οι άνθρωποι. Μεταγενεστέρως και ο Θείος Πυθαγόρας μύστης των Ορφικών αληθειών, μας αφήκεν σαφεστέραν υποθήκην περί της λατρείας της Φύσεως.

Κατά ταύτην, όταν ο άνθρωπος εκδηλοί λατρείαν προς το όλον της Φύσεως περιλαμβάνει εν αυτή και τας κατά μέρος προσωπικότητας, ενώ όταν απευθύνει την λατρείαν του προς τας προσωπικότητας περιορίζει αυτήν κατά μέρος και αρνείται το σύνολον μέσα εις το οποίον υπάρχουν και αι προσωπικότητες.

Κατ' ακολουθίαν ο λατρεύων το όλον λατρεύει και το κατά μέρος, ενώ ο λατρεύων τα κατά μέρος αρνείται το όλον. Αυτή η αντίληψις περί λατρείας είναι η επικρατεστέρα και αληθής, διότι είναι άντίληψις πράγματι φυσική και ουχί βεβιασμένη εκδήλωσις εκ μέρους των μη ελευθέρως ενεργουσών ανθρωπίνων διανοιών.

Ο Θείος Ορφεύς έζησεν εις προϊστορικήν εποχήν και δια τούτο δεν έχομεν δια να εξετάσωμεν αυτόν ιστορικά δεδομένα, αλλά μίαν παράδοσιν περί της υπάρξεως και του έργου αυτού, εκ των οποίων έλαβε και η ιστορία δεδομένα όπως τον μνημονεύσει.

Εκτός αυτής της παραδόσεως η οποία διέσωσε εις την μνήμην των ανθρώπων τα περί της υπάρξεως του Ορφέως, έχομεν και άλλην πολύτιμον συμβολήν. Την διάσωσιν δια μέσου των ανθρωπίνων γενεών της ιδεολογίας του περί της κοσμογονίας και Θεογονίας, υποθήκας υψίστης σπουδαιότητος, αι οποίαι αποκαλύπτουν δι' αλληγορικών εικόνων τας πραγματικάς αληθείας περί της εμφανίσεως των κόσμων, των όντων αυτών και την ανύψωσίν των εις το γένος των αθανάτων. Δηλαδή την ανύψωσιν των ψυχών των όντων, διότι τα όντα εν των συνόλω των εμφανίζουν και την ψυχικήν και την οργανικήν αυτών σύστασιν και λειτουργίαν.

Ο Θείος Ορφεύς υπήρξεν ο πρώτος μέγας μυσταγωγός, δηλαδή ο πρώτος άνθρωπος του οποίου η διανόησις δια του μήκους των ακτινών της έφθασε τα όρια των άλλων υπέρτερων κόσμων και αντλησεν από εκεί την Θείαν γνώσιν, δια της οποίας και η Θεία δημιουργία κατανοείται και η εξέλιξις των νοητικών όντων αυτής, καθώς και είσοδος των εις την Θείαν μακαριότητα η οποία ακτινοβολεί, διότι αυτή εκδηλούται μόνον εις τας φύσεις των αθανάτων. Το ανθρώπινον γένος δύναται μόνον να ευδαιμονεί, εάν έχει λειτουργίαν φυσικής διανοήσεως, δεν δύναται όμως να έχει και μακαριότητα, διότι η μακαριότης εκδηλούται και παραμένει εις τας φύσεις των Θεών.

Ο Θείος Ορφεύς έθεσεν στερράς βάσεις επί μιάς ιδεολογίας η οποία θα ηδύνατο να εξυπηρετεί την διανοητικήν πρόοδον των ανθρώπων και αφήκεν εις θαυμασίας εικόνας τας βάσεις της ιδεολογίας του αυτής.

Δυστυχώς η ανθρώπινη αδυναμία, η αδυναμία της διανοήσεως των ανθρώπων, όχι μόνον δεν εξετίμησε την ιδεολογίαν του, αλλά ούτε και κατά το σύνολον αυτής ηδυνήθη να την διασώσει δια να την έχωμεν εξ ολοκλήρου υπόψιν μας και κατανοήσωμεν το μέγεθός της.

Εμείς, οι κοινοί άνθρωποι, δυστυχώς δεν έχομεν μόνον αδυναμίας διανοήσεως και κρίσεως, αλλά και μεταβαλλόμεθα εις διαστρεβλωτάς πολυτίμων διανοητικών εκδηλώσεων υπερόχων πνευματικών διδασκάλων, εις βαθμόν ώστε να μη διασώζωνται αι μεγάλαι αυτών εωρταί.

Υπέροχος διδάσκαλος του ανθρωπίνου γένους υπήρξεν και ο Θείος Ορφεύς. Ουδένα των υπερόχων τούτων διδασκάλων αφήκεν το ανθρώπινον γένος να ζήσει μέσα εις το πραγματικόν περιβάλλον της διανοητικής του αξίας, μέσα εις την ακτινοβολίαν της υπερόχου αυτού διανοήσεως, αλλά πάντας τους κατεβίβασε εις τα πεδία της αδυνάτου ανθρώπινης σκέψεως, απέδωσεν εις αυτούς όλα τα ελαττώματα της ανθρωπίνης φύσεως και τους εστόλισε με όλας τας αντιφυσικάς ενεργείας αι οποίαι απορρέουν από τας σκέψεις της αδυνάτου διανοήσεως των κοινών ανθρώπων. Αλλά και πέραν των μεγάλων διδασκάλων επροχώρησε η διανοητική αδυναμία των ανθρώπων και απέδωσεν χαρακτηρισμούς και εις αυτούς τους Θεούς της Ελληνικής θρησκείας, δια των οποίων κατεβίβασε την πνευματικήν των αξίαν και την εξομοίωσεν προς εκείνη των ανόητων ανθρώπων, την διεπομένην υπό της αγνοίας και των κακών αυτών τάσεων. Εάν εξακολουθεί ακόμη να κακοδαιμονεί το ανθρώπινον γένος και να βαδίζει με ασταθές βήμα εις την κοινωνικήν του ζωήν, τούτο οφείλεται εις το έργον του, δια του οποίου παρεμόρφωσε την υψίστην ιδεολογίαν των υπερόχων διδασκάλων του ανθρωπίνου γένους, των μεγάλων τούτων μεμυημένων εις τας Θείας αληθείας της Φύσεως, των πρωτοπόρων τούτων της αγνής και Θείας διανοήσεως.

Ο Θείος Ορφεύς την περί δημιουργίας των κόσμων ιδεολογία του διετύπωσε ως εξής. «*Προ παντός υπήρξεν ο χρόνος, διότι ο χρόνος είναι το έκδηλον φαινόμενον της Θείας δημιουργίας, είναι το έκδηλον, φαινόμενον της Θείας ουσίας και είναι παράγωγον του πρωταρχικού νόμου αυτής, του νόμου της κινήσεως. Μόνον δια της έννοίας του χρόνου δύναται να φθάνει η ανθρωπίνη διανόησις εις την έννοιαν του νόμου της κινήσεως. Δεν δύναται να νοηθεί η δημιουργία εάν δεν εκινείτο το αϊδιον ουσιαστικόν αίτιον. Η κίνησις αυτού αποτελεί την βάσιν της ενεργείας του ουσιαστικού αιτίου δια της οποίας το αίτιον τούτο έρχεται από την δυνάμει αυτού κατάστασιν εις την ενεργητική τοιαύτη. Ενεργητική κατάστασις είναι εκείνη η οποία εμφανίζει το ουσιαστικό αίτιον της δημιουργίας εις την μορφικήν του εμφάνισιν, η οποία και αποτελεί το αντικείμενο της ερεύνης των λειτουργιών των Φυσικών νόμων δια πάσαν την διανόησιν των όντων των απείρων κόσμων*».

Ο χρόνος, κατά την ιδεολογίαν των Ορφικών, μας δίδει την έννοιαν της συναντήσεως και συνεργασίας του Χάους, δηλαδή του αμόρφου ουσιαστικού αιτίου της δημιουργίας των κόσμων μετά του ετέρου ουσιαστικού αιτίου το οποίον ηννόουν οι Ορφικοί ως χώρον, ως το δυνάμενο να περιέχει το έτερον ουσιαστικό της δημιουργίας, του οποίου την έννοιαν συλλαμβάνομεν ως το περιεχόμενον του χώρου. Δύο ουσιαστικά αίτια της δημιουργίας κατά τους Ορφικούς υπήρξαν, η Μονάς ή Χώρος, το εν συνεχεία υπάρχον του απείρου το αποτελούν την ενότητα αυτού και το πλήθος, εκείνο το οποίον και απετέλεσεν και αποτελεί το περιεχόμενον της Μονάδος.

Το πλήθος ενούμενον υπό της Μονάδος εμφανίζει το πρώτον κοσμογονικό ωόν, το πρώτον μορφικόν έκδηλον της δημιουργίας, εντός του οποίου δυναμικώς περιείχετο παν ο,τι εξεδηλώθη εις λειτουργίας μεταγενεστέρως εις τους απείρους κόσμους. Το πλήθος ήτο το χάος, το ουσιαστικό αίτιον, το εις ατομικήν ουσίαν εμφανισθέν εν τη δημιουργία των κόσμων, το περιεχόμενον υπό του ετέρου αιτίου εκείνου το οποίον έλαβε την έννοιαν του περιέχοντος. Είναι δηλαδή το περιεχόμενον τούτο ουσιαστικόν αίτιον, εκείνο το οποίον

εμφανίζει το πλήθος των μορφών τας οποίας συνέθεσε η Μονάς εις τοιαύτας, δια των ατόμων εκείνου το οποίον ωνομάσθη πλήθος.

Υπήρξεν μία μεριστή κατ' άτομα δημιουργική ουσία και ετέρα συνεχής προς εαυτήν. Εκ των δύο τούτων ουσιών απετελέσθη το πρώτον κοσμογονικόν ωόν και από του σημείου τούτου άρχισε η δημιουργία των κόσμων. Η δημιουργία των κόσμων αναφέρεται εις την εμφάνισιν των μορφών. Το κοσμογονικόν ωόν του Ορφέως εμφανίζει την υψίστην διανόησιν αυτού περί της δημιουργίας, διότι δι' αυτού λαμβάνομεν την έννοιαν του πρώτου δημιουργικού τύπου της δημιουργίας, του πρώτου δημιουργικού τύπου των μορφών αυτής. Οι μεμυημένοι εις την Ορφικήν ιδεολογίαν, την Μονάδα ονόμαζον βραδύτερον αιθέρα και ισχυρίζοντο ότι αύτή διοργάνωσεν την ουσίαν του χάους και συνετέλεσε εις την εμφάνισιν των μορφών. Αυτή συνέχει το άπειρον και συντελεί εις την έπ' άπειρον ανέλιξιν των ουσιών αυτού. Το χάος έλεγεν, ήτο η ουσία εκείνη η οποία ενεφάνισε την ύλην, διότι η ύλη ως την γνωρίζομεν είναι κατάστασις της ουσίας του χάους. Δεν ήτο αρχικώς τοιαύτη, ούτε μέλλει να μείνει εσαεί εις την κατάστασιν της ύλης. Την ουσίαν του χάους διεμόρφωσεν η Μονάς εις την κατάστασιν της ύλης και εις την Μοναδα εναπόκειται να μεταβάλλει την κατάστασιν αυτής εις άλλην τοιαύτην με δυναμικάς ενεργείας υπερτέρας. Έλεγαν επίσης, ότι εκ του κοσμογονικού ωού το οποίον προήλθεν εκ του χάους και της Μονάδος, εξεπορεύθη κατά πρώτον ο Φάνης ή Χρυσόπτερος Έρως, ο Έρως περί του οποίου έλεγον οι μύσται της Ελευσίνος ότι είναι ο νεώτερος και αρχαιότερος των Θεών.

Είναι και ο Φάνης ή Χρυσόπτερος Έρως μία από τας αλληγορικάς εικόνας των Ορφικών εντός της οποίας εγκλείεται μέγιστον μυστικόν της δημιουργίας. Σχετικήν έννοιαν περί του Φάνητος δυνάμεθα να έχωμεν εκ της λειτουργίας του νόμου του Έρωτος, εις τας ενεργείας του οποίου οφείλεται η λειτουργία των μορφών των κόσμων και των όντων αυτών, η διανόησίς των και η εξέλιξις δια της οποίας συντελούνται αι μεταμορφώσεις και δι' αυτών η προαγωγή της δυναμικής των ενεργείας.

Ο Φάνης είναι ίσως ο πρωταρχικός νόμος της Μονάδος εκ της συνεργασίας της εις τας μορφάς μετά της ουσίας του Χάους. Μετά την εμφάνισιν του Φάνητος εδημιουργήθη ο Ουρανός και η Γη, οι κόσμοι του Ουρανού και η Γη.

Ο Ουρανός και η Γη λειτουργούν δια των δυνάμεων των ουσιών αυτών, αι δε δυνάμεις των αυταί έρχονται εις γάμου επιμιξίαν και εκ της επιμιξίας αυτής διαπλάσσονται αι μορφαί των όντων της Γης και δι' αυτών εξελίσσονται συνεχώς, διότι αι επιμιξίαι των δυνάμεων του Ουρανού και της Γης συνεχίζονται. Η εξέλιξις των μορφών των όντων της Γης εις τούτο το γεγονός οφείλεται. Η άνοδος δια της εξελίξεως των μορφών των όντων της Γης έφερεν εις το είναι τας φύσεις των Τιτάνων. Πρώτοι Τιτάνες υπήρξαν ο Κρόνος και η Ρέα, εκ των οποίων εγεννήθησαν οι Θεοί. Τα τέκνα των Τιτάνων τούτων κατέπιε ο Κρόνος, δηλαδή τα τέκνα ταύτα δεν ηδύναντο ψυχικώς να φύγουν από τας φύσεις των Τιτάνων, η ζωή των περιορίζετο εις τας φύσεις ταύτας. Η γέννησις του Διός απετέλεσεν την βάσιν της Θεογονίας του Ορφέως, διότι το τέκνον της Τιτανικής φύσεως τούτο ετράφη υπό τροφής ουχί Τιτανικής φύσεως, αλλά εκ τροφής η οποία του εδίδετο εκ πνευματικής φύσεως Ουρανίων όντων. Η τροφή αυτή, το γάλα μιάς υπερτέρας πνευματικής τροφού, έδωσεν εις την Τιτανικήν φύσιν του Διός τα μέσα της κατανικήσεως της Τιτανικής φύσεως και της μεταμορφώσεως ταύτης εις μίαν άφθαρτον φύσιν. Αλλά η νέα φύσις του Διός δεν ήτο δυνατόν να κυριαρχήσει επί του Τιτανικού κόσμου. Κάτι άλλο υπέρτατον έπρεπε να αφομοιωθεί εν αυτώ. Εις το σημείον τούτο εμφανίζει ο Θείος Ορφεύς μίαν μεγαλειώδη αλληγορικήν εικόνα, δια της οποίας αποκαλύπτει το υπέροχον της ενεργείας του Φάνητος. Κατά ταύτην ο Θεάς Ζευς κατέπιε τον Φάνητα, τον ήνωσε προς την μεταμορφωθείσαν Τιτανικήν του Φύσιν και από της στιγμής εκείνης εξεπορεύθη εκ της νέας του φύσεως η άπειρος και μεγαλειώδης γνώσις, δια της οποίας μετέστη εις τον Ουρανόν και κατέκτησεν ως δυναμικός κύριος αυτόν. Μετά το γεγονός τούτο ηλευθέρωσεν τους αδελφούς

και αδελφάς του εκ της Τιτανικής φύσεως και μετ' αυτών και άλλων του τέκνων έλαβεν τας κυριαρχίας των Ωρών και περιώρισεν τους Τιτάνας άνευ εξουσίας επί των ενεργειών της Τιτανικής φύσεως. Έκτοτε ο νοητικός κόσμος της Γης υπήχθη εις την εξουσίαν των Θεών.

Το ύψος της άλληγορικής εικόνος του Ορφέως, της εικόνος του Φάνητος, η οποία δίδει άφθαστον μεγαλουργίαν εις την διανόησιν του Θείου Ορφέως, είναι η περιγραφή της αλληγορικής εννοίας του Φάνητος την οποίαν μόνον μεμυημένοι εις την μυστηριακήν γνώσιν του Θείου Ορφέως δύνανται να κατανοούν. Κατά ταύτην ο Φάνης εμφανίζεται ως μία μορφή του οποίου η κεφαλή ευρίσκεται εις τον Ουρανόν, οι πόδες του εις την Γην, αι χείρες του καταλαμβάνουν τα σημεία του ορίζοντος, του Ουρανίου ορίζοντος του Βορρά και της Μεσημβρίας. Οι οφθαλμοί του Φάνητος είναι ο Ήλιος και η Σελήνη και το όλον του, είναι το άπειρον. Όταν εκ των οφθαλμών του Φάνητος ρέουν δάκρυα κατερχόμενα προς τους πόδας του δια του σώματός του εκ τούτων γεννάται εις την Γην το ανθρώπινον γένος των βροτών, εκ δε του γέλωτος του Φάνητος γεννάται το γένος των Αθανάτων.

Μέσα εις την Θαυμασίαν ταύτην αλληγορικήν εικόνα του Θείου Ορφέως ενεκλείσθη η αλήθεια περί της εμφανίσεως εις την Φύσιν των ανθρωπίνων όντων και των πνευματικών φύσεων των Θεών, ως και της μεταβάσεως των ανθρωπίνων ψυχών εκ των φύσεων αυτών εις τας φύσεις των Αθανάτων.

Ο Φάνης άλλοτε μεν χύνει δάκρυα δια των οποίων συνεχίζει την ζωήν της ψυχής των ανθρωπίνων όντων εις τας Τιτανικάς των φύσεις, άλλοτε δε δια του γέλωτος αυτού αναβιβάζει τας ψυχάς ταύτας εις τας φύσεις των Αθανάτων, απαλλάσσων αυτάς του θανάτου των τιτανικών φύσεων.

Το εκτεθειμένα υπό του Θείου Όφεως δια της αλληγορικής εικόνος του Φαντός είναι ικανά να ανυψώσουν την διανόησιν των μυστών εις βαθμόν ώστε να γνωρίσουν όλον το μυστήριον της Θείας Φύσεως, να κατανοήσουν την πηγήν του Θείου εκείνου νόμου δια του οποίου τα πάντα γίνονται, εξελίσσονται και διαρκώς μεταβάλλονται δια να πληρούνται οι σκοποί της Θείας δημιουργίας. Ο Φάνης κατά τον Θείον Ορφέα αποτελεί την έννοιαν του Θείου μυστικού δια της γνώσεως και ασκήσεως του οποίου οι μύσται δύνανται να αναρριχώνται εις τας επάλξεις του εκ χρυσού κατασκευασθέντος τείχους εντός του οποίου ευρίσκονται τα ενδιαιτήματα των Αθανατων.

Ο Φάνης κατέχει όλα τα πεδία των κόσμων και αναλόγως της δυναμικής αυτών καταστάσεως δημιουργεί, διατηρεί και μεταμορφώνει τας μορφάς των νοητικών όντων των κόσμων. Ο Γέλως του Φαντός δημιουργεί την χαράν της ζωής και δίδει την εύδαιμονίαν εις τα υπέροχα τέκνα της Θείας Φύσεως, τα οποία έπαυσαν να διανοούνται με τας απαιτήσεις των Τιτανικών αυτών φύσεων. Παρεμφερής προς τας ενεργείας επί των νοητικών όντων του Φαντός είναι και η αλληγορική εικών της Ελληνικής παραδόσεως κατά την οποίαν ο Τιτάν Κρόνος απέκοψεν δια της αδαμαντίνης του άρπης τα γεννητικά μόρια του πατρός αυτού Ουρανού, τα οποία πέσαντα επί της Θαλάσσης εγέννησαν την Θεάν του κάλλους. Το γεγονός αυτό έδωσεν την εξουσίαν εις τον πρώτον αυτόν Τιτάνα.

Ο Ζευς μετά την αφομοίωσιν εν τη φύσει αυτού, του Φανητός, εσκέφθη, κατά τον Θείον Ορφέα, να δημιουργήσει μίαν νέαν Θεότητα εις την οποίαν να αναθέσει την εξουσίαν επί των ενεργειών των φύσεων πάντων των όντων. Και όντως εξ αυτού και της Θυγατρός του Περσεφόνης εγέννησε τον Ζαγρέα Διόνυσον. Ο Διόνυσος κατ' αρχάς μεν υπήρξεν και υπάρχει ως Θεότης υποχθόνιος,, μετέπειτα όμως εγένετο και γίνεται Ουρανία Θεότης.

Εις τας αλληγορικάς εικόνας του Ορφέως περί του Διονύσου είναι τοποθετημέναι υψίστης σημασίας έννοιαι, αλλά περί αυτών δεν δύναμαι παρά ελάχιστα να είπω. Μόνον άκρως μεμυημένοι εις τα μυστήρια του Ορφέως είναι ενδεδειγμένοι να ομιλούν και αποκαλύπτουν αυτά. Δεν είμαι ατυχώς εξ αυτών. Η μήτηρ του Διονύσου Περσεφόνη και εκείνη η οποία

αναφέρεται εις την Ελληνικήν παράδοσιν ως μήτηρ αυτού η Σεμέλη, εικονίζουν το αυτό πρόσωπο ή την αυτήν ατομικότητα. Εικονίζουν την ανελιχθείσαν ψυχήν, την υπερβάσασαν κατά την διανόησιν αυτής τα όρια της Τιτανικής φύσεως των ανθρώπων. Την ψυχήν εκείνην η οποία εδέχθη και αφομοίωσεν εν αυτή τας ενεργητικάς δυνάμεις του Φάνητος δια των σχέσεών της προς τον πνευματικόν άρχοντα του Ουρανού Δία. Εκ των δυνάμεων αυτών εγεννήθη ο Διόνυσος και δια τούτο είναι τέκνον του Θεού Διός και της Περσεφόνης ή Σεμέλης.

Αλλά η Περσεφόνη ή η Σεμέλη, κατά τον Θείον Ορφέα, παρά την υπέροχον διανόησιν αυτής έζη ακόμη μέσα εις Τιτανικήν των ανθρώπων φύσιν και ώς εκ τούτου είχεν αμέσους σχέσεις προς τους Τιτάνας. Οι Τιτάνες γνωρίζοντες την διπλήν φύσιν του Διονύσου εβουλεύθησαν να κατασπαράξουν αυτόν και εις στιγμήν κατά την οποίαν ο Διόνυσος ήτο προσηλωμένος εις εν κάτοπτρον βλέπων την μορφήν του, εικών η οποία προδίδει αλληγορικώς κατά τον Θείον Ορφέα την Τιτανικήν των ανθρώπων φύσιν, επέπεσαν κατ' αυτού και τον κατεσπάραξαν διαμελίσαντες δε την φύσιν αυτού την κατέφαγον.

Οι κατασπαράξαντες τον Διόνυσον Τιτάνες ήσαν επτά τον αριθμόν και διεμέλισαν την φύσιν αυτού εις επτά ίσα μέρη. Έκτοτε, απεκάλυψεν ο Θείος Ορφεύς, πάσαι αι ανθρώπιναι φύσεις φέρουν μέρος της διπλής φύσεως του Διονύσου, αλλά τούτο δεν δύναται να φέρει τας ψυχάς αυτών εις το γένος των αθανάτων. Δια να γίνει αυτό, πρέπει εις τας φύσεις αυτάς να αφομοιωθεί ολόκληρος η φύσις του Διονύσου.

Κατά τον διαμελισμόν της φύσεως του Διονύσου έσπευσεν εκ του Ουρανού η Θεά της Σοφίας και έλαβε την καρδίαν του, την μετέφερε και την παρέδωσε εις τον Θεόν Δία. Την καρδίαν του Διονύσου εχρησιμοποίησεν ο Θεός Ζευς προς δημιουργίαν ενός νέου Διονύσου, ενός Ουρανίου Διονύσου και είναι πλέον αυτός, όχι ο Διόνυσος ο Ζαγρεύς, η υποχθονία Θεότης, αλλά ο Διόνυσος ο Ελευθερεύς, εκείνος εις τον οποίον ανέθεσεν ο Θεός Ζεύς την απελευθέρωσιν των ανθρωπίνων ψυχών από τας Τιτανικάς αυτών φύσεις. Εκείνος ο οποίος μεταφέρει τας ψυχάς των ανθρώπων δια γάμου του τελουμένου προς αυτάς εις τας φύσεις των αθανάτων και τούτο, όταν η διανόησίς των φθάνει να ενεργεί πέραν των Τιτανικών φύσεων των ανθρώπων.

Εις αυτάς τας αλληγορικάς εικόνας του Θείου Ορφέως περικλείεται ολόκληρος η σημασία της διδασκαλίας αυτού προς τους μύστας του και εχρησιμοποιείτο δια της προφορικής διδασκαλίας του και αναλύσεως των εννοιών των προς μύησιν εις τα Θεία πνευματικά μυστικά, άνευ της γνώσεως των οποίων καθίσταται αδύνατος η ψυχική μεταμόρφωσις των μεμυημένων.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 24)

28. ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ

Εις τα ορφικά μυστήρια εγένοντο εορταί δια των οποίων εξεδηλούτο η λατρεία προς την Φύσιν και εν ταυτώ διεδηλούτο η ιστορία της εμφανίσεως των ανθρωπίνων ψυχών και η ανοδός των προς τους πνευματικούς κόσμους. Εώρταζον την φθινοπωρινήν Ισημερίαν κατά πρώτον και κατ' αυτήν εξεδήλουν την λατρείαν των προς την Θείαν δημιουργίαν, διότι έφερε τα όντα εις το είναι αυτών και πρωτίστως ο εορτασμός των εστρέφετο εις το γεγονός της εμφανίσεως της ανθρωπίνης ψυχής. Την ψυχήν ωνόμαζον κόρην πρωτογόνην και εσπούδαζον τας εκδηλώσεις της, δια των οποίων έφθασεν αύτη να διακριθεί ως νοητικόν ον της Φύσεως. Εικόνιζον την περίοδον από της φθινοπωρινής Ισημερίας μέχρι της χειμερινής Τροπής του Ηλίου ως αντιστοιχούσαν προς την περίοδον του χρόνου κατά τον οποίον ηδυνήθη αύτη (η ανθρωπίνη ψυχή), να εκδηλώσει τας δυναμικότητάς της, δια των οποίων εχαρακτηρίσθη ως πράγματι νοητικόν ον. Δηλαδή, ον ικανόν να δεχθεί τας επιδράσεις του Ουρανού, διαπλάσει τον ηθικόν χαρακτήρα του ανθρώπου και διαμορφώσει την συνείδησίν του κατά τρόπον ώστε να διακανονίζει την ζωήν του εν αρμονία προς τους ομοίους του όπως αποτελέσει μετ' αυτών τας ανθρωπίνας κοινωνίας δια των οποίων θα εξησφαλίζετο η πρόοδός των. Η περίοδος από της φθινοπωρινής Ισημερίας μέχρι της χειμερινής Τροπής του Ηλίου, αντιστοιχούσε κατά τους ορφικούς, προς την πρώτην περίοδον του ανθρωπίνου γένους κατά την οποίαν επάλαισε η ψυχή αυτού δια να εύρει την οδόν προς σύστασιν των ανθρωπίνων κοινωνιών. Αι ατμοσφαιρικαί μεταβολαί τον χρόνον της περιόδου αυτής, ελεγον, είναι η ζώσα αλληγορική εικών της πρώτης ψυχικής ιστορίας του ανθρωπίνου γένους. Η πτώσις των υδάτων κατά τον χρόνον τούτον εικονίζει τας κατερχομένας εξ Ουρανού ακτίνας του φωτός και ως αύτη καθιστά γόνιμον την Γην προς καλλιέργειαν των σπερμάτων δια των οποίων θα εμφανισθεί η βλάστησις και εξ αυτής τα άνθη και οι καρποί, ούτω και δια των ακτίνων του φωτός αι ανθρώπιναι ψυχαί θα εκδηλώσουν τας ιδέας και συναισθήματα αυτών. Όπως καλλιεργείται η Γη δια την εκδήλωσιν της βλαστήσεως αυτής, ούτω πρέπει να καλλιεργούνται και αι ανθρώπιναι ψυχαί, δια να εκδηλούν τας δυνάμεις των και τας μεταβάλλουν εις ιδέας και συναισθήματα.

Κατά την εορτήν της χειμερινής Τροπής του Ηλίου οι Ορφικοί εώρταζον την γέννησιν του Διονύσου του Ζαγρέως. Η εορτή αυτή ήτο υψίστης σπουδαιότητος, διότι κατ' αυτήν απεκάλυπτον ότι η ανθρωπίνη ψυχή έφθασε εις τα όρια της διανοήσεως να εκδηλώσει δυναμικότητας δια των οποίων θα έλθει εις επαφήν προς τον Ουρανόν εκ των επιδράσεων του οποίου θα εκδηλωθούν εν αυτή ικανότητες προς απόκτησιν μεγαλυτέρας γνώσεως, η οποία θα την φέρει εις κατάστασιν να γνωρίσει τα μέσα της πνευματικής της ανόδου.

Η εποχή της φθινοπωρινής Ισημερίας μέχρι της χειμερινής Τροπής του Ηλίου ελαμβάνετο ως αλληγορική εικών του χρόνου της προπαρασκευής των ανθρωπίνων ψυχών, κατά τον οποίον θα εξεδηλούντο παρά αυτών συναισθήματα και πράγματι φυσικαί ιδέαι, δια των οποίων θα επροχώρουν προς την πνευματικήν των αναγέννησιν η οποία θα σημειωθεί κατά τον χρόνον του έαρος, ότε και αι ακτίνες του φωτός του Ηλίου θερμότερον επιδρούν δια την εκδήλωσιν και λειτουργίαν του νόμου του Φάνητος. Τα εκδηλούμενα υπό της βλαστήσεως της μητρός Γης άνθη και μύρα, κατά τον χρόνον τούτον, η χαρά και το χάρμα της μητρός Γης τα οποία εκλεπτύνουν τας ανθρωπίνας αισθήσεις είναι η αλληγορική εικών, κατά τον Θείον Ορφέα, η εμφανίζουσα τας εκδηλώσεις των ανθρωπίνων ψυχών, εκείνων αι οποίαι βαίνουν προς την αθανασίαν των φέρουσαι τα εικονιζόμενα υπό του γέλωτος του Φάνητος πλέον εν τη φύσει αυτών.

Κατά την εορτήν της χειμερινής τροπής του Ηλίου των Ορφικών, κατά την οποίαν υμνούν την γέννησιν του Διονύσου του μέλλοντος απελευθερωτου των ανθρωπίνων ψυχών εκ του

Άδου, οι Ορφικοί εσπούδαζον τα μεγάλα γεγονότα των μεταμορφώσεων των ψυχών της Γης και δια της σπουδής ταύτης εγνώριζον τα μέσα τα οποία θα τους καθοδήγουν δια να είσέλθουν εις την οδόν της αθανασίας.

Κατά την αυτήν ώραν του ετους εγεννήθησαν και όλοι οι μεγάλοι διδάσκαλοι της μυστηριακής γνώσεως, εκείνοι οι οποίοι υπήρξαν οι πρωτοπόροι πασών των αρχαίων θρησκειών. Η γέννησις όμως αυτή δεν είναι η εμφάνισις των ανθρωπίνων αυτών οργανισμών, αλλά η αλληγορική εικών της πνευματικής αυτών αναγεννήσεως, δια της οποίας κατανικάται ο τιτανικός κόσμος.

Εώρταζον οι Ορφικοί την εαρινήν Ισημερίαν, το σύμβολον του ηθικού θανάτου της τιτανικής των ανθρώπων φύσεως και της πνευματικής των αναστάσεως ή της νέας αυτών γεννήσεως εις τας πνευματικάς φύσεις του πνευματικού κόσμου των αθανάτων. Εώρταζον τον θάνατον του Διονύσου του Ζαγρέως και την εκ νέου αυτού γέννησιν εκ της φύσεως του Ολυμπίου Διός. Την γέννησιν Διονύσου του Ελευθερωτού των ανθρωπίνων ψυχών, την σύζευξιν της αποκαθαρθείσης ανθρωπίνης ψυχής εκ των παθών της τιτανικής αυτών φύσεως μετά του υπό του Διονύσου εικονιζομένου άρματος των αθανάτων πνευμάτων. Η εορτή αυτή των Ορφικών, απετέλεσεν την πνευματική δόξαν του Θειου Ορφέως και θα είναι πανευτυχείς αι ψυχαί των μυουμένων εις το Ορφικά μυστήρια, εκείναι αι οποίαι θα κατανοήσουν την αποκάλυψιν του ηγέτου τούτου της υπερόχου αυτού βάσεως της θεογονίας.

Κατά τας εορτάς των Ορφικών αι οποίαι ελάμβανον χώραν κατά τας ημέρας της εαρινής Ισημερίας, ετελούντο και τα συμπόσια αυτών. Τα συμπόσια των ωμοφαγίων. Εθυσίαζον τον Διονυσιακόν Ταύρον και έτρωγον εκ των σαρκών αυτού. Αλλά ποίος ήτο ο Διονυσιακός Ταύρος; Εις το σημείον αυτά της αλληγορικής ταύτης εικόνος, επιμελώς εκρύβη υπό του Θείου Ορφέως η μεγάλη αλήθεια, την οποίαν μόνον άκρως μεμυημένοι εις τα Ορφικά μυστήρια θα ηδύναντο να κατανοήσουν. Μόνον ολίγας λέξεις δύναμαι να προσθέσω δια την αλληγορικήν ταύτην εικόνα. Διόνυσος και Ταύρος. Ο Διόνυσος είναι τέκνον του Διός και ο Ταύρος μία εκ των πτυχών του νόμου του Φάνητος. Ο Φάνης αφομοιωθείς εις την φύσιν του Διός έδωσεν εις αυτόν τας πνευματικάς εξουσίας του Ουρανού... Εν εκ των τέκνων του Θεού Διός φέρει ως σύμβολον αυτού τον Ταύρον. Εκείνος εκ των μυστών των Ορφικών μυστηρίων ο οποίος θα εγνώριζεν και θα εξετίμα το τέκνον τούτο του Θεού Διός, θα ηννόει την συμβολικήν έννοιαν του Ταύρου. Ο συνδυασμός των δύο εννοιών του Διονύσου και του Ταύρου αποτελούν την βάσιν της μεγάλης αποκαλυφθείσης αληθείας του Θείου Ορφέως. Αποτελούν την λύσιν του προβλήματος περί της αθανασίας της ανθρωπίνης ψυχής. Και ο Θεός Ζεύς κατά την Ελληνικήν παράδοσιν μετεμορφώθη εις Ταύρον, προκειμένου να έλθει εις ερωτικάς σχέσεις προς μίαν Νύμφην, προς μίαν Τιτανικήν φύσιν έχουσαν ψυχήν, προς μεταμόρφωσιν της φύσεώς της ταύτης.

Τα διασωθέντα υπό αμυήτων περί των Ορφικών συμποσίων κατά τα οποία πράγματι οι Ορφικοί έτρωγαν ωμάς σάρκας, είναι αξία να λαμβάνονται υπ' όψιν μόνον υπό αμυήτων ανθρώπων και φρονούν ότι δεν αξίζει να λεχθεί ουδεμία λέξις περί τούτων, αφού επίσης είναι γνωστόν ότι οι Ορφικοί ηκολούθουν ακρεοφαγικήν δίαιταν.

Αι εορταί της εαρινής Ισημερίας των Ορφικών απετέλουν δι' αυτούς υψίστην σπουδήν. Θάνατος και εκ νέου αναγέννησις του Διονύσου παρέχει την εννοιαν του θανάτου της τιτανικής φύσεως και εισόδου της ψυχής αυτού εις το βασίλειον των αθανάτων. Είναι ο θάνατος των παθών της τιτανικής φύσεως των μεμυημένων και η εμφάνισις των μεγάλων αρετών αι οποίαι εξασφαλίζουν τον θρίαμβον αυτών. Αυτόχρημα κατατρόπωσις της τιτανικής φύσεως η οποία ως νόμον αυτής έχει τον θάνατον.

Οι Ορφικοί ετέλουν εορτάς και κατά την Θερινή Τροπήν του Ηλίου. Κατ' αυτάς ανεφέροντο εις τον θρίαμβον κατά του νόμου του θανάτου των τιτανικών φύσεων Διονύσου του Ελευθερέως. Αλλά και κατά τας τελετάς ταύτας οι Ορφικοί εξεδήλουν την λατρείαν των

προς την Θείαν Δημιουργίαν, η οποία έφθασεν δια των εκδηλώσεων των νόμων αυτής εις την εμφάνισιν των νόμων της θεοποιήσεως των όντων της.

Εξεδήλουν δε και ευγνωμοσύνην εις τα θεοποιηθέντα υπέροχα τέκνα αυτής, υπό την προστασίαν των οποίων ετίθεντο δια της ελευθέρας αυτών διαθέσεως. Ο Θεός Απόλλων, η εκπροσώπησις της αιωνίας νεότητος των αθανάτων, απετέλει το κορύφωμα της εκδηλώσεως της ευγνωμοσύνης των. Η λύρα του κατ' αυτήν την ώρα του έτους παρεδίδετο υπ' αυτού προς τον Θείον Ορφέα, δια να κρούει τας χορδάς της και μεταδίδει τους ήχους της εις τας ψυχάς των μεμυημένων, όπως εναρμονίζουν τας πνευματικάς των δυνάμεις προς την πνευματικήν φύσιν του Θεού της αιωνίας νεότητος.

Εις τας εορτάς της Θερινής Τροπής του Ηλίου των Ορφικών, ελάμβανον μέρος εξ αυτών, εκείνοι μόνον οι οποίοι είχον διέλθει όλους τους βαθμούς της Ορφικής μυήσεως και τα συμπόσιά των δεν αποτελούντο από ωμοφάγια, αλλά από τροφήν την οποίαν απεκάλουν αμβροσιακήν και από ποτόν το οποίον απεκάλουν Διονυσιακόν οίνον. Δεν δύναμαι, διότι δεν γνωρίζω, να είπω τι περισσότερον περί των εορτών των Ορφικών της Θερινής τροπής του Ηλίου.

Εξετέθησαν με σαφήνειαν, όσον ήτο δυνατόν να εκτεθούν τα εκ της παραδόσεως σωζώμενα περί των Ορφικών και του Θείου Ορφέως με την πίστιν ότι θα αποτελέσουν εν τη διανοία των μεταγενεστέρων αντικείμενον ευρυτέρας ερεύνης και με την βεβαιότητα ότι θα τα συγκρίνουν με την ιδεολογίαν των συγχρόνων μυστηριακών οργανώσεων και θα εμβαθύνουν ούτοι εις τας αληθείας, τας οποίας μόνον μεμυημένοι άνθρωποι δύνανται να κατανοούν.

Αι άλληγορικαί εικόνες των Ορφικών μυστηρίων αποτελούν τα μεγάλα ερείσματα δια τους μεμυημένους, όπως κατανοούν τας εννοίας της Θείας πνευματικής φύσεως, αι δε συνθέσεις αυτών είναι απαύγασμα της υπερόχου διανοήσεως του μεγάλου διδασκάλου Ορφέως, του πρωταρχικού τούτου διδασκάλου των μυσταγωγικών αληθειών, προς τον οποίον οφείλουν να εκδηλούν άπαντες οι μεμυημένοι όλων των μυστηριακών οργανώσεων την ευγνωμοσύνην των.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι *α/α* 23)

29. ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ας χαιρετίσωμεν πρώτον τον Ήλιον, ο οποίος με τας θερμάς ακτίνας του φωτός του επηρεάζει τόσον τα δημιουργήματα της μητρός Γης, όσον και τας ανθρωπίνους ψυχάς, όπως εκδηλώνούν αφθονώτερον τα συναισθήματά των, την αγάπην των και την λατρείαν των προς τους Θείους νόμους της Φύσεως, τους συντρέχοντας εις την πρόοδον και την διατήρησιν του είναι των. Αι θερμαί ακτίνες του συμβάλλουν εις την ωρίμανσιν των καρπών της Γης, εκ των οποίων αντλούμεν πλουσίως την δύναμιν των στοιχείων και του χυμού των, προς λειτουργίαν της οργανικής μας φύσεως και εις την δημιουργίαν και εκδήλωσιν του ανθρωπίνου πνεύματος. Διότι, άνευ της επιδράσεώς των, τόσον η διανόησις όσον και η λειτουργία του πνεύματός μας, θα εστερούντο του μέσου της ενεργείας των.

Η λειτουργία του πνεύματος και τα όργανα της διανοήσεώς του δεν θα ήτο δυνατόν να συντελεσθούν. Η λειτουργία των αισθήσεων θα ήτο λανθάνουσα εις την ούσίαν του πνεύματος, το οποίον δεν θα είχεν όργανον εκδηλώσεως. Ο ανθρώπινος οργανισμός δεν θα εδημιουργείτο άνευ της παροχής των ενεργειών του Φωτός επί της φυτικής ουσίας.

Κατά τους αρχαίους μύστας το Φως του Ηλίου όχι μόνον συντρέχει εις την οργάνωσιν των μορφών μας, αλλά δι' αυτού παρέχεται προς το πνεύμα μας ό,τι απαιτείται δια να εκδηλώσει τας λειτουργίας του και να δώσει προς αυτάς την έννοιαν των ιδιοτήτων με τας οποίας το διακρίνομεν. Ούτω αι ψυχικαί λειτουργίαι, ως συνήθως τας αποκαλούμεν, είναι αποτέλεσμα προερχόμενον εκ του πνεύματός μας τη συνδρομή του Φωτός του Ηλίου.

Αι ιδέαι, τα αισθήματα και τα συναισθήματα της ανθρωπίνης υπάρξεως είναι εκδηλώσεις του πνεύματος, ελθούσαι εις το είναι του εγώ μας δια της επιδράσεως του Φωτός του Ηλίου επί των οργάνων μας και δι’ αυτών επί της ουσίας του πνεύματός μας. Αν τούτο δεν είναι αληθές, ο σκοπός της θαυμασίας οργανώσεως των μορφών της Φύσεως παραμένει ακατανόητος. Διότι, εάν αι μορφαί της Φύσεως δεν επιδιώκουν να καταστήσουν ενεργόν το πνεύμα της δια να αποκτήσει οντότητα, είναι αδύνατον να κατανοήσωμεν τας σχέσεις της ουσίας της Φύσεως προς το πνεύμα της. Είναι αδύνατος η κατανόησις της συνεργασίας των.

Οι αρχαίοι μύσται και κατά παράδοσιν οι νεώτεροι, εώρταζον δι' ειδικών τελετών όχι μόνον την συνεργασίαν του πνεύματος μετά της ουσίας της Φύσεως, αλλά και απέδιδον συγχρόνως και λατρείαν προς τον Θεόν. Διότι επίστευον, ότι το Ηλιακόν Φως είναι η ζωηροτέρα εκδήλωσις της ουσίας του Θεού, δεδομένου ότι δεν ηδύναντο να εννοήσουν πνευματικήν λειτουργίαν και μορφικόν κόσμον απουσία των ιδιοτήτων της ουσίας του Θεού.

Το Φως προκαλεί την εμφάνισιν και τας ενεργείας πάντων. Η δε διαφορετική ανά τους κόσμους έντασις των ακτίνων του διακανονίζει τους τρόπους της λειτουργίας των. Και κατά τας δοξασίας των αρχαίων μυστών εις τας διαφορετικάς αυτάς λειτουργίας οφείλεται και ο χωρισμός των ζωικών μορφικών πλασμάτων εις άρρενα και θήλεα, ίνα δι' αυτών η ψυχή του κόσμου ανέρχεται εις υψηλότερα επίπεδα προόδου.

Το γεγονός τούτο εθεωρείτο υπό των μυστών σπουδαιότατον και βαθέως εσπουδάζετο. Ιδιαιτέρως εμελετώντο τα φαινόμενα και τα αίτια εις τα οποία οφείλομεν την υπαρξίν μας. Προς τούτοις απένεμον σεβασμόν και προς τας ιεράς πράξεις της Φύσεως, Αι οποίαι παρέχουν εις το πνεύμα το μέσον της λειτουργίας των δυνάμεών του. Δια τον ημέτερον κόσμον, με μίαν λέξιν, το Φως του Ηλίου είναι η αστείρευτος πηγή από την οποίαν αντλεί ούτος τα μέσα της ζωής και της προόδου του.

Ο ιδρυτής της αρχαίας Ελληνικής θρησκείας, ως γνωρίζω τουλάχιστον εγώ, είναι άγνωστος. Το γεγονός τούτο απομακρύνει πάντα οπαδόν της από προσωπολατρείας και την καθιστά διαφορετικήν από τας άλλας Θρησκείας παλαιοτέρων και νεωτέρων εποχών.

Η Ελληνική Θρησκεία εν τω συνόλω της αποτελεί ένα μεγαλούργημα. Απασχολείται επιμελώς όχι μόνον με το πνεύμα και με τας λειτουργίας αυτού, αλλά και με την Φύσιν και με την δημιουργίαν των κόσμων. Αι έννοιαι της αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας αι αποκαλύπτουσαι δι' αλληγορικών παραστάσεων την ύπαρξιν, την γενεαλογίαν, το φύλον, τας ιδιότητας, τας σχέσεις και αντιθέσεις των Θεών, παρέχουν πλήρη και λεπτομερή απεικόνισιν των σταθμών της εξελισσομένης κατά τους Θείους νόμους ουσίας της Φύσεως, εκ της οποίας έρχεται εις το είναι της ενεργείας του το πνεύμα αυτής. Αποκαλύπτουν τα τελούμενα εν τω κόσμω ημών υπό της πνευματικής φύσεως των όντων. Παρουσιάζουν την προς τα πρόσω εξέλιξιν του ανθρωπίνου πνεύματος, το οποίον τείνει να ανέλθει εις θειοτέρους κόσμους.

Αι έννοιαι αυταί αναφέρονται περισσότερον εις τα θέματα της πνευματικής φύσεως, διοτι την πνευματικήν φύσιν πρέπει να γνωρίζει καλώς ο άνθρωπος. Αλλά δια να κατανοηθεί αύτη, πρέπει να μελετηθεί πρότερον η όλη Φύσις και οι λειτουργούντες νόμοι της, διότι, ως αφίνει η Ελληνική Θρησκεία να υπονοηθεί, η πνευματική ζωή εκδηλούται και ενεργεί δια των οργανικών μορφών της Φύσεως, ο δε νοητικός κόσμος είναι απόρροια του φυσικού κόσμου, και αποτέλεσμα αμφοτέρων είναι ο κόσμος των Θεών.

Η τοιαύτη συνοχή των εννοιών καταπλήσσει το πνεύμα του ειλικρινώς και ελευθέρως ερευνώντος την αρχαίαν Ελληνικήν θρησκείαν.

Αλλά περισσότερον καταπλήσσει τον νουν του ανθρώπου ο τρόπος της διατυπώσεώς της δι' αλληγορικών εικόνων και συμβόλων. Διότι δια του τρόπου αυτού παρέμεινε και θα παραμείνει πάντοτε άθικτος από τον χρόνον, την αμάθειαν και τον εγωισμόν.

Η παράδοσις περί της γεννήσεως της Θεάς της Σοφίας, δεν διεφθάρη ποτέ. Η αλληγορική εικών των σχέσεων του Θεού Άρεως και της Αφροδίτης, η παρουσιάζουσα την γέννησιν του Έρωτος και της Αρμονίας, παρέμεινε μέχρι σήμερον αμετάβλητος, παρ' όλην την ειρωνεϊαν την οποίαν υπέστη εκ των ανθρώπων πάσης εποχής. Αι πλήρεις μεγάλων εννοιών αλληγορίαι, αι αναφερόμεναι εις τας εκ του Ουρανού καθόδους και μεταμορφώσεις του Θεοϋ Διός, ως και εις τας σχέσεις του προς τας Νύμφας της Γης - τας αγνάς ψυχάς -διετηρήθησαν άρτιαι και εμπνέουν την επιθυμίαν εις το ελευθέρως ενεργούν ανθρώπινον πνεϋμα όπως ανέρχεται και συλλαμβάνει τους αληθείς δεσμούς της ψυχής των όντων και του Ηλιακού Φωτός. Τους δεσμούς τους συντελούντας εις την απελευθέρωσιν της ανθρωπίνης ψυχης εκ των παθών, τα οποία της εδημιούργησαν αι σκοτειναί επιδράσεις του καθαρώς υλικού κόσμου.

Πάσαι αι αλληγορικαί εικόνες της Ελληνικής Θρησκείας περικλείουν πλούτον ιδεών αι οποίοι είναι ικαναί να καταστήσουν το πνεύμα του κατανοούντος αυτάς, σοφόν. Αλλά η ερμηνεία των είναι εμπιστευμένη μόνον εις τους μεμυημένους πάσης εποχής.

Τα Ελληνικά μυστήρια απησχολούντο κυρίως με την ερμηνείαν των παραδόσεων της Ελληνικής Θρησκείας μετά της οποίας ευρίσκοντο εις στενοτότας σχέσεις, ενώ ο αμύητος κόσμος είχεν συγκεχυμένην αντίληψιν περί αυτών. Αφ' ης όμως στιγμής τα Μυστήρια ελειτούργουν υπό την πίεσιν των μη μεμυημένων ιθυντόρων της Ελληνικής Εθνότητος, οι ιερείς των μυστηριακών σκηνωμάτων διέκοψαν τον μετά της πραγματικής αληθείας σύνδεσμόν των. Και από τότε ήρχισεν και η πτώσις του πνεύματος και του αληθούς πολιτισμοϋ της Ελληνικής Ψυχής.

Αλλά μεταξύ των πρώτων συντελεστών της παρακμής υπήρξαν και οι ερμηνευταί της ιδεολογίας της Ελληνικης Θρησκείας, οι έξω των μυστηρίων εργασθέντες. Διότι δεν ηδυνήΘησαν ούτοι να εννοήσουν τας υπερόχους πνευματικάς ιδιότητας του εξελιχθέντος πνεύματος των Θεών της Ελληνικής Θρησκείας, διότι δεν αντελήφθησαν την τελουμένην επιμιξίαν μεταξύ των φωτεινών ακτίνων του Ηλίου και των ανθρωπίνων πλασμάτων.

Πρωτίστως όμως δεν ηδυνήθησαν να μάθουν, ότι εκάστη αλληγορική εικών δεν αναφέρεται μόνον εις τα πραγματικά της ανθρωπίνης υπάρξεως γεγονότα, αλλά και εις τα μορφικά καθ` όλου πλάσματα της Φύσεως και εις τας πνευματικάς ιδιότητας των Θεών. Η δε αδυναμία αύτη οδήγησεν τους παρερμηνευτάς της Ελληνικής Θρησκείας εις την διατύπωσιν σκέψεων αυτόχρημα ακολάστων.

Εσχημάτισαν μεταξύ άλλων την αντίληψιν, οτι αι σχέσεις των Θεών προς τους ανθρώπους απετέλουν αδυναμίας ψυχικάς και πνευματικάς και ούτω απέδωσαν εις τους Θεούς, ανθρώπινα ελαπώματα ανάλογα προς την ηθικήν αυτών κατάστασιν. Αλλά η ύπαρξις αδυναμιών παρεμποδίζει την νόησιν και την ηθικήν δύναμιν να λειτουργήσουν κανονικώς και να καλιεργήσουν την υλικήν υπαρξιν κατά τους Θείους νόμους, τους συντρέχοντας την πνευματικήν και ψυχικήν εξέλιξιν των όντων.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.`. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 18)

30. Η ΘΕΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Η Θεά του Κάλλους είναι μία από τας πλέον ζωηράς αλληγορικάς παραστάσεις της Ελληνικής Θρησκείας. Αναφέρεται εις γεγονότα της δημιουργίας των μορφών της Φύσεως, της ανθρωπίνης υπάρξεως και εις τας λειτουργίας του δρώντος υπεράνω ημών πνεύματος. Ότι αναφέρεται εις τους νόμους τούτους της Φύσεως θα διακρίνωμεν ευθύς ως εξετάσωμεν την γενεολογίαν της.

Η Αφροδίτη, κατά τας παραδόσεις των αρχαίων Ελλήνων ήτο θυγάτηρ του Ουρανού και της Θαλάσσης, του Ουρανού και της Ημέρας, του Κρόνου και της Ευρυνόμης, του Διός και της Διώνης. Επίσης ελέγετο, ότι προήλθεν εξ ωού περιστεράς, πεσόντος εξ ουρανού εις την Γην. Κατά την πρώτην εκδοχήν εγεννήθη εκ του αφρού της θαλάσσης, όταν ερρίφθησαν εντός αυτής τα αποκοπέντα υπό της φοβεράς Άρπης του Κρόνου μόρια της ανδρότητος του Ουρανού. Ευθύς μετά την γέννησίν της πλέουσα επί των κυμάτων εντός οστράκου, έφθασε το πρώτον εις Κύθηρα και έπειτα εις Κύπρον, όπου περιεποιούντο αυτήν ως τροφοί αι Ώραι.

Κατά τους αρχαίους μύστας τα αποκοπέντα μόρια της ανδρότητος του Ουρανού συμβολίζουν σπερματικόν τύπον, ο οποίος μεταφερόμενος διά της ουσίας του αιθέρος εις την θάλασσαν, αποκτά εκεί μορφήν. Ο Κρόνος εικονίζει τον Χρόνον και η Άρπη τα διά του Χρόνου εμφανιζόμενα σπέρματα του Ουρανού. Επίστευον, δηλαδή, ότι αι δυναμικαί ιδιότητες, αι προκαλούσαι την σύστασιν των μορφών προέρχονται εκ των επιδράσεων του Ουρανού προς την Γην, και ότι αι επιδράσεις αύται δίδουν προς την ουσίαν της Γης, με την βοήθειαν του φωτός της ημέρας, τον τόνον να ενεργή κατά τρόπον .συντελούντα εις την διάπλασίν της και εις την κατά μέρος οργάνωσίν της εις μορφάς.

Η δημιουργική αύτη εργασία, κατά τους αρχαίους μύστας, εγένετο τη βοηθεία της ουσίας του αιθέρος. Πως όμως δεν γνωρίζομεν σήμερον. Ίσως τα κατερχόμενα εξ ουρανού προς την Γην κύματα του αιθέρος μίγνυνται με τα μη συναποτελέσαντα ακόμη μορφάς υλικά άτομα. Εκ της μίξεως δε επέρχεται η συνεργασία των, ή αν τούτο δεν γίνεται, τα εξ Ουρανού κύματα επιδρούν κατά τοιούτον τρόπον επί του υπάρχοντος μεταξύ των υλικών ατόμων αιθέρος ώστε να τον εξαναγκάζουν εις ωρισμένας ενεργείας, συντρεχούσας την συγκρότησιν των μορφών.

Τα εξ ουρανού προερχόμενα κύματα είναι διαφόρου εντάσεως. Είναι ανάλογα προς την θέσιν και την κίνησιν των διαφόρων σωμάτων του πλανητικού μας συστήματος, τα οποία κινούνται συνεχώς. Επί πλέον ο αιθήρ ο οποίος συνδέει τα άτομα της ύλης, δεν ενεργεί εις εκάστη μορφήν με την ιδίαν έντασιν και τον ίδιον τρόπον. Διά τον λόγον αυτόν χωρίζεται και διακρίνεται η ειδικότης των μορφών, ο ατομικός των τύπος, ο διαιωνιζόμενος και εξελισσόμενος εις την Φύσιν. Τον ατομικόν τούτον μορφικόν τύπον συμβολίζει η Θεά του Κάλλους.

Ο συμβολιζόμενος υπό της Θεάς Αφροδίτης τύπος των μορφών είναι εκείνο το οποίον διακρίνομεν εις τους διαιωνιστικούς πυρήνες και ειδικότερον εκείνο το οποίον συνδέει τα υλικά στοιχεία, τα αποτελούντα αυτάς. Δεν είναι όμως το πρωταρχικόν πυρ, το αλληγορούμενον υπό του Θεού Διός, αλλά μία από τας θαυμασιωτέρας εμφανίσεις του.

Ετέρα εμφάνισις του πρωταρχικού πυρός είναι η μετά των υλικών στοιχείων επαφή του, εκ της οποίας έρχεται εις το Είναι του το υλικόν πυρ, το αλληγορούμενον υπό του Θεού Ηφαίστου, συζύγου της Θεάς του Κάλλους.

Κατά τας δοξασίας των αρχαίων μυστών, όλαι αι αλλοιώσεις των μορφικών πλασμάτων και οι μετασχηματισμοί των στοιχείων τα οποία αποτελούν αυτά, οφείλονται κυρίως εις τας δύο διαφορετικάς από απόψεως ενεργείας, εμφανίσεις του πρωταρχικού πυρός, τας αλληγορουμένας υπό των Θεών Ηφαίστου και Αφροδίτης. Τούτο δε καταφαίνεται εάν

προσέξωμεν τας αλληγορίας των Θεών Διός, Ήρας, Ηφαίστου, Άρεως, Αφροδίτης και των τέκνων της, Έρωτος και Αρμονίας.

Η συνεργασία του Θεού Διός, πρωταρχικού πυρός, και της Θεάς Ήρας, υλικής ουσίας, έχει ως αποτέλεσμα τα υλικόν πυρ, τον Θεόν Ήφαιστον και την παραγομένην κίνησιν, τον Θεόν Άρην. Ακολούθως η συνεργασία της κινήσεως, του Θεού Άρεως, και του τύπου των μορφών, της Θεάς 'Αφροδίτης, δημιουργεί τα τέκνα των Έρωτα και Αρμονίαν. Τα δύο αυτά τέκνα των Θεών έρχονται εις το Είναι των εκ της αδιαχωρίστου πλέον ενώσεως της κινήσεως και του μορφικού τύπου, ή καλλίτερον, εκ της ενεργείας του τύπου των μορφών και της κινήσεως των υλικών στοιχείων, των συντρεχόντων εις την δημιουργίαν της υλικής μορφής.

Δια την επίτευξιν των μεγάλων τούτων αποτελεσμάτων της Θεάς Αφροδίτης και του Θεού Άρεως τα μέγισται υποβοηθεί ο Θεός Ήφαιστος δια της ισχύος του. Περιβάλλει αμφοτέρους τους Θεούς με το χρυσούν του δίκτυον το οποίον αλληγορεί, ότι μετά την εκδήλωσιν του υλικού πυρός ουδέποτε θα επέλθει χωρισμός μεταξύ του τύπου των μορφών και της κινήσεως των υλικών στοιχείων. Αντιθέτως τα δύο ταύτα αμοιβαίως θα εξελίσσωνται εις Θειοτέρας ενεργείας και θα δημιουργούν τελειοτέρους κόσμους.

Τα ανωτέρω εικάζομεν και εκ σωζομένου αποσπάσματος ύμνου των Ορφικών προς την Θεάν του Κάλλους, ο οποίος λέγει: «πάντα γαρ εκθέσεν έστιν, υποζεύξατο δε κόσμον και κρατείς τρισσών Μοιρών γέννος δε πάντα, όσα τ' εν Ουρανώ έστι και εν γαίη πολυκάρπω εν πόντω τε βυθώ τε, σεμνή βάκχοιο πάρεδρε».[6]

Και ο Αισχύλος εις τας «Δαναΐδας» του λέγει περί της Θεάς του Κάλλους τα εξής: «Ερά μεν αγνός ουρανός τρώσαι χθόνα. Ερως δε γαίαν λαμβάνειν γάμου τυχείν, όμβρος, δ' απ' ευναέντος ουρανού πεσών, έκυσε γαίαν, η δε τίκτεται βροτοίς, μήλων τε βοσκός και βίον Δημήτριον.[7]

Η Θεά του Κάλλους, κατ' άλλην παράδοσιν, προήλθεν εξ ωού περιστεράς, πεσόντος εξ ουρανού εις την Γην. Κατά τους αρχαίους μύστας το ωόν της περιστεράς συμβολίζει ακτίνα αγνού φωτός η οποία εισχωρήσασα εις την λειτουργίαν της ψυχής των όντων και συνδυασθείσα με τας ιδικάς της δυνάμεις, επέτυχε την δημιουργίαν του τύπου του ανθρωπίνου οργανισμού. Διά της ακτίνος του φωτός τούτου η ψυχή κατώρθωσε να φέρη περισσότερον προς τον οργανιομόν τας δυνάμεις της, αι οποίαι διεμόρφωσαν τα κέντρα της νοήσεως, τα συντελέσαντα εις την διάπλασιν των αισθήσεων.

Τώρα ποία είναι τα κύματα του ουρανίου φωτός, τα οποία έφερον το δώρον τούτο προς την ψυχήν της Γης, δια να δυνηθή να εμφανίση εαυτήν εις την εις την ανθρωπίνην μορφήν, και να εξωτερικεύση τας θαυμασίας ιδιότητας του πλέον διανοουμένου όντος της Φύσεως; Τούτο δεν το γνωρίζω. Εάν όμως συνδυάσωμεν τα νοήματα της ερμηνευθείσης εν αρχή γενεαλογίας, με τα νοήματα της παρούσης, ακοπώτερον θα κατανοήσωμεν την έννοιαν, την οποίαν έχουν επί της ανθρωπίνης υπάρξεως οι Θεοί Άρης και Ήφαιστος, ως και την έννοιαν της συνεργασίας των μετά της Θεάς του Κάλλους. Η τοιαύτη δε κατανόησις θα μας προαγάγη προς σαφή διάγνωσιν του ρόλου, τον οποίον υποδύονται επί της ανθρωπίνης μορφής τα τέκνα της Θεάς του Κάλλους και του Θεού Άρεως, ο Έρως και η Αρμονία.

---

[6] «Διότι όλα από σε προέρχονται, όλον δε τον κόσμον υπήγαγες υπό τον ζυγόν σου και είσαι κυρίαρχος των τριών Μοιρών, εγέννας δε όλα, και όσα είναι εις τον ουρανόν και εις την πολύκαρπον Γην, και εις την θάλασσαν και εις τον βυθόν, σεμνή πάρεδρε του Βάκχου».

[7] «Επιθυμεί μεν ο αγνός (καθαρός) αιθήρ να γονιμοποιήση την Γην, επιθυμία δε την Γην καταλαμβάνει να τύχη του γάμου. Όμβρος δε από του ερώντος Ουρανού πεσών κατέστησε την Γην καρποφόρον. Αύτη δε γεννά εις τους θνητούς βοσκάς προβάτων και βίον της Δήμητρος (σιτηρά)».

Η Αφροδίτη, κατά την Ελληνικήν παράδοσιν, είναι και θυγάτηρ του Θεού Διός και της Νύμφης Διώνης. Η αλληγορία της παραδόσεως ταύτης αναφέρεται εις τον πνευματικόν κόσμον, διότι περιγράφει, την Φύσιν των Θεών και τας σχέσεις των προς τας νύμφας, ψυχάς της Γης. Προ παντός εικονίζει τα έργον του μεταμορφουμένου Θεού του Ολύμπου Διός, το αναφερόμενον εις τας προσπαθείας του, όπως δώση προς την ψυχήν της Γης το φώς δια να ελευθερωθή εκ του σκότους του Άδου.

Τούτο προσεπάθουν να κατανοήσουν καλώς οι Έλληνες μύσται. Διότι άνευ της γνώσεως των υπό της γενεαλογίας ταύτης εικονιζομένων καθίστατο αδύνατος η κατανόησις της τύχης της ανθρωπίνης ψυχής πέραν του ανθρωπίνου κόσμου. Αλλ' ίνα η κατανόησίς των συντελεσθή πλήρως έδει οι μύσται να μάθουν πρότερον σαφώς την όλην λειτουργίαν της ανθρωπίνης ψυχής επί του ανθρωπίνου οργανισμού, και να διακρίνουν τας τάσεις και προσπαθείας της, όπως ελευθερωθή του ανθρωπίνου περιβάλλοντος.

Την πραγματικήν σημασίαν των εικονιζομένην υπό της Θεάς του Κάλλους εν τη γενεαλογία ταύτη μαντεύομεν μόνον. Διότι διά να κατανοήση τις την έννοιάν των, θα απητείτο μακρά και εμπεριστατωμένη μύησις την οποίαν θα έπρεπε να καθοδηγούν πεφωτισμένοι Ιεροφάνται των αληθειών της Φύσεως.

Το τέκνον του Θεού Διός και της νύμφης Διώνης είναι προωρισμένον να κατανοηθή μόνον υπό των ανθρώπων εκείνων, οι οποίοι προσήγγισαν και διέγνωσαν τας λειτουργίας της πνευματικής Φύσεως και τας σχέσεις της προς τον διέποντα τους κόσμους Θεόν. Γνωρίζομεν όμως όλοι μας, ότι η Θεά του Κάλλους είναι η πρόγονος του Θεού Διονύσου, είναι η μήτηρ της Νύμφης Αρμονίας, συζύγου του βασιλέως Κάδμου του εικονίζοντος εν τη Ελληνική παραδόσει το Φως του Ηλίου, συνεπεία του οποίου ενεργεί ο νοητικός ανθρώπινος κόσμος και ευρίσκει η ψυχή του φυσικού κόσμου την οδόν των ατελευτήτων μεταμορφώσεών της.

Η Θεά Αφροδίτη ηνωμένη μετά του Άρεως, και περιβεβλημένη μετ' αυτού υπό του χρυσού δικτύου του Θεού Ήφαίστου, ου μόνον φανερώνει την δημιουργίαν της πνευματικής ατομικότητος, αλλά και την εσαεί αναλλοίωτον διατήρησίν της εις τον άπειρον κόσμον εικονίζει το θεμέλιον επί του οποίου στηρίζονται αι μεταμορφώσεις του πνεύματος εις τον άπειρον χρόνον, δυνάμει των οποίων και η νόησις και η συναισθηματικότης του εντείνονται. Το τέκνον της Θεάς Αφροδίτης και του Θεού Άρεως, ο Έρως, ο επί του πνευματικού επιπέδου ενεργών, αποτελεί την θαυμαοιωτέραν εικόνα του ανελισσομένου νοητικού κόσμου, του καθισταμένου ολονέν Θειοτέρου, αλλά και το εξασφαλίζον μέσον της άνευ τέρματος προόδου του πνεύματος της Φύσεως.

Η Θεά Αφροδίτη απέκτησε και άλλο περίλαμπρον τέκνον μετά του Θεού του πνεύματος Ερμού, τον Ερμαφρόδιτον. Η έννοια του Ερμαφροδίτου βεβαίως δεν είναι εκείνη, την οποίαν διακρίνομεν εις τας ανωμάλους ενεργείας της ζωϊκής Φύσεως, αλλ' άλλη, αναφερομένη εις τας εκδηλώσεις του προαχθέντος ανθρωπίνου πνεύματος. Η συγκέντρωσις των ιδιοτήτων του άρρενος και του θήλεος εις μίαν ανθρωπίνην ή πνευματικήν προσωπικότητα, είναι ίσως η απαρχή της αποθεώσεως.

Ανέφερα τα περί της Θεάς του Κάλλους με την πεποίθησιν, ότι υπάρχουν αλήθειαι, τας οποίας πρέπει οι ελευθέρως σκεπτόμενοι να ερευνήσουν. Η δε τοιαύτη έρευνα, έχω την βεβαιότητα, ότι θα αποδώση μέγιστα ωφελήματα, ου μόνον θα μας δημιουργήση την σκέψιν ν' απονείμωμεν την προσήκουσαν ευλάβειαν προς τους γίγαντας του αρχαίου Ελληνικού πνεύματος, οι οποίοι έφεραν τόσον επιτυχώς Θείας γνώσεις περί Φύσεως και πνεύματος εις την επιφάνειαν της ανθρωπίνης σκέψεως, αλλά και θα μας ωθήση να χωρήσωμεν εις το επίπεδον της διανοήσεως των προγόνων μας.

Τα μεγαλουργήματα του ανθρωπίνου πνεύματος δεν πρέπει να μας αφήνουν ασυγκίνητους, διότι αυτά και μόνα εξασφαλίζουν την πρόοδον του πνεύματος ημών και μας ωθούν εις την οδόν της γαλήνης και της ευδαιμονίας.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι *α/α* 19)

31. ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ

υπό Σπ. Κ. Νάγου 22 Δεκεμβρίου 1931

Τι είναι κάλλος; Την αληθή έννοιαν τούτου διετύπωσαν πρώτοι οι θαυμάσιοι μύσται του περισπουδάστου κλάδου της Ελληνικής φυλής, όστις ώκισεν τας περί το όρος Όλυμπος χώρας, εκείνας αι οποίαι έφερον το όνομα Πιερία. Αυτοί υπήρξαν οι συνθέται της Ελληνικής Θρησκείας ήτις απετέλεσεν τας βάσεις της Ελληνικής παραδόσεως. Αυτοί επίσης υπήρξαν και οι ανάδοχοι των ονομάτων του Ελληνικού Πανθέου, έκαστον των οποίων αποτελεί μίαν πνευματικήν έννοιαν την οποίαν γνωρίζουν μόνον οι μεμυημένοι εις τας αληθείας της πνευματικής φύσεως.

Εις το εξόχως αποκαλυπτικόν έργον του Ελληνικού Πανθέου διεκρίθησαν ο Ορφεύς, οι συνεργάται αυτού και οι διαδοχοί του ποιηταί, Λύκος, Μουσαίος, Εύμολπος και Πάφος. Αυτοί επίσης μας αφήκαν υποθήκας περί της γενεαλογίας των θυγατέρων του Θεού Διός και της Μνημοσύνης και εμνημόνευσαν τον τόπον της γεννήσεώς των. Προπαντός, μας εκληροδοτησαν την έννοιαν του Ελληνικού Πανθέου, την μεγαλειώδη εκείνην έννοιαν της γενεαλογίας εκάστου των Θεών του Πανθέου αυτού ως και την ιδιάζουσαν έννοιαν με τας πλήρως εξόχους σημασίας της κυριαρχίας αυτών και επί της καθόλου Φύσεως και επί της πνευματικής τοιαύτης.

Αυτοί απεκάλυψαν ότι το πρώτον ζεύγος του Ελληνικού Πανθέου είναι οι κυρίαρχοι των δυνάμεων των Θείων ουσιών της Φύσεως και ως εκ του είναι οι γονείς πασών των μορφών των κόσμων και προπαντός των πνευματικών μορφών. Τας ιδιαζούσας έννοιας των Θεών του Ελληνικού Πανθέου με τας εξόχους σημασίας των κυριαρχιών αυτών επί της πνευματικής Φύσεως, τα Ελληνικά μυστήρια, τα ομαλώς λειτουργήσαντα, έθεσαν ως αντικείμενον μυήσεως εις τους μύστας των αίτινες διήρχοντο ευδοκίμως τας ανωτέρας βαθμίδας των μυστηρίων αυτών. Δια ζωηρών επίσης υποθηκών μας αφήκαν και την έννοιαν του κάλλους, προσωποποιήσαντες τούτο εις μίαν μεγάλην Θεάν του Ελληνικού Πανθέου, την Θεάν Αφροδίτην, εις την οποίαν έδωσαν και την επωνυμία "Θεά του Κάλλους". Η γενεαλογία της Θεάς του Κάλλους ως τέκνους του Θεού Διός και της αγνής Νύμφης Διώνης, ως και τα εκ της Θεάς ταύτης γεννηθέντα τέκνα Έρως και Αρμονία, εμφανίζουν την έννοιαν του Κάλλους ως έχουσαν άμεσον σχέσιν προς τας μορφάς της Φύσεως καθόλου και της πνευματικής τοιαύτης. Διότι ο πατήρ της Θεάς του Κάλλους είναι ο γονεύς των μορφών, τα δε τέκνα αυτής Έρως και Αρμονία είναι έκδηλοι και εν ενεργεία νόμοι των μορφών. Ο Έρως είναι ο νόμος της διαιωνίσεως των μορφών ως και της εξελίξεώς των δια της διαιωνίσεως, η δε Αρμονία είναι ο νόμος της συλλειτουργίας των μορφών και της μεταξύ των αμοιβαίας αλληλεπιδράσεως συνεπεία της οποίας γίνεται η ομαλή συλλειτουργία των. Ομού Έρως και Αρμονία είναι οι διέποντες τας μορφάς βασικοί νόμοι. Οι μορφικοί όμως κόσμοι δεν περιορίζονται μόνον εις εκείνους του περιβάλλοντος ημών, του περιβάλλοντος της φύσεως μας. Τοιαύτην δόξαν δύνανται να έχουν μόνον διάνοιαι περιορισμέναι εις νοητικήν ενέργειαν. Δια να νοηθεί τούτο σαφώς, δυνάμεθα να είπωμεν ότι το ουσιαστικόν άπειρον των κόσμων δεν δύναται να έχει ουσιαστικήν αντικειμενικήν εμφάνισιν άνευ των μορφών αυτού. Όπου τυχόν δεν δύναται να υπάρχει μορφικόν Είναι εν τω απείρω, είναι απροσπέλαστον αντικειμενικώς εις την έρευνάν του υπό του πνεύματος και τούτο διότι το πνεύμα ως και παν αισθητικόν και νοητικόν ον δεν δύναται να ενεργήσει άνευ οργάνου αισθήσεως και νοήσεως. Τα όργανα της αισθήσεως και της νοήσεως των όντων δεν είναι της αυτής φύσεως και ενεργείας εις όλους τους κόσμους. Επίσης τα όργανα της αισθήσεως και της νοήσεως της ανθρωπίνης τοιαύτης. Το ουσιαστικότερων είναι ότι εν των απείρω κόσμω ουδέν πνευματικόν ον αυτού δύναται να ενεργεί άνευ οργάνου αισθήσεως και διανοήσεως. Εις τα μέρη του απείρου κόσμου τα όργανα

ταύτα είναι φύσεως διαφορετικής και ενεργούν συμφώνως προς την ιδιάζουσαν φύσιν αυτών. Η ύπαρξις των οργάνων τούτων είναι μέρος μορφών. Κατά συνέπειαν το εν ενεργεία άπειρον είναι μορφικόν είτε τούτο εξετασθεί από της απόψεως των αψύχων μορφών εις τας οποίας η αίσθησις και νόησις λανθάνουν και εκδηλούνται μόνον υπό την έννοιαν λειτουργούντων νόμων εν αυταίς, είτε εξετασθεί από της απόψεως των εμψύχων οργανικών της γνωστής εις ημάς φύσεώς των είτε της πνευματικής φύσεως, της οποίας αι μορφαί δεν γίνονται από την αυτήν ενεργητικήν δύναμιν της ουσίας του γηίνου ημών περιβάλλοντος.

Πάντως δια να λειτουργεί και ενεργεί πάσα πνευματική υπόστασις έχει ανάγκην μορφής και η πνευματική υπόστασις είναι και αυτή μορφή, διότι εάν δεν ήτο τοιαύτη θα ήτο απροσπέλαστος εις πάσαν έρευναν, θα ήτο δυνάμει μόνον και ανεκδήλωτος εις τα ενεργείας των απείρων κόσμων. Το πνεύμα είναι μορφή ως τοιαύτη δε σχηματίζει εξ αναλόγου προς την δυναμικοτητά της όργανα, αισθήσεως και νοήσεως, από ουσίαν του περιβάλλοντος μέσα εις το οποίον ευρίσκεται και ενεργεί. Τα όργανα της πνευματικής μορφικής φύσεως του ανθρώπου, λόγω της διαφορετικής αυτών φύσεως, καθίστανται όμως νοητά εις την λειτουργίαν της διανοήσεως ημών διότι η διανόησις ημών αύτη είναι αποτέλεσμα των ψυχικών μας δυνάμεων αι οποίαι εκδηλούνται δια των οργάνων της διανοίας ημών. Η διανόησίς μας αυξανομένη εις τας ενεργείας της φθάνει μέχρι του σημείου να τροποποιή εις τας λειτουργίας των και τα όργανα των αισθήσεών μας, ότε και αυτά αποκτούν την ιδιότητα να αισθάνονται και έρχονται εις επαφήν με τας πνευματικάς φύσεις και αντιλαμβάνονται την ύπαρξίν των.

Η έννοια του Καλλους ως έχουσα άμεσον σχέσιν προς τας καθόλου μορφάς των κόσμων. είναι εκδήλωσις αυτών τούτων των μαρφών των κόσμων. Έννοια Κάλλους δεν δύναται να υπάρξη άνευ μορφών. Αι μορφαί όμως έχουν δυο εμφανίσεις, την εξωτερικήν αυτών ως συγκρότημα και τας εσωτερικάς αυτών λειτουργίας. Επομένως και το Κάλλος έχει δυο όψεις. Την εξωτερικήν αυτού όψιν οι προμνησθέντες μύσται διετύπωσαν εις την μορφήν της Θεάς Αφροδίτης. Τα μέρη της μορφής ταύτης συνέθεσαν αρμονικώς προς το σύνολον αυτής. Κάλλος λοιπόν είναι η μορφή εκείνη της οποίας τα μέρη αποτελούν αρμονίαν προς το σύνολον της.

Την εσωτερικήν όψιν του Κάλλους διετύπωσαν εις την αρμονικήν συλλειτουργία των δυνάμεων, των εσωτερικών δυνάμεων της μορφής και τούτων προς την εμφάνισιν και ομαλήν λειτουργίαν αυτής. Μη υπαρχούσης ομαλής συλλειτουργίας των εσωτερικών δυνάμεων του αισθησιακού και νοητικού όντος η έννοια του εσωτερικού Κάλλους δεν υφίσταται εν αυτώ. Το εσωτερικόν Κάλλος υφιστάμενον εξωραϊζει και την μορφήν και όταν ακόμη τα μέρη της δεν είναι διατεθειμένα αρμονικώς προς το σύνολον της. Αντιθέτως αρμονικώς διατεθειμένα τα μέρη μιας μορφής προς το σύνολον της και μη υπαρχούσης αρμονίας εις τας εσωτερικάς της δυναμεις, η εμφάνισις αυτής όχι μόνον δεν μεταδίδει την αίσθησιν του Κάλλους, αλλά και καθίσταται ακρουστική. Οι Έλληνες καλλιτέχναι των αρχαίων χρόνων ενεφάνισαν την έννοιαν του Κάλλους εις το παραστατικόν εκάστης μορφής της οποίας τα μέρη είναι αρμονικώς συντεθειμένα προς το σύνολον της και εις τούτο επροκάλεσαν την προσοχήν μας και εις αυτό ακριβώς στρέφεται η προσοχή των νεωτέρων καλλιτεχνών, παραβλέποντας την έκφρασιν η οποία προσδίδει και την εσωτερικήν αρμονικήν διάθεσιν των ενεργουσών δυνάμεων αυτής. Η έκφρασις των μορφών των όντων, των νοητικών πρωτίστως όντων, συναποτελεί μετά των αρμονικώς συντεθειμένων μερών των μορφών, την πραγματικήν έννοιαν του Κάλλους. Αυτή είναι η πραγματική ομορφιά η εμπνέουσα τας αισθήσεις μας. Αλλά πραγματική ομορφιά διέπει και τας μορφάς της αψύχου Φύσεως όταν αυταί αποτελούν ένα αρμονικό σύνολο μέρους της Φύσεως. Και αυταί ακόμη αι αρμονικώς συντεθειμέναι γραμμαί προς το σύνολον ενός σχήματος αποτελούν πραγματικήν ομορφιά προξενούσαν βαθείαν εντύπωσιν εις την λειτουργίαν του πνεύματός μας. Άνευ

αυτής της εννοίας του Κάλλους. αι αισθησιακαί μας λειτουργίαι θα εστερούντο της εκφράσεως της προδευτικής δυνάμεως του ανθρωπίνου πνεύματος και θα εγεννάτο η αδιαφορία προς ενέργειαν πληρώσεως φυσικών νόμων, δια των οποίων η ζωή καθίσταται όλον εν θειοτέρα και εξελίσεται εις τον άπειρον χρόνον. Η Θεά του Κάλλους είναι το μορφικόν πρότυπον όχι μόνον της πνευματικής φύσεως, αλλά πάσης φύσεως των κόσμων και τα τέκνα αυτής οι νόμοι της, δια των οποίων τα πάντα ρέουν εις ατελεύτητον εξέλιξιν των δυνάμεών της. Του προτύπου τούτου η εικών επαναλαμβάνεται εις όλας τας μορφάς της Θείας Φύσεως και είναι ευτυχείς οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι βαθέως εννοούν το μεγαλούργημα τούτο της Θείας Φύσεως.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ ΈΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.΄. Διόδωρο Καρυδάκη και την Έρση Θεοχαροπούλου α/α 23)

32. ΠΕΡΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Ομιλία γενομένη υπό του Σπ. Κ. Νάγου εν Λευκή εορτή

Η πνευματική έννοια των Θεών της αρχαίας Ελλάδος δεν είναι δυνατόν να ευρίσκεται εις το περιεχόμενο των πανηγύρεων, εις τας οποίας πρωτίστως επιζητείται να θεραπεύεται η λαϊκή φαντασία και να δημιουργείται η λαϊκή πίστις. Η πνευματική έννοια του Διονύσου δεν δύναται ει μη να ευρίσκεται εις την αλληγορία της γεννήσεως αυτού και εις το έργον του επί της ανθρωπίνης Ψυχής.

Δια της κατανοήσεως αυτών φρονώ, ότι ο άνθρωπος δύναται να καταστεί γνώστης των λειτουργιών του πνεύματος και δια της γνώσεως του ταύτης ευτυχής εις τον επίγειων αυτού βίον.

Ο Διόνυσος είναι τέκνον του Θεού Διός και της Νύμφης Σεμέλης. Η Σεμέλη ήτο θυγάτηρ του κτίσαντος τας επταπύλους Θήβας Κάδμου. Ο Κάδμος είναι το σύμβολον του Ηλιακού φωτός του ερχομένου και απ' ευθείας και δια των πλανητών προς δημιουργίαν του ανθρωπίνου οργανισμού. Ο αριθμός 7 των πυλών των Θηβών καθιστά κατάδηλον την εξήγησιν αυτήν περί Κάδμου.

Η δημιουργία του ανθρωπίνου οργανισμού είναι αποτέλεσμα συνεργασίας της ουσίας της Γης και του φωτός του Ηλίου.

Η Σεμέλη είναι το ψυχικόν ανθρώπινον πλάσμα το οποίον έρχεται εις ερωτικός σχέσεις προς τον Θεόν του Ουρανού Δία, προς το Θείον δηλαδή Ουράνιον πρωταρχικόν Πυρ, εις την ισχύν του οποίου οφείλονται πάσαι αι συγκροτήσεις και μεταμορφώσεις των κόσμων. Εκ της προς τον Θεόν Δία επαφής της Σεμέλης, προκύπτει η προς αυτήν μετάδοσις του Θείου Πυρός, εκ της οποίας η απαρχή του εξελικτικού σταδίου του ανθρώπου.

Εις την αλληγορικήν αυτήν έννοιαν ευρίσκεται ότι ο Θεός Ζευς ο οποίος ήλθεν εις μίξιν με την Νύμφη Σεμέλη, την ανθρωπίνην υπόστασιν, είναι αυτό τούτο το Θείον Πυρ, το πληρούν τας μεταξύ των Ουρανίων σωμάτων χώρας, εις τας οποίας δεν υπάρχει τιτανική, δηλαδή υλική ουσία. Εκάστη ακτίς του Πυρός τούτου ερχομένη εις την Γην, έρχεται μεταμορφωμένη. Το περιβάλλον της Γης αναγκαίως την μεταμορφώνει. Η Νύμφη Σεμέλη όμως δεν αρκείται να έρχεται προς αυτήν ο Ζευς μεταμορφωμένος. Παροτρύνει και ζητεί παρ' αυτού την υπόσχεσιν να εμφανισθεί ούτος ενώπιον της, ως εμφανίζεται προς την σύζυγόν του Ήραν. Ο Θεός Ζευς συνεπής προς ό,τι υπεσχέθη εμφανίζεται προ της Σεμέλης με πλήρη την Ουράνιον περιβολήν του. Μη δυναμένη όμως αύτη να ανθέξει προ της απείρου λάμψεως του Ουράνιου Πυρός κατακαίεται υπό τούτου. Η Σεμέλη έφερεν εν τη γαστρί της το αποτέλεσμα των ερώτων της προς τον Δία. Έπρεπε τούτο να σωθεί. Η ελθούσα προς τον ψυχικόν άνθρωπον ακτίς του Ουρανίου Πυρός και γονιμοποιηθείσα εις εν έμβρυον δεν έπρεπε να απωλεσθεί, διότι η ακτίς αύτη θα απετέλει εφεξής την βάσιν μιάς νέας δημιουργίας. Σπεύδει λοιπόν ο Ζευς, αποσπά από την καιομένην Σεμέλη τω εν άστρι αυτής έμβρυον, διανοίγει τον μηρόν αυτού και το τοποθετεί εκεί προς περαιτέρω κυοφορίαν. Το έμβρυον τούτο είναι πλέον φύσεως διπλής. Φέρει το σπέρμα του Ουράνιου Θεού αλλά και κληρονομάν την φύσιν της μητρός του. Το Θείον έμβρυον αποτελειώνει την κυοφορίαν του εντός του μηρού του Διός και εκείθεν γεννάται ο Διόνυσος, όπως κατ' ανάλογον τρόπον συνετελέσθη η γέννησις της Θεας της σοφίας Αθηνάς.

Η γέννησις του Διονύσου και της Αθηνάς αποτελούν εν τη διατυπωθείση παραδόσει τα πλέον αξιοσπούδαστα μέρη αυτής, διότι ταύτα αποκαλύπτουν τα αίτια της ανθρωπίνης διανοήσεως και τους νόμους της αναπαραγωγής των ιδεών και της απείρου αυτών διαιωνίσεως.

Αποτελούν την εμφάνισιν των πνευματικών νόμων οι οποίοι καθιστούν το ατομικόν πνεύμα αιώνιον.

Αλλ' επί πλέον η γέννησις του Διονύσου φέρει εις ημάς την έννοιαν των μέσων διά των οποίων θα δυνηθεί η ανθρωπίνην ψυχήν να έλθει εις αδιάσπαστον σύνδεσιν προς την πρωτίστην ουσίαν την οποίαν αλληγορεί ο Θεός Ζεύς, εκ της οποίας και μόνης συνδέσεως θα επιτύχει την μεταβολήν της Γηίνης αυτής φύσεως, θα αποβάλλει τα ελαττώματα της φύσεως ταύτης, και ούτω θα έκδηλώσει την πλήρη αυτής ελευθερίαν η οποία θα της επιτρέψει την πτήσιν προς τας χώρας του φωτός, εις τας οποίας βασιλεύει η πραγματική χαρά, η πραγματική ευδαιμονία και η πλήρης ευθυμία.

Ο Διόνυσος γενόμενος έφηβος εξεδήλωσεν όλη την χαράν και ευθυμίαν, αλλά προς τούτοις και κάποιαν αμεριμνησίαν, την οποίαν εκδηλούμεν πάντες εμείς οι άνθρωποι προκειμένου περί της περαιτέρω ήμών mευματικrjς τύχης. ' Η αμεριμνησία του Διονύσου προέρχεται εκ της κληρονομικής φύσεως της μητρός του. Ευρισκόμενος όμως εν τη καταστάσει ταύτη δέχεται εξαπίνης την επίθεσιν των Τιτάνων οι οποίοι και τον εθανάτωσαν. Διεμέλησαν το σώμα του, το διεμοιράσθησαν μεταξύ των και έλαβον έκαστος εν μέρος. Δια του τοιούτου διαμελισμού οι Τιτάνες αφ' ενός θα ημπόδιζον την υπό του Διονύσου μετάδοσιν ιδεών και μέσων ικανών να ωθήσουν την ανθρωπίνην ψυχήν προς την ελευθερίαν, αφ' ετέρου εις την υπόστασίν του υπήρχε σπέρμα θείου Πυρός να εμβολιάσουν την φύσιν αυτών, όπως καταστεί ισχυροτέρα εις μέλλοντας πνευματικούς αγώνας. Βλέπομεν και εδώ την εικόνα της προσπαθείας του ανοήτου πνεύματος, του ζητούντος να γίνει ισχυρόν δι' εκτρόπων μέσων.

Τον φόνον του Διονύσου αντιλαμβάνεται η Θεά της Σοφίας Αθηνά, η οποία σπεύδει και σώζει την καρδίαν αυτού. Σώζει δηλαδή το μέρος εκείνο εις το οποίον κατά τους αρχαίους σοφούς έχει έδραν η ψυχή.

Την διασωθείσαν καρδίαν προσκομίζει η Θεά της Σοφίας προς τον πατέρα των αθανατων, ο οποίος κατά την εμήν γνώμην, δεν εθλίβη διά τον θάνατον του υιού του. Αντιθέτως του παρεσχέθη η ευκαιρία να αναγεννήσει εν τη φύσει αυτού, εκ της διασωθείσης καρδίας, ένα νέον αθάνατον Διόνυσον. Η εικών της αλληγορίας της αναγεννήσεως του Διονύσου υπό του πατρός των αθάνατων, αποτελεί ένα από τα μεγαλουργήματα της διανοήσεως των αρχαίων προγόνων μας και παρέχει πλήρη την έννοιαν της μεταμορφώσεως της ανθρωπίνης ψυχής και της εισόδου της εις την αθανασίαν.

Τον φόνον του Διονύσου παρεμφερώς ευρίσκομεν και εις άλλας ανατολικάς παραδόσεις. Τοιαύτη π.χ. είναι η περί Χιράμ παράδοσις. Και εκείνος εφονεύθη ως ο Διόνυσος, όχι όμως υπό των επτά Τιτάνων αλλά υπό τριών αμαθών ανθρώπων. Η Ελληνική όμως παράδοσις είναι επικρατεστέρα, διότι εις την έννοιαν των επτά Τιτάνων αποκαλύπτει και τας σχέσεις αυτών προς τας επί του κόσμου επιδράσεις των επτά πλανητών. Ο εκ νέου γεννηθείς εκ της φύσεως του πατρός των αθανάτων Διόνυσος, είναι αθάνατος, ως αθάνατος δε λαμβάνει μέρος εις την κατά των Τιτάνων πάλην των άθανατων και αναδεικνύεται μετ' εκείνων νικητής.

Ο Νέος Διόνυσος δεν φέρει πλέον μετ' αυτού τίποτα το φθαρτόν και δια τούτο παραμένει εν Ολύμπω και εκείθεν εξασκεί το έργον αυτού προς το ανθρώπινον γένος. Εις το σημείον τούτο θα μου επιτρέψετε να επιμείνω ολίγον και να είπω ολίγας λέξεις περί Τιτανομαχίας εν τη οποία, κατ' έμέ, περικλείονται ύψισται αλήθειαι. Προ της Τιτανομαχίας, ο κόσμος διεκυβερνάτο υπό της βασιλείας των Τιτάνων. Η βασιλεία αύτη είχεν ως αρχήν την επιβολήν της βίας επί του ανθρωπίνου κόσμου, ως δικαιοσύνην δε το δίκαιον του ισχυροτέρου. Ο πνευματικός κόσμος της Γης ευρίσκετο υπό αφόρητον δουλείαν. Η πρόοδος αυτού ήτο προβληματική. Κατέχουσα η βασιλεία αύτη τας Ώρας του Ουρανού ημπόδιζε πάσαν επαφήν του πνεύματος της Γης προς το πνεύμα του Ουρανού. Κατά της βασιλείας ταύτης των Τιτά-

νων η οποία εκράτει εις τοιαύτην παθητικότητα το πνεύμα της Γης, επολέμησαν οι Ολύμπιοι και την ανέτρεψαν. Την Τιτανικήν βασιλείαν διεδέχθη η βασιλεία των αθάνατων, η οποία και διετύπωσεν νέον σύστημα διακυβερνήσεως του κόσμου. το νέον σύστημα επεζήτησεν να επαναφέρει τον άνθρωπον εις την φυσικήν του τροχιάν. Κατ' αυτό ο άνθρωπος έδει να προάγεται πνευματικώς. Από τότε ενεφανίσθη η έννοια της δικαιοσύνης και εξεδηλώθη ο σεβασμός προς το ανθρώπινον δίκαιον. Από τότε ήρξατο διακανονισμός των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων και αι ανθρώπιναι κοινωνίαι έσχον την πρώτην αυτών εμφάνισιν. Δυστυχώς όμως οι άνθρωποι φέροντες τα ελαττώματα της τιτανικής αυτών ουσίας, δεν ηδυνήθησαν να προσανατολισθούν προς την δημιουργηθείσαν νέαν κατάστασιν και τα τιτανικά πάθη και πάλιν επεκράτησαν εις τας σχέσεις αυτών. Ταύτα εξώθησαν το ανθρώπινον γένος έξω της φυσικής του τροχιάς και δια τούτο εις τας σημερινάς κοινωνίας βλέπομεν να επικρατούν αι μέθοδοι των Τιτάνων. το φαινόμενον όμως αυτό δεν είναι πραγματικόν. Είναι φαινόμενον κατ' επίφασιν και τούτο καταδηλούται εκ του ότι η εσωτερική ώθησις του ανθρώπου τείνει εις την απελευθέρωσιν αυτού εκ των Τιτανικών παθών. Αλλ' εκτός τούτου, οι διευθετήσαντες την νέαν κατάστασιν Θεοί, εδημιούργησαν και το εποπτικόν σώμα των μοιρών, τας οποίας έθεσαν υπό την άμεσον έποπτείαν του Θεού Ερμού, ο οποίος συγκεντρώνει εις την εξουσίαν του απάσας τας βουλάς των αθανατων. Αι μοίραι κλώθουν την ειμαρμένην εκάστου βάσει των παραβάσεων η μη των φυσικών νόμων. Η ειμαρμένη εκάστου εθίζει ημάς δια των δημιουργημένων παρ' αυτής δοκιμασιών, να αποστρεφώμεθα παν ό,τι αποτελεί πράξιν κολάσιμον προς τους ομοίους μας.

Το αντιπεπονθός περί του οποίου τόση υπό των Πυθαγορείων εξεδηλώθη εκτίμησις, ο Θείος ούτος νόμος της ειμαρμένης εκάστου, αναγκαίως θα μας φέρει εις το συναίσθημα να μη πράπωμεν τι το οποίον αδικεί τον πλησίον μας και αναιρεί εν τω προσώπω μας την λειτουργίαν των φυσικών νόμων. Ευτυχείς οι κατανοούντες ότι εις τον κόσμον τούτον πρέπει να βασιλεύει η ευτυχία και η χαρά.

Αλλ' ας επανέλθωμε εις το περί Διονύσου θέμα ημών. Ο Διόνυσος εν τη διακυβερνήσει των πνευματικών κόσμων και των ανθρώπων υπό των Ολυμπίων, έχει να εκπληρώσει παμμέγιστον έργον, το έργον να δώσει εις την ψυχήν του κόσμου την ελευθερίαν αυτής. Πάσαι κατ' ακολουθίαν αι σχέσεις αυτού προς το ανθρώπινον γένος, έχουν τούτον τον σκοπόν. Την δοξασίαν ταύτην περί Διονύσου πρώτος ο Θείος Ορφεύς διατύπωσεν. Τα υπ' αυτού ιδρυθέντα και άλλοτε λειτουργήσαντα μυστήρια, ως αντικείμενον μυήσεως είχον την γέννησιν, τον φόνον, την αναγέννησιν και την επί της ανθρωπίνης ψυχής δράσιν του Διονύσου. Πάσαι αι εις τα μυστήρια αυτά μυηθείσαι ανθρώπιναι ψυχαί, έπρεπε εν τη ανελίξει αυτών εις την γνώσιν των Θείων μυστικών να ακολουθήσουν την οδόν του Διονύσου μέχρι αποθεώσεως αυτών. Έπρεπε να μάθουν την μυστικήν έννοιαν του χυμού της σταφυλής δια να παρασκευάσουν τα μέσα του εξαγνισμού και της αποθεώσεως.

Διόνυσος ο Ζαγρεύς ήτο το αντικείμενο της λατρείας των Ορφικών φυσιολατρών. Αλλά τον Διόνυσον ευρίσκομε και εν τη λειτουργία των Ελευσινίων μυστηρίων. Και εκεί κατά πρχιτον ο Ίακχος, ο οποίος αντεπεκρίνετο προς την έννοιαν του φονευθέντος Διονύσου υπό των επτά Τιτάνων, απετέλει το αντικείμενον ερεύνης της πνευματικής φύσεως υπό των μυστικών της Ελευσίνος.

Αι σχέσεις των ψυχών της Γης προς το φως του Ουρανού, είχον αναλογίαν προς την υπόθεσιν του τέκνου του Διός και της Σεμέλης. Αλλ' εκείνο το οποίον απετέλει εν τη λειτουργία των μυστηρίων της Ελευσίνος το απόρρητον, ήσαν αι σχέσεις προς τον άφθαρτον και αθάνατον Διόνυσον. Ο Διόνυσος και η Περσεφόνη έρχονται εις γάμου ένωσιν και αυτό δίδει εις την Περσεφόνην το δικαίωμα να εγκαταλείψει τον Θεόν του Άδου Αϊδωνέα.

Εκ του γάμου της μετά του Διονύσου η θυγάτηρ της Θεάς Δήμητρος ελευθερούται και αυτό είναι που δίδει εις τον Διόνυσον την επωνυμίαν του Ελευθερέως.

Διόνυσος ο Ελευθερεύς είναι το όνομα παντός ανθρώπου δυνηθέντος να κατανοήσει τας δοξασίας των Ιεροφαντών της Ελευσίνος.

Εν τη Ελληνική παραδόσει ο Διόνυσος φέρεται ότι έλαβε και άλλην σύζυγον εκτός της Περσεφόνης. Γνωρίζει την εις Κρήτην μετάβασιν του Θησέως και τον σκοπόν αυτού. Το έργον του Θησέως άνευ της παρεμβάσεως της Αριάδνης ήτο πολύ δυσχερές. Η παρέμβασις όμως αυτής δια της προς τον Θησέα χορηγήσεως του μίτου, επέφερε την Νίκην, διότι ο Μινώταυρος εφονεύθη. Οι Αθηναίοι απηλλάγησαν του βαρυτάτου φόρου και ο Θησεύς επιστρέψας εις τας Αθήνας παρέλαβε μετ' αυτού την Αριάδνην, την αφήκε δε εις την νήσον Άνδρον. Τούτο αντιλαμβάνεται εκ των Ουρανίων του δωμάτων ο Διόνυσος, κατέρχεται και λαμβάνει αυτήν ως σύζυγον. Πόσα δεν μας αποκαλύπτει η υπόθεσης αύτη; Η φωτεινή ψυχή της Αριάδνης γνωρίζουσα τα μέσα δια των οποίων επιτυγχάνεται η αποθέωσης κατέστησε τον Θησέα νικητήν. το έργον της Αριάδνης εκπληροί πάσα φωτεινή ψυχή. Πάσα ψυχή η οποία κατενίκησε τα πάθη της Τιτανικής φύσεως. Το έργον της Αριάδνης είναι έργον το οποίον πρέπει να εκπληρώσει πάσα ψυχή εις τον κόσμον τούτον, ίνα δικαιωθεί της εκ του Άδου απελευθερώσεως της. Ο Διόνυσος είναι ο αντιλήπτωρ του έργου των ψυχών αι οποίαι έχουν εξαγνισθεί εκ των μολυσμάτων της κακίας και ο φυσικός ελευθερωτής αυτών. Τας τοιαύτας ψυχάς τας εγκαθιστά εις τας Ουρανίας χώρας ένθα αποτελούν την ακολουθία του. Αλλά δια να γίνουν αι ψυχαί της Γης Νύμφαι, έπρεπε αύται να αποβάλλουν όλον τον ρύπον των παθών τα οποία κατακλύζουν τας ψυχάς του κόσμου τούτου.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 14)

33. ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Ομιλία γενομένη υπό του Σπ. Κ. Νάγου εν Λευκή εορτή εις Ελευσίνα το έτος 1923

Κατά την γνώμην μου τα Ελευσίνια μυστήρια εμελέτων την ανθρωπίνην ψυχήν και προ παντός ηρεύνων την πέραν του ανθρωπίνου βίου τύχην αυτής.

Τα μυστήρια ταύτα ήσαν προαγωγικά και έβαινον εκ της σπουδής των φαινομένων τής Φύσεως προς την σπουδήν των φαινομένων της ανθρωπίνης ψυχής και των ενεργειών της πέραν της ανθρωπίνης υποστάσεως.

Κατά μίαν των εκδοχών της μυήσεως, η θεά Δημήτηρ ήτο η προσωποποίησις της μητρός Γης η δε κόρη της η των σπερμάτων αυτής. Το τοιούτον οσονδήποτε και αν έχει απλήν την εμφάνισιν είναι σπουδαιότατον, εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι τα πάντα εν τη Φύσει τελούνται κατ' αναλογίαν και εάν επομένως εκληφθεί η ανωτέρω ερμηνεία εις αναλογίαν των νόμων της Φύσεως εις τας περαιτέρω του Φυσικού κόσμου αναλογίας και ενεργείας αυτών, είναι μια βάσις από της οποίας εξορμωμένη η σκέψις δύναται προχωρούσα να λύσει σπουδαιάτατα προβλήματα της ανθρωπίνης φύσεως, αφού τα πάντα εν τη λειτουργία των εξαρτώνται εκ των αυτών νόμων της ουσίας των κόσμων.

Η τελετή της μυήσεως εγίνετο μετά προηγούμενον εξαγνισμόν άμα τη πάροδω της φθινοπωρινής Ισημερίας.

Ο χρόνος προς παραδοχήν των μυουμένων μας αποκαλύπτει πολλά της δοξασίας των αρχαίων μυστών περί της σημασίας την οποίαν έχουν αι Ισημερίαι και αι Τροπαί του Ηλίου.

Ποίας έχει άραγε αναλογίας προς τας τέσσαρας εποχάς του έτους έχει το ανθρώπινον πνεύμα εν τη ανώδω του προς τούς Φωτεινούς κόσμους; Τα φαινόμενα αυτά απετέλουν την σπουδήν του εισελθόντος μύστου εις τον οποίον απεκαλύπτετο, ως εγώ πιστεύω, ότι η μήτηρ Γη αναπαρίσταται δια της ψυχής του καώ ότι το έργον αυτής είναι να δεχθεί εις τους κόλπους της τα σπέρματα των ιδεών των μυστηρίων, να τα γονιμοποιήσει και τα εκδηλώσει, ως πράττει τούτο η μήτηρ Γη η δεχομένη εις τους κόλπους αυτής τα σπέρματα των καρπών.

Τα σπέρματα των ιδεών πρέπει να εκδηλώσει ο μύστης και να ωθήσει την βλάστησιν τούτην εις μεταμόρφωσιν αυτής, ώστε να εμφανιστούν τα χρώματα και τα μύρα τα οποία θα ερμηνεύουν την αρμονίαν των συναισθημάτων του προς τας ιδέας του, οφείλων να δημιουργήσει εν τέλει τούς καρπούς των ιδεών, όταν θα περιβληθεί με τον ιερόν τίτλον του τελείου μύστου.

Εκείθεν των σημείων τούτων, τα Ελευσίνια Μυστήρια ανεφέροντο εις τα θειότερα εκείνα τα οποία ο ανθρώπινος νους έχει να ερευνήσει.

Ανελύετο η εσωτερική έννοια του Δράματος.

Κατά την έννοιαν του Δράματος η Περσεφόνη είναι θυγάτηρ της εν Ολύμπω διαμενούσης Θεάς Δήμητρος και του Θεού Διός. Το τοιούτον πόσα δεν μας αποκαλύπτει!

Ο Θεός Ζευς είναι ο πατήρ θεών και ανθρώπων και κυρίως του Θείου Πυρός του οποίου αι ενέργεια διοργάνωσαν όχι μόνον το ανθρώπινο ον, άλλα και τας πέραν αυτού ζώσας πνευματικάς υπάρξεις.

Διά τους αγνοούντας δύναται η Περσεφόνη να περιορίζεται εις την έννοια των καρπών της Γης. Οι εννοούντες όμως την Ελληνικήν παράδοσιν προχωρούν εις την σύλληψιν της πραγματικής αληθείας την οποίαν διά της μυήσεως απεκάλυπτον οι Μύσται της Ελευσίνος.

Κατά την Ελληνικήν παράδοσιν, οι Θεοί είναι προϊόν εξελίξεως του ανθρωπίνου πνεύματος. Τούτο μας άγει εις την έννοια ότι ούτοι δεν είναι τα σύμβολα των μεγάλων

εικόνων της Φύσεως, αλλά οι κύριοι των νόμων και δυνάμεων αυτής και προ παντός της πνευματικής φύσεως.

Το τοιούτον διαπιστούται εκ του ότι και αυτός ο άνθρωπος με την περιορισμένη εκ της οργανικής του φύσεως διάνοιαν, καθίσταται κύριος και ρυθμιστής φυσικών δυνάμεων και επομένως κυρίαρχος αυτών.

Η Περσεφόνη ως κόρη του Θεού Διός και της Θεάς Δήμητρος, δεν ήτο δυνατόν παρά να αναφέρεται εις ζώσαν πνευματική ύπαρξη, εξελιχθείσα εκ του ανθρωπίνου κόσμου εις τους Θείους τοιούτους κόσμους και περιβληθείσαν με τας δυνάμεις του Διός, δι' ο κόρη αυτού εγένετο.

Μένουσα η Περσεφόνη πλησίον της μητρός της διεποίκιλλεν δι' έλεφαντίνης βελόνης εις τον πέπλον της την ιστορία των κόσμων και των Θεών.

Δια των εννοιών τούτων του δράματος παρίσταται ως κατέχουσα πασάν γνώσιν. Εις την κατάστασιν ταύτην ευρισκομένη ομιλεί περί του Έρωτος λέγουσα τα έξης.

«Επί του κυανού και πολυπτύχου πέπλου μου διαποικίλλω τας αναριθμήτους μορφάς των όντων και παντός πράγματος. Αποπεράτωσα την ιστορία των Θεών. Διεποίκιλλα το τρομερόν εκατοντακέφαλον και χιλιόχειρον χάος. Εκ τούτου προσήλθαν τα όντα. Αλλά τις ο παραγγέλων ταύτα; Ο Πατήρ των Θεών μου το είπε. Τα παρήγαγε ο Έρως».

Και αλλαχού. «Ο Έρως παρεδρεύει επί πτερωτού οχήματος κατά τους εξελιγμούς των αθανάτων εις την μίξιν των πρωτίστων ουσιών. Αυτός άγει τους θαρραλέους άνδρας, τους ήρωας, εκ του βυθού του Χάους εις τας κορυφάς του αιθέρος, γιγνώσκει τα πάντα, διέρχεται ως το αρχικό Πυρ δι' όλων των κόσμων, κρατεί τας κλείδας του Ουρανού και της Γης».

Η εκ μέρους της Θείας κόρης διατύπωσις των τόσων Θαυμασίων εννοιών περί Έρωτος, προάγει κάθε ειλικρινή μύστην εις νέας αντιλήψεις και γεννά σκέψεις προωρισμένας διά θριάμβους. Αποκαλύπτει, ότι η Σοφία είναι εκδήλωσις των μυστηρίων, διότι εις τα μυστήρια ο άνθρωπος γυμνάζεται και γίνεται ελεύθερος να ερευνά και την Φύσιν και τα προϊόντα αυτής ελευθέρως.

Το πρόσωπον του Έρωτος διεδήλου η Θεία κόρη ότι το ηγνόει. Τούτο ήτο πολύ φυσικόν, διότι ο Έρως δεν είναι πρόσωπον, αλλά νόμος διέπων τας σχέσεις των όντων προς τους άλλους νόμους της Φύσεως.

Είναι η φυσική της ουσίας των κόσμων δύναμις εις την ύπαρξη της οποίας οφείλουν πάντα τα οργανικά όντα το είναι των.

Εν τη εξελίξει του δράματος αφίνετο να νοηθεί ότι η Κόρη παρασύρεται υπό του Έρωτος αποπλανωμένη και έρχεται ως εκ τούτου εις μίξιν προς τας ουσίας του Άδου εκ της οποίας μίξεως γίνεται σύζυγος του Αϊδωνέως. Το μέρος αυτό είναι το σπουδαιότερων και το δυνάμενον με την κατανόησιν αυτού να δώσει προς τον μύστην την αρχήν της λύσεως του μεγάλου προβλήματος της ανά τους κόσμους τύχης της ανθρώπινης Ψυχής. Η Θεία Κόρη εμίγει με τας ουσίας του Άδου. Αλλά τι είναι Άδης;

Πάσα ουσία των κόσμων η οποία δεν εξεδήλωσε εξ εαυτής Φως και δεν έγινε ως εκ τούτου αυτόφωτος, είναι Άδης. Πάσα Ψυχή η οποία δεν φέρει (διότι δεν εξεδηλώθη εξ εαυτής) Φως, δέν δύναται παρά νά έλθει εκεί, μετά τον Θάνατον τού φυσικού της οργανισμού, όπου υπάρχει η αναλογία αυτής.

Μη έχουσα εξ εαυτής Φως εις Άδην θα έλθει. Δύο είναι αι χώραι εις τας οποίας οικούν αι ψυχαί, ο Όλυμπος και ο Άδης. Αι χώραι του Φωτός και αι χώραι του σκότους. Η Περσεφδνη ευρισκομένη εις την χώραν του Φωτός διαδηλοί την αυτόφωτον Ψυχήν. Ως αυτόφωτος ψυχή, ως αγνή Παρθένος έχει ως μνηστήρα τον Διόνυσον. Δια να υπάρξει ως αυτόφωτος ψυχή εγένετο τοιαύτη, ως τοιαύτη δε έμαθε εκ του πατρός της Διός το έργον του Έρωτος. Η τοιαύτη

γνώσις της υπέμνησε το έργον το οποίον έχει να πληρώσει προς την αδελφήν της ψυχήν την ευρισκομένη εν τω σκότει. Ο Έρως την ωδήγησε εις την πλήρωσιν τού καθήκοντος. Το καθήκον της υπηγόρευσε την κάθοδον της εις τον Άδην. Η Περσεφόνη δεν έπεσε, άλλα κατήλθε εκουσίως έχουσα υπ` όψιν της, ότι η εκ νέου άνοδος της εξασφαλίζεται δια της λειτουργίας του ιδίου νόμου του Έρωτος.

Ο ισχυρισμός ότι η ψυχή της Φύσεως υπήρξε προ της δημιουργίας του κόσμου και ότι κατείχε πλήρη την γνώσιν, δύναται να διασκεδάσει μόνον αδυναμίας. Η ερμηνεία, ότι η Περσεφόνη είναι η προϋπάρξασα τελεία ψυχή και ότι έπεσε προς τον Άδην συνεπεία των προς τον Έρωτα τάσεων αυτής, είναι ερμηνεία εξαχθείσα από βέβηλον σκέψιν, από μη μεμυημένους εις τας αληθείας της Φύσεως ανθρώπους.

Πάντες οι γράψαντες περί Ελευσίνιων, καθ' υπόθεσιν πάντοτε διισχυρίσθησαν ότι η Περοεφόνη είναι το σύμβολον της εκπεσούσης εκ του Φωτός εις το σκότος ψυχής και η εν τω Άδη παραμονή της ο εξιλασμός αυτής.

Τα πάντα βαίνουν εκ του ατελούς εις το τέλειον, εκ του χάους προς την τάξιν, εκ του σκότους προς το Φως, εκ δυσμών προς ανατολάς.

Η Περσεφόνη δεν έπαθε πτώσιν. Η Περσεφόνη είναι η φωτεινή ψυχή η οποία κατήλθε προς πλήρωοιν του νόμου της αλληλεγγύης, προς πλήρωσιν των υποχρεώσεων τας οποίας έχει η φωτεινή ψυχή προς τας εν τω σκότει ευρισκόμενος τοιαύτας, προς τους εν δοκιμασία ευρισκομένους ομοίους μας.

Η κάθοδος του Προμηθέως προς μετάδοσιν του φωτός προς τους ανθρώπους, αι σχέσεις του Θείου Διός προς την σύζυγον του Δευκαλίωνος, αι πάντοτε δια του νόμου του Ερωτος προς τας Νύμφας μεταμορφώσεις αυτού, η μεταξύ του ανθρωπίνου γένους κάθοδος του Θεού Απόλλωνος και αι υπό αυτού εξυπηρέτησις των αναγκών του, δεν μαρτυρούν υπέρ του έργου της Περσεφόνης ότι διέπεται υπό του αυτού νόμου της προστασίας και βοηθείας της παρεχομένης προς τας αδυνάτους ψυχάς; Ο αυτός νόμος δι' όλας τας διασωθείσας αλληγορικής εικόνας της Ελληνικής παραδόσεως.

Την προς τας ουσίας του Άδου μίξιν της Περσεφόνης διαπιστώνει ο Θεός Απόλλων. Μήπως και η διαπίστωσις αύτη δεν αποκαλύπτει εις τους ανθρώπους τι συνέχει τον Άδην προς τον Όλυμπον;

Την κάθοδον της Περσεφόνης επακολουθεί η κάθοδος του μνηστήρος της Διονύσου, ο οποίος και τίθεται εις διάθεσιν αυτής. Την Θείαν Κόρην παρακολουθεί η Μήτηρ αυτής Δήμητρα και αποκαλύπτει εις τους ανθρώπους την καλλιέργειαν του σίτου. Ο Διόνυσος αποκαλύπτει τον Θείον χυμόν της σταφυλής.

Ό σίτος και ο οίνος Υπήρξαν τα κατ εξοχήν σύμβολα των μυστηρίων και αυτών των Χριστιανικών. Υπό τα σύμβολα ταύτα κρύπτονται αι μεγαλύτεροι έννοιαι αι έχουσαι σχέσιν προς τον πνευματικόν κόσμον εκ του οποίου ήλθεν η Θεά Δήμητρα και ό Διόνυσος. Εν τη εξελίξει των μυστηρίων απέδιδον σπουδαιότητα εις τας σχέσεις Περσεφόνης και Διονύσου.

Προφανώς πρόκειται περί πνευματικών νόμων τους οποίους ό μυούμενος έπρεπε να μάθει. Ό Διόνυσος αποκαθίσταται εις τας ερωτικός του σχέσεις με την Περσεφόνην και διά των σχέσεων του τούτων καθίσταται ό ελευθερωτής αυτής λαμβάνων το όνομα Διόνυσος Ελευθερεύς.

Ο Ίακχος εξελίσσεται εις Ελευθερέα Διόνυσον. Τούτο υπαγορεύει να γίνει σύζυγος της Περσεφόνης να ελευθερώσει αυτήν εκ της μίξεως αυτής προς τας ουσίας του Άδου και να την φέρει και την αποκαταστήσει μεγαλοπρεπώς εις τον Όλυμπο. Εις αυτά υπάρχει η μεγάλη έννοια της αποθεώσεως της ανθρωπινής ψυχής και της οριστικής εγκαταλείψεως υπ' αυτής των χωρών του Άδου. Η αντίληψις περί Διονύσου του όποιου το έργον είναι να μεταφέρει τας ψυχάς από τας δοκιμασίας εις την χαράν και ευτυχίαν, εξέπεσεν δυστυχώς εις την εκτίμησιν

του ανθρωπίνου γένους και εξελήφθη ως το σύμβολον της οινοποσίας και της εξ αυτής αναισθησίας.

Τα μυστήρια της Ελευσίνος υπήρξαν τα θεμέλια του διαφωτισμού της ανθρωπινής ψυχής, τα υποδείξαντα εις αυτήν την οδόν προς το Φως της σωτηρίας.

Η εικών της παλαιούσης προς το σκότος ψυχής διετυπώθη πλήρως, όπως και τα μέσα δι' ων θα δυνηθεί εξ αυτών να εξέλθει νικήτρια. Ιδού διατί οι μυηθέντες εις τα μυστήρια ωμολόγησαν, ότι ο μυηθείς εν Ελευσίνι άνθρωπος θα απολαύσει μετά θάνατον ευδαιμονίας…. Εάν των μορφών και των όντων μήτηρ είναι η Γη, διότι διαθέτει προς οργάνωσιν αυτών την ουσίαν της, πατήρ τούτων είναι ο Ήλιος, διότι άνευ του Φωτός αυτού ουδέν θα αδύνατο να οργανωθεί ουδέν θα αδύνατο να ζήσει. Άνευ του Φωτός του Ηλίου ο ανθρώπινος οργανισμός δεν θα υπήρχε και η ανθρωπινή ψυχή δεν θα είχεν μέσον εκδηλώσεως των ενεργειών αυτής.

Ο Ήλιος είναι ό πατήρ του ανθρωπίνου οργανισμού και ό συντηρητής αυτού δια του Φωτός του και ως εκ τούτου το ανθρώπινων γένος οφείλει να γνωρίζει να απευθύνει προς αυτόν ειλικρινή χαιρετισμόν.

Όθεν ημείς, ας απευθύνωμεν προς αυτόν χαιρετισμόν, προς τον φωτοδότην του κόσμου, προς τον διαλύοντα όλα τα σκότη, προς τον φέροντα προς την ψυχήν τού ανθρώπου την γλυκύτητα και την χαράν της ζωής.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 13)

34. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

Ομιλία Σπ. Νάγου γενομένη την 19.11.1911

Θα επιθυμούσα οι πνευματικοί άρχοντες του Ουρανού οι κυριαρχούντες επί των θειοτέρων νόμων της Φύσεως να με μετέφεραν εις μίαν άλλην κατάστασιν, διάφορον της γνωστής μας ανθρωπίνης καταστάσεως, από την οποίαν να επισκοπούσα το συντελούμενα εις τας ευρισκομένας πέραν του κόσμου μας, εις τον πνευματικόν κόσμον ψυχάς, εκείνας αι οποίαι ακόμη δεν έχουν προσκτήσει μέσον πνευματικής ενεργείας. Θα επιθυμούσα αυτό, διότι ούτω θα μπορούσα να αντιληφθώ και να σας μεταδώσω την πραγματικήν έννοιαν των συντελουμένων εις τας προσφιλείς μας ψυχάς κατά τας επιμνημοσύνους τελετάς. Θα επιθυμούσα όμως δια να γίνει πλήρως αντιληπτός, να είχε εκδηλωθεί εις τας διανοίας σας η γνώσις εκείνη η οποία προσδιορίζει εν πάσει λεπτομερεία τας ενεργείας του δια της προσηλώσεως προς αυτάς παρεχομένου ζωικού ρεύματος, το οποίον όχι μόνον μας φέρει εις επικοινωνίαν προς αυτάς, αλλά τους μεταδίδει το μέσον της χαράς και τους παράγει την ποθητήν δι' αυτάς κατάστασιν τας λεπτομερείας της οποίας επεθύμουν να σας μεταδώσω. Δυστυχώς όλαι αι επιθυμίαι μου δεν είναι δυνατόν να πληρωθούν και αυτό, διότι δεν δύναμαι να υπερβώ τα όρια τα οποία μας χωρίζουν από τας ελευθέρας του Ουρανού συνειδήσεις, δια να επισκοπήσω τα συντελούμενα επί εκείνων των ψυχών αι οποίαι παραμένουν εκεί άνευ μέσου ενεργείας. Παρ' όλα όμως αυτά δεν θα στέρξω, επειδή δεν δύναμαι να πράξω αυτό, δηλαδή να υπερβώ τα όρια αυτά, να θέσω τας ψυχικάς μου δυνάμεις εις παθητικότητα και να αφήσω το μυστήριον να εξακολουθεί να υπάρχει και δι' εσάς μυστήριον. Η Φύσις δια των νόμων της δημιουργεί δια τας επιθυμούσας να διδαχθούν τα μυστήριά της ψυχάς διαφόρους οδούς. Εξέλεξα και θα ακολουθήσω μίαν από αυτάς τας οδούς και δι' αυτής θα αφήσω την ψυχήν μου να έλθει εις ανάμνησιν τινά από την οποίαν θα αρυσθώ την έννοιαν της εις τον πνευματικόν κόσμον ζωής άνευ οργανισμού και την χαράν την οποίαν αισθάνονται αι εκεί ευρισκόμεναι ψυχαί κατά τας ώρας των επιμνημοσύνων τελετών των ανθρώπων. Η οδός την οποίαν εξέλεξα και ακολουθώ ήδη, ομολογώ ότι είναι ολίγον ευρεία και τα εις αυτήν εξελισσόμενα είναι περισσότερα των όσων θα επιθυμούσαμε να μάθωμε από την έννοιαν μιας επιμνημοσύνου τελετής. Θα ακολουθήσω τας υποδείξεις της οδού αυτής διότι αισθάνομαι ότι δι' αυτής της ομιλίας μου θα πληρώσω μεγαλύτερον σκοπόν. Το να αποκαλύπτει κανείς λίγο περισσότερα προς ψυχάς που επιθυμούν να φωτισθούν, είναι εκπλήρωσις φυσικού νόμου, όπως τουναντίον το να αποκαλύπτεις εις μη ενδιαφερομένας ψυχάς είναι πράξις η οποία μόνον ως ιερόσυλος δύναται να χαρακτηρισθεί. Πιστεύω ότι την στιγμήν αυτήν πληρώ φυσικόν νόμον και έλπίζω ότι δια του έργου μου αυτού η ψυχή μου αποκτά δικαιώματα επί ευρυτέρων πνευματικών οριζόντων. Πριν όμως εισέλθω εις το θέμα μου, σπεύδω να σας γνωρίσω ότι η αντίληψις των λειτουργιών της Φύσεως και η πλήρωσις εκ μέρους του ανθρώπου των υπ' αυτών απαιτουμένων, είναι οδός η οποία δύναται να του προσδώσει δικαιώματα και να προκαλέσεί την αναγνώρισιν και άλλων δικαιωμάτων εκ μέρους των υπερκειμένων του κόσμου αυτού πνευματικών αρχόντων, εκείνων οι οποίοι ζουν εις διαφορετικόν επίπεδον γνώσεων, αντιλήψεων και ενεργειών. Αι επιμνημόσυνοι τελεταί είναι μία πράξις η οποία σημαίνει πολλά δια την ερευνώσαν ανθρωπίνην ψυχήν. Ανεξαρτήτως της καταστάσεως εις την οποίαν έχουν περιέλθει αι τελεταί αυταί εις την σημερινήν ανθρωπότητα, περικλείουν εντός των πλήθος εννοιών από τας οποίας ο άνθρωπος, εάν τας εξήταζεν, θα μπορούσε να αρυσθεί πολλά περί της λίαν προσεχούς καταστάσεως η οποία τον αναμένει. Εις όλα τα μυστήρια αι τελεταί αύται απετέλεσαν βαθμόν μυήσεως και εις όλα επίσης τα μυστήρια επεδιώχθη να προσανπτολισθεί το πνεύμα του μυουμένου προς εκείνο το φως το οποίον θα τον καθιστούσε υπέρτερο της ανάγκης των

επιμνημοσύνων αυτών τελετών. Εις τα μυστήρια, αι τελεταί αυταί υπέδειξαν δύο ορίζοντας υπάρχοντας εις τον πνευματικόν κόσμον. Και τον ένα μεν αφήκαν να εννοηθεί υπό των μυουμένων και να συμμορφωθούν αυτοί προς τας απαιτήσεις του. Τούτον όμως ουδόλως εδίδαξαν εις βέβηλη ανθρωπίνην γλώσσαν. Τα σύμβολα αυτών αρκούντως περί τούτου ελάλησαν. Περί του πνευματικού τούτου ορίζοντος τον οποίον αποτελούν αι μεγάλαι της Φύσεως ψυχαί ούτε εγώ δύναμαι να είπω τί, διότι νόμοι σοφοί της Φύσεως υπαγορεύουν την περί τούτου σιγήν. Θα ομιλήσω όμως περί του δευτέρου πνευματικού ορίζοντος τον οποίον αποτελούν πάσαι σχεδόν αι απερχόμεναι από τον κόσμον μας ψυχαί. Άλλως τε αυτό είναι ακριβώς και το θέμα μου. Και εις τα ιδικά μας, εάν επετρέπετο να τα ονομάσω μυστήρια, δια του τυπικού των επιμνημοσύνων τελετών εκδηλούνται αι αυταί περίπου έννοιαι. Δεν θα προβώ εις την εξέτασιν των όσων λέγονται κατ' αυτάς, αλλά θα υποδείξω μόνον τι ακριβώς πληρούται υπό των συμβαλλόντων εις τας τελετάς αυτάς προς τας ψυχάς δια τας οποίας τελούνται αι του είδους αυτού τελεταί. Πλην όμως θα διέπραπα μέγα κατά της Φύσεως αδίκημα εάν δεν σας ανέφερα έστω και ολίγας τινάς περί τijς εννοίας των κλάδων της Δάφνης, οι οποίοι αποτελούν τον στέφανον τον οποίον καταθέταμε εις αυτές τις περιστάσεις, διότι εις αυτάς ακριβώς τας λέξεις ευρίσκεται η μεγάλη σημασία την οποίαν πρέπει να ερευνήσουν αι διάνοιαί σας.

Η Δάφνη είναι το ιερόν φυτόν του Φοίβου Απόλλωνος. Είναι το ιερόν έμβλημα των Ηλιακών δυνάμεων αι οποίαι καθιστούν την ανθρώπινη ζωή πολύτιμο και διαγράφουν τον σκοπό της. Ο υπαγορεύσας το τυπικό τούτο διέγραψεν εις αυτό μεγάλη αλήθεια και δι' αυτής εξωτερίκευσε όλο το μυστήριο της Φύσεως, καταδείξας ποίου ακριβώς θα elχαν ανάγκην αί απελθούσαι ψυχαί και τί προσφέρει ένα μυσταγωγικόν σκήνωμα δια της επιμνημοσύνου τελετης. Εκείνος ο οποίος δεν εννοήσει βαθέως τι προσφέρεται ως βοήθημα κατά τας επιμνημοσύνους αυτάς τελετάς, ματαίως εις το μέλλον θα πειραθεί να λύσει το μυστήριον της ζωής του. Εκείνος ο οποίος δεν διαβλέπει ότι τα μυστήρια της Φύσεως, διαγράφονται υπό του επισταμένου πνεύματος εις αλληγορικάς εικόνας και ότι μόνον δια της αφυπνίσεως του πνεύματος μας δύνανται να κατανοηθούν, μάτην θα πειραθεί να εύρει ποίαι είναι αι μεγάλαι έννοιαι αι οποίαι συνδέουν το πνεύμα της Γης προς το φως του Ηλίου. Αλλά ας έλθωμεν εις ευρυτέραν επισκόπησιν του πνευματικού κόσμου, εκείνου ο οποίος έχει ανάγκην της βοηθείας μας, διότι δια του τρόπου αυτού θα ψαύσωμε δια των ιδίων μας αντιλήψεων τας διαφόρους μορφάς της αληθείας τας οποίας η Φύσις μας αποκαλύπτει εις τας καθέκαστα λειτουργίας της. Αι εκ του κόσμου μας απερχόμεναι ψυχαί έρχονται εις ορίζοντας όπου ο Ήλιος δεν δύναται να τας Θερμάνει δια των άκτίνων του, ούτε και αυταί δύνανται να μεταβάλλωνται εις μέσα οργανικών λειτουργιών των ψυχών. Η αντίληψις δια να λειτουργήσει και αισθανθεί τας επιδαψιλεύσεις του φωτός έχει ανάγκην οργάνου το οποίον να δύναται να κατεργάζεται αυτάς τας ακτίνας και να τας μεταβάλλει εις μέσα ενεργειών της.

Αι εκ του κόσμου μας απερχόμευαι ψυχαί εγκατέλειιμαν εις τον κόσμον αυτόν τα όργανα των αντιλήψεών των και όπως δεν δύναται κανείς εις τον κόσμον μας να βλέπει το φως άνευ οφθαλμών, ούτε να αισθάνεται τας εκδηλώσεις της χαράς άνευ αρμονικώς λειτουργούντος νευρικού συστήματος, ούτω και εκεί αι ψυχαί ούτε το φώς δύνανται να αισθάνονται ούτε τας ψυχικάς εκδηλώσεις τας οποίας διακρίνομεν υπό το αίσθημα της χαράς, της ηδονής και της ευτυχίας. Τα μέσα τα ποικίλλοντα την ανθρωπίνην ζωήν και τα δίδοντα εις την ψυχήν της την εικόνα της Φύσεως με τας απείρους της μορφάς και τας απείρους της εκδηλώσεις και αρμονίας, αι εκ του κόσμου αυτού απελθούσαι ψυχαί τα εγκατέλειψαν και αυτά απεσυνετέθησαν επανελθόντα εις τας μορφάς της Φύσεως από τας οποίας είχαν αντληθεί υπό της ζωϊκής λειτουργίας της ψυχής προς τον σκοπόν της διαμορφώσεως του σπερματικού τύπου, εις όργανα ανθρωπίνης μορφής εις τον οποίον αυτή είχεν ενσαρκωθεί. Τα οργανα

αύτά της ανθρωπίνης μορφής τα οποία δημιουργούν όλας τας φάσεις της ζωής της και τα οποία παρέχουν εις την ψυχήν του ανθρώπου τα μέσα της εκδηλώσεως των δυνάμεών της, πρέπει να σπουδάσωμεν αν όντως θέλομε να λύσωμε τα μυστήρια tijς ζωής της Φύσεως, διότι τα όργανα αυτά παρεσκευάσθησαν από τας θειοτέρας δυνάμεις της και κατόπιν της συνδρομής πολλών αιώνων. Το από τα όργανα αυτά μεταβάλλουν τας ουσίας της Φύσεως εις ζωικάς λειτουργίας του πνεύματος, είναι φαινόμενον το οποίον θα αρκούσε εις τον φυσιολάτρην να αποκαλύπτεται προ του θαυμασίου αυτού συνδυασμού των αρμονιών της Φύσεως ο οποίος έγινε προς τον σκοπόν να καταστήσει την ψυχήν της φωτεινήν. Αυτά μόνον δέχονται τας Ηλιακάς ακτίνας και παράγουν σύστημα δια του οποίου καθίστανται εις την ψυχήν των φανερά η ύπαρξις του φωτός των Ηλιακων ακτίνων. Αυτά δια της λειτουργίας των αυτής προκαλούν εις εξωτερίκευσιν τας δυνάμεις των ψυχών και τους παρέχουν το μέσον να εκδηλώνουν το νοητικόν και αισθητικόν τους μεγαλείον. Μέσω αυτών αι ψυχαί δέχονται τα αρώματα της Φύσεως τα οποία τας μεθύσκουν και τας φέρουν εις τας πράξεις της επιμιξίας από τας οποίας αρδεύουν την πρόοδόν τους. Τα αρώματα αυτά της Φύσεως κατεργάζονται εντός των αισθήσεων και μεταβάλλονται εις δυνάμεις, εις τας οποίας προστίθενται και αι εκδηλούμεναι δυνάμεις της ψυχής και ομού αποτελούν τον έρωτα της Φύσεως ο οποίος διαρκώς πυρπολεί τας μορφάς της και διαρκώς τας μεταβάλλει εις θειοτέρας. Προ του θαυμασίου αυτού δράματος tijς Φύσεως το οποίον προκύπτει εκ των οργάνων των μορφών της, ποίος δύναται να μη αναφωνήσει ότι η τιμή του Σύμπαντος ανήκει εις τα όργανα των μορφών του; Ποίος δύναται να ίδει αλαχού πληρούμενον σκοπόν της Φύσεως εκτός των οργάνων των μορφών της; Μόνον ακολασταίνουσα διάνοια ήτο δυνατόν να υπαγορεύσει περιφρόνησιν προς την μεγάλην αυτήν τιμήν της Φύσεως η οποία αποτελεί και το μεγαλείον της. Μόνον διεφθαρμένος νους θα ηδύνατο να υβρίσει την τιμήν αυτήν της Φύσεως και δι' αύτης της ύβρεως να σφυρηλατήσει δεσμά εις τας εξελισσομένας ψυχάς εις τας μορφάς της. Διάνοιαι μη σεβασθείσαι ποτέ αυτάς, μη εθισθείσαι ποτέ εις τας αρετάς της, θα είχαν την δύναμιν να αρνηθούν το μεγαλείον των μορφών της και το ένδοξον όσον και τιμημένον έργον αυτών το οποίον πληρούν εις δόξαν του Σύμπαντος. Αλλά ας επανέλθω εις ό,τι έλεγα περί των απερχομένων εκ του κόσμου μας ψυχών. Αναχωρηύσαι αυταί, δεν φέρουν ουδέν όργανον το οποίον να δύναται να τους χορηγεί μέσον ενεργείας, διανοήσεως και δράσεως. Εγκαταλείπουν ολον εκείνο το οποίον αποτελούσε το οργανικόν σύνολον των διανοήσεών τους, το οργανικόν σύνολον των αισθημάτων τους. Ο,τι εγκατέλειπαν είναι παν ό,τι θα μπορούσε να μεταβληθεί εις ζώσαν ενέργειαν χαράς, έρωτος και ευτυχίας, έλεγα ακόμη, οτι εγκατέλειψαν το οργανικόν εκείνο μέσον δια του οποίου εγίνετο η κατεργασία πασών των προς την Γην ερχομένων δυνάμεων του Ουρανού και μετεβάλλοντο αυταί εις σύνολον ενεργείας των ψυχικών δυνάμεων, δια των οποίων ο νους μας αντιλαμβάνεται της αισθηματικότητος της ψυχής του η οποία καθίσταται το πηδάλιον της εναρέτου ανθρωπίνης ζωής. Ούτω περιήλθον, άνευ τινός οργανικού μέσου, άνευ τινός λειτουργίας, εις ζοφερόν περιβάλλον. Πριν όμως εξετάσω τα καθέκαστα της εκεί διαμονής των, αξίζει να κάνω νύξεις τινάς περί των ενεργειών της ουσίας του περιβάλλοντος του Αδου. Και εις τον Άδην επικρατούν νόμοι οι οποίοι προκύπτουν εκ της ουσίας αυτού. Και ο Αδης είναι μία φυσική κατάστασις την οποίαν δυνάμεθα να εννοήσωμεν ευθύς ως ηθέλαμε στερηθεί αμέσως της εικόνος του φωτός και της Θερμότητος. Η ουσία του περιβάλλοντος του Αδου αποτελεί τους αντιθέτους όρους της ζωής τους οποίους αποτελεί το περιβάλλον εκείνο το οποίον διαρκώς πυρπολείται υπό του Ηλίου. Ζουν και εκεί υπάρξεις καταδικασμέναι υπό της Φύσεως δια μεγάλην αχαριστίαν την οποίαν επέδειξαν προς αυτήν. Αι εις τον Αδην ζώσαι υπάρξεις θεωρούν αυτάς μακαρίους και οικτείρουν ή χλευάζουν τας εις το φως ζώσας υπάρξεις. Αι υπάρξεις αυταί του Άδου αντιλαμβάνονται, ότι οι όροι της ζωής της Φύσεως πρέπει διαρκώς να περιστρέφονται περί το περιβάλλον τους και καταστρέφουν όλην την ενεργητικότητά τους δια την επίτευξιν αυτού του σκοπού. Έχουν οργανικάς λειτουργίας αντιθέτους προς εκείνας

τας οποίας έχουν αι εκ του κόσμου μας εκεί μεταβαίνουσαι ψυχαί. Ο τρόπος δια του οποίου απέκτησαν αυτάς τας οργανικάς δυνάμεις υπήρξεν η αιτία της τιμωρίας των. Περί του τρόπου αυτού δεν έχω δικαίωμα να ομιλήσω. Εάν τουναντίον έπραττον τούτο, θα καθιστάμην και εγώ αχάριστος προς την Φύσιν. Η εις τον Άδην όμως παραμονή αυτών των υπάρξεων δεν είναι παντοτεινή. Νόμοι της Φύσεως ευεργετικοί θα τας απαλλάξουν. Πρέπει όμως να εννοήσουν την ευεργετικότητα των νόμων της Φύσεως δια να απαλλαγούν υπ' αυτών. Ούτως, ο Άδης αποτελείται από ζοφερόν περιβάλλον και από υπάρξεις αναλόγους αυτού. Αι εκ του κόσμου μας αποχωριζόμεναι ψυχαί, όσαι δεν κατενόησαν τα μυστήρια της Φύσεως και ο νους των δεν περιεβλήθη υπό του εμβλήματος του Ηλίου, έρχονται προς τον Άδην. Η εκεί διαμονή των δύναται να ποικίλλει. Αι πράξεις του ανθρωπίνου των βίου κανονίζουν αυτήν. Ερχόμεναι προς αυτόν ανευ ουδενός οργανικού μέσου, αμέσως περιβάλλονται υπό του απαισίου περιβάλλοντος του. Η εκεί ζωή τους διέρχεται ένα είδος τρομακτικού ονείρου. Τίποτα δεν δύναται εκεί να τους προσδώσει ευχαρίστησιν. Το σκότος τας περισφίγγει και τους προξενεί τους απαισιωτέρους τρόμους. Αι εκεί ζώσαι υπάρξεις του Άδου, όταν δηλαδή κυριαρχεί το κράτος του φόβου ο οποίος μεταδίδεται υπό τας κρατούσης και ενεργούσης εκεί φυσικής ουσίας, εμβάλλουν εις τας ψυχάς αυτάς υπό τύπον διανοητικών αναμνήσεων, όλας τας πράξεις του ανθρωπίνου των βίου εκείνας αι οποίαι υπήρξαν κολάσιμοι. Αι επιδράσεις του είδους αυτού γίνονται δια μέσου οργανικών ουσιών των υπάρξεων του Άδου. Εις το σημείον αυτό είναι ανάγκη να σας αποκαλύψω και μίαν άλλη φυσικήν αλήθειαν η οποία έχει πολλήν σχέσιν με το θέμα το οποίον πραγματεύομαι. Όπως γνωρίζομεν, αι ψυχαί έχουν εξελιχθεί εις οργανισμούς. Ουδέν άλλο μέσον προαγωγής ψυχών υπάρχει εις την Φύσιν. Όταν λοιπόν διαχωρίζονται αι ψυχαί των οργανισμών δια του θανάτου και μένουν άνευ αυτών, ένα μόνον μέσον υπάρχει δια να κατορθώσουν να αναμνησθούν του ανθρωπίνου των βίου, να ενεργήσουν, να εκδηλώσουν χαράν, αισθημα, διανόησιν. Το μέσον αυτό είναι κατεργασθέισα ουσία της Φύσεως δια συνδυασμού οργανισμού και ψυχής. Δια τοιαύτης τινός ουσίας αι υπάρξεις του Άδου, ουσίας η οποία έχει αντίθετον ενέργειαν, επιδρούν τας εκεί ευρισκομένας ψυχάς και γεννούν εις αυτάς τον τρόμον και τον έλεγχον δια τας ανθρωπίνας των πράξεις εκείνας αι οποίαι είχαν θεωρηθεί υπ' ημών κατά την ανθρωπίνην τους ζωήν ως επιλήψιμοι ως και εκείνας αι οποίαι χαρακτηρίζονται επιλήψιμοι ως αντιστρατευόμεναι τους νόμους της Φύσεως. Αι ψυχαί εκεί διέρχονται πραγματικά εν στεναγμώ. Πάσα περιγραφή δεν θα κατώρθωνε να μας δώσει τας λεπτομερείας της εκεί εξελισσομένης φρικώδους διαμονής. Προς τας εκεί ευρισκομένας ψυχάς αι οποίαι δεν αισθάνονται τίποτα το ευάρεστον, εκ του εκεί περιβάλλοντος μεταδίδονται αι τρομακτικώτεραι εικόνες αι υπό απαισίου πνεύματος δυνάμεναι να συλληφθούν. Αι Εριννύες του Άδου δημιουργούν δια να υποβάλλουν εις διαρκείς τρόμους και συγκινήσεις τας εκεί ευρισκομένας ψυχάς, εικόνας, αι οποίαι εμφαίνουν ότι τα προσφιλή του κόσμου μας πρόσωπα υφίστανται τας ειδεχθεστέρας ατιμώσεις και δοκιμασίας. Εκείνο όμως το οποίον παράγει τους φρικωδεστέρους τρόμους προς τας εις τον Άδην διαμενούσας ψυχάς είναι η υποβολή της ιδέας την οποίαν κάμνουν προς αυτάς αι Εριννύες, ότι θα μένουν υπό το ζόφος αυτό αιωνίως. Μάτην πνευματικαί συνειδήσεις του Ουρανού, ελεύθεραι, προσπαθούν εμπνέουσαι αυτάς να τας κάνουν να αποβάλλουν τους φόβους αυτούς. Η οργανική ουσία των Εριννύων η οποία τους μεταδίδεται δια να τους χρησιμεύσει ως μέσον ψυχικής αντιλήψεως του ψυχικού αισθήματος κατορθώνει να τας επιδρά ούτως ώστε αι την ιδιότητα του φωτός περιβεβλημέναι οργανικαί δυνάμεις, αι οποίαι επίσης μεταδίδονται ως κατωτέρω θα καταδείξω, να μη δύνανται να φέρουν αυτάς εις την ηρεμίαν η οποία θα ηδύνατο να τας κάμει να σπουδάζουν αυτά προσηκόντως. Θλιβερά υπό πάσαν έποψιν είναι τα εις τον Άδην εξελισσόμενα και δύναμαι να είπω εν πεποιθήσει, ότι ούτε μίαν ώραν της υπό το φως του Ηλίου ζωής δεν θα ηδύνατο να ανταλλάξει ο άνθρωπος με όλα τα υποτιθέμενα αγαθά του Άδου και παρ' όλην την περιέργειαν την οποίαν θα είχεν να σπουδάσει τας συνθήκας αυτού.

Ο Όμηρος ο οποίος τόσον ζωηρά χαρακτήρισε αυτόν δια των φράσεων του Αχιλλέως, ευρίσκετο εις πληρέστατον δίκαιον. Επαναλαμβάνω ότι πάσα περιγραφή υπό οιουδήποτε και εάν εγίνετο, δεν θα ηδύνατο να παρουσιάσει πλήρως την ζοφώδη εκείνην ζωήν την οποίαν διάγουν αι ψυχαί εκείναι αι οποίαι έρχονται προς τον Άδην. Οι εγκαταλείποντες την ανθρωπίνην ζωήν εκουσίως δια να αποφύγουν μικράς δοκιμασίας αυτής, εάν εγνώριζαν τι ακριβώς τους αναμένει, θα προτιμούσαν να παραμείνουν εις την ανθρωπίνην ζωήν με εκατονταπλασίας δοκιμασίας εκείνης η οποία τους έκαμε να την βαρυνθούν. Αλλά το φρικωδέστερον πάντων είναι αι μεταμορφώσεις των ψυχών του Άδου. Επί του σημείου αυτού της ομιλίας μου θα σας παρακαλέσω να προσέξετε περισσότερον. Αι μεταμορφώσεις των ψυχών του Άδου είναι το απεχθέστερον διανόημα και η τερατωδεστέρα πράξις την οποίαν ηδύναντο ψυχαί της Φύσεως να κάμουν με τον σκοπόν να υποβάλουν άλλας ψυχάς εις παρατεταμένας δοκιμασίας. Η Κίρκη, η μαύρη εκείνη Εριννύς, διότι εν παρόδω υπάρχει εις την Φύσιν και ευεργετική τοιαύτη, αυτή την οποίαν αναφέρει ο Όμηρος, η μαύρη Κίρκη, η οποία μετέβαλε δια μαγικής τέχνης τούς προσεγγίσαντας αυτήν ανθρώπους εις ζώα, ευρίσκεται εις τον Άδην. Είναι μία από τας τερατωδεστέρας Θεότητάς του. Αυτή η απαισία χθονία Θεότης όταν αι εναλλαγαί των δυνάμεων των σωμάτων του Ουρανού παρέχουν την αρνησίν των προς την Γην, τότε δια του τερατώδους οργανισμού της προσκτάται τας δυνάμεις αυτάς και αφού τας κατεργασθεί δια της μαύρης ψυχής της και τας καταστήσει πνευματικήν της ενέργειαν, τας μεταβιβάζει προς τας εκεί ευρισκομένας ψυχάς και τους δημιουργεί είδος τι νου, ο οποίος σχηματίζει ως αντίληψιν την εικόνα, ότι αι ψυχαί αυταί δια παντός μετεμορφώθησαν εις ζώα τιμωρηθείσαι δια κολασίμους πράξεις του ανθρωπίνου των βίου. Αλλά όταν δημιουργεί τοιαύτας αντιλήψεις προς τας ψυχάς του Άδου, εν τη φύσει της Γης κρατούν όμοιαι ουσίαι, διότι αυταί ερχονται εκ των αρνήσεων του Ουρανού, τότε η τερατώδης αυτή θεότης μεταφέρει τας ψυχάς του Άδου, με την αντίληψιν της ζωώδους φύσεως την οποίαν τούς είχε μεταδώσει, πλησίον των ανθρώπων δια να αντιλαμβάνονται πόσον αυτοί χαίρουν, ενώ εκείναι ευρίσκοντα εις αιωνίαν δοκιμασίαν. Παρεμφερείς προς το είδος των τερατωδών αυτών έργων της Κίρκης υπάρχουν άπειροι πράξεις του Άδου τας οποίας κρίνω περιττόν να αναφέρω, διότι ελπίζω ότι ο νους σας δεν έχει ανάγκην περισσοτέρων δια να κατανοήσει την εις τον Άδην κατάστασιν. Θεωρώ ήδη αναγκαίον να πραγματευθώ το έργον των ελευθέρων συνειδήσεων το οποίον σκοπεί να δημιουργεί χαράς τινάς προς τας εις τον Άδην ψυχάς και ελπίδας ότι θα τεθεί τέρμα εις το είδος της διαμονής των αυτής. Αντιθέτως προς ό,τι κάνει η Κίρκη, η τερατώδης αυτή χθονία Θεότης και αι όμοιαί της, αι ελεύθεραι του Ουρανού ψυχαί όταν εις την Φύσιν κρατούν αι Ουράνιαι επιρροαί επί των οποίων αυταί είναι αρμονικαί εις την πνευματικήν των ενέργειαν, έρχονται προς τας ψυχάς του Άδου, τας ελκύουν προς εαυτάς και τας μεταφέρουν εγγύς ημών των ανθρώπων. Η προσέγγισις των ψυχών του Άδου προς ημάς και η σύνδεσις την οποίαν επιτυγχάνουν μεθ' ημών τη επενεργεία των ελευθέρων ψυχών, αποτελεί μίαν από τας ενδόξους χαράς των. Μεταδίδεται ούτω εις αυτάς εκ μέρους μας ζωική ενέργεια η οποία κρατούσα επί των ψυχών των φέρει εις αυτάς την ανάμνησιν όλων των προσφιλών του ανθρωπίνου βίου. Η μεταξύ ημών και των ψυχών του Άδου σύνδεσις φέρει επίσης εις τας διανοίας μας την ανάμνησίν των, την προσήλωσιν προς την ύπαρξίν των και τους υπάρξαντας μεταξύ ημών και αυτών ηθικούς δεσμούς. Πάντα δε αυτά τους παρέχουν περισσοτέρας Ζωικάς δυνάμεις και η ενέργειά των καθίσταται μεγαλυτέρα. Η μεγαλυτέρα ενέργεια του ζωικού μας ρευστού επί των ψυχών αυτών τας φέρει εις κάποιο ηθικό επίπεδο μεγαλύτερο και τότε αντιλαμβάνονται αν και εμείς αντιλαμβανόμεθα τους όρους της ζωής ευρύτερον και τους νόμους της Φύσεως ως πλέον ευεργετικούς. Αλλά αι επικοινωνίαι αυτού του είδους και αι βοήθειαί μας προς τας ψυχάς του Άδου δεν είναι πάντοτε ευκταίαι. Και τούτο, όχι διότι αι εναλλαγαί των δυνάμεων του Ουρανού σχέσει προς την Γην αλλάσουν, αλλά διότι έργα των ψυχών αυτών ανθρώπινα επέβαλαν εις αυτάς τιμωρίας. Υπό τrς δικαιοσύνης του Θεού δύναται να τιμωρηθούν ψυχαί

να μη δύνανται να απολαύσουν του ευεργετήματος το οποίον ανέφερα ανωτέρω, επί αρκετόν χρονικόν διάστημα, αναλόγως της βαρύτητος του αδικήματος το οποίον διέπραξαν κατά την ανθρωπίνην ζωήν τους χωρίς η απομόνωσις των αυτή να δύναται να υπερβεί τα εκατόν έτη. Εννοείται ότι μία τοιαύτη τιμωρία γίνεται επί σκοπώ ωφελείας και αι τοιούτου είδους μακραί τιμωρίαι είναι σπάνιαι. Πλειστάκις εις τον βίον μου ησθάνθην την επιθυμίαν τη επενεργεία ελευθέρου πνεύματος να συνδεθώ προς φίλας ψυχάς και να τους παρέξω την βοήθειάν μου. Αι του είδους αυτού παροχαί βοηθείας, παρά την μικράν οργανικήν εξάντλησιν την οποίαν μας επιφέρουν, μας δημιουργούν όμως ένα είδος αισθήματος χαράς και ευχαριστήσεως. Μετά την μικράν αυτήν παρέκβασιν έρχομαι πάλιν εις την σειράν των γεγονότων της ομιλίας μου. Αι επιβαλλόμεναι τιμωρίαι προς τας ψυχάς του Άδου, όπως επί ωρισμένον χρονικόν διάστημα μη τυγχάνουν του ευεργετήματος των ελευθέρων και Θείων πνευμάτων, καθίστανται προς αυτάς ωφέλιμοι και μόνον προς τον σκοπόν αυτόν τείνουν. Δια να εννοήσωμεν το έργον αυτό της δικαιοσύνης του Ουρανού είναι ανάγκη να αναφερθώμεν εις μερικά φαινόμενα του ανθρωπίνου μας βίου. Ποτέ άλλοτε δεν δυνάμεθα να εκτιμήσωμε την μεγάλην σημασίαν την οποίαν έχει η αφαίρεσις της ελευθερίας άλλων εκ μέρους μας, εκτός της περιπτώσεως της αφαιρέσεως της ιδικής μας ελευθερίας υπό άλλων. Ποτέ δεν αισθανόμεθα το μέγεθος των αποτελεσμάτων τα οποία δημιουργούμεν προς τους άλλους συνεπεία πράξεών μας είτε εγωιστικών είτε αρνητικών προς την πρόοδον αυτών.

Τα αισθανόμεθα όμως αυτά όταν αντανακλούν εις την ιδίαν μας πρόοδον. Αλλά παρέχεται τάχα η ευκαιρία αυτή δια να μας καταδείξει τούτο το μέγιστον το οποίον ο νους μας δεν ηθέλησε αφ' εαυτού να επισκοπήσει και εύρει πόσον είναι οδυνηρόν το να πράττει κανείς πράξεις αι οποίαι αναιρούν τας ελευθερίας και την πρόοδον των άλλων; Αλλά εκτός αυτού, λόγω της αντιφυσικής ζωής την οποίαν διάγομεν, δυνάμεθα να καταστήσωμεν τον νουν μας ικανόν να κάνει τοιαύτας διανοήσεις; Εκείνο το οποίον παρατηρούμεν συνηθέστερα εις τας σχέσεις μας ως ανθρώπων, είναι το να μένωμεν αδιάφοροι εις τας δοκιμασίας των άλλων, εις την στέρησιν της ελευθερίας των άλλων, εις τους πόνους τους οποίους εμείς αυτοί δημιουργούμεν προς τους άλλους.

Όταν ολόκληροι λαοί ατιμάζονται υπό βαρβάρων κατακτητών, όταν οι κατακτηταί αυτοί αφαιρούν και τα μέσα της προόδου και την ύπαρξιν των κατακτηθέντων, χαιρόμενοι δια το κατορθωμά των αυτό, ποτέ δεν εσκέφθησαν ότι αφήρεσαν τα πολυτιμοτερα μέσα τα οποία η Φύσις εδώρησεν προς τους κατακτηθέντας αυτούς ανθρώπους. Αλλά και αν συμπέσει να μεταβληθεί η θέσις τους από νικητάς εις ηττημένους, πάλιν δεν αντιλαμβάνονται ότι εξουδενίζεται ο ανθρώπινος σκοπός τους. Όταν πλήθη ολοκληρα ανθρώπων; λαοί ολόκληροι στενάζουν υπό την άτιμον δουλείαν την οποίαν επιβάλλει ένας τυραννίσκος, τούτο συγκινεί τους άλλους ισχυρούς λαούς και τους άρχοντας αυτών; Βεβαίως όχι! 'Εκαστος το ίδιον αυτού συμφέρον ζητεί να πληρώσει, την ιδίαν αυτού ελευθερίαν ζητά να υπερασπίσει. Όλα αυτά λοιπόν τα οποία περεμβαλλονται ως προσκόμματα επί του ανθρωπίνου σκοπού τα οποία αναιρούν τους νόμους της Φύσεως τους αναφερομένους εις την εξέλιξιν των ανθρωπίνων ψυχών, εκεί, εις τον Άδην αι αλαζόνες ψυχαί θα μάθουν να τα σεβασθούν. Όταν εκεί αισθανθούν τας μεταμορφώσεις της χθονίας Θεότητος Κίρκης συντελουμένας δια ατίμου υποβολής, τότε θα σεβασθούν την ελευθερίαν των ανθρώπων και τότε θα αναλογισθούν το πολύτιμον αυτής δια κάθε της Φύσεως ύπαρξιν.

Πλην όμως ο Άδης είναι μία φυσική κατάστασις. Η κατάστασις αυτή θα εξελίσσετο και θα μετεμορφούτο, εαν εις αυτήν δεν εδίδετο εκ του κόσμου μας τροφή δια πολλών και ακαταλογίστων πράξεων. Αι εκεί υπάρχουσαι τερατώδεις Θεοτητες θα εξηφανίζοντο εάν έλειπεν η κακία εκ του κόσμου μας και εβασίλευαν ηθικοί νόμοι. Δια να πεισθώμεν δε περί αυτού θα αναφέρω ετέραν κατάστασιν ψυχών του Άδου αι οποίαι καλούνται ψυχαί υπό προστασίαν. Αι ψυχαί αυταί κατά την ανέλιξιν της ουσίας δυνατόν να μη διαφέρουν πολύ

από τας άλλας ψυχάς του Άδου περί των οποίων ωμιλήσαμε. Αλλά διότι αυταί, αι υπό προστασίαν όπως αναφέραμε, κατά την ανθρωπίνην των ζωήν δεν διέπραξαν πράξεις αι οποίαι ανήρουν φυσικούς νομους εν τη λειτουργία των, διότι διήλθον την ανθρωπίνην αυτών ζωήν εν ηρεμία και άνευ εκδηλώσεως παθών, διότι εσεβάσθησαν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερίαν πάσης υπάρξεως, απέκτησαν απέναντι των μεγάλων ψυχών του Ουρανού ένα δικαίωμα, το δικαίωμα της εκ μέρους των μεγάλων ψυχών προστασίας.

Το δικαίωμα αυτό τας μεταφέρει τη επενεργεία των μεγάλων ψυχών του Ουρανού, όχι επί του περιβάλλοντος του Άδου, άλλα επί του μεταξύ του Άδου και του Ουρανού διαστήματος. Τα περιβάλλον τούτο του μέσου ως είπομεν Ουρανού, είναι ανάλογον του περιβάλλοντος του ανθρωπίνου κόσμου. Και είναι, διότι μετέχει και του Άδου, της καταστάσεως δηλαδή της ψυχής της άνευ οργάνων και του Ουρανού, της καταστάσεως δηλαδή εκείνης η οποία δύναται να παρέχει προς τας άνευ οργάνων ψυχάς ζωικήν ουσίαν κατειργασμένην υπό ανθρωπίνου οργανισμού μετά ψυχής συλλειτουργούντος. Η κατάστασις αυτή του μέσου Ουρανού δια τας ψυχάς λειτουργεί δια μέσου νόμων τους οποίους εξεύρον τα μεγάλα ελεύθερα πνεύματα. Οι νόμοι αυτοί πληρούν διττόν σκοπόν. Κρατούν αφ' ενός εις κάποιαν ανώδυνον κατάστασιν τας ηθικάς ψυχάς αι οποίαι ανήκουν φυσικώς εις τα κράτος του Άδου, διότι δεν έχουν όργανα και αφ' ετέρου τας χρησιμοποιούν προς τον σκοπόν της παροχής ηθικών εμπνεύσεων προς τους ανθρωπίνους κόσμους. Διά να κατορθώσουν να απομακρύνουν τας ηθικάς αυτάς ψυχάς από τους όνυχας των Εριννύων πρέπει να μεταδίδουν διαρκώς προς αυτάς ζωικάς ουσίας αι Θεοτητες του Ουρανού. Αλλά είναι τούτο δυνατον; Φυσικώς όχι. Η διαφορά της οργανικής ουσίας ενός Ουρανίου πνεύματος παραβαλλομένη προς οργανικήν ουσίαν του πλέον εξελιγμένου ανθρώπου είναι μεγίστη. Η διαφορά των κατεργαζομένων αυτήν οργάνων και των δυο μορφών επίσης μεγίστη. Λόγω αυτής της διαφοράς οσηνδήποτε οργανικήν ουσίαν και αν έδιδε ένα πνεύμα του Ουρανού προς μίαν ψυχήν του Άδου, δεν θα παρείχεν προς αυτήν μέσα ενεργείας. Συνεπώς, το ερευνών την Φύσιν ελεύθερον πνεύμα, εύρε και εξετέλεσε δια πνευματικού νόμου τον οποίον παρήγαγε σπουδαιότατον συνδυασμόν δια του οποίου εις αμφοτέρους τους κόσμους παρήγαγε μέγιστα αγαθά. Δι' ουσίας της οποίας τας ιδιότητας αγνοώ να κατονομάσω, λειτουργούσης εις την Φύσιν και η οποία έχει στενότατον σύνδεσμον προς τας ύπο του Ηλίου προς την Γην μεταβιβαζομένας ακτίνας του, κατωρθώθη να συνδεθεί ψυχή του Άδου προς ένσαρκον ανθρωπίνην ψυχήν. Δι' αυτού του συνδυασμού αναπτύσσονται στενόταται σχέσεις μεταξύ των δύο ψυχών και η μεν του Άδου αντλεί εκ της ανθρωπίνης μέσα οργανικής λειτουργίας δια των οποίων αποφεύγει την επίδρασιν του περιβάλλοντος του Άδου, η δε ανθρωπίνη δια της παρεχομένης υπό αυτής προς την άσαρκον ψυχήν λαμβάνει τας εμπνεύσεις της. Αλλά αι μεταβιβαζόμεναι εμπνεύσεις προς την ένσαρκον ψυχήν από την άσαρκον προέρχονται και εξ άλλων ψυχών ή ελευθέρων πνευμάτων προς τα οποία συνδέεται η άσαρκος ψυχή δια του δανειζομένου υπό της ενσάρκου ζωικού ρευστού. Διά του θαυμασίου αυτού συνδυασμού ο άνθρωπος εισέρχεται εις τας πνευματικάς ιεραρχίας και κοινωνεί προς τα ανώτερα αυτού πνεύματα.

Ήδη παρίσταται ανάγκη να αναπτύξω περισσότερον εκείνο το οποίον έθιξα ανωτέρω και το οποίον αφορά τους νόμους της επικοινωνίας των ψυχών των ανθρώπων προς τας ψυχάς του Άδου, ανεξαρτήτως εκείνων αι οποίαι συνεδέθησαν προς τας ανθρωπίνας ψυχάς και κατέστησαν αγαθοί άγγελοι αυτών, όπως τους όνομάζουν οι άνθρωποι. Όταν εις την ανθρωπίνην διάνοιαν αναπτύσσεται ανάμνησις τις προς υπαρξίν ευρισκομένην μακράν, τα όργανα της διανοίας υφίστανται είδος τι διαστολής και η εις αυτά υπάρχουσα ουσία εκπέμπεται προς το πρόσωπον το οποίον απασχολεί την διάνοιαν. Η διαστολή αυτή γίνεται εκ της επιδράσεως της περιφερείας της ψυχής επί των οργάνων και της ουσίας λόγω νόμου εν αυτή κρατούντος. Ούτω εκ του ανθρωπίνου οργανισμού σχηματίζεται και εκπέμπεται ζωικον ρεύμα. Το ρεύμα αυτό άλλοτε εξέρχεται εκ της διανοίας και άλλοτε εκ του κέντρου της ψυχής.

Εάν εκδηλούμεν αγάπην προς το πρόσωπον το οποίον απασχολεί την διάνοιάν μας, κατ' ανάγκην το εξερχόμενον ρεύμα θα διέλθει να περιβληθεί τον νόμον αυτόν εκ του μέρους της ψυχής από το οποίον εκδηλούται. Εάν αναμιμνησκόμεθα μετ' αγάπης ψύχης τινός, η οποία ευρίσκεται εις τον Αδήν, το εξελθόν από ημάς ρεύμα θα την φθάσει και θα επικοινωνήσει με αυτήν. Συμβαίνει πολλές φορές λόγω του ότι κρατούν αντίθετοι προς τας ψυχάς μας επιρροαί να εμποδίζεται αυτή η έξοδος ρεύματος. Εάν όμως εξέλθει κατ' αναπόδραστον ανάγκην υπαγορευομένην από φυσικάς λειτουργίας θα επικοινωνήσει. Όταν επικοινωνήσει, τότε θα σχηματιστεί εις την διάνοιάν μας η οργανική εικών την οποίαν έφερεν εις τον κόσμον μας η ψυχή προς την οποίαν ήδη έχομεν συνδεθεί. Ο σχηματισμός αυτός μας εντοπίζει την εικόνα και αντί να διαστέλλονται αι ζωικαί οργανικαί μας δυνάμεις αντιστρόφως συστέλλονται. Επενεργεί πλέον το κέντρον της ψυχής, δηλαδή επενεργεί η έλξις μας επί της υπάρξεως την οποίαν έχομεν ως διανοητικόν μας αντικείμενον. Η έλξις αυτή μεταφέρει προς ημάς την ψυχήν του Άδου και της παρέχει οργανικάς μας δυνάμεις. Όσον δε περισσότερον λειτουργεί η έλξις αυτή της ψυχής μας, λόγω αναπτυσσομένης μεγαλυτέρας αγάπης, κατά τοσούτον αντιδρά κατά του περιβάλλοντος του Άδου το οποίον επιζητεί να κρατήσει εις αυτό την ψυχήν, την οποίαν θέλομεν να περιβάλωμε με τας οργανικάς μας δυνάμεις. Ο Άδης εις τας έλξεις των ψυχών μας αυτάς πάντοτε αντιδρά, αλλά την αντίδρασιν αυτήν δυνάμεθα να εκμηδενίζωμεν δι' ισχυροτέρας αγάπης την οποίαν πρέπει να εκδηλούμεν προς φίλας ψυχάς μας ευρισκομένας εις την Άδην. Όταν αι του είδους αυτού έλξεις αναπτυχθούν εις ημάς δια φυσιολογικής λειτουργίας όπως ανέπτυξα ανωτέρω και επιβληθούν από κοινού επί του Άδου εκμηδενίζουν τας ενεργείας του και ελευθερώνουν τας εκεί ευρισκομένας ψυχάς.

Οταν όμως τοιαύται έλξεις συντελούνται περιβεβλημέναι με πραγματικήν ψυχικήν αγάπην, διότι άλλως δεν δύνανται να ενεργήσουν και με πραγματικόν ενδιαφέρον υπό ολοκλήρων σκηνωμάτων ανθρώπων, τότε όχι μόνον εξουδετερώνουν τας κατ' αυτών αντιδράσεις του Άδου, αλλά και περιβάλλουν τας ψυχάς εκείνας εις ανάμνησιν των οποίων τελούνται αι επιμνημόσυνοι τελεταί με τοιαύτας ζωϊκάς δυνάμεις ώστε να εξαφανίζωνται αυτοστιγμεί όλα τα ψευδώς μεταδοθέντα εις αυτάς υπό των Εριννύων του Άδου. Έρχονται τότε αι ψυχαί αύται και αφομοιούνται προς τας οργανικάς μας δυνάμεις, προς το περιβάλλον της ανθρωπίνης ζωής και αναμιμνήσκονται όλων των Θείων ευεργετημάτων της και της χαράς της. Αλλά εκείνο το οποίον έχει το μεγαλύτερον ενδιαφέρον είναι, ότι κατά τας επιμνημοσύνους τελετάς αφίενται ρλεύθεραι να έλθουν προς ημάς και αυταί αι υπό τιμωρίαν ψυχαί του Άδου. Το ευεργέτημα αυτό προς αυτάς τας ψυχάς το αναγράφουν πνευματικοί νόμοι, διότι δια του τρόπου αυτού θέλουν να εκδηλώσουν σεβασμόν προς τας ανθρωπίνας πράξεις εκείνας αι οποίαι φέρουν μορφήν φυσικής βοηθείας, ανεξαρτήτως εάν αυτό το κατανοούν η όχι οι άνθρωποι.

Εξαιρετικήν και ενδιαφέρουσαν σημασίαν έχουν δια τας ψυχάς του Άδου αι επιμνημόσυνοι τελεταί εκείναι αι οποίαι τελούνται από μυσταγωγικά σωματεία. Έχουν τοιαύτην σημασίαν διότι κατ' αυτάς, τας ψυχάς του Άδου συνοδεύουν επί του τόπου των τελετών ελεύθερα πνεύματα και αναπτύσσουν προς αυτάς όλον το μυστήριον το οποίον τας συνδέει προς τους ανθρώπους και όλην την σημασίαν την οποίαν έχουν αι ευχαί των ανθρώπων οι οποίοι τελούν τας τελετάς αυτάς, ως και εκείνην την οποίαν αλληγορεί ο κατατιθέμενος στέφανος ο αποτελούμενος εκ κλάδων δάφνης. Τας στιγμάς αυτάς ανοίγεται προς τας ψυχάς του Άδου, κατόπιν των όσων τους αποκαλύπτουν, όλος ο ευρύς εκείνος ορίζων ο οποίος τας κάνει να εννοήσουν τα μυστήρια της Φύσεως και να ψάλλουν αίνους προς δόξαν της.

Κατόπιν αυτών ομνύουν ότι θα νικήσουν το έρεβος το οποίον τας αιχμαλωτίζει. Κατά τας στιγμάς αυτάς των επιμνημοσύνων τελετών των τελουμένων υπό μυσταγωγικών σκηνωμάτων κοινωνούν αι δυνάμεις των Θεών προς τους τελούντας αυτάς μυσταγωγούς και

αυτοί μεταβιβάζουν εις τας ψυχάς προς αγάπην των οποίων εργάζονται ζωικά ρεύματα τα οποία φέρουν όλας τας φυσικάς τους δυνάμεις εις κατάστασιν να αναμνησθούν της ιστορίας τους. Την ιεράν αυτήν στιγμήν κατόπιν του μεγάλου αυτού γεγονότος ομνύουν εκ νέου ότι, όταν θα έλθουν επί των ανθρωπίνων οργανισμών θα νικήσουν όλα τα εκδηλούμενα υπ' αυτών πάθη. Αι ιεραί δια τας ψυχάς του Άδου αυταί στιγμαί μου επιβάλλουν να σεβασθώ το μυστήριον και να σιγήσω. Αλλά μου επιβάλλουν ακόμη να ευχηθώ μαζί σας όπως πραγματωθούν αι υποσχέσεις τους και έλθουν νικηφόροι επί της Ουρανίας ζωής.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 18)

35. Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Υπό Σπ. Κ. Νάγου, την 9ην Μαΐου 1905

Λαμβάνω τον λόγον να ομιλήσω σήμερον περί του θείου της Φύσεως μύστου Πυθαγόρου, διότι η ημέρα αυτή ενέχει σπουδαιοτάτην σημασίαν και το καθήκον μου προς τον υπέρτατον μύστην όπως εκπληρούται. Αυτός, ο οποίος υπήρξεν βαθύς γνώστης της Φύσεως, ο οποίος επεσκόπησε τας θείας λειτουργίας του Σύμπαντος, δυσμενώς ήθελε με ακούσει περί αυτού ομιλούντα εις ημέραν κατά την οποίαν δεν θα ετελείτο μυσταγωγία θεών οι οποίοι κυριαρχούν εις την Γην ως Βασιλείς, των οποίων αι επιρροαί κανονίζουν τας μορφάς της. Δυσμενώς ήθελε με ακούσει εάν ωμίλουν εις ημέραν κατά την οποίαν η επιρροή της δεν θα είχεν διπλήν σημασίαν και διττήν επί των ανθρώπων επιρροήν και δεν θα με ανεγνώριζεν ως ακολουθούντα τα θεία του ιδεώδη και τας αληθείας του, αι οποίαι όταν επικρατήσουν εις τον κόσμον θα βασιλεύσει πλήρης γαλήνη και αι ψυχαί της Γης θα φέρουν διάδημα πλαισιούμενον από αίγλην και καταύγαζαν Φως. Δια τούτο ομιλώ κατά την ημέραν αυτήν κατά την οποίαν το θείον του απείρου Κάλλος παραδίδει τας θείας του επιρροάς προς το θείον Φως το οποίον υπαγορεύει, όχι μόνον τας αρμονίας του Κόσμου αλλά και πρωτεύει εις την συντέλεσιν της ανθρωπινής μορφής, κληροδοτόν εις τας ψυχάς το μέσον της εκ του σκότους σωτηρίας των. Ο Ουρανός ενέχει εν αυτώ ως ιθύντορας των δυνάμεων του δώδεκα Βασιλείς. Οι Βασιλείς αυτοί είναι οι διευθετούντες τας επιρροάς του προς την Γην εκ των οποίων η μορφή της λαμβάνει την τοιαύτην αίγλην και αναπτύσσει την εξέχουσαν εις την ανθρωπίνην μορφήν ψυχήν της κατά μείζονα λόγον των ψυχών των άλλων μορφών της. Εις τους θείους αυτούς Βασιλείς κατανέμονται αι επιρροαί του Ουρανού, δηλαδή ο Ουρανός παραδίδει τας δυνάμεις του και έκαστος εξ αυτών κυριαρχεί επί της Γης το δωδέκατον του έτους. Κατά την ημέραν λοιπόν αυτήν τερματίζεται η κυριαρχία της Βασιλίδος του Κάλλους και διαδέχεται αυτήν ο Βασιλεύς του Φωτός. Κατά την ημέραν αυτήν υπογράφεται η συνθήκη της παραδόσεως και παραλαβής των επί της Γης επιρροών παρισταμένων και κυριαρχούντων σήμερον αμφοτέρων.

Η παραδίδουσα την επιρροήν του Κάλλους εκ του οποίου εξεπορεύθη εν τη Γη το θείον Άρωμα το οποίον έψαυσε όλων μας τας αισθήσεις είναι η μεγάλη θεά Αφροδίτη. Είναι η μεταδόσασα το μέσον της διαιωνίσεως του εσωτερικού Λόγου της Φύσεως εις την ανθρωπίνην μορφήν, εις την οποίαν τελείται ιεροτελεστία της ψυχής της ανθρωπότητας προς την μορφήν της, δια της οποίας η ψυχή λαμβάνει την δύναμιν της νοήσεως γευομένη τον ηδύν καρπόν τον οποίον παρεσκεύασε η μεγάλη θεά και ούτω σώζεται η ψυχή ερχόμενη εις το Φως εγκαταλείπουσα το έρεβος. Ω θεία μυσταγωγία πάντων των μυστηρίων. Επέτρεψαν εις εμέ να είπω προς την θνητήν ανθρωπότητα εις ένδειξιν λατρείας μου προς το Κάλλος δύο λέξεις, όπως ενωτισθεί του θείου νάματος και σωθεί εκ της φθοράς, την οποίαν αυτή δι' εαυτήν παρασκευάζει, ακολουθούσα τας εμπνεύσεις του σκότους. Παραλαμβάνει λοιπόν ο θεός Απόλλων, όχι ο θεός του εξωτερικού του Ηλίου φωτός, αλλά του θείου του εσωτάτου του Ηλίου Λόγου ο οποίος μεταδοθείς εις την ανθρωπίνην μορφήν δια του ανθρωπίνου κάλλους το οποίον παρεσκεύασε η θεά Αφροδίτη, την μετέβαλε εις θείαν Μούσαν εκ της οποίας αντλούμεν ό,τι μεταδίδομεν προς σας. Πάσα της Φύσεως ψυχή όταν λατρεύει την δικαιοσύνη και ενασμενίζεται προς τας θείας επιρροάς και εκδηλούται εις αυτήν η θεία λατρεία καθίσταται Μούσα, δηλαδή αιωνία εμπνευσμένη Γαλήνη. Ενωτίσου εις το Φως αυτό ανθρωπίνη ψυχή, εάν θέλεις να καταστείς θεία Γαλήνη. Ποίος λοιπόν είναι ο θείος σοφός περί του οποίου θέλομεν να ομιλήσωμεν σήμερον συνδυάζοντες την ύπαρξίν του εις την Γην προς τας θείας του Ουρανού επιρροάς; Είναι ο γεννηθείς κατ' αυτήν την ημέραν και τον οποίον περιέβαλαν αμφότεροι αι θείαι επιρροαί τας οποίας ελάτρευσεν, το δε φως των

στέφανον παρεσκεύασεν και περιέβαλεν την θείαν του μορφήν, χρυσαί δε ακτίνες του Ηλίου και ευώδης χυμός του θείου Κάλλους ψαύσας ολόκληρον την υπόστασίν του της μετέδωσε θείον Φως και θείον Κάλλος. Εκαλλύνθη η μορφή του θείου σοφού, εφωτίσθη το πνεύμα του και διείδεν τας λειτουργίας και μυσταγωγίας της Φύσεως και είπεν "Ω θεία αρμονία! το παν εις Σε αποτελεί μορφήν και πάσα μορφή το κάλλος σου περιβεβλημένη Αινεί την θείαν υπόστασίν σου! θεία αρμονία, ο υπαγορεύσας εις σε το Κάλλος, είναι ο κατέχων τα σκήπτρα του θείου Απείρου Μέγας Ζευς, του οποίου ο γόνος εξεδηλώθη εις εστίας απείρου φωτός εν τη Φύσει, εις τον οποίον υπολανθάνει το σπέρμα της θεοποιήσεως πασών των υπό Σου συντελουμένων μορφών. Το Παν, θείαν αρμονίαν, εκρέει εκ της αρχής της συστάσεως των μορφών της Φύσεως την οποίαν κατέχει ο μέγας Ζευς και παράγει τας θείας προσωπικότητας, αι οποίοι καταλαμβάνουσαι τας δυνάμεις καθίστανται Βασιλείς αυτών και η πτωχή μας Γη δεχόμενη τας θείας επιρροάς των μεταβάλλεται εις μορφάς και συνειδήσεις, θείον Άπειρον, υπήρξες Μονάς εις την οποίαν το Πάν συνεσπειρούτο, αλλά παραγωγός Μονάς. Παρήγαγες πάσας τας αλλάς Μονάδας και οι άπειροι εκ Μονάδων αριθμοί σου αποτελούν την αρμονίαν σου. Δεν είσαι θείον Άπειρον ή αριθμός, διότι ούτω καθίσταται νοητόν εις πάσαν εις την Φύσιν Μονάδα η οποία διακρίνεται των άλλων ως έχουσα ιδίαν μορφήν. Σκοπός σου θείον Άπειρον είναι η υπαρξίς σου κατά μονάδας. Τούτων απώτερος σκοπός η θεία γαλήνη και η συγκέντρωσις εις εκάστην της αισθητικής αντιλήψεως πασών των θείων σου ενεργειών, θείον Άπειρον, Σε Αισθάνομαι, διότι εντός μου Σε φέρω. Είμαι ως ήσο αρχικώς Μονάς. Είμαι και εγώ ως Συ Άπειρον και όταν εις εμέ συντελεσθεί ως εις Σε συνετελέσθη, αρμονία, τότε, ώ θεία του Απείρου έκφρασις, η υπόστασίς μου θα καταστεί δεσπόζουσα θέλησις ως του Μεγάλου Διός και θα αναθέσεις εις την θέλησίν μου την επίβλεψιν της θεία Σου αρμονίας, θα με δεχθείς ως δεσπόζούσαν και κυριαρχούσαν δύναμιν επί της θείας εν θεία Φύσει εκφράσεως Σου. Ω αδύνατοι την ψυχήν και τον νουν άνθρωποι! Σείς, οι οποίοι νομίζεται εαυτούς θείους την γνώσιν, περιγράψατε δι' ολίγων την ύπαρξιν και τον σκοπόν του Απείρου, ως περιέγραψεν αυτόν ο θείος σοφός δια να εννοήσετε τίνες είσθε. Ω άνθρωποι θνητοί! Ακροασθείτε τον θείον σοφόν εις ό,τι κατωτέρω θα είπω και αν είσθε αληθώς ως προείπον και σεις Μονάδες ενέχουσι εντός των το θείον Άπειρον και αισθανόμεναι αυτό, ακολουθήσατε την οδόν την οποίαν εκείνος εχάραξε.

Έργον μου έλεγεν, είναι όχι να βαδίσω επί εκείνων των, γραμμών επί των οποίων οι θείοι μύσται εχάραξαν εις τα τελούμενα μεγάλα μυστήρια. Εις αυτά τελούνται θείαι τελεταί αι οποίοι γεραίρουν τας ενεργείας της Φύσεως και αποκαθιστούν τους μυουμένους εις την θείαν γνώσιν. Βεβαίως αυτό είναι θείον έργον. Έργον μου είναι να συντρέξω εις την παραγωγήν αρμονίας εις την κοινωνίαν των ανθρώπων, διότι όταν δεν επικρατεί αρμονία η ανθρωπότης ευρίσκεται εκτός σκοπού. Το Άπειρον αποτελείται από πληθύν ατομικοτήτων. Τα άτομα αυτά είναι αι μορφαί του Απείρου αι συντελούσαι εις την αρμονίαν του.

Η συντέλεσις της αρμονίας είναι καθολικός σκοπός των ατομικοτήτων. Ο σκοπός αυτός είναι η επίτευξις εις εκάστη ατομικότητα ιδίας μορφής. Μη δε της αρμονίας επιτυγχανομένης το Άπειρον δεν επιτυγχάνει τον σκοπόν του. Αι μορφαί του απόλλυνται. Απολλυμένων δε των μορφών του Απείρου, τούτο επανέρχεται εις τα ίδια. Η εις τα ίδια επαναφορά του Απείρου θα ήτο συντέλεσις της καταστροφής του, αλλά αυτό δεν συντελείται εις το Άπειρον. Δεν συντελείται, διότι εκάστη μορφή αυτού βαίνει κατά προδιαγραφέντα νόμον και η επαναφορά της εις τα ίδια ουδέποτε συντελείται. Το Άπειρον εν τω συνόλω του διευθετείται υπό επιστατού τινός νόμου ο οποίος αφού πρότερον συντελέσει την αρμονίαν και μεταβάλει την αποτελούσαν αυτό ούσίαν εις ειδικός μορφάς, τας εξαναγκάζει να ακολουθούν ωρισμένην κυκλικήν τροχιάν. Όθεν το παν βαίνει κατά κύκλον, αλλά το πέρας του κύκλου ουδέποτε καταλήγει εις την αφετηρίαν του. Η κατάληξις επί του αυτού σημείου της αφετηρίας θα εσήμαινε διάσπασιν της αρμονίας και καταστροήν του Απείρου. Η εν αυτώ

κίνησις θα έχανε την τροχιάν της και αι μορφαί θα περιεπλανώντο επί των μορφών και συγκρούσεις και καταστροφαί θα ετελούντο. Πασά μορφή του Απείρου βαίνει προς το άπειρον αυτής, η δε ταχύτης της καθίσταται αισθητή εις τας αντιλήψεις των ανθρώπων μετά πάροδον αιώνων. Αι μορφαί αι οποίαι αποτελούν το σύστημα το οποίον διευθετεί η εστία του Ηλιακού φωτός δια της επ' αυτών επιρροής του, ποιούν την τροχιάν τους κατά κύκλον ανάλογον, εκάστη καί όλαι ομού συντρέχουν να βαίνει ολόκληρον το Ηλιακόν σύστημα εκφεύγον της αισθητής εις ημάς τροχιάς εισερχόμενον εις ετέραν, την οποίαν θα διακρίνωμεν παρατηρούντες επισταμένως μετά πάροδον αιώνων τινών. Αι εις το Άπειρον κινήσεις των μορφών του Ηλιακού μας συστήματος το σώζουν της καταστροφής και αι μορφαί μεταβάλλονται αποτελούσαι τελειότερος τοιαύτας. Ουδεμία μεταβολή επί των μορφών θα επετυγχάνετο άνευ αυτής της κινήσεως. Το Φως θα έχανε το λόγον της υπάρξεως του και πλήρες σκότος θα περιέβαλε ό,τι βλέπωμε σήμερα υπό μορφήν απείρου κάλλους. Αλλά ενώ το Άπειρον δεν διαφεύγει της διευθετήσεως του εσωτάτου αυτού νόμου και αι μορφαί του επιτελούν τους αναμορφωτικούς των κύκλους, διαφεύγει την επιρροή του η συνείδησις η υπό μορφήν πνεύματος εκδηλωθείσα.

Ο θείος νόμος καταμερίζεται εις τας συνειδήσεις και εκάστη αυτών αφ' εαυτής ορμώμενη, ποιείται κινήσεις, λαμβάνουσα λόγον υπάρξεως αφ' εαυτής και δύναμιν συντηρήσεως από την άπειρον πηγήν του καθολικού νόμου δια συστήματος οργανικού, εις την παραγωγήν του οποίου συντρέχει. Αι ούτω συντελούμεναι πνευματικοί μορφαί αποτελούν ίδιον σκοπόν, τον σκοπόν τον οποίον αναφέραμε. Η επίτευξις αυτού του σκοπού επιτυγχάνεται δι' αρμονίας των πνευματικών σκοπών και δι' αρμονίας αυτών προς πάσας τας μορφάς της εχούσης ανεκδήλωτον πνευματικήν μορφήν Φύσεως. Στενότατη αλληλεγγύη των πνευματικών προς τας φυσικός μορφάς πρέπει να τελείται. Αι φυσικοί μορφαί μεταδίδουν την δύναμίν τους εις τας πνευματικός μορφάς και συντρέχουν τας τελευταίας να εκδηλώνουν ό,τι ακόμη δεν έχουν εκδηλώσει. Τα υπό των πνευματικών μορφών εκδηλούμενα δια της επιρροής των φυσικών μορφών είναι νόησις και αίσθησις των τελουμένων λειτουργιών της Φύσεως, η δε μεταξύ των πνευματικών μορφών επιτελουμεν αλληλεγγύη και αρμονία συντρέχει ώστε εις το να διαχέεται παρασκευαζόμενη ένεκα της επαφής αυτών (πνευματικών μορφών) προς τας φυσικός μορφάς ζωή εις ολόκληρον το πνευματικόν σώμα. Η διάχυσις της Ζωής είναι ο έτι μείζων επιδρών νόμος των ψυχών της ανθρωπότητας, δια να εκδηλούν τας δυνάμεις των προς συντέλεσιν μείζονος πνευματικής μορφής εκ της οποίας συντελείται η θεοποίησις της συνειδήσεως του Απείρου. Ουδέν συντελείται μη επικρατούσης αρμονίας επί των πνευματικών μορφών, επανερχομένων και ποιουσών την κυκλικήν των περιφοράν επί τα αυτά σημεία και εντεύθεν συγκρούσεις, γένεσις παθών, θλίψις, οδύνη, περιπλάνησις. Αι πνευματικοί μορφαί εκφυγούσαι της αληθούς αυτών τροχιάς παρήγαγαν την σύγχυσιν προς την οποίαν από αιώνων η ανθρωπότης παλαίει. Ο θείος μύστης λοιπόν δεν ήρκέσθη να καταδείξει, ως τα αλλά μυστήρια, τας τελούμενης λειτουργίας της Φύσεως, αλλά επεζήτησε να επαναφέρει την εκτροχιασθείσαν ανθρωπότητα εις την φυσικήν αυτής τροχιάν, υποδείξας δια σοφού συσιήματος τα μέσα της επαναφοράς. Υπαγόρευσε τον τρόπο της διαίτης, τον τρόπον της κοινωνικής οργανώσεως, τους νόμους οι οποίοι έπρεπε να είναι οδηγοί των ανθρωπίνων πράξεων και βουλήσεων. Ως άλλος Προμηθεύς μετέδωσε το Φως, εκείνο τα οποίον έπρεπε να κανονίσει τας σχέσεις των πνευματικών μορφών και εδίδαξε να εγκαταλείψουν τον τότε κρατούντα τρόπον της κοινωνικής οργανώσεως. Ο,τι θα επιζητήσει η ανθρωπότης του μέλλοντος η οποία θα συναισθανθεί την υπαρξίν της, τούτο τότε υπαγόρευσε και εδημιούργησε μυσταγωγικόν σύστημα εις το οποίο κατέδειξε εις όσους εμυήθησαν κατά τρόπον αντιληπτικότατον τον οποίον και αυτός ο Ιησούς εζήλωσε, την δημιουργίαν και λειτουργίαν του απείρου της συνειδήσεως και τον σκοπόν της, προς τον σκοπόν οι μυούμενοι να διακρίνουν ότι επιβάλλεται η οργάνωσις των πνευματικών μορφών και ότι μέγιστον πάντων των καθηκόντων του σοφού είναι να συντρέξει εις την παραγωγήν

κοινωνίας εν αρμονία της Φύσεως βιούσης. Εδίδαξεν, ότι αι ψυχαί της ανθρωπότητας ακολουθούσαι τον τρόπον τον οποίον ακολουθούν του νοείν, θα περιπλανούνται φερόμενοι από οργανισμού εις οργανικόν σώμα και από οδύνης εις οδύνην. Υπέδειξεν την κατάπαυσιν των παθών και της εκτρόπου ζωής δια της αποχής από ωρισμένας τροφός και εδίδαξε το δικαίωμα εκάστης προσωπικότητας το οποίον έχει, ως αποτελούσα εκάστη ιδίαν μορφήν της Φύσεως. Προ πάντων δε κατέδειξε, την ανάγκην της αρτίας οργανικής διαπλάσεως της ανθρωπότητας, διότι ως έλεγεν, όταν το Όργανον της ψυχής δεν είναι ικανόν να δέχεται τας επιρροάς της Φύσεως, η ψυχή πάσχει και ουδέν δύναται να νοεί εξ όσων προς αυτήν γίνονται. Η οργανική διαμόρφωσις της ανθρωπότητας και η επίτευξις αρμονίας μεταξύ των υποστάσεων αι οποίαι την αποτελούν θα επιφέρει εις αυτήν την γαλήνην, η οποία και θα της χρησιμεύσει ως μέσο να διοχετευθούν προς αυτήν αι οδηγίαι των θεών. Οι θεοί είναι συνειδήσεις αι οποίαι επετέλεσαν αναμορφωτικόν κύκλον δια του οποίου ηδυνήθησαν να αντλήσουν Αιώνιον οργανικόν μέσον και εντεύθεν εκυριάρχησαν ως συνειδήσεις του Απείρου, έχουσαι θέλησιν θείαν. Τον Πυθαγόρα θα σας τον παρουσιάσω ως ιατρόν και μύστην των απόκρυφων της Φύσεως μυστηρίων. Αλλά προ αυτού πρέπει να σας είπω, ότι ο Πυθαγόρας εγεννήθη εις την Σάμον το έτος 595 π.Χ. Κατά την εποχήν του εσώζετο ακόμη το απολεσθέν κάλλος της ανθρωπότητας, το έλκον την φύσιν των θεών προς την ανθρωπίνην. Η μήτηρ του Πυθαϊς, αγνή το σώμα και την ψυχήν ήλθεν εις επαφήν προς τον θεόν Απόλλωνα και ο θεός αυτός απέδρασεν τον καρπόν τας κοιλίας της και ούτω υπό την επίδρασιν του Φωτός εγεννήθη ο Πυθαγόρας. Νέος έτι ο Πυθαγόρας έδειξε σημεία οργανικού κάλλους και πνεύματος ισχύν. Η μητέρα του τον ωδήγησε και τον παρέδωσε εις τους Διδασκάλους της εποχής εκείνης οι οποίοι εκαλούντο σοφοί: Φερεκύδης και Θαλής ο Μιλήσιος το πρώτον εδίδαξαν τον Πυθαγόρα. Αλλά ο Πυθαγόρας νεώτατος ακόμη εγκατέλειπε την Σάμο και ελθών θίς Αίγυπτον εμυήθη εις τα εκεί μυστήρια. Εκείθεν, ευνοούμενος υπό του θεού Απόλλωνος προσέφυγε εις τας διαφόρους Ασιατικός χώρα εις τας οποίας εξέμαθε την ιερόν του ιατρού τέχνην, διδαχθείς αυτήν υπό των Ινδών, οι οποίοι την είχαν μεταδώσει εις τας χώρας αυτός μετά των οποίων επεκοινώνουν. Όχι βεβαίως αυτήν την οποίαν επαγγέλονται οι ιατροί της σήμερον, αλλά εκείνην η οποία έλκει την γνώσιν από την ιεράν, ως την καλούν οι μύσται της Φύσεως, Αστρολογίαν. Ο Πυθαγόρας παραμείνας επί μακρόν χρόνον μετά των Ινδών, εξέμαθε πάσας τας απόκρυφους επιστήμας των ιερών του Βούδα και εκείθεν αναχωρήσας κατήλθεν εις την Ελλάδα ένθα και εμυήθη εις τα μυστήρια Ελευσίνας και εις τα εις Θήβας Καβείρια. Οι Ιεροφάνται της Ελευσίνας εκάλουν αυτόν να αναλάβει την διεύθυνσίν των, διότι εξετίμησαν αυτόν και εις το πρόσωπον του είδον θείον άνδρα, πλην όμως ο Πυθαγόρας δεν εδέχθη. Ο Πυθαγόρας παραμένων εις τας Θήβας ήλεγξεν δημοσία την πολιτείαν των Καβείρων ως μη συνάδουσαν προς τα θεία μυστήρια των. Τούτο εκίνησε την οργήν των και εβουλήθησαν να τον φονεύσουν, ο Πυθαγόρας όμως γνώστης των ανθρωπίνων διανοημάτων διέφυγε τον κίνδυνον. Απελθών εκ των Θηβών διήλθεν πάσας τας Ελληνικός χώρας εις τας οποίας εθαυμάσθη ως θείος ανήρ. Προ παντας εξετιμήθη εις τους Δελφούς, όπου και παρέσχεν μεγίστην συμβολήν εις τους ιερείς του εκεί χρηστηρίου ως και εις μίαν των ιερειών του, την οποίαν προπαρασκεύασε να έρχεται εις επαφήν μετά του θεού Απόλλωνος. Παντού εξέπληττε, διότι και το κάλλος της μορφής του και η ισχύς του πνεύματος του επεβαλλοντο εις παντας. Εδίδασκεν παντού τον τρόπον του ζειν και εθεράπευεν πάσχοντας. Τούτο αρκούσε να νομίζουν οι άνθρωποι αυτόν θεόν. Δια ωρισμένων εκπληκτικών ικανοτήτων του εξέπληττε τα πνεύματα όχι μόνον των κοινών ανθρώπων, αλλά τα των σοφών. Εδίδασκε εις αυτούς από όπου διήρχετο την μουσικήν και την μαθηματικήν. Έδιδε μαθηματικούς ορισμούς και έλυε μέγιστα προβλήματα μόνον με την βοήθεια των αριθμών. Οι γνωρίσαντες τα Ορφικά μυστήρια διέκριναν εις το πρόσωπον του τον θείον Ορφέα. Ήλεγχε την αγωγήν των ανθρώπων εκείνων οι οποίοι δεν επορεύοντο ως η Φύσις υπαγορεύει και υπεδύκνειε τον τρόπον του βασιλεύειν και πολιτεύεσθαι εις τους

άρχοντας των πόλεων. Έδιδε στοιχεία προς σύνθεσιν αρμονικής κοινωνίας και υπαγόρευε την εκμάθησιν της μουσικής, ως μέσου καταδεικνύοντας δια της αρμονίας της τον τρόπον της συνθέσεως της κοινωνίας. Επεδείκνυε τα φυτά, και εδίδασκε την επιρροή εκάστου επί των εις τα ανθρώπινα σώματα αναφυμένων νόσων. Ητο περιβεβλημένος την ιεραν των φιλοσόφων λευκήν τήβεννον και στεφανωμένος με στέφανον κατασκευασμένον εκ χρυσού και ποικιλμένον υπό ιερών λίθων. Η όψις του ήτο μεγαλοπρεπής, επιβάλλουσα, θεία. Ουδείς αντετάσσετο εις το βλέμμα του αλλά πάντες εφώνουν "Αυτός Εφα". Εις την διάβασίν του εκάμπτοντο πάντες οι Τύραννοι και κρυφίως τον εμίσουν δια την υπεροχήν του. Ούτος εννόων τας σκέψεις των έλεγεν. "Οι εμέ βλέποντες ας ίδουν εαυτούς και ας κρίνουν τας πράξεις των παραβάλλοντες αυτός προς τας ημετέρας". Ο θείος σοφός μέχρι της εν Αθήναις και θήβαις διαμονής του εδεικνύετο άσημος. Μόνον οι Ιεροφάνται βαθέως είχον γνωρίσει αυτόν. Όταν δε έλαβε την προς την τότε Μεγάλην Ελλάδα άγουσαν, ήρξατο να έκδηλοι τας δυνάμεις του και τούτο, διότι προς τα εκεί έβλεπε ως κατάλληλον τόπον και περισσότερον αναγκαίον να διδάξει τας ιεράς αυτού ιδέας. Κατά την εκ Θηβών αναχώρησίν του η φήμη του προέτρεχε των πόλεων τας οποίας επεσκέπτετο και του προπαρασκεύαζε υποδοχήν. Μέχρι της εις Κρότωνα αφίξεώς του δεν εδίδασκε δημοσία, αλλά κατ' ιδίαν μόνον, εις τους συνανταστρεφομένους δε με αυτόν υπεδείκνυε τας θείας του δυνάμεις. Εις πολλούς προέλεγε τα μέλλοντα εις αυτούς να συμβούν και τους υπεδείκνυε ποίοι ήσαν εις προγενεστέραν ζωήν των. Εδίδασκεν, ότι ο άνθρωπος, ουχί άπαξ, εμφανίζεται εν τη ανθρωπίνη μορφή και ότι ο ίδιος 440 φορές είχεν αλλάξει μορφήν εν τη Φύσει. Εδίδασκεν εις παγίας το αντιπεπονθός και λαμβάνων ως αρχήν αυτό υπεδείκνυε ποία έπρεπε να είναι η δικαιοσύνη μεταξύ των ανθρώπων. Απεκάλει τους θεούς δικαίους και ως ουδέποτε καταχρωμένους τας δυνάμεις των, ευνοούντες ούτω τούτον ή εκείνον τον άνθρωπον. Έλεγε "τόσον η κακία εσκότισεν τον ανθρώπινον νουν, ώστε μόνον ο θάνατος δύναται να ευεργετήσει την ψυχήν του". Απεκάλει την Πατρικήν Ιεράν Τέχνην διδασκομένην υπό των θεών μόνον εις τους σοφούς, διότι αυτοί δεν καταχρώνται της γνώσεως. Ο Πυθαγόρας μετεχειρίζετο ως τροφήν σπέρματα και καρπούς και ωρισμένα είδη εις εκάστην εποχήν. Συνεβούλευεν να προσφέρουν θυσίας προς τους θεούς και μόνον των θυμάτων να άπτωνται της σαρκικής τροφής. "Χωρίζει, έλεγεν, την ψυχήν από τον νουν και ολόκληοον την υπόστασιν από την Φύσιν η βρώσις σαρκών ζώων". Εδίδασκεν να περιβάλωνται με λινά ενδύματα οι άνθρωποι και να αφίνουν τους οργανισμούς των γυμνούς, ώστε να περιβάλουν αυτούς αι επιρροαί της Φύσεως. Το μάλλινον ένδυμα είναι αρνητικός αγωγός των επιρροών και συντρέχει εις το να μη συναντάται η θερμότης του οργανισμού με την θερμότητα της Φύσεως. Εδίδασκεν την λατρείαν προς τον Ηλιον, ως μόνης πηγής εκ της οποίας η ψυχή αντλεί δυνάμεις δια του οργανισμού της, τα δε υπό της θείας του Ηλίου επιρροής γινόμενα φυτά είναι τα καταλληλότερα προς ίασιν των ασθενών. Αφιχθέντα τον Πυθαγόρα εις Κρότωνα τον υπεδέχθησαν και του παρήξαν πάντα τα μέσα να ιδρύσει σχολήν. Κατά πρώτον συνέστησεν Σύλλονον ή Φιλοσόφων ενδιαίτημα, ως ο ίδιος απεκάλει την σχολήν του, εις την οποίαν εφοίτουν νέοι και νέαι. Η εις την σχολήν αυτήν διδασκαλία του υπήρξεν γονιμότατη και η φήμη του διεσπάρη εις πάσας τας Ελληνίδας πόλεις. Εδίδασκεν την κοινωνικήν αγωγήν, τον τρόπον της ερεύνης των φυσικών λειτουργιών, την μουσικήν, την αριθμητικήν και προ παντός την συγκρότησιν κοινωνίας εν αρμονία βιούσης. Ηκροώντο αυτού ως εάν ητο θεός. Το επιβάλλον του ύφους του και ο έξοχος χαρακτήρ του εμάγευε πάντα ακροατήν του. Η διδασκαλία του ήτο σύντομος, σαφής, ευπρόσδεκτος εις πάντας. Ομιλών περί του βίου τον οποίον έπρεπε να διάγουν οι άνθρωποι παρέβαλεν αυτόν προς την συνεργασίαν του Ουρανού δια των επιρροών του προς την Γην της οποίας αποτέλεσμα είναι η επί της επιφανείας της μορφή, η έχουσα κάλλος Νύμφης την οποίαν ερώσι οί θεοί. Το αποτελέσματα της συνεργασίας εις την κοινωνίαν των ανθρώπων, έλεγεν, "πρέπει να είναι φώτισις διανοητική, σωματική διάπλασις και ψυχική εκπαίδευσις, η οποία προ παντός πρέπει να την προσηλώνει προς τα έργα των θεών". Η εκπαίδευσις εις την

μουσικήν της οποίας εισήγαγε τα στοιχεία και εις την αριθμητικήν, είναι εφόδιον της ψυχής το οποίον καλλύνει την μορφήν της και προλειαίνει την οδόν της εις το Φως το οποίον έλεγε "οι θεοί δωρούν εις τους ανθρώπους όπως καταστούν ήμεροι, γενναίοι, ευπροσήγοροι, λάτραι του Ηλίου και της Φύσεως και γνώσται των λειτουργιών των Ουρανίων σωμάτων περί των οποίων ωσαύτως εδίδασκεν καταδεικνύων τον δρόμον τον οποίον έκαστος έχει εις το Άπειρον. Δια των αριθμητικών πράξεων, πλείστοι των οποίων υπήρξαν ιδικαί του κατασκευαί, κατεδείκνυε τας λύσεις προβλημάτων της κινήσεως του Ουρανού και της παραγωγής των φαινομένων τα οποία ήτο αδύνατον άλλως να κατανοήσει ο νους των ακροατών του. Αι προλήψεις, διότι και τότε υπήρχαν προλήψεις, προ των εξηγήσεων τας οποίας έδιδεν ο μέγας σοφός, υπεχώρουν και ο νους προσηλούτο εις την γνώσιν. Εδίδασκεν τον σε σεβασμόν προς τας βούλας των θεών αι οποίαι εξωτερικεύοντο δια των Μαντείων και απεκάλει τα Μαντεία ως τα μόνα επί της επιφανείας της Γης, μέρη εις τα οποία διαιτώντο οι θεοί. Προ της ιδρύσεως των μεγάλων αυτού μυστηρίων εις τον Κρότωνα, περιώδευσε και πάλιν επισκευθείς τα διάφορα Μαντεία των Ελληνικών χωρών, προς τας οποίας εδώρησεν συγγραφάς τελετών και επικλήσεων δια τα ιερά των.

Αι Ιέρειαι, όταν έφθανε, τον προσεφώνουν δια των λέξεων, "Ως ευ παρέστης υιέ του Απόλλωνος". Επιστρέψας εις Κρότωνα ενυμφεύθη την παρθένον και εξαισίαν το κάλλος Θεανώ. Η Νύμφη Θεανώ ηράσθη του Πυθαγόρα, το δε ψυχικόν της κάλλος έπεισε τον θείον άνδρα να την λάβει σύζυγον, των θεών επιτρεψάντων να έλθει εις γάμον. Μετά τον γάμον του κατέστη θειότατος. Ο έρως της θεανός ανύψωσε τον Πυθαγόρα και κατόπιν των συμβουλών τας οποίας έλαβε εκ των Μαντείων τα οποία επεσκέφθη, ίδρυσε τα Πυθαγόρεια μυστήρια. Ταύτα απετελούντο εξ εννέα βαθμών, εις ένδειξιν του μεγάλου σεβασμού τον οποίον είχεν προς τας εννέα (9) αριθμητικός Μονάδας, αι οποίαι έλεγεν ότι έξεπροσώπουν εννέα (9) βάσεις επί των οποίων εθεμελιώθη το Σύμπαν. Η κλίσις του προς τας αριθμητικός και εν γένει μαθηματικός πράξεις τον ήγαγε εις το να εύρει ότι το Σύμπαν είναι συγκροτημένον από αριθμούς, έκαστος των οποίων εξεπροσώπει εις αυτό τας ποιότητας των μορφών του. Οι αριθμοί, έλεγεν, "δεν είναι πράξεις δεικνύουσαι την ποσότητα των μορφών του Σύμπαντος, αλλά την ποιότητα η δε ποιότητα ενδείκνυται εκ της ποιότητος των μορφών, αι ποιότητες δε καταδεικνύουν την βαθμιαίαν αυτού διαμόρφωσιν". Τα μυστήρια του διηρούντο εις τρείς κατηγορίας. Εις τα αφορώντα εις την διαμόρφωσιν του ανθρώπου και καταδεικνύοντα την προέλευσιν αυτού, εις τα διδάσκοντα τας δυνάμεις αι οποίαι αποτελούν τας μορφάς της Φύσεως και τας ποικιλίας των οργάνων των διαφόρων μορφών και εις τα μεγάλα και ιερά, τα οποία ουδέ λέξιν επέτρεπαν εις ιούς μύστας αυτών να είπουν καν περί της υπάρξεως των. Εις την πρώτην τριάδα εμυούντο άνδρες και γυναίκες και υπεβάλλοντο εις πενταετή σιγήν. Εις την δεύτερον μόνον εξαγνισμένοι το σώμα και τον νουν και καθάριοι ανομημάτων την ψυχήν και εις την τρίτην φωτισμένοι και υπό των θεών εμπνευσμένοι νέοι ως και αγναί παρθένοι έχουσαι ψυχικον κάλλος όμοιον με την Θεανώ. Οι τέλειοι μεμυημένοι ήσαν ήρεμοι την όψιν, γενναίοι το ήθος, απαστράπτοντες το κάλλος, οι δε οφθαλμοί αυτών εξέπεμπαν αίγλην φωτεινήν, ικανήν να διεισδύει και εις τα έγκατα των σκέψεων των ανθρώπων. Ο βίος των Πυθαγορείων μυστών είναι μοναδικόν παράδειγμα εις την ίστορίαν της ανθρωπότητας. Απετέλουν ιδίαν κοινωνίαν και επαρουσιάζοντο ως μία ψυχή ήρεμος, γαληνιαία και γεναιόφρων εις αισθήματα. Δεν είχαν ή μίαν θέλησιν. Η αδελφότης την οποίαν εννοούν οι σοφοί της εποχής μας, δεν είναι ή κοινή τις λέξις έναντι του συνδέσμου των ψυχών των Πυθαγορείων. Η προς την κοινωνίαν επίδρασίς των κατέρριπτε πάντα εγωισμόν και παρίστανε τους άλλους ανθρώπους ως στερημένους αισθήσεων και αισθημάτων. Ήσαν άκακοι, άνευ υποκρισίας άνευ συμφέροντος. Συμφέρον των ήτο το συμφέρον πάσης της κοινωνίας. Εις την διάβασίν των πάντες υπεχώρουν και ανεγνώριζαν αυτούς ως ψυχικώς ανωτέρους. Ενδεδυμένοι απλά, εύγραμμοι το σώμα και εξαίσιοι την μορφήν, λιτότατοι την δίαιτα και πάντες εργατικότατοι, εκαλλιέργουν την Γην και

αφιερούντο εις τον πλουτισμόν της μορφής αυτής. Η Μουσική ήτο επίσης έργον των και μέλποντες επλήρουν χαράς και την Φύσιν και τους ανθρώπους. Νέοι και Νέαι περιπατώντες ομού με γλυκύτατο μειδίαμα εις τα χείλη των, εξέπληπον πάντα ερχόμενον εκ ξένης εις τον Κρότωνα πόλεως. Αποτελούσαν μία οικογένειαν και εσιτώντο ομού αναλόγως των βαθμών εις τους οποίους ανήκον, ο δε Πυθαγόρας προ της τοιαύτης χορείας παρίστατο ως άλλος Ζευς εν Ολύμπω. Η κακία όμως των μικρών ανθρωπίνων ψυχών εφθόνησε αυτούς. Γενομένης στάσεως εις τον Κρότωνα, κατ' αυτήν οι Πυθαγόρειοι Ναοί ενεπρήσθησαν και πολλοί εκ των μαθητών του έπεσαν φονευθέντες υπό της αγρίας ορμής των στασιαστών. Ο θείος Πυθαγόρας γνωρίζων το τέλος του ανέμενε αυτό απαθώς και εδέχθη τον θάνατον με μειδίαμα συγχωρών τους φονείς του, όταν εδέχθη την θανατηφόρον επίθεσιν και έπεσεν πληγείς υπό δηλητηριώδους βέλους. Αλλά κατά την στιγμήν του θανάτου του ενεφανίσθη εις το Μεταπόντιον αποχαιρετήσας εκεί προσφιλείς του μαθητας. Το γεγονός αυτό συνετέλεσε εις το να νομίζουν αυτόν ζώντα επί μακρόν χρόνον οι διασκορπισθέντες κατόπιν της εις τον Κρότωνα γενομένης στάσεως μαθηταί του. Ο Πυθαγόρας εγκατέλειπε ουχί ολίγας συγγραφάς. Αλλά των μαθητών του διασκορπισθέντων πλείστοι εξ αυτών κατεστράφησαν εις Κρότωνα, άλλαι δε παρεφθάρησαν, συντελέσαντος εις αυτό και του χρόνου. Μετά τον θάνατον του οι μαθηταί αυτού ίδρυσαν Πυθαγορείους σχολάς εις διαφόρους πόλεις. Εις τον Τάραντα μία τοιαύτη σχολή επί μακρόν λειτουργήσασα επέφερε και πάλιν επίδρασιν των Πυθαγορείων επί της κοινωνίας. Αι εις τον Κρότωνα όμως καταστραφείσαι συγγραφαί περί των τελετών του Πυθαγόρα, δεν κατέστη δυνατόν να αναπληρωθούν υπό των μαθητών του.

Εντεύθεν βαθμιαίως επήλθεν εξαφάνισις των μεγάλων ιδεών, παρ' όλον ότι επί πολύν χρόνον αι αρχαί των Πυθαγορείων ήσαν το υπόδειγμα της κοινωνικής αρετής. Πάντες και αυτών των Στωικών μη εξαιρουμένων, ωμίλουν περί του Πυθαγορείου συστήματος ως περί θείου κοινωνικού συστήματος, δυναμένου να καταστήσει τον άνθρωπον ενάρετον, διεφώνουν όμως ως προς τας βαθύτερος εννοίας των Πυθαγορείων και εντεύθεν η σύγχυσις περί των πραγματικών του Πυθαγόρου ιδεών. Βραδύτερον συγγραφαί τινές Αυτού, περιελθούσαι εις γνώσιν άλλων μικρών μυστηρίων, αναγέννησαν και πάλιν τον πόθον της εκ νέου συστάσεως Πυθαγορείων σχολών, αλλά επειδή αι συγγραφαί αυταί δεν ήσαν πλήρεις, οι πειραθέντες δεν κατώρθωσαν να φέρουν εις πέρας το έργον των. Μεταξύ των Πυθαγορείων διεκρίθησαν πλείστοι, μεταξύ των οποίων και η θυγάτηρ αυτού Δαμώ και ο υιός του Τηλαύγης.

Εάν όμως οι Πυθαγόρειοι δεν κατώρθωσαν λόγω της μεγάλης εις Κρότωνα καταστροφής να σώσουν τας μεγάλος ιδέας, δεν περιύβρισαν όμως τον Διδάσκαλόν τους, ως τούτο βραδύτερον έπραξαν οι Χριστιανοί ολοσχερώς καταστέψαντες το έργον του Διδασκάλου των και δημιουργήσαντες χάος εις την ανθρωπότητα. Περαίνων, ομολογώ ότι, ό,τι ανέφερα περί του θείου σοφού είναι ελάχιστον έναντι των μεγάλων αυτού ιδεών και έργων και δι' αυτό θα ήθελα να σας παρακαλέσω να τύχω της δεούσης συγγνώμης μη δυνάμενος άλλως να πληρώσω τον πόθον ο οποίος εξεδηλώθη εις σας όπως γνωρίσετε περί του θείου αυτού σοφού.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ *α/α* 17)

36. ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΑ

υπό Σπ. κ. Νάγου την Κυριακή 26 Ιουνίου του 1932

Εις την σημερινή εποχή κατά την οποίαν η ελληνική φυλή διέρχεται κρίσιν τείνουσα να φέρει εις ολοκληρωτική λήθη τα ιδανικά της παραδόσεως αυτής, - της αρχαίας εκείνης παραδόσεως την οποίαν ενεφάνισαν τα εξοχώτερα των τέκνων της δια μιας υπέροχου αυτών διανοήσεως, τείνουσα να φέρει εις την αμνημοσύνη το φιλοσοφικό πνεύμα της, το οποίον από τους αρχαιότατους χρόνους υπήρξε το έρεισμα επί του οποίου εστηρίχθη και έζησε, καίτοι διήλθε δια τρομακτικών κινδύνων του τελειωτικού αυτής εξαφανισμού.

Εις την σημερινή εποχή, κατά την οποίαν οδηγείται από τα πλέον έκφυλα και ανόητα τέκνα αυτής, να χάση την γλώσσα της ήτις διασώζει ακόμη δια μέσου των τρομερών κινδύνων από τους οποίους διήλθε, την υπέρτερα διανόηση των εκλεκτών τέκνων της, άτινα κατά τους αρχαίους χρόνους δια των φωτεινών αχτίνων της διανοήσεως των ταύτης διείσδυσαν μέσα εις τας εσωτερικές λειτουργίας των νόμων της θείας Φύσεως. Διείσδυσαν εις αυτάς και έφθασαν εις την θείαν αντίληψιν να διατυπώσωσι τας εννοίας της φύσεως των Θεών και των υπεροχών και ηρωικών πνευμάτων των εργαζομένων να διασώσουν τας ανθρωπίνας ψυχάς από τας περιπλανήσεις των εις το σκότος της τιτανικής αυτών φύσεως.

Εις την σημερινή εποχή κατά την οποίαν τα πάντα τείνουν εις εξαφανισμό δια της διανοητικής και ηθικής καταπτώσεως των νεωτέρων τέκνων της φυλής ταύτης, πρωτοστατούντων εις την κατάπτωσιν αυτήν των τέκνων της εκείνων άτινα άρχουν επί του συνόλου της, διαστρέφονται τους όρους της ζωής της και δια της αλόγου και εμπαθούς διανοητικής των ενεργείας τας λειτουργίας της συνειδήσεως του συνόλου της φυλής, **ίνα** εμφανίζονται τα πάθη και εκμηδενίζεται η αξία, η ατομική αξία των τέκνων της.

Κατά την σημερινήν ταύτην εποχήν λέγω, εμφανίζονται επί του πνευματικού ορίζοντος **πνευματικοί** εξοχότητες εκ των αρχαίων εκείνων μυστών, οίτινες ανήλθον δια της ισχυρός των διανοήσεως και της μεταμορφωθείσης φύσεως αυτών, εις τας κορυφάς της πνευματικής ενεργείας του κόσμου ημών και πέραν αυτών εις τα πεδία των αθανάτων. Εις τα πεδία εκείνα όπου εξαφανίζονται από τας φύσεις τας πνευματικός, πάσαι αι αδυναμίαι και αι έκνομοι ενέργειαι της τιτανικής φύσεως των νοητικών όντων του κόσμου ημών.

Ενεφανίσθησαν κατά την εποχήν μας ταύτην εις τους ορίζοντας της ημετέρας χώρας, πνευματικοί διδάσκαλοι με ικανότητας, όπως δια της επιδράσεως των επί των νεωτέρων τέκνων της ελληνικής φυλής συγκρατήσουν αυτά από μεγαλείτερον εκτροχιασμόν, από μεγαλειτέρας διανοητικός και πνευματικός επιπτώσεις. Να εμπνεύσουν προς αυτά τον σεβασμόν επί των παραδόσεων της φυλής μας, τον σεβασμόν προς την γλώσσαν ήτις διασώζει τας παραδόσεις ταύτας, τον σεβασμόν προς το φιλοσοφικόν πνεύμα, δια του οποίου δύνανται τα νεώτερα τέκνα της φυλής μας ν' αγαπήσουν την αλήθειαν. Και ακόμη να καταστήσουν ομαλάς τας λειτουργίας της διανοήσεως των, να γνωρίσουν τα δικαιώματα της ζωής αυτών και προ παντός να εξαγνίσουν τας οργανικός των φύσεις ίνα ούτως προστατεύσουν την υγείαν των, τους όρους της κοινωνικής των ζωής και βοηθήσουν τας ψυχάς αυτών εις μεγαλειτέραν ανέλιξιν των δυνάμεων των. Να εμπνεύσουν τα νεώτερα τέκνα της Ελληνικής φυλής εις ένα αρτιώτερον και ηθικώτερον πολιτισμόν, δια του οποίου θα διασωθούν αι παραδόσεις των υπεροχών τέκνων της φυλής ταύτης, των αρχαίων μυστών. Αι παραδόσεις μέσα εις τας οποίας φιλοστόργως είναι τοποθετημένοι αι μεγάλαι ιδέαι, δια των οποίων αποοκαλύπτεται ότι η Τιτανική φύσις των ανθρώπων είναι μεταβλητή κατά βαθμούς δυναμικής ενεργείας, ο ίστατος των οποίων πλήρως την μετατρέπει εις άφθαρτον φύσιν θεών.

Η διάσωσις της Ελληνικής Παραδόσεως και η πλήρης κατανόησις αυτής, θ[1] αποτελέση δια τας νεωτέρας ανθρωπίνας γενεάς το βάθρον επί του οποίου θα στηριχθή το ανθρώπινον γένος δια να ακολουθήση την οδόν της ανελίξεως αυτού, την είσοδον εις τας χώρας των αθανάτων, την οδόν η οποία θα φέρη τας γενεάς των ανθρώπων εις την ευδαιμονίαν και εις την απόλαυσιν πάσης πνευματικής και φυσικής χαράς ως και πάσης ανθρωπινής ευτυχίας.

Τα εμφανισθέντα επί του πνευματικού ορίζοντος της ημετέρας φυλής πνεύματα μεταξύ των οποίων είναιι και οι πνευματικοί προστάται και εμττνευσταί του ημετέρου φιλοσοφικού συγκροτήματος, μεγίστην απέδωσαν προσοχήν προς το συγκρότημα ημών τούτο και εις τ' απτοτελούντα αυτό άτομα και δια τούτο παρακολουθούν ημάς εις όλας μας τας ενεργείας. Παρακολουθούν ημάς έτοιμα να μας παρέξουν τας πνευματικός των βοηθείας, εφ όσον θα τους παράσχωμεν το ψυχικόν μας επίπεδον αγνόν και με ισχυράν δϊθνοησιν ικανήν να δέχεται τας εμπνεύσεις αυτών.

Τα υπέροχα ταύτα πνεύματα μεταξύ των οποίων διακρίνονται μία μεγάλη, η μεγαλειτέρα ίσως Ιέρεια των Δελφών κατά τους χρόνους της ανθρωπίνης ζωής του θείου Πυθαγόρα και εις εκ των τότε διδασκάλων αυτού, ανέλαβον όχι μόνον την ττνευματικήν προστασίαν της πόλεως των Αθηνών και των πόλεων και χωρίων της Απικής, αλλά και την εποπτείαν και καθοδήγησιν πάντων των προστατευτικών πνευμάτων των πόλεων και περιφερειών της όλης Ελληνικής χώρας.

Δια τα υπέροχα ταύτα πνεύματα αισθάνοιαι το , καθήκον να απευθύνω σήμερον θερμόν χαιρετισμόν, σήμερον ότε εορτάζομεν προς εκδήλωσιν λατρείας μας προς τον τετιμημένον ένδοξον Θεόν του πνευματικού φωτός και της ευγνωμοσύνης μας προς τον τετιμημένον πνευματικόν Διδάσκαλον ημών. Και δια τούτο θα σας παρακαλέσω όπως όλοι ομού τείνωμεν την διάνοιαν ημών και έλθομεν δια των ακτινών αυτής εις επαφήν προς τα θεία και ένδοξα δια το έργον των προστατευτικά της φυλής μας πνεύματα.

(Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Πυθογόρας")

37. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 1ΟΣ

Εκφωνηθείς προς τιμήν του Ιωάννου το Προδρόμου υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 7 Ιανουαρίου 1911

Προκειμένου να σας ομιλήσω περί του πνεύματος του Ιωάννου του Προδρόμου θεωρώ επιβεβλημένον καθήκον πριν προχωρήσω εις το θέμα μου να εξετάσω πως γράφεται η ιστορία της ανθρωπότητος και ποία η ιστορία αυτή λαμβάνει ως θέμα της πρόσωπα και πράγματα. Γνωρίζω καλά ότι οι περισσότεροι από σας είσθε περισσότερον εμού φωτισμένοι επί του θέματος το οποίον καλείται ιστορία της ανθρωπότητος καθώς και γνώσταί του ότι η ιστορία δεν υπήρξε δι' εμέ ποτέ θέμα ερεύνης, καθ' όσον και αι επί των θεμάτων της γνώσεις μου είναι πολύ περιωρισμέναι. Παρ' όλα αυτά θα τολμήσω να αποκαλύψω μερικά σημεία αυτής και να καταδείξω όχι μόνον ποίον ήτο το πνεύμα του Ιωάννου του Προδρόμου και ποίαι υπήρξαν αι υπό του πνεύματος αυτού εξωτερικευθείσαι ιδέαι, αλλά και πόσον οι γράψαντες την ιστορίαν της ανθρωπότητος δεν παρέσχον στοιχεία ικανα και άξια προσοχής προκειμένου να έρευνηθεί ο χαρακτήρ ενός τόσον μεγάλου πνεύματος όπως είναι το πνεύμα αυτού. Η ανθρωπότης πάντοτε παρουσίασεν δύο οψεις. Η μία όψις της είναι εκείνη την οποίαν πάντες βλέπουν κρίνουν και επικρίνουν. Η όψις αυτή της ανθρωπότητος παρουσιάζει τα ελαττώματά της, τις κακίες της, τις βιαιπραγίες της, τους εγωϊσμούς της, τα εγκλήματά της, τις καταπιέσεις τις οποίες εξασκεί ομάς ανθρώπων ή άτομον επί άλλης ομάδος η επί άλλου ατόμου, τις τάσεις της προς κατάκτησιν της επιστημονικής προόδου, τις τάσεις διαφορων φυλών προς κατάκτησιν άλλων φυλών και όλα εκείνα τα οποία και τώρα παρατηρών τις την σημερινήν ανθρωπότητα δύναται να ίδει. Αυτήν την άποψιν της ανθρωπότητος πάντοτε έλαβε η ιστορία ως θέμα της και δεν μας παρέχει τίποτα περισσότερον εκτός της διδαχής περί των εγκληματικών πράξεων των παρελθουσών γενεών των ανθρώπων. Το περιεχόμενον αυτό της ιστορίας το προς ημάς παρεχόμενον κανεις ασφαλώς δεν θα μπορούσε να το θεωρήσει ως μη ωφέλιμον ούτε και ότι συντρέχει εις το να συνετίζει τας ενεστώσας γενεάς. Αλλά ό,τι ακριβώς θα μας καθιστούσε σοφούς, εναρέτους και θα αφομοίωνε το πνεύμα μας προς μεγάλας της Φύσεως αληθείας, ακριβώς αυτό περιέχεται εις την δευτέραν όψιν της ανθρωπότητος, την οποίαν οι γράψαντες ιστορίαν ουδέποτε εφρόντισαν να μεταδώσουν εις τους μεταγενεστέρους των. Την μίαν όψιν της ανθρωπότητος την οποίαν λαμβάνει ως θέμα η ιστορία, ως επί το πολύ την αποτελούν οί χαρακτήρες εκείνοι των ανθρώπων επί των οποίων εκυριάρχησεν η ιδέα του εγκλήματος, η ανομία, ο μη σεβασμός της ανθρωπίνης μορφής, η μη αναγνώρισις των ηθικών και φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου, η μη τέλος αναγνώρισις του δικαιώματος να απολαμβάνει ο άνθρωπος όσα και η Φύσις και το πνεύμα της εκδηλώνουν. Την άλλην ακριβώς την όψιν την αποτελούν και δι' αυτό δεν εξετάζονται υπό της ιστορίας οι ανθρώπινοι εκείνοι χαρακτήρες των οποίων αι ψυχαί εφωτίσθησαν εις την Θείαν αλήθειαν του Ουρανού, αι οποίαι εγνώρισαν τον σκοπόν του ανθρώπου, αι οποίαι εξεδήλωσαν ημερότητα, αγάπην προς πάσαν υπαρξιν, σεβασμόν προς την ελευθερίαν των ατόμων, αγάπην προς την δικαιοσύνην, αγάπην προς την αλήθειαν, λατρείαν προς την Φύσιν και το πνεύμα της, στοργήν προς πάσαν υπαρξιν και ενδιαφέρον υπέρ της αποκαταστάσεως της ειρήνης μεταξύ πάντων των ανθρώ-πων. Εκ των χαρακτήρων αυτών οι οποίοι αποτελούν την άλλην όψιν της ανθρωπότητος και η οποία θα μπορούσα να πω ότι αποτελεί την βάσιν παντός πνευματικού φωτισμού, δεν προέκυψαν ιστορικοί. Οι μεγάλοι αυτοί χαρακτήρες δεν είχαν καιρόν να συγγράψουν τας εκδηλώσεις της ανθρωπίνης κακίας, διότι ακριβώς αυτόν τον χρόνον διέθεσαν προς επίτευξιν αγαθού τινός προωρισμένου διά την ανθρωπότητα. Αλλά παρ' όλον ότι δεν συνεγράφη η

ιστορία των μεγάλων αυτών ψυχών, παραμένει όμως αυτή εις το πνεύμα ως αλήθεια η οποία ουδέποτε θα αμαυρωθεί υπό των αιώνων, αλλά τουναντίον, όταν η ανθρωπότης φθάσει να εύρει τους νόμους εκείνους οι οποίοι διέπουν το αιώνιον πνεύμα της Φύσεως, τότε θα διακρίνει εκ του φωτός εκάστου των πνευμάτων εκείνων τα οποία ειργάσθησαν υπέρ της προόδου του ανθρώπου, την ζώσαν αυτού ιστορίαν και τότε πλέον η ανθρωπότης θα παύσει να εκτιμά την ιστορίαν την οποίαν συνέγραψαν οι τας κακίας της ανθρωπότητος αντιληφθέντες άνθρωποι.

Εκ της ζώσης αυτής ιστορίας του μεγάλου πνεύματος του Ιωάννου θα αντλήσω διά να σας μεταδώσω. Ελάχιστα θα θίξω εκ της ιστορίας αυτού η οποία αναφέρεται εις τα καθέκαστα του ανθρωπίνου του βίου. Προ παντός θα αντλήσω εκ του πνεύματός του, το οποίον όχι μόνο εμόχθησεν διά να μορφώσει συνειδήσεις εις την Ιουδαίαν και δι' αυτών κληροδοτήσει αληθείας εις το ανθρώπινον γένος, αλλά και κατέστη ενα από τα μεγαλύτερα εκείνα ερείσματα επί των οποίων εστηρίχθη η διδασκαλία Ιησού του Ναζωραίου. Ο Ιωάννης εγεννήθη ολίγον τι πρότερον του Ιησού. Πατήρ του υπήρξε ο Ζαχαρίας.

Ο Ζαχαρίας υπήρξεν όχι μόνον σωματικός πατήρ του Ιωάννου αλλά και πνευματικός. Ο Ζαχαρίας υπήρξεν μύστης και μάλιστα εκ των σπουδαιοτέρων της εποχής του. Είχεν μυηθεί εις τα Ιουδαϊκά μυστήρια και ήτο μάλιστα και Ιερεύς τους. Ο Ζαχαρίας εμυσταγώγησεν τον Ιωάννην από μικράς ηλικίας ούτως ώστε εις ηλικίαν 22 ετών όχι μόνον εγνώριζεν ό,τι εδιδάχθη από τον πατέρα του, αλλά είχεν κάνει και συγκριτικήν μελέτην των μυστηρίων εκείνων τα οποία μετέδωσεν ο Μωϋσής προς εκείνα τα οποία ο Σολομών ανύψωσεν εις τελείαν πνευματικήν μύησιν. Διά να ομιλήσωμεν όμως περί του Ιωάννου είναι ανάγκη να επισκοπήσωμεν ολίγον το έργον της μυσταγωγίας του Μωϋσέως καθώς και το του Δαυίδ και του Σολομώντος. Ο Μωϋσής εκτός της πολιτειακής καταστάσεως την οποίαν παρήγαγε εις το κράτος του Ισραήλ και της κοινωνικής συνθέσεως την οποίαν επέτυχε εις τας φυλάς του, μετέδωσεν προς ελαχίστους πάντοτε ό,τι εξέμαθε εις την Αίγυπτον μυηθεις εις άπαντα τα μυστήρια αυτής, των Πυραμίδων. Τα βιβλία τα οποία αφήκεν είχαν μέγιστον συμβολικόν χαρακτήρα και εις αυτά εν είδει παραστάσεων διεφαίνετο όλον το δράμα της γενέσεως του Ουρανού, της γενέσεως της ανθρωπότητος, ο σκοπός της και η αποκατάστασίς της εις την αιωνιότητα. Η μυστική κλεις της αναγνώσεως τω βιβλίων του αποτελούσε την μύησιν εις τα μυστήριά του, τα οποία διέγραψε εμπνευσθεις εις αυτό εκ της εις Αίγυπτον μυήσεώς του. Εις αυτά τα μυστήρια ελάχιστοι των συγχρόνων του είχαν μυηθεί και τουτο διότι ελάχιστοι εξεδήλουν την έφεσιν να διδαχθούν τας αποκρύφους ενεργείας της Φύσεως. Η μη τάσις των συγχρόνων του Μωϋσέως εις την εκμάθησιν οσων ηδύνατο ο Μωϋσής να τους μεταδώσει, υπήρξεν μία από τας μεγάλας αιτίας αι οποίαι εξώθησαν αυτόν να δείξει μεγαλύτερον ενδιαφέρον εις το να συνδέσει τας νομαδικάς εκείνας φυλάς εις πολιτειακόν κράτος. Έκτοτε ο Μωϋσής αφιέρωσε τον βίον του εις την σύνταξιν πολιτειακού καθεστώτος και εδημιούργησεν είδος θρησκείας διά της οποίας εζήτησε να επιβληθεί επί του αγρίου και ατιθάσου πνεύματος των Ιουδαίων. Τα τυπικά της θρησκείας αυτής η οποία ως πρώτιστον σκοπόν ο Μωϋσής επεμελήθη να έχει λατρείαν προς το Υπέρτατον Ον της Φύσεως, από τας εμπνεύσεις του οποίου εζητείτο να ηθικοποιηθεί ο λαός της Ιουδαίας, ταχύτατα παρεγνωρίσθησαν υπό των μεταγενεστέ- ρων του και το Ιουδαϊκόν έθνος περιήλθεν εις τοιούτον κράτος προλήψεων από το οποίον όχι μόνον δεν εξεπορεύετο ηθική δύναμις, αλλά εδημιουργούντο άπειρα πάθη με τα οποία περιεβάλλετο και το Υπέρτατον Ον. Η εποχή η οποία χωρίζει τον Μωυσήν από τον Δαυίδ υπήρξεν πλήρης σκότους κατά την οποίαν η κακία επάλαιεν προς την κακίαν με ίσην δύναμιν της κακίας εκείνης η οποία παλαίει κατά πάσης εκπορευομένης αρετής εξ οίουδήποτε σοφού πνεύματος. Αι μυσταγωγικαί διδαχαί του Μωυσέως αντί κατά τον χρόνον αυτόν να συνετέλουν εις την αποκατάστασιν της ανθρωπίνης ψυχής προς το φως του Ουρανού, τουναντίον συνετέλουν εις την αποκατάστασίν της εις το κράτος του ερέβους. Κατ'

αυτήν την εποχήν πλείσται ψυχαί μετεμορφώθησαν εις δαίμονας και μόνον ο υιός του Δαυίδ Σολομών αντεπεξήλθεν κατ' αυτών με βέβαια και νικηφόρα κατ' αυτών αποτελέσματα. Ούτως, εύρεν την κατάστασιν των Ιουδαίων ο Δαυίδ.

Ο Δαυίδ είναι μία μικρά αντιγραφή του Μωϋσέως. Το πνεύμα του Δαυίδ ενήργησε αναλόγως προς τας απαιτήσεις των πνευμάτων των συγχρόνων του και ενέπνευσε περισσότερον σεβασμόν προς το Θείον, του οποίου η ηθική υπόστασις είχεν καταπέσει και εδημιούργησε νέα μυστήρια βασιζάμενα μεν επί των συγγραφών και των παραδδσεων του Μωϋσέως, διαφέροντα ομως κατά τα τυπικά, κατά τας επικλήσεις των και κατά τας αποκαλύψεις. αι αποκαλύψεις των τυπικών του Δαυίδ άφηναν να εννοηθεί περισσάτερον ο κίνδυνος τον οποίον διατρέχουν αι ψυχαί αι μη πορευόμεναι κατά την ανέλιξιν των δυνάμεών των, συμφώνως προς τας απαιτήσεις του Θεού. Ο Δαυίδ εις τα μυστήριά του κατεπολέμησε τας τάσεις της εις τον ουρανόν μεταβάσεως των ψυχών, εκείνων πού δεν κατενάουν πλήρως το μυστήριον αυτό και εξώρκιζε τους μυουμένους να αφίνουν τα πνεύμα των ελεύθερον να κυβερνάται εις τα μυστήρια υπό αγγέλων του Θεού. Το έργον του Δαυίδ δεν υπήρξε πλήρες, παρ' όλον ότι αυτός συνετέλεσε εις την διαμόρφωσίν μυστηρίων τα οποία οπωσδήποτε εξασφάλιζαν τα πνεύματα τα ενεργούντα εις αυτά εκ φοβερών πτώσεων. Το έργον του αυτό το διεδέχθη το Μέγα πνεύμα του Σολομώντος, το οποίον κατά την δύναμιν και την τέχνην υπερέβη τα όρια και αυτού του Μωϋσέως.

Ο Σολομών διερρύθμισε τα κληροδοτηθέντα εις αυτόν υπό του πατρός του μυστήρια και το πρώτον εισήχθη εις την Ιουδαίαν η ιδέα της καταπολεμήσεως των πονηρών πνευμάτων του Ουρανού διά τεχνικών μέσων και δι' αστρολογικών αντιδράσεων. Ο Σολομών ανυψώθη εις περίβλεπτην θέσιν. Ο Ουρανός τον ανεγνώρισε. Το έργον του Μωϋσέως κατενοήθη πλειότερον υπ' αυτού και τας ιεράς τελετάς τας οποίας εν πνεύματι αφήκεν ο Μωϋσής, ο Σολομώντας κατέστησεν έργον, εις τούτο συντρέξαντος και του βασιλέως της Τύρου Χιράμ. Το ιεράν δράμα της γενέσεως των κόσμων, ο μέγας σκοπός του ανθρωπίνου όντος, η θεοποίησίς του, αι αλληλομαχόμεναι αρχαί του Ουρανού, αι αρχαί της αρετής και της κακίας, το πνεύμα του φωτός και το πνεύμα του σκότους, πάντα ταύτα ο Σολομών όχι μόνον τα κατενόει, αλλά και διά θαυμασίων αλληγορικών συγγραφών τα μετέδιδε εις τους μύστας αυτού. Το πρώτον δύναταί τις να είπει ότι απεκαλύφθησαν τόσον σαφώς εις την Ιουδαίαν αι Θείαι ιδιότητες του Νέκταρος και της Αμβροσίας, της ιεράς αυτής τροφής των Ολυμπίων της Ελληνικής μυθολογίας. Ο Σολομών διά τέχνης εδάμασε το φερόμενον μετ' ακατασχέτου ορμής πνεύμα του σκότους κατά της ανθρωπίνης προόδου και το υπέταξε εις την θέλησίν του και την θέλησιν των μυουμένων. Τα φυλακτήρια των Μάγων των μεταγενεστέρων χρόνων, από της εποχής αυτής απετέλεσαν υπόστασιν. Η φοβερά πνευματική καταπίεσις η οποία τόσα εδημιούργει κακά και την οποίαν εξήσκουν επί των ανθρώπων της Ιουδαίας οι δαίμονες του σκότους, εχαλαρώθη και προς στιγμήν την αντικατέστησε η προς την Φύσιν λατρεία την οποίαν μετέδιδαν τα μυστήρια του Σολομώντος. Ο συνεργάτης του Σολομώντος Χιράμ ανύψωσε βωμούς λατρείας και Ναόν ο οποίος παρίστανε ολόκληρον το έργον της Δημιουργίας. Ο Ναός αυτός υπήρξεν το μεγαλύτερον μνημείον όχι μόνον της τέχνης της Ιουδαϊκής φυλής, αλλά και της πραγματικής αλληγορικής παραστάσεως η οποία ηδύνατο να εμπνεύσει τους σπουδάζοντας αυτόν ανθρώπους και να τους μεταβάλει εις αληθεις προφήτας. Από της εποχής αυτής ανεφάνη εις την Ιουδαίαν η υπαρξις της ηθικής και όσα εκ των πνευμάτων της δεν έζων εις το έγκλημα και εμυήθησαν εις τα μυστήρια του Σολομώντος κατέστησαν προφήται. Η υπόστασις της ηθικής εις την Ιουδαίαν είναι σύγχρονος της υποστάσεως των αληθών προφητών. Ούτως, ο Σολομών αφήκεν πλήρες μυσταγωγικόν σκήνωμα λειτουργούντων μυστηρίων, αλλά ως εξέλιπεν ούτος της ανθρωπίνης ζωής, το εις τα πλήθη της Ιουδαίας κρατούν σκότος το διέφθειρεν, ως τούτο συνέβη πανταχού όπου ο λαός δεν εσεμνύνετο εις την αρετήν αυτήν πού εδίδασκον τα μυστήρια. Ούτω

παραμορφωμένα τα μυστήρια του Σολομώντος άνευ ηθικής συνοχής και άνευ Θείας εμπνεύσεως, εζησαν μέχρι της εποχής του Ζαχαρίου. Οι προφητεύοντες την πτώσιν της Ιερουσαλήμ και την εξαφάνισιν του Ιουδαϊκού κράτους αντλούσαν την γνώσιν αυτήν εκ της παραμορφώσεως των μυστηρίων του Σολομώντος. Η κατάπαυσις της μεταδόσεως της ηθικής εκ μέρους των μυστηρίων του Σολομώντος, εσημείωνε υπαρξιν διαφθοράς και ακολασίας εις τον Ιουδαϊκόν λαόν, η δέ διαφθορά και η κακία αυτή επέφερεν τον θάνατον εις το κράτος αυτό.

Εις την αθλίαν αυτήν κατάστασιν παρέλαβε τα μυστήρια του Σολομώντος ο Ζαχαρίας και το μετέδωσε εις τον Ιωάννην. Αλλά ο Ιωάννης υπήρξεν πνεύμα φωτεινόν, ψυχή εμπνευσμένη υπό του κράτους της Αληθείας. Αι μόλις αναδιδόμεναι λάμψεις των μυστηρίων του Μωϋσέως και του Σολομώντος είλξαν το πνεύμα του και το αφομοίωσαν εις την ιεράν κατανόησιν των μυστηρίων. Το πνεύμα του Μωϋσέως από τον Ουρανόν ενέπνευσεν αυτόν να κατανοήσει πλειότερον τας Θείας αληθείας του Ιερού Μυστηρίου και το πνεύμα του Σολομώντος, τον εδίδαξε να ανασυστήσει και πάλιν το αρχαίον κλέος των μυστηρίων του. Διά να κατορθώσει όμως ο Ιωάννης να αναδιοργανώσει και πάλιν τα ιερά μυστήρια έπρεπε να τα διαπλάσει σύμφωνα προς τας απαιτήσεις του πνεύματος της εποχής του και να τα συνδέσει πλειότερον προς τας πολιτικάς ιδέας αι οποίαι επί πλέον το απαιτούσαν. Αι πολιτικαί ιδέαι εις την Ιουδαίαν είχαν διαφθαρεί και παντού εις τας εκδηλώσεις των επεκράτει η ισχύς και η βία. Κατόπιν αυτού πρώτιστον έργον του Ιωάννου υπήρξεν η αναδιοργάνωσις των μυστηρίων, η σύνθεσις νέων τελετών και ο απαρτισμός νέων τυπικών μυήσεων. Εις τα νέα αυτά τυπικά τα οποία παρίστανον εις αλληγορίας την εξέλιξιν των μυστηρίων της Ιουδαίας ο Ιωάννης περιέλαβε ως πρόσωπα του δράματος των μυήσεων, τον Σολομώντα κατά πρώτιστον λόγον, τον Μωϋσήν, τον Χιράμ σύντροφον του Σολομώντος, την Βαλκίδα ιεράν ερωμένην του Σολομώντος και χρησμοδότιδα των θελήσεων του Ούρανού. Το όνομα Χιράμ ως εκ της συνθέσεώς του περιεβλήθη με ίεράν έννοιαν Ηλιακής Θεότητος κρατούσης εις τον ανθρώπινον κόσμον και προαγούσης το πνευμα αυτού. Αλλά διά να διατηρήσει ο Ιωάννης τα μυστήριά του έπρεπε πρότερον να ανοικοδομηθεί το Ιουδαϊκόν κράτος του οποίου η γλώσσα αποτελεί τον ιερόν συμβολισμόν των μυστηρίων. Η τελεία εξαφάνισις του Ιουδαϊκού κράτους θα παρέσυρεν εις την εξαφάνισιν το έργον του, το έργον του Μωϋσέως, το έργο του Σολομώντος. Ο Ιωάννης διέγνωσε οτι η πτώσις του Ιουδαϊκού κράτους είχεν επέλθει εκ της τελείας εκλύσεως των ήθών του, εκ της τελείας απαρνήσεώς του προς την αρετήν, προς τον φυσικόν βίον, προς την λατρείαν την οποίαν ώφειλε εις την Φύσιν και προς το διά την προαγωγήν του ανθρώπου αγωνιζόμενον πνεύμα. Οι ισχυροί πολιτικοί άνθρωποι της φυλής του είχαν αφομοιωθεί προς το Ρωμαϊκόν κράτος και μόνον ο λαός υπέφερε τα δεινα της Ρωμαϊκής δουλείας. Έπρεπε να αφυπνίσει τον λαόν. Έπρεπε να ανεγείρει νέους βωμούς λατρείας προς το πνεύμα της αληθείας το οποίον είχεν αποκαλύψει ο Σολομών και με τον τρόπον αυτόν θα μπορούσε όχι μόνον να μεταδώσει εις τους μεταγενεστέρους τας αληθείας του, αλλά και να σώσει την φυλήν του και την ιεράν γλώσσαν της. Αλλά διά να επιτύχει αυτά ο Ιωάννης έπρεπε πρώτον να ανυψώσει εις τον λαόν την αρετήν, τον αλληλοσεβασμόν, την ελευθερίαν της συνειδήσεως των Ιουδαίων και την επανάκτησιν της πολιτικής των ελευθερίας. Πλήν δυστυχώς ο λαός εκείνος δεν άκουσε τας διδασκαλίας του. Η διαφθορά του είχεν πολύ προχωρήσει. Διά να αποκαταστήσει ο Ιωάννης τον άνθρωπο εις την αλήθειαν, εδημιούργησε νέα μικρά μυστήρια καθαρμού, στηρίξας αυτά επί των αυτών βάσεων του καθαρμού των ψυχών, των μυστηρίων εκείνων τα οποία ελειτούργουν εις την Αίγυπτον και κατά την εποχήν του Μωϋσέως. Τα μυστήρια αυτά του καθαρμού των ψυχών τα βλέπομεν και σήμερον εις τον πρώτον βαθμόν του Συμβολικού Τεκτονισμού, με την διαφοράν όμως, ότι εις τον Τεκτονισμόν αποτελούν αυτά μόνον συμβολικήν εικόνα. Αυτά τα μυστήρια του Ιωάννου διεσώθησαν και εις την Χριστιανικήν Θρησκείαν εις την τελετήν του βαπτίσματος. Αξίζει όμως να μεταδώσωμεν πλήρη εικόνα αυτών. Η μύησις του βαπτίσματος του Ιωάννου

απετελείτο από τέσσαρας πράξεις αι οποίαι ελάμβανον χώραν κατά διάφορα χρονικά διαστήματα. Η πρώτη πράξις ήτο είδος τελετής κατά την οποίαν ο εισερχόμενος υπεβάλλετο εις επισταμένην εξέτασιν του χαρακτήρος του και υπεχρεούτο εντός ώρισμένου χρονικού διαστήματος να απαρνηθεί πάσας τας κοινωνικάς του πράξεις εκείνας αι οποίαι τον ώθουν να διακρίνει τον εαυτόν του από τους ομοίους του, να υπηρετεί μόνον το άτομόν του, να μη μεριμνά περί του πλησίον του και να μη καθιστά την συνείδησίν του ελευθέραν. Τον εδίδασκον ότι αι αυτού του είδους πράξεις, είναι εμπνεύσεις των δαιμόνων, αι οποίαι σκοπούν να κρατούν την ανθρωπότητα εις σύγχυσιν και διαφθοράν. Έπρεπε λοιπόν ο μυούμενος και μέλλων να βαπτισθεί να τας απαρνηθεί και να ομολογήσει οτι υπήρξεν ασυνείδητον όργανον των πονηρών Θεοτήτων. Μετά την απάρνησιν και την ομολογίαν του αυτήν, ο μυούμενος ωδηγείτο γυμνός εις την δευτέραν πράξιν του μυστηρίου του βαπτίσματος και εβυθίζετο εις το ύδωρ. Το ύδωρ αυτό προηγουμένως το εξηγίαζον διά μεταγγίσεως ζωϊκών δυνάμεων αι οποίαι σκοπόν είχον να παρεμποδίσουν την εις αυτόν είσοδον πνεύματος πονηρού. Διά του τρόπου αυτού ο μυούμενος ενισχύετο βαπτιζόμενος διά ιερών δυνάμεων, αι οποίαι περιέβαλον το πνεύμα του και το ανάγκαζαν να προχωρήσει εις εκδήλωσιν αρετής και αγάπης προς τους ομοίους του. Είπετο τρίτη πράξις κατά την οποίαν οι μυούντες επέτασσον διά της θελήσεώς των παν πονηρόν πνεύμα να εγκαταλείψει τον μυούμενον, διότι αι ανθρώπινοί του πράξεις πλέον δεν υπηρετούν κανένα σκοπόν των. Εις αυτό το σημείον μετεχειρίζοντο τυπικά εξορκισμού του Σολομώντος διά των οποίων οι δαίμονες υπεβάλλοντο εις τιμωρίας και εγκατέλειπαν το προς τους ανθρώπους μισαρόν των έργον. Και εις το σημείον αυτό της μυήσεως ο Σολομών ανεδείχθη μέγας. Οι εξορκισμοί του υπήρξαν το φόβητρον παντός πονηρού. Αλλά η τελετή αυτή έπρεπε να λαμβάνει χώραν εις ώρισμένην ώραν. Και αυτό ακριβώς ήτο το μυστήριον της δυνάμεως των εξορκισμών. Μετά την πράξιν αυτήν ο μυούμενος εχρίετο δι' ιεράς ουσίας η οποία πλέον προκαλούσε την βοήθειαν των αγαθών πνευμάτων υπέρ των μυουμένων. Η ουσία αυτή ήτο μίγμα πολλών άλλων ουσιών τας οποίας μετά επισταμένης επιτηδειότητος συνέλεγον και εχρησιμοποίουν. Αι αποτελούσαι την Θείαν αυτήν ουσίαν ουσίαι, προήρχοντο και από το ζωϊκόν βασίλειο και από το φυτικόν βασίλειον και από το βασίλειον του ύδατος και από το ορυκτόν βασίλειον. Τέσσερα πλάσματα Θείων Ουρανίων επιρροών απετέλουν αυτήν. Επρώτευαν του Ηλίου και της Σελήνης. Το ορυκτόν και Ζωϊκόν της Σελήνης, το φυτικόν και ζωϊκόν του Ηλίου. Ποίαι ήσαν αυταί ακριβώς δεν γνωρίζω. Εις αυτά τα μυστήρια εβαπτίσθη και εχρίσθη και ο Ιησούς. Προ τούτου και προ της δημιουργίας των μυστηρίων αυτών του Ιωάννου, ο Ιησούς συνεμυήθη μετά του Ιωάννου υπό του Ζαχαρίου εις τα μυστήρια του Σολομώντος. Ο Ιωάννης εμόχθησε να μυήσει πολλούς, αλλά η πνευματική κατάστασις των συγχρόνων του Ιουδαίων ήτο τοιαύτη ώστε ελάχιατοι εμυήθησαν. Ο Ιωάννης εκήρυξεν την έννοιαν του βαπτίσματος δημοσία μεν, αλλά τας τελετάς της δεν τας απεκάλυπτε δημοσία. Πάντες όσοι έγιναν μαθηταί του, Ιησού και όχι μόνον οι δώδεκα, εμυήθησαν υπό του Ιωάννου. αι μυήσεις του Ιωάννου εμπέδωσαν την διδασκαλίαν του Χριστού. Ο Χριστός εξετίμα τον Ιωάννην ως πνεύμα Θείον. Ο βίος του Ιωάννου υπήρξεν βραχύς. Μάτην επάλαισε να αναστηλώσει το κράτος των Ιουδαίων. Κατεσυνετρίβη υπ' αυτού ως και αυτό κατασυνετρίβη υπό της ιδίας του κακίας. Ο Ιωάννης ήλεγξε το ψεύδος, εκήρυξε δημοσία, επροκάλει την μετάνοιαν διά πάντας και αντεπεξήλθεν κατά της Ρωμαϊκής καταδυναστεύσεως. Τον τετράρχην Ηρώδην απεκάλει δημοσία ακόλαστον, άρπαγα του άρτου των πτωχών και όργανον του εγωϊσμού. Την οικογένειάν του την απεκάλει εστίαν μιάσματος εις την οποίαν και αυτοί οι ίερεις της θρησκείας του Μωϋσέως διεφθείροντο και απέβαλον παν ίχνος ανθρωπίνης αίδούς. Τους Ρωμαίους άρχοντας και τους προέχοντας ίερεις τους απεκάλει όρνεα τρεφόμενα εκ του αίματος του λαού και διαφθείροντα την ψυχήν του. Πλην εις μάτην ο Ιωάννης εδίδαξεν την αρετήν, τον φυσικόν βίον, την εγκράτειαν, την πνευματικήν ανύψωσιν. Αυτά επροκάλεσαν το μίσος εναντίον του και αυτό την μάχαιραν του δημίου υπό το κράτος της οποίας έπεσεν η

κεφαλή του. Το πολύτιμον αίμα του το οποίον έφερε αγνά στοιχεία ζωής και το οποίον θα ήδύνατο κατά μυστικήν Ιουδαϊκήν θεωρίαν να εξαγιάσει πλήθος ανθρώπων, εδόθη εις τους κύνας. Βδελύσσομαι ανθρωπότης αναφέρων την αδυναμίαν σου αυτήν! Τούτο αποτελεί επονείδιστον στίγμα της κακίας σου. `Ο Ιησούς έκλαυσεν την Ιουδαίαν διότι απωλέσθη ο Ιωάννης. Ηκούσθη λέγων «αφού η αρετή εθανατώθη και η Ρώμη και η Ιουδαία, αι οποίαι συνετέλεσαν εις τον θάνατόν της, θα εκλείψουν εκ της Γης».

Το έργον του Ιωάννου δεν το περιέγραψα πλήρως. Τούτο επέζησε. Τα μυστήρια τα οποία διέπλασε [ο Ιωάννης] ήκμασαν επί πολλούς χρόνους εις την Ιουδαίαν και προσανατολίσθησαν προς αυτά όλα εκείνα τα πνεύματα τα οποία ανεφάνησαν εις την δύσιν τα οποία επροκάλεσαν την αναγέννησιν της νεωτέρας ανθρωπότητος και τα οποία την εξήγαγον εκ του σκότους του μέσου αιώνος. Τα μυστήρια του Ιωάννου επί δεκαπένrε αιώνας απετέλεσαν το αντικείμενον ερεύνης παντός σοφού πνεύματος και τέλος μετερρυθμίσθησαν και απετέλεσαν τα Τεκτονικά μυστήρια εις τα οποία κατά πολύ οφείλεται ο νεώτερος πολιτισμός. Όλαι αι μυσταγωγικαί αιρέσεις αι οποίαι ανεφάνησαν υπό τύπον μυστικιστικόν από τους πρώτους Χριστιανικούς αίώνας μέχρι προ τριών αιώνων, είχαν βάσιν το έργον του Ιωάννου. Ο Χριστιανισμός παραγνωρισθείς εις τας βάσεις του απετέλεσεν Θρησκείαν η οποία γνωρίζετε ποίον υπό την μορφήν της αυτήν διέπραξεν έργον. Εις βάρος του Χριστιανισμού κατελογίσθησαν πολλά παρά τας Θείας αρετάς και την Θείαν αποκάλυψιν την οποίαν έκανε ο Ιησούς περί του μυστηρίου της σωτηρίας των ψυχών εκ του Άδου.

Τα μυστήρια όμως του Ιωάννου έζησαν υπό το αυτό πρίσμα του φωτός των και της δόξης των και διέπλασαν απείρους ψυχάς. Κατά τους δεκαπέντε αυτούς αιώνας δεκάκις υπέστησαν διαρρυθμίσεις από διάφορα σοφά πνεύματα. Πλείστα των πνευμάτων του μέσου αιώνος διατύπωσαν νέα μυστήρια, λαβόντα μέρος μόνον εκ των μυστηρίων του Ιωάννου. Τέλος τα μυστήρια αυτά ηνώθησαν και με την συνεργασίαν πολλών περιελήφθησαν πάσαι αι αποκαλύψεις των και ανεπτύχθησαν εις νέον μυσταγωγικόν δόγμα, το Τεκτονικόν. Το δόγμα αυτό ανέλυσε τα μυστήρια αυτά εις πολλούς βαθμούς, πλείστοι όμως των οποίων είναι άμοιροι σημασίας. Το κεντρικόν όμως πνεύμα του Ιωάννου καταφαίνεται εις αυτά και επαναλαμβάνεται η αυτή ιστορία του δράματος των μυστηρίων του Ιωάννου. Τα αυτά πρόσωπα παίζουν την συμβολιστικήν παράστασιν των δυνάμεων της Φύσεως και τα αυτά πρόσωπα την εξέλιξιν του ανθρωπίνου πνεύματος. Ο Χιράμ, το Ηλιακόν τούτο φώς, πρωτεύει ως συμβολιστική εικών. Η Βαλκίς, φίλη αυτού εξωτερικεύει το Σεληνιακόν φώς εις όλην του την δόξαν. Η ψυχή και ο νους, ο Ήλιος και η Σελήνη πανταχού των μυστηρίων καταφαίνεται ως το μέσον της εξάρσεως του πνεύματος και της συλλήψεως του μυστηρίου. Ο Σολομών, τον φωτισθέντα ανθρώπινον νούν ο οποίος κατακτά την αγάπην της Βαλκίδος. Ο Ήλιος όμως ως πιστός της σύντροφος δεν την αφίνει να διαχωρισθεί του προς τον κόσμον έργου του. Διαρκώς ο Χιράμ φωτίζει ως διδάσκαλος. Η άγνοια όμως τον καταδικάζει αδυσωπήτως. Ο Θάνατός του καταδεικνύει το θνήσκον ανθρώπινον γένος. Αλλά διότι ο Χιράμ φέρει εν αυτώ την αιωνιότητα αναζεί και πάλιν το ανθρώπινον γένος και τέλος ανισταμένου του Χιράμ εκ του θανάτου, ανίσταται και το πνεύμα του μυηθέντος και φωτίζεται πλέον εις τον ουρανόν. Ο Μωϋσής παίζει τον ρόλον της αποκαλύψεως των μυστηρίων. Ο Αδονάη το κυριαρχούν πνεύμα της αρνήσεως το οποίον ενεκολπώθησαν αι Θρησκείαι αι δουλώσασαι το πνεύμα της ανθρωπότητος. Ο Εωσφόρος διαρκώς πυρπολεί την ανθρωπίνην καρδίαν προκαλών την αναγέννησιν της εν αυτή δρώσης ψυχής και διαρκώς μάχεται κατά του έργου του Αδωνάη του κρατούντος επί του ανθρωπίνου κόσμου. Ανάλογον φυσικόν και ιστορικόν πρόσωπον της εξελίξεως των μυστηρίων παίζουν εν τη εξελίξει του δράματος της μυήσεως και τα λοιπά πρόσωπα και ιερά σύμβολα. Η διαμόρφωσις των τεκτονικών μυστηρίων υπήρξεν επιτυχής. Το αυτό πνεύμα του Ιωάννου εκυριάρχησεν.

Εάν και εις την Ελληνικήν φυλήν κατά τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνας υπήρχεν ένας Ιωάννης, τα μυστήρια της Ελευσίνος θα ανεγεννώντο και το πνεύμα του σημερινού κόσμου θα ήτο διαφορετικόν. Η όψις της ανθρωπότητος θα ήτο μεγαλοπρεπής. Θα εκυριάρχει εις αυτήν η αγάπη και ουδαμού θα εκράτει μίσος, εγωϊσμός και μισαλλοδοξία. Θα ανεπτύσσετο η άμιλλα μεταξύ της Ελληνικής μυήσεως και της Ιουδαϊκής και η ανθρωπότης θα είχεν οσφρανθεί ζωογόνον άρωμα το οποίον θα αναπτέρωνε την πνευματικήν της δύναμιν. Η Ελληνική μύησις κατά την έκφρασιν και το κάλλος υπερέβη πάσαν άλλην μύησιν. Εάν ανεγεννάτο Ελληνική μύησις θα εφώτιζε ως πνευματικός Ήλιος και το πνεύμα της ανθρωπότητος θα είχε παύσει να αναπαύεται εις το σκότος. Αφού όμως το πνεύμα με έφερε επί της Ελληνικής μυήσεως, συγχωρήσατε να είπω ακόμη δύο λέξεις. Εάν άνεγεννατο η Ελληνική μύησις, η ομίχλη η οποία κρατεί επί των διανοιών των ιθυνόντων τους σημερινούς κόσμους θα είχεν διαλυθεί και πανταχού θα επεκράτει πνεύμα ειρήνης. Η Ελληνική μύησις η οποία ανέπτυξε τόσους σοφούς, αυτή η οποία ενέπνευσε την ανέγερσιν του Ναού της ουρανίας Παρθένου Αθηνάς θα είχεν, εάν επέζη, ανεγείρει άπειρα παρόμοια μνημεία κάλλους και δόξης και σύμπασα η ανθρωπίνη ψυχή θα προσήρχετο σεμνή να προσφέρει την λατρείαν της.

Τα πάθη της Δύσεως θα προσέκρουον προ των βελών του Ουρανίου Απόλλωνος και όλον εκείνο το αίσχος το οποίον εξαπλώθηκε επί του κόσμου και τον διέφθειρε θα διελύετο και δεν θα μετεφέρετο και εδώ και πανταχού η μύησις του εγκλήματος.

Τα αίσχη της νεωτέρας Ρώμης η οποία περικλείει εις θρησκευτικά της μουσεία ιερά αγάλματα των Θεών θα εξέλιπαν και θα ίσταντο αυτά εις τας θέσεις τους επιβάλλοντα σεβασμόν προς πάσαν ψυχήν και αγάπην προς την Φύσιν και το πνεύμα της. Αίσχος υβρισταί του κάλλους και της λατρείας της Φύσεως.

Αι ιεραί προμετωπίδες του Παρθενώνος θα ήσαν το προσκύνημα πάσης ψυχής και το έμβλημα πάσης σωματικής δόξης. Λησταί και βέβηλοι Ελγίνοι δεν θα υπήρχον. Αίσχος εις σε Αλβιών διότι έχεις τοιαύτην ιστορίαν! Ίσως αυτή θα είναι η μέλλουσα καταδίκη σου! Και θα είναι διότι η Ελληνική μύησις θα ανατείλει. δεν γνωρίζω πότε αλλά θα ανατείλει και τότε η χώρα αυτή θα καταστεί το προσκύνημα πάσης ψυχής.

Τα τεκτονικά μυστήρια τα διασωζόμενα αυτά κληροδοτήματα του, Ιωάννου αυτά τα οποία παρήγαγαν τόσην μεταβολήν εις τα ανθρώπινα.πράγματα, δυστυχώς σήμερα κινδυνεύουν να απωλέσουν την σημασίαν τους. Αι παραμορφώσεις τας οποίας υφίστανται τα καθιστούν αγνώριστα. Η λάμψις των εξατμίζεται και ο ιερός συμβολισμός τους ολοέν νεκρούται και μεταμορφούται. Η απώλεια των μυστηρίων αυτών θα σημειώσει δείνα διά την ανθρωπότητα, εάν μη τα δείνα αυτά έχουν ήδη αρχίσει να εμφανίζονται: Η ειρήνη και η εργασία, δύο θεμελιώδεις βάσεις της προαγωγής των λαών τας οποίας εμπνέουν τα μυστήρια αυτά κινδυνεύουν να περιέλθουν εις σύγχυσιν. Το κράτος της μισαλλοδοξίας και του χρηματισμού είναι η αδυσώπητος κατά των δύο αυτών ιερών βάσεων της προόδου ενεργούσα αρχή. Αυτή η αρχή πρέπει να κατασυντριβεί διά να αναπνεύσει ο κόσμος. Ιδού ο πόθος του πνεύματος του Ιωάννου. Ζεί αυτός εις τον ουρανόν και καλεί τους μυουμένους εις τον αγώνα περί επικρατήσεως των αληθειών των μυστηρίων, εις τον αγώνα προς εμπέδωσιν της ειρήνης και της αγάπης των ανθρώπων, εις τον ηγώνα περί απονομής τιμής εις την τιμίαν εργασίαν.

Εργασθώμεν εις δόξαν του κόσμου και εις ανάμνησιν του Ιωάννου!

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 06)

38. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 2ΟΣ

Εκφωνηθείς προς τιμήν του Ιωάννου το Προδρόμου υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 9 Ιανουαρίου 1912

Αληθώς το έργον το ανατεθέν εις εμέ είναι βαρύ, διότι προσωπικότητες πνευματικαί ως η Ιωάννου του Προδρόμου απαιτούν να εκδηλωθεί από τοιαύτας συνεδρίας περισσότερος του υπάρχοντος σεβασμός προς τα παρασκεύσαντα τας σημερινάς ελευθερίας των ανθρώπων μυστήρια και να εξαρθεί πλειότερον το έργον αυτών, το οποίον επί τόσους αιώνας επάλαισε προς το κρατήσαν κατ' αυτούς φοβερόν σκότος, διά να φθάσει η εξωτερικευθείσα των μυστηρίων αλήθεια μέχρις ημών. Πιστός εις την πεποίθησιν την οποίαν έχω, ότι πάντοτε θα με εμπνέει η αλήθεια των μυστηρίων και ότι θα εκτοπίζει εκ του μέσου τα προσκόμματα, προβαίνω εις το ανατεθέν εις εμέ έργον, επικαλούμενος προ τούτου αμέριστον την ημετέραν προσοχήν.

Το έργον των προδρόμων του πολιτισμού και των μεγάλων μυσταγωγών των μυστηρίων, πάντοτε εις τους ασχολουμένους να διδαχθούν την αλήθειαν της Φύσεως, φαίνεται εις τον ορίζοντα, ως ακτινοβόλος Ήλιος, έχων την δύναμιν να θερμαίνει πάσαν ψυχήν η οποία επόθησεν να απαλλαγεί από τας εμπνεύσεις του σκότους, αι οποίαι πάντοτε θλίψεις και πικρίαν διά την ανθρωπότητα δημιουργούν.

Ολόκληρος ο παρελθών ανθρώπινος κόσμος επηρεάσθη από τα ερέβη αυτά και ολόκληρος επλήρωσε διά στεναγμών και στερήσεων προς αυτά τας πολυτιμοτέρας της ζωής του δυνάμεις.

Η χαρά την οποίαν φυσικώς ήταν προωρισμένη να αισθάνεται η ανθρωπότης, η ειρήνη την οποίαν διά των αρμονιών της η Φύσις είχε παρασκευάσει δι' αυτήν, η γλυκύτης των αισθημάτων τα οποία θα έτερπον τας ψυχάς αυτής και θα τας καθίστων μεγαλουργούς, η εξύψωσις του πνεύματός της μέχρι των σημείων της κατανοήσεως του όλου έργου της Φύσεως και των θαυμασίων και αρμονικώς λειτουργουσών δυνάμεών της, επέπρωτο να απολεσθούν και να μείνει ξένη προς τας χαράς της Φύσεως ταύτας. Νηπιόθεν το ανθρώπινον πνεύμα περιεπλανήθη διά των επιδράσεων του ερέβους και εισήλθεν εις οδούς, αι οποίαι του εδημιούργησαν όλας τας πικρίας υπό τας οποίας και σήμερον έτι ευρίσκεται αιχμάλωτον. Αι οδοί αι οποίαι θα ωδήγουν ταχύτατα το ανθρώπινον πνεύμα εις την απολαυήν όλων των φυσικών απολαύσεων τας οποίας αυτή η μορφή του διά των θαυμασίων φυσικών της λειτουργιών εγγυάται, ελησμονήθησαν ως υπάρχουσαι και εισήλθεν ούτω εις κράτος ιδεών αι οποίαι ανέπτυξαν παντελή λησμοσύνην περί των φυσικών τούτων της προόδου του οδών. Ούτω το ανθρώπινον πνεύμα ευρέθη περιπεπλεγμένον εις χάος σκέψεων και ιδεών αι οποίαι απέρρευσαν από διαφόρους ανθρώπους ζώντας αντιφυσικώς και ουδόλως προστατευθέντας από τας ευεργετικάς διά τον άνθρωπον επιδράσεις των νόμων της Φύσεως.

Ο άνθρωπος κατά τας εμπνεύσεις των μυστηρίων εξετράπη της φυσικής οδού και απητείτο πλέον ισχυρά πνευματική δύναμις διά να τον επαναφέρει εις αυτήν. Από της στιγμής ταύτης εδημιουργήθησαν τα μυστήρια. Αλλά τα μυστήρια, τα οποία εν παρόδω εξεπροσώπουν ό,τι αληθές υπάρχει εν τη Φύσει και ό,τι έχει ως σκοπόν να πληρώσει ο άνθρωπος, παρουσιάσθησαν εις την ανθρωπότητα υπό διαφόρους μορφάς. Αι μορφαί των μυστηρίων υπήρξαν δι' έκαστον μέρος εις το οποίον ελειτούργησαν, ανάλογοι προς το φυσικόν περιβάλλον αυτού, προς το πνευματικόν περιβάλλον εκείνο προς τα οποίον περισσότερον εναρμονίζονται αι ακτίνες του Φωτοδότου Ηλίου και καθίσταται περισσότερον αντιληπτή η αρμονία της λύρας του Θεού του Ηλίου.

Αλλ' εάν αι μορφαί των μυστηρίων παρουσιάζονται ανάλογοι προς το περιβάλλον εν τω οποίω δρώσι, τούτο δεν συμβαίνει και ως προς τον σκοπόν τον οποίον ζητούν να πληρούν, διότι ο σκοπός διετυπώθη ο αυτός εις όλα τα μυστήρια.

Ούτω, ο Ελληνικός Διόνυσος είναι εν τη εξωτερικεύσει του όμοιος με την έννοιαν την οποίαν εξωτερικεύει εις τα μυστήρια Ιωάννου του Προδρόμου ο Χιράμ. Οι καθαρμοί του βαπτίσματος των μυστηρίων του Ιωάννου, οι καθαρμοί οι οποίοι προαπητούντο διά να εισέλθει τις εις τα ενδότερα της Δήμητρος μυστήρια, οι διά ύδατος και πυρός καθαρμοί της μυήσεως του Α' Συμβ.'. βαθ.'. των ημετέρων μυστηρίων, την αυτήν έννοιαν αλληγορούν.

Και εδώ και εν Ελευσίνι και εν Ιουδαία ο εισερχόμενος έπρεπε να απεκδυθεί τον παλαιόν άνθρωπον, τον έχοντα σχέσιν προς το περιπλανώμενον ανθρώπινον γένος, να απεκδυθεί τας σκέψεις και πράξεις της βεβήλου ανθρωπότητος, διά να εισέλθει εις τον ιερόν της Φύσεως Ναόν ίνα μυηθεί τας αληθείας αυτής και εναρμονισθεί προς τας λειτουργίας των νόμων της, υπό το κράτος των οποίων πρέπει περαιτέρω να ζήσει όπως αισθανθεί τας γλυκύτητας της ζωής τας οποίας υπαγορεύουν οι φυσικοί νόμοι. Τα μυστήρια πανταχού εζήτησαν να επαναφέρουν τον άνθρωπον εις την φυσικήν οδόν και τον αποκαταστήσουν κύριον των φυσικών του δικαιωμάτων από τα οποία τον απεξένωσεν η δημιουργηθείσα κακία. Η κακία, η οποία είναι σύγχρονος της δημιουργίας της ανθρωπίνης μορφής, πρέπει κατά τας δόξας των διαφόρων μυστηρίων να παταχθεί διά να αναπνεύσει το ανθρώπινον γένος.

Πρέπει να κτυπηθεί εν τω προσώπω παντός ανθρώπου, αλλά να διαφυλαχθεί κατά τον Καλιόστρο η μορφή αυτού. Το εξαφανίζειν την μορφήν του ανθρώπου με την υπάρχουσαν εν αυτή κακίαν, είναι θρίαμβος της κακίας, εδόξαζον οι Θείοι της Ελευσίνος ιερείς. Απητήθη εντεύθεν η σπουδή της ανθρωπίνης φύσεως και η πλήρωσις των αναγκών αυτής, διά να εισέλθει αυτή εις την οδόν την απαιτουμένην και υπό της καθόλου Φύσεως και της ιδίας αυτής.

Αλλά μου φαίνεται, παρασύρομαι και εισέρχομαι εις τας δοξασίας των μυστηρίων, ενώ σκοπόν έχω να ομιλήσω μόνον περί αυτών και καθόσον έχουν σχέσιν προς το έργον Ιωάννου του Προδρόμου, εις ένδειξιν τιμής του οποίου ποιούμεν την πανηγυρικήν ταύτην συνεδρίαν. Τα μυστήρια, έλεγον, ότι πανταχού εζήτουν να πληρώσουν τον αυτόν σκοπόν αλλά αι μορφαί αυτών κατά τας διαφόρους χώρας παρουσίαζον διαφοράς. Και τα ημέτερα μυστήρια, εν τη εξελίξει της μυήσεώς των πληρούν τον αυτόν σκοπόν, διαφέρουν όμως κατά την μορφήν εν σχέσει προς τα Ελληνικά μυστήρια και κατά τι προς τα Ιουδαϊκά από τα οποία απέρρευσαν. Διά να καταδείξω το μέγεθος του Ιωάννου, είναι ανάγκη να εισέλθω ολίγον εις την ιστορίαν των μυστηρίων ημών, καίτοι ο λόγος μου είναι πανηγυρικός. Θα κάμω την παράβασιν αυτήν, διότι είναι ανάγκη να καταυγάσει το πνεύμα μας το φως του Ιωάννου, ο οποίος κακή τη μοίρα και τη επιδράσει του σκότους και της κακίας κινδυνεύει να λησμονηθεί παρ' ημών. Η Ιουδαία όπως και η Ελλάς διέθρεψεν επί πολύ εις τους κόλπους της μεγάλας προσωπικότητας και ανύψωσεν την ιεράν των μυστηρίων τέχνην εις περιωπήν κλέους.

Ο Μωϋσής κατά πρώτον μυηθείς εις τα Αιγυπτιακά μυστήρια, έρχεται επί της χώρας ταύτης, όπως τας νομαδικάς αυτής φυλάς συντάξει εις ευνομούμενον κράτος. Ο Μωϋσης υπήρξεν προσωπικότης και μόνον αμύητοι άνθρωποι δύνανται να αποδώσουν εις αυτόν τα ψευδή μυθεύματα τα οποία βέβηλοι κοινωνίαι εδημιούργησαν διά να τρομοκρατήσουν το πνεύμα και υπαγάγουν αυτό εις βαρύν δουλείας ζυγόν. Ο Μωϋσής υπήρξεν έξοχος Μυσταγωγός και αφήκεν παρακαταθήκας πολυτίμους των οποίων εάν επωφελείτο το Ιουδαϊκόν κράτος δεν θα απέθνησκεν τόσον προώρως χωρίς ελπίδα αναγεννήσεως. Ο Μωϋσής μετενεγκών εις την Ιουδαίαν τα Αιγυπτιακά μυστήρια εχώρισεν αυτά εις δύο διακεκριμένας ταξεις, ως τούτο έπραξεν και ο Πυθαγόρας εν τη πάλαι ποτέ μεγάλη Ελλάδι. Η μία των τάξεων των μυστηρίων του Μωϋσέως αναφέρεται εις την ιεράν τέχνην της μυσταγωγίας από την οποίαν προσδοκά η ψυχή τον φωτισμόν της και πάς άνθρωπος την

πνευματικήν του ανύψωσιν. Η ετέρα υπήρξεν η προπαρασκευή των ανθρώπων εκείνων οι οποίοι δύναται να επιβοηθήσουν την κοινωνικήν και πολιτειακήν εξέλιξιν. Εν τη πρώτη τάξει απεικονίσθησαν διά συμβολικών παραστάσεων όλαι αι αλήθειαι της Φύσεως αι οποίαι δύναται να μεταμορφώσουν τον άνθρωπον και να αποκαταστήσουν τας σχέσεις αυτού προς όλας τας ενδόξους της Φύσεως λειτουργίας, αι οποίαι προπαρασκευάζουν την αποθέωσιν του ανθρωπίνου πνεύματος. Αι συμβολικαί αυταί παραστάσεις διαδοχικώς έφθασαν μέχρις ημών και επί τη βάσει αυτών έδρασαν και εξειλίχθησαν τα μετά τον Μωϋσή μυστήρια. Η δευτέρα τάξις περιεστράφη εις διδακτικάς παρακαταθήκας, διά των οποίων θα ηδύνατο να προαχθούν αι ζώσαι μακράν των απαιτήσεων της Φύσεως ανθρώπιναι κοινωνίαι. Αλλά βαθμιαίως, εκλιπόντος του Μωϋσέως, τα μυστήρια αυτού απώλεσαν τον συνεκτικόν των δεσμόν και διεφθάρησαν εις τας συνειδήσεις των διαδόχων του. Ούτω παραμορφωμένα έφθασαν εις το έξοχον και μυσταγωγόν πνεύμα του Σολομώντος.

Ο Σολομών, εμπνευσμένος ανήρ, εμάντευσεν όλον το μυστήριον το οποίον περιεκλείετο εις τα σύμβολα του Μωϋσέως και αναδημιουργεί τη βοηθεία του Χιράμ, Βασιλέως της Τύρου, τα μυστήρια του Μωϋσέως. Τα νέα ταύτα μυστήρια της Ιουδαίας τα οποία κατά την μορφήν και την σύνθεσίν των διαφέρουν των μυστηρίων του Μωϋσέως περιλαμβάνουν ως βοηθητικά σύμβολα και την προσωποποίησιν πολλών δυνάμεων της Φύσεως, παραλλήλως προς το έργον της εξωτερικής Φύσεως των Ελληνικών μυστηρίων. Επί τη βάσει των συμβόλων αυτών ανοικοδομείται ο Ναός του Σολομώντος συμβολίζων το όλον της δημιουργίας της Φύσεως. Αι προσωποποιηθείσαι δυνάμεις της Φύσεως, αναφέρονται εις τους προγόνους του Σολομώντος, οι οποίοι ως επί το πολύ αποτελούν και τας μυστικάς λέξεις του ταγματός μας. Αλλά το έργον του Σολομώντος διαδέχεται η αυτή διαφθορά η οποία διεδέχθη και το έργον του Μωϋσέως. Οι εμπνευσθέντες προφήτες εκ του έργου των δύο τούτων της Ιουδαίας Μυσταγωγών, ο εις μετά τον άλλον απέρχονται και τα Ιουδαϊκά μυστήρια καλύπτονται και πάλιν υπό του πέπλου της αφανείας. Οι απομείναντες συμβολισμοί δεν εμπνέουν πλέον ουδένα. Το Ιουδαϊκόν κράτος καταρρέει και η κακία εκκολάπτει επί των αρχόντων της Ιουδαίας, το σύμβολον του αδόξου των μυστηρίων θανάτου. Τα μυστήρια της Ιουδαίας απέθανον και αι δύσμορφοι νύμφαι της κακίας χορεύουν περί τους τάφους αυτών και εναβρύνονται επί τη νίκη των. Τι έχουν πλέον να φοβηθούν; Ο κόσμος πλέον καθίσταται κτήμα των. Τα αιγυπτιακά μυστήρια έχουν αποθάνει, τα Ελληνικά εκπέμπουν τας τελευταίας αναλαμπάς των, αλλά και αυτά είναι προωρισμένα να σιγήσουν. Το βαρύ των κατακτητών ύφος εκμηδενίζει τας δυνάμεις των Ελλήνων ιερέων και προτιμούν ούτοι να φέρουν αυτά εις την σιγήν παρά να τα διαφθείρουν. Ούτω το σκότος παρασκευάζει τον μεσαίωνα με όλην του την άνεσιν και τας ειδεχθείς απαιτήσεις του. Τας κοινωνίας τίποτα πλέον δεν εμπνέει. Η Ρώμη εναβρυνομένη επί τη δόξη της οργιάζει και παραλύει πάντα ανθρώπινον σκοπόν. Πάσα υπάρχουσα αρετή αφίνει πλέον ελευθέραν να οργιάζει την ανθρωπίνην ματαιοδοξίαν. Ουδαμού πλέον καταφαίνεται σεβασμός επί της ανθρωπίνης μορφής, επί των φυσικών δικαιωμάτων αυτής. Επί των ιερών Ναών της Ελλάδος τίθενται προτομαί οργιαζόντων αυτοκρατόρων. Ο Ελληνικός Όλυμπος εξισούται προς τους οργιαστάς της Ρώμης και αι ιεραί Νύμφαι των Ναών προς τας παλλακίδας των υβριζόντων την ανθρωπίνην φύσιν Ρωμαίων. Αλλά η ανθρωπότης δεν προώρισται να αποθάνει εις δόξαν της οργιαζούσης κακίας. Η Φύσις, προς την οποίαν απένειμον λατρείαν τα μυστήρια, διά θαυμασίων νόμων της δημιουργεί εξόχους διανοίας και προορίζει αυτάς να μεταγγίσουν Ηλιακόν φως, εις τας ανθρωπίνους ψυχάς, διά να αναθάλει εις αυτάς η πίστις επί την αρετήν.

Προς αυτάς τας ενεργείας των νόμων της Φύσεως η σημερινή ανθρωπότης οφείλει λατρείαν. Ο πολιτισμός της, το είναι της, εις αυτάς οφείλεται. Η Φύσις δημιουργεί έναν Ιωάννην και μεταδίδει εις αυτόν σπέρμα Ηλιακού φωτάς, προωρισμένου να δημιουργήσει ένα Χριστόν μέλλοντα να αφίσει εις τους κατόπιν αιώνας πνευματικάς αληθείας, δυναμένας να

αντιπαλαίσουν προς το ερχόμενον σκότος. Η Φύσις προκαλεί την προσοχήν του Ιωάννου επί των μυστηρίων του Σολομώντος, μαντεύει ούτος τας εννοίας των διασωζομένων συμβόλων και με ένθεον ενθουσιασμόν δημιουργεί νέα μυστήρια.

[Με] τα Μυστήρια του Ιωάννου, [τα Μυστήρια] του Σολομώντος αναγεννώνται και με αυτά η ελπίς ότι η αρετή θα κατισχύσει και ο κόσμος θα ηδύνατο να αναπνεύσει. Ο Ιωάννης δημιουργεί μύστας, μυεί αυτούς εις τας αληθείας της Φύσεως καθίστανται ούτοι μαθηταί και βοηθοί του Χριστού και ακούεται πλέον δημοσία η φράσις, «αγαπάτε αλλήλους». Η αρετή έρχεται και πάλιν επί των κοινωνιών ως ελπιδοφόρος Νύμφη, παλαίει, ηττάται, αλλά αναγεννάται και πάλιν και δημιουργεί, συμφώνως προς τας μυήσεις του Ιωάννου, όλα εκείνα τα τάγματα, από τα οποία τα μυστήρια ημών απορρέουν.

Ο Ιωάννης και ο Χριστός παρέρχονται και σύγχυσις δημιουργείται εκ νέου περί τους μαθητάς των. Αλλά και η σύγχυσις αυτή είναι πλέον προωρισμένη να καθαρίσει τους μύστας από τους βεβήλους. Οι μεν σπεύδουν να διακηρύξουν δημοσία τας γνώμας των διά να επιδειχθούν και δημιουργήσουν δόξας, τους αναμένει όμως νέα σύγχυσις, εκ της οποίας εισπηδούν εις το μέσον του έργου των, αι Χριστιανικαί αιρέσεις. Εδώ δημιουργείται αληθής Βαβέλ και εν τω ονόματι του Χριστού, επί συνεχείς αιώνας, η Χριστιανική ανθρωπότης ακολασταίνει τρεφομένη εις τας μισαράς πράξεις της εκ του ιδίου αυτής αίματος. Οι δε σπεύδουν να περιφρουρήσουν τα κληροδοτηθέντα υπό του Ιωάννου μυστήρια, να διαρρυθμίσουν αυτά εις αδελφότητας και εξωτερικώς μεν να εφαρμώσουν τας ρήσεις του Χριστού, εσωτερικώς δε να κρατήσουν και διαιωνίσουν το Ηλιακόν φως, το εμπνέον αγαθοεργίας προς την ανθρωπότητα και παρέχον εις τα διάφορα στάδια αυτής τα μέσα της αναγεννήσεώς της. Αι αδελφότητες αυταί, δράσασαι επί 16 συνεχείς αιώνας υπό διαφόρους μορφάς, διετήρησαν όλον το κλέος των μυστηρίων του Ιωάννου, τα οποία συμβολικώς περιστρέφονται ιστορικώς μεν εις την γενεαλογίαν των τέκνων του Αδάμ, ιδεολογικώς δε εις το έργον της Φύσεως, το εξεικονιζόμενον υπό του Ναού του Σολομώντος. Αλλά τα τέκνα του Αδάμ φέρουν κατά τα μυστήρια του Ιωάννου διάφορον καταγωγήν. Είναι συμβολικά δημιουργήματα της αρετής και της κακίας προωρισμένα να αντιπαλαίσουν μέχρις εξοντώσεως του ετέρου. Τούτο δεν διαφεύγει της προσοχής των μυστών, των μετά τον Ιωάννην δρασάντων. Παλαίουν κατά του κρατούντος ζόφους και αποθνήσκουν ενδόξως προς δόξαν και ελευθερίαν της ανθρωπότητος.

Διά των συμβολικών του παραστάσεων ο Ιωάννης ενθαρρύνει έτι περισσότερον του γενναίους Ιππότας και ακάθεκτοι ούτοι παλαίουν προς τους τυράννους του Μεσαίωνος και τους εντεύθεν αυτού. Η ιερά εξέτασις δεν τους τρομάζει και επί τέλους νικούν φέροντες ως δείγμα του Θείου των έργου την αναγέννησιν της ανθρωπότητος και ως κληροδότημα αυτών τα μυστήριά μας.

Οι μάρτυρες των 16 αιώνων, οι διασώσαντες εκ της επιδρομής των επισήμων αρχόντων της Χριστιανοσύνης τα μυστήρια του Ιωάννου και τους τετιμημένους συμβολισμούς αυτών οι οποίοι προκαλούν τον θαυμασμόν παντός τιμίου και εκπολιτισμένου ανθρώπου, παντός έχοντος συναίσθησιν της αξιοπρεπείας αυτού, υπήρξαν ήρωες. Οι ήρωες ούτοι των οποίων πατήρ υπήρξεν ο Ιωάννης δεν έχουν ανάγκην ουδεμιάς λατρείας. Η μήτηρ των Φύσις έχει τα πνεύματά των περιβεβλημένα με τας ενδόξους δυνάμεις της και έχει προς αυτά δώσει τον αιώνιον νόμον της γαλήνης, ο οποίος τα προφυλάσσει από όλας τας καταδρομάς. Μεταξύ των ηρώων τούτων είναι και οι δώσαντες την σημερινήν πολιτικήν μορφήν του Τεκτονισμού Σοκίνοι και οι ένδοξοι σύγχρονοι αυτών Ροδοσταυρίται. Οι νέοι ούτοι μάρτυρες, οι οποίοι πλειότερον παντός άλλου κατενόησαν τον πατέρα των μυστηρίων μας Ιωάννην και συμφώνως προς τους συμβολισμούς αυτού διεκόσμησαν τον νεώτερον των ελευθέρων τεκτόνων Ναόν, υπέστησαν τας μεγαλυτέρας καταδρομάς εκ των αρχόντων της Χριστιανοσύνης και εν ονόματι του Χριστού οι περισσότεροι εξ αυτών εθανατώθησαν.

Εις μνήμην αυτών, εις μνήμην Ιωάννου του πατρός των μυστηρίων μας, ο Ελευθεροτεκτονισμός έπρεπε να εορτάζει. Εις μνήμην των ενδόξων τούτων πατέρων του νεωτέρου πολιτισμού της πολιτειακής χειραφετήσεως του ανθρώπου, των προδρόμων τούτων της Αγγλικής και Γαλλικής επαναστάσεως, των ηρώων λέγω τούτων, οι οποίοι έθραυσαν τα δεσμά της δουλείας η οποία εκράτη τους κόσμους προσηλωμένους επί των τυράννων, έπρεπε οι νεώτεροι Τέκτονες να εορτάζουν, διά να καταδεικνύουν ότι αισθάνονται την αποστολήν των. Ημείς οι οποίοι επροκαλέσαμεν την εορτήν ταύτην εις μνήμην του πατρός των ηρώων του Ελευθεροτεκτονισμού Ιωάννου δεν είμεθα προσωπολάτραι ουδενός. Αυτός ο Ιωάννης διά των συμβολισμών του διακοσμουμένου Ναού μας τους οποίους μας εκληροδότησε διά του νεωτέρου των Σοκίνων ήρωος, του Φαύστου Σοκίνου, μας διδάσκει, ότι δεν πρέπει να είμεθα προσωπολάτραι, αλλά λάτραι της Φύσεως, λάτραι του όλου της Φύσεως μεγαλείου, μέρος του οποίου αποτελεί έστω και το εξοχώτερον πνεύμα. Οι λατρεύοντες το όλον λατρεύουν και το κατά μέρος άξιον, ενώ οι προσωπολάτραι αρνούνται το όλον χάριν του ελαχίστου.

Ο Ναός μας αναπαριστά χάρις εις τον Ιωάννην το όλον της Φύσεως. Ο Ήλιος και η Σελήνη φωτίζουν το περιβάλλον μας και μεταγγίζουν προς το πνεύμα μας την δύναμιν της λατρείας την οποίαν πρέπει να έχωμεν. Ο Ήλιος και η Σελήνη τα πνευματικά αυτά σύμβολα των ενδόξων δυνάμεων της Φύσεως κατά τον πατέρα των μυστηρίων ημών Ιωάννην, μεταγγίζουν προς ημάς τους νόμους της αρετής και τας δυνάμεις της χειραφετήσεως της συνειδήσεώς μας. Τα πνευματικά αυτά σύμβολα μας προάγουν εις ορίζοντας διανοητικώς υπερτέρους από τους οποίους διακρίνομεν τας υφισταμένας κακίας των κόσμων και την υπάρχουσαν εις τας συνειδήσεις των αμυήτων δουλείαν.

Αι αντιλήψεις αύται μας φέρουν εις την έννοιαν του καθήκοντος το οποίον έχομεν ως τέκνα των μυστηρίων. Την ανάγκην της πληρώσεως του καθήκοντος τούτου αισθανόμεθα, αλλά προς τον σκοπόν τούτον ζητούμεν να εμπνευσθώμεν από τους ήρωας προμυηθέντας ημών και από τον πατέρα ημών Ιωάννην. Αι πράξεις των ηρώων εκείνων οι οποίοι υπηγόρευσαν και ελάτρευσαν το όλον της Φύσεως, εις τας συνειδήσεις ημών αποτελούν ώθησιν. Η ώθησις αυτή μας φέρει εις την συναίσθησιν να εορτάζωμεν εις δόξαν και τιμήν αυτών.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 9)

39. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 1ος

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική εν Αθήναις Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 20ην Μαρτίου 1904

Νεωστί καταταχθείς εις την υμετέραν Στοάν φρονώ, ότι οφείλω να κάνω έναρξιν αμέσως της εκπληρώσεως των προς αυτήν καθηκόντων μου. Όθεν λαμβάνω τον λόγον κατά την συνεδρίαν ταύτην ίνα πραγματευθώ περί του έργου του μεγάλου και καθολικού της ανθρωπότητος διδασκάλου, του οποίου κατά τας ημέρας αυτάς η ανθρωπότης συμβολικώς παριστά τα πάθη. Και είναι μεν αληθές και σπεύδω ευθύς εξ αρχής να σας το δηλώσω τούτο, ότι εις εμέ δεν θα εύρητε τον διαπρήσιον κήρυκα των αληθειών του Ναζωραίου Φοίβου, ούτε τον ρήτορα τον δυνάμενον δια ζωηρών εκφράσεων να παραγάγει εις σας το αίσθημα της αφομοιώσεως προς το έργον του εις τον Σταυρόν ανελθόντος χάριν της πασχούσης ανθρωπότητος θείου Ιησού. Ελπίζω όμως ότι θα εύρητε εις εμέ τον άνθρωπον τον απαλλαγμένον πάσης δεισιδαιμονίας και προλήψεως, θα εύρητε τον έχοντα το θάρρος να καταφερθεί κατά πάσης φαύλου πράξεως, κατά παντός ό,τι διαφθείρει την αγαθήν φύσιν της ανθρωπότητος, κατά παντός ό,τι παρακωλύει τον νούν της όπως ατενίσει το θείον ιδεώδες και ενωτισθεί της υπερτάτης αληθείας, δια της οποίας και μόνης δύναται πας αδελφός άνθρωπος, να απαλλάξει τον εαυτόν του από τον ζυγόν των παθών και της αμαθείας της κατασυντριβούσης τας δυνάμεις της ψυχής του. Πάσα ιδέα ερχομένη εις τον νούν μου προκειμένου να παραστήσω εις σας δια ζωηρών χρωμάτων την διδασκαλίαν του καθολικού διδασκάλου, πηγάζει εξ αυτής της πηγής εκ της οποίας πας άνθρωπος λαμβάνει δυνάμεις ίνα απαρνήται να πράξει φαύλον και αντιβαίνουσαν εις τον σκοπόν αυτού ενέργειαν.

Πάσα ιδέα ερχομένη εις τον νουν μου προκειμένου να αναφέρω τον Μέγαν Διδάσκαλον, είναι μία φωτεινή ακτίς και έχει εστίαν την πνευματικήν ζωήν δια της οποίας ο άνθρωπος πλειστάκις επιτυγχάνει να μεταρσιούται εις τον Θεόν και να λησμονεί τα χαμηλά πάθη της ανθρωπότητος. Υπό τοιούτων εμπνεύσεων εμφορούμενος, υπό τοιούτων ιδεών περιβαλλόμενος, πιστεύω, ότι ουδείς θα υπάρξει εκ των αδελφών μας να αποδώσει διάφορον έννοιαν εις ό,τι θα είπω, διότι ακριβώς ό,τι θα είπω, είναι ό,τι δύναται να εκφράσει μεμυημένος εις την αλήθειαν Τέκτων, είναι ό,τι δύναται να παραστήσει μία ψυχή της οποίας η υπόστασις είναι στενότατα συνδεδεμένη εις τα ανθρώπινα μυστήρια. Θα ερωτηθώ ίσως, πως ενώ νεωστί εισήλθον εις την Στοάν μας, αποκαλώ εμαυτόν μεμυημένον Τέκτονα. Ας μου επιτραπεί να απαντήσω ότι πας άνθρωπος έχει μίαν ιστορίαν και ότι η ιστορία αυτού δεν είναι τόσον όσον υποτίθεται υπό των αγνοούντων τας φυσικάς λειτουργίας, βραχεία. Πας εξ ημών, διήλθεν, σταδιοδρομίαν μακράν και ευτυχείς είναι οι γνωρίζοντες τούτο. Εις την σταδιοδρομίαν της ψυχής μου ταύτην ηρύσθην ό,τι θα είπω περί του καθολικού της ανθρωπότητος διδασκάλου και θέλω λογισθεί ευτυχής, εάν οι αγαπητοί μου αδελφοί Τέκτονες διαθέσουν το ους των ευμενές εις ό,τι θα είπω. Υπήρξεν εποχή, κατά την οποίαν χάος περιέβαλεν τα ανθρώπινα πράγματα. Οι μεγάλοι σοφοί παρήλθον ο εις κατόπιν του άλλου, τα μυστήρια κατά την εποχήν ταύτην είχον απωλέσει τον συνδέοντα αυτά προς τον Θεόν Λόγον, οι μυσταγωγοί των μεγάλων πυραμίδων της Αιγύπτου, των Καβειρίων, των Ορφικών, των Πυθαγορείων, των Απολλωνίων, των Ελευσινίων και των άλλων, τυπικώς και άνευ ειδικής κατανοήσεως εξεπλήρουν τα έργα των. Οι άνθρωποι είχον απωλέσει την επισταμένην λατρείαν και πανταχού ο εγωϊσμός και η βία είχον ανυψώσει απειλητικήν κεφαλήν. Η κοσμοκράτωρ τότε Ρώμη εναβρυνομένη επί του μεγαλείου της ωργίαζεν. Ο άνθρωπος διέφθειρεν τον άνθρωπον, και πάντες επροπηλάκιζον εαυτούς και τους άλλους. Η αλήθεια ήτο ξένη προς πάσαν ανθρωπίνην πράξιν και το ψεύδος εκυριάρχει επί πάσης ανθρωπίνης διανοίας. Αι ολίγαι εκείναι υπάρξεις αι κατανοούσαι τα έργα της Φύσεως

εμόναζον, μη τολμώσαι να διαταράξουν την οργιάζουσαν ανθρωπότητα, ως εάν το ανθρώπινον γένος παρά τους φυσικούς νόμους να έβαινε γοργώς προς τα χείρω. Η ακολασταίνουσα ανθρωπίνη προσωπικότης καταχρωμένη της ελευθερίας της, εξεμηδένιζε rrάσαν αυτής ζωτικήν δύναμιν, καθιστώσα εαυτήν ανίσχυρον προς πάσαν πρόοδον και ευημερίαν. Η Ιουδαία, η χώρα των ευκλεών προφητών και των μεγάλων βασιλέων, υποτεταγμένη εις την κοσμοκράτειρα τότε Ρώμην, είχεν αποβάλλει αφ' εαυτής πάσαν πνευματικήν ιδέαν και η διαφθορά είχεν αποσυνθέσει παντός νου τα δεσμά. Εκτραχηλισμένη και διεφθαρμένη την συνείδησιν, είχε στερρώς συνδεθεί προς το εγωϊστικόν άρμα των Ρωμαίων. τα τέκνα της διηρημένα εις κοινωνικάς τάξεις, τα μεν εξεμηδένιζαν δια της δουλείας τα δε και η ακολασία αυτών είχε θέσει τα πάντα εκτός πάσης φυσικής ενεργείας, εκτός πάσης αρμονίας. Κατά τον χρόνον τούτον ενεφανίσθη άνθρωπος τις, έχων ανεπτυγμένον το παράστημα, ζωηρούς τους οφθαλμούς και γαλήνιον το μέτωπον. Ο άνθρωπος αυτός, ως εμπνευσμένος Θείος Προφήτης διεκήρυττεν, ότι η ζωή των ανθρώπων ετέθη εκτός φυσικών νόμων και θάττον η ανθρωπότης, αν μη αλλάξει πορείαν, θα καταστραφεί. Διεκέντα πάσαν ανθρωπίνην συνείδησιν να εξαναστεί κατά των φαύλων έργων της και να προσοικειωθεί τας φυσικάς λειτουργίας, αντλούσα ούτω δύναμιν δυναμένην να ωθήσει αυτήν προς τα πρόσω. Διεκήρυττεν, ότι όπισθεν αυτού ήρχετο θείος τις άνθρωπος δυνάμενος να δώσει νόμους των οποίων η αρμονία θα εξησφάλιζεν την πρόοδον πάσης ψυχής. Οι καλώς γνωρίσαντες τον προφήτην τούτον λέγουσιν, ότι ούτος τέλειος ων μύστης της υψηλής διδασκαλίας του Σολομώντος και των μυστηρίων των Αιγυπτιακών Πυραμίδων, διωργάνωσε τα Τεκτονικά Μυστήρια" καλέσας τους δυναμένους να γευθούν των αληθειών αυτών και αληθώς άρχισε ούτω να παρασκευάζει ανθρωπίνας συνειδήσεις ίνα αυταί αργότερον χρησιμεύσουν ως αγωγοί των διδασκαλιών του Μεγάλου Ιησού προς την ανθρωπότητα. Ο Προφήτης αυτός ο οποίος είναι ο Θείος Ιωάννης, έλεγε. “Αν μη η ανθρωποτης συζευχθεί το άρμα του ερχομένου να διδάξει το φως, η περιπλάνησις αυτής ανά μέσον των αιώνων θα καταστεί ατελεύτητος”. Έλεγεν, ότι “ο ερχόμενος είναι η αγνοτέρα έκφρασις πάσης ανθρωπίνης ψυχής και ο Νους αυτού είναι συνδεδεμένος με πάσαν του Σύμπαντος σοφίαν”. Και αληθώς η επιμαρτυρία αυτή του θείου Ιωάννου υπήρξεν αληθής, διότι μετ' ου πολύ ενεφανίσθη ο Θείος καθολικός Διδάσκαλος και ενέπνευσε, ότι το δίκαιον και η αγάπη είναι η μεγαλυτέρα αρχή επί της οποίας η ανθρωπότης ερειδομένη δύναται να ζήσει.

Το έργον και την διδασκαλίαν του Φοίβου της Ιουδαίας δεν δύναται ούτε η προληπτική Θεολογία, ούτε η σκοτισμένη επιστήμη να αναμετρήσει και καταστήσει τούτο έργον της. Ο Θείος Ιησούς έδωσεν, ό,τι θα απετέλει αρμονίαν των ανθρωπίνων συνειδήσεων και η τριετής αυτού διδασκαλία θα επλήρου, αν περιελαμβάνετο ακεραία, τόμους ολοκλήρους και η σκοτισμένη υπό των παθών ανθρωπότης ήθελεν, ούτως ατενίζουσα εις το φως τούτο, ανακύψει εκ της ζοφεράς και πλήρους παθών καταστάσεως εις την οποίαν εκυλίετο και νυν τώρα. Η διδασκαλία περί δικαίου, περί αγάπης, περί γνώσεως, περί καθηκόντων και δικαιωμάτων του ανθρώπου, περί ελευθερίας και ισότητος, περί αδελφότητος και αλληλεγγύης δεν περιλαμβάνεται εις ό,τι η κακία ηθέλησε να παραστήσει ότι είπεν ο Χριστός και πρέπει να είναι κανείς πολύ απλούς να πιστεύσει εις ό,τι απλώς λέγεται ότι είπεν. Η διδασκαλία του Χριστού διαιρείται εις τρεις κλάδους και η πρώτη ήτο η περί εμπεδώσεως των κοινωνιών διδάσκουσα τον τρόπον κατά τον οποίον θα επετυγχάνετο η αρμονία αυτών. Ήτο η διδασκαλία η οδηγούσα πάντα αδελφόν άνθρωπον να διαφύγει την επιρροήν της πονηράς ιδέας και εκμάθει τον τρόπον δια του οποίου ήθελεν αναγνωρίσει τα φυσικά αυτού δικαιώματα και τας υποχρεώσεις του προς τους αδελφούς του ανθρώπους, αι οποίαι είναι, η αλληλεγγύη και η αλληλοβοήθεια, νόμοι δηλαδή οι οποίοι θα εξησφάλιζαν την ευδαιμονίαν απάσης της ανθρωπότητος. Κατά της διδασκαλίας αυτής εξανέστη η από προσώπου της Γης εξαφανισθείσα Ρώμη, η επιζητήσασα την καταδίκην και τον σταυρικόν αυτού θάνατον. Κατά

της διδασκαλίας αυτής εξανέστη πάσα εγωϊστική ύπαρξις και έπτυσε Φευ! υπό της κακίας οδηγουμένη, κατά του προσώπου του Θείου Διδασκάλου, ίνα η ανθρωπότης φέρει το στίγμα της κακίας ταύτης. Η διδασκαλία αυτή είναι η κοσμήσασα μετέπειτα τα Τεκτονικά δόγματα και η οδηγήσασα τους αδελφούς Τέκτονας να σείσουν κατά την Γαλλικήν επανάστασιν τα κράτος της ακολάστου και ακατονομάστου δουλείας και της ισχύος των πατρικίων διαφθορέων και των βαρόνων τυράννων και δια τούτο ο Τεκτονισμός και πας Τέκτων πρέπει να φέρει τον τίτλον αυτόν υπερηφάνως. Οι Τέκτονες της εποχής εκείνης, προ του Εσταυρωμένου υπέσχοντο ίνα ημέραν τινά την αληθή αυτού διδασκαλίαν καταστήσωσι νόμον πάσης της ανθρωπότητος, κηρύποντες δηλαδή ότι οι άνθρωποι είναι αδελφοί, ότι ουδέν τους χωρίζει και εκείνο το οποίον τους συντρίβει, διαιρεί και εκφαυλίζει αποξενόν αυτούς από τας επιδαψιλεύσεις της μητρός πάντων Φύσεως, είναι ο εγωϊσμός ο οποίος πρέπει να παταχθεί καθ' όλας αυτού τας εκδηλώσεις. Οι Τέκτονες προ του Εσταυρωμένου υπέσχοντο απαλλαγμένοι πάσης βίας εις τας υποσχέσεις των, ότι θα καταστήσουν την ανθρωπότητα ευδαίμονα, ότι θα εμπεδώσουν τας κοινωνίας, ότι θα ενώσουν πάντας τους ανθρώπους επί το αυτό, ότι θα εμφυσήσουν εις το ούς πάσης ανθρωπίνης μορφής, ότι κατ' ουδέν διαφέρει των άλλων και ότι δέον να μη δημιουργεί τίτλους και αξιώματα διαιρούσα την κοινωνίαν εις τάξεις. Η δευτέρα φάσις της τριετούς διδασκαλίας του Θείου Διδασκάλου περιελάμβανε ό,τι αφορά του κόσμου την σύστασιν, ό,τι της ψυχής την γένεσιν και αθανασίαν, ό,τι την επιρροήν του Θεού προς τους κόσμους ό,τι την αρμονίαν των ουρανίων σωμάτων, την αλληλεπίδρασιν και επιρροήν τούτων επί των ανθρωπίνων διανοιών ό,τι θα καταστήσει τον άνθρωπον όμοιον τω Θεώ και προσδώσει πτέρυγας εις την ανθρωπίνην ψυχήν, ίνα αναρριχηθεί ανά το άπειρον Σύμπαν διασαλπίζουσα την άπειρον αυτής ελευθερίαν από των δεσμών της ύλης και τέλος ό,τι θα συντελέσει εις την επιτυχίαν τούτων πάντων αναγεννών τας ανθρωπίνας διανοίας εις την γνώσιν, οποίας την λατρείαν επεκαλείτο εκ μέρους παντός αδελφού ανθρώπου. Την διδασκαλίαν ταύτην παρανοήσασαι και παρεξηγήσασαι αι φαρισαϊκαί υποστάσεις της Ιουδαίας, εκήρυξαν αμείλικτον πόλεμον κατά του θείου Διδασκάλου παραστήσαντες αυτόν ως αντιτιθέμενον εις την θρησκείαν του Μωυσέως και των Προφητών, προκαλέσαντες ούτω τα αμαθή και δεισιδαίμονα πλήθη κατ' αυτού. Δυστυχώς την διδασκαλίαν ταύτην παρανοήσαντες και πολλοί των μετέπειτα πατέρων της εκκλησίας επροκάλεσαν τόσας αιρέσεις και εν τω ονόματι του θειοτάτου Διδασκάλου έχυσαν ανθρώπινον αίμα, επικυρούντες ούτω την μεγάλην αυτών αμάθειαν και την έτι μεγαλυτέραν πνευματικήν αυτών αδυναμίαν.

Ομιλών ο θείος Πέτρος περί της διδασκαλίας ταύτης έλεγεν "Ινα ο άνθρωπος, ο άγνωστος καρπού γνώσεως, εννοήσει τα Θεια της σοφίας ρήματα, πρέπει να έχει η ψυχή του πτέρυγας αετού, δύναμιν λέοντος και καρδίαν πληρωμένην αγάπης". Η διδασκαλία αυτή απετέλεσε το αντικείμενον της ερεύνης εις τους μετέπειτα μυηθέντας εις διάφορα σκηνώματα σοφούς, ούτως ώστε εις τούτων ο Καλιόστρο, μέγας μεγίστωρ των Τεκτονικών Ταγμάτων να λέγει. "Πέραν της διατυπωθείσης υπό του μεγάλου τέκνου της Ιουδαίας Θεωρίας δεν δυνάμεθα να φύγωμεν κεραίαν μίαν, διότι αναντιρρήτως θα πλανηθώμεν. Η τρίτη φάσις της διδασκαλίας του μεγάλου του Ιησού πνεύματος, αφεώρα τον τρόπον της αναγεννήσεως και αναμορφώσεως της ψυχής. Είναι η Καινή Διαθήκη, δυνάμει της οποίας εδημιουργήθησαν τα Χριστιανικά μυστήρια, περί των οποίων είμαι βέβαιος ότι ουδείς των αντιπροσώπων της Χριστιανικής Θρησκείας, αν μη ή μεμυημένος εις σκηνώματα διδάσκοντα τας αληθείας της Φύσεως θα υποπτεύει καν. Της υπερτάτης ταύτης διδασκαλίας εγεύθησαν οι στενότατα προς τον Χριστόν συνδεδεμένοι και οι μάλλον εκ των πολλών αυτού μαθητών προικισμένοι το πνεύμα υπό δυνάμεων φυσικών. Αλλά πάντα ταύτα δια τον συντριβόμενον εν τη κραιπάλη του βίου άνθρωπον είναι απροσπέλαστα και δια να μη απολεσθεί και το ελάχιστον ίχνος των έργων του Υπερτάτου εδημιουργήθη η θρησκεία ημών ένεκα της οποίας ερχόμεθα και ιδία κατά τας ημέρας αυτάς να προσφέρομεν εις τον Χριστόν την λατρείαν μας.

Αλλά έχει ανάγκην ο ισχυρός της λατρείας του αδυνάτου; Ιδού η πλάνη μας. Αντί να ερχόμεθα και να ενασμενιζώμεθα εις το υπέρτατον έργον, το έργον της αναμορφώσεως και εμπεδώσεως της ευδαιμονίας της ανθρωπότητος, αντί να ερχόμεθα και να λέγωμεν εις αυτον με ευκρινή φωνήν "Εργον σου υπήρξε η ευδαιμονία της ανθρωπότητος και προς τούτο θα αφοσιωθώμεν", ερχόμεθα και εμπαίζομεν το Θείον έργον, αφού προηγουμένως διαπράξαμεν πάσας τας αδικίας, αφού η κραιπάλη μας ώθησε και διαφθείραμεν και τας ιδικάς μας και τας των άλλων ψυχάς. Αλλά αυτό το οποίον γίνεται εις την βέβηλον ανθρωπότητα, βεβαίως δεν δύναται να γίνεται και εις την Στοάν μας και εις το σκήνωμά μας.

Εμείς εδώ αποτελούμεν μίαν ψυχικήν ένωσιν και ένα καθήκον μας οδηγεί, το καθήκον πως να καταστήσωμεν τους αδελφούς μας ανθρώπους και ημάς ευτυχείς. πως να εξοστρακίσωμε και τα ιδικά μας και των αδελφών μας ανθρώπων πάθη και πως να εξισώσωμεν πάντας επί το αυτό καθήκον. Ημείς διαφέρομεν ουσιωδώς των αδελφών μας βεβήλων και διαφέρομεν κατά τούτο, κατά το ότι γνωρίζομεν ότι η τυφλή πίστις, η χωρίς γνώσιν και σαφή ιδέαν πίστις, δεν είναι ή αποτέλεσμα και έργον συνειδήσεων ξένων προς το μεγαλείον του πνεύματος του Ιησού, ξένων προς το υπέρτατον αυτού έργον. Εάν ιστάμην επί άλλης Τεκτονικής βαθμίδος, αν η πρόληψις η εισχωρήσασα και εις ημάς δυστυχώς, δεν με ημπόδιζε, ήθελον από τώρα και από του βήματος αυτού κηρύξει, ότι ο Τεκτονισμός ο περιλαμβάνων εις τους κόλπους του αδελφούς πάσης Θρησκείας, είναι ο κατ' εξοχήν προορισθείς υπό του θείου Ιωάννου όπως τον αληθή Χριστιανισμόν μεταλαμπαδεύσει ανά μέσον των αιώνων. Θα ερωτηθώ ίσως διατί ο Τεκτονισμός προώρισται να διοχετεύσει τας διδασκαλίας του Ιησού εν τω κόσμω. Να μου επιτρέψετε αδελφοί μου να είπω, ότι ψυχή της ανθρωπότητος προκειμένου να ενωτισθεί με τας διδασκαλίας των μεγάλων πνευμάτων παρουσιάζει αδυναμίαν, διότι δεν δύναται να εξισωθεί και να ευρεθεί εις το επίπεδόν των. Ινα μη δε η διδασκαλία των πνευμάτων αυτών απολεσθεί, μεταβάλλεται εις συμβολικούς τύπους και διοργανούται εις ειδικόν σκήνωμα εις το οποίον καλούνται να ενωτισθούν εις αυτό και εκείθεν βαθμιαίως να εισαγάγουν εις όλλην την ανθρωπότητα αναμορφωτικάς εις αυτήν ιδέας παρέχοντες διαρκώς φως, όπως η ζωή της μη καταναλίσκεται εις μάτην. Με τον φακόν τούτον παρατηρούντες την σταδιοδρομίαν του Τεκτονισμού καθ' όλην την διάρκειαν των είκοσι αιώνων, αληθώς θα ίδωμεν, ότι εξεπλήρωσε πλείστον μέρος της αποστολής του.

Δυστυχώς όμως αφ' ότου απέβαλεν την έννοιαν των συμβόλων εκλονίσθη και μετουσιώθη, αλλάξας φοράν δράσεως. Αλλά με το να λαμβάνει παθητικήν υπόστασιν προς καιρόν δεν σημαίνει ότι θα διατηρεί αυτήν και επί πολύ, διότι εξευρίσκονται οι δυνάμενοι να τον εξαγάγουν εκ της παθητικής καταστάσεως και να εμπνεύσουν εις έκαστον αυτού τέκνον την αποστολήν του. Ας πιστεύσομεν λοιπόν, ότι εδώ δεν ήλθαμε να επιδείξωμεν ή να αποκτήσωμεν κοινωνικά μεγαλεία, διότι αυτά είναι τα διαφθείροντα την ψυχήν του Τέκτονος, αλλά να αφοσιοθώμεν εις το έργον της αναμορφώσεως των ανθρωπίνων κοινωνιών παρέχοντες εις την διαμόρφωσιν ταύτην κατά πρώτον ημάς αυτούς με την πλήρη πεποίθησιν ότι ούτως αι ιδέαι του Τεκτονισμού δύνανται να μας καταστήσουν άτρωτους εις τα βέλη της διαφθοράς της κακίας. Η ανθρωπότης άμα τη εμφανίσει του Μεγάλου Διδασκάλου αυτής, άρχισε να αναλαμβάνει και αύθις και να αναγεννάται εν αυτή η προς καιρόν καταπαύσασα του έργου της φιλοσοφία. Η φιλοσοφία λοιπόν αυτή προήλθεν και εγεννήθη εκ του Τεκτονισμού και δεν υπήρξεν μετά Χριστόν φιλόσοφος, αληθής φιλόσοφος, αν μη ούτος τα σκήπτρα αυτού άντλησε εκ του Τεκτονισμού. Ο Τεκτονισμός από της εποχής του Χριστού μέχρι της στιγμής ταύτης κατέστη η μεγάλη αρτηρία εκ της οποίας πάσα σοφία και επιστήμη έλαβεν φώς και τούτο, διότι ο Τεκτονισμός περιλαμβάνει εις τα σύμβολά του τα κυριώτερα των διδασκαλιών του υπερτάτου της Ιουδαίας Τέκτονος. Δυστυχώς όμως κακή τη μοίρα αι αλήθειαι αυτού από τινος χρόνου άρχισαν να αποβάλουν την αίγλην των και καθίσταται αναγκαίον, να αποτανθώ εγώ, ο νεώτερος πάντων υμών Τέκτων προς τα αγαθά

σας αισθήματα, ίνα μη αφήσωμε και καταστούν αι ιεραί του Τεκτονισμού αρχαί και ιδέαι, απλά σύμβολα άνευ ουδεμιάς ζώσης εις αυτάς ιδέας. Ο αληθής και γενναιόφρων άνθρωπος, ο υπέρμαχος του αγαθού και δικαίου, ο λάτρης της ελευθερίας και της αδελφότητος, ο της ισότητος οπαδός, εντεύθεν δύναται να διαπαιδαγωγηθεί, να ενισχύσει το κύρος της γνώμης του και να καταστεί κήρυξ της αληθείας. Αλλά δια να επιτευχθεί τούτο απαιτείται να σείσωμεντα δεσμά των προλήψεών του, απαιτείται να εμπνεύσωμεν εις αυτόν, ότι εδώ ερχόμεθα να απαλλάξωμεν τον νουν μας από τα βαρύνοντα αυτόν πάθη, την ψυχήν μας από την περισφίγγουσαν αυτήν αδικίαν, την καρδίαν μας από το βαρύνον αυτήν μίσος και να προσοικειοθώμεν τω άρματι του υπερτάτου της Ιουδαίας Διδασκάλου, λατρεύοντες την γνώσιν του, λατρεύοντες την δύναμίν του, ζυλοτυπούντες, επιτρέψατέ μου την φράσιν, το έργον αυτού. Ερωτήσατε τον άνθρωπον, τι έχει αρυσθεί παρασταθείς ανά παν έτος εις την διεκτραγώδησιν των παθών του Ιησού εις τας εκκλησίας; Θα αρνηθεί να απαντήσει, διότι τυφλός μετέβη εκτραχηλισμένος εξήλθεν. Ουδέν μέσα στην ψυχήν του είχεν όταν εισήλθε, ουδέν πλειότερον όταν εξήλθεν. Αι παραστάσεις λοιπόν αυταί τείνουν να καταστούν θεατρικαί, εναπόκειται δε εις τους αδελφούς Τέκτονες να οδηγήσουν τον ανθρωπον να αρύεται, εξ ών βλέπει ιδέας, αυταπάρνησιν, φιλοδοξίαν, να διαπρέπει προς ευδαιμονίαν της ανθρωπότητος. Εις ημάς εναπόκειται να εμπνεύσωμεν εις αυτόν το μεγαλείον και την αρμονίαν των Θείων ιδεωδών.

Ανέφερα ό,τι η ψυχή μου ανά μέσον των αιώνων έχει αρυσθεί και το είπον εις σας έχων την βεβαιοτητα ότι δεν θέλετε με ερωτήσει πλειότερα των όσων είπον, διοτι εν τοιαύτη περιπτώσει θα υποχρεωθώ να σας είπω ότι δεν πρέπει να λεχθεί άλλο τι την στιγμήν ταύτην και εις την βαθμίδα αυτήν του Τεκτονισμού. Περαίνων τήν ομιλίαν μου εύχομαι μεθ' ημών, ίνα αληθώς αι ψυχαί μας ενωτισθούν των Θείων του Ιησού διδασκαλιών.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 4)

40. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 2ΟΣ

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική εν Αθήναις Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 10η Απριλίου 1913

Μου ανετέθη υπό της Στοάς μας να ομιλήσω σήμερον περί του έργου του Θείου Ιησού και των σχέσεών του προς το Τεκτονικόν Τάγμα και σπεύδω να πράξω τούτο μετά μεγίστης μου χαράς διότι μου δίδεται η ευκαιρία να εξωτερικεύσω ευρύτερον τας προς τον Ιησούν πεποιθήσεις μου.

Αλλά προκειμένου να πραγματευθώ το ζήτημα τούτο εν Τεκτονική Στοά, αισθάνομαι την ανάγκην να σας δηλώσω, ότι ουδόλως τον Θείον Ιησούν θα εξετάσω από απόψεως θρησκευτικού αρχηγού, ούτε θα ζητήσω να εισέλθω εις τα πράγματι δι' εμέ μυστήρια της θεολογίας, αλλά θα εξετάσω αυτόν από φιλοσοφικής απόψεως, από απόψεως δηλαδή μη αποκλειομένης υπό του γενικού κανονισμού. Θα τον εξετάσω ως ελεύθερος Τέκτων, ως άνθρωπος ο οποίος έχει ελευθέραν την διάνοιάν του από τα μυθεύματα των παραδόσεων και ως άνθρωπος έχων επίγνωσιν ότι πρέπει να βοηθεί την ανθρωπίνην κοινωνίαν εις το να σχηματίσει η ιδία πεποιθήσεις περί του έργου της Φύσεως και των μεγάλων αυτής πνευμάτων. Έτι δε θα εξετάσω τας, Θείας ιδέας του, υπερανθρώπου Ιησού και θα ζητήσω να τας παραλληλίσω προς τας ιδέας του Τάγματός μας δια να καταδειχθεί, ότι το έργον μας δεν είναι εφήμερον, ούτε εξ εκείνων τα οποία θνήσκουν ελλείψει ηθικής και φυσικής δυνάμεως.

Θα παραλληλίσω το έργον του υπερανθρώπου Ιησού ακόμη προς το έργον του Τάγματος μας, διά να καταδείξω, ότι δεν διαφθείρονται αι μεγάλαι ιδέαι από τας μικράς διανοίας των ανθρώπων, αλλά τουναντίον αυταί θνήσκουν αδόξως ακριβώς διότι δεν προσανατολίζονται προς τας Θείας ιδέας.

Ο Χριστός θα επιζήσει εις τους αιώνας, διότι είναι μία ζώσα ιδέα, η οποία διηνεκώς μεταλαμπαδεύει εις τον ανθρώπινον νουν φως γνώσεως, είναι μία ζώσα ιδέα την οποίαν όσον τις περισσότερον την εξετάζει κατά τοσούτον αντλεί ηθικάς δυνάμεις και ανέρχεται εις επίπεδα εις τα οποία βασιλεύει η ειρήνη της συνειδήσεως.

Αλλά ενώ οι αιώνες θα υμνούν την ζώσαν αυτήν ιδέαν, την εμπνέουσαν εις τον άνθρωπον την αγάπην της σκέψεως, τουναντίον ούτοι θα καταδικάζουν αδυσωπήτως τας μικράς εκείνας ανθρωπίνους διανοίας, εκείνας αι οποίαι κατεβίβασαν και ανέμιξαν την Θείαν ταύτην ζώσαν ιδέαν μετά των ανθρωπίνων παθών και εζήτησαν δι' αυτών να την διαφθείρουν.

Θα τας καταδικάσουν ακόμη οι ερχόμενοι αιώνες διότι θα δίδουν ότι εις τας μικράς αυτάς διανοίας δεν υπήρχεν ει μη μόνον έρεβος το οποίον εσκόπει να κρατήσει εις δουλείαν την ανθρωπίνην συνείδησιν.

Ομιλώ περί των ανθρωπίνων εκείνων διανοιών αι οποίαι ειργάσθησαν να αποξενώσουν τας ανθρωπίνας κοινωνίας από τας μεγάλας εμπνεύσεις αι οποίαι ήρχοντο προς αυτάς από τας Θείας αληθείας τας οποίας εκήρυξεν ο υπεράνθρωπος Ιησούς. Από τας Θείας αληθείας αι οποίαι απεκάλυπτον, ότι το παν είναι αγάπη και ότι το διέπει η αγάπη και ότι τότε μόνον ο άνθρωπος θα εναρμονισθεί προς το Παν, όταν μεταμορφωθεί εις αγάπην, όταν αγάπην θα εκδηλώσει προς πάντα άνθρωπον.

Η εναρμόνισις του ανθρώπου προς το σύνολον των ενεργειών του απείρου, είναι η μεταμόρφωσις αυτού εις Χριστόν. Ιδού σταθερά και αναλοίωτος έμπνευσις η οποία δύναται να οδηγήσει τον άνθρωπον ο οποίος δεν κοιμίζει την συνείδησιν αυτού και δεν την αφίνει να ευρίσκεται εις ζοφεράν δουλείαν, την οποίαν δημιουργούν αι άγευστοι γνώσεως ανθρώπιναι κοινωνίαι.

Αλλά ας μη προτρέξω εις την εξωτερίκευσιν των ιδεών μου περί του Θείου Ιησού πριν ούτω καταδειχθεΙ εις ημάς, υπό της καταστάσεως των ανθρωπίνων πραγμάτων, ότι αι κοινωνίαι των ανθρώπων ζώσιν εν δουλεία, πριν η καταδειχθεί εις ήμας, ότι το Τάγμα μας έχει αποστολήν να διαφωτίσει τον άνθρωπον και να δημιουργήσει εις αυτόν την πίστιν, ότι είναι φυσική ύπαρξις περικλείουσα εντός της ολόκληρον κόσμον ιδεών και ότι ο κόσμος αυτός καθίσταται λανθάνων, διότι εμποδίζουν την εκδήλωσίν του τα δημιουργηθέντα υπό των κοινωνιών πάθη και η υποδούλωσις εις αυτά της ανθρωπίνης σκέψεως.

Ας έλθωμεν, αδελφοί μου, εις την ανθρωπίνην κοινωνίαν και ας εξετάσωμεν ανεπηρεάστως την κατάστασιν αυτής. Προ αυτού όμως ας αναμνησθώμεν, ότι η Φύσις παρέχει εις τον άνθρωπον όλα τα μέσα της ζωής του και όλας τας δυνάμεις της εκείνας, αι οποίαι θα ανυψώσουν την πνευματικήν του κατάστασιν και θα τον καταστήσουν κοινωνικώς ευδαίμονα, εάν αφεθεί το λογικόν του να εργασθεί ελευθέρως. Η Φύσις ακόμη παρέχει διά των λειτουργιών της εις τον άνθρωπον τα μέσα να εξελίξει τας δυνάμεις του ώστε να καταστεί ελεύθερος και να κάνει ελευθέραν χρήσιν των διανοήσεών του. Αλλά ενώ η Φύσις παρέχει εις τον άνθρωπον τοιαύτην βοήθειαν,ούτος δεν θέλει να καρπωθεί των βιωμάτων, αλλά αφίεται να υπόδουλούται εις τας διαθέσεις των άλλων ανθρώπων και να εξαρτά εξ εκείνων καθ' ολοκληρίαν την ύπαρξίν του. Ενώ έκαστος άνθρωπος έχει δικαιώματα φυσικά, έχει δικαιώματα κοινωνικά, τα εγκαταλείπει και θέλει να ζει τη ευμενεία των άλλων. Ούτω, ο άνθρωπος ευθύς εξ αρχής εν τη κοινωνική του ζωή εξετράπη της φυσικής οδού και εδημιούργησε μίαν κοινωνίαν η οποία του παρέχει ανά εκάστην στιγμήν απειρίαν δοκιμασιών. Εάν εξετάσωμεν αυτήν την κοινωνίαν θα την εύρωμεν νοσηράν και παρέχουσαν προς πάντας τους ανθρώπους αντί ευδαιμονίας πικρίαν και λύπας. Εις την ανθρωπίνην κοινωνίαν διακρίνομεν υφιστάμενα πάθη τα οποία ζημιούν όχι μόνον τους αλλους ανθρώπους αλλά και κρατούν εις κατάστασιν κάθε αλλον ή υγιά τους εκδηλούντας αυτά

Εις την ανθρωπίνην κοινωνίαν διακρίνομεν αφορητον αμάθειαν και ολοκληρον κόσμον προλήψεων και δεισιδαιμονιών αι οποίαι όχι μόνον υπόβιβάζουν τον άνθρωπον πνευματικώς αλλά και οργανικώς τον εκφυλίζουν.

Εις την ανθρωπίνην κοινωνίαν, πάσαν ανθρωπίνην κοινωνίαν, παρατηρούμεν υπάρχοντα εγωϊσμόν ο οποίος κάνει τον άνθρωπον να διακρίνει και να χωρίζει αυτόν του άλλου, παρά την ενούσαν φυσικήν κοινωνικήν δύναμιν με την οποίαν τον περιέβαλεν η Φύσις δια να εξελιχθεί δι’ αυτής και αναγνωρίσει την σπουδαιότητα την οποία έχει δια την πρόοδόν του η σύστασις της κοινωνίας.

Παρατηρούμεν δυστυχίαν αφόρητον και πενίαν απερίγραπτον, παρά τον τόσον πλούτον τον οποίον διαθέτει η Φύσις διά να ζήσει και προαχθεί πνευματικώς ο άνθρωπος.

Παρατηρούμεν αφ’ ενός σπατάλην των ανθρωπίνων δυνάμεων προς κατεργασίαν του κοινωνικού πλούτου, ούτως ώστε ο άνθρωπος να γηράσκει και αποθνήσκει προώρως, αφ’ ετέρου δε οκνηρίαν, η οποία καταστρέφει τον οργανισμόν του, προωρισμένον υπό της Φύσεως να εργάζεται προς μετατροπήν των φυσικών ουσιών εις χρεώδη του ανθρωπίνου βίου.

Παρατηρούμεν υπάρχουσαν κακίαν απευθυνομένην υπό του ανθρώπου προς τον άνθρωπον, παρά τους φυσικούς νόμους οι οποίοι υπαγορεύουν ότι μεταξύ των ανθρώπων πρέπει να υπάρχει αγάπη και αρμονία, διότι μόνον δι' αυτού του τρόπου οι άνθρωποι θα ζήσουν ευδαίμονες, θα προαχθούν πευματικώς και θα τελειοποιηθούν κατά τα αισθήματα και τας αντιλήψεις των.

Παρατηρούμεν εις την ανθρωπίνην κοινωνίαν υπάρχουσαν δουλείαν η οποία εκμηδενίζει το εγώ παντός ανθρώπου, παρά την ελευθερίαν την οποίαν δίδει η Φύσις εις αυτόν και την έννοιαν του σεβασμού την οποίαν πρέπει να έχει έκαστος δια τους αλλους.

Παρατηρούμεν υπάρχοντα ψεύδη υπηρετούντα την διαφθοράν του ανθρώπου, παρά την υπό της Φύσεως υπαγορευομένην αγνότητα, την οποίαν ούτος πρέπει να έχει και την δύναμιν την οποίαν και πάλιν η Φύσις του δίδει δια να ζεί εν αληθεία και την λατρεύει ως Θεάν υπηρετούσαν τον ανθρώπινον σκοπόν και προβιβάζουσαν τον άνθρωπον εις ενσυνείδητον ύπαρξιν συναισθανομένην το φυσικόν της μεγαλείον.

Αλλά υπάρχουν τόσα κακά εις την ανθρωπότητα τα οποία δεν κρίνω καλόν να τα απαριθμήσω την στιγμήν ταύτην, διότι θα μακρυγορήσω και δεν το επιθυμώ. Αυτήν την κοινωνικήν κατάστασιν εκλήθη το Τεκτονικόν Τάγμα να μεταμορφώσει, αυτήν την κοινωνικήν κατάστασιν να πολεμήσει, εξ αυτής της κοινωνικής καταστάσεως να απαλλάξει τον άνθρωπον διά να του δώσει την δύναμιν να σκεφθεί, να ερευνήσει, να εξυψώσει το εκμηδενισμένον εγώ του, το οποίον η Φύσις δι' απείρων λειτουργιών της παρήγαγεν.

Αυτήν την κατάστασιν εκλήθημεν εμείς οι Τέκτονες να αποβάλωμεν αφ' ήμών αυτών, διότι αυτή είναι εκείνη η οποία μας έχει στερρώς συνδέσει προς μίαν δυστυχίαν την οποίαν όλοι μας αισθανόμεθα, αλλά διότι είμεθα δούλοι της κοινωνικής καταστάσεως την οποίαν αναφέρω, δεν την ομολογούμεν προς αλλήλους, διαδηλούντες ούτω, οτι η συνείδησίς μας ακόμη νηπιάζει. Αυτήν την καταστασιν θέλομεν να μεταμορφώσωμεν διά να κάνωμεν τον άνθρωπον να σέβεται τον άνθρωπον, να τον αγαπά, να τον αναγνωρίζει ως αδελφόν του, να του παρέχει την κοινωνικήν του συνδρομήν.

Αυτήν την κατάστασιν η οποία καθ` εκάστην τόσα φρικώδη προ των ομμάτων μας παρουσιάζει, καλούμεθα να μεταμορφώσωμεν και εναντίον αυτής της καταστάσεως αντεπεξήλθεν εκείνος ο οποίος ανήλθεν επί του Σταυρού, διά να υπενθυμίζει διαρκώς εις τον μεταγενέστερον άνθρωπον, ότι εξεδήλωσεν υπέρ αυτού αγάπην και ενδιαφέρον.

Ο Ιησούς είναι η εξευγενισμένη ύπαρξης της ανθρωπίνης φύσεως, η οποία εξεδήλωσεν την δύναμιν της ελευθερίας της σκέψεως και κατά πρόσωπον έψεξεν μίαν ανθρωπίνην κοινωνίαν η οποία όχι μόνον ήτο διεφθαρμένη και δούλη, αλλά και διαφθοράν και δουλείαν απειργάζετο να κληροδοτήσει εις τας μεταγενεστέρας κοινωνίας.

Ο Ιησούς, όχι μόνον έψεξεν, όχι μόνον διεμαρτυρήθη κατά της ανθρωπίνης καταστάσεως, την οποίαν όλοι αντιλαμβανόμεθα πώς έχει, αλλά και ανήλθεν εις πνευματικόν μεγαλείον διανοήσεως, από το οποίον αντλούμεν την έννοιαν πώς θα έπρεπε να είναι συγκεκροτημέναι αι κοινωνίαι και πως ο άνθρωπος να ζεί και προοδεύει. Από αυτό το πνευματικόν μεγαλείον το οποίον θα τιμούν διά λατρείας οι μεταγενέστεροι αιώνες, διότι πιστεύομεν οτι κατ' αυτούς θα προαχθεί περισσότερον ο άνθρωπος, αντλούμεν τας θείας ιδέας, τας ιδέας εκείνας αι οποίαι μας φέρουν εις την έρευναν της Φύσεως και διαβλέπομεν εν αυτή πως εδημιουργήθημεν να ζώμεν.

Ερευνώντες εις την Φύσιν ευρίσκομεν τον νόμον της αγάπης, ο οποίος έπρεπε να λειτουργεί μεταξύ των ανθρώπων διά να είναι αυτοί ευτυχείς. Ο νόμος της αγάπης, τον οποίον προ παντός ο Ιησούς υπηγόρευσεν να λατρεύωμεν και τιμώμεν, είναι η συνδέουσα το απειρον δύναμις, η συγκρατούσα αυτό εν αρμονία, η προσδιορίζουσα την σφαίραν της ενεργείας εκάστης του απείρου μορφής. Αυτή η αγάπη έπρεπε να συνδέει, κατά τον Ιησού, το ανθρώπινον γένος, αυτή να υπαγορεύει τους κοινωνικούς νόμους αυτού, αυτή να δίδει να κατεύθυνσιν εις τας ενεργείας του. Αλλά αγάπη αυτή δέν υπάρχει εις τας κοινωνίας. Ο ενωτικός αυτός νόμος των κοινωνιών δεν λειτουργεί και δι' αυτό τίποτα δεν συνδέει τον άνθρωπον μετά του ανθρώπου, εκτός εγωιστικών διαθέσεων αι οποίαι διαρκώς τον απομακρύνουν από την φυσικήν του ζωήν και του γεννούν παντοειδείς ηθικάς και σωματικάς νοσους.

Ήλενξεν δημοσία ο Ιησούς την τοιαύτην των ανθρώπων κατάστασιν και κατέδειξεν διά των έργων του, ότι ευρέθη υπεράνω του ανθρωπίνου κοινωνικού περιβάλλοντος, πράγμα το

οποίον έπρεπε να χαρακτηρίσει αυτόν ως υπεράνθρωπον, ως Θεόν, εάν η λέξις αυτή προδίδει την έννοιαν πνευματικού μεγαλείου ευρισκομένου εις υπερκειμένους των στενών ανθρωπίνων αντιλήψεων ορίζοντας. Ο Ιησούς, ως και πας άλλος του οποίου το πνεύμα διέφυγεν το στενά όρια της ενεργείας του ανθρωπίνου νου είναι ύπαρξις κοσμοίστορική, διότι προσέδωσεν διά της διελεύσεώς της εκ του ανθρωπίνου γένους προς αυτό την έννοιαν υπάρξεως και αλλης ζωής επέκεινα της ανθρωπίνης ζωής η οποία δεν τερματίζει την εξελικτικήν της πορείαν δια μέσου τόσων βασάνων και πικριών, ως εις τον άνθρωπον συμβαίνει.

Αλλά η κατανόησις αυτής της εννοιας δεν είναι εύχερής εις τους ανθρώπους και μάλιστα εις εκείνους, αι οποίοι ως κλήρον αυτών έθεσαν εν τη ανθρωπίνη κοινωνία, την ικανοποίησιν των διαφόρων αυτών επιθυμιών, ανεξαρτήτως του εάν αι επιθυμίαι αυταί φυσικώς θα έπρεπε να ικανοποιούνται.

Αλλά ο ορίζων αυτός των αντιλήψεων του θείου Ιησού είναι ο μάλλον ασύλληπτος υπό της ανθρωπίνης σκέψεως, η οποία περιώρισεν τόσον στενώς τας ενεργείας της και τας περιώρισεν, διά να ικανοποιήσει τας κοινωνικάς της απαιτήσεις και επιδείξεις επιμαρτυρούσα ούτως, ότι ακόμη ευρίσκεται εις χαμηλήν ηθικήν υπόστασιν.

Ο ορίζων αυτός λέγω, δεν δύναται να καταστεί το αντικείμενον της ερεύνης του σημερινού ανθρώπου. ακόμη και αυτού του πλήρως μεμυημένου Τέκτονος, παρ' όλον ότι αυτός θα ώφειλε να προσανατολισθεί διά των μυήσεων προς τον πνευματικόν τούτον ορίζοντα. Διά τούτο δεν θα κάμω ευρύτερον λόγον περί της υπερόχου ταύτης διδασκαλίας του Ναζωραίου, αλλά θα μεταφερθώ εις το μέρος εκείνο των διδασκαλιών αυτού, το οποίον θα έπρεπε να κατανοηθεί ακοπώτερον υπό των ανθρώπων, διά να μη μεταβληθούν εις ασυνειδήτους λάτρας πνευματικής αξίας την οποίαν ουδόλως κατενόησαν. Ο Ιησούς ωμίλησεν περί αδελφότητος του ανθρωπίνου γένους και δεν διέστειλεν ούτε τον εαυτόν του της αδελφότητος ταύτης. Ωμίλησεν, ως ομιλούν και οι Τέκτονες και είπεν, ότι οι πονηροί και οι ταπεινοί μόνον δεν δύναται να εννοήσουν την αδελφότητα ταύτην, αφού πάντες πηγάζομεν από την αυτήν πηγήν της ζωής. Ένα μόνον βλέμμα επί των ανθρωπίνων κοινωνιών αι οποίαι διισχυρίζονται ότι φέρουσιν ως τιμήν των το όνομα του Χριστού, μαρτυρεί κατά πόσον ευρίσκονται αύται εν συμφωνία προς αυτόν και την πίστιν του. Η λέξις υποκριταί, την οποίαν τόσον πολύ ετόνισε, δύναται να αποδοθεί καθ' όλην αυτής την έννοιαν προς την Χριστιανικήν ανθρωπότητα και μάλιστα με την μεγαλυτέραν περιβολήν της επιεικείας.

Ο Ιησούς ωμίλησε περί ειρήνης και ειρήνην διισχυρίσθη οτι μετέδωσεν ως κληροδότημα προς το ανθρώπινον γένος. Η σύγκρουσις των ανθρωπίνων παθών και μάλιστα των παθών των απορρεόντων από τας ψυχάς των Χριστιανών έρχεται να διαδηλώσει επισήμως, ότι η ειρήνη, δια της οποίας επίστευσεν ούτος ότι θα ημερωθεί η ανθρωπίνη ψυχή, είναι χίμαιρα, είναι λέξις η οποία κατά συνθήκην αναφέρεται ως υπάρχουσα, και ευρίσκεται μέσα στα βάθη των ψυχών εκείνων οι οποίοι την αναφέρουν ως θύελλαν ετοίμη να συντρίψει ολόκληρον το ανθρώπινον γένος.

Η ειρήνη, όταν εκδηλούται υπό του ανθρώπου ως ψυχικός νόμος αυτού, ως τούτο συνέβη εις τον Διδάσκαλον Ιησούν, δεν προδίδει μόνον την έλλειψιν παθών αλλά προκαλεί και την αυτοθυσίαν χάριν της προόδου των άλλων, χάριν της σωτηρίας των άλλων.

Ο Χριστός είχεν την ειρήνη ως νόμον της ψυχής του και δια τούτο παρ' όλον ότι ήτο κοινωνικώς επαναστάτης κατά της κρατούσης εν Ιουδαία ολιγαρχίας των Ρωμαίων αρχόντων και των Ιουδαίων Ιερέων, δεν επέτρεψεν ούτε εις εαυτόν ούτε εις τους μαθητάς του, να χύσουν έστω και μίαν σταγόνα ανθρωπίνου αίματος, παρά τους ποταμούς των αιμάτων τους οποίους έχυσαν και χύνουν οι λεγόμενοι οπαδοί του χάριν ευτελούς τινός ονομασίας,

πράγματος τινός ή αφηρημένης τινός λέξεως ή και προς επίτευξιν μεταξύ των ανθρώπων ειρήνης τινός μελλούσης να μεταβληθεί αργότερον εις θυσιαστήριον ανθρωπίνων υπάρξεων.

Ο Χριστός έργον του είχεν να διαφωτίσει την ανθρωπότητα να εξέλθει της φρικώδους καταστάσεως της οποίας προεμνήσθην, και δια τούτο, ως και ο Τεκτονισμός, εζήτησεν να υπάρξει μεταξύ των ανθρωπίνων κοινωνιών δικαιοσύνη. Αλλά η δικαιοσύνη αυτή δεν έπρεπε να είναι δημιούργημα των εκάστοτε αντιλήψεων του ανθρώπου, αφού τόσον διαφέρουν αυταί από εποχής εις εποχήν και από ανθρώπου εις άνθρωπον.

Εζήτησε να κρατήσει η δικαιοσύνη την οποίαν αυτή η Φύσις εκδηλοί ως νόμον της προς θεραπείαν των απαιτήσεων της προόδου του ανθρώπου και διά παραδειγμάτων κατέδειξεν, πόσον είναι σφαλερόν το να κρατεί ο άνθρωπος εις χείρας του τα μέσα της ζωής και της προόδου των άλλων ανθρώπων.

Το "δος τοίς έχουσιν ανάγκην των υπαρχόντων σου και ακολούθει μοι" και μετά την κολόβωσιν της φράσεως, μαρτυρεί εντονώτατα, ότι όταν έχει τις περισσότερα των όσων αναγκαιούν διά την ζωήν του, αναντιρρήτως κατακρατεί την ζωήν και την πρόοδον του άλλου και είναι εκτός παντός φυσικού και ηθικού νόμου.

Η παραβολή της οπής της βελόνης και της εισόδου του πλουσίου εις την Βασιλείαν των Ουρανών, εις την ευτυχίαν και την ευδαιμονίαν του πεύματος, είναι έξοχος και θεία διαθήκη και μόνον ταπεινάς ψυχάς δεν δύναται να προσελκύσει προς το μεγαλείον της και τας ηλεκτρίσει προς αφύπνισιν υπό μιάς ασυνειδήτου καταστασεως.

Η παρομοίωσις της Βασιλείας των Ουρανών προς το σπέρμα του σίτου το οποίον παρουσιάζει τόσην βλάστησιν και χαρωπόν μορφήν εν τη Φύσει, μαρτυρούν τα αποτελέσματα του πνεύματος το οποίον κατενόησεν την φύσιν του και τον κοινωνικόν του σκοπόν.

Το πνεύμα τούτο μεταβάλλεται κατά τας διαθήκας του Θείου Ιησού εις Θεόν, γίνεται δηλαδή Χριστός και κληροδοτεί προς το ανθρώπινον γένος υποθήκας νέας ζωής.

Αλλά τον Θεόν όψονται, μόνον οι καθαροί την καρδίαν. Αυτοί γινώσκουσι το μεγαλείον Αυτού και την ακτινοβολούσαν ζωήν. αυτοί γίνονται συνεργάται αυτού εις την τελειοποίησιν των ανθρωπίνων κοινωνιών. Αυτοί γινώσκουσι ποίοι νόμοι πρέπει να κρατούν μεταξύ των ανθρώπων.

Αλλά δια να φθάσουν μέχρις εκεί, πρέπει να γίνουν καθαροί δηλαδή πρέπει να αποβάλουν όλα τα πάθη, να ημερώσουν τας ψυχάς των, να εκδηλώσουν αγάπην προς πάντας.

Την διδασκαλίαν ταύτην του εξαγνισμού κατενόησαν οι Τέκτονες εκείνοι οι οποίοι εμυήθησαν εις τους υψηλοτέρους Βαθμούς του Τάγματός μας και δεν διήλθον αυτούς ανευ συνειδήσεως ή μόνον ένεκα περιεργείας και φιλοδοξίας.

Ο εξαγνισμός της συνειδήσεως του ανθρώπου δεν σημαίνει μόνον απαλλαγήν από τα διάφορα ανθρώπινα πάθη, αλλά και ψυχικόν φωτισμόν και εναρμόνισιν της ψυχής προς την Φύσιν, εκ της οποίας δύναται ο άνθρωπος να αντλήσει την έννοιαν τού σκοπού αυτού.

Την τοιαύτην των διανοουμένων ανθρώπων αγνότητα εξομοίωσεν ο Χριστός με την αγνότητα των παιδίων εκείνων τα οποία δεν εμυήθησαν ακόμη εις τας κοινωνικάς διαφθοράς. Υπέδειξεν ότι η αγνότης αυτή είναι γνώρισμα του εναρέτου και του δικαίου ανδρός ο οποίος αρχίζει να διακρίνει ότι πρέπει να ζη υπεράνω των διεφθαρμένων εν τη αμαθεία και κακία Κόσμων.

Την αγνότητα ταύτην την λατρεύει το Τάγμα μας. Αυτήν ακριβώς θέλει να δημιουργήσει εις τας ψυχάς των μυστών του, των τέκνων του.

Δυστυχώς όμως εμείς οι νεώτεροι Τέκτονες, τίποτα από τα υψηλά και Θεία ταύτα ιδεώδη δεν θέλωμεν να κατανοώμεν.

Αλλά το κορύφωμα της μεγάλης ψυχής του Ιησού, το Φως της ψυχής αυτού το ευρίσκομεν εξωτερικευόμενον εις άλλην του διδασκαλίαν, εις την διδασκαλίαν της ανοχής και της εγκαρτερήσεως. Αι φράσεις αυτού "ο αναμάρτητος τον λίθον βαλέτο" και "άφετε αυτοίς ου γαρ οίδασιν τι ποιούσιν" είναι εις τον σπουδάζοντα αυτάς εκδήλωσις ενός νέου ψυχικού κόσμου ασχέτου προς τον ανθρώπινον κόσμον. Εις τον σπουδάζοντα το βάθος των εννοιών των λέξεων τούτων, αποκαλύπτεται μία ανθρωπίνη κατάστασις πραγματικώς θεία και χρησιμεύει ως πηδάλιον μιάς νέας ηθικής η οποία όταν κρατήσει εις το ανθρώπινον γένος, τότε και μόνον τότε θα αισθανθεί τον προορισμόν του και θα διακρίνει ότι το είναι του είναι εν τη Φύσει κάποια Θεία προσωπικότης την οποίαν οφείλει να μη την καταρυπαίνει δι' αντιφυσικών πράξεων.

Ο Ιησούς ως Θεία προσωπικότης, εζήτησεν να ανυψώσει τον άνθρωπον εις την αντίληψιν του είναι του και από εκεί να διακρίνει ούτος, οτι αι πράξεις των άλλων ανθρώπων τότε είναι δι' αυτόν κολάσιμοι όταν αι ιδικαί του δεν φέρουν ουδέν στίγμα κακίας.

Αλλά τας τοιαύτας του Ιησού διδασκαλίας εμείς, όχι μόνον δεν ζητούμεν να εφαρμόζωμεν εις τας πράξεις μας, αλλά ούτε και σπουδάζομεν αυτάς, αφιέμενοι να συρώμεθα από της αμαθείας δίκην ασυνειδήτων εις λατρείας τυφλάς, αι οποίαι λατρείαι επεκτείνουν εις την ανθρωπότητα, εις την μεταγενεστέραν ανθρωποτητα τας δυνάμεις των και την καθιστούν και αυτήν ασυνείδητον.

Η εκ των διδασκαλιών αυτών επίγνωσις λείπει από τας κοινωνίας των ανθρώπων. Ο εκ των διδασκαλιών αυτών μέλλων να προκύψει νέος ανθρώπινος πολιτισμός είναι μακράν ακόμη. Και ιδού διατί ο Τεκτονισμός ο οποίος ζητεί να μεταφέρει προς τας νέας γενεάς των ανθρώπων τας μεγάλας ιδέας των ενδόξων ηρώων της παρελθούσης ανθρωπότητος έχει σπουδαιοτάτην αποστολήν.

Ο πολιτισμός των αρχαίων Ηρώων της Ελληνικής φυλής, των Ηρώων εκείνων από τους οποίους εγεννήθη εις την Ελληνικήν χώραν η ιδέα της λατρείας της Φύσεως, η ιδέα του εκ της Φύσεως προκύψαντος πνεύματος με Θείαν πανοπλίαν νοήσεως, ως η κόρη του Διός Αθηνά, εκράτησεν επί πολλούς αιώνας, και εις αυτούς οφείλεται ό,τι κάνει την φυλήν μας να επιδεικνύεται ιστορικώς.

Ο πολιτισμός τον οποίον εδίδαξαν οι Θείοι Ιεροφάνται των Ελληνικών μυστηρίων έδωσεν εις την ανθρωπότητα στηρίγματα δια να βαδίσει την οδόν της προόδου. Τα γράμματα, αι επιστήμαι, αι τέχναι, υπήρξαν αποτελέσματα του πολιτισμού των Ελλήνων Ηρώων.

Αλλά ο χριστιανικός πολιτισμός είναι μακράν ακόμη. Αι ιδέαι του Χριστού δεν κατέστησαν λατρεία των ανθρώπων. Ακόμη δεν κατέστησαν η κινητήριος δύναμις του πνεύματος αυτών. Αι μεγάλαι πράξεις τας οποίας απήτησεν ο Χριστός από τον άνθρωπον, είναι εις το πνεύμα αυτού λανθάνουσαι, όπως είναι λανθάνουσαι και αι ηθικαί αρχαί αι αποίαι έπρεπε ως Θείοι νόμοι να κανονίζουν τας σχέσεις του ανθρώπου προς τον άνθρωπον.

Οι Φαρισαίοι οι σταυρώσαντες τον άνθρωπον υπάρχουν και σήμερον εις πάσας τας φυλάς της Γής και μάλιστα εις μεγαλύτερον αριθμόν.

Έργον μας είναι να μεταμορφώσωμεν τους Φαρισαίου εις Χριστούς. Το έργον του Τεκτονισμού είναι να μεταβάλει τους ανθρώπους εις χριστούς αφού προηγουμένως μεταβάλει εις Χριστούς τα ίδια αυτού. Το έργον του Τεκτονισμού είναι ακριβώς η προηγουμένη του άρματος του Χριστιανικού πολιτισμού Ηώς. Η Ηώς εκείνη η οποία επιχύνει Φώς εις τας κοιμωμένας συνειδήσεις των ανθρώπων διά να τας εξεγείρει και τους μεταδώσει την πίστιν προς τον Χριστόν.

Την πίστιν όχι ως προς Θρησκευτικόν αρχηγόν, αλλά ως προς πνεύμα από το οποίον απορρέει ακόμη αγάπη προς όλους τους Κόσμους άνευ ουδεμιάς διακρίσεως.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ν. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 10)

41. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 3ΟΣ

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική εν Αθήναις Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 16η Απριλίου 1905

Αναγκασθείς υπό της αληθείας να ομιλήσω σήμερον περί του Θείου Ιησού και του έργου αυτού, πράττω τούτο, όχι δια να εξυμνήσω αυτόν, αλλά δια να σας μεταδώσω εκείνα των τελεσθέντων και ιδεών του προς τον σκοπόν να γνωρίσετε την αλήθειαν και να θέσετε τέρμα εις τας ερεύνας σας περί Αυτού. Γνωρίζετε ότι, ό,τι θα σας είπω δεν θα είναι αποτέλεσμα της σημερινής νοητικής και αισθητικής μου αντιλήψεως, αλλά ότι μετεδόθη εις εμέ υπό της αρχής εκείνης η οποία επίσταται πάντων των εις την ανθρωπότητα τελεσθέντων έργων και η οποία κατέχει τον σκοπόν πασών των υποστάσεων αι οποίαι διήλθον την Γην. Εκ της αρχής εκείνης εκ της οποίας και μόνης δυνάμεθα να λαμβάνωμεν φως, θα σας μεταδώσω ιδέας και έργα του Ιησού διότι αυτή είναι η μόνη ζώσα ιστορία και των Εγώ μας και πάντων των άλλων Εγώ τα οποία κατέχουν πάσας τας βαθμίδας της προόδου. Θα σας μεταδώσω έργα και ιδέας του Ιησού ο οποίος χάριν της αληθείας ανήλθεν επί του Σταυρού, διότι και εγώ ως συνείδησις αισθάνομαι ένα καθήκον το οποίον έχω προς την ανθρωπότητα, να διαμαρτυρηθώ κατά του αδικήματος το οποίον εγένετο εν τω προσώπω αυτού και το οποίον εάν δεν γνωσθεί καθ' όλην την έκτασίν του, θα παρασύρει το ανθρώπινον πνεύμα του μέλλοντος και θα σχηματίσει περί του Θείου αυτού πνεύματος, ιδέαν ουχί αγαθήν και σύμφωνον προς τας αληθείας της Φύσεως αι οποίαι θα αποκαλυφθούν εις το μέλλον. Εάν ηθέλαμεν και τώρα εξετάσει το έργον το οποίον η ανθρωπότης μας παρουσιάζει ως έργον Αυτού, δεν θα διαβλέπαμεν φως και επίγνωσιν των αληθειών της Φύσεως και του Θεού εις αυτό, αλλά τουναντίον θα εβλέπαμεν ελαττώματα, και διαστροφάς των Θείων νόμων. Και ναι μεν η ανθρωπότης της σήμερον από προλήψεως φερομένη δεν τολμά να εξετάσει εάν αι εις το παρουσιαζόμενον έργον του αλήθειαι υπάρχουν, η μετέπειτα όμως θα εξετάσει αυτό και θα διακρίνει όχι μόνον ψεύδη αλλά συστηματικήν διαστροφήν συντελουμένην εναντίον της Φύσεως και της ανθρωπίνης προόδου. Διότι δεν είναι διαστροφή της αληθούς γνώσεως του ανθρώπου επί των λειτουργιών της Φύσεως η διδασκομένη τυφλή πίστις επί των γραφών και η παρεμπόδισις της ερεύνης έκτος των γραφών; Διότι δεν είναι διαστροφή της ανθρωπίνης φύσεως και της αληθούς γνώσεως η εναντίον της διδασκομένη σταυροφορία ότι αυτή έχει καταγωγήν εξ αμαρτήματος, η συντελούσα να παιδευθεί εις βάσανα και στεναγμούς; Τι είναι η διδασκομένη ιδέα εναντίον του καθολικού νόμου της Φύσεως, ότι ο ανθρωπος δύναται να αποκτήσει την βασιλείαν των Ουρανών υπέρ αυτού εάν ήθελε αποστερήσει αυτόν από τα αγαθά της Φύσεως τα οποία δεν έχουν ούδένα άλλον λόγον παρά την επίδρασιν δια της μεταδόσεως προς τον άνθρωπον των δυνάμεών των όπως και αυτός εκδηλώσει τας δυνάμεις του τας οποίας δεν δύναται να παραγάγει άλλως άνευ της μνησθείσης επιρροής; Τί είναι τέλος η υπό των εκκλησιών παρεχομένη διδασκαλία περί μετανοίας δια τας φυσικάς απολαύσεις τας οποίας εν τω φυσικώ αυτού δικαιώματι απήλαυσε και αι οποίαι είναι αι μόναι κατά τας επιμαρτυρίας της Φύσεως αι οποίαι συντελούν εις το να δίδουν εις αυτόν δύναμιν; Αλλά δια της ομιλίας μας αυτής δεν προωρίσθημεν να καταδείξωμεν τας εναντίον της αληθείας απηργασμένας υπό των εκκλησιών ιδέας και θα αφήσωμεν τους μεταγενεστέρους ημών να καταδείξουν τούτο. Ημείς ενετάλημεν υπό της αληθείας να καταδείξωμεν το έργον και το πνεύμα Αυτού το οποίον η ανθρωπότης σκαιά και απάνθρωπα

περιύβρισε και ως ανθρωπίνην μορφήν και ως πνεύμα εκ του οποίου εξεπορεύθη φως, όπως μας φωτίσει και κατανοήσωμεν την υπόστασίν μας και αντιληφθώμεν τον λόγον της υπάρξεώς μας. Θα ομιλήσωμεν περί των ιδιοτήτων του πνεύματος του, περί της καταγωγής του οργανισμού του, περί των οργανικών δυνάμεών του, και περί των διαθηκών αυτού προς το ανθρώπινον γένος. Θα ομιλήσωμεν περί των διδασκαλιών του εκείνων των οποίων το καταυγάζον φως ετύφλωσε τας μωράς ανθρωπίνας συνειδήσεις εκείνων που διέστρεψαν τας εννοία των. Θα ομιλήσωμεν δια να δείξωμεν προς σας, όχι τας δια το ανθρώπινον πνεύμα ασυλλήπτους θεωρίας, αλλά τας ιστορικάς αληθείας αι οποίαι δεν δύνανται να αποτελούν εξαιρετικάς εκδηλώσεις εις το Σύμπαν και προνομιακώς να περιβάλλουν μίαν ψυχικήν υπόστασιν, αλλά τας εκδηλώσεις εκείνας που συνολικά περιβαλλουν τας ψυχικάς υπάρξεις όταν αυταί ευρίσκονται εις επίπεδον Θείας εξάρσεως και τας αποκαθιστούν ως απεκατέστησαν και αυτόν τούτον τον Θείον Ιησούν.

Το ανθρώπινον πνεύμα ευρισκόμενον εν τη Θεία γνώσει και εν προσεγγίσει προς την αρμονίαν της Φύσεως, δεν δύναται να δέχεται ως νόμους εν τω απείρω υπάρχοντας ει μη μόνον νόμους καθολικούς, επιδρώντας επί πασών των συνειδήσεων και το ανθρώπινον πνεύμα ούτω δρων, θα ήτο ένοχον εάν δεν διεμαρτύρετο κατά της ιδέας την οποίαν οι άνθρωποι απέδωσαν εις τον Ιησούν, της ιδέας ότι είναι μόνος της Φύσεως ΛΟΓΟΣ και Θεός εν Θεώ, ων τέκνον Θεού, χωρίς ούτος την ιδέαν αυτήν να την διδάξει. Αυτή και μόνη η διδασκαλία θα αρκούσε να τον καταστήσει ένοχον απέναντι της ανθρωπότητος του μέλλοντος. Ο Ιησούς δεν εδίδαξεν ή ό,τι απετέλει αλήθειαν αδιασπαστον προς την του Σύμπαντος υπόστασιν και συνεπή προς ταύτην θα σας τον παρουσιάσω. Τις ήτο ο Ιησούς; Ανθρωπος έλκων την οργανικήν του καταγωγήν εκ Θεών και το πνεύμα ελεύθερον, έχον εκδηλώσει απείρους δυνάμεις, απαλλαγμένον δε πάσης αρνητικής επιρροής της Φύσεως και διδαγμένον τας Θείας αυτής λειτουργίας. Πνεύμα, το οποίον είχον κατεργασθεί οι αιώνες και το είχαν περιβάλλει αι Θείαι χάριτες της Φύσεως υπό την μορφήν της μυροβάλου αυτών αίγλης την οποίαν εμείς οι ταπεινοί αισθανόμεθα όταν τα άνθη της Φύσεως δια των αρωμάτων των ψαύουν τας αισθήσεις μας. Πνεύμα ενωτισθέν πάσης μέχρι της εποχής εν τη Γη εκδηλωθείσης σοφίας και ικανόν να δέχεται και τας Θείας του Ουρανού εμπνεύσεις. Νους εκπορευθείς εκ Θείας ουσίας και στεφανωθείς υπό των αμαράντων της αθανασίας δημιουργικών δυνάμεων του απείρου, της εκκολαφθείσης δυνάμει της Θείας κατεργασίας. Νους περιβεβλημένος αίγλης Θείας αθανάτου Νύμφης, την οποίαν ο άνθρωπος δεν δύναται να υπολογίσει με όσον και αν ήθελε παραβάλλει αυτήν με ολοκλήρους κόσμους. Νους στεφανωθείς εν τη αφομοιώσει αυτού προς την αναλλοίωτον ουσίαν εκ της οποίας αποτελούνται τα διαδήματα των Θεών και μεταδίδεται εξ αυτών προς τους κόσμους το πνευματικόν φως δια του οποίου δύναται να ελπίσει ο άνθρωπος ότι θέλει καταστεί και αυτός αθάνατος. Νους δυνάμενος να ανταπεξέλθει κατά πάσης πνευματικής επιρροής ευρισκομένης εν συνδυασμώ μετά του ερέβους, κατά πάσης αρνητικής προς την άνοδον του φυσικής επιρροής και ικανός να αναμετρά τας δυνάμεις πάσης ανθρωπίνης υποστάσεως και συγχωρεί αυτής τας εναντίον του εκδηλώσεις. Πνεύμα προσηλωθέν εις ένα έργον, εις μίαν αποστολήν, να χαράξει την οδόν επί της οποίας ηδύνατο το ανθρώπινον πνεύμα ασφαλώς να προοδεύσει και φωτισθεί εις το Θείον φως της ζωής. Πνεύμα διδάξαν, πως ο άνθρωπος θα ηδύνατο να μετάσχει του έργου των Θεών και να βοηθεί την καθολικήν Φύσιν εις το έργον της. Πνεύμα υποδείξαν το μέσον της κατεργασίας των ανθρωπίνων κόσμων και την επαναφοράν των επί της οδού της ανόδου αυτών. Πνεύμα προκύψαν εκ της Θείας της Γης κατεργασίας και αναγνωρίσαν την φοβεράν και ολεθρίαν επίδρασιν των βιασάντων την φύσιν της ανθρωπότητος, όπως αντλήσουν εξ αυτής τας δυνάμεις, όπως λάβουν αυτής τον ΛΟΓΟΝ τον συνδέοντα την ψυχήν προς τον νουν και καταστήσουν αυτήν έρμαιον των παθών των. Πνεύμα το οποίον αντεπεξήλθεν κατά των υπονομευσάντων την πρόοδον της ανθρωπίνης ψυχής και υποδείξαν εις την καινήν Αυτού διαθήκην προς τους μαθητάς του το

μέσον δια του οποίου θα απαλλαγούν οι άνθρωποι των κακών επιρροών και θα προσατενίσουν το φως της αθανασίας. Πνεύμα εξελιχθέν κανονικώς και περιβληθέν πάσαν την επιρροήν της Φύσεως δια της οποίας δύναται να επηρεάζει από του ύψους πάσας τας ανθρωπίνας ψυχάς. Ο Θείος Ιησούς εδίδαξε κατ' ιδίαν και η διδασκαλία του περιστρέφετο περί τα μέσα τα οποία περιληπτικοτατα εσκιαγράφησα ανωτέρω, καταδείξας Αυτόν και ως νουν και ως πνεύμα. Αλλά εδίδαξεν και δημοσία και αυτή η διδασκαλία του, είναι η δυναμένη να ωφελήσει τον ανθρωπον τον μη εθισθέντα τον νουν προς τα μεγάλα της Φύσεως μυστήρια. Και εδίδαξεν ο Ιησούς τα περί του ατόμου της κοινωνίας και περί των καθηκόντων του προς τα άλλα κοινωνικά άτομα, υποδείξας ότι ο κόσμος διηρημένος ων καταστρέφει τον ενωτικόν αυτού ΛΟΓΟΝ και αποβάλλει αφ' εαυτού την δύναμιν δια της οποίας αλληλοεπιρεαζόμενος βαδίζει προς την πρόοδον. Εδειξε διδάσκων ότι η διαίρεσις των ανθρώπων λόγω συμφερόντων είναι αρχή τις αποξενούσα τελείως τον άνθρωπον της Φύσεως και διαρρηγνύουσα τα μέσα της επικοινωνίας του προς τον Θεόν και αποξενούμενος δημιουργεί ίδιον συμφέρον αντιστρατευόμενον το συμφέρον των άλλων και ούτω το πνεύμα του αφομοιούται προς τους την Φύσιν υβρίζοντας μωρούς, αποκαθίσταται όργανον και εταίρος των και εντεύθεν περιπλανάται εις το σκότος.

Η κατ' ιδίαν ανάπτυξις εις τον άνθρωπον ιδέα ατομικού συμφέροντος είναι πράξις απαρνήσεως της Φύσεως και η πράξις αυτή είναι η αφετηρία όλων των δεινών της ανθρωπότητος. Το ίδιον συμφέρον των κοινωνικών ατόμων υπαγορεύει τον περιορισμόν της εκδηλώσεως της αγάπης της ανθρωπίνης ψυχής και περιοριζομένη αυτή αποπλανά την ψυχήν με νέας αντιφυσικάς ιδέας και εντεύθεν πηγάζει η πολύπλοκος έκτασις της ανθρωπίνης υποστάσεως της οποίας δια να συντελεσθεί ο περιορισμός της επί της φυσικής οδού, απαιτείται μακραίων και οδυνηρά δοκιμασία. Η επέκτασις της ανθρωπίνης νοήσεως πέραν των ορίων της Φύσεως καταδαπανά πάσας τας δυνάμεις αι οποίαι προκύπτουν εκ της ανθρωπίνης υποστάσεως και εντεύθεν η βραδεία εξέλιξις της ανθρωπίνης ψυχής. Η κίνησις της ανθρωπίνης ψυχής επί κύκλου εκ Φύσεως υπαγορευθέντος συντρέχει ώστε η ψυχή αυτή να αποκατασταθεί τάχιστα εις το Φως. "το φως εν υμίν εστί, έλεγε, και ο Θεός εν υμίν εστί. Καθάρατε τον νουν υμών των ανομημάτων καί περιβληθήσεται ο νους υμών φωτός και αγάπη εκδηλωθήσεται εν υμίν προς πάσαν ανθρωπίνην ψυχήν. Τι ημίν και υμίν; Τα πάντα υμών εισί και ο Θεός ο τα πάντα παραγαγών εν ημίν εστί". Και συνέχισε περί ποινών ειπών. "Εάν εν υμίν τάξις και αγάπη επικρατήσει, εάν κατανοήσετε ότι έργον ημών όλων είναι να αποτελώμεν αδελφικήν ενότητα συντρέχοντες ο εις τον άλλον εις την οδόν της προόδου, ο εν υμίν Θεός θα εκδηλωθεί και το πνεύμα υμών θα φωτισθεί εν τη Ζωή. Άλλως οι Θεοί των πατέρων υμών θα τιμωρώσιν ημάς και η ψυχή σας θα περιπλανάται μέχρις ου η δικαιοσύνη των Θεών εξιλεωθεί εκ της ύβρεως ην προς αυτήν καθ' εκάστην ποιούμεν" Αυτολεξεί δε είπεν. "Οι υιοί του φωτός Θεοί εισί και οι Θεοί δικαιοσύνην έχουν και δι' αυτής κρίνουν ημάς και αι κρίσεις Αυτών υποβάλλουν ημάς εις τιμωρίας, διότι υβρίσαμεν ημάς διότι εστερήσαμεν ημάς του φωτός". Τα έργα ημών κανονίζουν την πορείαν ημών και αν δικαιοσύνη περιβάλλει αυτά, η δικαιοσύνη των Θεών θα ανταμοίψει ημάς φωτί και το πνεύμα ημών θα διακρίνει το φως και η ψυχή ημών θα μισήσει τα φαύλα. Δεν υπάρχει μεταξύ υμών και ημών ξένον φως. Εν εστί και τούτο Θείον εστί. Αλλά το φως τούτο δεν φωτίζει ημάς διότι δεν γνωρίζομεν ότι πάντες είμεθα οι αυτοί και ότι πάντες δέον να έχωμεν τα αυτά. Τι μεταξύ υμών και ημών και του Θεού του Πατρός ημών και εν υμίν υπάρχοντος, ώστε να χωρίζει ημάς; Οι πονηροί το πνεύμα ουδέποτε εφ' όσον τοιούτοι είναι όψονται φωτός και η ζωή αυτών βάρος, θλίψις και οδύνη θα είναι. Αγαπήσατε του αδελφούς υμών ως υμάς και δώσατε αυτοίς ό,τι και εις υμάς και τότε το εν υμίν πνεύμα θα κατανοήσει τα έργα του απεργασθέντος την Φύσιν Θεού και του απεργασμένου ημών Θείου λόγου. Ιδετε πως ο πατήρ ημών ΘΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ τα πάντα συνέχει και τοις πάσιν μορφήν δίδει και τα πάντα το πνεύμα αυτού τέρπουσι. Διατί και τα υμέτερα έργα να μη είναι ως εκείνα του ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ; Καί εδίδαξεν ο Θείος Ιησούς

υποδείξας πώς ο κόσμος δύναται να αποτελέσει αληθή ύπαρξιν, πώς δύναται να κυριαρχήσει η αγάπη και καταπαύσουν τα δεινά της ανθρώποτητος, ήλεγξεν τα έργα. των ανθρώπων και υπέδειξε το μάταιον των επιδείξεων αυτών και παρέβαλεν την ζωήν του ανθρώπου προς εκείνην την οποίαν, η Φύσις υπαγόρευσεν και εύρεν ότι ήτο άγονος και άδικος προς εαυτήν και ότι δεν άρμοζε εις το πνεύμα της, διότι αυτό προωρίσθη να βασιλεύσει εις την Φύσιν απολαύον τους Θείους αυτης καρπούς. "Ηλεγξεν των ανθρώπων την αγωγήν και την παιδείαν ως συντελούσας, όχι να παράσχουν επίγνωσιν των καθηκόντων των νέων ανθρώπων προς την κοινωνίαν και να συμβάλλουν ώστε ο ερχόμενος άνθρωπος να αφομοιούται προς τον σκοπόν της κοινωνίας τον οποίον κατέδειξε ως τον μόνον δυνάμενον να προαγάγει και ωθήσει προς πρόοδον την ανθρωπίνην ψυχήν δια της αλληλεπιδράσεως των ατόμων της αλλά και ως συντελούσας εις την διαστροφήν της ψυχικής αντιλήψεως και δημιουργούσας ήθος ακόλαστον και εκφυλισμένον. Ηλεγξεν την ανθρωπίνην παιδείαν ως συντελούσαν να λεπτύνει τας αντιλήψεις των ανθρώπων όχι προς τον σκοπόν της συλλήψεως της εν τη Φύσει υπαρχούσης αληθείας, δυνάμει της οποίας αι διανοιαι των ανθρώπων θα αφομοιωθούν προς τας ψυχάς των και θα εκπορευθεί εξ αυτών φως, αλλά ως συντελούσαν να τους καθιστά αλαζόνας και να νομίζουν εαυτούς υπερτέρους των άλλων ανθρώπων και να λαμβάνουν τους αδελφούς των ως δούλους των εκμεταλευόμενοι την αδυναμίαν και την αμάθειάν των, δι' ο και τους είπεν. Ο νους ο γευσάμενος αληθούς παιδείας, φως καθίσταται και οδηγός της προόδου των αδελφών του. Αλλά υμείς οι άρχοντες επί του λαού, δυνάμει παιδείας την αποίαν ηρύσθητε, δεν οδηγήτε αυτόν να απολαύσει τα θέλγητρά της και να εξάρει αυτού την αντίληψιν και να αισθανθεί η ψυχή του το μέγα Παν, αλλά οδηγείτε αυτόν να υπηρετεί τα πάθη της αλαζονείας υμών τα οποία φθείρουσι και αυτού και την ύμετέραν ψυχήν. Ουδείς άρχων, αν μη ούτος είναι υιός του φωτός και περιβεβλημένος την Θείαν δικαιοσύνην, δύναται να η αληθής άρχων καθοδηγών τους αρχομένους προς το φως. Υμείς τούτου του λαού, άρχοντες ψευδείς είσθε και το ψεύδος έργον υμών είναι. Αν αγαπάτε τον αδελφόν άνθρωπον και πιστεύετε, ότι τέκνα του αυτού Πατρός είσθε, διατί δεν αναγνωρίζετε αυτόν ως αδελφόν υμών, αλλά τούτον δούλον υμείς δέχεσθε; Είσθε υπακριταί. Ουδείς μείζων της αληθείας είναι και η αλήθεια λέγει υμίν, ότι πάντες του αυτού Πατρός τέκνα εσμέν. Εγώ ελέγχω υμάς διότι την αλήθειαν αγαπώ. Εάν και υμείς την αλήθειαν αγαπάτε, ελέγξατε εμέ. Ειμί εγώ αδελφός υμών η ου; και εάν εγώ αδελφός υμών είμαι, πάντες οι άλλοι δεν είναι αδελφοί υμών; και αν πάντες αδελφοί υμών είναι διατί τόσον κενόν μεταξύ υμών και αυτών;" Και υπέδειξεν ο Θείος Ιησούς ότι αι εξουσίαι των ανθρώπων δεν ελήφθησαν εκ Θεού, αλλά οι έχοντες τας εξουσίας, αφ' εαυτών έλαβον αυτάς και δυνάμει αυτών άρχουσι καταδυναστεύοντες τους λαούς, οι δε λαοί παιδευόμενοι υπό των σοφών πρέπει να αφαιρέσουν τας εξουσίας και να καταστήσουν πάντας ίσους έναντι του νόμου του Θεού. "Ο ανθρωπος είναι ένοχος, είπεν, έναντι του Θεού όταν το δίκαιον αυτού δεν ζητά". Και εδίδαξεν την διαμαρτυρίαν κατά των αφαιρούντων τα δίκαια του λαού και αυτό ήτο το σκανδαλίσαν τους άρχοντας της Ιουδαίας και επεζήτησαν τον θάνατόν του. και συνέχισε. "Ο κοινωνικός νόμος εκ Θεού δέον να ληφθεί διότι μόνον ο εκ Θεού νόμος είναι δίκαιος. Αλλά ο νόμος αυτός δεν θα διακρίνει ουδένα των άλλων ανθρώπων. Αλλά ίνα ο νόμος αυτός καταστεί νομος του ανθρώπου, ο άνθρωπος πρέπει να πιστεύσει ότι είναι ίσος των άλλων και έχει ίσα δίκαια των άλλων εν τη Φύσει και όταν πάντες τούτο πιστεύσουσι, τότε ο κοινωνικός αυτός νόμος εκ Θεού θα ληφθεί". Υπήρξεν ο Ιησούς Σωτήρ αληθείς, διότι αφήκεν διαθήκην δια της οποίας οι σοφοί δύναντο να καταστούν Θείοι μύσται. Την διαθήκην αυτήν η οποία περιελάμβανε Θείας αποκαλύψεις, οι Χριστιανοί αργότερον την μετέτρεψαν εις θρησκείαν. Η θρησκεία παραλαβούσα δι' ανθρώπων οπωσδήποτε μυηθέντων εις την Θείαν διαθήκην Αυτού μετέβαλον τας αληθείας της αναγεννήσεως των ανθρωπίνων ψυχών δι' εξωτερικών παραστάσεων και αυταί αποτελοϋν τα Χριστιανικά μυστήρια. Αλλά τα μυστήρια αυτά εφ' όσον δεν κυριαρχεί εντός τους το πνεύμα της διδασκαλίας του, καθίστανται άγονα και

μεταβάλλονται εις εστίας πλανών και προλήψεων. Τα χριστιανικά μυστήρια μη περιορισθέντα εκεί ακριβώς που τα προώρισεν ο Ιησούς, δηλαδή να κοινωνούν αυτών μόνον οι σοφοί, έχασαν την δύναμίν των και παριστάμεθα προ τελετών και επικλήσεων αι οποίαι ουδεμίαν δύνανται να επιφέρουν μεταβολήν εις την ανθρωπίνην ψυχήν. Οι ουρανοί εκτοπισθέντων των μυστηρίων εκ της αληθούς βάσεώς των συνετέλεσαν ώστε να απολεσθεί και αυτή η μυστική διαθήκη του Ιησού σήμερον παρ' όλον ότι αφήκεν την κλείδα των μυστικών της αναγεννήσεως των ψυχών. Μόνον από τον Ουρανόν δυνάμεθα να την λάβωμεν, απολεσθείσαν δια σειράς μεταμορφώσεων τας οποίας υπέστη εις την ανθρωπότητα. Κατανοούμεν τύπους και φράσεις τινας εις τα χριστιανικά μυστήρια περί της Θείας εντολής, αλλά η εντολή η σώζουσα τας διανοίας των σοφών ουδαμού καταδηλούται εις τα Χριστιανικά μυστηρια. Καθ' όλην εντεύθεν την γραμμήν η Χριστιανική θρησκεία απώλεσε τα ίχνη της διδασκαλίας του Ιησού, μάλιστα δε τα κείμενά της εκείνα που αναφέρουν διδασκαλίας του είναι αλλοιωμένα και περιέχουν διατυπωμένας ιδέας ξένας και αντιθέτους προς τας ιδέας αυτού. Αξίζει να σας είπω ότι αι πλήρεις θείων εννοιών διδασκαλείαι του Ιησού καταλλήλως αφηρέθησαν και αντί αυτών προστέθηκαν άλλαι αι οποίαι υπηρετούν την ανθρωπίνην αλαζονείαν. Ιστορικώς ο Ιησούς κατεδικάσθη υπό των αρχόντων της Ρώμης και της Ιουδαίας όχι διότι εκήρυξεν εαυτόν υίον Θεού, διότι τούτο είναι μέγιστον ψεύδος, αλλά διότι δια των διδασκαλιών του ανέτρεπε τας βάσεις των κοινωνιών ελέγχων αυτάς ως ψευδείς και εναντίας προς την ανθρωπίνην φύσιν και ψυχήν. Κατεδικάσθη εις θάνατον διότι αι εξουσίαι εκλονίζοντο και ηπειλούντο να καταπέσουν προ των Θείων διδασκαλιών του, τας οποίας ο λαός δεν κατενόει μεν κατά βάθος, ουχ' ήττον η ψυχή του ησθάνετο την αλήθειαν συντελούσης εις τούτο και της πιέσεως η οποία εξασκείτο προς αυτήν υπό της κρατούσης εκείνης κοινωνικής τάξεως των Ρωμαίων αρχόντων. Ο λαός δεν κατενόει τον Ιησούν, διότι το φως το οποίον μετέδιδε δεν ήτο ανάλογον προς τας ψυχάς του λαού. Αλλά οπως η χρυσαλλίς έλκεται υπό τίων ακτίνων του φωτός ούτω και οι ψυχαί του λαού είλκοντο από του φωτός του Θείου Ιησού και συνεπάθουν εις τα ψυχικά παθήματά του, διότι έπασχεν αυτός επιστάμενος της καταστάσεως του λαού. Ο λαός ηκολούθη τας παραγγελίας του και εθαύμαζε την δύναμίν του και Θεόν του εκάλει αυτόν. Αλλά ο Ιησούς έλεγεν εις το λαον. "Καγώ υιός ανθρώπου ειμί ως υμείς εστέ. Ουδέν χωρίζει εμέ από υμάς ανθρωπίνως, αλλά χωρίζει ημάς η αγάπη. Εγώ αγαπώ πάντας υμάς σεις δε ου πάντας υμάς αγαπάτε. Εγώ την εντολήν του Θεού ακολουθώ όπως πάντας αγαπώ, εάν και υμείς πράξετε ως εγώ, ο Θεός θα δώσει εις υμάς, ό,τι και εις εμέ έδωκε. Μη πιστεύετε δε εις τους διαβάλλοντας ημάς. Ούτοι το εμόν έργον μισούσι, διότι τούτο ύμας φωτίζει και θέλετε υμείς δικαιοσύνην εκ τούτων αιτήσει".

Προς δε τους διδασκάλους δημοσία έλεγεν. "Υμείς περιβεβλημένοι τιμών και πλούτου υπό του λαού είσθε. Διατί αφού τιμά ημάς και τας ημών αδηγίας ακολουθεί, δεν αφίνετε την ψυχήν αυτού ελευθέραν να απολαύσει της δικαιοσύνης τα αγαθά; Ομοιάζετε τοις λύκοις οις ανετέθη η φύλαξις των ποιμνίων". "Εξουσίαν έλεγεν έχω να ελέγξω τα έργα υμών ίνα και υμείς των ευεργετημάτων της αληθείας εμποτισθείτε. Μετανοείτε η γάρ βασιλεία του κόσμου τούτου ματαία εστί. Ο πρώτος υμών έσχατος εν αυτώ γενήσεται και ο έχατος μείζων των μεγιστάνων γενήσεται και τότε ποίον το κέρδος υμών; Παιδεύουσιν υμάς οι Θεοί άχρις ου η αρετή κοσμήσει τας ψυχάς υμών και αγαπήσετε υμάς και τον πλησίον υμών και τα πετεινά του ουρανού και τους ιχθύας της θαλάσσης και πάντα τα αποτελούντα ως υμείς ύπαρξιν. Αγαπήσατε υμάς κατά πρώτον, διότι τούτο είναι το μείζον εις υμάς αυτούς. Το οφειλόμενον εξ υμών δότε και είτα αγαπήσατε τον πλησίον υμών. Ο αγαπήσας εαυτόν και τον πλησίον αυτού ηγάπησεν. Ο μισήσας τον πλησίον εαυτού μείζον του πλησίον τον εαυτόν του εμίσησε. Εγώ ηγάπησα υμάς διότι εμαυτόν ηγάπησα και ετίμησα. Εγώ ανεγνώρισα υμάς διότι εμαυτόν εγνώρισα. Επετέλεσα προς υμάς το καθήκον, διότι και προς εμαυτόν τούτο εποιησάμην. Ουδένα μισήσετε, διότι εαυτούς μισήσετε, την Θείαν Φύσιν μισήσετε, τον Θείον ΛΟΓΟΝ υβρίσετε. Ο μισών εκτός νόμου πορεύεται, ο δε εκτός του νόμου πορευόμενος θλίψιν έξει. Τι

μεταξύ Θεού και ανθρώπων υπάρχει; Αγάπη και μίσος. Ο Θεός αγάπη εστί. Υμείς άνθρωποι ουν μισείτε εαυτούς και τους άλλους". Ελέγχων δε τους Ιερείς έλεγεν. "Τί ουν έργον υμείς ποιείτε; Ο Θεός εμοί εντολήν έδωσε να είπω υμίν. Το έργον υμών είναι η διδαχή της αγάπης. Εποιήσετε αν υμείς τούτο; Ουχί! Δεν εδουλεύσατε τω Θεώ, αλλά το εαυτών πάθος. Οι ιερείς ελεγχόμενοι υπό του Ιησού έλεγον εις τους Ρωμαίους. Ο άνθρωπος αυτός και υμάς και ημάς θέλει καταλύσει και την βασιλείαν του λαού ούτος θέλει λάβει. Απολέσωμεν αυτόν. Και συνελθόντες κρυφίως απέδωσαν εις τον Ιησούν κατηγορίαν επί στάσει και συλλαβόντες αυτόν ενέπαιξαν, πτύσαντες επί του προσώπου αυτού και τον κατεδίκασαν εις θάνατον δια στάσιν κατά του καθεστώτος, μετά δε το μισαρόν των έργον συνεκάλυψαν το έγκλημά των και αφήκαν να πιστεύσουν οι μεταγενέστεροι ότι τον κατεδίκασαν διότι ούτος εκήρυξεν εαυτόν υιόν Θεού. Μετά τον θάνατόν του οι μαθηταί παραλαβόντες τας διαθήκας του τας μετέδωσαν. Αλλά το έργον του έπρεπε να είχεν συνέχεια. Δυστυχως όμως οι μεταγενέστεροι των μαθητών του αφού το διέστρεψαν, δημιούργησαν δι' αυτού Θρησκείαν της οποίας τα εγκλήματα δεν είναι έργον μου να απαριθμήσω. Απωλέσθησαν δυστυχώς αδελφοί μου αι διδασκαλίαι και δι' αυτό ακριβώς έλαβον τον λόγον όπως σας μεταδώσω ελαχίστας αυτών, ίνα αι ψυχαί σας αντιληφθούν πλήρη την συντελεσθείσαν καταστροφήν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 10)

42. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ 4ΟΣ

Εκφωνηθείς υπό Σπ.. Νάγου εν τη Τεκτονική εν Αθήναις Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 9.4.1911

Κληθείς υπό του κράτους της αληθείας το οποίον πάντοτε επισκιάζει τας ψυχάς εκείνας αι οποία ποθούν την σοφίαν διά να ομιλήσω σήμερον περί Χριστού, θα το πράξω με πολλήν χαράν, διότι νομίζω ότι ούτω θα μπορέσω να εκπληρώσω μίαν μεγάλην υποχρέωσιν την οποίαν έχω προς το Πνεύμα αυτό και την οποίαν μου την εδημιούργησε το παρελθόν, κατά το οποίον πολύτιμοι διδασκαλίαι και συμβουλαί του Θείου αυτού πνεύματος με ώθησαν να φθάσω εις το κράτος των αντιλήψεων τας οποίας ο νους μου έχει σήμερον ως πηδάλιόν του. Αι πολύτιμοι εμπνεύσεις του θείου Αυτού πνεύματος του οποίου την πραγματικήν αξίαν ουδέποτε η ψυχή μου παρείδεν εις την καθόλου ιστορίαν της των είκοσι αιώνων, πάντοτε παρήγαγεν εις αυτήν Θείας εντυπώσεις και πάντοτε παρήγαγεν εις αυτήν Θείας εντυπώσεις και πάντοτε την ωθούσαν εις την σύλληψιν μιάς Θείας αληθείας από το Κράτος και μόνον της οποίας δύναται να σωθεί πάσα ψυχή, αντλούσα δυνάμεις του. Το Κράτος της αληθείας αυτής, εκπορευθέν εκ της Θείας Φύσεως, αποτελεί τους Θειοτέρους και τελειοτέρους νόμους της και δινιήκει εξ ολοκλήρου. εις τας Θειοτέρας της ενεργείας. Η αλήθεια όμως αυτή, δεν δύναται να μας εμποδίσει να αναγνωρίσωμεν ετέραν τοιαύτην, την αλήθειαν η οποία επιμαρτυρεί την αξίαν ενός πνεύματος το οποίον έφερεν από τα βάθη της Θείας Φύσεως εις την επιφάνειαν των ενεργειών της, μίαν ιεράν ιδέαν την οποίαν δύνανται να αντιληφθούν αι ανθρώπιναι διάνοιαι και να σωθούν εκ της καταστροφής την οποίαν το έρεβος παρασκευάζει δι' αυτάς. Ο πόθος ο οποίος παρατηρείται εκδηλούμενος εις τινας ψυχάς όπως ζήσουν υπεράνω των κακιών εκείνων τας οποίας δημιουργεί ο ανθρώπινος κόσμος, είναι ένδειξις ότι έρχονται Θείαι εμπνεύσεις προς τας ψυχάς αυτάς, διά να τους υπενθυμίσουν ότι δύναται και πέραν του ανθρωπίνου κόσμου να ευρίσκεται και λειτουργεί τελειότερος κόσμος και να έχει εξ αυτού εξαφανισθεί παν ίχνος δοκιμασίας και οδύνης. Η ιερά αλήθεια την οποίαν έφερεν από τα βάθη των ενεργειών της Θείας Φύσεως ο Χριστός εις την επιφάνειάν της είναι ακριβώς εκείνη την οποίαν δύναται να αντιληφθεί πάσα ψυχή η οποία με όλας της τας δυνάμεις αποδοκιμάζει την ανθρωπίνην αυτήν κατάστασιν εις την οποίαν αισθανόμεθα μόνον οδύνην και πικράς δοκιμασίας. Η Φύσις η οποία επλούτισε την ανθρωπίνην υπόστασιν με τόσα αισθητήρια και τόσας αντιλήψεις, δεν ηδύνατο να αφίσει αυτήν διά παντός εις την δοκιμασίαν και τον πόνον. Κάτι ανώτερον, κάτι Θειότερον παρασκευάζουν οι Θείοι της νόμοι διά την ανθρωπίνην ψυχήν. Αυτό ακριβώς το Θειότερον εξύμνησε ο Χριστός και προς αυτού τας ευτυχίας και τας χαράς ηθέλησε να οδηγήσει το ανθρώπινον πνεύμα διά να αναπαυθεί ύστερα από τας τόσας του περιπλανήσεις. Αλλά το 'έργον του αυτό ακριβώς οι ανθρωποι δεν εννόησαν και τον περιέβαλον με τόσας αντιφυσικάς και φανταστικάς ιδέας ώστε να κινδυνεύσουν και αυτοί τους οποίους εδίδαξεν να τον αναγνωρίσουν υπό το πλαστόν και αναληθές περιβάλλον. Το πνεύμα μου από πολλού χρόνου κατενόησε ότι δεν πρέπει να υμνεί τίποτε το οποίον δεν φέρει αφ' εαυτού δόξαν και ύμνον και κατ' ακολουθίαν και τώρα δεν διατίθεμαι να υμνήσω παρ' αξίαν πνεύμα. Ο,τι θα είπω περί Χριστού θα αποτελεί μίαν αλήθειαν την οποίαν μόνον ψυχαί εθισθείσαι εις την λατρείαν της Φύσεως και διαγνώσασαι τας Θείας αυτής λειτουργίας θα εννοήσουν. Δεν θα ομιλήσω διά να με ακούσουν και με σπουδάσουν ψυχαί αι οποίαι φέρουν ως διάδημα των πράξεών των την κακίαν και το ψεύδος. Το κατακλύζον αυτάς σκότος θα τας εμποδίζει. Ομιλώ διά να με εννοήσουν μόνον ψυχαί αι οποίαι διησθάνθησαν ότι υπάρχει Θεία γαλήνη και ότι αυτή είναι νόμος της Φύσεως έχων την δύναμιν να τερματίζει πάσαν περιπλάνησιν των ψυχων εις το ψεύδος και την κακίαν. Προς αυτάς θα ομιλήσω και εις αυτάς θα υποδείξω ποιον είναι το πνεύμα το οποίον διισχυρίσθη ότι ενίκησε τον θάνατον και εισήλθεν εις την ζωήν. Ακριβέστερον ποίον είναι το

πνεύμα το οποίον είπεν, ότι Αυτό ευρίσκεται εν τω Πατρί του και ο Πατήρ του ευρίσκεται εν αυτώ. Τούτο ακριβώς το οποίον διισχυρίσθη, παρουσιάζει μίαν εικόνα της καταστάσεως αυτού από την οποίαν δυνάμεθα πολλά να αντλήσωμεν. Ουδείς δύναται να γνωρίζει τον πατέρα του πνεύματος τον φέροντα αιώνιαν ζωήν εάν μη η ζωή αυτού αφομοιώσει τα πνεύμα του τέκνου του εις τας Θείας της ενεργείας. Υπεράνω ημών ευρίσκεται και ενεργεί ο Ουρανός, λειτουρούν δηλαδή Θειότεροι φυσικοί νόμοι των οποίων αι ενέργειαι προάγουν τας ψυχάς μας και τας φέρουν εις την κατανόησιν της Θείας των αρμονίας. Εν τω ουρανώ ευρίσκεται, ο Πατήρ του Πνεύματος, ευρίσκεται δηλαδή η Θεία εκείνη Φύσις η οποία έχει την δύναμιν όταν έρχεται και αφομοιούται προς τας ψυχάς μας να τας προσελκύσει προς ενεργείας της και να τους μεταβιβάζει Θείας της δυνάμεις, ώστε αι αισθήσεις και αι ενέργειαι της διανοίας των να μεταβάλωνται ουσιωδως. Εις τας ενεργείας της Θείας εκείνης Φύσεως υπάρχουν λειτουργούντες οι νόμοι της Θείας ζωής. Δηλαδή πάρχουν οι νόμοι εκείνοι οι οποίοι έχουν σχέσιν προς το Φως και οι οποίοι πάντοτε όπου ενεργούν μεταβάλλουν τας ουσίας της Φύσεως εις Φως. Εις τας ψυχάς ημών των ανθρώπων δεν υπάρχει το Φως. Είμεθα τέκνα γήινης φύσεως η οποία κατά την σταδιοδρομία της εξελίξεώς της δεν κατώρθωσε ακόμη να γεννήση αφ' εαυτής το Φως. Η γηlνη λοιπόν ζωή ζεί και εξελίσσεται διά του φωτός του Ουρανού. Ο Ηλιος είναι Πατήρ της γήϊνης ζωής, πάσης γήϊνης ζωής. Αλλά ενδότερον του Ηλίου τον οποίον βλέπουν αι αισθήσεις μας, υπάρχουν Θειότεροι νόμοι κατεργαζόμενοι Θειότερον Φως. Αυτού του Φωτός Κύριος είναι ο Πατήρ του Πνεύματος, του Πνεύματος το οποίο απέβαλε το Γήϊνο σκότος. Το πνεύμα το οποίο φέρει γήϊνον σκότος έχει πατέρα τον εξωτερικόν Ηλιον, δηλαδή το φως το οποίον εκπηγάζει από τας χαμηλοτέρας ουσίας του σώματος του Ηλίου. Εκείνο όμως το οποίον απέβαλε το γήϊνον σκότος, έχει πατέρα αυτού το φως του Ηλίου εκείνο το οποίον εκπορεύεται από τας Θειοτέρας ουσίας του Ηλίου και έχει σχέσιν προς όλας τας πνευματικάς ενεργείας του Ουρανού. Του φωτός αυτού τέκνα είναι οι Θεοί. Του φωτός αυτού τέκνον είναι και ο Χριστός. Οπου το φως αυτό φθάνει και προκαλεί ενεργείας εκεί η ζωή καθίσταται αιωνία και η ψυχή η οποία την εκδηλώνει μετέχει της αθανασίας. Αυτήν την Θείαν αλήθειαν δίεγνωσε ο Χριστός και και προς το κράτος αυτής αφομοιώθη, εγκαταλείψας όλας τας γηίνους ηδονάς αι οποίαι είναι περιβεβλημέναι με σκότος και προωρισμέναι να τας απολαύσουν οι φέροντες εις τας ψυχάς τους το σκότος αυτό. Αυτή είναι η μυσταγωγική αλήθεια την οποίαν εδίδαξεν ο Χριστος και δι' αυτής εδημιούργησε τα μυστήριά του, τα οποία προωρίσθησαν να μεταδοθούν μόνον προς τα πνεύματα εκείνα τα οποία διέγνωσαν ότι έπρεπε να αποβάλλουν το γήϊνον σκότος. Αλλά δυστυχώς παρανοηθέντα και συγχωνευθέντα και προς ηθικάς αυτού διδασκαλίας, διεπλάσθησαν εις Θρησκείαν από την οποίαν ελάχιστα δύναται να ωφεληθεί ο ανθρωπος και τα μέγιστα να ζημιωθεί η ψυχή η ακολουθούσα τους τύπους της. Ο Χριστός ανήλθεν εις το ύψος της αληθείας αυτής, όχι διότι είναι αυτός Θεός της δημιουργίας, αλλά διότι η ψυχή του είχεν εξελιχθεί ακολουθήσασα τους νόμους της Φύσεως οι οποίοι ενεργούν κατά τον αυτόν τρόπον δι' όλας τας ψυχάς. Το δόγμα, ότι ο Χριστός μετέχει της δημιουργικής Θεότητος και ότι είναι μία των τριών υποστάσεων αυτής, είναι αστειότης προωρισμένη να διασκεδάζει τους πιστώς πιστεύοντας εις αυτήν. Εργον μου δεν είναι να αναιρώ τας αστειότητας αυτάς. Αυταί είναι προωρισμέναι αφ' εαυτών εις θάνατον. Είναι ομως αλγεινόν διά τους γνωρίζοντας πως έπρεπε να σκέπτεται η ανθρωπότης, να την βλέπουν ούτω σκεπτομένην και ενεργούσαν. Τον Χριστόν προορίζουν οι σημερινοί του λάτραι και όλοι εκείνοι οι οποίοι εδημιούργησαν εν τω ονόματί του την Χριστιανικήν Θρησκείαν, εις θάνατον. Αι αστειότητες τας οποίας έχουν δημιουργήσει τον παρασύρουν και δεν επιζεί ει μη μόνον εις τας ψυχάς των κατανοούντων τας Θείας αληθείας της Φύσεως. Θα αναστηθεί ίσως εις την δόξαν την ανθρωπότητος, όταν αυτή θα απόβάλλει το σκότος το κατακλύζον τας ψυχάς της. Θα τον θανατώσει όμως αυτή εις την ιδέαν της πρότερον και όταν αφυπνισθεί, τότε ούτος θα αναστηθεί εις την λατρείαν της. Αλλά τότε θα αναστηθούν και όλοι εκείνοι οι οποίοι δι' αυτήν έχουν ήδη αποθάνει,

δηλαδή θανατωθεί υπ' αυτής και αναφέρονται μόνον ως μυθολογικά προσωπα. Ο Ορφεύς και όλοι οι Αργοναύται των Ελληνικών μυστηρίων θα αποτελέσουν εξ ίσου διά το πνεύμα το οποίον θα φωτισθεί εις το φως του Πατρός Χριστού, αντικείμενον προσκυνήματος και λατρείας, αντικείμενον κυριαρχουσών Θεοτήτων, υπεράνω των οποίων η ανάστασις των Ολυμπίων θα κατέχει τα βασιλικά διαδήματα του Ουρανού. Ο Χριστός και ο Ιάσων, ο Θησεύς και ο Ορφεύς είναι εξ ίσου Θεότητες προς τας οποίας το μυούμενον εις τας αληθείας της Φύσεως ανθρώπινον πνεύμα οφείλει λατρείαν. Εις τα Χριστιανικά μυστήρια, όχι τα Θρησκευτικά, αλλά εκείνα τα οποία αυτός ούτος ο Χριστός παρήγαγεν, επί πολύν χρόνον ο Διόνυσος της Ελευσίνος ο φέρων το Φως εξ Ουρανού προς την γην άντεκατεσταθη υπό του Χριστού. Και ο διόνυσος και ο Χριστός υπήρξαν δια τα μυστήρια της Ελευσίνος και τα Χριστιανικά ο αυτός συμβολικός τύπος. Η διαφορά έγκειται εις τούτο. Ο μεν Διόνυσος έπαυσε να ενεργεί επί των άνθρωπίνων ψυχών, διότι η Θεά Δήμητρα έπαυσε να είναι αντικείμενον λατρείας των ανθρώπων, ενώ ο συμβολικός τύπος τον οποίον παρίστανε ο Χριστός ως ουράνιος μυσταγωγός, διεφθάρη, εκφαυλίσθηκε και κατερρυπώθη, και τον αντικατέστησε Θρησκευτικόν δογματικόν εγκλημα. Ο Χριστός ως πνεύμα δεν έπαυσε να αποτελεί μέρος της όλης θεότητος του Ουρανού. Είναι μία από τας πολλάς μονάδας αυτής αι οποίαι ενεργούν προς ανύψωσιν του γηίνου πνεύματος. Εις το πνεύμα όμως της ανθρωπότητος η οποία πιστεύει και τον λατρεύει είναι νεκρός, άμοιρος σημασίας άγονος, άνευ ζωϊκού καρπού. Η ανθρωπότης η πιστεύουσα εις αυτόν θνήσκει χωρίς να έχει την δύναμιν να αντλεί εξ Αυτού καρπόν ζωής. Η μοιρολατρική της πίστις την άγει περισσότερον εις τον θάνατον. Αι κατά τας ημέρας αυτάς Θεατρικαί παραστάσεις της είναι ένας ωραιότατος συμβολισμός διά το μεμυημένον πνεύμα, ο οποίος συμβολισμός προφαίνει ότι η ανθρωπότης είναι η αυτή η οποία έφερεν τον Χριστόν επί του σταυρού, ότι εξακολουθεί εκτελούσα εναντίον του τον αυτόν σταυρικόν θάνατον και καταδικάζουσα ό,τι αυτός έφερεν εξ Ουρανού ως σωτηρίαν της. Ο Χριστός άντλησε εκ του Πατρός του ζωϊκόν φως. Τούτο θα ελευθέρωνε την ανθρωπότητα του θανάτου. Η ανθρωπότης όμως δεν το εδέχθη, αλλά απήντησε ότι ο θάνατος είναι κατι τι αναπόσπαστον από αυτήν και εκ τούτου λαμβάνουσα, περιβάλλει το φως του Χριστού, ίνα μη ενεργήσει αυτό κατά του θανάτου και τον διαλύσει. Ο,τι λέγω, το περιβάλλω με την αυτήν έκφρασιν με την οποίαν και εκείνος περιέβαλε το φως του, όταν το μετέδιδε προς τους ανθρώπους διά να το κατανοήσουν και αποκτήσουν τας ενεργείας του. "Το εμόν σώμα λάβετε προς βρώσιν, έλεγεν, τούτο φέρει την αιώνιαν ζωήν". Οντως το σώμα του ήτο το σώμα του Πατρός του, έφερε τας αυτάς φυσικάς λειτουργίας, το αυτό αιώνιον φως. Ητο σώμα εκ του σώματος του Πατρός. Εις το σώμα αυτό υπήρχεν όλη η λειτουργία του Πνεύματος του Πατρός του και δι' αυτού ηδύνατο να μεταδωθεί φως επί του γηϊνου πνεύματος. Τουτ' αυτό οι Ηρωες της Αργοναυτικής εκστρατείας έφεραν προς τας Ελληνικάς χώρας και απετέλεσαν τα Θεία μυστήρια αυτής, τα οποία εφ' όσον έζων, ανίστων το γήϊνον πνεύμα εκ του θανάτου. Και ο Χριστός διά τα Χριστιανικά μυστήρια είναι Αργοναύτης. Αυτή, είναι η Θειοτέρα έννοια που δύναμαι να του αποδώσω. Δι' αυτής της εννοίας δύναται να επιζήσει αιωνίως εις τας ψυχάς μας. Δι' αυτής δύναται να μας χρησιμεύσει ως αιώνιος διδάσκαλος και ως Θεότης από την οποίαν να έρχεται προς ήμάς γλυκύτης και χαρά. Διά της εννοίας αυτής της οποίαν δικαιούμεθα να του αποδώσωμεν θα καταστεί αντικείμενον προς το όποιον παντοτε η ψυχή μας θα ατενίζει και από το οποίον πάντοτε θα αντλεί και ηρωϊσμόν και αγάπην. Διά του ήρωϊσμού του ο οποίος προήρχετο από τα βάθη της θελήσεως, του νόμου αυτού της ψυχής του, κατέβαλε πάν εμπόδιον το οποίον εζήτησε να τον αναχαιτίσει να καταστεί Θεότης. Αλλά η Θεότις δεν δύναται να ζήσει άνευ αγάπης. Η αγάπη είναι το πηδάλιον του ηρωϊσμού, είναι ο νόμος ο διακανονίζων τον νόμον της θελήσεως. Ουδείς καθίσταται ήρως άνευ αγάπης, ουδείς καθίσταται Θεός εάν δεν υπάρξει ήρως. Η αγάπη είναι νόμος ο οποίος γεννά τον ηρωϊσμόν, ο ηρωϊσμός συντρίβει όλα τα πάθη. Τους αιωνίους αυτους νόμους οι οποίοι λειτουργούν εις τα βάθη των ψυχών των θεοτήτων του

Ουρανού, ουδείς ο οποίος επιθυμεί να γίνει θεός δύναται να παραγνωρίσει. Ο παραγνωρίζων αυτούς είναι θνητός. Μόνον προ του ηρωϊσμού και της αγάπης υποχωρεί ο θάνατος. Ο θάνατος είναι Θεός και είναι θεός διότι υποβάλει εις την θέλησίν του παν πνεύμα το οποίον δεν εξεδήλωσε φως. Είναι Θεός του σκότους και όπου αυτό λειτουργεί ως νόμος ουσίας εκεί επεκτείνεται και η ενέργειά του. Αυτόν τον θάνατον υπέταξε ο Χριστός, αλλά τον υπέταξε διά την ψυχήν του. Πάσα άλλη έννοια διάφορος αυτής είναι αναξία οίασδήποτε προσοχης. Αλλά ό,τι υπέταξε δι' αυτόν το έπεθύμησε και διά τους άλλους. Ιδού η εκδήλωσις του νόμου της αγάπης του. Ιδού πως αφού εγνώρισε την ύπαρξιν του φωτός, κατώρθωσε να το αφομοιώσει αυτό εις την ψυχήν του και να μεταβληθεί εις Θεότητα. Ιδού πως οι νόμοι της ψυχής του ενήργησαν σύμφωνως προς τας ενεργείας των Θεοτήτων του. Αλλά ο Χριστός αφήκεν και άλλην εντολήν, εντολήν εις το βάθος της οποίας ευρίσκομεν την μεγαλυτέραν έννοιαν της θεοποιουμένης ψυχής. "Πίετε τούτο εστί το αίμα μου το υπέρ υμών εκχυνόμενον εις άφεσιν αμαρτιών ύμών και εις ζωήν υμών αιώνιον". Η έννοια της εντολής αυτής την οποίαν έκαστος έχει το δικαίωμα να μεταδώσει με ιδίας αυτού λέξεις, είναι η κατ' εξοχήν προδίδουσα την αξίαν της ψυχής του μεταδόσαντος αυτήν. Οταν εξωτερικεύετο ως διαθήκη, επρόδιδε όλην την γαλήνην η οποία υπήρχεν εις την ψυχήν του. Μόνον όταν Θεία γαλήνη λειτουργεί ως νόμος εις μίαν ηρωϊκήν ψυχήν δύναται να εξωτερικευθεί τοιαύτη έννοια Θεία. Το αίμα του Χριστού το διδόμενον προς σωτηρίαν των ψυχών, το μεταγγίζων ζωήν αιώνιον εις την ψυχήν προς την οποίαν έρχεται, έχει εν αυτώ την αιώνοιον ζωήν. Είναι αυτό τουτο αιωνία ζωή. Αιωνία ζωή δεν ήτο δυνατόν να υπάρξει εις θνητόν ανθρωπον. Και όπου το κράτος του Θεού του σκότους, δηλαδή όπου η ενέργεια του Θεού αυτού φθάνει, η οποία είναι ο θάνατος, δεν υπάρχει αιωνία ζωή. Αρα ο Χριστός ήτο αθάνατος πρίν σταυρωθεί. Η μετά την σταύρωσιν παράστασις της αναστάσεως είναι θεατρική και μόνον νήπια το πνεύμα δύναται να διασκεδάζει. Η Θεατρική παράστασις της αναστάσεως, η άνευ ουδεμιάς πραγματικής εννοίας πανηγυριζομένη, αποδεικνύει ότι το πνεύμα των ανθρώπων της γης ζει μακράν παντός φωτός.

Αλλά η έννοια της διαθήκης του Χριστού είναι μεγάλη. Περικλείει εις αυτήν όλην την ενέργειαν των νόμων της Φύσεως του Ουρανού, από τους οποίους εκπηγάζει η Θεοποίησις των ψυχών της Γής. Η θεοποίησις αυτή θέτει τέρμα εις την άφεσιν των αμαρτιών. Η Θεοποίησις αυτή μεταφέρει τας ψυχές εις αιωνίαν ζωήν, δηλα δή ζωήν έχουσαν αδιάκοπον ενέργειαν και αποτελούσα αιωνίαν σύζευξιν του μέσου της διανοήσεως των ψυχών προς την ύπ' αυτών εκδηλουμένην ζωήν. Ζωή άνευ μέσου συνεχούς διανοήσεως είναι υποκειμένη εις τους νόμους του θανάτου, είναι υποκειμένη εις τας επιδράσεις της θεότητος η οποία έχει ως εξωτερικόν σύμβολον τον θάνατον. Ουδεμία ζωή, ουδεμία ψυχική υπόστασις δύναται να αποφύγει τας επιδράσεις του Βασιλέως του θανάτου, εάν δεν αποτελέσει διαρκή σύζευξιν προς το μέσον της διανοήσεως αυτής, εάν προς το μέσον αυτό δεν διαχυθεί ζωή, ζωή. προερχομένη εκ του αίματος του Χριστού. Το αίμα του Χριστού είναι η πολύτιμος δύναμις της Φύσεως την οποίαν διαφυλάπουν οι Θείοι νόμοι της διά να περιβάλλουν τας ψυχάς εκείνας αι οποίαι έχουν αγάπην και ηρωίσμόν. Αλλά το αίμα αυτό το οποίον εν τή συστάσει του έλαβε σπέρμα Ουρανίου φωτός, ευρίσκεται εις τον οργανισμόν παντός Χριστού, άρκεί να εκδηλώσει τας ενεργείας του διά να του μεταδοθεί σπέρμα του φωτός τούτου. Αλλά διά να του μεταδοθεί το σπέρμα αυτό, πρέπει η ψυχή να εκδηλώσει εκείνην την ζωήν η οποία ενεργεί υπό το κράτος νόμου έχοντος σχέσιν προς τον νόμον της εσωτερικής ουσίας του Ηλίου και να διακρίνεται ο νόμος αυτός υπό το όνομα της αγάπης. Αλλά και ετέραν εις την δευτέραν διαθήκην του Χριστού διακρίνομεν έννοιαν. Ισως δε αυτή να είναι η σπουδαιοτέρα και να χρησιμεύει ακριβώς προς επίτευξιν της εκδηλώσεως της αιωνίου ζωής, προς επίτευξιν της εκδηλώσεως του νόμου της συζεύξεως της ψυχικής ζωής προς το μέσον της διανοήσεώς της. Η έννοια αυτή αναφέρεται εις την αγνότητα, εις την αγνότητα η οποία πρέπει να λειτουργήσει εις την ψυχήν ως νόμος πρίν ή εις αυτήν μεταδοθεί το σπέρμα της αιωνίου

συζεύξεως περί της οποίας ανέφερα άνωτέρω. Η αγνότης είναι Θεία ψυχική ενέργεια, αλλά η ενέργεια αυτή ουδέποτε εκδηλούται υπό της ψυχής, εάν αυτή δεν αποβάλλει πρότερον το γήινον σκότος, εάν δεν διαζευχθεί τα ανθρώπινα πάθη, τα δημιουργήματα αυτά του γηΐνου σκότους. Η αποβολή των παθών αποτελεί ένδειξιν ότι η, ψυχή εις την οποίαν συντελείται τουτο έχει ανωτέρας Θείας επιδράσεις διά να εκδηλώσει τον Θείον νόμον της αγνότητος. Η αγνότης είναι αποτέλεσμα του εσωτερικού Ηλιακού φωτός, του φωτός εκείνου το οποίον εξεπορεύθη από τας τιμιωτέρας ουσίας του Ηλίου. Ο Πατήρ του Χριστού τον νόμον αυτόν της αγνότητος χρησιμοποιεί διά να εξωραϊζει τους πνευματικούς Ουρανούς, καθώς και προς απαρτισμόν Θείων διαδημάτων με τα οποία στέφει πάσαν γενναίαν ψυχήν εις την οποίαν λειτουργεί ο Θείος νόμος της θελήσεως υπό την μορφήν του ηρωϊσμού και ο Θείος νόμος της αγάπης και ο Θείος νόμος της αγνότητος. δεν δικαιούται αθανασίας και στέψεως ουδεμία ψυχή εάν δεν εξεδήλωσεν τους νόμους αυτούς, εάν δεν αφομοίωσεν εις την ουσίαν της τας δυνάμεις του Πατρός Θεού. Το εις τον Ουρανόν υπάρχον και λειτουργούν μένει εκεί, αλλά αι ψυχαί της Γης όταν ειλικρινώς ποθήσουν και εκδηλώσουν τας ενεργείας του υπάρχοντος εις τον Ουρανόν, τότε τείνουν πάσας τας ζωϊκάς των διανοήσεις προς τον Ουρανόν και ούτω αρχίζει η παραγωγή της Θείας επαφής η οποία καθίσταται αφετηρία του φωτισμού του γήϊνου πνεύματος. Τοιαύτας διδασκαλίας ο Χριστός εκληροδότησε εις τους μαθητάς του, αλλά αυταί προ του δημιουργηθέντος βραδύτερον σκότους μετεμορφώθησαν και κατέστησαν γήϊναι περιβληθείσαι υπό σκότους. Η μεταβολή την οποίαν υπέστησαν εις τας άνθρωπίνας διανοίας μόνον τας διανοίας αυτάς εζημίωσεν. Η αλήθεια εξακολουθεί να ευρίσκεται επί του θρόνου της. Η αλήθεια εις την άνθρωπίνην διάνοιαν όταν αυτή δεν ευρίσκεται εις την περιωπήν της πάντοτε αμαυρούται εις δε τον θρόνον της πάντοτε φωτίζει και δίδει σπέρμα αιωνίας ζωής. Την αντελήφθην ενεργούσαν επί του θρόνου της και μου εδημιουργήθη το καθήκον να την μεταφέρω προς σας. Μη μου ζητήσετε περισσότερα να σας είπω. Εις ό,τι είπον υπάρχει το φως, δεν απαιτείται τίποτα άλλο από την απαλλαγήν από το σκότος διά να εννοήσωμεν το φως τούτο. Ο λόγος μου αυτός είναι μία αποκάλυψις προωρισμένη να κατανοηθεί μόνον από τους ήρωας τους έχοντας αγάπην, τους έχοντας αγνότητα. Εάν και ο ηρωϊσμός των και η αγάπη των και η αγνότης των δεν έχουν Ουρανίαν ενέργειαν, διότι υπάρχουν θα την αποκτήσουν. Το προς τον Χριστόν καθήκον μου επλήρωσα ήδη. Πάσαι αι άλλαι ομιλίαι μου εκείναι αι οποίαι αναφέρονται προς Αυτόν, χρησιμεύουν μόνον δι εκείνους οι οποίοι εκ φήμης τον ηγάπησαν. Η παρούσα θα χρησιμεύσει διά τους, σπουδάζοντας εν τη Φύσει την έννοιαν της ουσίας εκείνης η οποία μετέβαλεν τον άνθρωπον εις Χριστόν. Χριστός, ηρωϊσμός, άγνότης και αγάπη είναι λέξεις εις τας οποίας απαντάται η αυτή έννοια. Εκείνοι οι οποίοι δεν θα διακρίνουν την έννοιαν αυτήν εις τας ανωτέρω λέξεις, δεν προωρίσθησαν ακόμη να γίνουν Χριστοί. Εορτάσωμεν και τιμήσωμεν τον μεταβληθέντα άνθρωπον εις Χριστόν. Ας υψώσωμεν το πνεύμα μας προς πάντα Χριστόν όπως εύρωμεν ειρήνην και ας αιτήσωμεν από πάντα Χριστόν συνδρομήν και αγάπην. Η πράξις μας αυτή θα είναι ένδειξις της αφυπνιζομένης Ψυχής μας.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 11)

43. ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΣΑΜΟ ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟ (BALSAMO CALIOSTRO)

Α' Λόγος εκφωνηθείς την 16 Φεβρουαρίου 1904

Αισθάνομαι τη αληθεία ανίσχυρον, πολύ ανίσχυρον τον εαυτόν μου να πραγματειιθώ περί του έργου του Καλλιόστρο, του τόσον συντελέσαντος να καταπέσει εν κράτος του οποίου έργον υπήρξεν η εκφαύλησις πάσης εις τον κόσμον ερχόμενης τότε συνειδήσεως. Αλλά παρ' όλον ότι αισθάνομαι τον εαυτόν μου ελάχιστον εις το ζήτημα αυτό, ουχ ήττον ό εσωτερικός μου άνθρωπος εξανίσταται κατά της ατολμίας αυτής του νου μου και με ωθεί να ειπώ ό,τι έρχεται εις αυτόν υπό της αληθείας εννοείται εκείνης, ή οποία πηγάζει από το Φώς το οποίον η συνείδησίς μου έχει ως οδηγόν ταχθέντα υπό του Θεού όπως συντελέσει εις την αναμόρωωσιν και πρόδον τού ΕΓΩ μου. Ό,τι λοιπόν θα ειπώ εκπροσωπεί την ιδέαν του επισταμένου των πραγμάτων της άνθρωπότητος πνεύματος και σάς παρακαλώ δι' αυτό να αποδώσετε εις εμέ μόνον ότι μου ανήκει, εις δε τον όδηγοϋντα εμέ φάρον της γνώσεως, το επισταμένως ορθόν της κατωτέρω πραγματείας, αυτής που σας παρουσιάζει τον άνθρωπον του οποίου το όνομα είναι ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΣΑΜΟ. Η ιστορία κάθε εποχής εγράφη από τους ανθρώπους των οποίων το πνεύμα δεν διαφέρει της κοινής γνώμης της εποχής των. Η ιστορία λοιπόν του Ιωσήφ Βάλσαμο ή απορρέουσα από τους ιστορικούς τής εποχής κατά την οποίαν έζησε και ειργάσθη, δεν μπορεί παρά να αναγράφει ό,τι ή κοινή γνώμη εφρόνει περί αυτού. Επειδή δε το έργον του ήτο ξένον προς το πνεύμα που επεκράτει εκείνην την εποχήν, δεν ήτο δυνατόν να αποδώσει εις αυτόν ή τον τίτλον του μάγου ο όποιος την εποχήν εκείνην εσήμαινε άνθρωπον μυστηριώδη και δυνάμενον μόνον να έχει σχέσεις μετά δαιμόνων. Η ιστορία λοιπόν η χρησιμεύουσα να μας διδάσκει περί των παρελθόντων γεγονότων της ανθρωπότητος αναφέρει σύμφωνα με την τότε κοινήν γνώμην, ότι ο Καλλιόστρο ήτο ένας μάγος έχων σχέσεις μετά δαιμόνων και παραπλήσια με αυτό ζητήματα. Κατόπιν αυτού εκ της Ιστορίας δεν έχομεν ουδέν να αρυσθώμεν. Εκτός της επισήμου και διδασκόμενης αυτής ιστορίας υπήρξαν και υπάρχουν ακόμη πηγαί τινές αι οποίαι αναφέρουν έργα και ιδέας αυτού. Μία εξ αυτών είναι το σύγγραμμα του πατρός Δουμά «ιατρού απομνημονεύματα» κ.λ.π. Αλλά και η πηγή αυτή δεν δύναται να μας παρέξη πλήρη εικόνα των ιδεών και εργασιών του εν σχέσει προς το έργον το οποίον είχεν, διότι ο πατήρ Δουμάς διά των βιβλίων του επιζητεί να διδάξει τον κόσμον φαινόμενα τινά της ανθρωπινής ψυχής και έργα ανθρώπων των οποίων η καθολική δράσις διαφεύγει την αντίληψιν της ανθρωπότητος. Κατ' ακολουθίαν και η πηγή αυτή δεν δύναται να μας παρέξει πλήρη εικόνα της δράσεως του. Άλλαι πηγαί δυνατόν να έχουν εις τα αρχεία των πλειότερα περί αυτού, αλλά το επικρατήσαν εις τας πηγάς αυτάς πνεύμα της εποχής μας, τοσούτον αλλοίωσε τον σκοπόν των πηγών αυτών, ώστε είναι αδύνατον να νοηθεί υπό των εισερχομένων εις αυτάς ανθρώπων το μυστήριον και το ιστορικόν των πηγών, το οποίον αναφέρει εννοείται πράγματα σχετιζόμενα με τας εν γένει ιδέας των δρασάντων εις τας πηγάς αυτάς προσώπων. Όθεν πανταχόθεν εμποδιζόμεθα να μάθωμεν τι ακριβώς ήτο ο ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟ. Κατόπιν αυτού δεν μας απέμεινε ειμή η πηγή περί της οποίας εν αρχή ομιλώ και ό,τι θα σας παραθέσω περί τής ιστορίας του, αποτελεί την μόνην αλήθειαν, την αλήθειαν εκείνην η οποία δύναται να καταστεί πρόγραμμα παντός ευ φρονούντος ανθρώπου, παντός του οποίου η διακέντησις της ψυχής του υπό της γνώσεως την εξαναγκάζει να επιβάλει εις τον νουν της την ιδέαν, ότι το θαυμάσιον, το απολύτως ωραίον, το παρουσιάζον τον άνθρωπον κατ' εικόνα δράσεως προς τον Θεόν τον υπέρτατον πάντων των συνειδήσεων του Σύμπαντος, είναι να αφιερώσει τον εαυτόν του υπέρ της πασχούσης ανθρωπότητος, της κυλιομένης εις την βορβορώδη υπόστασιν των κοινωνιών, της ανθρωπότητος εκείνης της όποιας η οδός προς το φως ερμητικώς απεκλείσθη υπό των εγωιστών ή των εγωιζομένων συνειδήσεων και ο

άνθρωπος απεκληρώθη των φυσικών δικαιωμάτων και των δώρων τα όποια χορηγεί εις αυτόν η Φύσις διά των νόμων της όπως προοδεύσει, της ανθρωπότητος εκείνης της οποίας η ακολασία και η ύβρις κατά του προσώπου της αποτελεί επονείδιστον στίγμα δυνάμενον να περιστρέφει την ψυχήν της χιλιετηρίδας ολόκληρους πέριξ της οδυνηρός αυτής καταστάσεως, όπως διά της περιπλανήσεως και του στεναγμού αποπλύνει τον ρύπον από του προσώπου της, υπέρ της ανθρωπότητος εκείνης της σφαγιαζούσης τον εαυτόν της μαχόμενης δήθεν περί δικαιωμάτων, εθνικών ιδεών, θρησκειών, φυλών, καταγωγής κ.λ.π. πράγματι δε υπηρετούσης και ενισχυούσης την κακίαν όπως αι δυνάμεις της αμβλύνονται και η περιπλάνησίς της καθίσταται μακροτέρα. Υπέρ αυτής της ανθρωπότητος, πολύ ολίγαι συνειδήσεις διεκεντήθησαν υπό της γνώσεως και αφιέρωσαν τας εξωτερικός των υποστάσεις υπέρ της εξαγωγής αυτής από την βορβορώδη και όζουσαν ανόσιουργημάτων κατάστασιν. Μεταξύ δε των συνειδήσεων των όποιων την κορυφογραμμήν κατέχει ο Διδάσκαλος της Ιουδαίας, είναι ο Καλλιόστρο, ο οποίος μυηθείς υπό του Πνεύματος εις το Θείον έργον, αφιέρωσεν τον εαυτόν του εις την ανθρωπότητα, διαπλάσας ανθρώπινα πνεύματα και διδάξας ότι το δίκαιον ουδένα εξαιρεί εκ των ευεργετημάτων του και ότι μεριμνά περί πάντων όπως έχουν ό,τι δύναται να συντελεί εις την ευδαιμονίαν όλων και εκάστου. Ενέπνευσε εις τους ανθρώπους της εποχής του την ιδέαν της διασείσεως του ζυγού της δουλείας. Αλλά φευ! Εάν αι αδύναται ψυχαί των μαθητών του δεν εκάμπτοντο από τα μεγαλεία, τας φιλοδοξίας και τους τίτλους της Γαλλίας, η τύχη της ανθρωπότητος ήθελεν έχει ευρυτέρας διά τον άνθρωπον φυσικός επιδαψιλεύσεις και ήθελεν το πάθος το καταστρατηγούν τον άνθρωπον καθ' ολοκληρίαν παταχθεί. Εάν αι αδύναται ψυχαί δεν παρέβλεπαν τας διδασκαλίας του, δεν θα εχύνετο τόσον ανθρώπινον αίμα εις την Γαλλίαν και το έργον τής Γαλλικής επαναστάσεως ήθελε κατά το πλείστον συντελεσθεί, ενώ δεν συνετελέσθη ει μη μόνον κατά το ελάχιστον, επικρατησάοης και πάλιν της διαστροφής της αληθείας. Εάν αι διδασκαλίαι του έφθαναν μέχρι του κέντρου της ψυχής των ανθρώπων και τας μεταμόρφωναν, ως η αλήθεια και η Φύσις απαιτεί, η ανθρωπότης ήθελεν αναπνεύσει από τον ατελεύτητον αγώνα του βίου του καταναλισκομένου περί των καθ' εκάστην μέσων της ζωής. Δυστυχώς αι διάνοιαι των μαθητών του έχουσαι εμβαπτισθεί εις τας κοσμικός ιδέας της εποχής εκείνης, ταχέως επόθησαν το αξίωμα δι' εαυτήν εκάστη και η καταστροφή συνετελείτο γοργώς, του ανθρώπου αποκτηνουμένου υπό αυτού τούτου του ανθρώπου. Σας παρέχω μέρος της διδασκαλίας του με την ιδέαν ότι θα κατανοήσετε πλειότερα, διότι εάν ολόκληρον ήθελα την εκθέσει, επί πολλάς ώρας ήθελα σας απασχολήσει. «Άνθρωποι, διατί μάχεσθε τον άνθρωπον; Διατί αφίνετε τας ψυχάς σας να ενωτίζονται εις το κακούργημα; Και δύναται να υπάρχει μεγαλύτερον κακούργημα από του να βδελύσσεσθε τον αδελφόν σας, οποίος συντελεί να διακρίνεσθε ως συνειδήσεις έχουσαι μετά συνειδήσεων κοινωνίαν άρμονικήν, υπηρετούσαν αλλήλων τον σκοπόν; Διατί αδελφοί μου λησμονείτε τον Μέγιστον Διδάσκαλον ο οποίος διά να καταδείξει ότι αληθώς αγαπούσε τους αδελφούς του ανθρώπους αφήκεν εαυτόν να τον σύρουν επί τον Σταυρόν και τον θάνατον, ενώ ηδύνατο να ενεργήσει άλλως; Τι μείζον ο σοφός έχει να επιδείξει ή αγάπην πληρούσαν την καρδίαν του και τον νουν του προς πάσαν ύπαρξιν; Τι νομίζετε ότι δύναται να είναι άλλο το κοσμούν τον Θεόν μεγαλείον η αγάπη και δικαιοσύνη; Είναι λοιπόν ο Θεός μέγας διότι μεγίστη είναι η προς τους κόσμους του παντός Αυτού αγάπη. Τι νομίζετε ότι είναι δικαιοσύνη, εάν δεν είναι μέριμνα ημών υπέρ της εξασφαλίσεως της ζωής των αδελφών μας ανθρώπων; Τι είναι ελευθερία, εάν δεν είναι η ελευθέρα πράξις του ανθρώπου η μη σκοπούσα να παρεμποδίσει την αρμονίαν και την πρόοδον πάντων των αδελφών μας; Καταρρίψατε συντρίβοντες υπό τους πόδας σας τα αξιώματα και υπερασπίσατε τον άνθρωπον επαναφέροντές τον εις την εστίαν την παρέχουσαν εις αυτόν δύναμιν να αγαπά τους αδελφούς του και σέβεται τας πράξεις των εκείνας αι οποίαι δεν εμποδίζουν την πρόοδον ουδενός. Πατάξατε τους τίτλους και καταστήσατε τους προ των ομμάτων του σύμπαντος κόσμου, ότι είναι μηδέν προ οιασδήποτε

ανθρωπινής μορφής. Απαλλάξατε τον αδελφόν άνθρωπον από τα δεσμά τα καλούμενα κοινωνικά προνόμια, διότι αυτά τον αποξενούν από την μητέρα του και όταν αυτή παύσει να τον γαλουχεί περιπλανάται διαρκώς ως άλλος Ιουδαίος καταρασθείς υπό της αληθείας εις ατέρμονα βίον. Η παράστασις του μύθου αυτού εφαρμόζεται επακριβώς επί της καταστάσεως του ανθρώπου. Ανδρωθείτε αδελφοί μου, και παρατηρούντες το Σύμπαν, την γλυκείαν μητέρα Φύσιν, είπατε εις εαυτούς ουδείς των ανθρώπων είναι τέκνον ξένης τινός μητρός. Συντρίψατε τα πάσης φύσεως κοινωνικά δεσμά, διότι ο νους περιορίζει τας εκτάσεις του και το έργον του είναι ξένον προς τον σκοπόν του. Ποδοπατήσατε τα σκήπτρα των τυράννων φειδόμενοι του ανθρώπου και γελωτοποιήσατε τας Τιάρας των Παπών διότι είναι πηγή παντός κακού εις την ανθρωπότητα. Κηρύξατε διά των κηρύκων του Τάγματος σας προς πάσαν ζώσαν ψυχήν, ότι δεν διαφέρει κατά τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις από ουδεμίαν άλλην τοιαύτην. Διδάξατε ως διδάσκαλοι εμπνευσμένοι και απαλλαγμένοι παθών τον άνθρωπον διά να εννοήσει, ότι ουδείς τον προώρισε να είναι τυφλός και να πάσχει, εκτός εκείνων οι όποιοι καταχρώνται της αδυναμίας του και αυτοί είναι οι φέροντες επί των κεφαλών των διαδήματα, επιδεικνύοντες ούτω ότι εκπροσωπούν την αρχήν την χωρίζουσα τα άτομα, παρά τους νόμους οι όποιοι έχουν υπαγορεύσει την σύσταση της ανθρωπινής κοινωνίας». Ό Καλλιόστρο προσέτι εδίδασκεν ότι «ό άνθρωπος διά νά εύδαιμονίσει δέν έχει ή να θυσιάσει την κακίαν του, αποξενών ούτω τον εαυτόν του από τας επιρροάς αι οποίαι έχουν ως αιτίαν αυτήν και αι οποίαι τον οδηγούν μακράν της αληθείας.» Έλεγεν επί πλέον προς εκείνους οι οποίοι εννοούσαν αυτόν βαθύτερον, ότι «ο άνθρωπος καθ' όλον τον βίον ο οποίος προσαπαιτείται διά να εξελιχθεί εις την ανθρωπίνην μορφήν, δεν θα εύρισκε ουδέν εμπόδιον; εάν αυτός ο ίδιος δεν εδημιούργει όντα διά των παραλόγων του σκέψεων, έχοντα διεστραμμένην προς την αλήθειαν οδόν» και ούτως ομιλών βεβαίως δεν εννοούσε τον απαίδευτον και απόκληρον παντός αγαθού άνθρωπον, αλλά τον νομοθέτην, τον οδηγούντα την ανθρωπότητα προς την κοινωνικήν διάπλασιν, την αρχήν δηλαδή πάσης κοινωνίας. Ό Καλλιόστρο λέγουν ότι έζησε βίον πλάνητος και τερατολόγου. Επί του σημείου αυτού επιτρέψατε εις τον οδηγούντα με να εκθέσει πλήρη εικόνα της ζωής του.

Αληθώς ούτος εγεννήθη εις την Σικελίαν εκ γονέων μάλλον αμαθών. Εν τη εμφανίσει αυτού παρουσίασεν πλεονεκτήματα τινά τα οποία έπεισαν τους γονείς του να τον οδηγήσουν εις τον δρόμον τον όποιον αυτοί είχαν χαράξει, δηλαδή το εμπόριον. Η ψυχή του όμως αντεστρατεύετο εις τον πόθον αυτόν των γονέων του και ζητούσε βίον απαλλαγμένον μικροπρεπών και μωρών διατυπώσεων, ως αυτός καλούσε τας ομιλίας του εμπόρου. Επιθυμούσε στάδιον ευρύτερο, στάδιον εις το όποιον θα επιδεικνύετο η υπάρχουσα και έχουσα ζωήν ψυχή του, την οποίαν προώριζε να αφιερώσει εις κάποιο έργο ωφέλιμο διά τους αδελφούς του ανθρώπους. Η ψυχή του επιθυμούσε την ελευθερίαν, αλλά οι γονείς του ήθελαν βία να τον εξαναγκάσουν να ακολουθήσει το έργον τους. Τότε αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει τους γονείς του και να ζήσει επί τινα χρόνον βίον ελεύθερον. Αλλά αυτό το οποίον είναι, ως λέγουν, το επίψογον της ιστορίας του, αυτό είναι ακριβώς το οποίον τον οδήγησε να καταστεί περιφανής. Κατ' αυτόν τον βίον ενεπνεύσθη την απόκρυφον τέχνην, της οποίας αργότερα επέδειξεν εις την ανθρωπότητα θαυμάσια έργα. Κατά τον βίον του αυτόν συνάντησε διδασκάλους της απόκρυφου μαθηματικής, οι οποίοι διιδόντες την ψυχήν του τον έλαβαν και αφού απεξένωσαν την ψυχήν του από πάσης δεσμευούσης την ελευθερίαν του επιρροής, τον εδίδαξαν κατ' ιδίαν, ότι αι ψυχαί των ανθρώπων δύνανται να αναμορφωθούν, αν καλώς εννοήσουν το μυστήριον. Μεταξύ των διδασκάλων του υπήρξεν και είς ο οποίος εκκαλείτο Αλτοτάς. Ο Αλτοτάς υπέδειξεν εις τον Καλλιόστρο τας αποκρύφους επιστήμας και τον εμύησε εις την μαθηματικήν εκείνην της οποίας αποτέλεσμα είναι πάσα αληθής γνώσις περί του Σύμπαντος και των ψυχών του. Ο Αλτοτάς τον ώθησε να διδαχθεί να εξεύρει και να χειρισθεί τας ανθρωπίνας δυνάμεις τας όποιας ο άνθρωπος αγνοεί ότι έχει. Ο Άλτοτάς τον (οδήγησε να εύρη πρόσωπον το όποιον να δύναται να του παρέχει την

κλείδα διά της οποίας θα μπορούσε να εισέρχεται εις το απόκρυφον της διανοίας του ανθρώπου. Και αληθώς ο Καλλιόστρο φύσεως ων τοιαύτης κατέστη μέγιστος εις τας απόκρυφους γνώσεις. Μυηθείς εις τα μυστήρια της Φύσεως διέγνωσεν τον σκοπόν του. Από του σημείου αυτού ο Καλλιόστρο κατέστη προσωπικότης εν τω κόσμω. Κατά πρώτον εξεύρε ότι διά να συντελέσει και δράσει προς αναμόρφωσιν της ανθρωπότητος έπρεπε να ευρεθεί μέρος τι το οποίον να κατεδεικνύετο υπό της μαθηματικής, ότι εις αυτό το μέρος θα ηδύνατο να συντελεσθεί μία μεταβολή ανθρωπίνων σκέψεων. Επιτρέψατε μου να αναφέρω, ότι η μαθηματική περί τής οποίας ομιλώ είναι επιστήμη τις η οποία παρέχει εις τον γνωρίζοντα αυτήν τα μέσα να διαβλέπει που δύναται να συντελεσθεί γεγονός τι, είτε το μέρος είναι έθνος είτε απλώς συνείδησις. Έκαστον έθνος φέρει ένα όνομα, έκαστον όνομα αναλυόμενον κατά το δόγμα τής επιστήμης αυτής δεικνύει ένα αποτέλεσμα. Το αποτέλεσμα αυτό λαμβάνον υπ' όψιν ένας μύστης της επιστήμης αυτής δύναται να του παρέξει πολλά πράγματα. Γνωρίσας κατόπιν αυτού ο Καλλιόστρο την Γαλλίαν ως χώραν δεικνυομένην υπό της απόκρυφου επιστήμης εις το να μεταβάλει μίαν κατάστασιν, έσπευσε προς αυτήν να εμπνεύσει ιδέας. Αι ιδέαι του αληθώς είναι θαυμάσιοι και όντως επιδράσασαι επί τας διανοίας των ανθρώπων της εποχής εκείνης της Γαλλίας, εκληροδότησαν εις αυτάς και τας μεταγενέστερος γενεάς τα μέσα διά των οποίων αύται δύνανται να αναγεννηθούν κοινωνικώς, παρέχουσαι εις τας ψυχάς των μείζονα δύναμιν προς εξέλιξιν. Αλλά πριν ούτος μεταβεί εις Γαλλίαν, πριν αρχίσει αγώνα κατά των τυράννων της εποχής, έπρεπε να ενισχυθεί και διά μέσων δυναμένων να καθιστούν ανίσχυρους τους ισχυρούς τής Γαλλίας και τα μέσα δεν ήσαν ή επιστημονικά. Τα μέσα αυτά ήσαν αι δυνάμεις αι αντιτιθέμενοι κατά των επιρροών των δυσμενών ημερών αι οποίαι ήθελον παρουσιασθεί προς αυτόν, μία δε δύναμις εξ αυτών ήτο το μέσον του υπνωτισμού διά του οποίου θα ηδύνατο να εμάνθανε τας σκέψεις των ανθρώπων. Και ίνα μη καταχρασθεί ούτος της αδυναμίας της ανθρωπότητος μεταχειριζόμενος βία αυτήν προς τον σκοπόν του, ενυμφεύθη. Ο γάμος δι' αυτόν υπήρξεν ευτυχής. Η σύζυγος του ταχέως κατέστη δύναμις υπνωτιστική. Η σύζυγος του η οποία εκαλείτο Λορεντία Φελιτσιάνι εξεδήλωσε θαυμάσια φαινόμενα υπνωτισμού. Ο Καλλιόστρο ηράσθη διττώς αυτής και ως συζύγου και ως συνεργάτιδος. Η Φελιτσιάνι μυηθείσα εις τας ιδέας του κατέστη αληθώς γυνή αναδείξασα εαυτήν ως υπέροχον υψιπέτιδα εις τας γυναίκας της Γαλλίας. Ο Καλλιόστρο ήρξατο κατόπιν το έργον του εις την Γαλλίαν. Ήτο πλέον αεικίνητος. Ευρίσκετο παντού. Τους μεν ώθει προς την ζωήν και το φως, τους δε προς την ελευθερίαν. Κατ' αυτόν οι άνθρωποι δεν εχωρίζοντο ή κατά τα κοινωνικά δόγματα τα οποία εζήτει να συντρίψει. Το φάσμα της κοινωνικής διαιρέσεως ήτο ο μεγαλύτερος εχθρός του. Ίνα μη παραλείψω ουσιώδες μέρος της ιστορίας της γυναικός του, αύτη ανεδείχθη παράμιλλος του συζύγου της. Ίστατο υψηλά εμπνέουσα προς την ελευθερίαν της γυναικός τον σεβασμόν παντός ανδρός. Αι αρεταί της εξόχως επέδρασαν επί της Γαλλίας, πλείστων γυναικών μυηθεισών, ότι πρέπει να είναι ελεύθεροι και να σείσουν τον ζυγόν του τυράννου συζύγου των. Η κοινωνική της αρετή ήτο πρότυπον διά τας αριστοκράτιδας της Γαλλίας. Διότι πρέπει να σας ειπώ ότι ο Καλλιόστρο έφθασε διά της γνώσεως του να ελκύσει πολλούς ισχυρούς, επί τω σκοπώ να τους καταστήσει ανίσχυρους εις το να αντιδράσουν κατά των ιδεών της ελευθερίας. Υπήρξαν όμως και ημέραι δι' αυτόν πλήρεις πικριών. Περιπέτειαι και σφάλματα των Τεκτόνων, του εδημιούργησαν πικροτάτας δοκιμασίας κατά τας οποίας ούτος ανεδείχθη υπεράνθρωπος, διότι κατ' ουδέν αύται συνετέλεσαν εις το να μεταβάλλουν τας σκέψεις του. Διαρκώς προσηλωμένος επί της ελευθερίας των ανθρώπων από των τυράννων έλεγε, «Τί σημαίνει η δοκιμασία διά τον εννοούντα, αφοί τόσον πάσχει η ανθρωπότης;» Είπε δε ποτέ εις την σύζυγόν αυτού. «Μη λυπάσαι φιλτάτη. Εγεννήθημεν διά να χρησιμεύσωμε υπό του Θεού ως όργανα διοχετεύοντα την προς τους κόσμους Αυτού αγάπην. Κατά τούτο ας δειχθώμεν άξιοι της εντολής. Μείζονα των όσων έπαθε ο επί της Ιουδαίας διδάξας, ουδείς των ανθρώπων θα πάθει». «Δεν έχομεν, έλεγεν, ή να δεχώμεθα περιφρονήσεις από τους

ανθρώπους, διότι εργαζόμεθα δι' αυτούς. Επαίνους και δώρα λαμβάνουν οι τυράννουντες αυτούς». Τίνος η καρδία εξ ημών δεν συγκινείται υπό των όσων είπεν αληθειών; Επεθύμουν να ήμην εν όργανον το οποίον θα ήτο δυνατόν να ηχεί εις τα ώτα ολοκλήρου της ανθρωπότητος, διό να ηχήσω εις αυτήν τας λέξεις αυτάς.

Αλλά δυστυχώς ως πάλιν ο ίδιος έλεγε, «η ανθρωπότης είναι τόσον εξοικειομένη με τα δεσμά της, ώστε φέρει αυτά μακαρίως» φυλακισθείς ο Καλλιόστρο εις την Βαστίλλην έλεγε. «Μήπως αι τρώγλαι εντός των οποίων διαιτώνται οι πλείστοι των ανθρώπων δεν είναι χειρότεροι αυτής; Η μήπως η αυτή δέσμευσις της ελευθερίας εις πάντας δεν υπάρχει; Άνθρωπε, όταν συντρίψεις τας αλύσεις και κατανοήσεις το μέγεθος και το αγαθόν της ελευθερίας σου, τότε μόνο θα έλθεις προς τον Θεόν και θα λάβεις το φως και τότε θα εννοήσεις την περιπλάνησι την οποίαν τόσον δεινώς ποιείς περί την Γην».

«Όταν ο Θεός σε αξιώσει του δώρου να ίδεις το μυστήριόν σου, τότε θα ίδεις που ευρίσκεσαι. Ω άνθρωποι, εννοούντες την φύσιν σας, έλεγε, μη αδρανείτε. Ενσπείρατε εις την ανθρωπότητα την ιδέαν της ελευθερίας και εστέ βέβαιοι ότι θα βλαστήσει και καρποφορούσα θα σας καταστήσει προσφιλείς εις εκείνους οι όποιοι θα γευθούν την γλυκύτητα των καρπών της». Δεν πρέπει λοιπόν αδελφοί να είναι προς ημάς προσφιλής ό Καλλιόστρο; Υψώσατε τότε τους οφθαλμούς σας και επιτάξατε σιγήν εις τους διαστροφείς της αληθείας, τους δήθεν παρέχοντας την ιστορίαν του και ούτω μυκτηρίζοντας την σοφίαν, διότι άλλως καθίστασθε ένοχοι της αδικίας ή όποια γίνεται εις το ανθρώπινον γένος.

Β' Λόγος εκφωνηθείς την 1 Μαρτίου 1904

Κατά την παρελθούσαν ομιλίαν μου σας περιέγραψα τον Καλλιόστρο εν γενικαίς γραμμαίς, όπως η διάνοια σας μετάσχει των εργασιών του εκείνων αι οποίαι αργότερον κατέστησαν πρόγραμμα της ζωής πάσης συνειδήσεως η όποια διέφυγε την επιρροήν του σκότους. Αλλά διά να έχετε σαφεστέραν ιδέαν αυτού του ανθρώπου του όποιου το μέγεθος της γνώσεως έφθασε μέχρι απροσίτου διά την κοινήν ανθρωπίνην διάνοιαν σημείου, πρέπει να σας τον παρουσιάσω εν τη δράσει του πλέον και καθολικώτερον. Ο Καλλιόστρο το όνομα αυτό το έλαβε, ευθύς ως η ψυχή του ηδυνήθη να υποβάλει εις την διάνοιαν της, ότι είχεν ιστορίαν μακράν, στενότατα συνδεδεμένην με τα μεγάλα γεγονότα της διαρρευσάσης εποχής, από της ακμής της Αιγύπτου μέχρι του χρόνου καθ' όν έζη και το όνομα αυτό αντιστοιχεί προς το κλέος της ψυχής ταύτης, διότι το όνομα Καλλιόστρο αλληγορεί άνθρωπον μεμυημένον εις τα μυστήρια και έχοντα υπέρ αυτού τον αριθμόν 11 (ένδεκα), του όποιου η εξήγησις σημαίνει ότι δεν παλαίουν πλέον το καλόν μετά του κακού εις την υπόστασιν του ανθρώπου του φέροντος το όνομα τούτο, αλλά το καλόν αποτελεί το αντικείμενον της δράσεως του.

Ο Καλλιόστρο εγνώρισε όλον το μέγεθος του αποτελέσματος το οποίον έχει μία ψυχή δρώσα υπέρ της ανθρωπότητος και θελχθείς από το ιδεώδες αυτό είπε «ανήκω εις αυτήν ως ο διδάσκαλος της Ιουδαίας. Αλλά ίνα τον πόθον αυτόν εκδηλώσουν και άλλαι εν τη ανθρωπότητι συνειδήσεις έπρεπε ούτος να αφήσει δείγμα.» Τούτο και αφήκεν. Το όνομα Καλλιόστρο σημαίνει άνθρωπον απαρνηθέντα το κακόν και πάνοπλον μετά του καλού, αγωνιζόμενον προς εμπέδωσιν του ανθρωπίνου σκοπού. Εκτός του ονόματος αυτού ωνόμασε εαυτόν και διά του ονόματος Φοίνιξ. Το όνομα τούτο εσημείωσεν ότι ούτος αναγεννήθη εκ της Τέφρας του. Τέφρα ήτο το αποτέλεσαν αυτόν Θείον ρευστόν, του οποίου την υπόστασιν διακρίνομεν σήμερον υπό το όνομα ζωικός μαγνητισμός. Το ρευστόν αυτό απετέλεσεν εις την μορφήν του μίαν εκδήλωσιν επί πλέον των άλλων ανθρώπων και ούτος δυνάμει αυτής αναγέννησε τας δυνάμεις του, την διοχέτευσεν εις την ψυχήν του και την κατέστησε ως άλλην, Θεάν φέρουσαν γέρας ζωής αιωνίως. Κατόπιν αυτού ο Καλλιόστρο μετεμορφώθη, αναγεννήθη, κατέστη αθάνατος και ως αθάνατον τον θεωρούν αι ψυχαί εκείναι αι οποίαι

έχουν επίγνωσιν του έργου αυτού. Αλλά ίνα σαφέστερον καταδειχθεί εις σάς το έργον και η αναγέννησις της ψυχής του πρέπει να σας παραθέσω σειράν εξελίξεως των ιδεών και της ψυχής του και ούτω θα δυνηθήτε να διαφύγετε την πλάνην την οποίαν δημιουργεί η άγευστος γνώσεως ανθρωπότης, προκειμένου να εξετάσει και αναφέρει τον βίον και τας ιδέας επιφανών και διακεκριμένων εν τω κόσμω συνειδήσεων. Ο Καλλιόστρο μυηθείς κατά πρώτον υπό του Αλτοτάς εις τας απόκρυφους επιστήμας, εξεδήλωσεν τον πόθον να επισκεφθεί τα μέρη εις τα οποία παλαιότερον εδιδάσκοντο τα μυστήρια και παρήξαν τας πρώτας γνώσεις προκειμένου περί της αναγεννήσεως των ψυχών. Επεσκέφθη μετά του διδασκάλου του την Ελλάδα και την Αίγυπτον. Κατά τον χρόνον αυτόν ο Καλλιόστρο ηδυνήθη να εξακριβώσει τας διδασκαλίας των Πυραμίδων, των Ελευσίνιων, των Ορφικών και Καβειρείων. Προς τούτο συνετέλεσε κατά πολύ ο διδάσκαλος του Αλτοτάς, ο οποίος τον εγνώρισε προς άλλους μύστας της απόκρυφου επιστήμης από τους οποίους εδιδάχθη πολλά. Εις την Ελλάδα ο Καλλιόστρο ενεπνεύσθη υπό του μεγαλείου του ουρανού της και ιδίως από τον περιφανή του Σύμπαν-τος κόσμου Ναόν ο όποιος εκπροσωπεί την αρμονίαν του Ουρανού και επί του οποίου κατά πρώτον η δόξα του νου ελατρεύθη. Η Θεά η διαρκώς επιδαψιλεύουσα τον ανθρώπινον νουν τον μη εθισμένον να παρέλκει την οδόν της αληθείας, τον ενέπνευσε πλειότερον εις το έργον της ελευθερίας. Η Θεά, περί της οποίας πρέπει να έχετε την μεγαλυτέραν πεποίθησιν ότι δύναται να σας προσεγγίσει εις το κλέος της αληθείας, τον ενέπνευσε, ότι πρέπει να κατασυντρίψει την ψευδή μορφήν της ανθρωπότητος, την παρουσιαζομένην υπό ποικίλας ιδιότητας και αντί ταύτης να στολίσει τον άνθρωπον με την πραγματικήν τοιαύτην, την εκ Φύσεως δηλαδή προκύπτουσαν, την ξένην προς το έγκλημα και την προσποίησιν. Η Θεά τον ενέπνευσε να διδάξει αργότερον, ότι το τυραννικόν πνεύμα των κοινωνιών αντίκειται εις την εξέλιξιν του νου και καταστρέφει την ισχύν της ψυχής του και τανάπαλιν. Του ενέπνευσε την ιδέαν της ισότητος διά της όποιας και μόνης δρα ο νους των ανθρώπων άνευ προσκομμάτων και αποκτά την ισχύν της μητρός του Θεάς. Του ενέπνευσε την ιδέαν της αδελφότητος, διότι αυτή αναγνωρίζει εκάστης μορφής την εκπόρευσιν εκ της αυτής πηγής και προσδίδει εις εκάστην το θάρρος να καταρρίπτει τα υπό της αμάθειας διδα-χθέντα, τα χωρίζοντα δηλαδή τον άνθρωπον από τον φέροντα ομοίαν μορφήν ίνα η περιπλάνησις αμφοτέρων εις το έρεβος καθίσταται μακρά.

Ο Καλλιόστρο επανελθών εις την δυτικήν Ευρώπην πλειό-τερον ή ως πρότερον ισχυρός, εζήτησε και εισήχθη μετά τής γυναικός του εις τας τότε Τεκτονικός Στοάς. Αι μυήσεις του εις τους διαφόρους βαθμούς υπήρξαν βραχείαι, διότι ούτος κατέδειξεν εις τους Διδασκάλους των Στοών ότι πλειότερα τούτων κατείχεν. Φθάσας εις τον βαθμόν του Ρόδινου Σταυρού και γενόμενος Διδάσκαλος τούτου εξέπληξε τους συναδέλφους του διότι ούτω τα σύμβολα του Βαθμού ουδείς εκτός των ιδρυτών του Τεκτονισμού ηδυνήθη πλειότερον να ερμηνεύσει. Επί του βαθμού αυτού ο Καλλιόστρο παρέβαλεν τον Χριστόν ως ΛΟΓΟΝ προς τον καθολικόν της Φύσεως ΛΟΓΟΝ και κατέδειξεν ότι ο Χριστός διά του ΠΥΡΟΣ του ΘΕΙΟΥ ΠΥΡΟΣ αναγεννήθη και κατέστη Θεός. Το επί του Σταυρού Ρόδον, έλεγεν, εικονίζει την αναγέννησιν πάσης ανθρωπινής ψυχής, αρκεί ο χυμός του ΠΥΡΟΣ ο εν τη ανθρωπίνη υποστάσει μεταμορφωθείς να είναι ΑΓΝΟΣ. Ουδείς, αν μη απολύτως αγνός δύναται να αναγεννηθεί υπό του ευώδους χυμού του συντελεσθέντος εκ του ΘΕΙΟΥ ΠΥΡΟΣ εν τη μορφή του ΡΟΔΟΥ. Το ΡΟΔΟΝ είναι η αναγέννησις της ανθρωπότητος, γευσάμενος δε τούτου ο αγνός άνθρωπος θα αφομοιωθεί προς την ζωήν και ο παλαιός και πλήρης προς το ανθρώπινον γένος οργής Θεός θα κατασυντριφθεί. Δυστυχώς οι Τέκτονες απώλεσαν την ισχύν τους και πυκνόν ζόφος τους περιβάλλει. Εξακολουθών ούτος να διδάσκει επί του ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ έλεγεν «Τι είναι ο άνθρωπος περισσότερον των κοινών της Φύσεως συνειδήσεων, αν η ζωή δεν ψαύει την ζωήν του; Αλλά η ζωή εκδηλούται ουχί καθ' άπαντα τον χρόνον της ζωής του και όταν αυτή έχει τον χρόνον της δράσεως βοηθόν, τότε ο άνθρωπος συντρίβει αυτής τας δυνάμεις, ίνα το

έργον του θανάτου γίνει άνευ εμποδίων». Επέκεινα του Βαθμού του ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ο Καλλιόστρο κατέδειξε πλήρες το μυστήριο της Φύσεως.

Τα σύμβολα αντεπεκρίνοντο προς τας βαθείας εννοίας και αρμονία τελειότατη τα συνέδεε προς τα μυστήρια της Φύσεως. Εκ των Υπάτων Βαθμών καταδεικνύων τα σύμβολα των Βαθμών έλεγεν. «Εις τους τρεις πρώτους Βαθμούς του Τεκτονισμού ο ιδρυτής του εσυμβόλισε την γέννησιν του κόσμου και της ψυχής αυτού. Πλην δυστυχώς η κακία, κατά τον συμβολισμόν, υπερίσχυσε και το πνεύμα του κόσμου περιεπλανήθη. Εντεύθεν εγεννήθη ό ΧΙΡΑΜ. Ο ΧΙΡΑΜ δέν είναι πρόσωπον, ως κατόπιν αφίνεται να νοηθεί, αλλά είναι ΑΡΧΗ τις υπέρτατη διαφυγούσα τον δεσμόν της κακίας. Η Αρχή αυτή καίτοι εμπνέει τον κόσμον προς εαυτήν, ο κόσμος εθισμένος εις την αμαρτίαν παλαίει εναντίον της. Εν τούτοις θα κατισχύσει, διότι το σύμβολον της ακακίας καθιστά βραδέως μεν αλλ' ασφαλώς τον άνθρωπον Διδάσκαλον, διότι ούτως οι νόμοι της Φύσεως θέλουν και καθιστάμενος Διδάσκαλος αφομοιοϋται προς την Αρχήν του ΧΙΡΑΜ και εκδικείται τον Θεόν της κακίας τον συντελέσαντα επί τοσούτον να περιπλανηθεί. Γενόμενος ο άνθρωπος Διδάσκαλος καλείται υπό του δημιουργήσαντος τα σύμβολα να μετάσχει του έργου του Χιράμ και εξασθενίσει το έργον της αρχικής κακίας. Κατανοών καλώς το έργον του αυτό προάγεται εις Μέγαν Διδάσκαλον. Ο νέος Βαθμός του παρέχει πλειότερα. Τα σύμβολα βαθμιαίως επεξηγούνται και φθάνει να κατανοήσει ότι, ως η Φύσις αναγεννάται διά του ΠΥΡΟΣ και πάλιν, ούτω και η ανθρωπινή ψυχή αναγεννωμένη έρχεται προς το Φως». Η αναγέννησις κατά τάς ερμηνείας του Καλλιόστρο συντελείται επί του ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ, διότι εκεί ευρίσκεται ο ΛΟΓΟΣ και ούτος δεν είναι ό ΙΗΣΟΥΣ ως εσφαλμένα πιστεύουν αι Στοαί, αλλά ο υπό του Ιησού αλληγορούμένος, του οποίου την ισχύν ενεδύθή ο Διδάσκαλος της Ιουδαίας. Και συνεχίζων έλεγε. «Πάντων ηγήτωρ εκτός των Ολυμπίων Θεών είναι ο Ιησούς, διότι αυτός προσδιώρισε τον κύκλον της αναγεννήσεως της ψυχής λέγων «Λάβετε φάγετε, τούτο εστί το σώμα μου» «Πίετε εξ αυτού πάντες τούτο γάρ εστί το αίμα μου το της καινής διαθήκης το περί πολλών εκχυνόμενον εις άφεσιν αμαρτιών».

Ο μυστικός δείπνος υπήρξεν η αληθής διαθήκη του Ιησού και όχι τα δημιουργήματα των συνόδων, διότι τα παραδείγματα αυτών αντιστρατεύονται προς το πνεύμα του Ιησού. Ο Ιησούς προσδιώρισε εις την ανθρωπίνην μορφήν την κατοικίαν του ΠΥΡΟΣ, το δε ΡΟΔΟΝ εξήρε διά της αποχής από τα φαύλα. Αλλά επιτρέψατε μου να σιγήσω προ των μεγάλων μυστηρίων, διότι άλλως ένοχος προς τους μεγάλους Διδασκάλους καθίσταμαι. Ο Καλλιόστρο διδάξας και επεξηγήσας τας Τεκτονικός αρετάς, υπέδειξεν ως πρώτιστον έργον εις τους Τέκτονας την εφαρμογήν του Φυσικού νόμου τον οποίον ο ιδρυτής του συστήματος απεκάλεσεν Τεκτονικόν νόμον. Μετά τούτο, ως τέλειος μύστης, παρήγαγε έτερον σύστημα Τεκτονικόν μεν, αλλά πολύ διάφορον του παραδεδεγμένου. Το σύστημα του ήτο ο Αιγυπτιακός Τεκτονισμός διαιρούμενος εις βαθμίδας τας οποίας δεν ηδύναντο πάντες να διέλθουν. Ο Τεκτονισμός αυτός του Καλλιόστρο ήτο πνευματικότερος του ετέρου και πρωτίστως εις το σύστημα αυτό επεκράτησε το πνεύμα της αμοιβαίας παροχής μέσων προς πρόοδον και υπό των δύο φύλων της ανθρωπινής προσωπικότητος. Κατ' αυτόν εθεωρείτο εγωισμός η ατομική πρόοδος του ανδρός, μάλιστα δε έλεγεν «δεν δύναται να υπάρξει πρόοδος ανθρωπότητος, αν μη η γυνή φωτισθεί εις τα σκήπτρα της εκπροσωπούσης την σοφίαν Θεάς.» Κατ' αυτόν ή γυναίκα έχει αγνοτέραν φύσιν προς αναγέννησιν των δυνάμεων της ανθρωπινής ψυχής και αν ο άνθρωπος, ο άρρην άνθρωπος, δεν ήτο απέναντι του θήλεως ανθρώπου τόσον εγωιστής, θα ελάμβανε εξ αυτού ό,τι θα ηδύνατο να επισπεύσει την πρόοδόν του. Το Αίγυπτιακόν δόγμα εις τους πρώτους αυτού Βαθμούς εδίδασκεν την ύπαρξιν της ψυχής και την επικοινωνίαν των εν τω κόσμω ανθρώπων με τον κόσμον των πνευμάτων. Επικλήσεις έθεταν εις επικαινωνίαν τους μύστας του τάγματος αυτού μετά των Πνευμάτων. Αλλά εάν παρετηρείτο δυσπιστία και επιπολαιότητα εις τινας, απεπέμποντο και η είσοδος

πλέον προς τα σκηνώματα του Αιγυπτιακού Τεκτονισμού εκλείετο ερμητικώς. Εις τους ανωτέρους Βαθμούς εδιδάσκοντο αι απόκρυφοι επιστήμαι και ετίθεντο εις ενέργειαν τα μέσα της αναγεννήσεως της ανθρωπινής ψυχής. Δυστυχώς όμως το σύστημα αυτό, εκλιπόντος του ιδρυτού του, έσχεν την αυτήν τύχην μετά του Τεκτονισμού και μένουν εις αυτό, ως και εις τον Τεκτονισμόν, τα σύμβολα άνευ ερμηνείας, δηλαδή άνευ Διδασκάλων δυναμένων να κατανοήσουν τας έννοιας των. Ο Καλλιόστρο είχε λάβει ενεργόν μέρος εις συνέδριον συγκροτηθέν προ της Γαλλικής επαναστάσεως κατά το οποίον συνεζητήθη και εξητάσθη η δύναμις της εξελίξεως της ψυχής της ανθρωπότητος και το οποίον απετέλεσαν μέγιστοι συνειδήσεις φωτισμένοι και μεμυημέναι εν τη απείρω γνώσει. Κατά το συνέδριο εκείνο απεφασίσθη η πορεία την οποίαν αυτός έπρεπε να τηρήσει μετά την έναρξιν της επαναστάσεως, αλλά αυτά δεν ενδιαφέρουν τον κόσμον. Ενδιαφέρει τον κόσμον μόνον αυτό που θα ειπώ και το οποίον είναι απόσπασμα του λόγου του. «Μου επιρρίπτετε, αδελφοί, την ευθύνην του μέλλοντος να χυθεί αίματος, αλλά αναλογισθήκατε ότι ο Θεός είναι υπέρτατος πάντων ημών; Το αστρολογικόν φως δεικνύει την Γαλλίαν ως μέλλουσαν να συν-ταραχθεί υπό μεγάλων γεγονότων. Εις αυτήν θα συντελεσθεί μία μεταμόρφωσις. Τούτο βεβαίως δεν είναι έργον ιδικόν μου, αλλά του Θεού. Την γην ταύτην προώρισε ο Θεός ως εστίαν δυναμένην να μεταδώσει προς όλην την Γην δύναμιν κοινωνικής αναμορφώσεως. Δεν θα επιτελεσθεί αληθώς μεταβολή πραγματική. Αλλά πιστεύσατε, σοφοί Διδάσκαλοι, ότι οι νόμοι τής Φύσεως ουδαμού δεικνύουν απότομον μεταβολήν ενεργείας. Αι μεταβολαί συντελούνται βαθμιαίως και μάλιστα αι μεγαλύτεροι εις στιγμάς κατά τας όποιας οι Φυσικοί νόμοι φαίνεται ότι ηρεμούν. Μετά την τρικυμιώδη κατάστασιν την οποίαν προβλέπετε εις την Γαλλίαν, μετά τα γεγονότα τα οποία θα επακολουθήσουν την κατάστασιν αυτήν, ο κόσμος θα εισέλθει εις ήρεμον τροχιάν. Τότε αι επιστήμαι απαλλαγμένοι από τα δεσμά των τυράννων θα αποτελέσουν την φοβερωτέραν προς την αμάθειαν επανάστασιν. Η ανθρωπότης θα ηρεμεί αλλά το πνεύμα της θα επαναστατεί διαρκώς κατά του καταθλίβοντος την ανθρωπίνην ψυχήν ζυγού της δουλείας. Ο ανταγωνισμός εις την επιστήμην και την βιομηχανίαν θα αποτελούν επίφοβον χαρακτήρα και θα απειληθεί και πάλιν προς χρόνον τινά η ελευθερία των συνειδήσεων. Αλλά τότε θα γεννηθεί έτερος πόθος εις την ανθρωπίνην ψυχήν. Ο πόθος του να μη διακρίνεται των άλλων κατά την κοινωνικήν εμφάνισιν. Ο πόθος του είδους αυτού μας εγγυάται ότι η ανθρωπότης δεν θα επανέλθει εις την πλήρη οργίων σημερινήν κοινωνίαν. Τα Δουκικά στέμματα και αι Κομητείαι θα είναι αντικείμενα τα όποια μόνον εις τα θέατρα θα μεταχειρίζωνται οι άνθρωποι. Ο ανταγωνισμός βαθμιαίως θα πείσει τον κόσμον, ότι το δόγμα της ιδιοκτησίας είναι ολέθριον. Θα επακολουθήσουν νέαι ιδέαι και τότε ο ανθρώπινος νους θα ισορροπήσει κατά τον διαλογισμόν με τον ημέτερον και η ανθρωπότης θα αναπνεύσει αποκαθισταμένη εις τα αρχικά δικαιώματα της.» Εις ετέραν δε παρατήρησιν ότι μόνον διανοητικώς ηδύνατο η Γαλλία να αλλάξει κατάστασιν είπεν. «Δεν αρνούμαι ότι η διανοητική μεταβολή είναι φυσικός νόμος και ό,τι ο φυσικός νόμος υπαγορεύει είναι το άριστον πάσης μεταβολής. Αλλά μη βλέπετε τον άνθρωπον εις την Φύσιν. Ούτος προ πολλού έχει αποστεί από αυτήν και δι' αυτόν ακριβώς τον λόγον η μεταβολή της ανθρωπίνης αυτού καταστάσεως θα απαιτήσει θυσίαν ανθρωπίνων υπάρξεων. Εάν ευρίσκετο υπό την φυσικήν επιρροήν και την ευεργετικήν των νόμων αυτής επίδρασιν, δεν θα απετέλει διάφορον έκαστος των άλλων ανθρώπων κοινωνικήν υπόστασιν καί τότε συμφωνώ ότι θά άνεγεννάτο ή διάνοια του επηρεαζόμενη υπό του νόμου της μεταμορφώσεως της ουσίας της. Αλλά δυστυχώς δεν δύνασθε να μου υποδείξετε ότι ο άνθρωπος επηρεαζόμενος υπό των φυσικών νόμων ακολουθεί την πρόοδον και δι' αυτό, επί εκτρόπου καταστάσεως έκτροπος μεταβολή θα συντελεσθεί».

Θα έρωτηθώμεν ίσως, διατί να επιτραπεί υπό του Θείου έκτροπος μεταβολή καταστάσεως τοιαύτης οία ήτο η της Γαλλίας και διατί καθίστατο αναγκαία η έκτροπος μεταβολή επί εκτρόπου ανθρωπινής καταστάσεως. Θα σας παραθέσω εδώ ετέραν ομιλίαν του η οποία θα

σας καταδείξει σαφώς το ζήτημα τούτο και θα λύσει πρόβλημα διά το οποίον πολλοί επειράθησαν να λύσουν, πλην δυστυχώς απέτυχον. «Μου λέγετε μεγάλοι τής επιστήμης Διδάσκαλοι να σας ερμηνεύσω διατί η ανταπόδοσις του εγκλήματος του ανθρώπου γίνεται προς αυτόν. Αληθώς συμφωνώ με την ιδέαν την οποίαν εξεθέσατε εις το πρόγραμμα της δράσεως σας και αληθώς ο Θεός δεν ηδύνατο άλλως ή δια του μέσου της ανταποδόσεως του εγκλήματος να επαναφέρει τον εγκληματίαν άνθρωπον επί της φυσικής οδού. Μη πιστεύσετε ότι το Πνεύμα το υπαγορεύσαν εις εμέ τα μυστήρια της αιωνίου ζωής παρέλειψε να μου υποδείξει ότι οι μέλλοντες να θυσιασθούν κατά την προπαρασκευαζομένην επανάστασιν υπήρξαν έγκληματίαι χειρότερος ίσως εκείνης της αδικίας η όποια θα επέλθει διά να ανακόψει την πρόοδον των ψυχών των επί της ανθρωπινής μορφής. Ναι, υπήρξαν εγκληματίαι, διότι άλλως ο επί της φυσικής οδού πορευόμενος προς την αλήθειαν εκ της οποίας λαμβάνει το φως, είναι αδύνατον να υποστεί την επιρροήν ξένης θελήσεως, εάν μη πρότερον υπηρέτησεν την ξένην θέλησιν υπείκων εις τα κελεύσματα της.

Η αρχή εκ της όποιας απορρέει ό,τι εκθέτει τον άνθρωπον εις την δοκιμασίαν, κραταιώς μάχεται ίνα οι άνθρωποι φύγουν της οδού της ζωής, επιβάλλουσα δε διαρκώς την θέλησιν της επί των αδυνάτων, γεννά την κατάστασιν εκείνην η οποία ποιεί εις τα όμματα μας φρίκην. Οι αδύνατοι λοιπόν, αυτοί οι εύκολα συρόμενοι υπό της αρνητικής αρχής, πρέπει να γυμνασθούν να αποστρέφονται το έγκλημα, αλλά ουδέν παραδειγματικώτερον της αντιποίνου πράξεως δύναται να τους πείσει, ότι το να αναχαιτίζεις την πρόοδον των άλλων είναι υπέρ πάσαν άλλη πράξιν όλέθριον. Ας μη ταράσσονται λοιπόν οι οπαδοί μας προ της θέας της επαναστάσεως, διότι κατ' αυτήν θα ζημιωθούν οι προξενήσαντες άλλοτε ζημίας εις άλλας συνειδήσεις. Οι Μαρκήσιοι και οι Κομήτες θα πληρώσουν διά του αίματός των διπλάσιον αίμα το όποιον άλλοτε έχυσαν προς μόνον τον σκοπόν της προσωρινής ευχαριστήσεως.

Το δίκαιον δεν δύναται ή να τιμωρεί. Εάν οι άνθρωποι ενεβάθυναν εις την διδασκαλίαν του Διδασκάλου της Ιουδαίας, το έγκλημα ήθελεν έχει εκλείψει και η έκτροπος ζωή των ανθρώπων εξαφανισθεί. Δυστυχώς οι άνθρωποι διέστρεψαν, προς ζημίαν των εννοείται, τας διδασκαλίας Αυτού και τον παρέστησαν ως και τους Θεούς του Ολύμπου, πλήρεις ελαττωμάτων και εκβιάζοντας τας συνειδήσεις των άλλων. Οποία ειρωνεία επί της ανθρωπινής αδυναμίας ποιείται υπό των εγωιστών οπαδών της αρχής του Σκότους; Γονυπετήσατε, ω μεγάλοι σοφοί της επιστήμης γνώσται προ του προβάλλοντος άρματος της δόξης του Ολύμπου και ομώσατε ότι θέλετε εκπλύνει το αίσχος των αδελφών μας ανθρώπων των περιυβρισάντων το Φως. Υποσχεθήτε, αντί να μου ζητήτε εξηγήσεις, εάν καλώς ωδηγήθην υπό του Θείου εις το Φώς, ότι θέλετε τας ακτίνας του Φωτός καταλλήλως διευθύνει επί των ανθρωπίνων διανοιών, όπως αύται αναγεννηθούν και απαρνηθούν την έντολήν των τυράννων του σκότους προς διάπραξιν νέων ανομημάτων. Ιδού η Θεά της σοφίας επιχαρήτως προσμειδιά εις τους σοφούς και εμπνέει το κράτος της δόξης Αυτής. Ιδού το νέκταρ εγγύς ημών αναβλύζει και ζητεί πλήρεις δυνάμεων συνειδήσεις να περιβάλλει».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αυτός είναι ο άνθρωπος των οποίον παρέστησαν προ των ομμάτων του χάσκοντος από αδυναμίαν κρίσεως ανθρώπου, ως τον μεγαλύτερον αγύρτην. Αυτός είναι, τον όποιον παρέστησαν ως τον μεγαλύτερον ψεύστην και καλούν και σας να τους επικροτήσετε. Εν ονόματι λοιπόν της αληθείας επικαλούμαι την κρίσιν σας επί των όσων εξέθεσα ιδεών του Καλλιόστρο και σας καλώ να ερευνήσετε τας διδασκαλίας του και αν αυτάς τας εύρετε σύμφωνους προς το πνεύμα της φιλοσοφίας, της οποίας ηξιώθητε να γίνεται οπαδοί, στραφείτε και είπετε προς τους βέβηλους. Αίσχος άνθρωποι. Η κακία σας διέφθειρε και σας απετύφλωσε τόσον, ώστε δεν δύνασθε να διακρίνετε εάν έχετε μορφήν ανθρώπου η άλλην

και επωλήσατε τας συνειδήσεις μας πληρωθέντες ίνα υβρίζετε τους έχοντας Θείαν υπόστασιν. Εάν τουναντίον εύρητε αυτήν απάδουσαν της φιλοσοφίας και του ορθού λόγου, παρακαλώ, επιτρέψατε μου να είμαι οπαδός του Καλλιόστρο, διότι εάν το έργον αυτού είναι αγυρτεία έχει αντιστραφεί ο λόγος της υποστάσεως των πραγμάτων και αι λέξεις μετήλλαξαν έννοιας, ως μεταλλάσσει ψευδόμενος και εξευτελιζόμενος ο άνθρωπος προ του αδελφού του μορφήν ανά πάσαν στιγμήν διά να επιτύχει μέρος, ελάχιστον μέρος των δικαωμάτων του. Επιτρέψατε μου να θεωρηθώ οπαδός του, διότι ή ψυχή μου ατενίζουσα τας μεγάλας ψυχάς αντλεί δυνάμεις μόνον από όμοιας εκείνης του Καλλιόστρο και δέχεται από αυτάς ιδέας επεξηγούσας τον λόγον της υπάρξεως της. Επιτρέψατε μου να θεωρούμαι οπαδός του συστήματος του, διότι κάποτε θα έλθει ήμερα κατά την οποίαν θα ανοιχθούν τα όμματα του κόσμου προ του προβάλλοντος άρματος της φιλοσοφίας και θα διακρίνει μεταξύ εκείνων τους οποίους θεωρεί ευεργέτας και πλάνους και τότε θα δικαιωθεί η ψυχή μου διατί προσεκολλήθη εις το δόγμα Αυτού.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ *α/α* 8)

44. ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Σ.'. ΣΤ.'. "ΜΑΡΑΘΩΝ" ΤΗΝ 15.5.1904

Πρόλογος

Προτιθέμενος να ομιλήσω εις την Στοάν μας, εσκέφθην αν είναι εις εμέ επιβεβλημένον υπό της αληθείας τούτο ή απλώς πάθος τις γεννηθείς εις εμέ που με ώθησε προς αυτό. Έκαμα την έρευναν ταύτην προς τον εαυτόν μου, τοσούτον μάλλον καθόσον είναι αποδεδειγμένον, ότι δεν πρέπει κανείς εική και ως έτυχε να αναπτύσσει ιδέας ή και απλώς να ομιλεί επί διαφόρων ζητημάτων χωρίς να κατανοεί, ότι διά τούτων επιδιώκει τι σύμφωνο προς την πρόοδον και εξέλιξιν των ανθρωπίνων ιδεών και πραγμάτων. έκαμα την έρευνα αυτήν εις τον εαυτόν μου διότι δεν είναι δίκαιον, ουδέ υπό της αληθείας βεβαιωμένο, αν πρέπει πάντοτε ωθούμενος ο ανθρωπος υπό των εσωτερικών δυνάμεων αυτού να ομιλεί διότι πλειστάκις αι δυνάμεις αυτού αφίστανται των αληθών λειτουργιών της Φύσεως και αντί ούτος να ωφελεί τους προς ους ομιλεί, μάλλον τους ζημιώνει. Έκαμα την έρευνα ταύτην επίσης, διά να διακρίνω αν ο ανθρώπινος πόθος είναι έργον και εκπορεύεται εκ της αληθείας μόνον ή είναι και καθήκον το οποίον επιβάλλεται εις τον ανθρωπον από υποχρεώσεις, τας οποίας ανέλαβε όταν προσήλθε και συνεταιρίσθη μετ' άλλων ανθρώπων, προς τον σκοπόν της επεκτάσεως προς την καθόλου ανθρωπότητα ιδεών, των οποίων η αναγνώρισις υπό ταύτης ισοδυναμεί προς την επίτευξιν του σκοπού διά τον οποίον προωρίσθη υπό της δημιουργίας. Και αφού αγαπητοί ερεύνησα τον εαυτόν μου και εύρον ότι δεν αφίσταμαι εκείνων τα οποία δύνανται να λεχθούν εδώ και ότι δεν έχει αναπτυχθεί εις εμέ μάταιος πόθος και σκοπός επιδείξεως, παρεδέχθην ότι η επιθυμία μου να ομιλήσω είναι και εξηρτήθη εκ καθήκοντος το οποίον μου επεβλήθη και το οποίον με συνδέει προς σας όλους, προς τον σκοπόν να καταστώ υπέρτερος των δυνάμεών μου με την σύμπραξιν εννοείται πάντων υμών. Αλλά τι είναι και πόθεν εξεπορεύθη το καθήκον τούτο; Ακριβώς αυτό θέλω να αποδείξω διά της ομιλίας την οποίαν προτίθεμαι να κάμω την στιγμήν ταύτην και διά τούτο δεν πρέπει να εννοηθεί υπό ουδενός, ότι δι' αυτής δεν έχω σκοπόν να ψέξω τούτον ή εκείνον τον αδελφόν, αλλά να νοηθεί, ότι αι υπόχρεώσεις τας οποίας ανέλαβα όταν εισήχθην εδώ, με ώθησαν εις την εκπλήρωσιν του καθήκοντος να καταδείξω, ότι το επίπεδον και η δράσις του Τεκτονισμού πρέπει να είναι διάφορος εκείνης την οποίαν διά του Τάγματος τούτου επιζητείτε να καταργήσωμεν ως αντιβαίνουσαν προς τον καθόλου σκοπόν του ανθρώπου. Εισερχόμενοι εις μυσταγωγικά σωματεία, αναγκαίον να ερευνώμεν ποίος ο σκοπός διά τον οποίον εισήχθημεν και τι επιδιώκεται διά της εισαγωγής μας να συντελεσθεί. Και αν την έρευναν ταύτην εποιούσαμε προς τον εαυτόν μας, δεν ηθέλαμεν παρασταθεί, ως κατωτέρω θα καταδείξω, άντιφάσκοντες προς τον σκοπόν και την καθόλου επιδιωκομένην επίτευξιν του αγαθού του Τάγματος τούτου. Εάν την έρευναν ταύτην πάντες οι μυσταγωγηθέντες Τέκτονες, από του εσχάτου μέχρι του ανωτάτου βαθμού εποίουν, δεν ηθέλαμε κρατήσει παθητικήν στάσιν προ των εκτυλισσομένων γεγονότων εις την ανθρωπότητα, ούτε και θα αγνοούσαμε τα στοιχειωδέστερα καθήκοντα του Τέκτονος προς αυτήν, αλλά ηθέλαμε γίνει μεταδόται της γνώσεως προς τους κόσμους, κατέχοντες την περιφανή διά τον γνώστην των λειτουργιών της Φύσεως θέσιν. Ως εκ τούτου οι λοιποί άνθρωποι θα είχαν τον νουν τους τεταμένον προς ημάς, όπως αρυσθούν και εφαρμόσουν ιδέας αι οποίαι ήθελαν βαθμιαίως προξενίσει γενικήν μεταβολήν του ανθρωπίνου νου, προς τον τρόπον του σκέπτεσθαι και του προσαρμόζεσθαι εις την καθόλην την Φύσιν τελουμένην αρμονίαν, την οποίαν μόνον ο άνθρωπος απηξίωσεν ένεκα των παθών του να δεχθεί και εφαρμόσει και διά τούτο είναι και το δυστυχέστερον ον της Φύσεως, μη λαμβάνον ουδέν δώρον εξ αυτής, ως έπρεπε, και ένεκα τούτου ο νους του δεν επιδαψιλεύεται διά να κυριαρχήσει ως βασιλεύς αυτής, διότι ούτω προώρισται υπό της δη-

μιουργίας. Διά της ομιλίας την οποίαν προτίθεμαι να κάνω, στοιχειωδεστάτης προς το καθήκον το οποίον ανέλαβον, ουδέν μείζον ουδέν έλαττον επιζητώ, εκτός του να αναγνωρισθεί υπό όλων μας, οτι άλλως ή ως εργαζόμεθα και μυσταγωγούμεν, πρέπει να εργαζώμεθα και μυσταγωγούμεν αδελφούς ανθρώπους.

Κατά τας παρελθούσας συνεδρίας ανεκοινώθησαν εδώ ζητήματα τα οποία κατά την γνώμην μου δεν έπρεπε κάν να συζητηθούν. Εγώ δεν άρνούμαι, ότι πας εξ ημών κατά πρώτιστον λόγον οφείλει να αγαπά τον τόπον εις τον οποίον ζει και εις τον οποίον απολαμβάνει την ευημερίαν και την ελευθερίαν του. Αλλά τούτο δεν είναι αποχρών λόγος να τονίζωμεν εδώ παιάνας και να ανεγείρωμεν καταδελφών λαών μίση όλως αντιτεκτονικώς. Και λέγω αντιτεκτονικώς, διότι ο Τεκτονισμός υψηλότερα ιστάμενος πάντων των επιπέδων εις τα οποία ισταναι πάσαι αι άλλαι ιδέαι, επισκοπεί από γενικωτέραν άποψιν τα ανθρώπινα πράγματα και μας διδάσκει γενικώτερα να εκδηλώνομεν ενδιαφέρον περί πάσης της ανθρωπότητος. Βλέπετε λοιπόν, ότι εδώ δεν ήλθαμε να ενισχύσωμεν τας ιδέας τας οποίας αι κοινωνικαί συνθήκαι και προλήψεις των παρελθόντων λαών μας εκληροδότησαν, αλλά ήλθαμε να αποβάλωμε πάσας τας ελλείψεις μας, να απαλλαχθώμεν όλων των παθών μας και να ενωτισθώμεν αληθειών δυναμένων να μας οδηγήσουν ομαλώτερον εις την ανθρώπινήν μας αποστολήν. Μου έρχεται εις τον νουν να σας είπω απόφθεγμα σοφού Τέκτονος ακμάσαντος κατά την l8ην εκατονταετηρίδα μετά Χριστόν και να είπω εν ονόματι της αληθείας, έστω και αν μέλλω ακόμη να επιπληχθώ υπό των ανωτέρων μας αρχών διά να καταδειχθεί εις ημάς, ότι ο Τεκτονισμός είναι σχολή διδάσκουσα τον άνθρωπον μόνον σοφίαν και αρετάς, απαλλάσσουσα αύτον από όλα τα κακά εκείνα τα οποία του έχει δημιουργήσει κοινωνία τυφλή, εκτραχηλισμένη, κοινωνία στηριζομένη επί του ψεύδους και της αμαθείας και παρέχουσα μόνον τοιαύτα εις τα άτομά της ή καλλίτερον εις τα άτομα τα αποτελούντα αυτήν. Ιδού τα απόφθεγμα του Φοίβου Τέκτονος της δεκάτης εβδόμης εκατονταετηρίδος. «Το παν αποτελεί σκοπόν δυνάμενον μόνον να εννοήσουν οι καλώς το Τεκτονικόν δόγμα εξετάσαντες και διδαχθέντες ως η διδασκαλία αυτού κελεύει». Ο Τέκτων ούτος είναι ο Κόμης του αγίου Γερμανού, ζήσας και δράσας εις την δυτικήν Ευρώπην κατά την ειρημένην εκατονταετηρίδα μετά Χριστόν, τα μάλιστα δε συντελέσας εις τα να προαγάγει τους άνθρώπους της εποχής του εις τας Τεκτονικάς αληθείας. Βλέπετε λοιπόν, ότι καλώς εννοούμενος ο Τεκτονισμός, απαγορεύει εδώ συζήτησιν ζητημάτων δυναμένων να μειώσουν την αξίαν του. Και αληθώς αι πατριωτικαί ιδέαι είναι περιωρισμένη έκτασις του νου του Τέκτονος και ο Τέκτων ούτος, αυτάς δηλαδή που περιορίζει την έκτασιν του νου του, ήκιστα είναι αρμονικά διατεθειμένος εις το δόγμα και την αλήθεια του Τεκτονισμού. Αλλά τούτο είναι τα επίψογον μόνον των εδώ τελουμένων εργασιών; Ιδού εγειρόμενοι εκ των εργασιών μας τόσοι άλλοι λόγοι υπάρχουν οι οποίοι διά της εκδηλώσεώς των πνίγουν πάσαν Τεκτονικήν εργασίαν. Και οι λόγοι αυτοί είναι που μας εμποδίζουν να εκπαιδευθώμεν εις τας ιδέας του Τεκτονισμού, είναι αυτού ποία μας περιορίζουν στα όρια μιάς ανωμάλου κοινωνικής σφαίρας εις την οποίαν είμεθα ως όστρακα προσκεκολλημένοι πριν έλθωμεν εδώ, διαιωνίζοντες τας συμφοράς και κακίας της τας προκυπτούσας εκ της άμαθείας και της πλάνης της, λόγοι που μας έμποδίζουν να εκτείνομεν τον νουν μας πέραν της περιοριζομένης εις την φθοράν των ανθρωπίνων δυνάμεων ιδέας και οι οποίοι μας προσκολλούν εις το αυτό άρμα το οποίο διαιωνίζει τα σφάλματα των κοινωνιών και συντρίβει τας ψυχικάς δυνάμεις της ανθρωπότητος. Λοιπόν πιστεύεται ή αφίνετε να πιστεύσει η ψυχή σας, ότι ο Τεκτονισμός είναι η συνέχεια των φαύλων ιδεών; Νομίζετε, ότι δεν είναι τι υπέρτερον της κατασυντριβούσης τας δυνάμεις των κοινωνιών ιδέας; ή πιστεύετε, οτι είναι συνέχεια της παιζομένης κωμωδίας εις βάρος του ανθρώπου υπό των ισχυρών της Γης, ίνα αυτοί οργιάζουν ασφαλέστερον εξευτελίζοντες την ανθρωπίνην προσωπικότητα και κατασυντρίβοντες τα φυσικάς της προόδους, κρατούντες αυτήν στερρώς εις τον κύκλον της προλήψεως και της αμαθείας. Οχι, εν ονόματι του Τεκτονισμού, της Τεκτ.'. ιδέας, εν ονόματι

του υπερφυούς σοφού δημιουργού των Τεκτ.'. ιδεών, εγώ διαμαρτύρομαι κατά της τοιαύτης σφαλεράς δράσεως των Τεκτόνων, διαμαρτύρομαι κατά της αντιτεκτονικής εργασίας των Στοών και επικαλούμαι τον Μέγα Αρχιτέκτονα, όπως σας φωτίσει εις το αγαθόν και επανεύρομεν ό,τι απωλέσαμε, ό,τι θα μας οδηγήσει εις γνησίαν και αληθή Τεκτονικήν δράσιν. Και δικαιούμαι να διαμαρτυρηθώ, διότι η συνείδησίς μου εξανίσταται κατά της διαστροφής του ορθού λόγου και αν δεν έπραττα τούτο, ήθελα καταστεί ένοχος αμελείας προς την εκπλήρωσιν καθήκοντος, επιβληθέντος εις εμέ προς σας υπό της Τεκτ.'. ιδέας. Μη ταράσσεσθε. Ουδείς μείζων εστί του καλώς γιγνώσκοντος τας Τεκτ.'. αληθείας, ουδείς δε ελάσσων του τυφλώποντος προ των Τεκτ.'. αληθειών. Το δόγμα μας είναι υπέρτερο πάσης ανθρωπίνης ιδέας και μείζον διαπαιδαγωγεί τον άνθρωπον προς τον σκοπόν του παντός άλλου μυσταγωγικού θεσμού. Το δόγμα μας, είναι ο πύρινος ποταμός τον οποίον όποιος καλώς διέλθει, θα καθαρίσει εαυτόν παντός ρύπου και πάσης ανομίας. Αλλά διά να διέλθει αυτόν, οφείλει να διαπαιδαγωγηθεί καλώς, η διαπαιδαγώγησις δε αυτή εξαρτάται εκ τροφής την οποίαν πρέπει να παραθέσει τα Τάγμα διά των σοφών του. Η εις τον βαθμόν τούτον πρόοδος, εξαρτάται εκ του χαρακτήρος, των ψυχικών και διανοητικών δυνάμεων τας οποίας πρέπει να έχει ο εδώ εισερχόμενος. Αλλά σας ερωτώ ποίος εζήτησε να ερευνήσει κατά βάθος τους εισερχομένους εδώ ή εις ποίου νου εγεννήθη η ιδέα, αν ο θέλων να εισέλθει εδώ έχει τας προς τούτο δυνάμεις; Ιδού που έγκειται στους καιρούς μας η αιτία της καταπτώσεως των αληθειών. Και μου έρχεται εις τον νουν να αναφέρω και μίαν άλλην ρήσιν του προαναφερθέντος σοφού διά να καταδειχθεί και πάλιν, ότι ο Τεκτονισμός δεν δύναται να περιλαμβάνει στους κόλπους του πάντα άνθρωπον. Έλεγεν ο μνημονευθείς σοφός επ' αυτού: «Η Τεκτονική αρετή δεν δύναται να καταστεί νόμος πάσης ανθρωπίνης ψυχής, διότι πάσα ψυχή δεν είναι επιδεκτική ταύτης, λόγω του οτι δεν ευρίσκεται επί του αυτού της αναμορφώσεως των δυνάμεών της επιπέδου». Λαμβανομένης ως δεδομένης της ρήσεως ταύτης υπό του Τεκτονισμού, καταφαίνεται εκ ταύτης, ότι ο Τεκτονισμός ων γνώστης του φυσικού των μεταμορφώσεων της ουσίας του Σύμπαντος νόμου, δέχεται εις τους κόλπους του, τους σχετικώς έχοντας ψυχικήν εξέλιξιν προς τον νόμον αυτόν. Και αν τούτο είναι αληθές, είναι ενδεδειγμένον υπό των αρχών του Τεκτονισμού να εισέρχεται εδώ ο τυχών; Και αν τούτο είναι αληθές, διατί παρεμποδίζεται η διά καταλλήλων ερωτήσεων εξακρίβωσις της ηθικής και ψυχικής καταστάσεως των εισερχομένων; Τα ζητήματα αυτά θίγοντα την προς τον Τεκτονισμόν αφοσίωσίν μου με ανάγκασαν να λάβω τον λόγον και να είπω ευκρινώς εδώ, ότι γνωρίζων τα προς το Τάγμα αυτό καθήκοντά μου, δεν θέλω να καταστώ ένοχος αδικιών προς αυτό και διά τούτο διαμαρτύρομαι κατά των συζητήσεων αι οποίαι λαμβάνουν χώραν, ως και κατά του τρόπου της εισαγωγής πολλών ανθρώπων ήκιστα διατεθειμένων να γίνουν αγαθοί Τέκτονες και κοινωνικοί διδάσκαλοι.

Διά να σας καταδείξω το άτοπο της μυήσεως μελών αδαών προς ό,τι απαιτεί ο Τεκτονισμός να γνωρίζουν ούτοι, θα επεκταθώ να εξετάσω γενικώτερα τας αρχάς του Τεκτονισμού. Είναι αληθές ότι αι ιδέαι του Τεκτονισμού ουσιωδώς διαφέρουν των κοινών ιδεών της λοιπής ανθρωπότητος, η διαφορά δε αυτή καταφαίνεται εκ του ότι ο Τεκτονισμός αποτελεί ίδιον σύστημα, διότι άλλως αν δεν διέφερεν, δεν έπρεπε να υπάρχει. Υπάρχων όμως και μη διαφέρων ως προς τα ιδέας αδικεί εαυτόν και προσβάλλει την ανθρωπίνην μορφήν, εμπαίζων αυτήν δια συμβόλων, ουδόλως παρεχόντων ιδέας ξένας προς τας κοινωνικάς τοιαύτας. Εξ αυτού λοιπόν καταφαίνεται ότι το Τεκτονικό σύστημα διαφέρει και η διαφορά του συνίσταται εις το ότι διά των συμβόλων του παρέχει προς τους μύστας του καθολικωτέρας ουσιαστικάς και πραγματικάς γνώσεις, διά των οποίων, προπαρασκευάζει την ευδαιμονίαν απάσης της ανθρωπότητος, η οποία κατ' αυτόν είναι η επίτευξις του σκοπού του ανθρώπου, ο οποίος κατά τα σύμβολά του δεν φαίνεται να του διαφεύγει. Επίσης διά της διαιρέσεως των διδασκαλιών του εις βαθμούς καταδηλούται ότι πιστεύει, ότι πας άνθρωπος δεν είναι δυνατόν να γνωρίσει απευθείας τας αληθείας, τας οποίας διά των συμβόλων του

αποκαλύπτει, άνευ κανονικής και ενδελεχούς παιδεύσεως. Δέχεται λοιπόν τους ανθρώπους ως διαφέροντας α) κατά την αντίληψιν β) κατά την ψυχικήν δύναμιν. Η πρώτη περίπτωσις καταδηλούται εκ του οτι δεν απονέμει εις πάντας κατά τον αυτόν, όσον αφορά την διάρκειαν χρόνον πάντας τους βαθμούς, ούτε και προάγει πάντας κατά σταθερόν χρονικόν διάστημα στους διαφόρους βαθμούς. Τουναντίον εξασκεί έλεγχον επί της ατομικής προόδου εις έκαστον των μελών του και άλλα μεν τιμά διά της απονομής αξιωμάτων, άλλα δε περιορίζει εις τας κατωτέρας βαθμίδας αυτού. Η δευτέρα δε περίπτωσις καταφαίνεται εκ του ότι ακολουθεί τύπους μυήσεως και επιβάλλει δοκιμασίας τας οποίας οι μη δυνάμενοι να υποστούν δεν γίνονται δεκτοί παρ' αυτού. Δέχεται λοιπόν ο Τεκτονισμός διαφοράν αντιλήψεων και ψυχικών δυνάμεων μεταξύ των ανθρώπων και τούτο είναι η λογικωτέρα και πασιφανεστέρα ακριβής διάγνωσις αυτού επί των λειτουργιών των φυσικών νόμων. Ερειδόμενος λοιπόν ο Τεκτονισμός επί του αξιώματος τούτου πιστεύει, οτι η ανθρωπότης λόγω της διαφοράς της ψυχικής εξελίξεως των ατόμων της, δεν δύναται να δεχθεί και εφαρμόζει τας λογικάς και υγιείς αρχάς τας οποίας εξερεύνησε ο ιδρυτής του και διά τούτο επιδιώκει διά της συνεχούς διδασκαλίας να μεταδώσει βαθμιαίως εις την ανθρωπότητα, ό,τι θα δυνηθεί να την καταστήσει ευδαιμονεστέραν και αγνοτέραν τα αισθήματα. Αλλά δύναται ο Τεκτονισμός να πράξει τούτο άνευ εν επιγνώσει προς την αρχήν ταύτην διδασκάλων; Βεβαίως όχι. Αλλά δύνανται επίσης να γίνουν διδάσκαλοι άνθρωποι μικροί την ψυχήν και τον νουν; Επίσης όχι. Πως θέλετε λοιπόν να μη ζητώ και εγώ και πάντες να ερευνώμεν τους εισερχομένους; Θα μου είπετε ότι δύο επιστοποίησαν περί τούτων. Το αμαρτάνειν όμως είναι ανθρώπινον και δεχόμενος τούτο ο Τεκτονισμός ζητεί πάντων την ψήφον, ακριβώς διά να περιβάλλει πάντας με ευθύνην προκειμένου να μυσταγωγήσει ένα βέβηλον. Γνωρίζων την ευθύνην ταύτην και προς τον Τεκτονισμόν και προς την εν γένει ανθρωπότητα, διά την οποίαν είμεθα επιφορτισμένοι με καθήκοντα προς αυτήν αφ' ότου εισήλθομεν εδώ, ουδέποτε θα παραβώ τας υποχρεώσεις μου αυτάς παρέχων την ψήφον μου εις ανθρώπους ανεπιδέκτους Τεκτονικής μορφώσεως. Όπως είπον και έδειξα, ο Τεκτονισμός διαφέρει ως προς τας ιδέας αυτού από τον άλλον κόσμον και θεωρεί βεβήλους όσους δεν ενεδύθησαν την αρετήν αυτού. Αφού λοιπόν διαφέρει, διατί εδώ κηρύσσεται ότι δεν διαφέρει από τας πατριωτικάς, από τας εθνικάς, από τας θρησκευτικάς και άλλας ιδέας; Η πιστεύετε ότι διαφέρει; Εάν τούτο πιστεύετε, πρέπει αι πράξεις μας και αι πεποιθήσεις μας να διατελούν εν αρμονία ώστε να μη μας καταλογίζεται ασυμφωνία η άγνοια ως εμφανίζεται να υπάρχει. Τα σύμβολα του βαθμού τούτου περικλείουν τόσας αληθείας αι οποίαι είναι ικαναί να καταρρίψουν πάσαν πρόληψιν, πάσαν σφαλεράν ιδέαν, πασαν άγνοιαν περί των λειτουργιών της Φύσεως. Και τι δεν δεικνύουν αι δύο στήλαι αι αποτελούσαι τας βάσεις του Ναού του Σολομώντος. Αν τις παρατηρήσουμε θα τις ίδωμεν να μας νεύουν, θα μπορούσα να είπω, την αρχήν της παραγωγής του Σύμπαντος την ενεργητικήν και την παθητικήν. Η διακόσμησις της Στοάς ταύτης και την διακρίνω από τον Ναόν, μας δεικνύει οτι ο Τεκτονισμός είναι έργον εκείνων οι οποίοι εμελέτησαν βαθύτατα τα μυστήρια της Φύσεως, εκείνων οι οποίοι βαθύτατα ησθάνθησαν, ότι ο άνθρωπος είναι προωρισμένος κάποτε να καταστεί αληθώς ευδαίμων. Δεικνύουν ότι η αρετή είναι το δόγμα του Τεκτονισμού και ότι η σύνεσις και η φρόνησις του Τέκτονος είναι εχέγγυα της ανόδου του επί της γνώσεως, της βασιλίδος αυτής η οποία παρέχει την δύναμιν της αιωνίου ζωής. Τα Εβραϊκά εκείνα «Ιωδ» δεικνύουν ότι το σύνολον και του αισθητού κόσμου ως και του μη εισέτι δρωμένου, είναι εκπόρευσις εκ της αρχής εκείνης της οποίας η εξωτερική παράστασις συνοψίζεται εις τας λέξεις, αισθητή κοσμική ουσία. Δεικνύουν, ότι το πνεύμα είναι έργον της κατεργασθείσης ουσίας υπό των νόμων τους οποίους παριστούν τα τεχνικά μας εργαλεία και όντως είναι απογοητευτικόν όταν ακούονται Αδ.'. να λέγουν, ότι αυτά δεν έχουν έννοιαν τεκτονικής δράσεως της ουσίας του Σύμπαντος, αλλά είναι εργαλεία που ελήφθησαν από Αγγλους ή Σκώτους λιθοξάους. Μη νομισθεί ότι λέγω εδώ τι το οποίον διαφεύγει πέραν των διατεταγμένων να λέγονται, όταν η

επικρατούσα άγνοια με υποχρεώνει να είπω ότι ο Τεκτονισμός δεν είναι πατριωτικόν σωματείον ούτε και ότι δεν έχει ιδέας ομοίας με τας κοινάς των κοινωνιών, αλλά έχει ιδέας αι οποίαι μετουσιώνουν τον άνθρωπον εις Θεόν. Δικαίως οι παλαιοί Ναΐται και Γνωστικοί εσυμβόλιζαν τας μεν ιδέας του κόσμου δι' όφεως περιτυλίσσοντος λίθον ακατέργαστον, τας δε Τεκτ.'. δι' όφεως αναρριχομένου επί σταυρού και έχοντος την κεφαλήν του τεταμένην και βλέπουσαν προς τον Ουρανόν, ζητούντος αφ' ένος μεν ισχύν εκ του μεγάλου Θεού και αφ' έτέρου απειλούντος την κακοποιόν αρχήν, εκείνη, η οποία εμπνέει τα έργα των κοινωνιών. Η ανθρωπίνη λοιπόν κοινωνία μόνον εκ του Τάγματος μας δύναται να λάβει ιδέας και να προοδεύσει, αλλά αυτοί οι οποίοι πρέπει να επιδράσουν επί των κοινωνιών, πρέπει να γνωρίζουν πλείοντα των όσων γνωρίζει η κοινωνία.

Αλλά τίθεται το ερώτημα: δύνανται σήμερον να επιδράσουν αγαθώς την κοινωνίαν οι Τέκτονες και να διοχετεύσουν εις αυτήν σωστικάς ιδέας; Εάν τούτο ήτο ευχερές έργον εις τους Τέκτονας η πολιτεία μας δεν θα ήτο γυμνή και εκτραχηλισμένη ούτε πολιτικοί γύπες θα την διέφθειραν εις τοιούτον σημείον, ώστε να νομιζόμεθα εν Ελλάδι οτι δεν δυνάμεθα να πράξωμεν ουδέν σωφροσύνης έργον. Έργον του Τεκτονισμού είναι τα να καθοδηγεί διά της επιδράσεώς του τους λαούς εις την πρόοδον και να παρέχει εις αυτούς νόμους αναλόγως προς τας δυνάμεις των κοινωνιών. Αλλ' αν ηθέλαμεν να εξετάσωμεν σήμερον τα έργον μας θα επειθόμεθα, ότι διαπλέομεν ωκεανόν του οποίου τα κύματα τήδε κακείσε φερόμενα υπό διαφόρων ανέμων, συσκότισαν το πνεύμα μας και αυτό δεν δύναται να αντιληφθεί πλέον ουδέν, ουδέν να προσαρμώσει προς τας Τεκτονικάς ιδέας. Έργον του Τεκτονισμού είναι να κατασυντρίψει τυραννουμένου λαού τας αλύσεις και να ελευθερώσει αυτόν από ζυγόν καταθλιπτικόν. Έργον είναι να βοηθήσει πάσαν φυλήν να αποτινάξει τα δεσμά του τυράννου της. Έργον είναι να περιορίσει τας κατακτήσεις των τυράννων. Έργον είναι να περιορίσει τας αυθαιρεσίας των κατακτητών. Έργον είναι να εμπνεύσει την δικαιοσύνην, την ελευθερίαν και την αδελφότητα. και αν οι Τέκτονες κατενοούν την αποστολήν αυτήν του Τεκτονισμού, δεν θα παριστάμεθα μάρτυρες φρικαλεοτήτων αι οποίαι τελούνται εις βάρος των αδελφών μας ανθρώπων, ούτε θα είμεθα αδρανείς και πειθήνιοι εις αρχάς αι οποίαι συντρίβουν και την ισχύν μας και τας ψυχικάς μας δυνάμεις. Έργον του Τεκτονισμού είναι να ανακράξει. «Στήθι αυθαίρετε. Το έργον σου είναι άντικρυς της ανθρωπίνης αρετής και μειώνει την αξίαν της ανθρωπίνης μορφής την οποίαν φέρεις. Στήθι δεσπότη και τύραννε, διότι συ είσαι ως και οι καταδυναστευόμενοι υπό σου άνθρωποι, μία προσωπικότης αποτελούσα μίαν διακεκριμένην εν τη Φύσει υπόστασιν, της οποίας ο σκοπός είναι υπέρτερος του εγωϊσμού τον οποίον αναπτύσσεις». Θα έλεγεν, «αν η αδελφότης δεν είναι η αρχή η συνδέουσα ημάς όλους επί της καθολικής προόδου, τότε ο ανθρωπος θα ήτο ελάχιστος του κτήνους και δεν ήθελε να απολαύει ουδέ εν της φύσεως γοητρον.» Έργον μας είναι λοιπον όχι να αντικρούομε συζητώντες ότι υπεσχέθημεν να αποβάλλωμεν, ούτε να διαιωνίζομεν πεπλανημένας ιδέας, διότι όταν εισήλθαμεν εδώ διά να διδαχθώμεν τα μείζον, δίκαιον είναι να απαλλάξωμε τον εαυτόν μας υπό τα έλασσον και να εξερευνώμεν ιδέας γενικωτέρας και καθολικωτέρας, αι οποίαι έχουν σχέσιν προς τον σκοπόν μας. Έργον επίσης είναι να μη στέργωμεν την εισδοχήν εδώ άνθρώπων, μη παρεχόντων την εγγύησιν της απαλλαγής των από περιοριζούσας και συσκοτιζούσας τον νουν των ιδέας. Έργον είναι να διυλίζομεν τους χαρακτήρας και να μη παριστάμεθα προ μη σοβαρών εκδηλώσεων όπως πλειστάκις τούτο συμβαίνει. Θα αναφέρω μύησιν τινά όπως καταδειχθεί πόσον σπουδαίον είναι το να εφιστώμεν επ' αυτών την προσοχήν μας. Εις μίαν των Στοών μας εγένετο μύησις κατά την οποίαν ο υπό μύησιν ηρωτήθη, κατόπιν δηλώσεώς του ότι πιστεύει εις την ιδέαν να βοηθεί τους ανθρώπους, από ποίαν αιτίαν ορμάται να πράττει τούτο απήντησε. Διότι και αυτός άμα πάσχει θα τον βοηθήσουν οι άλλοι. Εις εν συνεχεία ερώτησιν, αν αυτόν δεν τον βοηθήσουν οι άλλοι δεν αίσθανεται ότι έχει καθήκον αυτός να βοηθήσει τους άλλους; Απήντησε όχι. Εάν αυτό συνέβαινε εν καιρώ κατά τον οποίον οι Τέκτονες θα είχαν πλήρη επίγνωσιν του έργου των,

πάντες θα εψήφιζαν κατά της εισδοχής του και ο Σεβάσμιος θα του έλεγεν: «Φίλε μου, ο Τεκτονισμός είναι αρχή η οποία εκπροσωπεί την υπερτέραν των αρετών και δεν δέχεται παρά ανθρώπους δυναμένους να αναμορφωθούν δι αυτής και να γίνουν αγνοί και Θείοι. Σύ κατεδείχθης ως ηθικώς και πνευματικώς εντελώς ανερμάτιστος και δι' αυτό δεν δυνάμεθα να σε δεχθώμεν στούς κόλπους μας. Παρόλα όμως αυτά, να μεταβείς εκεί από που ήλθες και όταν κατανοήσεις τι είναι καθήκον του ανθρώπου προς τον άνθρωπον, αφού εννοήσεις τι είναι δικαίωμα του ανθρώπου και δίκαιον, ελθέ πάλιν και θα σε δεχθώμεν και θα σε ανακηρύξωμεν αδελφόν μας. Τώρα όμως δεν δυνάμεθα να σε δεχθώμεν, διότι δεν έχεις αρχάς και γνώσεις ηθικάς». Εάν τούτο εγίνετο, φαντασθήτε την εντύπωσίν του και την κατόπιν διανοητικήν του εκπαίδευσιν την οποίαν αυτός διά τον εαυτόν του θα έπεζήτει, τον σεβασμδν τον οποίον θα είχεν διά τον Τεκτονισμδν, τι περί αυτού θα έλεγεν εις την κοινωνίαν και ποία αίσθήματα θα άνεπτύσσοντο υπό παρισταμένων κατά την συνεδρίαν εκείνην. Αλλά αντί τούτου, ο μυούμενος εισήλθεν, και φλογεροί λόγοι εκάλυψαν την εισδοχήν του!

Δι' αυτών δεν θέλω να είπω, ότι είχον αρχάς υγιείς πριν η έλθω εδώ, αλλά ουδέποτε θα μπορούσα να φαντασθώ οτι ο Τεκτονισμός δέχεται πάντα άνθρωπον, αρκεί αυτός να έχει να καταβάλλει τα προς τούτο μύητρα. Προ πενταετίας μελετών τας αποκρύφους επιστήμας, συνέπεσε να παρακολουθήσω καθ' όλην την δρασιν αυτού τον Τεκτονισμόν και σας βεβαιώ ότι ουδέποτε η σπουδαιότης αυτού διέλαθεν εις τοιούτον σημείον εις το οποίον φαίνεται σήμερον οτι διέλαθεν υπό των Τεκτόνων. Ενόμιζον προ τετραετίας, ότι καίτοι είχα κατά βάθος μελετήσει αυτό το σύστημα και παραδεχθεί ως το μόνο δυνάμενον να ελευθερώσει τον κόσμον από την κακίαν, ενόμιζον λέγω, ότι δεν θα εγινόμην δεκτός αν ερχόμην εδώ, διότι αισθανόμην ότι δεν είχα το ανάλογον προς τον Τεκτονισμόν ψυχικόν σθένος. Αλλά όταν εγνώρισα Τέκτονες μηδόλως έχοντας ιδέαν περί μυσταγωγικών σκηνωμάτων της ανθρωπότητος, άρχισα να δυσπιστώ προς ό,τι είχα μελετήσει και προς ό,τι είχα διδαχθεί μυσταγωγηθείς εις άλλα σκηνώματα ερειδάμενα επί πνευματικού επιπέδου. Αι τόσον λαμπραί και Θείαι ιδέαι του Τεκτονισμού άρχισαν να διαλύονται και διά να μη τας απωλέσω άρχισα εκ νέου την μελέτην των. Κατά τον χρόνον δε κατά τον οποίον έπραττον τούτο μου ανήγγειλε ο αδελφός Σεβάσμιος τον οποίον είχα παρακαλέσει να με βοηθήσει να έλθω εδώ, ότι απεφασίσθη να γίνει γίνω δεκτός. Η χαρά μου υπήρξε μεγίστη, αλλά ταύτην την διεδέχθη η εντύπωσις της αντιτεκτονικής εργασίας και διά τούτο ηθέλησα να διαμαρτυρηθώ κατά της έργασίας αυτής, επικαλούμενος την επί των Τεκτονικών πραγμάτων αντίληψιν και την σύντονον μέριμναν διά να δυνηθώμεν να αναγάγωμεν τον Τεκτονισμόν εκεί που τον έταξε ο ιδρυτής του. Ιδιαίτατα επικαλούμαι την αντίληψιν του αδελφού Σεβασμίου, όπως διά διακρινούσης αυτόν Τεκτονικής εκφράσεως προλάβει και παρεμποδίσει συζητήσεις, συζητήσεις δυναμένας να αλλοιώνουν τας ιδέας εκείνας τας οποίας εκλήθημεν να περιφρουρήσωμεν από τον βέβηλον κόσμον και συμφώνως με τας υποδείξεις των ασχοληθώμεν παρέχοντες τροφήν ανάλογον και εις ημάς και εις τους άλλους οπως καταστατούν ικανοί να ενωτισθούν των θείων μυστηρίων του Τεκτονισμού, πρωτίστως δε κλείσωμεν ερμητικώς την θύραν του Ναού μας εις τους ανερματίστους ηθικώς βεβήλους, όπως μη μολύνουν αυτόν ανθρώπινα πάθη. Είναι προτιμώτερον να έχωμεν τον Ναον μας εις τρώγλας και να είμεθα ελάχιστοι οι κατανοούντες το έργον αυτό τα οποίον μας παρέδωσαν μόχθοι τόσων αιώνων, παρά να είμεθα πολλοί και να συνεδριάζομεν εις καλλιμάρμαρα μέγαρα, λέγοντες και διδασκόμενοι εις αυτά, ιδέας ξένας προς την Τεκτονικήν αποστολήν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 03)

45. ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΩΝ,

ΕΠΙ ΤΗ ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΕΙ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ, ΕΝ ΤΗ ΣΤΟΑ «ΜΑΡΑΘΩΝΙ» ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1905

Αφ' ότου εχρίσθην τον ιερόν του Τέκτονος τίτλον, διότι εν ονόματι του Θεού χριόμεθα, αφής στιγμής εισήχθην εις τον Ναόν τούτον, απέβαλα παν ό,τι ως ανθρωπος είχον το οποίον αντετίθετο εις το υψηλόν του Τεκτονισμού δόγμα και διά τούτο, ό,τι είπον το είπον μετά παρρησίας και μετά πεποιθήσεως ότι τούτο είναι σύμφωνον προς την αλήθειαν ην επαγγέλλεται διά των ιερών του κειμένων το Τάγμα αυτό. Ουδέποτε εις τον νουν μου εισήχθη η ιδέα να υποστηρίξω ενταύθα αντιλήψεις μου απορρεούσας από ξένας προς το Τάγμα μας ιδέας και διά τούτο, ό,τι και κατά την συνεδρίαν ταύτην θα είπω δεν θα είναι ή ό,τι αντελήφθην και είναι διατυπωμένον εις τα κείμενα του Τάγματος. Θα παρακαλέσω μάλιστα πάντα αδελφόν και ιδία εκείνους οι οποίοι είναι μύσται των υψηλών του Τάγματός μας βαθμών, να με διαψεύσουν εις εκείνας τας ιδέας αι οποίαι θα αντετίθεντο προς το καθόλου σύστημα του Τεκτονισμού. Αναγκάζομαι να επιζητώ αδελφοί τούτο, διότι δεν γνωρίζω πως εις τας διανοίας προσφιλών εις εμέ αδελφών εισήχθη η ιδέα, ότι αι διατυπούμεναι παρ' εμού και άλλων αδελφών ωσαύτως προσφιλών, έννοιαι, αποτελούν ίδιον ημών δόγμα αντικείμενον προς το δόγμα του Τεκτονισμού. Επίσης οφείλω ωσαύτως, αδελφοί μου, να κάνω και ετέραν δήλωσιν διότι και κατά τούτο δέον να αρθώσι αι τυχόν προς υμάς αμφιβολίαι αδελφών τινών, την δήλωσιν ότι ενταύθα ουδένα διακρίνω ως έχοντα μείζονα των άλλων δικαιώματα και κατ' ακολουθίαν εις ουδένα θα αναγνωρίσω ενταύθα προνόμια των άλλων περισσότερα.

Πάντες απορρέομεν από την αυτήν αρχήν και πάντες είμεθα περιβεβλημένοι με την υποχρέωσιν να περιφρουρήσωμεν, ό,τι τόσων αιώνων εργασία παρήγαγε προς τον σκοπόν να διαφωτίσει τον άνθρωπον εις την οδόν της προόδου αυτού. Δεν αρνούμαι όμως και σπεύδω να το δηλώσω, όπως μη παρεξηγηθώ, ότι εις το Τάγμα αυτό υπάρχουν ιεραρχίαι, αι οποίαι ως εκ του οργανισμού του Τάγματος απαιτούν, εφ' όσον έσονται εν τη τροχιά αυτών, σεβασμόν, τον οποίον εγώ τουλάχιστον αναγνωρίζω καθ' όλην αυτού την έκτασιν.

Αλλά το ημέτερον Τάγμα μου παρέχει ωσαύτως και το δικαίωμα του ελέγχου, όταν αι ιεραρχίαι τείνουν να καταστρέψουν τον οργανισμόν αυτού, τας ιδέας αυτού. Εν τοιαύτη περιπτώσει οφείλω να διαμαρτυρηθώ επόμενος τη ρήσει του Θείου της ανθρωπότητος Διδασκάλου καθ' ην «ο αδικούμενος είτε εν τω προσώπω αυτού, είτε εν τη αρχή εν η ούτος έχει ταχθεί και μη διαμαρτυρόμενος, ένοχος εστί εξομοιούμενος τω αδικούντι» Η μη διαμαρτυρία κατά της αδικίας απετέλεσεν και νυν έτι την θλιβεράν εν τη ανθρωπότητι ταύτην κατάστασιν και επήγασεν ο τόσος και των ατόμων και των κοινωνιών στεναγμός.

Ευτυχώς όμως ήδη η ανθρωπότης παιδευθείσα εν μακρά δοκιμασία, δοκιμασίαν ηθικής καταπτώσεως, δοκιμασίαν κοινωνικής διακρίσεως, δοκιμασίαν οικονομικής κρίσεως, δοκιμασίαν αποστερήσεως πνευματικού φωτός, δοκιμασίαν περιπλανήσεως εις προλήψεις και δεισιδαιμονίας, επείσθη ότι ταύτα πάντα επήγασαν εκ της παραγνωρίσεως των δικαιωμάτων αυτής και έμπλεος νέου φωτάς ατενίζει εις ανατέλουσαν νέαν Ηώ πληρούσαν αυτήν θάρρους να διαμαρτυρηθεί κατά των αποστερησάντων αυτήν των δικαιωμάτων της.

Η διαμαρτυρία λοιπόν αυτής είναι η αντίδρασις κατά των αποστερούντων αυτήν των δικαιωμάτων της.

Το Τάγμα ημών διδάσκει, ότι ο ανθρωπος έχει δικαίωμα φυσικόν. Έχει δικαίωμα να αντλήσει από την κοινωνίαν προς ην εισέρχεται, αγωγήν, παίδευσιν, διαφώτισιν, διότι ό,τι παράγει διά του πνεύματός του ο άνθρωπος, το παράγει δι' ολοκλήρου της συνδρομής την

οποίαν δέχεται από την Φύσιν και άνευ της οποίας ούτε θα υπήρχεν, ούτε θα παρήγαγεν και το παράγει ουχί δι' εαυτήν, διότι δεν προέκυψεν ως είπον από τας ατομικάς αυτού μόνον δυνάμεις, αλλά από το σύνολον των συνειδήσεων της Φύσεως, της οποίας και αυτάς είναι άτομον.

Ο ανθρωπος αποτελεί ως μονάς αλληλεγγύην προς πάσας τας μονάδας της Φύσεως και η αλληλεγγύη αυτή τον υποχρεοί να παράγει κατά τας δυνάμεις, τας οποίας αρύεται από τας άλλας μονάδας, (διότι μόνος ως μονάς θα ήτο μηδέν επαναλέγω) παραγωγήν καθολικής χρήσεως. Η παιδεία, η διά των γραμμάτων τουτέστιν κατεργασία του ανθρωπίνου νου, είναι αποτέλεσμα προκύψαν από ανθρώπινον νουν και συνεπώς παραγωγή καθολικής χρήσεως. Της παραγωγής ταύτης διά συστημάτων ολεθρίων εγωϊστικαί της φύσεως συνειδήσεις και καθ' ολοκληρίαν αχάριστοι προς αυτήν την ύπαρξιν, εκήρυξαν προνόμιον ενίων συνειδήσεων, αποστερήσαντες της καθολικής ταύτης παραγωγής τας άλλας συνειδήσεις. Δεν έχουν λοιπόν το δικαίωμα αι αποκλεισθείσαι του φωτός τούτου συνειδήσεις να διαμαρτυρηθούν κατ' εκείνων αι οποίαι καταστρέφουν την καθολικήν αλληλεγγύην, κατ' εκείνων οι οποίοι αρνούνται την καθολικήν των συνειδήσεων αδελφότητα η οποία εν τη ευρεία και φυσική αυτής σημασία δηλοί την εκ του Σύμπαντος καταγωγήν του ανθρωπίνου κόσμου; Και οποίαν άλλην, αν όχι αυτήν την αδελφότητα διδάσκει ο Τεκτονισμός; Επεθύμουν να μου υποδειχθεί υπό εχόντων διάφορον περί αδελφότητος αντίληψιν εμού ή ξένη προς αυτήν την αδελφότητα τυχούσα αδελφότης του Τεκτονισμού.

Οταν ο Τεκτονισμός κηρύσσεται ως ανθρώπινος συνεταιρισμός μηδένα αποκλείων από τους κόλπους αυτού αδιακρίτως φυλής, θρησκείας, εθνικότητος κ.λ.π. δεν επικυροί δι' αυτής της ομολογίας, ότι αναχωρεί από την ευρείαν σημασίαν την οποίαν εν περιλήψει ανωτέρω εσκιαγράφησα εξελισσόμενος επί τη βάσει αυτή, μέχρις ότου να ομολογήσει αλλαχού του βαθμού τούτου, ότι ο άνθρωπος ως φυσικόν ον δέον να απολαύει εν τη αυτή των δικαιωμάτων ισότητι, πάντα τα εκ φύσεως αυτού δικαιώματα; Και όταν τα δικαιώματά των ταύτα οι εν Ρωσία αδελφοί ανθρωποι επεζήτησαν, δικαιούμεθα ημείς οι Τέκτονες να αποδοκιμάσωμεν αυτούς, ως καθώρισε ο αδελφός Σεβάσμιος κατά την παρελθούσαν συνεδρίαν, χωρίς να διατρέξωμεν τον κίνδυνον να τεθώμεν εκτός αρχών τας οποίας ενταύθα ήλθαμεν να διδαχθώμεν και να μεταδώσωμεν προς διαφώτισιν σύμπαντος του ανθρωπίνου κόσμου του εν Γη και Ουρανώ οικούντος; Είπον περί Ουρανού, αδελφοί, διότι εγώ νομίζω, ότι η εξαγγελομένη υπό του Τάγματος ημών αδελφότης δεν περιορίζεται επί της Γηίνης μόνον σφαίρας, αλλά συλλήβδην περιλαμβάνει πάσας του Σύμπαντος τας συνειδήσεις, διότι αν άλλως εδόξαζεν περί αδελφότητος, ήθελε κάμει διάκρισιν και επί των συνειδήσεων της Γης. Ο ανθρωπος ως ον έχον νουν, οφείλει να διακρίνει αυστηρώς, ότι ουδέν των άλλων ομοίων αυτού πλείονα δικαιώματα εν τω σύμπαντι έχει και ότι αι δυνάμεις αυτού, αι τυχόν των άλλων διαφέρουσαι, είναι αποτέλεσμα διαφόρου κατεργασίας της Φύσεως η οποία σκοποί δι' αυτής, όχι να δώσει εις αυτόν μείζονα η ελάσσονα προνόμια, αλλά να τηρήσει αναλλοίωτον τάξιν εν τη ανόδω των συνειδήσεων επί της προόδου, κατατάσσουσα αυτάς εις ειδικάς προς τον σκοπόν της αλληλεπιδράσεως τροχιάς. Ίνα πλήρως κατανοήσετε αδελφοί τούτο, δεχθείτε προς στιγμήν ότι πάσαι αι συνειδήσεις απετέλουν εν τη Φύσει την αυτήν μορφήν και πάσαι είχον τας αυτάς δυνάμεις. Τότε θα είχαμε ως αποτέλεσμα ότι δύναται να παραχθεί από του αυτού είδους οργάνων μουσική συμφωνία. Επί του ζητήματος επιθυμώ, αδελφοί, να εμβαθύνετε περισσότερον διότι τότε θα κατανοήσετε διατί και εις τα αρχαία μυστήρια και εις την Ελληνικήν Θρησκείαν και εις τα Αιγυπτιακά μυστήρια και εις παν σκήνωμα, η μουσική απετέλει έκφρασιν ιδέας αλληγορούσης το Σύμπαν και τας ενεργείας αυτού. Οι θείοι Ορφεύς και Πυθαγόρας, οι κατ' εξοχήν ούτοι μύσται των θείων της Φύσεως ενεργειών, παρέβαλλαν προς κατανόησιν των λειτουργιών του Θείου απείρου την μουσικήν συμφωνίαν και επενόησαν τη επιδαψιλεύσει του Θεού Απόλλωνος ταύτην, ως μόνην δυναμένην να

παραγάγει επί των ανθρωπίνων συνειδήσεων αίσθησιν τινά αλληγορικήν των όσων εν τη Θεία Φύσει τελούνται. Εδίδασκον και εκείνοι και τα ημέτερα μυστήρια, παραλαβόντα τας αληθείας εκ των της αρχαίας Αιγύπτου, ότι δύναται εκ των συνειδήσεων να παραχθεί φώς, μόνον εάν αύται διάκεινται ανομοίως τας δυνάμεις εκ της οποίας ανομοιότητος άρχεται διά της επαφής αυτών η αλληλεπίδρασις η οποία προκαλεί ούτω τας ψυχάς και τας διανοίας αυτών να παραγάγωσι πνευματικάς δυνάμεις.

Ανέφερον ταύτα διά να σας καταδείξω, ότι εκείνο το οποίον ακριβώς αποτελεί την βάσιν των αρμονιών του Σύμπαντος και του πνευματικού εκ συνειδήσεων αποτελουμένου κόσμου, τούτο ακριβώς έλαβον υπόψιν, όσαι των συνειδήσεων δεν έφθαναν να κατανοήσουν τας λειτουργίας της Φύσεως, διά να διαιρέσουν τον κόσμον εις Έθνη, εις κοινωνικάς τάξεις και εις τόσα άλλα από συστήματος αντιδρώντα την ανθρωπίνην πρόοδον συστήματα και ετόλμησαν να δώσουν εις ταύτας μεν τας συνειδήσεις προνόμια, εις εκείνας δε δουλείαν αφόρητον.

Η τοιαύτη διαίρεσις των συνειδήσεων επέφερεν την υπό της Φυσικής οδού απόκλισιν των ανθρωπίνων όντων και εγεννήθη το έρεβος εντός του οποίου ερρίφθη το ανθρώπινον γένος παλαίον από αιώνων και αγνοόν την υπόστασιν αυτού. Η τοιαύτη λοιπόν του ερέβους κατάστασις υπηγόρευσεν την σύστασιν των μυστηρίων, όπου επιμελώς και συμβολικώς εδιδάσκοντο αι αλήθειαι της Φύσεως, προς τον σκοπόν να κατανοήσει το ανθρώπινον γένος την τροχιάν την οποίαν πρέπει να βαδίσει απολύτως προς τελείαν πνευματικήν αυτού εξέλιξιν. Επίσης εις τα μυστήρια μετεδίδετο βαθμιαίως η αληθής αδελφότης, εκείνη την οποίαν προδιέγραψα και η ισότης, εκείνη η οποία καθορίζεται εις το ότι πάσαι αι συνειδήσεις της Φύσεως έχουν τα αυτά εκ φύσεως δικαιώματα, δηλαδή ότι είναι ίσαι απέναντι του φυσικού νόμου προς απολαυήν πάντων όσα αναγκαιούν εις αυτάς, προς επιτέλεσιν του έργου της ανελίξεώς των. Δεν έχουν λοιπόν δίκαιον οι εν Ρωσία αδελφοί μας άνθρωποι να ζητούν από τους σφετεριστάς των δικαιωμάτων αυτών τα εκ φύσεως αυτών δικαιώματα; Δεν έχουν το δικαίωμα να είπουν εις τους σφετεριστάς, ότι είμεθα ίσοι απέναντι του φυσικού νόμου και ότι παραβιάζοντες σεις τους νόμους αυτούς, καταστρέφετε την αρμονίαν του ανθρωπίνου γένους, δημιουργούντες διαιρέσεις και διακρίσεις μεταξύ των τέκνων τού αυτού Πατρός, του επηρεάζοντος δηλαδή Ουρανού και της αυτής Μητρός, δηλαδή της Γης; Τις δύναται να κηρύξει ότι έχει μείζονα ή ελάσσονα απέναντι των προνομίων τα οποία παρέχει ο Θεός προς τους κόσμους αυτού, χωρίς να διατρέξει τον κίνδυνον να χαρακτηρισθεί ως παράφρων και ως αχάριστος προς Αυτόν;

Ομιλούν οι άνθρωποι του ερέβους περί ισότητος και παριστούν ταύτην ως Θεάν ερωτοτροπούσαν προς τους περισσότερον κολακεύοντας αυτήν εραστάς και παρέχουσαν εις αυτούς σκήπτρα δόξης, αποξενούσαν δε τους άλλους και κατασυντρίβουσαν τούτων τας δυνάμεις, ίνα μη απολαύσουν ό,τι οι περισσότεροι κόλακες έρασταί. Αλλεπιτρέπεται ούτω να ομιλούν οι μύσται του Τεκτονισμού προκειμένου περί tijς Θείας ισότητος εκείνης njv οποίαν παρέχει ο Θεάς διά της Φύσεως προς τους κόσμους αυτού;

Διακρίνουν οι του ερέβους εγωϊσταί διάβολοι, ότι έχουν δικαιώματα κτήσεως επί των απλέτων λειμώνων της Θείας Φύσεως, νομίζοντες εαυτούς προνομιούχους αυτής γόνους. Άλλ' επιτρέπεται εις μύστας του Θείου Τεκτονισμού να θεωρούν παράφρονα την Φύσιν, μη γνωρίζουσαν δηλαδή τι ποιούσαν προς τα τέκνα αυτής; Αλλ' αφού εν τω εγωϊσμώ του ο άνθρωπος νομίζει κτήσιν αυτού την εδαφικήν έκτασιν της Φύσεως, διατί ως κτήτωρ δεν επιβάλλει επί του κτήματος αυτού την επιρροήν του, αλλά εκλείπει άμα το ως υποτιθέμενον κτήμα αυτού παύσει να περιβάλλει δαψιλώς αυτόν διά των δυνάμεών του; Τις είναι μείζων ο έχων μείζονας η ελάσσονας δυνάμεις; Και πότε ο εγωϊστής άνθρωπος κατέβαλε διά των δυνάμεών του την Φύσιν, αναδείξας υπέρτερον νομής αυτής εαυτόν, ώστε να πεισθώ και εγώ, ότι ο Τσάρος και δεν ηξεύρω ποίος άλλος είναι μείζων της παρεχούσης εις εμέ Μητρός μου ζωήν, ώστε να υπόκειμαι εις αυτόν, εξαφανίζων την ύπαρξίν μου και ουχί εις αυτήν; Αιδώς

της Φύσεως τέκνα, όταν είσθε αχάριστα προς την Θείαν μητέρα σας και διακρίνετε τους αδελφούς σας των αδελφών σας και δεν διαμαρτύρεσθε κατά του αδικήματος το οποίο συντελείται προς σας εκ μέρους των αδελφών σας, αλλά αφήνετε να μεγενθύνεται η αλαζονεία των, ώστε να καταστρέφει αυτή αυτούς και η δουλεία σας.

Ομιλεί ο Τεκτονισμός περί Ελευθερίας, αλλά γνωρίζομεν ποία είναι αυτή; Ελευθερία είναι η κατάστασις εκείνη του ανθρώπου η μη, ούτε από θρησκευτικά ψεύδη, ούτε από τα εθνικά ψεύδη και αγυρτείας, ούτε από τα φυλετικά μίση, ούτε από οικογενειακήν απάτην και τόσας άλλας συντριβούσας την καθολικήν αγάπην του κόσμου ανοησίας, περιορίζουσα τον ανθρώπινον νουν εν τη αναζητήσει των θείων ιδεωδών του Σύμπαντος. Είναι η ανθρωπίνη ιδέα η προσθέτουσα πτέρυγας αετού επί του ανθρωπίνου νου, ώστε να επισκοπεί από απόψεως θείας τας θείας ενεργείας του απείρου και να αισθάνεται, ότι προς όλας αυτάς τας δυνάμεις είναι συνδεδεμένη ώστε να αποτελεί ούτος μετ' αυτών την εις άπειρον εξωτερικευθείσαν υπόστασιν του μεγάλου του Σύμπαντος Αρχιτέκτονος.

Στραφείτε, προς τα εργαλεία του Τεκτονισμού και ίδετε, ότι αυτά αποτελούν δυνάμεις της Φύσεως αι οποίαι κατεργάζονται τον ανθρώπινον νουν όπως καταστεί θεία έκφρασις.

Αναλογισθείτε τότε το μέγα εις τον νουν σας και εις την ψυχήν σας συντελούμενον έργον της κατεργασίας αυτών εκ μέρους της Φύσεως και τότε, εάν έχετε την δύναμιν, προσπαθήσατε να διακριθήτε των αδελφών σας, είτε υπό εθνικήν ιδιότητα, είτε υπό φυλής και γένους ιδιότητα, είτε υπό τοιαύτην θρησκευτικήν είτε υπό άλλην της ανθρωπίνης αδυναμίας παραπλησίαν έκφρασιν.

Στρέψατε τους οφθαλμούς σας προς τον Ουρανόν και ίδετε τους απείρους αυτού κόσμους και τότε, εάν έχετε την δύναμιν, κηρύξατε τους κόσμους αυτού εχθρούς σας, ως εκηρύξαμεν τους γείτονας αδελφούς μας ανθρώπους, τους ζητήσαντας την ελευθερίαν αυτών από τον ζοφώδη Άδην, τον έχοντα ως Κέρβερον και εν τη θύρα αυτού ιστάμενον τον Τσάρον και ως Ερινύας του ερέβους τους περί αυτόν ατυχώς αποθρασυνθέντας υπό της αμαθείας αδελφούς μας.

Κηρύξατε, εάν έχετε την δύναμιν, ότι τα έθνη αποτελούν σκοπόν εγγύς προς τας Θείας της Φύσεως ενεργείας ευρισκόμενον, ότι αι θρησκευτικαί αιρέσεις αι χωρίζουσαι και συντρίβουσαι εν τη εκφράσει αυτών ημάς, αποτελούν υπόστασιν δυναμένην να αναγνωρισθεί υπό του τας αρμονίας του Σύμπαντος υπαγορεύσαντος Θεού.

Εάν έχετε την δύναμιν μη διαμαρτύρεσθε κατά του αδικήματος του προσγιγνομένου κατά του αδελφού μας ανθρώπου, του έχοντος ως αποτέλεσμα την φθοράν και του αδικούντος και του αδικουμένου.

Αλλά δύναται, να υπάρξει καθολική αγάπη, να επικρατήσει εις τον ανθρώπινον κόσμον αρμονία ως επικρατεί τοιαύτη εν τω απείρω Θείω Σύμπαντι, εάν δεν καταπέσουν όλα αυτά τα ψεύδη, τα διαχωρίζοντα τον άνθρωπον του ανθρώπου;

«Εφ' όσον δεν φιλεί ο ανθρωπος τον άνθρωπον εν τη καθόλου αυτού συναντήσει εις τον ατέρμονα αυτού βίον» εφώνει ο Θείος Ορφεύς, «ο Άδης θα καταπίνει τον άνθρωπον και η ψυχή αυτού πλανωμένη εν τω σκότει εις δοκιμασίαν θλίψεως και οδύνης θα φέρεται».

«Αγαπάτε αλλήλους», εφώνει ο υιός του φωτός της Ιουδαίας.

«Το διαχωρίζον τον άνθρωπον του ανθρώπου και υπαγορεύον αυτώ πάθη, είναι η πρώτη πράξις ανταρσίας του πνεύματος από τους νόμους του Θεού και της Φύσεως» ελάλει ο Πυθαγόρας.

«Η μη υπακοή εις τους νόμους της Φύσεως είναι αφετηρία των παθών εν τη ανθρωπότητι και δοκιμασία εις αυτής την ψυχήν» εδίδασκεν Ερμής ο Τρισμέγιστος.

«Όταν δεν υπάρχει μεταξύ των αποτελούντων τας κοινωνίας της Γης καθολική αγάπη, κλήρος αυτών έσεται η διηνεκής περιπλάνησις» έλεγεν ιεροφάντης των μυστηρίων της Ελευσίνος. Πάντα λοιπόν τα μυσταγωγικά σκηνώματα μεταρσιούν την ανθρωπίνην ψυχήν εις την αληθή αυτής τροχιάν και την διαπαιδαγωγούν εις τας αληθείας το Φώς. Το φώς λοιπόν τούτο φωτίζον ημάς εν τη επιτελέσει του προς το Τεκτ.: Τάγμα καθήκοντος μας και του προς τους αδελφούς μας Τεκτ.:, μας άγει να διαμαρτυρώμεθα κατά παντός το οποίον συμβάλλει να παραπλανήσει ημάς της αληθείας, να απομακρύνει ημάς του σκοπού εις ον ενταύθα προοριζόμεθα.

Διαμαρτυρόμεθα, ότι δεν είναι απαύγασμα Τεκτονικού φωτός η μη προστασία είτε ούτως είτε άλλως συντελουμένη κατά παντός όστις διαμαρτύρεται κατά των κατακρατούνrων τα μέσα ζωής αυτού, κατά των παρεμποδιζόντων την ελευθερίαν αυτού, κατά των αποξενούντων αυτόν των δικαίων των υπό της μητρός του Φύσεως κληροδοτουμένων και δεν θα σιγήσωμεν να διαμαρτυρώμεθα ή τότε, οπόταν παύσωμεν να εισερχώμεθα εις τον Ναόν τούτον μεταναστεύοντες εις έτερον πνευματικόν κόσμον.

Το ημέτερον Τάγμα εκπροσωπεί εν τω συνόλω των εργασιών αυτού σύστημα εκπορευθέν από επίγνωσιν πασών των δυνάμεών του παντός και ουδείς θα επιβάλλει ενταύθα τας ιδικάς του ιδέας. Το Τάγμα, ως έδειξα, καθολικεύον την έννοιαν της αδελφότητος την οποίαν διδάσκει εν τω οργανισμώ των μυήσεων αυτού και ουχί εις το σύνταγμα αυτού, διότι το τελευταίον φροντίζει μόνον περί της πολιτείας των μελών αυτού, αναγνωρίζει πάντα άνθρωπον αδελφόν και αναγνωρίζει ωσαύτως και τα εκ Φύσεως δίκαιά του, ώστε δι' εμού την στιγμήν ταύτην, ο οποίος είμαι το έσχατον αυτού μέλος, διαμαρτύρεται κατά της ανθρωποκτονίας της Πετρουπόλεως, ανθρωποκτονίας προκυψάσης από συνειδήσεις ενεργούσας εγγύτατα τω διαβόλω, ίνα δημιουργώσιν ισχύν, λαμβάνουσαι την ισχύν των αδελφών αυτών συνειδήσεων, αποτελέσαντες ούτως επανάστασιν κατά της Φύσεως και του Θεού. Διαμαρτύρεται δι' εμού το Σεπτό και Θείον την γνώσιν τούτο Τάγμα επίσης κατά πάσης δυνάμεως ανθρωπίνης παρεμποδιζούσης την διαμαρτυρίαν των αδικουμένων κατά των αδικούντων, διαχωριζούσης τους ανθρώπους από τους ανθρώπους, αναγνωριζούσης διαφοράς μεταξύ ανθρώπων και συντριβούσης ούτω τας δυνάμεις του ανθρωπίνου γένους. Διαμαρτύρομαι και εγώ ως συνείδησις κατά πάσης άλλης τοιαύτης, αποκλειούσης την ελευθερίαν μου, καταστρατηγούσης των φυσικών μου δικαίων, παρεμποδιζούσης την ενάσκησιν διά βίας της εξωτερικεύσεως της αγάπης μου προς πάσαν ανθρωπίνην μορφήν, διαχωριζούσης εμέ διά δημιουργημάτων παθών, καταστρατηγούσης και διαφθειρούσης τας βλέψεις της ψυχής μου προς πλήρη κατανόησιν του Θείου του Τεκτονισμού φιλοσοφικού συστήματος και τας καθιστώ υπευθύνους απέναντι του Θεού, της μελλούσης ανθρωπότητος και του νόμου της δικαιοσύνης του Θεού.

Διαμαρτύρομαι ως συνειδήσεις κατά πάσης άλλης ήτις βία θέλει να επιβάλλει ιδέας αλλοτρίας των αληθειών, εκείνων τας οποίας εδίδαξεν ο Ορφεύς, ο Ερμής, ο Θησεύς, ο Πυθαγόρας και διετύπωσεν εις Τεκτονικόν σύστημα ο Πρόδρομος Ιωάννης και ο Θείος Ιησούς και κηρύσσω ενόχους τους αδυνάτους να επισκοπούν το Θείον του Τεκτονισμού σύστημα και διαστρέφοντας ένεκα της ψυχικής αυτών αδυναμίας τας ιεράς ταύτας παρακαταθήκας αι οποίαι μόναι κατεργάζονται, καλώς διδασκόμεναι, την ανθρωπότητα, όπως ανατείλει εν τω φωτί και επιτευχθεί η Θεία των ανθρωπίνων κοινωνιών αρμονία.

Διαμαρτύρομαι ως συνείδησις κατά των ομοίων μου συνειδήσεων εκείνων αι οποίαι διασπώσι την παγκόσμιον Τεκτονικήν αρμονίαν και παραδίδω αυτάς εις την ιστορίαν, όπως δώσωσι των πράξεών των λόγον.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 05)

46. ΛΟΓΟΣ ΣΕΒΑΣΜΙΟΥ ΣΠΥΡ. Κ. ΝΑΓΟΥ

Εκφωνηθείς την 22 Σεπτεμβρίου 1907 εν Αθήναις εν τη Σ.'.Στ.'. του ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ

Μετά την επί μακρόν χρόνον τεκτονική μας ανάπαυσιν, καλούμεθα και πάλιν να συνεχίσωμεν την εργασία μας, να φωτισθώμεν υπό των διδασκαλιών του Τάγματός μας και να μεταδώσωμεν τα εκ τούτων αγαθά προς την κοινωνίαν, όπως ούτω επιδράσωμεν αυτήν και εξελιχθεί πολιτικώς και κοινωνικώς. Καλούμενοι να συνεχίσωμεν τας διακοπείσας εργασίας μας υποβαλλόμεθα εις υποχρεώσεις τας οποίας ευθύς εξ αρχής οφείλομεν να δίδωμεν όπως μη κινδυνεύσωμεν να χαρακτηρισθώμεν εν τω μέλλοντι ως άνθρωποι επιπόλαιοι και αδύνατοι να εκπληρώση τα καθήκοντα τα οποία ανέλαβον. Οφείλομεν, ευθύς εξ αρχής να αναμετρήσωμεν τας δυνάμεις μας και να τας παραβάλωμεν προς το έργον το οποίον αναλαμβάνομεν να εκπληρώσωμεν. Και αν μεν ίδωμεν ότι δυνάμεθα να εκπληρώσωμεν τούτο, εφ' όσον εξαρτάται εξ ημών, να προχωρήσωμεν, εάν δε τουναντίον, να εγκαταλείψωμεν αμέσως τας θέσεις μας να ομολογήσωμεν την αδυναμία μας και να απέλθωμεν εντεύθεν αφήνοντες εις άλλους τας θέσεις αυτάς. Όταν συνεκροτήθη η ημετέρα Στοά συνεφωνήθη μεταξύ των αποτελεσάντων αυτήν αδελφών, ότι ουδέποτε αύτη θα καταγίνει εις ξένα προς τον Τεκτονισμόν έργα, ουδέποτε οι αδελφοί αυτής θα την απαρνηθούν και επ' ουδεμία περιπτώσει θα παρίδουν τας μεγάλας αληθείας αι οποίαι κατά τας αντιλήψεις των συγκροτησάντων αυτήν αδελφών αποτελούν το μόνον μέσον διά του οποίου προάγονται οι λαοί εις την αλήθειαν, αποβάλλουν τα ελαττώματα τα προκύπτοντα εκ της ατελείας της ανθρωπίνης φύσεως και αποκαθιστούν εις τας διανοίας αυτών την ανεξαρτησίαν από παντός ό,τι προκαλεί την κατάστασιν εκείνην εν τη οποία σήμερον στενάζουν και φθείρουν και τας πνευματικάς και τας σωματικάς αυτών δυνάμεις.

Ούτω αντιλαμβανόμενοι το έργον του Τεκτονισμού οι πρωτουργοί της ιδρύσεως της Στοάς ταύτης αδελφοί ανέλαβον να μεταδώσουν την αντίληψην αυτήν και επί παντός μυουμένου και υιοθετημένου αδελφού και κατ' αυτόν το σύστημα τα μέλη της Στοάς ταύτης θα έχουν συνοχήν εις τας εργασίας των και δεν θα καθίστανται ανακόλουθα προς τας αρχάς εκείνας προς τας οποίας ήλθον να μυηθούν και υπηρετήσουν φωτιζόμενοι υπό του φωτός αυτών. Εκείνο το οποίον κατέστησε προβληματική την θέσιν του Τεκτονισμού εν τη χώρα ταύτη είναι ακριβώς η λησμοσύνη η οποία ανεπτύχθη εις τους μυηθέντας εις το Τάγμα αυτό, σχετικώς προς τον σκοπόν της μυήσεως αυτών και του φωτισμού των διανοιών των εκ της μυήσεως ταύτης. Το ζήτημα τούτο είναι λίαν ουσιώδες και εν αυτώ έγκειται η προκοπή των εν Ελλάδι Τεκτόνων. Είναι ουσιώδες, διότι όταν τις εισέρχεται εις το κράτος μιάς ιδέας, πρέπει να εννοήσει την ιδέαν, διότι άλλως μη εννοών αυτήν, αποβάλλει τον σκοπόν της εισδοχής αυτού και η επιεικεστέρα έκφρασις δι' αυτόν είναι, ότι είναι επιπόλαιος μηδένα έχων προς ό,τι ζητεί να επιτύχει σκοπόν. Με ανθρώπους λοιπόν μηδένα ζητούντας να πληρώσουν προς εαυτούς σκοπόν, αλλά φερομένους προς ένα λεληθότως και χάριν παιδιάς η άλλης τινός ανθρωπίνης αδυναμίας, ουδεμία εν τω κόσμω τούτω υπηρετείται αρχή. Επιμένω να νοηθεί καλώς ότι ο σκοπός του Τεκτονισμού απορρέει από τον Τεκτονισμόν και ότι εφ' όσον δεν κατανοείται αυτός από τους μυουμένους εις το σύστημα αυτό, θα δημιουργείται διαρκής περιπλάνησις προς αυτούς και ως αποτέλεσμα θα έχει την νοθείαν των αρχών του. Και είναι νοθεία, όταν εις τας αρχάς αυτού υποκαθίστανται αρχαί αντικείμεναι προς αυτόν. Εις τοιαύτην παραπλάνησιν και νοθείαν των Τεκτονικών ιδεών, η ημετέρα Στοά ουδαμώς πρέπει να συντελέσει, προτιμώσα να παύσει εργαζομένη ή να αναλάβει τοιαύτην ευθύνην και απέναντι των θείων του Τεκτονισμού ιδεών αι οποίαι εξεπήγασαν από τας ιερωτέρας ανθρωπίνας διανοίας και απέναντι και της συγχρόνου και της μετέπειτα ανθρωπότητος. Είναι θείον συστατικόν διά τον άνθρωπον όταν ομολογεί αδυναμίαν προς επιτέλεσιν ενός

έργου, εφ' όσον τούτο είναι υπέρτερον των δυνάμεών του, διότι τούτο δηλοί επίγνωσιν του έργου, άμα δε και επίγνωσιν του καθήκοντος το οποίον έχει ο άνθρωπος προς τους άλλους και το οποίον διά της περαιώσεως του ανατιθεμένου έργου εκπληροί προς αυτούς. Τουναντίον αποτελεί καταισχύνην διά τον άνθρωπον, η ανάληψις έργου του οποίου δεν κατανοεί τον σκοπόν, διά τον οποίον δεν διαθέτει αναλόγους δυνάμεις και ως εκ των ελλείψεων τούτων διαφθείρει αυτό τον σκοπόν του και υποκαθιστά εις αυτόν αλλότριο σκοπόν. Λέγων αυτά, δεν προτίθεμαι να κατηγορήσω ουδένα, αλλά επιθυμώ μόνον να καταδείξω ποία είναι η ευθύνη την οποίαν η Στοά του Προμηθέως αναλαμβάνει και ποίαι αι δημιουργούμεναι δι' αυτής υποχρεώσεις προς τα τέκνα της τα ιδόντα εν αυτή τα Τεκτονικόν Φώς και τα συντελέσαντα εις την δημιουργίαν της.

Οφείλομεν προσέτι να ομολογήσωμεν ότι ουχί άπαξ έφθασεν μέχρι των ώτων ημών η αληθώς βέβηλος ιδέα, ότι ο σκοπός του Τεκτονισμού επληρώθη και ότι σήμερον υφίσταται διά να υφίσταται. Όχι αδελφοί! Εφ όσον υπάρχει και εις δυστυχής εις τον κόσμον, ο Τεκτονισμός έχει αποστολήν. Εφ' όσον έστω και μία διάνοια διατελεί υπό το κράτος των προλήψεων, το Τεκτονικόν έργον έχει υψίστην αποστολήν. Οταν αι κοινωνίαι των ανθρώπων δημιουργούν κακίας η εκδηλούν ελλείψεις, ο Τεκτονισμός διαρκώς διδάσκει, ότι ο άνθρωπος έχει όλα τα αγαθά και τα έχει εκ φύσεως και ότι η εκδήλωσις της κακίας είναι αποτέλεσμα αδυναμίας των ανθρώπων. Θα καταπαύσει δε η εκδήλωσις αύτη όταν φωτίζεται εις το Τεκτονικόν φως, εις τα υπό της Φύσεως δηλαδή παρεχόμενον προς τον ανθρωπον φως.

Το Τεκτονικόν φως είναι διαρκής υπόμνησις προς τον άνθρωπον, ότι έχει προς τον εαυτόν του καθήκον και πληρούται αυτό, όταν φωτίζει τον νουν του και απαλλάσσει την ύπαρξίν του από ψευδείς ιδέας.

Το Τεκτονικόν φως είναι διαρκής υπόμνησις, ότι είναι άνθρωπος και ως άνθρωπος πρέπει να απολαύει τα του ανθρώπου. Ότι πας άνθρωπος είναι άνθρωπος και ως άνθρωπος πρέπει υπό των άλλων να εκλαμβάνεται. Ό,τι δε λέγει, το υποστηρίζει δια μιάς αϊδίου αληθείας, την οποίαν τότε μόνον γνωρίζει αυτός όταν μυήται αυτήν εις τα σύστημα αυτού, και την μυήται κατά τρόπον δυνάμενον να αφομοιοί αυτήν προς αυτόν. Διά να μυηθεί λοιπόν εις τας αληθείας του Τεκτονισμού πρέπει η μύησις αυτού να είναι πραγματική και οι μυούντες αυτόν να επίστανται αυτής, άλλως και οι μυούντες και ο μυούμενος περιπλανόνται και η νοθεία κατ' ακολουθείαν συντελείται πλήρης.

Η αλήθεια των μυστηρίων είναι μία και από καταβολής κόσμου παρίσταται διά συμβόλων αφήνουσα την ανθρωπίνην διάνοιαν ανεπηρέαστον όπως την κατανοήσει. Αφήνει αυτήν ανεπηρέαστον διότι σέβεται την αυθυπαρξία της, την ελευθέραν ενέργειάν της. Αυτή η αλήθεια εφώτισε πάσας τας διελθούσας μεγάλας διανοίας τον κόσμον τούτον. Ο Ορφεύς και ο Πυθαγόρας, ο Χριστός και ο Βούδας, οι Ιεροφάνται και Μυσταγωγοί της Αιγύπτου και της Ελευσίνος, αι ιέρειαι της Δωδώνης και των Δελφών, οι Μάγοι του Τροφωνείου και οι Βραχμάνοι των Ινδιών, τέλος πάσα καινοτόμος των ανθρωπίνων πραγμάτων δύναμις απορρέουσα από ανθρωπίνην διάνοιαν, είναι αποτέλεσμα αυτής της αληθείας, της οποίας άλλοι γνωρίζουν μέρη και άλλοι φωτίζονται εις το άπλετο φώς της. Μια ακτίς του φωτός της αληθείας ταύτης έψαυσε τον νουν του Λουθήρου και του Καλβίνου και αντελήφθησαν το δημιουργηθέν υπό των προλήψεων χάος και εζήτησαν την μεταρρύθμισιν των Θρησκευτικών ζητημάτων. Άλλη αυτής ακτίς εγέννησεν τας ιδέας της πολιτικής μεταμορφώσεως των κοινωνιών και αυτή κατ' εξοχήν εφώτισε τους ήρωας της Γαλλικής επαναστάσεως. Το πνεύμα της ανεξαρτησίας του νου το οποίον άρχισε κατά τον παρελθόντα αιώνα να ανατέλλει οφείλεται εις τας ακτίνας αυτής της αληθείας τας οποίας ως και εκείνας τας οποίας προανέφερον ότι εξεδηλώθησαν υπό των ανωτέρω, προς μεγίστην του τιμήν εξωτερίκευσεν ο Τεκτονισμός. Οταν ο Ουγκώ εζήτει την αποκατάστασιν του ανθρώπου δια της καταργήσεως της πενίας, της απαιδευσίας, και της αμαθείας, η διάνοιά του ευρίσκετο υπό την επίδρασιν

των ακτίνων της αληθείας των Τεκτονικών μυστηρίων. Είχε φωτισθεί εις το Τεκτονικόν φως και είχεν αντιληφθεί ως προς το μέρος της αληθείας τούτο το Τεκτονικόν έργον. Οταν ο Βολταίρος εφωτίζετο υπό του φωτός τούτου, εκήρυττε την σταυροφορίαν κατά των θρησκευτικών προλήψεων και διέσειε δια της γελωτοποιήσεως το φάσμα της θεοκρατείας, το οποίον συνέτριβε τας ανθρωπίνας δυνάμεις και παρέλυεν την φύσιν αυτής. Η αλήθεια αυτή έγκειται εν τη Φύσει και εις ημάς αυτούς ή ο άνθρωπος ασφαλέστερον αποτελεί μέρος αυτής. Την αλήθειαν ταύτην διά να την εννοήσωμεν, διά να φωτισθώμεν εις το φως της πρέπει πρώτον να εκδηλώσωμεν έφεσιν προς τούτο και δεύτερον να απαλλαγώμεν του ψεύδους το οποίον μας κατέχει. Μία αληθής φιλοσοφική επισκόπησις επί του ανθρώπου μας πληροφορεί, ότι ούτος ευρίσκεται επί του ψεύδους και τα παρεχόμενα ενδεικτικά είναι τα ελαττώματα αυτού, η αμάθεια η οποία κατακλύζει τον νουν του, ο κοινωνικός του βίος, ο πολιτικός του βίος. Ό,τι δεν αποτελεί αρμονίαν εις τας σχέσεις των ανθρώπων, ό,τι δεν προκαλεί την ιδέαν της αδελφότητος, της ισότητος των φυσικών δικαιωμάτων, της ελευθερίας και ανεξαρτησίας του νου του, είναι ψεύδος κατ' αντιδιαστολήν της αληθείας της οποίας αποτέλεσμα είναι η αγάπη, η εκτίμησις του ανθρώπου ως ανθρώπου, η αρμονική κοινωνική οργάνωσις και η πολιτική τοιαύτη, η πραγματική εκτίμησις της αδελφότητος θεωρουμένης ως πηγής παρεχούσης επίγνωσιν, ότι καταγόμεθα εκ της αυτής φύσεως και κατ' ακολουθίαν έχοντας τα αυτά μέσα προς ανέλιξιν των γνώσεών μας των δυνάμεών μας. Πρέπει να φωτισθώμεν. Είναι ανάγκη να φωτισθώμεν εάν θέλωμεν να διατηρήσωμεν σκήνωμα φωτισμού, ημερότητος, αγάπης, αληθείας. Το σκήνωμά μας απαιτεί διά να μας φωτίσει να καταστώμεν ήμεροι, να εκδηλώσωμεν προς εαυτούς αγάπην και αδελφικήν εκτίμησιν, πεποίθησιν επί των χαρακτήρων μας, βεβαιότητα ότι η αλληλεγγύη των υποχρεώσεων προς ημάς αυτούς μας συνδέει πάντας διά της αυτής ιδέας. Επισκοπήσατε το παρελθον του εν Ελλάδι Τεκτονισμού και θα ίδετε ότι ουδαμού τοιούτον τι εξεδηλώθη. Τουναντίον διάφοροι ιδέαι καταλήγουσαι εις διαφόρους σκοπούς προσεπάθουν να μας συνδέσουν. Αλλ' ηδύνατο τούτο να επιτευχθεί; Βεβαίως όχι. Ιδού διατί επέσαμεν. Επαναλαμβάνω ότι εις ουδένα αποδίδω ευθύνην. Εάν υπάρχει τοιαύτη, απορρέει από τα πρότερον έργα ημών και ταύτα μόνον περί αυτής δύνανται να μαρτυρήσουν. Ημείς λοιπόν οι εκ της πτώσεως ταύτης ανακύψαντες, ας συναισθανθώμεν το βάρος το οποίον αναλαμβάνομεν. Τινές δικαιολογούντες το χάος τούτο του παρελθόντος ισχυρίσθησαν, ότι τούτο περιέβαλεν όχι μόνον τους εν Ελλάδι Τέκτονας αλλά και τους απανταχού και ότι είναι νόσημα καθολικόν. Αληθές τούτο. Αλλ' είναι νόσημα και νόσημα θανατηφόρον και ως τοιούτον πρέπει να εκλείψει ή μας θανατώσει. Αληθές, ότι κατά τον προτελευταίον αιώνα από την εποχήν την οποίαν δηλαδή όπου τα Τεκτονικά εργαστήρια εισήγαγον την κοινωνικήν σαπίλαν, τους διεφθαρμένους πολιτικούς και κοινωνικούς χαρακτήρας, η Τεκτονική αλήθεια επεσκοτίσθη. Από την εποχή κατά την οποίαν έδοθη σημασία εις τας ταινίας του Τεκτονισμού μεγαλυτέρα από εκείνην η οποία εδόθη εις τας αληθείας των συμβόλων ο Τεκτονικός σκοπός εκοιμήθη μη δυνάμενος να ενεργεί ελλείψει αγωγών και δυνάμεων μέσω των οποίων θα ηδύνατο να επιδράσει τους κόσμους. Αλλά τούτο δεν σημαίνει, ότι και ημείς πρέπει να γίνωμεν απήχησις των διαφθορέων αυτού. Δεν υποθέτει, διότι ενεκρώθη μία συνείδησις υπό των παθών ή πολλαί τοιαύται εζαλίσθησαν ευρισκόμεναι υπό το κράτος του εγωϊσμού, ότι και οι ιδικαί μας συνειδήσεις πρέπει να αποβάλλουν τον εις αυτάς υπάρχοντα νόμον της αγάπης. Δεν πρέπει αφού αισθανάμεθα, ότι δυνάμεθα να φωτισθώμεν εις τα Τεκτονικά μυστήρια, να αφήσωμεν νεκράς τας δυνάμεις μας και να αντιδράσωμεν εις τον ερχόμενον φωτισμόν. Η εις ημάς ιδέα του φωτισμού και της επεκτάσεως των γνώσεων υπάρχει εν ενεργεία και αρκεί διά να μη παρακωλυθεί η ενέργεια αύτη, να μη αντιδράσωμεν προς αυτήν διά της δημιουργίας παθών τα οποία χαρακτηρίζουν την βέβηλον κοινωνίαν και περιποιούν εις τας μεγαλυτέρας αυτής εκδηλώσεις ψευδείς τιμάς. Η αγάπη η οποία έπρεπε να συνδέει τους βεβήλους ανθρώπους συμφώνως προς την φύσιν

αυτών και τον κοινωνικόν σκοπόν, δεν τους συνδέει. Εάν η αυτή αγάπη δεν συνδέει και ημάς τότε διατελούμεν υπό το κράτος του εγωϊσμού και ουχί του φωτισμού και αυταπατώμεθα ότι αποτελούμε δήθεν κοινωνίαν διαφορετικήν προς την βέβηλον τοιαύτην. Η αναγνώρισις μεταξύ ημών αδελφότητος προϋποθέτει αφοσίωσιν του ενός προς τους άλλους και των άλλων προς τον ένα και εφ' όσον η τοιαύτη αφοσίωσις, ο τεκτονικός αυτός νόμος δεν είναι πράγμα, σκιαμαχούμεν, απατώμεν εαυτούς. Εφ' όσον το Τεκτονικόν ενδιαφέρον το εκ του Τεκτονικού νόμου εκπορευόμενον δεν αποτελεί την βάσιν των ενεργειών μας, θεωρούμεθα ως νήπια παίζοντα με την πυράν η οποία διαρκώς καίει τας σάρκας των, χωρίς να αντιλαμβάνωνται τούτο. Εάν και εις μόνον αδελφός της Στοός μας παραμένων εις τας τάξεις αυτής και μη έχων εκδεδηλωμένας τας υπό του Τεκτονικού νόμου επιβεβλημένας αδελφικάς υποχρεώσεις υπάρχει, η Στοά αύτη διαλανθάνεται του σκοπού της και πρέπει τάχιστα να διαλυθεί. Εάν εν τη Στοά ταύτη υπάρξουν αδελφοί μη αισθανόμενοι τας αδελφικάς υποχρεώσεις, την αυτήν αδελφικήν αλληλεγγύην προς όλους τους Τέκτονας του κόσμου, η Στοά αυτή ευρίσκεται εκτός του σκοπού της και δεν πρέπει να υπάρξει.

Δύναται να υπάρχουν, δεν γνωρίζω που, αδελφοί μη αντιλαμβανόμενοι του Τεκτονικού τούτου καθήκοντος. Τούτο δεν είναι ικανόν ούτε κατά κεραίαν να διασαλεύσει εις αληθή Τέκτονα τας υποχρεώσεις τας οποίας έχει προς τον αδελφόν του και την αγάπην την οποίαν πρέπει να έχει προς αυτόν. Η ευθύνη βαρύνει τον μη εκπληρούντα το καθήκον του. Τούτο απαιτεί η Τεκτονική αλήθεια και το απαιτεί, διότι κατ' αυτόν τον νόμον δύναται να υπάρξουν Τέκτονες άξιοι της αποστολής του θείου αυτών έργου και να καταστούν πάντες οι άνθρωποι Τέκτονες και ούτω επιτευχθεί η ευδαιμονία του ανθρωπίνου γένους. Είχον καθήκον να υπομνήσω ταύτα εις τους αδελφούς της Στοάς μας επί τη ευκαιρία της επαναλήψεως των εργασιών αυτής, όχι διότι δεν έχω πεποίθησιν ότι αι αρχαί αυταί αποτελούν τον θεμελιώδη γνώμονα των ενεργειών των, πράγμα το οποίον εάν συνέβαινε, ούτε επί στιγμήν θα με άφινε καθήμενον επί της θέσεως ταύτης, αλλά διά να ανανεώσωμεν και πάλιν την υπόσχεσιν την οποίαν εδώσαμεν όταν ιδρύσαμεν την Στοάν μας και να ευχηθώμεν αλλήλους, όπως μηδέποτε εν τω βίω μας αναφανεί εμπόδιον ικανόν να μας αναχαιτίσει της εκπληρώσεως του καθήκοντος τούτου και προς ημάς αυτούς και προς πάσαν ανθρωπίνην μορφήν.-

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 06)

47. ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ

Εκφωνηθείς υπό Σπ. Κ. Νάγου εν τη Τεκτονική Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ την 28ην Απριλίου 1912

Η επίμονος προσπάθεια αδ.'. επισκεπτών να συζητήσουν θέμα απαγορευομένον από τους καταστατικούς νόμους του Τάγματάς μας, κατά την προπαρελθούσαν συνεδρίαν και η σπουδή μέλους του Υπάτου Συμβουλίου να δώσει ορισμόν του σκοπού του Τάγματάς μας, ορισμόν περιστρεφόμενον εις την ανάπτυξιν των εγωϊστικών πατριωτικών ιδεών, με ανάγκασαν να λάβω τον λόγον κατά την εσπέραν ταύτην και να διαγράψω εκ νέου τον σκοπόν τον οποίον επιδιώκει η ημετέρα Στ.'. ως και τας αρχάς και ιδέας τας οποίας πιστεύει ότι έχει τα ημέτερον Τάγμα. Δεν εσκόπουν να ομιλήσω εις τον βαθμον τούτο και να αναφέρω ό,τι έχει σχέσιν προς την όλην ιστορίαν του Τεκτονισμού και ό,τι απετέλεσεν και αποτελεί την δόξαν αυτού, την οποίαν μόνον ψυχαί εθισθείσαι εις την αρετήν δύνανται να κατανοούν. Δεν εσκόπουν, διότι ο μηχανισμός του Τάγματός μας δίδει προς ημάς κατεύθυνσιν και υπαγορεύει πότε πρέπει να αποκαλύπτωμεν τας ιεράς αυτού ιδέας. Πράττει δε τούτο, διότι καλώς γνωρίζει πόσων αδυναμιών είναι περιβεβλημένη η ανθρωπίνη ψυχή και ποίος είναι ο μεθοδικός τρόπος όστις δύναται να διασαλεύσει το ισχυρόν τούτο κράτος των αδυναμιών της. Ουδαμού εν τη εξελίξει των μυστηρίων του το ημέτερον Τάγμα δεικνύει προς ημάς ότι πρέπει να ερχώμεθα από αντίθετον διεύθυνσιν εις την καταπολέμησιν των αδυναμιών της ανθρωπίνης ψυχής, διότι η τοιαύτη οδός θα προσκρούσει προς τον εγωϊσμόν της και αντί να απαλλαγεί αυτών θα τας πολλαπλασιάσει. Αλλά κατά τους παρ' ημίν καιρούς, κατά τους οποίους η συνείδησίς μας δεν αφυπνίζεται παρά μόνον όταν θίγεται ο εγωϊσμός της, κατά τους καιρούς τούτους λέγω κατά τους οποίους παραμελείται η καλλιέργεια της αρετής και μόνον το ατομικάν συμφέρον, η εγωϊστική και άχαρις αυτή πράξις, αποτελεί το αντικείμενον της ερεύνης των διανοιών μας, πιστεύω, ότι θα μου επιτραπεί να διαφύγω τα όρια των συζητήσεων, τα οποία έχει ως φρουρούς θέσει τα Τάγμα, δια να μας κρατεί εις την ανελικτικήν της μυσταγωγίας τροχιάν, όπως καταδείξω πόσον διαλανθάνει ο σκοπός του Τάγματος μας προ παντός εις τα ψυχάς και τας διανοίας εκείνων οι οποίοι εκλήθησαν να το υπηρετήσουν και περιφρουρήσουν αυτού τας ιεράς ιδέας. Θα μου επιτραπεί υπό των μεγάλων εκείνων συνειδήσεων, αι οποίαι έζησαν εν τη ανθρωπότητι του παρελθόντος και ζουν κατά την εμήν πίστιν εις κόσμους υπεράνω του ανθρωπίνου, εις κόσμους εις τους οποίους η λειτουργία των συνειδήσεών των αποτελεί τους μοναδικούς νόμους οι οποίοι ρυθμίζουν πάσας τας ενεργείας των, θα μου επιτραπεί λέγω, να εξέλθω της οδού της μυσταγωγίας της υπαγορευούσης την βαθμιαίαν εισαγωγήν του ανθρωπίνου νου εις τας αληθείας της Φύσεως, δια να καταδείξω ότι ου μόνον χαλεπόν είναι να μη έρευνα τις το βάθος των ιδεών εις τας οποίας μυείται, αλλά και αποτελεί ένδειξιν ότι η συνείδησις αυτού ουδεμίαν κέκτηται φυσικήν δύναμιν προδίδουσαν ότι διήλθεν την σφαίραν της φύσεως εκείνην εν τη οποία μόνον πάθη και αντιφυσικαί διαθέσεις και αντιφυσικαί ενέργειαι υπάρχουν. Θα μου επιτραπεί να αναφερθώ και καταδείξω, ότι αι συλλήβδην των ανθρώπων ιδέαι, όταν δεν φωτίζονται υπό του φωτάς της ηλιακής ζωής, το οποίον μόνον τα μυστήρια αποκαλύπτουν εις τους μεμυημένους δίδοντα εις αυτούς την έννοιαν των ενεργειών του εν τη ανθρωπίνη φύσει, όχι μόνον δεν πληρούν τον σκοπόν αυτών, αλλά και ούτε τας περιβάλλει ηθική τις δύναμις ωθούσα αυτάς εις την εκδήλωσιν της αρετής εκ της οποίας ο κόσμος αντλεί την πρόοδον αυτού. Η Ηλιακή ζωή, ο Απόλλων αυτός, όστις γεννά τας μούσας αι οποίαι πλήττουν το έρεβος και παράγουν τας διανοητικάς και αισθητικάς του ανθρώπου αρμονίας, είναι τι το οποίον μόνον των σοφών τας ψυχάς περιβάλλει και μόνον από τας ψυχάς αυτάς

έρχεται εις τον υλικόν κόσμον η αίσθησις ότι υπάρχουν αλήθειαι, ότι αι αλήθειαι αυταί λειτουργούν ως νόμοι φυσικοί, ότι των νόμων αυτών γέννημα είναι η ιδέα της αγάπης, η ιδέα της δικαιοσύνης, η ιδέα της προοδου, η έννοια του ανθρωπίνου καθήκοντος, του ανθρωπίνου δικαιώματος και ότι αι ιδέαι και έννοιαι αυταί αποτελούν τον σκοπόν των ανθρωπίνων κοινωνιών. Η ιστορία μας διδάσκει ότι αι υψηλαί αυταί έννοιαι αι οποίαι εχειραφέτησαν τον κόσμον, αι οποίαι εγέννησαν τον πόθον της μαθήσεως εις τον άνθρωπον, αι οποίαι εδημιούργησαν την αντίληψιν επί του δικαιώματος της ζωής αυτού, δεν εξήλθον από τας διανοίας εκείνας οι οποίαι ποτέ δεν ηρώτησαν τας συνειδήσεις των, τας ψυχάς των δηλαδή, ποία είναι η ουσία αυτών, ποίος ο σκοπός της υπάρξεώς των. Αλλά εξήλθον από εκείνας τας διανοίας αι οποίαι κατενόησαν την φύσιν αυτών, τους συνεκτικούς δεσμούς τους οποίους έχει αυτή προς την όλην Φύσιν, τους διέποντας και την μίαν και την άλλην νόμους.

Αυταί αι διάνοιαι, πρώται αυταί αι διάνοιαι, του Ορφέως, του Χριστού, του Πυθαγόρου και της άλλης χορείας των ιεροφαντών και ιδρυτών των μυστηρίων, μας έδωσαν την έννοιαν της ελευθερίας της συνειδήσεως και την σημασίαν την οποίαν έχει αυτή εις πάντα άνθρωπον.

Οι μεγάλοι επιστήμονες ομολογουμένως μας μετέδωσαν την έννοιαν των λειτουργιών της δρωμένης Φύσεως και μας εδίδαξαν τους μηχανικούς τρόπους των ενεργειών αυτής και τους τρόπους δια των οποίων αντιλαμβανόμεθα τας ενεργείας ταύτας. Αλλά περί της εσωτερικής δυνάμεως της Φύσεως, περί της ένδον Φύσεως, περί της φύσεως της συνειδήσεώς μας από την οποίαν απορρέει ο ηθικός κόσμος, από την οποίαν εξορμάται το αίσθημα και μεγενθύνεται, από την οποίαν απορρέει η αίσθησις της αρμονίας εις τας λειτουργίας της οποίας αντανακλά η όλη αρμονία του Σύμπαντος, τίποτα δεν μας είπον. Εάν δε και επί τους επιστήμονας τούτους δεν επενήργει η εσωτερική των φύσις αντιθέτως της φοράς την οποίαν λαμβάνει ο νους των, ελκόμενος προς τούτο υπό των εξωτερικών της Φύσεως φαινομένων, εάν επί της εσωτερικής των φύσεως δεν επέδρων αι μεγάλαι περί ανθρωπισμού, αρετής και ανθρωπίνου καθήκοντος έννοιαι των μεγάλων σοφών, η ανθρωπότης θα ωδηγείτο υπ' εκείνων εις αλληλοσπαραγμόν, διότι ούδεις υπ' αυτών θα εξηγγέλετο ότι υπάρχει μεταξύ των ανθρώπων ηθικός δεσμός, σκοπών την προαγωγήν των συνειδήσεων αυτών. Εις διανοίας ανθρώπων εχόντων υγιά συνείδησιν δεν δύναται να σταθεί έννοια αρετής ή ηθικής, εάν μη αύτη απετέλει φυσικήν λειτουργίαν, εάν μη αύτη ήτο φυσικός νόμος της ουσίας των συνειδήσεών των.

Δυστυχώς η επιστημονική ψυχολογία δεν δύναται να φθάσει και εξετάσει τας ουσίας, τους νόμους των οποίων λαμβάνει υπ' όψιν μόνον υπό την εξωτερικήν αυτών μορφήν. Ιδού ακριβώς η διαφορά η οποία χωρίζει τους μυσταγωγούς από τους επιστήμονας. Θα ήθελα ακριβώς να καταδείξω, τι είναι ελευθερία συνειδήσεως και ποία είναι η έκτασις της εννοίας αυτής. Και θέλω να καταδείξω αυτά, όχι δια να εξωτερικεύσω την έννοιαν της μυσταγωγίας των Τεκτονικών μυστηρίων, αλλά δια να αισθανθούν ότι σφάλλουν εκείνοι οι οποίοι επίστευσαν, ότι έμεις δεν είμεθα λάτραι της αληθούς ταύτης δόξης, μόνης ικανής να διακρίνει τον άνθρωπον από τας άλλας ζωώδεις υπάρξεις. Θυσιάζομεν έμεις οι αποτελούντες την Στοάν ταύτην εις τον βωμόν της ελευθερίας της συνειδήσεως και μεταξύ ημών υπάρχουν θύται, προς τον σκοπόν να κρατούν και τους άλλους υπό τας ακτίνας του φωτός τούτου.

Αλλά τι είναι συνείδησις και τι είναι ελευθερία [συνειδήσεως];

Ιδού ερωτήματα την πραγματικήν σημασίαν των οποίων έπρεπε προ πολλού να ζητήσουν να κατανοήσουν οι κατηγορήσαντες ημάς ως ετεροδοξούντας προς την ελευθερίαν της συνειδήσεως.

Αλλά θα απαντήσωμεν ημείς επί των ερωτημάτων τούτων, θα απαντήσωμεν ημείς, διότι μόνον οσοι έμυηθησαν τας αληθείας τ®ς Φύσεως, απο την έσωτερικωτέραν αυτής σίποψιν δύνανται eni των ερωτημάτων τούτων να απαντούν, χωρίς ουδολως δια τούτου να θέλουν να επιδεικνύουν εαυτούς.

Τι είναι συνείδησις;

Συνείδησις είναι η εσωτερική ουσία του ανθρώπου η οποία ρυθμίζει τα υλικά στοιχεία και συγκροτεί αυτά εις όργανα και μορφήν. Αλλά η ουσία αυτή, η μηδεμίαν φέρουσα ομοιότητα προς τα υλικά στοιχεία, είναι συνδεδεμένη προς άλλας ουσίας της Φύσεως ομοίας καταστάσεως, από τας οποίας δέχεται τας ωθήσεις εκείνας, αποτέλεσμα των οποίων έσεται όχι μόνον η εν τω οργανισμώ της ενέργεια και η διάχυσις της ζωής επ' αυτού, αλλά και η εκδήλωσις της δυνάμεως εκείνης η οποία μετατρέπεται εις νοήσιν και αίσθημα του ανθρώπου.

Φυσικά εις τας αντιλήψεις μας ταύτας δεν θα δυνηθούν να μας παρακολουθήσουν οι μη αποδώσαντες σεβασμόν προς τας μυσταγωγικάς δόξας, οι μη ιδόντες τι πέραν των ενεργειών του υλικού κόσμου, οι μη ιδόντες τις είναι η πηγή τας ενδόξου εκείνης αρετής η οποία όταν κοσμεί μίαν ανθρωπίνην διάνοιαν δίδει εις αυτήν το δικαίωμα να στέλλει τας αντιλήψεις αυτής εις την εξέτασιν και των ενδοτέρων ουσιών της Φύσεως, των ουσιών δηλαδή εκ των οποίων αποτελούνται αι συνειδήσεις.

Αλλ' ήμεις πρέπει να ομιλήσωμεν χάριν των μυστηρίων, δια να αποστείλωμεν εις κόρακας τας σκέψεις εκείνας, αι οποίαι δια δοξασιών υπαγορευθεισών υπό του σκότους, βεβηλούσι αυτά.

Πολλά δύναται να φαντάζεται ο αμύητος εις τας αληθείας της Φύσεως άνθρωπος, αλλά δυστυχώς δεν εφαντάσθη ακόμη, ότι είναι και αυτάς μία μονάς της Φύσεως και ότι υπόκειται ως το σύνολον αυτής εις μεταμορφώσεις και ως η ουσία της Φύσεως δεν απόλυται, αλλά διηνεκώς μεταμορφούται ούτω και αυτός, υπόκειται εις τον αυτόν ενεργητικόν νόμον της.

Τι είναι λοιπόν συνείδησις;

Σας αφίνω να εννοήσετε εξ όσων είπον. Δεν προχωρώ εις περισσοτέρας ερεύνας αυτής, διότι πολυπλοκώτερος απαντάται εκείθεν ο οργανισμός της και δυσχερέστερος καθίσταται εις τας αντιλήψεις των άνθρώπων, οι οποίοι δεν εμυσταγωγήθησαν κανονικώς εις τας αληθείας των μυστηρίων.

Ολόκληρος ο κόσμος των ουσιών της Φύσεως δεν υπόκειται εις την αντίληψιν του ανθρώπου, εκείνου του οποίου δεν ελειτούργησεν απολύτως η συνείδησις, ως θέλωμεν αποδείξει τούτο κατωτέρω. Αλλ' ο κόσμος των ουσιών της Φύσεως δεν έχει όρια. Είναι δε ταπεινόν δια την τας ενεργείας αυτού διορώσαν διάνοιαν να περιορίζει τα όρια του ουσιαστικού της Φύσεως Απείρου Κόσμου μόνον εκεί που εκτείνονται και ενεργούν τα όρια του υλικού κόσμου.

Είναι ασυνείδητος καταδίκη δια την ουσίαν του Απείρου, όταν περιορίζονται αι υψηλότεραι πνευματικαί μορφαί αυτής μόνον επί του ανθρωπίνου όντος της Γης.

Αλλ' ας μη εκταθώμεν εις τας ενδοτέρας ταύτας εννοίας του Τάγματος περί της ουσίας της Φύσεως και του σκοπού τον οποίον πληραί, τας οποίας αυτό κληροδοτεί προς ημάς δια των Θείων συμβολισμ◎ιν του. "Ας έλθωμεν να ίδωμεν τι είναι έλευθερία, ποία είναι η έλευθερία η εκδηλουμένη ως δύναμις υπό της σιλυειδτ◎σεως και της οποίας την ενέργειαν παρακωλύομεν.

Η ελευθερία, η ελευθερία της συνειδήσεως, είναι νόμος, νόμος φυσικός, νόμος λειτουργίας της συνειδήσεως.

Ταυτίζω την έννοιαν της συνειδήσεως με την έννοιαν της ψυχής. Είναι το αυτό ουσιαστικόν πράγμα. Είναι η ουσία υπό την οποίαν απορρέει η έννοια και αντίληψις της υπάρξεώς μας.

Σκοπός αυτής δρώσης εν τω υλικώ κόσμω, είναι η οργάνωσις αυτού. Η δε οργάνωσις του υλικού κόσμου είναι το μέσον δια του οποίου εκδηλοί τας δυνάμεις της εκείνας αι οποίαι αφ'

ενός την βοηθούν εις ανέλιξιν και μεταμόρφωσιν, αφ' ετέρου δε την πληροφορούν περί της καταστάσεως του υλικού κόσμου, περί των ενεργούντων εν αυτώ νόμων και περί του σκοπού τον οποίον πληροί ούτος εξελισσόμενος εις υπερτέρας ενεργείας.

Αλλ' ας έλθωμεν να ίδωμεν, ο νόμος αυτής ο οποίος εκδηλούται ως δύναμις, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως ελευθερία αυτής, λειτουργεί εις τον ανθρώπινον κόσμον; Εκδηλούται εις αυτόν απολύτως; Πληροί δια της εξετάσεως της καταστάσεως της ύλης τον σκοπόν του, ο οποίος μέλλει βραδύτερον να μεταμορφωθεί εις ηθικόν πνευματικόν νόμον;

Η εξέτασις δεν είναι δυσχερής. Αρκεί να αναμνησθώμεν, όσα λαμβάνουν χώραν κατά την ανάπτυξιν του ανθρώπου εν τη κοινωνία. Από μικράς ηλικίας ο άνθρωπος οδηγείται ουχί εις την διευκόλυνσιν της εκδηλώσεως των ψυχικών του δυνάμεων και εις την παρακολούθησιν των όσων η φύσις αυτών εκδηλοί ως και των απαιτήσεων τας οποίας έχουν αι δυνάμεις αυταί δια να λειτουργήσουν και εξελιχθούν απολύτως ως ιδέαι και αισθήματα αυτού, αλλ' οδηγείται να παραδεχθεί αντιφυσικήν κοινωνικήν κατάστασιν, κατάστασιν δημιουργηθείσαν και εξελιχθείσαν εν σκότει. Οδηγείται να παραδεχθεί κρατούν ηθικόν σύστημα το οποίον όχι μόνον τον αποξενώνει της αρμονίας της Φύσεως προς την οποίαν έπρεπε να είναι αρρήκτως συνδεδεμένος δια να.λειτουργεί φυσιολογικώς ο οργανισμός του, αλλά και να παραδεχθεί και εφαρμώσει κοινωνικόν σύστημα το οποίον δουλείαν μόνον υπαγορεύει. Οδηγείται να αναγνωρίσει ως ηθικήν, ως φυσικον δηλαδή νόμον, διότι κατά τα μυστήρια αυτή είναι η έννοια της ηθικής, παν ότι χωρίζει τα άτομα και κρατεί αυτά εις απόστασιν, ώστε να μη επιτυγχάνεται δια της αλληλοβοηθείας αυτών ο κοινωνικός των σκοπός, σκοπός όστις αναφέρεται εις την προαγωγήν και εξέλιξιν της ουσίας της ψυχής των.

Οδηγείται να πιστεύσει κρατούν ιδεολογικον σύστημα, το οποίον πάντοτε υπό των μυστηρίων εχαρακτηρίσθη ως η μεγαλυτέρα πνευματική δουλεία του ανθρώπου, διότι το ιδεολογικον τούτο σύστημα παρεμποδίζει την φυσιολογικήν ενέργειαν των δυνάμεων της ψυχής αι οποίαι έρχονται να επισκοπήσουν τας λειτουργίας του υλικού κόσμου δια να μεταβληθούν βραδύτερον εις γνώσεις.

Αλλά μήπως δεν οδηγείται ευθύς αμέσως ο άνθρωπος να παραδεχθεί ως καλώς έχουσαν την οικονομικήν δουλείαν, την ασεβή ταύτην προς την Φύσιν κατάστασιν του ανθρώπου και δεν οδηγείται νηπιόθεν εις το να καταναλίσκει πάσας αυτού τας δυνάμεις, σωματικάς και πνευματικάς, μόνον προς τον σκοπόν της εξοικονομήσεως των χρειωδών του βίου του; Όλαι αυταί αι δουλείαι αι οποίαι είναι άπειροι και επιβάλλονται εις το τέκνον της Φύσεως τον άνθρωπον, όχι μόνον παρεμποδίζουν την ελευθερίαν της συνειδήσεώς του, όχι μόνον τον καθιστούν από της εφηβικής του ηλικίας ηθικόν ερείπιον και τον εκμηδενίζουν, αλλά και παρεμποδίζουν πάσαν αυτού ελευθέραν σκέψιν, πάσαν σκέψιν εμπνεομένην υπό της ουσίας της συνειδήσεώς του.

Ας εξετάσωμεν ημείς αυτοί τον κοινωνικόν άνθρωπον δια να ίδωμεν εάν έχει λειτουργούσαν την ελευθερίαν της συνειδήσεώς του, εάν δύναται να σκέπτεται ελευθέρως και ανεπηρεάστως, ως και εάν δύναται την σκέψιν να την εκδηλώνει ελευθέρως.

Ας εξετάσωμεν δια να ίδωμεν, υπάρχουν εν λειτουργία αι τρεις αυταί δεινάμεις του ανθρωπίνου όντος, ή θυσιάζει αυτάς ανά πάσαν στιγμήν εις τον βωμον της κοινωνικής δουλείας απαρνούμενος τον ανθρωπισμόν του; Συνηθίσαμε, ακριβώς διότι δεν λειτουργεί ούτε ελευθερία συνειδήσεως, ούτε ελευθερία σκέψεως, ούτε ελευθερία εκδηλώσεως της σκέψεως εις μίαν ηθικώς παθητικωτάτην κατάστασιν, η οποία μας φέρει λησμοσύνην του σκοπού μας ως φυσικών όντων, ως κοινωνικών ανθρώπων και τίποτα πλέον δεν μας συγκινεί, τίποτα δεν μας κάμνει αίσθησιν. Πωλούμεν τας τρεις ταύτας ψυχικάς μας δυνάμεις εις πολύ ευτελή τιμήν, δια να περιβαλώμεθα και ζώμεν με το ψεύδος και τόσα αλλά πάθη, με τα οποία ζυμούμεθα εις όλας τας κοινωνικάς μας σχέσεις. Συνηθίσαμε εις κατάστασιν εις την οποίαν βλαστάνει και καρποφορεί η υποκρισία, το ηθικόν έγκλημα και η σπουδή της

διακρίσεως την οποίαν εγωϊστικώτατα εκδηλούμεν και την ηθικήν ταύτην δουλείαν φέρομεν μακαρίως.

Το παν πέριξ ημών, το περιβαλλον μας τούτο είναι περίβαλλον δημιουργούν δουλείας, είναι περιβάλλον εμποδίζον ημάς να σκεπτώμεθα ελευθέρως, να διαιτώμεθα ελευθέρως, να ερευνώμεν ελευθέρως. Αυτό το περιβάλλον καταπνίγει την εκδηλουμένην δύναμιν πάσης γενναίας ψυχής και καταδικάζει εις θάνατον πάν γενναίον και ανθρωπιστικόν αυτούς αίσθημα.

Από αυτό το περιβάλλον, από αυτήν την κατάστασιν ζητεί να μας εξαγάγει η Τεκτονική μυσταγωγία και δεν αισθάνεται εκδηλουμένην εις νόμους ουδόλως την υποχρέωσιν να μας ακούσει μεταφέροντας προς αυτήν τας σκέψεις εκείνας αι οποίαι εξεπήγασαν από ένα δουλικόν περιβάλλον. Σέβεται τας σκέψεις μας, αλλά τούτο δεν είναι τίποτα άλλο ή σπουδή την οποίαν κάμνει επί των χαρακτήρων μας δια να αντιληφθεί τον βαθμόν της ψυχικής δυνάμεως την οποίαν έχομεν από την οποίαν και θα εξαρτήσει την περαιτέρω μύησίν μας.

Από τας διαφόρους μυήσεις αναμένει να αντιληφθώμεν την κατάστασίν μας, να σπουδάσωμεν τας φύσεις μας και να επανεύρωμεν τον απολεσθέντα υπό της ανθρωπότητος Λόγον της συνειδήσεώς μας, του οποίου χαρακτηριστικαί εκδηλώσεις είναι αι διανοητικαί μεγαλοφυΐαι αι πλήτουσαι δια της ακτινοβολίας των το δουλικόν περιβάλλον των κοινωνιών.

Προς την μεγαλοπρεπή ταύτην δόξαν των Τεκτονικών μυστηρίων, η οποία αποκαλύπτει προς ημάς τας λειτουργίας της ουσίας των συνειδήσεων, η οποία τοσαύτας προς την ανθρωπότητα υπηγόρευσεν μεθόδους αποτινάξεως του δουλικού της ζυγού, χαρακτηριστικαί των οποίων εκδηλώσεις είναι αι ηθικαί, πολιτικαί και κοινωνικαί επαναστάσεις των τριών τελευταίων αιώνων, έπρεπε να απονέμωμεν περισσότερον σεβασμόν και να προσανατολιζώμεθα περισσότερον προς τα φως του. Αλλά μήπως αι Τεκτονικαί μυήσεις δεν μας προάγουν εις το να διακρίνωμεν και προς ποίαν πατρίδα οφείλομεν να απονέμωμε σεβασμόν; Γνωρίζομεν ιστορικώς την γένεσιν των εθνικοτήτων. Είναι απόρροια ατάκτων πρωτογενών φυλών των οποίων η κατάστασις εν τη εμφανίσει των εξεδήλου τας μάλλον απαισιωτέρας σκέψεις και πράξεις.

Αλλά αυτή η κατάστασις των πρωτογενών φυλών υπείκουσα εις τους νόμους της εξελίξεως προήχθη. Αποτέλεσμα δε της προαγωγής ταύτης υπήρξεν η συγκράτησις των ανθρωπίνων κοινωνιών κυβερνωμένων ως επί το πολύ υπό νόμων αναλόγων της πνευματικής καταστάσεως των αποτελούντων αυτάς ανθρώπων. Η κοινωνικότης αυτή του ανθρώπου εξεδηλώθη δια δυνάμεως υπαρχούσης εν τη ψυχή αυτού. Η εκδήλωσις της δυνάμεως ταύτης μας αποκαλύπτει ότι ο Τεκτονισμός υπήρξεν πρόδρομος των κατόπιν εκδηλωθεισών υπό της ανθρωπίνης ψυχής αληθειών, εκείνων αι οποίαι εκόσμησαν τας ενδόξους διανοίας του ανθρωπίνου γένος.

Αλλά η εκδήλωσις των αληθειών τούτων, ωσαύτως μας αποκαλύπτει, ότι δια να συντελεσθεί πρέπει προηγουμένως να καλλιεργηθεί και εξημερωθεί η ανθρωπίνη φύσις και δια της ανθρωπίνης ταύτης φύσεως καλλιεργηθεί η ανθρωπίνη ψυχή. Ο σκοπός των κοινωνιών αυτός είναι.

Αλλά αι κοινωνίαι αποτελούν ευρυτέραν τοιαύτην, λειτουργούσαν δια των αυτών νόμων. Η ευρυτέρα αυτή κοινωνία είναι η Πατρίς, είναι η Εθνικότης. Η Πατρίς η συσταθείσα από πολλάς ομάδας ανθρώπων αι οποίαι απετέλουν μικροκοινωνίας έχει πλέον σκοπόν. Ο σκοπός επαναλαμβάνομεν, είναι η καλλιέργεια της ανθρωπίνης φύσεως, η εξημέρωσις της ανθρωπίνης ψυχής, η προαγωγή και εκπνευμάτωσις του πρότερον υλικού ανθρώπου, ο οποίος δεν ησθάνετο τίποτα περισσότερον από την ικανοποίησιν των αγρίων ορμών του. Ας έλθωμεν λοιπόν τώρα να εξετάσωμεν εάν όντως προήχθη η ανθρωπότης δια της πατρίδος και αν απέβαλλεν όλα τα άγρια ένστικτα, τα οποία πρότερον εξεδήλου και τα οποία

διεκανόνιζον τον τρόπον της σκέψεως και των πράξεων αυτής. Ομολογώ, ότι η κατάστασις των λεγομένων πολιτισμένων χωρών, των μεγάλων Εϋρωπαϊκών Πατρίδων, αι οποίαι πάνοπλοι ευρίσκονται και έτοιμοι να αλληλοσπαραχθούν, μου δίδουν επίσης και μίαν όψιν την οποίαν δεν παρουσίαζον αι πρωτογενείς ανθρώπιναι ομάδες. Την όψιν η οποία κρύπτει υπό τα επιτηδευμένα προσώπα των επισήμων αντιπροσώπων των μεγάλων τούτων Ευρωπαϊκών Πατρίδων, τον δόλον και την υποκρισίαν.

Αι τοιαύται Εθνικοτητες εις τον μελετώντα ανεπηρεάστως τα ανθρώπινα πράγματα, όχι μόνον φέρουν λανθάνοντα τον σκοπόν αυτών, όχι μόνον δεν έχουν συνείδησιν της καταστάσεώς, των και δεν διαφέρουν των αγρίων ορδών αι οποίαι άλλοτε απετέλεσαν τας πρωτογενείς κοινωνίας, αλλά και παντελή λησμοσύνην έχουν των υποχρεώσεών των προς τας μεταγενεστέρας γενεάς προς τας οποίας οφείλουν να κληροδοτήσουν παρακαταθήκας πολιτισμού, αι οποίαι απομυζούν όλον τον πλούτον του κόσμου δια να είναι σιδηρόφρακτοι όπως εν δεδομένη στιγμή κορέσουν την αιμοχαρή δίψαν της κατακτήσεως και της αρπαγής των αγαθών άλλων χωρών, έπρεπε να ενθυμούνται ότι ο σκοπός των δεν είναι αυτός αλλά ότι έχουν βαρείας υποχρεώσεις να χειραφετούν τον ανθρώπινον νουν, να εξασφαλίζουν την ελευθέραν αυτού διανόησιν, να χειραφετούν αυτόν πολιτειακώς, ώστε να μη καθίσταται νηπιόθεν όργανον των παθών της πολιτικής και να τον καθιστούν ανεξάρτητον από παντός κωλύματος κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού, και πνευματικού, όπως ούτω πληροί τον σκοπόν του.

Αι μεγάλαι αυταί εθνικότητες και αι μικρότεραι αυτών ακόμη, έπρεπε να γνωρίζουν, ότι ο άνθρωπος έχει δικαιώματα, ότι έχει ανάγκην όλης της συνδρομής της κοινωνίας, όπως εξελίξει τας δυνάμεις του και ότι καθήκον των είναι να διαφωτίζουν πάντας, όπως πάντες αποτελούν κοινωνίαν αρμονικήν, κοινωνίαν εμπνέουσαν, κοινωνίαν υγειά. Αι Πατρίδες αύται έπρεπε να γνωρίζουν να καταπολεμούν πάσαν κακίαν και όλα τα ηθικά νοσήματα και να εμπνέουν, ότι ο άνθρωπος έχει φυσικήν υποχρέωσιν να αγαπά τον πλησίον του, διότι ούτος συμβάλλει εις την πρόοδόν του, συντρέχει την ζωήν δια της δημιουργίας των χρειωδών του βίου του και προάγει δια της πνευματικής του εργασίας τας σκέψεις του. Έπρεπε να αντιλαμβάνωνται, ότι αι νομοθεσίαι των ώφειλον να έχουν ως σκοπόν την περιφρούρησιν τών δικαιωμάτων εκάστου, την απονομήν της ισότητος εις τα πνευματικά ευεργετήματα τα αναφερόμενα εις τη ανθρωπίνην εκπαίδευσιν, την απονομήν της δικαιοσύνης προς πάντας. Τοιαύτην Πατρίδα μεγαλουργούσαν, διαφωτίζουσαν και προάγουσαν τας ανθρωπίνας συνειδήσεις επόθησαν οι ήρωες του Τεκτονισμού, οι αγωνισθέντες κατά τους τρεις τελευταίους αιώνας, δια να εξαγάγουν το ανθρώπινον γένος από δουλείαν πνευματικήν εις την οποίαν ευρίσκετο, από δουλείαν οικονομικήν, από δουλείαν πολιτικήν, από δουλείαν κοινωνικήν. Τοιαύτην ονειρεύθησαν να δημιουργήσουν οι ήρωες τη Γαλλικής επαναστάσεως. Πατρίδα τοιαύτην έθετον οι σοφοί υπέρ άνω παντός τιμαλφούς. Υπέρ της εννοίας της τοιαύτης Πατρίδος περιφρουρούσης τα ανθρώπινα δικαιώματα και διαφωτιζούσης τας ανθρωπίνας διανοίας έπεσαν και εδοξάσθησαν οι ήρωες Μαραθωνομάχοι. Αι οπλίζουσαι με ξίφη τα τέκνα τους πατρίδες, όχι δια να υπερασπίσουν τα δικαιώματα και τας ελευθερίας των, αλλά δια να επιβληθούν επί άλλων ασθενεστέρων χωρών, σφάζουν την ιδίαν αυτών υπόστασιν ηθικώς και παραδίδονται εις αδυσώπητον έλεγχον των μεταγενεστέρων γενεών. Αι τοιαύται πατρίδες, οσονδήποτε και αν είναι ισχυραί, υπόκεινται εις τον έλεγχον της Θείας προνοίας και θάττον η βράδυον θα αποθάνουν τον θάνατον του καταδίκου, ως απέθανον η Ρώμη, η Καρχηδών και τόσαι άλλαι ακμάσασαι ποτέ. Ευτυχείς οι εν συνειδήσει υπηρετούντες και προαγόντες τας πατρίδας των, δυστυχείς δε οι ασυνειδήτως μεταβαλλόμενοι εις υπερασπιστάς πατρίδων, των οποίων την έννοιαν δεν κατανοούν πλήρως. Εύχομαι εις την Ελληνικήν πατρίδα ν' αποκτήσει από τους πρώτους και ο Θεός να την φυλάξει από τους δευτέρους. Αλλά οι Τέκτονες εύχονται προς όλους τους ανθρώπους να αποκτήσουν υγειά

πατρίδα. Διότι πάσαι βραδύτερον θα αποτελέσουν μίαν πατρίδα υπό το φως της οποίας θα διαπαιδαγωγήται πάσα ψυχή.

Δεν επεθύμουν αδελφοί να εξέλθω, ως εν αρχή είπον των ορίων των συζητήσεων αι οποίαι προσήκουν να γίνωνται εις τον Βαθμόν τούτον, αλλά έπραξα τούτο, διότι επιβάλλεται η ανάγκη να θέσωμεν φραγμόν εις συζητήσεις αι οποίαι αληθώς καταβιβάζουν το Τάγμα μας από της υψηλής και ενδόξου του θέσεως, εις την οποίαν ανήλθεν, ως εκ των αληθειών του και των ευεργετικών του επιδράσεων επί του ανθρωπίνου πνεύματος. Αλλά δι' όσων είπον, εξέθεσα ακόμη τας αρχάς από τας οποίας εμπνέεται η Στοά μας και παρακαλώ πάντας του εκτιμώντας τας εργασίας αυτής αδελφούς να συντρέξουν αυτήν εις το έργον της, έργον μέλλον να αποκαλύψει εις την χώραν ταύτην τας Τεκτονικάς δοξασίας.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 08)

48. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Ο Τεκτονισμός, ως θεσμός παγκόσμιος, αναφερόμενος προς πάσας τας κοινωνίας των ανθρώπων, αείποτε επεδίωξε δια των ηθικών του αρχών την πρόοδον αυτών και την ανύψωσιν και τελειοποίησιν του ανθρώπου εις βαθμόν ώστε ν' απολαμβάνη εν πάση συνειδήσει όλων των αγαθών της ζωής. Ως εκ των αρχών αυτού ο Τεκτονισμός ουδέποτε ανεμείχθη εις τας διαμάχας των κοινωνικών και πολιτικών ομάδων, εκείνων αίτινες δεν εζήτησαν να εργασθούν, ως αυτός εργάζεται, εις την βελτίωσιν των ανθρωπίνων πραγμάτων, αλλά μάλλον απέβλεψαν, να θεραπεύσουν ασκόπους φιλοδοξίας και ατομικά συμφέροντα ή και να διακριθούν των άλλων δι' απολαύσεως προνομιακών μέσων ζωής και δημιουργίας εξεχουσών κοινωνικών θέσεων. Εις κύρωσιν δε της καθιερωθείσης ταύτης αποχής από τοιαύτης εν ταις πολιτικαίς κοινωνίαις διαμάχης και πάλης των ανταγωνιζομένων τοιούτων ομάδων ανεγράφη εις τους διέποντας τας Τεκτονικάς Οργανώσεις κανονισμούς διάταξις απαγορεύουσα τας πολιτικάς συζητήσεις. Διά της τοιαύτης απαγορευτικής διατάξεως εζήτησεν επί πλέον ο Τεκτονισμός να κρατήση μακράν τα μέλη από του επιπέδου του ανταγωνισμού των προσωπικών πολιτικών κομμάτων, ως δημιουργούντων τα πολιτικά πάθη, άτινα ολεθρίως επιδρούσιν εις την εξέλιξιν των ανθρωπίνων κοινωνιών.

Καθήκον εκ των σπουδαιοτέρων παντός Τέκτονος είναι να πολεμή τα πάθη ταύτα, διότι, όταν εκδηλούνται, αμβλύνουσι τα αισθήματα και συσκοτίζουσι την διάνοιαν των ανθρώπων. Πηγή πολλών ανθρωπίνων δοκιμασιών είναι η εκδήλωσις των παθών τούτων. Εξ αυτών ακόμη επέρχεται η στασιμότης της εξελίξεως των ανθρωπίνων κοινωνιών και ουκ ολίγαι οπισθοδρομήσεις, αίτινες με βαρυτάτας πικρίας. επότισαν το ανθρώπινον γένος και ειδικώτερον τας κοινωνίας εις τας οποίας διετηρήθησαν ταύτα επί μακρόν χρόνον.

Αι αντιλήψεις όμως αύται δεν αποκλείουν τον Τεκτονισμόν από του να έχει και εξυπηρετή πολιτικάς αρχάς και ιδέας. Αλλ' αι αρχαί και ιδέαι του Τεκτονισμού είναι ξέναι προς τας πολιτικάς αρχάς, αίτινες επικρατούν εν τω σημερινώ πολιτικώ κόσμω, διαφέρουσιν ουσιωδώς, ως τοις επομένοις εκτίθεται.

Ο τεκτονισμός τας πολιτικάς αρχάς του δεν αποκαλύπτει δια μιάς προς τα μέλη αυτού, αλλά διδάσκει αυτά κατά σύστημα, ώστε βαθμιαίως να προάγονται οι μύσται του τεκτονισμού εις την αληθή κατανόησιν των υψηλών τεκτονικών αρχών και τούτο διότι, άνευ της μεθόδου ταύτης τοσούτον υψηλαί φιλοσοφικαί έννοιαι δεν δύνανται ευκόλως να κατανοηθώσι και βαθέως να εντυπωθώσιν εις τας ψυχάς των διδασκομένων.

Μακρά μελέτη και επιμεμελημένη εργασία δύνανται μόνον να διαφωτίσουν την διάνοιαν του Τέκτονος εις σημείον ώστε να κατανοή ευχερώς τις είναι η αληθής πολιτική, ήτις πρέπει να κρατήση επί του ανθρωπίνου κόσμου. Όταν ο Τέκτων φθάσει εις την ευχερή ταύτην κατανόησιν, τότε διακρίνει, ότι η πολιτική είναι μια από τας θαυμασιωτέρας επιστήμας και η μόνη ήτις διακανονίζει τας εν τη πολιτική κοινωνία των ανθρώπων σχέσεις προς πλήρωσιν παντός κοινωνικού σκοπού.

Αι σχέσεις των ατόμων πάσης κοινωνίας είναι εκείνο, όπερ διακανονίζει τον ήρεμον και ειρηνικόν βίον, όπερ παρέχει προς πάντα άνθρωπον τα μέσα της υλικής και πνευματικής αναπτύξεως, όπερ τέλος εξασφαλίζει την ακώλυτον εκδήλωσιν των ψυχικών του δυνάμεων, δια των οποίων λειτουργεί η ελευθερία της σκέψεως και της βουλήσεως και η ελευθερία της συνειδήσεως. Αι σχέσεις αύται διέπονται υπό νόμων θεσπιζομένων παρ' εκάστης πολιτικής κοινωνίας δια κοινής βουλήσεως, κατά νομικήν τουλάχιστον προϋπόθεσιν. Αλλά ίνα οι νόμοι ούτοι διαμορφώνται αναλόγως προς την πλήρωσιν του κοινωνικού σκοπού του ανθρώπου, ανάγκη να παρουσιάζωνται κατά την αληθή επιστήμην ήτις δεν φέρει μεθ' εαυτής πάθη και ατελείας, αλλά τουναντίον παρουσιάζει όλας τας ενδείξεις, ότι κατέχει τας αληθείς εννοίας περί ηθικής και δικαίου και ότι έχει απόλυτον επίγνωσιν του τελικού αυτής σκοπού. Η πολιτική επιστήμη οφείλει να παρουσιάζη τους νόμους επί τη βάσει του δεδομένου της κοινής των ανθρώπων βουλήσεως, ήτις εκδηλούται ομαδικώς και δια του συστήματος της αντιπροσωπείας. Αλλ' η καινή βούλησις διά να έχη την αξίαν και το κύρος αυτής πρέπει να εκδηλούται ανεπηρεάστως, χωρίς ουδέν να δεσμεύη την ελευθερίαν αυτής. Η δέσμευσις ή αποπλάνησις της καινής βουλήσεως ανατρέπει την έννοιαν της **λαϊκής κυριαρχίας** και από του σημείου τούτου δημιουργούνται αι κοινωνικαί δουλείαι και απόλλεται η κοινωνική ελευθερία του ανθρώπου.

Η πολιτική του Τεκτονισμού εις το σημείον τούτο αναπτύσσει τας πλέον θετικάς αρχάς, διότι δέχεται, ότι εκείνο όπερ πρέπει να ρυθμίζη τους κοινωνικούς και πολιτικούς νόμους ως και τους πολιτικούς θεσμούς είναι το Δίκαιον.

Το Δίκαιον ουδένα των ανθρώπων δύναται ν' αποξενώση των εκ φύσεως ευεργετημάτων, των δικαιωμάτων της φυσικής ζωής, της απολαύσεως των προϊόντων της ανθρωπίνης διανοήσεως - εκδηλουμένων δια της υπάρξεως της ανθρωπίνης κοινωνίας - του δικαιώματος της ελευθερίας και του δικαιώματος να ζη μετά των ομοίων του, αφ' ου συναπετέλεσε μετ' αυτών κοινωνίαν, εν ίση μοίρα, απολαμβάνων μετά πάντων όλα τα κοινωνικά αγαθά. Το δίκαιον τούτο δεν δύναται να χωρίζη εν τη αποκτήσει των κοινωνικών αγαθών το κοινωνικό άτομο, διότι ευθύς ως άλλως θα έπραττε, θα εξηφάνιζε την αξίαν αυτού, ην απεκάλυψεν η αληθής πολιτική επιστήμη.

Το Δίκαιον ομοιάζει προς τους νόμους της φύσεως, οίτινες συμβάλλουσιν εις την επιτέλεσιν των θαυμασίων αρμονιών αυτής. Δια των αρμονιών τούτων παράγεται η τάξις του σύμπαντος και δια ταύτης πληρούται ο σκοπός της και εν τω συνόλω και εις τα καθέκαστα μέρη. Το ομοιάζον προς τους νόμους τους συντελούντας εις την δημιουργίαν των αρμονιών της Φύσεως Δίκαιον, αποτελεί την βάσιν της δημιουργίας των κοινωνιών. Εφ' όσον δε η βάσις αύτη εδραιούται επί του σεβασμού πάντων των κοινωνικών ατόμων, πάντων των ιθυνόντων πολιτικώς τα άτομα ταύτα, τότε αι κοινωνίαι εξελίσσονται ομαλώς, τα άτομα αυτών αποτελούν τάξιν και δια ταύτης πληρούσι πάντας τους κοινωνικούς και ατομικούς σκοπούς. Η πλήρωσις του σκοπού των κατά μέρος ατόμων εκάστης κοινωνίας συνεπάγετοι και την πλήρωσιν του σκοπού ταύτης, του αναφερομένου εις την ηθικήν και πνευματικήν των ανθρώπων ανύψωσιν.

Ο **σκοπός πασών των κοινωνιών** είναι να παρουσιάσωσιν εν τω συνόλω τα αποτελούντα αυτάς άτομα ελεύθερα την διανόησιν και την συνείδησιν και δυνάμενα δια τούτων να γνωρίσωσι πάσας τας λειτουργίας της Φύσεως την ουσίαν αυτής και τους νόμους

τους διακανονίζοντας τας κατά μέρος σχέσεις αυτής προς το σύνολον. Η τοιαύτη γνώσις αποκαλύπτει τον σκοπόν αυτών και τότε το αποτελούντα τας κοινωνίας άτομα καθίστανται πανευτυχή και ευδαίμονα.

Αι διεπόμεναι υπό των πολιτικών νόμων κοινωνίαι, εάν δεν κατευθύνωνται προς τους τοιούτους σκοπούς, τότε αναμφισβητήτως ευρίσκονται έξω της φυσικής των τροχιάς και τα αποτελέσματα αυτών είναι ολέθρια και δια το σύνολον των ατόμων αυτών και δι' έκαστον τούτων. Αι κοινωνίαι αίτινες δρώσιν έξω της φυσικής των τροχιάς ουδένα συνειδητόν λόγον έχουσι ν' αυτοδιατίθενται κατά βούλησιν, και τότε είναι μοιραίως προωρισμέναι να περιέρχωνται αλληλοδιαδόχως εις κατάστασιν δουλείας υπό διαφόρους μορφάς.

Αι τοιαύται, υπό δουλείαν διατελούσαι κοινωνίαι επόμενον είναι να υφίστανται παντοειδείς δοκιμασίας και τα αποτελούντα αυτάς άτομα να κινούνται ουχί κατά συνειδητόν λόγον, αλλ' άνευ τοιούτου, μοιραίως και τυχαίως.

Η πολιτική του Τεκτονισμού δια των ηθικών αρχών της τούτων ζητεί την αφύπνισιν της κοιμωμένης ανθρωπίνης ψυχής, ζητεί να κατευθύνη τον άνθρωπον προς το ηθικόν τούτο επίπεδον επί του οποίου θα διακρίνη, τι είναι, όπερ πρέπει να διακανονίζη τας σχέσεις προς τους ομοίους του εν τη κοινωνική πολιτική και τη πολιτειακή ζωή. Όταν φθάση εις την τοιαύτην κατανόησιν ο άνθρωπος τότε γνωρίζη εν συνειδήσει πλέον τον ρυθμιστήν της ζωής του και την έννοιαν της ελευθερίας του ήτις εξασφαλίζει εις πάντα τα άτομα την εξύψωσιν του φρονήματος και την χρήσιν των δικαιωμάτων του. Τα σημερινά κοινωνικά άτομα αγνοούν - διότι ούτως διεμόρφωσε ταύτα κρατήσασα παράλογος πολιτική - αγνοούν την έννοιαν της ελευθερίας των και την δι' αυτής χρήσιν των κοινωνικών και πολιτειακών των δικαιωμάτων.

Ο Τεκτονισμός δια των αρχών της πολιτικής του ζητεί προ παντός να αποδοθώσιν αι ελευθερίαι προς τον άνθρωπον και να διδαχθή ούτος να κατανοή την υψίστην σημασίαν αυτών. **Ουδείς άνθρωπος δύναται να φέρη δεδικαιολογημένον το όνομα του ανθρώπου, εάν εν τη συνειδήσει και τη διανοία αυτού ανεξιτήλως δεν είναι αποτετυπωμένη η έννοια της ελευθέρας ενασκήσεως των κοινωνικών και πολιτικών αυτού δικαιωμάτων**. Η έλλειψις της εννοίας ταύτης εδημιούργησε την υποταγήν του εις τας παντοειδείς δουλείας, αίτινες εξησκήθησαν κατ' αυτού μέχρι σήμερον.

Η ελευθερία είναι το έμβλημα, περί το οποίον ενεργεί πάσα φωτεινή διάνοια, είναι το μέσον, δια του οποίου αποβάλλει παν άτομον τα ελαττώματα αυτού, είναι το κατευθύνον την ανθρωπίνην ψυχήν εις τας ηρωϊκάς πράξεις, δια των οποίων εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία και των κοινωνιών και των πολιτειών.

Εάν ο σημερινός κόσμος ευρίσκετσι εις κατάστασιν ακαθόριστον από απόψεως κατευθύνσεως, τούτο είναι αποτέλεσμα μιας ταπεινής και ανελευθέρου σκέψεως των απ' αιώνων κρατησάντων πολιτικών ανδρών και των κατά μοιραίαν έξιν και απομίμησιν διαδεχομένων αλλήλους, ως εκ των δημιουργηθεισών συνθηκών και αντιλήψεων των λαών μέχρι τούδε. Η τοιαύτη κατάστασις, η επί τοσούτον συνεχίζουσα και διαρκώς επιδεινούσα το καταστρεπτικόν αυτής έργον είναι αποτέλεσμα μεθόδων ανελευθέρων, τας οποίας μετεχειρίσθη ο μέχρι τούδε πολιτικός κόσμος, ο οποίος ουδέποτε ηθέλησε να προσανατολισθή εις τας αρχάς του δικαίου και της ηθικής και ως εκ τούτου ωδήγησε τους λαούς πάντας εις καταστρεπτικούς πολέμους και εις τον έτι καταστρεπτικώτερον τελευταίον ευρωπαϊκόν τοιούτον, εκ του οποίου τόσα δεινά εβάρυναν και επί μακρόν έτι θα βαρύνουσι τους Λαούς.

Η πολιτική του Τεκτονισμού αιρομένη υπεράνω πάσης αρχής και ιδέας χωριζούσης τον άνθρωπον του ομοίου του, ζητεί να εμπνεύση προς τους ανθρώπους την αλήθειαν, ζητεί να φέρη αυτούς εις την εκδήλωσιν της μεταξύ αυτών αγάπης και αλληλεγγύης, διότι μόνον δια

εκδηλώσεων τούτων είναι δυνα-τόν να αναπνεύση ο ανθρώπινος κόσμος και μόνον δι' αυτών δύναται να κρατήση τάξις εις τας ανθρωπίνους κοινωνίας. Το έργον της πολιτικής του Τεκτονισμού ζητεί επί πλέον να εκτοπίση εκ του μέσου των κοινωνιών τον ανταγωνισμόν των κοινωνικών ομάδων και να εμπνεύση εις αυτάς, ότι η τοιαύτη διαίρεσις αυτών, με διαφορετικάς κατευθύνσεις εκάστης, δεν είναι δυνατόν παρά να συνεχίση τας αθλιότητας και τας δοκιμασίας των Λαών και να κρατήση αυτούς μακρόν πάσης ηθικής και ανθρωπιστικής καταστάσεως.

Η συνέχισις της κρατούσης πολιτικής καταστάσεως των Λαών ολονέν θα αποξενώνη το κοινωνικόν άτομον από την αίσθησιν και απόλαυσιν της πραγματικής χαράς της ανθρωπίνης ζωής και θ' απομακρύνη την ανάπτυξιν της επιστημονικής αρχής, ότι αι κοινωνίαι και οι λαοί έχουσι φυσικόν και ανθρώπινον δικαίωμα να αυτοκυβερνώνται και αυτοδιατίθενται.

Η έλλειψις της αρχής ταύτης από το πρόγραμμα της εργασίας των συγχρόνων πολιτικών ιθυντόρων αποτελεί ου μόνον την παραβίασιν της ελευθερίας των και χωρίζει αυτούς εις αλληλομαχομένας ομάδας, ωθούσα εις φρικαλέους σπαραγμούς τας κοινωνίας, αλλά και αι αυτόχρημα συσκοτίζει πάσαν ανθρωπίνην διάνοιαν εις βαθμόν ώστε ο άνθρωπος ως κοινωνικόν άτομον να χάση την αξίαν αυτού και να πιστεύη μοιραίως, ότι είναι προωρισμένος εκ φύσεως να υφίσταται πάσας τας δομασίας της δουλείας και να αγωνίζηται να ζη δια της απάτης και του ψεύδους.

(Δημοσιεύθηκε στο τεκτ.'. περιοδικό "Πυθαγόρας" το 1924)

49. Ο ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΟΥ

Από της εμφανίσεως του τεκτονισμού ως οργανώσεως θεμελιωθείσης επί των αρχών της φιλοσοφικής, ηθικής και κοινωνικής αναπλάσεως των ανθρωπίνων κοινωνιών, εξεδηλώθησαν μέγισται προσπάθειαι των μυστών αυτού προς καλλιτέρευσιν του ανθρωπίνου χαρακτήρος και της επί το φιλοσοφικώταρον αναπτύξεως της ανθρωπίνης διανοήσεως όπως αύτη συντρέξη την διαρρύθμισιν των μεταξύ των ανθρώπων κοινωνικών σχέσεων κατά τρόπον ικανόν να εγγυηθή την απρόσκοπτον πρόοδον των ανθρωπίνων κοινωνιών. Αι προσπάθειαι αύται των μυστών του τεκτονισμού κατά τους πρώτους χρόνους της δράσεώς του εστέφθησαν υπό επιτυχίας, διότι κατέστη δυνατόν να διασαλευθουν εκ θεμελίων αι κρατούσαι τότε ιδέαι, επί τη βάσει των οποίων εκυβερνώντο οι λαοί, και να αποδοθώσιν εις τα κοινωνικά άτομα, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, τα οποία πρότερον όχι μόνον δεν ανεγνωρίζοντο, αλλά και ουδείς ετόλμα επί απειλή θανάτου, να κηρύξη. Ακολούθως ωδηγήθη η ανθρωπίνη διάνοια υπό των μυστών του Τεκτονισμού ν' αποδεχθή την αρχήν, ότι παν κοινωνικόν άτομον μετέχον εις την σύστασιν της ανθρωπίνης κοινωνίας, πρέπει να περιβάλληται με καθήκοντα και να ενασκή δικαιώματα άτινα πρέπει να είναι τα αυτά δι' όλα τα κοινωνικά άτομα.

Επί τη βάσει της αρχής ταύτης αι νομοθεσίαι των λαών, κατά τους μύστας του Τεκτονισμού πρέπει να είναι τοιαύται, ώστε να εξασφαλίζουν την ζωήν όλων των κοινωνικών ατόμων και να εδραιώνουν το συναίσθημα της εκπληρώσεως των καθηκόντων αυτών και της απολαυής των δικαιωμάτων αυτών. Ούτως αι νομοθεσίαι των λαών θα επεμελούντο της αρμονικής συμβιώσεως των κοινωνικών ατόμων και της καταπολεμήσεως παντός, όπερ θα έτεινεν εις τον χωρισμόν των δικαιωμάτων και καθηκόντων αυτών και εις την μεταξύ των διάκρισιν. Προς περισσοτέραν ανάπτυξιν της αρχής ταύτης, οι μύσται του Τεκτονισμού εκαλλιέργησαν την ιδέαν ότι παν κοινωνικόν άτομον, όσον περισσότερον είναι ανεπτυγμένον, κατά τοσούτο υποχρεούται να συνεισφέρη εις την κοινωνικήν πρόοδον χωρίς δια τούτο να επεζητή δι' εαυτό προνομιακά δικαιώματα, διότι ταύτα άμα αναγνωρισθούν και κρατήσουν εις τας σχέσεις των κοινωνικών ατόμων, θα συντρέξουν εις την διασάλευσιν της ανθρωπίνης κοινωνίας, και εις τον χωρισμόν των δικαιωμάτων και καθηκόντων των μελών της, ότε αναγκαίως εμφανίζεται η αταξία και αι καταχρήσεις, συνεπεία των οποίων η ελευθέρα κίνησις των κοινωνικών ατόμων εξαφανίζεται και άρχεται η δούλωσις των μέν εις τα δε. Προς υποστήριξιν της ανωτέρω εκτεθείσης σκέψεως ανέπτυξαν μίαν βασικήν αλήθειαν του σκοπού των ανθρωπίνων κοινωνιών, από την οποίαν πάντοτε πρέπει να καθοδηγήται η πολιτική του τεκτονισμού. Κατά ταύτην το ανθρώπινον άτομον δεν θα είχε διανοητικήν αξίαν, εάν δεν ήτο εν αυτώ και κοινωνικόν άτομον. Ουδέν ανθρώπινον άτομον δύναται να έχη οιονδήποτε επίδοσιν, εάν δεν ζή μέσα εις ανθρωπίνην κοινωνίαν ωργανομένην και κυβερνουμένην δια νόμων και δεν απολαμβάνη όλα τα αγαθά αυτής, δυνάμει των οποίων εκπαιδεύεται και αναπτύσσεται, συνεπεία δε τούτων εκδηλώνει όλας τας ψυχικάς και διανοητικάς αυτού ικανότητας. Προκύπτει εντεύθεν η αντίληψις, ότι όσον περισσότερον εκδηλούν τα κοινωνικά άτομα μεγαλυτέραν διανόησιν, κατά τοσούτον είναι υποχρεωμένα να εργάζωνται προς βοήθειαν του κοινωνικού συνόλου, εντός του οποίου ζώσιν, διότι εις αυτό οφείλουν την διανόησίν των και πάσας τας ψυχικάς των εκδηλώσεις και εις αυτό πρέπει να επιστρέφουν τα αποτελέσματα τούτων.

Η θεμελιώδης αύτη αρχή της πολιτικής του τεκτονισμού εάν κρατήση εις τας σχέσεις των κοινωνικών ατόμων, θα εμποδίση τας τόσας εκδηλώσεις των ανθρωπίνων παθών της μεταξύ των διακρίσεως, του εγωϊσμού, της πλεονεξίας, και όλων των άλλων κακών, τα οποία

μαστίζουσι τας ανθρωπίνους κοινωνίας και γεννώσι τας τόσας των μελών αυτών σκληροτάτας δοκιμασίας.

Το έργον τούτο της πολιτικής του τεκτονισμού οφείλουν να έχουν πάντοτε υπ' όψιν οι μύσται αυτού, και αυτό πρέπει να τους κοθοδηγή εις όλας τας προσπαθείας αυτών προς βελτίωσιν των όρων της ζωής των ανθρωπίνων κοινωνιών. Τούτο πληρούμενον θα εξασφαλίση την ευδαιμονίαν της ανθρωπότητος και θα απομακρύνη τα παρεμποδίζοντα την πραγματοποίησιν ταύτης κακά. Προς περισσοτέραν ενίσχυσιν των προσπαθειών των προς επιτέλεσιν του έργου τούτου πρέπει να έχουν υπ' όψιν τους αγώνας, τους οποίους κατέβαλον οι προγενέστεροι αυτών μύσται, οίτινες υπήρξαν και οι πρόδρομοι των μεγάλων μεταρρυθμίσεων αίτινες συνετελέσθησαν κατά τους δύο προγενεστέρους αιώνας, οι πρόδρομοι της ελευθερίας της σκέψεως και των αρχών, αίτινες επέφερον την βελτίωσιν των ανθρωπίνων κοινωνιών και την δημιουργίαν των αντιπροσωπευτικών νομοθετικών σωμάτων. Το έργον τούτο πρέπει να συνεχισθή υπό των σημερινών μυστών του τεκτονισμού, διότι δεν το αφήκαν ανόθευτον και ομαλώς επί το προοδευτικώτερον να εξελιχθή **οι εισπηδήσαντες και καταλαβόντες δια της παραπλανήσεως της λαϊκής γνώμης, τας νομοθετικάς και εκτελεστικάς εξουσίας πολιτικοί εκείνοι οίτινες ελαχίστην έχουν σχέσιν προς τας ηθικάς αρχάς και τας προοδευτικάς ιδέας του τεκτονισμού, ή και εκείνοι ακόμη οι πολιτικοί, οίτινες περιεβλήθησαν με τον τίτλον του τέκτονος, πράγματι όμως και κατ' ουσίαν είναι αμύητοι εις την αγνήν αυτού ιδεολογίαν**. Οι πολιτικοί ούτοι συνετέλεσαν να μη κρατήσωσιν εις τας νομοθετικάς και εκτελεστικάς εξουσίας ο σεβασμός της αυτοδιοθέσεως των λαών, ο σεβασμός των δικαιωμάτων της ζωής αυτών και της απολύτου αναπτύξεώς των, δι' ελευθέρας παραγωγής και της κατ' ιδίαν βουλησιν διαθέσεως και ανταλλαγής των χρειωδών της ζωής συμφώνως προς τας ιδίας αυτών ανάγκας.

Οι αυτοί πολιτικοί εδημιούργησαν την αντίδρασιν κατά της επικρατήσεως των ηθικών αρχών του τεκτονισμού, αίτινες έχουν σχέσιν με την αποκατάστασιν των κοινωνικών ατόμων εις το δικαίωμα της ζωής και της προόδου αυτών, και εις την αρμονικήν των συμβίωσιν, ως και εις την επίτευξιν της μεταξύ αυτών αγάπης και αλληλεγγύης. Κατευθύνουν οι πολιτικοί αυτοί τους λαούς εις νέας διαμάχας και καταναλίσκουν το μέγιστον μέρος της ενεργητικότητος των λαών εις προπαρασκευαστικά αλληλοεξοντώσεως και καταστροφής μέσα δικαιολογούντες τας πολιτικάς των ταύτας κατευθύνσεις εις την μορφωθείσαν παρά τούτων αντίληψιν ότι τα ότι τα ισχυρότερον ωργανωμένα κράτη πρέπει να επικρατούν επί των ασθενεστέρων τοιούτων και οι ισχυρώτερον ωργανομένοι λαοί να κρατούν εις οικονομικήν και πολιτικήν δουλείαν τους ασθενεστέρους τοιούτους. Κατά της δημιουργηθείσης τοιαύτης καταστάσεως οι μύσται του τεκτονισμού έχουν ιεράν υποχρέωσιν να εμφανίσωσι τας αρχάς της πολιτικής αυτού εις εντονοτέραν ενέργειαν δια να δυνηθώσι να δικαιολογήσωσι την μεγίστην αποστολήν την οποίαν έχει ο τεκτονισμός προς διακανονισμόν των ανθρωπίνων σχέσεων και προς ανάπτυξιν καταστάσεως κατά την οποίαν αι ανθρώπιναι κοινωνίαι χωρούν απροσκόπτως εις την επίτευξιν της ευτυχίας και ευδαιμονίας των και εις την πνευματικήν αυτών ανύψωσιν, ήτις θα δικαιολογήση ότι όντως ο άνθρωπος είναι νοητικόν και ηθικόν ον.

(Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Πυθογόρας" το 1931)

50. ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙ ΝΕΟΥ ΣΥΜΒ.᾽. ΑΞΙΩΜ.᾽.

Εκφωνηθείς εις την Στ.΄. Προμηθεύς την 3ην Νοεμβρίου 1907

Εκτός των νόμων εκείνων οι οποίοι μας διέπουν καθ' όλας τας σχέσεις μας και λειτουργίας, υπάρχουν και λανθάνοντες τινές νόμοι, καθιερωθέντες υπό της συνηθείας, οι οποίοι εάν δεν πληρωθούν αφίνουν κενά εις τας εργασίας μας. Είθιστε, κατά τους υπό των συνθηκών καθιερωθέντας νόμους, οι εκλεγόμενοι ως Σεβάσμιοι των Στ.'. κατά τας εγκαταστάσεις των αξιωματικών αυτών, να καθορίζουν δι' ομιλίας των τον τρόπον της διεξαγωγής των εργασιών της περιόδου κατά την οποίαν θα Σεβασμιεύσουν και το πνεύμα το οποίον θα διέπει κατά την περίοδον αυτήν τας εργασίας της Στ:. των.

Του καθήκοντος τούτου την εκπλήρωσιν βαθύτατα και εγώ αισθάνομαι και δι' ολίγων τα οποία έχω αντλήσει εκ των κειμένων μας θα σας παρουσιάσω, οποίαι θα είναι αι μέλλουσαι εργασίαι της Στ.΄. μας, και οποίαι των ιδεών του Τάγματός μας θα μας φωτίζουν εις τας εργασίας μας. Πριν όμως σας είπω τίνες είναι αι ιδέαι αι οποίαι θα επικρατήσουν επί των εργασιών μας και αι οποίαι συνδέουν πάντας τους αξιωματικούς και λοιπούς αδελφούς επί τα αυτά, θα αναφέρω σχετικά τινά της ληξάσης πρώτης περιόδου των εργασιών της ημετέρας Στ.᾽. Όταν ιδρύθει η Στ.΄. μας, οι αδελφοί αυτής ωμολόγησαν προς αλλήλους μίαν υπόσχεσιν, ότι ουδέποτε θα παρεκλίνουν των αρχών του Τεκτονισμού κατά τας εργασίας της Στ.΄. και τούτο, διότι επίστευσαν ότι εις την χώραν ταύτην προ παντός πρέπει να κυριαρχήσουν αι αρχαί του Τεκτονισμού, όπως διαπλάσουν τους χαρακτήρας των κατοίκων της, συμφώνως προς τας αρχάς εκείνας, αι οποίαι ανυψούν το πνεύμα του ανθρώπου και το φέρουν εις την συναίσθησιν του ανθρωπίνου αυτού καθήκοντος, το οποίον δύναταί τις να διϊσχυρισθεί ότι πολύ ολίγον έχει αναπτυχθεί εις την Χώραν μας. Εννοείτε, ότι η περίοδος εκείνη ελάχιστα ειργάσθει επί του προγράμματος τούτου και τούτο, διότι διεκόπησαν αι εργασίαι των Στ:. εκ των γνωστών εις πάντας ημάς λόγων, τους οποίους θεωρώ περιττόν κατά την εσπέραν ταύτην να αναφέρω. Ουχ' ήττον οι λόγοι ούτοι βαθυτάτην ενεποίησαν εις πάντας τους αδελφούς αίσθησιν, ώστε οι διευθύνοντες σήμερον το Τάγμα να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα όπως μη επανέλθωμεν επί τα αυτά του προτέρου ημών βίου γεγονότα. Εάν λοιπόν και συμφώνως προς τας ελπίδας πάντων των αδελφών λειτουργήσει απροσκόπτως το Τάγμα μας, η Στ.΄. μας έχει να επιτελέσει ύψιστα έργα. Έργα απτόμενα καθαρώς της φιλοσοφίας του Τάγματός μας, η οποία κατά τας αντιλήψεις μας καλώς κατανοουμένη είναι δυνατόν να μας οδηγήσει εις την πλήρωσιν των καθαρώς πρακτικών Τεκτονικών έργων. Τα πρακτικά Τεκτονικά έργα είναι μεγίστης περισκέψεως αποτελέσματα και γνωρίζετε πάντες, ότι η περίσκεψις δύναται να αναπτυχθεί μόνον εις τας διανοίας φιλοσοφισάντων ανθρώπων. Η Στ.΄. μας έχει να διέλθει στιγμάς κατά τας οποίας πολύ θα σταθμίσει ιδέας του Τεκτονισμού και παραβάλλουσα ταύτας προς τας ιδέας της βεβήλου κοινωνίας, θα καταδείξει την υπεροχήν των Τεκτονικών και την θειοτάτην επίδρασίν των και προς ημάς αυτούς οι οποίοι αποτελούμεν αυτόν και προς πάντας τους αδελφούς του Τάγματός μας και προς την βέβηλον κοινωνίαν διά την οποίαν αποκλειστικώς ο Τεκτονισμός κατεργάζεται τον χαρακτήρα των μυστών αυτού. Εάν ούτως δεν εργασθώμεν, θα διέλθωμεν τας βαθμίδας του Τάγματός μας ως βέβηλοι και θα επανέλθωμεν εις τας βεβήλους κοινωνίας ως ανέφερον βέβηλοι. Η λέξις **βέβηλος** προφαίνει διάνοιαν μη μυσταγωγημένην, κατ' αντίθεσιν της λέξεως **μύστης** προφαινούσης διάνοιαν φωτισμένην. Εκ των δύο τούτων λέξεων ο εν επιγνώσει προς τας εννοίας αυτών ευρισκόμενος, αναντιρρήτως εκλέγει την του μύστου. Η επίγνωσις των λέξεων

τούτων καταδηλοί προδιάθεσιν προς φωτισμόν. Αυτή λοιπόν η διάθεσις είναι που εξεδηλώθη υπό των Αδ.'. της Στ.'. και ζητούμεν ακριβώς να φωτισθώμεν υπό του φωτός των ιδεών του Τάγματάς μας. Οιαδήποτε άλλη αν απεδόθη προς ημάς σημασία υπό οιωνδήποτε, ούτοι ηδίκησαν πρώτον αυτούς, και είτα ημάς. Διά να φωτισθώμεν όμως υπό του Τεκτονικού φωτάς, δεν πρέπει μόνον αι ακτίνες του να προσβάλλουν τας αισθήσεις μας. Δεν αρκεί προς φωτισμόν τούτο! Πρέπει να εύρωμεν την πηγήν από την οποίαν αναχωρούν αι ακτίνες και τότε να είσθε βέβαιοι ότι ο φωτισμός ημών θα είναι πλήρης. Της πηγής ταύτης του φωτός του Τάγματος μας από της στιγμής ταύτης θα θίξω σημεία τινά, προς τον σκοπόν να καταδειχθεί η υπερτάτη αυτού διδασκαλία και όπως εγκαινιάσω επισήμως τας εργασίας της ημετέρας Στ.:, της νέας των εργασιακήν αυτής περιόδου. Προσέτι δε διά να καταδειχθεί πόσον πολύτιμος και υπέροχος είναι η ενούσα ημάς ιδέα εις τον Τεκτ.'. σκοπόν. Διαφέρομεν των βεβήλων ανθρώπων και διαφέρομεν ουχί ονόματι μόνον, διότι τότε θα κατελογίζετο εις ημάς άγνοια και επί του σκοπού μας ως ανθρώπων και επί του σκοπού μας ως Τεκτ.'. Προ παντός δε θα διαμφισβητείτο η αντίληψίς μας ως υγιής. Διαφέρομεν λοιπόν ουσιαστικώς και η διαφορά μας αύτη μας δίδει το δικαίωμα να καλούμεθα αδελφοί και προϋποθέτει, ότι αντιλαμβανόμεθα του δικαιώματος τούτου το οποίον υπαγορεύει, ότι ιστάμεθα υπεράνω των βεβήλων ανθρώπων και ουδέν δύναται να μας χωρίσει και μας αποξενώσει της υπερτάτης ιδέας της αδελφότητος. Συγχρόνως δε το δικαίωμα τούτο μας διδάσκει, ότι αι εργασίαι μας είναι τοιαύται, ώστε ουδέν δύνανται να παρεμβάλουν πρόσκομμα εις την υψηλήν αδελφικήν μας ένωσιν. Οι μη αντιλαμβανάμενοι την ευρύτητα ταύτην της υψηλής σημασίας της αδελφότητος, κατ' ουσίαν δεν είναι Τεκτ.'. και αν θέλετε ερευνήσατε από της σκοπιάς ταύτης τας εργασίας του παρελθόντος του εν Ελλάδι Τεκτονισμού και θα ίδετε ασφαλώς, τι ήτο το προκαλέσαν ό,τι ως γεγονός μέχρι χθες υπό πάντων ημών ανομολογείτο. Δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν υγιείς αντιλήψεις επί του Τεκτ.'. σκοπού, εάν αυταί δεν εμπνευσθούν υπό του αυτού φωτός, δεν ταυτισθούν προς τον αυτόν σκοπόν, δεν αναχωρήσουν προς πρόοδόν των από τα αυτά σημεία, εμπνεόμεναι υπό της αυτής ιδέας. Η πρώτη ενούσα δύναμις τους Τέκτ.'. προς τον σκοπόν της ερεύνης της Τεκτ.'. αληθείας, είναι η αναγνώρισις της αδελφότητος ως απολύτου νόμου, δυναμένου να διέπει αυτούς και η απόλυτος πεποίθησις ότι επί πάντας επικρατεί ο νόμος αυτός. Εντεύθεν προκύπτει η αμοιβαία εμπιστοσύνη και αληθής συνεργασία επί του αυτού σκοπού. Ακολούθως αναπτύσσεται η αληθής μέριμνα υπό πάντων προς πάντας, όπως υπό το αυτό πρίσμα δεχθώμεν το Τεκτ.'. φώς και υπό τας αυτάς του αυτού φωτός ανταυγείας οδηγηθώμεν εις την εξεύρεσιν του απωτάτου σκοπού του Τάγματος. Το Τάγμα πράγματι έχει και απώτερον σκοπόν, οποίος πληρούμενος εις τα τέκνα αυτού, είμαι βέβαιος, ότι τα μετεωρίζει εις ορίζοντας υπερτάτης ευτυχίας, εις ορίζοντας υπερτάτης ψυχικής γαλήνης. Διά να ίδωμεν εμπράκτως τούτο και αντιληφθώμεν του σκοπού τούτου, αρκεί να αναμνησθώμεν ότι εν τη ερεύνει του δεν θέτει ουδέν όριον. Τόσον υψηλά ίσταται, ώστε δέχεται και τας σήμερον και τας χθες και τας αύριον ιδέας της ανθρωπότητος, ως εχούσας χαρακτήρα πεπερασμένης υπάρξεως. Ουχ' ήττον καίτοι ούτως δέχεται αυτάς, δεν παραλείπει να μας διδάσκει ότι πρέπει να εξετάζωμεν αυτάς τας πηγάς αι οποίαι τας παρήγαγον και τον σταθμόν τον οποίον ιστορικώς αποτελούν εν τη απείρω μεταμορφώσει της Φύσεως. Υπό τούτο και μόνον το πρίσμα δέχεται την έρευναν και ευτυχείς είναι οι αντιλαμβανόμενοι την διδασκαλίαν αυτήν. Και αληθώς τις δύναται να διϊσχυρισθεί ότι αι επικρατούσαι ιδέαι της ανθρωπότητος αποτελούν την μόνην αλήθειαν, χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνον να καταδικάσει και την πρόοδον του ανθρωπίνου πνεύματος και την διαρκή μεταμόρφωσιν απάσης της Φύσεως. ***Το παν*** *ανελίσσεται, μεταμορφούται και εν τη ανελίξει του και μεταμορφώσει του ταύτη προοδεύει απείρως, ούτως ώστε σχετικάς μόνον δύναται να έχει αληθείας ο άνθρωπος, προκυπτούσας εκ των λειτουργιών των εκάστοτε αυτού μορφών.* Ούτω του Τεκτονισμού προσδιορίζοντος την έρευναν και αντιλαμβανομένου το άπειρον έργον της Φύσεως, δεν σας φαίνεται γελοία η πεποίθησις της βεβήλου ανθρωπότητος επί

ωρισμένων, ως ισχυρίζεται, αναλλοιώτων ιδεών; Ποία εκ των ιδεών αυτής δύναται να αποτελεί αναλλοίωτον ύπαρξιν, ώστε να πιστεύσω και εγώ και σείς πάντες, ότι είναι η μόνη πηγή η οποία δύναται να φωτίσει την πρόοδόν μας; Παν το οποίον αδυνατεί να καταδείξει η βέβηλος ανθρωπότης, παν το οποίον αδυνατεί να συλλάβει εν τω νω αυτής το έχει συλλάβει η Τεκτ.'. ύπαρξις και σας το παριστά εις τα σύμβολά της. Προσέξατε, **είναι επικίνδυνος η τυφλή πίστις επί ωρισμένων ιδεών και αποτελεί ανυπέρβλητον φραγμόν εις την πρόοδον του ανθρώπου**. Ιδού που ακριβώς η Τεκτονική διδασκαλία διαφέρει της βεβήλου, αλλά διαφέρει τότε, οπόταν αντιληφθώμεν τον ορισμόν της ερεύνης και τον αντιληφθώμεν όπως τον ορίζει εις το τυπικον της μυήσεως του βαθμού τούτου. Μας διδάσκει έτι το τυπικον της μυήσεως, ότι αποτελούμεν συνεταιρισμάν και ορίζει το Σύνταγμα ότι αποτελούμεν συνεταιρισμόν προς τον σκοπόν της ηθικής και υλικής μας προόδου και προς τον σκοπόν όπως απαλλαγώμεν από των παθών τα οποία μας μετέδωσεν η βέβηλος κοινωνία και όπως εθίσωμεν τας ψυχάς μας εις τας υψηλάς ιδέας της **αρετής**, του **καθήκοντος** και της **δόξης**. Βλέπετε, ότι ο συνεταιρισμός μας δεν είναι όμοιος εκείνου των βεβήλων οι οποίοι επιδιώκουν δι' αυτού ατομικά κέρδη, αδιαφορούντες διά την ψυχικήν των πρόοδον, την διαμόρφωσιν του ανθρωπίνου χαρακτήρος και του εθισμού αυτού προς το μέγα καθήκον το οποίον έχει έκαστος προς τους άλλους και το οποίον λεληθότως ομολογεί δια της συμμετοχής αυτού προς σύστασιν ανθρωπίνης κοινωνίας. Η λανθάνουσα αυτή ομολογία των βεβήλων, παρουσιάζει εις ημάς την εικόνα της μη υγιούς αυτών αντιλήψεως και ακριβώς αυτή είναι η διαφορά η χωρίζουσα ημάς υπό αυτούς. Εάν πράγματι επιστάμεθα του σκοπού της συστάσεως της κοινωνίας, όπως θα έπρεπε, ο συνεταιρισμός ημών επιδιώκει την ηθικήν και υλικήν μας πρόοδον. Η τοιαύτη διατύπωσις του σκοπού του συνεταιρισμού μας είναι Θεία και είναι Θεία, διότι ακριβώς συνδέει την ηθικήν προς την υλικήν πρόοδον. Ο υγιής νους ουδέποτε δύναται να φαντασθεί ηθικήν πρόοδον άνευ υλικής ευημερίας, ούτε δύναται να φαντασθεί άνευ του συνδυασμού τούτου πρόοδον δυναμένην να εθίσει τας ψυχάς μας εις τας υψηλάς ιδέας της **αρετής**, του **καθήκοντος** και της **δόξης**. Η κατανόησις της τοιαύτης διατυπώσεως είναι εκ των ων ουκ άνευ αναγκαία προς τους περαιτέρω ορισμούς της αρετής και του καθήκοντος. Αναγκαία επίσης προς την τοιαύτην κατανόησιν είναι η ελευθερία και η χρηστοήθεια, δύο προσόντα τα οποία προαπαιτούνται διά να γίνει τις Τέκτων. ***Η ελευθερία*** *σημαίνει την ανεξαρτησίαν του νου από των προλήψεων πάσης φύσεως αι οποίαι υφιστάμεναι εις τον άνθρωπον τον εμποδίζουν εις την έρευναν της αληθείας και μάλιστα την άνευ ορίων*. Η δε χρηστοήθεια εις την περίστασιν ταύτην *διαδηλοί ότι δεν διεφθάρη η συνείδησις του εισερχομένου εις τα Τεκτ.'. μυστήρια υπό των παθών της κοινωνίας ώστε να μη δύναται να εξεγείρουν παρ' αυτώ την εκδήλωσιν του πόθου της ερεύνης αι υψηλαί ιδέαι του Τεκτονισμού και οι θαυμάσιοι ορισμοί αυτού περί αρετής, ηθικής, καθήκοντος και δόξης*.

Διά να είναι όμως τις **χρηστοήθης** και **ελεύθερος** τούτο σημαίνει ότι κατώρθωσε να αποφύγει τα βέλη του ατομικισμού εις την βέβηλον κοινωνίαν και διέγνωσεν ότι **δεν δύναται να υπάρξει <u>ηθική πρόοδος</u> άνευ <u>υλικής τοιαύτης</u>, διότι όταν ο άνθρωπος δεν είναι υλικώς ελεύθερος είναι υποκείμενος εις τας υλικάς καταπιέσεις αι οποίαι όχι μόνον διαφθείρουν τον χαρακτήρα του διά των εκάστοτε παρουσιαζομένων αναγκών, αλλά και την ψυχήν του καταβορβορούσι διά της δημιουργίας μέσων ανηθίκων προς τον σκοπόν της εξυπηρετήσεως των υλικών τούτων αναγκών**. Ο Τεκτονισμός ως προς το θέμα τούτο προβαίνει και περαιτέρω, δηλαδή δέχεται ότι οι μη οικονομικώς ανεξάρτητοι είναι υποκείμενοι να καταπροδώσουν τα μυστικά του πιεζόμενοι προς τούτο υπό των υλικών αναγκών. Εάν τις εμβαθύνει βαθύτερον εις τας Τεκτ.'. ιδέας θα διαγνώσει μετ` εκπλήξεως ότι, ό,τι θέτει εις σκοπόν διά του συνεταιρισμού ο Τεκτονισμός, απαιτεί παρά του μέλλοντος να μυηθεί εις αυτόν να έχει κάμει την πρώτην εκδήλωσιν. Διά της αποκαλύψεως εις τον βαθμόν τούτον του σκοπού του Τάγματός μας, μας μεταδίδεται η πίστις ότι διά να

προαχθώμεν ασφαλώς είναι αναγκαιοτάτη η υλική μας πρόοδος. Εντεύθεν δημιουργούνται αι υποχρεώσεις των αδελφών προς τους αδελφούς και συντάσσεται η Τεκτονική κοινωνία, ερειδόμενη επί βάσεων διαφόρων εκείνων επί των οποίων ερείδεται η βέβηλος τοιαύτη. Η σύστασις της κοινωνίας μας βεβαίως δεν μένει άνευ σκοπού. Αλλά ποίος είναι ο σκοπός της; Ιδού ετέρα θεμελιώδης βάσις του Τάγματάς μας, διδάσκουσα τα μέγα καθήκον του ανθρώπου προς τους ομοίους του. Η συσταθείσα Τεκτονική κοινωνία ευρισκομένη εις την περιωπήν της καθιστά τα μέλη αυτής ευδαίμονα. τα μέλη όμως αυτής είναι άνθρωποι και ως Τέκτονες αισθάνονται την ανάγκην, αφού μάλιστα είναι και πεφωτισμένοι, ότι πρέπει να ευδαιμονίσουν και πάντες οι όμοιοι αυτών. Διά να ευδαιμονίσουν όμως, πρέπει να προσχωρήσουν εις την κοινωνίαν αυτών και τούτο κατορθούται όταν καταστούν ελεύθεροι και χρηστοήθεις. Άρα σκοπός της Τεκτονικής κοινωνίας είναι η επέκτασίς της μέχρι και του τελευταίου ανθρώπου. Επί του σκοπού της Τεκτ.'. κοινωνίας εις άλλον Τεκτ.'. βαθμόν θα δυνηθώμεν, αρυόμενοι εκ των συμβόλων αυτού, να είπωμεν πολλά, διά να καταδειχθεί πόσον Θεία και πολύτιμος είναι η Τεκτ:. διδασκαλία. Θα επιμείνω να νοηθεί καλώς, ότι η ηθική πρόοδος δεν είναι ανεξάρτητος της υλικής και τούτο πράττω διότι αισθάνομαι ότι δεν είναι δυνατόν να μυσταγωγηθεί τις τελείως εις τα Τεκτ:: μυστήρια, εάν δεν εννοήσει βαθύτατα τον ορισμόν τούτον. Προσέτι θα είπω ότι μεταξύ **ηθικής**, περί της οποίας ομιλώ, και **αρετής** το Τάγμα ποιείται διάκρισιν και μάλιστα ουσιωδεστάτην. Διά της αρετής θέλει να σημάνει την εκπλήρωσιν των φυσικών νόμων υπό του ανθρώπου, μη λαμβάνοντος υπ' όψιν τας κατά συνθήκην ιδέας των βεβήλων κοινωνιών, αι οποίαι κάποτε υπονομεύουν ριζικώτατα την ύπαρξιν του ανθρωπίνου γένους. Και αν τούτο σημαίνει διά της αρετής, τότε αναντιρρήτως ***ηθική*** *είναι η έφεσις προς εκπλήρωσιν του νόμου της αρετής και η παραδοχή τούτου άνευ ξένης τινάς επεμβάσεως διά πάντας τους ανθρώπους*. ***Το καθήκον*** *τότε θα είναι η μετάδοσις των νόμων της αρετής και της ηθικής και η δόξα, η ανάπαυσις και η γαλήνη αι οποίαι προέκυψαν εκ της ηθικής, της αρετής και του καθήκοντος*. Ο σκοπός του Τάγματάς μας βεβαίως δεν αποκαλύπτεται εξ ολοκλήρου και αμέσως προς τους μύστας αυτού, αλλά τους αφίνει να εμβαθύνουν επί των ορισμών του και των συμβολων τοτι και άνελιχθούν εν τη προς τα άνω πορεία αυτών μετά των ιδεών του. Πράττει τούτο, διότι δεν θέλει να βιάσει τας αντιλήψεις των εις την παραδοχήν των ιδεών του, διότι αν άλλως ενήργει θα παρεβίαζεν την θεμελιώδη αυτού βάσιν, την βάσιν της άνευ ορίων ερεύνης. Η εξ ολοκλήρου αποκάλυψις και παραδοχή των ιδεών του θα ήτο είδος τι υποβολής, αλλά η υποβολή αφαιρεί την έννοιαν της ερεύνης από τον άνθρωπον και τούτο είναι το θανασιμώτερον έγκλημα κατά του ανθρώπου, εάν συντελεσθεί, διότι αφαιρείται από αυτόν πάσα πρόοδος και ανέλιξις.

Πάντα ταύτα όμως διά να συντελεσθούν απαιτείται πεφωτισμένη διεύθυνσις του Τάγματος και διά τούτο καλεί εις την διεύθυνσιν τους μύστας εκείνους οι οποίοι ανελίχθησαν εις τας ιδέας αυτού κανονικώς και εμυήθησαν πράγματι εις τας αποκαλύψεις των συμβόλων του.

Η διεύθυνσις καθορίζει τον τρόπον των συζητήσεων και της ερεύνης εις τους διαφόρους βαθμούς, δημιουργούσα ούτως τους κανονισμούς οι οποίοι διέπουν τας εργασίας των Στοών. Οι κανονισμοί αυτοί μας υποχρεούν πάντας εις εργασίαν διαφωτιστικήν και δύναμαι να διϊσχυρισθώ, ότι οι αδελφοί της Στοάς μας μελετώντας και τα σύμβολα και τα κείμενα του Τάγματος κατά καθήκον, υπεχρεώθησαν από κοινού εργαζόμενοι, να παρουσιάσουν κατά την αρξαμένην περίοδον τα αποτελέσματα της μελέτης των, αρχόμενοι προς τούτο από του Σεβασμίου αυτών. Ήδη επιτρέψατέ μου αδελφοί να εισέλθω εις την εξέτασιν ετέρας διδασκαλίας, δυναμένης να μας προσκομίσει πολλά αγαθά. Το Τάγμα μας και παν όμοιον το οποίον ελειτούργησεν εις το παρελθόν, βασίζεται επί αληθειών αδιασαλεύτων, αι οποίαι αποκαλυπτόμεναι διά των μυήσεων, προάγουν την ψυχήν του ανθρώπου εις την υπερτάτην γνώσιν από την οποίαν εμπνέεται και μεταμορφώνει τον χαρακτήρα αυτού, απαλλάσσοντάς

τον εκ των προτέρων παθών, ήτοι των αποτελεσμάτων της αμαθείας. Η μεταμόρφωσις των ανθρωπίνων χαρακτήρων και ο εθισμός των εις το έργον της καθολικής προόδου των ανθρώπων, είναι αποτέλεσμα το οποίον προέκυψε από γνώσεις αι οποίαι εξηνάγκασαν τον άνθρωπον να αντιληφθεί το έργον της προόδου. Εάν δηλαδή δεν εκυριάρχει επί του ανθρωπίνου νου πρότερον η γνώσις, ότι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα επί των παρεχομένων υπό της Φύσεως μέσων της ζωής, ο χαρακτήρ μας θα ήτο άγριος και κατ' ακολουθίαν ουδέν θα εδέχετο διά τους ομοίους μας. Ο εγωϊσμός του ανθρώπου ο οποίος δυστυχώς και σήμερον επικρατεί και αποξενώνει τον άνθρωπον της καθολικής ευδαιμονίας, είναι αποτέλεσμα στενής αντιλήψεως, αποτέλεσμα αμαθείας. Η αμάθεια συνυπάρχει με τον άνθρωπον, δηλαδή ο άνθρωπος είναι ον επί του οποίου εάν δεν κυριαρχήσει γνώσις προσηρτημένη διά των λειτουργιών των δυνάμεων αυτού και της δεκτικότητος της ουσίας του επί των δημιουργημένων γεγονότων της Φύσεως, θα εξακολουθούσε να υπάρχει ως ον άνευ γνώσεως και κατ' ακολουθίαν άνευ χαρακτήρος κανονίζοντος τας σχέσεις αυτού προς τους ομοίους του. Δεν αρκεί προς μόρφωσιν του χαρακτήρος του ανθρώπου μόνον η φυσική λειτουργία, διότι αυτή τον πληροφορεί μόνον επί των καθαρώς παραστάσεων των μορφών της Φύσεως και των κινήσεών των. Απαιτείται και υπερτέρα τις αντίληψις, αντίληψις δηλαδή προκύψασα εκ συνδυασμού των διανοήσεων αυτής προς τα γεγονότα της Φύσεως. Ο συνδυασμός αυτός είναι αποτέλεσμα της νοητικότητος της ουσίας του ανθρώπου την οποίαν εκδηλοί μετά την πληροφορίαν την οποίαν του παρέχει η Φύσις διά των μορφών της, τας οποίας δεχομένη κατεργάζεται ως νόμος εσωτερικός, ανεξάρτητος των εξωτερικών τοιούτων και τας εκδηλοί μετά την κατεργασίαν ταύτην εις ιδέας. Αυτή λοιπόν η δύναμις η κατεργαζομένη τας παρεχομένας υπό της Φύσεως πληροφορίας και εκδηλούσα αυτάς εις ιδέας, είναι η ψυχή την οποίαν το ήμέτερο Τάγμα δέχεται ως υπάρχουσαν εκ των προτέρων. Περί ταύτης κομπαστικώς ομολογούν ένιοι επιστήμονες ως υποκειμένης εις τελείαν αποσύνθεσιν μετά την αποσύνθεσιν του οργανικού όντος και την ομολογίαν ταύτην την ανάγουν εις είδος τι προλήψεως, το οποίον αποκλείει πλέον την ελευθέραν έρευναν επί των λειτουργιών της ψυχής του ανθρώπου. Την επιστημονικήν αυτήν πρόληψιν και την ιδέαν η οποία την διεμόρφωσεν, ο Τεκτονισμός την δέχεται ως πεπερασμένην και καταφέρει μέγιστον κατ' αυτής πλήγμα διά του οποίου διαδηλοί εις τους επιστήμονας τούτους ότι έθεσαν όριον εις την έρευναν των περαιτέρω αυτής ενεργειών και κατ' ακολουθίαν ούτως ενεργήσαντες, προέγραψαν την ανθρωπίνην πρόοδον. Αλλά το κτύπημα τούτο ο Τεκτονισμός δεν το καταφέρει μόνον κατά των επιστημόνων, αλλά και κατά των ιερέων εκείνων και ως κατά παντός καταδικάσαντος την ανθρωπίνην ψυχήν εις ενεργείας στενάς και περιωρισμένας. Ο εκ των προτέρων καθορισμός της μελλούσης απείρου ενεργείας και όχι της σχετικής τοιαύτης, ως και η ωρισμένη διαμονή της επί του αυτού σημείου, είναι στοιχειωδέστατη αμάθεια και προφαίνει αδυναμίαν κρίσεως του ούτως διανοουμένου ανθρώπου. Ούτω δοξάζων και ενεργών ο Τεκτονισμός, δημιουργεί διανοητικόν μέλλον άπειρον εις τους μύστας του και υπόσχεται εις αυτούς δόξαν και κλέος. Θίγω το ζήτημα τούτο και ίσως παρακαίρως προς τον σκοπόν να αφυπνισθώμεν και μελετήσωμεν το σύστημα εις το οποίον εργαζόμεθα και μη λαμβάνομεν αυτό ως λαμβάνονται τα βέβηλα φιλοσοφικά συστήματα, ούτε κρίνομεν αυτό με το αυτό μέτρον με το οποίον κρίνομεν εκείνα. Είπον, ότι θίγω αυτό παρακαίρως και αληθώς ούτω πράττω, διότι η προσοχή επί των λειτουργιών της ανθρωπίνης ψυχής έπρεπε να προκληθεί εις άλλον βαθμόν. Το έπραξα όμως τούτο διότι εφοβήθην μήπως παρέλθωμεν απαρατηρήτους τας διδασκαλίας του βαθμού και μήπως δεν αναχωρήσωμεν σπουδάζοντες το σύστημά μας από εκεί όπου πρέπει, ότε και αναντιρρήτως, εάν αντιθέτως πράξωμεν, θα περιπλανηθώμεν. Η σπουδή του συστήματός μας διά να κατανοηθεί τούτο, πρέπει να είναι πλήρης όπως φθάσωμεν προς τον απώτερον σκοπόν τον οποίον επιδιώκει και τον οποίον όχι μόνον να φαντασθώμεν δεν δυνάμεθα αμέσως, αλλά ούτε να υποπτεύωμεν ποίαν ψυχικήν κατάστασιν δύναται δι' ημάς να δημιουργήσει. Το

σύστημά μας εν τω συνόλω αυτού ομοιάζει με το σύστημα της λειτουργίας της Φύσεως και όπως αυτή διά των λειτουργιών της παρασκευάζει μίαν θείαν υπόστασιν, ως είναι ο άνθρωπος, προφαίνουσαν τόσον μεγαλείον διανοητικότητος και αισθητικότητος, ούτω και ο Τεκτονισμός εγγυάται μέγα αποτέλεσμα διά τους μύστας αυτού, αν ούτοι διαγνώσουν τον τρόπον της ανελίξεως των ιδεών του και ταυτισθούν προς αυτάς. Βλέπετε λοιπόν, ότι μία Στοά ευρισκομένη εν επιγνώσει προς το έργον της, έχει να επιτελέσει μέγιστον σκοπόν, διότι εξ αυτής εξαρτάται η κατεύθυνσις του μύστου προς μελέτην και εφαρμογήν των αρχών του Τάγματος και εννοείται, χωρίς το παράπαν να υπερθεματώμεν, ομολογούμεν τούτο τρέμοντες προ της φοβερας ευθύνης ήτις δύναται να μας περιβάλλει, εάν δεν εργασθώμεν ως απαιτεί το ημέτερον Τάγμα. Διά να καταστώμεν απολύτως γλυκείς, πράοι, ήρεμοι, δίκαιοι, διά να αναγνωρίζωμεν το δικαίωμα του ομοίου μας, και να αποδίδωμεν εις αυτόν ό,τι εξ ημών έχει άνάγκη, πρέπει τα αποτελέσματα αυτά να μας τα δημιουργήσουν γνώσεις, πρέπει διά να αρυσθώμεν τας γνώσεις αυτάς να εγκύψωμεν εις την μελέτην του συστήματος μας. Είναι ψευδής, επιπολαία και αναξία του ανθρώπου η καθ' ύψηλήν ιδέαν εκδήλωσις της φιλανθρωπίας και είναι τοιαύτη, διότι δεν προέκυψεν από επισταμένην γνώσιν, από αλήθειαν ενούσαν την γνώσιν του ανθρώπου προς τον σκοπόν του. Τουναντίον η πραγματική εκδήλωσις της φιλανθρωπίας υπό του ανθρώπου ως αισθήματος φωτιζομένου υπό γνώσεως, είναι υπέρτατος χαρακτηρισμός ο οποίος θεοποιεί τον άνθρωπον ως εθεοποίησε τον Ναζωραίον εκδηλώσαντα τοιαύτα αισθήματα περιβεβλημένα μετ' απείρου γνώσεως.

Δι' όσον ανέφερον, έθιξα εις γενικάς γραμμάς ποίον είναι το έργον εις το οποίον θα ασχοληθώμεν κατά την αρξαμένην περίοδον των εργασιών της Στοάς μας και ποίαι θα είναι αι εργασίαι των αδελφών της Στοάς αυτής, προ παντός δε ποίον θα είναι το αποτέλεσμα της εργασίας των αδελφών μας προς σας πάντας, χωρίς την αξίαν και το καθήκον τούτο να αρνούμαι ότι υφίσταται εις πάντας τους αδελφούς διδασκάλους πασών των Στοών.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 16)

51. ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥΣ ΑΔ.'.

Από της στιγμής ταύτης εισέρχεσαι εις σωματείον, του οποίου η ευρύτης εξικνείται απείρως και εις σημεία προσιτά μόνον εις εκείνους, οίτινες εκαθάρισαν την καρδίαν και τον νουν αυτών από πάντα τα πάθη και τας αδυναμίας των βεβήλων κοινωνιών, η δε δράσις αυτού επεκτείνεται εφ' ολοκλήρου της γηίνης ημών σφαίρας και ειδικώτερον όπου ο πολιτισμός και η ημερότης του ανθρώπου ανεπτύχθησαν. Το σωματείον, εις του οποίου τας εργασίας εισήλθες, δέχεται πάντας τους ανθρώπους ανεξαρτήτως θρησκεύματος, φυλής, εθνικότητος και κοινωνικής τάξεως, αδιαφορούν προς τας χθαμαλάς ιδέας, αίτινες διαιρούν και αποξενούν αυτούς της καθολικής αδελφότητος.

Ούχ ήττον σέβεται τας πεποιθήσεις αυτών και διδάσκει τούτους πως δύνανται να αποβάλουν αυτάς, εάν διακρίνουν, ότι αύται αντιστρατεύονται εις την καθολικήν αυτών προοδον και ευημερίαν.

Αι εργασίαι πάντων των μελών αυτού, των ευρισκομένων εν αρμονία προς τας αρχάς του, στρέφονται προς την κατεργασίαν των χαρακτήρων των και τον εθισμόν αυτών εις την ευπραγίαν και την αποβολήν των ελαττωμάτων, άτινα καθιστούν τούτους δυστυχείς, εξεταζομένους είτε ως οίκογενειακά άτομα, είτε ως κοινωνικά ή και πολιτικά.

Οικοδομούν οι Τεκτ.'. διά της εργασίας των, παραλλήλως προς το οικοδομηθέν υλικόν Σύμπαν, έτερον τοιούτον ηθικόν, βασιζόμενον επί των αυτών ρυθμών του υλικού, εις τους αυτούς αρμονικούς νόμους και την αυτήν συλλειτουργίαν προσφέροντες πάντες προς εξυπηρέτησιν πάντων.

Τούτο δε αποτελεί βάσιν, εκ της οποίας απορρέει η αρμονία και η δικαιοδοσία εκάστου.

Διά της εργασίας των ταύτης καθίστανται τα μέλη του σωματείου τούτου ευτυχή και απαλλάσσονται όλων των δοκιμασιών της ζωής, αίτινες γεννώνται εκ της μη κανονικής ενεργείας των μελών των βεβήλων κοινωνιών και της ελλείψεως της αντιλήψεως, της προσδιοριζούσης την δικαιοδοσίαν της ενεργείας εκάστου.

Τα μέλη του σωματείου, εις το οποίον ήλθες να εργασθείς, περισσότερον παντός άλλου τιμούν την εργασίαν, διότι μόνη αυτή παρέχει δικαίωμα επί της ζωής και μόνη αυτή δίδει εις ημάς, ό,τι θα μας υπηρετήσει και ως άτομα και ως μέλη της κοινωνίας και της πολιτείας και ό,τι θα κάμει ημάς να αντιληφθώμεν τον ανθρώπινόν μας σκοπόν και θα μας γεννήσει το αίσθημα της ηδονής, της χαράς και της ευτυχίας.

Θεωρούμεν εντεύθεν τους μη εργαζομένους, αλλ' οπωσδήποτε ζώντας εις βάρος των άλλων, ως εχθρούς πάσης προόδου, ως εχθρούς και των ιδίων αυτών υπάρξεων και κατ' ακολουθίαν ως δεομένους πνευματικής συνδρομής προς τον σκοπόν να αφυπνισθούν εκ του καταστρεπτικού διά τας ψυχάς ύπνου.

Εις τας εργασίας μας ανομολογούμεν την ύπαρξιν της ψυχής και την αθανασίαν αυτής, ουδέποτε όμως προσδιορίζομεν τον τρόπον της ενεργείας της, διότι εξ ίσου δεχόμεθα, ότι η αντίληψις αυτή είναι υπερτέρα και τότε μόνον θα εκδηλωθεί εις ημάς, όταν το πνεύμα μας, η διανοητική τουτέστιν υπόστασίς μας, εξ ολοκλήρου φωτισθεί εις τα μυστήρια του Τάγματός μας.

Οφείλομεν όμως από της στιγμής ταύτης να σας δηλώσωμεν, ότι ουδέποτε θα παραχθεί τοιαύτη αντίληψις είτε εις υμάς, είτε εις άλλον τινά, εάν δεν μυηθήτε τα μυστήρια ημών, εάν δεν σπουδάσετε αυτά. Διά να μυηθήτε τα Τεκτ.'. μυστήρια και να αντιληφθήτε αυτών τας αληθείας, πρέπει δύο τινά να πράξετε:

Πρώτον είναι ανάγκη να αποβάλετε πάσαν τυχόν αδυναμίαν η άλλην έλλειψιν κληροδοτηθείσαν εις ημάς υπό των βεβήλων κοινωνιών. να καταστήτε δηλαδή, απολύτως

αγαθός και να θεωρήτε τους μη αγαθούς ως στερουμένους υψίστης ψυχικής δυνάμεως, άνευ της οποίας πάσα πρόοδος είναι αδύνατος. Να μην έχετε κανένα φόβον και να δέχεσθε απαθώς πάσας τας ιδέας των ανθρώπων, και αν ακόμη καταφέρωνται καθ' υμών ούτοι. Να ενδιαφέρεσθε διά πάντα άνθρωπον και να συντρέχετε εις την ευτυχίαν πάντων κατά το εφικτόν εις σας. Να μη σας χωρίζει ουδέν αίσθημα από των άλλων ανθρώπων, διότι τούτο, εάν σας χωρίζει είναι ψευδές και είναι ψευδές, διότι αναιρεί τον φυσικόν νόμον, όστις σε συνδέει προς πάντας τους ομοίους σου προς τον σκοπόν της προόδου σου. Απόδειξις του λειτουργούντος τούτου νόμου είναι ότι, εάν δεν ήσο συνδεδεμένος δι' αυτού προς τους άλλους ανθρώπους, θα ήσο άφωνος, άνευ ιδέας, άνευ επιγνώσεως της ανθρωπίνης σου μορφής ως υπερτέρας των αλλων Ζωϊκών μορφών της Φύσεως.

Δεύτερον, διά να μυηθείς τας άληθείας του Τάγματος, πρέπει να μελετήσεις. Η μελέτη είναι εργασία. Και ως δεν δύνασαι να ζήσεις άνευ της παραγωγής των χρειωδών του βίου σου, ούτω δεν δύνασαι να προαχθείς πνευματικώς άνευ μελέτης και μάλιστα τοιαύτης διακρινομένης υπό ενός υγιούς συστήματος.

Η μελέτη σου δεν πρέπει να στραφεί εις τας αφηρημένας ιδέας, διότι αύται εις σε θα αποτελούν πάντοτε αφηρημένη ύπαρξιν, αλλά προς τας θετικάς, αίτινες εν πάσει ειλικρινεία ήτις με χαρακτηρίζει ως Τέκτονα, σε βεβαιώ, ότι ευρίσκονται εν τη λειτουργία της Φύσεως μόνον και αποτελούν αυτάς αι γνώσεις των νόμων της.

Ίσως εις τας εργασίας του Τάγματός μας να απαντήσεις ποτέ αδελφούς αναπαυομένους εν τη αργία και ομολογούντας, ότι δεν υπάρχει τι σπουδαίον προς μελέτην εις το Τάγμα. Τούτους ουδέποτε να πιστεύσεις, διότι πνευματικώς υπνώττουν και ο πνευματικός ύπνος είναι ο ολεθριώτατος πάντων. Τουναντίον προς αυτούς έχεις καθήκον να υποδείξεις, ότι πρέπει να εργασθούν πνευματικώς και μάλιστα το ταχύτερον, διότι άλλως, φερόμενοι υπό της αγνοίας θα καταστούν και προς εαυτούς εγκληματίαι και προς τους ομοίους των, αλλά προ παντός προς της Φύσεως τας αληθείας, τας οποίας ηρνήθησαν να διδαχθούν.

Ως έχεις καθήκον να αγαπάς και συντρέχεις τον αδελφόν σου εις την ευτυχίαν, ούτω καθήκον έχεις και να υπενθυμίζεις προς αυτόν, ότι άνευ της μελέτης της Φύσεως, άνευ της διαγνώσεως των αληθειών αυτής ουδένα ανθρώπινον σκοπόν πληρούμεν.

Το Τάγμα μας είναι μυσταγωγικόν, δηλαδή Τάγμα αποκαλύπτον δι' αλληγοριών και συμβόλων τας αληθείας της Φύσεως. Ως μυσταγωγικόν να είσαι βέβαιος, ότι περιλαμβάνει εν τω συνόλω του υπό νεωτέραν τινά έκφανσιν, ό,τι περιελάμβανον πάντα τα μυστήρια της αρχαιότητος, ό,τι επεζήτουν οι Αργοναύται και εδόξαζαν αι ιέρειαι του Παρθενώνος, ό,τι τα μυστήρια της Σαμοθράκης έθεταν ως σκοπόν του ανθρώπου και αρμονικώς ύμνει διά της λύρας του ο Ορφεύς, ό,τι οι ιερείς του Απόλλωνος προσέφερον αυτώ ως ευχαριστίαν και εθαύμαζον την μεγαλουργόν αυτού εν τω απείρω ισχύν, ό,τι οι ιερείς της Ίσιδος και της Δήμητρος, ό,τι τέλος και αυτός ο Χριστός ως υστάτην προς τους ανθρώπους διαθήκην παρέδιδε, περιέχεται εν τοις μυστηρίοις του ημετέρου Τάγματος.

Διά να κατανοηθεί όμως αυτή η υπερτάτη αλήθεια, ήτις ως αποτέλεσμα έχει την πλήρωσιν του ανθρωπίνου σκοπού, απαιτείται η κατανόησις των λειτουργιών της Φύσεως και η διάγνωσις των ειδικών αυτής δυνάμεων, και μάλιστα εκείνων αίτινες αποτελούν την ανθρωπίνην ύπαρξιν.

Οι ειλικρινώς εργασθέντες προς κατανόησιν των Τεκτονικών μυστηρίων πράγματι εφωτίσθησαν. Και αν δεν έφθασαν τινές εις την πλήρη αντίληψιν των μυστηρίων πάντων, πάντως διέγνωσαν πολλά και εντεύθεν προέκυψαν πάσαι αι μεταβολαί των ανθρωπίνων κοινωνιών.

Όλοι οι ρηξικέλευθοι άνδρες, εις τα Τεκτονικά μυστήρια εφωτίσθησαν και δύναμαι από της θέσεως ταύτης να διϊσχυρισθώ ότι πάσα κατά της δουλείας του πνεύματος του ανθρώπου επανάστασις εντός των Τεκτονικών εργαστηρίων το πρώτον συνεζητήθη.

Όλοι οι μεγάλοι άνδρες οι αγωνισθέντες προς απαλλαγήν του ανθρωπίνου γένους από το κράτος του σκότους, του γεννήσαντος τόσας προλήψεις και τόσας δεισιδαιμονίας, εντεύθεν απέρρευσαν, και κατέστησαν μεγάλοι κατά του σκότους πολέμιοι, διότι διαρκώς ευρίσκοντο υπό το κράτος του φωτός των μυστηρίων μας.

Ο σύγχρονος πολιτισμός οφείλεται εις τους ήρωας του Τεκτονισμού. Αλλ' εκείνο το οποίον θα καταπλήξει το θαμβωμένον πνεύμα της ανθρωπότητος είναι ο πολιτισμός του μέλλοντος. Πολιτισμός παρασκευαζόμενος υπό μεγίστης επιδράσεως, την οποίαν διαδηλούν βαθμιαίως το Τεκτονικά μυστήριά μας. Ο πολιτισμός ούτος πραγματούμενος θα συνδέσει τον άνθρωπον προς τον άνθρωπον και θα καταστήσει εις πάντας εφικτήν την έννοιαν του σκοπού αυτών, και τότε όλον αυτό το σώμα της ανθρωπότητος, το οποίον βλέπετε τώρα να συγκρούεται προς εαυτό και να υφίσταται ως εκ τούτου τόσας θλίψεις και οδύνας, θα το διακρίνετε τότε ευδαιμονούν και κινούμενον κατά τρόπον παρέχοντα εις πάντα τα μέλη αυτού ευδαιμονίαν και χαράν. Ιδού αδ:. μου, εν των ουσιωδεστέρων μελημάτων μας και εν καθήκον, το μέγιστον πάντων, το οποίον μας υποχρεοί να τελειοποιούμεν αείποτε εαυτούς και να προπαρασκευάζωμεν ούτω τον μέλλοντα πολιτισμόν.

Αι μέλλουσαι γενεαί, αίτινες θα καρπωθούν των καρπών της ειρήνης, την οποίαν παρασκευάζομεν δι' αυτάς, θα ομιλούν περί υμών ως περί μεγάλων πρωτεργατών της εμπεδώσεως της ανθρωπίνης ευτυχίας.

Εάν λοιπόν θέλετε να περιλαμβάνεσθε εις την τοιαύτην μνείαν των μεταγενεστέρων, εάν δηλαδή θέλετε να εργασθήτε διά την ευδαιμονίαν της ανθρωπότητος, πρέπει μετά ζήλου και ενθουσιασμού να επιληφθήτε πρώτον της ηθικής σας αποκαταστάσεως εις τας αληθείας του Τεκτονισμού και τον εξαγνισμό του χαρακτήρα σας και είτα εις την ηθικήν αποκατάστασιν των ομοίων σας και τον εξαγνισμό του χαρακτήρα αυτών.

Ούτω παρασκευαζόμενος έσο βέβαιος, ότι πληροίς προς εαυτόν μέγιστον σκοπόν, και η ψυχή σου τάχιστα θέλει ανατείλει εις το μέγα εκείνο Φως το οποίον, όταν δρώσιν αι ψυχαί των ανθρώπων, παύουν πλέον να είναι θνηταί και να ζουν εν αμφιβολία περί της υπάρξεώς των. Ευελπιστών δε, αγαπητέ αδελφέ, ότι θέλεις ακολουθήσει την φωτεινή ταύτην οδόν, σε προσφωνώ το ως ευ παρέστης εις τα μυστήριά μας.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.˙. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 21)

52. ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ

Αι διατυπούμεναι ιδέαι καί ερμηνείαι ανεπτύχθησαν υπό του αδ.'. Σπ. Νάγου εις ομιλίας του εις την Στ.'. Προμηθεύς.

Κατά τα λεξικά διασκεπτήριον καλείται το μέρος εις το οποίον διασκέπτεταί τις. Δηλαδή σταθμίζει τι κατά διάνοιαν και ερευνά διαφοροτρόπως. Ενταύθα διασκεπτήριον, κατά το τυπικόν ή σκοτεινός θάλαμος, καλείται στενόν τι δωμάτιον μη φωτιζόμενον εκ παραθύρων.

Ο σκοτεινός θάλαμος συμβολίζει το χάος, δηλ. την κατάστασιν των ουσιών προ τας ενεργείας των νόμων των προς εκδήλωσιν του Είναι των. Επειδή η διανόησις του άνθρώπου είναι μεταγενέστερον φαινόμενον της συγκροτήσεως των κόσμων εις μορφικόν είναι, η κατάστασις αυτή του χάους είναι απροσπέλαστος εις αυτήν και ασύλληπτος.

Εκ του χάους, της αταξίας, δια της δράσεως επί των ουσιών των ιδίων νόμων, επήλθεν η τάξις και η αρμονία και τούτο υποδηλοί το λόγιον «ORDO AB CHAO». Επομένως το χάος δεν είναι κενός χώρος, αλλά ουσιαστικόν είναι ανεκδήλωτον, με λανθανούσας απείρους δυνάμεις και δυναμικότητας. Συλλαμβάνομεν δε την έννοιάν του εν τω διασκεπτηρίω καθ' ην στιγμήν αι ουσίαι του τίθενται εις δράσιν διά της λειτουργίας των νόμων των και εκδηλώνουν εις τι σημείον του απείρου την ουσίαν της Φύσεως, την οποίαν πιστοποιεί ο αμύητος. Η αντικειμενοποίησις των ουσιών βαίνει επιτεινομένη διά του χρόνου και διά τούτο ο σκοτεινός θάλαμος είναι στενόν δωμάτιον και δεν φωτίζεται εκ παραθύρων, διότι ο νόμος του φωτός είναι νόμος ο οποίος εκδηλούται εις την ουσίαν της Φύσεως.

Εις τον σκοτεινόν θάλαμον εκ του χάους έρχεται εις το είναι η ουσία της Φύσεως, ίνα εκδηλώσει τας δυναμικότητάς της, εντασσομένη κατά την σειράν της εκδηλώσεώς της και συνεργαζομένη μετά των εκδηλωθέντων είναι των ουσιών προς αμοιβαίαν εξέλιξιν.

Ούτω και ο αμύητος εισάγεται εις τον σκοτεινόν θάλαμον ο οποίος ως προς αυτόν συμβολίζει τας ανεκδηλώτους λανθανούσας δυνάμεις της ουσίας του, ίνα εκδηλώσει και αναπτύξει ταύτας και σχηματίσει διανοητικόν περιεχόμενον και συνείδησιν των καθηκόντων του ήτοι, της θέσεώς του εις την σειράν των όντων και πραγμάτων της Φύσεως και των σχέσεών του προς τον Θεόν, τον πλησίον και εαυτόν.

Η κατανόησις των σχέσεών του αυτή θα τον μυήσει εις τα μυστικά της Φύσεως και η ουσία του θα λειτουργήσει κανονικώς και αρμονικώς προς τας άλλας. Η διακόσμησις του δωματίου είναι απλουστάτη διότι μόλις εκδηλούται η ζωή και αρχίζει η τάξις εκ του Χάους.

Η αντίθεσις του μέλανος χρώματος των τοίχων προς το ελαφράν του θαλάμου φως, δίδει την έννοιαν των ανεκδηλώτων ουσιών εις το χάος.

Ο αμύητος, η κλεψύδρα, ο αλέκτωρ και ο ηλεκτρικός κώδων, σημαίνουν την λειτουργίαν των ουσιών εν δεδομένη χρονική στιγμή και την εμφάνισιν της ουσίας των.

Ο νόμος της κινήσεως συμβολιζόμενος διά της κλεψύδρας, προεκάλεσεν διά της δράσεώς του την οποίαν εκφράζει ο ηλεκτρικός κώδων, τον νόμον της παραγωγής ή γονιμότητας, συμβολιζόμενον υπό του αλέκτορος, εις συνεργασίαν και δια της αλληλεπιδράσεώς των ενεφανίσθη η ουσία της Φύσεως (ο αμύητος). Επί της τραπέζης της εργασίας, εν τόπω και εν χρόνω, θα εύρει ούτος τα εργαλεία, δηλαδή τας φυσικάς, ηθικάς και νοητικάς δυνάμεις, διά των οποίων θα γράψει την ιστορίαν της ψυχής του, διά της κατεργασίας του υπό των δημιουργικών νόμων και της γνώσεως αυτών.

Οι πρωταρχικοί ούτοι νόμοι ως ελέχθη είναι τρεις.

Ο νόμος της Κινήσεως, ο οποίος γίνεται αντιληπτός διά της εννοίας του χρόνου και συμβολίζεται υπό της κλεψύδρας. **Ο νόμος του Είναι της ουσίας**, ο οποίος εξελίσσεται εις

νόμον της Ζωής και ο οποίος ενταύθα συμβολίζεται υπό των μελανών παραπετασμάτων ανεκδήλωτος και υπό του δοκίμου εκδεδηλωμένος εις την ουσίαν της Φύσεως. Οι νόμοι ούτοι μόνον εις ατομικήν και μεριστήν ουσίαν εκδηλούνται και ο μεν της κινήσεως νόμος εις το κέντρον αυτής, ο δε της ζωής εις την περιφέρειαν. Και διά τούτο είναι νόμοι της υλικής ουσίας, ουσίας μη συνεχούς προς εαυτήν, επομένως μεριστής και ατομικής, ουσίας του πλήθους των ατόμων και μορίων τα οποία συγκροτούν τας μορφάς.

Η ουσία αυτή ανταποκρίνεται προς την αόριστον δυάδα των Πυθαγορείων, είναι δε ουσία παθητική διότι διά να κυοφορήσει το είναι της μορφής χρειάζεται την ενέργειαν ετέρας ουσίας γονιμοποιού και πλαστικής, η οποία θα περιβάλλει θα συνέχει και θα συγκρατεί τα άτομα εκείνης και θα δίδει εις τα συγκροτήματα τους απείρους τύπους των μορφών τους οποίους η ενεργητική αυτή ουσία περιέχει.

Η δευτέρα αυτή γονιμοποιός ουσία είναι κατ' ακολουθίαν συνεχής και αμέριστος και εντός αυτής δρα η πρώτη ουσία, η μεριστή, της οποίας τας μορφάς συνθέτει και αποσυνθέτει.

Την συνεχή ουσίαν οι Πυθαγόρειοι εκάλουν «**Μονάδα**» εκδήλωσις δε αυτής είναι ο νόμος της Ενεργείας, ο οποίος συμβολίζεται εις τον σκοτεινόν θάλαμον υπό του αλέκτορος.

Ως είπομεν τον νόμον της ενεργείας εκδηλοί η αμέριστος ουσία, η οποία διά της επ' αυτήν δράσεως του νόμου της κινήσεως της μεριστής ουσίας, φέρει εις εκδήλωσιν το Είναι της.

Οι τρείς νόμοι των ουσιών συγκροτούν, οργανώνουν και ενοποιούν τους κόσμους.

Η εκ των Θείων ουσιών εκπόρευσις της ουσίας της Φύσεως, η οποία περιέχει εν ενεργεία τας λανθανούσας δυναμικότητας αυτών, σημαίνει ότι αυτή, (δηλαδή η ουσία της Φύσεως), δεν υπόκειται εις εξαφανισμόν, αλλά εις αέναον μεταμόρφωσιν προς εξέλιξιν.

Ούτω, ο σκελετός ο οποίος συμβολίζει τον θάνατον, εν αντιθέσει προς τον αμύητον ο οποίος συμβολίζει την ζωήν, πραγματικώς συμβολίζει την διά του θανάτου εξέλιξιν της ουσίας υπό νέαν μορφήν, δηλαδή νέαν ζωήν. Διότι αν ο νόμος της ενεργείας της συνεχούς ουσίας επιδρών επί της μεριστής ουσίας συνθέτει μορφάς, ο αυτός νόμος όταν η μορφή καταναλώσει τας δυναμικότητάς της και δεν δύναται να εξυπηρετήσει περαιτέρω την εαυτής ουσίαν, αποσυνθέτει αυτήν και ανασυνθέτει ετέραν μορφήν και ούτω καθεξής. Ώστε ο θάνατος είναι η απαρχή νέας ζωής της ουσίας, η οποία διαλάμπει διά των οπτικών τρημάτων του κρανίου, νέαν μορφήν περιβαλλομένης.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι εις τας ατομικότητας και εις τας ουσίας της Φύσεως, έκαστος των τριών δημιουργικών νόμων τη βοηθεία των δύο άλλων εκδηλοί δύο βοηθητικούς θεμελιώδεις νόμους, διά των οποίων καθίσταται νοητός. Ούτω: Ο νόμος της κινήσεως παράγει την έλξιν και την άπωσιν εις την ατομικήν ουσίαν ήτοι την κεντρομόλον δύναμιν λειτουργούσαν εις τον κέντρον αυτής και την κεντρόφυγα λειτουργούσαν εις την περιφέρειαν.

Ο νόμος του Είναι της ουσίας, της Ζωής, παράγει τον νόμον της συνθέσεως προς σύστασιν μορφών και βλέπομεν τους νόμους αυτούς εν τω σκοτεινώ θαλάμω λειτουργήσαντας εις τον αμύητον και εις τον σκελετόν.

Ο νόμος της ενεργείας εκδηλοί τον νόμον της παραγωγής ή γονιμοποιήσεως και τον νόμον της εξελίξεως και διαιωνίσεως των παραγομένων.

Επί της τραπέζης τίθενται και εις άρτος, εν ποτήριον πλήρες ύδατος και δύο αγγεία εξ ων το μεν περιέχει άλας το δε θείον.

Ο άρτος συμβολίζει την ανεξέλικτον ουσίαν της Φύσεως η οποία κρύπτει εν αυτή λανθανούσας δυνάμεις, δι' ο εις τα Τεκτ.'. συμπόσια καλείται ούτος ακατέργαστος λίθος. Καθώς ο άρτος παράγεται τη επιδράσει του πυρός εκ της μάζης, ήτις σημαίνει το χάος, ούτω και η ουσία της Φύσεως προέρχέται εκ του χάους, γονιμοποιουμένη υπό του νόμου της

ενεργείας, του Θείου Πυρός. Ώστε ο άρτος συμβολίζει την εκ του Θείου Πυρός προέλευσιν του αμυήτου. Το ύδωρ είναι η πρώτη αρχή του καλού, η προσωποποίησις του πρώτου αιτίου των κόσμων, η πρωταρχική ουσία εν η δρώσιν το άλας και το θείον, είναι δηλαδή η συνεχής ουσία της ενεργείας και δι' αυτό το ύδωρ εις τα Τεκτ.'. συμπόσια καλείται πυρίτις, ως ουσία εγκλείουσα ενέργειαν λανθάνουσαν. Το άλας συμβολίζει την πνευματικήν ουσίαν της προσωπικότητας, η οποία προάγεται διά του νόμου της συνθέσεως και αποσυνθέσεως τας μορφής. εις τα Τεκτ.'. συμπόσια καλείται και λευκή άμμος και σημαίνει την υπό του ύδατος κατεργασίαν της ουσίας της Φύσεως, της ατομικότητος περικλειούσης ουσίαν λευκήν, ήτοι τον πνευματικόν κόσμον και τας ηθικάς αρχάς.

Το θείον αναφέρεται εις την νέαν μορφήν η οποία είναι σταθερωτέρα, την συντεθείσαν προς την εξέλιξιν της ουσίας αυτής. Επομένως αι τρεις αύται ουσίαι, ύδωρ, θείον και άλας αναφέρονται εις την έννοιαν της εμφάσεως του ψυχικού όντος ως και εις την ουσίαν αυτού αποτελουμένην εκ του συναισθηματικού και νοητικού κόσμου, οι οποίοι προάγουν αυτό εις πνευματικήν προσωπικότητα.

Ο ηλεκτρικός κώδων, εκτός της δράσεως των δύο ουσιών, συμβολίζει και την πνευματικήν ενέργειαν, η οποία θέτει εις εγρήγορσιν και λειτουργίαν προς τάξιν την ληθαργούσαν συνείδησιν του αμυήτου.

Η κλεψύδρα, ο αλέκτωρ και ο σκελετός ή κρανίον, εν ανάγκη ζωγραφίζονται εν συμπλέγματι επί των τοίχων, άνωθεν ο αλέκτωρ κάτωθεν το κρανίον και εκατέρωθεν αυτών αριστερά μεν το άλας δεξιά δε το θείον, εν τω μέσω δε το αμμόμετρον μετά των επιγραφών ΕΓΡΗΓΟΡΣΙΣ, ΚΑΡΤΕΡΙΑ.

Η σειρά των συμβόλων υποδηλοί την δημιουργίαν της ουσίας της Φύσεως, η οποία διά του θανάτου αποβάλλει τας εφημέρους και ασθενείς μορφάς της και αναζεί και εξελίσσεται εις νέας μορφάς σταθερωτέρας των προηγουμένων.

Η εγρήγορσις αναφέρεται εις τον αλέκτορα, σύμβολον του Φωτός και ιερόν πτηνόν της Περσεφόνης και του Ερμού. Παροτρύνει να διατηρώμεν εις εγρήγορσιν τας πνευματικάς λειτουργίας, ίνα αύται γίνονται γόνιμοι εις ιδέας και θριαμβεύσουν κατά του σκότους της αμαθείας και ότι αι λανθάνουσαι δυνάμεις αφυπνίζονται και γονιμοποιούνται, εάν προσαρμοζόμεθα προς τους Φυσικούς νόμους. Η καρτερία αναφέρεται εις το αμμόμετρον σύμβολον της κεντρικής ενεργείας του ατόμου και του χρόνου. Μας συνιστά ψυχικήν ενεργητικότητα, ισχύν, εμμονήν και εγκαρτέρησιν εις τον σκληρόν αγώνα κατά των σκοτεινών μας ατελειών, μέχρις ότου δια των αλλεπαλλήλων θανάτων εις το ρεύμα του απείρου χρόνου αχθώμεν εις το Φως.

Περί το σύμπλεγμα των επί του τοίχου συμβόλων, χαράσσονται τα κάτωθι ρητά, αναφερόμενα εις την επίτευξιν της πνευματικής μυήσεως διά της αυτογνωσίας και αναπτύξεως εν ημίν αναγκαιοτάτων διαθέσεων, οίαι είναι, η ειλικρίνεια, το θάρρος και η καρτερία, και διά της αποφυγής του ελαττώματος.

Και το πρώτον το «ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ» του Χείλωνος, αναγεγραμμένον εις την μετώπην του εν Δελφοίς Μαντείου. Γνώρισον δηλαδή τους νόμους και τας λειτουργίας του είναι σου, οι οποίοι είναι οι αυτοί με τους Φυσικούς Νόμους ίνα προοαρμοζόμενος εξελίσσεσαι κανονικώς. Ούτω θα αποφεύγεις τας αντιφυσικάς λειτουργίας αι οποίαι δημιουργούν πάθη και μη υποδουλομένος εις αυτά, δηλαδή ελεύθερος και αγνός, θα δυνηθείς να ανεύρεις την αλήθειαν, να μυηθείς εις αυτήν «ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ» Πράγματι η γνώσις, η γνώσις ημών αυτών, θα μας αποκαλύψει την αντικειμενικήν αλήθειαν, διότι αι αλήθειαι αι εν ημίν αφηρημέναι ίνα γίνουν νοηταί, δέον να κατοπτρίζονται εις τα σύμβολα, εις παραστάσεις των έξω αντικειμένων. Τότε σχηματίζεται η πλήρης γνώσις, και αποκαλύπτεται η αλήθεια, διότι τα σύμβολα του εξωτερικού κόσμου είναι αι εικόνες του πνευματικού μας περιεχομένου.

Ωστε εντός μας είναι η πήγη κάθε γνώσεως. Τας λειτουργίας της Φύσεως θα γνωρίσωμεν εν ημίν και η αληθής γνώσις θα μας απαλλάξει από τα παθητικά και εγωπαθή στοιχεία. Ούτω πηγάζει η ηθική σημασία του θανάτου των παθών, διά της απαλλαγής των οποίων ωθουμένη η ουσία μας υπό του Φυσικού Νόμου, θα εξελιχθεί εν τω Ναώ της φύσεως εις φωτεινήν συνείδησιν από ασυνειδήτου και ενστικτώδους υπάρξεως.

«ΜΗ ΠΡΟΧΩΡΗΣΗΣ ΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΣΟΥ ΥΠΕΙΣΕΛΘΕΙ ΤΡΟΜΟΣ». Ο θάνατος των παθών, των προλήψεων, των δεισιδαιμονιών, των παλαιών δοξασιών του αμυήτου είναι οδυνηρός. Εάν δεν έχει την δύναμιν να τον υποστεί και καταληφθεί υπό τρόμου, σημαίνει ότι τα δεσμά τα οποία του έχουν χαλκεύσει είναι ισχυρά και ότι ο εξελικτικός Φυσικός του Νόμος δεν έχει εκδηλωθεί πλήρως εις αυτόν, επομένως δεν είναι ώριμος ώστε να μυηθεί.

«ΑΠΕΛΘΕ ΑΝ ΕΚ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑΣ ΠΡΟΣΗΛΘΕΣ». Η περιέργεια δηλοί αδυναμίαν εισδύσεως εις την ουσίαν των πραγμάτων, άνευ της οποίας δεν δύναται να μυηθεί τις εις τας αληθείας αυτών. εις την μύησιν δεν ωθείται από ψυχικής διαθέσεως ο περίεργος και δεν είναι ειλικρινής εις την αναζήτησιν της αληθείας. Η ιδία η περιέργειά του του κρατεί κεκλεισμένην την θύραν του Ναού.

«ΑΠΟΧΩΡΗΣΟΝ ΕΑΝ ΕΧΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΠΥΞΙΔΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΣΟΥ». Ενταύθα ομιλεί περί του βεβήλου και εγωπαθούς συμφέροντος τα οποίον θεραπεύει και εξυπηρετεί τα πάθη του αμυήτου και δεν είναι συνδεδεμένον με το συμφέρον του όλου. Το συμφέρον αυτό του αμυήτου είναι πυξίς εσφαλμένη του βίου και εμποδίζει αυτόν να ενταχθεί εις την τάξιν της πορείας η οποία θα τον φέρει εις τον προορισμόν του.

«ΔΥΣΤΥΧΗΣ ΕΣΕΙ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΑΝ ΔΥΣΑΝΑΣΧΕΤΕΙΣ ΑΚΟΥΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΤΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΣΟΥ». Οδυσανασχετών διά τα αποκαλυπτόμενα ελαττώματά του σημαίνει ότι είναι εγωπαθής και δεν έχει πλήρη συνείδησιν τούτου και ως εκ τούτου αδυνατεί να τα αποβάλλει και να δεχθεί την αλήθειαν. Οι λόγοι και αι πράξεις των Τεκτόνων είναι διαρκής αποκάλυψις και καταπολέμησις της φιλαυτίας και του ελαττώματος. Εάν ο αμύητος δεν έχει την δύναμιν να τα ακούει αποκαλυπτάμενα, ούτε να τα καταπολεμήσει δύναται, ούτε και θα αισθάνεται την δύναμιν του ελευθέρου και αγνού.

«ΘΑ ΕΙΣΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ ΕΝ ΜΕΣΩ ΗΜΩΝ ΑΠΟΦΕΥΓΩΝ ΤΗΝ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΝ ΚΑΙ ΑΝΑΜΙΜΝΗΣΚΟΜΕΝΟΣ ΟΤΙ ΕΙΣΑΙ ΘΝΗΤΟΣ». Οι λόγοι και αι πράξεις μας δέον να είναι απόρροια της ψυχικής μας εξελίξεως, η οποία θα μας εναρμονίσει προς τους άλλους. Η αρμονική αυτή συνεργασία μας προς τους άλλους, θα μας καταστήσει ευτυχείς. Εξ άλλου η υποκρισία καλύπτει και συντηρεί το ελάττωμα εις το βάθος της ψυχής το οποίον βλαστάνον την πνίγει εις τας ακάνθας του. Η ανάμνησις του θανάτου μας επαναφέρει εις την πραγματικήν έννοιαν της ζωης, μας υπενθυμίζει την ατέλειαν του ανθρώπου, την ισότητα των ανθρώπων απέναντί του, μας μαλακώνει την ψυχήν με την ταπεινοφροσύνην, μας σβύνει την ματαιοδοξίαν και την οίησιν, μας απομακρύνει από τας ταπεινάς και ποταπάς πράξεις. Εν ενί λόγω μας συγκεντρώνει εις εαυτούς και μας ηθικοποιεί. Το πλήρες νόημα του θανάτου το οποίον είναι η δι αυτού εξέλιξίς μας θα μας καταστήσει ευτυχείς.

ΠΡΟΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΜΥΗΤΟΥ

Ο Αμύητος εισερχόμενος οδηγείται εις δωμάτιον από το οποίον ούτε να ακούει ούτε να βλέπει δύναται. Είναι η προπαρασκευή της εισόδου του εις τον σκοτεινόν θάλαμον, διότι ο αμύητος εν όσω ζει εις τον βέβηλον κόσμον Θεωρείται υπό των μυστηρίων ως μη υπάρχων. Και ιδού αυτός ως λανθάνουσα ουσία εις το προπαρασκευαστικόν δωμάτιον, μη εκδηλώσασα την ύπαρξίν της εισέτι, άνευ φυσικού οργανισμού και δι' αυτό μη δυναμένη ούτε να ακούει ούτε να βλέπει. Θα εκδηλωθεί η ουσία της Φύσεως εις τον σκοτεινόν θάλαμον, εις τι σημείον του χάους, κινητοποιηθέντος διά της αλληλεπιδράσεως των κοσμογονικών νόμων του. Εκείθεν υπό την διηνεκή επίδρασιν των ιδίων νόμων, διά της προσλήψεως αναλόγων προς

τας δυνάμεις του οργανικών μέσων, δια των αλλεπαλλήλων επιβιώσεων και θανάτων, εξελίσσεται, δηλαδή αυξάνει τας δυναμικότητάς του, εν χρόνω και εν χώρω, καθισταμένη φωτεινή συνείδησις μέλλουσα να ακτινοβολήσει γνώσιν.

Ο ΔΟΚΙΜΑΣΤΗΣ συμβολίζει την δράσιν του εκδηλωθέντος Φυσικού Νόμου εν τη ουσία προς εξέλιξίν της. Αυτή είναι η κοσμογονική ερμηνεία. Η προέλευσις των κόσμων εκ των πρωταρχικών ουσιών διά της αλληλεπιδράσεως των νόμων των και η εν αυτοίς εκδήλωσις συνειδήσεως.

ΗΘΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ. Ο αμύητος πλήρης δεισιδαιμονιών, προλήψεων και παντοειδών παθών εκ του αντιφυσικού βίου, υφίσταται τον φυσικόν θάνατον τούτων, αλλά κατερχόμενος εις το κέντρον του εσωτέρου του είναι, μακράν των επιδράσεων του εξωτερικού κόσμου, αποκτά αυτογνωσίαν και διά ταύτης νεκρώνει τα πάθη του, ελευθερούται, εξαγνίζεται, αποκτά ηθικόν περιεχόμενον και ανίσταται εις νέαν ψυχικήν ύπαρξιν αρμονικώς λειτουργούσαν. Η τοιαύτη κατάστασις τον φέρει εις ευδαιμονίαν. Ο θάνατος των παθών του τον οποίον υπέστη γίνεται απαρχή αθανασίας και ο σκελετός με τα φώτα των τρημάτων των οφθαλμών του κρανίου σημαίνει την εκ του θανάτου αναλαμπήν του ψυχικού του είναι εις νέαν ζωήν. Ούτως ο σπόρος του σίτου αποσυντεθειμένος εις τα σπλάχνα της Γης αναβλαστάνει εις νέαν ζωήν ισχύος και κάλλους.

Ο Δοκιμαστής εις την ηθικήν ερμηνείαν σημαίνει τον εν τη ουσία του αμυήτου εκδηλωθέντα ηθικόν νόμον, καταρχάς με στοιχειώδη δράσιν και διά τούτο εμφανιζόμενον εις τον αμύητον χωρίς κοσμήματα και ξίφος, διότι η εκδήλωσις του ηθικού νόμου είναι ανάλογος προς την εξέλιξιν του υπό μύησιν. Είτα δε ο ηθικός νόμος τον παραλαμβάνει με κοσμήματα και ξίφος έχων εκδηλώσει τας λειτουργίας του και την ισχύν του διά να τον εισαγάγει εις τον Ναόν χειραγωγών αυτόν.

Η κάλυψις των οφθαλμών του σημαίνει ότι διά να ακολουθήσει τον ηθικόν νόμον πρέπει να υποστεί την τύφλωσιν των αισθήσεών του, ώστε να μη παρακωλύσει την λειτουργίαν αυτού η επίδρασις της ανωμάλου και αντιφυσικής εξωτερικής καταστάσεως, αλλά ούτε και να τυφλωθεί εντός του Ναού εξ ανωμάλου λειτουργίας εκτεθειμένος αποτόμως εις το εκτυφλωτικόν φως. Ομοίως η κάλυψις των οφθαλμών του σημαίνει την αμάθειαν η οποία εκτρέφεται εξ αντιφυσικών λειτουργιών. Διά να την εκδιώξει η την αφανίσει πρέπει να την απομονώσει από τροφοδοτούντα αυτήν στοιχεία.

Ο Δοκιμαστής εκπροσωπεί ακόμη και τον νόμον της Δικαιοσύνης, ο οποίος λειτουργεί εις όλας τας ουσίας και απαιτεί την αναγκαίαν εξέλιξιν πασών. τον νόμον τούτον συμβολίζει ο κανών, διάσημον του Δοκιμαστού.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Ο Αμύητος παριστά την ουσίαν της Φύσεως εξελιχθείσαν διά των νόμων της εις ον μη αποκτήσαν ακόμη γνώσιν. Υπάρχει όμως εν τη ουσία του η καταβολή του πνεύματος, προϊόν συνεργασίας των τριών δημιουργικών νόμων.

Εις το πνευματικόν του σκότος, λαμβάνων δυνάμεις έξωθεν και αφομοιώνων ουσίαν ενεργείας διά των λειτουργιών του σωματικού του οργάνου, απέκτησε συν τω χρόνω εν τη συνειδητή καταστάσει πλήρες αισθησιακόν μέσον προσαρμοζόμενον προς τας εξωτερικάς επιδράσεις και λειτουργούν κανονικώς.

Διά τούτων συνεσώρευσε πείραν κατεργασθείσαν εν τη ψυχή του εις γνώσιν και ούτω απέκτησεν ενσυνείδητον ζωήν, εξελθών εκ του πνευματικού του χάους.

Η συνείδησις την οποίαν επί της Γης εξεδήλωσεν μόνον ο άνθρωπος, λειτουργούσα αρμονικώς με τους πνευματικούς νόμους, οι οποίοι είναι αυτοί οι Φυσικοί Νόμοι με ανωτέρας

δυναμικότητας, θα εξελιχθεί αφομοιώνουσα γνώσιν διά του χρόνου και των εν τοις οργανισμοίς λειτουργιών της εις φωτεινήν συνείδησιν.

Ο Δοκιμαστής εις την πνευματικήν ερμηνείαν συμβολίζει τον Φυσικόν νόμον ο οποίος εις την ασυνείδητον ζωήν δρα ως ένστικτον (Δοκιμαστής χωρίς κοσμήματα) έπειτα δε μέσω των γενεών της εξελίξεως δρα ως πνευματικός νόμος της εκδηλωθείσης συνειδήσεως, την οποίαν χειραγωγεί προς την εν τη Φύσει εξέλιξίν της.

Ο Αμύητος αφού συνεκεντρώθη εις εαυτόν εγονιμοποίησε την σκέψιν του και απέκτησε συνείδησιν εαυτού και του περιβάλλοντάς του, εξεδήλωσεν εν εαυτώ τον ηθικόν νομον. Ούτος δρα επ' αυτού και προκαλεί την αναπροσαρμογήν του προς τας λειτουργίας των Νόμων της Φύσεως, αι οποίαι είναι αι αυταί προς τας των νόμων του αρχικού αιτίου της υπάρξεώς του και τας προς τας εξ αυτού εκπορευθείσας προσωπικότητας.

Τας σκέψεις του αυτάς εγγράφει εις την ψυχήν του και τας εκδηλώνει εν τη Φύσει. Η εγγραφή και η εκδήλωσίς των είναι αι ερωτήσεις του Δοκιμαστού και η έγγραφος εις αυτάς απάντησις του αμυήτου απαύγασμα της ψυχικής του εξελίξεως και δι' αυτό η υπογραφή του σφραγίζει την γνησιότητα. Αι διακανονιστικαί σχέσεις του προς το γενεσιουργικόν αίτιον και τας εξ αυτού εκπτορευθείσας συνειδήσεις, προσδιορίζονται ως προσαρμογή του προς τους νόμους τους διέποντας τας λειτουργίας της Φύσεως διά των οποίων αυτή εξελίσσει τας ουσίας της.

Η προσαρμογή του αυτή αποτελεί τα καθήκοντα τα οποία έχει προς τον Θεόν, πλησίον και εαυτόν. Τα καθήκοντα αυτά δικαιολογούνται εκ του ότι η κοινή εξέλιξις ημών αυτών και του πλησίον πηγάζει εκ των Νόμων των Θείων ουσιών μας και δι' αυτών προάγεται αυτή εις τον άπειρον χρόνον.

Εκ τούτων εξάγεται ότι τα καθήκοντα του υπό μύησιν είναι τα αυτά προς ένα έκαστον τούτων και προς όλους, η δε επίγνωσις και η εκπλήρωσις αυτών αποτελεί την μύησίν του η οποία θα τον οδηγήσει εις τας ανωτάτας βαθμίδας της εξελίξεως.

Τα καθήκοντα προς τον Θεόν τον πλησίον και εαυτόν, είναι αι θεμελιώδεις ηθικαί αρχαί επί των οποίων οικοδομείται τέλειον το ηθικόν οικοδόμημα, διότι πάσα άλλη ηθική αρχή είναι απότοκος τούτων. Αι πηγαίαι αυταί ηθικαί αρχαί τας οποίας διδάσκουν εις ημας ο Τέκτ.'. και η μελέτη της Φύσεως διευθύνουν την διάνοιάν μας, όπως διακρίνει το αληθές εκ του ψευδούς και το καλόν εκ του κακού, εν ενί λόγω όπως διακρίνει την αλήθειαν.

Μετά την απάντησιν του υπό μύησιν εις τα περί καθηκόντων ερωτήματα της Στ.'. και την κάλυψιν των οφθαλμών του, η οποία σημαίνει το εντός του ηθικόν και πνευματικόν σκότος, ο Δοκιμαστής τον παρασκευάζει και τον οδηγεί εις την θύραν του Ναού.

Η προπαρασκευή του συνίσταται εις την αφαίρεσιν των μετάλλων και την γύμνωσιν. Τα μέταλλα συμβολίζουν τα Τιτανικά στοιχεία, της εκ της γης δηλαδή κατωτάτης φύσεως διόδου του.

Ηθικώς συμβολίζουν τα πάθη και πνευματικώς τας ψευδείς γνώσεις. Ταύτα πάντα παρακωλύουν την μύησίν του. Διά της αφαιρέσεως τούτων αποκτά ελευθερίαν και χρηστά ήθη. Η αποκάλυψις του στήθους σημαίνει το αγνόν συναίσθημα και τας αγαθάς διαθέσεις, συνοδούς εις την μύησίν του.

Η γύμνωσις της κνήμης και του γόνατος πιθανώς σημαίνει την σταθεράτητα, την ταπεινοφροσύνην και την ευλάβειαν εν τη συνειδήσει και τη επιδιώξει του θείου σκοπού της μυήσεως. Κατ' άλλους η προπαρασκευή του αμυήτου έχει αποκρυφιστικήν σημασίαν. Το τυπικόν εις την κατήχησιν του Α' βαθμού λέγει ότι γύμνωσις σημαίνει ότι ο αμύητος είναι γυμνός από εργασίαν (δεν έχει περίζωμα) δηλαδή ότι αι λειτουργίαι της ψυχής του

ευρίσκονται εν αδρανεία εις αυτόν, είναι γυμνός λειτουργιών διά τούτο δε το περίζωμα του δίδεται μετά την αποκάλυψίν εις το φως. Με τοιαύτα εφόδια κρούει την θύραν του Ναού.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.ᾶ. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 16)

53. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΟΥ Α^Ο

Εκ της σειράς ομιλιών του Κρ.'. Αδ.'. Σπ. Νάγου γενομένων εις την Σ.'. Στ.'. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ από 17 Νοεμβρίου μέχρι 8 Δεκεμβρίου του 1928

Το σύνταγμα ημών ορίζει την έννοιαν του Τεκτονισμού κατά τον τρόπον της εξωτερικεύσεως της ιδεολογίας του. Κατ' αυτό, ο Τεκτονισμός είναι ίδρυμα φιλοσοφικόν, προοδευτικόν και φιλανθρωπικόν αφ' εαυτού προερχόμενον.

Ως φιλοσοφικόν ίδρυμα ουδεμίαν έχει σχέσιν προς τα βέβηλα φιλοσοφικά συστήματα, έχει όμως σχέσιν προς την μυστηριακήν μυσταγωγίαν και διά τούτο δυνάμεθα βασίμως να ισχυρισθώμεν, ότι είναι μυσταγωγικόν φιλοσοφικόν σύστημα και ως φιλοσοφικόν σύστημα ερευνά τας αληθείας της Φύσεως δι' ιδίας μεθόδου ήτοι, τα αίτια της δημιουργίας των Κόσμων και του καθόλου πνεύματος αυτών. Τας εικονιζομένας αληθείας τας αποκαλύπτει εις τα μελη αυτού κατόπιν ωρισμένης προπαρασκευής των και εφ' όσον ταύτα καθίστανται επιδεκτικά της τοιαύτης αποκαλύψεως.

Την ιδεολογίαν του την απεικονίζει εις άλληγορικάς παραστάσεις και σύμβολα, διότι θέλει να την διαφυλάξει από την φθοράν του χρόνου και την επέμβασιν των ανθρωπίνων διανοιών προς αλλοίωσίν της. Αλλά ο τρόπος αυτός δηλαδή της διά συμβόλων και αλληγορικών παραστάσεων εξωτερικεύσεως των ιδεών του, έχει ακόμη ως σκοπόν να εξαναγκάζει τις διάνοιες των μυστών αυτού εις εμβριθεστέραν μελέτην προς σχηματισμόν πραγματικών ιδεών.

Ο τεκτονισμός όμως ορίζεται και ως φιλανθρωπικόν ίδρυμα. Ο ορισμός αυτός μας ωθεί εις καλλιτέραν έρευναν, διότι δεν δυνάμεθα να παραδεχθώμεν ότι η φιλανθρωπία αναφέρεται εις την επιδίωξιν της ασκήσεως του έργου της βοηθείας των πασχόντων ελλείψει των χρειωδών του βίου αυτών. Η ύπαρξις ανθρώπων πασχόντων εξ ελλείψεως των χρειωδών του βίου, δηλοί μίαν ανώμαλον κατάστασιν των σχέσεων αυτών, δημιουργηθείσαν συνεπεία αγνοίας του κοινωνικού των σκοπού.

Την άρσιν της ανωμάλου ταύτης καταστάσεως σκοπεί ο Τεκτονισμός, διά του φιλανθρωπικού αυτού σκοπού και διά της διαφωτίσεως της ανθρωπίνης διανοίας, η οποία λόγω της αγνοίας δημιουργεί τόσας δοκιμασίας εις τον άνθρωπον.

Ο Τεκτονισμός έχει σκοπόν να προκαλέσει την εκδήλωσιν του συναισθήματος των ανθρώπων, του αναφερομένου εις την εκπλήρωσιν των καθηκόντων αυτών προς τους ομοίους των, διά των οποίων θα δυνηθεί να επιτευχθεί η ευδαιμονία των και να πληρωθεί ο κοινωνικός των σκοπός. Η μη εκδήλωσις και λειτουργία του συναισθήματος αυτού δημιουργεί τα μεταξύ των ανθρώπων υφιστάμενα κακά.

Η φιλανθρωπία περιέχει εν εαυτή την έννοιαν της αγάπης, την αναγνώρισιν του δικαιώματος της ζωής, την απρόσκοπτον πνευματικήν και ηθικήν πρόοδον των ανθρώπων.

Ιεροφάντης των μυστηρίων της Ελευσίνος έλεγεν. *«Εφ' όσον ο ανθρωπος δεν φιλεί τον άνθρωπον εις τας καθόλου αυτού σχέσεις, έρεβος έχει εις την ψυχήν του»*. Έρεβος υπάρχει εις τας ψυχάς των ανθρώπων, εφ όσον εκ των σχέσεων αυτών προκύπτουν δοκιμασίαι και πικρίαι, εφ' όσον η ζωή των καθίσταται μαρτύριον. Τούτο το έρεβος ζητεί να διασείσει ο Τεκτονισμός διά του φιλανθρωπικού αυτού σκοπού.

Αλλά έχει και προοδευτικόν σκοπόν ο Τεκτονισμός. Ούτος αναφέρεται εις την πρόοδον των ανθρωπίνων κοινωνιών. Την πρόοδον ταύτην ο Τεκτονισμός δεν την βοηθεί απλώς, αλλά την προπαρασκευάζει αθορύβως διά των ασφαλεστέρων μέσων, όταν ευρίσκεται εν συνειδήσει του έργου και της αποστολής αυτού.

Τα μέσα του είναι η δημιουργία κοινωνικών νόμων όπως προστατεύσει την ελευθερίαν των εις αυτάς βιούντων ατόμων, την μεταξύ αυτών βίωσιν, τον σεβασμόν προς πάσαν ανθρωπίνην προσωπικότητα, την εκπαίδευσιν των ανθρωπίνων διανοιών προς άσκησιν των προς την κοινωνίαν καθηκόντων των και την προστασίαν των δικαιωμάτων της ζωής, διότι δι' αυτών επιτυγχάνεται η πρόοδος και το ανθρώπινον πνεύμα εισέρχεται εις τας λεωφόρους της πραγματικής ευδαιμονίας της ζωής.

Ο Τεκτονισμός δεν χρησιμοποιεί την επιστημονικήν μέθοδον ερεύνης προς εύρεσιν των αιτίων της δημιουργίας των κόσμων και της εμφανίσεως του πνεύματος αυτών. Η επιστημονική μέθοδος είναι συνθετική και στηρίζεται εις τα αντικείμενα της παρατηρήσεως διά του αισθησιακού συστήματος και επί των δεδομένων αυτών βασιζομένη προχωρεί εις τον σχηματισμόν καθολικών εννοιών. τούτο, δύναται να έχει ασφαλή συμπεράσματα επί των πραγμάτων του περιβάλλοντος ημών και ως έχουν αυτά διαμορφωθεί. Προκειμένου όμως να εξετάσωμεν αυτά προ της δημιουργίας η προ της διαμορφώσεώς των εις την κατάστασιν την οποίαν τα γνωρίζομεν, ως και να εξετάσωμεν τα υφιστάμενα πέραν του νοητού ημών περιβάλλοντος, αναμφισβητήτως θα περιέλθωμεν εις χάος και αι αυθαίρετοι σκέψεις θα αποτελούν τας δοξασίας μας.

Η μυσταγωγική φιλοσοφία εξετάζει άλλως τα αίτια της διαμορφώσεως των κόσμων και την εκδήλωσιν του πνεύματος αυτών. τα εξετάζει διά της αναλυτικής μεθόδου. Εξορμάται εις την έρευναν των πραγμάτων και αναλύεται εις τα καθέκαστα αυτών εκ των δημιουργικών αιτίων και ισχυρίζεται, ότι κατέχει την αλήθειαν ταύτην ην και διά παραδόσεως από αρχαιοτάτων χρόνων φέρει μέχρις ημών.

Τα αίτια ταύτα έχει εντετυπωμένα εις τα Τεκτονικά σύμβολα, εις τα σύμβολα όλων των λειτουργησάντων μυστηρίων της αρχαιότητος. Η μυστηριακή γνώσις δεν εσχηματίσθη υπό του ανθρωπίνου πνεύματος, διότι αυτό με το αισθησιακόν του οργανικόν σύστημα ήτο αδύνατον να φθάσει εις τα κεντρικά αίτια της δημιουργίας, αλλά μετεδόθη προς αυτό εκ μέρους άλλων θειοτέρων πνευματικών κόσμων, των οποίων τα αισθησιακά όργανα είναι απείρως τελειότερα των ανθρωπίνων οργάνων.

Το Τεκτονικόν τάγμα εξωτερικεύον την ιδεολογίαν αυτού διά συμβόλων επεμελήθη να μας δώσει την αρχήν της ερεύνης διά μιάς επιγραμματικής ομολογίας, η οποία μας άγει κατ' ευθείαν εις τον σκοτεινόν θάλαμον όπως εκείθεν αρχίσωμεν την έρευναν.

ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ. Ο Σκοτεινός Θάλαμος ως και πάσα άλλη τεκτονική εκδήλωσις έχει τρεις εννοίας: την φυσικήν, την ηθικήν και την πνευματικήν. Την φυσικήν άλλοτε διά μακρών ανέλυσα[8]. Την ηθικήν έννοιαν ευκόλως εννοούμεν. Ο εισαγόμενος προς μύησιν ανθρωπος, οφείλει να υποστεί εν είδος αναγεννήσεως, εγκαταλείπων τον βέβηλον με τα πάθη του και ενδυόμενος την ηθικήν αξίαν του μύστου, αποκαθαρμένου από τα μολύσματα της βεβήλου κοινωνίας. Είναι τουτ' αυτό το οποίον επεδίωξεν ο Χριστιανισμός δια του μυστηρίου της βαπτίσεως και τα λειτουργήσαντα αρχαία μυστήρια διά του εξαγνισμού του ύδατος.

Η ηθική σημασία είναι ευρυτάτη. Και εφ' όσον δεν κατανοεί ταύτην ο Τέκτων, εφ' όσον δεν προσανατολίζεται προς νέαν ηθικήν κατάστασιν, εφ' όσον δεν απαλλάσσεται από τα ελαττώματα και τα πάθη της βεβήλου κοινωνίας, ο τίτλος του Τέκτονος δεν του προσθέτει ουδεμίαν αξίαν, αλλά εξακολουθεί να είναι βέβηλος. Εκείνο το οποίον προτίθεμαι πρωτίστως να αναπτύξω εις το εδάφιον αυτό είναι το ζήτημα ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ

[8] βλέπε την ομιλία του Σ.Κ.Νάγου «Ο Σκοτεινός Θάλαμος»

ΣΚΟΤΕΙΝΟΥ ΘΑΛΑΜΟΥ και του εν αυτώ εισερχομένου διά να υποστεί την Τεκτονικήν μύησιν.

Ο θάλαμος ούτος εικονίζει το χάος εξ ου προήλθεν η τάξις. Το αδιαμόρφωτον χάος είναι αυτό τούτο το αΐδιον ουσιαστικόν Είναι της Φύσεως, του οποίου έννοιαν δεν δυνάμεθα να έχωμεν, διότι τα αισθητικά μας όργανα, είναι μορφική εμφάνισις, ικανή να έρευνα μόνον μορφικά πράγματα. Ουδεμία πνευματική ύπαρξις, έστω και της υπερτάτης εξελίξεως, είναι δυνατόν να ερευνήσει την ουσίαν της Φύσεως προ της διαμορφώσεως αυτής εις μορφάς, διότι ουδεμία σωματική δύναμις δύναται να έχει αισθησιακόν όργανον αν τούτο δεν είναι μορφική εκδήλωσις και διάπλασις.

Το πνεύμα προ της διαμορφώσεως της ουσίας εις τα πλάσματα του απείρου υπήρχεν (δυνάμει) μόνον εις την αΐδιον ουσίαν. Η εκδήλωσις εν ενεργεία αυτού και κατ' ακολουθίαν εμφάνισις αυτού ως νοητικού όντος, είναι μεταγενεστέρα της διαμορφώσεως της ουσίας των κόσμων. Δι' αυτό προσεκτήσατο αισθησιακά όργανα και δι' αυτών ενεφάνισε το νοητικόν του ΕΙΝΑΙ. Προ της διαμορφώσεως της ουσίας εις κόσμους δεν ήτο δυνατόν να υπάρχει νοητικόν ΕΙΝΑΙ. Αντίθετος σκέψις είναι αυτόχρημα αφύσικος. Ομιλώ περί του εν ενεργεία πνευματικού κόσμου και ουχί περί του δημιουργικού, διότι αυτόν δεν δυνάμεθα να ερευνήσωμεν εις τον παρόντα βαθμόν καθότι τούτο αποτελεί την ευρυτάτην και υπερτάτην έρευναν.

Ότι ούτως έχει το πράγμα καταφαίνεται εκ του εισαγομένου εν τω σκοτεινώ θαλάμω και εκείθεν μεταφερομένου εις τον Ναόν προς μύησιν. Ο Ναός είναι το λειτουργούν άπειρον, ο μυούμενος η εκδήλωσις του πνεύματος εις τους απείρους κόσμους και η δράσις αυτού προς κατάκτησιν της αληθείας αυτών, έτι δε η εξέλιξις αυτού όπως διά της αποκτωμένης γνώσεως γίνει κύριος των κόσμων.

Το καλύπτον τους οφθαλμούς του μυουμένου περικάλυμμα εικονίζει την έλλειψιν τη διανοίας, την οποίαν αποκτά διά της πάλης προς τα στοιχεία της Φύσεως, τα οποία παρά τας αντιδράσεις των κατορθώνει να υπερνικήσει ως τούτο διαδηλούται πασιφανώς εκ της πρώτης συμβολικής περιοδείας.

Η ερμηνεία ότι η περιοδεία αύτη εικονίζει την παιδικήν ήλικίαν είναι και αυτή συμβολική. Δεν πρόκειται περί της παιδικής ηλικίας του ανθρώπου, αλλά περί της παιδικής ηλικίας του πνεύματος. Η πρώτη ερμηνεία είναι αρκετή διά τον ασυνήθιστον ακόμη μύστην, η δευτέρα διά τον ερευνητήν μύστην. Το πνεύμα της Φύσεως και μετά τα πρώτα ατελή αισθησιακά όργανα τα οποία απέκτησε, εξακολουθεί την πάλην συναντόν ολιγώτερα εμπόδια όπως υπερνικήσει διά των δυνάμεών του τας υλικάς μορφάς της Φύσεως. Το τοιούτον διαδηλοί σαφώς την έννοιαν της δευτέρας περιοδείας.

Τέλος διά της τρίτης περιοδείας αποκτά το Φως και γίνεται κάτοχος της ζωής. Τα αισθησιακά δηλαδή οργανά του φθάνουν εις εξέλιξιν κατά την οποίαν επιτρέπεται η εκδήλωσις του Λόγου και τότε του αποκαλύπτεται το Τεκτονικόν Φως. Ποίον είναι τούτο; Πρόκειται περί του μυστηριακού Φωτός του αναβιβάζοντος τον άνθρωπον εις τον βαθμόν του μύστου, ο οποίος βλέπει πλέον την μεγάλην λεωφόρον της ζωής την οποίαν πρέπει να ακολουθήσει. Την αιωνίαν και ευδαίμονα ζωήν. Αλλά την λεωφόρον αυτήν έχει ως αντικείμενον να εξετάσει ο μύστης εις τους ανωτέρους αυτού βαθμούς.

Πριν όμως προχωρήσωμεν, θεωρώ απαραίτητον να διευκρινήσω εν σημείον του προηγουμένου εδαφίου, ίνα μη επέλθει παρεξήγησις τις.

Πρόκειται περί της εκπορεύσεως του πνεύματος εκ της ουσίας της Φύσεως. Το πνεύμα προ του σχηματισμού των οργανισμών, διά των οποίων εμφανίζεται εις τον Φυσικόν κόσμον υπήρχεν, εν τη αΐδίω ουσία εξ ης εγένοντο οι κόσμοι, δυνάμει μόνον δηλαδή δεν είχεν εν ενεργεία ουδεμίαν των ιδιοτήτων με τας οποίας το γνωρίζομεν. Το πνεύμα προ της

διαμορφώσεως των κόσμων και της διά των μορφών αυτών ενεργείας, δεν είχεν ούτε νοητικόν, ούτε συνειδητόν ΕΙΝΑΙ, δεδομένου ότι ταύτα απέκτησεν διά των μορφών μετά των οποίων συνελειτούργησεν και ήλθεν εις επαφήν μετά των καθόλου της Φύσεως γεγονότων. Δεν ήτο δυνατόν το πνεύμα άνευ οργάνων και αισθησιακού συστήματος να αποκτήσει ιδεολογικόν ΕΙΝΑΙ, διότι αυτό γίνεται εκ των σχηματιζομένων ιδεών, σχηματισμός δε ιδεών δεν δύναται να γίνει άνευ αισθησιακών οργάνων.

Το ιδεολογικόν και συναισθηματικόν του πνεύματος γίνονται μόνον ούτω, ήτοι διά των οργάνων των αισθήσεων. Αι αισθήσεις είναι δυνάμεις του πνεύματος, αλλά και αυταί ευρίσκονται δυνάμει μόνον και γίνονται εν ενεργεία τότε μόνον, όταν το πνεύμα λειτουργεί εν συνδυασμώ μετ' οργάνων συγκεκροτημένων ως είναι το σύνολον του οργανισμού των όντων, ανεξαρτήτως βαθμού εξελίξεως της οντολογικής κλίμακος.

Ως μύστης δεν δύναμαι ει μη ούτω να ερμηνεύσω τα του πνεύματος και κατά τούτο είμαι σύμφωνος προς τον Θείον Πλάτωνα όστις έχει παρερμηνευθεί ως προς το ζήτημα της προϋπάρξεως των ιδεών. Ο Πλάτων λέγει ότι προϋπήρχον των πραγμάτων της Φύσεως οι τύποι των ιδεών. Τύπος δε των ιδεών είναι το δυνάμει ΕΙΝΑΙ. Συνεπώς το μη εν ενεργεία ΕΙΝΑΙ δεν δύναται να χαρακτηρισθεί ως ον νοητικόν και συναισθηματικόν, αφού η νόησις και το συναίσθημα γίνονται διά των οργάνων του πνεύματος. Και αυτός είναι ο σκοπός των οργανισμών, διά των οποίων το δυνάμει πνεύμα γίνεται εν ενεργεία πνεύμα, ήτοι νοητικόν, συναισθηματικόν και συνειδητόν. Ότι επίστευε τούτο ο Πλάτων καταφαίνεται σαφώς εν τω βιβλίω του ΤΙΜΑΙΟΣ, εν τω οποίω διϊσχυρίζεται ότι η ψυχή του κόσμου γίνεται εκ της μίξεως του ΑΥΤΟΥ και του ΕΤΕΡΟΥ, δηλαδή εκ της αϊδίου ουσίας του αυτού και εκ της κοσμικής ουσίας του ετερου. Το γεγονός της αναμνήσεως των ιδεών περί των οποίων ομιλεί, αναφέρεται εις το ζήτημα των μετενσαρκώσεων και ουδόλως πρέπει να συγχέεται με τους τύπους των ιδεών.

Επί τη ευκαιρία ταύτη θα ήθελα να συστήσω εις τους μύστας του Τεκτονισμού, να μελετούν τα έργα του Πλάτωνος, αλλά να προσέχουν εις τον τρόπον της διατυπώσεως των ιδεών του κατά το μυστηριακόν σύστημα και να αποφεύγουν τους σχολιαστάς, διότι ούτοι δεν δύνανται ως αμύητοι να εισέρχωνται εις το βάθος των διατυπουμένων ιδεών.

ΑΙ ΕΔΡΑΙ ΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ σχηματίζουν δύο ανεστραμμένα τρίγωνα.

Αι έδραι του Σεβ.'. και των δύο Εποπ.'. σχηματίζουν τρίγωνον με την κορυφήν του προς Ανατολάς. Τούτο είναι το πνευματικόν τρίγωνον και αποσκοπεί την κατεργασίαν προς εξέλιξιν του πνεύματος των μυστών. Αλλά το τρίγωνον τούτο άνευ του έτέρου, του έχοντος την κορυφήν αστραμμένην προς δυσμάς και αποτελουμένου εκ των έδρών του Ταμ.'. του Ελεον.'. και Στεγασ.'. του διαδηλούντος τον φυσικόν κόσμον, εντός του οποίου ενεργεί το πνεύμα, ουδέν θα ηδύνατο να πράξει. Ο φυσικός και ο πνευματικός κόσμός, οι αλληγορούμενοι διά των δύο ανεστραμμένων τριγώνων, είναι τόσον αρμονικώς συνδεδεμένοι, ώστε ο πνευματικός κόσμος να εμφανίζεται όχι μόνον ως αποτέλεσμα του φυσικού κόσμου, αλλά ως το μοναδικόν μέσον εξελίξεως και προόδου αυτού.

Το πνευματικόν τρίγωνον καθορίζει το έργον των Εποπτ.'. και του Σεβασ.'. και διευκρινίζει ποίον είναι το έργον εκάστου των τριών αξιωματικών το οποίον έκαστος έχει να επιτελέσει.

Ο δεύτερος Εποπ.'. ο της στήλης του Βορρά η οποία εικονίζει την διανοητικήν εξέλιξιν των μαθητών, έργον έχει την καλλιέργειαν της διανοίας αυτών, την απαλλαγή ταύτης από προλήψεων και ελαττωμάτων, τα οποία είναι αποτελέσματα της επ' αυτών ασκηθείσης επιδράσεως των βεβήλων κοινωνιών και την απελευθέρωσιν αυτής, όπως απροσκόπτως έρευνα τα φαινόμενα της Φύσεως και αναζητά εις αυτά τον λόγον της δημιουργίας.

Προ παντός πρέπει η διάνοια των μαθητών να εξαγνίζεται δια να καθίσταται ευχερής η κατανόησις των ηθικών αρχών του Τεκτονισμού.

Ο ούτω παρασκευασθείς μαθητής γίνεται Εταίρ.'. και Διδάσκ.'. και υπό την επίδρασιν του Αου Επ.'. εξωτερικεύει τα μεγάλα ψυχικά συναισθήματα τα οποία προαπαιτείται να λειτουργήσουν ομαλώς και αρμονικώς προς το περιεχόμενον της εξηγνισμένης των μυστών διανοίας, ίνα αύτη βραδύτερον οδηγηθεί υπό του Σεβασμ.'. του προϊσταμένου της στήλης της Σοφίας εις τον πραγματικόν σκοπόν του πνεύματος αυτού.

Το έργον της διανοητικής παρασκευής του μαθητού, της εξωτερικεύσεως των μεγάλων συναισθημάτων τα οποία εμπεδώνουν την αρμονίαν μεταξύ των πνευματικών όντων της Φύσεως, είναι η απαρχή της εισόδου των μυστών εις την μυσταγωγικήν φιλοσοφίαν, η οποία φέρει το πνεύμα εις την συνειδητήν εκπλήρωσιν του σκοπού του, η οποία προϋποθέτει και πλήρη κατανόησιν του όλου έργου της Θείας Φύσεως και του Πνεύματος αυτής.

Ο χωρισμός του χώρου του Ναού εις δύο, εις τον χώρον του κυρίως Ναού και εις την Ανατολήν εμφανίζει την κατεύθυνσιν των έργων της Στ.'. και την πλήρη μεταμόρφωσιν του πνεύματος των μυστών.

Τα εν τη Ανατολή σύμβολα του Ηλίου και της Σελήνης και το Ιερόν Δέλτα καταδηλούν που δύναται να αχθεί το πνεύμα των μυστών εάν όντως απαλλαγεί και εξαγνισθεί εν τη Στ.'. των μολυσμάτων του σκότους.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 17)

54. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

Υπό των Αδ.'. Αδ.'. Σπυρ. Νάγου και Αντ. Αδριανοπούλου

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τι κοινόν μεταξύ ημών;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μια αλήθεια.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τις η αλήθεια αύτη;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Η αιτία μιάς αρχικής αιτίας την οποίαν αποκαλούμεν Μ.Α.Τ.Σ. Η αιτία αυτή εις την Φύσιν ενυπάρχουσα διοργάνωσε το Σύμπαν, εξελίσσει δε και μεταμορφώνει αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πως γνωρίζεις τούτο;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Διότι εκτός των οργάνων του υλικού σώματος, η αρχική αιτία μας εκληροδότησεν μέρος της ουσίας της, όπερ ενεργούν εν συνδυασμώ προς τα υλικά όργανα, εκδηλοί τας διανοητικάς δυνάμεις τας οποίας διακρίνομεν υπό την μορφήν των γνώσεων.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Αρκεί η διάνοια όπως διακρίνει το καλόν του κακού;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μάλιστα, αρκεί να λειτουργεί η διάνοια φυσιολογικώς, να έχει ανάπτυξιν και επαρκή εξέλιξιν και να διευθύνεται υπό υγιών και ηθικών αρχών.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Που διδάσκονται αι ηθικαί αυταί αρχαί;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ο ελευθεροτεκτονισμός διδάσκει την φυσικωτέραν και καταλληλοτέραν προς μόρφωσιν των ανθρώπων και της κοινωνίας εν γένει ηθικήν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τις η βάσις της εν τω Τεκτονισμώ διδασκομένης ηθικής;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Η αγάπη προς τους ομοίους μας η οποία τότε και μόνον δύναται να εκδηλωθεί και πραγματοποιηθεί, όταν αναγνωρίσωμεν τα φυσικά δικαιώματα παντός ανθρώπου και όταν διακρίνωμεν και καταβάλλωμεν πάσαν προσπάθειαν ίνα εξυπηρετήσωμεν την πλήρωσιν του κοινωνικού του σκοπού.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ποία είναι τα φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Τα υπό της Φύσεως παρεχόμενα μέσα διά την ύπαρξίν του και την πνευματικήν του ανέλιξιν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ποίος είναι ο σκοπός της κοινωνίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Η εξασφάλισις των φυσικών δικαιωμάτων του άνθρώπου, παντός ανθρώπου άνευ εξαιρέσεως.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Εκτός του νόμου της Αγάπης, ο οποίος αποτελεί την βάσιν της Τεκτονικής ηθικής διδάσκει ο Τεκτονισμός και άλλας ηθικάς αρχάς;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ναι, την Αδελφότητα, την Ισότητα και την Ελευθερίαν και την Εργασίαν αι οποίαι αποτελούν το έμβλημα της Τεκτονικής πίστεως.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πως εννοείς την Αδελφότητα;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ως υπάρχοντα φυσικόν Νόμον, συνδέοντα πάντα άνθρωπον και πάσαν εν τη Φύσει εκδηλωθείσαν ύπαρξιν. Πάντα τα όντα εξεδηλώθησαν υπό της αυτής αιτίας και έχουσι ως εκ τούτου κοινήν την καταγωγήν και κοινόν τον σκοπόν. Τον Νόμον τούτον της Αδελφότητος, οι αμαθείς, οι αγνοούντες τας λειτουργίας της Φύσεως, δεν δύνανται να εννοήσουν και ως εκ τούτου προκαλούνται η διάκρισις των ανθρώπων εις φυλάς, εις τάξεις, εις εθνικότητας, αντιμαχομένας προς αλλήλας, ο κοινωνικός ανταγωνισμός, οι πόλεμοι και όλα τα άλλα δεινά, τα οποία αποτελούν την αιτίαν της κακοδαιμονίας η οποία επικρατεί εις την ανθρωπότητα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Υπάρχει εν τη Στοά σύμβολον εικονίζον την μεταξύ πάντων των όντων υπάρχουσαν Αδελφότητα και αλληλεγγύην;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μάλιστα. Ο οδοντωτός κόρυμβος, ο οποίος παριστάνει την σύνδεσιν πάντων των όντων, από των ατελεστέρων μέχρι των εντελεστέρων.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Διατί αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Διότι ο κόρυμβος άρχεται από των Στηλών αι οποίαι παριστάνουν την αρχήν της δημιουργίας, περιτρέχει άπασαν την Στοάν, δηλαδή περιλαμβάνει όλην την Φύσιν και φθάνει μέχρι της Ανατολής, όπου συμβολίζεται η κατάστασις του πνεύματος του κατανοήσαντος πάσας τας λειτουργίας της Φύσεως και επομένως, του φωτισμένου και τελείου πνεύματος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ως προς τους Τέκτονας, τι συμβολίζει ειδικώτερον ο οδοντωτός κόρυμβος;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Αναμιμνήσκει εις ημάς διαρκώς την αδελφικήν ενότητα και αγάπην αι οποίαι πρέπει να ενούσι πάντας τους Τέκτονας της Γης, οιουδήποτε έθνους, γένους και χρώματος εάν είναι αυτοί.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ποίας υποχρεώσεις επιβάλλει εις τους Τέκτονας η αναγνώρισις του Νόμου της αδελφότητος;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ως προς μεν την βέβηλον ανθρωπότητα να συντρέχουσι πάντα τα μέλη αυτής όπως προοδεύουν και αποβάλουν το περιβάλλον αυτά σκότος και την κακοδαιμονίαν εις την οποίαν ζουν, ως προς δε τους αδελφούς Τέκτονας, να περιβάλουν αυτούς δι' αδελφικής στοργής και αγάπης, να βοηθούν αυτούς εις την κατανόησιν των Τεκτονικών μυστηρίων, να συντρέχουν αυτούς εις την εργασίαν των, να τους βοηθούν ηθικώς και υλικώς κατά τας δυνάμεις των, να απονέμουν τέλος προς αυτούς τον προς αδελφούς απαιτούμενον σεβασμόν και εκτίμησιν, αναγνωρίζοντας τον Νόμον της αδελφότητος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πως εννοείς την ισότητα;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ως Νόμον φυσικόν ο οποίος εξυπηρετεί πάντα τα όντα εις το να πληρώσουν τον κοινόν σκοπόν πάντων, άνευ διακρίσεων και προνομίων και αναλόγως των αναγκών τας οποίας δημιουργεί η κατάστασις εκάστου.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πώς παραδέχεσαι ότι λειτουργεί Ισοτης εις την Φύσιν ως Νόμος, αφού παρατηρείς ότι υπάρχει μεταξύ των όντων καταφανής διαφορά δυνάμεων και ενεργειών;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Οι μεμυημένοι εις τας αληθείας της Φύσεως διαβλέπουν, ότι εις την Φύσιν ουδέν απολαμβάνει προνομίων, εάν δε παρατηρείται εις τα διάφορα όντα διαφορά δυνάμεων και ενεργειών τούτο οφείλεται εις την αφετηρίαν εκάστου, διότι πάντα δεν εξεδηλώθησαν συγχρόνως. Έτι δέ, η διαφορά αυτή των όντων αποτελεί το Κάλλος και την αρμονίαν της Φύσεως ως και την βάσιν της εξελίξεως των όντων διά της αλληλεπιδράσεως, ένεκα της οποίας τα ευρισκόμενα εις κατωτέραν βαθμίδα εξελίξεως όντα βοηθούνται εις την πρόοδον υπό των ευρισκομένων εις ανωτέραν τοιαύτην.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ώστε λειτουργεί εν τη Φύσει νόμος της εξελίξεως;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μάλιστα. Και αυτή η βέβηλος επιστήμη έφθασε εις το σημείον να αντιληφθεί την ύπαρξίν του καίτοι δεν κατανοεί ακόμη όλην την έκτασιν αυτού. Τα πάντα εν τη Φύσει βαίνουν εκ Δυσμών προς Ανατολάς, δηλαδή εκ του σκότους προς το Φως, εκ της ατελείας προς την τελειότητα, εκ της υλικής καταστάσεως εις την εκπνευμάτωσιν αυτών. Τούτο καταφαίνεται σαφώς και εκ της διασκευής του Ναού μας και εκ των τύπων της μυήσεώς μας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τι είναι Ελευθερία;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Είναι Νόμος φυσικός υπαγορεύων την μεταξύ των όντων αρμονίαν και προσδιορίζων την τροχιάν της ανελίξεως εκάστου όντος εις τρόπον ώστε το ένα να μην υπεισέρχεται εις την τροχιάν του άλλου, αλλά έκαστον να εκπληροί τον σκοπόν του

απολύτως. Ειδικώτερον όσον αφορά το πνεύμα, ελευθερία είναι η κατάστασις αυτού η επιτυγχάνουσα αρμονίαν προς πάν άλλο πνεύμα και προς όλας τας ενεργείας της Φύσεως τας εχούσας σχέσιν προς την ανθρωπίνην φύσιν. Είναι η κατάστασις εκείνη η προσδιορίζουσα, ως εκ της ενεργείας της, την σφαίραν της δράσεως του ανθρωπίνου πνεύματος η οποία ούτε επεμβαίνει ούτε παρεμποδίζει ενέργειαν άλλου πνεύματος, είναι η Θεία εκείνη κατάστασις η οποία εις τας ανθρωπίνας κοινωνίας δύναται να έχει ως γνωρίσματα την ευτυχίαν και την ευδαιμονίαν πάντων, είναι τέλος η βάσις της αρμονίας των ανθρωπίνων κοινωνιών, της αρμονίας η οποία υπηρετεί τον σκοπόν όλων των ανθρώπων.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πως δύναται να εφαρμοσθεί ο φυσικός ούτος Νόμος [της Ελευθερίας] υπό των ανθρώπων εις τας προς αλλήλους σχέσεις αυτών;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: α) Εάν δεν κωλύει ο εις την ελευθέραν ενέργειαν του άλλου, εφ' όσον εκ ταύτης δεν επέρχεται βλάβη είτε προς αυτόν είτε εις άλλον τινά. β) Εάν καταργηθεί πάσα υφισταμένη δουλεία είτε πολιτική είτε κοινωνική, είτε οικονομική, είτε πνευματική, είτε οιασδήποτε άλλης φύσεως. γ) Εάν αναγνωρισθεί η φυσική αυτή ελευθερία επί παντός ανθρώπου και προστατευθεί δια νομοθετημάτων εξασφαλιζόντων αυτήν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πως εννοείς την Εργασίαν;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Η εργασία είναι επίσης φυσικός νόμος τον οποίον δυνάμεθα να διακρίνωμεν εις την εκδήλωσιν των ενεργειών της Φύσεως και των όντων. Ουδέν ούτε εις την Φύσιν, ούτε εις τας μορφάς δύναται να εκδηλωθεί και λειτουργήσει άνευ του Νόμου τούτου. Η Φύσις εργάζεται αδιαλείπτως διαρκώς παράγουσα και διαρκώς μεταμορφώνουσα τα παραχθέντα. Η έννοια συνεπώς της εργασίας των ανθρώπων δέον να ταυτίζεται προς την έννοιαν του φυσικού αυτού Νόμου και ως ούτος καθίσταται εν τη Φύσει το μέσον της διαπλάσεως των μορφών αυτής και της προόδου αυτών, ούτω και η εργασία των ανθρώπων πρέπει να είναι παραγωγική, να έχει καθολικόν χαρακτήρα και να δημιουργεί διαρκώς μέσα προόδου και φωτισμού. Ο μη εργαζόμενος αρνείται την φυσικότητα αυτού και θέτει τας δυνάμεις του εις παθητικότητα εκ της οποίας ουδέν το προοδευτικόν δύναται να προκύπτει.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ώστε αι αρχαί του Τεκτονισμού απορρέουν εκ των Φυσικών Νόμων;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ναι και τούτο μας διδάσκει η οικοδομή του Ναού μας. Ο Ναός μας δεν αλληγορεί άλλο τι, παρά το σύνολον της Φύσεως και τους λειτουργούντας εν αυτή Νόμους οι οποίοι εξελίσσονται εις τας πνευματικάς μορφάς ως ηθικαί αυτών αρχαί. Η δε εν τω Ναώ μας εργασία σκοπεί την εύρεσιν των εν τη Φύσει λειτουργούντων Νόμων της εξελίξεως και της προόδου και την εφαρμογήν αυτών εις τας σχέσεις και τας ενεργείας εκάστου.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πλην των ηθικών αρχών διδάσκει και άλλο τι ο Τεκτονισμός;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ναι, αποκαλύπτει τα μυστήρια της δημιουργίας και της εξελίξεως της Φύσεως και του Πνεύματος διά του πρακτικωτέρου και τελειοτέρου συστήματος, δηλαδή διά συμβόλων και αλληγοριών.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Υπάρχουν εν τη Φύσει μυστήρια;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Βεβαίως είναι αι αλήθειαι αι άγνωστοι εις τους πολλούς, γίνονται δε μόνον γνωσταί εις τους μεμυημένους.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Διατί η Φύσις έχει μυστήρια;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Διότι η διάνοια των ανθρώπων έχει αρχήν εκδηλώσεως μετά την οποίαν διατρέχει στάδια εξελίξεως. Ως εκ τούτου δεν δύναται άμα τη γενέσει της να γνωρίζει πάσας τας λειτουργίας της Φύσεως. Ημέρα τη ήμέρα όμως το ανθρώπινον πνεύμα εξελισσόμεναν αποκτά δυνάμεις, διά των οποίων κατορθώνει να ευρύνει τον κύκλον των γνώσεών του και να εξιχνιάζει τας ενεργείας της Φύσεως αι οποίαι πρότερον απετέλουν δι' αυτόν μυστήριον.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Είσαι Τέκτων;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Οι αδελφοί μου με αναγνωρίζουν ως Τέκτονα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Διατί εζήτησες να γίνεις Τέκτων;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Διά να ασκηθώ εις την αγάπην των ομοίων μου και να διδαχθώ τα μυστήρια της Φύσεως.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Υπάρχει σχέσις τις μεταξύ της αγάπης και του Φωτός των μυστηρίων;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μάλιστα, διότι ο έχων εν τη ψυχή του την αγάπην φωτίζεται και καθίσταται πνευματικός Ήλιος. Όπου υπάρχει αγάπη, από εκεί εκπορεύεται και το Φως. Οι αληθείς Τέκτονες συνδέονται δι' αγάπης και τα έργα αυτών είναι φωτεινά. Όπου διαφημίζεται ότι υπάρχει Φως και δεν εξωτερικεύεται από εκεί αγάπη προς την ανθρωπότητα, προς την πρόοδον αυτής, εκεί δεν υπάρχει πράγματι Φως, αλλά εστία παραπλανώσα τον ανθρώπινον νουν.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 22)

55. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Εκφωνήθηκε υπό του Αδ.'. Σ. Νάγου εις τα εγκαίνια της Σ.'. Στ.'. "Προμηθεύς" την 18.2.1928

Αδελφοί:

Ιερά με καταλαμβάνει συγκίνησις ταύτην την στιγμήν, διότι αναλογίζομαι τας ευθύνας, ας αναλαμβάνω καλούμενος να προεδρεύσω Στοάς, ης το πρόγραμμα θα περιλαμβάνη ό,τι δύναται να εξυψώση την ανθρωπίνην ψυχήν εις υγιείς αντιλήψεις, αίτινες προσδιορίζουσι την αληθή αυτής δράσιν και εξέλιξιν. Με καταλαμβάνει ιερά συγκίνησις, διότι εκτός των ευθυνών, αι οποίαι περιβάλλουσι τους αναλαμβάνοντας να περαιώσωσιν έργον αληθείας, αισθάνομαι και τας υποχρεώσεις, τας οποίας έχω να πληρώσω, προεδρεύων της Στοάς ταύτης, προς τας Τεκτονικάς ιδέας, αίτινες κακή μοίρα εν τη χώρα ταύτη επ' εσχάτων ηκολούθησαν τροχιάν ολισθηράν. Αναλογιζόμενος τας ημετέρας πνευματικάς δυνάμεις και το περιβάλλον, το οποίον εν κοινωνία, μη καλώς κατηρτισμένη ενέχει μεγίστην σημασίαν, ευρίσκον εμαυτόν ουχί καθ' όλα δυνάμενον ν' αναλάβη τοιούτον σοβαρόν έργον. Αλλά πειθόμενος προς το καθήκον, το οποίον είχον προς αδελφούς συναισθανομένους την ανάγκην να εργασθώσι προς υγειά διάδοσιν των τεκτονικών αληθειών, και προς έτερον τοιούτον προς την Ανθρωπότητα, εδέχθην ν' αναλάβω την διεύθυνσιν της Στοάς, υπενθυμίσας και εις τους αδελφούς, προς ους επλήρωσα το καθήκον μου τούτο, οίον και εκείνοι έχουσι προς εμέ. Με την ελπίδα λοιπόν της ενισχύσεως ταύτης και της υγιούς κρίσεως και αντιλήψεως των αδελφών, οίτινες έθεσαν τας βάσεις Ταύτης εμφανιζόμεθα ενώπιον της Αρχής της τεκτονικής εργασίας και πάντων υμών, ίνα από της στιγμής ταύτης καθορίσωμεν υμίν ποίον ενταύθα θα περαιώσωμεν έργον.

Δεν διαλανθάνει ουδενός πραγματικού Τέκτονος την αντίληψιν, ότι εκείνο το οποίον προάγει τον άνθρωπον εις την αλήθειαν και διαλύει τα σκότη της διανοίας αυτού, είναι το έργον, το οποίον οι σοφώτεροι των ανθρώπων της Γης συνέστησαν και καθώρισαν αυτού τον τρόπον της περαιώσεως. Δεν δύναται να διαλάθη της προσοχής ουδενός, εμφορουμένου υπό της επιθυμίας να διδαχθή τας αληθείας της Φύσεως, ότι τα σύμβολα ημών περικλείουσιν εν εαυτοίς ό,τι μάτην η επιστήμη και η φιλοσοφία πειρώνται να λύσωσιν ως σκοπόν της Φύσεως και του ανθρώπου ακολουθούσα οδόν ερεύνης εναντίον εκείνης, ην υποδεικνύει το Τάγμα ημών. Εάν και η επιστήμη και η φιλοσοφία επέτυχον την λύσιν προβλημάτων της Φύσεως, η επιτυχία αυτή οφείλεται εις την διάδοσιν των τεκτονικών αληθειών. Αλλ' ό,τι έλυσε η επιστήμη και ό,τι υπέδειξε η φιλοσοφία δεν είναι ή ελαχίστη παροχή προς τον άνθρωπον απέναντι της πλήρους τοιαύτης, ήτις δέον να τον χαρακτηρίση ως τοιούτον και ν' απολαύσει της πλήρους ενδαιμονίας. Τα μεγαλύτερα προβλήματα διά την ανθρώπινη προσωπικότητα μένουσιν άλυτα και ο άνθρωπος παλαίει προς το ίδιον σκότος αυτού, οτέ μεν κρημνιζόμενος εις τα βάθει αυτού, οτέ δε ανερχόμενος διακρίνει ακτίνα φωτός. Η πολιτική, η κοινωνική, η ηθική και πνευματική αυτού αποκατάστασις ακόμη ευρίσκοντο πολύ μακράν της σφαίρας εν η ζη. Η ελευθερία η κοινωνική, ήτις θα διέκρινεν αυτόν ως έχοντα αντίληψιν του κοινωνικού αυτού σκοπού, είνε υπολανθάνουσα εν τη συνειδήσει του έτι. Την πολιτικήν ελευθερίαν, ήτις θα παρείχεν εις τας αντιλήψεις αυτού το δικαίωμα της ερεύνης επί των αφορώντων εις το δίκαιον αυτού ζητημάτων, ουδ' υποπτεύεται καν. Η ηθική ελευθερία, ήτις θα ήγεν αυτόν εις τας υψηλοτέρας σφαίρας της Φύσεως όπως ερευνήση τους νόμους αυτής, θεωρείται σήμερον υπό του ανθρώπου ως αντιτιθέμενον του σκοπού αυτού έργον. Ευρίσκεται ο άνθρωπος και ζη σήμερα, εν πληρεστάτη σκοτία και ουδέν δύναται να διακρίνη πέραν του σκοπού αυτού, περί του τρόπου, δι' ου συνετελέσθη η μορφή αυτού, περί των μέσων, άτινα πρέπει να καρπωθή, όπως εξαναστή κατά της βασιλείας του ερέβους, εν η ζη. Και θαυμάζει αληθώς ο

επιστάμενος των Τεκτονικών Μυστηρίων άνθρωπος την τόσην του κοινωνικού ανθρώπου προπέτειαν και την τόσην αλαζονεία, ην δημιουργεί εν τω ιδίω αυτού σκότει. Θαυμάζει αυτού τα πάθη ταύτα, διότι ούτος επίσταται αληθώς της καταστάσεως, εν η ευρίσκονται αι Κοινωνίαι των ανθρώπων, εν η ευρίσκονται αι Πολιτείαι αυτών. Θαυμάζει, διότι εννοεί ποίαν η ανθρώπινη μορφή έπρεπε ν' απολαμβάνη περίπτυξιν υπό της Φύσεως και ποία δώρα αυτής να φέρη ως αϊδια κοσμήματα άτινα να προφαίνωσι την πλήρη ευδαιμονίαν αυτής. Θαυμάζει ο επιστάμενος των λειτουργιών της Φύσεως άνθρωπος, διότι όντος, ων μεμυημένος τοις Τεκτονικοίς μυστηρίοις αντιλαμβάνεται των δικαιωμάτων της ανθρώπινης μορφής υπό την ευρυτάτην αυτών έννοιαν και, παραβάλλων αυτά προς εκείνα, άτινα έχει, διακρίνει το μέγα διάστημα, το οποίον τα χωρίζει. Ο άνθρωπος ο κοινωνικός, ο πολιτικός και ο ηθικός των σημερινών κοινωνιών, δεν έχει ή ψιχία των αληθών αυτού φυσικών δικαιωμάτων, άτινα καθορίζουσι το έργον αυτού εν ταις καταστάσεσι ταύταις, και διά τούτο εδημιουργήθη το Τάγμα υμών, όπως αποδώση αυτώ ό,τι εκ φύσεως έχει ως ίδιον κληροδότημα ο σημερινός κοινωνικός άνθρωπος; Ο επαιρόμενος επί ταις γνώσεσιν αυτού και ταις αντιλήψεσιν, ας έχει επί των καθόλου αυτού σχέσεων προς την Φύσιν, επιεικώς κρινόμενος υπό των μεμυημένων δύναται να θεωρηθή ως τοιούτος. Ναι, διότι η ανθρώπινη μορφή είνε η μεγάλη έκφανσις των δυνάμεων της Φύσεως και ως τοιαύτη έπρεπε να ζη αντιλαμβανομένη εαυτήν. Αλλά διά να φθάση εις αυτήν την αντίληψιν, διά να κατανοήση το θείον αυτής, έπρεπε να διδαχθή. Αλλά πόθεν ήθελε την τοιαύτην αλήθειαν διδαχθή; Ιδού η πρώτη αιτία, η γεννήσασα τα Μυστήρια.

Αλλά πριν είπω πως ταύτα εγεννήθησαν, οφείλω να τονίσω υμίν, ότι περιλαμβάνουσιν εν ταις οικόσιν αυτών πάσαν την αλήθειαν. Αλλά πριν ή και ούτως υποδείξω υμίν ταύτα, οφείλω να είπω υμίν τι εστίν αλήθεια. Στρέψωμεν ομού, Αδ.'. μου, και παρατηρήσωμεν το άπειρον. Εν αυτώ τω απείρω διαχέεται πανταχού η ζωή. Η ζωή αύτη κατά νόμους αυτής συγκροτεί πάσας τας μορφάς του απείρου. Αι μορφαί αύται ωθούμενα υπό των ιδίων αυτών δυνάμεων ακολουθούσι τροχιάν κινήσεων. Αι τροχιαί αύται, αι καθορίζουσαι των μορφών τας κινήσεις συντρέχουν να μεταβάλλωνται διηνεκώς. Η μεταβολή, η μεταμόρφωσις αύτη, αποτελεί την αιωνιότητα της Φύσεως. Ο,τι δεν έχει κίνησιν δεν δύναται να ζήση. **Η κίνησις των μορφών** είνε ο μέγιστος νόμος και ο πρώτος, όστις συντρέχει εις την διαμόρφωσιν των συνειδήσεων του απείρου και δια τούτο εν τοις Μυστηρίοις αποτελεί την πρώτην βάσιν του στερεώματος του απείρου και συμβολίζεται υπό της στήλης, ην ημείς αποκαλούμεν **Β.'.,** και αποτελούμεν δι' αυτής την πρώτην ιεράν λέξιν των Μυστηρίων ημών. Αι συνειδήσεις, ως μορφαί και αύται της Φύσεως, ακολουθούσι τροχιάν, διότι ενέχουσιν εαυταίς κίνησιν. Αι τροχιαί, ας ακολουθούσι, μεταβάλλουν αυτάς και ούτως εξελίσσονται αποκαθιστάμεναι εν τη φύσει τελειότεραι. Αύται λοιπόν αίτινες πρώται έφθασαν εις τας μεγαλυτέρας τροχιάς των και επεσκόπησαν τας λειτουργίας της Φύσεως, αύται είναι αι πηγαί της αληθείας. Αλήθεια **είνε εντεύθεν ό,τι απορρέει εκ καθαράς και διαυγούς αντιλήψεως και διδάσκει τον τρόπον των λειτουργιών της Φύσεως**. Οι διδάξαντες κατ' ακολουθίαν τον τρόπον της ανελίξεως του ανθρώπου και της κατανοήσεως υπ' αυτού των θείων, άτινα περιβάλουσι την μορφή του, και των δικαιωμάτων, άτινα έχει επί της φύσεως, οι παραγαγόντες τα Μυστήρια και συμβολίσαντες την αλήθειαν και την διδασκαλίαν, εισίν αι τέλειαι συνειδήσεις της Φύσεως. Αύτα, αίτινες ενωτίσθησαν τας θείας αυτής λειτουργίας και αφωμοιώθησαν εις την μεγάλην αυτής δράσιν, είνε αι πηγαί πάσης γνώσεως. Αι τέλειαι αυταί συνειδήσεις κατιδούσαι τους τρόπους της ανελίξεως των δυνάμεων της Φύσεως και της ανθρωπίνης μορφής επί τη βάσει τούτων καθώρισαν σύστημα μυήσεως της ανθρωπίνης προσωπικότητος όπως διδαχθή δι' αυτής περί της αξίας της ιδίας μορφής της. Μια από τας συνειδήσεις αυτάς υπήρξε και ο Προμηθεύς**,** Υπήρξε μάλιστα ο πρώτος μεταδότης των μεγάλων αληθειών και ο πρώτος συνθέτης των ιερών συμβόλων των μυστηρίων, και διά τούτο η ημέτερη Στοά έλαβεν ως όνομα το της μεγάλης των Μυστηρίων προσωπικότητος. **Ο** Προμηθεύς πρώτος φθάσας εις

την θείαν αντίληψιν, εξανέστη κατά των αυθαιρεσιών και των καταπιέσεων, υποδείξας άμα διά της μεταδόσεως του φωτός του, ότι το διαχωρίζεσθαι εις τάξεις την ανθρωπότητα αποτελεί την πρώτην ύβριν του ανθρώπου κατά της ιδίας μορφής του και την πρώτην αχαριστίαν προς την μητέρα του Φύσιν. Αλλ' αι θείαι αλήθειαι και αι μεγάλαι ιδέαι δεν ήτο δυνατόν να εισέλθωσιν εις τας μικράς των ανθρώπων διανοίας, και διά τούτο τα Μυστήρια εχωρίσθησαν εις βαθμούς, όπως παρέξωσιν εις τον εν σκοτία άνθρωπον ολίγον κατ' ολίγον φως και επαναστατήση κατά του ίδίου του σκότους.

Εις το έργον τούτο των Μυστηρίων οφείλει ό,τι υγιές έχει η Ανθρωπότης, και αν έτι δεν κατατρώγει τας ιδίας αυτής σάρκας και δεν πίνει το ίδιον αυτής αίμα, πάλιν τούτο οφείλεται εις τους μεγάλους Μύστας των Μυστηρίων, οίτινες παντοιοτρόπως επιδρώσιν εφ' όλων των κοινωνικών τάξεων, κοινωνικών συστημάτων και πολιτικών τοιούτων. **Οι** Μύσται εδίδαξαν την ανεξαρτησία του ανθρώπου και αυτοί πρώτοι κατέδειξαν την επανάστασιν κατά της καταπιέσεως, της διαφθοράς, της ακολασίας και της αυθαιρεσίας. Το δε μέγιστον δι' ημάς τους Ελληνας είνε, ότι τα Μυστήρια περισσότερον εις την ημετέραν χώραν άλλοτε έδρασαν και εις ταύτα οφείλονται αι αναλαμπαί του γένους ημών. **Αναλογιζόμενος τις και παραβάλλων την κατάστασιν ημών ταύτην προς εκείνην, ήτις ανέδωσε λάμψεις και εφωτίσθη είς τινα σημεία το ανθρώπινον γένος, αληθώς θα χύση δάκρυα και θα επικαλεσθή έλεος των Θεών διά τους εν τη χώρα ταύτη οικούντας, οίτινες παρά τους φυσικούς νόμους ανελίσσονται και προς τα όπισθεν**. Δεν θέλω να τονίσω την ζοφώδη κατάστασιν, ήτις μας περιβάλλει, αλλ' απευθυνόμενος προς ημάς, απευθύνω έκκλησιν εν ονόματι της αληθείας όπως αποτινάξωμεν τον εγωϊσμόν και την επικαθήσασαν νάρκην επί των αισθήσεων ημών και προσφέρωμεν εις τον μέγαν αγώνα της αληθείας έστω και την ελαχίστην συνδρομήν.

Ό,τι δεν αφίνει τους εν Ελλάδι τέκτονας να ίδωσι τον μέγαν σκοπόν του Τάγματος αυτών είνε η αδιαφορία, ην δεικνύουν εις την μελέτην και εφαρμογήν των αρχών αυτού, και τα πάθη, άτινα εκληρονόμησαν από τας βεβήλους Κοινωνίας Αποβάλλωμεν εν ονόματι του Θεού, ταύτα, διότι άλλως θ' απωλεσθώμεν εις το μέγα της συγχύσεως χάος.

Ποίον εν λεπτομερεία του Τεκτονισμού το έργον, δεν δύναμαι εγώ να καθορίσω. Έθιξα εν γενικαίς γραμμαίς το μέγα έργον των Μυστηρίων και θα είπω ημίν ποίον θα είνε το πρόγραμμα των εργασιών της ημετέρας Στοάς και ποίοι εισίν οι αποτελούντες εν αρχή αυτήν. Οφείλω όμως πριν ή τούτο είπω να μεταδώσω υμίν τον λόγον; όστις ώθησεν ημάς εις την ίδρυσιν νέας Στοάς.

Οι ιδρυταί της Στοάς ταύτης από πολλού χρόνου καταγινόμενοι εις την μελέτην των αφορώντων την ανθρώπινην φύσιν συστημάτων και εις τον σκοπόν, ον είχον τα Μυστήρια, έσχον την ευτυχή έμπνευσιν να διακρίνωσιν εν τω ορίζοντι της ερεύνης αυτών μίαν λάμψιν φωτός, δεικνύουσαν ότι το υπέρτατον αγαθόν και ο σκοπός του ανθρώπου ευρίσκονται ακριβώς εν τη μελέτη των λειτουργιών της Φύσεως και εν τη αυστηρά διαγνώσει του σκοπού των υπ' αυτής διαμορφουμένων μορφών. Η αντίληψις αύτη ήγαγεν αυτούς περαιτέρω και διέκριναν περισσοτέρας λάμψεις φωτός, εντόνως πλέον δεικνύουσας, ότι το απόλυτον αγαθόν του ανθρώπου έγκειται ακριβώς εν τη γνώσει εκείνων, άτινα αι μεγάλαι συνειδήσεις της Φύσεως διέγραψαν εις συστήματα μυσταγωγικά, και ότι επιτυγχάνεται ακριβώς εν τη μελέτη και εφαρμογή αυτών και ούτω παρέχουσι τα Μυστήρια την πλήρη ανεξαρτησίαν εις τας σπουδαζούσας αυτά ψυχάς. Έρως λοιπόν ανεπτύχθη, θείος έρως εις τας ψυχάς αυτών, όπως διδαχθώσι τας μεγάλας αληθείας, αίτινες ευρίσκονται εν τοις Μυσταγωγοίς σκηνώμασι. Έμπλεοι λοιπόν χαράς και οδηγούμενοι υπό της ελπίδος κατετάχθησαν εις τα ημέτερα Μυστήρια, έτοιμοι να θυσιάσωσιν ό,τι κοινωνικόν αγαθόν είχον, όπως αντλήσωσι την θείαν γνώσιν και αφομοιωθώσιν αυτή. Δυστυχώς όμως οι πλείστοι εξ αυτών προσέκοψαν εις τα πρώτα των βήματα, διότι τα Μυστήρια του ημετέρου τάγματος διηύθυναν εν τη Στοά,

εν η κατετάχθησαν ούτοι, αδελφοί άνθρωποι φέροντες όλα τα ελαττώματα της κοινωνίας και ουδεμίαν αρετήν των Μυστηρίων. Καίτοι εμυήθησαν και ηκροάσθησαν θείων αρχών και είδον αι αντιλήψεις αυτών θείας εν αλληγορίαις παραστάσεις, ουδόλως όμως διέκρινον οτι αι θείαι αύται αρχαί και αι θείαι παραστάσεις είχον αφομοιώσει προς τα θεία ιδανικά των τους αδελφούς ανθρώπους, οίτινες διηύθυνον τας εργασίας αυτών. Έφερον, και δεν λέγομεν τούτο διά να διακρίνωμεν ημάς εκείνων, διότι ημείς γνωρίζωμεν ότι ουδείς επί γνώσει είνε προνομιούχος εν τω σύμπαντι, διότι, ό,τι αντιλαμβάνεται ο Α' άνθρωπος σήμερον, τούτο θα αντιληγθή ο Β' τοιούτος αύριον λόγω θείου νόμον της Φύσεως επιδαψιλεύοντος κατά την αυτήν ενέργειαν πάντας, έφερον, λέγω, εκ της κοινωνίας ελαττώματα και είχον ταύτα αντικαταστήσει τας τεκτονικάς ημών αρετάς. Προσεκρούσαμεν εις τα ελαττώματα ταύτα και εις τας διαφθοράς, αίτινες προσεγένοντο εις τας θείας του Τεκτονισμού αρχάς, και διεμαρτυρήθημεν, πλην αι διαμαρτυρίαι ημών υπήρξαν ατυχείς και ομολογούμεν, ότι εκινδυνεύσαμεν να αφομοιωθώμεν προς το περιβάλλον εκείνο και ν' απολέσωμεν την οδόν της ερεύνης των αληθειών των Μυστηρίων. Εν τη τοιαύτη καταστάσει ημείς, οι έχοντες συναίσθησιν των ευθυνών, αίτινες περιβάλλουσι τους ανθρώπους των Μυστηρίων, διότι αυτοί αναλαμβάνουσι αδιαφόρως αν εν συνειδήσει ή ου, όταν προσέρχωνται να εργασθώσιν εις τα Μυστήρια, την διαπαιδαγώγησιν της Ανθρωπότητος εις τας μεγάλας της ελευθερίας και της δικαιοσύνης αρχάς, δεν ηδυνάμεθα να παραμείνωμεν. Η έπρεπε λοιπόν ν' απέλθωμεν του Τάγματος ημών, ή να εργασθώμεν διοργανούντες ιδίαν Στοάν με καθαρώς Τεκτονικόν πρόγραμμα. Λέγω, τεκτονικόν πρόγραμμα, διότι εν τη Στοά του "Μαραθώνος", εν η οι πλείστοι ημών ειργαζόμεθα, δεν επερατούτο τεκτονική εργασία. Ο Ρήτωρ και ο Σεβάσμιος αυτής, οι θεματοφύλακες των νόμων και των αρχών του Τεκτονισμού, εν επισήμω συνεδρία εκήρυξαν, ότι τεκτονική εργασία, ως διατυπούσι τα Τυπικά και το Σύνταγμα ημών, αντίκειται εις τας βλέψεις του Έλληνος και ο Έλλην δεν πρέπει να εργάζηται εις τοιαύτας αρχάς. Μάλιστα δε ο Ρήτωρ εδήλωσε εν συνεδρία τινί ότι θεωρεί βεβήλωσιν την καθαρώς τεκτονική εργασίαν, ως ημείς διατυπώσαμε ταύτην, αναλύσαντες διατάξεις του Συντάγματος και των Τυπικών ημών. Είμεθα και ημείς Ελληνες και γνωρίζομεν τας παρακαταθήκας του Ελληνισμού και πόσον αυταί εισί πολύτιμοι δια την πρόοδον της ανθρωπότητος και τας μεταγενεστέρας γενεάς. Γνωρίζομεν ημείς το πολύτιμον της Ελληνικής Φυλής. Αλλ' εν ω χρόνω διαφθορά και αποσύνθεσις κατατρώγουσι τας καρδίας των συμπολιτών ημών, εν ω χρόνω διαφθείρονται οι χαρακτήρες και καταμαστίζεται η ψυχή του οικούντος επί της χώρας ταύτης υπό νόσου, υπονομευούσης την ελευθερίαν και την ανεξαρτησίαν αυτής, εν ω χρόνω πλειοδοτεί ο εγωισμός επί της κοινωνικής και πολιτικής παλαίστρας και απειλείται και η απώλεια της ανεξαρτησίας της χώρας ημών και η διαφθορά της γλώσσης του Έλληνος, εν ω χρόνω το πάθος φέρεται μετά καταπληκτικής ταχύτητος από ανθρώπου εις άνθρωπο και πωλούσι πάντες αντί ευτελούς επιδείξεως ό,τι ιερόν και ελεύθερον έχει η χώρα αύτη, ημείς έχομεν ανάγκην και διαβλέπομεν την ανάγκην να διαμορφώσωμεν τεκτονικούς χαρακτήρες, μόνους εν τη χώρα ταύτη ικανούς να περισώσωσι την ελευθερίαν αυτής και τας ιεράς παρακαταθήκας των μεγάλων προγόνων της. Έχομεν ανάγκην χαρακτήρων προς εργασίαν και ουχί μεγαλαυχίαν. Οι πολλοί λέγοντες, ουδέν ενεργούσιν, οι δε υποσχόμενοι διαρκώς, απατούσι και εαυτούς και τους προς ους υπόσχονται. **Εχομεν ανάγκην ανθρώπων εργασίας, διότι μόνη η εργασία προάγει τους λαούς, εξημερώνει τα έθνη και καθιστά τους πολιτικούς και κοινωνικούς χαρακτήρας τοιούτους, ώστε να βλέπωσι διαρκώς επί των σημείων, άτινα δύνανται να προσδώσωσιν εις τους λαούς ανακούφισιν, γαλήνην, πραότητα και ήθος κόσμιον.** Εχομεν ανάγκην χαρακτήρων και μόνον ενταύθα δύνανται να διαμορφωθώσιν, όπως διαπαιδαγωγώσι τους λαούς εις τας ελευθερίας και τας πραγματικάς αυτών εννοίας, ως ήτο ο χαρακτήρ του Κοραή και του Φεραίου. Εχομεν ανάγκην υμνητών της ελευθερίας και μεταδοτών των θείων ιδεών, αίτινες θ' αποκαταστήσωσι τάξιν εν τη ανθρωπότητι και θ' αφομοιώσωσιν αυτήν προς τον

μέγαν νόμον της παγκοσμίου αρμονίας, και δια τούτο και δια τούτο να εξυψώσωμεν το πνεύμα ημών και πάντων, όσοι θα εργασθώσιν εν τη Στοά ημών, εις τας θείας αληθείας, αίτινες θ' αποδώσωσιν εις πάσαν συνείδησιν την γαλήνην και τα μέσα της προόδου. Το Τάγμα ημών μεριμνά περί όλων και παν ότι αναγκαιοί εις τον άνθρωπον ευρίσκεται διατετυπωμένο εν τη εξελίξει των ιδεών αυτού, αρκεί μόνον προς κατανόησιν τούτων καλή θέλησις εκ μέρους ημών. Ημείς ουδένα μεμφόμεθα, διότι γνωρίζομεν, ότι ο άνθρωπος ενεργεί ως η ιδία αυτού ουσία προσδιορίζει αλλ' ετονίσαμεν την κατάστασιν της Στοάς, εν η ευρισκόμεθα, προς τον σκοπόν να υπενθυμίσωμεν εις πάντα αδελφόν ημών, ότι δεν είναι φρόνιμον να περιέρχωνται αι ιεραί αρχαί ημών εις ασθενείς χαρακτήρας και μικράς συνειδήσεις. Τα μέσα της προόδον των Κοινωνιών δεν πρέπει να μεταδίδονται εις μη αισθανομένους ταύτα αδελφούς ανθρώπους, διότι τότε τα Μυστήρια αποβάλλουσι την αίγλην αυτών και αφομοιούνται προς κοινάς αντιλήψεις. **Ημείς εν τη Στοά ταύτη εθέσαμεν την αρχήν να αποκλείσωμεν πάντα άνθρωπον των εργασιών αυτής, όστις δεν εξεδήλωσε την επιθυμίαν να διδαχθή και δεν αισθάνεται την ανάγκην να εργασθή δια τους ομοίους αυτού.** Η εργασία ημών θα περιστραφή εις την διαμόρφωσιν χαρακτήρων και πεποιθήσεων προς τον σκοπόν ν' απολαύση ο κοινωνικός άνθρωπος, προς ον δια της εργασίας μας θα επιδράσωμεν, της ηθικής αποκαταστάσεως, της αντιλήψεως του κοινωνικού σκοπού και του πολιτικού του βίου. Αυταί αι τρεις μορφαί προάγουν τας Κοινωνίας, διασώζουσι τας παρακαταθήκας των διαφόρων φυλών και αφομοιούσι τας αντιλήψεις των ανθρώπων προς τας μεγάλας αληθείας, αίτινες άμα επικρατήσωσιν ο κόσμος θα σωθή εκ της φθοράς και της σφαγής. Ο,τι γίνεται πέριξ ημών, είνε πράξις της Ανθρωπότητος εμφαίνουσα την αδυναμίαν αυτής περί το πολιτεύεσθαι και ανέρχεσθαι προς τα άνω.

Αν ήθελε τις μνησθή των μεγάλων ρημάτων των γενναίων συνειδήσεων της διαρευσάσης ανθρωπότητος, μάτην θα επεζήτει να εύρη αυτά εφηρμοζόμενα εις τας σχέσεις των ανθρώπων προς εαυτούς. Ο,τι νομίζει ο άνθρωπος, ό,τι πιστεύει και σέβεται δεν είναι ή μεγάλη απάτη, δι ης ποτίζεται καθ' εκάστην, απαρνούμενος ούτως ό,τι σέβεται και πιστεύει. Εάν έκαστος ήλεγχεν αυστηρώς τας πράξεις αυτού, θα διέβλεπε την μεγάλην ταύτην απάτην.

Η ημετέρα Στοά ζητεί εν τη χώρα ταύτη να εγκαινίαση μίαν μεγάλην εποχήν, μίαν χαρακτηριστικήν δια την πρόοδον του έθνους τούτου εποχήν, και ζητεί ταύτην ελπίζουσα εις την φιλοδοξίαν των μελών αυτής επί τη επιτελέσει του καθήκοντος αυτών προς την ανθρωπότητα και υπό την άγρυπνον μέριμναν επί της προόδου των μελλόντων να εισέλθουσιν εις αυτήν. Θα επιζητήση να διαμορφώση ηθικούς και αναλλοίωτους εν τη αρετή χαρακτήρας, όπως η επίδρασις αυτών επί των κοινωνικών και πολιτικών πραγμάτων της χώρας είναι πλήρης. Θα ζητήση να διαρρυθμίση τας τεκτονικάς εργασίας αυτής εκ των κάτω προς τα άνω διότι εάν δεν υπάρχωσιν αληθείς χαρακτήρες εις τα κάτω, εκμηδενίζεται η εργασία των άνω. Το ανεξάρτητον των συμβολικών Στοών προϋποθέτει γενναίαν εξανθρωπιστικήν εργασία εν αυταίς, άλλως εξαντλούμεναι και μη κατανοούσαι τον σκοπόν των αύται παραλύουσι τας εργασίας των ανωτέρων του Τάγματός μας σκηνομάτων. **Εάν εν Ελλάδι κατετμήθη ο Τεκτονισμός, εάν υπάρχωσιν αδελφοί ημών καταχρώμενοι ταις ιδέαις του Τάγματός μας και διαφθείροντες αυτού τον μέγαν σκοπόν, τούτο είνε αποτέλεσμα της μη κανονικής λειτουργίας των Συμβολικών Στοών.** Θα αποκλείση η ημετέρα Στοά ερμητικώς την είσοδον εις βεβήλους, μη παρέχοντας εκ των προτέρων την απόλυτον βεβαιότητα ότι θα θελήσωσι να διδαχθώσι τας ιεράς ημών ιδέας, και όσους θέλουσιν εις αυτήν να υιοθετηθώσι μη διακρίνοντες αυστηρώς την διάφορον των ιδεών ημών από τας κοινωνικάς ιδέας. Θα εμποδίση την μεταφοράν των κοινωνικών ιδεών ενταύθα, διότι γνωρίζομεν, ότι όπου εισέρχεται το σκότος, εκεί άρχονται αι διαφοραί των ιδεών. Είπον εν αρχή περί των μεγάλων του Τάγματος ιδεών. Εκεί διηνεκώς θα περιστρέφεται το πνεύμα της

Στοάς ημών, ζητούσης φως, όπως φωτίση τας εργασίας αυτής και ούτω φωτισθή το ανθρώπινο γένος.

Τοιαύται εισίν αι αντιλήψεις και πεποιθήσεις ημών, και ελπίζομεν ότι θέλομεν τύχει της συνδρομής και υποστηρίξεως και των άλλων αδελφών Στοών και πάντων των αγαθών Τεκτόνων, όπως από κοινού εργαζόμενοι αναστηλώσωμεν το μέγα εκπολιτιστικόν έργον του Τεκτονισμού εν τη χώρα ταύτη, ήτις δέον να τύχει ενδελεχούς τεκτονικής μερίμνης, όπως κατορθωθή και αντιληφθή τον πραγματικόν αυτής σκοπόν και μη κατασυντρίβεται εις φαύλα και ποταπά και άγουσιν αυτήν ταύτα εις δουλείαν. Έχοντες δε πεποίθησιν επί των ημετέρων αρχών και υπακοήν εις τας μεγάλας αυτών εντολάς, θα κατορθώσωμεν, εργαξόμενοι αδελφικώς και ειλικρινώς και μετά των άλλων αδελφών Στοών, να θέσωμεν τέρμα εις τας τόσας παρεξηγήσεις αίτινες εγέννησαν τας διαιρέσεις του εν Ελλάδι Τεκτονισμού.

Αι υψηλαί του Τάγματος ημών αρχαί ελπίζομεν ωσαύτως, ότι θα παρέξωσιν εις ημάς και συνδρομήν και φως και ούτω θα καθαρισθή το τεκτονικόν έδαφος, και αι εργασίαι αυτού θα επιφέρωσι το μέγα αγαθόν.

(δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Πυθαγόρας-Γνώμων", Τόμος Γ', Τεύχος 3, Μάρτιος 1934)

56. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΟΥ Β^{ου} ΒΑΘΜΟΥ

Ομιλία γενομένη εις Σ.'. Στ.: Προμηθεύς το 1926

Τα Τεκτονικά εργαλεία εις τον πρώτον βαθμόν εικονίζουν τους νόμους της Φύσεως. Οι νόμοι αυτοί είναι τα παράγωγα των τριών θεμελιωδών δυνάμεων. Εις τον βαθμόν του εταίρου τα πράγματα λαμβάνουν άλλην μορφήν διότι ο Βαθμός αυτός δεν αναφέρεται πλέον εις την δημιουργίαν της Φύσεως, αλλά του Ψυχικού ανθρωπίνου όντος το οποίον καθίσταται αντικείμενον ερεύνης υπό των μεμυημένων.

Οι βηματισμοί αυξάνουν κατά δύο, από τρεις γίνονται πέντε. Τα προστιθέμενα δύο βήματα εικονίζουν το σημαντικότερον το οποίον έχομεν να εξετάσωμεν. Τα δύο βήματα αυτά είναι δύο νέαι ορθαί γωνίαι. Εάν εγνωρίζαμεν το μυστικόν της συνθέσεως των δύο τούτων γωνιών θα μας απεκαλύπτετο υπέρτατον μυστικόν. Περί αυτού ουδείς δύναται να ομιλήσει. Διά το μυστικόν τούτο δεν υπάρχει ούτε προφορά ούτε γραπτή διατύπωσις, υπάρχει μόνον καθαρά νόησις, όταν δε φθάσει εις την πραγματικήν αποκάλυψιν θαυμάζει και σιγά.

Τα εργαλεία εις τον παρόντα βαθμόν εικονίζουν τας ψυχικάς και νοητικάς δυνάμεις του ανθρώπου διά των οποίων αυξάνει η δύναμις ενεργείας του ανθρωπίνου πνεύματος μέχρις αυτοκατανοήσεώς του.

Η κατάστασις αυτή είναι το «γνώθι σαυτόν».

Το να ισχυριζώμεθα ότι κατενοήσαμεν τον ημέτερον άνθρωπον, ότι έχομεν το **γνώθι σαυτόν**, χωρίς η νόησίς μας να εισέλθει εις τα επίπεδα της καθαράς γνώσεως των εντός μας λειτουργουσών δυνάμεων είναι χονδροειδής αυταπάτη.

Τα επίγραμμα τούτο ετέθη εις την προμετωπίδα του Ναού των Δελφών προς τον σκοπόν να υποδεικνύει εις τους μυουμένους, ότι εκείνο είναι ο σκοπός τον οποίον εις τον κόσμον τούτον έχουν να επιτελέσουν.

Αλλ' ας παρακολουθήσωμεν την μύησιν διά να εμβαθύνωμεν εις τα νοήματά της. Ο μυούμενος τελεί πέντε περιοδείας. **Η πρώτη** γίνεται διά της Μεσημβρίας, **η δευτέρα** διά του Βορρά, **η τρίτη** διά της Μεσημβρίας, **η τετάρτη** διά του Βορρά και η πέμπτη με κενάς τας χείρας αδιακρίτως διά της Μεσημβρίας ή του Βορρά.

Διά να κατανοήσωμεν τον λόγον διά τον οποίον γίνονται ούτως αι περιοδείαι αυταί οφείλομεν να αναμνησθώμεν, ότι ο συμβολικώς ανεγειρόμενος Ναός κατατάσσει **την Δύσιν** ως ανήκουσαν εις το σώμα του ανθρώπου, **τον Βορράν** εις την διάνοιαν, **την Μεσημβρίαν** εις την ψυχήν και **την Ανατολήν** εις το αποτέλεσμα διανοίας και ψυχής, το πνεύμα.

Αι διά της Μεσημβρίας και του Βορρά περιοδείαι συμβολίζουν όθεν την ανάπτυξιν των ψυχικών και διανοητικών δυνάμεων προς ισορρόπησιν τούτων. Μεταξύ των δύο τούτων δυνάμεων πρέπει να δημιουργηθεί αρμονία. Η χρήσις των εργαλείων εκάστης περιοδείας εικονίζει την επίτευξιν της τοιαύτης εναρμονίσεως.

Κατά την πέμπτην περιοδείαν αι χείρες είναι κεναί, διότι υποτίθεται ότι αι δυνάμεις αυταί ενηρμονίσθησαν, ότι ο μυούμενος κατανοεί την σπουδαιότητα της εντολής ταύτης.

Ο ισορροπημένος τας ψυχικάς και διανοητικάς δυνάμεις βλέπει τον θρίαμβον αυτού εν Γνώσει και κατανοεί την ιστορικήν αυτής δημιουργίαν. Ούτος και μόνος είναι πλέον ο γνώστης της αληθείας του Ακτινοβόλου Αστέρος, του θριάμβου τούτου της εν συνειδήσει πνευματικής ζωής. Αλλ' ας εξετάσωμεν εγγύτερον το υπέρτατον τούτο σύμβολάν μας. Ο Ακτινοβόλος Αστήρ έχει πέντε γωνίας, και κατά την μίαν των ερμηνειών εικονίζει τας φωτεινάς αισθήσεις του ανθρώπου, υπάρχει όμως ανωτέρα και σημαντικωτέρα αυτής. Αι πέντε ακτίνες αναφέρονται εις την έννοιαν του αριθμού 3 και του 2.

Η Μονάς των Ορφικών και Πυθαγορείων και η αόριστος Δυάς εκ των οποίων συνίστανται τα πάντα, αναπαρίστανται η μεν Δυάς διά του αριθμού 1+1=2 και η Μονάς διά του αριθμού 3.

Η συμπλοκή τούτων εις τα καθέκαστα παράγωγα εμφανίζει ως δημιουργήματα τους νόμους της Φύσεως, τους οποίους διακρίνομεν υπό την έννοιαν του **αρνητικού** και του **θετικού**, φορέων πάσης φυσικής πράξεως, του **συνεχούς** και του **πεπερασμένου**, της ουσίας και των μορφών αυτής, του Άρρενος και του Θήλεως κ.ο.κ.

Οφείλομεν όθεν να προσέξωμεν πολύ εις την έννοιαν των πέντε γωνιών του Ακτινοβόλου Αστέρος, διότι αυταί εχουν άμεσον σχέσιν προς ό,τι επιζητούμεν διά να φθάσωμεν εις τα κέντρα της αληθείας της ανθρωπίνης φύσεως και να πληρώσωμεν τον σκοπόν του πνεύματός μας εν αυτή. Οφείλομεν διά της αποκαλύψεως του Ακτινοβόλου Αστέρος να εύρωμεν τι είναι εκείνο το οποίον φέρει εις αρμονίαν τας ψυχικάς προς τας διανοητικάς μας δυνάμεις και ποίον είναι το μέσον διά του οποίου η γνώσις μας θα στερεωθεί εις την πραγματικήν της Φύσεως αλήθειαν. Ακολούθως το εν αυτώ Γράμμα το οποίον σημαίνει κατά σειράν Γένεσιν - Γνώσιν - Γεωμετρίαν είναι το τρίτον γράμμα του Ελληνικού αλφαβήτου και ανταποκρίνεται στην έννοιαν της κορυφής του τριγώνου, τον Βωμόν η την στήλην της Σοφίας ήτις διακοσμείται με στάχεις. Το τοιούτον ανοίγει ορίζοντα εις το πνεύμα μας προς εξεύρεσιν του μίτου δι' ου θα επιλύσωμεν το όλον αίνιγμα της ζωής μας.

Τέλος η εργασία περί ης γίνεται λόγος, είναι νόμος φυσικός η παράβασις του οποίου έχει οδυνηρά διά τον παραβάτην αποτελέσματα. Η εργασία συνδέεται με τον νόμον της κινήσεως και σκοπεί πάντοτε δημιουργίαν. Ο άνθρωπος διά της εργασίας πρέπει να συνεχίσει την δημιουργίαν και προ παντός την δημιουργίαν των νόμων εκείνων, οι οποίοι θα φέρουν εις ευδαιμονίαν και απόλυτον γαλήνην τα ψυχικά όντα της ανθρωπίνης και της επέκεινα εκείνης (της ανθρωπίνης) φύσεως.

Το όλον της συμβολικής καταστάσεως του 2ου Βαθμού είναι μία ζωντανή αναπαράστασις των γεγονότων της λειτουργίας της ανθρωπίνης φύσεως, των ψυχικών δυνάμεων των συντρεχουσών εις την εμφάνισιν των γεγονότων της πνευματικής ζωής και των δυνάμεων εκείνων αίτινες μεταβάλλονται εις μέσα προς ικάνωσιν του ανθρωπίνου πνεύματος, ίνα αι ακτίνες αυτού έρχονται προς επέκεινα αυτού πνευματικούς κόσμους. Ο πράγματι μεμυημένος εις τας αληθείας του Βου Βαθμού καθίσταται ο πρόδρομος της προαγωγής του ανθρωπίνου πνεύματος και ο δημιουργός μιας υπερτάτης πνευματικής ζωής.

(**Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι** α/α 25)

57. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΙΣ Β^{ΟΝ} ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΝ ΒΑΘΜΟΝ ΜΥΗΣΕΩΣ

Ομιλία γενομένη εις Στ.: Προμηθεύς το 1926

Η εκπόρευσις του ανθρώπου εκ της Φύσεως, διότι εκείθεν έρχεται, είναι το σημαντικότερον γεγονός αυτής και η Θειοτέρα εκδήλωσίς της και μας αποκαλύπτει, εάν προσέξωμεν το έργον της τούτο, τον σκοπόν της. Αλλά το έργον αυτό της Φύσεως απαιτεί μελέτην, μελέτην πραγματικήν, διά να κατανοηθεί.

Το έργον της δημιουργίας του ανθρώπου και της εξελίξεως αυτού, προ παντός πρέπει να μελετούν οι Τέκτονες, Αφού τούτο απαιτεί η μύησις του πρώτου Βαθμού, η οποία αποκαλύπτει αυτό και εκτείνει την αποκάλυψιν και εις την γέννησιν του Φωτός, αλληγορουμένου διά της στήλης της Σοφίας.

Αλλά αι αποκαλύψεις αυταί ουδεμίαν δύνανται να έχουν σημασίαν, εφ' όσον δεν σπουδάζονται, αλλά αφίενται εις την συμβολικήν των παράστασιν, πράγμα, το οποίον εν πολλοίς συμβαίνει εις τους νεωτέρους Τέκτονας και προ παντός εις εκείνους τούτων, οι οποίοι πιστεύουν πριν εισέλθουν εις τον Τεκτονισμόν ότι είναι σοφοί.

Ας ερευνήσωμεν ημείς πλειότερον την Τεκτονικήν μυσταγωγίαν διά να μη χαρακτηρισθώμεν ως άνθρωποι εις των οποίων τας διανοίας δεν εξεδηλώθη η δύναμις της ερεύνης.

Οι ιεροί των Τεκτ.'. μυστηρίων συνθέται, δεν άμφιβάλλω ότι κατενοήσατε, υπήρξαν άνθρωποι οι οποίοι εν τη εξελίξει των ψυχικών των δυνάμεων ηννόησαν, ότι ο άνθρωπος είναι ενεργός της Φύσεως παράστασις εν τη εκδηλώσει των δυνάμεών της, εκείνων αι οποίαι προεκάλεσαν την γέννησιν της γνώσεως, δυνάμεων αι οποίαι μόναι δύνανται να αποκαλύψουν προς εαυτάς όλας τας λειτουργίας του απείρου.

Αλλά αι δυνάμεις αυταί αι οποίαι, ενυπάρχουν εις πάσαν ζωϊκήν μορφήν ανεξαρτήτως της ποιοτικής των καταστάσεως, είναι επίσης το μόνον μέσον διά του οποίου γνωρίζονται αι συνειδήσεις και λαμβάνουν έννοιαν της υπάρξεώς των. Ακριβώς αυτάς τας δυνάμεις έρχεται να εξετάσει ο προκείμενος Βαθμός, ως και την βαθμιαίαν των δημιουργίαν και προς αυτήν την κατεύθυνσιν ζητεί να στρέψει την έρευνάν μας.

Διά τούτο κατ' εξοχήν πρέπει να μελετήσωμεν την μύησιν αυτού, αφού μάλιστα ούτω δυνάμεθα να γνωρίσωμεν και ημάς αυτούς και τον σκοπόν τον οποίον πληρούμεν. Αλλ' ας ακολουθήσωμεν τον τρόπον της εξωτερικεύσεως των εννοιών αυτού διά να προαχθώμεν εις τας αποκαλυπτομένας γνώσεις του.

Η Φύσις, το σύνολον δηλαδή των εργαζομένων ή κινουμένων ουσιών του απείρου, εξεπορεύθη κατά τας αποκαλύψεις του Α' Βαθμού εκ του χάους και ελειτούργησεν ως εν αυτή εγεννήθη το Φως.

Το Φως δεν προϋπήρξεν της ουσίας της Φύσεως και τούτο γνωρίζεται εκ του ότι, **προ της γεννήσεως του Φωτός δεν υπήρξεν μορφή.**

Το Φως, μας διδάσκει ο προκείμενος Βαθμός, είναι η αιτία των μορφών της Φύσεως. Φαντασθήτε την ανυπαρξίαν του Ηλίου διά να εννοήσετε ποία θα ήτο η μήτηρ ημών Γη. Το Φως ακόμη είναι και η αιτία των εκδηλώσεων των νόμων της Φύσεως επί των Ζωϊκών όντων. **Η γέννησις του Φωτός** κατά τα ιερά μυστήρια των αρχαίων**, είναι το τρίτον ιερόν δράμα της δημιουργίας των κόσμων**. Και το Τάγμα μας τούτο πιστεύει. Και το αποδεικνύει διά της διαρρυθμίσεως του Ναού μας. **Η τρίτη στήλη εκ των βάσεων της οικοδομής του Ναού, η στήλη της Σοφίας, δεικνύει την γέννησιν του Φωτός.** Προ αυτής υπήρχεν το χάος. Η κίνησις και η ζωή είναι ανεκδήλωτοι. Η κορυφή του Τεκτ.'. τριγώνου τουτ' αυτό ωσαύτως

διδάσκει. Αλλά δεν πρόκειται εδώ να εξετάσωμεν την έννοιαν των στηλών του Βαθμού, τον τρόπον δηλαδή της δημιουργίας της Φύσεως. Σκοπούμεν να αναφερθώμεν εις τας ενεργείας του Φωτάς και καθ' όσον έχουν αυταί σχέσιν με την ανθρωπίνην μορφήν.

Ο αποκαλυφθείς ακτινοβόλος αστήρ, το θειότερον τούτο των Τεκτονικών συμβόλων, εν τη όλη εννοία του περικλείει ολόκληρον την λειτουργίαν του Φωτός εν τω ανθρωπίνω οργανισμώ και ακόμη αποκαλύπτει, ότι εκ του Φωτός εξαρτάται η διαιώνισις και εξέλιξις του ανθρωπίνου όντος. Επί της αποκαλύψεως ταύτης καλούμεθα να σπουδάσωμεν την ανθρωπίνην φύσιν.

Ερευνά ο προκείμενος Βαθμός, ημάς κατ' εξοχήν, ως ανθρώπους, ως τέκνα τουτέστιν της Φύσεως, διότι σκοπεί να μας καταδείξει την οδόν διά της οποίας αποκαλύπτεται ολόκληρος η έννοια του σκοπού μας και ακόμη διά της παραστάσεως των συμβόλων του ζητεί να μας φέρει εις αρμονίαν προς την Φύσιν. Διότι πριν να εισέλθωμεν και ακούσωμεν τας διδασκαλίας αυτού, **αι αισθήσεις μας δεν φωτίζονται υπό του ιερού γράμματος του ακτινοβόλου αστέρος, υποδουλωμέναι ούσαι εις τα ανθρώπινα πάθη.**

Αλλ' ας θίξωμεν τα ζητήματα ταύτα της ιεράς του Βαθμού τούτου μυσταγωγίας κατά την τάξιν την οποίαν έχει, διά να δυνηθώμεν να παρακολουθήσωμεν την εξωτερίκευσιν των εννοιών του.

Ο σκοπός της Φύσεως πληρούται κατά τας αποκαλύψεις των εννοιών της τρίτης Τεκτονικής στήλης, της κορυφής του Τεκτονικού τριγώνου, **ευθύς ως αύτη διαμορφωθεί εις μορφάς**. Η διαμόρφωσις της Φύσεως εις μορφάς είναι έργον του Φωτός αυτής. Αποτέλεσμα των πρώτων μορφών της Φύσεως είναι η δημιουργία των όντων, είναι η εμφάνισις της Φύσεως υπό μορφήν αισθητικότητος. Διαβλέπομεν εκ της παραστάσεως ταύτης τον σκοπόν του Φωτός. **Αι αισθήσεις των όντων όχι μόνο εν τω απαρτισμώ των εξαρτώνται εκ του στοιχείου του Φωτός, αλλά και συντρέχονται υπό τούτου εις την εξέλιξιν αυτών**. Ο Ακτινοβόλος Αστήρ, ο παριστών διά των πέντε γωνιών τας ανθρωπίνους αισθήσεις και το Φως παριστώμενον διά του ιερού γράμματος Γ, είναι απόδειξις πληρεστάτη, άνευ της εννοίας δε τούτου του γράμματος τίποτα δεν θα ηδυνάμεθα να εννοήσωμεν περί της φύσεως των όντων. Αλλ' ας μη λησμονήσωμεν ότι το γράμμα αυτό είναι η εξέλιξις εν τη ανθρωπίνη μορφή της δημιουργικής δυνάμεως την οποίαν αλληγορεί η στήλη της Σοφίας.

Τινά των αρχαίων μυστηρίων διϊσχυρίσθησαν, ότι το Φως της Φύσεως είναι η ψυχή του κόσμου και τέμνεται κατά την δράσιν αυτής εις ατομικότητας: Την πίστιν αυτήν απέκρουσαν άλλα των αρχαίων μυστηρίων επικρατέστερα. Τα Ελευσίνια και τα Πυθαγόρεια προ παντός. Και το ημέτερον σύστημα αποκρούει την πίστιν ταύτην. Και εμφαίνεται τούτο εις την όλην αλληγορίαν αυτού. Η μελέτη του θανάτου αντικείμενον του τρίτου Βαθμού, ως και η ανάστασις του ανθρωπίνου Λόγου, αντικείμενον υψηλοτέρας Τεκτονικής μυήσεως, μας βεβαιοί περί τούτου εάν προσέξωμεν αυτήν.

Το Φως δεν είναι η ψυχή του κόσμου: Είναι μέρος της ψυχής του κόσμου. Και κατ' εξοχήν η φυσική εκείνη δύναμις, η οποία έφερεν την ψυχήν του κόσμου εις την αντίληψιν του είναι αυτής. Είναι ακόμη το μέσον της προόδου της ψυχής του κόσμου. Είναι η δύναμις της Φύσεως εκείνη, από την οποίαν απορρέει ο νόμος της εξελίξεως. Η ψυχή του κόσμου μετέχει και των τριών δυνάμεων της δημιουργίας, των άλληγορουμένων υπό των τριών στηλών του Ναού μας. Αλλά **τα Τεκτονικά τρίγωνα** είναι δύο. Είναι τα ανεστραμμένα τρίγωνα, έχοντα το μεν την κορυφήν του επί της ανατολής το δε επί της δύσεως. Πρέπει να προσέξωμεν την έννοιαν αυτών. Το έχον επί της ανατολής την κορυφήν, αναφέρεται εις τον ψυχικόν κόσμον. Το δε έχον αντίθετον την κορυφήν αναφέρεται εις τον υλικόν κόσμον. Αμφότεροι οι κόσμοι είναι της αυτής φύσεως και δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής των Τεκτόνων τούτο. Θίγομεν τα Τεκτονικά θέματα. Τούτο μας επιβάλλεται. Η αποκάλυψις πρέπει να συντελεσθεί διά της

ιδίας σας μελέτης. Άνευ αυτής τίποτα δεν δύναται να μείνει οριστικώς εις τον Νουν σας. Αλλ' ας έλθωμεν επί του **ακτινοβόλου αστέρος**. Το Φως τούτο αλληγορούμενον υπό του γράμματος **Γ** υπάρχει εν τη ανθρωπίνη μορφή; Υπάρχει εις πάσαν μορφήν! Αλλά κατ' εξοχήν φαίνεται εις την παραγωγήν και λειτουργίαν των ανθρωπίνων αισθήσεων.

Προς το Φως τούτο πρέπει να διάκεινται αρμονικώς αι ανθρώπιναι αισθήσεις. Διάκεινται δε, όταν ο άνθρωπος ζει κατά τας υπαγορεύσεις της Φύσεως. Τούτο δυστυχώς δεν συμβαίνει εις τας ανθρωπίνας κοινωνίας. **Η μη αρμονία των αισθήσεων προς το Φως επέφερεν την δημιουργίαν των παθών**, τα οποία ο Τεκτονισμός ζητεί να κατασυντρίψει.

Ανάγκη να επαναφέρωμεν τον άνθρωπον εις την φύσιν του και να αποκαταστήσωμεν την αρμονίαν των αισθήσεων αυτού προς το Φως του. Ιδού το ένδοξον και τετιμημένον έργον μας. Ιδού η αποστολή παντός Τέκτονος. Τα πάθη πρέπει να εξαφανισθούν, αλλά το έργον τούτο είναι δυσχερές. Ιδού διατί επιβάλλεται εις ημάς να καταστώμεν πρόδρομοι πάσης προόδου, να οδηγήσωμεν τον άνθρωπον εις την ευτυχίαν και να τον απαλλάξωμεν από την μεγάλην δυστυχίαν εις την οποίαν ευρίσκεται. Τον τρόπον της περαιώσεως του έργου αυτού, αποκαλύπτουν αι περιοδείαι τας οποίας εκτελέσαμεν. Αι περιοδείαι είναι ο χρόνος της εκπαιδεύσεως και του διαφωτισμού των αισθήσεών μας, είναι ο χρόνος της μυήσεως εις τας αληθείας της Φύσεως, μετά την οποίαν ο νούς μας ελευθερούται από τας δουλείας, εις τας οποίας τον υπεχρέωσε να ευρίσκεται ο βέβηλος κόσμος.

Κατά την πρώτην περιοδείαν καλλιεργείται ο χαρακτήρ μας, γυμναζόνται αι αισθήσεις μας να αποφεύγουν ό,τι δύναται να αποπλανήσει αυτάς, και διδάσκονται ότι πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από πάσης επιβολής. Τα Τεκτονικά εργαλεία της περιοδείας ταύτης αναπαριστούν τας ψυχικάς μας δυνάμεις, αι οποίαι πρέπει να κατευθύνουν τον Νουν και μην αφίνουν αυτόν να εκτρέπεται της φυσικής του ελευθερίας γινόμενος δούλος άλλων. Λειτουργούσαι δε αι ψυχικαί αυταί δυνάμεις γεννώσι εις τον νουν τον πόθον της γνώσεως. Η γνώσις ακολούθως **είναι η μόνη καθαρά λατρεία εργαζομένου ανεξαρτήτως νού.** Οι Τέκτονες λατρεύουν την γνώσιν. **Είναι η ιερωτέρα λατρεία παντός φωτισμένου νού**. Η λατρεία αυτή μας σώζει από όλας τας πλάνας και από όλα τα έκτροπα της ανθρωπίνης ζωής. Μας προφυλάσσει από τας κακίας, μας δίδει την ευκαιρίαν να σπουδάσωμεν όλα τα φαινόμενα της Φύσεως και να θαυμάσωμεν το έργον αυτής. Όλοι οι σοφοί την ελάτρευσαν ως πηγήν πάσης ανθρωπίνης ευτυχίας. Η λατρεία της γνώσεως θα απαλλάξει τον κόσμον από όλα τα ψεύδη είτε αυτά είναι θρησκευτικά, είτε είναι φιλοσοφικά, είτε επιστημονικά, είτε πολιτικά. Η λατρεία αυτή όμως απαιτεί ελεύθερον νουν, ελευθέρας αισθήσεις. Μη λησμονήσετε τούτο ποτέ.

Η δευτέρα περιοδεία αναφέρεται εις το έργον μας επί της κοινωνίας του ανθρώπου. Μας επιβάλλει την εκπλήρωσιν ιερού καθήκοντος. Η πλήρωσις του καθήκοντος τούτου είναι η μόνη πράξις μας, η οποία δύναται να μας αποδώσει τον τίτλον του Τέκτονος. Τον τίτλον ο οποίος δηλοί, ότι εργαζώμεθα διά να βοηθήσωμεν το έργον του Μεγάλου Αρχιτέκτονος επί του ανθρωπίνου κόσμου. Τα εργαλεία της περιοδείας ταύτης μας υπομιμνήσκουν, ποία πρέπει να κρατεί ταξις επί των ανθρωπίνων κοινωνιών και ποίων πρέπει ο άνθρωπος να απολαμβάνει δωρημάτων της Φύσεως. Αι ανθρώπιναι κοινωνίαι εν τω απαρτισμώ των παρημέλησαν, να αναγνωρίσουν την φυσικήν του ελευθερίαν και τον υποχρέωσαν να ζει εις πολλαπλήν δουλείαν. Ίσως ο άνθρωποις να μην αισθάνεται το φυσικόν δικαίωμα της ελευθερίας του. Τούτο είναι αποτέλεσμα μιάς εκτρόπου καταστάσεως εις την οποίαν διατελεί. Αλλά ημείς είμεθα εντεταλμένοι να φωτίσωμεν το λογικόν του, να του υποδείξωμεν πως να ζητήσει την χαράν και την ευδαιμονίαν, διότι άνευ αυτών ο σκοπός του δεν πληρούται, το λογικόν του δεν φωτίζεται, η ψυχή του δεν ανίσταται εκ του θανάτου, της καταστάσεως εκείνης η οποία φέρει εις την καταστροφήν τας πνευματικάς του δυνάμεις. Αι Τεκτονικαί λέξεις έχουν βαθυτέρας εννοίας. Ανάγκη να νοήσωμεν ταύτας διά να μη αποδίδωμεν εις

αυτάς τας περιορισμένας εννοίας τας οποίας ο βέβηλος κόσμος αποδίδει και ειδικώτερον εις την έννοιαν της λέξεως θάνατος.

Η τρίτη περιοδεία αναφέρεται εις την σπουδήν της Φύσεως. Εις την σπουδήν εκείνην η οποία αποκαλύπτει τους ψυχικούς νόμους και τα μέσα τα οποία απαιτούνται διά να ανυψώσουν αυτούς. Ο Ήλιος είναι τα σπουδαιότερον αντικείμενον της σπουδής ταύτης. Ο Ήλιος ο οποίος τόσον θερμαίνει την ζωήν μας και ο οποίος τόσον φωτίζει τας διανοίας μας, διδάσκει η περιοδεία αυτή, ότι πρέπει να λατρεύεται υπό των Τεκτόνων. Η λατρεία του Ηλίου είναι η ανάστασις του ανθρωπίνου πνεύματος, έλεγον οι ιερείς των μυστηρίων της Δήμητρος. Αι σχέσεις του Φωτός του Ήλίου προς τας ανθρωπίνας ψυχάς είναι η εγγύησις της αιωνιότητος του είναι των.

Κατά την περιοδείαν αυτήν απεκαλύπτετο **ο ακτινοβόλος αστήρ** κατά τα αρχαιότερα τυπικά των Τεκτόνων και τούτο, διότι εζήτουν να αποκαλύψουν τας σχέσεις του Ηλίου προς το ιερόν τούτο σύμβολον. Αι σχέσεις αυταί ήσαν το σπουδαιότερον αντικείμενον της μελέτης των παλαιοτέρων Τεκτόνων.

Αι σχέσεις αυταί απεκάλυπτον, διατί η ψυχή του κόσμου καθίσταται αιωνία μετά την τελειοποίησιν των αισθήσεών της.

Η τετάρτη περιοδεία αναφέρεται εις τα έργα των σοφών, των σοφών εκείνων, οι οποίοι εσπούδασαν την Φύσιν και εγνώρισαν τους νόμους της. Η περιοδεία αυτή απεικονίζει την προσέγγισιν του σοφού ανθρώπου. Τα μυστήρια της Φύσεως παύουν να είναι τοιαύτα εις τους σοφούς κατά την αλληγορίαν των Τεκτονικών εργαλείων της περιοδείας ταύτης. Αποκαλύπτεται η μεγαλοπρέπεια των νόμων της Φύσεως και ο σοφός ευρύνει τον νουν του και τον καθιστά άπειρον εις τας λειτουργίας του, ως είναι άπειρος η Θεία Φύσις. Η ζωή δεν είναι πλέον δι' αυτόν μυστήριον. **Δόξα εις τους προσεγγίσαντας την δόξαν ταύτην του πνεύματος σοφούς**. **Δόξα εις τους ιδρυτάς των μυστηρίων**.

Η πέμπτη περιοδεία είναι η αποθέωσις του σοφού.

Ο άνθρωπος είναι Χριστός. Πας άνθρωπος θα μεταμορφωθεί εις Χριστόν, διδάσκει η περιοδεία αυτή. Ο Σοφός γίνεται συνεργάτης του μεγάλου αρχιτέκτονος και ο ακτινοβόλος αστήρ ευρίσκεται εις το ύψιστον της αλληγορίας του σημείον. Ο αποθεωθείς Σοφός θεραπεύει τας ανάγκας των ανθρώπων, και γίνεται οδηγός των. **Το ιερόν γράμμα του ακτινοβόλου αστέρος** αποβάλλει κατά την περιοδείαν ταύτην την έννοιαν των λέξεων Γένεσις, Γεωμετρία, Γνώσις. Η ιερά σημασία του προς ουδένα αποκαλύπτεται. Οι Σοφοί μαντεύουν αυτήν. Η γνώσις της λειτουργίας του Φωτός του Ηλίου επί του ανθρωπίνου νου αποκαλύπτει αυτήν. Το κέντρον των αισθήσεων μεταβάλλεται εις Ήλιον προωρισμένον να φωτίσει το ανθρώπινον γένος. Η λατρεία των Χριστιανών προς τούτο το σημείον στρέφεται. Ο άνθρωποις εγένετο Θεός. Αλλ' είναι ανάγκη αδελφοί μου, να εμβαθύνωμεν εις τας αποκαλύψεις του Τάγματός μας. Η μελέτη της Φύσεως είναι οδηγός μας. Η μελέτη της ιδίας μας ανθρωπίνης φύσεως είναι αποκάλυψις. Το τεκτονικόν τρίγωνον μεταμορφούται εις ακτινοβόλον αστέρα. Ο αριθμός **τρία** προάγεται εις τον αριθμόν **πέντε**. Επιπροστίθενται δύο ακόμη αριθμοί επί του αριθμού τρία. Το ανθρώπινον γένος είναι δίφυλον. Ιδού ο αριθμός δύο. Ο αριθμός αυτός έχει ανάγκην σπουδής. Σπουδής επί των αποτελεσμάτων του. Εκείνο το οποίον παρέστησαν αι θρησκείαι ως αμάρτημα είναι η ζωή μας, είναι η πρόοδος του ανθρωπίνου γένους, είναι ο αιώνιος νόμος της ζωής. Η ζωή ευρύνεται διά του νόμου αυτού και το πνεύμα εξαγιάζεται εις τας Θείας ταύτας δυνάμεις της Φύσεως. Πρέπει να καταστώμεν μύσται των νόμων τούτων της Ζωής. Πρέπει να διδάξωμεν το ανθρώπινον γένος να μη ακολασταίνει, ούτε να καταναλίσκει τας δυνάμεις του πνεύματός του.

Ο Σοφός Πυθαγόρας το παν εξήρτα από τον αριθμόν πέντε 5 και από τον αριθμόν επτά 7. Οι δύο αυτοί αριθμοί είναι αι σχέσεις του Ηλίου επί της ανθρωπίνης μορφής, επί του

ανθρωπίνου πνεύματος. Ο αριθμός εννέα 9 είναι το συμπλήρωμα των ενεργειών των αριθμών πέντε 5 και επτά 7.

Σας απεκάλυψα ό,τι έπρεπε. Η στοά μας μου ανέθεσε την εντολήν αυτήν διά να συμπληρωθεί η μύησίς σας. Εύχομαι να μην αφήσετε τα όσα σας απεκαλύφθησαν άνευ σπουδής. Η σπουδή των Τεκτονικών μυστηρίων θα σας απαλλάξει από τας μεγάλας αμφιβολίας εις τας οποίας ευρίσκεσθε επί του μυστηρίου της ζωή σας. Οι αδελφοί Διδάσκαλοι θα σας συνηθίσουν εις την σπουδήν ταύτην. Έχουν προς τον σκοπόν τούτον ιεράν υποχρέωσιν και είναι γνώσται αυτής της αποστολής των

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, Ι τόμος α/α 26)

58. ΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ ΤΟΥ Βο ΒΑΘΜΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ

Σειρά ομιλιών του Αδ.'. Σπ. Νάγου γενομένων εις την Στ.'.Τελ.'. Μυσταγωγία από της 1ης Νοεμβρίου 1922 μέχρι της 12ης Απριλίου 1923

Ο Βος Βαθμός αναφέρεται εις αυτό καθ' εαυτό το ανθρώπινον ον και την διανόησιν αυτού και επί της βάσεως ταύτης θα εξετάσωμεν το περιεχόμενον του Βαθμού τούτου, το εκδηλούμενον διά των συμβόλων και των αλληγορικών παραστάσεων.

Είναι όμως ανάγκη να εξετάσωμεν τον άνθρωπον αν ούτος είναι απλή εμφάνισις της ουσίας της Φύσεως ή είναι σύνθετος. Ο άνθρωπος κατά τας θεωρίας του Τάγματος είναι σύνθετος υπόστασις, αποτελουμένη από **οργανικήν ουσίαν** και από **ψυχήν**, διότι αν το έτερον τούτων ελλείπει δεν θα είχομεν τα φαινόμενα της διανοήσεως και της λειτουργίας των συναισθημάτων, ούτε το σύστημα της οργανώσεως του οργανισμού βασιζομένης όχι μόνον εις την σύνθεσιν των οργανικών στοιχείων, αλλά και εις την παροχήν προς ταύτα κινητικού μέρους εκ μέρους της ψυχής, εξ ου το νοητικόν και το συναισθηματικόν τα οποία η παρατήρησις δεν διαπιστώνει ως υπάρχοντα εις τας οργανικάς μορφάς της Φύσεως εις τας οποίας σημειούται η έλλειψις ψυχής.

Υπάρχει ουσιώδης διαφορά μεταξύ των ζώντων όντων εκείνων τα οποία έχουν εν λειτουργία αισθητικόν σύστημα διαδηλούν ύπαρξιν αυτενεργού κινήσεως και των άλλων μορφών αι οποίαι ουδεμίαν έχουν εκδήλωσιν αισθησιακής υπάρξεως.

Της οργανικής διαπλάσεως του όντος πρώτος συντελεστής υπήρξεν η ψυχή, η οποία άνευ οργανισμού δεν ηδύνατο να έχει νοητικόν. Επομένως ο σκοπός της οργανώσεως του οργανισμού είναι, να έλθει η ψυχή εις τα επίπεδον του νοητικού Είναι και εκείθεν προχωρήσει εις τον σχηματισμόν των γνώσεων τας οποίας ο Βαθμός ούτος του Τεκτονισμού έχει ως αντικείμενον ερεύνης. Η ύπαρξις ψυχής δεν θα ήτο νοητή, εάν μη αυτή δι' οργανισμού δεν εξεδήλου τας ιδιότητάς της τας οποίας βλέπομεν εξελισσομένας προς κατάκτησιν της αληθείας της Φύσεως, διά των πέντε 5 περιοδειών τας οποίας εκτελεί ο μυούμενος και κατά τας οποίας του αποκαλύπτεται ο **ακτινοβόλος αστήρ**, το Θείον τούτο σύμβολον το οποίον αναφέρεται εις τον φωτισμον της διανοίας του αληθούς μύστου.

Ο Ακτινοβόλος Αστήρ, παριστά την ανθρωπίνην διάνοιαν διηνεκώς φωτιζομένην υπό Θείας τινός πηγής διαδηλουμένης υπό του γράμματος Γ. Αλλά τις η σημασία του γράμματος τούτου; Πρέπει να γίνει διά της ερεύνης του μύστου η κατάταξις των λέξεων **Γνώσις** - Γεωμετρία **- Γένεσις** ώστε να ευρεθεί ποία τούτων πρέπει να προηγηθεί όπως επί τη βάσει ταύτης μαντεύσωμεν την αληθή πηγήν του φωτισμού της ανθρωπίνης διανοίας.

Διά να υπάρξει γνώσις, αυτή δέον να γίνει επί τη βάσει των πραγμάτων της Φύσεως τα οποία είναι κατατεταγμένα εις σχήματα. Επομένως η γνώσις είναι παράγωγον των πραγμάτων της Φύσεως. Διά να έλθει όμως η διάνοια προς τα πράγματα της Φύσεως, πρέπει να υπάρξει αυτή. Επομένως η έννοια των πραγμάτων είναι μεταγενέστερον φαινόμενον.

Η σημασία του ακτινοβόλου αστέρος είναι κεφαλαιώδους σημασίας και δεν έχομεν ή μη να συστήσωμεν εις τους μύστας την ενδελεχή μελέτην αυτού, διότι εν αυτώ ευρίσκεται η βάσις από την οποίαν θα εξορμηθώμεν να κατανοήσωμεν τα μεγάλα και σοφά διδάγματα του Τεκτονισμού και να προσεγγίσωμεν την πραγματικήν αλήθειαν.

Το γράμμα Γ παρίσταται εις σχήμα γνώμονας έχοντος δύο γραμμάς. Δεύτερον όμοιον γράμμα Γ τοποθετούμενον αντιστρόφως προς το πρώτον συντρέχει εις τον σχηματισμόν σχήματος έχοντος 4 ορθάς γωνίας. Εάν επί του γνώμονος τούτου προστεθούν 4 γράμματα

του Εβραϊκού αλφαβήτου, τότε το όλον μυστήριον της αληθείας τίθεται ενώπιον μας, ότε πλέον εισερχόμεθα απροσκόπτως εις την αποκάλυψιν του μυστηρίου του περιβάλλοντος μας.

Η μελέτη των φαινομένων της Φύσεως, λύει το αίνιγμα της ζωής και το πνεύμα μας τότε ελευθερούται της αμαθείας.

Ανωτέρω ερμηνεύσαμεν τας εννοίας του Βου Βαθμού του Τεκ.'. Τάγματος τας εξωτερικευομένας διά των συμβόλων και των αλληγορικών παραστάσεων αυτού. Ήδη θα εξετάσωμεν τας εννοίας ταύτας και από άλλης απόψεως εκείνην την οποίαν εχρησιμοποίουν τα αρχαία μυστήρια και την οποίαν χρησιμοποιεί και το ημέτερον Τάγμα.

Τα αρχαία μυστήρια είχον εν χρήσει δύο επιστήμας, την της **Αστρολογίας** και την της **Αριθμολογίας**. Αι επιστήμαι αυταί ήσαν οι δύο πόδες επί των οποίων εστηρίχθη η Μυσταγωγική επιστήμη.

Και η μεν Αστρολογία, της οποίας τέκνον είναι η Αστρονομία, ανεφέρετο εις τας σχέσεις των Ουρανίων σωμάτων τας συναπτομένας εκ των εκάστοτε διαφόρων θέσεων αυτών, αι οποίαι θέσεις είναι το αποτέλεσμα της ιδίας εκάστου κινήσεως, διάφορον των άλλων και εις τας εκ των θέσεων και σχέσεων τούτων απορρεούσας προς την Γην επιδράσεις, εξ ων η ποικιλία των μορφικών πραγμάτων της Γης και των ιδιοτήτων αυτών. Αλλά περί της επιστήμης ταύτης των μυστηρίων επιφυλασσόμεθα να ομιλήσωμεν άλλοτε.

Η ετέρα των Μυστηρίων επιστήμη, **η** Αριθμολογία, της οποίας ποιείται χρήσιν και το Τεκτ.'. Τάγμα διότι μεταχειρίζεται τους αριθμούς ως σύμβολα μεγάλων φυσικών εννοιών.

Εκ της επιστήμης της Αριθμολογίας προήλθεν η **μαθηματική επιστήμη**. Αλλά η επιστήμη αυτή κατά την εξέλιξίν της ελησμόνησεν την μητέρα της και διά τούτο κατ' αυτήν έχουν μόνον σημασίαν τα πλήθος και η συμπλοκή αυτών διά των διαφόρων πράξεων, αναφερομένων πάντοτε εις τας εννοίας της ποσότητος και των σχέσεων αυτώς προς άλλας τοιαύτας. **Η επιστήμη της Αριθμολογίας** την οποίαν εχρησιμοποίουν τα Μυστήρια και την οποίαν πρώτος ο Πυθαγόρας εκ των ένδον αυτού έφερεν εις την επιφάνειαν της ανθρωπίνης σκέψεως, χωρίς επαρκώς να κατανοηθεί μέχρι τούδε, αναφέρεται προς τα πράγματα της Φύσεως, διότι τα πράγματα της Φύσεως δεν είναι παρά αριθμοί και αι σχηματιζόμεναι περί τούτων έννοιαι υπό του ανθρωπίνου νου, μόνον διά της εννοίας των αριθμών δύνανται να παρασταθούν.

Τα πλήθος των πραγμάτων της εννοίας, το άπειρον αυτών, και τα αεί μεταμορφούμενον είναι των, δεν είναι παρά έννοιαι αριθμών, έννοιαι αναφερόμεναι προς αυτά ταύτα τα πράγματα της Φύσεως, διότι αυτά είναι αριθμοί. Και αν αφαιρεθεί εκ των πραγμάτων η έννοια των αριθμών, αν Αφαιρεθεί απο την διάνοιαν το περιεχόμενον αυτής, το οποίον δεν είναι τι άλλο η αριθμοί, δεν θα έχωμεν πλέον ούτε πράγματα, αλλά ούτε διάνοιαν έχουσαν περιεχόμενον και έννοιαν των πραγμάτων.

Εάν τα πράγματα της Φύσεως δεν είναι αριθμοί, έννοια αυτών δεν δύναται να υπάρξει, διότι αι έννοιαι εν τη διανοία έχουν σχέσεις και τάξιν. Η σχέσις επομένως προσδιορίζει την ιδιότητα εκάστης εννοίας, η δε τάξις την κατά σειράν παράταξιν αυτών. Αλλά διά να υπάρξει ιδιότης και κατά σειράν παράταξις ιδεών, έπεται ότι εκάστη έννοια εσχηματίσθη εξ ωρισμένου δεδομένου, έχοντος διαφοράν των άλλων.

Τα διαφορετικά δεδομένα, αν δεν αναχθούν εις αριθμητικάς εννοίας, από απόψεως κατά σειράν υπάρξεως αυτών και από απόψεως διαφόρου δυναμικής ενεργείας, είναι αδύνατον να συντρέξουν εις τον σχηματισμόν εννοιών.

Η **έννοια** αναφέρεται προς το πράγμα και είναι αυτού τούτου του πράγματος εκδήλωσις. Εάν επομένως τα πράγμα τούτο δεν έχει σειράν εμφανίσεως εν τη Φύσει και ιδίαν χωριστήν ύπαρξιν, δεν δύναται να αποτελέσει έννοιαν. Αλλά και κατά την μίαν και κατά την άλλην περίπτωσιν, η έννοια είναι αριθμός και το πράγμα εξ ου εσχηματίσθη αριθμός.

Εάν αφαιρέσωμεν εκ του μέσου τον αριθμόν, δεν θα έχωμεν πλέον τίποτα, διότι τίποτα δεν θα δυνηθεί να αποτελέσει αντικειμενικήν ύπαρξιν εννοιών. Οι αριθμοί εν γένει δύνανται να χωρισθούν εις διαφόρους κατηγορίας. Δεν θα εξετάσωμεν ενταύθα ει μη μόνον την κατηγορίαν των αρτίων και περιττών. Εάν αφαιρέσωμεν τους περιττούς εκ των αρτίων, δεν θα έχωμεν συνέχειαν αριθμών. Το ότι υπάρχουν **αριθμοί διαιρούμενοι εις ίσα ακέραια μέρη** και άλλοι **μη διαιρούμενοι εις ίσα ακέραια μέρη**, τούτο είναι αναμφισβήτητος απόδειξις ότι η ουσία της Φύσεως εξ ης τα πράγματά της, δεν είναι μία. Υπάρχει επομένως **ουσία της Φύσεως χωριζομένη εις ίσα μέρη εξ ων συγκροτούνται τα καθ' έκαστα μορφικά πλάσματα αυτής** και **ετέρα [ουσία της Φύσεως] μη υποκειμένη εις χωρισμόν**, ήτις αποτελεί τα διάμεσα των μερών της πρώτης. Όντως έχομεν **εν άπειρον** αποτελούμενον από ένα παμμέγιστον συντελούμενον αριθμόν, έχον τας δύο συγκεκριμένας ιδιότητας, τας ιδιότητας ότι είναι αφ' ενός **μερισμένον** και αφ' ετέρου **προς εαυτόν συνεχές**. Η παρατήρησις διαπιστώνει την αλήθειαν ταύτην. Επομένως **αι ουσίαι της Φύσεως, εξ ων τα πράγματα, είναι δύο**. Και **η μεν μία τούτων έχει την έννοιαν των περιττών αριθμών αποτελούντων τα διάμεσα της ετέρας εχούσης την έννοιαν των αρτίων αριθμών, χωριζομένης εις μέρη**. Ήτοι η μεν μία **αποτελεί την συνέχειαν του όλου απείρου**, η δε ετέρα **τα κατά μέρος αυτού πράγματα**, τα οποία διακρίνομεν εις τας ποσότητας συντιθεμένων μορφικών πραγμάτων της Φύσεως.

Αριθμόν όταν λέγωμεν, πρέπει να έχωμεν υπ' όψιν ποιότητας εξαρτωμένας εκ της τάξεως της εκδηλώσεως της ουσίας.

Οι αριθμοί λέγουν, ότι αναφέρονται εις το πλήθος αυτών και **η έννοια την οποίαν φέρουν είναι η σύγκρισις της μονάδος προς το πλήθος αυτών**. Τούτο δύναται να έχει αλήθειαν, αλλά η αλήθεια αυτή είναι μία μεταγενεστέρα άλλης τοιαύτης. **Το πλήθος των πραγμάτων της Φύσεως προς τα οποία αναφέρονται οι αριθμοί, διά να διακριθεί ως πλήθος, προϋποθέτει ότι έκαστον των αποτελούντων αυτό μερών έχει διαφοράν και ιδιότητας όλως ιδιαζούσας εν σχέσει προς τα άλλα**. Αν έκαστον των μερών του πλήθους των πραγμάτων της Φύσεως ήτο καθ' όλα όμοιον προς τα άλλα και έφερεν πάσας τας ιδιότητας των άλλων, δεν θα διεκρίνετο αυτών**. Το πλήθος επομένως γίνεται διά της διαφοράς**. Η έννοια του πλήθους των πραγμάτων της Φύσεως είναι δευτερογενής και η πρωτογενής έννοια είναι ότι υπάρχουν διάφορα πράγματα έχοντα χωριστάς προς άλληλα ιδιότητας και εκ της εννοίας ταύτης προκύπτει η έννοια του πλήθους.

Έχομεν αριθμούς χωριζομένους εις δύο εννοίας. Τους απλούς **αριθμούς οι οποίοι είναι οι εννέα πρώτοι**, **εκ των οποίων το σύνολον της εννοίας ανακεφαλαιούται εις τον αριθμόν δέκα**, και διά τούτο εκλήθη υπό των Πυθαγορείων η Δεκάς ιερά. Και τους μετά τον αριθμόν δέκα αριθμούς**, οι οποίοι είναι εκ συμπλοκής παράγωγα των εννέα πρώτων αριθμών και περιλαμβάνουν εν τη απείρω αυτών κλίμακι τας εννοίας των εννέα πρώτων αριθμών με δυναμικήν ενέργειαν αυξανομένην κατά ποσότητα εν τη απείρω επεκτάσει των**. Το τοιούτον είναι πρόδηλος απόδειξις, ότι τα θεμέλια της όλης διαπλάσεως και διαμορφώσεως της Φύσεως είναι εννέα νόμοι τους οποίους δέχεται και ο Τεκτονισμός. Διότι **τον Ναόν αυτού φωτίζει διά εννέα Φώτων** διαιρουμένων ανά τρεις γωνίας, εκάστης φερούσης τρία φώτα.

Ο Τεκτονισμός δέχεται τρία τρίγωνα, αλλά διά να νοηθούν ταύτα, δέον να αρχίσωμεν την έρευναν του πρώτου τριγώνου του σχηματιζομένου εκ των δύο στηλών και του βωμού.

Αι δύο στήλαι της Ισχύος και του Κάλλους αναφέρονται προς τα πρώτα θεμέλια της Φύσεως και είναι ακριβώς εκείνο το οποίον εκάλουν οι Πυθαγόρειοι και ο Πλάτων Αόριστον Δυάδα.

Η Δυάς αυτή η οποία είναι και ο άρτιος αριθμός δύναται να μερισθεί, συμβαλλούσης προς τούτο και της νεωτέρας επιστήμης της δεχομένης την ύπαρξιν των ιοντων, μικρών μορίων ή

ατόμων ύλης, οριζομένης ως εξής «κινούμενον Είναι». **Το κινούμενον τούτο Είναι σύγκειται εκ κέντρου και περιφερείας. Το κέντρον είναι εις αριθμός, η περιφέρεια έτερος αριθμός.** Διά να φθάσωμεν εις την έννοιαν του αριθμού δύο, αναγκαίως έπρεπε να έχωμεν διαφόρους αριθμούς διότι εάν επαναλαμβάνωμεν τον αυτόν αριθμόν, θα έχωμεν πάντοτε την αυτήν έννοιαν. Τούτο ο Τεκτ.'. το δέχεται απολύτως, διότι διακρίνει τας δύο στήλας διά δύο διαφόρου εννοίας γραμμάτων. Αι δύο επομένως στήλαι αποκαλύπτουν ότι τα πρωταρχικά θεμέλια της Φύσεως είναι η Κίνησις και το Είναι της ουσίας, το οποίον Είναι, μεταγενεστέρως εκδηλούται και ως ζωϊκον Είναι προαγόμενον δηλαδή απο την απλήν ύπαρξιν εις την ζωϊκήν τοιαύτην.

Η κορυφή του Τεκτ.'. τριγώνου είναι η Μονάς. Είναι δηλαδή εκείνο το οποίον απεκαλέσαμεν εις τα προηγούμενον εδάφιον ως συνεχές. Η Μονάς είναι αυτόχρημα αυτός ούτος ο Θεός, παριστάμενος απανταχού εν συνεχεία και δίδων τον Λόγον της υπάρξεως πάσης μορφής παντός ζωϊκού όντος. **Οι Έλληνες καθώριζον την Μονάδα ως αυτήν ταύτην την φυσικήν έννοιαν του Θεού Διός**. Η συμπλοκή της Μονάδος και της Δυάδος έχει ως αποτέλεσμα την εκπορευσιν ίσου αριθμού θεμελιωδών νόμων.

Ούτω δυνάμεθα να είπωμεν ότι **ο αριθμός ο αναφερόμενος προς τας εννοίας** κινήσεως βοηθούμενος υπό του Ειναι της ουσίας και της εννοίας της Μονάδος παράγει δύο βοηθητικά μέσα, ίνα εμφανισθεί εν τη Φύσει εν όλη αυτού τη δυνάμει, άμα δε και τη αντικειμενική αυτού εννοία. Τα βοηθητικά ταύτα είναι η Έλξις και η Άπωσις. Άνευ αυτών δεν ήτο δυνατόν να καταστεί νοητός.

Ο αριθμός ο αναφερόμενος εις το Είναι της ουσίας, εκδηλοί δύο επίσης βοηθητικούς νόμους. Τους νόμους τους υπαγορεύοντας την Σύνθεσιν του Είναι της ουσίας προς συντέλεσιν μορφικών πραγματων και της Αποσυνθέσεως αυτών προς τον σκοπόν της εκ νέου συνθέσεως αυτών.

Η Μονάς διατηρεί την συνέχειαν προς εαυτά των κινουμένων Είναι της ουσίας και εκδηλοί και αυτή τη βοηθεία και τη συνεργασία τούτων τους νόμους της **Παραγωγής ή γονιμοποιήσεως** και της **Διαιωνίσεως**. Ούτω εκ του πρώτου τριγώνου δημιουργούνται δύο έτερα τρίγωνα και σχηματίζεται η έννοια των εννέα αριθμών.

Εαν αφαιρέσωμεν εν εκ των θεμελίων τούτων δεν θα έχωμεν ούτε πράγματα της Φύσεως, ούτε έννοιαν αυτών, αλλά ούτε και εν ημίν θα υπάρχει τι προς σχηματισμόν εννοιών.

Την τοιαύτην αντίληψιν ο Τεκτ.'. την εκδηλοί διά του πλέον καταφανούς τρόπου των συμβόλων του. Αι τρεις κρούσεις αυτού αναφέρονται εις την έννοιαν του πρώτου τριγώνου. Εάν ακολουθήσωμεν τον σχηματισμόν του τριγώνου από τας τρεις διαφόρους αυτού γωνίας ήτοι, εάν ακολουθήσωμεν από τον **βωμόν** διά της στήλης **B** και καταλήξωμεν εις την στήλην **J**, θα σχηματίσωμεν γωνίαν με τρία σημεία. Εάν αρχίσωμεν από της στήλης **B** διά της στηλης **J** και καταλήξωμεν εις τον **βωμόν**, θα σχηματίσωμεν ομοίαν γωνίαν. Εάν πάλιν αρχίσωμεν από την στήλην **J** και διά του **βωμού** καταλήξωμεν εις την στήλην **B** θα σχηματίσωμεν ομοίαν γωνίαν.

Αι γωνίαι αυταί με τα τρία σημεία διαδηλούν, ότι έκαστος των πρωταρχικών νόμων της δημιουργίας τη βοηθεία των άλλων δύο παρήγαγον ίσον βοηθητικόν νόμον προς τους συνεργαζομένους. Επομένως ο αριθμός πολλαπλασιαζόμενος προς εαυτόν κάμνει τον αριθμόν εννέα.

Ότι ο Τεκτ.'. διαδηλοί τας εννοίας ταύτας καταφαίνεται εκ των τριών βηματισμών του μαθητού δι' ων σχηματίζονται τρεις γωνίαι. Τα βήματα επομένως ανταποκρίνονται εις βαθυτάτας εννοίας και δεν ετέθησαν ως δοξάζουσι τινές απλώς και χάριν αναγνωρίσεως. Προς την απλήν έννοιαν ετέθη η πραγματική και εάν δεν έλθωμεν εις την πραγματικήν, τίποτα δεν θα εννοήσωμεν.

Διά της εξετάσεως ήδη του βηματισμού του Εταίρου καταδεικνύεται ότι αφού ετέθησαν τα εννέα θεμέλια τα οποία παριστούν οι βηματισμοί του μαθητού, τα θεμέλια ταύτα συνέτρεξαν να εμφανισθεί εν τη ουσία της Φύσεως το ΕΙΔΟΣ. Το είδος είναι μεταγενέστερον φαινόμενον. Του είδους προηγήθη η εκδήλωσις του Αρνητικού και του Θετικού, του Παθητικού και του Ενεργητικού. Οι νόμοι ούτοι, νόμοι σύνθετοι και ουχί θεμελιώδεις, εξηλίχθησαν εις τους νόμους του είδους, ήδη εις τους νόμους του Άρρενος και του Θήλεως. Τα δύο επομένως προστιθέμενα βήματα εις τον αριθμόν του Εταίρου εννοούν την συμπλοκήν του άρρενος και του θήλεος, μέσω της οποίας προάγονται τα όντα, φέροντα πάντοτε εν τη ουσία αυτών και την Μονάδα του Θεού και την Δυάδα, την ουσίαν της Φύσεως την χαρακτηρισθείσαν και καθορισθείσαν ως κινούμενον Είναι.

Ο **Ακτινοβόλος Αστήρ**, όστις συμβολίζει την παγκόσμιον διάνοιαν είναι αποτέλεσμα της Μονάδος και της Δυάδος, της εις το είδος εμφανιζομένης και δρώσης τη βοηθεία των εκ ταύτης προελθόντων νόμων, το δε γράμμα Γ είναι αυτό τούτο το σύμβολον της Μονάδος, η μυστική έννοια του οποίου πρέπει μετ' επιμελείας να μελετηθεί.

Εις το προηγούμενον εδάφιον ανεπτύχθη η έννοια της Μονάδος και της αορίστου Δυάδος αναφερομένης εις την εκδήλωσιν του Τεκτ.'. τριγώνου. Αι δύο στήλαι του Ναού και ο Βωμός είναι η αλληγορική παράστασις των εννοιών του απείρου. Είναι δηλαδή η ουσία εν η αναφέρεται η έννοια του Θεού, η συνέχουσα το άπειρον και δίδουσα προς αυτό την έννοιαν του ως Θεού, και η ουσία η οποία καλείται **ύλη**. Εκ των δύο τούτων ουσιών τα πάντα συνέστησαν.

Δυνάμεθα να αποδείξωμεν τας εννοίας τας οποίας απεδώσαμεν εις την Μονάδα και την αόριστον Δυάδα αναφερόμενοι εις τας συστοιχείας των Πυθαγορείων. Κατ' αυτούς, **η Μονάς** είναι ο περιττός αριθμός, το εν, το ηρεμούν, το ευθύ, το Φως και το αγαθόν, κατ' αντίθεσιν προς **την Δυάδα** η οποία είναι ο άρτιος αριθμός, το πλήθος, το κινούμενον το καμπύλον, το σκότος, και το κακόν. Εάν δεν εννοήσωμεν κατά βάθος τας ιδιότητας ταύτας της Μονάδος και της Δυάδος, δεν θα είναι δυνατή η κατανόησις των πραγμάτων της Φύσεως.

Εάν το Φως και το σκότος, το ηρεμούν και το κινούμενον, το ευθύ και το καμπύλον ή το συνεχές και το κατά μέρος, δεν είναι δύο διαφόρων ουσιών εκδηλώσεις, είναι ακατανόητος η σύστασις αυτών και αδικαιολόγητος η ύπαρξις των ιδιοτήτων αυτών. Δεν απομένει εις τον αληθή ερευνητήν ουδεμία αμφιβολία, ότι το **Φως** είναι αποτέλεσμα άλλου αιτίου ή εκείνου του **σκότους**, ως επίσης η έννοια του **ευθέως** και του **καμπύλου**, του **κινουμένου** και του **ηρεμούντος**.

Αι αντιθέσεις εκ των οποίων προκαλούνται αι επιδράσεις, αι αντιθέσεις του θετικού και του αρνητικού, τα «εναντία» ως έλεγεν ο Πλάτων, δεν δύνανται παρά να είναι αποτελέσματα δύο διαφόρων ουσιών, αι οποίαι παρουσιάζουν διαφοράν εις τα Είναι αυτών.

Η διαφορά των ουσιών σαφώς καθορίζεται διά της εννοίας του περιττού και του αρτίου αριθμού, εκ των οποίων τα πάντα συνέστησαν και εν τη διαρκή αυτών μίξει τα πάντα εξελίσσονται, διά του πολλαπλασιασμού των ενεργειών και δυνάμεών των, κατανοουμένου και τούτου του γεγονότος, διά της εννοίας της αεί παραγωγικότητος των αριθμών πάντοτε προερχομένων εκ της μεταξύ αυτών μίξεως.

Το ότι τούτο κατενοήθη υπό των αρχαίων μυστών και πρωτίστως υπό του Θείου Πυθαγόρου αποδεικνύεται εκ των όσων ο Φιλόλαος λέγει, τα οποία περίπου έχουν ούτω: «Το παν εισίν αριθμός και διά τούτο τα πάντα είναι αρμονία». «Πας αριθμός είναι ωρισμένη σύνθεσις ή αρμονία επιτυγχανομένη εκ του περιττού και του αρτίου αριθμού». Ο Ξενοκράτης αναφέρει και περί της ψυχής ότι είναι αριθμός. Δέχεται δηλαδή ότι η ψυχή είναι προϊόν των δύο ούσιών, ότι εκ του αριθμού εγένετο η ψυχή και ορίζει την Μονάδα και Δυάδα εκ των οποίων τα πάντα συνέστησαν.

Ο Οσβαλντ Βέρτ εκ παραλλήλου μας διδάσκει ότι το Τεκτ.'. τρίγωνον αποτελείται εκ τριών πλευρών ανταποκρινομένων προς τρία στοιχεία των αλχημιστών, τα οποία δύνανται να υφίστανται κεχωρισμένως το μεν εκ των δε. Είναι λέγει, οι τρεις θεμελιώδεις και αχώριστοι παράγοντες πάσης υπάρξεως. Με άλλας λέξεις είναι τα τρία αρχικά στοιχεία εις παν ον ανευρισκόμενα και τα οποία η ερμητική φιλοσοφία παριστάνει διά του Θείου, Άλατος και Υδραργύρου.

Αι ιδέαι δύνανται να χωρισθούν εις δύο κατηγορίας, τας εξ αντικειμένου και τας υποκειμενικάς. Αι εξ αντικειμένου ιδέαι είναι αι πρωτογενείς, ενώ αι υποκειμενικαί αι δευτερογενείς.

Ίνα σχηματισθεί εξ αντικειμένου ιδέα πρέπει αυτή να αναφέρεται εις το σχήμα του αντικειμένου ή την μορφήν αυτού. Το σχήμα και η μορφή προσδιορίζεται και διακρίνεται εκ του αριθμού των γραμμών. Η μορφή έχει τούτο επί πλέον, το ότι δύναται να αποτελείται εκ πολλών σχημάτων. Μία μορφή δύναται να έχει περισσοτέρας γωνίας, ενώ μία γωνία έχει ωρισμένας γραμμάς.

Αι σχέσεις αυταί μας προάγουν εις το να εννοούμεν, ότι πάσα σχηματιζομένη ιδέα εξ αντικειμένου αναφέρεται εις το άθροισμα αριθμού γραμμών η σχημάτων. Επομένως αναφέρεται προς ωρισμένην έννοιαν αριθμών. Πάσα εξ αντικειμένου ιδέα διαφέρει των άλλων. Τούτο καθιστά πρόδηλον ότι εκάστη **ιδέα** είναι ειδικός αριθμός. Αι ιδέαι ως αριθμοί ακολουθούν την αύξησιν της κλίμακος των αριθμών και τούτο είναι επίσης πρόδηλος απόδειξις ότι αι ιδέαι εκτείνονται απείρως ως οι αριθμοί και άνευ τέρματος. Εκ των εξ αντικειμένων ιδεών προκύπτουν αι υποκειμενικαί ιδέαι και εφ' όσον αυταί βασίζονται επί στερεών αντικειμενικών ιδεών, εκτείνονται και αυταί απείρως. Άλλως είναι ψευδείς και υπόκεινται εις φθοράν.

Δεν προϋπήρξαν αι ιδέαι των πραγμάτων. Τούτο είναι συλλογισμός αβάσιμος. Δεν δύναται να γίνει ιδέα και παραμείνει, εάν μη αναφέρεται εις πράγμα της Φύσεως ή προς σχέσεις αυτού προς άλλα τοιαύτα.

Ότι γίνεται εν τη Φύσει, δεν δύναται να χάση το είναι αυτού, διότι εις αυτό προστίθεται άλλο γενόμενον. Αι δημιουργούμεναι νέαι ιδέαι έχουν ως βάσιν τας προγενεστέρας. Αι βάσεις ουδέποτε ανατρέπονται, διότι εν εναντία περιπτώσει θα ανέτρεπον το όλον. Οι αριθμοί αποδεικνύουν τούτο. Εάν ευρεθήτε εις σχέσεις αριθμών άνω των 10.000 δεν έπεται ότι οι κάτωθεν αριθμοί εξηφανίσθησαν. Αντιθέτως και εκείνοι υπάρχουν.

Εάν διασαλεύσετε και ένα μόνον αριθμόν από την άπειρον κλίμακα αυτών θα χάσετε το συνεχές αυτών. Εάν ένα νόμον της Φύσεως διασαλεύσετε εκ της κλίμακος αυτών, θα συντρίψετε την συνέχειαν των ουσιών του απείρου εις τας ενεργείας του και θα δημιουργήσετε χάος. Η ύπαρξίς μας είναι συνέχεια των γεγονότων της ουσίας της ψυχής μας. Τίποτε δεν δύναται να ανακόψει τον ρουν αυτής εις τον άπειρον χρόνον. Μη πιστεύσετε ποτέ εις στενάς σκέψεις αλλά ωθήσετε τον νουν σας προς το **άπειρον** και τας ενεργείας αυτού και θα ζήσετε μετ' αυτού εν συνεχεία των ιδεών σας.

Το ψυχικόν Είναι εκτείνεται ως η κλίμαξ των αριθμών και ουδαμού θα τερματισθεί.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.'. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος Ι α/α 27)

59. ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ 3ου ΒΑΘΜΟΥ

ΧΙΡΑΜ

Ο Χιράμ συμβολίζει εκείνο το οποίο μετεδόθη εις την Εύα και την κατέστησε ικανή να φέρει τον Κάϊν. Ότι ο Διδάσκαλος εφονεύθη εμφαίνει ότι το κληροδοτηθέν εις τον άνθρωπον, διαρκώς πολεμάται υπό του γηίνου κόσμου. Πως θα κατορθώσωμε να εξουδετερώσωμε τον πόλεμο, πως θα ελευθερωθώμεν της ύλης; Διά της υποβολής των ανθρωπίνων παθών, διότι εφ' όσον τα πάθη μας περιστοιχίζουν, δεν είναι δυνατόν να παρακολουθήσωμε τους νόμους της Φύσεως.

9 Δεκεμβρίου 1925

Το Εον μέρος του Γου Κεφαλαίου της Γενέσεως του Μωϋσέως αναφέρεται εις την πρώτην εμφάνισιν της ανθρωπίνης μορφής.

Η έννοια της Εύας η οποία είναι η πρώτη γυναίκα την οποίαν ωρέχθη ο Άγγελος του Φωτός, συμβολίζει την έννοιαν της ατομικότητος του πνεύματος του εξελιχθέντος, το οποίον περιβληθέν ακτίνας Ηλιακού Φωτός εκδηλώνει δυναμικότητας διά των οποίων διεπλάσθη η ανθρωπίνη μορφή.

Η εικών της με εστραμμένα τα νώτα προς την Ανατολήν εισόδου εις τον Ναόν των υπό μύησιν δηλοί ότι ούτοι μέχρι της στιγμής εκείνης ήσαν εστραμμένοι, προς την ανθρωπίνην φύσιν και τους οργανισμούς ταύτης. Η εικών κατά την οποίαν ούτοι παρουσιάζονται ως ένοχοι εγκλήματος είναι συμβολική και αναφέρεται εις τον θάνατον του Χιράμ ο θάνατος δε αυτού πρέπει να τους υπενθυμίζει ότι οφείλουν να κατέλθουν εις το σημείον του ηθικού θανάτου διά να θανατώσουν τα πάθη και τα ελαττώματα της ανθρωπίνης φύσεως και να αναγεννηθούν εις το Φως.

Η ακακία η ερριμμένη επί του τάφου είναι σύμβολον της παλιγγενεσίας και της αιωνιότητος του ανθρωπίνου γένους.

Το σκότος το επικρατούν εν τη Στοά υπενθυμίζει το σκότος το επικρατούν εν τη κοινωνία η οποία είναι δούλη των ελαττωμάτων και των παθών. Η δε άνοδός των εις την Ανατολήν δηλοί εις αυτούς τον δρόμον τον οποίον δέον να ακολουθήσουν εις το μέλλον ίνα υποστώσιν την αναγέννησιν και να καταστώσιν πραγματικά πνεύματα.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη, τόμος ΙΙ α/α 02)

60. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ

Διάνοιαι εν αις δεν διευκρινίζονται τα σημεία της προόδου, τα οποία πρέπει να ακολουθήσουν. αλλ' ευρισκόμεναι εν αμφιβολία περί τούτων, δεν δύνανται να παράγουν φως.

Διάνοιαι αίτινες δεν φέρουν δια της δράσεως των τας ψυχάς των προς το κράτος της ενεργείας των.... δεν κοινωνούν αυτάς προς όλας τας ηθικάς.... φυσικάς έρευνας αυτών δεν δύνανται ούτε να ούτε να παράγουν ούτε να καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι μη ευρισκόμεναι εν πλήρει τάξει προς το έργον της μυσταγωγίας.... μη αποδίδουσαι τον απαιτούμενον σεβασμόν προς αυτήν, είναι διάνοιαι ελκόμεναι από πάθη... ως τοιαύται δεν παράγουν φως.

Διάνοιαι ερευνώσαι τους νόμους της πνευματικής μυσταγωγίας... τους νόμους της φυσικής μυσταγωγίας... αποδίδουσαι τον προσήκοντα σεβασμόν... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι αίτινες δεν λαμβάνουσι πάντοτε σοβαρώς υπ' όψει των όλας τας ανθρωπίνους καταστάσεις... τας δι' αυτών δυνατάς εκδηλώσεις.... μη κρίνουσαι αναλόγως τούτων δεν φέρουν ούτε τον νόμον της επιεικείας, ούτε τον νόμον της συγγνώμης... ως τοιαύται ούτε εκδηλούν, ούτε καλλιεργούν φως και αν έτι δοθή αυταίς άλλοθεν.

Διάνοιαι διατελούσαι υπό το κράτος του φόβου... της συνεχούς αμφιβολίας περί της μεγάλης σημασίας ην έχει η ανθρώπινη ζωή ούτε παράγουν, ούτε καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι ελκόμεναι υπό παθών... προλήψεων είναι διάνοιαι σκοτειναί... δουλικαί... ως τοιαύται ζουν διαρκώς εν τω σκότει.

Διάνοιαι ενεργούσαι υπό το κράτος των νόμων της φύσεως.. αντιλαμβανόμεναι αυτό... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι μη έχουσαι βούλησιν σταθεράν αδυνατούν να εκδηλώσουν φως.

Διάνοιαι διατελούσαι υπό το κράτος νευρικών παροξυσμών... συνεχών νοητικών ταραχών, αδυνατούν ου μόνον να εκδηλούν αλλά... να καλλιεργούν διδόμενον αυταίς άλλοθεν φως.

Διάνοιαι κοινωνούσαι προς αντιφυσικάς ενεργείας δημιουργούν πάθη.... ως τοιαύτας έρχονται εν πλήρει σκότει.

Διάνοιαι δημιουργούσαι υποδεεστέρας αυτών καταστάσεις προς άλλας, φέρουσαι στίγματα εγωισμού.... ως τοιαύται ούτε εκδηλούν ούτε δύνανται να καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι αναπτύσουσαι δουλικάς σκέψεις προς οιονδήποτε ζήτημα ή αρχήν ή πρόσωπον ή πράξιν δεν είναι προωρισμέναι να δράσουν προς παραγωφήν φωτός.

Διάνοιαι εν αις διακρίνεται γαλήνη... ζώσα θέλησις, παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι υπερπηδώσαι αντιτιθέμενα εις την πρόοδον αυτών εμπόδια, είτε είναι ταύτα πνευματικά, είτε κοινωνικά, είτε οιασδήποτε άλλης φύσεως, τυγχάνουσι των ευλογιών των Θεών... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι καταβάλλουσαι τας αρνητικάς πνευματικάς δυνάμεις της φύσεως δια της καλλιεργείας των ιδικών των τοιούτων κοινωνούσαι των Θεών... καθίστανται φωτειναί.

Διάνοιαι θέτουσαι υπεράνω πάσης σκέψεως... πράξεως την προαγωγήν των ψυχών συμμετέχουσι του έργου των Θεών... καθίστανται φωτειναί.

Διάνοιαι διακρίνουσαι, ως η Φύσις δια των νόμων της απαιτεί, τας ηθικάς ιδέας... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι βλέπουσαι προς την πλήρωσιν του σκοπού εκάστης ψυχής... μη ματαιοπονούσαι εις ανθρωπίνας πράξεις ασχέτους προς αυτόν... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι εντείνουσαι τας δυνάμεις αυτών προς τον Ουρανόν... κοινωνούσαι των πνευμάτων αυτού καθίστανται αίωνιαι... ζώσιν εν φωτί.

Εάν προς τας υποδείξεις ημών ταύτας ίδητε... εάν τας υποδείξεις ταύτας αντιληφθώσι.... αι διάνοιαι υμών ως νόμους, το έργον ημών θα καταστή ευχερές, θα ζήση, ... θα αποτελέση σεμνόν προσκύνημα προς πνεύμα αισθανόμενον να βοηθήση την προαγωγήν της ανθρωπίνης ψυχής.

(Περιλαμβάνεται στο βιβλίο «ΣΠ. ΝΑΓΟΣ ΈΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ» που εκδόθηκε από τον Αδ.᾽. Διόδωρο Καρυδάκη**, τόμος & Έρσης Θεοχαροπούλου α/α 4)**

ΕΠΙ ΤΗ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΔ.' . ΣΠΥΡΟΥ Κ. ΝΑΓΟΥ

«Και ο Ήλιος δύει - την ώρα που βασιλεύει»

Αστήρ πρώτου μεγέθους ο Αδ.'. Νάγος εξηφανίσθη από το Τεκτονικόν στερέωμα, καθ' ην στιγμήν απήυγαζε την μεγαλυτέραν αυτού αίγλην και ευρίσκετο εις το ζενίθ της πνευματικής του εκδηλώσεως.

Ψυχή εξελιγμένη, ακτινοβολούσα το Φως αυτής και ευεργετικώς επηρεάζουσα πάσαν ανθρωπίνην υπόστασιν, ήτις θα ευρίσκετο εντός της ακτίνος της όλως απροσδοκήτως εγκατέλειψε τον γήϊνον τούτον Κόσμον, δια να πολιτογραφηθή, τις οίδεν, εις ποίας πνευματικωτέρας σφαίρας.

Καρδία, εν ή πάσα υπόστασις εύρισκε θέσιν, έπαυσε σφύζουσα τον ρυθμόν της ζωής. Και ητενίσαμεν τούτον έχοντα την νεκρικήν ακαμψίαν, τον πάντοτε καμπόμενον προ της ανθρωπίνης δυστυχίας.

Και εστερήθη του λόγου, ο ζήσας εν τω Λόγω.

Και εσβέσθη Πυρσός εγκαταλείψας άσβεστον πνευματικήν αίγλην.

Και ετάφη εις του κόλπους της Γης ο αποδημήσας εκ της Γης.

Και απέθανεν εν τω σώματι, δια να ζήση εν τω πνεύματι. Και κατήλθεν εις τον Άδην, δια να ανέλθη, τις οίδε που. Αλλ' υπάρχει Άδης δι' αυτόν;

Ποίος Ερμής θα είναι ο πομπός της ψυχής του, αφού αυτός ήτο ο οδηγός των ψυχών; Ποίος Διόνυσος θέλει τον μεταφέρει εις το κράτος των αθανάτων; Ποίος Διδάσκαλος θέλει τον αντικαταστήσει; Εκ τίνος ευγενούς μεταλλου θα συνίσταται το κιβώτιον, το οποίον δέον να διαφυλάξη αλώβητον την καρδίαν του;

Ποίος ραψωδός θέλει συνθέσει παιάνας αντί νεκρικών ωδών δι' αυτόν; Διότι ο Νάγος δεν απέθανεν, αλλ' απλώς εις εποχήν, καθ' ήν ετελούντο το πάλαι τα Μεγάλα Ελευσίνια Μυστήρια, ητήσατο αύξησιν Φωτός, και του εδόθη.

Εν τη Γη Ανώτερον Τεκτονικόν Εργαστήριον δεν υπήρχε δι' αυτόν, και μετέστη ούτος εκεί ένθα λειτουργεί τοιούτον. Μετέστη εις το Κράτος του Δικεφάλου Αετού, μετέστη εκεί ένθα τα πάντα μετουσιούνται εις το ευγενές μέταλλον του πνευματικού χρυσού, μετέστη ίνα τύχη αυξήσεως Φωτός εις το Εργαστήριον εκείνο, όπερ συνεδριάζει πάντοτε υπό το ζενίθ.

Τον γήϊνον τάφον τοιούτου Μυσταγωγού, ας σκιάζη εσαεί η πνευματική ακακία.

ΔΙΟΝ. Δ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ 32°

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διοδώρου Καρυδάκη: ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ, ΣΠΥΡΟΥ ΝΑΓΟΥ, τόμος Ι

Διοδώρου Καρυδάκη: ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ, ΣΠΥΡΟΥ ΝΑΓΟΥ, τόμος ΙΙ

Διοδώρου Καρυδάκη: ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ, ΣΠΥΡΟΥ ΝΑΓΟΥ, τόμος ΙΙΙ τεύχη α, β, γ

Διοδώρου Καρυδάκη: ΣΠΥΡΟΥ ΝΑΓΟΥ, Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Διοδώρου Καρυδάκη και Ερσης Θεοχαροπούλου: ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Τεκτονικό Δελτιο: ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΓΝΩΜΩΝ & ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ